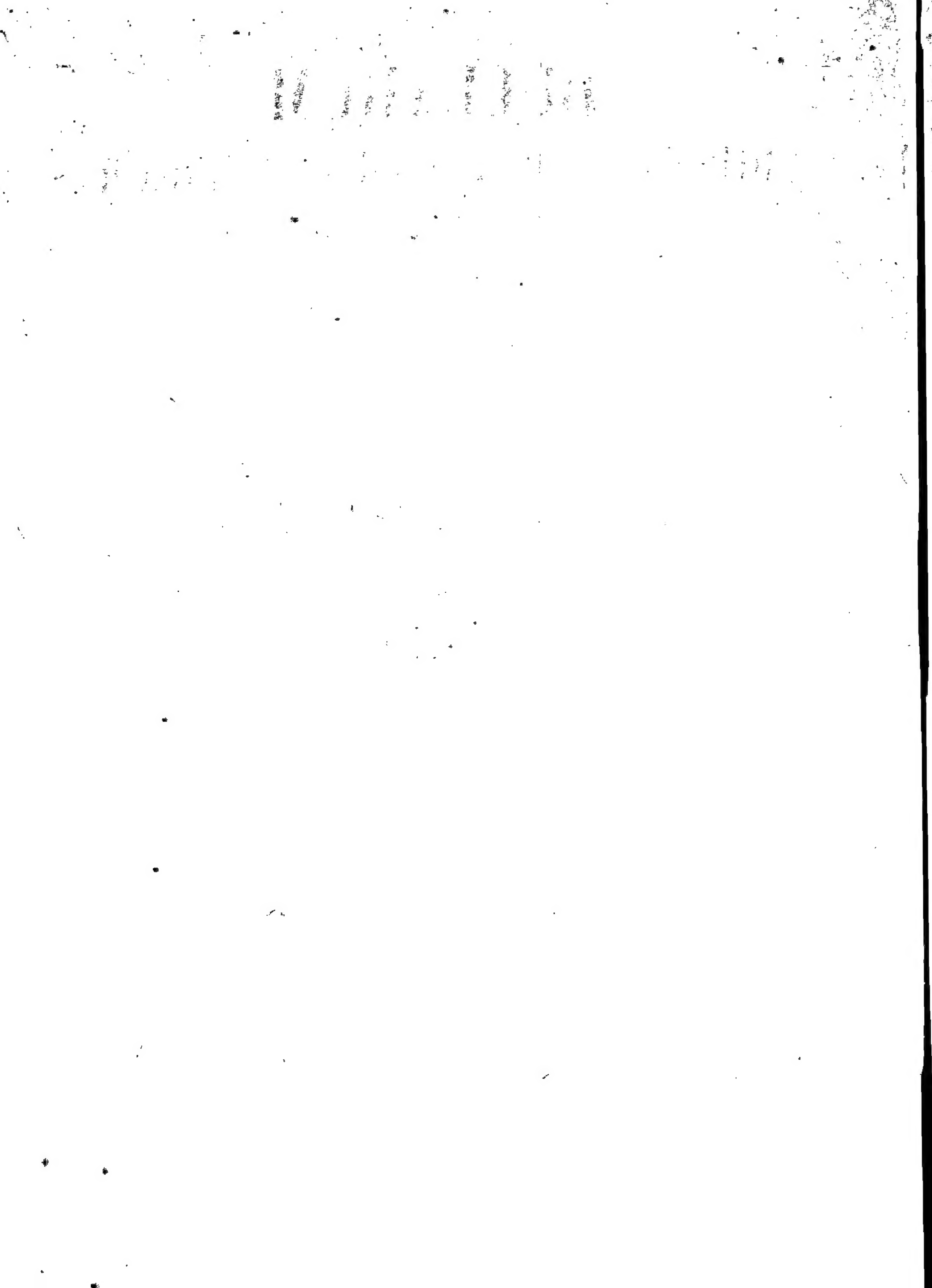

BULLARUM
DIPLOMATUM ET PRIVILEGIORUM
SANCTORUM ROMANORUM PONTIFICUM
TAURINENSIS EDITIO

LOCUPLETIOR FACTA

COLLECTIONE NOVISSIMA PLURIUM BREVIUM, EPISTOLARUM, DECRETORUM ACTORUMQUE S. SEDIS

A S. LEONE MAGNO USQUE AD PRAESENS

CURA ET STUDIO

COLLEGII ADLECTI ROMAE VIRORUM S. THEOLOGIAE ET Ss. CANONUM PERITORUM

QUAM

SS. D. N. PIUS PAPA IX

APOSTOLICA BENEDICTIONE EREXIT

AUSPICANTE

EMO AC REVMO DNO S. R. E. CARDINALI

ALOYSIO BILIO.

TOMUS XXIII

CLEMENS XII (ab an. MDCCXXX ad an. MDCCXXXIV).

AUGUSTAE TAURINORUM

A. VECCO ET SOCIIS EDITORIBUS

SUCCESS. SEBASTIANI FRANCO ET FILIORUM

M DCCC LXXII.

LECTORI BENEVOLO

EDITORES TAURINENSES

S.

Consulto tomum istum, totius operis XXIII, quem XXIV collectionisque Cocquelinianae postremus brevi excipiet, proferre in lucem retardavimus, ut longiorem temporis moram sociis subscriptoribus daremus, quo novas ad nos, vel ad bibliopolas apud quos volumina nostra venu prostant, schedulas subscriptionis pro *Continuatione Magni Bullarii Romani* transmittere valerent, prout illos in praefatiuncula tomi XXII quinque ante menses enixe precati sumus.

Equidem id iam promptissima voluntate praestitere non pauci, quibus ex animo grates rependimus. At multo plures adhuc accessuros speramus dum tomo XXIV extremam manum imponimus. Inde fiet, ut, novis resumptis viribus, incunctanter sapientissimi BENEDICTI XIV Bullarium quatuor voluminibus comprehensum, quod enixis precibus a nobis efflagitant plures, praelo subiicere aggrediamur.

Clementis PP. XII, quo auspicante magnum opus suum iniit Carolus Cocquelines, priorem Constitutionum partem ab anno I ad IV, quam volumine isto complexi sumus, ipsomet sospite edidit Romanus typographus. Faxit Deus ut et nos, qui sub Pii IX Pontificis vere Maximi auspiciis magnum opus nostrum aggressi sumus, Ipsomet adhuc sospite, quin et vegeto, ad faustissimi ac celeberrimi Ipsius pontificatus Acta omnia edenda feliciter perveniamus. Vale.

Augustae Taurinorum, kal. februarii MDCCCLXXII.

A. Vecco et Socii.

INDICULUS

SS. PONTIFICUM CONSTITUTIONUM

QUAE IN TOMO XXIII

EXTRA ORDINEM CHRONOLOGICUM VAGANTUR.

ADVERTENTIA. Tabulam *novi ordinis* cum *ordine veteri* comparati omittimus, quia sine ullâ mutatione alter alteri adamussim respondet.

INDEX

LECTIONUM VEL MENDOSARUM VEL DUBIARUM

EDITIONIS ROMANAE

QUIBUS OPPONUNTUR SINGULIS SINGULAE EMENDATIONES VEL LECTIONES

NOSTRAE EDITIONIS.

(*Vide Adv. tom.* XI *pag.* XII).

Edit. Rom. Main. Tom. XIII.					*Edit. Taur. Tom.* XXIII.				
Pag.	5 *a*	linea	19	contentac.	*Pag.*	6 *b*	linea	5	contenta
»	5 *b*	»	28	magis graduato	»	7 *a*	»	7 *ult.*	magis graduatus minus graduato
»	7 *a*	»	2	indiguerint	»	9 *a*	»	17	indeguerint
»	7 *a*	»	6	quae	»	9 *a*	»	21	quas
»	8 *a*	»	24 *ult.*	ex eius.	»	11 *a*	»	17	ex eis
»	10 *b*	»	27 *ult.*	ecclesiam.	»	14 *a*	»	8 *ult.*	ecclesiarum
»	11 *a*	»	15 *ult.*	alium	»	15 *a*	»	22	aliud
»	12 *b*	»	15	eorum	»	17 *a*	»	6	earum
»	12 *b*	»	16	solita.	»	17 *a*	»	8	solitam
»	12 *b*	»	20	contingent	»	17 *a*	»	13	contingat
»	15 *a*	»	42	executoribus	»	21 *a*	»	23	exactoribus
»	16 *a*	»	39	nominandos.	»	22 *b*	»	6 *ult.*	nominandis
»	17 *b*	»	20	quodcumque	»	25 *a*	»	16 *ult.*	quotcumque
»	18 *a*	»	8	ut supradictis	»	26 *a*	»	4	ut supra, dictis
»	18 *b*	»	10 *ult.*	concessis	»	27 *b*	»	7	concessorum
»	22 *a*	»	21	ac eosdem	»	32 *a*	»	1	eosdem
»	22 *a*	»	30	quousque.	»	32 *a*	»	11	quosque
»	22 *a*	»	10 *ult.*	quoque.	»	32 *a*	»	16 *ult.*	quique
»	22 *b*	»	23	nominari	»	32 *b*	»	21	nominare
»	23 *a*	»	9 *ult.*	ac	»	34 *a*	»	6	ut
»	23 *a*	»	2 *ult.*	qualitercumque	»	34 *a*	»	14	qualiacumque
»	23 *b*	»	20	expediendis	»	34 *a*	»	6 *ult.*	expediendae
»	24 *b*	»	22	quae nobis	»	36 *a*	»	16	quae a nobis
»	25 *a*	»	1 *ult.*	quam	»	37 *b*	»	13	quae
»	25 *b*	»	8	praesentatio.	»	37 *b*	»	6	praesentis
»	28 *a*	»	13	et	»	40 *b*	»	12 *ult.*	eumque
»	28 *b*	»	22 *ult.*	quantumcumque	»	42 *a*	»	10	quantumque
»	31 *a*	»	38	sitis	»	45 *b*	»	4 *ult.*	istis
»	31 *a*	»	40	possit	»	45 *b*	»	2 *ult.*	possint
»	32 *a*	»	22	inconcusse	»	47 *a*	»	17 *ult.*	inconcusse observari
»	32 *b*	»	5	non ignoremus	»	47 *b*	»	5 *ult.*	non ignoraremus

Edit. Rom. Main. Tom. XIII.					Edit. Taur. Tom. XXIII.				
Pag.	33 a	linea	1	recreat	Pag.	48 b	linea	25	recreat
»	36 a	»	12	subrogando	»	55 a	»	1 ult.	subrogandos
»	38 a	»	33	secundam	»	56 b	»	21	secundum
»	41 a	»	6	eiusdem	»	60 b	»	4 ult.	eisdem
»	42 a	»	5 ult.	quilibet	»	63 a	»	19	qui liber
»	42 a	»	1 ult.	ea suis	»	63 a	»	23	casus
»	43 a	»	18	observaverunt	»	64 a	»	16	observarentur
»	44 a	»	5 ult.	Innocentio XI.	»	66 a	»	6	Innocentio XII (?)
»	46 a	»	26 ult.	absoluto	»	68 a	»	19	absolutum
»	48 b	»	8 ult.	reditus	»	70 a	»	19	redditus
»	48 b	»	6 ult.	diuturnam	»	70 a	»	22	diurnam
»	49 a	»	1 ult.	ordinamus	»	70 b	»	6 ult.	ordinavimus
»	49 b	»	19	quasque	»	72 a	»	12	illasque
»	50 a	»	10 ult.	quae	»	72 b	»	2 ult.	qui
»	53 a	»	26	residentia	»	76 a	»	28	. . . . . (?)
»	78 a	»	17	puritatis	»	105 a	»	13 ult.	impuritatis (?)
»	102 b	»	32	ille	»	135 b	»	7	illa
»	106 a	»	14 ult.	nullas	»	141 b	»	17 ult.	nonnullas
»	106 b	»	13	concessae	»	142 a	»	14	concessa
»	106 b	»	34	gratiae	»	142 a	»	6 ult.	gratiâ
»	109 b	»	8 ult.	officio	»	147 b	»	22	officia
»	112 a	»	22 ult.	et per omnia	»	151 b	»	11 ult.	et per omnia uti posse
»	112 a	»	9 ult.	componendam	»	152 a	»	5	componendum
»	113 b	»	10	derogatoriis	»	154 a	»	5	derogatorias
»	113 b	»	21	necnon	»	154 a	»	17	nec
»	115 a	»	20	in eadem	»	156 a	»	9 ult.	in eodem
»	116 a	»	27	facultate	»	158 a	»	8	facultatem
»	116 a	»	6 ult.	adfaturus	»	158 a	»	6 ult.	abfaturus
»	118 a	»	31	approbasse	»	160 b	»	9 ult.	approbante
»	119 b	»	7	in ut	»	162 b	»	16	in mi (gr. μι)
»	119 b	»	20	curandam	»	162 b	»	29	curandum
»	120 b	»	12 ult.	praeferre	»	164 b	»	12	proferre
»	120 b	»	8 ult.	absoleverant	»	164 b	»	17	obsoleverant
»	122 a	»	10 ult.	ordinem	»	166 b	»	20	ordine
»	123 a	»	32	Praeter	»	167 b	»	13 ult.	Praeter
»	123 b	»	4 ult.	omittendâ	»	168 b	»	9 ult.	amittendâ
»	126 b	»	6	quod	»	172 a	»	3 ult.	quo
»	127 a	»	26 ult.	alium	»	173 b	»	2	aliam
»	129 a	»	25 ult.	Matriculae	»	176 b	»	4	Matricula
»	131 b	»	20	singula	»	179 a	»	22	singulas
»	132 a	»	12	annum	»	179 a	»	11 ult.	annus
»	133 a	»	17 ult.	corroboravit	»	181 b	»	17	corroborabit
»	133 b	»	34	obtinuerit	»	182 a	»	19	obtinuerint
»	133 b	»	36	examinatoris	»	182 a	»	21	examinatoris officio
»	135 a	»	25 ult.	et	»	184 a	»	15 ult.	etsi
»	135 b	»	14	ob	»	184 b	»	23	ab
»	137 b	»	19	testimonii	»	187 a	»	18 ult.	testimonio
»	137 b	»	21	rationem	»	187 a	»	16 ult.	rationum
»	138 a	»	5	acceptilationem	»	187 b	»	14 ult.	accepti rationem
»	138 a	»	34	solvendo	»	188 a	»	16	solvendo pares
»	138 a	»	5 ult.	mandavit	»	188 a	»	5 ult.	mandabit
»	139 a	»	24 ult.	comporandi	»	189 b	»	11	comparandi
»	139 b	»	20	illis	»	190 a	»	8	illi
»	141 a	»	6	dispertiendam	»	191 b	»	6 ult.	dispertienda
»	149 a	»	21 ult.	possessioue	»	203 a	»	17	possessionem
»	149 a	»	10 ult.	erigere	»	203 a	»	15 ult.	exigere
»	150 a	»	30 ult.	et	»	204 b	»	16 ult.	ut
»	151 b	»	10	indice	»	207 a	»	6	iudici
»	151 b	»	27	dignoscuntur	»	207 a	»	15 ult.	dignoscentur

Edit. Rom. Main: Tom. XIII. Pag.	linea		Edit. Taur. Tom. XXIII. Pag.	linea	
151 b	36	habiliori	207 a	6 ult.	avidiori *
151 b	39	ex Tarraconensi... Barchinonensi... etc... respective	207 a	2 ult.	ex Tarraconensis... Barchinonensis... etc. ecclesiarum... canonicatibus et praebendis respective
151 b	13 ult.	praefata	207 b	19	praefatae
152 b	41	eadem	209 a	22	easdem
153 a	37	iudicis	210 a	7*	iudicii
153 a	39	complementum	210 a	9	complementum adhibentes
153 b	22	tradita	210 b	19 ult.	traditae
153 b	13 ult.	omisso	211 a	21	omisso, inserti forent
154 a	14	effectionem	211 b	6	affectionem
154 b	13	subiuncta	212 a	19 ult.	subiuncto
154 b	30	ac ullo	212 b	2	ac ut nullo
154 b	23 ult.	inserti	212 b	21	inserto
154 b	15 ult.	tempore	212 b	13 ult.	tempore addicti
155 a	18 ult.	consequeudarum	213 b	19	consequendum
156 a	11 ult.	esse	215 a	5 ult.	esset
158 a	18	omnino	218 a	15 ult.	gestare omnino
158 a	18 ult.	obtinentes	218 b	24	obtinentibus
158 a	16 ult.	omnibus	218 b	25	ut omnibus
160 b	24	Urbis praedicta	222 b	19	Urbis praedictae
163 b	5 ult.	eorumdem	228 a	18	earumdem
164 b	22	et	229 b	1	ut
165 a	11	Camerae praedictae	230 a	17	Camera praedicta
165 a	22 ult.	dignas	230 b	12	digna
165 a	7 ult.	quarumlibet	230 b	13 ult.	quorumlibet
166 a	28 ult.	ad eorumdem	232 a	24	ac eorumdem
167 a	17	tenore	233 b	18	tenorem
167 a	25	et personis	233 b	17 ult.	.....(?)
167 a	11 ult.	earum	234 a	22	earumdem
167 b	7	clauso	234 a	2 ult.	clausâ
167 b	8	enormissima	234 a	1 ult.	enormissimae
167 b	27	comprehendit	234 b	23	comprehendi
169 b	31	quibus et singulis	238 a	10	quibus omnibus et singulis
170 a	6	ampliamus	238 b	12	ampliemus
172 a	22	numera	242 a	4	munera
172 a	5	tam	242 b	8	tum
172 b	17	praepositum	242 b	12 ult.	praepositus
172 b	16 ult.	munere	243 a	15 ult.	munera
174 a	14	1730	245 a	2	1731
177 a	8	iuris	249 b	23	iuris reduci
177 a	6 ult.	suae	250 a	3 ult.	seu
177 a	2 ult.	iurisdictionis	250 b	2	iurisdictioni
177 b	25	esse	250 b	12 ult.	esset
178 a	2	congregationem	251 b	4	congregationum
178 b	24 ult.	in	252 b	20	in qua
178 b	3 ult.	religionibus	253 a	2	regionibus
179 a	27	quorum	253 a	9 ult.	quarum
182 a	13	collegium	257 b	1 ult.	collegii
182 b	25 ult.	dilectus	260 a	16	dilectus filius
186 a	20 ult.	gubernarent	264 b	11	gubernaret
189 b	17 ult.	curas	270 b	14	curias
190 a	35	cellis	271 a	12 ult.	sellis
190 a	36	cutri	271 a	11 ult.	turri
190 a	37	arca	271 a	9 ult.	area
190 a	40	multisque	271 a	6 ult.	multis, quae
190 a	45	pene	271 b	1	bene

Edit. Rom. [illegible] Tom. xiii.			Edit. Taur. Tom. xxiii.		
Pag. 190 a	lineâ 45	multorum	Pag. 271 b	linea 2	multorum territorio
» 190 a	» 51	pastorale	» 271 b	» 8	pastoralem
» 190 b	» 4	quam	» 271 b	» 6 ult.	quarum
» 190 b	» 10	vigentibus	» 271 b	» 1 ult.	urgentibus
» 190 b	» 28 ult.	praepositae	» 272 a	» 1 ult.	praepositā
» 190 b	» 19 ult.	integre	» 272 b	» 2	integra
» 190 b	» 14 ult.	assignatam, delineatam	» 272 b	» 9	assignata, delineata
» 191 a	» 6	infrascripta	» 272 b	» 7 ult.	episcopus infrascriptae
» 191 a	» 12	exceptis iis, quae additis, quos	» 272 b	» 1 ult.	exceptis, iisque additis quas
» 191 a	» 20 ult.	praeest	» 173 a	» 13 ult.	praesit
» 191 b	» 7	ecclesias	» 273 b	» 18 ult.	ecclesiasticas
» 191 b	» 10	abbatia	» 273 b	» 7 ult.	abbatiae
» 191 b	» 17 ult.	usque	» 274 a	» 18 ult.	iisque
» 192 a	» 5	abbatia	» 274 b	» 11	abbatiae
» 192 b	» 16	reparatione	» 275 b	» 10	repartitione
» 192 b	» 21	notandi	» 275 b	» 18	notando
» 193 a	» 26 ult.	existentes	» 276 b	» 14 ult.	existentibus
» 195 a	» 10	sperantes	» 279 a	» 12 ult.	speramus
» 196 b	» 9	regularium	» 282 a	» 19	regularium praepositae
» 199 b	» 24 ult.	ideoque	» 287 a	» 7 ult.	ideo
» 199 b	» 7 ult.	quae	» 287 b	» 10	quas
» 200 a	» 27	electus, et ut	» 288 a	» 14	electus, ut
» 201 a	» 28 ult.	unquam	» 289 b	» 5 ult.	nunquam
» 201 a	» 17 ult.	quotiescumque	» 290 a	» 8	quod quotiescumque
» 202 a	» 29 ult.	consuetudinibus	» 291 b	» 13	constitutionibus
» 202 a	» 9 ult.	autem	» 291 b	» 8 ult.	autem ut
» 203 b	» 26 ult.	omnibus	» 294 a	» 16	omnes
» 205 b	» 40	scopum	» 297 b	» 16	scopo
» 211 b	» 25 ult.	ac ab illis	» 308 a	» 16	ac illis
» 214 a	» 14	abbatis	» 312 a	» 5	abbati
» 218 a	» 2 ult.	decursarum	» 319 a	» 6 ult.	decursurarum
» 221 b	» 14	effectus	» 324 a	» 7	affectus
» 221 b	» 23 ult.	nostrae	» 324 a	» 18 ult.	nostris
» 222 b	» 20	cuilibet	» 326 b	» 6	cuiuslibet
» 222 b	» 16 ult.	ut	» 327 a	» 1	utque
» 231 a	» 11 ult.	quique	» 338 a	» 11	quippe
» 234 a	» 23 ult.	habeat	» 342 a	» 3	habeant
» 240 a	» 14	subiectorum	» 349 b	» 12 ult.	subiectorum fiat
» 240 a	» 34	secundum hegumenos	» 350 a	» 9	secundum post hegumenos
» 252 b	» 19 ult.	pone hos	» 367 a	» 11	post hos
» 253 b	» 29	nominati	» 368 a	» 22 ult.	non nominati
» 256 a	» 1 ult.	discessum	» 372 a	» 5	discessurorum
» 256 b	» 14 ult.	novitii	» 372 b	» 7	novitiis
» 259 b	» 21 ult.	columna	» 375 b	» 8 ult.	columnae
» 259 b	» 14 ult.	obiectae	» 375 b	» 1 ult.	obiecta
» 262 b	» 8	intelligendam	» 380 a	» 27	intelligendum
» 264 a	» 15	relevat	» 382 a	» 12 ult.	relevat
» 264 a	» 15 ult.	aliquod	» 382 b	» 23 ult.	aliquot
» 264 b	» 27 ult.	ad infideles	» 385 b	» 2 ult.	ad infideles appellare
» 268 b	» 34	metropolitana	» 389 a	» 2	metropolitanae
» 272 a	» 19 ult.	ut, si	» 394 b	» 9	si
» 273 a	» 1	tenoribus	» 395 b	» 13	tenores
» 276 a	» 21 ult.	concessa	» 401 a	» 10	concessae
» 276 b	» 17	Crucis	» 401 b	» 9	viae Crucis
» 279 b	» 27 ult.	principissa	» 401 b	» 7 ult.	principissae
» 277 a	» 4	erigenda in ecclesiis	» 402 a	» 15 ult.	erigenda, eisdem gaudeant privilegiis quibus

gaudens erecta in ecclesiis

Edit. Rom. Main. Tom. xiii.		Edit. Taur. Tom. xxiii.	
Pag. 277 a linea 15	erigendi	Pag. 402 a linea 9 ult.	erigendis
» 277 b » 10 ult.	duarum residentiarum. .	» 403 b » 18 ult.	duabus [1] residentiis
» 278 a » 26	ceteris cui videlicet Moravis	» 404 a » 25	ceteris, qui videlicet in Moraviâ et Silesiâ consistunt, Moravis
» 279 a » 1	confirmasset	» 405 b » 13	confirmatum fuisset
» 279 a » 3	demandatae.	» 405 b » 15	non demandatae
» 279 a » 6 ult.	fidelis	» 406 a » 13 ult.	fideles
» 280 b » 22	habes	» 408 a » 5	habeo
» 280 b » 27	habere	» 408 a » 10	habete
» 280 b » 36	dilectiones	» 408 b » 21	dilectionis
» 280 b » 40	spiritualibus.	» 408 a » 24	spiritualiter
» 280 b » 48	desiderio	» 408 a » 32	desidero
» 280 b » 57	interrogati	» 408 a » 1 ult.	interrogati an adhaererent
» 281 a » 10	bipartita	» 408 b » 24	tripartita
» 281 a » 23	suprafacta	» 408 b » 9 ult.	suprafata
» 283 a » 2 ult.	fuerunt.	» 412 a » 7 ult.	fuerint
» 284 b » 19 ult.	optatus	» 414 b » 22	optatos
» 284 b » 12 ult.	regii	» 414 b » 12 ult.	regia [2]
» 284 b » 4 ult.	respicientem	» 414 b » 4 ult.	resipiscentem [3]
» 285 b » 7	universalibus	» 415 b » 2 ult.	in universalibus
» 287 a » 8	adsit	» 418 a » 16	absit
» 287 a » 14	carens	» 418 a » 21	carebat (?)
» 287 a » 19 ult.	reditibus	» 418 b » 7	redditibus
» 287 a » 18 ult.	pro	» 418 b » 9	et, pro
» 287 b » 19	valide	» 419 a » 9	validi
» 287 b » 28	cuilibet.	» 419 a » 18	cuiuslibet
» 287 b » 16 ult.	adimplendae	» 419 b » 5	adimplenda (?)
» 288 a » 9	approbandi	» 419 b » 12 ult.	approbandum
» 291 a » 18	Congregationis	» 424 b » 2 ult.	Congregationis ex alterâ partibus
» 292 a » 25 ult.	procuratorem	» 426 b » 6 ult.	procuratore
» 292 a » 23 ult.	procuratori	» 426 b » 5 ult.	procuratore
» 293 a » 4	quibus	» 428 a » 15	quodque
» 293 a » 8 ult.	singulorum	» 428 b » 8 ult.	singularum
» 293 b » 23	et terris	» 429 a » 17 ult.	et oriundos e terris
» 294 a » 12	duo definitores et unus procurator fiscalis	» 430 a » 4	duo definitores, unus procurator generalis et secretarius capituli, vel procurator fiscalis
» 294 b » 2	oriundus ex Campos. . .	» 430 b » 16 ult.	oriundus ex Gallaeciâ, aliâ vice ex Campos
» 294 b » 5	magistri	» 430 b » 13 ult.	magistri iubilati antiquiores
» 295 a » 35	permittentes	» 432 a » 6	permittens
» 295 b » 4	sic.	» 432 b » 3	etiam
» 295 b » 20 ult.	causari	» 433 a » 11	causati
» 297 a » 12	studii.	» 435 a » 15	studii theologiae speculativae, incumberent per annum studio
» 299 a » 16	approbatas	» 438 a » 2 ult.	approbate
» 308 a » 29	specialibus	» 453 b linea 11 ult.	specialis
» 311 b » 14 ult.	per tali quali.	» 459 a » 16 ult.	per li quali

1 Male in nota legitur *duabus* pro *duobus*.
2 At lectio Main. retinenda.
3 Male in notâ legitur *resipiscentem*.

Edit. Rom. Main. Tom. XIII.					Edit. Taur. Tom. XXIII.				
Pag.	314 b	linea	1 ult.	in qua	Pag.	464 b	linea	11	aut in (?)
»	315 a	»	6 ult.	eoque	»	465 a	»	5 ult.	eique
»	315 b	»	1	ecclesia ... dismembrata	»	465 b	»	3	ecclesiae... dismembratae
»	315 b	»	2	celebrationi	»	465 b	»	5	celebratione
»	318 a	»	7	singulis annis officia	»	469 b	»	10 ult.	singulis annis cogi, omniaque eiusdem Congregationis officia
»	318 a	»	20 ult.	ex	»	470 a	»	22	in
»	321 b	»	9 ult.	illiusve	»	476 a	»	13	illisve
»	322 b	»	22 ult.	rigido ... tempore	»	477 b	»	20	rigida ... tempora
»	323 b	»	23 ult.	si	»	479 a	»	5 ult.	et, si
»	324 a	»	8	statum	»	479 b	»	20 ult.	statuta
»	326 b	»	18	debet.	»	483 b	»	1 ult.	debet frui
»	329 a	»	21 ult.	qui in	»	488 a	»	1	quin
»	332 b	»	26	et quod	»	493 a	»	12 ult.	eo quod
»	333 a	»	13	procurationi	»	494 a	»	8	procuratori
»	334 a	»	24	corpo	»	495 b	»	9 ult.	corso (?)
»	334 b	»	23 ult.	constitutione apostolica	»	497 a	»	5	constitutionis apostolicae
»	334 b	»	18 ult.	aliqui.	»	497 a	»	10	aliquo
»	337 a	»	4	decurrendi	»	500 b	»	11	occurrendi
»	339 b	»	22 ult.	custodibus	»	504 b	»	26	custode
»	340 b	»	17	ministro	»	506 a	»	10	exministro
»	341 b	»	11	*An ea*	»	507 b	»	15	*Ad ea*
»	341 a	»	18 ult.	de omnibus	»	508 a	»	22	omnibus
»	341 b	»	31	decrevimus et declaravimus	»	509 b	»	10	decreverimus et declaraverimus
»	342 b	»	6 ult.	is	»	509 b	»	1 ult.	lis
»	345 a	»	20	exclusum	»	514 b	»	20	exclusam
»	347 b	»	27	supra.	»	517 b	»	15 ult.	sub
»	351 a	»	26 ult.	efficit	»	523 b	»	8 ult.	effecit
»	352 a	»	31	terant	»	525 a	»	5 ult.	non terant
»	352 a	»	41	eique	»	525 b	»	6	eisque
»	352 a	»	43	exerceret	»	525 b	»	9	exercerent
»	353 a	»	5	pertractantem	»	527 a	»	8	pertractantes
»	354 a	»	35	possint.	»	528 b	»	5 ult.	posse
»	362 a	»	8	dicta	»	541 a	»	23	dieta
»	362 b	»	10	restringuendum	»	542 b	»	1	restinguendum
»	366 a	»	6	illis	»	547 a	»	15	ab illis
»	368 b	»	14 ult.	concessa	»	551 b	»	20	concessae
»	369 a	»	4	et	»	551 b	»	10 ult.	ad
»	370 a	»	15 ult.	sub poenâ privationis	»	553 a	»	8 ult.	sub poenâ privationis officiorum et inhabilitatis
»	370 b	»	28	tunc	»	553 b	»	13 ult.	eum
»	371 a	»	28	se seligendo	»	554 a	»	2 ult.	seligendo
»	371 a	»	42	unum	»	554 b	»	14	unus
»	372 b	»	4	et	»	555 b	»	2 ult.	qui
»	373 a	»	7 ult.	aliquo anno	»	557 a	»	1	quo anno
»	378 b	»	12	desideret	»	563 a	»	1 ult.	desiderent
»	379 a	»	18 ult.	in illis traditâ pro servatâ	»	564 b	»	1	in illis traditâ servatâ insererentur, praesentibus pro expressis habentes
»	383 b	»	22	prius	»	570 b	»	10 ult.	privus
»	383 b	»	29	inter	»	570 b	»	3 ult.	intra
»	384 a	»	22 ult.	ac maioris	»	571 b	»	25	..... (?)
»	384 b	»	7	serius	»	572 a	»	3	sericis (?)
»	387 a	»	24	vulgo	»	575 a	»	16 ult.	quod vulgo
»	387 a	»	14 ult.	quis	»	575 b	»	15	quisquis
»	387 b	»	29 ult.	et instituto	»	576 a	»	14	ex instituto

Edit. Rom. Main. Tom. XIII				Edit. Taur. Tom. XXIII			
Pag. 388 b	linea	26 ult.	Patrimonium	Pag. 577 a	linea	4 ult.	...... (?)
» 390 a	»	29 ult.	tribuunt	» 579 a	»	2 ult.	tribuant
» 391 a	»	22	futurum	» 580 b	»	14	futuram
» 392 b	»	16 ult.	provincia	» 582 a	»	10 ult.	provinciae
» 392 b	»	34	ac	» 582 b	»	12 ult.	ac eorum
» 394 a	»	32 ult.	ad privationis.	» 585 a	»	15 ult.	privationis
» 394 b	»	34 ult.	communitatem	» 586 a	»	13	communitatum
» 396 b	»	17	excogitatâ	» 589 a	»	14 ult.	incogitatâ
» 397 a	»	36	fuerint	» 590 a	»	5 ult.	fuerint pares
» 397 a	»	42	fuerint	» 590 b	»	3	fuerint pares
» 397 b	»	27 ult.	decreto	» 591 a	»	3 ult.	decreta
» 398 a	»	11	affixum retineatur	» 591 b	»	10 ult.	affixa retineantur
» 398 b	»	16 ult.	non	» 592 a	»	10 ult.	se non
» 398 b	»	7	extensionum	» 592 b	»	15	exemptionum 1
» 398 b	»	1 ult.	aliis	» 593 a	»	12 ult.	alii
» 399 b	»	13 ult.	1607	» 594 b	»	7 ult.	1605 et 1607
» 399 b	»	7 ult.	Regiminis	» 594 b	»	1 ult.	Regiminis auxerit
» 399 b	»	7 ult.	circa	» 595 a	»	1	eique
» 400 a	»	14	fuisset	» 595 a	»	23	fuisse
» 400 a	»	17	reditus	» 595 a	»	26	redditus
» 400 b	»	25 ult.	passive	» 596 a	»	15	passive pertinentes
» 401 a	»	5	reditus	» 596 b	»	18	redditus
» 401 b	»	29	quo	» 597 b	»	26	quo statuit
» 402 a	»	8	mixtas	» 598 a	»	11 ult.	mixta
» 403 b	»	30 ult.	dictarum	» 601 a	»	15 ult.	et dictarum
» 405 b	»	29	mediante	» 604 a	»	20	mediate
» 405 b	»	21 ult.	habeat	» 604 b	»	5	alia
» 406 b	»	7 ult.	motorum	» 605 b	»	13	motuum
» 408 a	»	26	statu	» 607 b	»	6 ult.	statum
» 409 b	»	16	correctionis	» 609 b	»	25	correctoris (?)
» 409 b	»	23	in iuventutem	» 609 b	»	31	iuventutem
» 417 a	»	15	de	» 620 a	»	28	se
» 417 b	»	16	Congregata	» 620 b	»	2 ult.	Congregatio 2
» 418 a	»	11	existunt	» 621 b	»	15	existit
» 418 a	»	25 ult.	prolegatis	» 622 a	»	8	prolegati
» 418 b	»	28 ult.	et quod	» 622 b	»	9 ult.	eo quod
» 420 a	»	34	dicta	» 625 a	»	18	dictae
» 421 b	»	13	desiderat	» 627 a	»	19	desideret
» 422 b	»	3 ult.	nec non alibi	» 629 a	»	1	et non alibi
» 422 b	»	2 ult.	et aliis	» 629 a	»	2	et ab illis
» 423 a	»	5	ab	» 629 a	»	8	ac
» 423 a	»	7	poenasque	» 629 a	»	10	poenas
» 424 a	»	26 ult.	ipso	» 631 b	»	17	ipse
» 425 a	»	15	ipsi	» 633 a	»	4	et ipsi
» 426 b	»	30	reditibus	» 635 b	»	16	redditibus
» 427 b	»	7	animadvertens	» 637 a	»	10	animadvertentes

1 Emendationem istam nunc addimus.

2 At lectio Mainardi retinenda.

CLEMENS XII

PAPA CCL

Anno Christi MDCCXXX.

An. C. 1730 Sanctissimus dominus noster CLEMENS PP. XII, antea Laurentius S. R. E. cardinalis Corsinus, episcopus Tusculanus, patriâ Florentinus, creatus Summus Pontifex die XII iulii, ac quintam post diem coronatus anno MDCCXXX. Creavit cardinales septem et viginti. Octavum iam sui pontificatus annum agit, quem Deus, Ecclesiae suae bono, diutissime tueatur.

Sedit annos novem, menses sex, dies sex supra viginti. Obiit die VI februarii, anno MDCCXL (R. T.).

I.

Regulae, ordinationes et constitutiones Cancellariae Apostolicae sanctissimi domini nostri Clementis PP. XII[1].

Sancitae XIII iulii, publicatae die XXIV eiusdem.

Sanctissimus in Christo pater et dominus noster dominus Clemens divinâ providentiâ PP. XII, suorum praedecessorum vestigiis inhaerendo, normam et ordinem rebus gerendis dare volens, in crastinum suae assumptionis ad summi apostolatus apicem, videlicet die XIII mensis iulii anno ab incarnatione Domini MDCCXXX, reservationes, constitutiones et regulas infrascriptas fecit; quas etiam ex tunc, licet nondum publicatas, et suo tempore duraturas observari voluit; ac quas nos Petrus S. Laurentii in Damaso cardinalis Ottobonus S. R. E. vicecancellarius die XXIV mensis iulii in Cancellariâ Apostolicâ publicari fecimus. An. C. 1730

Reservationes generales et speciales.

I. In primis fecit easdem reservationes, quae in constitutione felicis recordationis Benedicti PP. XII quae incipit *Ad regimen* continentur, et illas innovavit, ac locum habere voluit, etiamsi officiales, in eâdem constitutione expressi, Apostolicae Sedis officiales ante obitum eorum esse desierint, quoad beneficia quae tempore quo officiales erant obtinebant; declarans nihilominus, beneficia, quae dictae Sedis officiales, qui ratione officiorum suorum huiusmodi eiusdem Sedis notarii erant, etiam dimissis ipsis officiis et quando-

[1] Hae regulae constitutionibus Pontificum, qui Clementi X praecessere, similes omnino cum fuerint repertae, atque hac de causâ in totâ *Magni Bullarii* continuatione omissae, hasce sanctissimi domini nostri reponendas duximus, ut curialium commodo inserviremus.

cumque asseculi fuerint, sub huiusmodi reservationibus comprehendi; ac reservavit beneficia, quae per constitutionem piae memoriae Ioannis PP. XXII, quae incipit *Execrabilis*, vacant vel vacare contigerint; quam constitutionem et reservationem Sanctitas Sua tam ad beneficia obtenta, quam alia quaecumque, de quibus ordinarii et alii collatores contra Concilii Tridentini decreta disposuerunt et disponent in futurum, extendit et ampliavit; et ea etiam beneficia omnia dispositioni suae reservavit, de quibus per dictos ordinarios aut alios collatores contra eiusdem Concilii decretorum formam dispositum fuerit. Decernens irritum, etc.

Reservatio cathedralium ecclesiarum et monasteriorum, ac de tempore vacationis episcopatuum, vacaturorum beneficiorum.

II. Item reservavit generaliter omnes ecclesias patriarchales, primatiales, archiepiscopales, episcopales, necnon omnia monasteria virorum valorem annuum ducentorum florenorum auri communi aestimatione excedentia nunc quomodocumque vacantia et in posterum vacatura, et voluit quod excessus huiusmodi in litteris exprimatur. Ac etiam reservavit dignitates et beneficia omnia ad collationem, praesentationem electionem et quamcumque aliam dispositionem patriarcharum, primatum, archiepiscoporum et episcoporum, necnon abbatum ac aliorum quorumcumque collatorum et collatricum saecularium et regularium quomodolibet (non tamen ad collationem cum alio vel aliis, aut etiam ad alterius praesentationem vel electionem) pertinentia, quae post illorum obitum, aut ecclesiarum seu monasteriorum vel aliarum dignitatum suarum dimissionem seu amissionem vel privationem seu translationem, vel aliàs quomodocumque vacaverint, usque ad provisionem successorum ad easdem ecclesias aut monasteria vel dignitates apostolicâ auctoritate faciendam, et adeptam ab eisdem successoribus pacificam illorum possessionem, quomodocumque vacaverint et vacabunt in futurum. Decernens irritum, etc.

Extensio reservationis beneficiorum per assecutionem pacificam vacaturorum.

III. Item, si qui de beneficiis ecclesiasticis, praesertim curam animarum habentibus, seu aliàs personalem residentiam requirentibus, dum pro tempore vacant, apostolicâ auctoritate provisi seu providendi, ante illorum assecutionem alia cum eisdem incompatibilia beneficia ecclesiastica per eos tunc obtenta in fraudem reservationis suae resignarent seu dimitterent, voluit, decrevit et declaravit, quod, si imposterum quibusvis personis de aliquibus beneficiis ecclesiasticis tunc vacantibus seu vacaturis per Sanctitatem Suam aut eius auctoritate provideri, ipsosque providendos, intra vacationis et provisionis seu assecutionis eorumdem beneficiorum tempora, quaecumque alia cum illis incompatibilia beneficia ecclesiastica saecularia, vel quorumvis Ordinum, ac etiam hospitalium, regularia, per eos tunc obtenta, nullâ, speciali et expressâ de eisdem in provisionibus praedictis factâ mentione, simpliciter, vel causâ permutationis, ac aliàs quomodolibet, sive in Sanctitatis Suae vel alterius Romani Pontificis pro tempore existentis, aut legatorum vel nunciorum dictae Sedis, sive ordinariorum vel aliorum collatorum quorumcumque manibus resignare seu dimittere aut iuribus sibi in illis vel ad illa competentibus cedere contigerit, omnes et singulae concessiones, collationes, provisiones et quaevis aliae dispositiones de beneficiis seu iuribus sic resignandis, dimittendis et cedendis pro tempore faciendae, cum inde sequutis quibuscumque, cassae et irritae nulliusque roboris vel momenti existant, nec cuiquam suffragentur; sed beneficia et iura, ut praefertur, resignata, dimissa et cessa,

eo ipso vacent, ac sub reservatione praedictâ, quam Sanctitas Sua etiam quoad hoc extendit et ampliavit, comprehensa censeantur; ita quod de illis per alium, quam per eamdem Sanctitatem Suam vel pro tempore existentem Romanum Pontificem, nullatenus disponi possit, in omnibus et per omnia perinde ac si per pacificam assecutionem beneficiorum aliorum huiusmodi vere ac realiter vacavissent. Ac ulterius voluit beneficium, de quo resignans fuerit auctoritate apostolicâ provisus, ac per cuius assecutionem beneficia vacare debebant, ut prius vacare, perinde ac si collatio favore resignantis facta non fuisset, salvis tamen quibuscumque iuribus competentibus alteri parti ad cuius favorem facta esset resignatio, etiam ex causâ permutationis, summarie, simpliciter et appellatione remotâ exercendis. Decernens irritum, etc., attentari.

Reservatio dignitatum, nec non suorum et S. R. E. cardinalium familiarum beneficiorum.

IV. Item reservavit generaliter dispositioni suae omnes dignitates maiores post pontificales in cathedralibus, etiam metropolitanis et patriarchalibus, necnon valorem decem florenorum auri communi aestimatione excedentes principales in collegiatis ecclesiis. Reservavit etiam prioratus, praeposituras, praepositatus ac alias dignitates conventuales et praeceptorias generales Ordinum quorumcumque (sed non militiarum) ac quaecumque beneficia, quae sui, etiam dum cardinalatus fungebatur honore, existentes, ac S. R. E. viventium nunc et qui erunt pro tempore cardinalium familiares continui commensales obtinent et in posterum obtinebunt eorum familiaritate durante, ac in quibus seu ad quae ius eis competit aut competierit, etiamsi ab ipsâ familiaritate per obitum cardinalium eorumdem vel aliàs recesserint. Declarans dignitates, quae in cathedralibus, etiam metropolitanis, post pontificales non maiores existunt, et quae ex Apostolicae Sedis indulgentiâ vel ordinariâ auctoritate aut consuetudine praescriptâ vel aliàs quovis modo in quibuscumque collegiatis ecclesiis principalem praeeminentiam habere noscuntur, sub reservatione praedictâ comprehendi debere. Decernens irritum, etc.

Reservatio beneficiorum collectorum et subcollectorum.

V. Item reservavit generaliter omnia et singula beneficia ecclesiastica quorumcumque collectorum et unicorum in quacumque civitate vel dioecesi qui suo tempore officia exercuerint subcollectorum fructuum et proventuum Camerae Apostolicae debitorum, illa videlicet beneficia dumtaxat, quae durante eorum officio obtinebant, et in quibus seu ad quae ius eis competebat. Decernens irritum, etc.

Reservatio beneficiorum curialium, dum curia transfertur.

VI. Item reservavit omnia et singula beneficia ecclesiastica quorumcumque curialium, quos, dum Curia Romana de loco ad locum trasfertur, eam sequendo decedere contigerit in quovis loco, quantumcumque etiam a dictâ Curiâ remoto. Decernens irritum, etc.

Reservatio beneficiorum cubiculariorum et cursorum.

VII. Item reservavit generaliter idem dominus noster Papa dispositioni suae omnia beneficia cubiculariorum, etiam honoris nuncupatorum, ac cursorum suorum; declarans in praedecessorum suorum Romanorum Pontificum constitutionibus et regulis beneficiorum cubiculariorum etiam cubicularios honoris nuncupatos, etiam a die earum editionis et publicationis, intelligi et comprehendi, ac comprehensos fuisse et esse: irritumque, etc., attentari, decernens, etc.

Reservatio beneficiorum ecclesiarum S. Ioannis Lateranensis et S. Petri, ac B. Mariae Maioris de Urbe, et beneficiorum titulo-

VIII. Item reservavit dispositioni suae generaliter quoscumque canonicatus et praebendas, ac dignitates, personatus et officia in S. Ioannis Lateranensis et Principis Apostolorum ac B. Mariae Ma-

rum cardinalium a Curia absentium.

ioris de Urbe ecclesiis, necnon ad collationem, provisionem et praesentationem, seu quamvis aliam dispositionem S. R. E. cardinalium a Romanâ Curiâ absentium ratione suorum episcopatuum, cardinalatus, ac ipsorum cardinalium titulorum et diaconorum spectantia, quamdiu absentia huiusmodi duraverit, canonicatus et praebendas, dignitates, personatus, administrationes et officia, ceteraque beneficia ecclesiastica cum curâ et sine curâ vacantia, ac in antea vacatura, tam in eâdem Urbe quam in ecclesiis, civitatibus ac dioecesibus dictorum episcopatuum consistentia: ac decrevit irritum, etc.

Reservatio mensium apostolicorum, et alternativa pro episcopis residentibus.

IX. Item cupiens sanctissimus dominus noster Papa pauperibus clericis et aliis benemeritis personis providere, omnia beneficia ecclesiastica, cum curâ et sine curâ, saecularia, et quorumvis Ordinum regularia, qualitercumque qualificata et ubicumque existentia, in singulis ianuarii, februarii, aprilis, maii, iulii, augusti, octobris et novembris mensibus, usque ad suae voluntatis beneplacitum, extra Romanam Curiam aliàs quam per resignationem quocumque modo vacatura, ad collationem, provisionem, praesentationem, electionem, et quamvis aliam dispositionem quorumcumque collatorum et collatricum saecularium et quorumvis Ordinum regularium (non tamen S. R. E. cardinalium, aut aliorum sub concordatis inter Sedem Apostolicam et quoscumque alios initis, et per eos, qui illa acceptare et observare debuerant, acceptatis et observatis, quae laedere non intendit, comprehensorum) quomodolibet pertinentia, dispositioni suae generaliter reservavit. Volens in supplicationibus seu concessionibus gratiarum, quae de dictis beneficiis tunc vacantibus etiam motu proprio fient, de mense in quo vacaverint dispositive mentionem fieri, alioquin gratias nullas esse, ac consuetudines etiam immemorabiles optandi maiores et pinguiores praebendas, necnon privilegia etiam in limine erectionis concessa, et indulta apostolica circa ea, ac etiam disponendi de huiusmodi beneficiis, aut quod illa sub huiusmodi reservationibus nunquam comprehendantur, etiam cum quibusvis derogatoriarum derogatoriis, et fortioribus, efficacioribus et insolitis clausulis, necnon irritantibus et aliis decretis, quorum tenores pro expressis haberi et latissime extendi voluit, quibusvis personis et collegiis cuiuscumque dignitatis, status, gradus, ordinis et conditionis existentibus quomodolibet concessa, adversus reservationem huiusmodi minime suffragari. Insuper Sanctitas Sua, ad gratificandum patriarchis, archiepiscopis et episcopis intenta, ipsis, quamdiu apud ecclesias aut dioeceses suas vere et personaliter resederint dumtaxat, de omnibus et quibuscumque beneficiis ecclesiasticis, cum curâ et sine curâ, saecularibus et regularibus, ad liberam ipsorum dumtaxat, non autem aliorum cum eis dispositionem, seu praesentationem, vel electionem, nec etiam cum consilio vel consensu seu interventu capitulorum vel aliorum, aut aliàs pertinentibus, quae in antea in mensibus februarii, aprilis, iunii, augusti, octobris, et decembris extra Curiam ipsam vacare contigerit (dummodo aliàs dispositioni apostolicae reservata vel affecta non fuerint) libere disponendi facultatem tempore sui pontificatus tantum duraturam concessit. Ac etiam voluit, ut, si ipsi in collatione aut aliâ dispositione beneficiorum in aliis sex mensibus, videlicet ianuarii, martii, maii, iulii, septembris et novembris vacaturorum (quae etiam dispositioni suae, ut praefertur, reservavit) seu etiam aliorum disposi-

tioni suae et dictae Sedis aliàs quomodolibet reservatorum vel affectorum, sese intromiserint, aut, quominus provisiones et gratiae Sanctitatis Suae de illis debitum effectum consequantur, impedimentum quoquo modo praestiterint, usu et beneficio praedictae facultatis eo ipso privati existant; ac collationes et aliae dispositiones de beneficiis illius praetextu deinceps faciendae, nullius sint roboris vel momenti. Illi vero, qui gratiam alternativae praedictae acceptare voluerint, acceptationem huiusmodi per patentes litteras manu propriâ subscriptas suoque sigillo munitas, et in suâ quisque civitate vel dioecesi datas declarare, et litteras ipsas sive ad datarium Sanctitatis Suae transmittere teneantur; quibus ab eo receptis et recognitis, ac in libro ad id deputato registratis, tunc demum, et non antea, uti incipiant gratiâ supradictâ. Insuper declaravit, quod si idem episcopus pluribus ecclesiis quomodocumque unitis ex apostolicâ concessione et dispensatione quomodocumque praesit, teneatur huiusmodi alternativae gratiam, quatenus eâ potiri velit, utriusque ecclesiae nomine explicite acceptare, aliàs illi non suffragetur. Et post factam acceptationem et admissionem in datariâ, neutri parti liceat nisi concordi consensu ab eâ recedere. Declarans praeterea, exceptionem positam in regulâ favore S. R. E. cardinalium, et indultum conferendi beneficia reservata concessum cardinali episcopo, non suffragari capitulo ratione communionis et consortii, iuxta declarationem felicis recordationis Urbani Papae VIII praedecessoris sui editam die x septembris anno MDCXXVI, quam Sanctitas Sua in omnibus et per omnia approbat. Decernens sic in praemissis omnibus per quoscumque, etc., iudicari debere, ac irritum, etc.

De litteris in formâ Rationi congruit expediendis.

x. Item voluit idem dominus noster Papa, quod concessa per felicis recordationis Innocentium XIII[1] praedecessorem suum, et de eius mandato, expediantur in formâ *Rationi congruit, etc.*, sub die coronationis suae, ut moris est, et idem quoad concessa per piae memoriae Clementem XI etiam praedecessorem suum ad sex menses dumtaxat ab ipso die coronationis incipiendos observari voluit.

Declaratio reservationis ecclesiarum et beneficiorum per praedecessores reservatorum.

xi. Item declaravit omnium et singularum ecclesiarum cathedralium et monasteriorum provisiones, quas praedicti praedecessores sui ordinationi et dispositioni eorum, necnon omnia et singula beneficia ecclesiastica, quae dicti praedecessores etiam praedictae dispositioni cum interpositione decreti revervaverant (quae quidem ecclesiae, monasteria, necnon sic reservata beneficia tempore obitus eorumdem praedecessorum vacabant, aut ecclesiae ipsae, vel monasteria huiusmodi, si commendata, vel eis administratores deputati non fuissent, etiam tunc non vacassent), remansisse et remanere per huiusmodi reservationem et decretum affecta, nullumque de illis praeter Romanum Pontificem eâ vice se intromittere vel disponere potuisse, sive posse quoquo modo. Decernens irritum et inane, si secus super his attentatum forsan erat tunc, vel imposterum contigerit attentari.

Revalidatio litterarum praedecessoris gratiae et iustitiae infra annum concessarum.

xii. Item praedictus dominus noster omnes et singulas ab Innocentio XIII[2] Romano Pontifice praedecessore suo infra annum ante diem eius obitus concessas gratiae vel iustitiae, litteris temporibus debitis earum executoribus seu iudicibus non praesentatis, omnino revalidavit, et in statum pristinum, in quo

1 Forsan legendum *Benedictum XIII*, qui fuit praedecessor immediatus (R. T.).

2 Forsan, ut antea, *Benedicto XIII* (R. T.).

videlicet antea fuerant, vel pro quibus erant obtentae, quoad hoc plenarie restituit, ac decrevit per executores seu iudices praedictos, vel ab eis subdelegandos, ad expeditionem negotiorum in eis contentorum procedi posse et debere iuxta illarum formam.

Revocatio unionum.

XIII. Item, rationabilibus suadentibus causis, ipse dominus noster, omnes uniones, annexiones, incorporationes, suppressiones, extinctiones, applicationes et dismembrationes, etiam perpetuas, de quibusvis cathedralibus, necnon aliis ecclesiis, monasteriis, dignitatibus, personatibus, officiis et beneficiis ecclesiasticis, eorumve domibus, praediis et locis, per cessum vel decessum, aut aliam quamvis dimissionem vel amissionem, qualiacumque fuerint, invicem, vel aliis ecclesiis, monasteriis et mensis, etiam capitularibus, dignitatibus, personatibus, officiis, beneficiis, ac piis et aliis locis, universitatibus etiam studiorum generalium, et collegiis, etiam in favorem S. R. E. cardinalium, seu ecclesiis, monasteriis et beneficiis per eos obtentis, quomodolibet apostolicâ vel aliâ quavis, non tamen Concilii Tridentini, auctoritate, necnon pro fundatione seu dotatione, augmento vel conservatione collegiorum et aliorum piorum et religiosorum locorum ad fidei catholicae defensionem et propagationem bonarumque artium cultum institutorum factas, quae suum non sunt sortitae effectum, ac quascumque concessiones et mandata super unionibus, annexionibus, incorporationibus et aliis praemissis taliter faciendis, revocavit, cassavit et irritavit, nulliusque decrevit existere firmitatis; nec alicui quascumque clausulas vel adiectiones aut decreta, quae Sanctitas Sua pro expressis haberi voluit, in quibusvis apostolicis, etiam quae motu proprio, aut ex certâ scientiâ, et consistorialiter processerunt et emanarunt, litteris, etiamsi in eis decretum esset, illas ex tunc effectum sortitas esse, aut ius quaesitum fore, quomodolibet contentae[1], adversus revocationem et irritationem huiusmodi voluit aliqualenus suffragari. Decernens irritum, etc.

Revocatio facultatum quibusvis concessarum.

XIV. Item revocavit quascumque facultates concessas quibusvis patriarchis, archiepiscopis, episcopis, et aliis personis ac praelatis, etiam utriusque signaturae referendariis, necnon Apostolicae Sedis nunciis, ac fructuum et proventuum Camerae Apostolicae debitorum collectoribus, de dispensando cum quibusvis personis super matrimonio contracto vel contrahendo in gradu prohibito, ac natalium et aetatis defectibus, et de incompatibilibus beneficiis ecclesiasticis insimul retinendis, necnon de notariis publicis creandis, ac de disponendo quomodolibet de quibusvis beneficiis ecclesiasticis, et alias a praemissis officia ipsorum nunciorum et collectorum directe non concernentes, etiamsi in litteris desuper confectis sint clausulae restitutoriae, et derogatoriarum derogatoriae, et aliae efficaciores, quas pro expressis haberi voluit, quoad omnia in quibus facultates ipsae non sunt sortitae effectum, etiamsi nunciis eisdem dictae Sedis legatis de latere competens sit concessa potestas. Decernens irritum, etc.

Revocatio facultatum conferendi beneficia reservata.

XV. Item revocavit quascumque facultates et litteras desuper confectas, per quas quicumque sui praedecessores Romani Pontifices quibusvis personis ordinariam collationem seu aliam dispositionem beneficiorum ecclesiasticorum de iure vel consuetudine habentibus, et quavis etiam patriarchali, archiepiscopali, episcopali, vel aliâ dignitate, vel alio (non tamen cardinalatus) honore fulgen-

[1] Potius lege *contentas* vel *contenta* (R. T.).

tibus, quavis consideratione vel intuitu, etiam motu proprio, et ex certâ scientiâ, ac de apostolicae potestatis plenitudine, cum quibusvis clausulis, etiam derogatoriarum derogatoriis, ac irritantibus et aliis decretis, quorum tenores haberi voluit pro expressis, concesserant, ut, quamdiu viverent, vel suis ecclesiis vel monasteriis praeessent, aut ad aliud tempus, de beneficiis ecclesiasticis generaliter reservatis seu affectis ad eorum collationem, provisionem, praesentationem, electionem, et quamvis aliam dispositionem communiter vel divisim spectantibus, disponere libere et licite valerent, aut etiam ad id per eosdem praedecessores vicarii perpetui vel ad tempus constituti forent. Decernens irritum et inane, etc.

De dictionibus.

XVI. Item, ut in apostolicis litteris committendi crimen falsi per amplius tollatur occasio, voluit et ordinavit, quod dictiones numerales, quae in dictis litteris ante nonas, idus et kalendas immediate poni consueverunt, per litteras et syllabas extense describantur, et illae ex praedictis litteris, in quibus huiusmodi dictiones aliter scriptae fuerint, ad Bullariam nullatenus mittantur, etc.

De concurrentibus in data.

§ XVII. Item voluit, quod de concurrentibus in datâ eiusdem diei super vacantibus seu certo modo vacaturis beneficiis, illi, quibus gratiae motu proprio conceduntur, ceteris simili modo gratias non habentibus, aliàs graduati non graduatis, aut inter graduatos magis graduato[1], necnon colorato titulo possessores non possessoribus, ac inter personas alias in Curiâ praesentes absentibus ab eâ, ac inter praesentes non beneficiati beneficiatis, et similiter inter absentes, ceteris paribus, oriundi non oriundo, et dioecesanus non dioecesano; in reliquis vero singuli, qui prius apostolicas desuper litteras eorum executoribus praesentaverint, aliis in ipsorum, de quibus agi contigerit, beneficiorum assecutione praeferantur.

De non tollendo ius quaesitum.

XVIII. Item, ne, per varias quae pro commissionibus seu mandatis et declarationibus habendis in causis plerumque fiunt suggestiones, iustitia postponatur, idem dominus noster decrevit et declaravit suae intentionis fore, quod deinceps per quamcumque signaturam, seu concessionem, aut gratiam, vel litteras apostolicas pro commissionibus seu mandatis, aut declarationibus huiusmodi, etiamsi motu proprio et ex certâ scientiâ, ac etiam ante motam litem, a Sanctitate Suâ emanaverint, vel de eius mandato faciendas, nulli ius sibi quaesitum quomodolibet tollatur.

Regula de viginti.

XIX. Item voluit, quod, si quis in infirmitate constitutus resignaverit sive in Romanâ Curiâ sive extra illam aliquod beneficium, sive simpliciter, sive ex causâ permutationis vel aliàs dimiserit, aut illius commendae cesserit, seu ipsius beneficii unionis dissolutioni consenserit, etiam vigore supplicationis dum esset sanus signatae, et postea, infra viginti dies a die per ipsum resignantem praestandi consensus computandos, de ipsâ infirmitate decesserit, et ipsum beneficium quavis auctoritate conferatur per resignationem sic factam, collatio huiusmodi sit nulla, ipsumque beneficium nihilominus per obitum censeatur vacare.

De idiomate.

XX. Item voluit, quod, si contingat tam in Curiâ quam extra alicui personae de parochiali ecclesiâ, vel quovis alio beneficio exercitium curae animarum parochianorum quomodolibet habente, provideri, nisi ipsa persona intelligat et intelligibiliter loqui sciat idiomate loci ubi ecclesia vel beneficium huiusmodi

[1] Videtur legendum *magis graduatus minus graduato* (R. T.).

consistit, provisio seu mandatum et gratia desuper quoad parochialem ecclesiam vel beneficium huiusmodi nullius sint roboris vel momenti. Decernens irritum, etc.

De non impetrando beneficium per obitum viventis.

XXI. Item, si quis supplicaverit sibi de beneficio quocumque tamquam per obitum alicuius, licet tunc viventis, vacante provideri, et postea per obitum eius vacet, provisio et quaevis dispositio, etiam vigore alterius novae supplicationis vel gratiae dicto suplicanti per obitum huiusmodi denuo faciendae, nullius sint roboris vel momenti.

De unionibus et unionum confirmatione.

XXII. Item voluit, quod petens beneficia ecclesiastica aliis uniri, teneatur exprimere verum annuum valorem secundum communem aestimationem tam beneficii uniendi, quam illius cui uniri petitur, alioquin unio non valeat, et semper in unionibus commissio fiat ad partes, vocatis quorum interest. Et idem voluit observari in quibusvis suppressionibus perpetuis, concessionibus, dismembrationibus et applicationibus etiam de quibuscumque fructibus et bonis ecclesiasticis, ac etiam in confirmationibus unionum singularumque dispositionum huiusmodi.

De Mendicantibus transferendis.

XXIII. Item de Mendicantibus transferendis, qui ad alios Ordines transierint pro tempore, voluit constitutionem felicis recordationis Martini Papae V praedecessoris sui desuper factam, et in libro Cancellariae Apostolicae descriptam, quae incipit *Viam ambitiosae cupiditatis, etc.*, firmiter observari.

De male promotis.

XXIV. Item de clericis extra tempora a iure statuta, sive ante aetatem legitimam, aut absque dimissoriis litteris, ad sacros ordines se promoveri facientibus pro tempore, etiam voluit constitutionem piae memoriae Pii II similiter praedecessoris sui desuper editam, et in dictae Cancellariae Apostolicae libro descriptam, quae incipit *Cum ex sacrorum ordinum, etc.*, pari modo observari.

De moneta.

XXV. Item declaravit idem dominus noster, quod libra turonensium parvorum et florenus auri de Camerâ pro aequali valore in concernentibus litteras et Cameram Apostolicam computari et extimari debeant.

De beneficiis vacaturis per promotionem ad ecclesias et monasteria.

XXVI. Item praedictus dominus noster Papa voluit, decrevit et ordinavit, quod quaecumque concessiones, gratiae et mandata, etiam motu proprio et cum derogatione huius constitutionis, quae ab eo pro quibusvis personis emanaverint de providendo eis de quibusvis beneficiis vacaturis per promotionem quorumcumque ad ecclesiarum et monasteriorum regimina, si huiusmodi concessiones et mandata diem promotionis promovendorum ipsorum praecesserint, necnon quaecumque collationes, provisiones et dispositiones pro tempore faciendae de praemissis et quibusvis aliis beneficiis ecclesiasticis saecularibus et regularibus, quae per promovendos vel assumendos ad quascumque praelaturas inter illarum vacationis et huiusmodi promotionis vel assumptionis tempora simpliciter vel ex causâ permutationis ubicumque resignari vel aliàs dimitti contigerit, cum inde sequutis pro tempore, sint cassae et irritae, nulliusque roboris vel momenti.

De non iudicando iuxta formam supplicationum, sed litterarum expeditarum.

XXVII. Item, cum ante confectionem litterarum gratia apostolica sit informis, statuit et ordinavit idem dominus noster, quod iudices in Romanâ Curiâ et extra eam pro tempore existentes, etiamsi sint S. R. E. cardinales, causarum palatii apostolici auditores, vel quicumque alii, non iuxta supplicationum signatarum super quibusvis impetrationibus (nisi in dictâ Curiâ dumtaxat sint commissiones iustitiam concernentes per *placet*, vel per S. R. E. vicecancellarium

iuxta facultatem super hoc sibi concessam signatae), sed iuxta litterarum super eisdem impetrationibus et concessionibus confectarum tenores et formas iudicare debeant. Decernens irritum, etc. Et si litterae ipsae per praeoccupationem, vel aliàs, minus bene expeditae reperiantur, ad illorum, quorum interest, instantiam, ad Apostolicam Cancellariam remitti poterunt per eius officiales, quibus huiusmodi tenores et formas restringere convenit, ad formas debitas reducendae.

De regulis Cancellariae producendis.

XXVIII. Item, attendens dominus noster Papa quod super habendis de Cancellariâ Apostolicâ regulis et constitutionibus inibi descriptis faciliter per eos, qui in Romanâ Curiâ indeguerint[1], ad ipsam Cancellariam recursus dirigi potest, nec consultum foret, quod, super earumdem regularum et constitutionum (quas[2] iuxta varietatem concurrentium causarum et negociorum aliquoties immutari convenit) probando tenore vel de effectu, testium plerumque tenacem desuper memoriam non habentium depositionibus stari deberet, voluit, statuit et ordinavit, quod deinceps quilibet ex auditoribus causarum palatii apostolici, et aliis (etiamsi S. R. E. sint cardinales) in ipsâ Curiâ pro tempore deputatis auctoritate apostolicâ iudicibus, etiam in causis actu pendentibus, super huiusmodi tenore vel effectu probando, dumtaxat stet fidemque adhibeat cedulae seu scripturae desuper a duobus maioris praesidentiae, quod danda sit, a tergo signatae, et etiam a duobus aliis litterarum apostolicarum abbreviatoribus in ipsâ Cancellariâ auscultatae, et vicecancellarii, seu dictam Cancellariam regentis, manu subscriptae, ut moris est; quidquid autem secus fieri contigerit, nullius sit roboris vel momenti.

1 Edit. Main. legit *indiguerint* (R. T.).
2 Edit. Main. legit *quae* pro *quas* (R. T.).

De subrogandis collitigantibus.

XXIX. Item dominus noster cupiens litium succidere anfractus, et, ne novi collitigantibus adversarii den tur, providere, voluit, statuit et ordinavit, quod, quoties deinceps aliquem super quovis beneficio ecclesiastico collitigantem in iure vel ad ius, si quod forsan eius adversario in dicto beneficio competierit, subrogari contigerit (dummodo praedictus collitigans in dicto beneficio intrusus non fuerit, nec super eo contra dictum adversarium, postquam illud per triennium pacifice possederit, lis tunc mota fuerit), aliorum quorumlibet de praemisso iure, sive tunc vacet, vel cum vacaverit, impetrationes vel concessiones, etiam motu proprio, infra mensem ante concessionem huiusmodi factae, nullius sint roboris vel momenti. Et nihilominus cupiens eorum fraudibus obviare, qui viventium beneficia, illorum praesertim quibus aut propter senium aut propter infirmitatem immineret vitae periculum, impetrant, ut illis decedentibus tamquam collitigantes in eorum iuribus facilius subrogentur, voluit, ut deinceps nullus in iure vel ad ius in beneficio defuncti, quod illo vivente in casibus praemissis vel similibus impetraverit, aliquo modo subrogetur, et subrogatio vel gratia, si neutri, si nulli, seu novae provisionis, aut perinde valere, taliter impetranti nullatenus suffragetur: quod etiam strictissime observari mandavit in impetrationibus beneficiorum per privationem et amotionem ex quibusvis criminibus et excessibus forsan perpetratis, etiamsi usque ad definitivam sententiam, quae tamen in rem non transierit iudicatam, processum foret.

De verisimili notitiâ.

XXX. Item voluit et ordinavit, quod omnes gratiae, quas de quibusvis beneficiis ecclesiasticis, cum curâ vel sine curâ, saecularibus vel regularibus, per obitum quarumcumque personarum va-

cantibus, in antea fecerit, nullius roboris vel momenti sint, nisi, post obitum ante et datam gratiarum huiusmodi, tantum tempus effluxerit, quod interim vacationes ipsae de locis, in quibus personae praedictae decesserint, ad notitiam eiusdem sanctissimi domini nostri verisimiliter potuerint pervenire.

Non valeant commissiones causarum, nisi litteris expeditis.

XXXI. Item quod omnes et singulae commissiones causarum, quas in antea fieri contigerit, obtentae, vel occasione concessionum dumtaxat apostolicarum de beneficiis ecclesiasticis gratiarum, super quibus litterae apostolicae confectae non fuerint, ac processus desuper habendi, nullius sint roboris vel momenti.

De impetrantibus beneficia per obitum familiarium cardinalium.

XXXII. Item voluit, quod impetrans beneficium vacans per obitum familiaris alicuius cardinalis, teneatur exprimere nomen et titulum ipsius cardinalis, si ille in Curiâ fuerit, ipsius ad id accedat assensus, aliàs desuper gratia sit nulla; et idem servari voluit, si cardinales, quomodolibet ab ipsâ Curiâ absentes et ubilibet etiam in locis infra duas dietas vicinis degentes, familiamque et lares in eâdem Curiâ retinentes, ab ipsâ Curiâ recesserint, ad eamdem illico reversuri, et infra decem vel ad summum quindecim dies vere et personaliter reversi fuerint; ita quod cardinalibus, aliàs quam ut praefertur, ex quacumque causâ quantumlibet necessariâ et hic necessario exprimendâ, absentibus, facultas praestandi consensum huiusmodi non competat, sed beneficia huiusmodi ad liberam Sanctitatis Suae et Sedis Apostolicae provisionem et dispositionem pertineant. Declarans regulas et constitutiones suorum praedecessorum etiam a die earum editionis et publicationis super assensu huiusmodi praestando sic intellectas et intelligendas fuisse; irritumque, etc., attentari, decernens. Quodque si praedicti familiares, eorumdem cardinalium familiares esse desierint, seu ad aliorum cardinalium familiaritatem similem transierint, quoad beneficia, quae familiaritate priori durante obtinuerint, et in quibus vel ad quae, priori ipsâ familiaritate durante, ius eis competierit, cardinales, quorum prius familiares fuerint, suum habeant adhibere consensum. Declarans, praesentem constitutionem locum non habere in illis beneficiis, quae familiares ipsi tempore obitus eorum in dictâ Curiâ vel extra eam obtinerent, aut antea obtinuissent, et ratione officiorum per eos obtentorum dictae dispositioni generaliter reservata vel affecta fuisse apparerent; necnon illos quoad effectum dictae constitutionis familiares eorumdem cardinalium censeri, qui ipsorum cardinalium familiares continui commensales ad minus per quatuor menses, computato etiam tempore ante promotionem ad cardinalatum, fuisse probarentur. Decernens irritum, etc.

Super eâdem familiaritate.

XXXIII. Item dominus noster, ad evitandas lites et contentiones quae ex praecedenti suâ constitutione exoriri possent, vestigiis praedecessorum suorum inhaerendo, voluit, statuit et ordinavit, quod, si beneficia, quae per obitum familiarium continuo commensalium eorumdem cardinalium in futurum vacabunt, cessantibus apostolicis reservationibus, ad alterius cardinalis collationem vel aliam dispositionem pertinere deberent, in dictâ praecedenti constitutione non comprehendantur quoad hoc ut in provisionibus talium beneficiorum super expeditione litterarum illius cardinalis, cuius familiaris defunctus ille extitit, consensus requiri debeat; sed beneficia huiusmodi ad collationem seu quamvis dispositionem cardinalis ordinarii collatoris ut praefertur libere spectare censeantur; et si apud Sedem

Apostolicam beneficia huiusmodi per obitum dictorum familiarium vacaverint, tunc, in provisione talium beneficiorum super expeditione litterarum, illius cardinalis exigatur consensus, si in Romanâ Curiâ praesens fuerit, ad quem eorumdem collatio et dispositio ut praefertur pertinere deberet, itaut cardinalis ordinarius collator in concursu cum cardinali patrono semper praeferri debeat: salvis tamen semper indultis concessis et concedendis eisdem S. R. E. cardinalibus. Decernens irritum, etc.

Signatura per *fiat* praefertur alteri *per concessum*.

XXXIV. Item voluit idem dominus noster, quod, concurrentibus eâdem die super quocumque beneficio per fiat et concessum, signaturam ex eius[1] per fiat etiam ut petitur habens, alteri per concessum etiam motu proprio habenti praeferatur, etiamsi in illâ per concessum praegnantiores, et quantumlibet privilegiativae essent clausulae.

De annali possessore.

XXXV. Item sanctissimus dominus noster, ut improbi lites exquirentium motus reprimantur, voluit, statuit et ordinavit, quod quicumque beneficium ecclesiasticum, tunc per annum immediate praecedentem pacifice possessum, et quod certo modo vacare praetenditur, deinceps impetraverit, nomen, gradum et nobilitatem possessoris eiusdem, et quot annis ipse illud possederit, ac specificam et determinatam, ex quâ clare poterit constare quod nullum ipsi possessori in dicto beneficio ius competat, causam in huiusmodi impetratione exprimere, et infra sex menses ipsum possessorem ad iudicium evocari facere, causamque ex tunc desuper infra annum usque ad sententiam definitivam inclusive prosequi debeat et teneatur; alioquin impetratio praedicta et quaecumque inde sequutae nullius existant firmitatis; et item impetrans, de damnis et interesse possessorem praedictum propterea contingentibus eis satisfacere; et, si possessorem ipsum iniuste, frivole et indebite molestare repertus extiterit, quinquaginta florenos auri persolvere Camerae Apostolicae sit adstrictus, nec alius quam praemissae vacationis modus, etiam per litteras si neutri, aut subrogationis, aut alias, sibi quoad hoc, ut beneficium huiusmodi eâ vice consequi aut obtinere valeat, quomodolibet suffragetur, illudque nullatenus in antea litigiosum propterea censeatur. Quod etiam extendi voluit ad impetrantes beneficia ecclesiastica, cuiuscumque qualitatis, per privationem et amotionem vel aliàs propter commissa, excessus et crimina vacantia vel vacatura, et similiter ad impetrantes beneficia tamquam vacantia per devolutionem.

De triennali.

XXXVI. Item statuit et ordinavit idem dominus noster, quod, si quis quaecumque beneficia ecclesiastica, qualiacumque sint, absque simoniaco ingressu ex quovis titulo, apostolicâ vel ordinariâ collatione aut electione, et electionis huiusmodi confirmatione, seu praesentatione et institutione illorum, ad quos beneficiorum huiusmodi collatio, provisio, electio et praesentatio, seu quaevis alia dispositio pertinet, per triennium pacifice possederit (dummodo in beneficiis huiusmodi, si dispositioni apostolicae ex reservatione generali in corpore iuris clausâ reservata fuerint, se non intruserit), super eisdem beneficiis taliter possessis molestari nequeat: necnon impetrationes quaslibet de beneficiis ipsis sic possessis factas, irritas et inanes censeri debere decrevit, antiquas lites super illis motas penitus extinguendo.

De non appellando ante sententiam definitivam.

XXXVII. Item idem dominus noster, ut finis litibus celerius imponatur, et litigantium parcatur sumptibus et expen-

[1] Forsan *ex eis* (n. t.).

sis, suorum praedecessorum constitutionibus et statutis inhaerendo, statuit et ordinavit, quod in causis pendentibus, et quas imposterum contigerit attentari, nulli ante definitivam sententiam liceat appellare, nec appellatio, si fuerit emissa, debeat admitti, nisi ab interlocutoriâ quae vim habeat definitivae, vel a gravamine minime concernente negocium principale, quod non possit per appellationem a definitivâ sententiâ reparari, nullaeque causae appellationum committantur, nisi in commissione exprimamatur, quod interlocutoria vim definitivae habeat, vel gravamen sit tale, quod in appellatione a definitivâ non valeat reparari. Alioquin appellationes et commissiones imposterum, et quidquid inde sequutum fuerit, nullius sint roboris vel momenti, commissionibus appellationum iam in iudicibus praesentatis et exhibitis in suo robore permansuris, in quibus latis super eisdem sententiis, secundo vel ulterius ab eis non liceat appellare. Appellantes vero et appellationes etiam ab interlocutoriis et gravaminibus huiusmodi, suo, vel alterius nomine prosequentes, si succubuerint ultra expensas et damna, ad quae reficienda de iure condemnatus compellitur, viginti florenorum auri poenâ mulctetur.

Non statur commissioni post conclusionem.

XXXVIII. Item statuit et ordinavit, quod in commissionibus de iustitiâ seu mandatis etiam consistorialibus per eum, seu de eius mandato vel auctoritate, in causis in quibus conclusum existat, in posterum concedendis, etiamsi in eis de conclusione huiusmodi implicite vel explicite mentio facta fuerit, nihil censeatur esse concessum, nisi per concessionem huiusmodi commissionis eidem conclusioni ac praesenti regulae derogetur expresse.

De litteris religiosorum expediendis.

XXXIX. Item voluit et ordinavit, quod si aliqui religiosi petunt aliquod beneficium ad nutum amovibile cum clausulâ, quod exinde pro solo nutu abbatis vel superioris amoveri non possint, litterae quoad ipsam clausulam nullatenus expediantur, nisi idem dominus noster ponat in signaturâ, quod non possit amoveri, vel ad partem clausulam ipsam concedat.

De clausulâ ponendâ in litteris permutationis beneficiorum.

XL. Item si committatur alicui beneficii resignationis receptio, ponatur clausula *Attente quoque provideas, etc.* Et si ex causâ permutationis resignationes fiant, ponatur clausula *Quod neuter permutantium ius acquirat, etc.*, nisi quilibet ipsorum ius habuerit in beneficio per ipsum resignato.

De supplendis defectibus.

XLI. Voluit, quod si petatur suppleri defectus in genere, nullatenus litterae desuper concedantur, nisi in petitione desuper huiusmodi defectus exprimantur, vel per *Fiat ut petitur* supplicatio signata fuerit.

De derogatione iurispatronatus.

XLII. Item voluit, quod desuper quovis beneficio ecclesiastico de iurepatronatus laicorum non expediantur litterae, nisi ponatur expresse, quod tale beneficium tanto tempore vacavit, quod eius collatio ad Sedem Apostolicam legitime est devoluta, vel quia tempus patronis laicis ad praesentandum a iure praefixum lapsum existat, aut ad id patronorum ipsorum accedat assensus. Et si per ipsum iuripatronatus huiusmodi derogari contigerit, iurispatronatus huiusmodi mentio, dispositive ac specifice et determinate, non autem conditionaliter fiat, si illud ad aliquem regem, ducem, marchionem vel alium principem pertineat. Et si de hoc in litteris provisionis vel mandato de providendo de dicto beneficio similis mentio facta non fuerit, non censeatur quomodolibet derogatum.

De commendis.

XLIII. Item voluit, quod nulli saeculari de regulari, nec religioso de saeculari beneficiis commenda detur, nisi

in signaturâ per clausulam ad partem super petitione commendae huiusmodi de commendâ ipsâ mentio fiat.

De reformationibus.

XLIV. Item voluit, statuit et ordinavit, quod super quibuscumque reformationibus signatis super impetrationibus quorumcumque beneficiorum vacantium vel certo modo vacaturorum, in quibus petitur quod litterae super primâ datâ expediri possint, si ex huiusmodi expeditione sub tali datâ cuiquam videatur posse fieri praeiudicium, litterae huiusmodi sub ipsâ primâ datâ nullatenus expediantur, nisi reformationes huiusmodi per *fiat sub primâ datâ* signatae fuerint.

De consensu in resignationibus et pensionibus.

XLV. Item voluit et ordinavit, quod super resignatione cuiuscumque beneficii ecclesiastici seu cessione iuris in eo, quam in manibus suis vel in Cancellariâ Apostolicâ fieri contigerit, apostolicae litterae nullatenus expediantur, nisi resignans vel cedens, si praesens in Romanâ Curiâ fuerit, personaliter, alioquin per procuratorem suum ad hoc ab eo specialiter constitutum, expeditioni huiusmodi in eâdem Cancellariâ expresse consenserit et iuraverit ut moris est. Et si ipsum resignantem seu cedentem pluries super uno et eodem beneficio in favorem diversarum personarum successive consentire contigerit, voluit Santitas Sua, quod primus consensus tenere debeat, et alii posteriores consensus ac litterae eorum praetextu, etiam sub priori datâ expeditae pro tempore, nullius sint roboris vel momenti, nec litterae reservationis vel assignationis, etiam motu proprio, cuiusvis pensionis annuae super alicuius beneficii fructibus expediri possint, nisi de consensu illius, qui pensionem persolvere tunc debebit.

De ingressu religionis.

XLVI. Item non dentur litterae super beneficiis vacaturis per ingressum religionis, nisi professio praecesserit datam desuper petitionis.

Non valet impetratio facta per modum in Cancelleria exprimendum.

XLVII. Item voluit, quod si petatur aliquod beneficium vacans per modum in Cancelleriâ Apostolicâ exprimendum, talis impetratio non valeat, nec litterae desuper expediantur.

De executione facienda.

XLVIII. Item voluit, statuit et ordinavit, quod quotiescumque per signaturam suam, vel de eius mandato factam, super exequendis aliquibus cum adiectione proprii nominis vel dignitatis cuiusvis, iudex datur, litterae desuper expediantur cum expressione, quod idem iudex executionem faciat per se ipsum.

De dispensationibus in gradibus consanguinitatis.

XLIX. Voluit, quod in litteris dispensationum super aliquo gradu consanguinitatis vel affinitatis, aut aliàs prohibito, ponatur clausula *Si mulier rapta non fuerit*; et si scienter, ponatur clausula in quaterno.

Super defectu natalium.

L. Voluit, quod in dispensationibus super defectu natalium quod possint succedere in bonis temporalibus, ponatur clausula *Quod non praeiudicetur illis* ad quos successio bonorum ab intestato pertinere debeat.

Super dispensationibus.

LI. Item, quod per quamcumque signaturam in quavis gratiâ nullatenus dispensatio veniat, nisi specialiter exprimatur, vel dicta gratia totaliter effectum huiusmodi dispensationis concernat, vel aliàs nihil conferat aut operetur.

Nulli suffragetur dispensatio, nisi litteris confectis.

LII. Item, cum concessiones super gratiis dispensationum quarumcumque quibusvis per ipsum dominum nostrum concessarum vel concedendarum per regulas Cancellariae Apostolicae sint provide limitatae, licet aliquando in petitionibus super huiusmodi concessionibus oblatis multa sunt petita, ne quis talium concessionum praetextu id dispensative tenere aut facere praesumat ad quod concessiones huiusmodi se non extendant, voluit idem dominus noster quod

nulla talis dispensatio cuiquam in iudicio vel extra suffragetur, antequam super eâ litterae apostolicae sint confectae.

De clausulis ponendis in litteris indulgentiarum.

LIII. Item voluit, quod in litteris indulgentiarum ponatur, quod si ecclesiae vel cappellae, aut aliâs, aliqua indulgentia fuerit concessa, de qua inibi specialis mentio facta non sit, huiusmodi litterae sint nullae.

De indulgentiis concessis ad instar.

LIV. Item voluit dominus noster, quod litterae super indulgentiis non expediantur ad instar, nisi specificentur.

De exprimendo valore beneficiorum in impetrationibus.

LV. Item voluit, quod in gratiis, quas quibusvis personis de beneficiis vacantibus seu certo modo vacaturis fieri contigerit, illorum et aliorum quorumcumque beneficiorum, quae dictae personae tunc obtinuerint, seu de quibus eis fuerit provisum, vel concessum aut mandatum provideri, verus annuus valor per marchas argenti aut sterlingorum, vel libras turonensium parvorum, seu florenos auri, aut ducatos vel uncias auri, seu aliam monetam secundum communem aestimationem exprimatur, nisi personae praedictae beneficia quae tunc obtinuerint, aut in quibus vel ad quae ius eis competit, iuxta ipsarum oblationes, aut aliàs, dimittere teneantur; alioquin gratiae praedictae sint nullae. Et idem servetur in gratiis quas a Sanctitate Suâ motu proprio emanare contigerit, quoad beneficia tamen, de quibus per Sanctitatem Suam pro tempore providetur seu provideri mandatur, aut aliàs disponitur, ac litteris per quas pro tempore ad ecclesiarum[1] patriarchalium et cathedralium ac monasteriorum regimina promotis conceditur, ut monasteria et alia beneficia ecclesiastica saecularia et regularia per eos obtenta, et in quibus et ad quae ius eis competit, retinere possint.

De clausulis in beneficiis vacantibus ponendis.

LVI. Voluit et ordinavit, quod quando providet seu mandat provideri alicui de beneficio ecclesiastico vacante, tunc dari poterunt clausulae, si petatnur, etiamsi illud *quovis modo, etc.*, seu per constitutionem *Execrabilis* vacet et specialiter reservatum inter aliquos litigiosum sit, et eius collatio devoluta fuerit, et si pro collitigante vel subrogationem, *aut si neutri vel si nulli, etc.*, petente, si tunc lis specifice exprimatur, nec detur aliqua generalis reservatio dispositive, nisi desuper in concessione specialis et expressa, ac parte, et non sub conditione mentio fiat, et tunc reliquae reservationes ibi contentae veniant. Si vero tempore expeditionis inde litterarum generalis reservatio huiusmodi probari non possit, aut in novis provisionibus seu pro collitigantibus, *si neutri vel si nulli, etc.*, sit expressum, quod ab aliquibus asseritur, illum, cuius beneficium conceditur, collectorem vel unicum subcollectorem, abbreviatorem vel familiarem, notarium, aut dictae Sedis officialem fuisse, clausula ponatur etiamsi dictum beneficium ex eo quod talis collector vel unicus subcollector, abbreviator vel familiaris, notarius aut dictae Sedis officialis fuit, dispositioni apostolicae generaliter reservatum existat, dummodo non sit in eo alicui specialiter ius quaesitum. In reliquis vero nulla clausula detur, unde reservatio generalis elici possit, nisi desuper signatura per duplex fiat signata sit, aut reservatio vel aliàs specialiter habeatur.

De expressione qualitatum beneficiorum in impetrationibus.

LVII. Item voluit, quod super beneficiis ecclesiasticis de qualitatibus illorum, videlicet an dignitates, personatus vel officia sint, eique immineat cura animarum, et ad illa consueverint qui per electionem assumi, mentio fiat; aliàs gratiae desuper factae sint nullae. Et si qualitates huiusmodi affirmative vel conditionaliter non exprimantur, negativa

[1] Male ed. Main. legit *ècclesiam* (R. T.).

expresse desuper fiat in beneficiis, quae tales qualitates, vel ex eis aliquas consueverint habere.

De beneficiis vacantibus per contractum matrimonii.

LVIII. Item si reservetur beneficium per contractum matrimonii, non dentur alii modi vacationum de futuro, nec censeatur beneficium reservatum specialiter vel affectum, nisi sequatur matrimonium, sed in beneficiis per promotionem aut ingressum religionis vel assecutionem vacaturis, ponatur clausula, etiamsi non petatur, cum beneficia huiusmodi praemisso, vel aliàs quovis modo, etc., praeterquam per obitum obtinentis, vacare contigerit, etiamsi vacent. Decernens irritum, etc.

De clausulis ponendis in litteris religiosorum.

LIX. Item voluit, quod si petatur aliquem religiosum recipi, et sibi de quovis beneficio ecclesiastico provideri per simplicem signaturam *fiat*, receptio huiusmodi dumtaxat detur, adiecto si petens idoneus sit, aut alium[1] canonicum non obsistat, et exprimatur, si certus numerus regularium sit ibidem, cui etiam non derogetur, nisi expresse concedatur, et si numerus iste non existat, ponatur; dummodo receptionis locus huiusmodi nimium propterea non gravetur. Possintque executores provisionis huiusmodi ad receptionem emissionis professionis non expectato probationis anno procedere.

De translatione religiosorum.

LX. Item si regularis petat sibi de beneficio ab aliquo monasterio vel alio regulari loco dependente provideri, et appareat ex petitione huiusmodi quod alterius monasterii vel loci religiosus sit, licet ibi translatio non petatur, nihilominus illa veniat.

De clausulis: *si est ita*.

LXI. Item quod in litteris super beneficiis per constitutionem *Execrabilis* vacantibus, ponatur clausula *Si est ita*; similiter de quibuscumque narratis informationem facti requirentibus.

1 Forsan *aliud* vel *aliquid* (R. T.).

Petenti provideri de vacaturo, dentur litterae de vacanti.

LXII. Item petenti sibi provideri de vacaturo, dentur litterae de vacanti, prout expedierit impetranti.

Revocatio decimarum et aliarum impositionum.

LXIII. Item revocavit quascumque decimarum, necnon subsidiorum, vigesimae, et aliorum onerum impositiones ex quavis causà emanatas (non tamen decimarum, subsidiorum et onerum impositorum ex quavis causâ et occasione expeditionis contra Turcas et orthodoxae fidei hostes), et quascumque facultates super decimarum, vigesimae et onerum huiusmodi exactione quibusvis fructuum et proventuum Camerae Apostolicae debitorum collectoribus et Apostolicae Sedis nunciis ab eisdem praedecessoribus concessas. Suspendit quoque ad Suae Sanctitatis et Sedis Apostolicae beneplacitum quascumque plenarias indulgentias ab eisdem praedecessoribus ex quavis causà etiam expeditionis huiusmodi, si quae per nuncios vel quaestores deferebantur, concessas, necnon deputandi et eligendi confessores qui plenarie absolvant et alia faciant ad earumdem indulgentiarum suspensarum effectum, reliquasque facultates ipsas indulgentias quomodolibet concernentes; praeterquam quoad ea in quibus indulgentiae et facultates in aliquâ sui parte sint sortitae effectum, itaut illis, qui implentes iniuncta eis in litteris indulgentiarum huiusmodi iam consequuti sunt facultatem eligendi confessores qui absolvant eos plenarie in mortis articulo, per huiusmodi suspensionem non praeiudicetur, quin facultate ipsâ uti possint in futurum: decrevit quoque irritum et inane quidquid facultatum revocatarum earumdem praetextu imposterum contigerit attentari.

Revocatio facultatum percipiendi pretium officiorum.

LXIV. Item revocavit, cassavit et annullavit, ac irritas declaravit quascumque facultates percipiendi pretium officiorum Romanae Curiae pro tempore

vacantium in toto vel in parte, et quasvis concessiones et collationes, aliasque dispositiones per felicis recordationis Innocentium XIII, aliosque praedecessores de dictis officiis, etiam ex die collationum, concessionum et dispositionum earumdem in antea vacaturis, in favorem quarumcumque personarum, ecclesiarum, monasteriorum, piorum locorum, collegiorum, seu eorum mensarum, etiam in vim contractus, et ex titulo oneroso, et sub quavis aliâ verborum formâ, quam et praemissorum tenores pro expressis haberi voluit, concessas et factas, quoad officia quae post obitum dictorum praedecessorum vacarunt et in posterum quomodolibet vacabunt. Item revocavit quoque, cassavit et annullavit, ac irritas declaravit quascumque infeudationes, investituras, gratias, concessiones quoquo modo, etiam in emphyteusim ad tempus seu in perpetuum, etiam motu proprio, et de plenitudine potestatis, ac cum quibusvis derogatoriarum derogatoriis (extra tamen consistorium, et sine S. R. E. cardinalium consilio et consensu) a die constitutionis felicis recordationis Pii Papae V praedecessoris sui super prohibitione alienandi et infeudandi civitates et loca S. R. E. sub datum Romae apud S. Petrum anno Incarnationis dominicae MDLXVI, IV kalendas aprilis, pontificatus sui anno II, usque in praesentem diem, per quoscumque Romanos Pontifices suos praedecessores aut mandato vel auctoritate eorum quomodocumque et qualitercumque et quovis colore factas et concessas de civitatibus, terris, oppidis, castris, arcibus et locis S. R. E. et Sanctae Sedi Apostolicae et tam mediate quam immediate subiectis, tunc, videlicet de tempore dictarum infeudationum, investiturarum, gratiarum et concessionum nondum devolutis, necnon quascumque prorogationes et extensiones quarumcumque infeudationum, investiturarum, gratiarum et concessionum de dictis civitatibus, terris, oppidis, castris, arcibus et locis, tunc, videlicet de tempore dictarum prorogationum et extensionum nondum finitarum, quibusvis personis cuiuscumque gradus, status, conditionis et praeeminentiae, etiamsi imperiali, regali, ducali, aut aliâ quavis praefulgeant dignitate, etiam in vim contractus, et ex quocumque titulo, etiam oneroso, et per quascumque, tam sub plumbo, quam in formâ Brevis, sub annulo Piscatoris, aut etiam aliâs quomodocumque et qualitercumque expeditas litteras, ac sub quavis verborum formâ, quam et praemissorum omnium tenores Sanctitas Sua pro expressis haberi voluit, latissime extendendos.

Quod fructus in tertiâ parte augeri possint vigore clausulae.

LXV. Item, cum nonnulli in impetrationibus beneficiorum ecclesiasticorum pro tempore vacantium, et certo modo vacaturorum, asserendo illorum fructus, etc., certum per eos expressum annuum valorem non excedere, nonnunquam obtineant a Sanctitate Suâ, ut huiusmodi valorem annuum augere possint, ut verius possit in confectione litterarum super huiusmodi impetrationibus summa aut valor annuus exprimi, aliter desuper non specificato, ne de veritate huiusmodi concessionis imposterum haesitari contingat, declaravit praetextu concessionis huiusmodi valorem ipsum usque ad tertiam partem valoris expressi, et in primâ, quae desuper fiet litterarum expeditione, dumtaxat augeri posse, et eas, quas litteris iam expeditis cum expressione valoris specificati, aut non integro augmento praedicto, denuo desuper expediri contigerit litteras cum aliquo augmento valoris huiusmodi, nullius esse roboris vel momenti, etiamsi motu proprio beneficiales gratiae et dis-

positiones quaecumque a Sanctitate Suâ emanaverint.

De insordescentibus.

LXVI. Item, ne personis, pro quibus litterae Suae Sanctitatis emanabunt, ob generalem absolutionem a censuris ecclesiasticis, quibus ligati forent, ad earum[1] effectum, indifferenter concedi, et in litteris apostolicis apponi solitam[2], praestetur occasio censuras ipsas vilipendendi et insordescendi in illis, statuit et ordinavit huiusmodi absolutionem et clausulam in litteris, quas in futurum cum illâ concedi contingent[3], non suffragari non parentibus rei iudicatae, incendiariis, violatoribus ecclesiarum, falsificatoribus, et falsificari procurantibus litteras et supplicationes apostolicas, et illis utentibus, receptatoribus et fautoribus eorum, ac res vetitas ad infideles deferentibus, violatoribus ecclesiasticae libertatis, viâ facti ausu temerario apostolicis mandatis non obtemperantibus, et nuncios vel executores Apostolicae Sedis et eius officialium eius commissa exequentes impedientibus, qui propter praemissa vel aliquod eorum excommunicati a iure vel ab homine per quatuor menses scienter excommunicationis sententiam huiusmodi substinuerint, et generaliter quibuscumque aliis, qui censuris aliquibus etiam aliàs quam ut praefertur quomodolibet ligati, in illis per annum continuum insorduerint.

Officiales nihil exigant ultra debitum.

LXVII. Item idem dominus noster exactionibus, quas Sanctitas Sua non sine displicentiâ plerumque fieri intellexit per officiales Romanae Curiae, qui constitutis sibi emolumentis, pro exercitio officiorum quae obtinent, non contenti, ultra a prosequentibus negotiorum quorumdam expeditionem in eâdem Curiâ exigere non verentur, obviare volens, districte praecipiendo inhibuit omnibus et singulis quaevis officia in eâdem Curiâ obtinentibus, ne de cetero quidquam praetextu officiorum, quae obtinèrent, quovis colore, etiam celerioris expeditionis, ultra emolumenta huiusmodi exigere, seu ad hunc effectum expeditionem eorum, quae eis incumbunt, malitiose differre, sub excommunicationis, et praeter illam suspensionis a perceptione emolumentorum huiusmodi pro primâ ad semestre, et pro secundâ ad annum, et pro tertiâ vicibus, quibus sic excederent, privationis officiorum per eos obtentorum, in quibus sic excesserint, poenis. Ac voluit, quod S. R. E. vicecancellarius et camerarius excedentes ipsos respective, prout eis subsunt, per subtractionem emolumentorum eorumdem, ac aliàs ut praefertur, compellant ab huiusmodi illicitis exactionibus abstinere, ac contra eos per praedictas poenas, et alias, prout melius expedire viderint, procedant.

Reservatio beneficiorum vacantium Sede Apostolicâ vacante.

LXVIII. Item sanctissimus dominus noster provide considerans consuevisse quandoque Romanos Pontifices praedecessores suos beneficia, quae vacante Sede Apostolicâ vacare contigerant, dispositioni suae reservare, intendens de beneficiis huiusmodi tam conclavistis quam pauperibus clericis et aliis benemeritis personis providere, omnia et singula beneficia per regulas Cancellariae Apostolicae aut quaslibet alias apostolicas constitutiones temporales Romani Pontificis pro tempore existentis dispositioni quomodolibet et ex quavis causâ reservari solita, quae a die obitus felicis recordationis Benedicti XIII praedecessoris sui usque ad diem XII iulii currentis vacaverunt, et de quibus per quoscumque ordinarios collatores tunc dispositum non fuerat, seu minus valide dispositum fuerat, suae provisioni ac dispositioni reservavit. Decernens irritum, etc.

1 Edit. Main. legit *eorum* (R. T.).
2 Edit. Main. legit *solita* (R. T.).
3 Potius lege *continget* (R. T.).

Revocatio indultorum super- [illegible]

LXIX. Item, quia ad opportunam nonnullorum suggestionem quandoque contingit, praedecessores suos Romanos Pontifices pro tempore existentes, sub contractorum debitorum vel diversis aliis praetextibus, concessisse et indulsisse beneficiatis, ut fructus suorum beneficiorum, aut partem eorum, anticipatis solutionibus ad tempus elocare, vel erga creditores aut quascumque alias personas obligare vel hypothecare, in solutum dare, aut aliàs quomodolibet de eis disponere liceret ad tempus minime restrictum ad vitam supplicantium, cum gravi successorum praeiudicio et ecclesiarum detrimento; ideo indemnitati ecclesiarum et successorum in beneficiis huiusmodi salubriter consulere volens, revocavit, cassavit et annullavit omnia et singula indulta et facultates in eâ parte, qua necdum vere et realiter sortita sunt effectum, per quoscumque Romanos Pontifices praedecessores suos hactenus ad favorem quarumcumque personarum concessas, quibus eis vel eorum singulis ullo modo, et ex quavis causâ vel praetextu permittitur fructus certos vel incertos, iura, obventiones et emolumenta quaecumque quorumlibet beneficiorum per eos obtentorum anticipatis solutionibus ultra unicum annum elocare, arrendare, ad firmam vel responsionem concedere, vel eos ad favorem quarumcumque personarum quomodolibet obligare vel hypothecare, in solutum dare, aut de eis quomodolibet et ex quavis causâ disponere pro tempore ad vitam beneficiatorum et tempus, quo beneficia huiusmodi obtinuerint, minime restricto et coarctato; illorum tenores, etc.; decernens irritum, etc.

Quod cardinales non comprehendantur sub regulis Cancellariae.

LXX. Item, cum S. R. E. cardinales sanctissimo domino nostro assistant, ac propterea debeant specialibus praerogativis et privilegiis gaudere, idem dominus noster statuit, ordinavit et declaravit, quod in quibuscumque constitutionibus et regulis per Sanctitatem Suam edendis non comprehendantur neque comprehensi censeantur ipsi cardinales, nisi illae eorumdem cardinalium favorem concernant, vel constitutiones edendae de eorumdem cardinalium vel maioris partis eorum consilio editae fuerint, seu in eisdem regulis et constitutionibus facta fuerit ipsorum cardinalium expressa mentio.

Quod regulae Cancellariae non comprehendantur sub generalibus derogationibus.

LXXI. Item Sanctitas Sua statuit et declaravit, quod praemissis, et quibusvis aliis regulis Cancellariae suo tempore edendis et publicandis, nunquam censeatur derogatum in quibuscumque constitutionibus, litteris, Brevibus, indultis et aliis obrdinationibus apostolicis, etiam motu proprio et ex certâ scientiâ emanatis, per quaecumque verba et decreta derogatoria, irritantia, universalia et amplissima, et clausulas quantumvis efficacissimas, etiam derogatoriarum derogatorias, atque specialis et individuae expressionis vim habentes et habentia, nisi facta fuerit de illis expressa mentio, et non aliter, nec alio modo.

Potestates vicecancellarii et regentis.

LXXII. De potestate reverendissimi domini vicecancellarii et cancellariam regentis.

Primo, quod possit committere absolutionem illorum, qui ignoranter in supplicationibus vel in litteris apostolicis aliquid scriberent, corrigerent vel delerent.

Item, quod possit corrigere nomina et cognomina personarum (non tamen eorum quibus gratiae et concessiones fiunt) ac beneficiorum, dum tamen de corpore constet.

Item, quod possit omnes causas beneficiales, etiam non devolutas, committere in Curiâ, cum potestate citandi ad partes.

Item, quod processus apostolicâ aucto-

ritate decretos aggravare possit cum invocatione brachii saecularis, et sententias executioni demandari facere contra intrusos et intrudendos, per litteras apostolicas desuper conficiendas, et non aliàs.

Item, quod possit signare supplicationes manibus duorum referendariorum signatas de beneficiis ecclesiasticis saecularibus et regularibus dispositioni apostolicae generaliter non reservatis, quorum cuiuslibet valor centum florenorum auri de Camerâ vel totidem librarum toronensium parvorum seu totidem in aliâ monetâ, secundum communem aestimationem, valorem annuum non excedet.

Item, quod possit signare supplicationes, etiam duorum referendariorum manibus signatas, de novis provisionibus, si neutri, et subrogationibus pro collitigantibus, in quibus non detur clausula generalem reservationem importans.

Item, quod possit ad ordines suscipiendos arctatis prorogare terminos de dictis suscipiendis ordinibus, usque ad proxima tunc a iure statuta tempora, in quibus sic arctati successive ad ipsos ordines promoveantur.

Placet, publicentur et adscribantur L.

Dat. die 13 iulii 1730, pontif. anno I.

Lectae et publicatae fuerunt supradictae regulae, ordinationes et constitutiones in Cancellariâ Apostolicâ ab uno ex reverendissimorum patrum dominorum maioris praesidentiae abbreviatoribus, anno Incarnationis dominicae MDCCXXX, die vero XXIV mensis iulii, pontificatus praelibati sanctissimi domini nostri Clementis XII anno I.

IOSEPH MARIA MINICOTIUS *procustos*.

II.

Gratiae et privilegia conclavistis postremi conclavis conceduntur[1].

Clemens Papa XII,
urbis. — Motu proprio, etc.

Prooemium.

Nos, volentes dilectos filios conclavistas, qui conclavi, in quo nos divinâ favente clementiâ ad summi apostolatus apicem assumpti fuimus, nobis et venerabilibus fratribus nostris S. R. E. cardinalibus uti familiares continui commensales inservientes interfuerunt, quique eâ de causâ labores, vigilias et incommoda plura subierunt, habitâ ratione obsequiorum huiusmodi, favoribus, gratiis et privilegiis pro cuiusque meritis exornare.

Eos familiares continuos commensales suos, notarios, comites, cives, etc. creat.

§ 1. Ipsosque conclavistas (quibus hodie, ac aliis participantibus descriptis in rolo seu divisione subscripto seu subscriptâ per venerabilem fratrem nostrum Antonium Franciscum de Valentibus, archiepiscopum Theodosiensem nuncupatum, datarium nostrum, summam decem millium scutorum auri in auro stamparum ex pretio tot officiorum vacabilium ad nos spectantium gratiose donavimus) in veros, indubitatos et non fictos familiares continuos commensales nostros, ac eos, qui ex illis clerici existunt, seu militiae clericali adscribi desiderant, quosque tres praefatae S. R. E. cardinales singulatim in quolibet ordine antiquiores gradu, nobilitate et aliis meritis dignos tali dignitate iudicaverint, in nostros et Sedis Apostolicae notarios, sine tamen praeiudicio dilectorum filiorum de numero participantium notariorum, recipimus, et tam illos quam alios conclavistas singulos, qui singulatim ab iisdem tribus cardinalibus digni tali honore reputati fuerint, sacri palatii et aulae Lateranensis comites et milites, et tam illos quam omnes etiam quoscumque alios conclavistas indistincte, qui nobiles non sunt, nobiles, quique Urbis vel alicuius alterius ex civitatibus

[1] Eadem privilegia concessêre Romani Pont. post Clementem VIII const. *Æquitati consentaneum, etc.* anno MDXCII. Morem vero huiusmodi antiquiorem fuisse ibid. fatetur Cherubinus.

temporali dominio eidem S. R. E. mediate vel immediate subiectis cives esse voluerint, singulos in eâ ipsâ civitate, quam singillatim quisque eorum elegerit, et ad quam ab eisdem tribus cardinalibus se admitti petierit, veros cives, et ad instar, et sine ullâ prorsus differentiâ inter eos et singulos alios veros originarios et antiquissimos etiam nobiles et participantes cives ipsius Urbis vel civitatis, itaut ipsum ius civilitatis ad quoscumque illorum haeredes eodem modo transeat, creamus, constituimus et deputamus, ac nobilitatis et civilitatis titulo, honore et insigniis decoramus, aliorumque familiarium et continuorum commensalium nobis actu in palatio nostro apostolico inservientium, ac in illius tinello comedentium et bibentium, ac nostrorum et Sedis praefatae notariorum, palatii et aulae praedictorum comitum, militum et nobilium, ac civium huiusmodi originariorum numero et consortio favorabiliter aggregamus, et pro veris, indubitatis et non fictis familiaribus continuis commensalibus, ac notariis nostris, comitibus, nobilibus, militibus et civibus deinceps haberi volumus et reputari mandamus; eisque ut in quibuscumque impetrationibus, concessionibus et litteris, tam gratiam quam iustitiam separatim seu utramque mixtim concernentibus, se familiares continuos commensales, nostrosque comites, milites, nobiles et cives etiam originarios nominare possint, nec propterea impetrationes, concessiones et litterae huiusmodi subreptionis vitio subiaceant, sed validae et efficaces existant, ac ex nunc deinceps in perpetuum omnibus et quibuscumque, ac prorsus similibus antelationibus, praerogativis, privilegiis, libertatibus, immunitatibus, mandatis, suspensionibus, favoribus, gratiis, privilegiis, indultis, ac iuribus quibus alii nostri familiares tempore dictae assumptionis nostrae ad summi apostolatus apicem, ac quibus alii eiusdem Sedis notarii, etiam de numero participantium existentes, etiamsi habitum et rocchettum notariorum ipsius Sedis non deferant, palatiique et aulae praefatorum comites, milites, nobiles etiam originarii ac antiquissimi cives eiusdem Urbis vel civitatis, quam ut praefertur elegerint, quique ex utroque parente vere nobili et cive originario et antiquissimo procreati, de iure, statuto, consuetudine, vel aliàs ex aliquo speciali privilegio, seu aliàs quomodolibet, etiam quoad assequutionem quorumcumque beneficiorum ecclesiasticorum, etiam per quascumque litteras seu constitutiones apostolicas pro tempore editas, utuntur, fruuntur, potiuntur et gaudent, ac uti, potiri, gaudere possunt et poterunt quomodolibet in futurum, ubique locorum in iudicio et extra, sine tamen eorumdem notariorum de numero participantium praeiudicio, uti, frui, potiri et gaudere libere et licite valeant realiter et integre in omnibus et per omnia, etiamsi in Urbe et civitate huiusmodi non habitaverint, perinde ac si de vere nobili genere et ex utroque parente nobili originario ac antiquissimo cive procreati forent, et huiusmodi praerogativae, privilegia, exemptiones, gratiae, favores, concessiones, indulta et iura, quae pro aliis nobilibus et civibus originariis emanarunt, et quae ratione nobilitatis et civilitatis naturalis et originariae aliis competant, pro eisdem conclavistis in specie emanassent seu emanarent, et eis naturaliter de iure, statuto, consuetudine, fundatione, vel aliàs competerent, auctoritate et tenore similibus indulgemus.

§ 2. Ac conclavistas praefatos a solutione et exactione quarumcumque decimarum (non tamen decimarum subsi- Eximit a decimis, etc.

diorum et onerum in subsidium expeditionis contra Turcas et orthodoxae fidei hostes impositarum et impositorum) et cuiuscumque pedagii, subsidii, gabellae, et cuiuscumque oneris ordinarii et extraordinarii ubicumque locorum et ex quacumque quantumvis urgentissimâ et inexcogitabili causâ et occasione, etiam ad instantiam imperatoris, regum et rerumpublicarum, etiam Venetae, et aliorum quorumcumque principum, impositorum et imponendorum pro tempore, ex nunc prout ex tunc, et e contra, et, postquam casus huiusmodi impositionis et solutionis evenerit, liberamus et eximimus, liberosque et exemptos fore et esse decernimus; districtius inhibentes dilectis filiis nunc et pro tempore existentibus eiusdem S. R. E. camerario, thesaurario, praesidentibus, clericis, ac quibuscumque aliis officialibus Camerae nostrae Apostolicae, ac executoribus[1] decimarum (praeterquam decimarum, subsidiorum et onerum in subsidium expeditionis contra Turcas et orthodoxae fidei hostes, ut praefertur, impositarum et impositorum) necnon cuiuscumque pedagii, subsidii, gabellae et aliorum, ut praefertur, impositorum onerum huiusmodi, ac aliis personis cuiuscumque ecclesiasticae vel saecularis dignitatis, status, gradus, ordinis et conditionis existentibus, ne eos ad aliquam solutionem cogere seu compellere, aut super praemissis eorumque usu, possessione, vel quasi, directe vel indirecte quovis quaesito colore vel ingenio molestare, vel aliàs quomodolibet impedire quoquo modo praesumant; necnon eisdem conclavistis, quod bona quaecumque ad ipsos et eorum quemlibet spectantia, et per eos etiam ratione quorumcumque beneficiorum ecclesiasticorum, cum curâ et sine, saecularium

Et a spoliis.

1 Potius *exactoribus* (R. T.).

et quorumvis Ordinum et militiarum atque hospitalium quorumcumque regularium, necnon canonicatuum et praebendarum ac dignitatum quorumlibet per eos aliàs obtentorum et obtinendorum, aut aliàs quomodolibet et quovis quaesito colore vel ingenio, seu eorum industriâ, legitime tamen et aliàs licite, acquisita et acquirenda, etiam in dictâ Urbe eiusque districtu ac ubique existentia, spoliis minime subiaceant;

Facultas testandi, etiamsi religioni alicui aut militiae nomen dederint, exceptâ militia S. Ioannis Hierosolymitani.

§ 3. Sed conclavistae praefati, etiamsi religioni alicuius militiae (non tamen S. Ioannis Hierosolymitani) adscripti, et in eâ expresse professi fuerint, de illis in favorem quarumcumque personarum, de iure tamen capacium, etiamsi curiales esse desierint, et in quocumque loco quantumvis remoto etiam extra eorum propriam residentiam eos decedere contigerit, testari vel aliàs disponere, iisque ab intestato decedentibus, legitimi eorum haeredes quicumque succedere libere et licite valeant, simili modo concedimus et indulgemus: praecipientes et mandantes eisdem praefatae S. R. E. camerario, thesaurario, praesidentibus, clericis, et quibusvis aliis spoliorum huiusmodi collectoribus et subcollectoribus, ac militiarum (non tamen dicti S. Ioannis Hierosolymitani) praedictarum receptoribus, officialibus aut prioribus, et quibusvis aliis personis, tam saecularibus quam regularibus, etiam cuiusvis militiae et cuiusvis gradus, status, ordinis et praeeminentiae, etiamsi speciali notâ digni existant, ne in huiusmodi bonis manus apponant, neque haeredes praefatorum conclavistarum desuper molestare audeant seu praesumant: ac etiam decernentes, donationes, etiam per viam testamenti et codicillorum, per ipsos conclavistas de eorum bonis huiusmodi faciendas, semper et perpetuo validas et efficaces fore.

Dispensatio circa delationem habitus et tonsurae pro habentibus pensionem vel pensiones ducentorum ducatorum auri cuiuscumque generis illa vel illae sint.

§ 4. Ac cum eisdem conclavistis, etiam in militiâ S. Ioannis Hierosolymitani et in quavis aliâ militiâ expresse professis, quod ratione quarumcumque pensionum annuarum eis et eorum cuilibet super quorumvis beneficiorum ecclesiasticorum ac etiam mensarum episcopalium, archiepiscopalium, abbatialium, necnon dignitatum quarumcumque ac monasteriorum, etiam per eiusdem S. R. E. cardinales ad praesens obtentorum et in posterum quomodolibet obtinendorum, fructibus, etc., ac etiam distributionibus quotidianis, non tamen ultra summam ducentorum ducatorum auri de Camerâ, pro quolibet eorum nunc et pro tempore reservatarum et assignatarum, ac reservandarum et assignandarum, habitum et tonsuram clericalem gestare, et in illis, dummodo aliâs ipsi habitum decentem et honestum ac per milites praefatos gestari solitum deferant, incedere minime debeant, nec ad id a quoquam desuper cogi seu compelli, minusque aliquas sententias, censuras, nec etiam privationis seu cessationis ipsarum pensionum poenas occasione praemissorum incurrere possint, sed easdem pensiones, usque ad praefatam summam ducentorum ducatorum huiusmodi ascendentes, et reservatas et in posterum reservandas, ut praefertur, etiamsi matrimonium, quoad milites alicuius militiae, videlicet cum militiâ compatibile, iam contraxerint, vel posthac contrahere voluerint, cum unicâ et virgine tantum, recipere, et, quoad vixerint et quilibet eorum respective vixerit, retinere libere et licite valeant, de specialis dono gratiae dispensamus.

Facultas resignandi pensiones ad summam centum ducatorum.

§ 5. Et insuper conclavistis praefatis et eorum singulis, ut quicumque loci Ordinarii, vel canonici metropolitanarum vel cathedralium, seu duarum insignium Urbis collegiatarum ecclesiarum, aut personae aliae quaecumque ecclesiasticae in dignitate ecclesiasticâ constitutae, tam in Romanâ Curiâ quam extra eam, ad id per eos et eorum singulos eligendi seu eligendae, quascumque pensiones annuas eis et eorum singulis super quibuscumque fructibus, etc., iuribus, obventionibus et emolumentis universis certis et incertis quarumcumque mensarum episcopalium, archiepiscopalium et abbatialium, ac etiam distributionibus quotidianis, etiam ratione servitii et mercedis, dignitatum, canonicatuum et praebendarum, ceterorumque aliorum quorumcumque beneficiorum ecclesiasticorum, cum curâ et sine curâ, saecularium, et quorumvis Ordinum regularium (non tamen per S.R.E. cardinales obtentorum) reservatas seu reservandas, seu fructus, etc., huiusmodi beneficiorum reservatos seu reservandos, etiamsi semel vel pluries translatae seu translati fuerint, usque ad summam centum ducatorum auri de Camerâ similium, in toto vel in parte, ac in unâ seu pluribus vicibus, ac etiam in mortis articulo cassare et extinguere; ac, postquam cassatae et extinctae fuerint, alias similes pensiones annuas, seu fructus, etc., huiusmodi, usque ad summam praefatam centum ducatorum, uni vel pluribus aliis personis ecclesiasticis, vel etiam clericali charactere tunc temporis nondum insignitis, cum clausulâ tamen ex tunc prout postquam dicto charactere rite insigniti fuerint, seu aliâs pensionem seu fructuum huiusmodi capacibus, per eosdem conclavistas et illorum singulos nominandis[1], etiam quaecumque quotcumque et qualiacumque beneficia ecclesiastica obtinentibus et expectantibus, similiter eis quoad vixerint, vel eorum procuratoribus legitimis, eisdem modo et formâ quibus eisdem conclavistis

1 Male edit. Main. legit *nominandos* (R. T.).

reservatae seu reservati erant, etiam absque beneficia huiusmodi obtinentium consensu, integre persolvendas, et per eos propriâ auctoritate percipiendas, exigendas et levandas, aut percipiendos, exigendos et levandos, reservare, constituere, concedere et assignare possint, itaut praefati translatarii in quasi possessione pensiones seu fructus, etc., huiusmodi exigendi, in qua ipsi conclavistae tempore translationis per eos vigore praesentium faciendae existebant, in omnibus et per omnia subrogati esse censeantur, concedimus et indulgemus, etiamsi similem gratiam a Romanis Pontificibus praedecessoribus nostris aliâs forsan obtinuerint, seu quilibet eorum obtinuerit, tam vigore aliorum privilegiorum conclavistarum, quam ex quocumque alio indulto et privilegio, quorum effectum per hanc novam gratiam et concessionem impedire nolumus, sed cumulative concessam et concessas esse volumus, itaut quilibet eorum cumulative et ampliative praefatis facultatibus praesentibus et praeteritis privilegiis hac in re concessis uti, frui et potiri possint; decernentes, novas reservationes, constitutiones, concessiones, assignationes et translationes pensionum ac fructuum, etc., huiusmodi, ut praefertur, faciendas, ex nunc prout postquam factae fuerint, plenam roboris firmitatem obtinere, ipsaque beneficia, super quorum fructibus, etc., aliisque huiusmodi reservatae fuerint, obtinentes ad illas persolvendas efficaciter obligatos fore.

Concessio antianitatis equitibus Hierosolymitanis, seu alterius militiae.

§ 6. Necnon conclavistis praefatis, qui S. Ioannis Hierosolymitani, seu cuiusvis alterius militiae regularis, etiam expresse professi sunt, ut, etiamsi ab eorum conventu absentes existant, dummodo tamen quinquennalem seu aliam debitam residentiam in conventu fecerint, et consueta servitia praestiterint, quorumcumque beneficiorum ecclesiasticorum, ac quarumvis pensionum et commendarum eorum militiae seu religionis capaces existant, perinde ac si in eâdem militiâ seu religione antianitatem de iustitiâ consequuti fuissent, similiter indulgemus.

Legitimatio illegitimorum et ad ecclesiastica beneficia habilitatio.

§ 7. Praeterea eosdem conclavistas, si qui eorum defectum natalium patiantur, ex quocumque damnato et illicito coitu, etiamsi ex nobilibus parentibus et vilibus feminis procreati existant, legitimamus, omnemque ab illis geniturae huiusmodi maculam sive notam abstergimus et abolemus, ac legitimis natalibus restituimus, et cum eorum singulis, ut in quibuscumque bonis paternis et maternis ac aliorum consanguineorum seu cognatorum vel aliorum quorumcumque, sine tamen praeiudicio venientium ab intestato vel fideicommisso, seu aliâs de iure validâ dispositione, et praeterquam in bonis ecclesiasticis et ab Ecclesiâ provenientibus, succedere, et illa donationis vel alio quovis titulo consequi et habere, ac ad aequales portiones cum legitimis succedere, eos ad omnia iura, legitimas successiones ex testamento, vel ab intestato haereditates, legata, libertates restituendo realiter et cum effectu, ac ad dignitates, honores et quaecumque alia officia saecularia publica vel privata etiam assumi, illaque gerere et exercere, in omnibus et per omnia ac si de legitimo matrimonio procreati forent, ac, eodem defectu non obstante, si aliud canonicum eis non obstet impedimentum, ut clericali charactere, qui illo nondum insigniti sunt, insigniri, et ad omnes etiam sacros et presbyteratus ordines, si nondum ad illos promoti sint, promoveri, ac postmodum charactere et ordinibus huiusmodi ac illorum

privilegiis uti, ac in eisdem ordinibus etiam in altaris ministerio ministrare, et quaecumque et qualiacumque cum curâ et sine curâ beneficia ecclesiastica, etiamsi, personatus administrationes et officia etiam curata et electiva in cathedralibus et metropolitanis vel collegiatis ecclesiis, seu si parochiales ecclesiae, vel earum perpetuae vicariae, ac canonicatus et praebendae ac dignitates, non tamen maiores post pontificalem in cathedralibus, nec principales in collegiatis ecclesiis huiusmodi fuerint, si eis aliàs canonice conferantur, aut ipsi eligantur, praesententur vel aliàs assumantur ad illa et instituantur in eisdem, recipere, et, dummodo plura simul non sint quam quae a Concilio Tridentino permittitur, quoad vixerint retinere libere et licite valeant, similiter dispensamus.

Dispensatio a defectibus, qui in collationibus, vel acquisitione beneficiorum, pensionum, etc., praeter simoniam, subesserint.

§ 8. Ac omnes et quoscumque defectus, si qui forsan sint, in omnibus et quibuscumque provisionibus ac permutationibus beneficiorum quorumcumque eorumdem conclavistarum, tam ob multiplicitatem titulorum, ac ob incursionem quarumcumque censurarum, etiam irregularitatis, et similiter in expeditionibus litterarum apostolicarum super illis, quam aliàs ex quavis causâ provenientes, quoad praeteritum tantum, ac sine praeiudicio iuris alicui quaesiti, et dummodo non intercesserit simoniae labes, nec aliqualis desuper pendeat, sanamus: ac provisiones huiusmodi vigore praesentium in utroque foro, perinde ac si novas provisiones huiusmodi obtinuissent, revalidamus, et, quatenus opus sit, omnibus et singulis dignitatibus et aliis cum curâ et sine curâ beneficiis ecclesiasticis quomodolibet qualificatis et nuncupatis, etiam cuiusvis Ordinis regularibus, per eos respective obtentis, de novo etiam respective providemus: ac omnes et singulas pensiones eis et eorum singulis super quorumvis beneficiorum ecclesiasticorum quomodolibet qualificatorum et nuncupatorum, etiam alicuius Ordinis regularium, fructibus, etc., ac etiam distributionibus quotidianis respective reservatas, similiter de novo reservamus: ipsisque conclavistis eorumque singulis quoscumque fructus, etc., ecclesiasticos, occasione quarumcumque dignitatum, canonicatuum et praebendarum, aliorumque beneficiorum ecclesiasticorum quorumcumque et quarumcumque pensionum annuarum, ipsis et eorum cuilibet respective collatorum et reservatorum, tam ex antedictis quam ex aliis defectibus et occasionibus, etiam ratione omissionis recitationis Horarum canonicarum, vel eorum non promotionis ad omnes etiam sacros et presbyteratus ordines, vel non susceptionis gradus doctoratus, indebite perceptos, cuiuscumque quantitatis fuerint, gratiose remittimus et condonamus: ac cum eis super inhabilitate et irregularitate per eos propterea quomodolibet contractâ, vel etiam ex eo quod censuris huiusmodi ligati missas et alia divina officia (dummodo tamen non in contemptum clavium) celebraverint, aut aliàs in divinis se immiscuerint, quodque, illâ et praemissis eisdem non obstantibus, ad omnes etiam sacros et presbyteratus ordines aliàs rite, et dummodo nullum aliud alicui eorum obstet canonicum impedimentum, promoveri, et in illis et in susceptis per eos aliàs rite ordinibus etiam in altaris ministerio ministrare libere et licite valeant, dispensamus.

Litterae apostolicae pro beneficiis, pensionibus, etc., gratis eis dandae.

§ 9. Quodque omnes et quaecumque gratiae, provisiones, commendae et quaevis aliae litterae apostolicae provisionum quorumcumque beneficiorum ecclesiasti-

corum huiusmodi, prout nostris familiaribus continuis commensalibus, eisdem conclavistis et eorum cuilibet gratis dentur concedantur et expediantur: ac etiam litterae ipsae in formâ Brevis, tam de capiendâ possessione nomine dictae Camerae Apostolicae, quam aliàs, uti illis super provisionibus quorumvis beneficiorum ecclesiasticorum dari poterunt, similiter gratis dentur, concedantur et expediantur, ac dari, concedi et expediri omnino debeant, etiam praecipimus et mandamus.

Validatio horum privilegiorum, ac celerorum a Summis Pontificibus cuilibet illorum concessorum.

§ 10. Ac eisdem conclavistis et eorum cuilibet, ut alia similia vel dissimilia indulta, privilegia, facultates et gratias, hactenus eis et eorum cuilibet per nos et Romanos Pontifices praedecessores nostros et Sedem praefatam concessa, in suo robore et firmitate cum praesentibus stare, ac illorum omnium et singulorum tenores, perinde ac si de verbo ad verbum inserti forent, praesentibus haberi volumus pro expressis, quam imposterum concedenda specialia vel generalia, quibus per praesentes, ac praesentibus per illa minime in aliquo praeiudicare intendimus; itaut quotcumque[1] et qualiacumque fuerint, unum alteri derogare non censeantur, sed eos et eorum quemlibet illis simul ac cum praesentibus praedictis cumulative vel singulariter, prout eisdem conclavistis et eorum cuilibet magis expediens videbitur, frui et gaudere posse decernimus (dummodo tamen praesentibus non adversentur), similiter concedimus et indulgemus.

Exemptio ab insinuatione, seu a registrando in Camerâ.

§ 11. Postremo eosdem conclavistas eorumque aliquem ad praesentem motum proprium, seu litteras super praesentibus, si videbitur, conficiendas, in dicta Camerâ insinuandum, aut admitti et registrari petendum minime teneri, nec illum seu illas, etiamsi motus proprius et litterae huiusmodi infra legitimum tempus insinuatus, admissus et registratus non fuerit, seu illae insinuatae, admissae seu registratae non fuerint, propterea minus validum seu validas censeri, sed suos plenarios effectus sortiri debere, ac motum proprium et litteras huiusmodi, et in eis contenta quaecumque, sub quibusvis revocationibus, suspensionibus, limitationibus, modificationibus, decretis et constitutionibus apostolicis similium gratiarum revocatoriis, vel quae eas limitarent vel moderarentur, quae a nobis et dictâ Sede pro tempore, et ex quibusvis causis, etiam urgentissimis, etiam in favorem fidei, ac divini cultus augmentum, etiam consistorialiter, vel aliâ quavis auctoritate hactenus vel imposterum emanaverint, minime comprehensum et comprehensas esse, et, quoties illae emanabunt, toties eum et eas in pristinum statum restitutum repositum et plenarie reintegratum, et restitutas, repositas et plenarie reintegratas, seu restituendum, reponendum et plenarie reintegrandum, et restituendas, reponendas et plenarie reintegrandas esse censeri.

Extensio horum privilegiorum ad procuratorem conclavistarum.

§ 12. Et insuper, cum dilectus filius Iosephus Ferrettus, Romanus, litterarum apostolicarum expeditor, tamquam dictorum conclavistarum procurator, in praemissis sedulam pro eis operam navaverit, propterea, et aliorum meritorum suorum et obsequiorum nobis et dictae Sedi impensorum intuitu, volentes ipsum specialibus favoribus et gratiis prosequi, eidem Iosepho, licet ipse in conclavi praedicto non intervenerit, nihilominus omnibus et singulis supradictis gratiis, privilegiis et facultatibus, immunitatibus, libertatibus, honoribus, praerogativis, praeeminentiis, indultis,

[1] Male edit. Main. legit *quodcumque* (R. T.).

exemptionibus, ceterisque praemissis (non tamen quoad participationem decem millium scutorum auri huiusmodi per nos, ut supra, dictis[1] conclavistis donatorum, et inter eos, ut praefertur, distributorum seu distribuendorum) tamquam conclavista frui et gaudere libere et licite possit et valeat, perinde ac conclavi huiusmodi vere et realiter interfuisset (constitutionibus, ordinationibus, ceterisque supradictis et aliis contrariis nequaquam obstantibus), motu, scientiâ et auctoritate similibus, de speciali gratiâ indulgemus; sicque per quoscumque iudices, etiam commissarios, quavis auctoritate fungentes, sublatâ eis et eorum cuilibet in quavis instantiâ aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, irritum quoque et inane quidquid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Expeditio gratiosa per viam secretam.

§ 13. Et insuper dilecto filio nostro Petro S. Laurentii in Damaso nuncupati praedictae S. R. E. cardinali Ottobono nuncupato, eiusdem S. R. E. vice-cancellario et litterarum apostolicarum summatori, ac dilectis filiis Camerae Apostolicae ministris loco secretariorum apostolicorum suppressorum, praesidenti plumbi, aliisque officialibus ad quos litterarum praefatarum desuper conficiendarum expeditio per viam secretam quomodolibet spectat et pertinet, sub poenâ indignationis nostrae motu simili et ex certâ scientiâ ac de apostolicae potestatis plenitudine paribus etiam mandamus, ut praefatas litteras super praedictis omnibus et singulis, tam coniunctim quam separatim, pro singulis, quibus concessa fuerunt, ac seorsim et separatim, cum omnibus et quibuscumque derogationibus, decretis et clausulis in eis concessis, gratis, etiam quoad compositionem in Datariâ nostrâ, et per eamdem viam secretam absque alio mandato expediant et expediri faciant.

Aliarum gratiarum confirmatio.

§ 14. Insuper omnia et singula privilegia, gratias et concessiones, eisdem conclavistis et eorum cuilibet a diversis Summis Romanis Pontificibus praedecessoribus nostris hucusque concessa, motu, scientiâ et potestatis plenitudine similibus confirmamus et approbamus, ac de novo liberalissime concedimus.

Derogatio contrariorum.

§ 15. Non obstantibus praemissis, ac de certo eorumdem notariorum numero, etiamsi ad illum non sit deventum, ac nostrâ et Cancellariae Apostolicae regulâ de praestando consensu in pensionibus, et felicis recordationis Pii PP. IV de similibus et dissimilibus gratiis in dictâ Camerâ infra tres menses praesentandis et registrandis, ac Pii V, Romanorum Pontificum praedecessorum nostrorum, contra illegitimos, necnon Pictavensis Concilii, ac nostris et Cancellariae praefatae regulis, etiam in crastinum dictae assumptionis nostrae ad summi apostolatus apicem editis et in dictâ Cancellariâ publicatis, ac etiam in universalibus et provincialibus conciliis editis, specialibus vel generalibus, constitutionibus et ordinationibus, ac ecclesiarum, monasteriorum, Ordinum, etiam S. Ioannis Hierosolymitani, ac etiam urbis Romae ac aliarum civitatum, oppidorum et terrarum Camerae praedictae, et quarumvis universitatum, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, stabilimentis, usibus, naturis, decretis et novis reformationibus, etiam legibus, tam pontificiis quam imperialibus, regiis et ducalibus, et sacris canonibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, illis eo-

1 Male edit. Main. legit *ut supradictis* (R. T.).

rumque superioribus et personis ac locis quibuscumque, in genere vel in specie, ac cum quibusvis derogatoriarum derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis et insolitis clausulis, irritantibusque et aliis decretis, etiam vim contractus et statuti perpetui continentibus, ac etiam motu, scientiâ et potestatis plenitudine paribus, et consistorialiter, ac aliàs, in contrarium concessis, confirmatis, approbatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi de illis...[1] eorumque tenores, ac si de verbo ad verbum nihil penitus omisso, et formâ in illis traditâ observatâ, exprimerentur et insererentur, iisdem praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse motu pari derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque: cum clausulis opportunis.

Fiat motu proprio L.

Aliae clausulae.

Et cum absolutione a censuris ad effectum, etc., et quod obstantiae etiam beneficiales conclavistarum, et ab eis subrogatae huiusmodi, ac dispensationes ac indulta habeantur pro expressis, seu in toto vel parte exprimi possint in litteris, et in casibus regulae de insordescentibus, cum opportunâ illius necnon alterius regulae de non tollendo iure quaesito derogatione et quarumcumque aliarum constitutionum apostolicarum, et conciliorum etiam generalium, et statutorum et stabilimentorum, usuum, naturarum, constitutionum synodalium, statutorum et privilegiorum Populi Romani, et Cluniacensis, Cisterciensis, S. Benedicti, S. Augustini et aliorum Ordinum et militiarum, etiam S. Ioannis Hierosolymitani, et ecclesiis et monasteriis, civitatibus et locis et personis et dominiis temporalibus, sub quibuscumque verborum formis, et cum quibusvis efficacioribus, efficacissimis et insolitis clausulis et decretis, etiam consistorialibus, etiam contra alienigenas et alias personas certis modis non qualificatas, aut aliàs quomodolibet concessis[1]; quorum tenores praesentibus pro plene sufficienter et latissime, ac de verbo ad verbum, prout ipsis conclavistis magis placuerit, exprimi possint, etiam cum suspensione quarumcumque gratiarum, indultorum quibusvis ordinariis collatoribus conferendi beneficia ecclesiastica, etiam reservata, ad eorum collationem, etc., pertinentia, et in omnibus aut certis expressis causis, quomodolibet concessis, latissime extendendis, itaut omnia tollantur: et quod sola praesentis motus proprii nostri signatura sufficiat, et ubique fidem faciat in iudicio et extra, regulâ quacumque contrariâ non obstante: et quod praemissorum omnium et singulorum indultorum, concessionum, gratiarum et derogationum maior et verior specificatio et expressio fieri possit in litteris, si videbitur, in quibus singulorum conclavistarum nomina et cognomina, qualitates, ordines, gradus, dioecesis, patriae, et cetera requisita exprimi et describi, seu pro expressis et descriptis haberi possint (inter eos sacrista et magistri caeremoniarum capellae nostrae, necnon secretarius collegii eorumdem cardinalium, et ceteri alii in notulâ per ipsos magistros caeremoniarum factâ et descriptâ adnotati et descripti, si aliàs ad pensiones et beneficia huiusmodi habiles et capaces fuerint, comprehendantur et adnotentur) simul vel ad partem, etiam in unâ non factâ mentione de aliâ vel aliis, prout videbitur, expediendis.

Extensio gratiarum huiusmodi favore sacristae, magistri caeremoniarum et secretarii S. C.

Transumptorum fides.

§ 16. Volumus autem, quod litterarum

1 Quae desunt supple ex seq. pag. 37 (R. T.).

1 Forsan legendum *concessorum* (R. T.)

super praesentibus conficiendarum, seu praesentis Motusproprii nostri transumptis impressis, et sigillo ac manu alicuius personae in dignitate ecclesiastica constitutae munitis et etiam subscriptis, eadem fides tam in iudicio quam extra illud adhibeatur, quae originalibus litteris seu praesenti Motuiproprio nostro originali adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae, aut exhibitus vel ostensus foret.

Fiat L.

Datum Romae, apud S. Petrum, XVII kalendas augusti, anno I.

Dat. die 14 iulii 1730, pontif. anno I.

Nihil, quia factum Principis.
Dominus MANTUANUS.
Reg. lib. I *Secretorum fol.* 101.

Nomina autem ipsorum conclavistarum sunt haec quae sequuntur.

Reverendissimus dominus Ioannes Baptista Gamburucci, Romanus, archiepiscopus Amasenus, basilicae S. Mariae Maioris de Urbe canonicus et apostolicarum caeremoniarum praefectus; reverendissimus dominus frater Augustinus Nicolaus de Abbatibus Oliverius, Pisaurensis, episcopus Porphyriensis, basilicae S. Ioannis in Laterano de Urbe canonicus, sacrista; reverendus pater dominus Dominicus Rivera, Urbinas, protonotarius apostolicus de numero participantium supranumerarius, basilicae Principis Apostolorum de Urbe canonicus, ac sacri collegii secretarius; reverendus pater dominus Ignatius Reali, Romanus, utriusque signaturae referendarius, ac eiusdem basilicae canonicus, Venantius Philippus Piersanti, presbyter Camerinensis, laudatae basilicae perpetuus beneficiatus, Placidus Eustachius Ghezzius, presbyter Romanus, eiusdem basilicae clericus beneficiatus, Nuntius Sperandio presbytes Aquilanus, praefatae basilicae perpetuus beneficiatus, Franciscus Diversinus presbyter Romanus, Ioannes Philippus Farnia presbyter e Civitate Plebis, basilicae Principis Apostolorum de Urbe beneficiatus, coadiutor, Ioannes Lucca subdiaconus Romanus, eiusdem basilicae clericus beneficiatus, magistri caeremoniarum; abbas Marcellus Passari presbyter patritius Arianensis, Ioseph Maria Cardoni laicus Lucanus, Ioannes Giandotti laicus Romanus, nostri dum cardinalatus honore fungebamur; Iacobus Collez clericus Leodiensis, Simon Ruggieri presbyter Neapolitanae dioecesis, Angelus Antonius Mattioli laicus Spoletanae dioecesis, Francisci episcopi Portuensis Pignatelli; Franciscus Velli, presbyter Praenestinus, basilicae Principis Apostolorum de Urbe clericus beneficiatus, Petrus Cheller clericus Amburgensis, Francisci episcopi Ostiensis Barberini; abbas Martinus Xaverius Viscardi presbyter Aretinae dioecesis, Ioannes Baptista Scarselli sacrae theologiae doctor, presbyter Bononiensis, Marcus Mittarelli civis Bononiensis, clericus coniugatus, Iacobi episcopi Albanensis Boncompagni; Ioannes Caesar Peluchius clericus Romanus I. U. D., Propertius Galeotti presbyter Nepesinus, Iacobus Caesari laicus Recanatensis dioecesis, ac Dominicus Mandelli clericus coniugatus Romanus, subrogatus praefato Galeotti qui exivit e conclavi infirmus, Petri episcopi Sabinensis Ottoboni; Bartholomaeus Catenacci eques Hierosolymitanus, presbyter Amerinus, canonicus Philippus Zuffi presbyter Ferrariensis, Ioannes Baptista Angelici clericus Caesenatensis, Thomae episcopi Praenestini Ruffi, venerabilium fratrum nostrorum episcoporum S. R. E. cardinalium: abbas Lucas Nicolaus Recchi clericus Ripanus, Ioannes Argenti laicus romanus, Iosephi Renati tituli S. Laurentii in Lucinâ Imperialis; abbas Petrus Polidorus presbyter Auxanensis, Franciscus Bacci laicus Urbevetanus, Annibalis tituli S. Clementis Albani; Ioseph Castellucci presbyter Potentinus, Ioseph Maria Cardini laicus Aretinus, Ioannes Baptista de Innocentibus clericus Sabinensis dioecesis, Ludovici tituli S. Praxedis Pici; Antonius Leprotti, physicae et medicinae doctor, laicus Mutinensis dioecesis, Ioannes Andreas Stacchini laicus Ianuensis dioecesis, Antonius Maria Preti presbyter Bononiensis, Ioannis Anto-

nii tituli S. Petri in Vincula De Via; Marianus Soccinus clericus Senensis, abbas Angelus Ginannesky presbyter Clusinae dioecesis, Antonii Felicis tituli S. Balbinae Zondadarii; Thomas de Ceccottis clericus Reatinus, canonicus insignis collegiatae S. Mariae ad Martyres de Urbe, Franciscus Maria Lucca laicus Romanus, Petri Marcellini tituli S. Mariae Transtyberim Corradini; Michaël Neel presbyter Baiocensis, sacrae facultatis Parisiensis doctor, socius Sorbonicus et abbas commendatarius B. M. V. de Lungo Vado, Basilius Laurentius Barbier clericus Parisiensis, abbas commendatarius S. Ioannis Baptistae Monasterii Novi, Franciscus Soldini laicus Florentinus, Armandi Gastonis tituli SS. Trinitatis in Monte Pincio De Rohan; Ubaldus Monacelli presbyter Eugubinus, canonicus insignis collegiatae S. Eustachii de Urbe, Carolus Gessi laicus Urbinatensis, Curtii tituli S. Eustachii Orighi; Alexander Flavianus de Taulignan subdiaconus Carpentoratensis, Ioannes Hugo de Morgues de Saint-Germain presbyter Aniciensis, archidiaconus maior ecclesiae metropolitanae Cameracensis, Franciscus Bassius laicus Camerinensis, Melchioris tituli S. Mariae Angelorum de Thermis Polignac; abbas Antonius Sartoni clericus, patritius Ariminensis, Caietanus Bononi laicus Comensis, Benedicti tituli Ss. XII Apostolorum Odescalchi; Georgius Udalricus Kellerman presbyter Bambergensis, sacrae theologiae doctor, Bernardus Pirlò laicus Mechliniensis, Iosephus Kramer laicus Badensis, Damiani Hugonis tituli S. Mariae de Pace Schonborn; abbas Guidus de Guerapin de Vauréal presbyter Meldensis, doctor Sorbonicus, abbas S. Mariae de Molesmeu, magister oratorii regis christianissimi, Georgius Lazarus Berger de Charancy presbyter Æduus, doctor Sorbonicus, arcbidiaconus et canonicus Meldensis, Franciscus Rivet laicus Parisiensis, Henrici tituli Ss. Quirici et Iulitae de Bissy; Iacobus Verdè presbyter Albiganensis dioecesis, Bernardinus Benedetti clericus coniugatus Spoletanus, Ioannes Angiolini laicus Alexandrinus, Innici tituli S. Thomae in Parione Caraccioli; comes Ioannes Fabius de Braschis I. U. D., clericus Caesenatensis, Ludovicus Mosconi clericus coniugatus Perusinae dioecesis, Nicolai tituli Ss. Nerei et Achillei Spinulae; abbas Caesar Vicecomes de Aragonia presbyter ac patritius Mediolanensis, I. U. D., Angelus Dominicus Federici presbyter Novariensis, sacrae theologiae doctor, praepositus S. Iulii in insulâ eiusdem S. Iulii, Franciscus Montius laicus Mediolanensis, Giberti tituli S. Alexii Borromaei; baro Georgius de Redegeltt clericus e Dania, Petrus Silva laicus Fulginas, Iulii tituli S. Chrysogoni Alberoni; Franciscus Polioni presbyter dioecesis Civitatis Castellanae, Vincentius Sansoni laicus Ariminensis, Georgii tituli S. Agnetis extra Moenia Spinulae; abbas Didacus Mauri clericus Neapolitanus, in Romanâ Curiâ advocatus, Caietanus Tesori clericus coniugatus dioecesis Alatinaē, Prosper Beretta laicus Romanus, Cornelii tituli S. Caeciliae Bentivoli; Cosma Torretti presbyter Senensis dioecesis, Ioannes Baptista Lucatti clericus coniugatus Senensis, Ludovici tituli S. Priscae Belluga; Antonius Thomas Lazzaretti presbyter Senensis, canonicus ecclesiae cathedralis Grossetanae, Ioannes Georgius Grau laicus Hungarus, Michaëlis Friderici tituli S. Sabinae de Althan; abbas Ioannes dell'Aquila clericus Beneventanus, abbas Franciscus Galante presbyter Toletanae dioecesis, archidiaconus maior ecclesiae metropolitanae Montis Regalis, Hieronymus Ramonelli laicus Gerundensis dioecesis, Alvari tituli S. Bartholomaei in Insulâ Cienfuegos; Angelus Pattumi presbyter Senensis, Franciscus Maria de Fabiis laicus Romanus, Bernardinus Tarotius laicus Romanus, domini Bernardi Mariae tituli S. Bernardi ad Thermas de Comitibus; abbas Faustus Cosatti presbyter Senensis, Dominicus Cencianus laicus Florentinus, Ioannis Baptistae tituli S. Matthaei in Merulana de Alteriis; abbas Sanctes Lanucci presbyter ex oppido Mondavii Fanensis dioecesis, I. U. D. et in Romanae Sapientiae arcbigymnasio publicus sacrorum canonum et legum professor, Stephanus Felici clericus Spoletanus, Vincentii tituli S. Honuphrii Petra; abbas Carolus Guezzugli clericus Camerinensis dioecesis,

Severinus Vagnarolus presbyter S. Severini, basilicae Principis Apostolorum de Urbe clericus beneficiatus, Prosperi tituli S. Silvestri in Capite Marefuschi; abbas Caesar Maria Testa presbyter Neapolitanus, Bernardus Liguori presbyter Beneventanus, Antonius Garavina laicus Faventinus, Nicolai tituli S. Mariae in Domnica Coscia; abbas Antonius Sambuco presbyter Brixiensis, Ioannes Antonius Ceccarinus laicus Pisaurensis, domini Angeli tituli S. Marci Quirini; abbas Cornelius Ercolani clericus Foroliviensis, Felix Molini presbyter Romanus, Nicolai Mariae tituli Ss. Ioannis et Pauli Lercarii; abbas Ioannes Iacobus ex marchionibus Millo, presbyter ac patritius Casalensis, Antonius Pace laicus Forosemproniensis, Prosperi tituli S. Crucis in Hierusalem Lambertini; abbas Ægidius Isabelli presbyter Potentinus, Michaël Seraphini laicus Bituntinus, Francisci Antonii tituli S. Sixti Finny; Ioannes Baptista Ruele presbyter Tridentinae dioecesis, Franciscus Antonius Giovanelli laicus Ierspurgensis, S. R. I. eques, Ioseph Pigler laicus Bavarus, Sigismundi cardinalis de Kollonitz; Leopoldus ex baronibus Pilati clericus Viennensis in Austria, canonicus cathedralium Tridentinae et Iauriensis ac praepositus S. Adalberti, Felix Lasena Caramici clericus coniugatus Romanus, Henricus Premsel laicus Prussianus, Philippi Ludovici cardinalis de Sinzendorf; Ioannes Pelagalli clericus Firmanus, Iacobus Philippus Lazzari laicus Bononiensis, fratris Vincentii Ludovici tituli S. Pancratii Gotti; Ioannes Baptista Masi presbyter Ravennatensis, Dominicus Cappia presbyter Aquileiensis, D. Leandri tituli S. Calixti de Porzia; Victorius de Martinis clericus Pistoriensis, in Romanâ Curiâ advocatus, canonicus Bernardus Sirelli presbyter Soranus, Petri Aloysii tituli S. Laurentii in Pane et Perna Carafa; abbas Franciscus Cologni clericus Neapolitanus, Ubertus Limburgo laicus Leodiensis, Iosephi tituli S. Mariae Transpontinae Accoramboni; abbas Ioannes Sotii presbyter Romanus, Ferdinandus Pasqualini laicus Mantuanus, Camilli tituli S. Stephani in Monte Caelio Cybo; comes Caesar Merendi clericus Foroliviensis, Ioannes Petrus Salverti laicus Comensis, Francisci tituli S. Petri in Monte Aureo Burghesii; comes Ioannes Baptista Corderius clericus Montis Regalis provinciae Taurinensis, Franciscus Spondonarius laicus Alexandrinus, ac Petrus Martini laicus Niciensis, subrogatus praefato Spondonario qui exivit e conclavi infirmus, Fr. Vincentii tituli S. Mariae in Via Ferrerii; Paulus Antonius Frescobaldi clericus Florentinus, in Romanâ Curiâ advocatus, abbas Franciscus Taddei clericus Urbevetanus, Thomas Dardini laicus Florentinus, ac Ioannes Nicolaus Checconi presbyter Florentinus, I. U. D., subrogatus praefato Taddei qui exivit e conclavi infirmus, Alamani cardinalis Salviati, presbyterorum S. R. E. cardinalium: Andreas Iannese laicus Praenestinus, Aloysius Rossi laicus Bononiensis, Laurentii S. Agathae in Suburra de Alteriis; abbas Christophorus Venturelli clericus Amerinus, Ioannes Labusiera laicus Romanus, Caroli S. Angeli in Foro Piscium Columna; Darius Guicciardi presbyter Comensis dioecesis, canonicus insignis collegiatae S. Sirii, I. U. D., Urbanus Bizzarri clericus Romanus, Fabii Ss. Viti et Modesti Oliverii; abbas Thomas Barbucchelli clericus Ravennatensis, Philippus Cassi laicus Romanus, Caroli S. Mariae in Aquiro de Marinis; abbas Franciscus Iustiniani clericus Ianuensis, Antonius Baldani clericus Romanus, canonicus insignis collegiatae S. Mariae ad Martyres de Urbe, Alexandri S. Mariae in Cosmedin Albani; Livius Guarinus laicus Foroliviensis, Philippus Rubbioli laicus Romanus, Hieronymus Scalzi laicus Romanus, ac Vincentius Raymundus Cappelletti laicus Lucanae dioecesis, subrogatus praefato Rubbioli qui exivit e conclavi infirmus, Alexandri S. Mariae de Scala Falconerii; abbas Dominicus Volpi clericus Barensis, Nicolaus Passerini laicus Auximanus, Dominicus Georgii laicus Pisanus, Nicolai S. Mariae ad Martyres Iudice; abbas Laurentius Pius Bonsius clericus Florentinus, Franciscus Maria Strisciamonti laicus Pistoriensis, Antonii S. Nicolai in Carcere Tulliano Bancherii; abbas Michaëlangelus Giacomelli presby-

ter Pistoriensis, Nicolaus Pacini presbyter Pistoriensis, Ioseph Bazzi laicus Romanus, Caroli S. Mariae in Porticu Collicola, diaconorum S. R. E. cardinalium: pater Gaspar Cerati Parmensis, presbyter Congregationis Oratorii de Urbe; frater magister Fridericus Amadeus Lucanus Ordinis Eremitarum S. Augustini, subsacrista; Vincentius Telonus laicus Viterbiensis, physicae et medicinae doctor, custos fontium et aquarum conclavis; Ioannes Baptista Lizzani presbyter Romanus, sacrae theologiae doctor, cum praefato reverendissimo archiepiscopo Amaseno caeremoniarum praefecto; Ioannes Franciscus Valentini presbyter Verulanus, pontificiae cappellae ceroferarius, cum dicto reverendissimo episcopo Porphyriensi sacrista; Ioseph ex comitibus Livizzani clericus Mutinensis, cum praedicto reverendo patre domino Rivera sacri collegii secretario; Franciscus Fracassi presbyter Romanus, sacri collegii pro-ratiocinator, cum eodem reverendo patre domino Rivera; Iacobus Curtius laicus Urbinas, cum dicto fratre magistro Amadeo subsacrista; Alexander Pascoli Perusinus, Franciscus Soldati Romanus, medici physici; Victorius Massinus Florentinus, Iacobus Mansuetus Romanus, aromatarius; Iacobus Antonius Bassius Mantuanus, Patritius de Henricis Arpinas, eius auxiliatores; Nicolaus Maria Baffi Eugubinae dioecesis, subrogatus praedicto de Henricis qui exivit e conclavi infirmus; Ioannes Dominicus Barili Romanus clericus coniugatus, Dominicus Arduiti Urbinas, Iacobus Poleti Parmensis, Matthaeus Diottallevi Urbinas, eorum auxiliatores; Albertus Peppoli faber lignarius, Matthaeus Mili faber caementarius, Franciscus Mossius a Morbegno Novocomensis dioecesis, famulus magistrorum caeremoniarum; Franciscus Contiliani, Franciscus Ridolphi, Ioseph Bazzotti, Isidorus Guardi, Ioannes Ferrini, Petrus Rossi, Petrus Valfrè, Prosper Lippi, Philippus Mezzarota, Ioseph Albonetti, Franciscus Fusi, Carolus Galli, Ioannes Montanari, Ioannes Pianneto, Ioseph Cavillas, Ioannes Moretti, Ioannes Ranieri, Bernardinus Ponzani, Ioseph Morgani, Thomas Melchiorre, Antonius Cannettoli, Ioseph Maiocchi, Paulus Bettoli, Dominicus Canobi, Ioseph Passi, Iacobus Lozzi, Ioseph Marini, Ioseph Giusti, Iacobus Ceccherini, Franciscus Maria Almerighi, Georgius Remigius de Bernardo, Leonardus Galli, Sebastianus Fritelli, Alexius Dragoni, Simon Savellini, Carolus Pozzi, Gregorius Ulissi, Thomas Raggi, scopatores conclavis.

III.

Privilegia, exemptiones et indulta concessa dapiferis, qui in conclavi suae assumptionis S. R. E. cardinalibus inservierunt[1].

Clemens Papa XII,

URBIS. — Motu proprio, etc.

Romanum decet Pontificem, divinarum ac humanarum rerum dispensatorem, summâ dispositione illius qui dat gratiam et largitur praemia, constitutum in terris, aequâ lance illarum perpendere merita personarum, quae se Apostolicae Sedi obsequentiores exhibuerunt, easque potioribus prosequi favoribus ac maioribus decorare praerogativis, ut sciant quam liberali benignaeque Matri earum assiduas vigilias et indefessos impenderint labores, ac in favoribus et praerogativis sic eis clargitis Matris venerentur liberalitatem. Exordium.

§ 1. Hinc est quod nos, volentes dilectos filios nostros, dum cardinalatus honore fungebamur, ac venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium dapiferos, qui conclavi, in quo divinâ favente clementiâ ad summi apostolatus apicem assumpti fuimus, inservierunt, quique eâ de causâ labores, vigilias et incommoda plura subierunt, habitâ ratione obsequiorum huiusmodi, favoribus, gratiis et privilegiis pro cuiuscumque Dapiferos huiusmodi familiares suos, notarios, comites, cives, etc. creat.

1 Haec quoque privilegia a Summis Pontificibus recens creatis concedi solent.

meritis exornare, ac[1] eosdem dapiferos et eorum singulos motu proprio, non ad ipsorum dapiferorum vel alterius pro ipsis nobis super hoc oblatae petitionis instantiam, sed de merâ liberalitate, certâque scientiâ nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, in veros, indubitatos et non fictos familiares continuos commensales nostros, et eos, qui ex illis clerici existunt, seu militiae clericali adscribi desiderant, quosque[2] tres ex praefatis cardinalibus in quolibet ordine antiquiores gradu, nobilitate et aliis meritis dignos tali dignitate iudicaverint, in nostros et Apostolicae Sedis notarios, sine tamen praeludicio dilectorum filiorum de numero participantium, tenore praesentium recipimus: et tam illos quam alios dapiferos singulos, qui singillatim ab eisdem tribus cardinalibus digni tali honore approbati fuerint, sacri palatii et aulae Lateranensis comites et milites: ac tam illos quam alios omnes quoscumque dapiferos indistincte, qui nobiles non sunt, nobiles, quoque[3] Urbis et alicuius alterius ex civitatibus temporali dominio dictae Romanae Ecclesiae mediate vel immediate subiectis cives esse voluerint, singulos in eâ ipsâ civitate, quam singillatim quisque eorum elegerit, et ad quam ab eisdem cardinalibus se admitti petierit, veros cives ad instar, et nullâ prorsus differentiâ inter eos et singulos alios veros originarios et antiquissimos et nobiles participantes cives ipsius Urbis vel civitatis, itaut ipsum ius civilitatis ad quoscumque eorum haeredes eodem modo transeat, creamus, constituimus et deputamus, ac nobilitatis et civilitatis titulo et honore et insigniis decoramus: aliorumque familiarium continuorum commensalium nobis actu in palatio nostro apostolico servientium, et in illius tinello comedentium et bibentium, nostrorum et Sedis Apostolicae notariorum, palatiique et aulae praefatae comitum, militum et nobilium et civium huiusmodi originariorum numero et consortio favorabiliter aggregamus, et pro veris indubitatis et non fictis familiaribus continuis commensalibus ac notariis nostris, comitibusque, militibus, nobilibusque ac civibus deinceps haberi et reputari volumus et mandamus.

§ 2. Eisque in quibuscumque impetrationibus ac concessionibus et litteris tam gratiam quam iustitiam separatim, seu utramque mixtim concernentibus se familiares continuos commensales nostros, et comites, milites, nobiles, ac cives et originarios nominari[1], nec propterea impetrationes, concessiones et litterae ipsae subreptionis vitio subiaceant, sed validae et efficaces existant, ac ex nunc deinceps et in perpetuum omnibus et quibuscumque prorsus similibus antelationibus, antelationum praerogativis, privilegiis, libertatibus, immunitatibus, exemptionibus, decretis et declarationibus, derogationibus, mandatis, suspensionibus, favoribus, gratiis, privilegiis, indultis ac iuribus, quibus alii nostri familiares tempore dictae assumptionis nostrae ad summi apostolatus apicem, ac quibus alii eiusdem Sedis notarii, etiam de numero participantium existentes, etiamsi habitum et rocchettum notariorum ipsius Sedis non deferant, palatiique et aulae praefatae comites et milites ac nobiles originarii et antiquissimi cives eiusdem Urbis, vel civitatis quam ut praefertur eligerint, quicumque ex utroque parente vere nobili ac cive originario et antiquissimo procreati de iure, statuto, con-

Ut se tales nominare possint, indulget.

1 Coniunct. *ac* redundat (R. T.).

2 Pessime edit. Main. legit *quousque* pro *quosque* (R. T.).

3 Legerem *quique* pro *quoque* (R. T.).

1 Aptius lege *nominare* (R. T.).

suetudine, vel aliàs ex aliquo speciali privilegio, seu aliàs etiam per quascumque litteras seu constitutiones apostolicas pro tempore editas utuntur, fruuntur, potiuntur et gaudent, ac uti, frui, potiri et gaudere possint et poterunt quomodolibet in futurum, ubique locorum, in iudicio et extra, sine tamen eorumdem notariorum de numero participantium praeiudicio, uti, frui, potiri et gaudere libere et licite valeant, realiter et integre in omnibus et per omnia, etiamsi in Urbe et civitate huiusmodi non habitaverint, perinde ac si de vero nobili genere ex utroque parente originario et antiquissimo cive procreati forent, et huiusmodi praerogativae, privilegia, exemptiones, gratiae, favores, concessiones, indulta et iura, quae pro aliis nobilibus et civibus originariis emanarunt, et quae ratione nobilitatis et civilitatis naturalis et originariae aliis competunt, pro eisdem dapiferis in specie emanassent seu emanarent, et eis naturaliter de iure, usu, consuetudine, fundatione vel aliàs competerent, vigore praesentium indulgemus.

A solutione decimarum eximit.

§ 3. Ac singulos dapiferos praefatos a solutione et exactione decimarum ecclesiasticarum ubique locorum et ex quacumque quantumvis urgentissimâ et inexcogitabili causâ et occasione, etiam ad instantiam imperatoris, regum, rerumpublicarum, etiam Venetorum, et quorumcumque aliorum principum impositarum et pro tempore imponendarum (non tamen decimarum, subsidiorum et onerum impositorum in subsidium expeditionis contra Turcas et orthodoxae fidei hostes) liberamus et eximimus, liberosque et exemptos fore et esse decernimus.

Proventus ecclesiasticos quavis occasione male perceptos eis remittit.

§ 4. Necnon ipsis dapiferis eorumque singulis quoscumque fructus et proventus ecclesiasticos, tam occasione pensionum annuatim ipsis vel eorum alicui reservatarum, quam ratione omissionis recitationis horarum canonicarum indebite perceptos, cuiuscumque quantitatis fuerint, gratiose remittimus et condonamus: ac cum eis super inhabilitate per eos propterea quomodolibet contractâ, vel etiam ex eo quod censuris ligati missas et alia divina officia (non tamen in contemptum clavium) celebraverint, aut aliàs in divinis se immiscuerint, ut, illâ et eisdem praemissis non obstantibus, ad omnes etiam sacros et presbyteratus ordines, aliàs tamen rite, promoveri, et in illis etiam susceptis aliàs rite per eos ordinibus et in altaris ministerio ministrare etiam libere et licite valeant, dispensamus.

Illegitimos legitimis restituit natalibus.

§ 5. Ac eosdem dapiferos, si qui eorum defectum natalium patiuntur ex quocumque damnato et illicito coitu, etiamsi ex nobilissimis parentibus ac vilibus feminis forsan procreati sint, etiamsi legitimati aliàs existant, legitimamus, omnemque ab illis geniturae huiusmodi maculam sive notam abstergimus et abolemus, ac legitimis natalibus restituimus: ac cum eorum singulis, ut in quibuscumque bonis paternis et maternis et aliorum consanguineorum seu cognatorum, vel aliorum quorumcumque (non tamen feudalibus et emphyteuticis aut ecclesiasticis vel ab Ecclesiâ acquisitis, ac sine praeiudicio venientium ab intestato vel ex fideicommisso, seu aliàs de iure validâ dispositione) succedere, et illa donationis seu alio quovis titulo consequi et habere, ac ad aequales portiones cum legitimis succedere, eos ad omnia iura legitima et successiones ex testamento vel ab intestato haereditates, legata, libertates restituendo et reintegrando realiter et cum effectu: necnon ad dignitates, honores et quaecumque alia officia saecularia publica vel privata

etiam assumi, illaque gerere et exercere in omnibus et per omnia ac si de legitimo matrimonio procreati forent: ac eodem defectu non obstante, si aliud canonicum eis non obsistat impedimentum, ac[1] clericali caractere, qui illo nondum insigniti sunt, insigniri, et ad omnes etiam sacros et presbyteratus ordines, si ad illud nondum promoti sunt, promoveri, et postmodum caractere et ordinibus huiusmodi, illorumque privilegiis uti, ac in eisdem ordinibus etiam in altaris ministerio ministrare, ac quaecumque et qualitercumque[2] cum curâ et sine curâ beneficia ecclesiastica, etiamsi personatus, administrationes et officia, etiam curata et electiva in cathedralibus et metropolitanis vel collegiatis ecclesiis, seu si parochiales ecclesiae, vel eorum perpetuae vicariae, ac canonicatus et praebendae, non tamen in cathedralibus, ac dignitates, non tamen in eisdem cathedralibus post pontificalem maiores, nec principales in collegiatis ecclesiis huiusmodi fuerint, si sibi aliàs canonice conferantur, aut ipsi eligantur, praesententur, vel aliàs assumantur ad illa, et instituantur in illis, recipere, et, dummodo plures simul non sint quam quae a Concilio Tridentino permittuntur, quoad vixerint retinere libere et licite valeant, similiter dispensamus.

Expeditionem litterarum apostolicarum pro iis gratis fieri mandat.

§ 6. Quodque omnes et quaecumque gratiae, provisiones, commendae, ac praesentes et quaevis aliae litterae apostolicae, ac etiam in formâ Brevis pro illis expediendae[3], gratis ubique expediantur; non tamen de capiendâ possessione nomine Camerae Apostolicae, quam in favorem litterarum apostolicarum, ab illis super provisionibus quorumcumque beneficiorum ecclesiasticorum dari poterunt, prout in nostris familiaribus et continuis commensalibus etiam gratis dantur ac conceduntur, ac dari et concedi debent, praecipimus et mandamus.

Facultatem concedit resignandi pensiones usque ad summam centum ducatorum.

§ 7. Ac dapiferis praefatis et eorum singulis, ut quicumque loci Ordinarii vel canonici metropolitanarum aut aliarum insignium ecclesiarum, aut personae quaecumque ecclesiasticae in dignitate ecclesiasticâ constitutae, tam in Romanâ Curiâ quam extra eam, ad id per eos et eorum singulos eligendi seu eligendae, quascumque pensiones omnes eis eorumque singulis super fructibus, redditibus, proventibus, iuribus, obventionibus et emolumentis universis, certis et incertis, ac distributionibus quotidianis, quarumcumque mensarum episcopalium, archiepiscopalium et abbatialium, et dignitatum, canonicatuum et praebendarum, ceterorumque beneficiorum ecclesiasticorum (non tamen per S. R. E. cardinales obtentorum et imposterum obtinendorum), cum curâ et sine curâ, saecularium aut quorumcumque Ordinum regularium, seu fructus, redditus et proventus, aliaque emolumenta et distributiones huiusmodi reservatas seu reservatos, ac reservandas seu reservandos, etiamsi aliàs semel vel pluries translata seu translati fuerint, usque ad summam centum ducatorum in toto vel in parte, ac etiam in mortis articulo cassare et extinguere; ac, postquam cassatae et extinctae fuerint, alias similes pensiones annuas, seu fructus, redditus et proventus, et alia emolumenta et distributiones huiusmodi, usque ad summam praedictam, uni vel pluribus aliis personis ecclesiasticis, per eosdem dapiferos et eorum singulos nominandis, quotcumque, quaecumque et qualiacumque beneficia ecclesiastica obtinentibus et expectantibus, aliàs tamen pensionum hu-

1 Coniunctio *ac* delenda vel *ut* legend. (R. T.).
2 Forsan *qualiacumque* (R. T.).
3 Male edit. Main. legit *expediendis* (R. T.).

iusmodi capacibus, similiter eis, quoad vixerint, vel eorum procuratoribus legitimis, eisdem modo et formâ quibus eisdem dapiferis reservatae seu reservati erant, etiam absque beneficia huiusmodi obtinentium consensu, integre persolvendas seu persolvendos, et per eos percipiendas, exigendas, levandas, ac percipiendos, exigendos, levandos, reservare, constituere et assignare valeant: ipsique translatarii in possessionem dictas pensiones exigendi, in qua ipsi dapiferi tempore translationis per eos vigore praesentium faciendae existebant, in omnibus et per omnia subrogati esse censeantur, etiam concedimus et indulgemus, etiamsi similem gratiam a praedecessoribus nostris aliàs forsan obtinuerint, seu quilibet eorum obtinuerit, cuius effectu cumulative eos gaudere et potiri volumus; decernentes, ipsas translationes, et novas reservationes, constitutiones et assignationes pensionum, seu fructuum, redditiuum, proventuum, aliorumque huiusmodi, plenam roboris firmitatem obtinere, ipsosque beneficia, super quarum fructibus, redditibus et proventibus reservatae fuerint, obtinentes ad illas persolvendas efficaciter obligatos fore.

Cum eis super delatione habitus clericalis dispensat.

§ 8. Ac eisdem dapiferis, ut, ratione quarumcumque pensionum eis et eorum cuilibet super quibuscumque beneficiis ecclesiasticis, ut praefertur, vel aliàs quomodolibet qualificatis, non tamen ultra summam ducentorum ducatorum auri de Camerâ pro quolibet, nunc et pro tempore reservatarum et reservandarum, habitum et tonsuram clericales gestare, et in illis, dummodo ipsi habitum decentem et honestum deferant, incedere minime debeant, nec ad id a quoquam cogi seu compelli, minusque aliquas sententias aut censuras, etiam privationis seu cessationis ipsarum pensionum, incurrere possint: ipsasque pensiones ad praefatam summam ducentorum ducatorum ascendentes et reservatas, ut praefertur, etiamsi matrimonium contraxerint cum unicâ tantum virgine, recipere et retinere.

Eorum bona a spoliis exempta fore declarat.

§ 9. Postremo, quod bona quaecumque ad dictos dapiferos et eorum quemlibet spectantia, et per eos, etiam ratione quorumcumque beneficiorum ecclesiasticorum, etiam canonicatuum et praebendarum et dignitatum quarumcumcumque, per eos aliàs obtentorum et obtinendorum, aut aliàs quomodolibet et quovis quaesito colore vel ingenio, seu eorum industriâ, legitime tamen et licite acquisita et acquirenda, etiam in Urbe eiusque districtu, et ubicumqe existentia, spoliis minime subiaceant; sed ipsi dapiferi, etiamsi religioni alicuius militiae, non tamen S. Ioannis Hierosolymitani, adscripti fuerint, de illis in favorem quarumcumque personarum, de iure tamen capacium, etiamsi curiales esse desierint, et in quocumque loco quantumvis remoto eos decedere contigerit, testari, et aliàs disponere, eisque ab intestato decedentibus eorum haeredes quicumque succedere libere et licite valeant, simili modo concedimus et indulgemus: praecipientes et mandantes dilectis filiis nunc et pro tempore existentibus S. R. E. camerario, thesaurario, praesidentibus, clericis Camerae nostrae Apostolicae, ac quibuscumque aliis spoliorum huiusmodi collectoribus, ac militiarum praefatarum officialibus, aut procuratoribus, ne in huiusmodi bonis manus apponant, neque haeredes dictorum dapiferorum desuper molestare audeant seu praesumant: ac etiam decernentes donationes, etiam per viam testamenti et codicillorum per ipsos dapiferos de eorum bonis huiusmodi, servatis de iure servandis, faciendas, sem-

per et perpetuo validas et efficaces fore, nec eosdem dapiferos eorumque aliquem ad litteras super praesentibus conficiendas in dictâ Camerâ insinuandum, aut admitti et registrari faciendum teneri; nec illas, etiamsi intra tempus legitimum insinuatae, admissae seu registratae non fuerint, propterea minus validas censeri, sed suos plenarios effectus sortiri debere, easdemque praesentes, et in eâ contenta quaecumque, sub quibusvis limitationibus, revocationibus, suspensionibus, modificationibus, decretis, constitutionibus apostolicis similium gratiarum revocatoriis, vel quae eas limitarent aut moderarent, quae a[1] nobis et dictâ Sede pro tempore et de quibusvis causis, etiam urgentissimis, etiam in divini cultus augmentum, etiam consistorialiter, vel aliàs quavis auctoritate hactenus vel imposterum emanaverint, minime comprehendi; sed, quoties illae emanabunt, toties in pristinum statum repositas et reintegratas esse et censeri; sicque per quoscumque iudices, etiam commissarios, quavis auctoritate fungentes, in quavis causâ et instantiâ, sublatâ eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, ubique iudicari et definiri debere; irritum quoque et inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Expeditionem harum et quarumcumque litterarum eorum favore gratis fieri mandat.

§ 10. Et insuper dilectis filiis rescribendario et computatori collegii scriptorum litterarum apostolicarum, aliisque ad quos earumdem litterarum expeditio spectat, in virtute sanctae obedientiae et sub poenâ indignationis nostrae, motu, scientiâ et potestatis plenitudine similibus mandamus, ut easdem praesentes, et forsan alias litteras, super praemissis omnibus tam coniunctim quam divisim, ac pro singulis quibuscumque derogationibus, decretis et clausulis in eis contentis, gratis de mandato nostro ubique in omnibus officiis, etiam abbreviatorum, sollicitatorum, secretariorum, seu illorum suppressorum loco ministrorum Camerae Apostolicae plumbi et registri, absque aliquâ pecuniarum exactione etiam per viam compositionis faciendâ, omni contradictione et dilatione cessantibus, signent, expediant et expediri faciant.

Clausulae derogatoriae.

§ 11. Non obstantibus eisdem praemissis, ac de certo notariorum numero, etiamsi ad illum non sit deventum, quibus aliàs per praesentes non intendimus derogare, ac regulâ nostrâ de praestando consensu in pensionibus, ac felicis recordationis Pii Papae IV praedecessoris nostri de similibus vel dissimilibus gratiis in Camerâ Apostolicâ infra tres menses praesentandis ac registrandis, ac venerabilis memoriae S. Pii Papae V, etiam praedecessoris nostri, contra illegitimos, ac Pictaviensis concilii, et aliis apostolicis, ac etiam in universalibus provincialibusque conciliis editis, specialibus vel generalibus, constitutionibus et ordinationibus, et monasteriorum, ecclesiarum, Ordinum, ac etiam urbis Romae et aliarum civitatum, oppidorum et terrarum, aut Camerae praefatae, ac quarumvis universitatum, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis, stabilimentis, usibus et decretis, ac etiam novis reformationibus, ac etiam legibus, tam pontificiis, quam imperialibus, regiis et ducalibus, etiam sacris canonibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, superioribus et personis et locis quibuscumque, in genere vel in specie, sub quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibusvis derogatoriarum derogatoriis, aliisque efficacioribus, effi-

1 Praep. a nos addimus (R. T.).

cacissimis et insolitis clausulis, irritantibus et aliis decretis, etiam vim contractus et statuti perpetui continentibus, etiam motu, scientiâ et potestatis plenitudine similibus, ac etiam consistorialiter, aliàs forsan in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, approbatis et innovatis, inter alia disponentibus quod beneficia Urbis nonnisi personis certis modo et formâ qualificatis et oriundis ex certis locis ac trium Ordinum militarium expresse professis conferri et commendari soleant; quibus omnibus, etiamsi aliàs pro eorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, eorum tenores, ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omisso et formâ in illis traditâ observatâ, inserti forent, praesentibus pro plene et sufficienter expressis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse, harum serie, motu pari derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque: cum clausulis opportunis.

Fiat motuproprio L.

Aliae clausulae. Et cum absolutione a censuris ad effectum, etc., et, in casibus regulae de insordescentibus, cum opportunâ illius, necnon alterius regulae de non tollendo iure quaesito, aliisque necessariis et opportunis derogationibus, quatenus opus sit, et quod indultorum, concessionum, gratiarum, derogationum, aliorumque praemissorum omnium et singulorum maior et verior specificatio et expressio fieri posset in litteris, in quibus singulorum dapiferorum nomina et cognomina, ordines, qualitates, gradus, dioeceses, patriae et alia requisita exprimi et describi, seu pro expressis et descriptis haberi possint, iuxta notulam per ipsos seu eorum deputatos confectam, simul vel ad partem, etiam in unâ non factâ mentione de aliâ vel aliis, prout videbitur expedire et expedienda, etc.

Fides transumptorum. § 12. Volumus autem quod litterarum super praesentibus conficiendarum transumptis, etiam impressis, et sigillo et manu alicuius personae in dignitate ecclesiasticâ constitutae munitis et subscriptis, eadem fides tam in iudicio quam extra illud exhibeatur, quae[1] originalibus litteris adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae. Volumus praeterea, quod sola praesentatio[2] motus propriisignatura sufficiat, et ubique fidem faciat in iudicio et extra illud: regulâ quacumque contrariâ non obstante.

Fiat L.

Datum Romae, apud S. Petrum, XVII kalendas augusti, anno I.

Dat. die 16 iulii 1730, pontif. anno I.

Reg. lib. I *secr., fol.* 41.

Nomina eminentissimorum dominorum cardinalium et dapiferorum sunt haec quae sequuntur:

Laurentius Corsinus, nunc CLEMENS XII, Florentinus; Alexander Gregorius marchio Capponus, Romanus.

EPISCOPI V.

Franciscus episcopus Portuensis sacri collegii decanus cardinalis Pignatellus, archiepiscopus Neapolitanus; abbas Ioannes Baptista Zolla, patritius Brixiensis, praepositus cathedralis Brixiensis.

Franciscus episcopus Ostiensis et Veliternensis S. R. E. cardinalis Barberinus, Romanus; Pompeius Cumpagnoni clericus Maceratensis.

Iacobus episcopus Albanensis S. R. E. cardinalis Boncompagnus, archiepiscopus Bononiensis; Iulius Gabriellius, Romanus.

1 Male edit. Main. legit *quam* (R. T.).
2 Potius lege *praesentis* (R. T.).

Petrus episcopus Sabinensis S. R. E. cardinalis Ottobonus S. R. E. vice-cancellarius, Venetus; Ioannes Carolus marchio Molinari, Mediolanensis, abbas S. Mariae de Claravalle et S. Dominici de Garugate, Mediolanensis.

Thomas episcopus Praenestinus S. R. E. cardinalis Ruffus, episcopus Ferrariensis, Neapolitanus; Carolus Antonius comes Longini Civitatis Castelli.

PRESBYTERI XL.

Ioseph Renatus tituli S. Laurentii in Lucina S. R. E. cardinalis Imperialis, Ianuensis; Dominus Georgius Rhodiginus, abbas S. Mariae de Sacco Longo.

Annibal tituli S. Clementis S. R. E. cardinalis Albanus S. R. E. camerarius, Urbinas; comes Hieronymus Bonarelli de Columna, patritius Anconitanus.

Ludovicus tituli S. Praxedis S. R. E. cardinalis Picus de Mirandula; comes Antonius Barberi, nobilis Vicentinus.

Ioannes Antonius tituli S. Petri ad Vincula S.R.E. cardinalis de Via, Bononiensis; abbas Fabius Buccelli Montis Politianensis.

Antonius Felix tituli S. Balbinae S. R. E. cardinalis Zondadarius, Senensis; Pompeius Tomasi nobilis Cortonensis, eques et commendator ordinis S. Stephani PP.

Petrus Marcellinus tituli S. Mariae Transtyberim S. R. E. cardinalis Corradinus, Setinus; comes Aloysius Hubertus Radicati de Cocconato.

Armandus Gasto tituli SS. Trinitatis in Monte Pincio S. R. E. cardinalis de Rhoan de Soubize, episcopus Argentinensis, Gallus; Claudius de Saint-Simon, Parisiensis, abbas S. Petri Gemmeticensis.

Curtius tituli S. Eustachii S. R. E. cardinalis Origus, Romanus; Franciscus Maria Renzoli nobilis Viterbiensis, archipresbyter cathedralis Viterbiensis.

Melchior tituli S. Mariae Angelorum ad Thermas S. R. E. cardinalis de Polignac, Gallus; Dionysius de Blond, Gallus, abbas S. Romani de Blaie.

Benedictus tituli Ss. XII Apostolorum S.R.E. cardinalis Odescalcus, Mediolanensis, archiepiscopus Mediolanensis; comes Ioseph Maria Castelli, Mediolanensis.

Damianus Hugo tituli S. Mariae de Pace S. R. E. cardinalis de Schonborn Buchaim, Germanus, episcopus Spirensis; Philippus Ernestus de Bruggen, ex liberis nobilibus Curlandiae.

Henricus tituli Ss. Chirici et Iulittae S.R.E. cardinalis de Thiard de Bissy, episcopus Meldensis, Gallus; Gilbertus de Drée de la Serrée, Burgundus.

Innicus tituli S. Thomae in Parione S.R.E. cardinalis Caracciolus, episcopus Aversanus, Neapolitanus; abbas Franciscus Florellus Romanus.

Nicolaus Caietanus tituli Ss. Nerei et Achillei S. R. E. cardinalis Spinula, Ianuensis; comes Valentinus Canale, nobilis Interamensis.

Gibertus tituli S. Alexii S. R. E. cardinalis Borromeus, episcopus Novariensis, Mediolanensis; abbas Camillus Rasponi, nobilis Ravennatensis.

Iulius tituli S. Chrysogoni S. R. E. cardinalis Alberonus, Placentinus; marchio Xaverius Matteucci, nobilis Firmanus.

Georgius tituli S. Agnetis extra moenia S. R. E. cardinalis Spinula, Ianuensis; Emanuel Callesa y Tapia nobilis Burgensis, canonicus ecclesiae metropolitanae Burgensis.

Cornelius tituli S. Caeciliae S. R. E. cardinalis Bentivolus, Ferrariensis; Philippus Ascevolinus, Romanus.

Ludovicus tituli S. Priscae S. R. E. cardinalis Belluga et Moncada, Hispanus; abbas Carolus Guido Forti, eques Ordinis S. Stephani PP. Pisciensis.

Michaël Fridericus tituli S. Sabinae S.R.E. cardinalis de Althan, episcopus Vaciensis, Germanus; abbas Adrianus Vincentii Mareri ex comitibus de Ascrea, Reatinus.

Alvarus tituli S. Bartholomaei in Insulà S.R.E. cardinalis Cienfuegos, archiepiscopus Montisregalis, Hispanus; Ioseph Saturnius Gonzales de Sepulveda y Picbinoti, nobilis Aragonensis civitatis Caesaraugustanae.

D. Bernardus Maria tituli S. Bernardi ad Thermas S. R. E. cardinalis de Comitibus, Romanus; Ioseph Isidorus Ferranti clericus Æsinus.

Ioannes Baptista tituli S. Matthaei S.R.E.

cardinalis de Alteriis, Romanus; Ioannes Vitellius marchio Vitelleschi, nobilis Fulginatensis.

Vincentius tituli S. Onuphrii S. R. E. cardinalis Petra, Neapolitanus; comes Franciscus Maria Negroni Romanus.

Prosper tituli S. Silvestri in Capite S.R.E. cardinalis Marefuscus, Maceratensis; comes Gabriel Simonettus, nobilis Auximanus et Anconitanus.

Nicolaus tituli S. Mariae in Dominicâ S. R. E. cardinalis Coscia, Beneventanus archiepiscopus, Beneventanus; Angelus Antonius abbas Puppius, Romanus.

Dominus Angelus Maria tituli S. Marci S. R. E. cardinalis Quirinus, episcopus Brixiensis, Venetus; comes Marcus Torre, patritius Veronensis.

Nicolaus Maria tituli Ss. Ioannis et Pauli S. R. E. cardinalis Lercarius, Ianuensis; Claudius de Saint-Simon Parisiensis, eques S. Ioannis Hierosolymitani.

Prosper tituli S. Crucis in Hierusalem S. R. E. cardinalis Lambertinus Bononiensis, episcopus Anconitanus; Ioseph Maria Puoti abbas Ss. Stephani et Viti, patritius Argentinus, I. U. D.

Franciscus Antonius tituli S. Sixti S.R.E. cardinalis Finy, Minerbinensis; abbas Cosmus Bernardinus patritius Lucensis.

Sigismundus tituli ..... S.R.E. cardinalis de Kollonitz, archiepiscopus Viennensis in Austria, Germanus; Ioseph Christianus Salliet, nobilis Svecus, sacrae theologiae doctor et canonicus.

Philippus Ludovicus tituli ...... S. R. E. cardinalis de Sinzerdoff, episcopus Iaurinensis, Germanus; Antonius Raurador, nobilis Barchinonensis.

Fr. Vincentius Ludovicus tituli S. Pancratii S. R. E. cardinalis Gotti, Bononiensis; Carolus Franciscus Mattei Romanus.

Dominus Leander tituli S. Calixti S.R.E. cardinalis Porzia episcopus Bergomensis, de Friulo; abbas Hieronymus comes Leoni, nobilis Cenetensis, ex antiquis dominis Roccae de Ferro.

Petrus Aloysius tituli S. Laurentii in Pane et Perna S. R. E. cardinalis Caraffa, Neapolitanus; abbas Philippus de Amato, patritius civitatis Amarteae.

Ioseph tituli S. Mariae Transpontinae S.R.E. cardinalis Accorambonus, episcopus Imolensis, Spoletanus; Michaël de Aste, patritius Romanus, commendator Ordinis Ss. Mauritii et Lazari Sabaudiae.

Camillus tituli S. Stephani in Monte Caelio S. R. E. cardinalis Cybo, de Massa Carrariae; Philippus marchio Vecchiarelli, nobilis Romanus.

Franciscus tituli S. Petri in Monte Aureo S. R. E. cardinalis Burghesius, Romanus; Æneas Silvius Piccolomineus e dominis Pononae, patritius Senensis.

Fr. Vincentius tituli S. Mariae in Viâ S.R.E. cardinalis Ferrerius, episcopus Vercellensis, Niciensis; Carolus Franciscus comes de Villanova, Taurinensis.

Alamanus tituli ...... S. R. E. cardinalis Salviatus, Florentinus; Chiappinus Vitelli, Florentinus.

DIACONI IX.

Laurentius tituli S. Agathae in Suburra S. R. E. cardinalis de Alteriis, Romanus; Hieronymus Asdrubal Fagnani.

Carolus tituli S. Angeli in Foro Piscium S. R. E. cardinalis Columna, Romanus; comes Brutus Marcellus Porta, Comensis.

Fabius tituli Ss. Viti et Modesti S. R. E. cardinalis de Abbatibus Oliverius, Pisaurensis; abbas Alexander Baviera, Senogalliensis.

Carolus tituli S. Mariae in Aquiro S.R.E. cardinalis de Marinis, Ianuensis; Guidobaldus comes Iuliani, Bononiensis, abbas S. Nicolai de Mantua.

Alexander tituli S. Mariae in Cosmedin S. R. E. cardinalis Albanus, Urbinas; abbas Franciscus Dominicus Clementi, Romanus.

Alexander tituli S. Mariae in Schala S. R. E. cardinalis Falconerius, Romanus; Oratius Falconerius, nobilis Romanus.

Nicolaus tituli S. Mariae ad Martyres S. R. E. cardinalis de Iudice, Neapolitanus; Antonius David abbas Porro, nobilis Mediolanensis.

Antonius tituli S. Nicolai in Carcere S. R. E. cardinalis Bancherius, Pistoriensis;

dominus Michaël Benedet et Luessia, nobilis Oscensis, I. U. D.

Carolus tituli S. Mariae in Portico S.R.E. cardinalis Collicola, Spoletanus; marchio Gaspar Orsinus de Cavaleriis, patritius Romanus.

IV.

Confirmatio decreti Congregationis Rituum pro Ordine fratrum B. Mariae de Mercede Redemptionis Captivorum circa recitationem officii B. M. V. sub titulo de Remedio.

Clemens Papa XII,
ad futuram rei memoriam.

Tenor decreti S. Congregationis Rituum.

§ 1. Emanavit nuper a Congregatione venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium sacris ritibus praepositorum decretum tenoris qui sequitur, videlicet:

Ordinis B. Mariae de Mercede Redemptionis Captivorum.

Cum sub die XII iulii MDCCXXVII sacra Rituum Congregatio ad instantiam patrum Calceatorum SS. Trinitatis Redemptionis Captivorum indulserit, ut ab ipsis quotannis dominicâ secundâ octobris recitari possit officium B. Mariae Virginis sub titulo *de Remedio* cum antiphonis et lectionibus ut in festo S. Mariae ad Nives, sumptis ex breviario romano lectionibus secundi nocturni; cumque, ratione concessionis praedicti officii, tum approbationis lectionum propriarum secundi nocturni, quae a patribus Trinitariis praetendebatur, variae contentiones et lites exortae fuerint inter ipsos Trinitarios et patres Ordinis B. Mariae de Mercede Redemptionis Captivorum; habitoque per patrem magistrum fratrem Alexandrum Illomei, praedicti Ordinis de Mercede procuratorem generalem, ad eamdem sacram Rituum Congregationem recursu, accedentibus etiam particularibus instantiis patris procuratoris generalis Ordinis Praedicatorum, necnon patris procuratoris generalis Ordinis Carmelitarum: eminentissimus et reverendissimus dominus cardinalis Belluga, in ponentem seu relatorem deputatus, infrascriptum dubium inter partes concordatum examinandum proposuit, videlicet: An sit revocandum decretum diè XII iulii MDCCXXVII concedens patribus SS. Trinitatis Redemptionis Captivorum officium B. Mariae Virginis sub titulo *de Remedio*, uti patronae minus principalis: in casu, etc. Et sacra eadem Congregatio, utrâque parte tam in scriptis quam in voce informante auditâ, discussisque iuribus hinc inde deductis, variisque circumstantiis consideratis, rescribendum censuit: Affirmative, die XXI ianuarii MDCCXXX: factâque de his per me secretarium sanctissimo domino nostro Benedicto XIII relatione, Sanctitas Sua decretum sacrae Congregationis approbavit; necnon patribus Trinitariis quoad praedictum officium B. Mariae Virginis *de Remedio* perpetuum silentium imposuit, die XXIII eiusdem mensis, et anni MDCCXXX — N. M. TEDESCHI archiepiscopus Apamenus, secretarius.

Loco † sigilli.

Procuratoris Ordinis B. M. Mariae Redemptionis Captivorum postulatio pro confirmatione huiusmodi decreti.

§ 2. Cum autem, sicut pro parte dilecti filii Iosephi Mezquia procuratoris generalis praedicti Ordinis B. Mariae de Mercede Redemptionis Captivorum nobis subinde expositum fuit, ipse decretum huiusmodi, quo firmius subsistat, apostolicae confirmationis nostrae patrocinio communiri summopere desideret: nos, specialem ipsi Iosepho gratiam facere volentes, et[1] a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, supplicationibus eius nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, decretum praeinsertum, auctoritate apostolicâ, tenore praesen-

1 Potius lege *eumque* (R. T.).

tium approbamus et confirmamus, illique inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus: salvâ tamen semper in praemissis auctoritate praefatae Congregationis cardinalium.

Validatio praesentium litterarum.

§ 3. Decernentes, easdem praesentes litteras firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Contrariorum derogatio.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XXIX iulii MDCCXXX, pontificatus nostri anno I.

Dat. die 29 iulii 1730, pontif. anno I.

F. cardinalis OLIVERIUS.

V.

Circa continuationem visitationis apostolicae ecclesiarum et locorum piorum Urbis.

Clemens Papa XII,
ad futuram rei memoriam.

Visitatio ab Innocentio XII instituta.

§ 1. Cum felicis recordationis Innocentius Papa XII praedecessor noster circa pontificatus sui primordia pastoralem cleri romani, omniumque almae huius Urbis ecclesiarum, piorumque locorum et operum visitationem instituerit, eamque ipsemet in patriarchalibus eiusdem Urbis ecclesiis inchoaverit, ac sibi in eo munere adiutores nonnullos ex sacro venerabilium fratrum nostrorum tunc suorum S. R. E. cardinalium collegio delegerit et assumpserit, eisque quosdam Romanae Curiae praelatos et alios subinde cardinales adiunxerit, qui visitationem ipsam peragerent et negotia illam concernentia expedirent, ac secretarium, iudicem, cancellarium, seu actuarium commissarium, et fiscalem, aliosque forsan officiales et ministros sacrae visitationis huiusmodi deputaverit, variasque eisdem cardinalibus, ac eorum et dictorum praelatorum Congregationi, necnon officialibus et ministris praedictis facultates, praeeminentias et indulta concesserit et impartitus fuerit, et aliâs, prout in diversis ipsius Innocentii praedecessoris litteris desuper in simili formâ Brevis expeditis, quarum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis haberi volumus, uberius continetur; et, sicut accepimus, memorati quidem cardinales visitatores, unâ cum praelatis coadiutoribus, etiam piae memoriae Clementis XI, Innocentii XIII, ac Benedicti etiam XIII Romanorum Pontificum praedecessorum pariter nostrorum iussu, visitationem huiusmodi tam in eisdem patriarchalibus quam in aliis collegiatis et fere omnibus parochialibus ecclesiis, ac in multis monasteriis regularium tam virorum quam mulierum, necnon collegiis, hospitalibus, confraternitatibus et aliis locis piis dictae Urbis postea prosecuti fuerint, salutaribusque monitis et decretis, ubi opus fuerit, providerint; visitatio tamen

1 Visitationem huiusmodi indixit Innocentius PP. XII, anno MDCXCIII, constit. *Agrum universalis Ecclesiae*, etc., in nostro Bullario num. XLII. Sequentes vero Pontifices Clemens XI, an. MDCCI, Innocentius XIII, MDCCXXI, ac Benedictus XIII, anno MDCCXXIV, eam persequi suis constitutionibus mandarunt.

ipsa in omnibus ecclesiis, ac locis et operibus piis praedictis nondum sit peracta, sed multa negotia eam concernentia adhuc pendeant indecisa:

Nondum tamen in integrum peracta.

§ 2. Hinc est quod nos, pastorali studio considerantes quantopere visitatio huiusmodi utilis et necessaria sit non modo ad tollendos abusus, sed etiam ad praecavendum, ne deinceps introducantur, quantumque [1] boni ex illâ hactenus provenerit, et, benedicente Domino, proventurum sit si visitatio ipsa continuetur et absolvatur, ac in eâ, quae ad Dei cultum et gloriam animarumque salutem opportuna et conducibilia sunt, sicut hactenus factum est, imposterum quoque pie prudenterque statuantur:

Continuari praecipitur.

§ 3. Motu proprio et ex certâ scientiâ et merâ deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, memoratam visitationem continuari et absolvi, causasque indecisas in Congregatione praedictâ pendentes, prout aequitatis atque iustitiae ratio suaserit, terminari; visitationes particularium ecclesiarum ac locorum et operum piorum iam inchoatas absolvi; necnon ecclesias ac loca et opera pia tam hucusque visitata, quae iteratam visitationem exposcere videbuntur, quam nondum visitata, visitari; ceteraque omnia et singula visitationem huiusmodi concernentia fieri, geri, statui et ordinari, ac executioni demandari debere, tenore praesentium decernimus et mandamus.

Singula privilegia congregationem visitationis componentibus confirmat et renovat.

§ 4. Ac omnes et singulas facultates, privilegia, gratias, praeeminentias, praerogativas et indulta quaecumque praedictis cardinalibus et praelatis, eorumque Congregationis necnon omnibus et singulis officialibus et ministris supradictis, a memoratis Innocentio XII, Clemente XI, Innocentio XIII ac Benedicto etiam XIII praedecessoribus per suas respective litteras desuper emanatas quovis modo respective concessa et attributa, per obitum eorumdem praedecessorum minime cessasse, nec cessare, sed in suis robore et firmitate permanere, omnibus et singulis praedictis respective adhuc competere et suffragari debere, decernimus pariter et declaramus; et, quatenus opus sit, facultates, privilegia, gratias, praeeminentias, praerogativas et indulta huiusmodi eisdem cardinalibus et praelatis, eorumque Congregationi, ac officialibus et ministris praedictis, in omnibus et per omnia, prout eis respective a supradictis Innocentio XII, Clemente XI, Innocentio XIII, ac Benedicto XIII praedecessoribus concessa et attributa fuerunt, motu, scientiâ, deliberatione et potestatis plenitudine paribus denuo concedimus, tribuimus et impartimur.

Legalitas praesentium litterarum.

§ 5. Decernentes, easdem praesentes litteras et in eis contenta quaecumque, etiam ex eo quod quicumque in praemissis seu eorum aliquo interesse habentes, seu habere quomodolibet praetendentes, cuiuscumque gradus, ordinis, praeeminentiae et dignitatis existant, etiam cardinalatus honore fulgentes, aut aliàs specificâ et individuâ mentione et expressione digni, illis non consenserint, nec ad ea vocati, citati et auditi, necque causae, propter quas praesentes emanarunt, adductae, verificatae vel iustificatae fuerint, aut ex aliâ quacumque quantumvis iustâ, piâ et privilegiatâ causâ, colore, praetextu et capite, etiam in corpore iuris clauso, etiam enormis, enormissimae et totalis laesionis, nullo unquam tempore de subreptionis vel obreptionis aut nullitatis vitio, seu intentionis nostrae aut interesse habentium consensûs, aliove quolibet etiam quantumvis magno et substantiali

1 Edit. Main. legit *quantumcumque* (R. T.).

ac individuam expressionem requirente defectu notari, impugnari, invalidari, infringi, retractari, ad terminos iuris reduci, seu in controversiam revocari, aut adversus illas aperitionis oris, restitutionis in integrum, aliudve quodcumque iuris, facti vel gratiae remedium impetrari vel intentari, seu impetrato, aut etiam motu, scientiâ et potestatis plenitudine paribus concesso vel emanato quempiam in iudicio vel extra illud uti seu se iuvare posse, sed ipsas praesentes litteras firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et spectabit in futurum, plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari, sicque et non aliter in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam, etc., causarum palatii apostolici auditores, necnon eiusdem S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, et alios quoslibet quacumque praeeminentiâ et potestate fungentes et functuros, sublatâ eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Derogatio contrariorum.

§ 6. Non obstantibus praemissis, ac omnibus et singulis illis quae memoratus Innocentius XII praedecessor in suis litteris supradictis voluit non obstare, ceterisque contrariis quibuscumque.

Fides transumptorum.

§ 7. Volumus autem, ut earumdem praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis et sigillo personae in ecclesiasticâ dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides habeatur, quae praesentibus haberetur si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae apud S. Mariam Maiorem sub annulo Piscatoris, die II augusti MDCCXXX, anno I.

Dat. die 2 augusti 1730, pontif. anno I.

F. card. OLIVERIUS.

VI.

Confirmatio indulti et usus celebrandi missas et officia sanctorum Ordinis canonicorum regularium S. Augustini pro Congregatione S. Antonii Viennensis eiusdem Ordinis[1].

Clemens Papa XII,
ad futuram rei memoriam.

Procuratoris generalis S. Antonii Viennensis postulatio.

§ 1. Exponi nobis nuper fecit dilectus filius Iosephus Depluvii procurator generalis Congregationis S. Antonii Viennensis Ordinis canonicorum regularium S. Augustini, quod ipsa Congregatio, vigore indulti ei aliàs a Sede Apostolicâ concessi, quod, ut asseritur, in viridi observantiâ existit, reperitur in possessione seu quasi possessione recitandi ac celebrandi missas et officia Sanctorum dicti Ordinis canonicorum regularium S. Augustini ad instar similis concessionis dudum a sanctae memoriae Pio PP. V. praedecessore nostro per suas in simili formâ Brevis die XVIII decembris MDLXX expeditas litteras, quarum initium est *Licet Ecclesia*, etc., Congregationi Lateranensi eiusdem Ordinis factae, quae subinde ad alias passim Ordinis praedicti Congregationes, et nominatim S. Salvatoris in Italiâ, S. Genovefae in Galliâ, ac reformatam a B. Petro Fourier in Lotharingiâ, apostolicâ auctoritate extensa seu ampliata fuit.

Pontifex annuit petitis.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expo-

1 Facultatem celebrandi festa nonnullorum sanctorum sui Ordinis canonicis regularibus sancti Augustini Congregationis Lateranensis concessit Pius Papa V, anno MDLXX constit. *Licet Ecclesia Dei*, etc.

sitio subiungebat, dictus Iosephus praemissa, quo firmius subsistant et serventur exactius, apostolicae confirmationis nostrae patrocinio communiri plurimum desideret: nos, eumdem Iosephum specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, supplicationibus eius nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, memoratum indultum ipsi Congregationi S. Antonii Viennensis a Sede praefatâ concessum, ac usum in eâ vigentem recitandi et celebrandi missas et officia Sanctorum Ordinis canonicorum regularium S. Augustini ad instar enarratae concessionis ab eodem Pio praedecessore dictae Congregationi Lateranensi factae ac ad alias supradicti Ordinis Congregationes extensae et ampliatae, sicut praemittitur, auctoritate praefatâ, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus.

Praesentium litterarum auctoritas.

§ 3. Decernentes, easdem praesentes litteras, firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari, sicque et non aliter in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores et dictae Sedis nuncios, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Contrariorum derogatio.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon, quatenus opus sit, Congregationis S. Antonii Viennensis ac Ordinis huiusmodi, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris die XII augusti MDCCXXX, pontificatus nostri anno I.

Dat. die 12 augusti 1730, pontif. anno I.

F. card. OLIVERIUS.

Ex lib. mensis aug., tass. 16.

VII.

Confirmatio quorumdam decretorum anno MDCCXXV *a sanctissimo domino nostro, uti eiusdem Ordinis protectore et a Benedicto XIII specialiter ad hoc delegato, editorum pro bono Ordinis S. Francisci provinciae Romanae illiusque fratrum regimine*[1].

Clemens Papa XII,
ad futuram rei memoriam.

Sanctissimus dominus noster, in minori...

§ 1. Aliàs, dum cardinalatus honore fugebamur, emanarunt a nobis, uti tunc

1 Alia nonnulla statuta edidit Benedictus XIII anno MDCCXXIV, die XVI novembris, constit. *Universalis Ecclesiae*, etc., in Bullario XXXIX.

bus eum esset, Tertii Ordinis S. Francisci protector.

Tertii Ordinis S. Francisci apud Sedem Apostolicam protectore et a felicis recordationis Benedicto XIII praedecessore nostro ad hoc specialiter delegato, nonnulla decreta pro salubri eiusdem Ordinis illiusque fratrum gubernio ac directione, tenoris qui sequitur, videlicet:

Series decretorum ab eodem tunc temporis emanatorum.

Laurentius tituli S. Petri ad Vincula S.R.E. presbyter cardinalis Corsinus, Tertii Ordinis S. Francisci apud Sanctam Sedem protector et ad infrascripta per sanctissimum dominum nostrum Benedictum divinâ providentiâ PP. XIII specialiter delegatus. Visis supplicibus libellis patris magistri Ludovici patriarchae sanctissimo domino nostro porrectis, rimatisque statutis generalibus fratrum Tertii Ordinis anno MDXLIX compilatis, et per clarae memoriae cardinalem Carpensem dicti Ordinis protectorem approbatis, necnon constitutionibus sanctae memoriae Urbani VIII anno MDCXXXIX emanatis, ac Brevi sanctae memoriae Innocentii XII, anni MDCXCIII, et pluries tam in voce quam in scriptis audito super tenore dictorum supplicum libellorum patre procuratore generali dicti Ordinis, utendo facultatibus desuper per eumdem sanctissimum dominum nostrum nobis tributis et communicatis, per hunc infrascriptum modum decernimus, declaramus, et per capita separata sententiamus:

De electione procuratoris generalis Ordinis a definitorio generali vel capitulo intermedio.

I. Et signanter quoad electionem procuratoris generalis Ordinis decernimus ac declaramus, imposterum faciendam esse iuxta formam dicti Brevis sanctae memoriae Innocentii XII, nimirum a definitorio generali tam capituli generalis quam capituli intermedii, ita tamen ut in electione servetur etiam dispositio cap. I, num. XXIII, statutorum generalium anno MDXLIX emanatorum, in quo praecipitur ne quisquam ultra triennium eodem fungatur officio, nisi uno nimirum anno ab eodem vacaverit; adeoque in futuris electionibus ille religiosus, qui functus fuerit officio procuratoris generalis per triennium, nequeat ad idem officium iterum eligi vel confirmari, nisi per annum vacaverit, non obstante cap. V *De elect.* Const. Urban., in quo permittitur patri generali quod confirmare possit ultra triennium procuratorem generalem, quod plane cap. V revocatum fuisse et esse per dictum Breve sanctae memoriae Innocentii XII decernimus et declaramus.

De procuratore huiusmodi non eligendo ex provinciâ, ex qua sit generalis actualis, aut fuerit antecessor.

II. Et ad effectum ut in huiusmodi electione debitae iustitiae distributivae servetur ratio, praecipimus et mandamus quod procurator generalis praedictus non solum eligi nequeat pro toto sexennio ex illâ provinciâ ex qua sit generalis actualis, prout disposuit praedictum Breve sanctae memoriae Innocentii XII, sed neque in primo cuiuslibet sexennii triennio eligi valeat ex illâ provinciâ, ex qua sit generalis immediate antecessor.

Prior, qui per tres annos officio prioris functus fuerit, in priorem aut praesidentem alicuius conventus nonnisi transacto anno eligi possit.

III. Ut autem dictum c. I, n. XXIII, statutorum generalium servetur etiam quoad electionem priorum, ad eliminandum abusum introductum eligendi religiosum illum, qui tribus annis officium prioris exercuit, in praesidentem eiusdem vel alterius conventus, decernimus et declaramus, quod prior ille, qui per tres annos officio praedicto functus est, eligi non valeat neque in priorem neque in praesidentem, nisi transacto anno; ille vero qui praesidens fuit alicuius conventus pro maiore parte anni, non possit ad officium prioris eligi nisi ad biennium, itaut tempus praesidentatus praedicti supra annum in triennio computetur ad effectum vacationis.

Ad officia quaecumque nonnisi filii illius provinciae admittendi.

IV. Ad abolendum pariter alterum abusum, quo filii unius provinciae eliguntur in priores, definitores, et aliquando etiam in provinciales alterius provinciae, decernimus, declaramus et sententiamus quod in futurum, quacumque praetensâ consuetudine non obstante, quod ad officia quaecumque cuiuslibet provinciae admittantur filii eiusdem provinciae tantum, sub poenâ nullitatis electionis: in casu vero deficientiae religiosorum in provinciis parvis, servandum esse cap. V *De elect.* Const. Urban., quo decernitur, quod in sitis [1] provinciis parvis, si necessitas urgeat, definitores et discreti provinciales admitti possint [2] etiam ad alia officia provinciae.

1 Forsan *istis* pro *sitis* (R. T.).
2 Edit. Main. legit *possit* (R. T.).

Provincialis provinciae romanae singulis annis vel pluries coenobium Ss. Cosmae et Damiani visitare tenetur.

v. Declaramus insuper et decernimus, quod provincialis provinciae Romanae, in executionem cap. iv statutorum generalium, ultra visitationem patris generalis, semel in anno, vel saepius pro rei necessitate, possit et debeat auctoritate suâ provinciali visitare coenobium Ss. Cosmae et Damiani Urbis. Volumus tamen quod per praesens decretum nullum inferatur praeiudicium praetensis iuribus patris generalis quoad pertinentiam dicti coenobii, quae iura unicuique ex partibus salva esse decernimus.

Quod visitatio alicuius conventus extra Urbem procuratori generali committi non possit.

vi. Quamvis autem pater generalis, in casu quo fuerit aliis occupationibus detentus, curam visitationis provinciarum possit alteri demandare; attamen visitationem alicuius provinciae vel conventus extra Urbem Romanam patri procuratori generali committere non posse decernimus et declaramus, attentâ incompatibilitate inter unum et alterum officium, ac ita imposterum servari praecipimus.

De electione discreti conventualis.

vii. Quo vero ad electionem discreti conventualis, decernimus ac mandamus ut in proximo futuro capitulo generali proponatur omnibus vocalibus, num expediat demandare quod imposterum pater generalis pro tempore nequeat praeesse et interesse huiusmodi electionibus, vel saltèm remanere debeat in arbitrio vel voluntate capitulorum conventualium tempus quo ad electionem discreti devenire placeat, itaut pater generalis inhibire non possit ut electio non perficiatur nisi adveniente tempore suae visitationis; praefatoque capitulo generali committimus et demandamus, ut decreta et remedia super his iuxta sensum maioris partis vocalium conficiat ac exhibeat.

De compilatione omnium decretorum a capitulis generalibus, vel aliis capitulis editorum.

viii. Cui quidem capitulo generali, ut praefertur, proxime futuro, pariter committimus et demandamus, quod examinare debeat et definire, an expediat devenire ad compilationem omnium decretorum usque modo a capitulis generalibus et congregationibus intermediis confectorum, et, quatenus maior pars in partem devenerit affirmativam, deputandos esse per dictum capitulum unum vel plures patres ad praedictam compilationem perficiendam intra determinatum tempus ab eodem capitulo praefiniendum: si vero compilationem praedictam non esse faciendam capitulum decreverit, imprimendas esse Constitutiones Urbanas decernimus et mandamus sumptibus omnium provinciarum intra terminum trium mensium post expletum capitulum generale.

Pro magistris admittendis in definitorio generali nihil innovandum.

ix. Verum circa reliqua exposita et praetensa per patrem Ludovicum patriarcham quantum ad magistros admittendos in definitorio provinciali, et ad praetensa vota magistrorum provinciae romanae in capitulis provincialibus, et exprovincialium in congregationibus intermediis, nihil innovandum, et respective servandas esse Constitutiones Urbanas, statuta generalia, et Breve Innocentii XII, decernimus et mandamus.

Quod in congregationibus et capitulis provincialibus provinciae romanae ex exteris solummodo patris generalis actualis votum decisivum et consultivum habere debeat.

x. Attamen quia ex interessentiâ plurium superiorum et officialium generalium in congregationibus et capitulis provincialibus provinciae romanae maximum ex multiplicitate extraneorum suffragiorum oritur eidem provinciae praeiudicium, ex specialibus causis in hac provinciâ concurrentibus, demandamus et praecipimus, quod, quibuscumque non obstantibus, in capitulis et congregationibus praefatae provinciae votum decisivum et consultivum habere possit et debeat dumtaxat pater generalis actualis, exclusis aliis superioribus et officialibus generalibus, cuiuscumque provinciae sint et qualitatis; et ita praecipimus, mandamus et respective declaramus, non solum isto, sed omni, etc. — Datum ex nostris aedibus hac die xxix martii MDCCXXV. — L. card. Corsinus, protector et delegatus apostolicus. *Loco † sigilli.*

Huiusmodi decretorum confirmatio per SS. D. N.

§ 2. Cum autem, sicut pro parte dilecti filii Iosephi Mariae Ruccioli, fratris expresse professi ac ministri provincialis provinciae Romanae dicti Ordinis, nobis nuper expositum fuit, ipse decreta huiusmodi, quo firmius subsistant et serventur exactius, apostolicae confirmationis nostrae praesidio communiri plurimum desideret: nos, ipsius Iosephi Mariae votis hac in re, quantum cum Domino possumus, favorabiliter annuere

volentes, cumque a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, supplicationibus eius nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, decreta praeinserta, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, approbamus et confirmamus, illisque apostolicae firmitatis robur, vim et efficaciam adiicimus, ac omnes et singulos iuris et facti defectus, qui desuper quomodolibet intervenisse dici, praetendi vel censeri possunt, amplissime supplemus et sanamus.

Praesentium litterarum firmitas et observantia.

§ 3. Decernentes, easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore quandocumque spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter et inconcusse observari[1], sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos etiam causarum palatii apostolici auditores ac S.R.E. cardinales etiam de latere legatos, aliosve quoslibet quacumque praeeminentiâ et potestate fungentes et functuros, sublatâ eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Obstantium in contrarium derogatio.

§ 5. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon dicti Ordinis, aliisve quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XXI augusti MDCCXXX, pontificatus nostri anno I.

Dat. die 21 augusti 1730, pontif. anno I.

F. card. OLIVERIUS.

VIII.

Iubilaeum universale ad implorandum divinum auxilium initio sui pontificatus pro salutari sanctae Ecclesiae catholicae regimine [1].

Clemens Papa XII,
universis christifidelibus praesentes litteras inspecturis, salutem et apostolicam benedictionem.

Exordium a praesentis universalis Ecclesiae statu petitum.

Ubi primum supernae vocis humilitatem nostram ad B. Petri Cathedram regendam evocantis sonitus auribus nostris intonuit, timor et tremor venerunt super nos, et contexerunt nos tenebrae, meritoque ad Dominum cum Propheta exclamavimus: Audivi auditum tuum, et timui: consideravi opera tua, et expavi[1]; cum non ignoremus[2] et muneris magnitudinem et virium nostrarum imbecillitatem, animoque prospiceremus miseram temporum conditionem et undique circumstantes difficultates, angustias ac

1 Vocem *observari* nos addimus (R. T.).

1 *Cantic.*, HABACUC.

2 Potius lege *ignoraremus* (R. T.).

pericula, et (quod nos maxime angebat) sancta Dei Ecclesia, tot haeresibus et in religione dissidiis lacera, multorumque filiorum suorum a salutari Christi normâ graviter deviantium vitii foeda oculis nostris obversaretur, facta quasi vidua plorans in nocte, et lacrymae eius in maxillis eius[1]; ut illud iure conqueri possemus: Quomodo obscuratum est aurum, mutatus est color optimus, dispersi sunt lapides sanctuarii in capite omnium platearum[2]. Quae in amaritudine animae nostrae cogitantes, non aliter delatam apostolicae servitutis sarcinam, quam ut increbrescentis divinae vocis imperio, quemadmodum par erat, humiliter obsequeremur, dolentes suscepimus. Caelesti autem monito edocti, quod, sicuti nemo de suâ iustitiâ praesumere, ita de Dei misericordiâ diffidere nemo debet, Patrem totius consolationis assidue deprecamur, ut, qui tanti fuit nobis honoris auctor, fore non dedignetur administrationis adiutor, ac, ne sub oneris gravitate succumbamus, supponat manus suas et virtutem largiatur, qui contulit dignitatem. Idipsum et vos, quibus pastoralem curam impendere coepimus, et deinceps, quamdiu divinae bonitati placuerit, impensuri sumus, coniunctis nobiscum precibus agatis.

Adhortatio ad christifideles, ut sanctis operibus ei suffragentur.

§ 1. Deposito itaque per veram penitentiam peccatorum pondere, precibus, ieiuniis, aliisque pietatis operibus auxilium ex alto sinceris concordibusque suffragiis imploremus, ut, a quo omne datum optimum et omne donum perfectum descendit, det nobis spiritum consilii et fortitudinis, quo commissum nobis dominicum gregem feliciter regere ac cum illo ad aeternae vitae gloriam pervenire mereamur. Et quia praecipuae pastorales muneris nostri partes sunt, omnibus ecclesiis, quarum nobis divinitus iniuncta est sollicitudo, idoneos praesules constituere, precemur aeternum pastorem, ut, qui vicariam suam in terris potestatem humilitati nostrae concedere dignatus est, tales nobis tribuat ecclesiis universis pastores praeficere, qui et ipsi facti forma gregis populum curae suae creditum non solum doctrinâ verbi, sed etiam exemplo boni operis prospere dirigant, et ecclesias sibi commissas uberius pietatis incrementis locupletent.

Quodque ipsis incumbat munus selectos ministros sibi comparare.

§ 2. Antistites vero catholici, in partem sollicitudinis nostrae vocati, in hoc serio incumbant, ut eos deligant ordinis ecclesiastici ministros, praesertim animarum rectores, qui munia sua digne impleant, et vivos lapides in aedificium caelestis Hierusalem praeparare adnitantur. Religiosi quoque et sanctimoniales vota sua Domino in sanctitate et iustitiâ reddant, ut suavis Christi odor de bonâ eorum conversatione fragrans sanctam matrem Ecclesiam recreat[1]. Ac omnes demum fideles, abiicientes opera tenebrarum, et induentes arma lucis, ita dirigant in conspectu Domini vias et gressus suos, ut fidei, quam profitentur, finem et repromisionem, salutem scilicet animarum suarum, reportare valeant, iugiter memores oportere nos, quotquot et qualescumque tandem sumus, post emensum huius mortalis aevi stadium, manifestari ante tribunal Christi, ut referat unusquisque, prout gessit, sive bonum, sive malum. Oremus unanimiter, ut Deus pacis, qui reges in thronos collocat, dies nostros in suâ disponat, ac principum christianorum animos vinciat in vinculo charitatis, Turcarum aliorumque infidelium vires et consilia conterat. A magno patrefamiliâs supplices petamus,

1 Hierem.
2 Hierem.

1 Potius lege *recreet* (R. T.).

ut vineam suam, quam plantavit, electam custodiat; haereticos et schismaticos ad catholicae fidei veritatem Ecclesiaeque unitatem reducat, populumque suum protegat, et ab iracundiae suae flagellis ac terroribus misericorditer liberet. Haec vero ut ferventiori spiritus ardore, uberiorique fructu fiant, priscum ac laudabilem Romanorum Pontificum praedecessorum nostrorum morem secuti, caelestium munerum thesauros, quorum dispensationem fidei nostrae commisit divina dignatio, proferre et liberali manu erogare decrevimus.

Indictio praedicti iubilaei.

§ 3. Itaque de omnipotentis Dei misericordià ac beatorum Petri et Pauli apostolorum eius auctoritate confisi, ex illà ligandi atque solvendi potestate, quam nobis Dominus licet indignis contulit, universis et singulis utriusque sexus christifidelibus in almà Urbe nostrà degentibus, qui solemni processioni, quam dominicà tertià currentis mensis septembris ab ecclesià S. Mariae Angelorum in Thermis ad basilicam S. Mariae Maioris nuncupatam de eàdem Urbe unà cum venerabilibus fratribus nostris S. R. E. cardinalibus, necnon patriarchis, archiepiscopis et episcopis, quos in Romanà Curià adesse contigerit, ac christianorum regum et principum oratoribus apud nos existentibus, praelatis quoque et officialibus eiusdem curiae, universoque clero et populo, benedicente Domino, de more agemus, devote interfuerint, vel S. Ioannis in Laterano, Principis Apostolorum et S. Mariae Maioris dictae Urbis ecclesias seu basilicas, vel earum aliquam, intra spatium illius vel alterius proxime subsequentis hebdomadae saltem semel devote visitaverint, ibique per aliquod temporis spatium pias ad Deum preces, ut supra, effuderint, ac quartà et sextà ferià et sabbato alterius ex praefatis hebdomadis ieiunaverint, et peccata sua confessi sanctissimum Eucharistiae sacramentum in dominicà die immediate sequenti vel alià die intra eamdem hebdomadam reverenter sumpserint, ac pauperibus aliquam eleemosynam, prout unicuique suggererit devotio, erogaverint;

Existentibus extra Urbem, quo pacto indulgentias hasce assequi possint.

§ 4. Ceteris vero extra Urbem praedictam ubicumque degentibus, qui ecclesias ab Ordinariis locorum vel eorum vicariis, seu officialibus, aut de eorum mandato, et, ipsis deficientibus, per eos, qui ibi curam animarum exercent, postquam ad eorum notitiam hae nostrae pervenerint, designandas, vel ecclesiarum huiusmodi aliquam, spatio duarum similiter hebdomadarum a publicatione designationis per Ordinarios vel eorum vicarios, seu officiales, vel alios, ut praefertur, faciendae decursurarum, saltem semel visitaverint, ibique ut supra oraverint, ac quartà et sextà feriis ac sabbato alterius ex hebdomadis huiusmodi ieiunaverint, pariterque peccata sua confessi, ac in die dominicà immediate sequenti, vel alià die intra eamdem hebdomadam sanctissimà communione refecti fuerint, et pauperibus aliquam eleemosynam, ut praemittitur, erogaverint, plenissimam omnium peccatorum suorum indulgentiam et remissionem, sicut in anno iubilaei visitantibus certas ecclesias intra et extra Urbem praedictam concedi consuevit, tenore praesentium concedimus et elargimur.

Pro navigantibus, claustralibus, et aliter impeditis.

§ 5. Navigantes vero et iter agentes, ut cum primum ad sua sese domicilia receperint, suprascriptis peractis, et visitatà ecclesià cathedrali, vel maiori aut parochiali loci eorum domicilii, eamdem indulgentiam consequi possint et valeant; regularibus autem personis utriusque sexus etiam in claustris perpetuo degentibus, necnon aliis quibuscumque tam laicis quam ecclesiasticis, saecula-

ribus vel regularibus, etiam in carcere aut in captivitate existentibus, vel aliquâ corporis infirmitate seu alio quocumque impedimento detentis, qui supra expressa vel eorum aliqua praestare nequiverint, ut illa confessarius ex iam approbatis a locorum Ordinariis ante praesentium publicationem, seu approbandis, eis in alia pietatis opera commutare, vel in aliud proximum tempus prorogare possit, eaque iniungere, quae ipsi poenitentes efficere poterunt, pariter concedimus et indulgemus.

De confessario eligendo eiusque facultate

§ 6. Insuper omnibus et singulis christifidelibus utriusque sexus tam laicis quam ecclesiasticis saecularibus et regularibus cuiusvis Ordinis, Congregationis et instituti tam in Urbe praefatâ quam extra eam ubique locorum ut praefertur degentibus, licentiam concedimus et facultatem, ut sibi ad hunc effectum eligere possint quemcumque presbyterum confessarium tam saecularem quam cuiusvis Ordinis et instituti regularem ex approbatis, ut praemittitur, a locorum Ordinariis, qui eos ab excommunicationis, suspensionis et aliis ecclesiasticis sententiis et censuris, a iure vel ab homine, quavis causâ latis seu inflictis, necnon ab omnibus peccatis, excessibus, criminibus et delictis quantumvis gravibus et enormibus, etiam locorum Ordinariis sive nobis et Sedi Apostolicae, etiam in litteris die Coenae Domini legi solitis contentis, et aliàs per quascumque nostras aut Romanorum Pontificum praedecessorum nostrorum constitutiones, quarum tenores praesentibus haberi volumus pro expressis, quomodocumque reservatis, in foro conscientiae et hac vice tantum absolvere et liberare valeant, et insuper vota quaecumque (religionis et castitatis exceptis) in alia pia et salutaria opera commutare, iniunctâ tamen eis et eorum cuilibet in supradictis omnibus casibus poenitentiâ salutari, aliisque eiusdem confessarii arbitrio iniungendis.

De huiusmodi iubilaeo ubique publicando.

§ 7. Quapropter tenore praesentium in virtute sanctae obedientiae districte praecipimus atque mandamus omnibus et quibuscumque venerabilibus fratribus patriarchis, archiepiscopis, episcopis et aliis ecclesiarum praelatis, ac quibuscumque Ordinariis locorum ubicumque existentibus, eorumque vicariis et officialibus, vel, eis deficientibus, illis qui curam animarum exercent (non tamen qui per dictos praedecessores a S. R. E. communione quomodolibet separati fuerint), ut, cum praesentium litterarum transumpta aut exempla, etiam impressa, acceperint, illa statim absque ullâ morâ, retardatione vel impedimento per suas ecclesias et dioeceses, provincias, civitates, oppida, terras et loca publicent et publicari faciant, ecclesiamque seu ecclesias visitandas designent.

De casibus reservatis.

§ 8. Non intendimus autem per praesentes super aliquâ irregularitate, publicâ vel occultâ, notâ, defectu, incapacitate seu inhabilitate quoquo modo contractâ dispensare, vel aliquam facultatem tribuere dispensandi seu habilitandi, et in pristinum statum restituendi, etiam in foro conscientiae; neque pariter easdem praesentes iis, qui etiam eorum nomine speciatim non expresso a communione S. R. E. ut praefertur segregati, seu a nobis et Apostolicâ Sede, vel ab aliquo praelato vel iudice ecclesiastico excommunicati, suspensi, interdicti, seu aliàs in sententias et censuras incidisse declarati vel publice denunciati fuerint, nisi intra tempus dictarum duarum hebdomadarum satisfecerint, aut cum partibus concordaverint, ullo modo suffragari posse aut debere.

Clausulae derogatoriae.

§ 9. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, praesertim

quibus facultas absolvendi in certis tunc expressis casibus ita Romano Pontifici pro tempore existenti reservatur ut nec etiam similes vel dissimiles indulgentiarum et facultatum huiusmodi concessiones, nisi de illis expressa mentio aut specialis derogatio fiat, cuiquam suffragari queant, necnon regulâ nostrâ de non concedendis indulgentiis ad instar, ac quorumcumque Ordinum et Congregationum sive institutorum regularium, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, eisdem Ordinibus, Congregationibus et institutis illorumque personis quomodolibet concessis, approbatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum tenores praesentibus pro sufficienter expressis, ac formam in eis traditam pro servatâ habentes, hac vice specialiter, nominatim et expresse, ad effectum praemissorum, derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Fides transumptorum.

§ 10. Ut autem praesentes nostrae, quae ad singula loca deferri non possunt, ad omnium notitiam facilius deveniant, volumus ut earumdem praesentium transumptis, vel exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in dignitate ecclesiasticâ constitutae munitis, ubique locorum et gentium eadem prorsus fides habeatur, quae haberetur ipsis praesentibus si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die IX septembris MDCCXXX, pontificatus nostri anno I.

Dat. die 9 septembris 1730, pontif. anno I.

F. card. OLIVERIUS.

IX.

Confirmatio statutorum et decretorum pro Congregatione Hispaniae fratrum Discalceatorum Ordinis SS. Trinitatis Redemptionis Captivorum, in capitulo et definitorio generalibus dictae Congregationis factorum [1].

Clemens Papa XII,
ad futuram rei memoriam.

Exordium.

Pastoralis officii, quod auctore Deo gerimus, sollicitudo nos urget, ut, paternam christifidelium Altissimi obsequiis sub arctioris vitae regularis instituto mancipatorum curam peculiari charitate gerentes, ea, quae pro felici prosperoque illorum regimine et gubernio provide constituta esse noscuntur, quo firma semper atque stabilia permaneant, apostolici muniminis praesidio roboremus.

Iuxta facultatem Congregationi huic a Benedicto XIII concessam decreta edita fuerunt.

§ 1. Exponi siquidem nobis nuper fecit dilectus filius modernus procurator generalis Congregationis Hispaniae fratrum Discalceatorum Ordinis SS. Trinitatis Redemptionis Captivorum, quod aliàs (postquam felicis recordationis Benedictus Papa XIII praedecessor noster per quasdam suas in simili formâ Brevis die IV augusti MDCCXXVII expeditas litteras quaedam decreta definitorii ge-

1 Alia non absimilia statuta pro regimine provinciarum huiusce Congregationis, ac praecipue pro Congregatione S. Ioachimi Poloniae, confirmavit Benedictus XIII constit. *Militantis Ecclesiae, etc.*, num. CXCVI; constit. vero *Exponi nobis*, *etc.* num. CCXVI, capitulo ac definitorio generalibus facultatem concessit decreta et statuta condendi pro regimine omnium provinciarum suae Congregationis, quae hic a sanctissimo domino nostro confirmantur.

neralis eiusdem Congregationis pro salubri provinciae S. Ioachimi, non ita pridem in regno Poloniae institutae, potissimum edita approbaverat, ac, per alias suas in pari formâ Brevis litteras die XXVI februarii MDCCXXVIII postmodum emanatas, capitulo generali Congregationis praefatae, tunc proxime celebrando, ac deinde eidem definitorio generali facultatem concesserat novas condendi leges seu constitutiones ad uniforme gubernium in omnibus ipsius Congregationis provinciis, tam eatenus intra et extra Hispaniarum regna et dominio erectis, quam ubicumque imposterum erigendis, stabiliendum, necnon ad capitulorum generalium et provincialium celebrationem spectantes, habendo tamen prae oculis decreta definitorii generalis pro dictâ provinciâ S. Ioachimi sic ut praemittitur edita et approbata, quae nihilominus explicare, extendere, moderari, et ad uniformitatem dicti gubernii accomodare possent, itaut novae leges seu constitutiones sic condendae ab hac Sanctâ Sede approbarentur, et aliâs, prout in binis memorati Benedicti praedecessoris litteris, quarum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis et ad verbum insertis haberi volumus, plenius continetur) nuperum capitulum ac successive definitorium generalia praedicta, facultati et litteris praefatis inhaerendo, diversa statuta ac nova decreta pro uniformi omnium provinciarum dicti Ordinis regimine ediderunt, et ad Sanctam Sedem transmitti curarunt, ut nostro et eiusdem Sedis patrocinio munirentur.

Quae hic referuntur.

§ 2. Nos vero eadem statuta et nova decreta venerabilibus fratribus nostris S. R. E. cardinalibus negociis et consultationibus episcoporum et regularium praepositis discutienda commisimus, qui, auditâ desuper dilecti filii nostri Ludovici eiusdem S. R. E. presbyteri cardinalis Bellugae et Moncada nuncupati ad eiusmodi negotium examinandum a dictis cardinalibus deputati relatione, illa per eumdem Ludovicum cardinalem corrigi ac moderari mandarunt, prout re ipsâ ab ipso Ludovico cardinali correcta, modificata, ac in unum volumen redacta fuerunt, tenoris qui sequitur, videlicet:

Statuta ac decreta a capitulo generali ac generali definitorio Ordinis Discalceatorum SS. Trinitatis Redemptionis Captivorum stabilita ac ordinata pro uniformi gubernio omnium provinciarum tam hactenus intra et extra Hispaniarum regna erectorum, quam ubique imposterum erigendarum.

Benedicti XIII pro huiusmodi decretorum confectione concessiones.

Sanctissimus dominus noster felicis recordationis Benedictus XIII per suas litteras sub formâ Brevis expeditas die IV augusti MDCCXXVII auctoritate apostolicâ approbavit et confirmavit omnia et singula decreta, quae definitorium generale Ordinis Discalceatorum SS. Trinitatis Redemptionis Captivorum Congregationis Hispaniae statuerat pro bono regimine provinciae S. Ioachimi, auctoritate apostolicâ in regno Poloniae erectae, et per alias litteras etiam in formâ Brevis expeditas die XXVI februarii anni MDCCXXVIII Sanctitas Sua benigne indulsit, et amplam facultatem concessit capitulo generali tunc proxime eodem anno celebrando, et, post ipsius capituli celebrationem, definitorio generali tunc futuro et nunc existenti, ad effectum statuendi uniforme gubernium omnium provinciarum tam hactenus intra et extra Hispaniarum regna erectarum, quam ubicumque in posterum erigendarum, ac condendi et statuendi novas leges et ordinationes non solum pro dicto uniformi regimine, sed spectantes etiam ad capitulorum generalium et provincialium celebrationem, habendo tamen prae oculis praedictas litteras pro regimine provinciae S. Ioachimi expeditas, quas similiter concessit posse explicari, extendi, moderari et accomodari ad praedictum regimen unifor-

me; ideoque praedictum capitulum generale proxime praeteritum et post ipsum subsequens praesensque definitorium generale, supradictis facultatibus et concessionibus innitendo, sequentia decreta et ad uniforme omnium provinciarum Ordinis statuta ordinarunt, et statuerunt primo quod praedictum Breve pro bono regimine provinciae S. Ioachimi, et in eo gubernium illius provinciae sanctissimo domino nostro felicis recordationis Benedicto XIII confirmatum, extendatur ad omnes totius religionis provincias modo erectas et imposterum erigendas, tenore sequenti, quo decreta illa explicata, extensa et accomodata sunt vi facultatis capitulo et definitorio generali concessae per litteras supracitatas et ultimo expeditas ab eodem sanctissimo domino, scilicet:

De tempore celebrandi capitula provincialia.

I. Quod capitulum provinciale in singulis Ordinis provinciis celebretur de triennio in triennium sabbato, si fieri possit, ante quartam dominicam post Pascha, itaut in duabus provinciis, vel in tribus, si creverit numerus provinciarum cuiuscumque familiae, celebretur anno praecedenti ad capitulum generale; in aliâ aut aliis provinciis, anno post capitulum generale, nisi iustâ de causâ superior generalis ex familiâ assumptus aliquod capitulum anteponat vel postponat, quod facere poterit per tres tantum menses; tunc enim celebrabitur tempore et die designando ab ipso superiore generali, et semper extra curias principum in domo ad arbitrium praedicti superioris, consulto tamen definitorio provinciali, destinandâ.

Quod definitores provinciales iurisdictionem suam exercere possint post confirmationem apostolicam, etc.

II. Quod definitores provinciales, quos pro efformatione provinciarum definitorium generale vi praedictarum facultatum elegit, post capitulum generale proxime praeteritum, quatuor scilicet pro unâquaque provinciâ, quique modo nullam iurisdictionem exercent ex defectu confirmationis apostolicae, immediate post confirmationem praedictae Sedis definitoria celebrare, aliaque sui muneris facere possint.

Quod vocales a definitorio electi pro unâquaque provincia vocem activam habeant in capitulis provincialibus suarum provinciarum.

III. Quod ceteri vocales similiter electi a definitorio generali iuxta praedictam facultatem, ipsique definitores provinciales vocem activam habeant et exercere possint in capitulo provinciali suae respective provinciae, et respective in suo definitorio ipsi definitores, si ante primum capitulum aliquo definitorio competat electio.

De concurrentiâ capituli provincialis cum generali.

IV. Quod, ut futuris temporibus nullum capitulum provinciale concurrat ipso die et anno cum capitulo generali ad quod concurrere debent provinciales, omnia capitula sex provinciarum, quae prima et immediata erunt, celebrentur a sabbato ante quartam dominicam post Pascha anni proxime venturi MDCCXXXI, usque ad sabbatum ante quartam dominicam post Pascha anni immediate sequentis MDCCXXXII, tempore et diebus intra praedictum annum designandis a definitorio generali pro commodiore cuiuscumque capituli celebratione.

De tempore celebrandi sequentia capitula provincialia post primum generale.

V. Quod sequentia capitula provincialia, quae secunda erunt cuiuscumque provinciae, celebrentur ante et post capitulum generale modo supradicto, itaut in provinciis, in quibus haec priora capitula prius celebrata fuerint, secunda celebrentur sabbato ante quartam dominicam post Pascha anni MDCCXXXV, et in aliis, in quibus posterius haec prima celebrata fuerint, eodem sabbato celebrentur anni MDCCXXXVI, sic enim futuris temporibus de triennio in triennium sine concurrentiâ capituli generalis celebrabuntur.

De convocatione gremialium ad capitula provincialia et litteris convocatoriis.

VI. Quod ad capitulum provinciale superior provincialis per suas litteras convocet gremiales iuxta instructionem superioris generalis, qui per sex menses ante capitulum tenebitur illi notam facere designationem domus, temporisque et diei, ut ea omnia denunciet in litteris convocatoriis eis qui concurrere debent et possunt. De his autem convocatoriis idem intelligatur quod dictum est circa capitulum generale Ordinis, ut earum vi gremiales reputentur vocati. At vero de illis superior provincialis certiorem faciat praesidem capituli illico ac in domum capitularem accedat praeses.

De praeside capituli provincialis.

VII. Quod in quocumque capitulo provinciali cuiuscumque familiae, scilicet intra et extra Hispaniam, praeses erit superior generalis Ordinis, si adfuerit intra illam; si vero extra illam fuerit, praeses erit in al-

terâ familiâ superior generalis illius, sive sit commissarius sive vice-commissarius sit. In propriâ vero familiâ superioris generalis Ordinis, si praedictus superior generalis fuerit extra illam, praeses erit ille quem pro tempore suae absentiae elegerit in praesidem totius familiae; si autem ob iustas causas, vel quia duo capitula eodem anno concurrant in provinciis longe inter se distantibus, superior generalis, nisi magno labore ad aliquod capitulum provinciale concurrere nequeat, tunc et eo casu poterit designare praesidem pro capitulo provinciali, cuius praesidentiam pro se non selegerit. Ceterum semper tenebitur eligere praesidem ex provinciâ intra quam celebrabitur capitulum, et, nisi instante definitorio provinciali concurrentibusque omnibus suffragiis praeter unum, designare non poterit praesidem ex alterâ eiusdem familiae provinciâ assumptum.

De modo eligendi praesidem capitulorum provincialium, quae primum generale praecesserint.

VIII. Quod in his primis capitulis provincialibus praecedentibus capitulum generale in quo ministri generalis electio inciderit, cuiuscumque capituli provincialis praeses sit minister generalis vel definitor generalis filius illius provinciae, vel quem ipse minister generalis ex eâdem provinciâ designet in praesidem; quod intelligendum est intra et extra Hispaniam, et quatenus contingat fieri divisionem familiarum in futuris capitulis generalibus cum confirmatione Sanctae Sedis ad instar illius divisionis quae habetur in religione S. Francisci, tunc praesidentia vel praesidis designatio fiet a commissario generali respectu provinciarum illius familiae, quam commissarius generalis gubernabit.

De iis qui ad capitula provincialia concurrere debent etiam sub poena utriusque vocis.

IX. Quod ad capitulum provinciale, nisi detenti fuerint infirmitate vel impedimento inevitabili, concurrere debent sub poenâ privationis vocis activae et passivae in perpetuum superior provincialis, definitores provinciales, duo ministri socii, redemptor captivorum, et procurator provinciae; itaut si in aliquâ familiâ fuerit aliquis procurator plurium provinciarum in alicuius principis communi curiâ, hic suffragium habere debeat in capitulo suae provinciae, de qua assumptus fuerit; et in eo casu, licet sit alius procurator particularis eiusdem provinciae, hic non habeat suffragium. Deinde suffragium habere possunt, quin cogantur adesse capitulo, qui aliquando fuerint superiores generales aut definitores generales Ordinis vel familiae ex eâ provinciâ assumpti, vel qui fuerint provinciales illius; demum ad capitulum et extra domum capitularem sub praedictâ poenâ privationis accedere tenentur duo socii in defectum.

De praecedentiis.

X. Quod in aulâ capitulari et extra illam tempore capituli sedeant, praecedant et praesideant capitulares eo modo et formâ, quibus dictum est de vocalibus capituli generalis. Monemus autem patres definitores generales actuales, ut tempore huiusmodi capituli extra domum capitularem in alio conventu commorentur, nisi actuali infirmitate impediantur a praedictâ domo capitulari ad alium conventum pergere, vel nisi aliquis ipsorum sit praeses capituli.

De tempore, quo capitulares domum capitularem ingredi debent.

XI. Quod capitulares solum ingredi poterunt domum capitularem feriâ quintâ immediate ante celebrationem capituli, exceptis illis qui excipiuntur respectu capituli generalis, et ademptis sociis secundis, qui nisi vocati accedere non poterunt. Studentes autem, qui examinandi fuerint post electiones, accedere poterunt. De cetero autem circa praeambula ante electiones, similiter observanda sunt omnia quae statuta sunt circa capitulum generale in constitutionibus Ordinis. Eligibilitatis vero scrutinia pariter fiant hoc nimirum modo: eâdem feriâ quintâ praeses capituli omnibus gremialibus manifestet catalogum, a definitorio provinciali ipsi traditum, omnium religiosorum qui intra provinciam iuxta nostras constitutiones, inspectis graduatione et interstitiis, apti sint, ut ex illis fiat eligibilitatis scrutinium.

De modo eligendi provincialem per gremiales.

XII. Quod feriâ sextâ congregentur in aulâ capitulari, ut, ex aptis iuxta catalogum illis creditum a praeside ad officium provincialis, unusquisque gremialium in schedulâ unâ scribat nomina quinque eorum, quos iuxta suam conscientiam selegerit inter omnes ad tale munus. Postea omnium schedulae extrahantur ab urnâ aut vase

destinato, et a praeside duobusque immediate vocalibus secrete regulentur, itaut, selectis illis qui plures voces habuerint, iuxta dicta de hoc scrutinio in capitulo generali faciendo, eorum nomina scribantur ab uno trium, et facto, iuxta ibidem dicta, scrutinio usque ad numerum quintum eligibilium, eligibiles declarentur et publicentur, ut gremialibus omnibus constet ipsos eligibiles esse, ut ex illis suo tempore eligant in provincialem illum quem omnibus inspectis quisque iudicet eligendum.

Similiter de electione definitorum provincialium, ministrorum et sociorum.

XIII. Quod post hoc scrutinium fiat secundum ad definitorum provincialium selectionem; et quia inter definitores nulla inaequalitas est officii, quisque gremialium in suâ schedulâ nominare debet octo ex aptis ad munus definitoris, et scrutinium fieri debet octo ex illis qui plures voces habeant, itaut solum nominentur proxime eligibiles in definitores octo ex omnibus aptis, ut ex eis tempore suo eligant vocales quatuor definitores provinciae. Similiter tertium fiat scrutinium ad ministrorum selectionem, et ad illud ex aptis, ut dictum est, unusquisque vocalium in suâ schedulâ scribat talem numerum religiosorum aptorum, ut in medietate excedat numerum domorum provinciae pro quibus eligendi sunt ministri (hoc enim more fit inter Carmelitas Excalceatos); et facto scrutinio, regulatisque vocibus modo dicto, selegantur eligibiles in ministros usque ad ministeriorum duplicatum numerum, ut ex his omnibus ministri eligi possint, quin vocales teneantur eligere in ministrum alicuius domus unum ex duobus determinate sumptis, sed valeant eligere quem maluerint ex contentis in supradicto numero. Denique ad sociorum omnium selectionem fiat scrutinium sicuti ad seligibilitatem definitorum.

De graduatione domorum ad electionem.

XIV. Quod praeses capituli manifestet vocalibus graduationem domorum a se factam praecise ad eligendos ministros pro illis ut habetur in Clementinis constitutionibus nostris, et statim separentur capitulares a definitorio, quod solum deputare debet dictos vocales ad legendas epistolas missas ad capitulum, iuxta dicta de capitulo generali.

De iuramento a vocalibus praestando.

XV. Quod sequenti die sabbato, nempe factis omnibus quae fieri debent in capitulo generali, congregentur in aulâ capitulari, et, factâ a praeside exhortatione linguâ omnibus communi, fiant absolutio, electorum iuramentum, electio secretarii capituli, scrutatorum, secretarii scrutinii, et pronunciatoris, eâdem formâ eisdemque factis iuramentis sicut dictum est de capitulo generali in constitutionibus Ordinis; et his omnibus finitis, ad electiones procedant vocales.

De praeliminaribus ad electionem provincialis.

XVI. Quod ante prandium fiat semper, et sola fiat electio ministri provincialis; qua factâ, omnes vocales, praeter praesidem et superiorem provincialem, cuius officium expirat, pergant processionaliter in ecclesiam cantantes hymnum *Te Deum, etc.*, et ibi ab eo benedictionem accipiant eo modo et formâ, quibus iuxta nostras constitutiones Clementinas fit in electione ministri generalis. Vespere autem congregetur capitulum, et, si provincialis electus praesens fuerit, sedeat immediate ad praesidis sinistram, non tamen praesideat aliis vocalibus, quamvis eos praecedat, nec officium exerceat usquequo finiatur capitulum; nec, si absens sit, illum capitulum expectet, sed prosequatur, et fiant electiones quatuor definitorum provincialium, quorum praecedentia post confirmationem iuxta ordinem electionis regulanda erit.

De electione ministrorum conventualium, etc.

XVII. Quod sequentibus diebus, qui omnes pro celebratione capituli ad summum erunt novem, fiant electiones ministrorum conventualium secundum graduationem domorum antea dictam, et, post omnium praelatorum electiones, eligantur canonice duo socii ex ministris noviter electis, qui ad capitulum provinciale futurum concurrere debeant ut socii primi. Praeterea eligantur alii duo, qui fuerint aliquando ministri, quamvis in eo capitulo in ministros non sint electi, ut ad capitulum futurum accedant vocati tamquam socii secundi, quorum primus, deficiente aliquo gremiali cui concurrere non sit liberum, suffragium habeat pro eo, et secundus suffragium habeat si deficiat alter, quique ambo in loco proximo extra domum capitularem manere debent tempore capituli, ut praesto sint concurrere

si vocentur; non autem eligi poterit in socium primum aut secundum qui in eo capitulo socius fuerit, quamvis in eo eligatur in ministrum.

De casu electionis non secutae.

XVIII. Quod in casu quo post trinum scrutinium adhuc non fuerit electio canonica secuta, tunc, omissis scrutiniis, eo ipso habeatur tamquam legitime electus vi huius constitutionis ille pro quo fuerit maior numerus suffragiorum, quam pro alio aut aliis; si vero pro duobus fuerit aequalis numerus suffragiorum maior quam pro aliis, tunc antiquior in professione reputabitur et habebitur tamquam legitime electus.

De socio substituto.

XIX. Quod si per mortem, aut aliam quamvis causam, socius aliquis pro suo munere non possit accedere ad capitulum, tunc definitorium provinciale tempore apto eligat socium loco illius.

De notis mittendis.

XX. Quod si aliquis praelatus vel particularis religiosus aliquid animadvertendum vel notâ dignum habuerit, id credat provinciali suo, vel alicui socio ex primis suae provinciae, ut ipse tradat destinatis a definitorio provinciali ad legendum epistolas.

Facultas condendi novas ordinationes.

XXI. Quod factis canonice electionibus, fiant omnia ut habentur in constitutionibus nostris Clementinis num. XVI, fol. 168, usque ad verbum *capticorum*, et postea addatur: Capitulum provinciale, quamvis non possit novas constitutiones statuere, poterit ordinationes facere ad melius regimen suae provinciae, dummodo nihilo sint contrariae ordinationibus factis a capitulis generalibus vel generalibus definitoriis.

De examine studentium.

XXII. Quod, ordinationibus factis, extra aulam capitularem fiat examen studentium qui concurrere debent ut ex illis eligantur lectores, iuxta dicta de capitulo generali.

Sex patres graviores consiliarii.

XXIII. Quod capitulum eligat sex patres ex gravioribus provinciae, quorum consilio et assensu pater provincialis, quando casus occurrerit, eiiciat ab Ordine aliquem, instructo processu et plene probatis causis expulsionis, servatisque decretis Congregationum et Summorum Pontificum; et praeterea eligat ad eumdem effectum alios quatuor vel sex patres subrogandos [1] ordine suae electionis in defectum alicuius vel aliquorum ex sex prius electis.

Legantur decreta S. Inquisitionis.

XXIV. Quod his factis legantur coram toto capitulo decreta sacrae Romanae et generalis Inquisitionis; et praeses capituli hortetur gremiales ad strictam observantiam illorum.

De electione redemptoris et procuratoris provinciae.

XXV. Quod decretis lectis, praeses capituli imponat praeceptum, ut habetur in nostris constitutionibus Clementinis n. XIX, fol. 170; et, si aliquod impedimentum inventum fuerit, ad praesidem capituli et definitorium cum suo provinciali spectet iudicium; nullo autem invento, vel si inventum fuerit iudicio facto, capitulum albis nigrisque lapillis eligat redemptorem captivorum pro suâ provinciâ, et procuratorem provinciae pro eâ: quod si in aliquâ familiâ fuerit curia communis plurium provinciarum Ordinis, et provinciae alternatim elegerint procuratorem omnium illarum, provincia illa, cui secundum [1] dictam alternativam competit electio huiusmodi procuratoris, prius eligat illum in suo capitulo provinciali, et postea eligat procuratorem particularem eiusdem provinciae.

De confirmatione electionum.

XXVI. Quod totum capitulum confirmet electionem patris provincialis, praesesque, necnon provincialis, cuius officium expirat, ac definitorium provinciale confirmet omnes alias electiones.

De defunctis, infirmis, etc.

XXVII. Quod his omnibus expeditis, socius primus surgat, et coram capitulo legat catalogum religiosorum qui in illo triennio decesserunt in suâ provinciâ; deinde, si aliqui religiosi petierint aliquod sublevamen propter ipsorum fractam valetudinem, aut aliam iustam ac rationabilem causam, capitulum tale sublevamen indulgeat quatuor vel quinque magis indigentibus. Ac demum surgat secretarius capituli et legat electiones omnes, statuta, ceteraque omnia acta et disposita in ipso capitulo, quae cuncta et scribenda et subscribenda sunt, sicuti dicitur de capitulo generali in constitutionibus nostris, n. XX, fol. 71; et statim dissolvatur capitulum.

De iudicio provincialis praeteriti, etc.

XXVIII. Quod postea immediate praeses capituli imponat praeceptum omnibus capi-

1 Edit. Main. legit *subrogando* (R. T.).

1 Male edit. Main. legit *secundam* (R. T.).

tularibus, ut intra vigintiquatuor horas coram ipso manifestent quidquid notarunt circa mores, regimen et observantiam durante triennio in patre provinciali praeterito, necnon circa regimen et suorum officiorum executionem in definitoribus provincialibus antecedentibus (definitorum enim visitatio circa mores in quacumque visitatione provinciae facta supponitur, quia a visitatore visitari debent etiam definitores provinciae) visitatione conclusâ; si aliquid dignum poenâ vel reprehensione fuerit inventum, praeses ipse, si superior sit, reos puniat vel reprehendat; si autem non fuerit superior, visitationem mittat superiori generali familiae, ut ipse iudicet reum aut reos.

Missa de Requiem - ultimo die capituli.

XXIX. Quod die sequenti ultimoque capituli missa solemnis *De requiem* pro religiosis nostris defunctis et benefactoribus nostris, concioque et solemne responsorium habeatur; qua functione peractâ, capitulares fraternâ charitate amplexentur, et in suos conventus proficiscantur.

Facultas reeligendi hac vice tantum.

XXX. Quod pro hac unicâ primâ vice capitulum provinciale cuiuscumque provinciae possit reeligere et providere in eisdem officiis definitorum provincialium sociorumque, prout melius expedire ipsi videatur, illos qui ex defectu confirmationis apostolicae, quamvis electi fuerint, sua officia non exercuerint.

De suffragio ministri domus capitularis.

XXXI. Quod in casu, quo minister generalis designet in praesidem capituli provincialis aliquem ex alio quovis titulo vocalem, tunc minister domus capitularis habeat votum in capitulo provinciali; et, si ipse minister fuerit socius actualis, suffragium habeat socius primus in defectum.

Definitorium provinciae semestrale.

XXXII. Quod definitorium provinciale congregetur immediate post capitulum provinciale, et postea de semestri in semestre in domo quam designabit de unâ in aliam congregationem, quodque congregetur etiam quoties provinciali benevisum fuerit.

Eius membra et facultates.

XXXIII. Quod definitorium provinciale consurgere debet ex patre provinciali uti praesidente et ex quatuor definitoribus provincialibus, qui omnes decisivum suffragium habebunt, et insimul poterunt admittere renunciationes, eligere definitores novosque ministros, redemptores et procuratores suae provinciae, quotiescumque vacaverint eorum officia, quocumque titulo vacent; poterunt etiam eligere chronistam provinciae, necnon praebere consensum ut libri typis mandentur, et cum informatione patris provincialis concedere iuxta nostras constitutiones religiosis eas praevias licentias audiendi confessiones mulierum, cum quibus praesentari se debeant Ordinariis locorum, ut ab eis approbationem obtineant, et facere ordinationes ad melius esse suae provinciae, aliaque faciendi facultatem exercere, quae per delegationem definitorii generalis, vel per novas constitutiones ad universale regimen Ordinis spectantes, pertineant ad ipsum. Praeterea ad ipsum pertinet, de consensu superioris generalis, seligere studentem theologiae, ut nominetur, et sit collega nostri collegii romani.

De casu discordiae suffragiorum.

XXXIV. Quod in casu discordiae suffragiorum observetur in definitorio quod stabilitum est pro capitulo.

Facultas eligendi provincialem, si vacet.

XXXV. Quod si provincialis deficiat, et illius officium quocumque titulo vacet, definitorium provinciale (praeside designando, vel potius designato, pro casu a superiore generali) et socii actuales novum eligant superiorem provinciae, qui minister provincialis nominetur, et illius officium solum duret usque ad immediatum capitulum provinciale.

De loco definitoribus provincialibus competenti.

XXXVI. Quod definitores provinciales habitent in conventibus suae provinciae a provincialibus designatis, nunquam tamen poterunt esse plures quam duo in eodem conventu vel collegio, nisi per breve tempus, et ubicumque fuerint, sedeant post ministrum, nisi praesens fuerit definitor generalis, qui eisdem definitoribus provincialibus praesidere debet.

XXXVII. Quod si in conventu non fuerit minister, fuerit tamen praeses designatus per superiorem generalem vel eius definitorium, ipse praeses omnes definitores praecedere debet sicut minister, neutor tamen praesidere eisdem definitoribus.

XXXVIII. Quod praedicti definitores provinciales nunquam se intromittant in regimine domus, nisi absentibus ministro, praeside iam dicto, et vicario; tunc enim, quamvis ibidem sit aliquis definitor generalis, praesides erunt domus definitores provinciales: sed definitorem generalem non praecedent, nec in actibus, quibus ipse adfuerit, illi praesidentiam habebunt.

Quibus subiecti esse debeant.

XXXIX. Quod ubicumque fuerint definitores provinciales, immediate subiiciantur superiori provinciae seu provinciali, non vero praecedant ministrum domus nec praesidem num. XXXVII dictum, nisi tempore actualis definitorii provincialis.

XL. Quod in aliis domibus, in quibus provincialis non fuerit, definitores provinciales licentiam et benedictionem accipiant a definitore generali in eisdem existenti ad exeundum a domo, et a patre ministro socium petant; non tamen ipsi, sed socii tantum benedictionem accipiant a ministro aut a praeside per superiorem generalem aut per definitorium generale designato.

XLI. Quod si definitor generalis non fuerit domi, ipsi definitores provinciales petant patri ministro licentiam ad exeundum e domo, ab eodemque ministro socium et benedictionem accipiant.

XLII. Quod liceat definitoribus provincialibus sine alicuius etiam superioris impedimento aut examine scribere aut recipere epistolas ad illos missas, et similiter alloqui quascumque personas, dummodo observent regulam et constitutiones quoad loca et tempora.

De suffragiis.

XLIII. Quod in faciendis suffragiis pro religiosis et superioribus observetur regimen totius religionis.

De filiationibus.

XLIV. Quod ut possint obtinere officia provinciae, reputentur filii illius omnes in eâ professi, et etiam omnes illi qui ante eius erectionem intra eamdem functi fuerunt aliquo officio, aut fuerant conventuales in illâ, necnon illi quos superior generalis incorporaverit, iuxta nostras constitutiones.

De electionibus non reiterandis.

XLV. Quod, cum omnes electiones, quae fieri debent in praedictis capitulis provincialibus, antea factae fuerint in capitulis generalibus, deinceps capitulum generale nullam ex his electionibus faciat.

De capitulo generali pro electione ministri generalis.

XLVI. Quod, cum inter capitula generalia alia hucusque fuerint intermedia, scilicet post triennium electionis ministri generalis, et alia huiusmodi capitula fuerint electiva ministri generalis, deinceps futuris temporibus universus Ordo, omnesque provinciae unice congregentur ad capitulum generale electivum ministri generalis, quod iuxta nostram regulam celebrari debet de sexennio in sexennium.

Et definitorum generalium.

XLVII. Quod in praedicto capitulo generali simul cum ministro generali eligantur definitores generales Ordinis de sexennio in sexennium, et quod, ut in futuris temporibus id ita fiat, praesentes definitores generales Ordinis, qui in capitulo generali ministri generalis electivo electi fuerunt, unus videlicet de qualibet ex sex Ordinis provinciis, confirmentur et prorogentur usque ad capitulum generale Ordinis electivum ministri generalis, sicut capitulum generale praecedens sibi statuit vi facultatis praedicti Brevis apostolici ultimo expediti, ultimòque antea expressi.

Haec statuta et determinata sunt quaedam a capitulo generali, alia vero a definitorio generali post capitulum, quod per annum integrum in discutiendis et his determinandis studio quotidiano omnique meditatione incumbens, haec proponenda sanctissimo domino pro tempore, et illorum confirmationem petendam decrevit; ordinando imo et praecipiendo procuratori generali pro tempore, ut quamprimum confirmanda procuret. In quorum fidem praesentes fieri iussimus manu nostrâ et secretarii nostri chirographo subscriptas, sigilloque nostri definitorii impressione munitas, in hoc nostro Matritensi conventu, die XXVII mensis maii, anno Domini MDCCXXX. — Frater ALEXANDER A CONCEPTIONE, minister generalis. *Loco † sigilli.* De mandato patris nostri ministri generalis, frater BERNARDINUS A CONCEPTIONE, secretarius.

Confirmatio statutorum.

§ 3. Quare praedictus procurator generalis nobis humiliter supplicari fecit ut statuta et decreta huiusmodi aposto-

licae confirmationis patrocinio communire de benignitate apostolicâ dignaremur. Nos igitur, ipsius procuratoris generalis votis hac in re, quantum cum Domino possumus, favorabiliter annuere volentes, eumque a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, de memoratorum cardinalium, qui rem universam mature per binas vices discusserunt, consilio, statuta et decreta praeinserta, ac omnia et singula in eis contenta, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus, ac omnes et singulos iuris et facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus: salvâ tamen semper in praemissis auctoritate memoratae Congregationis cardinalium.

Clausulae.

§ 4. Decernentes, ipsas praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Derogatio contrariorum.

§ 5. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac, quatenus opus sit, quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Fides transumptorum.

§ 6. Volumus autem ut earumdem praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiasticâ dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides tam in iudicio quam extra illud habeatur, quae ipsis praesentibus haberetur si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XI septembris MDCCXXX, pontificatus nostri anno I.

Dat. die 11 septembris 1730, pontif. anno I

F. card. OLIVERIUS.

X.

Confirmatio Brevis Urbani VIII super subiectione provinciae Romanae Ordinis Minorum S. Francisci Capuccinorum nuncupatorum pro tempore existentibus ministro generali, et, in eius absentiâ, procuratori et commissario generali eiusdem Ordinis.

Clemens Papa XII,
ad futuram rei memoriam.

Breve Urbani VIII.

§ 1. Dudum a felicis recordationis Urbano PP. VIII praedecessore nostro, ad

favorem tunc existentium ministri generalis et procuratoris ac commissarii generalis Ordinis fratrum Minorum sancti Francisci Capuccinorum nuncupatorum, emanarunt litterae in simili formâ Brevis, tenoris qui sequitur, videlicet:

URBANUS PP. VIII, *ad perpetuam rei memoriam*. Iniuncti nobis a Domino apostolici muneris ratio postulat, ut religiosorum virorum, qui, spretis huius saeculi vanitatibus, divini numinis obsequiis sub suavi religionis iugo et strictioris observantiae regulis se mancipatunt, paternam curam gerentes, in his eiusdem muneris partes sedulo intendamus, per quae prospero felicique eorum statui et directioni opportune consulatur, prout in Domino conspicimus salubriter expedire. Hinc est quod nos, quo difficultates, quae, ut accepimus, Ordini fratrum Minorum sancti Francisci Capuccinorum nuncupatorum aliquid molestiae adferunt, e medio tollantur, quantum cum Domino possumus, providere volentes, ministrum provincialem provinciae Romanae dicti Ordinis, ipsamque provinciam cum omnibus et singulis eius domibus locisque regularibus et conventibus, dilectis filiis modernis et pro tempore existentibus ministro generali et procuratori generali eiusdem Ordinis, dum hic vices ipsius ministri generalis sustinet, commissariusque generalis appellatur et est, iis legibus eoque modo, quo ceterae provinciae ceterique ministri provinciales Ordinis huiusmodi iuxta eius constitutiones apostolicâ auctoritate confirmatas subiectae et subiecti sunt, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, subiicimus, ac praesentibus nostris litteris alias a nobis die XVI martii MDCXXVI emanatas minime obstare, nosque per secundodictas litteras auctoritate commissarii generalis dicti Ordinis, cui minister provincialis romanae provinciae praedictae, ipsaque provincia, more ceterarum provinciarum ceterorumque Ordinum, parere debent, eo maxime tempore quo dictus minister generalis transmarinas et ultramarinas provincias incolit invisitque, noluisse nec intendisse derogare declaramus. Mandantes propterea dilecto filio moderno et pro tempore existenti ministro provinciali aliisque officialibus et fratribus dictae provinciae romanae quomodolibet nuncupatis, nunc et pro tempore existentibus, in virtute sanctae obedientiae, ac sub suspensionis et irregularitatis depositionisque ab eorum officiis et muneribus, perpetuaeque privationis vocis activae et passivae ipso facto incurrendis, aliisque arbitrio dilecti filii nostri Antonii videlicet S. Petri ad Vincula presbyteri cardinalis S. Onuphrii nuncupati, nostri secundum carnem fratris germani, moderni et pro tempore existentis Ordinis praedicti apud nos et Sedem Apostolicam protectoris, poenis, ut ministrum generalem, ac procuratorem generalem dum vices ipsius ministri generalis sustinet, estque commissarius generalis praefatorum, in suos superiores recipiant et agnoscant, eorumque salubria monita et iussa suscipiant humiliter, et efficaciter adimplere procurent. Non obstantibus, quatenus opus sit, praedictis nostris litteris, ac quibusvis constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon Ordinis et provinciae huiusmodi, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, eisdem[1] Ordini et provinciae, ac ministro provinciali, aliisque fratribus praedictis, et quibusvis aliis, sub quibuscumque tenori-

[1] Edit. Main. legit *eiusdem* (R. T.).

bus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis et insolitis clausulis, irritantibusque et aliis decretis, etiam motu proprio et ex certâ scientiâ et de apostolicae potestatis plenitudine, in genere vel in specie, ac aliàs in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio facienda esset, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum omnium tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XIII maii MDCXXXIX, pontificatus nostri anno XVI. — M. A. MARALDUS.

Procuratoris generalis pro huiusmodi Brevis confirmatione preces.

§ 2. Cum autem, sicut modernus procurator et commissarius generalis dicti Ordinis nobis nuper exponi fecit, ipse, ad tollenda quaecumque impedimenta et dubia quae super praemissis oriri possent, praemissa, quo firmius subsistant et serventur exactius, apostolicae confirmationis nostrae patrocinio communiri summopere desideret: nobis propterea humiliter supplicari fecit ut in praemissis opportune providere et ut infra indulgere de benignitate apostolicâ dignaremur.

Quae quidam a sanctissimo domino nostro benigne conceditur.

§ 3. Nos igitur, ipsius procuratoris et commissarii generalis votis hac in re, quantum cum Domino possumus, favorabiliter annuere volentes, eumque a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis, sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, praeinsertas Urbani praedecessoris litteras, cum omnibus et singulis in eis contentis et expressis, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, confirmamus et approbamus ac innovamus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus, ac illas ab omnibus et singulis, ad quos spectat et in futurum quandocumque spectabit, exacte et accurate observari praecipimus et mandamus.

Praesentium litterarum validatio.

§ 4. Decernentes, easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et spectabit in futurum, plenissime suffragari; sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Et contrariorum quorumcumque derogatio.

§ 5. Non obstantibus praemissis, ac, quatenus opus sit, praeinsertis litteris, necnon omnibus et singulis illis quae dictus Urbanus praedecessor in illis concessit non obstare, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die X octobris MDCCXXX, pontificatus nostri anno I.

Dat. die 10 octobris 1730, pontif. anno I.

F. card. OLIVERIUS.

XI.

Confirmatio constitutionum Ordinis monachorum S. Hieronymi in Hispania.

**Clemens Papa XII,
ad perpetuam rei memoriam.**

Exordium. Ecclesiae Catholicae regimini, meritis licet imparibus, per ineffabilem divinae sapientiae atque bonitatis abundantiam praesidentes, ea, quae pro felici prosperoque monasticorum Ordinum, in Ecclesiâ Dei pie sancteque institutorum ac bonorum operum fructus assidue proferre satagentium statu ac gubernio provide prudenterque constituta et ordinata esse noscuntur, ut firma semper atque inviolata persistant, et sub illorum directione christifideles, divinis obsequiis sub suavi religionis iugo mancipati, vota sua Altissimo in sanctitate et iustitiâ reddere, populumque christianum bono vitae suae exemplo fructuosius aedificare, et spiritualium aromatum odore perfundere valeant, apostolici muniminis nostri praesidio, cum id a nobis petitur, libenter constabilimus.

Procuratoris expositio. § 1. Exponi siquidem nobis nuper fecit dilectus filius Petrus Reinoso monachus expresse professus Ordinis sancti Hieronymi in Hispaniâ, sacrae theologiae magister, ac B. Mariae de Guadalupe, S. Laurentii de Escorial, nonnullorumque aliorum dicti Ordinis monasteriorum in Romanâ Curiâ procurator, quod diversae constitutiones ac leges, quas *extravagantes* appellant, cum earum prologo, pro salubri eiusdem Ordinis illiusque monasteriorum ac monachorum regimine, gubernio et progressu, de mandato venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositorum per dilectum filium nostrum Vincentium tituli S. Onuphrii eiusdem S. R. E. presbyterum cardinalem Petra nuncupatum compilatae, ac in unum volumen redactae fuerunt, tenoris qui sequitur, videlicet:

Incipiunt constitutiones monachorum Ordinis sancti patris Hieronymi Ecclesiae doctoris.

PROLOGUS.

Ad laudem et gloriam omnipotentis Dei Patris et Filii et Spiritus Sancti, qui est unus in essentiâ, trinus in personis, alpha et omega, principium et finis omnium, et ad salutem universorum et singulorum modernorum futurorumque Ordinis sancti patris Hieronymi monachorum, ac bonum statum et firmam dicti Ordinis conservationem, infrascriptae sunt constitutiones et leges extravagantes, quae ab universis et singulis praefati Ordinis monachis perpetuo inviolabiliter et religiose observari debent: ordinationibus et usibus quibuscumque quorumlibet monasteriorum in contrarium penitus abrogatis. Ex huiusmodi tamen constitutionibus et legibus extravagantibus, aut ex quibuscumque aliis, quae in posterum fuerint legitime ordinatae et promulgatae, etiamsi monachi universi Ordinis, vel eorum aliqui, ignorantiâ, negligentiâ, vel ex certâ scientiâ, seu quavis aliâ causâ, ipsis non obtemperaverint vel contravenerint, in totum vel in parte, nullum peccatum mortale seu veniale, vel culpam aliquam, animam pertingentem, incurrant; sed tantummodo poenae corporali subiiciantur, si quae propter praemissam inobservantiam vel contraventionem fuerit cuiquam imposita, nisi expresse in aliquâ vel aliquibus constitutionibus et legibus extravagantibus aliter caveatur. Constitutiones Ordinis.

Antequam vero singulae exponantur constitutiones et leges extravagantes, plurimum ad posterorum eruditionem conferet breviter explicasse constitutionum ipsarum et legum extravagantium nomen et originem; deinde compilationum seriem; atque tandem huiusce modernae sive postremae compilationis causam, maturitatem et auctoritatem.

Quae constitutiones dicuntur, sunt antiquae Quae sint con-

...stitutiones, earumque origo.

leges fundamentales, cum quibus Ordo sancti patris Hieronymi, a Gregorio XI sanctae memoriae institutus, Deo bene iuvante, adolevit et prima rudimenta habuit. Quantae igitur sint auctoritatis et venerationis, ipsa antiquitatis reverenda dignitas, quae immota et firma in tot saeculorum revolutionibus stetit, primorum patrum sapientia et prudentia, quae in ipsis constitutionibus et in singulis earum apicibus elucet, ac tutissimum Ordinis experimentum suadet et comprobat. Huiusmodi primitivae constitutiones ordinari et disponi coeperunt anno a nativitate Salvatoris nostri MCDXV, quae deinde in capitulis generalibus Ordinis, celebratis in monasterio S. Bartholomaei de Lupiana, iugibus laboribus et vigiliis discussae et examinatae, tandem anno decurrente MCDXXXIV in uno codice promulgatae fuerunt; quilibet[1] constitutionum monachorum Ordinis sanctissimi patris Hieronymi nuncupabatur.

Constitutionum extravagantium historia, earumque nominis origo.

Quoniam vero humanarum rerum singulares vicissitudines, et ea suis[2] innumeri, nec praevideri, neque provideri universim possunt ab hominibus, quantâvis sapientiâ et prudentiâ praeditis; temporum successu necesse fuit alias in capitulis generalibus perpetuas condere leges iuxta methodum et formam praescriptam in antiquâ constitutione VIII, et Ordinis stylum et morem; quae posteriores leges, ne divisae dispersaeque in foliis a monachorum manu et memoriâ facile exciderent, in uno collectae, libro constitutionum fuerunt insertae, ut quisque faciliter nosceret, quo iure uti, quibusque legibus vivere in Ordino oporteret. Ab earum origine sub nomine *extravagantium* hae posteriores leges nuncupari coeperunt, eo quia extra corpus antiquarum constitutionum vagarentur. Quod proinde nomen distinctionem ab antiquis ipsis constitutionibus indicat, nihil vero legislativae auctoritatis imminuit; cum ipsae extravagantes leges sint Ordinis perpetuae et obligatoriae. Harum extravagantium compilationes plures editae fuerunt, siculi necessitas et utilitas postulavit, vel ex earum numero, qui augebatur, vel ex ordinis sive dispositionis perfectiori methodo; nam in fine libri antiquarum constitutionum quondam inserebantur, deinde in calce singularum constitutionum iuxta propriam materiam divisae et applicatae fuerunt. Prima igitur extravagantium compilatio ordinata et edita habetur in capitulo generali anni MCDLXXX, secunda prodiit anno MDXIII, tertia supervenit anno MDLXXXII, quarta accessit anno MDXCVII, quinta successit anno MDCXIII, sexta tandem in lucem venit anno MDCCXVI.

Collatis monachorum studiis in hac compilatione anni MDCCXVI, non eadem omnium fuit opinio, neque idem iudicium, cum tamen omnium eadem esset voluntas, idemque zelus erga Ordinis decorem et utilitatem. Etenim aliqua religionis insignia monasteria eorumque monachi, compilationem anni MDCXIII propugnantia, hanc compilationem MDCCXVI impugnare coeperunt; alia vero non minus digna monasteria, illorumque monachi, e converso pro eâdem ultimâ compilatione insurrexerunt adversus antiquam anni MDCXIII. In huiusmodi opinionum, non animorum dissensione et conflictu, monasteria illa compilationem ultimam impugnantia, ad tribunal legationis apostolicae in regnis Hispaniarum processerunt, gravemque huiusmodi controversiam in capitulo generali anni MDCCXXVI, cui praeesse nuncius apostolicus debebat, examinari, resolvi et omnino extingui suppliciter postularunt.

De mandato nuncii apostolici in Hispania facta compilatio extravagantium.

Apostolicus nuncius, quo omnibus maturius et consultius provideret, in dicto generali capitulo, cui praefuit, quatuor monachos ex qualibet parte, scientiâ, prudentiâ, Ordinisque constitutionum et legum cognitione pollentes, eodem assistente generali capitulo, deputavit et designavit, ipsis iniungens, ut, intra sex mensium spatium congregati, utramque compilationem mature examinarent, omniaque dubia et difficultates summo studio inter se conferrent, ut, eorum relatione auditâ, omnibus rationibus utrinque perpensis, ipse nuncius apostolicus, quid in Domino iustum et expediens sibi videretur, resolvere et definire posset.

1 Forsan legendum *qui liber* (R. T.).

2 Quid legendum pro *ea suis* non mihi suppetit, forsan *casus* (R. T.).

Ab eodem recepta compilatio anni MDCXIII.

Collationibus inter se factis, monachi deputati in contrarias iverunt sententias: quatuor antiquam anni MDCXIII, quatuor modernam anni MDCCXVI compilationem propugnantes tam verbo quam scriptis coram eodem nuncio apostolico. Qui tandem, omnibus utrinque circumspectis, sub die XVII octobris MDCCXXVI definitive pronunciavit, ut, abrogatâ compilatione anni MDCCXVI, observarentur in Ordine leges, constitutiones et extravagantes in compilatione anni MDCXIII, exceptis iis quae sacro Concilio Tridentino, decretis sanctae memoriae Clementis VIII et aliis constitutionibus apostolicis, necnon resolutionibus sacrae Congregationis forent contrariae; praeterea observarentur [1] decem et novem capitula, nempe extravagantes quae in generali abrogatione aliarum reservatae fuerunt in capitulis generalibus anni MDCCV, MDCCVIII et MDCCXI; tandem servarentur aliae omnes extravagantes, quae ab anno MDCXIII legitime et canonice in nostro Ordine editae et promulgatae fuerunt.

Appellatum hinc ad S. Sedem.

Decreto nuncii apostolici partes non acquieverunt, sed, appellatione interpositâ ad Sanctam Sedem, controversia cum omnibus actis delata fuit ad sacram Congregationem eminentissimorum et reverendissimorum S. R. E. cardinalium, negotiis episcoporum et regularium praepositam. Itaque in supremo eodem tribunali diu inter partes concertatum fuit, sed tandem, informationibus tam voce quam scriptis auditis, pleneque discussis, ponente eminentissimo et reverendissimo domino Vincentio tituli S. Onuphrii cardinali Petra, sub die VII aprilis MDCCXXIX, haec fuit eminentissimorum et reverendissimorum patrum resolutio: *Dilata, et ad mentem eminentissimi ponentis; ac interim servetur decretum nuncii apostolici*. Mens est, ut fiat nova compilatio constitutionum per eminentissimum ponentem iuxta ipsius votum in sequenti modo expressum: « In novâ compilatione ponantur constitutiones omnes fundamentales, quae non sint revocatae, sive oppositae sacro Concilio Tridentino, constitutionibus apostolicis, et resolutionibus sacrae Congregationis; quae vero sunt revocatae, ita noviter suppleantur: quatenus revocatio sit in aliquâ particulâ seu parte, addendo vel minuendo emendetur; quatenus vero revocatio destruat integram constitutionem, enunciative fiat mentio antiquarum legum in his tantum quae sunt decoris Ordinis sive monasteriorum, dispositive autem circa eamdem materiam fiat constitutio observanda: apponantur extravagantes, quae continentur in compilatione anni MDCXIII in suis locis, dummodo non sint revocatae: addantur extravagantes post dictam compilationem usque ad moderna tempora in locis opportunis, dummodo non sint revocatae, ut supra: adiungantur etiam in suis locis opportunis capitula decemnovem publicata sub anno MDCCV, dummodo non sint contraria sacro Concilio Tridentino et apostolicis constitutionibus: ex capitulis, privatis, rotulis, actis, aliisque quae habentur in annotationibus compilationis MDCXIII et in ordinationibus compilationis anni MDCCXVI, sumantur aliquae leges quatenus necessariae, sive plurimum utiles videantur pro recto gubernio Ordinis, in minori tamen numero possibili, iuxta arbitrium eminentissimi ponentis, et suis locis collocentur; reliquae vero annotationes, rotuli sive ordinationes, ut supra, separentur a codice constitutionum, et, quatenus capitulum generale expediens iudicaverit, typis imprimantur in codice particulari, sub titulo eidem beneviso, cum expressâ tamen declaratione in principio libri, quod in eodem contenta vim legis obligativam non habent, sed tantum instructivam et doctrinalem, dummodo tamen non sint contraria sacro Concilio Tridentino, sacris canonibus, constitutionibus apostolicis, resolutionibus sacrae Congregationis, et legibus contentis in novissimâ hac compilatione: post factam vero novam compilationem ipsa referatur in sacrâ Congregatione ».

Nova facta compilatio.

Mandatis igitur sacrae Congregationis obsequendo, grande huiusmodi opus novae compilationis assumptum fuit ab praelaudato eminentissimo et reverendissimo domino cardinali Petra, atque singulis fere apicibus antiquae compilationis anni MDCXIII, alte-

1 Pessime edit. Main. legit *observaverunt* (R. T.).

riusque novae anni MDCCXVI iugi contentoque studio examinatis et discussis, duobus monachis Hispanis, qui utrinque iura propugnaturi ad Urbem accesserant, pluries pleneque auditis, atque difficultatibus non paucis ad regulam iuris et rationis examinatis, haec novissima prodiit compilatio constitutionum et legum extravagantium.

Quid de extravagantibus actum.

In hac compilatione, ut numeris omnibus consurgeret absolutissimum opus, consilium fuit, circa aliquas, praesertim extravagantes, declinandi et respective declarandi in sensu vel in verbis implexam obscuritatem, supervacuam similitudinem, molestam prolixitatem, apparentem contrarietatem, paucis additis vel respective sublatis. Ordo sive locatio constitutionum, prout in antiquis compilationibus disponebatur, servatus fuit: leges vero extravagantes, ut potuit, iuxta materias sub ipsis constitutionibus contentas, collocatae fuerunt ex antiquo more. Et quidem antiquae constitutiones desumptae fuerunt ex primâ latinâ editione an. MCDXXXVII, ut ex textu originali monachi audirent vocem primorum patrum, qua cum ipsis locuti sunt; leges vero extravagantes ex actis idiomate hispanico iuxta latinam translationem, partium consensu approbatam, expositae fuerunt.

Nova compilatio a dictâ S. Congregatione approbata.

Haec igitur novissima compilatio, quae ex privato studio eiusdem eminentissimi et reverendissimi domini cardinalis Petra processit, deinde, eodem referente, sedulo examinata et plene approbata fuit a sacrâ Congregatione sub die XVI decembris MDCCXXIX, cum hoc sequenti decreto: « Sacra Congregatio eminentissimorum et reverendissimorum S. R. E. cardinalium, negotiis episcoporum et regularium praeposita, ponente eminentissimo et reverendissimo domino cardinali Vincentio Petra tituli S. Onuphrii, censuit et decrevit, supplicandum sanctissimo domino nostro pro expeditione litterarum in formâ Brevis super approbatione apostolicâ compilationis constitutionum Ordinis S. Hieronymi cum suo prologo factae ab eminentissimo et reverendissimo cardinali Petra ponente de mandato sacrae Congregationis; itaut capitulum generale ipsum prologum, constitutiones, extravagantes, aliaque contenta et disposita in eâdem compilatione, mature corrigere et derogare non valeat. Ceterum, ad omnem ambiguitatem tollendam, tam constitutiones quam leges extravagantes, cum omnibus additionibus et correctionibus suis, sicuti in praesenti compilatione, pro originalibus habeantur, etiamsi non concordent cum aliis compilationibus vel actis Ordinis ex quibus desumptae fuerunt; proindeque ad perpetuam rei memoriam haec ipsa compilatio in archivio religionis reponatur et caute custodiatur ». Ceterae autem omnes et singulae compilationes, usque nunc factae, nullius imposterum sint auctoritatis legislativae.

Omnes igitur praeclari Ordinis sancti patris Hieronymi monachi enixe animum intendant, ad observantiam constitutionum et legum extravagantium, quae in huiusmodi opere tam provide quam salubriter sunt compilatae, ut per bona opera certam eorum vocationem faciant, atque, Deo propitio, Ordo ipse, nedum incolumis in spiritualibus et temporalibus servetur, sed in melius semper usque in finem saeculorum procedat.

CONSTITUTIO I.

De electione patris generalis nostri Ordinis et ad quos dicta electio pertineat.

Antiquâ statutum erat constitutione, ut prior pro tempore monasterii S. Bartholomaei de Lupiana, Ordinis nostri prior maior, generalis et caput totius Ordinis esset, eiusque electio ad monachos capitulares praedicti monasterii, et non ad aliquos alios, in solidum et solummodo pertineret, atque in eodem monasterio continuo ipse pater generalis residentiam teneret, propterea quod iam dictum monasterium primum olim fruit, in quo Ordo initium habuit, exindeque propagatus fuit, et quasi in medio aliorum monasteriorum constitutum erat. Confirmatores autem electionis praedictae nequaquam consentirent eligi in priorem maiorem monasterii S. Bartholomaei, qui infra duos menses non posset in eodem monasterio personaliter interesse et suo uti officio; itaut aliter facta electio statim per eos cassaretur, et ad alterius electionem procederetur.

Quoniam vero, procuratore generali totius

Ordinis necnon monasterio praedicto S. Bartholomaei de Lupiana auditis, ex decretis a sacrâ Congregatione eminentissimorum S.R.E. cardinalium negotiis episcoporum et regularium praepositâ editis et deinde confirmatis in formâ specificâ a venerabili Innocentio XI[1] *cum litteris apostolicis in formâ Brevis, prae ceteris definitum et resolutum est ut imposterum electio patris generalis sit facienda a totâ religione, non vero a solo monasterio S. Bartholomaei Lupianae, quodque idem monasterium possit tantum in electione concurrere cum eiusdem priore et procuratore, sicut concurrunt cetera alia Ordinis monasteria, idem autem prior S. Bartholomaei, a vocalibus eiusdem monasterii iuxta generale Ordinis statutum eligendus, definitor sit perpetuus cum praecedentiâ supra ceteros alios, et vacante generalatu, vicarius generalis usque ad novam patris generalis electionem remaneat; praeterea, attentâ renunciatione a praedicto monasterio S. Bartholomaei de Lupiana ex rationabilibus causis factâ et a capitulo intermedio acceptatâ, etiam ex auctoritate capituli generalis Ordinis super residentiâ superioris generalis in eodem monasterio S. Bartholomaei, imposterum idem pater generalis in collegio Abulensi eiusdem Ordinis resideat, ubi nimirum a capitulo generali anno* MDCLXXXIV *eius residentia statuta fuit; prout latius in praedictis litteris apostolicis in formâ Brevis continetur: Hinc, veteri penitus abrogatâ constitutione, perpetuis futuris temporibus exequi et observari inviolabiliter praecipimus et mandamus omnia et singula quae in dicto Brevi apostolico disponuntur. Superior autem generalis nostri Ordinis non eligatur, nisi talis de quo verisimiliter praesumatur quod intra duos menses haberi poterit eius in monasterio suae residentiae praesentia personalis ad residendum ibidem et suo utendum officio. Aliter vero facta electio statim cassetur, et ad electionem aliam procedatur.*

Electus vero canonice in generalem nostri Ordinis, quicumque prior vel monachus ad acceptandum officium generalatus per definitores possit compelli: de speciali tamen gratiâ libere ac irrevocabiliter cuilibet priori domus de Guadalupe, suorum immensitate arduorum negotiorum attentâ, concedimus quod si forte idem prior in generalem eligatur, ad acceptandum nullatenus compellatur.

[1] Paulo post legit *XII* (R. T.).

EXTRAVAGANTES.

1. Obsequendo, ut par est, decretis a sacrâ Congregatione eminentissimorum S.R.E. cardinalium episcoporum et regularium negotiis praepositâ editis, et deinde in formâ specificâ confirmatis a sanctae memoriae Innocentio XII in litteris apostolicis in formâ Brevis, statuimus et ordinamus: In casu vacationis officii patris generalis durante triennio quod inter unum et alterum capitulum generale intercedere debet, pro electione novi superioris generalis capitulum generale hoc tempore intermedio non convocetur, sed solum sexdecim monachi ex octo designatis monasteriis dicti Ordinis, prior nempe et procurator cuiuslibet eorum, dictum novum superiorem generalem, qui vacantis generalatus officii tempus, quod usque ad proximum secuturum capitulum generale superest, compleat, uti vocales seu electores ad id specialiter deputati, eligant; quodque ius eligendi huiusmodi, rursus, eveniente aliâ simili vacatione, ad alios sexdecim monachos, priores pariter et procuratores respective aliorum octo monasteriorum nostri Ordinis, spectet: itaut quandocumque similis vacatio contingat, ista alternatio inter priores et procuratores quadraginta octo monasteriorum, quibus noster Ordo constat, per statas vices seu turnos in huiusmodi electione intermediâ servetur. Turni autem ita perpetuo constituantur:

Vacante generalatu non elapso triennio, ad quos procuratoris generalis speciei electio.

Turnus primus. — S. Bartholomaeus de Lupiana, S. Hieronymus Cordubae, S. Catharina de Monte Curban, S. Hieronymus Hispalis, S. Maria de Prado Vallis Oleti, S. Maria Murtae Barcinonae, S. Hieronymus Matriti, S. Maria della Esperanza.

Turnus secundus. — S. Maria de Guadalupe, S. Hieronymus Vallis Hebron, S. Maria de la Estrella, S. Michaël Regum, S. Hieronymus Granatae, S. Maria Lucis, S. Maria Victoriae Salmanticae, S. Maria Pietatis de Benavente.

Turnus tertius. — S. Laurentius Regius, S. Hieronymus de Cotalva, S. Maria de Frex del Val, S. Anna de Tendilla, S. Engratia Caesaraugustae, S. Maria Rosarii de Bornos, S. Isidorus del Campo, S. Maria de Valdebusto.

Turnus quartus. — S. Maria de la Sisla, S. Blasius de Villavitiosa, S. Hieronymus de Yuste, S. Maria de la Murta Valentiae, S. Maria del Parral Segobiae, S. Maria Pietatis de Baza, S. Maria Vallis de Ezya, S. Hieronymus de Caravaca.

Turnus quintus. — S. Hieronymus de Guisando, S. Maria de la Mexorada, S. Hieronymus de Espexa, S. Hieronymus de Zamora, S. Michaël de Monte, S. Antonius de Porta Caeli, Collegium Salmaticense, S. Petrus de la Nora.

Turnus sextus. — S. Catharina de Talabera, S. Maria de Armedilla, S. Ioannes de Ortega, S. Leonardus de Alba, S. Maria Remediorum de Barrameda, S. Michaël Angelorum de Alpechin, S. Maria Gratiarum de Carmona, S. Hieronymus a Iesu Abulae.

Pro huiusmodi vero turnorum principio, et successivâ serie ad regulam dirigendâ: Primus turnus incipiat a capitulo generali anno MDCXC, usque ad immediate sequens generale capitulum anni MDCXCIII, quo quidem tempore, cum forma electionis intermediae alterata fuerit, secundus turnus nequaquam ab ipso anno MDCXCIII incipiat, sed quidem eodem triennio intermisso, a capitulo generali MDCXCVI, quo iterum reassumpta et confirmata eadem forma intermediae electionis extitit, usque ad generale capitulum anni MDCXCIX; deinceps vero a tertio turno de triennio in triennium successive ordine perpetuo turni praedicti sequantur: absolutis vero omnibus sex turnis, iterum incipiat primus, et succedant quolibet triennio, ut praefertur, sequentes ordine circulari. Quod si in triennio, quod pertinet ad aliquod ex praedictis sex turnis, non succedat vacatio generalatus et capitulum electionis intermediae, nihilominus tamen pro triennio immediato huiusmodi ius eligendi pertranseat ad turnum sequentem. Quod si vero vacatio generalatus duplex succedat in unico triennio, tunc in primâ vacatione procedat turnus iuxta ordinem, in alterâ vero succedat sequens turnus; itaut unicus turnus duplicem electionem intermediam nunquam faciat in eodem triennio.

Quid de monasterio de Caravaca.

Quoniam vero ex generalium capitulorum decretis monasterium S. Hieronymi de Caravaca, quod in quarto turno comprehenditur, fuit redactum in vicariam absolutam absque priore, proindeque in eodem dicto turno, deficiente priore et procuratore praedicti monasterii, sexdecim vocales concurrere ad electionem non possunt, ut in Brevi apostolico statuitur, sed tantum quatuordecim ex septem reliquis monasteriis vocales, duo nempe pro unoquoque ut supra: obsequendo decretis sacrae Congregationis cum oraculo sanctissimi domini nostri praecipimus et mandamus, quod in eodem quarto turno electio intermedia fiat ex quatuordecim vocalibus septem monasteriorum, donec et quousque idem monasterium S. Hieronymi de Caravaca ad pristinum statum restituatur cum priore.

Quid agendum, cum vocales in electionibus inter se dissidere contingat.

II. Si contingat vocales in electione patris generalis, tam in generali quam in dicto intermedio capitulo celebrandâ, inter se dissidere, aut electionem minus canonicam fieri, electio huiusmodi ad sex dumtaxat scrutinia reducatur, hac formâ videlicet, ut si in primo, secundo, tertio, quarto et quinto scrutiniis huiusmodi electio canonica sequuta non fuerit, duo monachi, qui plura quam ceteri suffragia sortiti erunt, eligantur, in quos vocales in sexto scrutinio sua suffragia omnino dirigere teneantur. Quod si nec in hoc sexto et ultimo scrutinio ob paritatem suffragiorum electio canonica peracta fuerit, eorum duorum alter, qui prius ad habitum regularem admissus fuerit, electus intelligi et declarari debet. Attamen si in quinto scrutinio suffragia in diversas personas collata fuerint, pluresque paria suffragia obtinuerint, tunc quoque duo, qui prius similiter quam ceteri ad habitum regularem admissi fuerint, ex his eligantur. At si quis in hoc quinto superior, alii pares suffragiis extiterint, superiori suffragiis, ex his qui pares sunt, is pariter, qui priusquam

ceteri ad habitum praedictum admissus fuerit, adiungatur: ut deinde in sexto scrutinio, primo quidem casu in duos ex iis qui paria suffragia obtinuerunt, sicut praemittitur, eligendos; secundo vero in superiorem suffragiis, illique, ut praemissum est, adiungendum, omnia electorum suffragia restringi et conferri debeant. Quae pariter ab eadem sacrâ Congregatione episcoporum et regularium approbata, et successivo Brevi apostolico praedicto confirmata sunt.

Generalatus officium post triennium expiret, quo absoluto idem reeligi non possit.

III. Pater generalis per triennium tantum duret in officio a tempore eiusdem electionis, eiusque expiret officium, statim ac electi et nominati fuerint definitores in capitulo generali. Praeterea ordinamus quod generalis absolutus immediate et successive reeligi non possit, nisi post novennium vacationis ab eodem officio absoluto[1]; etiamsi electus fuerit inter capitulum et capitulum, et quolibet brevi tempore generalis fuerit: quae dispositiones ex auctoritate apostolicâ firmitatem et robur habent.

Duo successive generales ex eodem monasterio non eligendi.

IV. Non possit eligi in generalem monachus aliquis professus eiusdem monasterii, cuius erat professus generalis immediate absolutus et vacans, nisi intercesserit novennium inter huiusmodi vacationem et dictam electionem: quod etiam auctoritate apostolicâ confirmatum est.

Assistentes in scrutiniis, qui sint eligendi.

V. In scrutinio ad regulanda suffragia electionis pater generalis in capitulo generali simul cum patribus definitoribus assistant tamquam scrutatores, singuli ex visitatoribus generalibus cuiuscumque territorii antiquiores habitu, et in horum absentiâ alter socius convisitator. At vero in capitulo intermedio duo scrutatores ex vocalibus dicti capituli eligantur, qui simul cum patribus, privati capituli deputatis, scrutinio et regulationi suffragiorum intersint, quorum antiquior electionem factam publicare debeat.

Qui praesideat in capitulis intermediis.

VI. Patres, privati capituli deputati, conveniant ad praesidendum simul per modum unius cum patre vicario generali capitulis generalibus intermediis cum iurisdictione praesidum, absque tamen suffragio approbandi vel reprobandi, et quin ob dictum praesidum titulum vocem activam habeant in dictis capitulis.

De electione fratris absentis in generalem.

VII. In casu, quo eligatur in dicto capitulo intermedio generalis professus monasterii valde distantis, electores non discedant a monasterio S. Bartholomaei vel eius circuitu, ultra sex leucarum distantiam, donec, compulsoriâ transmissâ ad electum citandum per deputatos privati capituli, habeatur notitia authentica, dictum electum suum electioni praestitisse consensum. Qua habitâ, poterunt electores ad propria monasteria redire, ibidem dumtaxat permanentibus dictis privati capituli deputatis, ut ad debitum effectum electionem factam perducant, et obedientiam nomine totius religionis noviter electo generali praesentialiter praestent. Si tamen electus non acceptaverit, impotensve fuerit pro dicto officio generalis exercendo procedant, dicti electores ad novam electionem modo et formâ debitis.

Prior S. Laurentii Regalis, si fuerit electus, ad acceptandum compelli nequeat.

VIII. De gratiâ speciali libere concedimus priori pro tempore existenti monasterii S. Laurentii Regalis, suarum magnitudine occupationum attentâ, quod si fuerit electus in generalem nostri Ordinis, ad acceptandum nullatenus compelli possit.

De vicario generali.

IX. Adsit vicarius generalis, qui, deficiente personâ patris generalis per mortem, seu aliter, Ordini nostro praesideat; et hic vicarius generalis sit in posterum, non vicarius (ut hactenus), sed prior pro tempore existens monasterii S. Bartholomaei de Lupiana: quod decrevit et declaravit sacra Congregatio episcoporum et regularium, et apostolicâ auctoritate est confirmatum.

De casu quo vacet prioratus S. Bartholomaei.

X. Sacra Congregatio S.R.E. cardinalium, negotiis episcoporum et regularium praeposita, statuit et decrevit, quod si contingat prioratum monasterii S. Bartholomaei quomodolibet vacare, dum prior ipsius monasterii, vacante generalatu, munus vicarii generalis exercet, tunc praesideat Ordini deputatus capituli privati, qui loco et sessione ceteros deputatos praecedit, cum iurisdictione vicarii generalis, donec sit facta et confirmata electio prioris monasterii S. Bartholomaei, qui munus vicarii generalis exercere debet.

1 Potius lege *absolutum* (R. T.).

De facultatibus vicarii generalis sede vacante.

XI. Pater vicarius generalis, sede vacante, habeat iurisdictionem et facultatem in negotiis ordinariis Ordinis, videlicet nominandi confirmatores pro electionibus, aliisque rebus exequutivis, ex quarum dilatione oriri potest aliquod damnum aut praeiudicium, et denique omnem facultatem patris generalis pro religionis gubernio in negotiis sede vacante occurrentibus, eo modo quo illam habet idem pater generalis: excepto tamen quod non possit dispensare in constitutionibus, mandatis et ordinationibus capituli generalis, nec contravenire mandatis aut praeceptis factis a patre generali.

XII. Si pater generalis mortuus fuerit, aliterve vacaverit tribus mensibus ante lapsum triennii, pro adeo brevi tempore generalis non eligatur, sed Ordini praesideat generalis vicarius dictis tribus mensibus iuxta formam et limitationes in immediatâ extravaganti determinatas et statutas.

XIII. Pater vicarius generalis teneatur convocare et citare monasteria illius turni, ad quem spectat electio intermedia patris generalis, quatenus concurrant ad capitulum intermedium, electionemque novi generalis in eo celebrandam infra duos menses a die vacationis generalatus; ipso tamen vicario generali citatione huiusmodi omittente vel renuente, possit et debeat omnino fieri a patribus deputatis capituli privati, vel a quolibet illorum in solidum; qui si fuerint etiam negligentes, fiat dicta convocatio a priore vel vicario monasterii Villae Delitiosae, ut ordinatur in constitutione LXX, excepto tamen si generalatus vacaverit tribus mensibus ante lapsum triennii, quibus praesidere debet Ordini idem pater vicarius generalis, iuxta extravagantem supra immediate positam.

De acceptante episcopatum.

XIV. Eo ipso, quod aliquis monachus acceptat episcopatum, vacet officium generalatus, aut aliud quodcumque officium quod habeat in Ordine.

Constitutio II.

De tempore, quo durare debent priores in eorum officiis.

In officio suorum prioratuum durent dumtaxat per triennium, a tempore confirmationis suae electionis computandum, omnes priores monasteriorum nostri Ordinis iuxta litteras apostolicas sanctae memoriae Gregorii PP. IX nostri Ordinis fundatoris; ita quod triennio cuiuslibet prioris transacto, ipso facto expiret eius officium, et fiat nova electio, prout monachis illius monasterii videbitur expedire: ordinationibus, statutis seu consuetudinibus cuiuscumque monasterii nostri Ordinis, etiam iuramento seu quacumque aliâ munitione etiam apostolicâ vallatis, in contrarium editis, factis vel servatis, non obstantibus quibuscumque.

EXTRAVAGANTES.

Non reeligendus prior immediate post transactum primum triennium.

I. De cetero perpetuis futuris temporibus nullus prior nostri Ordinis possit reeligi immediate in eodem prioratu, quem terminat: quod est confirmatum per bullam apostolicam. Et idem intelligatur de priorissis monasteriorum monialium nostri Ordinis.

Qui sint eligendi.

II. Priores monasteriorum novorum, quae non habent electionem, vacent in capitulo generali, et provideantur a patre generali et a patribus definitoribus per schedulas secretas datas a secretario; non tamen ipsi priores immediate reeligi possint in eodem prioratu; quando vero vacaverint prioratus monasteriorum novorum inter capitulum et capitulum, provideantur a patre generali; ceterum semper huiusmodi prioratus conferantur monachis prudentiâ et experientiâ praeditis, qui honori et disciplinae Ordinis nostri, ut necesse est, in ipsis monasteriis novis consulant.

Monasterium de Caravaca sine priore.

III. Monasterium de Caravaca non habeat priorem nec vocem in capitulo generali, sed sit vicaria absoluta.

Duratio officii priorum.

IV. Priores novorum domorum, qui in capitulo generali eliguntur et providentur, durent in suis prioratibus usque ad proxime futurum capitulum generale, in quo vacent etiamsi propter mobilitatem dominicae tertiae post sanctissimum Pascha, in qua celebratur dictum capitulum generale, naturale triennium tunc finitum sit, sive adhuc tunc non expiraverit, sicut in generalatus dignitate fieri solet: quod auctoritate apostolicâ est confirmatum, et observari mandatum.

CONSTITUTIO III.

Ubi et quando celebrari debet nostrum capitulum generale.

Generale capitulum nostri Ordinis in dicto monasterio S. Bartholomaei de triennio in triennium perpetuo celebretur, quod teneri incipiat tertiâ dominicâ post festum Resurrectionis dominicae computandâ. Ob aliquam tamen legitimam et rationabilem causam, puta famem, bellum, pestem, vel aliam magnam manifestamque causam, possit alibi praedictum generale capitulum celebrari ad dispositionem capituli generalis, si eodem durante capitulo causa huiusmodi pateat vel rationabiliter praesumatur; sed si inter capitulum et capitulum aliqua de praedictis causis contigerit, vel verisimiliter timeatur, tunc pater generalis et personae ad tenendum privatum capitulum assignatae, quas dictus pater generalis ad se ob hoc faciat congregari, praedictam possint facere generalis capituli mutationem in aliud monasterium eiusdem Ordinis ad illud per eos assignandum. Aut si forsan sibi melius videatur, dilatetur per eos dictum generale capitulum ad annum sequentem vel aliud triennium, prout negotiorum necessitas vel utilitas eos adduxerit ordinandum. Non tamen fiat talis dilatio, nisi consentiant quatuor ex his qui concurrunt in ipso privato capitulo. Cum vero huiusmodi mutatio seu dilatio facta fuerit, notificetur per eosdem dilatantes prioribus et conventibus nostri Ordinis tempore opportuno. Quae constitutio est approbata auctoritate apostolicâ quantum ad locum celebrationis capituli generalis.

EXTRAVAGANTES.

Missa Spiritus Sancti celebranda in omnibus monasteriis, et collecta dicenda.

I. In quolibet nostrorum monasteriorum celebretur missa Spiritus Sancti ipsâ die qua celebratur in monasterio S. Bartholomaei pro electione patris generalis et patrum definitorum, necnon pro negotiis Ordinis in dicto capitulo ordinandis. Et durante capitulo generali saltem fiat in missâ collecta et deprecatio post elevationem, cum orationibus competentibus, nisi fuerit festum duplex.

Officia durent usque ad novum capitulum generale.

II. Tam dignitas et officium patris generalis, quam priores novarum domorum, visitatores, ceteraque alia officia et munera, quae in capitulis generalibus providentur et eligi solent, durent in suis officiis usque ad novi capituli generalis celebrationem, quantumcumque dictum capitulum generale ex causâ pestis, famis, belli, vel similium, ut in hac constitutione, prolongetur: quod auctoritate apostolicâ confirmatum et observari mandatum fuit.

Quo tempore quis vocalium e monasterio exire debeat ad capitulum generale accessurus.

III. Priores et procuratores monasteriorum magis distantium a monasterio S. Bartholomaei ad capitulum generale venturi a propriis monasteriis non exeant ante tertium diem Paschae Resurrectionis dominicae, ut reperiantur in suis monasteriis pro hebdomadâ maiori et sanctissimo Paschate celebrandis; propinquiores vero praelibato monasterio, ita moderate accipiant dies pro itinere necessarios, ut sine vagatione ad dictum capitulum generale accedant, nec euntes aut revertentes per curiam regiam transitum faciant sine licentiâ speciali patris generalis.

De causâ prorogationis capituli cessante.

IV. Si contingat capitulum generale in aliud tempus cum quatuor deputatorum privati capituli consensu prolongari ob causas in hac constitutione expressas, si istae cuiuslibet dictorum quatuor deputatorum iudicio cessaverint tempore opportuno et sufficienti ad convocandum et congregandum generale capitulum, debeat et teneatur pater generalis, ab ipsis vel quolibet illorum requisitus, prolongatione factâ non obstante, convocare et congregare dictum generale capitulum tempore designato in constitutione celebrandum; quod si renuerit vel omiserit, a dicti privati capituli deputatis possit et debeat convocari, ut tempore praescripto celebretur, ut in constitutione disponitur.

De generalatu vacante.

V. Si contingat generalatum vacare, existente aliquâ ex causis in hac constitutione praescriptis ad dilatandum capitulum generale, aut eam ipsius vacationis tempore taliter accidere quod duae saltem ex tribus partibus electorum pro capitulo intermedio designatorum, eidem interesse debentium, citari et convocari, ad dictumque capitulum vel per se vel per suos procuratores commode accedere nequeant; pater vicarius generalis possit capitulum privatum congre-

gare, et dictum capitulum intermedium cum quatuor illius deputatorum consensu in aliud tempus prorogare valeat. Verum si duae praedictae electorum partes ex tribus personaliter vel per suos procuratores commode ad dictum capitulum accedere possint, praedictâ causâ non obstante, capitulum intermedium omnino convocetur, et per electores praesentes die praefixo ad electionem patris generalis debite procedatur.

A quibus faciendae sint expensae capituli generalis.

vi. Expensae necessariae ad celebrandum capitulum generale subministrari debeant a monasterio S. Bartholomaei de Lupiana ex redditibus praestimonii de Utrera, quod ad hunc effectum clarae memoriae cardinalis Ostiensis cum Brevi sanctae memoriae Nicolai V Ordini nostro aggregavit. Si autem ad huiusmodi expensas ministrandas dicti praestimonii redditus [1] insufficientes fuerint, ab omnibus Ordinis monasteriis pro ratâ suppleantur, computando expensam diurnam [2] cuiuscumque monachi capitularis cum famulo et aequitatu octo regales cum dimidio monetae Castellae, sicut decretum et mandatum est a sacrâ Congregatione episcoporum et regularium.

Constitutio IV.

De electione et officio procuratoris ad capitulum generale.

Singuli priores monasteriorum nostri Ordinis cum singulis procuratoribus suorum conventuum personaliter veniant ad generale capitulum celebrandum. Huiusmodi autem procuratorem quilibet conventus de magis idoneis et discretioribus suae domus per viam scrutinii eligendo constituat, ita quod ille qui plures numero quam alius voces habuerit, procurator illius monasterii habeatur, licet in eo maior pars capituli non concurrat; quod si duo vel plures aequali numero voces habuerint, unius eorum per priorem acceptetur electio, qui secundum suam conscientiam magis idoneus et discretior videatur. Idem autem procurator socius sit prioris ad capitulum venientis; alioquin, nisi priores a veniendo, et conventus a mittendo procuratores huiusmodi legitimo impedimento excusentur, vice illâ in generali capitulo careant voce suâ, nec alteri eam possint committere, et nihilominus ad eiusdem capituli arbitrium puniantur. Si vero prior aliquis infirmitate seu aliâ iustâ causâ impediatur venire, causas huiusmodi per suas litteras insinuet capitulo generali, suumque procuratorem constituat, qui vicem suam teneat in ipso capitulo. Similiter etiam conventus non valens commode procuratorem de suis monachis destinare, procuratorem deputet aliquem Ordinis monachum. In nullo tamen casu ultra tres personas, computato priore, de unâ et eâdem domo ad generale capitulum licebit admittere, nec quisquam ibidem duas possit voces habere, etiamsi plurium procurator existat; liceat autem sibi unam, quam maluerit, praedictarum vocum eligere. Priores autem et conventus legitime impediti, nisi procuratores ad capitulum miserint, ut praefertur, ad arbitrium eiusdem capituli puniantur. Priores autem et procuratores huiusmodi, ante sabbatum praedictam tertiam dominicam post Pascha immediate praecedens, S. Bartholomaei monasterium intrare non debent. Sane ad capitulum generale procurator nullus admittatur, nisi professus et in sacris ordinibus constitutus; de cuius utique procuratoris electione sive constitutione idem conventus generali capitulo fidem faciat per suas patentes litteras, nominibus aliquorum monachorum de eligentibus roboratas et conventuali sigillo munitas. In quibus quidem litteris non est opus huiusmodi potestatem ad longum exprimere, sed sufficit constare generali capitulo, quod talis est procurator talis conventus ad idem capitulum destinatus. Tenor quoque huiusmodi potestatis fiat in forma sequenti:

Tenor mandati procurae.

« Noverint universi quod in monasterio N., dioecesis N., Ordinis monachorum S. Hieronymi, die N., mense N., anno a nativitate Domini, etc., omnes et singuli monachi eiusdem monasterii professi in sacris constituti constituimus et ordinamus [1] nostrum certum et specialem procuratorem patrem N., presbyterum ipsius monasterii, ad omnia et singula facienda, tractanda, consentienda, firmanda, seu dissentienda, sive revocanda, quaecumque fuerint exponenda, dicenda, tractanda, examinanda seu

1 Edit. Main. legit *reditus* (R. T.).

2 Male edit. Main. legit *diuturnam* pro *diurnam* (R. T.).

1 Potius lege *ordinavimus* (R. T.).

definienda in capitulo generali per priores et monachos eiusdem Ordinis tenendo isto anno praesenti in monasterio S. Bartholomaei dicti Ordinis, quae generalem statum seu utilitatem totius Ordinis tangant, seu concernere quomodolibet poterunt, etiam quoties fuerit opportunum ad substituendum alium procuratorem nostri Ordinis professum in sacris constitutum ad omnia et singula supradicta; et quia praedicta vera sunt, rogavimus monachos infrascriptos in sacris constitutos, quatenus litteras huiusmodi suis nominibus roborarent; quasque[1] *sigillo dicti conventus fecimus sigillari* ».

Facultates priorum et procuratorum in huiusmodi capitulis.

Praefati autem priores et procuratores nomine et vice suorum monasteriorum potestatem habeant consentiendi seu contradicendi quibuscumque in generali capitulo dicendis, tractandis et agendis ad communem statum Ordinis pertinentibus. Nullatenus tamen iidem procuratores habeant potestatem consentiendi, quod duratio prioratuum quomodolibet ultra triennium protendatur; quin potius pro expresse prohibitis, immo pro veris contradictoribus habeantur, nisi super hoc eis in suis procuratoriis expressa et specialis fuerit attributa potestas sive facultas. Ceterum procurator impeditus generali capitulo interesse, alium ad illud substituat loco sui, nisi substituendi potestas expresse sibi fuerit in procuratorio denegata. Quovis etiam casu hi qui non venient ad generale capitulum, per suas patentes litteras statum suorum monasteriorum tam spiritualem quam temporalem ipsi capitulo intimare non differant; et priores humiliter misericordiam, hoc est, ab onere suorum prioratuum absolutionem expescant.

EXTRAVAGANTES.

Monasteria monialium quibus locus denegatur.

I. Priorissae et monasteria monialium nostri Ordinis, etiam per procuratores, voce careant in capitulo generali; per procuratores tamen monasteriorum priorum, qui illarum curam habent, negotia, quae in capitulis generalibus agere velint, transmittant.

Priores praesentes esse debent electioni procuratoris capituli, dandisque ei commissionibus.

II. Priores non habent votum in electione procuratoria pro capitulo generali; verumtamen sint praesentes ipsius electioni, ut in constitutione disponitur; et post factam electionem ipsi priores pariter praesentes sint, et audiant commissiones quas vocales capitulariter dicto procuratori imposuerint; quia si contrarium fiat, multa oriri possunt inconvenientia et controversiae.

Pro monasteriis, in quibus prioratus vacaverit, nec vicarius nec eius procurator admittendus.

III. Si in aliquo monasterio vacaverit prioratus tempore capituli generalis, vicarius non possit venire nec mittere alium procuratorem ad capitulum generale, quam illum dumtaxat quem elegerit conventus. Idipsum in capitulo intermedio servari debeat, si aliquod monasterium turni, ad quem spectat electio, priore caruerit tempore ipsius celebrationis.

Vicarius eligi non possit.

IV. Vicarius non eligatur in procuratorem capituli generalis.

Procuratores conventuum, nonnisi mandata capitulorum afferre possint.

V. Procuratores conventuum qui venient ad nostrum capitulum generale, non proponant nomine suorum conventuum, quod a personis particularibus fuerit eis iniunctum et commendatum, et quod a suis conventibus illis fuerit commissum, afferant in scriptis subscriptum a maiori parte dicti capituli. Poterunt tamen portare epistolas et memorialia personarum particularium eis mandata et commissa ad definitores, absque eo quod necesse sit ut a suis prioribus signentur.

Qui possint eligi procuratores a prioribus impeditis.

VI. Procuratores deputandi a prioribus impeditis venire ad generale capitulum, vicem et vocem ipsorum in eo habituri, ut in constitutione disponitur, necessario constituantur vel ex patribus lectoribus iubilatis, vel ex monachis qui priores aut visitatores definitoresve generales extiterint, et quorum monasteria tres personas et voces pro dicto generali capitulo prius deputatas non habeant.

De exgeneralibus, eorumque privilegiis.

VII. Omnes patres exgenerales possint personaliter interesse capitulis tam generalibus quam intermediis, in eisque votum activum et passivum habere tam in electione patris generalis quam in reliquis in dictis capitulis faciendis: dummodo quoad votum passivum subiecti sint legibus et extravagantibus, quibus ceteri monachi nunc subiiciuntur et imposterum subiecti erunt. Ceterum vox dictorum patrum exgeneralium minime computetur in numero trium, quae[1] concurrere possunt ad generale capitulum ex

1 Potius lege *illasque* (R. T.).

1 Aptius lege *qui* (R. T.).

hac constitutione; sed praeter duos aut tres monachos, qui ad dicta ca[illegible] generalia et intermedia respective concurrere possunt ex quolibet monasterio, omnes etiam exgenerales eiusdem monasterii professi concurrant et vocem habeant; dummodo personaliter dictis capitulis interveniant; quod auctoritate apostolicâ est confirmatum.

Priores et procuratores cuius expensis accedere debeant.

VIII. Priores et procuratores, ad capitula tam generalia quam intermedia convenientes, veniant et accedant sumptibus et expensis monasteriorum illorum, quorum voces in dictis capitulis habent: patres vero exgenerales expensis monasteriorum suae professionis.

De procuratoribus vocalium capituli intermedii, eorumque facultatibus.

IX. Vocales capituli intermedii, sive priores sive procuratores existant, infirmitate seu aliâ iustâ de causâ impediti, possint procuratores constituere, suas vices et voces habituros in dicto capitulo, prout haec constitutio disponit de prioribus et procuratoribus capituli generalis, dummodo causam praedictam per suas litteras capitulo praedicto notificent. Constituantur vero procuratores personae habentes qualitates et conditiones requisitas per suprapositam extravagantem; nulliusque monasterii ultra duas voces admittatur tertia in dicto capitulo intermedio.

Conditiones requirendae in eligendis in procuratores capituli generalis.

X. Monachi eligendi in procuratores capituli generalis monasteriorum professionis et collegiorum nostrorum, necessario habere debeant licentiam alicuius Ordinarii dioecesani ad audiendas confessiones, et etiam viginti annos completos ab habitus receptione; nisi lectores theologiae scholasticae fuerint, qui post decem annos completos ab habitu recepto, ad habendam in capitulo vocem requisitos, in tales procuratores eligi poterunt. Eligendi vero in procuratores capituli generalis novarum domorum sint praecise vel ex visitatoribus generalibus actualibus, non tamen eiusdem territorii, vel ex patribus lectoribus iubilatis, aut regiae maiestatis praedicatoribus, vel ex monachis qui prius priores vel definitores aut visitatores generales extiterint.

Tempus electionis procuratoris capituli generalis.

XI. Procuratores capituli generalis in monasteriis electionis iuxta morem eligantur mensibus novembris et decembris immediatis ante dicti capituli celebrationem; ad quorum electiones priores monasteriorum eligentium omnes vocales intra duodecim leucas a suis monasteriis quomodolibet commorantes, die et horâ electionis assignatis, citare debeant; et, postquam factae fuerint electiones, notificare teneantur patri generali procuratorem electum, diemque et horam suae electionis.

Vicarius monasterii vacante prioratu haece in electione vocem non habeat.

XII. Si contingat tempore electionis procuratoris capituli generalis prioratum alicuius nostrorum monasteriorum quomodocumque vacare, illius vicarius non habeat vocem in dictâ electione, illam tamen debeat habere ad eligendum alterum ex duobus, inter quos sint aequaliter divisa electorum suffragia. At vero, non vacante prioratu, sed absente priore ab aliquo monasterio tempore dictae electionis, vicarius ex commissione prioris electionem praedictam celebrans, vocem suam habeat in illâ; possitque pariter in aequalitate suffragiorum eligere alterum ex duobus qui sint pares suffragiis. Quod idem in reliquis actibus capitularibus ex commissione prioris absentis a vicariis nostrorum monasteriorum celebratis pariformiter observetur.

Procurator capituli generalis collegii Salmantini ex monachis monasterii eiusdem eligendus.

XIII. Ex concordiâ et concessione totius Ordinis procurator capituli generalis collegii Salmantini B. Mariae de Guadalupe debeat eligi necessario ex monachis professis ipsius monasterii de Guadalupe; nec dicti procuratoris vox et persona computari debeat inter tres personas et voces singulis monasteriis a constitutione concessas, quas ultra dicti procuratoris vocem praedictum monasterium insuper habere possit et valeat.

A generali vero, primâ die capituli, eligendi duo qui examinent mandata procuratorum.

XIV. Pater generalis primâ die capituli, iuxta stylum et morem, nominet unum ex prioribus, alterumque ex procuratoribus habilioribus et discretioribus, qui omnia mandata procuratorum ad capitulum venientium diligenter examinent, illorumque legitimitatem recognoscant, examenque et recognitionem huiusmodi, atque inde sequuta, legitimosque vocales ad capitulum concurrentes, in eoque vocem habentes, postea in primâ sessione capituli generalis exacte et fideliter referant.

CONSTITUTIO V.

De sede priorum et procuratorum in capitulo generali.

Certam sessionem sive locum in generali capitulo teneat quilibet prior vel monachus procurator secundum antiquitatem fundationis monasterii, cuius prior vel procurator existat. Volumus tamen quod procuratores priorum cunctos procuratores conventuum in sessione praecedant. De gratiâ tamen speciali multis ex causis rationabilibus statuimus et concedimus, quod monasterium S. Mariae de Guadalupe nostri Ordinis Toletanae dioecesis in omnibus et per omnia praerogativas et libertates, vocem et locum in quibuscumque actibus in Ordine nostro habeat, ac si ante omnia monasteria ipsum post monasterium S. Bartholomaei fuisset immediate fundatum.

EXTRAVAGANTES.

De officio et sessione vicarii et hebdomadarii S. Bartholomaei.

I. Vicarius S. Bartholomaei et hebdomadarius praecedant in refectorio omnes procuratores capituli generalis, atque absentibus definitoribus sedeat vicarius in mensâ principali, et signum faciat cum campanulâ. In choro vero hebdomadarius sedeat in sede ad ipsum pertinente; vicarius autem in diversis sedibus sedeat, attentâ qualitate et praecedentiâ praelatorum et personarum ibi praesentium, faciatque signa de more consueta.

Cessio prioris monasterii sancti Laurentii.

II. Volens nostra religio gratiis et favoribus a rege nostro Philippo II acceptis se gratam ostendere, concessit regio monasterio S. Laurentii a maiestate suâ fundato sedem et antiquitatem immediate post monasteria S. Bartholomaei et B. Mariae de Guadalupe, itaut sedes prioris S. Laurentii sit secunda in choro ex parte vicarii post priorem S. Bartholomaei.

Praecedentia prioris S. Bartholomaei super ceteros priores.

III. Ex sacrae Congregationis episcoporum et regularium decreto, quod cum apostolico Brevi est confirmatum, prior S. Bartholomaei praecedat in omni loco omnibus prioribus Ordinis nostri.

Ordo servandus in sessionibus.

IV. In praecedentiâ et sessionibus capituli generalis servetur hic ordo, videlicet: Generalis immediate absolutus et vacans statim post definitores omnibus praecedat in cunctis locis, quibus Ordo fuerit congregatus; deinde immediate post illum patres exgenerales, omnes priores secundum suam in generalatu antiquitatem; post priores actuales, priores absoluti monasteriorum S. Bartholomaei, B. Mariae de Guadalupe et S. Laurentii Regalis, omnes visitatores generales secundum cuiusque territorii classem et antiquitatem, subinde patres lectores iubilati, quibus succedant procuratores priorum absentium, et immediate post illos procurator et secretarius generalis ante omnes monasteriorum procuratores, prout hactenus de more servatum est.

CONSTITUTIO VI.

Quod visitatores generales eant ad capitulum, et speciales mittant informationem suam.

Visitatores generales triennii proxime praeteriti veniant omnino ad sequens capitulum generale; idem etiam de visitatoribus particularibus fiat, si specialiter per patrem generalem fuerint evocati. Qui quidem omnes visitatores permittantur interesse capitulo generali, nullam tamen vocem in eo habeant, nisi priores vel procuratores existant, licet possint loqui quidquid sibi bene videbitur. Visitatores vero particulares, qui non venerint, definitoribus per suas litteras plenam suae visitationis informationem, quemadmodum visitatores generales facere debent, praesertim quoad misericordias priorum et status reparationemque monasteriorum, mittere teneantur.

EXTRAVAGANTES.

Scrutinium inter priores et procuratores primâ capituli die faciendum, ad removendas subornationes, etc.

I. Primâ die qua ingrediuntur capitulares monasterium S. Bartholomaei, visitatores generales Castellae, unusque ex deputatis capituli privati a patre generali designandus, faciant scrutinium inter priores et procuratores qui veniunt ad capitulum, si forte interfuerint subornationes, dona aut promissiones pro electione definitorum et futuri generalis; et quos delinquentes invenerint, iuxta nostras constitutiones puniant et castigent.

II. Eâdem die pater generalis assignet duos ex privati capituli deputatis, qui post meridiem visitent visitatores generales, et audiant querelas, si quae contra illos proclamatae aut inventae fuerint; processus vero servetur, tradaturque definitoribus futuris,

ut determinent tantum et declarent illos habiles aut inhabiles ad electionem generalis; alia vero, si quae fuerint, definienda serventur post electum et confirmatum futurum generalem.

CONSTITUTIO VII.

De electione et facultate definitorum.

Decretis a sacrâ Congregatione eminentissimorum S.R.E. cardinalium episcoporum et regularium negotiis praepositâ, successive confirmatis Brevi apostolico supra constitutione primâ enuntiato, obtemperantes, declaramus: Priorem pro tempore monasterii S. Bartholomaei definitorem perpetuum cum praecedentiâ supra ceteros priores; quamobrem in posterum, non octo ut antiquitus, sed septem dumtaxat personae in definitores capituli generalis; quarum tres tantum sint priores, et quatuor monachi, ex procuratoribus monasteriorum in eodem capitulo existentes, ab illis qui in eodem capitulo vocem habent, sine personarum et nationum acceptione, ante omnia eligantur. De monasterio autem S. Bartholomaei, ultra priorem et procuratorem eiusdem monasterii, poterunt electores, si velint, eligere definitorem monachum aliquem professum ipsius monasterii, dummodo tamen sit persona notabilis et discreta, in numero dictorum quatuor monachorum procuratorum computandum. Quae quidem electio definitorum fiat hoc modo: Assignentur et dentur in publico per maiorem partem capituli tres scrutatores, qui prius vota sua, deinde singulorum omnium votum habentium secrete recipiant. Quibus receptis, et factâ inter se collatione secretâ solius numeri eligentium, personas quoque eligentes nullatenus tempore aliquo declarando, unus ex eisdem scrutatoribus omnes electos in definitores statim et publice in generali capitulo publicet quorum illi sint definitores, in quos plura eligentium vota, non totius capituli, sed respectu partium minorum, concurrent. Si tamen in numero pari circa aliquos vota concurrerint electorum, tunc ille definitor existat, quem scrutatores ipsi vel duo eorum in definitorem, tamquam magis idoneum, declaraverint assumendum; super quo ipsorum conscientiam oneramus. Causâ quoque rationabili nos movente, nostris monasteriis infra ditionem serenissimi domini regis Aragonum constitutis, de gratiâ speciali concedimus, quod ex aliquo eorumdem monasteriorum unus prior vel monachus, qui respectu priorum et monachorum suae propriae nationis in definitores electorum plures, ut supra praemittitur, voces habuerit, in definitorem quolibet generali capitulo eligatur, etiamsi in eum pauciores voces, quam in singulos priores et monachos nationis Castellae ad officium praedictum electos, concurrant. Hi autem septem definitores (ut praefertur) electi cum priore S. Bartholomaei, qui est de per se, et pater generalis unâ cum ipsis, habeant in negotiis particularibus omnimodam et plenam potestatem ordinandi, statuendi, definiendi omnia et singula quae secundum Deum et nostri Ordinis observantiam utiliora esse viderint in eodem capitulo ordinanda, statuenda, definienda. Ea vero quae per eos vel maiorem partem ipsorum fuerint ordinata, statuta vel definita, sine contradictione aliquâ inter personas, quas tangit negotium, inviolabiliter observentur. Nullatenus tamen possint definitores absque consensu eiusdem capituli statuta, constitutiones vel ordinationes de novo facere, sive iam facta tollere vel mutare, nec aliquam dispensationem perpetuam contra huiusmodi statuta concedere. Ceterum praedicta definitorum potestas, nisi in aliquibus casibus multum arduis et causâ magnâ quae per prius toti generali capitulo vel ipsius duabus partibus multum evidens et perutilis videatur, nullatenus possit tolli eisdem.

Generalis facultates durante capitulo expirent.

Verum, finito generali capitulo, nullo modo praedictâ potestate utantur, nisi in aliquibus casibus et certis diebus immediate capitulum ipsum sequentibus potestas aliqua per idem capitulum eisdem specialiter concedatur. Generali quoque durante capitulo, pater generalis ampliorem potestatem non habeat, quam habet unus definitorum, nisi in foro conscientiae; possit tamen aliquid quasi interloquendum dicere in rebus modicis, in quibus nulla videbitur dubitatio. Praeterea, dum publica tenebitur capituli generalis audientia, pater generalis et definitores, nullo alio inter eos sedente, contigui sedeant, observato inter eos ordine qui servatur in sessione capituli generalis. Verum quidquid fuerit per patrem generalem et definitores ordinandum, statuendum, vel defi-

niendum seu determinandum, ante per aliquem ad hoc designatum in publicâ audientiâ totius generalis capituli proponantur, nisi talia sint quae ibidem non deceat publicari. Quae autem fuerint per eosdem ordinata, statuta, definita seu determinata, ultimâ die capituli in eâdem audientiâ per patrem generalem seu per aliquem definitorum, quem ipse assignaverit, perlegantur. Omnia vero quae in capitulo generali fuerint tractata, dicta, seu determinata, in secreto penitus teneantur, donec ipsum capitulum sit finitum. Si tamen talia sint, quae utilitas petit seu honestas admonet ut in notitiam multorum non veniant, nullatenus aliquibus temporibus revelentur. Qui autem contrarium fecerit, debite puniatur.

EXTRAVAGANTES.

Qui excluduntur ab officio definitorum.

I. Non possint eligi in definitores capituli generalis neque patres capituli privati immediate praecedentis deputati, neque aliquis omnium visitatorum generalium suam visitationem in dicto generali capitulo terminantium, qui similiter non poterunt eligi in deputatos capituli privati triennio suae visitationis, nec denique ullus ex definitoribus capituli generalis immediate praeteriti, ut suorum munerum et officiorum possint residentia [1] subiici et rationem reddere. Quae omnia a sacrâ Congregatione episcoporum et regularium sunt approbata et observari mandata.

In quolibet monasterio unus tantum definitor eligi possit.

II. Ex professis unius et eiusdem monasterii non possit esse nec eligi nisi unus solummodo definitor, neque prior et procurator unius monasterii, quamvis diversorum monasteriorum professi in definitores simul eligi pariter valeant. Quoad monasterium vero S. Bartholomaei remaneat in suo vigore et vi constitutionis dispositio: nempe quod ultra priorem et procuratorem eligi possit in definitorem alter monachus dicti monasterii S. Bartholomaei, qui sit persona notabilis et discreta, loco et numero unius procuratorum in definitores eligendorum, prout in ipsâ constitutione disponitur.

Definitores capituli generalis alio novo officio eo in capitulo gaudere non possint.

III. Definitores capituli generalis non possint in eo eligi in visitatores generales, nec exeant a definitorio provisi aliis officiis et muneribus praeter illa quibus gaudebant, quando definitores electi fuerant; poterunt tamen eligi in deputatos capituli privati. Hoc idem observetur in capituli privati deputatis, videlicet, ut de aliquo officio provideri non possint in eodem capitulo.

IV. Procuratores definitores habeant votum in electione priorum domorum novarum, cum non possint exire a definitorio aliis officiis provisi, sed dumtaxat cum eisdem quibus ante electionem perfruebantur.

Missa pro Philippo II celebranda.

V. In sequenti sabbato post electum et confirmatum patrem generalem, totus Ordo celebret missam solemnem defunctorum pro catholico rege Philippo II felicis memoriae.

Procurator S. Bartholomaei non necessario definitor.

VI. Procurator monasterii S. Bartholomaei non sit definitor ex necessitate, sed poterit eligi si electoribus id convenire videbitur, sicut declaratum fuit a sacrâ Congregatione episcoporum et regularium.

De suffragiis et assistantibus electioni definitorum.

VII. Ad regulanda suffragia electionis definitorum sint scrutatores, et assistant simul cum praeside capituli pater generalis immediate absolutus ac omnes et singuli visitatores generales; aliquo vero vel aliquibus illorum deficientibus, subrogetur vel subrogentur deputati capituli privati secundum suorum monasteriorum antiquitatem. Visitator antiquior Castellae publicet et nominet electos in definitores, et in absentiâ illius socius convisitator, et in utriusque defectu, subsequens visitator antiquior.

Conditiones requisitae ad passivam definitoris electionem.

VIII. Eligendi in definitores debeant ad minus extitisse vel priores vel visitatores generales, sive lectores iubilati sive praedicatores regiae maiestatis cum exercitio, vel deputati privati capituli.

CONSTITUTIO VIII.

Quae ordinationes habebunt vim legis in nostro Ordine.

Tunc censeantur omnino firma quaecumque ordinationes vel statuta in generali capitulo facta, cum a duobus proxime sequentibus capitulis expresse revocata non fuerint, interim tamen plenarie observentur. Idem quoque censemus de quacumque dispensatione, ad relaxationem rigoris Ordinis pertinente, alicui monasteriorum seu personae Ordinis per capitulum generale concessâ vel concedendâ. Tamen

1 An recta lectio iudicet lector acius (R. T.).

libertates et praerogativae monasterio S. Bartholomaei in primo generali capitulo concessae, ita inviolabiliter serventur, prout commutatae et elargitae ipsi sunt ex decretis sacrae Congregationis successivo Brevi apostolico confirmatis.

EXTRAVAGANTES.

Ordinationes unius capituli omnino proponantur in duobus sequentibus.

I. Ut omnis imposterum dubitatio in nostrarum legum creatione et observantiâ tollatur, sacra Congregatio eminentissimorum et reverendissimorum S. R. E. cardinalium negotiis episcoporum et regularium praeposita statuit et decrevit, quod perpetuis futuris temporibus pater generalis et definitorium teneantur omnino proponere ordinationes vel statuta quaecumque, in nostro generali capitulo facta, in duobus aliis proxime sequentibus capitulis generalibus; et nisi, sicut praecipitur, proposita fuerint; huiusmodi statuta et ordinationes vim obligativam amittant.

Si approbentur in tertio in legem extravagantem transeant.

Propositione factâ, quae revocata et reprobata fuerint cum maiori parte suffragiorum per secretum scrutinium, prorsus extincta remaneant; quae vero similiter approbata et confirmata fuerint in secundo immediate sequenti capitulo generali, sine ullâ intermissione observentur, atque iterum proponantur in tertio proxime sequenti capitulo generali; in quo si ita pariter approbentur et confirmentur, omnino firma sint et in legem extravagantem transeant.

Si tamen in aliquo ex iis capitulis secus non fuerit statutum.

Si vero capitulum generale in secundâ vel tertiâ propositione expediens iudicaverit, aliqua statuta et ordinationes, in praecedentibus capitulis facta, diuturniori tempore esse probanda, ut ad legem extravagantem eleventur, sive censuerit quod aliqua statuta vel ordinationes observentur absque eo quod teneatur in proxime sequentibus capitulis procedere ad formandam legem extravagantem, tunc eadem statuta vel ordinationes innovare seu de novo facere poterit, atque ita noviter facta vim obligativam tantum habeant usque ad proximum sequens capitulum generale; atque in actis capitularibus describantur et publicentur. Nunquam vero in legem extravagantem transeant, licet pluries fuerint similiter innovata, nisi ulterius approbentur et confirmentur in duobus proxime sequentibus capitulis generalibus, ut supra; atque ita sacra Congregatio perpetuo et inviolabiliter servari mandavit, quibuscumque in contrarium non obstantibus.

De rotulis capituli generalis.

II. Firmam vim legis tantum habeat quod disponitur et ordinatur in nostris constitutionibus, extravagantibus et ordinario: rotuli vero capituli generalis et privati vim obligativam habeant et observentur, quousque publicetur in monasteriis rotulus capituli generalis proxime sequentis: litterae vero visitatorum generalium usque ad visitationem generalem immediate sequentem observari debeant sub poenis in illis contentis.

Declaratio legum ad quos pertineat.

III. Declaratio nostri Ordinis legum pertineat ad N. capitulum generale aut ad privatum, vel ad patrem generalem infra triennium inter generale et generale capitulum, qui consuletur si aliquod dubium occurrat, et interim declaratio prioris observetur. Nullae tamen declarationes vel interpretationes nostrarum constitutionum et extravagantium, a capitulo generali factae, vim legis extravagantis habeant et assumant, nisi in duobus proxime sequentibus capitulis generalibus, ut supra, propositae et confirmatae fuerint.

Exemptiones patrum generalium absolutorum.

IV. Patribus generalibus absolutis exemptiones sequentes conceduntur:

1. In toto nostro Ordine quilibet sacerdos duas celebret missas pro singulis illorum ex hoc saeculo decedentibus; qui vero sacerdotes non fuerint, missarum aequivalentiam, ut dicitur, nempe vesperas cum nocturno et laudes defunctorum dicere debeant.

2. Liberi sint et exempti ab onere missarum communitatis, et a quocumque alio officio praeterquam prioris aut deputati.

3. Assistere choro, nisi fuerint priores, non teneantur.

4. Ad capitula generalia et intermedia possint personaliter convenire, in eisque vocem activam et passivam intervenientes habere.

5. In omnibus locis praecedant quibuslibet monachis et prioribus Ordinis, excepto priore, cui subsunt, et visitatoribus generali-

bus vel specialibus, confirmatoribusque in actu visitationis et confirmationis monasteriorum ubi resideant.

6. Possint tam ad prandium quam ad coenam in communi refectorio conventus vel in designato pro infirmis comedere, vel ubi ipsis magis commodum fuerit; et in refectorio communi in mensâ principali sedeant, vel ubi ipsis magis commodum videatur.

7. Ipsis designetur socius in necessariis ministraturus tam in cellis quam extra monasterium progredientibus.

8. Eorum cella eodem modo ac cella prioris sit privilegiata, et insuper ingredi possint in alias cellas cum omnibus associatis.

9. Si in propriis suae professionis monasteriis commorentur, in communi refectorio sicut persona prioris tractari debeant; extra illud vero tam ad prandium quam ad coenam extraordinarium ipsis tribuatur; et insuper egressuris a monasterio socius et mulae pro ipsis parentur, ut decore et auctoritate debitis a monasterio egrediantur.

Exemptiones lectorum.

v. Patribus lectoribus actualiter legentibus et iubilatis exemptiones sequentes conceduntur:

1. Ad onus missarum pro communitate non teneantur.

2. Ad nullum officium in tabellis communibus designentur.

3. Gaudeant et vocentur titulo paternitatis.

4. Eorum cellae sint iubilatae, et ingredi possint in aliorum monachorum cellas, horis silentii exceptis; praeterea ipsis designetur socius pro assistentiâ in dictis cellis.

5. Choro assistere non teneantur, nisi in festis principalioribus a priore secundum consuetudinem monasterii celebrandis; in quibus, primis et secundis vesperis, processioni et missae intervenire debeant. Ad matutinum vero primis diebus tribus Natalis, Resurrectionis Domini et Pentecostes, die Epiphaniae, Ascensionis et Corporis Domini, Assumptionis beatissimae Virginis, sancti patris nostri Hieronymi, Omnium Sanctorum, Commemorationis defunctorum, Patroni vel titularis monasterii aut collegii, et in triduo maioris hebdomadae; praeterea sabbato sancto ad completorium, vigiliâ Nativitatis Domini ad primam, dominicâ Pentecostes ad tertiam, et in die Ascensionis ad nonam accedant.

6. Actuales lectores legere non teneantur, nisi usque ad Pentecostem; imposterumque ab illo die pro ipsis legant substituti, qui poterunt esse passantes.

7. Postquam duodecim annos in lecturâ philosophiae et theologiae in nostris collegiis compleverint, ceteris requisitis observantiae religionis et integritatis concurrentibus, iubilati existant et declarentur; omnibusque supradictis exemptionibus perfruantur, dummodo tamen ex debito officiorum Ordinis, si quae ipsi habeant, puta prioris, vicarii, aut aliorum, assistentiae chori et communitatis non teneantur.

Iisdem privilegiis fruantur vicarii generales.

vi. Patres vicarii generales, qui exercite Ordini sede vacante praefuerunt, iisdem gaudeant exemptionibus, quibus lectores iubilati; excepto tamen quod missas pro communitate celebrare teneantur.

Exemptiones pro iis qui quatuor ex his recensitis dignitatibus compleverint.

vii. Monachis qui quatuor munera seu dignitates obtinuerunt et compleverunt, serventur exemptiones sequentes, nimirum: Quod non teneantur accedere ad matutinum mediâ nocte, nisi in festis solemnioribus celebrandis a priore, nec pariter ad aliquam horam canonicam diebus ferialibus et simplicibus per totum annum.

Munera autem seu dignitates ad has exemptiones lucrandas sunt: prioratus domus electionis aut collegii, vel huius rectoratus integre completus; definitor capituli generalis; visitator generalis, qui in regnis Castellae duodecim ad minus monasteria, in Baeticae regnis decem, et in Aragoniae sex exercite visitaverit; secretarius generalis; et procurator generalis.

Aliae pro monachis triginta annos habitus habentibus.

viii. Monachis triginta annos a receptione habitus habentibus servari debeant exemptiones in singulis monasteriis consuetudine et praxi introductae et observatae, ad quas lucrandas vicariis, novitiorum magistris et correctoribus cantus, ultra annos habitus, superaddantur illi quibus haec officia obtinuerunt.

Aliae pro praedicatoribus.

ix. Patribus praedicatoribus regiae maie-

dicatoribus actualibus regiis. statis residentibus in curiâ, in praedicationis huiusmodi exercitio serventur sequentes exemptiones:

1. Teneantur monasteria suae professionis vestiarium ipsis tribuere, necnon alimenta iuxtam taxa in capitulo generali praescribendam.

2. Habeant vocem in omnibus electionibus sui monasterii, atque ad prioris electionem, etiam extra vigintiquinque leucas commorantes, citari debeant.

3. Post quatuordecim annos in huiusmodi exercitio praedicationis, sint iubilati cum his emptionibus, nempe: Non teneantur ad chorum, nisi in festivitatibus maioribus a priore celebrandis; ab onere missarum communitatis sint omnino liberi; non legantur nec designentur ad aliquod officium in tabellis; et denique gaudeant titulo paternitatis.

Praedicatores vero regiae maiestatis, qui in propriis monasteriis residentes, singulis annis tres saltem sermones in regiâ basilicâ, sive ad suae maiestatis consilia, vel alibi praedicant in curiâ, post dictos quatuordecim annos omnibus dictis exemptionibus gaudeant.

Constitutio IX.

De misericordiis, quae demandari debent in capitulo generali.

Misericordiam sibi fieri, antequam ad alia in generali capitulo procedatur, prior S. Bartholomaei flexis genibus coram definitoribus in eodem capitulo publice ac humili verbo petat. Cui primo sedens unus de definitoribus dicat: Quae est misericordia quam petitis? *Et tunc dictus prior respondeat:* Peto, ut absolvatis me ab onere huius prioratus, quem indignus guberno; quia ad illum regendum insufficientem me reputo. *Cui respondeat definitor:* Dante Domino, deliberabit Ordo, utrum vestra petitio sit admittenda vel ne, vobisque imposterum respondebit; surgatis ergo, et ad vestrum locum redeatis. *Per eumdem quoque modum successive faciant alii omnes et singuli priores in eodem capitulo consedentes, incipiendo a primo sedentibus, seriatim id petendo; quibus prior S. Bartholomaei singillatim respondeat, prout sibi fuit responsum. Super huiusmodi autem misericordiis cum prioribus ut praedicitur faciendis, videant definitores, generali durante capitulo, cum grandi maturâque deliberatione, praehabitis, si sit opus, veris informationibus. Quas utique misericordias ultimâ die capituli faciant, cum quibus viderint expedire, utilitate ac honestate Ordinis et monasteriorum attentis potius quam personarum favore; super quo eorum conscientias oneramus. Itaque praedictâ ultimâ die, antequam aliquid aliud pronuncietur ibidem, cuilibet priorum absolvendorum per unum de definitoribus ordine praedicto in scriptis respondeatur publice, sic dicendo: Circa misericordias per priores petitas Ordo deliberavit et definivit modo qui sequitur, videlicet: N. priores*[1] *talis monasterii Ordo facit misericordiam quam petiit, ipsosque absolvit a prioratibus quos habebant; et sic fiat de aliis prioribus etiam absentibus quibuscumque, quibus misericordia huiusmodi fuerit facienda: aliis autem, quibus non fiet misericordia, dicatur quod suo, sicut ante, utantur officio. Praeterea si pater generalis et definitores super faciendâ absolutione alicuius prioris se in partes aequales diviserint, petant a generali capitulo personam aliquam sibi dari, quae pro determinatione concordet parti, quam aestimat saniori ratione moveri. Hoc idem etiam observetur in quibuscumque aliis negotiis generalis capituli, in quibus similis occurret dissensio. Si autem hoc in capitulo contingat privato, ipsi de capitulo huiusmodi personam sibi eligant, quae similem, ut praefertur, und cum ipsis habeat potestatem. Praeterea dum tractandum fuerit aliquid in speciali de aliquo priore vel monacho, aut de domo cuius est prior vel monachus, hoc tractetur et determinetur ipso, quem vel cuius domus negocium tangit, absente. Qui vero remanserint, sint iudices in causâ illius absentis, vel domus eius. Sane qui fuerint a prioratibus absoluti seu privati, ad eosdem prioratus illâ vacatione nequeant eligi vel assumi.*

Extravagans unica.

Priores, quibus ex dispositione huius constitutionis facienda erit misericordia, et a prioratibus absolvendi sunt, prius vocati

1 Syntaxim reformet lector scius (R. T.).

vel personaliter vel per suos procuratores in definitorio audiantur, illisque notificentur causae et rationes ad suam absolutionem et misericordiam faciendam definitores moventes; quibus si dicti priores plene non satisfecerint, patres definitores ipsos hortentur, ut sponte renuntient, libereque cedant prioratibus, et si secus fecerint, ad misericordiam sine strepitu iudiciali procedatur.

CONSTITUTIO X.

Ad habendum capitulum privatum quatuor professi a patre generali et definitoribus assignandi.

Ad tenendum capitulum privatum, quoties illud intra triennium teneri oporteat, pater generalis et definitores, suâ praehabitâ deliberatione maturâ, assignent in ultimâ die quatuor personas nostri Ordinis, priores vel monachos, aut mixtim ex utrisque, discretas, a monasterio in quo residet pater generalis non multum remotas. Quod quidem capitulum teneatur ad dispositionem patris generalis, pro negotiis videlicet quae sibi multum ardua videantur, aut quae absque dispendio non patiuntur moram usque in futurum capitulum generale. Qui utique assignati omnino veniant, cum per praedictum patrem generalem fuerint evocati. Si tamen evocati, seu eorum aliqui, sint infirmi, aut alio iusto impedimento detenti, causam huiusmodi praedicto patri generali notificent: quo casu ipse loco illius vel illorum, ut praedicitur, impeditorum, alium vel alios eligat, prout viderit expedire. Idem faciat si aliquis vel aliqui eorum vel omnes sint rebus humanis exempti, vel secundum iudicium suum sint nimis in remotis locis occupati. Attendat tamen pater generalis, quod visitatores seu confirmatores generales vel speciales, aut personas pro capitulo privato, sive pro quibuslibet aliis negotiis assignatas a generali capitulo, non mutet ex eo quia praedicti assignati mutaverint statum suum; utpote, si ille, qui erat tempore generalis capituli prior, postmodum non sit prior, aut e contrario; sed oportebit quod alia iusta et rationabilis causa ad huiusmodi mutationem, si quam oporteat facere, eum moveat. Praeterea quaecumque fuerint ordinata seu definita per iam dictum privatum capitulum, quoties, ut praemittitur, fuerit congregatum, firma et valida in toto nostro Ordine teneantur. Si quae vero per idem privatum capitulum fuerint minus bene ordinata seu definita, per sequens generale capitulum debite corrigantur.

EXTRAVAGANTES.

I. Deputati pro capitulo privato eligantur per scrutinium et per schedulas secretas a patre generali et octo definitoribus, ita ut electus quinque suffragia ex novem habere debeat.

Ii vero per suffragia secreta eligantur.

II. Pater generalis non possit removere aliquem ex designatis pro capitulo privato, sine consilio et consensu visitatorum generalium regnorum Castellae; super quo stricte eorum conscientiae onerantur. Neque possit removere visitatorem generalem assignatum a capitulo privato, sine consensu capituli privati deputatorum.

Aliquem vero electorum pater generalis removere non possit.

III. In posterum pater generalis non possit removere visitatores assignatos a capitulo generali, sine consensu capituli privati.

Nec visitatores designatos a capitulo generali.

IV. Si contingat quod moriatur aut impediatur aliquis ex visitatoribus generalibus, non possit pater generalis nominare neque in eius locum eligere visitatorem sine consensu capituli privati, nisi solum remaneant visitanda quatuor, quinque aut sex monasteria. Verum ne visitatio incepta in aliquo monasterio detineatur, si alter visitatorum graviter aegrotaverit, vel mori contingat, convisitator ex monasteriis propinquioribus socium debita requisita habentem nominare possit pro visitatione inceptâ perficiendâ et prosequendâ in uno vel duobus aliis monasteriis. Si tamen infirmitas fuerit diuturna, aut visitator obierit, statim convisitator notificet patri generali, ut de visitatore, ut supra, provideat.

Neque eorum aliquo defuncto successorem per se eligere.

V. Non celebretur capitulum privatum post congregatum capitulum generale in monasterio S. Bartholomaei, nisi urgente, gravi et extremâ necessitate; et tunc nullus inhabilitetur, quin prius vocetur et audiatur; aliâs inhabilitatio invalida sit, nullumque habeat effectum.

Nemo inhabilitandus non auditum.

CONSTITUTIO XI.

De electione et facultate vi-

Certas personas in generales visitatores personarum et domorum nostri Ordinis; constitutas

sitatorum generalium.

in sacris, Deum timentes, discretas et sanctae religionis zelum habentes, pater generalis et definitores, diligenti deliberatione praehabitâ, in ultimâ die capituli generalis publice in eodem capitulo nominent et assignent, qui personas et monasteria Ordinis eisdem assignata infra triennium visitent, in tertio videlicet anno suae assignationis; quam utique visitationem faciant secundum formam traditam in quadam nostrâ constitutione infrascriptâ. Ceterum nullus visitator suum visitet convisitatorem, sed possit tantum informationes recipere, et, quatenus opus sit, ad patrem generalem trasmittere ut provideat. Neque visitator aliquis visitet domum, cuius est professus, donec habet facultatem redeundi ad domum suae professionis; sed, loco illorum qui, ut praefertur, visitare non debent, assignentur praedictâ ultimâ die et in eodem capitulo alii visitatores ad huiusmodi visitationem speciales. Habeant autem omnimodam et plenariam potestatem emendandi et corrigendi negligentias et excessus tam priorum quam monachorum Ordinis nostri post visitationem proxime praeteritam contingentes. Si autem negligentiae seu excessus correctione indigentes, qui ante huiusmodi visitationem praeteritam contigerunt, visitatores praeteritos latuerunt, tunc visitatores praesentes possunt et debent talia corrigere, et, prout expedit, emendare. Nullam tamen possunt facere constitutionem seu ordinationem de novo, quae communem Ordinis statum concernat, nec monachorum domus visitare; nisi de prioris, aut, priore absente, vicarii licentiâ, confessiones recipiant, nec praetextu suae potestatis aliquem a suo prioratu, nisi de speciali licentiâ capituli generalis vel patris generalis, absolvant, nisi in casibus infrascriptis, videlicet: Pro haeresi, pro simoniâ manifestâ, pro carnali impudicitiâ, pro dilapidatione, bona monasterii enormiter alienando, pro furto, homicidio, gravi sortilegio, solemni periurio, pro conspiratione, hoc est cum aliquibus malitiosâ concordiâ ad obviandum Ordinis disciplinae aut statutis capituli generalis, si fuerit falsarius litterarum domini Papae, aut cardinalium, aut principum, aut episcoporum vel priorum nostri Ordinis, si, contra communia nostri Ordinis instituta, gratias aut privilegia impetraverit vel retinuerit, vel uti praesumpserit. In quibus casibus, factâ huiusmodi absolutione, electioni celebrandae novi prioris intersint, et ipsam confirment aut infirment. Nullatenus tamen ipsorum visitatorum aliquis eligi poterit in hoc casu, nec alio quocumque modo vacaverit, nisi morte vel triennii elapsu; nec dicti visitatores recipere possint renuntiationem alicuius prioratus absque speciali potestate capituli generalis vel patris generalis, sibi ad hoc specialiter concessâ; nec ab ipsâ domo discedant, priusquam sit illi de priore provisum. Sane si persona electa ab eodem monasterio longe distet, et interim praedictos visitatores ibidem moram trahere foret nimis damnosum, suaeque visitationis impedimentum, tunc ipsi dent confirmatores illius electionis non multum remotos, et illi, cum fuerint vocati, teneantur ad illam domum illico pervenire, et ea quae ad confirmatorum pertinent officium exequi; neque ab illâ domo animo non revertendi recedant, donec illi de priore provideant. Quod si praedictis visitatoribus melius et facilius videatur quod ipsimet ad dictam domum tempore congruo revertantur, tunc confirmatores alios non assignet, sed ipsi huiusmodi electionis et confirmationis negotium modo debito exequantur. Ad haec, quocumque casu viderint expedire, possint praefati visitatores priorem suspendere ab officio et administratione prioratus ad tempus, vel usque ad capitulum generale, et huiusmodi absolutionem seu privationem, si quam fecerint, protinus patri generali in scriptis notificent, ut idem huiusmodi negotia sciat, et, si oporteat, provideat in eisdem. Praefatam quoque potestatem confirmandi vel infirmandi electiones habeant generales visitatores in prioratibus domorum suae visitationis, quas, tempore quo in eisdem domibus generalem suam visitationem exercent, etiamsi aliàs quam per privationem vacare contigerit.

EXTRAVAGANTES.

Officia, quae providentur a definitoribus per scrutinium conferenda

1. Officia quae providentur a definitoribus, qualia sunt visitatorum generalium, deputatorum capituli privati, et priorum novarum domorum, conferantur per electionem cum scrutinio, et non per compromissum: idemque servetur in privato capitulo.

Mandatum pro visitatoribus a generali et definitoribus subscribenda.

II. Mandatum commissionis traditae visitatoribus generalibus sit subscriptum a patre generali et ab omnibus definitoribus, remaneatque et conservetur apud patrem generalem, quousque, tempore visitationis adveniente, dictis visitatoribus cum sigillis ab ipso consignetur.

Numerus visitatorum.

III. Sex eligantur visitatores generales sub hac formâ, nimirum: duo pro visitandis monasteriis in regnis Castellae et Legionis constitutis; duo alii pro existentibus in provinciâ Baeticae visitandis, simul cum monasteriis B. Mariae de Guadalupe, S. Catharinae Talabricensis et S. Hieronymi de Juste, prout hucusque practicatum fuit; et duo pro monasteriis regnorum Aragoniae, unâ cum monasterio de la Nora et Caravaca visitandis; quorum alter monasteriorum dictorum Aragoniae regnorum professus esse debeat.

De visitatione personae patris generalis.

IV. Persona patris generalis a visitatoribus generalibus Castellae generaliter visitetur interim quo celebratur capitulum generale, et quidquid resultaverit ex dictâ visitatione contra personam patris generalis, consignetur definitoribus qui illud pronuncient in definitione; quod auctoritate apostolicâ confirmatum est.

Visitatorum in visitatione exemptio a patre generali.

V. Pater generalis visitatoribus generalibus aliquod monasterium aut monasteria suae visitationis aut designationis non auferat, neque etiam in ipsis monasteriis casum aut casus aliquos visitatoribus limitet, nec personam aut personas ab eorum generali visitatione reservet.

Priores praecedant visitatoribus.

VI. Patres visitatores generales signa faciant consueta monachis sero venientibus ad chorum, eorumque excusationes recipiant, licentiasque concedant inde egressuris; idemque omnino fiat tarde ad refectorium accedentibus, alia tamen signa faciant priores. Quoad vero locum in choro vel in refectorio priores semper praecedant visitatoribus, atque ita ad gratias servetur.

Officium visitationis vacet per acceptationem prioratus.

VII. Ipso facto, quod visitator generalis acceptat aliquem prioratum, absque aliâ renunciatione vacet officium visitationis generalis.

Visitatores non eligendi priores nisi in proprio professionis monasterio.

VIII. Visitatores generales non possint eligi in priores nec in procuratores capituli generalis in monasteriis sui territorii, nisi in proprio suae professionis.

IX. Visitatores generales, nedum monasteria suae professionis visitare non possint, ut constitutio disponit, verum nec ea ubi in triennio suae visitationis tamquam subditi aut superiores vixerint.

Qui possint eligi in visitatores.

X. Eligendi in visitatores generales debeant praecise definitores generales, vel capituli privati deputati, aut priores monasteriorum electionis et collegiorum, vel lectores iubilati, aut praedicatores regiae maiestatis in exercitio extitisse.

XI. Visitatores generales possint in suâ visitatione quemcumque priorem, propter eius diuturnam infirmitatem actualem vel habitualem, vitam communem sequi actibusque communitatis regulariter assistere impotentem, a suo prioratu absolvere.

Visitatio generalis fieri non possit a patre generali.

XII. Visitatio generalis fieri non possit a patre generali, sed unice a visitatoribus generalibus in capitulo generali nominandis, ut in constitutione disponitur et hactenus observatum fuit, sicut capitulum generale MDCXCVI resolvit ex commissione sacrae Congregationis episcoporum et regularium.

CONSTITUTIO XII.

De assistentiâ patris generalis in monasterio S. Hieronymi Abulensi.

Non exeat pater generalis extra monasterium S. Hieronymi a Iesu de Abula, ubi est assignata eius residentia a religione et confirmata a venerabili Innocentio XI die XXII *novembris anno* MDCLXXXVIII, *ad locum seu partes aliquas ultra quinque leucas ab eodem distantes, nec etiam intra easdem ad villam aliquam accedat, nisi in casu multum necessario, in quo, si non iret, maximum damnum religioni in personis vel in rebus verisimiliter immineret. Quem utique patrem generalem hortamur in Domino, ne etiam infra dictas quinque leucas extra dictum monasterium, in quantum poterit commode, exire frequentet, ut in monasterio pro expediendis negociis Ordinis facilius valeat inveniri.*

EXTRAVAGANTES.

Non exeat nisi de consilio su-

I. Iustâ etiam causâ interveniente pater generalis non exeat a monasterio suae resi-

rum deputatorum.

dentiae ultra quinque leucas in constitutione praescriptas, absque consilio capituli privati deputatorum, vel saltem duorum ex illis illuc ad id accedere debentium.

Ad eius autem substentationem quodlibet Ordinis monasteriorum concurrere debeat.

II. **Ad congruam substentationem patris generalis monachorumque eius assistentiae designatorum concurrat collegium Abulense secundum illius possibilitatem;** reliquum vero a cunctis Ordinis monasteriis persolvi debeat proportionabiliter per aes et libram iuxta uniuscuiusque redditus, prout a sacrâ Congregatione episcoporum et regularium decretum fuit et in posterum observari mandatum.

Archivium Ordinis in monasterio Abulensi existat, e quo sine generalis licentia nihil possit extrahi.

III. Archivium nostri Ordinis existat in dicto collegio Abulensi, ubi residet pater generalis, duasve claves habeat, quarum unam pater generalis, et, generalatu vacante, prior vel vicarius praeses dicti monasterii, alteram secretarius generalis, eoque vacante vel absente, secretarius secundus habeant; a dicto vero archivio nullatenus possit extrahi aliquod instrumentum, bulla, actorum liber, processus, seu quodlibet aliud in ipso archiviatum et custoditum, sine licentiâ in scriptis dicti patris generalis, seu vicarii generalis sede vacante, relictâque in eo cautione ab extrahente subscriptâ super restitutione instrumenti ab ipso extracti. In dicto autem archivio serventur omnes processus criminosorum monachorum, donec e vivis excesserint, licet delictum tantummodo sit semiplene probatum: post mortem vero inquisitorum vel condemnatorum servetur consuetudo antiqua cremandi processus omnes criminales respective.

CONSTITUTIO XIII.

De facultate patris generalis et de remedio monasterii quod ab illo fuerit gravatum.

*Habeat pater generalis infra triennium, videlicet inter capitulum et capitulum generale, plenariam et omnimodam potestatem quam habet capitulum generale. Nec potestas huiusmodi alteri committatur, nisi in certo aut certis articulis ex aliquâ rationabili causâ et ad certum tempus de consensu dicti patris generalis omniumque definitorum contingat aliter ordinari. Verumtamen statuta per generale capitulum facta idem pater generalis revocare non possit, nec de novo aliqua facere, quae factum Ordinis commune concernant. Caveat quoque, **ne in dispensationibus circa constitutiones Ordinis faciendis potestatem sibi concessam excedat, nec eâdem potestate nullatenus abutatur; immo, Deum semper habendo prae oculis, favore, odio et quolibet alio impedimento postpositis, se viriliter et virtuose in omnibus exercendo, bonam honestatem et decentem nostrae religionis observantiam semper et ubique ostendat; alioquin per generale capitulum veniet puniendus.** Quod si aliqua domus nostra per eum se sentit intolerabiliter pergravari, supplicet sibi quod desistat a tali gravamine. Quod si renuerit, domus, quae damnum timet, significet hoc pro privato capitulo deputatis: at illi a die requisitionis usque decem dies, expensis domus vocantis, ad monasterium ubi residet pater generalis, ad privatum capitulum tenendum conveniant; et si quod invenerint gravamen removeant; si autem gravamen tolerabile viderint, conquerentes ipsorum arbitrio castigentur. Est enim intentionis nostrae, quod parvum aut mediocre incommodum propter bonum obedientiae toleretur.*

EXTRAVAGANTES

I. Pater generalis non possit Romam scribere in rebus pertinentibus ad totum Ordinem sine consensu capituli generalis aut privati; et noster Ordo habeat protectorem et procuratorem in Curiâ Romanâ.

Generalis facultas non sit Romam scribendi de rebus ad totum pertinentibus sine consensu capituli generalis.

Insuper monachi qui necessitatem habuerint scribendi patri generali, non dicant *Domine*, nec *Domine pater*, sed tam in litteris quam in nostris locutionibus dicatur et appelletur noster pater generalis, et non generalis tantum; idemque observetur a monachis cum suis prioribus.

II. Si contingat (quod Deus avertat) patrem generalem facere aut tractare aliqua in praeiudicium et damnum Ordinis, quicumque illius monachus possit libere scribere deputatis capituli privati, aut cuilibet illorum, sumptibus Ordinis; sicut in rebus ad proprium monasterium S. Bartholomaei pertinentibus, quilibet monachus illius poterat habere recursum ad visitatores generales iuxta nostras constitutiones antiquas, quando prior eiusdem monasterii S. Bartholomaei erat simul generalis totius Ordinis.

[illegible] generalibus [illegible] monachus deputatis capituli privati scribere possit.

III. Pater generalis non possit ponere praesidentes in monasteriis professionis, etiam vacantibus prioratibus.

Liber secretariae efformandus pro registratione decretorum, dispensationum, etc.

IV. Formetur liber secretariae, in quo scribantur omnia decreta, dispensationes, causae et iustificationes illarum, et pater secretarius generalis teneatur dictum librum praesentare coram patre generali et definitorio subsequenti, ut videatur rectitudo dictarum dispensationum; id ipsum observetur in sententiarum tam a paternitate suâ quam a visitatoribus vel iudicibus Ordinis legitime promulgatarum dispensationibus ab ipso patre generali concessis.

Pater generalis neminem ab obedientiâ priorum et regularis observantia queat eximere

V. Pater generalis nullum possit eximere monachum ab obedientiâ immediate suorum priorum; nec a praeceptis et censuris, prout de iure et nostris constitutionibus, ab ipsis suis monachis impositis, vel in eis dispensare, sive in his quae pertinent ad relaxationem regularis observantiae et constitutionum Ordinis, sine legitimâ et iustâ causâ coram illo probandâ, quae constet de manifesto gravamine aut excessu priorum; neque pariter valeat ad se avocare causas dictorum monachorum, in primâ instantiâ a suis prioribus de iure cognoscendas, nisi in gradu recursus aut appellationis a definitivâ vel interlocutoriâ vim definitivae habente. In casu vero manifestae omissionis et negligentiae priorum in causis inchoandis, prosequendis et definiendis, cum delicta fuerint publica, dictus pater generalis priorem vel priores de suâ omissione et negligentiâ arguere debeat, et, quatenus opus sit, compellere possit, ut in dictis causis procedant, ipsis designato termino competenti ad illarum definitionem; intra quem si dicti priores negligentes fuerint, possit ad se avocare causas praedictorum, de illis cognoscere, easque definire per se aut suos visitatores, dictosque priores de huiusmodi omissione et negligentiâ punire.

Pr[illegible] monasteriorum regimen servandum neque a patre generali non removendum.

VI. Pater generalis liberum relinquat prioribus regimen et gubernium suorum monasteriorum, quod ad ipsos immediate spectat, reservato tamen in omnibus recursu ad eumdem patrem generalem, ut decrevit sacra Congregatio episcoporum et regularium pro monasterio S. Bartholomaei. Neque pater generalis ponere et removere possit officiales in monasteriis (exceptis officialibus in domibus novis). Quoad vero remotionem, sine praevio ad illum recursu et causae cognitione, auditis partibus, praecipere nequeat prioribus ut ab officiis removeant vicarium, magistrum novitiorum, lectores Scripturae, procuratores, depositarios, aliosque officiales, a dictis prioribus simul cum suis capitulis vel deputatis electos et provisos; quatenus vero ipsi patri generali, ut supra, constiterit, quod in aliquibus monasteriis non fuerint debite et legitime officiales praedicti electi, aut quod officia fuerint provisa de personis indignis aut malae administrationis, tunc poterit cogere priores ut provisos removeant et de personis dignis provideant; et si priores non obtemperaverint, contra illos procedat cum remediis facti vel iuris.

Patri generali facultas [illegible] gatur aliquem dispensandi [illegible] poenitentiis [illegible] positis

VII. Pater generalis rigorose procedat in dispensandis mandatis et poenitentiis a iudicibus Ordinis impositis, ne nimia indulgentia occasio iterandi culpas existat; quare, si aliqua dispensatio ab ipso fuerit concedenda, prius a iudicibus informationem accipiat, ut per eam ex ipsis intelligat an conveniat, vel non, talem dispensationem et misericordiam concedere: itaut dispensationes semper ab ipso fiant cum causae cognitione.

[illegible]

VIII. Servato, ut par est, tenore motu-proprii Gregorii XIV, dictus pater generalis non possit dispensare cum illegitimis ad officia prioris, vicarii, aliarumque nostri Ordinis dignitatum, nisi cum generali vel privato capitulo, excepto tamen si capitulum generale aliquas designaverit personas, facultate ipsis concessâ ad faciendum simul cum patre generali huiusmodi dispensationem, ut in dicto motuproprio statuitur; declarando insuper, ad quamlibet dignitatem vicarii, prioris, visitatoris aut definitoris novam requiri gradatim dispensationem in dictis illegitimis.

[illegible]

IX. Pater generalis liberas omnino relinquat electiones nostrorum monasteriorum, neque impediat a vocalibus eligi quemlibet

monachum habentem conditiones et qualitates a iure et nostris constitutionibus requisitas.

CONSTITUTIO XIV.

Quomodo monachus poterit mutari ad aliud monasterium.

Mutare monachum aliquem invitum ad locum alium, seu monasterium aliud, in perpetuum, nec pater generalis intra triennium, nec etiam definitores in generali capitulo, neque visitatores in suâ visitatione valebunt, nisi eius demerita evidenter huiusmodi mutationem exposcant, super quo eorum conscientias oneramus. Verumtamen propter novi monasterii fundationem, aut aliam rationabilem causam, possint dictus pater generalis inter triennium, aut definitores in generali capitulo, unâ cum dicto generali, talem mutationem facere, dumtaxat usque ad sequens capitulum generale, observato semper, ne sit mutatio monacho, aut domui cuius est professus, maius damnum, quam commodum domui, ad quam mittitur, ex huiusmodi mutatione sequatur. Si autem monachus aliquis voluerit a patre generali licentiam petere ad aliud nostri Ordinis monasterium transeundi, illud suo prius priori notificet; qui quidem prior informationem vel intentum suum patri generali transmittat; ipse autem pater generalis, tali informatione vel intento praehabito, ex causâ legitimâ quae sibi videbitur, huiusmodi licentiam dare possit.

EXTRAVAGANTES.

Monachi fugitivi ad nova monasteria non mittendi.

I. Pater generalis non mittat monachos fugitivos, vel quibus imposita fuerit poenitentia, ad monasteria nova; et si missi fuerint, non habeant vocem in capitulo.

II. Monachi, qui ire ad alia monasteria ex levitate procurant, disciplinae magistri subsint, neque exeant ab eo monasterio, ad quod mittuntur, usque ad sequens capitulum generale, et servent silentium. Illi vero, qui ob suas culpas mittuntur ad talia monasteria, ultra poenas eis impositas, servent silentium cum omnibus, illis exceptis quos prior eis designaverit.

III. Pater generalis, iustâ causâ interveniente, et praehabitâ informatione a monachis religionis zelo morumque honestate optime commendatis, possit, prout ipsi magis expedire videbitur, transferre cum patentibus simplicibus monachos de uno in aliud monasterium; dummodo tamen, quoad vocem in electione prioris monasterii professionis habendam, serventur statuta Ordinis cum monachis sic translatis; possit vero tam monachus quam illius prior, ante exequutionem dictae simplicis patentis, patri generali repraesentare rationes seu causas legitimas, si quas habuerint, ut suspendatur exequutio; quibus auditis, decernat pater generalis, prout ipsi magis expedire videbitur, cui obedire omnino teneantur.

De monachis translatis.

IV. Monachi ita translati de uno monasterio ad aliud per simplicem patentem patris generalis, teneantur facere in scriptis coram priore monasterii inventarium omnium supellectilium et mobilium quae secum transferunt; et pariter, cum ad propria monasteria redierint, omnium rerum et utensilium quae secum portant.

Expensae pro translatione necessariae.

V. Monacho translato de uno in aliud monasterium cum debitâ licentiâ, ut ipsi inserviat in aliquo ministerio, teneatur dictum monasterium omnes itineris expensas tam in transitu quam in reditu ad proprium monasterium facere et persolvere, prout ex consuetudine generali Ordinis hucusque servatum fuit.

CONSTITUTIO XV.

Quando teneatur prior epistolas suorum monachorum transmittere ad patrem generalem.

Si proclamatorias litteras seu denunciatorias de priore suo, vel conventu, aut de aliquo, seu aliquibus singularibus personis illius domus, cuius est professus, aliquis monachorum velit mittere patri generali, prior praedicti mittentis huiusmodi litteras illius monasterii expensis mittere teneatur, dum tamen mittens monachus coram aliquibus dicat priori suo in genere, quod super aliquibus visitationem seu aliquod remedium illi domui utile exigentibus patri generali conscribit, quod si differretur, non modicum damnum sive periculum posset contingere. Quod si prior praedictus litteras praefatas non miserit, ad patris generalis sive visitatorum arbitrium puniatur. In aliis vero casibus prior huiusmodi monachi litteras mittere non tenetur. Si tamen absque monasterii expensis scribere patri generali ali-

quis monachus voluerit, dummodo suo priori dicat in genere quod patri generali conscribit, quamvis super quibus scribit, non declaret, scribendi habeat libertatem. In quo casu priori suo litteram clausam ostendat, ut ex eius superscriptione generali constet, ipso sciente, litteram esse missam. Si contra fecerit, suo priori littera remittatur, ut sibi poenitentiam condignam imponat. Nullus etiam prior seu monachus litteras, quas priores vel monachi patri generali, aut quas alicui priori vel monacho pater generalis transmiserit, quovis modo aperiat sive legat. Pater vero generalis super contentis in huiusmodi litteris, cum viderit expedire, incunctanter apponat remedium opportunum et si oportuerit, ad illam domum personas aliquas destinare, illas mittere non retardet cum potestate plenariâ super talibus negotiis providendi. Hae autem personae sic missae, vel pater generalis, si monachos, qui eas vocari procurarunt, non iustâ causâ fuisse motos repererint, graviter eos puniant, ut eorum exemplo alii similia non audeant attentare.

EXTRAVAGANTES.

Litteras aperientes vel impedientes, voce activâ et passivâ ad quadriennium privantur.

I. Nullus monachus aperiat neque impediat malitiose, vel per quamcumque aliam viam, epistolas, missivas aut expeditiones, quas trasmiserit pater generalis, neque ad patrem generalem ab aliis transmissas, sub poenâ privationis vocis activae et passivae, quod est confirmatum per Bullam apostolicam. Huiusmodi insuper vocis activae et passivae privatio durare debeat quadriennio; et si delinquens prior fuerit, statim passivâ, et post finitum prioratum activâ voce privetur usque ad finitum quadriennium.

Post ostensa memorialia vel litteras nihil addendum.

II. Monachi scribentes epistolas aut memorialia, quin illa ostendant suo priori, aut si post scripta et ostensa aliqua addiderint, ut dicitur in nostrâ regulâ, forti iudicio condemnentur.

Non edendi libri a monachis sine licentia definitorii vel generalis.

III. Nullus monachus nostri Ordinis possit per se vel per alios edere et typis mandare libros, sive aliud quodcumque opus, absque licentiâ in scriptis nostri definitorii generalis, aut patris generalis inter capitulum et capitulum; quibus stricte iniungitur, quod operis examen personis gravibus et doctis nostri Ordinis committant, antequam dictam licentiam concedant; quae simul cum censurâ et approbatione, et cum debitis licentiis ante impressionem necessario obtinendis, in principio operis imprimantur.

Tituli cuique post absolutum officium dandi.

IV. Patri generali atque generalibus absolutis detur titulus magistri et paternitatis reverendissimae; patribus autem prioribus actualibus et absolutis regiorum monasteriorum S. Bartholomaei de Lupiana, B. Mariae de Guadalupe et S. Laurentii, definitoribus generalibus et deputatis capituli privati, dum ea munera exercent, titulus reverendissimae etiam donetur.

Titulus vero paternitatis prioribus actualibus et absolutis monasteriorum electionis, lectoribus iubilatis et actualibus visitatoribus et confirmatoribus in actu confirmationis, secretario et procuratori generali, prioribus domorum novarum, et rectoribus collegiorum, ac demum vicariis actualibus monasteriorum S. Bartholomaei, S. Mariae de Guadalupe, S. Laurentii dell'Escurial et abbatiae Parracensis tantummodo concedatur.

CONSTITUTIO XVI.

Quando prior debet habere consensum sui capituli et consilium cum deputatis.

In quibuscumque casibus consensus capituli requiratur de iure, prior cuiuslibet monasterii nostri Ordinis consensum huiusmodi habeat, puta in venditionibus, permutationibus, donationibus, seu per longa tempora arrendationibus, aut quibuscis aliis possessionum alienationibus quarumcumque, necnon et rerum mobilium pretiosarum monasteriorum et aliis quibuslibet casibus in iure contentis. Verum si talia sint, in quibus non requiratur de iure consensus capituli, si casus huiusmodi sint ardui, seu negotia grandia, tunc prior consilium habeat cum monachis constitutis in sacris, ad talia negotia per sui monasterii capitulum sibi specialiter deputatis. Deputentur autem quinque ad plus et tres ad minus monachi in sacris constituti per viam scrutinii, modo quo definitores in generali capitulo eliguntur, ad praedictum consilium priori tribuendum, quoties fuerit opportunum. Postquam vero deputati praedicti per priorem requisiti in huiusmodi negotiis explicaverint quod sibi videbitur, prior faciat quod sibi magis rationabile et

proficuum videatur, omni omnino propriâ affectione atque personarum acceptione remotâ, exceptis tamen casibus in quibus prior tenetur sequi sui capituli aut sibi deputatorum consilium; qui quidem casus in nostris aliis infrascriptis constitutionibus continentur; alioquin prior debite puniatur. Hoc autem praecipue semperque in nostro Ordine observetur, quod nullus consilium suum, iudicium, seu sententiam, aut alterius, pertinaciter praesumat defendere, ne in loco consilii discordiae oriantur. Ceterum in rebus consuetis et levibus petere consilium ab huiusmodi deputatis nullam priori necessitatem imponimus. Ne autem prior circa temporalia pergravetur, sed spiritualibus frequentius devotiusque intendat, officia domus commendet talibus personis, quae fideliter et utiliter debitâ cum diligentiâ illa ministrent.

EXTRAVAGANTES.

De consensu prioris pro actuum validitate.

I. Disponentibus nostris constitutionibus quod pro validitate alicuius actus debeant simul concurrere vota maioris partis conventus et consensus prioris, in his casibus, quia sunt duo consensus et capita distincta, etiamsi totus conventus, aut maior pars illius, actum velit, nisi prior consentiat concurratque cum illis, talis actus est invalidus; ita e converso, si prior velit, nisi simul consentiat et concurrat maior pars conventus, sit pariter actus invalidus; veluti in electionibus vicarii, procuratoris, in receptione et professione monachorum, et in alienationibus et aliis similibus.

II. Quando aliquid monachus dixerit in capitulo suo praelato « Quomodo vobis placuerit, vestraque erit voluntas » aliudve aequivalens, suum votum conformare intelligatur et iudicetur sine aliquo dubio cum voto prioris; ille autem qui postea conquestum fuerit aut murmuraverit, arbitrio dicti prioris voce capitulari privetur; et pariter privetur voce capitulari a suo priore monachus, qui revelaverit quae capitulariter tractantur et aguntur inter monachos vocales ordinis sacri, si prior eos hortatus fuerit ut secretum servent.

Vicarius unus ex deputatis in suo monasterio.

III. Vicarius sit unus ex deputatis, qui debent esse in quocumque monasterio; cum sit secunda persona monasterii, et absente priore eiusdem habeat auctoritatem.

Requisita ad venditiones et contractus faciendos.

IV. In omnibus nostri Ordinis monasteriis serventur de iure servanda circa alienationem, donationem, permutationem, cambium, censum quorumcumque bonorum immobilium seu mobilium pretiosorum, eorum ultra triennium locationem, seu alium quemlibet alienationis contractum. Et praecipue observentur requisita infrascripta: quod talis venditio, donatio, census, cambium, vel quilibet alius alienationis contractus, cedat in manifestam et evidentem utilitatem monasterii, informatione de illâ praehabitâ; quod proponatur deinde et tractetur per tres vices in capitulo conventus, capitulumque seu illius maior pars, accedente simul prioris consensu, in dictâ alienatione seu contractu conveniat: et quod tandem petatur et obtineatur licentia specialis a patre generali, informatione utilitatis, tractatibusque in capitulo habitis ad illum in formâ authenticâ transmissis, ac specificâ factâ mentione rei donandae, mutandae vel alienandae. Idem omnino in locatione bonorum immobilium ultra triennium servari debeat, sub poenis a iure statutis.

Procurator et depositarius monasterii in illius deputatos eligi nequeant.

V. Procurator temporalium et depositarius cuiuslibet monasterii in illius deputatos nullatenus eligi possint; priores vero absoluti suorum monasteriorum, licet in deputatos electi non fuerint, ad omnes actus consultivos cum deputatis simul vocentur; non tamen ad eos, in quibus per nostra statuta praedicti deputati votum decisivum habent.

Priores nisi gravi de causa ultra sex dies a suis monasteriis non absint.

VI. Patres priores ultra sex dies a propriis monasteriis non exeant nec absint absque licentiâ in scriptis patris generalis, nisi magna necessitas, casusve gravis, repente contigerit, quae praedictam licentiam absque monasterii detrimento expectare non permittat; tunc vero priores casum huiusmodi post illorum absentiam quamprimum dicto patri generali notificent; non tamen ad hoc teneantur in illis diebus et absentiis, quas pro visitandis administrationibus, granciis, aliisque monasteriorum possessionibus dicti priores consumpserint.

Constitutio XVII.

Quod nullus prior nostri Ordinis eligatur in priorem alterius monasterii, nisi S. Bartholomaei; et quod monachus electus in priorem alterius monasterii, in eo possit remanere perpetuo.

Quicumque monachus nostri Ordinis, qui per electionem assumptus fuerit ut sit prior cuiuscumque alterius monasterii, terminato suo officio possit semper permanere in monasterio in quo fuit prior, aut redire ad monasterium a quo fuit assumptus. Verum si in domo in qua fuit prior elegerit perpetuo remanere, priori eiusdem monasterii, infra mensem post confirmationem novi prioris computandum, suisque successoribus obedientiam repromittere teneatur, alioquin priori monasterio remaneat obligatus. Ceterum nullus prior nostri Ordinis eligatur in priorem alterius monasterii, et, si fuerit electus, talis electio sit nullius roboris; excepto tamen monasterio S. Bartholomaei, in quo alter prior nostri Ordinis eligi poterit, licet ad acceptandum compelli nequibit, nedum ob specialem praerogativam quam olim obtinuit ut caput esset totius Ordinis, sed etiam ob praerogativas quas adhuc retinet ut sit definitor perpetuus cum praecedentiâ et vicarius generalis totius Ordinis in casu vacationis generalatus.

Extravagantes.

In postulationibus duae partes electorum debent concurrere.

i. Quando aliquis prior fuerit postulatus in priorem monasterii suae professionis, pater generalis, si viderit adesse causas legitimas, ei poterit dare licentiam pro acceptandâ postulatione. Et declaramus quod in postulationibus intervenire debent duae partes electorum, prout in Ordine practicatum fuit.

ii. Prior absolutus nequeat manere in perpetuum in monasterio, ubi explet prioratum, in eoque iterum obedientiam repromittere, nisi praecedat consensus prioris et capituli, seu maioris partis dicti monasterii, infra mensem ab hac constitutione praescriptum; quo praecedente, sine aliâ licentiâ patris generalis, aut consensu prioris et capituli monasterii suae professionis, possit in monasterio, ubi fuit prior, perpetuo permanere, priorique et successoribus eius infra dictum mensem obedientiam repromittere.

iii. Pater generalis possit nominare aliquos priores actuales pro electione monasterii, ubi residet curia regia, consideratis qualitatibus ad illum prioratum requisitis; et similiter pro electione in aliis monasteriis, quae proxima sunt conspicuis civitatibus, sicut etiam in monasteriis propriae professionis, quatenus tamen huiusmodi indulgentiam ipsa monasteria requisiverint; rector vero collegii Salamantini in priorem monasterii B. Mariae de Guadalupe de speciali religionis concessione eligi valeat.

iv. Priores novarum domorum nequeant promoveri seu eligi in priores aliorum monasteriorum, nisi in propriis suae professionis vel in aliquo casu speciali et valde necessario, et tunc praecedere debeat licentia patris generalis. Sic vero electus a prioratu, quem obtinet, nullatenus vacet, donec fuerit confirmatus in monasterio ubi fuerit electus.

Constitutio XVIII.

Ad quem pertineat haereditas illius, qui est electus in priorem alterius monasterii.

Si monachus unius monasterii per electionem in priorem alterius monasterii assumatur, et eidem priori manenti aliqua donatio, haereditas, aut legatum deveniat, ad prius monasterium pertinebit; nisi antequam ei talia obvenirent, vel in brevi obventura verisimiliter crederetur, idem prior declarasset velle se, sui tempore prioratus expleto, monachus eiusdem monasterii remanere; tunc enim ad secundum monasterium pertinebunt: in quo casu, tempore sui prioratus exacto, ibidem manere et propteri cogetur. Si vero ad huiusmodi prioratum non fuit per monachorum electionem assumptus, ad primum monasterium talis omnino haereditas, legatum, sive donatio pertinebit.

Constitutio XIX.

De electione vicarii et subprioris, et de eorum potestate.

Electio de monacho aliquo in vicarium vel sub-priorem in quolibet monasteriorum nostri Ordinis fiat per priorem et monachos illius monasterii in sacris constitutos, seu eorum partem maiorem, vota uniuscuiusque eorum singillatim et in secreto per aliquos de eisdem ad hoc specialiter deputatos, per prius suscipiendo in scriptis, vel per viam compromissi, quomodo maluerint electores. Qui postquam fuerit sic electus, eo ipso sit vicarius, et in absentiâ prioris a monasterio habeat eamdem potestatem,

quam prior solet habere, illâque utatur libere, nisi in casibus, in quibus, de iure capituli consensus requiritur; in quibus quidem casibus nullam habeat potestatem, nisi casus illos aut eorum aliquos sibi specialiter prior commiserit. Nec etiam praedictus vicarius habeat aliquam potestatem in aliis casibus, quos ei prior limitaverit, seu restrinxerit. Et si forte etiam vicarium a monasterio abesse contingat, tunc regat conventum, et praefatam vicarii exerceat potestatem, is qui per priorem pro tali absentiâ fuerit vice vicarii assignatus. Et si vicarius in suo officio negligentias vel excessus commiserit, prior illum poterit corrigere et punire. Officium quoque vicarii duret quousque sit facta confirmatio electionis proximi futuri prioris. Si tamen priori cum deputatorum consensu, aut in monasterio praesente priore, soli capitulo seu eius parti maiori, etiam renuente priore, videbitur quod vicarii officium debeat ante praedictum tempus cessare, postquam hoc monachi in sacris constituti, seu eorum maior pars, in suo congregati capitulo declaraverint, ipso facto eius expiret officium, et alius in vicarium eligatur. Vacante tamen prioratu vel suspenso priore, nec conventus vicarium removere, nec ipse vicarius officium valeat resignare. Vicarius autem in choro, capitulo, refectorio, ac aliis quibuslibet locis praecedat omnes monachos ad manum sinistram existentes prioris.

EXTRAVAGANTES.

Absente priore a monasterio, ab eo non exeat vicarius.

I. Absente priore a quocumque nostris monasteriis, non exeat vicarius ab eo sine magnâ et evidenti necessitate; et si dictâ necessitate instante exierit, serventur cum subvicario omnes illae caeremoniae et actus qui cum vicario observantur.

Quae tunc temporis eius sint facultates, quae non.

II. Vicarii, absentibus eorum prioribus, non possint concedere licentias pro suscipiendis ordinibus, nec licentias pro obtinendâ facultate ab Ordinariis audiendi confessiones, nec faciant ea, nec dent licentias, quae et quas verisimiliter credent eorum priores non facturos, nec consueverunt nec voluerunt facere, sed curent conservare monasteria eo modo et formâ, quibus eorum praelati ea relinquunt, pro eorum pace conservandâ.

Electio vicarii sit canonica.

III. Electio vicarii debeat esse canonica et per maiorem partem suffragiorum capituli, cui consènsus prioris debeat etiam accedere et suffragari. Casu vero, quo maior capituli pars in eligendum in vicarium non consentiat, aut prior cum dictâ maiori parte càpituli in acceptandâ electione non conveniat, factis decem scrutiniis, electio vicarii ad priorem devolvatur, qui in dicto casu monachum, qui ei magis expedire videbitur, eligat in vicarium.

Alia requisita ad hoc, ut quis in vicarium eligi possit.

IV. Monachi eligendi in vicarios, in decimo octavo anno completò ab habitus receptione existere debeant, simulque ab Ordinario dioecesano ad audiendas confessiones licentiam obtineant.

A quibus deponi queat.

V. Prior cum consensu maioris partis deputatorum, aut capitulum, seu maior illius pars, absque causae cognitione et quin teneantur illius rationem reddere, possint rationabilibus de causis vicarium ab officio suo removere, ut in hac constitutione ordinatur; non tamen per hoc impediatur recursus, quem vicarius ab officio remotus ad patrem generalem potest habere.

Quae eius facultates absente priore.

VI. Absente priore ab actibus communitatis, vicarius prostrare et elevare possit quemcumque monachum, qui in illis aliquam gravem culpam committat, vel ipsi obedire renuat, aut irreverenter se gerat etiam cum aliis monachis. Teneatur tamen vicarius reddere priori quamprimum de huiusmodi facto et eius causâ rationem.

CONSTITUTIO XX.

Item alia, quae servare debent monachi egredientes a monasterio et quando redeunt.

Extra monasterii metas nullus monachorum exeat sine prioris licentiâ, et si eâdem qui exierit die non sit ad monasterium reversurus, benedictionem flexis genibus tam eundo quam redeundo a priore petat et reverenter accipiat.

EXTRAVAGANTES.

De mittendis ad Curiam.

I. Nullus prior, aut vicarius, aut praesidens vadat, aut aliquem monachorum mittat ad Curiam, ad Cancellarias, nec Compostellam, nec Romam, nec ad aliam peregrinationem, quin conscium faciat patrem generalem tam monachi mittendi, quam casus super quo transmittendus est. Casu vero inopinato urgente, itaut periculum sit in

morâ, qui mittendus erit, de consilio deputatorum mittatur.

Monachi non teneantur interesse publicis processionibus.

II. Monachi aut monasteria nostra conventualiter non concurrant ad processiones seu rogativas publicas, generales vel speciales, in civitatibus aut villis dictis nostris monasteriis finitimis ; prioresque monemus, ex indulto apostolico S. Pii V monasteria nostra ad ipsis interessendum nullatenus posse cogi aut compelli. Si vero propter communes necessitates aut calamitates celebrentur in dictis civitatibus aut villis vel in toto regno dictae processiones aut rogativae, in nostris monasteriis eas specialiter celebrari priores faciant et praecipiant, indulti praedicti tenore omnino servato. Nec similiter nostri monachi conventualiter interveniant exequiis, funeralibus aut festivitatibus extra nostra monasteria, neque monachi particulares callentes musicam ad ecclesias extra monasteria cum aliis musicis saecularibus cantaturi a prioribus mittantur.

De benedictione accipiendâ ante exitum et post reditum ad monasterium.

III. Servetur omnino laudabilis Ordinis consuetudo, videlicet, quod monachi egredientes a monasterio vel ad illud revertentes, tam in egressu quam in reditu orationem facturi ad ecclesiam accedant, priusquam a praelato benedictionem accipiant. Quando vero nostri monachi ad villas aut civitates, ubi monasterium vel hospitium nostri Ordinis existat, accedunt, in eis necessario hospitari debeant ; nec in domo genitorum, fratrum aut consanguineorum, nisi de licentiâ in scriptis patris generalis, pernoctari possint. Si autem a dictis civitatibus et oppidis monasterium per leucam distet, infra duos dies a priore dicti monasterii personaliter praesentato benedictionem accipiant, aliàs debite puniantur.

De non vagando per villas, oppida, etc.

IV. Quando nostri monachi, secundum monasteriorum consuetudines, recreationis causâ in grancias vel campum egrediuntur, nullatenus ad villas oppidave aut domos circumvicina absque prioris expressâ licentiâ divertant, minusque in illa ingrediantur ; et qui contra fecerint, arbitrio prioris debite corrigantur. In campum vero exeuntes, simul egrediantur, simul incedant, ad monasteriumque iuxta laudabilem consuetudinem simul revertantur ; aliàs a prioribus contrafacientes dictâ recreatione priventur.

Constitutio XXI.

Quod non loquantur monachi cum personis quae non sunt ex eorum monasterio, sine licentiâ.

Post primam salutationem non loquatur aliquis monachorum, sine speciali prioris licentiâ, cum quibusvis personis quae eiusdem monasterii non sint monachi. *Si tamen intra eamdem domum habitant aliqui familiares ipsius monasterii, poterit eis loqui breviter in necessariis, in quantum est opus negocio. Monachi tamen, qui eosdem familiares in curam specialem habuerint, poterunt eis super expedientibus rebus loqui liberius. Praeterea nullus monachorum det, mittat vel recipiat litteras, seu aliquid aliud praedictae personae, vel ab eis aut ab aliquibus aliis, sine prioris licentiâ.*

Item nullus prior vel monachus loquatur cum aliquo monacho alterius monasterii ad quod declinaverit, post primam salutationem, absque prioris eiusdem domus licentiâ. Quae in monasterio ubi residet pater generalis, propter monachorum frequentationem ibidem concurrentium, praemaxime observentur.

Constitutio XXII.

De scrutinio quod facere debent priores in cellis monachorum.

Inquisitionem, seu discussionem, tam in cellis quam in dormitoriis, et locis aliis ubi monachi existunt seu dormiunt, quilibet prior in suo monasterio per se ipsum vel per alium seu alios, in absentiâ monachorum, faciat ter in anno; et si quae, per priorem non concessa, fuerint reperta teneri, tollantur ab eis, et in manibus tradantur prioris, qui de rebus ipsis disponat prout viderit expedire, et monachum in hoc culpabilem punire non differat.

Extravagantes.

Non ingrediendum in cellam alterius priore inconsulto.

I. Nullus monachus, etiam hospes, ingredi possit in cellam alterius sine licentiâ sui praelati, quod auctoritate apostolicâ est confirmatum. In horis silentii nulla cella sit iubilata, nisi prioris.

Mobilia profana in cellis non retinenda.

II. Prohibetur monachis nostri Ordinis habere in eorum cellis mobilia, quae propter magnum valorem sapiant profanitatem. Si quae autem huiusmodi patres priores aut visitatores invenerint, ea ab ipsis auferantur, et in commune redigant, eisdem tantum

permittendo ornatum, quod nostri status honestati sit consonum.

Constitutio XXIII.

Quomodo fieri debeat officium divinum.

Officium divinum in quolibet nostro monasterio dicatur vel cantetur per monachos in choro altâ vel remissâ voce, speciose atque punctatim, occupatione sive necessitate qualibet non obstante.

Extravagantes.

In die Annunciationis cum organo.

I. Die Annunciationis B. M. V. pulsentur organa, si celebretur ante dominicam Passionis.

Oratio mentalis die qualibet.

II. In omnibus nostris monasteriis oratio mentalis ante vel post vesperas aut completorium, iuxta consuetudines monasteriorum, per dimidiam horam quotidie habeatur. A sabbato vero primo Quadragesimae usque ad hebdomadam sanctam exclusive praecipue dicta oratio mentalis in choro non intermittatur. Ad quam campana primo pulsetur per spatium psalmi *De profundis*, et secundo sex aut septem ictibus. Omnes autem monachi legitime non impediti intervenire teneantur.

Non introducenda nova officia, neque cantus.

III. Non introducantur cantus neque nova officia, quae non habet Ordo, exceptis officiis sanctorum titularium, quae celebrantur in propriis monasteriis. Praeterea permittimus quod in nostris choris cantari possit cantus organi in festis principalibus et solemnioribus de licentiâ praelati, et non cum aliis cantoribus saecularibus. *Credo* vero cum organo nullatenus cantetur.

Festum Corporis Christi.

IV. Omnes religiosi portent candelas in processione Corporis Christi.

Quis praesit absente priore, etc.

V. Absentibus simul priore et vicario, praesit subvicarius tam in refectorio quam in choro, et ab eo petatur licentia inde exeundi; in subvicarii vero absentiâ, a primo vel secundo correctore; et illis etiam absentibus, ab hebdomadario.

Festum Conceptionis B. M. V.

VI. Festum Conceptionis B. M. V. celebretur et fiat duplex maius.

Horae canonicae quibus horis dicendae.

VII. In omnibus nostris monasteriis, quolibet negotio aut necessitate non obstante, omnes Horae canonicae dicantur vel cantentur in choro horis et temporibus in nostro ordinario distributis et praescriptis, cum tali spatio et gravitate quod in illis persolvendis octo ad minus horae quotidie impendantur; pluresque in festivitatibus solemnioribus iuxta consuetudinem monasteriorum expendantur. At vero in domibus novis, quae professionis non sunt, etiam Horae canonicae quotidie dicantur in choro per priorem et monachos ibidem residentes sub hac distributione, videlicet: matutinum ad occasum solis, et antea vesperae et completorium; prima, tertia, sexta, nona, statim post ortum solis. Idem praeterea in nostris collegiis observetur sub hac formâ, videlicet: prima, tertia, sexta et nona, quando iuxta consuetudinem oratio matutina debet haberi; vesperae vero et completorium cum matutino sequentis diei post solis occasum.

B. Virginis.

VIII. Omnibus sabbatis cantentur post completorium litaniae beatissimae Virginis Mariae, ut in sanctâ eius domo Lauretanâ, congregatis omnibus monachis in ecclesiâ aut in choro secundum antiquam cuiuslibet monasterii consuetudinem; ad quas et ad antiphonam eiusdem beatissimae Virginis, qua terminatur quotidie officium et completorium, facto campanae signo, omnes monachi, etiam exempti, accedere et interesse teneantur.

De magistro caeremoniarum.

IX. In omnibus nostris monasteriis nominetur a priore, prout hactenus, monachus practicus et intelligens in caeremoniarum magistrum; cuius curae incumbat eas docere, et zelare defectus qui in earum praxi accidere possunt in divinis officiis, et tempore opportuno ita praevenire et cavere, ut nullus error aut defectus in officio divino vel missarum celebratione contingat.

Constitutio XXIV.

De celebratione missarum, communione monachorum, et quomodo solemnizanda festivitas patris nostri sancti Hieronymi.

Missa conventualis cum notâ unâ ad minus, in quantum bono modo fieri poterit, omni die in quolibet nostro monasterio celebretur. Sacerdotes autem missas celebrare frequentent, praecipue in diebus dominicis et festivis. Ceteri quoque monachi certis diebus annuatim communicent, videlicet in primâ dominicâ de Adventu, die Nativitatis, dominicae Epiphaniae, Purificationis beatissimae Virginis Mariae, primâ dominicâ et tertiâ Quadragesimae, dominicâ de Passione, in die Coenae Domini, in qua

etiam omnes sacerdotes communicent, die Resurrectionis dominicae, apostolorum Philippi et Iacobi, dominicae Ascensionis, Pentecostes, Corporis Christi, Nativitate S. Ioannis Baptistae, festo S. Iacobi Zebedaei, festivitate Assumptionis beatissimae Dei genitricis Mariae, Nativitate eiusdem, festo patris nostri B. Hieronymi mensis septembris (cuius dies per monachos et donatos familiares et mercenarios nostri Ordinis ab omni servili opere colatur et observetur), die S. Lucae evangelistae, qua quidem die noster Ordo institutus et reformatus extitit et exemptus, festo omnium Sanctorum; in quibus diebus priores debent, si commode poterunt, celebrare.

EXTRAVAGANTES.

De confessariis.

I. Hortantur omnes monachi nostri Ordinis quod saepe confiteantur cum priore, atque prior curet quod plures sint confessarii deputati in monasterio.

De cultu S. Hieronymi.

II. Quandocumque nominatur noster pater S. Hieronymus tam legendo quam loquendo, dicatur noster pater S. Hieronymus, et eius transitus integer et completus legatur in refectorio, donec terminetur.

De missâ conventuali in domibus novis.

III. In domibus novis et collegiis cantetur missa conventualis omnibus dominicis et diebus festis; si vero sufficiens numerus monachorum non adsit, ut cantari possit cum notis, cum tono saltem cantetur.

A monachis qualibet die dominicâ communicandum.

IV. Monachi qui non fuerint sacerdotes, et fratres laici, sacram communionem recipiant omnibus diebus dominicis, nisi in hebdomadâ occurrat aliquod festum, in quo communicare debent iuxta constitutionem; quia tunc omittetur communio dominicae eidem festo propinquioris.

Ii vero confessarium privatum, qui eos a casibus reservatis absolvat, eligere sibi nequeant.

V. Obsequendo, ut par est, motuiproprio sanctae memoriae Clementis VIII, monachi nostri Ordinis non possint in virtute Bullae Cruciatae, nec alterius privilegii, eligere confessarios, qui illos a casibus reservatis per eorumdem superiores absolvere valeant.

CONSTITUTIO XXV.

De tempore et locis silentii.

Silentium per nostros monachos, debitis necessitate ac utilitate exceptis, summo studio observetur intra septa vel metas cuiuslibet nostri monasterii, locis et temporibus infrascriptis, videlicet: Omni tempore post ultimum signum factum ad completorium usque ad secundam pulsationem primae sequentis diei perfectam; et a Resurrectione Domini usque ad festum Exaltationis S. Crucis, statim post primam refectionem usque ad secundum signum factum ad nonam; in diebus vero ieiunii usque ad signum surgendi de dormitione diurnâ; in claustro principali et etiam in choro continue; in refectorio tempore refectionis; in dormitorio tempore dormitionis. In praedictis autem locis et temporibus ex causâ rationabili breviter et submissâ voce loqui licebit.

EXTRAVAGANTES.

Diebus festivis evitanda vagatio.

I. Incumbant praesidentes ut in diebus festis evitetur omnis vagatio et negotiatio, serveturque silentium inter monachos.

Tempora pulsationis campanae.

II. A festo sancti patris nostri Hieronymi usque ad Quinquagesimam non fiat campanae signum ad dormiendum post matutinum in nostris monasteriis, nisi horâ tertiâ iam pulsatâ; reliquo vero tempore statim post terminatum matutinum; et nullus monachus ante signum ad dormiendum accedat sine speciali licentiâ.

De horis vacationis a choro.

III. Quamquam monachi choro assistant, horis tamen vacationis a choro aliisque communitatibus actibus sese exerceant et occupentur in scribendo, aut in aliis exercitiis pro obedientiâ sibi iniunctis vel iniungendis.

CONSTITUTIO XXVI.

De habitu monachorum, et de eo quem portare debent donati, et de eorum obligationibus.

Habitus noster et vestes, iuxta institutionem felicis recordationis domini Gregorii PP. XI institutoris nostri Ordinis, formae ac pretii sint sequentis, videlicet: Tunicae sint clausae et amplae, de panno albo vili et grosso, aut de illo panno qui vulgariter dicitur calcil, *cum manicis moderate amplis et clausis, atque decentis longitudinis, ita quod cinctae usque ad talos descendant et terram non tangant. Mantellus et scapulare sint de panno griseo seu burello, similiter grosso et vili, nullo praeter nativum tincto colore; sit quoque mantellus parte anteriore fissus, et unico claudatur eiusdem panni botone. Licet mantellus non sit*

de necessitate sed de habitus honestate, illum tamen deferre debebimus cum in publicum procedimus. Scapularis autem longitudo brevior sit tunicâ per manum unam, et eius capuccium in amplo humeros non excedat, ac in longitudine per quatuor saltem digitos distet a zonâ mantelli, etiam longitudo per quatuor digitos tunicae longitudini non aequetur, ita quod tunica mantello, et mantellus scapulari sit longior. Zona quoque sit de corio nigro, latitudinis duorum digitorum, vel quasi, cum fibulâ ferreâ vel aereâ absque aliis laminulis vel clavelis. Calceamenta sint sotulares nigri, qui tribus ad minus laqueis adstringantur. Vestes, quibus subtus induuntur ad carnem, non sint lineae vel canabinae, sed laneae, femoralibus tamen exceptis; nec in lectis habeant linteamina de lino vel de canabo; poterunt tamen habere pulvinaria sive cervicalia de eisdem; debilibus tamen seu infirmis ad arbitrium prioris, quoties opus fuerit, poterunt linteamina seu indumenta canabinea vel linea ministrari. Idem habitus donetur novitiis, hoc superaddito, quod ad scapularis latera iuxta zonam duae de eorum panno ligaturae suantur, travas *vulgariter nuncupatae, trium habentes amplitudinem digitorum.*

Habitus donatorum. *Donatis vero nostris donetur tunica et mantellus et largum capuccium de burello, cum caudâ longitudinis palmi unius, vel aliae vestes honestae. Praefati quoque donati dicant quotidie pro omnibus Horis quindecim* Pater noster *cum* Ave Maria, *et die qua in donatos recipiuntur, obedientiam plene promittant. Idem etiam de feminis donatis fiat praeter vestes praedictas, dum tamen desuper induantur burello praedicto, cum honestate omnimodâ conversantes. Et donati et donatae nostri Ordinis per priorem et capituli maiorem partem recipiantur, et non aliter.*

EXTRAVAGANTES.

Donati per annum probandi. I. Non recipiantur ad obedientiam donati, quin prius per annum probentur. Si vero emisso voto obedientiae reperti fuerint intractabiles, honestatique monasteriorum nostrorum non convenientes, a priore cum deputatorum consensu possint expelli, voto facto non obstante.

II. Donatis nostri Ordinis, quando recipiuntur et antequam votum obedientiae emittant, notificetur, quod, nisi fuerint tales quales disponit extravagans, eiicientur ab Ordine etiam post professionem. Ni tales quales oportet fuerint, eiiciantur.

III. Donati qui retinent propria bona, solvant decimas illorum, quia de personalibus non tenentur. Ab eis solvendae decimae de propriis bonis.

IV. Non recipiantur mulieres donatae in nostro Ordine sine licentiâ patris generalis. Donatae cum licentiâ generalis recipiendae.

V. Omnes nostrorum monachorum interiores vestes, caligis comprehensis, debeant esse laneae, ex panno albo vili, aut staminia, seu ex *cordellate*; et interiores thoraces (vulgo *sayos*) descendant ultra genua, iuxta laudabilem Ordinis consuetudinem, quae vestes, quotiescumque fiant et monachis distribuendae sint, prius a prioribus examinentur; nec monachis permittantur: quae cum aliquâ profanitate, curiositate aut usu saeculari fuerint factae. Transgressores vero, qui aliter vestes facere vel gestare praesumpserint, poenâ clausurae sex mensium coërceantur. Vestes laneae et modestae.

VI. Caveant omnino priores ne suis monachis licentiam concedant lineis utendi, femoralibus exceptis, nisi ob gravem et manifestam necessitatem, aut habitualem infirmitatem, medicorum iudicio declarandam, et non aliter. Monachis vero, qui absque dictâ licentiâ lineis utuntur, poena unius anni clausurae pro primâ vice imponatur; si autem reinciderint, poenae superiorum arbitrio aggraventur. Lineis uti non permittendum.

CONSTITUTIO XXVII.

De culpis levibus. *Levis culpa est, si quis, ultimo signo ad Horas iam facto, non assistat in choro; si quis in choro male legendo sive cantando, solus vel cum alio offendens, non statim se inclinans, pectus suum manu percusserit, genuaque versus altare flexerit, aut si cum aliis recitans vel cantans offenderit, et praedicta poenitentiae signa praeter genuflexionem non fecerit; si quis divino non intentus officio levitatem ostendat, vagis oculis perspiciendo, vel motum irreligiosum aliquem faciendo; si quis in ecclesiâ dormierit, vel alio quovis loco aliquid inquietudinis fecerit; si tempore opportuno le-*

alienum vel cantum non providerit, si quis legerit aut cantaverit aliud, quam communiter monachi cantant vel legunt; si in cameris privatis quisquam fuerit capite non operto; si quis dissolute ridendo, sive dicta vel facta ludicra seu irrisoria dicendo aut faciendo, alios ad risum provocaverit; si vagos oculos per vias aut plateas, sive loca alta publica vel privata, hinc inde inhoneste duxerit; si quis benedictionem non receperit a priore, cum extra metas monasterii, illâ die non reversurus, exierit, aut quando ab extra ad monasterium venerit; si dormierit in choro dum officium fit divinum; si statutis temporibus audiendae lectioni non adsit; si ornamenta altaris vel ecclesiae negligenter tractaverit; si libros aut aliqua, quae sibi fuerint pro sui necessitate collata, tempore convenienti non reddiderit; si liber in conventu legendus alicuius negligentiâ ibidem defuerit; si scutellam aut quicquam aliud fregerit seu perdiderit; si cibum aut vinum effuderit, aut sine benedictione sumpserit; si ad mensam sedens communem, quicquam cibi seu potus gustaverit, antequam lector legere incipiat et fiat signum ad refectionis initium; si per negligentiam quisquam in principio capituli, communis refectionis vel collationis praesens non fuerit; si quis cum iuramento quicquam affirmaverit seu negaverit; si verba vana vel inhonesta protulerit; si quis in officiis domus sibi commissis negligens reperitur; si quis silentium non servaverit; si propter victum, vel vestitum, aut rem aliam, murmuraverit. Propter culpas praedictas vel similes, committentibus illas prior ad arbitrium suum imponat poenitentiam, sicut viderit expedire.

Constitutio XXVIII.

De culpis gravibus.

Gravis culpa est, si monachus cum monacho vel cum saeculari in praesentiâ saecularium inhoneste contenderit; si monachus cum monacho iurgia vel rixas quocumque loco habuerit; si monacho vel saeculari inhonestum quid dixerit; si quis deprehendatur scienter mendacium protulisse; si quis monacho praeteritam culpam, pro qua satisfecit, improperaverit; si quemquam increpaverit pro eo quod de ipso increpante in capitulo proclamaverit; si in consuetudine duxerit non tenere silentium; si in latrinis seu privatis silentium non servaverit; si culpam suam vel alterius cum superbiâ defenderit; si quis inter monachos discordias seminaverit; si proclamando aliquem, iurgium seu turbationem fecerit; si contra aliquem comminatoria seu opprobriosa vel irreligiosa verba protulerit; si malitiose de suo priore, aut de suis monachis, aliqua mala, quae probare non possit, evomuerit; si in feminam oculos fixerit, et hoc in usum habuerit, aut cum eâ solus in loco suspecto loquatur; si sine causâ et absque licentiâ ieiunia per Ecclesiam vel Ordinem statuta solverit; si quis ad aliquem locum missus, ante vel post terminum assignatum, sine rationabili causâ, redierit. Pro huiusmodi culpis, et his similibus, veniam petens, et non proclamatus, unam in capitulo sustineat disciplinam, prout in proximâ sequenti constitutione describitur, ac uno die in pane et aquâ ieiunet. Denunciatis vero poenitentia duplicetur, et ultra hoc imponat illis prior psalmos et venias, sicut sibi expedire videbitur.

Constitutio XXIX.

De culpis gravioribus.

Gravior culpa est, si quis per contumaciam, vel manifestam rebellionem, aut verbis contumeliosis priori suo per diem integram inobediens extiterit, vel si cum eo intus vel foris proterve persistens in suâ duritiâ saltem per diem, non consentiens veritati, omni reverentiâ et paterno timore postpositis, quasi de pari contendere ausus fuerit; si habito cum alio vel aliis consilio, sive per coniurationem, aut malitiosam concordiam, se manifeste contra suum priorem erexerit; si peccatum mortale manifeste commiserit; si in Ordine perseverando, sui ipsius exemptionem ab obedientiâ contra priorem suum procuraverit; si rem sibi collatam scienter celaverit. Qui culpam aliquam de praedictis voluntarius vel accusatus de illâ se commisisse confessus fuerit aut convictus, tot diebus, quot priori visum fuerit, poenitentiam sustineat subsequentem, videlicet: Exutâ superiori tunicâ, brachio et scapulâ denudatis, percutiatur cum virgis per manum prioris in capitulo vel refectorio post benedictionem mensae in primâ refectione cum

psalmo, quem prior voluerit, per eum et monachos ad choros dicendo. Poenitentiâ quoque durante praedictâ, sit in conventu ultimus in loco, ubicumque conventus fuerit congregatus. Insuper in refectorio cum aliis ad mensam non sedeat, sed in terrâ tam in prandio quam in coenâ in medio refectorii super tabulam nudam comedat, de pane grossiori pro cibo, et sola aqua pro potu ministretur eidem, nisi prior sibi aliquod aliud misericorditer praecipiat dari. Quod autem de eius cibo et potu superfuerit, non commisceatur cum his quae de mensis remanserint aliorum. Dum vero gratiae post refectionem communem de mane aguntur, iaceat prostratus in terrâ tensus super faciem suam, iunctis manibus ante portam ecclesiae seu chori, donec monachi, ipsum pedibus tangendo, intrent et exeant super eum. Saeculares tamen hoc videre non debent, nisi delictum illis fuerit manifestum; tunc enim, si prior viderit expedire, faciat saeculares esse praesentes, ut qui fuerint de crimine scandalizati, per huiusmodi poenitentiam aedificentur. Nullus insuper audeat ad talem poenitentem accedere, nec sibi quidquam loqui, sine prioris licentiâ. Sed, ne in profundum desperationis deveniat, mittat ad eum prior monachum seu monachos aliquos discretos, qui illum ad poenitentiam et satisfactionem moveant et inducant. Quod si humilitatem in eo viderint, et etiam alii de conventu, supplices preces pro eo priori porrigant, ut cum illo misericorditer se habere dignetur; quas quidem preces prior libenter acceptet, praefatam poenitentiam, prout sibi videbitur expediens, moderando. Verum si forte ipsum in cordis duritiâ persistentem invenerint, iterum cum disciplinis modis praefatis per priorem ad eius arbitrium feriatur, aut per alium de prioris speciali mandato, si prior fuerit legitime impeditus. Praeterea dum monachus praefatam poenitentiam continuaverit, non communicet, nec cum aliis osculum pacis accipiat, nec vocetur seu scribatur ut in ecclesiâ vel alibi aliquod officium faciat, nisi officia servitutis; officio tamen divino poterit interesse. Insuper non habitum professorum, sed novitiorum tantummodo portet, quousque plene, prout expedit, ad prioris arbitrium satisfecerit. Et si forsan talis monachus sacerdos, diaconus vel subdiaconus fuerit, officiis huiusmodi non utatur, donec a priore utendi eis licentia illi detur. Ultra praedictas etiam poenas, si quis pravo consilio cum alio seu aliis habito, aut per coniurationem seu malitiosam, concordiam se manifeste contra suum priorem, ut praefertur, erexerit, nullam vocem in capitulo eo ipso habeat, donec prior de consensu capituli illam misericorditer sibi restituat. Necnon qui permanendo in Ordine, exemptionem ab obedientiâ sui prioris (ut praemittitur) sibi vel aliis procuraverit, praeter poenas iam dictas, communio sibi Ordinis denegetur, et talis exemptio, quantum expediens fuerit, impugnetur, seu, ut revocetur, instetur. Celerum ei qui proclamatus, culpam aliquam de praedictis confessus protinus fuerit, brevi; illi vero qui non accusatus ultro confitebitur, breviori; ei autem, qui de culpâ convinctus fuerit, longiori tempore supradicta poenitentia imponatur.

EXTRAVAGANTES.

Quid sit Ordini non participare.

I. Denegare alicui monacho Ordinis participationem, ut in hac constitutione praescribitur, ex antiquâ consuetudine Ordinis in eo consistit: quod nec ad chorum, nec ad refectorium, nec ad capitulum, nec ad aliquod officium vel beneficium Ordinis admittatur, veluti si membrum religionis non existat.

Poenae contra accusantes de falso crimine.

II. Monachus qui de aliquo falso crimine alium accusaverit, ultra poenas crimini de quo falso accusavit debitas, alias sufferat arbitrio visitatorum imponendas.

Monachorum crimina gravia, gravesque poenitentiae nemini revelandae.

III. Caveant monachi, ne cuicumque personae saeculari, aut ecclesiasticae, aut regulari alterius Ordinis, directe vel indirecte, verbo aut scripto, per se aut per alios quomodolibet manifestare aut revelare praesumant culpas graves aut graviores nostrorum monachorum, vel poenitentias graves poenasque propter eas ipsis impositas, unde gravis infamia et manifestum dedecus nostro Ordini subsequi et imminere possit. Qui contrafecerint, si fuerint praelati, suspensionis ab officio per annum poenâ mulctentur; si subditi in sacris constituti,

vocis activae et passivae privatione et clausurâ intra claustra per annum etiam puniantur; si vero in sacris non constituti, habitum novitiorum per annum similiter portent; si autem fuerit ipse reus, praedictae poenae duplicatae ipsi infligantur.

Contra monachos famosos libellos imprimentes, etc.

IV. Nullus nostri Ordinis monachus per se vel per alios scribere, publicare et multo minus imprimere, imprimive aut publicari directe vel indirecte facere audeat libellos, scripta, aut memorialia anonyma, vel sub nomine supposito et ficto, quae in iniuriam dedecus aut infamiam nostri Ordinis, eius regiminis, aut alicuius monasterii vel monachi, maximeque praelatorum, quomodolibet cedant vel cedere possint. Contrafacientes de huiusmodi culpâ convicti, carceri per annum mancipentur, et gravioris culpae poenâ debitâ puniantur. Eis vero monachis, ad quorum manus dicti libelli vel memorialia pervenerint, districte praecipimus, ne aliis ipsa communicent, sed vel statim discerpant, vel prioribus tradant; aliàs graviter puniantur.

Vel ludis profanis ludentes

V. Nullus monachus intra septa cuiuslibet monasterii nostri ludere possit, nec cum aliis monachis nec cum saecularibus, ludis profanis et saecularibus, maxime alearum et taxillorum, aliisque *de invito* nuncupatis, etiam causâ recreationis, infirmitatis, aut alio quovis praetextu, sub poenâ culpae gravioris et proprietariorum pro qualibet vice imponendâ. Eâdem poenâ puniatur qui extra monasterium cum saecularibus pecuniam in magnâ quantitate, aut gravi scandalo subsequuto, publice et manifeste quocumque ludo luserit; super qua poenâ nisi per capitulum generale dispensari non possit.

Aut spectaculis publicis assistentes.

VI. Sub poenâ unius anni clausurae intra septa monasterii nullus monachus nostri Ordinis agitationi taurorum in plateis et locis publicis intervenire vel assistere possit; sed si contingat agitari in civitatibus vel locis, ubi cum debitâ licentiâ nostri monachi existant, huiusmodi diebus, si commode fieri possit, ad monasterium propinquius, si quod fuerit, propter bonum exemplum se conferre teneantur, sub eâdem poenâ.

Comoedias profanas repraesentantes, permittentes vel audientes.

VII. Sub poenâ sex mensium suspensionis ab officio, priores, vicarii et praesidentes nullatenus permittant quod in ecclesiis, sacristiis vel choris nostrorum monasteriorum comoediae profanae repraesententur; nec etiam permittant monachos suorum monasteriorum comoedias in theatris publicis repraesentatas scandalose videre et audire; sed poenis debitis in hoc delinquentes puniant et coërceant; super quo eorum conscientiae valde onerantur.

Arma offensiva retinentes vel gestantes.

VIII. Nullus monachus intra monasteria nostri Ordinis habere possit sclopos, aliave arma offensiva cuiuscumque generis, vel eadem secum scandalose portare itinerando, aut cum illis in civitates seu oppida ingredi, etiam sub motivo naturalis defensionis, sub poenâ unius anni clausurae pro primâ vice imponendâ, et in casu reincidentiae, privationis omnium officiorum, honoris et administrationis. Monachi vero, quibus incumbit extra monasteria bonorum temporalium administratio, arma praedicta in suis administrationibus et grantiis retinere et conservare poterunt propter dictorum bonorum monasterii defensionem, praedonumque incursionem repellendam.

Constitutio XXX.

De culpa gravissima.

Gravissima culpa est incorrigibilitas, eius videlicet, qui non timet culpas committere, et post commissas ferre poenas recusat, contra quem in regulâ nostrâ dictum est: si ipse non abcesserit, de vestrâ societate proiiciatur, iuxta dictum Apostoli praecipientis, talem hominem ut haereticum evitari. *Et quidem postquam talis fuerit tertio monitus ut desistat a crimine, eiusque incorrigibilitas extiterit manifesta, veluti peccans peccatum ad mortem, et quasi qui videtur professionem de sui cordis visceribus abiecisse, compellendus est habitum professionis dimittere. Quod utique fiat, si usque ad illam expulsionis horam fuerit sanae mentis; nam si mentecaptus existat, non decet nec expedit, ablato sibi professionis habitu occasione praedictâ, illum sic de societate proiicere fraternâ.*

EXTRAVAGANTES.

Priores habitu monachos ex-

I. In omnibus monasteriis nostri Ordinis carceres existant, in quibus puniri possint

spoliandi facultatem non habeant.

monachi delinquentes; et nullus nostri Ordinis prior expoliare habitu possit monachum, quantumvis gravissimum sit eius delictum: ipsum vero carceratum retineat, usque dum provideatur a capitulo generali sive a patre generali.

II. Monachi, qui crimen aliquod iure civili corporali morte plectendum suae professionis obliti perpetraverint, a capitulo generali aut privato, vel a visitatoribus generalibus ad carcerem perpetuum condemnentur.

Monachorum iudicium penes generalem Ordinis.

III. Ex indultis a sancto Pio V nostro Ordini concessis, pater generalis per se ipsum, seu eius ministros saeculares, vel etiam dicti Ordinis regulares, etiam professos, apostolicâ auctoritate punire et corrigere poterit monachos quorumcumque criminum et delictorum reos, quantumvis gravia et enormia fuerint; sed in casibus, in quibus de iure communi poena mortis locum habere potest et debet, eisdem monachis taliter delinquentibus carcerem perpetuum vel ad tempus eâdem apostolicâ auctoritate dare et assignare, ac illos in carcere huiusmodi detineri facere, aut illos ad triremes etiam perpetuo vel ad tempus condemnare et relegare, prout etiam habitu expoliare poterit tam in generali vel in privato capitulo, quam si solus procedere velit inter capitulum et capitulum, dummodum tamen ad id seniorum gravis et maturi consilii in regimine expertorum accedat assensus, ut latius in Brevibus apostolicis desuper expeditis continetur.

De incorrigibilibus expellendis et expulsionis modo.

IV. In sententiâ expulsionis a nostrâ religione omnino servetur Breve et decretum felicis recordationis Urbani VIII, omniaque quae in eo praescripta, videlicet:

Quod nullus nostri Ordinis monachus professus possit in posterum habitu expoliari, ab eoque expelli, quin sit vere incorrigibilis:

Incorrigibilis nullatenus iudicetur monachus, nisi concurrant omnia, quae de iure requiruntur, ut incorrigibilis praesumatur. Et propterea probetur poenitentiis et ieiuniis per spatium sex mensium in carceribus monasterii, sicut moderando decreta Urbani VIII disposuit Innocentius XII:

Si transacto dicto spatio temporis non resipiscat, induratusque perseveret in suâ impoenitentiâ et incorrigibilitate, possit expelli a religione tamquam membrum putridum; sed dumtaxat a patre generali cum consilio et assensu sex patrum graviorum religionis, in singulis capitulis generalibus ad id deputandorum et eligendorum, factoque primum et compilato processu, pleneque probatis causis expulsionis, iuxta canonicas sanctiones, stylum et constitutiones Ordinis:

Expulsus maneat subiectus iurisdictioni et obedientiae Ordinarii dioecesani, incedatque in habitu clericali, donec ad religionem revertatur. Itaque pater generalis teneatur sententiam expulsionis Ordinario notificare in eodem exequutionis tempore:

Nulli ex praedictis expulsis litterae testimoniales expulsionis concedantur; sed ad sanctam Sedem Apostolicam remittantur, vel ipsos hortentur quod in aliam religionem ingrediantur:

Expulsi maneant suspensi ab exercitio ordinum susceptorum toto tempore quo extra religionem vixerint: sublatâ episcopis et Ordinariis locorum facultate moderandi vel relaxandi dictam suspensionem, licentiamque illis concedendi ad exercitium dictorum ordinum.

Quae omnia et singula sub poenis privationis omnium officiorum, et vocis activae et passivae, inhabilitatisque perpetuae ad illa et alia imposterum obtinenda, cum reservatione dictarum poenarum Sedi Apostolicae, prout in dicto Brevi, imposterum observari decernimus; et irritum ac inane et invalidum omne illud quod contra praedicta fuerit factum, declaramus.

Stylus ergo et praxis in posterum observanda erit, quod visitatores aut iudices in suis sententiis declarent monachum delinquentem ob sua delicta habitu expoliandum esse et a religione expellendum; atque sententiae exequutionem remittant ad patrem generalem, qui, viso et examinato processu, habitoque consilio et consensu dictorum sex patrum a capitulo generali assignandorum, confirmet vel infirmet sententiam, prout iustum videbitur.

Quibuscum de commissis gravibus culpis non sit dispensandum.

V. Nec pater generalis nec definitorium capituli generalis dispensare possint ad obtinenda aliqua officia electionis, aut magistri novitiorum, confessoris aut praedicatoris, monachos qui commiserint aliquod delictum ex infrascriptis, vel ipsis maius, vel simile, videlicet: peccatum carnale, furtum de rebus ecclesiae vel sacristiae, aut triginta ducatorum, ex aliis rebus monasterii, solemne periurium, falsum testimonium contra aliquem in iudicio;

Qui duabus vicibus fugitivus fuerit, qui aliquem notabili aut enormi percussione vulneraverit, qui confessiones manifestaverit, qui crimen laesae maiestatis commiserit, aut huiusmodi criminis fautor fuerit, qui condemnatus fuerit a sancto inquisitionis Officio in rebus fidem concernentibus, qui in aliquâ electione pro se ipso votaverit. Quorum et similium dispensatio ad capitulum generale solummodo et in solidum pertineat. Quoad vero delicta sensualia et carnalia etiam post sententiam poterit pater generalis dispensare, quando ipsi constiterit per relationem suorum priorum aut visitatorum quod reus cum vitâ religiosâ et exemplari per aliquot annos sit emendatus.

Constitutio XXXI.

Quando prior in correctionibus sequi debet consilium deputatorum, aut sui capituli.

Exequi possit quilibet prior per se ipsum poenas in dictis constitutionibus de gravibus et gravioribus culpis taxatas, quando manifeste apparuerit in eas monachum aliquem incurrisse. Si tamen monachus, cui huiusmodi culpa impingitur, affirmat, illam gravem seu graviorem non esse, aut de hoc dubitatur per monachos aliquos de conventu, prior consilium habeat super hoc cum monachis sibi per suum capitulum ad habenda consilia deputatis. Verum in iudicando culpas graves et graviores, quae in praelibatis constitutionibus non sunt expressae, sequatur prior consilium a deputatis praedictis. Ceterum in imponendâ, seu remittendâ, mutandâ, laxandâ vel gravandâ poenâ gravissimae culpae, prior sequi consilium sui capituli teneatur. Si tamen priori videatur, quod poenam culpae gravis aut gravioris in constitutionibus suprascriptis taxatam oporteat aggravari contra illum de quo constet culpam huiusmodi incurrisse, ad hoc iudicandum deputatorum sequatur consilium.

Constitutio XXXII.

Quando poterit prior per se ipsum dispensare in poenitentiis.

Dispensare in poenâ culpae gravis, et eam mutare vel laxare, solus prior possit, quandocumque sibi rationabile videatur; sed super culpâ graviore consilium ad praemissa cum deputatis debet habere. Oneramus etiam conscientias prioris et deputatorum, ut in poenis huiusmodi iudicandis, dispensandis, commutandis, laxandis ac imponendis se discrete exhibeant, prae oculis solum Deum habentes; amore, odio, favore, timore et quolibet alio impedimento postpositis, quatenus iustitia compleatur et fructus correctionis et emendationis accrescat. Potius tamen in praemissis poenis ad misericordiam, quam ad crudelitatem intendant.

Constitutio XXXIII.

Quomodo imponi debeant poenitentiae culparum gravium et graviorum.

Graviorum culparum poenas coram omnibus in capitulo prior imponat, nisi in culpis occultis aliter sibi videatur cum deputatorum consilio faciendum. Si vero culpa non occulta sit talis, quae merito sit illico punienda, et videatur mora nociva, si spectatur culparum capitulum, congreget statim prior suum capitulum pro iudicandâ et imponendâ poenâ huiusmodi gravioris culpae. Verum pro gravi culpâ poterit poena extra capitulum iudicari, si priori cum deputatorum consilio videatur.

Constitutio XXXIV.

Quomodo se gerere debeat prior in dando, aut commodando.

Panem in grano, vinum, monetam, aut res alias quascumque magni valoris in eleemosynam seu aliàs gratiose prior non donet, nisi quantum consideratis facultatibus monasterii per eum et monachos in sacris constitutos fuerit praetaxatum, quod prior solus vel cum deputatorum consilio dare possit. Poterit tamen de rebus monasterii mutuare vel commodare, moderate tamen et sic discrete, videlicet: sub talibus pignoribus aliisque idoneis cautionibus, in convenienti custodiâ reponendis, id faciat, quod sine difficultate monasterium mutuata sive commodata recuperet. Si tamen res commodandae, attentis monasterii facultatibus, magni valoris extiterint, deputatorum consilium habere debebit.

EXTRAVAGANS UNICA.

Monachis vero non liceat bona monasterii absque licentiâ prioris commodare.

I. Nullus monachus, administrationi bonorum temporalium nostrorum monasteriorum praepositus ea commodare vel in mutuum dare possit absque expressâ licentiâ priorum; aliàs in poenas proprietariis debitas, iuxta quantitatem rei commodatae vel in mutuum datae, incurrat.

CONSTITUTIO XXXV.

Quomodo debeat se habere prior in operibus et in aedificiis.

Reparanda necessario, tam in monasterio quam in eius haereditatibus, quilibet prior, prout viderit expedire, faciat reparari. Si tamen reparatio huiusmodi magnas requirat expensas, monasteriis facultatibus super hoc attentis, habeat in hoc deputatorum consilium. Praeterea si aliqua sint de novo aedificanda, quae magnas expensas requirunt, non fiant sine consensu capituli.

EXTRAVAGANS UNICA.

Pro domibus novis, capituli generalis requirenda approbatio.

Priores novarum domorum non possint in eis nova aedificia quoquomodo construere, quia prius planta ad nostrum capitulum generale, vel ad patrem generalem infra capitulum et capitulum transmittatur, ut aedificii utilitas, convenientia et expensae ab illis examinentur, et sine ipsorum licentiâ et approbatione nullatenus executioni mandentur; quae vero in capitulo generali vel a patre generali ordinata fuerint in constructione aedificiorum, omnino priores observare teneantur.

CONSTITUTIO XXXVI.

De electione et officio procuratoris in temporalibus, et de eius obligatione reddendi rationem.

Eligatur seu assumatur in procuratorem cuiuslibet monasterii per priorem et capitulum, seu eius partem maiorem, unus de monachis professis constitutus in sacris, qui ad prioris consilium et mandatum bona temporalia monasterii recipiat et fideliter administret. Si tamen videatur expediens, poterit unus de fratribus laicis in procuratorem assumi. Quod si unus procurator non sufficit, possunt modo praedicto duo aut plures constitui. Procurator autem seu procuratores huiusmodi teneantur quater in anno, priori et per eum ad hoc assignatis, in praesentiâ claves arcae tenentium, de administratis reddere rationem, et in unâ de istis quatuor vicibus sint deputati praesentes. Officium vero procuratoris non de facili sibi tollatur, ex causâ tamen legitimâ poterit illum prior cum deputatorum consilio et consensu, vel maior et sanior pars capituli, etiam nolente priore, ab huiusmodi officio removere.

EXTRAVAGANTES.

Rationem quoque reddere teneatur, qui pecunias administrat.

I. Quilibet religiosus habens officium dandi et recipiendi pecunias, aut administrandi fructus redditnum, possessionum et granciarum, aut capellaniarum et missarum, quae celebrantur, teneantur reddere rationem et computa semel in anno, praesentibus priore, deputatis, depositariis et procuratoribus.

Libri proventuum onerumque quolibet in monasterio habendi.

II. In quocumque nostrorum monasteriorum habeatur liber, in quo scribantur omnes et singulae possessiones, haereditates, funda et redditus monasterii; a quonam et quibus conditionibus et oneribus donata sunt; simulque spiritualia beneficia quae pro ipsis in monasterio aguntur.

Praesidentis et custodis in famulos auctoritas.

III. Praesidens procurator aut custos absque scrupulo conscientiae possint moderate et prudenter corrigere verbis vel facto pro eorum arbitrio famulos, servientes et commensales intra monasterium.

Poena contra deficientes in computis.

IV. Quilibet monachus in reddendis rationibus et computis deficiens, atque debitor resultans, ipso facto voce activâ et passivâ privetur, et clausurae intra claustra poenam substineat absque aliquâ dispensatione, donec debitum solvat et satisfaciat. Si vero communitas ob iustas causas sibi benevisas dicto monacho debitum, servatis servandis, condonet vel remittat; nihilominus tamen voce activâ et passivâ, ut prius, privatus remaneat, donec et quousque per capitulum generale aut privatum, ac praehabitâ de casu informatione, ab huiusmodi privationis poenâ absolvatur. — *Supradicta extravagans quarta, inopinanter ab amanuense praetermissa, superadiuncta fuit sciente eminentissimo cardinali Petra ponente. In quorum fidem, etc.*

A. archiep. Petrensis secretarius.

De circumstantiis electionis procuratoris.

V. In electione procuratoris temporalium concurrere debeat consensus prioris et consensus capituli, seu maioris illius partis.

Si tamen casus discordiae contingat, nempe vel quod maior pars in procuratore eligendo non concordet, vel prior dictae maiori parti capituli non assentiatur seu consentiat; decem scrutiniis, infra duos dies perficiendis, sine electione procuratoris transcursis, praedicta electio ad priorem devolvatur; qui tunc procuratorem eligat monachum, qui sibi videbitur magis expedire.

Prioris auctoritas in monachos temporalium administratores.

VI. Omnes monachi administrationi bonorum temporalium a prioribus praepositi, ad priorum nutum sint amovibiles. At vero procurator temporalium amoveri non possit nisi ex causâ legitimâ, vel a priore cum consensu deputatorum aut maioris partis illorum, vel a maiori parte capituli, ut in hac constitutione disponitur.

Tabella benefactorum quolibet in monasterio appendenda.

VII. In quolibet nostrorum monasteriorum adsit in loco publico tabella, in qua referantur benefactores monasterii, obligationesque Deum pro illis orandi; necnon alia tabella, in qua benefactores totius nostri Ordinis in communi pariter describantur.

CONSTITUTIO XXXVII.

Quod in quocumque ex nostris monasteriis adsit arca communitatis cum duabus clavibus; de electione capserii et arca depositorum et depositario.

Arca communitatis sub duplici clave in quolibet nostri Ordinis monasterio teneatur, in qua moneta cuiusvis materiae, sive alia quaecumque, in auro, argento, seu rebus pretiosis consistentia, reponantur. Quarum clavium unam prior seu monachus deputatus ab eo, alteram teneat alius monachus ad id per capitulum assignatus. Poterit tamen, si velit, capitulum duas claves habere, et pro eis tenendis duos de monachis assignare.

EXTRAVAGANTES.

Deposita non recipienda cum obligatione.

I. In nostro Ordine non recipiantur deposita, nisi simpliciter, absque aliquâ cautione neque obligatione. Stricteque defendimus et prohibemus, quod nullus prior nec vicarius, neque aliquis alius in eorum absentiâ, audeat assumere aliquid ex tali deposito, sine deponentium licentiâ et consensu; qui vero contrarium fecerit, a nostris visitatoribus generalibus gravissime puniatur.

Monachorum pecunia in arcâ conventus servanda.

II. Si in aliquo necessitatis casu aut eventu, vel ad aliquam piam causam, cuilibet monacho data fuerit pecunia, eam in arcâ conventus deponat, exindeque non extrahatur sine prioris licentiâ. Et reprehendimus monachos importune inquietantes priores suos pro eleemosynis aut missis, licentiisque frequentibus ad sua loca et terras eundi, causarum piarum quaesito colore vel praetextu. Insuper monachi, qui transmittuntur de uno ad aliud monasterium, pecunias ex itinere superstites deponant in arcâ monasterii ad quod accedunt, ut monasterio, ad quod pertinent, consignentur.

Provisiones ecclesiasticae, etc. sine generalis licentiâ a monachis non accipiendae.

III. Nullus monachus procuret praestimonia, aut aliam provisionem ecclesiasticam, neque acquirat redditus regios, vulgo *iuros*, absque patris generalis licentiâ; quia, si secus fiat, scandalum maximum oritur, malumque exemplum saecularibus donatur.

Depositarius per priorem amovibilis.

IV. Prior est confirmator electionis depositarii, seu claves arcae tenentis; quare secundum suam conscientiam potest acceptare vel non acceptare depositarium pro clavibus arcae tenendis a capitulo electum. Si tamen vel maior pars in eligendo non concordet et conveniat, vel prior electionem dictae maioris partis non acceptet, decem scrutiniis biduo factis, devolvatur electio ad priorem, qui in tali casu eligat in depositarium, exclusis vicario et deputatis, monachum qui ipsi conveniens visus fuerit; qui tamen, prout reliqui officiales bonorum monasterii, semper ad eius nutum maneat amovibilis.

Acceptae ab administratoribus pecuniae continuo in arcâ reponendae.

V. Monachi quibus incumbit administratio temporalis bonorum monasteriorum, et exigentia redditaum ad illa pertinentium, teneantur intra vigintiquatuor horas, ab eorum accessu ad monasteria computandas, omnem pecuniam, quam secum adduxerint, in arcâ communitatis reponere et consignare; et insuper prohibemus prioribus, vicariis, praesidentibus et depositariis, sub poenâ suspensionis ab officio per sex menses, aliisque nostrorum visitatorum arbitrio infligendis, pecuniam quovis titulo ad monasteria pertinentem extra dictam arcam communitatis habere, seu in cellis vel officinis sub eorum potestate, quovis quaesito colore, ullatenus retinere. Si qua vero pecunia propter necessitates monasterii in mutuum vel com-

modatum accipiatur, etiam in arcâ communitatis reponatur, et a depositario claves arcae tenente registretur, atque in computis generalibus illius ratio reddi omnino debeat.

In quolibet monasterio alia arca servanda pro peculiis monachorum sine superioris licentiâ non extrahendis.

vi. In omnibus monasteriis praeter arcam communitatis, in qua monasterii communis pecunia deponitur, alia etiam existat specialis pro monachorum peculiis, cum duabus etiam clavibus, quarum unam prior, alteram monachus, ab ipso cum deputatis vel cum suo capitulo secundum consuetudinem monasteriorum designandus, habeat, in qua teneantur singuli monachi omnem pecuniam ipsis ad usum pro suis necessitatibus permissam, seu quomodolibet pertinentem, consignare et deponere; inque nullam quantitatem extrahere possint, nisi de superioris licentiâ. Praeterea nullus monachus dictam pecuniam sibi ad usum concessam, exceptâ eâ parvâ quantitate, cuius consumendae licentiam a superiore habeat, vel peculia aliorum monachornm apud se retinere, vel aliis quibuscumque personis custodiendam tradere audeat; sed in praedictâ arcâ peculiorum praecise deponi debeat, sub poenâ privationis vocis activae et passivae per triennium.

A monachis manufacta non vendenda.

vii. Nullus monachus possit opera per se ipsum manufacta vendere, sed si quae ab aliquo facta fuerint, prioribus exhibeantur, ut eorum arbitrio de ipsis disponatur; quod si monachus opera ab ipso manufacta absque licentiâ prioris vendiderit, poenâ proprietarii iuxta qualitatem culpae debite puniatur.

Constitutio XXXVIII.

Quod non recipiantur plures monachi, quam illi, qui sustentari possunt cum redditibus monasterii.

Non recipiantur monachi in maiori numero quam possint de monasterii facultatibus commode sustentari, ne egestatis praetextu mendicantes vagari extra monasterium compellantur, quod non est nostri Ordinis, immo potius Ordinum mendicantium. Insuper, quatenus commode fieri poterit, observetur quod monachorum recipiendorum duae partes ad minus divino deputentur officio; alii vero ad domus servitia recipiantur in fratres laicos apud nos vulgariter nuncupatos. Alioquin receptores debite puniantur.

Extravagantes.

De successionibus in bona et haereditatibus.

i. Nullatenus possint acquiri bona, nec stabilia nec mobilia, vel redditus per viam successionis aut haereditatis ab intestato, quae pertineat ad aliquem religiosum in iis monasteriis, in quibus viget consuetudo non succedendi ad intestato in haereditatibus. In aliis vero monasteriis, in quibus consuetudo est succedendi ex personâ monachorum, non prohibentur huiusmodi iure successionis uti; semper tamen attendant ad bonum nostri Ordinis nomen, et cum religiosâ consideratione ad qualitatem et possibilitatem illarum personarum, ex quibus provenit haereditas, et ad paupertatem, necessitatem et debita consanguineorum; et quatenus expediens iudicaverint, in his casibus consilio maioris partis capituli ab hoc iure succedendo poterunt laudabiliter abstinere, ut declaravit noster Ordo ex facultate sanctae memoriae Pauli III, et usu est confirmatum. Si vero aliquis monachus sive monasterium fuerit institutum haeres, aut ipsi relictum aliquod legatum vel donatio, tam in testamento quam alio quocumque modo, monasteria indistincte et unumquodque illorum poterunt acceptare tales institutiones, legata et donationes, et retinere talia bona, etiamsi sint bona stabilia et redditus.

Bona immobilia etc. non emenda, nisi parce, et de patris generalis licentiâ.

ii. Nullum nostrum monasterium emere possit aliqua bona immobilia, redditus, iura et alia similia absque licentiâ patris generali, cui commendatur ne huiusmodi licentiam faciliter concedat. Ut autem monasteria in suis redditibus et possessionibus, ut par est, conserventur, illud monasterium, quod a suis redditibus et possessionibus temporum calamitate defecerit, vel quolibet eventu propria bona perdiderit, compensari et integrari valeat de praedictis bonis et redditibus perditis, acquirendo alia bona et redditus tantae saltem existimationis, quantae erant bona et redditus a quibus defecit. Illa vero monasteria, quae dotem et redditus sufficientes non habent, pro decenti et congruâ sustentatione monachorum ipsis designatorum, facultatem habeant acquirendi

bona quaecumque mobilia vel immobilia et redditus, quocumque iure aut titulo ad ipsa quomodolibet pertinentia, usque in quantitatem illis a capitulo generali iuxta numerum monachorum taxatam vel taxandam.

Recipientes monasteria monialium. III. Sub dispositione praecedentium extravagantium non comprehendantur monasteria nostrarum monialium.

Capellaniae vero accipiendae. IV. Nostra monasteria possint acceptare et acceptent quascumque capellanias, quas fideles pro eorum devotione voluerint instituere, cum licentiâ Ordinis vel patris generalis inter capitulum et capitulum, cum quocumque numero missarum aut aliorum bonorum spiritualium, et retinere bona et redditus ipsis pro omnibus supradictis donata vel relicta. Si vero pro supradictis eleemosyna, aliquave dotatio desuper facta aut facienda, in numeratâ pecuniâ monasterii data fuerit, cum tali pecuniâ nedum possint, verum debeant et teneantur emere bona stabilia et redditus, illaque retinere et possidere, ut a sacrâ Congregatione Concilii decretum et inviolabiliter observari mandatum fuit.

CONSTITUTIO XXXIX.

De examine, quod fieri debet illorum qui recipi debent pro monachis, et de eo quod praecedere debet professione. *Recipiendus ad habitum nostri Ordinis, antequam ad illum admittatur, diligenter examinetur per priorem, si velit, aut per aliquos per eum ad id assignatos, utrum pro statu clericali an laicali sit aptus, et in eo statu, quo sibi visum fuerit, recipiatur. Et si fuerit receptus in clericum, fiat ei rasura eiusdem quantitatis, quae fieri consuevit constitutis in sacris, etiamsi non extiterit ad clericalem tonsuram promotus; cuius coronae capillorum longitudo quantitatem duorum in latitudine digitorum non excedat, nec auris summitatem attingat. Fratres autem pro laicali statu recepti coronam non deferant; et mandamus et ordinamus, quod non possit super hoc dispensari absque capituli generalis vel patris generalis inter capitulum et capitulum licentiâ speciali.*

EXTRAVAGANTES.

Quisque in eâ vocatione qua cum in religionem ingressus est maneat. I. Fratres in statu laicali recepti, semper et perpetuo, absque aliquâ dispensatione, permaneant in eâ vocatione et statu in quo a Deo in religionem vocati sunt; et cum sero ad chorum accesserint, ponantur ad signum poenitentiae sicut choristae. Insuper chorista qui in ordine sacro constitui procuraverit, ipso facto graviter puniatur.

Religiosi alterius Ordinis non recipiendi. II. Non recipiantur ad nostrum habitum religiosi alterius Ordinis, sine licentiâ patris generalis, exceptis canonicis regularibus aut religiosis Ordinum militarium.

Neophyti et recens conversi non recipiendi. III. Nullus possit recipi in monachum vel fratrem laicum nostri Ordinis, qui ex neophytis, seu noviter ad nostram sanctam fidem conversis, aut a iudaeis, intra quartum gradum, ortum vel originem ducat aut descendat, sub poenâ excommunicationis maioris ipso facto incurrendae tam ab eo qui professus fuerit scienter tegens hunc defectum, quam ab illis qui scientes ipsum receperint; et ulterius sit nulla et invalida professio. Quod confirmatum est per Bullam apostolicam.

Nec oriundi a Mauris vel Saracenis. IV. Sub eisdem poenis non recipiantur in nostri Ordinis monachos vel fratres, qui descendunt et originem ducunt a stirpe maurorum et saracenorum, usque ad dictum quartum gradum; quod pariter est confirmatum per Bullam apostolicam.

Examen pro recipiendis. V. Ex inviolabili praxi et consuetudine antiquissimâ nostrae religionis, quae iam vim legis obtinuit, quandocumque aliquis in nostro Ordine recipi ad habitum desiderat et petit, infrascripta omnino serventur:

Recipiendus ad habitum a priore cum deputatis omni curâ et diligentiâ de vocatione et intentione, quibus ad nostram religionem accedit, prudenter examinetur, et in dicto examine discrete et caute spiritum, quo movetur et in religione recipi petit, intelligere et detegere dictus prior et deputati sollicite conentur.

Si bono spiritu perfectâque vocatione moveatur, iterum examinetur de aetate, nomine tam proprio quam genitorum avorumque utriusque lineae, de patriâ, ubi vivunt aut quandoque vixerunt, de officiis quae exercent vel antea exercuerunt; si habeant redditus et facultates ad congruam et decentem vitae substentationem; si sint

veteres christiani, mundi ab omni maculâ et infectione iudaeorum, saracenorum, recentesve conversorum, aut alterius cuiuscumque sectae reprobatae; si sint vel fuerint liberi aut servi; si recipiendus, sit natus ex matrimonio legitimo; si matrimonio sit ligatus, illudve contrahere promiserit, aut alterius Ordinis sit religiosus.

Si est maior sexdecim annorum, iterum examinetur: si aliquod obtinuit officium vel munus publicae seu particularis administrationis, cuius computa reddere teneatur; si aere alieno et debitis gravetur, quae suis facultatibus persolvere omnino non possit; si aliqua gravia et enormia delicta commiserit, de quibus ab aliquo iudice sit processatus, vel processari et damnari timeatur; si sanus sit corpore, vel habet aliquam infirmitatem actualem vel habitualem occultam, qua impediri possit a vitâ communi monasticâ et regulari, eiusque asperitatibus tolerandis.

Si hoc examine constiterit recipiendum habere aliquem defectum ex relatis in praedictis interrogationibus, omnino debeat a priore, prudenter tamen et discrete, repelli, nec conventui proponi, sub poenâ privationis vocis activae et passivae, omnium officiorum, graduum, honorum et dignitatum, et inhabilitatis perpetuae ad haec et alia imposterum obtinenda; et si fuerit facta propositio, easdem poenas incurrant scienter recipientes, iuxta constitutionem Sixti V et moderatorias Gregorii XIV et Clementis VIII, quae pro recipiendis in qualibet religione emanarunt, postquam praedicta omnia ex nostrâ diuturnâ consuetudine iam observabantur.

Sin vero recipiendus nullum ex his se habere defectum dixerit, responsa illius in summario scribantur, moneaturque et certificetur ipse recipiendus, quod ante professionem de omnibus supradictis sumi debet plenaria informatio, qua si constiterit ipsum suis responsis veritatem celasse, prorsus a nostrâ religione debet expelli.

Si recipiendus fateatur, vel aliàs constet ex legitimo matrimonio natum non esse, antequam recipiatur, omnino fieri debeat iuxta tenorem constitutionis Gregorii XIV et anteriorem praxim nostri Ordinis informatio plenaria de vitâ, moribus, indole, ingenio et virtute recipiendi, quibus defectus natalium suppleri possit et valeat, speretur que fore valde proficuum utilemque religioni. Quo casu poterit ad nostrum habitum recipi, profiteri, sacris ordinibus initiari, voceque activâ et passivâ suo tempore gaudere; nisi forte illegitimus alicuius religiosi fuerit filius, quo casu dictus illegitimus nullatenus possit vivente patre recipi in religione eâdem.

Cum autem recipiendus fuerit naturalis villae aut oppidi per sex leucas a monasterio in quo recipi debet non distantis, non proponatur conventui absque licentiâ patris generalis, qui ipsam non concedat nisi iustis de causis quae in utilitatem monasteriorum cedant, nisi forte in aliquibus monasteriis adsit contraria consuetudo eos absque dictâ licentiâ recipiendi, quae toleratur.

Praeterea diligenter attendant prior et deputati, ne genitores, avi vel fratres recipiendi exerceant aut antea exercuerint officia aliqua quae in aestimatione communi vilia aut infamiam inducentia reputentur, videlicet: si sint vel fuerint histriones, gladiatores, seu cum hominibus vel bestiis luctatores; scenici vel citharedi in locis publicis ob lucrum, publici lusores, carnifices, laniones, tibicines, baiuli, caupones publici; olei, aceti, comestibiliumque venditores; sutores, lanifices, calceatores, coriarii, hospitatores, machinatores, muliones; filii publicarum meretricum et illarum genitores, omnesque complices in earum lucro et exercitio; usurarii, falsarii, proditores, latrones, assassini; qui peccatum contra naturam commiserint, aliaque similia quae in opinione prudentium in villis et oppidis vilia et infamia reputantur; a quibus omnibus nisi fratres, genitores et ascendentes ad habitnm recipiendi sint prorsus liberi et immunes, non admittantur, et admissus novitius expellatur, caute tamen et prudenter, ne ipsi infamia oriatur.

Caveant insuper, quod similiter reiician-

tur, si in quocumque gradu, etiam remotiori, constiterit descendere ex stirpe maurorum, iudaeorum, aut noviter conversorum ad nostram fidem, vel in eâ suspectorum, seu illorum qui publice poenitentiati seu reconciliati quandoque fuerint a S. Officio Inquisitionis, seu ab alio quocumque iudice publice etiam puniti fuerint poenâ infamiam inducente; quia huiusmodi ad professionem non possunt in nostro Ordine admitti, sub poenis extravagantis III.

Postquam in praedicto sine aliquo defectu repertus fuerit recipiendus, procedatur ad examen de sufficientiâ in grammaticâ et latinitate, de voce, visus integritate, et cantu firmo, per dictos priorem et deputatos simul cum magistro novitiorum et correctore cantus; quorum omnium si eorum iudicio omnino capax et idoneus non fuerit, reiiciatur. Sin vero aliquam magnam habilitatem in nostris choris necessariam obtineat, ut puta, si organista, musicae compositor, vel alicuius instrumenti peritus extiterit, defectus latinitatis eorum arbitrio et prudentiâ suppleri possit et valeat.

De scrutinio et suffragiis.

Peracto examine, approbatoque a priore et deputatis, seu illorum maiori parte, recipiendus proponatur monasterii capitulo, in quo examinatores praedicti, antequam ad suffragia procedatur, de sufficientiâ reliquisque partibus et qualitatibus huiusmodi recipiendi in examine expertis plene et fideliter informent. Dum fit haec informatio, a capitulo egrediantur consanguinei recipiendi, et eiusdem patriae naturales, si qui in capitulo adfuerint, ad suffragandum tamen cum ceteris vocalibus, informatione peractâ, reversuri.

Postea procedatur ad receptionem per suffragia secreta, quae debet esse canonica, et a toto capitulo, vel saltem a maiori illius parte, et simul a priore novitius debet admitti, ut praescribitur extravaganti I ad constitutionem XVI. Sin vero suffragia fuerint aequalia, votum prioris non sufficit ut admittatur, sed necessario expelli debeat ob defectum maioris partis capituli. Huic vero et aliis huiusmodi receptionibus cum priore assistant, tamquam scrutatores, novitiorum magister et vicarius, seu, absente vicario, alius ex capituli senioribus.

De requirendis ad professionem.

Praeterea, dictâ formâ servatâ, currente novitiatus et probationis anno, aliis tribus vicibus (prout hactenus ex inviolabili nostri Ordinis consuetudine observatum fuit) novitius capitulo proponatur, ut ab ipso recipiatur, videlicet, primâ post quatuor menses ad habitus receptione completos; secundâ post octo, tertiâ denique post decem, prout priori videbitur tempus requiri et sufficere, ut ante expletum probationis annum fieri possit informatio plenaria de moribus et vitâ, stirpis et sanguinis puritate novitii, secundum nostra statuta et privilegia, et facta informatio examinari approbarique possit a priore et deputatis; ne aliter ultra annum probationis expletum professio novitio protrahatur. Omnibus tribus dictis propositionibus, novitiorum magister capitulum informet secundum Deum et suam conscientiam, praehabitamque de novitio experientiam, de indole, moribus, humilitate, aliisque qualitatibus novitii; pariter egredientibus a capitulo, dum fit haec informatio, ut in primâ praemissum est, novitii consanguineis et eiusdem patriae naturalibus, et post illam completam ad suffragandum cum ceteris similiter revertentibus. Informatione peractâ, recipiantur suffragia et regulentur ut supra, ita quod ab omnibus vocalibus, vel eorum maiori parte, et simul a priore, novitius admitti debeat, ut supra in primâ praemittitur; sin vero a maiori parte capituli non admittatur, reiici novitius omnino debeat, nec iterum capitulo proponi possit.

Quo vero receptiones maturius et liberius fiant, teneantur priores diem, quo singulae novitiorum propositiones fient, per suas litteras notificare vocalibus absentibus, qui commode illis assistere possint si velint. Primae vero et ultimae huiusmodi propositionum dies omnibus vocalibus intra sex leucas a monasterio distantibus prius necessario notificent tempore opportuno, ut, si velint, dictis receptionibus adsint, et cum reliquis suffragentur; et si notificatio huiusmodi fuerit omissa, receptio sit nulla,

quatenus illi, qui notificati non fuerint, reclament. Praeterea si aliqui vocales, infirmitate impediti, capitulo singularum dictarum receptionum interesse non possint, praedicti scrutatores cum buxulâ clausâ ad id praeventâ ad recipienda eorum suffragia a priore transmittantur; quibus reversis, dictorum infirmorum vota cum reliquis in capituli buxulis misceantur et incorporentur, antequam omnium fiat regulatio et scrutinium.

De informationibus antea perquirendis.

Tempore tandem opportuno, novitioque iam ultimo, ut praedictum est, a capitulo admisso, prior cum deputatorum consilio nominet et mittat monachum eiusdem monasterii professum, vel, si valde distet a monasterio patria novitii, alterum ex professis monasterii dictae patriae proximioris, prudentem, discretum, maturae aetatis, atque peritum, pro faciendâ plenariâ informatione de moribus et vitâ, sanguinis puritate, officiorumque vilium exemptione, quae, iuxta Bullas apostolicas tam communes quam speciales nostro Ordini concessas, professionem cuiuslibet novitii praecedere debet, impositâ poenâ privationis vocis activae et passivae, omniumque officiorum, graduum, honorumque et dignitatum quae habuerint, et inhabilitatis perpetuae ad haec et alia imposterum obtinenda, tam prioribus quam monachis novitium ad professionem recipientibus, nisi dicta informatio praecedat.

Monachus iste sic nominandus nequeat esse consanguineus, affinis, aut aliqualiter propinquus novitii, nec eiusdem patriae oriundus aut naturalis; sitque praeterea liber ab omni suspicione et praesumptione puritatis (?) sanguinis, aut cuiusvis affectionis, amoris vel odii, amicitiae vel inimicitiae, tam cum novitio quam cum suis genitoribus et consanguineis; omninoque teneatur in eius executione servare formam in nostro ordinario descriptam, sub poenâ privationis omnium officiorum Ordinis, inhabilitatisque imposterum ad illa obtinenda.

Prior dare debeat suum mandatum et commissionem ad faciendam praedictam informationem simul cum regio privilegio nostro Ordini concesso ut testes ad testificandum compelli possint, et insuper tradat notulam nominum et cognominum tam novitii quam suorum genitorum et avorum, villarumque ubi vivunt vel vixerunt, et officiorum quae exercent vel exercuerunt, fideliter extractam ex responsis novitii in summario notatis, dum examinatus est ad primam receptionem. Iuret insuper dictus monachus, antequam exeat a monasterio, coram priore et deputatis in verbo sacerdotis, se dictam informationem recte et fideliter facturum secundum nostri Ordinis statuta et instructionem. Et cum redierit ad monasterium ita a se factam informationem coram ipsis priore et deputatis similiter iuret; vel secundum stylum et instructionem completâ informatione ad pedes illius iuramentum huiusmodi faciat et subscribat.

Caveat diligenter monachus deputatus, quod in huiusmodi informatione faciendâ instructionem solitam et usu receptam ad unguem prorsus servet; et antequam ad publicam procedatur, fiat omnino secreta inter personas antianas et integrae fidei, nulliusque suspicionis, ut in instructione, praescribitur, omni adhibitâ curâ et indagine pro comperiendâ veritate ab illis sub sigillo secreti promissione. Si in hac informatione secretâ aliquem defectum substantialem repererit, sive in novitio sive in eius descendentibus, duorum testium omni exceptione maiorum iuramento comprobatum, ratione cuius novitius ad professionem admitti non possit, ad informationem publicam nullatenus procedat, sed secreto ab oppido vel villâ discedens, illum defectum priori quamprimum notificet. Prior vero cum cautelâ possibili et secreto servato novitium habitu expoliari et a monasterio expelli prudenter curet, ne eius familia expulsione diffametur.

Sin vero nullus defectus in secretâ informatione a dicto monacho inventus fuerit, statim procedat ad publicam coram iudice et notario fideli et legali; quam factam et peractam a iudice, petat sibi originaliter consignari, iuxta regium privilegium ad hoc specialiter religioni concessum, ne aliquod damnum testibus immineat, cuius timore a deponendâ veritate retrahantur. Consigna-

tam informationem in formâ authenticâ vel secum adducat, vel priori cum certo nuntio statim ad monasterium remittat, ubi a priore et deputatis diligenter examinetur; et, quatenus de illius legitimitate constet, ab iisdem approbetur subscribaturque ab omnibus approbationis decretum, et ante professionem novitii prior capitulo notificet, qualiter facta, examinata et approbata fuerit eius informatio; postea in archivio conventus custodienda reponatur, ut in constitutione gregorianâ ordinatur.

Protestatio facienda ante professionem.

Postquam omnia praedicta fuerint absoluta, annusque probationis terminatus, novitius ad professionem solemnem, ut in nostro ordinario, cap. XI, § 4, sine dilatione admittatur; et ad maiorem cautelam, prout hucusque inviolabiliter observatum fuit, in litteris suae professionis a novitio illam emittente fiat sequens protestatio: « Ego frater N. N. attestor et profiteor, quod sum christianus vetus ex omnibus quatuor lineis, et quod semper ac constiterit contrarium, et me habere aliquam maculam seu infectionem iudaeorum, maurorum, saracenorum, seu quodvis aliud impedimentum contra Bullas apostolicas Ordini sancti patris nostri Hieronymi concessas, expelli volo a dicto Ordine, expoliarique illius habitu, et quod haec professio a me facta invalida sit et nullius effectus. » Subscribaturque a novitio coram testibus.

De magistro novitiorum.

Insuper quilibet prior cum deputatorum consilio eligat in magistrum novitiorum monachum prudentem, expertum, quindecim saltem annos a receptione habitus habentem, quique de religionis zelo, morum honestate, vitâ exemplari, spiritualiumque discretione sit optime commendatus, cuius directioni, correctioni et disciplinae tam novitii quam professi usque ad expletos septem habitus annos omnino subiiciant; prioresque dicto magistro omnem auctoritatem necessariam concedant et committant, ut ab omnibus sub disciplinâ eius existentibus obediatur, veneretur et simul timeatur, eosque omnino instruere, educare et in spiritualibus iuxta statuta Ordinis dirigere possit.

Eius privilegia.

Nullus praeterea monachus, ad huiusmodi magistri novitiorum munus electus, sine legitimâ causâ a priore approbandâ se excusare et eximere possit; et si aliquis sine dictâ causâ se excusaverit, et acceptare renuerit officium huiusmodi, ad prioris arbitrium puniatur. Praedicto etiam magistro nullum detur officium cum proprio munere incompossibile, quodque sive in novitiatu, sive in choro, sive in refectorio a suo munere impedire aut divertere aliqualiter possit; nec ad aliud in tabellis deputetur communibus, quam ad hebdomadam, lectionem, pluvialemque pro celebranti comitando; totumque tempus quo dicti magistri munus exercuerit supra annos a receptione habitus completos, ad lucrandam exemptionem triginta annorum ipsi pariter computetur.

Officium magistri novitiorum.

Caveat autem praedictus magister, ut in educatione novitiorum et sub eius disciplinâ existentium, illorumque correctionem, instructionem in nostro ordinario cap. XI praescriptam et laudabiles monasteriorum consuetudines omnino servet. Attendat etiam, ne, qui sunt in novitiatu, ullum commercium, conversationem seu communicationem, nisi praecise in necessariis breviter expediendis, cum monachis extra existentibus habeant; et si qui in hoc fuerint delinquentes, graviter puniat. Super quo maxime etiam invigilent priores, vicarii et praesidentes, monachos extra novitiatum, qui in praedictis defecerint, tale commercium vel communicationem habentes, pariter corrigendo. Eorum nullus ad novitiatum accedere vel ingredi valeat, nisi de magistri vel prioris licentiâ; idemque observetur in communi dormitorio, ubi et quando novitii dormiunt, seu in quolibet alio loco, ubi sub disciplinâ magistri existentes fuerint congregati.

Curet proinde, ne in novitiatu existentibus aliquod consignetur officium, in quantum commode fieri possit, quod illis distractionis seu diversionis occasio sit, seu causa esse possit commercii et communicationis cum monachis extra disciplinam existentibus, multoque minus cum saecularibus; et, cum recreationis causâ in hortos vel in campum sub disciplinâ eius existentes egrediuntur, cum ipso magistro, vel, eo impe-

dito, cum alio monacho, de prioris licentiâ, simul procedant et permaneant, nec ullus monachus extra disciplinam ipsis associetur.

Inviolabiliter praeterea observet laudabilem diuturnam consuetudinem Ordinis, videlicet, quod singulis feriis sextis anni cum omnibus, qui sub eius disciplinâ existant, faciat disciplinam sive in dormitorio communi sive in alio loco opportuno, ut alii etiam monachi, si ex devotione velint, huiusmodi exercitio assistere valeant.

De fratribus laicis eorumque munere.

Modo et formâ praedictis fratres laici etiam ad habitum et professionem recipiantur; sub disciplinâ magistri per septem annos existant, quibus in observantiis Ordinis et officiis servitutis, ob quae recepti fuerint, a magistro instruantur, prorsusque perseverent in statu suae vocationis. In singulis vero monasteriis in tali competenti numero admittantur, ut ab officiis servitutis et temporalibus monachi omnino liberi cum maiori mentis tranquillitate divinis possint vacare.

Quod nec legere, nec grammaticam possint ediscere.

Priores vero et magistri maximopere caveant, ne aliquis frater laicus post receptionem habitus legere, et multo minus grammaticam discat, nec illum aliquis monachus sive frater legere vel grammaticam docere audeat; et qui secus fecerint, novitiorum habitum per annum portent, nisi qui ipsum docuerit monachus in sacris constitutus existat; quo casu per dictum annum voce capitulari privetur: in qua poenâ nullus prior dispensare possit.

De eorum officio.

Denique fratres laici singulis diebus post prandium et coenam cum his, qui sub disciplinâ magistri existunt, ad mensas refectorii extergendas intervenire teneantur, donec viginti annos habitus compleverint; prioresque non permittant sacerdotibus eos nimiâ reverentiâ et honore tractare, nec alio nomine vocari quam fratrum: quod ipsum servetur cum aliis, qui presbyteri non existant.

CONSTITUTIO XL.

De tempore, quo durare debet novitiatus et dispositione bonorum novitii.

Nullus novitius admittatur ad professionem, nisi de rebus suis antea disponat, iuxta dispositionem Concilii Tridentini, cap. XVI, *sess.* XXV De regular., *donando inter viros monasterio vel aliis personis aut locis ad placitum, nihil sibi omnino reservans, ut spiritus eius Christum sequatur liberius, a terrenis oneribus et eorum fiduciâ expeditus. Nec recipiatur cuiusquam professio ante annum probationis expletum.*

EXTRAVAGANTES.

I. Non recipiantur ad habitum illi, qui non habuerint decem et octo annos completos, quia in aetate minori non possunt cognoscere adeo perfecte statum quem assumunt. Cum personis tamen, quae speciale meritum habent, poterit prior cum suo capitulo dispensare, ut ipsae ad habitum admittantur ante dictam aetatem, dummodo tamen professio non recipiatur ante decimum sextum annum expletum, iuxta sacri Concilii Tridentini dispositionem cap. XV, sess. XXV *De regul.* De aetate requirendâ in recipiendis.

II. Noviter professi, saltem per septem annos ab habitus receptione completos, sub disciplinâ magistri novitiorum subiecti perseverent, ut ex inviolabili praxi Ordinis in nostro ordinario statuitur. Si autem in aliquibus monasteriis vigeat consuetudo, ut longiori tempore magistri disciplinae subiiciantur, penitus observetur. Neque expleto dicto tempore a dictâ disciplinâ liberentur, donec priores de consilio suorum magistrorum (absque tamen illorum aliquâ huiusmodi liberationis praetensione) ipsis libertas concedatur. Si qui vero a dictâ disciplinâ absolvi directe aut indirecte procuraverint, subiectio sub magistro illis ipsomet facto ulterius prolongetur. De tempore novitiatus.

CONSTITUTIO XLI.

Praecedant monachi in sacris constituti in quibuscumque locis ceteros monachos suos. Verumtamen inter praedictos constitutos in sacris ordo praecedendi minime observetur. Idem quoque inter ceteros monachos clericos et laicos observetur. De praecedentia et ordine sessionum inter monachos.

EXTRAVAGANTES.

I. Quando corrector mensae fuerit hebdomadarius, in loco correctoris sedeat, et aliunde corrigere aut emendare non valeat. Locus sessionis correctoris.

Sessiones ceterorum ab antiquitate habitus ordinandae.

II. Ubicumque conventus se congregaverit, iuxta antiquam religionis nostrae consuetudinem monachi sedeant et ordinentur secundum singulorum antiquitatem ab habitu recepto, ita tamen ut sacerdotes semper diaconos, et isti subdiaconos, licet habitu antiquiores, praecedant, subdiaconi choristas, choristaeque fratres laicos, et novitii sint omnium novissimi; sin vero aliquis monachus, postquam alii iam fuerint ordinati, adveniat, in loco quem invenerit vacuum, constitui et sedere debeat.

Praecedentia prioris et officialium.

III. Priores absoluti monasteriorum professionis omnes alios monachos praecedant, etiam antiquiores, qui priores non extiterint; quos pariter praecedere debeant secretarius et procurator generalis Ordinis actuales, quandocumque in nostris monasteriis interveniant, non vero dictos priores absolutos.

CONSTITUTIO XLII.

Quando monachi habeant votum in eorum capitulo.

Ad capitulares actus non recipiantur nisi monachi professi in sacris ordinibus constituti.

EXTRAVAGANS.

Votum monachi in electionibus pro monasteriis professionis validum.

I. Monachi propter eorum demerita transmissi ad alia monasteria, necnon qui sunt priores in monasteriis quae non sunt eorum professionis, quamvis sint intra viginti quinque leucas, non habeant vocem in electionibus monasteriorum, ubi sunt professi, nec monachus, qui est vicarius monasterii cuius non est professus, habeat votum in electione prioris illius. Votum tamen habebit in electione prioris monasterii suae professionis, et si fuerit intra vigintiquinque leucas, etiam ad electionem citari debeat. Itidem monachi, qui sunt in monasteriis novis, habeant votum in electione prioris sui proprii monasterii, ad eamque citari debeant, si existant intra vigintiquinque leucas, nisi forte fuerint poenitentiati.

II. Monachi, qui in aliis monasteriis obedientiam perpetuam repromittunt, non habeant votum in capitulo ante quatuor annos completos a die repromissae obedientiae: exceptis prioribus, qui terminato prioratu remanent perpetuo in aliis monasteriis ubi priores extiterunt, atque monachis illis qui in domibus novis permansuri obedientiam perpetuam pariter repromittunt.

Vocem in capitulo nemo habeat, nisi post decem annos habitus.

III. In posterum nullus monachus habeat vocem in capitulo, donec decem annos ab habitu recepto compleverit, atque in ordine sacro constitutus extiterit. Collegiales tamen in collegiis existentes, si sint in sacris constituti, in dictis collegiis votum habeant post sex annos ab habitus receptione completos.

Monachi extra monasterium manentes neutra fruantur voce.

IV. Monachi illi qui habitu etiam retento, et cum legitimâ facultate assistunt eorum genitoribus, aut alicui episcopo, sive ex aliâ quacumque causâ, habitu retento, permanent extra monasterium, non habeant votum activum neque passivum, etiamsi tempore electionis sint praesentes in proprio monasterio.

Qui vocari debeant ad electionem prioris sui monasterii.

V. Monachi, ultra vigintiquinque leucas a propriis monasteriis cum simplici patente patris generalis commorantes, nisi exiliati aut legitime poenitentiati existant, votum habeant, tamquam vocales legitimi, in electione prioris proprii monasterii; ad quam concurrendi atque accedendi licentia ipsis minime denegetur, neque ullatenus impediatur, habitâ vacationis notitiâ. Ad praedictam tamen electionem citari non debeant nisi vocales intra vigintiquinque leucas existentes, ut in constitutione LXX ordinatur, exceptis tamen patribus secretario et procuratore generalibus, atque monachis assistentiae patris generalis, praedicatoribus regiae maiestatis, lectoribus et passantibus, qui in qualibet distantiâ prorsus citari debent.

Qui vero vocem habere nequeant in capitulo.

VI. Monachi propter eorum demerita et culpas ad carcerem seu reclusionem in cellâ horis vacativis etiam in propriis monasteriis per sententiam definitivam condemnati, nullam vocem in capitulo habeant, etsi ad actus communitatis ex reclusione egrediantur. Monachi vero inquisiti de aliquo crimine, atque dum compilatur processus carcere custoditi, vocem activam in capitulo habere debeant, donec, illis auditis, causa definitive terminetur; nisi inquisitio fuerit de aliquo delicto facinoroso, vel culpâ graviori publicâ et manifestâ, seu aliâ, cui in nostris constitutionibus et extravagantibus privatio vocis capitularis ipso facto fuerit

impositis: quibus casibus omni voce capituli prorsus careant.

Monachi extra sua monasteria commorantes non habeant vocem nisi in electione prioris.

VII. Monachi extra propria monasteria in aliis commorantes, ad electionemque prioris suorum monasteriorum accedentes, peractâ electione et confirmatione prioris, redeant ad monasteria ubi prius morabantur, nec vocem habeant in aliorum officiorum electione, sicut iamdiu in nostrâ religione observatum fuit.

CONSTITUTIO XLIII.

Quod fugitivi quaerantur a suis prioribus; de facultate illos deprehendendi et de poenis pro illis puniendis.

Fugitivi monachi per suos priores quamcitius commode fieri poterit perquirantur, et per censuram ecclesiasticam, vel aliàs, prout expedire videbitur, ad propria monasteria redire cogantur, ac eis iuxta suorum qualitatem excessuum secundum constitutiones nostras poenitentia imponatur, nisi forsan per generale capitulum de aliquo monacho in speciali fuerit aliter ordinatum. Ad haec: fugitivos censemus quoslibet monachos, qui sine suorum praelatorum licentiâ ultra metas monasterii, quas sine licentiâ huiusmodi exire non debent, cum voluntate fugiendi, seu aliquod maleficium committendi abscesserint: vel qui ad loca aliqua de suorum priorum licentiâ missi, exinde suâ auctoritate cum intentione ad monasterium non revertendi recesserint. Ceterum universis et singulis prioribus ac monachis nostri Ordinis omnes et singulos fugitivos professos, cuiuscumque nostri sint monasterii, capiendi, et ad monasteria, quorum sunt professi, reducendi, plenariam concedimus facultatem; vel saltem fugitivorum prioribus, expensis illarum domorum, quarum illi fugitivi capti professi extiterint, notificent de huiusmodi captione, quatenus ad reducendum eosdem captos ad sua monasteria certos nuntios mittant: verum, si aliàs apparuerit aut verosimiliter praesumatur, quod monachi cum sui prioris licentiâ a suo monasterio discesserint, non procedatur viâ aliquâ contra eos. Praeterea omnes ecclesiarum praelatos, necnon et quascumque aliàs personas iurisdictionem aliquam ecclesiasticam quomodolibet obtinentes, aut aliàs quae sequuntur exercere valentes, quam affectuose possumus deprecamur in Domino, quatenus, ad instantiam seu requisitionem cuiuscumque prioris vel monachi nostri Ordinis, fugitivos huiusmodi capiant seu capi faciant, et eos monacho vel priori requirenti captos tradant, seu illos ad loca vel personas, quae vel quas monachus vel prior requirens eisdem capientibus explicaverit, expensis monasteriorum, quorum professi sunt, mittant, implorato etiam auxilio super praedictis brachii saecularis, quatenus opus sit. Etiam praelatis et personis supradictis iurisdictionem habentibus, vel aliàs praemissa exercere valentibus, auctoritate apostolicâ nostro generali capitulo concessâ, qua fungimur in hac parte, ad universa et singula supradicta specialem potestatem atque licentiam impartimur. Praeterea si ad sacrum ordinem quis, dum fuerit fugitivus, promotus extiterit, ad executionem huiusmodi ordinis aut ad aliquos actus capitulares sine capituli generalis licentiâ nullatenus admittatur. Fugitivorum autem monachorum poena haec erit: fugitivus, qui intra quinque dies, a sui recessu numerandos, redierit, per quinque dies statim sequentes poenâ gravioris culpae cum disciplinâ in refectorio tempore prandii post benedictionem mensae mulctetur, eisdem diebus in carcere retrudendus. Si autem post quinque dies, ante diem tamen quadragesimum, redeat, ultra praedictam culpae gravioris poenam, decem diebus carceri mancipetur. Si vero post quadraginta, dum tamen ante annum, reversus fuerit, praeter iam dictam poenam per dies undecim carcerali reclusioni subiaceat; in quorum singulâ sextâ feriâ unam in capitulo culparum sustineat disciplinam. Sed si post annum, quandocumque redierit, ultra praefatam poenam, carcerem semestri spatio substinebit; in quo singulis sextis feriis in pane et aquâ abstineat, et disciplinam in capitulo culparum accipiat: necnon in actibus omnibus tamquam novitius habeatur, donec per priorem cum sui consensu capituli in statum pristinum fuerit restitutus. Circa poenas autem praedictas, gravandi illas praesertim contra illos qui revertuntur inviti, et super eisdem dispensandi, praemaxime circa illos qui voluntarie revertuntur, habeat prior cum deputatorum consilio, prout eis rationabile visum fuerit, plenariam potestatem. Verum, si quisque fuerit secundo fugitivus post debitam reconciliationem per

priorem et capitulum eius ipso facto, ultra poenas in hac constitutione ut praemittitur designatas, sit semper ultimus omnium monachorum sui status clericalis vel laicalis, quos tempore sui regressus in monasterio suo reperierit, nec ad confessoris, vicarii seu prioratus officia possit eligi vel assumi, nisi cum eo per generale capitulum, et tunc etiam post tres annos a suae reconciliationis tempore computandos, super dictis officiis fuerit dispensatum. Praeterea, si tertio fuerit fugitivus, adhuc per suum priorem et capitulum, prout praemittitur, reconciliari valebit. Verumtamen, praeter poenas supradictas, voce capituli perpetuo sit privatus. Insuper ad praedicta confessoris, vicarii et prioratus officia sit ineligibilis ipso facto. Quoad vocem autem capituli obtinendam, poterit cum eo per generale capitulum faciliter dispensari. Ceterum si quarto fugitivus extiterit, eius reconciliatio ad generale capitulum solummodo pertinebit quoad habilitationem, quam tamen idem capitulum non debet facere, nisi prius sui prioris et conventus bonam informationem habuerit super negotio huiusmodi fugitivi; et tunc generale capitulum praedictas poenas, aut etiam alias, prout sibi videbitur, eidem fugitivo imponat, vel eumdem ad monasterium suum remittat, illas passurum ibidem; quod decentius et expedientius extimatur. Poterit etiam pater generalis ipsum ad ordinem recipere, poenarum dispensatione generali capitulo reservatâ. Porro, qui ultra vicem quartam aufugerit, perpetuo et indispensabiliter poenas inhabilitatis praedictas, et nihilominus poenas alias, si quae illi fuerint in perpetuum vel ad tempus impositae, substinebit. Fugitivus pro primâ vice a voce capituli sit ipso facto suspensus; tamen possit eadem vox illi restitui per suum priorem cum consensu capituli: pro secundâ autem vice similiter sit suspensus a voce capituli, quae quidem non possit ei restitui nisi per patrem generalem; pro tertiâ vero vice sit quoque ab eâdem voce capituli suspensus, quae non valeat sibi restitui nisi dumtaxat per generale capitulum.

EXTRAVAGANTES.

Fugitivorum

I. Fugitivi, qui ad monasterium residentiae patris generalis accesserint et redierint, disciplinam in refectorio statim sustineant et in terrâ panem cum aquâ comedant, iterum tertio et amplius, prout culpa postulaverit; reliquas vero poenas in eorum proprio monasterio, vel in alio, ad quod fuerint transmissi, adimpleant et sustineant. Insuper fugitivus, qui quater ab Ordine discesserit, in carceribus per sex annos recludatur; inde temen poterit illum prior ad chori et refectorii assistentiam extrahere; reliquo vero tempore iterum carceri mancipetur.

qui ad monasterium residentiae patris generalis accesserint, poena.

II. Quilibet prior nostri Ordinis, aut vicarius in prioris absentiâ, quemcumque monachum fugitivum ab illis comprehensum, seu quolibet modo ad suum monasterium reversum et accedentem, ab excommunicationis censurâ, quam habitum derelinquens incurrit, et a quibusvis aliis censuris, si quas incurrerit, absolvere, eidemque per se aut per suos confessarios omnia sacramenta libere administrare possint et valeant.

Prioris facultas datur fugitivos comprehensos vel redeuntes a censuris absolvendi.

III. Fugitivis, ad nostra monasteria sine habitu redeuntibus aut venientibus, non possit habitus noster restitui nisi a suo priore vel a patre generali.

Habitusque restituendi.

IV. Quotiescumque monachus in sacris constitutus secundum nostrarum constitutionum et extravagantium dispositionem vocem capitularem amittit, videlicet propter tractatus illicitos de electione habitos et ob fugam, in his casibus monacho delinquenti in sacris non constituto auferatur corona: fratri vero laico nexus ad utrumque scapularis latus in poenam annectantur: atque huiusmodi poenae eodem tempore durabunt, quo privatio vocis capitularis monacho in sacris imposita durare debet.

Poena contra propria culpâ capitularem vocem amittentes.

V. Inviolabiliter observetur consuetudo nostri Ordinis, videlicet quod monachis primo fugitivis non computetur in habitus antiquitate, neque ad vocem in capitulo habendam, neque ad praecedentiam, neque ad aliquid aliud, totum tempus, quo extra Ordinem fugitivi existant: in quo nullatenus dispensari possint. At vero semel et iterum fugitivi aut a nostrâ religione expulsi, seu voluntarie licentiâ debitâ egressi, cum ad illam reversi fuerint, aliam antiquitatem non sortiantur,

Fugitivis tempus fugae ad habitus antiquitatem et vocem non computandum.

nisi a tempore, quo ad monasterium revertuntur; itaut sint novissimi omnium monachorum, quos tempore sui reditus in monasterio invenerint. Praeterea secundo fugitivi, nisi post duodecim annos a tempore sui regressus ad monasterium completos ordinari non possint; et si ordinati iam fuerint, ab exercitio ordinum dicto tempore sint suspensi. Tertio vero fugitivi in perpetuum non ordinentur, vel ab exercitio ordinum susceptorum perpetuo suspendantur. Sin vero fuerint fratres laici, pro secundâ fugâ duodecim annis; pro tertiâ vero perpetuo sub disciplinâ magistri novitiorum indispensabiliter existant.

Poenae contra fugitivos res a monasteriis asportantes.

VI. Monachi fugitivi, qui aliquid pretii aut valoris a monasterio ablatum secum portaverint, seu fugâ durante illud abstulerint a propriis monasteriis, perpetuo a capitulo generali, si expediens videbitur, eliminari possint, atque in monasteriis, ad quae missi fuerint, poenâ gravioris culpae per annum indispensabiliter puniantur.

Quinquies fugitivi incorrigibilium poenâ puniendi.

VII. Monachi, qui habitu dimisso ultra quinque vices fugitivi fuerint, incorrigibilium poenâ puniri debeant. Sin vero fugitivi quicumque, antequam a monasterii septis egressi fuerint, capiantur, in poenas huius constitutionis fugitivis impositas non incurrant, priorum tamen arbitrio puniri possint.

De fugitivis praetextu litterarum apostolicarum.

VIII. Si, praetextu litterarum apostolicarum ab illo obtentarum, ad villas vel oppida monasteriis circumvicinia aliquis monachus nostri Ordinis fugitivus cum habitu nostri vel alterius religionis aut saeculari pervenerit, aut in illis vagare et manere quomodolibet praesumpserit, priores, vicarii sive praesidentes, statim ad Ordinarium dictorum locorum accedant, et, nostris privilegiis utentes, ab eo petant ut fugitivo praecipiat quod litteras apostolicas coram illo praesentet, praesentatasque examinari curent. Et si in examine legitimas ipse Ordinarius non invenerit, sibi ipsis curent fugitivum consignari. Consignatus vero, carceri mancipetur, donec pater generalis de illo conscius provideat quod ipsi magis expediens videatur. Sin autem litterae apostolicae legitimae repertae fuerint, a dicto Ordinario petant ut dicto fugitivo praecipiat a circuitu nostrorum monasteriorum, villisque et oppidis ipsis convicinis, recedere, sicut in privilegiis nostrae religionis disponitur.

CONSTITUTIO XLIV.

Quod spolietur habitu nostri Ordinis, qui non fuerit monachus illius.

Novitios fugitivos et quascumque alias personas, quae, nostri Ordinis non existentes, habitum nostrum portant, quilibet noster prior vel monachus nostro habitu, quo indigne teguntur, expoliare vel expoliari facere possit.

CONSTITUTIO XLV.

De fundatione, unione et destitutione monasteriorum nostri Ordinis.

Fundari monasterium aliquod de novo non valeat per ullam personam nostri Ordinis absque capituli generalis vel definitorum omnium licentiâ speciali et mandato. Et tunc tale monasterium sufficientem ad minus pro priore et duodecim monachis debet habere dotem, quoniam in minori numero nequit religio decenter et commode observari. Hanc fundandi licentiam pater generalis unâ cum privato capitulo intra triennium possunt dare. Sed destitutionem et unionem quorumcumque monasteriorum nostrorum solummodo generali capitulo reservamus.

EXTRAVAGANTES.

Quae requirantur ad fundandas novas domus.

I. Cum valde expediat quod domus novae, quae redditus sufficientes et commodam habitationem pro duodecim monachis et priore habent, in monasteria formalia erigantur; sacra Congregatio S. R. E. cardinalium negotiis episcoporum et regularium praeposita patrem generalem et capitulum generale serio monet, ipsisque iniungit, quod invigilent super dictâ erectione, visitatoribus generalibus committant ut de statu praedictarum novarum domorum informationes capiant, erectionem promoveant, et, quando requisita sufficientia concurrant, ipsum capitulum generale, servatis servandis, praedictam erectionem faciat, vel etiam, mediante unione unius cum alterâ novarum domorum, prout sibi expedire videbitur, provideat: ad quem effectum redditus et proventus dictarum novarum domorum extra easdem domus in alias quascumque causas non distrahantur,

exceptis taxis ordinariis vel extraordinariis, quae universo Ordini legitime imponentur.

Non recipienda alia monasteria monialium.

II. Non recipientur alia monasteria monialium, quia ita convenit pro custodiâ nostrae sanctae religionis.

Priores iurisdictionem habeant in monasteriis suae domui propinquioribus.

III. Priores monasteriorum propinquorum monasteriis monialium nostri Ordinis illarum curam habeant, eamdemque in eas iurisdictionem exerceant, quam habent in monachos sui conventus.

In ea vero ingrediendi licentiam dare nequeant, ipsique nisi gravi de causâ non ingrediantur.

IV. Priores monasteriorum nostrarum monialium curam habentes, in eâ non ingrediantur, nisi causâ gravi aut urgenti necessitate moti, et ab illarum confessario et duobus monachis ex senioribus comitati causâque vel necessitate sui ingressus peractâ, statim a clausurâ exire debeant: cum vero aliquam monialem ad habitum et professionem recipiunt, huiusmodi receptionem vel professionem per cancellos aut communicatorium peragere teneantur. Nulli praeterea personae, cuiuscumque status, conditionis aut sexus existat, licentiam ingrediendi in dicta monasteria concedant, exceptis medicis aliisque necessariis officialibus, iuxta praescriptum in dictis monialium constitutionibus.

Quid de monialium dotibus.

V. Dotes, in ingressu et professione monialium receptae, in communi deposito reponantur et custodiantur sub tribus clavibus, quarum unam habeat prior cui monasterii cura incumbit, alteram priorissa, et tertiam depositaria; nullaque quantitas dictae pecuniae inde extrahi possit, nisi ut investiatur in fundis immobilibus, vel in censibus tutis et fructiferis. Sin vero, propter gravem evidentemque monasterii necessitatem, aliquam portionem extrahere et consumere necesse fuerit, nullatenus fieri possit, nisi, servatis servandis, de consensu prioris et maioris partis capituli dictarum monialium, et praecedente licentiâ patris generalis, priusque datâ cautione reintegrationis pecuniae extrahendae quamcitius fieri possit.

Moniales triennio sub disciplinâ magistrae novitiarum.

VI. Moniales nostri Ordinis tribus annis, incluso probationis anno, sub disciplinâ magistrae novitiarum indispensabiliter existant.

Quid de educandis vel educandis.

VII. Nulla femina in monasteriis nostrarum monialium admittatur, sive ad habitum recipienda, sive in iisdem monasteriis alienda educanda, quin servatis servandis; et praecedat consensus prioris et maioris partis capituli earumdem monialium, per suffragia secreta prorsus praestandus.

Constitutio XLVI.

Quod non ingrediantur mulieres in nostra monasteria.

Nulla femina stare per magnum spatium ad ianuam cuiuslibet monasterii nostri, et multo minus intrare in monasterium nec intra eius septa permittatur; toleramus tamen consuetudinem nonnullorum monasteriorum, ubi feminae ecclesiam seu claustrum principale, dum fiunt processiones, consueverunt intrare, et non aliter: et in hoc dispensare non possit pater generalis.

Constitutio XLVII.

Quomodo se habere debeant monachi, quando itinerantur.

Non incedat monachus equitans in viâ saecularibus ornamentis, sed honestam deferat sellam stapedinis ligni et habenis canapeis, quae ad adaquandum ferreas habeant catenulas; sed si casus evenerit opportunus et utilis, in quo praedictum observari non poterit, priori relinquitur secum et cum monacho itinerante dispensatio; et absente priore, ipse idem monachus hoc exercere valebit; super quod conscientias tam priorum quam monachorum oneramus.

EXTRAVAGANS UNICA.

Observetur consuetudo inviolabilis Ordinis, videlicet ut nullus monachus eat in curiam regiam, vel in cancellarias, sine licentiâ in scriptis patris generalis, et dumtaxat ad negotia propria, vel ad sua monasteria pertinentia; et monachi ita euntes in monasteriis residere teneantur, et assistere missae et vesperis diebus dominicis et festis, et in principalioribus a priore celebrandis, etiam matutino. Pariter omnibus dictis diebus a monasterio non exeant sine expressâ licentiâ prioris, quae nullatenus concedatur quando celebratur agitatio taurorum.

Constitutio XLVIII.

Quod nullus monachus eat sine licentiâ ad capitulum ge-

Missus de uno monasteriorum nostrorum ad aliud propter sua demerita, durante tempore poenitentiae sibi iniunctae, ad capitulum gene-

nerale, aut ad patrem generalem.

rale aut intra triennium ad patrem generalem sine mittentis licentiâ venire nullatenus permittatur; tamen circa eius negotium, si fuerit patri generali aut capitulo generali propositum, intimetur eidem monacho voluntas eiusdem capituli, sive patris generalis. Si autem venerit, huiusmodi licentiâ non obtentâ, graviter puniatur, necnon ad monasterium de quo discesserit remittatur. Similiter etiam est graviter puniendus et ad suum monasterium remittendus quicumque monachorum qui sine debitâ licentiâ ad capitulum generale, seu intra triennium ad praedictum patrem generalem, venire praesumpserit.

CONSTITUTIO XLIX.

Quis possit dare licentiam, ut transeat monachus ad aliud monasterium, aut ad alium Ordinem.

Transeundi licentiam de suo monasterio ad aliud nostri Ordinis, vel ad alium Ordinem strictiorem ob frugem vitae melioris, cuicumque monacho sui conventus quilibet noster prior cum sui consensu capituli, causâ rationabili apparente, possit conferre cum licentiâ patris generalis et non aliter. Si vero iusta causa monachum huiusmodi licentiam petentem non moveat, ipsum suus prior detineat, et a proposito suae levitatis, illud debite puniendo, compescat.

EXTRAVAGANTES.

Solus pater generalis licentiam in scriptis dare possit transeundi ad aliud monasterium vel Ordinem.

I. Iuxta tenorem apostolicorum privilegiorum, nullus religiosus Ordinis nostri professus ad Minorum et alium quemcumque Ordinem strictiorem, etiam Carthusiensium, etsi bonâ intentione ductus, sub praetextu quorumcumque privilegiorum dictis Ordinibus concessorum, et quarumcumque litterarum apostolicarum, quascumque clausulas etiam derogatorias derogatoriarum in se continentium, nisi in litteris ipsis expressus consensus patris generalis accesserit, et nisi de licentiâ eiusdem patris generalis, petitâ et obtentâ, se transferri possit; alioquin tam recipientes quam recepti excommunicationis sententiam, a qua nisi a Romano Pontifice vel patre generali, praeterquam in mortis articulo, absolvi non possunt, eo ipso incurrant. Monacho vero cum debitâ licentia ad alium Ordinem transeunti, posteaque ad nostrum revertenti (quod omnino spiritus et animi levitas videtur) imponantur poenitentiae, quae patri generali videbuntur debitae, habitâ informatione sui prioris et conventus; praeterea ad omnia officia honorifica Ordinis inhabilis maneat; quod si illorum sit incapax, per annum clausuram servet. Qui autem monachus post professionem emissam in alio Ordine, ad nostrum redire voluerit, nullatenus recipiatur.

Monachi licite ad aliud transeuntes monasterium, sua supellectilia possint transferre.

II. Monachus qui, cum iustâ causâ et debitâ licentiâ, in alio nostri Ordinis monasterio iterum obedientiam promittit, possit ad usum retinere, et ad secundum monasterium transportare libros, ceteraque supellectilia, quae vel adduxit secum a saeculo vel acquisivit in primo monasterio; cui dominium et proprietas illorum omnino reservatur, et post dicti monachi mortem restitui debent. Ut autem dicta restitutio fideliter et sine damno neutrius monasterii fiat, inventarium de omnibus, quae de primo ad secundum monasterium transfert, ante huiusmodi transitum conficiatur, et in utroque monasterio illius copia conservetur.

Quo pacto cum revertentibus agendum.

III. Si contingat aliquem monachum exemptionem ab obedientiâ nostri Ordinis obtinere, et post illius usum ad Ordinem et suum monasterium iterum redire, et in eo recipi velle, pater generalis nequeat eum admittere sine novo consensu prioris et capituli monasterii suae professionis. Sic autem receptus in dicto monasterio iterum professionem renovet, aliâque antiquitate non gaudeat, quam a die sui regressus et secundae receptionis in dicto monasterio, neque vocem capitularem habeat nisi post decem annos completos, a dictâ secundâ receptione praecise computandos.

CONSTITUTIO L.

Sub cuius obedientiâ stare debeat monachus, qui vadit ad aliud monasterium ad tempus vel in perpetuum.

Quicumque de suo monasterio ad aliud nostri Ordinis per quoscumque mittendi potestatem habentes qualibet ex causâ missus, debet, tempore quo ibidem manserit, sub obedientiâ et correctione prioris illius monasterii, ad quod mittitur, permanere, exceptis casibus per mittentem expressis. Verum si perpetuo missus fuerit, praedicto priori suisque successoribus perpetuam obedientiam repromittat.

EXTRAVAGANTES.

Matriti commorantes subsint priori S. Hieronymi.

I. Praedicatores regiae maiestatis aliqui monachi nostri Ordinis residentes Matriti cum patente aut ordine patris generalis, etiam expenerales, sint subiecti priori monasterii S. Hieronymi Matriti; et pariter vicarii, procuratores seu oeconomi monasteriorum monialium sint subiecti patri priori cui subduntur monasteria quorum sunt vicarii aut procuratores seu oeconomi.

Quid de vestitu eiusque impensis.

II. Monachis existentibus in domibus novis et collegiis, inclusis prioribus et lectoribus, quolibet mense octo regales monetae Castellae pro vestiario solvantur; monachi vero aliis monasteriis cum aliquo ministerio inservientes, aut in illis aliter commorantes sive cum patente sive in exilio, vel a dictis monasteriis vestiantur, prout proprii filii, vel loco vestiarii dictos octo regales quolibet mense ipsis persolvi debeant; si tamen fuerint carceribus mancipati, aut ita impediti ut vitam communem cum aliis sequi non valeant, propria monasteria illi, in quo commorantur, quod a definitorio generali vel a patre generali inter capitulum et capitulum, taxatum fuerit, solvere teneantur. Monachi denique in monasteriis regiae curiae aut cancellariarium, negotiorum causâ, residentes, ipsis qualibet die persolvant iuxta taxam dicti definitorii generalis aut patris generalis inter capitulum et capitulum.

CONSTITUTIO LI.

Quomodo se habere debeant monachi quando itinerantur pro recipiendis sacramentis.

Quilibet monachus nostri Ordinis, cum debitâ licentiâ per aliquod ipsius Ordinis monasterium transiens, possit a priore vel vicario ipsius monasterii, seu aliis monachis ad audiendum confessiones inibi deputatis, sive ab eo, qui ad hoc sibi fuerit specialiter designatus, etiamsi huiusmodi designatus eiusdem monasterii professus non fuerit, ecclesiastica recipere sacramenta. Itinerantes quoque priores et monachi presbyteri, cum debitâ licentiâ incedentes, possint aliis Ordinis monachis ac sibi invicem ministrare sacramenta ecclesiastica. Presbyteris autem alterius Ordinis aut saecularibus monachus absque speciali debitâque licentiâ confiteri non debet, nisi huiusmodi licentiam petere fuerit oblitus. Habens etiam licentiam huiusmodi, si monachum Ordinis habeat, cui confiteatur, nequaquam confiteri valeat alterius Ordinis religioso vel saeculari.

CONSTITUTIO LII.

De examine, quod praecedere debet pro ordinandis monachis.

Non promoveantur ad ordinem sacrum aliquis monachorum nostrorum, nisi aliqualiter Scripturam sacram, quas legit, intelligat ad examinationem sui prioris cum deputatorum consilio; nec monachi extra monasteria Ordinis ad discendum mittantur: circa hoc tamen pater generalis poterit ex causâ rationabili, prout sibi videbitur, dispensare.

EXTRAVAGANTES.

Non ordinandi, nisi praeviâ prioris informatione.

I. Pater generalis monacho monasteriorum nostri Ordinis ad recipiendos ordines licentiam non concedat, quin prius habeat informationem a priore et deputatis monasterii, cuius dictus monachus est professus, de causâ vel causis; quare ipsi ad ordines suscipiendos licentiam non concedunt.

Nec ante quartum ab ingressu in Ordinem annum.

II. Monachi non promoveantur ad sacros ordines, donec quartum annum ab habitu recepto compleverint, nisi aliter ex gravi causâ, priori cum consilio deputatorum videatur faciendum; ita tamen ad ordines promoveantur, quod post primam missam cantatam sub disciplinâ magistri perseverent, aliquo tempore in rebus ad tantum ministerium necessariis instruendi. Quando vero pro ordinibus suscipiendis extra monasterium missi fuerint, cum novitiorum magistro, vel, eo impedito, cum altero monacho gravi, a priore designando, cui in itinere subsint, praecise transmittantur.

In singulis monasteriis lectio S. Scripturae et casuum conscientiae habenda.

III. In singulis nostris monasteriis lectio sacrae Scripturae, aut casuum conscientiae, iuxta antiquam nostri Ordinis consuetudinem praescriptumque sacrosancti Concilii Tridentini, habeatur, cui assistere debeant omnes monachi non impediti, viginti annos a receptione habitus completos non habentes; aliàs, nisi interveniant, culpam in refectorio vel capitulo dicere teneantur; stricteque iniungimus prioribus et nostris visitatoribus, quod lectionem huiusmodi in monasteriis sedulo teneri diligenter procurent.

eamque omittentes vel negligentes priores aut lectores debite coërceant. Prior vero cum deputatorum consilio pro hac lectione tenendâ monachum habilem designet, et qui saltem per tres annos in nostris collegiis sacrae theologiae vacaverit, qui lector sacrae Scripturae nominetur, et a festo sancti patris nostri Hieronymi usque ad natalium (?) S. Ioannis singulis diebus non impeditis legere teneatur; ipsique conceditur exemptio a choro, exceptis diebus quibus celebrat prior, vacationibus, aliisque functionibus, iuxta monasteriorum consuetudines et nostras constitutiones.

De collegialium electione.

IV. In nostris collegiis et electione collegialium omnino serventur sequentia, videlicet:

Collegiales nullatenus eligantur aut mittantur per favorem, preces aut supplicationem saecularium, sed attentis dumtaxat sufficientiâ, ingenio et meritis monachorum;

Qui non eligendi.

Non eligantur in collegiales, qui quatuor annos ab habitu recepto non compleverint; in quo pater generalis absque magnâ et urgenti necessitate non dispenset;

Pater generalis nullum monachum mittat in collegium in casu, quo eius consanguinei, genitores aut propinqui expensas studii tempore in collegio faciendas persolvere velint, nisi praehabitâ informatione a priore et deputatis, si sit habilis et sufficiens, qualitatibusque ad collegium requisitis sit ornatus;

Monasteria secundum uniuscuiusque possibilitatem ad collegia monachos habiles eligere et mittere procurent; aliàs pater provincialis, prout sibi expediens visum fuerit, super hoc provideat;

Prius examinandi.

Statim ac collegiales electi ad collegium accesserint, ad dispositionem et mandatum patris generalis examinentur, et nisi de eorum sufficientiâ, habilitate et virtute in examine constiterit, non recipiantur, ad suaque monasteria remittantur.

Toto studiorum tempore collegiales in collegiis perseverent, quin ex illis ad passantias in vacationibus egrediantur; et pro victu totius anni monasteria propriae professionis nonaginta ducatos monetae Castellae pro singulis collegialibus collegio solvere teneantur, et insuper collegialibus vestimenta et calceamenta necessaria subministrare expensasque itinerum sive ad ordines suscipiendos sive transitus de uno in aliud collegium ipsis persolvere debeant.

Si contingat genitores vel consanguineos collegialis expensas tempore studii factas vel faciendas collegio persolvere, monasterium, cuius dictus collegialis est professus, quadraginta ducatos monetae Castellae ratione passantiae ipsi vel collegio persolvere et satisfacere teneatur, nisi aliter conventum fuerit.

Quolibet anno examini subiiciendi.

Collegiales singulis annis ab examinatoribus in cuiuslibet collegii constitutionibus designatis examinentur et approbentur, exceptis actuantibus universitatis Salamantinae; et haec examina a die sequenti festum sancti patris nostri Hieronymi, usque ad festum S. Lucae fiant et compleantur: quique in illis insufficientes et inhabiles reperti fuerint, seu inquieti aut in moribus incompositi, a dictis examinatoribus non approbentur.

Poenae expulsorum.

Qui propter eorum demerita a collegio expelluntur, eoque in examine privantur, seu qui iustâ causâ vel necessitate non interveniente collegium renuntiaverint, ad eumdemmet statum in quo erant, quando ad collegia missi sunt, revertantur et redigantur, itaut si tunc erant sub disciplinâ magistri, ad eamdem redire debeant, tempore residentiae in collegii minime computato ut ab illâ liberentur.

Novitiorum subdendi magistro.

In quolibet collegio designetur a priore vel rectore novitiorum magister sub cuius disciplinâ omnes collegiales tam philosophi quam theologi per sex annos ab habitu recepto subesse debeant: praedictus vero magister collegiales ita in actibus religionis et mortificationis exerceat; ut, quatenus fieri possit, observantia regularis in collegiis conservetur.

In omnibus scholis Ordinis legendum iuxta doctrinam S. Thomae.

In omnibus nostris collegiis et studiis ex antiquâ et inviolabili consuetudine nostri Ordinis tam in philosophiâ quam in theologiâ doctrina *S. Thomae Aquinatis*, prout huc usque laudabiliter actum fuit, imposterum omnino doceatur et teneatur, neque lectores

defendere, subscribere aut typis mandare conclusiones, quae dictae doctrinae non sint conformes aliquo modo audeant, alibi a patre generali puniantur.

De tempore lectionum.

In dictis collegiis (excepto collegio S. Laurentii regalis) incipiat cursus et lectura a die immediate sequenti festum S. Lucae, termineturque in immediate praecedenti dominicam Pentecostes. Ab hac vero die usque ad festum S. Laurentii quotidie, festivis et feriatis diebus exceptis, ab horâ nonâ usque ad decimam matutinam collegiales ad invicem in argumentis et repetitione lectionum se exerceant, et a dictâ horâ decimâ usque ad undecimam conferentiam habeant; cui patres lectores theologiae, quilibet in propriâ materiâ, alternative praesidere teneantur; philosophiae vero lectores similiter cum suis unusquisque discipulis. Sin vero ex aliquâ iustâ causâ huiusmodi exercitia de mane habere non possint, vespere peragere teneantur horâ assignandâ a patre lectore, qui praesidere tenetur.

Cursus philosophicus quolibet consummandus anno.

Dies feriales, sicut et vacationes ab exercitiis litterariis, a die S. Laurentii usque ad festum S. Lucae, in Natali Domini et bacchanalibus, iuxta uniuscuiusque collegii constitutiones, collegialibus concedantur.

In nostro collegio Abulensi legatur cursus artium dumtaxat per triennium, et in ipso existant et conserventur tres philosophiae lectores; itaut singulis annis cursus philosophicus incipiat et terminetur, atque collegiales, qui cursum huiusmodi triennalem peregerint, ad collegium Salmantinum theologiam audituri pertranseant. Pariter lector theologiae in collegio Seguntino superadditus conservetur, in quo etiam unus existat monachus passans, et duo sint in Abulensi collegio, quibus duobus lectoribus monasteria professionis de vestiario et necessariis providere teneantur.

Quomodo cathedrae lecturisque et quibus de monachis providendum.

Ad lecturas et cathedras nostrorum collegiorum providendas haec forma servetur, videlicet: per oppositiones provideantur, quae praecedere debeant tam ad lecturam et cathedram artium, quam ad transitum ad lecturam et cathedram theologiae; qui vero cathedram theologiae iam ascenderint, absque ulteriori oppositione superioribus gradatim provideantur et gaudeant.

Huiusmodi oppositiones fieri debeant coram patre generali, quibus duo lectores theologiae vel actuales vel iubilati, ab eo designandi, assistant, qui oppositoribus materiam ad lectionem de more praeparare teneantur hac formâ, nimirum: ad lecturam philosophiae, ex logicâ, physicâ aut metaphysicâ: ad lecturam vero theologiae, ex Magistro sententiarum. Oppositionis lectio per horam duret, et per alteram argumententur duo ex oppositoribus, quilibet per dimidiam horam. Sin vero oppositores non adsint in competenti numero, pater generalis pro sui arbitrio argumenta provideat. Oppositionibusque completis, digniores ad cathedras eligi debeant.

De electione actuantium in collegio Salmantino.

Pro eligendis etiam actuantibus in nostro collegio Salmantino servetur hic ordo, nempe ut patres lectores proponant rectori dicti collegii tres aut quatuor collegiales, ad actus collegii tenendos habiliores et digniores, ex quibus pater rector necessario actuantes eligere debeat: pro actibus vero publicis in universitate tenendis dictus pater rector et lectores ad electionem singulorum actuantium procedant per suffragia secreta; et qui maiorem suffragiorum numerum obtineat, electus in actuantem declaretur; sin vero praedicti electores in aequales partes dividantur, devolvatur electio ad patrem generalem, qui, attentis informationibus, secundum eius conscientiam habiliores et digniores eligat in actuantes.

Exemptiones iis, qui studii tempus expleverint, concedendae.

Expleto tempore studii et collegii, collegiales tam in propriis monasteriis quam in alienis eximantur a Laudibus, omnibusque Horis canonicis dicendis ante prandium, exceptis missâ et vesperis festivitatum maiorum in Quadragesimâ, per tres annos sequentes egressum a collegio; intra quod tempus, vel saltem infra annum immediate sequentem, coram Ordinario dioecesano se cum sui prioris licentiâ praesentare et ad audiendas confessiones ab eo licentiam obtinere teneantur; dicto vero tempore transacto, nullâ aliâ gaudeant exemptione, nisi

dierum octo pro quolibet sermone ab ipsis praedicando concessâ.

Recenter a collegiis et studiis egressi non possint eligi in priores, nisi completo sexennio; nec in vicarios, procuratores temporalium, aut magistros novitiorum, nisi elapso quatriennio; nec in procuratores capituli generalis, nisi transacto etiam triennio, postquam, completo studio, a collegio egressi fuerint. Caveat denique pater generalis, ut sine gravissimis urgentibusque causis super his non dispensetur.

Collegialium electio a priore per vota secreta facienda.

v. Electio collegialium fiat a priore et deputatis per vota decisiva et secreta de personis habilibus et benemeritis et canonice concludatur per maiorem saltem partem suffragiorum; quod si vota aequalia fuerint, prior nominet unum ex antiquioribus monachis monasterii, qui cum voto suo electionem faciat.

Collegiales studiorum tempore voto suis in monasteriis careant.

vi. Collegiales, durante tempore suorum studiorum in collegiis, non habeant votum in suis monasteriis, etsi intra viginti quinque leucas commorentur, et ad maiorem abundantiam votum renunciare debeant et teneantur, antequam ad collegium proficiscantur.

Lectores et passantes post tres aut quatuor annos vacent.

vii. Lectores philosophiae postquam legerint per tres aut quatuor annos iuxta consuetudinem collegiorum, ipso facto vacent a sua lecturâ, prout etiam passantes. Ut vero transeant ad lecturam et cathedram theologiae, faciant oppositiones, ut supra ordinatur.

viii. Collegiales nostri collegii Salmanticensis per quatuor annos studio theologiae vacent in dicto collegio.

Collegialibus praedicandi ubique non danda licentia nisi post tres annos ab egressu a collegio.

ix. Collegialibus non dentur licentiae praedicandi ubique, nisi transactis tribus annis postquam exierint a collegiis, id petentibus suis conventibus, qui prius hoc decernent per suffragia secreta, et praecedente examine de ordine patris generalis.

Constitutio LIII.

Quomodo et quando poterunt monachi nostri Ordinis praedicare et audire confessiones.

Extra monasteria et parochias Ordinis nostri nullus monachorum audeat absque capituli generalis aut patris generalis licentiâ praedicare; nec detur talis licentia nisi illis, qui per patrem generalem vel per deputatos ab eo aut a generali capitulo examinati fuerint diligenter. Et nihilominus cum tales velint praedicare, debent ad id suorum priorum licentiam obtinere. Praeterea prior vel monachus, qui personarum extra nostrum Ordinem cum legitimâ facultate confessiones audierint, debent circa eas taliter se habere, quod animorum salus et Dei servitium augeatur.

EXTRAVAGANTES.

Et post habitam ab Ordinario licentiam.

i. Nostri monachi ad praedicandum in ecclesiis, quae nostri Ordinis non sunt, ultra licentiam suorum superiorum a constitutione praescriptam, iuxta sacrosancti Concilii Tridentini dispositionem etiam, episcopi licentiam habere teneantur; sine qua in praedictis ecclesiis, quae non sunt nostri Ordinis, nullatenus praedicare possint; ad praedicandum vero in ecclesiis nostri Ordinis, cum sui prioris licentiâ, personaliter se coram episcopis praesentare, ab eisque benedictionem petere teneantur, antequam praedicare incipiant.

Pro sermone praedicando octo dierum exemptio.

ii. Pro quolibet sermone praedicando singulis praedicatoribus concedatur, prout hactenus fuit continua praxis nostri Ordinis, exemptio a choro per octo dies praecedentes: exceptis festis, quibus ad missam et vesperas, et in solemnioribus celebrandis a priore, ad matutinum accedere teneantur, nisi eâdem die sint praedicaturi, necnon ad processiones pro defunctis, antiphonam B. Mariae post completorium et litaniam in sabbatis.

De examine confessariorum.

iii. Nullus monachus possit audire confessiones aliorum monachorum nostri Ordinis absque licentiâ et facultate prioris monasterii, ubi residet, exercerique confessio debet, etiamsi alterius prioris licentiam ad audiendas confessiones suorum monachorum obtineat; priusquam vero dicta licentia monacho concedatur, examinetur diligenter per priorem et deputatos seu per alios a priore deputandos, et nisi post eorum approbationem tam in scientiâ quam in virtute et prudentiâ ad huiusmodi ministerium requisitis, nullatenus concedatur; possitque dictum examen, quoties priori visum fuerit,

conferri; et monachis, qui idonei non reperiuntur, licentia data suspendi, vel omnino auferri debeat; exceptis prioribus absolutis, visitatoribus, definitoribus lectoribusque theologiae, qui praedicto examini pro obtinendâ licentiâ subiici non debeant, sed omnino idonei reputentur.

Monachus praesentare se non debeat episcopo nisi de consensu et post examen sui prioris.

IV. Nullus monachus possit confessiones saecularium audire, nec per Bullam sanctae cruciatae ad eas audiendas eligi, quin prius de sui prioris licentiâ episcopo praesentatus, ab eoque examinatus, vel aliàs idoneus iudicatus, ad confessiones audiendas in illius dioecesi licentiam obtineat. Nullus praeterea monachus ad huiusmodi licentiam obtinendam episcopo se praesentare audeat, quin prius per suum priorem et deputatos diligenter examinetur et approbetur, licentiamque in scriptis ad huiusmodi praesentationem a dicto priore obtineat. Qui vero aliter coram episcopo seu Ordinario se praesentare, ab eoque licentiam ad confessiones audiendas obtinere praesumpserint, eiusdem licentiae usus suspendatur, donec pater generalis eâ uti concedat. Iniungitur vero visitatoribus generalibus, quod praedictas licentias in visitatione generali videant et examinent, et quas subreptitie obtentas sine praeviâ prioris licentiâ invenerint, rumpant et lacerent; monachique, a quibus obtentae fuerint, debite puniantur.

Monachi non gaudent privilegiis cruciatae pro casibus reservatis.

V. Monachi nostri Ordinis non possint eligere virtute Bullae cruciatae, aut alterius privilegii, confessarios qui illos absolvant a casibus reservatis per suos superiores; sed necessario et praecise uti debeant altero eorum, qui a dictis superioribus ipsis fuerint ad id specialiter designati.

CONSTITUTIO LIV.

Quando haberi debet capitulum culparum.

Omnibus sextis feriis per annum in quolibet Ordinis nostri monasterio culparum capitulum teneatur. Ex causâ tamen, quae priori expediens videatur, poterit ad alium diem differri, aut totaliter dimitti.

EXTRAVAGANTES.

I. Priores culparum capitulum, prout ipsis expediens videatur, habere possint, quamvis visitatores generales vel speciales in actu visitationis suorum monasteriorum existant; dum tamen suis monachis poenitentias coram dictis visitatoribus adimplendas non imponant, quin dictis visitatoribus ipsas prius notificent.

II. Nullus monachus in culparum capitulo proclamare, aut zelare aliquid possit, nisi post quindecim aut viginti annos a receptione habitus completos, iuxta monasteriorum consuetudines; si vero ante praedictum tempus completum ipsos premat conscientia de aliquâ re gravi, capitulo praecise revelanda et manifestanda, loquantur breviter flexis genibus et non aliter.

CONSTITUTIO LV.

De poenis impositis contra illos, qui obtinent gratiam aut favorem contra statuta Ordinis.

Gratiam aliquam seu rescriptum contra nostras ordinationes seu constitutiones nullus prior vel monachus seu conventus nostri Ordinis, coniunctim vel divisim, a quocumque, sine licentiâ generalis capituli audeat, impetrare; qui contra fecerit graviter puniatur; insuper renunciare tali rescripto vel gratiae teneatur, necnon eidem, donec renunciet, Ordinis communio denegetur. Et nihilominus ex parte Ordinis notificetur domino tale rescriptum vel gratiam concedenti praeiudicium, quod exinde nostro fit Ordini, ut super eo provideatur de remedio opportuno. Salvâ tamen in praemissis obedientiâ et reverentiâ debitâ Sanctae Sedi, eiusque apostolico legato.

CONSTITUTIO LVI.

De poenis contra illos, qui extrahunt negotia et lites Ordinis extra illum.

Quando scandalum, sive dissensiones, vel quaelibet querelae inter monasteria vel personas nostri Ordinis oriuntur, extra Ordinem nunquam exeant; sed intra Ordinem et per personas Ordinis discrete sopiantur, secundum Ordinis unitatem; qui contra hoc venire, et ad aliam audientiam citare vel appellare praesumpserit, eo ipso communio sibi Ordinis denegetur; donec humiliter satisfecerit ad arbitrium patris generalis aut capituli generalis.

EXTRAVAGANTES.

Monasteriorum negocia per saeculares procuratores tractanda.

I. Negotia et lites nostrorum monasteriorum per saeculares procuratores tractentur et agantur, in quantum melius fieri possit;

quoniam causa et occasio magnae distractionis existit si secus factum fuerit.

A monachis vero mandata procurae saecularium non accipienda.

II. Monachi nostri Ordinis non admittant mandata procurae saecularium pro administrationibus vel contractibus, aliisve negociis, sub poenâ privationis vocis activae et passivae.

Constitutio LVII.

De poenis impositis illis, qui appellant a iudicibus Ordinis.

Firmiter inhibemus, ne quis conventus aut persona nostri Ordinis ab ordinatione sive mandato generalis capituli vel privati, patris generalis, confirmatorum electionum, visitatorum, sive proprii prioris, aut eius vicarii appellari praesumat, quia hoc posset in subversionem totius Ordinis redundare. Qui contrafecerit, si sit constitutus in sacris, careat per annum voce capituli, et per triennium ad nullum Ordinis officium possit assumi; a divinis etiam officiis, donec ad arbitrium eius vel eorum, cuius seu quorum mandatum sprevit, humiliter satisfecerit, noverit se suspensum. Si autem monachus in monasterii priorem electus, a praecepto confirmatorum, ne electioni dissentiat, imo quod ei consentiat, appellare praesumpserit; possint confirmatores, si viderint expedire, ipsum absolvere, et ad prioratum habilitare, impositâ sibi pro appellatione ad suum arbitrium poenitentiâ salutari. Si laicus aut in minoribus ordinibus constitutus, tribus diebus in qualibet hebdomadâ sit in pane et aquâ in refectorio sedens in terrâ, donec modo satisfecerit supradicto. Per duos insuper menses catenâ vinctus teneatur inclusus. Si sit conventus vel monasterium, ecclesiastico interdicto subiaceat, donec ab appellatione cum effectu desistat; quo tamen casu poterunt inculpabiles extra monasterium celebrare vel audire divina. Si tamen alicuius monasterii conventus, aut maior pars, a confirmatoribus electionum aut visitatoribus se nimirum gravari queruntur, aut rationabiliter timent de futuro gravari, voluntque statim intra biduum super hoc scribere patri generali, huiusmodi confirmatores sive visitatores supersedeant in articulo super quo querela proponitur, donec acceperint a dicto patre generali responsum. Eodem modo conventus S. Bartholomaei in casu visitationis, ad capitulum privatum poterit habere recursum; quatenus ***visitatis successerit tempore, quo prior eiusdem conventus fuerit in officio vicarii generalis.***

Extravagantes.

Quomodo monachis permittatur appellatio.

I. Declaramus licitam esse nostris monachis appellationem, dummodo non sit a correctione et disciplinâ regulari, iuxta regulam et constitutiones; fiatque gradatim formâ a Summis Pontificibus praescriptâ, videlicet a priore ad patrem generalem; et praeterea declaramus, appellationem ad Sanctam Sedem, sive ad nuncium apostolicum, in hac constitutione nullatenus prohiberi.

Recursus ad patrem generalem faciendi.

II. Non adsint iudices appellationum: sed omnes recursus fiant ad patrem generalem, ut paternitas sua sententiam ferat cum consilio aliquorum monachorum discretiorum, graduatorum religionis in casibus arduis.

Constitutio LVIII.

De poenis contra illos, qui obtinent favorem a personis potentibus pro obtinentibus officiis in Ordine et pro remissione poenitentiarum.

Qui pro prioris electione vel aliquâ monasterii ordinatione potentes adeunt, et eorum auxilia implorant, a domibus propriis eliminentur, nonnisi per generale capitulum reversuri. Ille vero, pro quo petitio facta fuit, si de eius consensu emanaverit, in ipsâ domo per electionem aut provisionem ad prioratum, vel illud officium pro quo intervenerit petitio, nullatenus assumatur.

Extravagans unica.

Nullus monachus nostri Ordinis audeat procurare favorem, intercessionem aut auxilium a personis potentibus, nec ab aliquibus aliis extra Ordinem, directe vel indirecte, ut eligatur in priorem, vel sibi remittantur poenitentiae impositae ab Ordine, sub poenâ privationis vocis activae et passivae: quod, postquam fuit dispositum ab Ordine, et confirmatum per Bullam Apostolicam: et huiusmodi privatio vocis activae et passivae duret per quadriennium.

Constitutio LIX.

De poenis contra illos, qui obtinent favores, aut minas

Nullus Ordinis nostri conventus, aut singularis persona, contra priorem, monachum aut monachos suae vel alterius domus, in deroga-

In domum Ordinis.

tionem eiusdem ordinis, aut quodvis impedimentum alicuius nostrae generalis constitutionis, seu ordinationis, seu mandati generalis capituli vel privati, patris generalis, visitatorum generalium, vel specialium, vel eorum cuiuslibet, vel ad impetrandum vel impediendum in Ordine nostro prioratus, vicariatus, vel aliud quodvis officium a personis ecclesiasticis vel saecularibus, quae de Ordine nostro non existant, litteras, preces, minas, defensionem, auxilium vel favorem per se vel per alium, quocumque quaesito colore, audeat impetrare. Qui contravenerit, si sit conventus, eo ipso monasterium ecclesiastico subiaceat interdicto; si sit singularis persona, eo ipso facto excommunicationis; et si sit in sacris, etiam ab ordinibus et officiis suspensionis sententiam se noverit incurrisse: quorum absolutionem, dispensationem et habilitationem nostris generali sive privato capitulis, vel patri generali in eorum absentiâ, reservamus. Si persona, cui monachus exponit negotium suum, non est talis conditionis, de qua praesumatur evenire aliquod damnum vel molestiam domui vel Ordini, aut aliis personis eiusdem, in tali casu possit absolvi per priorem cum consensu deputatorum, vel maioris partis eorum. Prior autem in casu praedicto per vicarium; vicarius vero, absente priore, per confessorem a se electum, cum praedictorum assensu vel maioris partis eorum, absolvi possit. Absentibus autem deputatis poterit prior vel vicarius ad praedicta aliquos de discretioribus domus assumere. Cum autem, ut diximus, monasterium fuerit interdictum, poterunt hi, qui culpabiles non fuerint, extra monasterium celebrare vel audire divina.

CONSTITUTIO LX.

De ieiuniis et abstinentiis Ordinis.

Ultra ieiunia per Ecclesiam statuta, celebretur ieiunium in Ordine nostro temporibus infrascriptis, videlicet: in Adventu Domini, in secundâ et tertiâ feriâ post Quinquagesimam immediate sequentibus, in omni sextâ feriâ; et si Nativitas Domini occurrat in sextâ feriâ, ab esu carnium abstinere debemus: et in litaniis ante Ascensionem secundâ et quartâ feriâ ieiunamus; possumus autem in praedictâ secundâ feriâ secundum communem consuetudinem ova et lacticinia manducare; quartâ vero feriâ supradictis cibis quadragesimalibus reficiamur. Similiter in vigiliis Nativitatis et Purificationis B. Virginis ieiunamus. Possit tamen quilibet prior circa huiusmodi abstinentias, ex causâ quae sibi rationabilis videatur, cum personis debilibus vel infirmis suo arbitrio dispensare; itinerantes autem, cum sibi visum fuerit expedire, ad horum ieiuniorum observantiam non arctentur.

EXTRAVAGANTES.

Alii ieiunii dies.

I. Vigiliâ nostri patris S. Hieronymi ieiunetur, in vigiliâ S. Michaëlis Arcangeli, nisi dictum festum S. Michaëlis feriâ sextâ occurrat.

II. Iuxta inviolabilem consuetudinem nostri Ordinis, feriâ sextâ in Parasceve in pane et aquâ ieiunetur; praeterea vigilia Corporis Domini ob devotionem et magnitudinem tantae festivitatis inter ieiunia nostri Ordinis computetur et observetur: prout etiam vigilia Conceptionis B. Virginis. Ex eâdem etiam consuetudine quartâ feriâ iisdem cibis, quibus sabbato, et consuetudine Hispaniae vesci possumus; et similiter die Natalis Domini, cum occurrit feriâ sextâ.

III. Monachi non comedant carnes feriâ quartâ sine gravi necessitate, aut de licentiâ prioris, quod strictissime monemus servari extra monasteria ob bonum exemplum saecularibus exhibendum.

CONSTITUTIO LXI.

Quod saeculares non manducent in nostris refectoriis.

Ad comedendum in refectorio cum nostris monachis non recipiantur saeculares personae, in quantum commode poterit observari. Ad hoc tamen monasterium de Guadalupe non plus arctetur quam arctari solebat.

EXTRAVAGANTES.

Neque lormitaui.

I. Non recipiatur aliquis saecularis intra claustra ad dormiendum, neque ad comedendum, salvo tamen in refectorio.

Nec recreationi admit.

II. Nullus prior aut vicarius, nec aliquis alius deducat ad recreationem in granciis aliquem saecularem, nisi cum consilio deputatorum ob aliquam causam valde iustam videatur aliter esse faciendum.

Constitutio LXII.

De anniversariis, quae celebrari debent in quolibet anno.

Pro cunctis monachis nostris defunctis una missa de requiem *conventualis, cum vigiliâ trium lectionum in die praecedenti, in singulis nostris monasteriis celebretur quolibet anno primâ die post octavam natalis beati patris nostri Hieronymi; eâdem quoque primâ die, vel quamcito commode poterunt, omnes priores et monachi presbyteri celebrent singulas missas* de requiem, *ceteri autem monachi clerici dicant semel perfecte Horas defunctorum, fratres vero laici dicant quilibet centies* Pater noster *et* Ave Maria *cum* Requiem aeternam *in fine cuiuslibet* Ave Maria. *Si tamen fratres laici sciverint, sufficiet eis Horas defunctorum dicere.*

Constitutio LXIII.

De officio, quod fieri debet pro religiosis defunctis.

Officium autem defunctorum priorum et monachorum nostri Ordinis in singulis nostris monasteriis fiat modo sequenti, videlicet: die sui transitus et sepulturae fiant officium et recommendationes, ac singula alia ut in nostro romano breviario continetur. Item die septimâ, trigesimâ et fine anni statim post vesperas diei praecedentis cantetur vigilia trium lectionum cum psalmis assignatis pro die sequenti, in quo quidem die illico post Primam celebretur conventualis missa de requiem. *A die vero sepulturae usque ad diem septimum inclusive tam post conventualem missam quam post vesperas cantetur per conventum unum responsorium defunctorum cum orationibus competentibus, eundo cum cruce et aquâ benedictâ super sepulchrum defuncti, exceptis diebus festis colendis, in quibus post primas vesperas et missam non cantetur. In die autem trigesimâ et in fine anni unum dumtaxat responsorium post missam cantetur cum orationibus competentibus super eius tumulum, ut praemittitur, exeundo. Ceterum monachi presbyteri dicant singulas missas* de requiem *in quolibet dictorum quatuor dierum. Dicant etiam infra praedictum annum alias quatuor missas ad placitum cum competenti collectâ defunctorum. Monachi autem clerici, qui non sunt presbyteri, singulis praedictis quatuor diebus dicant unum nocturnum defunctorum cum suis vesperis et laudibus. Praeterea etiam nocturnum cum vesperis et laudibus dicant quater infra eumdem annum, quando sibi placuerit. Laici vero in die sepulturae dicant quinquaginta* Pater noster; *item in quolibet die praedictorum, quo celebrabitur missa conventualis praedicta, viginti* Pater noster *dicant; item in singulis diebus vigiliarum suprascriptis dicant quindecim* Pater noster; *item loco cuiuslibet dictarum octo missarum per monachos presbyteros dicendarum dicant viginti* Pater noster. *Praeterea in fine cuiuslibet* Pater noster *omnium praedictorum dicant* Ave Maria *cum* Requiem aeternam. *Sane omnia et singula supradicta singulis praedictis diebus, aut quamcitius commodius poterunt, omnes et singuli monachi dicant. Verumtamen si fratres laici sciverint et voluerint potius Horas defunctorum quam praedicta* Pater noster *et* Ave Maria *dicere, dicant eas quemadmodum monachi clerici, ut praemittitur, dicere illas debent. Cum vero aliquis pater generalis fuerit defunctus, in quolibet monasterio nostri Ordinis dicatur pro eo vigilia trium lectionum et missa conventualis, et quilibet presbyter celebret octo missas. Monachi autem clerici pro qualibet octo missarum dicant unum nocturnum defunctorum cum suis vesperis et laudibus. Laici vero dicant pro vigiliâ conventuali quindecies, et pro missâ conventuali vicesies* Pater noster *cum* Ave Maria *et* Requiem aeternam; *item pro quolibet novitio vel donato defuncto Ordinis nostri fiat ad dispositionem prioris.*

Extravagantes.

I. In quolibet ex nostris monasteriis assignetur locus specialis, in quo solum religiosi et nullae aliae personae sepeliantur. — Sepultura pro monachis tantum assignanda.

II. Quando aliquis prior, professus alterius monasterii, durante suo prioratu, mortuus fuerit, celebrentur pro eo missae et alia suffragia, quae celebrantur pro professis eiusdem monasterii, cuius est prior; per hoc tamen non amittat sui proprii monasterii missas et suffragia, siculi mandat constitutio. — Quid de priore obeunte qui sit monasterii alterius professus.

III. Iuxta usum Ordinis monachi hospites in aliis monasteriis nostri Ordinis extra — Quid pro monachis hospitibus.

propriis degentes, celebrare teneantur singuli missam pro singulis monachis dictorum monasteriorum, qui e vitâ decesserint, e converso pariter singuli monachi dictorum monasteriorum, ubi hospites commorantur, singulas missas celebrare teneantur pro huiusmodi monachis hospitibus, quando in dictis monasteriis e vitâ migraverint; si vero non fuerint sacerdotes ad missae aequivalentiam dicendam monachi teneantur; praeterea in omnibus monasteriis dicantur omnes missae confraternitatum quas habent tam cum suis monachis quam cum aliis monasteriis pro monachis praesentibus et absentibus; itaut monachi absentes ad nullam missam celebrandam teneantur, sed a monasteriis pro dictis absentibus et impeditis suppleantur et celebrentur, iuxta monasteriorum consuetudines; ne autem huiusmodi suffragia detineantur, cum monachus aliquis ex hac vitâ migraverit, vicarius alterve monachus de hoc curam gerens, iuxta dictam consuetudinem, intra tres dies monasteriis confraternitatem habentibus per certum nuncium obitum dicti monachi notificare teneantur.

A monachis ante viatici receptionem totalis rerum facienda abnegatio.

IV. Quilibet monachus, sanctissimum viaticum in extremis recepturus, omnium eorum, quae ad proprium usum sibi conceduntur, totalem prius faciat abnegationem iamdiu in nostro Ordine consuetam, clavibus cellae priori, vel, eo absente, vicario consignatis; si vero, absente priore, monachus e vitâ migraverit, vicarius, nisi de licentiâ prioris, de his, quae habuerit, nullatenus disponere valeat; ea vero secundum consuetudinem singulorum monasteriorum distribuantur.

CONSTITUTIO LXIV.

Quod non acceptetur executio testamenti sine licentiâ.

Quisquam prior seu monachus aliquis Ordinis nostri nullatenus possit acceptare executionem aliquam cuiuslibet testamenti, vel ultimae voluntatis, absque speciali generalis capituli aut patris generalis licentiâ. Quam quidem licentiam si contingat eumdem patrem generalem importunitate petentium, seu aliâ ratione, alicui priori vel monacho concedere, nihilominus talis prior vel monachus executionem huiusmodi non acceptet, nisi verisimiliter crediderit, quod ex huiusmodi acceptatione poterit obsequium Deo praestare, bonumque dare exemplum fidelibus de se ipso. Ipse etiam pater generalis similiter executionem huiusmodi non acceptet sine speciali licentiâ generalis capituli vel privati, seu alicuius de pro privato capitulo assignatis; super quo eorum conscientias oneramus.

CONSTITUTIO LXV.

Quod non acceptetur commissio, nisi fuerit apostolica, neque arbitratio inter partes, sine licentiâ.

Aliquis prior vel monachus Ordinis nostri commissionem aliquam a quocumque praelato vel principe emanatam, excepto dumtaxat domino nostro Papa, non valeat acceptare. Similiter nec arbitria per compromissum vel aliàs sine speciali licentiâ patris generalis, nisi talia sint, quae faciliter et in brevi, atque sine iuris aliquâ disceptatione, valeant terminari. Illa praesertim valeat absque licentiâ acceptare, quae inter pauperes et miserabiles personas fore contigerit, nec ultra decem dies extra sua claustra propter huiusmodi arbitria vel arbitrationes aliquatenus demoretur. Idem quoque pater generalis huiusmodi commissiones vel arbitria non acceptet sine speciali licentiâ generalis capituli, vel alicuius de illis pro privato capitulo assignatis, nisi in casibus superius exceptis.

CONSTITUTIO LXVI.

Cuius sumptibus teneri et custodiri debeant monachi fugitivi.

Quilibet prior vel conventus Ordinis nostri, qui monachos nostros aliquos fugitivos coeperint seu capi fecerint, eos detineant sub diligenti custodiâ in monasteriis suis, et quam cito potuerint, id notificent per certum nuntium eorum prioribus, sumptibus et expensis monasteriorum quorum fugitivi huiusmodi sunt professi. Ipsi quoque priores sine aliquâ dilatione mittant pro eis, et faciant illos captos ad monasteria sua redire. Interim vero in eisdem monasteriis, ubi sunt carceri mancipati, sub custodiâ diligenti, ut praemittitur, teneantur, usque dum mittant pro eis, et ad propria monasteria reducantur. Expensas quoque, quas iidem capientes fecerint in captione praedictorum, iam dicti priores et domus fugitivorum capientibus eisdem unâ cum sumptibus nunciorum solvere teneantur.

Constitutio LXVII.

De poenâ contra illos, qui dixerint verba iniuriosa ministris Ordinis.

Nullus monachus Ordinis nostri in electione seu confirmatione cuiuscumque prioratus cuiuslibet monasterii contra confirmatores seu scrutatores electionis eiusdem audeat verba comminatoria vel irreligiosa proferre, ut iidem confirmatores vel scrutatores potestatem sibi commissam aut officium minus libere valeant exercere. Qui contrafecerit, ipso facto careat voce capituli, donec per generale capitulum restituatur, et nihilominus ad confirmatorum arbitrium puniatur. Eâdem quoque poenâ puniatur quilibet scrutator vel confirmator, qui in praedictis verbis contra quemlibet eligentium excesserit.

Constitutio LXVIII.

De formâ visitationis generalis nostrorum monasteriorum.

Ob statum nostri Ordinis in sanctâ religione salubriter conservandum omnia nostra monasteria semel infra quodlibet triennium generaliter volumus visitari. Porro quia ex eo, quod visitationes nec studiose fiunt, nec bene observantur, magna Ordinis dissolutio sequitur, visitatoribus districte iniungimus, ut in visitationibus solliciti sint et studiosi, et formam sibi de faciendâ visitatione traditam nullâ transgrediantur ex parte; alioquin, prout culpa exegerit, per generale capitulum legitime puniantur. Priore igitur et monachis visitandi monasterii ad cymbali signum in capitulo congregatis, praemissâ oratione, quae in formâ seu capitulo electionis inferius annotatur, unus visitatorum aliquam de observantiâ religionis et de obedientiâ proprii pastoris atque reverentiâ, prout Dominus dederit, exhortationem proponat: lectâ deinde praesenti formâ visitationis, ipsi visitatores priori ac monachis Dei ac capituli generalis auctoritate praecipiant, ut eorum singuli de priore et de se ipsis ad invicem, ac de statu domus, quicquid, super his de quibus interrogati fuerint, accusatione dignum vel emendatione cognoverint, sincere sibi notificent: nullatenus amore vel odio seu timore cuiusquam, aliâve qualicumque occasione, veritate suppressâ; ne, si secus egerint, cum grandi etiam suarum periculo animarum gravem incurrant Ordinis disciplinam. Verumtamen in conventu seu palam nulli crimen imponant, quod probari non possit; ne poena, qua teneretur delator si convinceretur de crimine, in probatione deficientes involvat. Eadem quoque prior eorum suâ auctoritate eis praecipiat. Sciendum vero, quod, cum fiunt visitationes per Ordinem, in inquisitione sive probatione culparum praeceptum obedientiae pro iuramento habetur. Possunt tamen visitatores, si eis videbitur, in gravibus casibus pro revelandâ certius et plenius veritate, sub poenâ excommunicationis praecipere ac etiam exigere iuramentum. Praecipiant quoque ipsis, ne conventicula, congregationes, sive confabulationes super visitationis facto faciant vel pertractent; se videlicet invicem inducendo, quod in ipsius visitationis negotio falsum proferant, aut veritatem subticeant. Deinde cartâ proxime visitatorum praecedentium allatâ, et coram omnibus lectâ, prior et monachi ad ea quae unicuique imminent facienda secedant. Porro in visitatione, de monachis clericis et fratribus conversis per monachos clericos et fratres conversos inquisitio fiat. Possunt tamen saeculares etiam, si sint idonei, in testimonium recipi, si quid probatione indiget, et per nostros probari non potest. At vero visitatores non facile credant omni spiritui, nec aliquem ex solâ suspicione seu praesumptione condemnent. Summâ vero cum diligentiâ in primis super pactionibus vel promissionibus, quas priores vel monachi, visitationem timentes, a fratribus suis interdum extorquent, secreto singulos perscrutentur; quas factas repererint, solvant, et prior vel monachus in tali culpâ deprehensus ad ipsorum arbitrium graviter puniatur. Attente quoque inquirant, si visitatio proxime praeterita bene fuerit observata, et quem culpabilem in non servando invenerint, sive sit praelatus sive subditus, gravi animadversione castigent. Attente etiam et sollicite, non obstante aliquâ benevolentiâ quae in subversionem Ordinis aliquando exhibetur, diligenter de negligentiâ priorum inquirant, videlicet: si sine personarum acceptione puniunt negligentias et excessus; si sint carnales vel nimium saeculares; si dant exemplum subditis in frequentando ecclesiam, in abstinentiis et aliis observantiis Ordinis; si statuta capituli generalis faciunt observari, per ipsos enim

in monasteriis eius Ordo vel defecit; et utrum monasteria aliena frequenter exire; et in regimine domus tam in spiritualibus quam in temporalibus sint solliciti et discreti; et ea quae correctione digna perpenderint, in sua scriptura secreta conscribant.

Postea interrogent de pace domus, videlicet prioris cum monachis, et monachorum ad invicem: si pacem non esse invenerint, cum omni studio causam inquirant, eaque cognita, qui fuerint in culpa legitime puniantur. Exinde ipsorum quilibet interrogetur, qualiter se monachi in observantiis Ordinis habent, scilicet: in non habendo proprium, in continentia et in propriis pastoris obedientia, in eiusdem suaque ad invicem reverentia, in servando silentio horis et temporibus constitutis, in debitis abstinentiis, in veniendo ad ecclesiam; si presbyteri crebro celebrant; si sine murmure, quae sibi de domu ministrantur, accipiunt, eis contenti; si a petendo inordinatas licentias sibi caveant; si in mutuis colloquiis aut cum hospitibus seu saecularibus vel aliis personis quibuslibet religioni debitam custodiunt honestatem. Demum si curiositatem vitant, si laudabiliter culpas in capitulo vel alibi confitentur, si in reprehensione sunt humiles et in emendatione tractabiles, est sollicite perquirendum. Pro temporalium quoque statum cognoscendo; an domus gravata sit debitis et quantum; non tamen cui vel quibus specialiter debeat, nec si quid quantumve in depositis habeat, aut a quibus deposita susceperit, est diligentius inquirendum. Si igitur domus debitis inveniatur gravata, nulla causa rationabili apparente quae priorem excuset, in ipsum culpa redundet. Super omnibus praemissis singillatim a singulis monachis, tam de priore quam de se ipsis ad invicem, est cum omni studio facienda inquisitio. Sed et si quis monachorum in priore vel in aliquo alio de Congregatione crimen, vel aliquid aliud quod dignum sit emendatione vel accusatione cognoverit, etiam non interrogatus illud visitatoribus insinuare tenetur; non tamen in conventu seu palam, nisi probari queat, et super eo publica laboret infamia. Ceterum ea quae sibi insinuantur, nec probari possunt, diligenter a remotis inquirant, non nominata persona, sed de vitio inquirendo; si forte quod credebatur occultum, possit in publicum propalari; caute tamen, ut ex huiusmodi inquisitione non surgat infamia ubi prius non erat; vel, si aliqua erat, minime augeatur, iuxta illud quod nostra cavetur in regula: Si possint forte secretius correctus non innotescere ceteris. *Qua inquisitione facta, si quid de priore vel de aliquo alio dicitur, quod emendatione aut poena sit dignum, interrogetur qui dictus est reus, an sit verum quod obiicitur ei. Qui confessione sua, vel, si negaverit, facta per testes inquisitione convictus, arbitrio visitatorum ordinate vel emendetur vel puniatur. Nullus tamen, licet intractabilis seu perversus inveniatur, nec post multas commonitiones sibi factas se corrigens, extra domum suam pro disciplina mittatur, nisi prope suum monasterium capitales habeat inimicos; aut propter permanentiam eius in ipsa domo, grave ibi scandalum generetur, sed ibidem taliter castigetur, quod alii perpetrare similia pertimescant. Discordes tamen et ad pacem redire nolentes, a suis monasteriis segregentur et dividantur sub congrua disciplina; nec domus, ad quas mittentur, eos valeant recusare. Cum igitur visitatores, quae noverint notanda, praescripserint et expedire viderint aliqua eorum occultari debere, monachis ipsorum factorum consciis districte monitis vel praeceptis, iuramento, excommunicationis sententia, sive corporalium impositione poenarum iniungant, ne illa alicui revelare praesumat. Scribant autem in suis scriptis secretis universa et singula quae per suam inquisitionem correctione ac emendatione indigere perspexerint. Quibus ita conscriptis, illis quos propria confessione aut legitima probatione reatuum occultorum culpabiles esse constiterit, singillatim et secrete vocatis, ac de suis negligentiis et excessibus specialiter reprehensis, debitam poenitentiam et correctionem imponant. Post haec, considerata diligenter carta visitatorum praecedentium, quidquid contentorum in ea repererint non fuisse, ut debuit, observatum, in sua carta illic dimittenda una cum aliis quae ipsi de novo viderint emendanda sive facienda conscribant, et praecedens littera deleatur. Et super omnia visitatores diligenter attendant, quod in ipsa carta non scribant culpas, negli-*

gentias vel excessus publicos vel occultos, graves aut leves, ullam personam in singulari notando, praeterquam illorum, qui reperti fuerint incorrigibiles de negligentiis vel excessibus non occultis, de quibus scandalum, turbatio aut malum exemplum monachis sit exortum. Possunt etiam in eâdem cartâ in genere reprehendere culpas leves, non nominando personas quae talia commiserunt, ut verbi gratiâ: reprehendimus quod aliqui frangunt silentium; aliqui non sequuntur chorum ut debent, quod monemus, ut de cetero se emendent, *et sic de similibus; et maxime negligentias et excessus in non servando nostri Ordinis consuetudines et statuta, quamvis non omnes in hoc deliquerint, debent modo praemisso in ipsâ cartâ notare. Possunt tamen in eâ priorem de negligentiis et excessibus manifestis, praesertim si cedunt in sui regiminis damnum seu detrimentum, arguere: et de his, quibus circa suum regimen invigilare debet, in posterum exhortari. Scribant praeterea in cartâ omnia illa quae ad conservationem communis status et regiminis domus eiusdem et sacrae religionis observantiam pertinere cognoverint. Culpas vero graves, quas per aliquos commissas invenerint, poterunt, si expedire videbitur, in quadam aliâ litterâ secretâ conscribere, notando in eâ singillatim personas quae culpas huiusmodi commiserunt, et poenitentias ipsis iniunctas; ut sic sequentibus visitatoribus constet facilius, an monachi ipsi prius reperti culpabiles poenitentias praedictas impleverint, et de huiusmodi sint in moribus emendati. Quam utique secretam cartam clausam et sigillatam priori vel vicario aut sacristae commendent, praeceptum in eius dorso scribentes, ne quis praeter visitatores sequentes litteram ipsam audeat aperire vel legere; et quod per illum, cui custodienda committitur, visitatoribus tradatur sequentibus. Demum post haec priore ac monachis simul in capitulo congregatis, ante omnia verbo tenus personas culpabiles in casibus seu culpis gravibus et manifestis nominatim in publico reprehendant, eis ad sui arbitrium poenitentias imponendo. Hoc idem possint facere, si expedire viderint, in casibus seu culpis levibus, quas communiter de facili solent monachi committere, etiamsi casus huiusmodi sint occulti. Insuper tam priori quam monachis, prout quemque illorum tangit negotium, districte praecipiant, quatenus nullus unquam publice vel occulte, directe vel indirecte, de quocumque alio, quem sciverit aut praesumpserit aliquid contra eum in eâdem visitatione dixisse, vindictam assumat, humanitatem seu consolationem in communi solitam ceteris exhiberi, vel pro infirmitatibus debilitate sive languore debitam, subtrahendo; nec sibi unquam ob hoc verbis vel factis molestus existat; ex opposito enim facile sequeretur celatio veritatis, et remanerent excessus et negligentiae impuniti: statimque coram ipsis praedictam suam cartam publicam legant seu legi faciant, suisque nominibus roborent, et aliquo sigillo noto communiant; et ipsam priori vel sacristae tradant, primis sequentibus visitatoribus exhibendam. Quae quidem carta in omnium monachorum praesentiâ bis in anno legatur, videlicet, infra octavas Nativitatis et dominicae Resurrectionis. Summopere vero visitatores provideant, ut in monasteriis visitatis pacem, salvâ Ordinis disciplinâ, pro suo posse relinquant; nec questiones, quas suo poterunt terminare iudicio, patri generali aut capitulo generali reservent. Deinde monachis valedicturi, quoniam in multiloquio non deest peccatum, totus conventus dicat* Confiteor Deo, etc., *et unus visitatorum absolutionem faciat et statim recedant. Si tamen post haec aliqua forsan emendanda perspexerint, ante suum recessum illa corrigant et emendent. Adhuc sciendum, visitatores, durante suae visitationis tempore, triennio videlicet in quo sunt deputati, exercendam per se (quam aliis delegare non valent) habere in corrigendis excessibus et reformandis, quae reformatione indigent, plenam potestatem; qua potestate in suae visitationis domibus uti possunt, nedum cum eas semel infra dictum triennium visitant, sed etiam dum per aliquam earum, de aliquibus domibus visitatis ad alias visitandas eundo, aut ad sua monasteria revertendo, transierint; tunc enim domos illas, quamvis visitatas, possunt intrare, et per priorem aut aliquem ipsius domus monachum requisiti, si expediens sibi videbitur, poterunt se super his quae in suâ cartâ mandaverant, an debite observentur,*

ac etiam super his, quae post eorum visitationem [illegible], monuerit aut per cognitionem plenariam informare, atque ut expedit providere. Possunt nihilominus uti huiusmodi potestate, triennio durante praedicto, quandocumque per priorem aut maiorem partem conventus alicuius monasterii super aliquibus negotiis, sive ante inceptam suam generalem visitationem, sive post eam finitam, fuerint evocati; quamvis in monasteriis suorum habitationum resideant; dum tamen personaliter accedant ad domum, ad quam, ut praemittitur, convocantur. Alioquin, postquam domum a se visitatam exierint, de ipsius visitatione, vel circa illam, se nullatenus intromittant. Poterunt tamen, quamquam absentes a monasterio visitato, dubia, si qua super dispositis per eos in suâ visitatione occurrerint, declarare. Expensas vero, quas visitatores faciunt, a monasteriis recipiant visitatis, earum scilicet omnia inter dicta monasteria partiendo; ita quod unumquodque monasterium, secundum quod remotius fuerit, amplius in ratione conferat expensarum; nisi aliquorum monasteriorum paupertas et aliorum abundantia aliter suadeat, servatâ tamen modestiâ, disponendum. Quod utique intelligimus de illis expensis, quas pro victualibus suis, et servientium et iumentorum, ac pro calceamentorum et ferramentorum similiter reparatione, se fecisse in itinere dixerint, vel esse facturos; modestiâ tamen et honestate ubique servatâ. Possunt quoque, si velint, pro unoquoque iumento unum florenum de Aragonia in quolibet mense recipere, in recompensatione damni, quod sustinet domus sua propter iumenti carentiam. Ceterum vestimenta, equitaturas, atque iumentorum stramenta non debent de sumptibus visitationis habere, nisi contingat casu sine culpâ visitatorum aliquid ex vestibus, iumentis, vel rebus aliis, quas secum de domibus suis adduxerant, amissum esse vel factum inutile. Tunc enim emendo rem aliam tanti pretii, quanti res erat amissa, eodem pretio a dictis monasteriis, ut praefertur, exacto, damnum passus servare se valebit indemnem. Caveant autem ne ipsi aut servitores eorum munera sive munuscula cuiuscumque quantitatis aut pretii oblata recipiant, vel exigant non oblata per se interpositam quacumque dissimulatione personam, spiritualia aliave beneficia exigere non praesumant. Attendant quoque visitatores, quod qualem cartam apertam in quacumque domo visitatâ dimittunt, talem, quam cito commode poterunt, patri generali expensis monasterii visitati transmittant. Cartas vero visitationum, quas pater generalis receperit, ut praefertur, diligenter conservet, ut si oportuerit definitoribus capituli generalis illas ostendat. Postquam vero alias novas cartas sequentis visitationis receperit, primas cartas praecedentis visitationis discerpat, ita quod ultimae tantum visitationis cartas retineat. Rursus visitatores scripturas secretas visitationum suarum clausas et sigillatas in locis secretis atque securis caute custodiant, quas deferant ad capitulum generale, non utique ut definitoribus ipsas ostendant, sed ut, quantum necesse fuerit, plenam eis faciant relationem de his quae ad faciendas misericordias cum prioribus, aut ad provisionem sive remedia domorum aut personarum suae visitationis tantummodo pertinebunt. Teneanturque nihilominus tam pater generalis quam definitores ac visitatores praefati sub secreto sigillo clausa tenere perpetuo cuncta quae praetextu suarum definitionis, inquisitionis aut visitationis agnoverint, quae utilitas exigit, honestasque suadet aliis minime revelare.

Denique, finito generali capitulo, teneantur iidem visitatores sub obedientiae praecepto, quo eos adstringimus in hoc casu, praedictas scripturas comburere, vel penitus resecare; nec amplius super his, quae in suâ visitatione fecerunt, a quoquam proclamari valeant, aut quomodolibet molestari.

EXTRAVAGANTES.

1. Monemus nostros visitatores generales aut speciales, quod in officio suae visitationis discrete se habeant hac formâ, videlicet: quod diligenter animadvertant, ut quando aliquis monachus de suo priore aut de suo fratre aliquid tale dixerit quod correctionem fraternam servandam praerequirat, ab ipsis interrogetur, an id prius suo priori charitative manifestaverit, fratremque suum fraternâ correctione emendatum

Forma faciendae visitationis.

monuerit? Si frater suus taliter charitative munitus et correctus se emendare neglexerit, an illum praelato corrigendum et puniendum denunciaverit? Et similiter, an si talem culpam in alterâ visitatione seu in capitulo proclamavit aut accusavit, illamque committens poenitentiam debitam subierit? An etiam potuerit (?) illam culpam in aliâ priori visitatione dixisse aut proclamasse? Quibus interrogationibus, earumque responsis visitatores animadvertere poterunt, quo spiritu moveatur et ducatur talem culpam dicens et proclamans, et si praedictam correctionem fraternam debite servaverit. Eos vero, qui hanc correctionis fraternae formam servandam omiserint, visitatores praedicti debite puniant. Et notificamus dictis visitatoribus, quod nisi ita ut praedicitur ab illis servatum fuerit, per generale capitulum graviter plectentur. Id ipsum etiam omnino servetur a prioribus in suorum subditorum culpis corrigendis et puniendis.

Ea quae visitatorum facultatem excedunt.

II. Nostri visitatores generales, etsi aliquos officiales ab eorum officiis rationabilibus de causis in monasteriis quae visitaverint amovere possint, eorum tamen provisionem prioribus dictorum monasteriorum liberam relinquant; neque aliqua aedificia in monasteriis suae visitationis de novo fieri praecipiant. Praeterea caveant, ne multa mandata imponant, ex quibus plus sequitur damni quam utilitatis. Quando vero inhabilitaverint, aut carceri mancipaverint vel exulaverint aliquem monachum, huiuscemodi causam patri generali notificare non differant; simulque prioribus monasteriorum, ad quae tales monachos transmittunt, ut sciant, quomodo cum ipsis se gerere debeant.

III. Visitatores in suae visitationis monasteriis nec ordinent nec mutent aliqua ad totum conventum seu statum eius communem pertinentia, quin prius cum priore et deputatis ordinanda vel mutanda consulant; et tali consultatione praehabitâ, quod eis opportunius videbitur, facere et ordinare possint.

IV. Visitatores monasteriorum Aragoniae ultra duos dies sumptibus monasteriorum in civitate Valentiae aut Barchinonae non permaneant vel detineantur, nisi propter infirmitatem, et insuper visitatores particulares in domo propriâ monasterii visitandi vel visitati hospitio recipiantur et commorentur.

Nihil recipiendum sub secreto, quod alicuius damno sit.

V. Nullus religiosus recipiat aliquod sub obligatione secreti, quod in damnum vel praeiudicium sui prioris aut communitatis, alteriusve vergere possit. Sciant vero, et monentur nostri monachi, quod huiusmodi praeiudicialia secreta omnino suo praelato revelare teneantur; alia vero secreta, quae in communitatis vel prioris proximive detrimentum et damnum non redundant, revelare nullatenus teneantur.

VI. Nostri visitatores non possint eligi in priores monasteriorum, ubi privaverunt aliquem priorem; prout nec eligi possunt confirmatores in monasterio suae confirmationis.

Monachi voto non privandi.

VII. Non priventur voto monachi nisi in casibus expressis in iure et nostris constitutionibus, aut in casibus facinorosis; et insuper in illis, in quibus poenitentia culpae graviores imponitur.

Visitatio ab ornamentis ecclesiae incipienda.

VIII. In posterum observetur inviolabilis consuetudo nostri Ordinis, nimirum quod patres visitatores generales statim post factam in quolibet monasterio praesentationem, tabernaculum, ubi venerabile et sanctissimum Eucharistiae sacramentum in ecclesiâ servatur, sanctos oleos, reliquias, reliquaque ecclesiae et sacristiae ornamenta et suppellectilia visitare teneantur: necnon patronatus, cappellanias, memorias, aliaque pia opera in monasteriis fundata visitent; eorumque rationes et computa diligenter exigant et assumant; monachosque, circa illorum administrationem negligentes vel delinquentes inventos rigorose puniant.

Visitatores in temporalibus monasteriis se non immisceant.

IX. Observetur pariter nostri Ordinis praxis, nempe quod patres visitatores generales in monasteriis habentibus iurisdictionem temporalem aut spiritualem in subditos aut vassallos saeculares, in eorum causis seu querelis audiendis nullatenus se immisceant vel intromittant; sed dumtaxat visitationi regulari dictorum monasteriorum et monachorum suorum vacent et incumbant; dictasque quaerelas seu gravamina, si quae

ad dictos visitatores adducta fuerint, tribunalibus, ad quae de iure pertinent, prorsus relinquent.

x. Quoad expensas visitatorum generalium, servetur praxis et consuetudo nostri Ordinis; nempe quod singula monasteria illam quotam et quantitatem, quam in consuetudine praxique habent, visitatoribus contribuant. Sin vero aliquae expensae extraordinariae a visitatoribus factae fuerint, puta in longâ infirmitate, sive morte alicuius iumenti, aliisve similibus, omnia monasteria suae visitationis solvere teneantur iuxta distributionem in capitulo generali sequenti secundum singulorum possibilitatem inter illa faciendam.

xi. Moneantur visitatores generales, quod in monasteriis eorum visitationis tam ad prandium quam ad coenam, atque ad alios communitatis actus, quo melius poterunt et eorum officium permittat, accedant: intra claustra dormiant, ut silentii custodiam zelent, et unus saltem illorum matutino interveniet. Curent insuper, ne extra monasteria discurrant, nisi ex rationabili causâ, ut cito visitatio expediatur; atque eâ completâ, in monasteriis vel granciis non se detineant, ne gravosi ipsis monasteriis fiant.

Constitutio LXIX.

De modo visitationis specialis.

Est et alia species visitationis, quae fit, quando, pro necessitate aliquâ post generale capitulum emergente, maior pars alicuius monasterii conventus, vel aliquis monachus eius, quia periculosum sibi videtur aut nimis damnosum usque ad capitulum generale differre quod gravat, duos de Ordine, quam ob causam eos petat insinuans, a patre generali eidem monasterio postulat destinari. Qui quidem pater generalis unam aut duas Ordinis personas idoneas, vel, si sibi commodius videatur, visitatores generales per proxime praecedens capitulum assignatos eis destinare non differat, suâ, prout expedire viderit, provisuros sollicitudine. Et idem possit facere dictus pater generalis ex suo proprio officio, ut viderit necessarium seu opportunum, etiamsi non petatur a conventu seu ab aliquâ eius personâ: super quo dicti patris generalis conscientiam oneramus. Missi autem debent eò proficisci necesse, nisi iustâ causâ impediantur, quam eidem patri generali notificent, qui alios ad id ipsorum loco assignet. Si vero huiusmodi destinati, absque legitimâ excusatione, quò iubentur, non iverint, ad saepe dicti patris generalis arbitrium puniantur. Pari quoque formâ per eumdem patrem generalem puniri decernimus quoscumque priores vel monachos, qui ab ipso, pro negotiis quae Ordini aut propriis monasteriis taliter vocatorum expedire iudicaverit, accersiti, sive aliquò ire iussi, ad ipsum venire, seu quò mittuntur ire neglexerint, nisi causâ legitimâ, ut praemittitur, excusentur. Huiusmodi autem speciales visitatores eam potestatem habeant, quae generalibus visitatoribus concessa est a capitulo generali; et eam in negotiis, ob quae vocati sunt, irrefragabiliter poterunt exercere: nullâ tamen transgredientes ex parte formam quam generalibus visitatoribus supra descripsimus esse tenendam. Ceterum si conventus S. Bartholomaei, aut aliquis eius monachus, de suo priore, quando vicarius generalis Ordinis existit, iustam se credat habere querelam, possit ad eiusdem monasterii visitatores eumdem habere recursum, quem cetera monasteria Ordinis possunt ad patrem generalem habere; in quo casu visitatores praedicti monasterii S. Bartholomaei, cum per conventum, aut aliquem monachum eiusdem fuerint evocati, venire non differant, et in eo casu provideant, sicuti in ceteris suae visitationis domibus in casu simili providerent. Quod si huiusmodi visitatores factâ inquisitione reperiant (quod absit) eumdem priorem vicarium generalem Ordinis a prioratus officio fore merito absolvendum, vocent illos qui per generale capitulum fuerunt ad tenendum privatum capitulum assignati, et illi absolutionem illam facere poterunt, si viderint expedire. Rursus, si aliqua monasteria nostri Ordinis inter se contingat habere discordiam, monasterium, quod iniuriam patitur, patri generali significet; qui destinabit ei unum vel duos discretos de Ordine, qui plane et sine magnâ iuris solemnitate discordiam terminabunt. Quod si aliquis vel aliqui priorum aut monachorum discordantium fuerint contumaces in non servando quod fuerit definitum, ad ipsorum destinatorum arbitrium animadversione debitâ castigentur.

EXTRAVAGANS UNICA.

Facultas capituli privati supra personam patris generalis.

Declaramus disposita in hac constitutione § *Ceterum* comprehendere etiam facultatem capituli privati supra personam patris generalis in simili casu.

CONSTITUTIO LXX.

De electionibus et confirmationibus.

Quandocumque aliquem prioratum nostri Ordinis vacare contigerit, omnes monachos illius domus, cuius prioratus vacaverit, constitutos in sacris, qui tunc in eâ praesentes extiterint, vicarius eiusdem domus faciat capitulariter congregari, quibus obnixe commendet, quatenus devotissime Deum exorent, ut eis iuxta suae beneplacitum voluntatis de bono dignetur providere pastore. Ad electiones priorum nostrorum, personae, quae de nostro Ordine non existunt, nequaquam vocentur; et, si personae huiusmodi vacationis tempore in aliquâ domo nostrâ, cuius prioratus est vacans, praesentes existant, non debemus cum eis habere consilium, quas personas, videlicet, eligamus. Ceterum electiones fiant omnino infra dies quadraginta immediate a vacationis tempore computandos. Si qui vero in hoc negligentes vel inobedientes extiterint legitimo impedimento cessante, in primo generali capitulo iuxta suum demeritum punientur. Praeterea priusquam celebretur electio conventus cuiuslibet domus regni Castellae, vacationem huiusmodi, quamcito poterit, patri generali notificet, petendo ab eo, ut duas ad vacantem prioratum personas discretos et sufficientes transmittat, quae suae futurae electioni praesentes intersint, illique domui provideant de priore; quod idem pater generalis exequtare non differat. Quae quidem personae postquam ad illam domum accesserint, illico vicarium et monachos eiusdem domus faciant congregari, litteras dicti patris generalis, quibus potestatem ad huiusmodi electionis, confirmationis negotium exequendum sibi concessit, publice ostendentes. Quos quidem vicarium et monachos statim commoneant, quatenus talem personam de eodem conventu, aut de Ordine nostro eligant, quae sit aetatis legitimae, honestae vitae, ac scientiae competentis; quique nedum eisdem eligentibus, imo et quibuslibet aliis esse valeat sanctae conversationis exemplum. Nec ab eadem domo recedant, donec sit electio facta et canonice confirmata. Verum si a domo, cuius est vacans prioratus, longe distet electus, et confirmatores id viderint expedire, poterunt se per dies aliquot absentare; dum tamen tempore opportuno ad confirmandam electionem huiusmodi revertantur. Ex decreto autem sacrae Congregationis S. R. E. cardinalium negotiis episcoporum et regularium praepositae, cum prioratus monasterii S. Bartholomaei per lapsum triennii speretur vacare, quando prior ipsius monasterii, vacante generalatu, munus vicarii generalis exercet, tunc prior existens, si autem aliàs contingat vacatio, tunc vicarius eiusdem monasterii, assignatis ad privatum capitulum faciendum huiusmodi vacationem notificet; eosdemque assignatos, ut ad providendum eidem monasterio de futuro priore veniant, convocare non tardet. Praefati quoque assignati, sic vocati, ad monasterium praedictum accedant, electioni futuri saepedicti prioris, qui munus vicarii generalis exercere debet, intersint, et illam confirment vel infirment, siculi expedire perspexerint; ita quod de eodem monasterio non discedant, donec ibidem provideant de priore. Quod si quatuor huiusmodi assignatorum, duo pro confirmatione, alii vero duo pro infirmatione steterint, in paritate suffragiorum prior electus pro confirmato ipso iure habeatur. Si vero aliquis vel aliqui eorum fuerint impediti, vel rebus humanis exempti, ille vel illi qui venerint, possit vel possint alios vel alium loco eorum vel eius eligere. Quod si casu quocumque neminem eorum venire contingat, prior Villae deliciosae, aut, eo absente, vicarius cum sui monasterii deputatis alios eorum loco possit eligere, et per suas litteras convocare. Verum cum prioratus praedicti monasterii S. Bartholomaei, generalatu non vacante, quomodolibet vacare contingat, tunc monasterium praedictum ad patrem generalem, ut futurae electionis confirmatores designet, prout in ceteris nostri Ordinis monasteriis disponitur, pari modo recurrat. Ceterum cum prioratus alicuius domus nostrae vacaverit, protinus vicarius et monachi in sacris constituti verbo concorditerque assignent certum terminum competentem

cum continuatione dierum sequentium ad electionem celebrandam futuri prioris. Qui terminus sit ita competens, quod absentes, qui vocem habent in electionem, ultra vigintiquinque leucas ab ipso monasterio non distantes, citari et venire commode valeant, consideratâ personarum et temporis qualitate. Dictos vero absentes congruo tempore de ipsâ vocatione, ac ad celebrandam electionem termini praefixione, vicarius et alii electores praesentes per suas litteras patentes certificent atque citent, ut die horâque praefixis cum eis collectari conveniant; certificantes illos, quod si non venerint, ipsorum absentiâ non obstante, ac eis ulterius non vocatis, etiamsi ad alium terminum fuerit electio prorogata, praesentes procedent ad electionem, et inde ad omnes actus consecutivos, quousque sit electio canonice confirmata. Habitâ vero relatione fide dignâ, qualiter huiusmodi litterae fuerint praedictis absentibus publicatae et lectae, dictoque termino transacto, et praesentibus confirmatoribus supradictis, antequam ad tractandum de ipsâ electione procedant, missa solemnis de Spiritu Sancto conventualiter celebretur; in qua quidem missâ, et dum celebratur ipsa, omnes ac singuli praesentes monachi Deum humiliter deprecentur, quatenus secundum magnam misericordiam suam sic eos dignetur illuminare, atque taliter concordare, quod talem sibi pastorem eligant, qui in omnibus teneat viam Dei. Praedictâ itaque missâ, ut praemittitur, celebratâ, et in suo capitulo vel alio decenti loco universis monachis constitutis in sacris capitulariter congregatis, ac praesentibus confirmatoribus saepedictis, unus confirmatorum ante omnia incipiat psalmum Ad te levavi, *quem omnes monachi ad choros perficiant cum* Gloria Patri, Kyrie eleyson, Christe eleyson, Pater noster; *deinde praedictus confirmator dicat*, Et ne nos; *monachi*, Sed libera. ℣. Salvos fac servos. ℟. Deus meus. ℣. Mitte nobis, Domine. ℟. Et de Sion. ℣. Nihil proficiat. ℟. Et filius iniquitatis. ℣. Domine, exaudi. Dominus vobiscum. Oremus. Praetende, Domine, famulis tuis dexteram celestis auxilii, ut te toto corde perquirant, et quae digne postulant consequi mereantur. Per Christum dominum nostrum. *Et illico unus de confirmatoribus, si sibi placuerit, aut viderit expedire, faciat aliquam exhortationem salubrem, interserendo quomodo electio fieri potest et debet ut canonice celebretur, et in eius celebratione ab electoribus procedatur. Moxque iidem confirmatores praedictos electores hortentur in Domino; et etiam, si oportuerit, eisdem auctoritate capituli generalis praecipiant, ut secundum Deum talem personam eligant in priorem, quae, iuxta fragilitatem humanam, vitâ, scientiâ et aetate apud omnes digna et idonea reputetur ad prioratum huiusmodi gubernandum. Serventque omnino electores de necessitate unam de formis infra in constitutione sequenti notatis. Talem etiam personam de se ipsis, aut de Ordine nostro in priorem eligant, quae sit sacerdos vel in brevi esse possit, et quae iam in nostro Ordine per triennium ad minus professus extiterit.*

Confirmatorum facultates.

Porro si electores per viam scrutinii, sive per viam mixtam ex compromisso et scrutinio velint in electione procedere, volumus, quod in inquisitione votorum confirmatores simul cum scrutatoribus sint praesentes. Quod si iidem confirmatores viderint, quod electio non debito modo procedit, possint ei libere contradicere, electoribusque mandare, ut electione illâ omissâ aliam canonicam celebrent, sicut debent. Celebratâ vero electione canonice, mox ex parte monachorum coram confirmatoribus electo, si praesens fuerit, supplicetur, ut electioni praedictae consentiat. Habito autem in capitulo ad hoc congregato electi consensu, statim electus ad chorum monachis Te Deum laudamus *alternatim cantantibus, solemniter pluviali indutus deducatur et intronizetur in sede prioris. Quod si forsan electus renuat consentire, si quidem domus ipsius professus extiterit, confirmatores per aliquem vel aliquos deputatos, eligentium nomine requisiti, possint, si expedire viderint, per obedientiae praeceptum, aut excommunicationis sententiam, aut alia remedia opportuna electum compellere, ut suum praestet electioni consensum. Si tamen electus alterius monasterii sit professus, possunt confirmatores huiusmodi electo consentiendi et transeundi liberam tribuere facultatem, nisi talis electus in monasterio, ubi re-*

sidet pater generalis, professus existat vel resideat; quia tunc solus dictus pater generalis huiusmodi licentiam dare valet. Porro, habito electi consensu, et factâ, si electus praesens fuerit, inthronizatione praedictâ, confestim confirmatores illis, qui huiusmodi electioni specialiter se opponent et generaliter aliis quibuscumque, quos ipsum tanget negotium, aut qui sua putaverint interesse, per suas edicti litteras persignent peremptorium terminum competentem ad comparendum coram eis, et opponendum, si volent, contra electionis formam aut personas eligentium vel electi, monentes eos, quod si non comparuerit (ut praefertur) ad examinationem electionis, et confirmationem seu infirmationem procedent, in quantum de iure poterunt et debebunt. Quae utique litterae in praesentiâ monachorum, tam in sacris constitutorum quam etiam laicorum eiusdem monasterii praelegantur, et nihilominus in praesentiâ illorum, qui eidem electioni specialiter se opponunt: deinde in valvis ecclesiae seu claustri ex parte ipsius ecclesiae affigantur, ibique affixae permaneant temporis spatio, ad confirmatorum arbitrium moderando. Sane, termino taliter assignato decurso, si quidem contradictores speciales appareant, ipsos praefati confirmatores audiant simpliciter et de plano, dilationes superfluas repellendo et malignantium calumniis obviando; et omni casu, sive speciales oppositores compareant, sive non, electionis merita diligenter examinent, omni odio, favore, amore inordinato, seu quolibet alio iustitiae impedimento semotis, eamdemque confirment aut infirment, prout secundum Deum viderint faciendum. Summâ vero cum diligentiâ confirmatores attendant, ne electionem insufficientis personae ad prioratum regendum quoquomodo confirment, super quo eorum conscientias oneramus. Et si forte viderint, quod ex culpâ sive negligentiâ electorum potestas eligendi ad generale sit capitulum devoluta, se de confirmando nullatenus intromittant; sed ipsam devolutionem statim generali capitulo vel patri generali notificent; in quo casu pater generalis provideat illi domui de competenti priore, nisi de proximo immineat tenendum capitulum generale, quia tunc capitulum providebit. Tunc autem ad capitulum generale seu patrem generalem potestas devolvitur eligendi, cum electores aut eligunt scienter indignum, aut infra tres menses a die vacationis non eligunt. Caveat autem quicumque confirmatorum, ne aliquo modo directe vel indirecte ad illum se procuret eligi prioratum, cuius electionis confirmator fuerit deputatus: alioquin talis electio per suum collegam aut collegas omnino cassetur, et nihilominus confirmator sic electus graviter puniatur. Praeter haec autem pater generalis, si viderit expedire, potest per se electiones priorum nostri Ordinis confirmando perducere ad effectum, aut eas infirmare, sicut viderit expedire. Attendat tamen, quod in huiusmodi Ordinis statuta custodiat. Tandem quicquid de expensis solvendis et damnis resarciendis, ac donis seu beneficiis non petendis, supra in capitulo visitationis visitatoribus descripsimus esse tenendum, suo modo a confirmatoribus volumus observari.

EXTRAVAGANTES.

I. Ut electiones fiant magis conformes voluntati divinae, nostri confirmatores, ante quamlibet electionem, inquisitionem faciant secretam subornationum et concordationum quae aliquando in casu electionis intervenire solent, severeque puniant quos delinquentes invenerint. Attamen confirmatores, aliorum delictorum, quae electionem non concernunt, nullam cognitionem et informationem assumant. Praeterea tam praedictorum confirmatorum quam scrutatorum et electorum conscientiae valde onerantur, ut secretissime se habeant in toto negotio electionis.

Ante electionem secreta rerum ad electiones spectantium informatio a confirmatoribus accipienda.

II. Quando aliquis monachus fuerit assumptus in priorem alterius monasterii, in futurâ vacatione eiusdem ab illo non discedat usque ad confirmationem novi prioris, ut iste possit ab illo informari de his quae pertinent ad regimen, amboque simul uniti cum deputatis et depositariis tam de novo electis quam absolutis relinquant propriâ manu subscriptum statum monasterii. Postea vero dicto priori absoluto detur socius; omniaque necessaria, ut ad suum monasterium redire possit, provideantur; et nimium sunt reprehendendi, qui non bene tractant

Prior non discedat nisi post electionem novi prioris.

praelatos, postquam terminaverint suum officium.

In electionibus monasteriorum quatuor personae a generali nominandae.

III. In electionibus monasteriorum nominet pater generalis saltem quatuor personas Ordinis extra monasterium ad effectum faciendi electionem; sed huiusmodi nominatio non intelligatur coactiva sed tantum directiva.

Pro qualibet electione decem tantummodo dies insumendi.

IV. Ut citius peragatur electionis negotium, et monachi diu non distrahantur a religiosâ quiete, sacrâ approbante Congregatione episcoporum et regularium negotiis praepositâ, quadraginta dies assignati pro electione restringantur, et reducti imposterum censeantur ad terminum et numerum praecisum decem dumtaxat dierum a primo quo fieri scrutinia incipiunt computandorum: in quo termino decem dierum fieri debeat electio. Et si per quadraginta scrutinia, in dicto termino celebrata, electores vel maior eorum pars non concordaverint, vel electio canonica non successerit, ipso iure devoluta pertineat ad patrem generalem.

Requirenda ad hoc ut quis in priorem eligi possit.

V. Nullus monachus possit eligi in priorem monasteriorum nostri Ordinis, nisi qui viginti annos ab habitus receptione compleverit, et qui praeterea scientiâ necessariâ et sufficienti ad subditorum et monasteriorum regimen et gubernium in utroque foro praeditus existat. Eam autem sufficientem ad id scientiam iudicari decrevit sacra Congregatio episcoporum et regularium negotiis episcoporum et regularium negotiis praeposita, si monachus ad ubique praedicandum a patre generali et ad confessiones audiendas ab Ordinario dioecesano licentiam iam obtineat.

Qui regularem cum aliis vitam sequi nequeunt in priores eligi non possint.

VI. Monachi, qui propter infirmitates sive actuales sive habituales a matutino mediâ nocte dispensationem obtinent, et qui propter easdem vitam communem et regularem cum aliis sequi non possunt, in priores monasteriorum nullatenus eligi valeant. Sin vero, postquam aliquis vel aliqui electi fuerint, diuturnâ aliquâ infirmitate ab exequendis proprii officii muneribus diu impediantur, prioratum praedictum renuntiare debeant; quod si renuerint, a patre generali vel a visitatoribus generalibus ad praedictam renunciationem compelli possint.

Constitutio LXXI.

De electionis formâ.

Forma electionis canonicae in antiquis constitutionibus diserte tradebatur, videlicet: per inspirationem, scrutinium, compromissum, et scrutinium cum compromisso mixtum. Sedulo autem et prudenter ab antiquis patribus in ipsis constitutionibus animadvertebatur formam electionis per inspirationem, seu per Spiritum Sanctum, ob nostra peccata vix aut ne vix quidem absque periculo nullitatis succedere, providumque consilium esse nunquam ad praxim reducere: formam scrutinii ex pluribus substantialibus, quae concurrere debent, esse plurimum difficilem, sed necessariam, uno electorum illam volente, quo in casu alia forma teneri non potest: formam compromissi raro reduci posse ad usum, cum difficiliter omnes et singuli capitulares in ipsâ consentiant: formam vero compromissi cum scrutinio mixti, ut ceteris faciliorem et tutiorem assumi posse utiliter.

Electiones per vota secreta faciendae.

Quoniam vero ex sacrosancti Concilii Tridentini decreto districte praecipitur in electione superiorum aliorumque officialium regularium quorumcumque, quo omnia recte et sine ullâ fraude fiant, per vota secreta procedi debere, itaut singulorum eligentium nomina nunquam publicentur, quibuscumque facultatibus in contrarium abrogatis; hinc huiusmodi sacri Concilii dispositioni obtemperando, formis eligendi per communem inspirationem et per compromissum absolutum prorsus abrogatis et exclusis, in nostris electionibus vel forma scrutinii secreti penitus observetur, vel, quatenus nemo electorum contradicat, per formam compromissi cum secreto scrutinio mixto saltem procedatur. Ut autem secretum adeo a sacro Concilio iniunctum strictius servetur, atque omnes et singuli electores, omni humano respectu postposito, secundum Deum et suam conscientiam sua suffragia conferant, nullatenus singuli explicent verbaliter, licet secrete, vota sua scrutatoribus et confirmatoribus electionis, sed unice et dumtaxat per secretas schedulas omnes capitulares suffragentur; aliter vero factae electiones irritae et nullius roboris ipso iure prorsus existant.

Forma in scrutiniis servanda.

Forma igitur secreti scrutinii cum his requisitis celebrari debet: I. *Peractis ad ele-*

ctionem praeparatoriis, sicuti in praecedenti constitutione disponitur, et in aulâ capituli convocatis omnibus capitularibus qui vocem in electione habent, per omnes electores aut eorum partem maiorem cum schedulis secretis certi deputentur scrutatores votorum, qui, ut magis convenit, sint tres, et de ipsismet electoribus. II. *Scrutatores electi confirmatoribus iuncti, et ab aliis separati, in loco opportuno aulae capitularis congregentur; ita quod ab omnibus electoribus videantur, sed ab eorum nemine audiantur, et ibidem prius sua, deinde singulorum vota electorum singillatim per schedulas secretas in buxulam sive urnam ad id paratam mittant et respective recipiant.* III. *Votum cuiuslibet electoris, ut praemittitur, in schedulâ secretâ scriptum, non sit conditionatum, nec alternativum, neque incertum, sed prorsus certum et determinatum de certâ personâ, verbi gratiâ:* Nomino et eligo N. N. in priorem huius monasterii N. *Caveant vero electores, ne propria nomina subscribant, vel in eâdem schedulâ quocumque modo manifesta faciant, ne electio sit nulla.* IV. *Postquam vota omnium et singulorum electorum fuerint in urnâ recepta, coram omnibus a praedictis scrutatoribus simul cum confirmatoribus praesentibus numerentur; et quatenus unum vel plura vota comparative ad numerum electorum desint vel exuberent, scrutinium ab ipsis declaretur nullum, et ad aliud iuxta formam praedictam procedatur.* V. *Correspondentibus votis ad electorum numerum, si duo vel plures fuerint ad prioratum nominati, fiat collatio a scrutatoribus simul cum confirmatoribus, numeri dumtaxat ad numerum votorum; et si aliquis nominatorum maiorem partem votorum respective ad totum capitulum, nempe ad numerum omnium electorum non habuerit, electio non est facta, et ad alterum procedi debet scrutinium. Si vero aliquis nominatorum vota maioris partis capituli, ut supra, reportaverit, electio est perfecta et absoluta.* VI. *Factâ huiusmodi collatione, nisi manifeste apparuerit de insufficientiâ et inhabilitate nominati a maiori parte capituli, itaut debeat eius electio infirmari, tunc antiquior tantum scrutatorum, vel alter cui a capitulo data est huiusmodi potestas, necessario pronunciare debet electionem illius, in quem maior pars capituli consentit, sub his vel similibus verbis:* Ego N. vice et nomine meo et totius capituli hic congregati, cum potestate mihi a dicto capitulo datâ, nomino et eligo N.N. in priorem huius monasterii N. In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti. Amen. VII. *Convenit tandem, quod electio in scriptis redigatur, ut perpetuis temporibus de ipsâ constet, hoc modo:* In nomine Domini. Amen. Ego N.N. vice et nomine meo, et totius capituli hic congregati, *etc., ut supra. Sedulo igitur advertant electores, ut in gravi electionis negocio procedant iuxta praedictam formam secretam in scrutinio, ne electio sit nulla.*

De modo procedendi iuxta formam compromissi cum scrutinio secreto mixti.

Consentientibus autem omnibus electoribus, ut in electione procedatur iuxta formam compromissi cum scrutinio secreto mixti, ita procedendum est: Omnes electores, sive eorum maior pars, secreto eligant non unam, sed duas vel tres, ut convenit, personas de capitulo, in quas electionem compromittunt, dantes illis plenariam potestatem recipiendi et scrutandi singillatim et secretò vota eligentium singulorum; ita quod illum, in quem maior pars electorum concordaverit, eligere et electum publicare omnino teneantur. Compromissarii igitur in hac formâ electionis loco scrutatorum sunt, et omnia adamussim servare debent in scrutinio et collatione votorum, quae supra praescripta sunt de ipsis scrutatoribus, neque alium eligere et electum publicare possunt, nisi illum, in quem maior pars totius capituli consenserit. Quae quidem electio et eius publicatio fieri debet per unum solum compromissariorum, vel antiquiorem, vel alterum, cui a sociis compromissariis specialiter haec sit data facultas et potestas; convenitque et debet fieri in scriptis hac formâ, videlicet: Ego N., compromissarius, vice et nomine meo et sociorum compromissariorum meorum, virtute compromissi in me et socios meos a toto capitulo facti, et potestate mihi a dictis sociis compromissariis ad id specialiter concessae, nomino et eligo N. N. in priorem huius monasterii N. In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti. Amen. *Differentia itaque inter formam simplicis scrutinii et formam compromissi cum scrutinio mixti ea exi-*

stit, quod in electione per simplex scrutinium electio ipsa a scrutatore sit voce et proprio nomine et totius capituli, iuxta formam supra praemissam. In electione vero per compromissum scrutinio mixtum electio et publicatio fit nomine proprio et compromissariorum tantum, iuxta formam immediate expressam.

EXTRAVAGANTES.

De secretario, vel schedulario.

I. In omnibus electionibus tam priorum quam aliorum officiorum electivorum suffragetur per schedulas secretas, ut disponitur in constitutione. Secretarius vero aut schedularius sit ex professis eiusdem monasterii qui non habent votum; eligaturque vocaliter a conventu coram confirmatoribus pro electione prioris, et pro aliis officiis coram priore et duobus antianis, quorum alter sit vicarius.

Quid in suffragiorum aequalitate.

Si contingat in electione scrutatorum aequaliter dividi electorum suffragia in diversas personas, confirmatores praedictae electionis secundum suam conscientiam alterum aut duos eorum, qui pares suffragiis extiterint, scrutatores eligant et nominent. Sin vero confirmatores in eligendo aut eligendis huiusmodi inter se non conveniant, sed discordent, ille vel illi declarentur electi, qui in loco et sessione ceteros capitulares antecedant. In nullo tamen casu vicarius monasterii in scrutatorem eligi possit.

CONSTITUTIO LXXII.

De poenis illorum qui tractant de electionibus.

Monachi, qui inter se tractaverint de electione futurâ prioris, antequam vacet prioratus officium, vel post, suspendantur a voce capituli per priorem, aut per vicarium vacante prioratu, vel per confirmatores eiusdem electionis. Si vero non fuerint ordinis sacri, iniungatur eis, ne deferant tonsuram.

EXTRAVAGANTES.

Ad vocem restitui nequeant nisi post sex menses ab electione.

I. Monachi privati vocibus capitularibus non restituantur ad voces sex mensibus immediate praecedentibus electionem priorum.

Quas in poenas incurrere censeantur, qui de ceterorum officiorum tractant electionibus.

II. Indebite tractans de electionibus quorumcumque officiorum nostri Ordinis, scilicet vicarii, procuratoris temporalium et capituli generalis, deputatorum aut depositariorum, in poenas huius constitutionis incurrat, quas omnino exequi visitatores et priores curent.

In subornationibus tres testes sufficiant.

III. In materiâ subornationum sufficiant tres testes singulares ad privationem vocis subornanti imponendam.

Contra subornatores poenae.

IV. Monachus, qui subornaverit pactis vel promissionibus, donis aut minis, sive alio quocumque modo illicito, publice vel secrete, per se vel per alium, pro generalis, definitorum aut priorum electionibus, privetur voce activâ et passivâ: quod est confirmatum per Bullam Apostolicam. Huiusmodi vero privatio per quadriennium durare debeat. Quod si delinquens fuerit prior, statim ipso facto sit privatus voce passivâ, sed activâ a prioratu terminato usque ad quadriennium, ut supra.

Declaratio huius constitutionis, eiusque extravagantium.

V. Nullus monachus incurrat in poenas huius constitutionis et extravagantis, nisi per tractatus illicitos et a iure prohibitos, electioni prioris et officiorum quomodolibet praecedentes, aut per licitos et consultivos habitos ante bimestre immediatum electioni prioris, et ante biduum praecedens aliorum officiorum electionem.

CONSTITUTIO LXXIII.

De tempore, quo legi debent nostrae constitutiones.

Legantur omnes hae nostrae constitutiones et ordinationes in singulis nostris monasteriis in omnium monachorum praesentiâ bis in anno, videlicet in mensibus martii et septembris. Decimanona autem constitutio, cum undecim statim sequentibus inclusive, sex vicibus in anno, semel videlicet in singulis duobus mensibus, praelegantur.

EXTRAVAGANTES.

Pariter et extravagantes.

I. Extravagantes legantur bis quolibet anno, quando leguntur constitutiones. Et nostrum ordinarium legatur semel quolibet anno in mense septembris. Prior vero commendet uni religioso curam zelandi constitutiones et extravagantes, ac ordinarium, et omnia alia stabilita et mandata ab Ordine.

Rotulus quoque immediatae elapsi capituli generalis.

II. Imposterum observetur continuata praxis Ordinis nostri, videlicet: ut rotulus capituli generalis immediate elapsi, tam communis toti Ordini, quam particularis respe-

ctive cuiuslibet monasterii, bis in quolibet anno legatur coram omnibus monachis: nempe infra octavas Natalis et Resurrectionis Domini.

Huiusmodi constitutiones confirmantur.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, supradictus Petrus praemissa, quo firmius subsistant ac serventur exactius, apostolicae confirmationis nostrae patrocinio communiri plurimum desideret: nos, eiusdem Petri votis hac in re, quantum cum Domino possumus, favorabiliter annuere volentes, eumque a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, supplicationibus ipsius Petri nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, de memoratorum cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositorum, qui relationem eiusdem Vincentii cardinalis, a Congregatione dictorum cardinalium ad hoc negotium examinandum et opus eiusmodi compilandum, ut praefertur, deputati, sibi factam audiverunt, consilio, constitutiones ac leges praeinsertas, cum illorum prologo, et in eis disposita et contenta quaecumque, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus, ac omnes et singulos iuris et facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus.

Capituloque generali novas condendi leges facultas adimitur.

§ 3. Ceterum capitulo generali eiusdem Ordinis, ne constitutiones ac leges cum earum prologo, aliave in eiusmodi compilatione disposita vel contenta, mutare, alterare, corrigere, eisve derogare valeat seu praesumat, harum serie interdicimus; permittentes dumtaxat, quod, si et quando ex usu et observantiâ comperiantur aliqua ex praemissis in praxim minus conducibilia ad bonum statum dicti Ordinis, vel reformatione indigere, tunc illa[1] in tertio capitulo generali dicti Ordinis, suis loco et tempore celebrando, proponantur, atque, cum voto ipsius capituli generalis, iterum referantur in praedictâ Congregatione cardinalium pro opportunâ provisione obtinendâ; sin autem nulla in dicto tertio capitulo generali facta fuerit propositio huiusmodi, illa deinceps nullo modo fieri possit; ac interim, et donec ab ipsâ Congregatione cardinalium fuerit aliter provisum, omnia et singula in hac compilatione contenta omnino et adamussim serventur.

Litterarum praesentium validatio.

§ 4. Decernentes, easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore quandocumque spectabit, plenissime suffragari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac Sedis Apostolicae nuntios, aliosve quoslibet quacumque praeeminentiâ et potestate fungentes et functuros, sublatâ eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Mandatum pro executione.

§ 5. Quocirca venerabili fratri archiepiscopo Toletano et dilectis filiis causarum curiae Camerae Apostolicae auditori generali et Apostolicae Sedis praedictae in regnis Hispaniarum nuntio, necnon officiali eiusdem archiepi-

1 Male edit. Main. legit *ille* pro *illa* (R. T.).

scopi Toletani, nunc et pro tempore existentibus, per apostolica scripta mandamus, quatenus ipsi, vel alter eorum, per se, vel alium, seu alios, ubi et quando opus fuerit, et quoties illorum aliquis aut aliqui pro parte in praemissis interesse habentium seu alicuius eorum desuper fuerint requisiti, easdem praesentes litteras, et in eis contenta quaecumque, solemniter publicantes, faciant auctoritate nostrâ ipsas praesentes litteras et in eis contenta huiusmodi ab illis, ad quos spectat et spectabit quovis modo in futurum, in omnibus et per omnia inconcusse et exacte, ut praefertur, observari, et executioni demandari; contradictores quoslibet et rebelles per sententias, censuras et poenas ecclesiasticas, aliaque opportuna iuris et facti remedia, appellatione postpositâ, compescendo; legitimisque super his habendis servatis processibus, censuras et poenas ipsas etiam iteratis vicibus aggravando, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii saecularis.

Contrariorum derogatio.

§ 6. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon, quatenus opus sit, Ordinis et monasteriorum praedictorum, aliisve quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque et indultis, et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Fides transumptorum.

§ 7. Volumus autem ut earumdem praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subcriptis, et sigillo personae in ecclesiasticâ dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides tam in iudicio quam extra illud habeatur, quae ipsis praesentibus haberetur si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XI octobris MDCCXXX, pontificatus nostri anno I.

Dat. die 11 octobris 1730, pontif. anno I.

F. card. OLIVERIUS.

XII.

Moderatio quarumdam litterarum Benedicti XIII pro Ordine fratrum Minorum sancti Francisci de Observantiâ.

Clemens Papa XII,
ad futuram rei memoriam.

Prooemium.

Circumspecta Romani Pontificis providentia, christifidelium, qui e fluctibus saeculi in portum vitae religiosae confugerunt, quieti et prosperae directioni iugiter invigilans, ea, quae certis rationabilibus ex causis a praedecessoribus suis constituta fuerunt, si quid inde exoriri deprehendit incommodi, interdum moderatur ac immutat, sicut aequitatis et iustitiae rationi consentaneum esse in Domino arbitratur.

Benedicti XIII Papae litterae.

§ 1. Aliàs siquidem a piae memoriae Benedicto PP. XIII praedecessore nostro emanarunt pro universo Ordine fratrum Minorum sancti Francisci de Observantiâ nuncupatorum litterae in simili formâ Brevis tenoris qui sequitur, videlicet:

BENEDICTUS PP. XIII, *ad perpetuam rei memoriam.* Universalis Ecclesiae regimini, etc.[1]

1 Cetera legere est in tomo praecedenti huius editionis pag. 111, const. num. XXXIX, quae, brevitati consulentes, omittenda censuimus.

Huiusmodi litterae a Benedicto PP. datae, ut regulari disciplinae, eiusque observantiae provideret.

§ 2. Cum autem ex ipso litterarum praeinsertarum tenore satis superque constet, eumdem Benedictum praedecessorem nihil aliud per litteras huiusmodi ac in eis disposita intendisse quam exactae regularis disciplinae in Ordine praedicto observantiae felicique illius gubernio prospicere; verum, sicut experientia postmodum docuit, non modo exinde, et praesertim in eâ parte in qua dictae litterae statutis seu constitutionibus generalibus pro utrâque familiâ, cismontanâ scilicet et ultramontanâ, eiusdem Ordinis editis adversantur vel minime consonant, optatus ille et laudabilis finis, quem idem Benedictus praedecessor sibi proposuerat, nusquam consecutus fuerit; sed maiora quam antea praedicto Ordini obvenerint incommoda atque perturbationes; quod non solum nobis, qui dum cardinalatus honore dictique Ordinis apud hanc Sanctam Sedem protectoris munere fungebamur, non semel reipsâ perspectum exploratumque fuit, at ipsimet quoque Benedicto praedecessori causam et occasionem praebuit litteras sic a se conditas quandoque ex parte moderandi, necnon eis derogandi, nonnullisque fratribus Ordinis praedicti vota perpetua contra expressam earum dispositionem concedendi;

Hinc ex decreto capituli generalis anno MDCCXXIX ei supplicatum, ut easdem litteras iuxta Ordinis constitutionem servari mandaret.

§ 3. Quamobrem in capitulo generali eiusdem Ordinis anno novissime elapso MDCCXXIX in civitate Mediolanensi celebrato, post actas memorato Benedicto praedecessori humiles gratias quod inter cetera singularis suae in dictum Ordinem beneficentiae monumenta regularem in eo disciplinam per litteras suas praeinsertas egregie invisset, prodiit decretum, quo pro parte praefati capituli generalis eidem Benedicto praedecessori supplicabatur, quatenus enarratas litteras iuxta dicti Ordinis constitutiones ab illius fratribus servari vellet; quae tamen instantia ob secutum paulo post ipsius Benedicti praedecessoris obitum coram illo deferri ac promoveri nequivit:

Quod a sanctissimo D. N. statuitur.

§ 4. Hinc est quod nos, Ordinis et fratrum praedictorum, quos peculiari paternae charitatis semper complexi fuimus ac etiam num complectimur affectu, salubri regimini ac religiosae tranquillitati, quantum cum Domino possumus, providere cupientes, dictique nuperi capituli generalis votis benigne in praemissis annuere volentes, motu, scientiâ, deliberatione, deque apostolicae potestatis plenitudine paribus, praeinsertas Benedicti praedecessoris litteras, ac in eis sancita, ordinata et disposita quaecumque, ad formam statutorum seu constitutionum generalium eiusdem Ordinis quoad utramque illius familiam praedictam servari, harum serie praecipimus et mandamus, ac respective moderamus et reducimus.

Praesentium litterarum observantia.

§ 5. Decernentes pariter, ipsas praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore quandocumque spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, et Sedis praefatae nuncios, aliosve quoslibet quacumque praeeminentiâ et potestate fungentes et functuros, sublatâ eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari. Non obstanti-

bus, quoad ea, quae praesentibus adversantur, praeinsertis Benedicti praedecessoris litteris, necnon omnibus et singulis quae in eis concessa sunt non obstare, ceterisque contrariis quibuscumque.

Earumque transumptis praestanda fides.

§ 6. Volumus quoque, ut harum litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius ex secretariis ministri seu commissarii generalis dicti Ordinis aut notarii publici subscriptis, et sigillo officii eiusdem ministri seu commissarii aut procuratoris generalis ipsius Ordinis vel alterius personae in ecclesiasticâ dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides tam in iudicio quam extra illud adhibeatur, quae ipsis praesentibus adhiberetur si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XIV octobris MDCCXXX, pontificatus nostri anno I.

Dat. die 14 octobris 1730, pontif. anno I.

F. card. OLIVERIUS.

XIII.

Declaratio, quod collegium de Ozzier fratrum missionariorum Ordinis Minorum sancti Francisci de Observantiâ in regno Sardiniae remaneat sub iurisdictione superioris generalis totius Ordinis, etc.

Clemens Papa XII, ad futuram rei memoriam.

Seminarium huiusmodi a prima sui institutione ministro generali Ordinis immediate subiectum.

§ 1. Exponi nobis nuper fecit dilectus filius Bernardinus a Sanna, presbyter expresse professus conventus Castri de Ozzier in provinciâ Sardiniae Ordinis fratrum Minorum sancti Francisci de Observantiâ nuncupatorum ac eiusdem conventus in Curiâ Romanâ procurator, quod, erecto ante quadraginta annos dicto conventu in collegium sive seminarium missionum sub immediatâ subiectione, dispositione et regimine tunc et pro tempore existentis ministri generalis Ordinis praefati, cum facultate eligendi guardianum et recipiendi novitios, ac cum regulis, constitutionibus et ordinationibus ad praescriptum quarumdam litterarum felicis recordationis Innocentii PP. XI praedecessoris nostri incipientium *Catholicae Ecclesiae, etc.*:

Decretum Sacrae Congregationis de Propagandâ Fide, singula seminaria vel conventus, etc. quoquot(?) iis exceptis, ministro provinciali subiiciens.

§ 2. Novissime, nempe die VI septembris MDCCXXVIII, prodiit a Congregatione tunc existentium S. R. E. cardinalium, negotiis Propagandae Fidei praepositorum, decretum subinde a venerabile memoriae Benedicto PP. XIII praedecessore etiam nostro per suas in simili formâ Brevis litteras confirmatum, per quod, exceptis collegiis seu seminariis fratrum missionariorum huiusmodi tam erectis quam erigendis in regnis Mexicano et Peruano aliisque Indiarum provinciis pro conversione infidelium, ac demptis duobus in regno Lusitaniae existentibus, cetera, quae in provinciis Hispaniarum sub dominio regis catholici erecta sunt, reducuntur sub obedientiâ et regimine ministrorum provincialium cum iisdem conditionibus praescriptis in alio decreto Congregationis tunc quoque existentium ipsius S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositorum die XXIV ianuarii MDCCXXVII emanato et per memoratum Benedictum praedecessorem etiam approbato; et aliâs, prout in decreto primodictae Congregationis cardinalium ac Benedicti praedecessoris litteris praedictis, quorum tenores praesentibus pro expressis et ad verbum insertis haberi volumus, uberius continetur.

Quibus de causis hocce seminarium in hu

§ 3. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, licet dictum collegium

iusmodi decretis non comprehendi videatur.

Castri de Ozzier provinciae Sardiniae in istiusmodi decreto ac litteris comprehensum non videatur, quia, ultra quod in provinciis Hispaniarum sub dominio regis catholici situm non reperitur, rationum momenta, quae causam praebuerunt enarratae reductioni, locum sibi non vindicant in collegio praedicto, utpote in eius regimine et gubernio superiores Ordinis praedicti nullam experti sunt difficultatem, neque ulla inconvenientia enata fuerunt in detrimentum salutaris instituti quod illius fratres profitentur, aut debitae et promissae obedientiae aliquid vel minimum detractum aut imminutum extitit; quinimo cum ingenti regularis observantiae incremento collegium ac fratres praefati uberrimos fructus in sacris missionibus quotannis obeundis, vitia extirpando, mores reformando, catechismum et catholicae fidei rudimenta edocendo, peccatores ad poenitentiam, dissidentes ad pacem et concordiam revocando, pietatem in Deum augendo, non sine magnâ christifidelium universi regni Sardiniae aedificatione, in vineae dominicae culturâ protulerunt, prout plures venerabiles fratres episcopi ac dilecti filii locorum Ordinarii eiusdem regni contestantur;

Proenratoris preces Sanctitati Suae porrectae pro huiusmodi obtinenda declaratione

§ 4. Nihilominus dictus Bernardinus ad omnem dubitationis ac quaestionis occasionem, quae suboriri posset, submovendum, collegium praefatum in primodictae Congregationis decreto ac Benedicti praedecessoris litteris eiusmodi nequaquam comprehendi, sed sub dispositione priorum litterarum Innocentii praedecessoris remanere in omnibus et per omnia, non minus ac regni Lusitaniae et alia Indiarum Occidentalium collegia, sicut praemittitur, excepta, per nos declarari, et ad maiorem cautelam, ac quatenus opus sit, illud in pristinum, ac eum in quo antequam huiusmodi decretum ac litterae Benedicti praedecessoris emanarent erat statum, restitui et reintegrari summopere desideret; quum aequi bonique ratio postulet, ea quae ab initio provide constituta fuerunt, ubi nihil postmodum contigerit, quod contrarium suadeat, minime immutari: nobis propterea humiliter supplicari fecit ut in praemissis opportune providere et ut infra indulgere de benignitate apostolicâ dignaremur.

Quod sanctissimus dominus noster de consilio eiusdem sacrae Congregationis de Propagandâ Fide indulget; hocce seminarium soli ministro generali Ordinis subiectum declarat.

§ 5. Nos igitur, ipsius Bernardini votis hac in re, quantum cum Domino possumus, favorabiliter annuere cupientes, eumque specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, de venerabilium fratrum nostrorum eiusdem S. R. E. cardinalium praedictis negotiis Propagandae Fidei praepositorum, qui relationem dilecti filii nostri Nicolai ipsius S. R. E. cardinalis Spinolae nuncupati sibi desuper factam audiverunt, remque mature perpenderunt, consilio, praefatum collegium sive seminarium Castri de Ozzier sub iurisdictione, obedientiâ et regimine superioris generalis Ordinis praedicti iuxta formam litterarum ipsius Innocentii praedecessoris continuandum esse, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, statuimus et declaramus: salvâ tamen semper in praemissis auctoritate primodictae Congregationis cardinalium.

Praesentium

§ 6. Decernentes, easdem praesentes

Litterarum observantia. litteras firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon, quatenus opus sit, Ordinis, provinciae et conventus huiusmodi, iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XVI octobris MDCCXXX, pontificatus nostri anno I.

Dat. die 16 octobris 1730, pontif. anno I

F. card. OLIVERIUS.

XIV.

Moderno et pro tempore existentibus Aretinis episcopis pallii usus et crucis praelatio perpetuò conceduntur.

Clemens episcopus, servus servorum Dei, ad perpetuam rei memoriam.

Exordium. Insignes ecclesias, quas beneficiis amplioribus divina clementia cumulavit, nec temporalis modo honoris titulis, sed religionis potissimum et sanctitatis splendore voluit eminere, par est ut apostolica etiam Romani Pontificis liberalitas ad sacrae dignitatis incrementum praecipuis favoribus et privilegiis ornet et augeat.

Causae concessionis. § 1. Cum itaque venerabilis frater Ioannes Antonius modernus episcopus Aretinus, nostrae secundum carnem sororis filius, ex Ordine fratrum B. Mariae de Monte Carmelo Excalceatorum, ob praeclaras eius virtutes ad ecclesiae Aretinae regimen evocatus, et commissae sibi sponsae merita, prout providum decet sponsum, promovere cupiens, nobis exposuerit, ecclesiam Aretinam huiusmodi tam conspicuis sacrae antiquitatis illibataeque religionis ornamentis, tantâque dioecesis amplitudine, cleri populique et vassallorum frequentiâ celebrari, ut inter primarias Etruriae non immerito numeretur: eam nimirum nobis et Sedi Apostolicae immediate subiectam, et fide incorruptâ, perpetuoque communionis foedere coniunctam, beati Satyri primi eiusdem ecclesiae Aretinae antistitis, successoris eius Donati, aliorumque sex sanctorum episcoporum meritis et virtutibus illustrari; martyres etiam caelo dedisse complures, eorumque duo millia et sexcentos unâ die fuisse pro Christo immolatos, quorum reliquiis etiam nunc cathedralis aliaeque ecclesiae locupletantur; dioecesim quoque tam late undique patere atque diffundi, ut undecim finitimis dioecesibus terminetur, ingentique animarum numero frequentari, in parochias tercentas et sexaginta distri-

buto; tum, praeter pagos et vicos supra centum, sinu suo complecti oppida duodecim sacris ecclesiis conspicua, quarum nonnullae insignes collegiatae sunt, nitore et cultu praestantes; idque etiam postquam ex ipsius Aretinae ecclesiae territorio quatuor dioeceses detractae, sive dismembratae sunt, aliaeque tres non exiguâ accessione ex eiusdem territorii partibus accreverunt; ad eiusdem etiam ecclesiae splendorem dignitatemque pertinere, quod e suâ dioecesi tres Romanos Pontifices praedecessores nostros, Pium II, Iulium III, Marcellum itidem II, ad universalis Ecclesiae regimen eduxerit; inter celebres praeterea Aretinos episcopos recenseri Theobaldum fratrem Bonifacii, olim marchionis Tusciae, patris comitissae Matildis, egregie de Romanâ Ecclesiâ ac de Aretinâ etiam meritae, in cuius dioecesi tres peramplas et ad nostra usque tempora superstites aere suo excitavit opibusque instruxit ecclesias; plures itidem magni nominis bonae memoriae S. R. E. cardinales, dum vixerunt, Riarium, Ermellinum, Bonuscium nuncupatos, nec ita multo pridem ex nostrâ gente Nereum Corsinum patruum nostrum eidem ecclesiae laudabiliter praefuisse; suam denique dioecesim gemino sanctuario ob beatorum virorum secessum longe celeberrimo mirifice insigniri, montis videlicet Alverniae, ubi Franciscus Ordinis fratrum Minorum institutor sacris stigmatibus mirâ Dei gratiâ impressus est, necnon Camaldulensium, in quo Romualdus aliquandiu vitam eremiticam duxit, et in quo etiam nunc Aretini episcopi, ob lata fundia iam pridem a suis antecessoribus liberaliter illi concessa, praeeminentias et iura patronatus honorifica servant et retinent; quin etiam in eiusdem dioecesis sinu olim fuisse conclusam et comprehensam sacram Acconae eremum, ubi beatus Bernardus Ptolomeus fundamenta iecit Congregationis Olivetanae, cuius regulam Guido episcopus Aretinus ex apostolicâ facultate probavit, et cui candidum habitum cum religionis insignibus impertivit; ad haec autem spiritualia eiusdem ecclesiae decora accedere non obscuras temporalis iuris praerogativas, cum episcopi Aretini pro tempore existentes comitatus Cesae domini etiam in temporalibus existant, ac olim Romani Imperii cancellarii fuerint in Tusciâ, totiusque amplissimae dioecesis temporale etiam dominium habuerint:

Sanctissimus dominus noster privilegia huic confirmat ecclesiae, ut in rubricâ.

§ 2. Quapropter memoratus Ioannes Antonius episcopus, tot tantisque ecclesiae suae Aretinae meritis subnixus, plurimum cupiat ut a nobis per apostolica munera nostra ut infra elargienda tanto meritorum huiusmodi decori claritas augeatur et honor: nos, propterea, ad eximias eiusdem ecclesiae dotes animum nostrum advertentes, considerantesque quod Sedes Apostolica aequa munerum suorum dispensatrix nullas[1] ecclesias, etsi primatiali vel patriarchali aut metropolitico minime decoratas titulo, multiplici tamen singularium praerogativarum cumulo, celebrique suorum et ex eis nonnullorum qui pro tempore fuerunt beatorum praesulum illustratas sanctitate, metropoliticis in eorumdem suorum pro tempore existentium praesulum personâ decorare consuevit insignibus, proindeque divinam gloriam in dictâ ecclesiâ Aretinâ amplificare, et beatorum cultum, quorum ibi sacra corpora religiosissime asservantur, praesertim praefati beati Donati et Gregorii Papae X praedecessoris nostri, quos praecipuos habet et colit ecclesia illa patronos, augere,

[1] Videtur legendum *nonnullas* (R. T).

necnon ipsius venerabilis fratris Ioannis Antonii episcopi votis obsecundare, eximioque amori, quo antedictus cardinalis Nereus patruus noster ecclesiam suam Aretinam complectebatur, respondere, et nostri pariter perenne aliquod momentum extare volentes, ipsumque Ioannem Antonium episcopum a quibusvis, etc., censentes, necnon omnia et singula privilegia et indulta apostolica, seu quavis aliâ auctoritate eidem ecclesiae Aretinae, illiusque praesuli pro tempore existenti, si quae sint quomodolibet concessa[1], praesentibus pro expressis habentes, motu proprio et ex certâ scientiâ, deque apostolicae potestatis plenitudine, eidem Ioanni Antonio episcopo et successoribus eius Aretinis episcopis pro tempore existentibus, ut ipsi imposterum perpetuis futuris temporibus pallio, insigni videlicet plenitudinis pontificalis officii, ex eorum parte a nobis et pro tempore existente Romano Pontifice per eorum proprium nuncium ab eis destinandum cum eâ qua decet instantiâ postulando, et de corpore beati Petri sumendo, sumptumque per unum et alterum archiepiscopos seu episcopos eis, sub formâ a nobis et Romano Pontifice pro tempore existente assignandâ, eodemque pallio intra dictam ecclesiam Aretinam diebus a nobis, ut infra assignandis, uti; necnon crucem in dioecesi Aretinâ ferre ad instar Picinensis et Bambergensis episcoporum libere et licite possint et valeant, apostolicâ auctoritate perpetuo ex gratia[2] speciali, quae minime transeat in exemplum, concedimus et indulgemus.

Assignatio dierum ad huiusmodi pallii usum.

§ 3. Dies autem, quibus pallio praefato uti possunt, hi sunt, videlicet: Nativitatis Domini Nostri Iesu Christi, beatorum Stephani Protomartyris et Ioannis Evangelistae, Circumcisionis, et Epiphaniae Domini festi dies, dominica Palmarum, feria quinta maioris hebdomadae, sabbatum sanctum, Pascha, feria secunda post Pascha, Ascensio Domini, Pentecostes, ac etiam tria vel quatuor Deiparae Virginis, Nativitatis S. Ioannis Baptistae, ac omnium apostolorum, et Commemorationis Omnium Sanctorum, Dedicationis et anniversarii Consecrationis, aliaque ecclesiae Aretinae praefatae principalia festa, dies quoque quibus clericorum ordinatio habetur.

Episcopos ad sollicitam ecclesiae gregisque curam adhortatur.

§ 4. Ut autem signum, a nobis, sicut praefertur, concessum et indultum, non discrepet assignato, sed quod geritur exterius, interius servetur in mente, Ioannem Antonium episcopum et successores suos Aretinos episcopos pro tempore existentes praefatos monemus, et hortamur attente, quatenus humilitatem et iustitiam, dante Domino qui dat praemia et munera elargitur, servare studeant, quae earum servant et promovent servatores; ac eamdem ecclesiam Aretinam eorum sponsam curent sollicite, auctore Domino, spiritualiter et temporaliter augumentare; et ut concessione et indulto praefatis pacifice frui valeant, quibusvis primatibus, patriarchis, archiepiscopis et episcopis, usu pallii et crucis praelatione praefatis ex Apostolicae Sedis benignitate gaudentibus, districtius inhibemus in virtute sanctae obedientiae, ne Ioannem Antonium et successores suos episcopos Aretinos pro tempore existentes praefatos quovis modo seu praetextu super praemissis audeant quomodolibet molestare, ac usum pallii huiusmodi crucisque praelationem quoquo modo impedire praesumant. Praesentes quoque nostras litteras ullo unquam tempore de subreptionis vel obreptionis vitio, aut intentionis nostrae vel quopiam alio de-

1 Male edit. Main. legit *concessae* (R. T.).
2 Edit. Main. legit *gratiae* (R. T.).

fectu, etiam ex eo quod ad id interesse habentes seu habere praetendentes vocati, et causae, propter quas eaedem praesentes desuper emanaverint, verificatae non fuerint, notari, in ius vel controversiam seu aliàs revocari non posse, nec per subreptionem vel obreptionem aut intentionis nostrae huiusmodi defectum obtentas praesumi, et ob id viribus carere, minusque sub quibusvis similium vel dissimilium gratiarum revocationibus, suspensionibus, limitationibus, et aliis contrariis dispositionibus, quantumvis generalibus ac fortissimis clausulis et decretis irritantibus roboratis, comprehendi; sed semper ab illis exceptas, et, quoties illae emanabunt, toties in pristinum, et eum, in quo antea quomodolibet erant, statum, etiam sub datâ per Ioannem Antonium episcopum et successores suos Aretinos episcopos pro tempore existentes praefatos eligendâ, plenarie restitutas esse; sicque et non aliàs per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, quavis auctoritate fungentes, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac praefatae S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, vicelegatos, dictaeque Sedis nuncios, sublatâ eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi ac definiendi formâ, iudicari et definiri debere; irritum quoque et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari, motu simili decernimus et declaramus.

Exentio praesentium committitur.

§ 5. Quocirca dilectis filiis nostro et Sedis Apostolicae nuncio in Etruriâ commoranti ac causarum curiae Camerae Apostolicae auditori generali, motu pari, per apostolica scripta mandamus, quatenus ipsi, aut unus eorum, per se, vel alium, seu alios, easdem praesentes, et in eis contenta quaecumque, ubi et quando opus fuerit, ac quoties pro parte Ioannis Antonii episcopi praefati seu successorum suorum episcoporum Aretinorum pro tempore existentium huiusmodi fuerint requisiti, solemniter publicantes, sibique in praemissis efficacis defensionis praesidio assistentes, faciant easdem praesentes, et in eis contenta quaecumque, omnibus, quos illae concernunt, inviolabiliter observari; non permittentes eos vel eorum aliquem super usu pallii et crucis praelatione huiusmodi quomodolibet molestari; contradictores quoslibet et rebelles per sententias, censuras et poenas ecclesiasticas, aliaque opportuna iuris et facti remedia appellatione postpositâ, compescendo; legitimisque super iis habendis servatis processibus, sententias, censuras et poenas ipsas etiam iteratis vicibus aggravando, invocato etiam, si opus fuerit, ad hoc auxilio brachii saecularis.

Contrariorum derogatio.

§ 6. Non obstantibus felicis recordationis Bonifacii Papae VIII similiter praedecessoris nostri de unâ, et concilii generalis de duabus dietis, dummodo ultra tres dietas quis vigore praesentium ad iudicium non trahatur, ac aliis constitutionibus et ordinationibus apostolicis et, quatenus opus sit, nostrâ et Cancellariae Apostolicae regulâ de non tollendo iure quaesito, ac quibusvis aliis apostolicis, necnon in provincialibus et synodalibus conciliis editis vel edendis, specialibus vel generalibus, constitutionibus et ordinationibus, ac quibusvis quarumcumque primatialium, patriarchalium, archiepiscopalium et episcopalium, indulto et concessione similibus respective suffultarum, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, sub quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriarum derogato-

riis, aliisque efficacioribus, et insolitis clausulis, irritantibusque et aliis decretis, in genere vel in specie, etiam motu proprio et scientiâ similibus, ac aliàs quomodolibet etiam iteratis vicibus concessis, approbatis et innovatis; quibus omnibus, etiamsi de illis ac totis eorum tenoribus specialis, specifica, individua et expressa mentio habenda, aut aliqua alia exquisita forma servanda esset, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum insererentur, praesentibus pro sufficienter expressis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque; seu si aliquibus communiter aut divisim ab eâdem sit Sede indultum quod interdici, suspendi vel excommunicari non possint per litteras apostolicas non facientes plenam et expressam ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem.

Fides transumptorum.

§ 7. Volumus autem, quod praesentium transumptis, etiam impressis, manu notarii publici subscriptis, et sigillo alicuius personae in dignitate ecclesiasticâ constitutae munitis, ea ubique fides adhibeatur, quae eisdem praesentibus adhiberetur si forent exhibitae vel ostensae.

Ac privilegii huiusce servanda dignitas.

§ 8. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrae absolutionis, concessionis, indulti, decreti, declarationis, mandati et derogationis infringere, vel ei ausu temerario contraire; si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei ac beatorum apostolorum eius Petri et Pauli se noverit incursurum.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, anno Incarnationis dominicae MDCCXXX, VII kalendas novembris, pontificatus nostri anno I.

Dat. die 26 octobris 1730, pontif. anno I.

F. card. OLIVERIUS.

XV.

Concessio privilegiorum pro nonnullis suis familiaribus [1].

Clemens Papa XII.

Venerabilibus fratribus Sinibaldo de Auria Patracensi, cubiculi nostri praefecto, Carolo Maiella Emesseno, litterarum nostrarum in formâ Brevis quae ad principes scribuntur secretario, ac Francisco Antonio de Valentibus Theodosiensi, archiepiscopis, datario; Nicolao Augustino de Abbatibus Oliverio Porphyriensi, secretarii nostri praefecto, et Nicolao Albini Leucensi, episcopis, eleemosynario secreto; ac dilectis filiis Marcello Passari Arianensi, auditori, Paulo Folfi Foroliviensi, pincernae, Gregorio Aurelio Perusino, Iacobo Leoni Romano, vestiario, Dominico Palazzi Mediolanensi, Caietano Lemei Romano, Gaspari Mecoa Pampilonensi, Iosepho Lavizzani Mutinensi, notarum arcanarum secretario, Francisco Landi Placentino, provinciae Bononiensis Petro Ludovico Jacquet Leodiensi, Dominico Volpi Barensi, Antonio Leprotti Mutinensi, medico secreto, cubiculariis intimis seu secretis; et Donato Mariae Antinori Florentino, fratri militi magnae crucis ac baiulivo hospitalis S. Ioannis Hierosolymitani, marchionibus Alexandro Gregorio Capponi, forerio maiori, Philippo Astalli et Andreae Maidalchini, Romanis, itidem cubiculariis secretis; Francisco Mariae Spannocchi Senensi, subdatario; Angelo Belli Camerinensi, architriclino; Petro Valerii Romano, Laurentio Sbatti Sabinensi, Caietano Panicci Ugentino, Francisco Caietano Diversini Romano, Ioanni Barba Neapolitano, Thomae Alexio de Rubeis Neritonensi, et Venantio Philippo Piersanti Camerinensi, capellanis secretis; Caietano Cardoni Romano, et Horatio Antonio Battari Veliternensi, clericis secretis; et Iosepho Mariae Cardoni Lucensi, Antonio Civile, Carolo Sciampagna, Ioanni Giandotti, Petro Pozzi, Romanis, et Ioanni Orbicciani Lucensi, cubiculi nostri adiutoribus; necnon Donato

[1] Similia privilegia legenda sunt, ab antecessoribus quoque Pontificibus suis concessa familiaribus.

Antonio Civitella Beneventanae, magistro domus nostrae, et Antonio Durani Montisfalconensis respective civitatum vel dioecesum clericis seu presbyteris vel laicis, palatii nostri apostolici ratiocinatori, familiaribus continuis commensalibus nostris, salutem et apostolicam benedictionem.

Exordium. Circumspecta Romani Pontificis gratiarum dispensatoris providentia devotos et fideles suos, illos praesertim, qui grata familiaritatis obsequia iugiter ei impendunt, ac quos ad id aliàs propria virtutum merita commendant, honoris et famae amplioribus praeconiis ac praeclaris dignitatum titulis decorare et ornare, necnon specialis benevolentiae favoribus amplecti solet, prout personarum qualitatibus conspicit convenire.

Familiares suos nonnullis exornat privilegiis. § 1. Hinc est quod nos, ad grata familiaritatis obsequia, quae vos, qui etiam continui commensales nostri existitis, et quilibet vestrum nobis hactenus impendistis, et adhuc sollicitis studiis impendere non desistitis, necnon ad vitae ac morum honestatem, aliaque laudabilia probitatis et virtutum merita, quibus personas vestras etiam familiari experientiâ iuvari percepimus, condignam rationem habentes, ac propterea easdem personas vestras peculiaris favore gratiae, ac specialis honoris et excellentiae dignitatis titulo sublimare volentes, vosque et quemlibet vestrum a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodati existitis, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutos fore censentes, motu proprio, non ad vestram vel alterius pro vobis super hoc oblatae petitionis instantiam, sed de merâ liberalitate et certâ scientiâ nostris, ac de apostolicae potestatis plenitudine, vos et quemlibet vestrum respective in nostros et Sedis Apostolicae notarios (sine tamen praeiudicio dilectorum filiorum notariorum de numero participantium) apostolicâ auctoritate tenore praesentium recipimus, ac sacri palatii et aulae Lateranensis comites, necnon auratae militiae equites, ac nobiles Romanos, et urbis Romae, ac civitatum Avenionensis, Bononiensis, Ferrariensis et Beneventanae, omniumque et singularum aliarum civitatum, terrarum et locorum Romanae Ecclesiae mediate vel immediate subiectorum cives, cum omnibus iuribus, iurisdictionibus, praerogativis et insignibus debitis et consuetis creamus et constituimus; ac in numerum et consortium aliorum nostrorum et eiusdem Sedis notariorum, necnon palatii et aulae huiusmodi comitum, equitum et nobilium romanorum, aliorumque civium civitatum et terrarum praedictarum, referimus et conscribimus; vobisque, etiamsi habitum et rocchettum notariorum dictae Sedis iuxta decreta Lateranensis Concilii novissime celebrati non deferatis, aut civitates huiusmodi non incolueritis, nec unquam in eisdem civitatibus domicilium habueritis, ut omnibus et quibuscumque privilegiis et facultatibus, exemptionibus, immunitatibus, libertatibus, favoribus, gratiis et indultis, quibus ceteri omnes notarii nostri etiam de numero participantium, ac comites, equites et nobiles, (citra tamen exemptiones a sacro Concilio Tridentino sublatas, itaut nedum quoad criminalia, sed etiam quoad civilia subiaceatis Ordinariis, ac citra facultates legitimandi, ad gradus promovendi, notarios seu tabelliones creandi, aliaque huiusmodi privilegia a notariis et comitibus praefatis praetensa, itaut illis nullibi uti valeatis, ac irritum et inane existat quidquid secus per vos

riis, aliisque efficacioribus, et insolitis clausulis, irritantibusque et aliis decretis, in genere vel in specie, etiam motu proprio et scientiâ similibus, ac aliàs quomodolibet etiam iteratis vicibus concessis, approbatis et innovatis; quibus omnibus, etiamsi de illis ac totis eorum tenoribus specialis, specifica, individua et expressa mentio habenda, aut aliqua alia exquisita forma servanda esset, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum insererentur, praesentibus pro sufficienter expressis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque; seu si aliquibus communiter aut divisim ab eâdem sit Sede indultum quod interdici, suspendi vel excommunicari non possint per litteras apostolicas non facientes plenam et expressam ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem.

Fides transumptorum.

§ 7. Volumus autem, quod praesentium transumptis, etiam impressis, manu notarii publici subscriptis, et sigillo alicuius personae in dignitate ecclesiasticâ constitutae munitis, ea ubique fides adhibeatur, quae eisdem praesentibus adhiberetur si forent exhibitae vel ostensae.

Ac privilegii huiusce servanda dignitas.

§ 8. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrae absolutionis, concessionis, indulti, decreti, declarationis, mandati et derogationis infringere, vel ei ausu temerario contraire; si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei ac beatorum apostolorum eius Petri et Pauli se noverit incursurum.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, anno Incarnationis dominicae MDCCXXX, VII kalendas novembris, pontificatus nostri anno I.

Dat. die 26 octobris 1730, pontif. anno I.

F. card. OLIVERIUS.

XV.

Concessio privilegiorum pro nonnullis suis familiaribus[1].

Clemens Papa XII.

Venerabilibus fratribus Sinibaldo de Auria Patracensi, cubiculi nostri praefecto, Carolo Maiella Emesseno, litterarum nostrarum in formâ Brevis quae ad principes scribuntur secretario, ac Francisco Antonio de Valentibus Theodosiensi, archiepiscopis, datario; Nicolao Augustino de Abbatibus Oliverio Porphyriensi, secretarii nostri praefecto, et Nicolao Albini Leucensi, episcopis, eleemosynario secreto; ac dilectis filiis Marcello Passari Arianensi, auditori, Paulo Folfi Foroliviensi, pincernae, Gregorio Aurelio Perusino, Iacobo Leoni Romano, vestiario, Dominico Palazzi Mediolanensi, Caietano Lemei Romano, Gaspari Mecoa Pampilonensi, Iosepho Lavizzani Mutinensi, notarum arcanarum secretario, Francisco Landi Placentino, provinciae Bononiensis Petro Ludovico Jacquet Leodiensi, Dominico Volpi Barensi, Antonio Leprotti Mutinensi, medico secreto, cubiculariis intimis seu secretis; et Donato Mariae Antinori Florentino, fratri militi magnae crucis ac baiulivo hospitalis S. Ioannis Hierosolymitani, marchionibus Alexandro Gregorio Capponi, forerio maiori, Philippo Astalli et Andreae Maidalchini, Romanis, itidem cubiculariis secretis; Francisco Mariae Spannocchi Senensi, subdatario; Angelo Belli Camerinensi, architriclino; Petro Valerii Romano, Laurentio Sbatti Sabinensi, Caietano Panicci Ugentino, Francisco Caietano Diversini Romano, Ioanni Barba Neapolitano, Thomae Alexio de Rubeis Neritonensi, et Venantio Philippo Piersanti Camerinensi, capellanis secretis; Caietano Cardoni Romano, et Horatio Antonio Battari Veliternensi, clericis secretis; et Iosepho Mariae Cardoni Lucensi, Antonio Civile, Carolo Sciampagna, Ioanni Giandotti, Petro Pozzi, Romanis, et Ioanni Orbicciani Lucensi, cubiculi nostri adiutoribus; necnon Donato

1 Similia privilegia legenda sunt, ab antecessoribus quoque Pontificibus suis concessa familiaribus.

Antonio Civitella Beneventanae, magistro domus nostrae, et Antonio Durani Montisfalisconensis respective civitatum vel dioecesum clericis seu presbyteris vel laicis, palatii nostri apostolici ratiocinatori, familiaribus continuis commensalibus nostris, salutem et apostolicam benedictionem.

Exordium.

Circumspecta Romani Pontificis gratiarum dispensatoris providentia devotos et fideles suos, illos praesertim, qui grata familiaritatis obsequia iugiter ei impendunt, ac quos ad id aliàs propria virtutum merita commendant, honoris et famae amplioribus praeconiis ac praeclaris dignitatum titulis decorare et ornare, necnon specialis benevolentiae favoribus amplecti solet, prout personarum qualitatibus conspicit convenire.

Familiares suos nonnullis exornat privilegiis.

§ 1. Hinc est quod nos, ad grata familiaritatis obsequia, quae vos, qui etiam continui commensales nostri existitis, et quilibet vestrum nobis hactenus impendistis, et adhuc sollicitis studiis impendere non desistitis, necnon ad vitae ac morum honestatem, aliaque laudabilia probitatis et virtutum merita, quibus personas vestras etiam familiari experientiâ iuvari percepimus, condignam rationem habentes, ac propterea easdem personas vestras peculiaris favore gratiae, ac specialis honoris et excellentiae dignitatis titulo sublimare volentes, vosque et quemlibet vestrum a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodati existitis, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutos fore censentes, motu proprio, non ad vestram vel alterius pro vobis super hoc oblatae petitionis instantiam, sed de merâ liberalitate et certâ scientiâ nostris, ac de apostolicae potestatis plenitudine, vos et quemlibet vestrum respective in nostros et Sedis Apostolicae notarios (sine tamen praeiudicio dilectorum filiorum notariorum de numero participantium) apostolicâ auctoritate tenore praesentium recipimus, ac sacri palatii et aulae Lateranensis comites, necnon auratae militiae equites, ac nobiles Romanos, et urbis Romae, ac civitatum Avenionensis, Bononiensis, Ferrariensis et Beneventanae, omniumque et singularum aliarum civitatum, terrarum et locorum Romanae Ecclesiae mediate vel immediate subiectorum cives, cum omnibus iuribus, iurisdictionibus, praerogativis et insignibus debitis et consuetis creamus et constituimus; ac in numerum et consortium aliorum nostrorum et eiusdem Sedis notariorum, necnon palatii et aulae huiusmodi comitum, equitum et nobilium romanorum, aliorumque civium civitatum et terrarum praedictarum, referimus et conscribimus; vobisque, etiamsi habitum et rocchettum notariorum dictae Sedis iuxta decreta Lateranensis Concilii novissime celebrati non deferatis, aut civitates huiusmodi non incolueritis, nec unquam in eisdem civitatibus domicilium habueritis, ut omnibus et quibuscumque privilegiis et facultatibus, exemptionibus, immunitatibus, libertatibus, favoribus, gratiis et indultis, quibus ceteri omnes notarii nostri etiam de numero participantium, ac comites, equites et nobiles, (citra tamen exemptiones a sacro Concilio Tridentino sublatas, itaut nedum quoad criminalia, sed etiam quoad civilia subiaceatis Ordinariis, ac citra facultates legitimandi, ad gradus promovendi, notarios seu tabelliones creandi, aliaque huiusmodi privilegia a notariis et comitibus praefatis praetensa, itaut illis nullibi uti valeatis, ac irritum et inane existat quidquid secus per vos

aut quemlibet vestrum respective attentari contigerit) necnon cives originarii etiam in dignitatum, beneficiorum et officiorum ecclesiasticorum et saecularium, etiam ex personis romanorum civium originariorum vacantium, assecutione et exercitio tam in Urbe quam in omnibus et singulis civitatibus praedictis, et aliàs ubique locorum et gentium, necnon sessionum et conventuum, utuntur, potiuntur et gaudent, ac uti, potiri et gaudere poterunt quomodolibet in futurum, non solum ad eorum instar, sed pariformiter et aeque principaliter, ac si privilegia, facultates, exemptiones, gratiae et indulta huiusmodi pro vobis emanassent, uti, potiri et gaudere, ac in omnibus et singulis apostolicis, aliisque litteris, instrumentis et scripturis publicis et privatis, deinceps nomine vestro conficiendis, notarios, comites, equites et nobiles, ac de nobili genere ex utroque parente procreatos, necnon romanae et aliarum civitatum et terrarum cives, prout libuerit, vos inscribere et illis subscribere valeatis, ac pro veris et non fictis notariis, comitibus, equitibus et nobilibus ac civibus habeamini, nihilque, qualecumque illud fuerit cum iis subscriptionibus, subreptitium vel obreptitium aut invalidum, sed illud idem efficax in omnibus censeatur; necnon, honoris causâ, insignia gentis nostrae, sive integre sive cum vestris respective composita, gestare possitis, prout vobis placuerit, concedimus.

Eorum beneficia a quibusvis eximit oneribus.

§ 2. Et insuper vos, vestraque beneficia et officia ecclesiastica, quaecumque, quotcumque et qualiacumque illorum fructus res et iura, ubicumque locorum regnorum et provinciarum, necnon in Urbe, civitatibus, terris et locis eidem Romanae Ecclesiae mediate vel immediate subiectis consistentia praedia, domos, possessiones et bona patrimonialia, aliaque temporalia, mobilia et immobilia ac se moventia, necnon actiones et iura praesentia et futura, cuiuscumque qualitatis, quantitatis et naturae, ac cuiusvis etiam annui valoris, fructus, redditus et proventus huiusmodi sint vel fuerint, ac etiam quaecumque a vobis vendenda, ac pro vestris et familiarum vestrarum usibus emenda, ab omnibus et quibuscumque decimis, quartis et dimidiis partibus, subsidiis, etiam charitativis, necnon vectigalibus, portoriis, tributis, datiis, pedagiis, collectis, et quocumque alio nomine nuncupatis angariis, perangariis, ceterisque oneribus et contributionibus, tam urbanis quam rusticis, ordinariis et extraordinariis, realibus, personalibus et mixtis, etiam ratione munitionum, moenium et pontium, portarum et moliturarum, et mercium cuiuscumque generis transitus seu passus et vecturae, etiam in aliud territorium seu provinciam terrâ, mari et flumine, necnon equorum mortuorum, stabulationum militum, institutionis seminarii ecclesiastici, aut quacumque aliâ quantumvis gravi et gravissimâ causâ (pro subventione contra infideles dumtaxat exceptâ) nunc et pro tempore impositis; ita quod vos et quilibet vestrum nihil omnino horum aut aliorum similium subire teneamini, nec per Camerae Apostolicae aut alios commissarios, seu vectigalium et tributorum huiusmodi redemptores, conductores et exactores, quocumque privilegio, exemptione et facultate suffultos, aliàs quam ut praefertur valeatis coarctari (quamdiu servitiis nostris institeritis dumtaxat) eximimus et liberamus.

Super beneficiorum pluralitate dispensat.

§ 3. Ad haec vobiscum et cum quolibet vestrum respective, ut quaecumque duo dissimilia vel simplicia similia sub singulis tribus tectis quarumcumque trium cathedralium etiam metropolitanarum

aut aliarum etiam collegiatarum ecclesiarum consistentia, etiamsi unum ex illis omnibus cum curâ, aut dignitas etiam maior et principalis, canonicatus et praebenda, personatus, administratio vel officium fuerit, et ad dignitatem, personatum, administrationem vel officium huiusmodi consueverit quis per electionem assumi, eique cura etiam iurisdictionalis immineat animarum, si alicui vestrum aliàs canonice conferantur, aut quisque vestrum eligatur, praesentetur, aut aliàs assumatur ad illa, et instituatur in eis, recipere, et, dummodo illa omnia, uno excepto, personalem residentiam non requirant, insimul, quoad vixeritis, retinere; necnon etiam, quamdiu nobis inservieritis tantum, in beneficiis ecclesiasticis, etiam curatis (non tamen parochialibus, nec curatis curâ animarum parochianorum), per vos pro tempore respective obtentis, etiam de iure, statuto, fundatione vel privilegio personalem residentiam requirentibus, etiamsi dignitates in cathedralibus, etiam metropolitanis, post pontificalem maiores, ac collegiatis ecclesiis huiusmodi principales fuerint, personaliter residere non teneamini, nec per locorum Ordinarios aut ecclesiarum earumdem capitula, seu quosvis alios ad residendum interim in illis inviti compelli possitis; omnesque et singulos nihilominus vestrorum beneficiorum obtentorum fructus, redditus et proventus, durante servitio praedicto, cum eâ integritate (distributionibus quotidianis dumtaxat exceptis) cum qua illos perciperetis, si in eisdem ecclesiis sive locis personaliter resideretis, percipere, exigere et levare; ac interim vel postmodum, si volueritis, in Romanâ Curiâ vel extra eam a quocumque, quam malueritis, catholico antistite gratiam et communionem eiusdem Sedis habente, quem duxeritis eligendum, ad omnes etiam sacros et presbyteratus ordines aliquibus tribus dominicis vel aliis festivis diebus, etiam extra tempora a iure statuta, proprii Ordinarii aut cuiusvis alterius licentiâ desuper minime requisitâ, si aliàs ad id idonei reperti fueritis (super quo antistitis conscientiam oneramus), promoveri, et promoti in illis etiam in altaris ministerio ministrare; necnon, etiamsi presbyteri fueritis, ac dignitates et officia obtinueritis, leges et iura civilia etiam publice in scholis et universitatibus studiorum generalium ad quinquennium dumtaxat, dummodo trigesimum aetatis annum non excesseritis, audire, et, si habiles et sufficientes reperti fueritis, etiam ad doctoratus gradum in huiusmodi facultate vos promovere facere, ipsaque iura etiam publice docere, atque iudicis, advocati et procuratoris officio[1], in causis ecclesiasticis et civilibus tantum, execere libere et licite possitis et valeatis, auctoritate et tenore praedictis, de specialis dono gratiae, dispensamus.

§ 4. Liceat quoque vobis, et cuilibet vestrum, aliquem idoneum et approbatum ab Ordinario presbyterum saecularem, vel cuiusvis Ordinis regularem, in vestrum eligere confessorem, qui vitâ cuiuslibet vestrum comite vos et quemlibet vestrum a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis et per vos incursis, et quibus vos etiam apostolicâ auctoritate illaqueari contigerit, etiamsi absolutio nobis et successoribus nostris Romanis Pontificibus pro tempore existentibus specialiter vel generaliter reservata existat, et quorumcumque votorum et ecclesiae praeceptorum

Eisdem privilegium eligendi sibi confessarium elargitur, cui peramplas Sanctitas Sua concedit facultates.

1 Leg. *officia* vel *officium* (R. T.).

transgressionibus, homicidio casuali, manuum violentarum in quasvis personas etiam ecclesiasticas (non tamen episcopos vel alios superiores praelatos) de praeterito iniectionibus, seu consilii vel favoris ad id praestationibus, ieiuniorum omissionibus (non tamen recitationis horarum canonicarum, aliorumque divinorum officiorum), et denique ab omnibus et quibuscumque aliis vestris peccatis, criminibus et excessibus ac delictis, quantumcumque gravibus et enormibus, etiam talibus, propter quae Sedes praedicta merito consulenda foret, videlicet a contentis in litteris die Coenae Domini publicari consuetis, semel tantum in vitâ et mortis articulo, in reliquis vero dictae Sedi quomodocumque reservatis, aliisque quibusvis casibus, semel in anno, confessionibus vestris diligenter auditis (sine tamen alicuius praeiudicio), auctoritate apostolicâ absolvere, et vobis pro commissis poenitentiam iniungere salutarem, necnon vota quaecumque (ultramarino, visitationis liminum beatorum Petri et Pauli apostolorum, castitatisque et religionis votis dumtaxat exceptis) in alia pietatis opera commutare valeat.

Pensionum translationem ad summam trecentorum ducatorum ab eis fieri quocumque tempore ac quibuscumque personis concedit.

§ 5. Vobisque ulterius et cuicumque vestrum respective, ut quicumque loci Ordinarii vel canonici metropolitanarum seu aliarum cathedralium ecclesiarum, aut personae in dignitate ecclesiasticâ constitutae, tam in dictâ Curiâ, quam extra eam, ad id per vos respective coram notario et testibus fide dignis eligendi seu eligendae, quascumque pensiones annuas vobis super mensarum abbatialium seu capitularium ac episcopalium et archiepiscopalium ac quorumcumque beneficiorum ecclesiasticorum cum curâ et sine curâ saecularium et quorumvis Ordinum et militiarum regularium, etiam hospitalis S. Ioannis Hierosolymitani, quomodocumque et qualitercumque qualificatorum, fructibus, redditibus, proventibus, iuribus, obventionibus et distributionibus, etiam quotidianis, seu illarum loco fructus, redditus, proventus, iura, obventiones et emolumenta, vobis nunc et pro tempore assignata et reservata, ac assignanda et reservanda, pro summâ videlicet trecentorum ducatorum auri de Camerâ quoad singulos vestrum, quandocumque alicui vestrum respective placuerit, simul vel successive, in toto vel in parte, etiam in cuiuslibet vestrum mortis articulo, cassare et extinguere; ac, postquam cassatae et extinctae fuerint, alias similes pensiones annuas super eisdem fructibus, redditibus, proventibus, iuribus, obventionibus et distributionibus et emolumentis, seu illarum loco fructus, redditus, proventus, iura, obventiones, distributiones et emolumenta huiusmodi, usque ad summam et quantitatem praedictam, uni vel pluribus aliis personis etiam per vos nominandis, etiam quaecumque, quotcumque et qualiacumque beneficia ecclesiastica obtinentibus et expectantibus, clerici seu clericali charactere insigniri volentibus, etiam eis, quoad vixerint, seu eorum procuratoribus ad id speciale ab eis mandatum habentibus, iisdem modo et formâ quibus vobis assignatae et reservatae seu assignata et concessa fuerint respective, etiam absque consensu easdem pensiones solvere debentium, etiamsi illas vel illa aliàs cassari et reservari de novo faciendi facultatem non habueritis, ac pensiones et fructus, redditus, proventus, iura, obventiones, ac distributiones et emolumenta huiusmodi etiam pluries cassata et de novo assignata fuerint, usque ad summam et quantitatem praedictam, etiam litteris apostolicis super reservationibus et assignationibus huius-

modi non confectis, ac aliàs cum omnibus et quibuscumque exemptionibus, privilegiis, decretis, clausulis, cautionibus, vinculis, obligationibus et cautelis, ac etiam censuris et poenis, in prioribus reservationibus huiusmodi concessis et contentis, necnon cum subrogatione in quibusvis vestris iuribus, etiam quoad quasi possessionem exigendi, in qua tunc eritis, integre persolvendas, servatâ tamen formâ constitutionis felicis recordationis Innocentii Papae XI praedecessoris nostri super translationibus pensionum editae, reservare, constituere et assignare valeant, auctoritate et tenore praedictis de speciali gratiâ indulgemus.

Necnon facultatem testandi de fructibus beneficiorum.

§ 6. Necnon etiam vobis, ut de omnibus et singulis domibus, praediis, possessionibus, terris et locis, ac iurisdictionibus, ceterisque bonis mobilibus et immobilibus, quae tamen non sint altaris seu altarium ecclesiarum vobis commissarum ministerio seu alicui speciali earumdem ecclesiarum divino cultui seu usui deputata, seque moventibus, cuiuscumque qualitatis, quantitatis, valoris, speciei, pretii et conditionis existentibus, ac iuribus et actionibus ad vos ratione ecclesiarum etiam cathedralium et metropolitanarum, quibus vos forsan praeesse contigerit, necnon monasteriorum, prioratuum, praepositurarum, dignitatum et aliorum quorumcumque beneficiorum ecclesiasticorum, cum curâ et sine curâ, saecularium et quorumvis Ordinum regularium, quae etiam ex quibusvis concessionibus et dispensationibus apostolicis in titulum, commendam, administrationem, ac aliàs quomodolibet obtinueritis, obtinetis et obtinebitis, ac fructuum, reddituum et proventuum ecclesiasticorum loco pensionum, ipsarumque pensionum annuarum super similibus fructibus, redditibus et proventibus, vobis reservatorum et assignatarum, ac reservandorum et assignandarum, quos et quas perceperitis, percipitis et percipietis in futurum, nec non emolumentorum quorumcumque Romanae Curiae officiorum, ac aliàs quomodolibet spectantibus et pertinentibus, ac etiam de dictis proventibus, fructibus, redditibus et pensionibus annuis, necnon vestrâ et cuiuslibet vestrum industriâ et labore quomodolibet et undecumque, licite tamen, acquisitis et acquirendis, ac aliàs etiam de muneribus et officiis, quae exercueritis et vos exercere contigerit, et aliàs quavis occasione vel causâ seu contemplatione ad vos perventis et perventuris, etiamsi in pecuniâ numeratâ, et iocalibus, gemmis, aliisque pretiosioribus rebus consistant, tam in dictâ Curiâ quam extra eam ubique locorum etiam penes beneficia ipsa existentibus (quorum omnium qualitates et veros etiam annuos valores, etiamsi talia forent quae generali appellatione bonorum et supellectilium non venirent, sed specialibus indigerent vocabulis, praesentibus, ac si specifice et singillatim exprimerentur et denominarentur, pro sufficienter expressis ac declaratis haberi volumus) usque ad summam sex millium ducatorum auri de Camerâ pro unoquoque vestrum, ac etiam de ipsis fructibus, redditibus et proventibus et pensionibus debitis et debendis (servatâ tamen formâ constitutionum apostolicarum iam editarum, et si quas deinceps edi contigerit, super fructibus inexactis), etiam cumulative cum quibusvis aliis similibus vel dissimilibus facultatibus habitis et habendis, tam pro decentibus et honestis impensis funebribus, quam etiam pro remuneratione illorum qui vobis viventibus servierint, etiam ultra servitii meritum, ac in vestrorum consanguineorum et affi-

nitas ac quorumcumque locorum piorum favorem et usum, ac aliàs pro arbitrio et voluntate vestris et cuiuslibet vestrum absolutis, testari, et testamento, codicillis, fideicommissis, legatis, donationibus tam inter vivos quam causâ mortis et aliis quibuscumque modis et titulis, scripturâ etiam minus solemni coram duobus vel tribus testibus aut etiam cedulâ solâ manu vestrâ scriptâ vel subscriptâ et aliàs in omnibus et per omnia prout et quomodolibet vobis videbitur, etiam in ipsâ Curiâ et in mortis articulo, etiam nullâ factâ mentione praesentis vel aliarum vobis pro tempore concessarum similium facultatum, aut quod in vim illarum testari seu disponere velitis et intendatis, semel atque iterum aut pluries disponere statuere et ordinare, itaut quidquid testatum, gestum aut ordinatum, seu aliàs dispositum a vobis fuerit, etiam in vim simplicis distributionis, ac aliàs omni alio meliori modo valeat et servari debeat; ipsaque testamenta, codicillos et dispositiones, ordinationes, legata et statuta pluries, ac toties quoties vobis videbitur, moderari, limitare, ac etiam in totum revocare et alia de novo condere, libere et licite valeatis, auctoritate apostolicâ earumdem tenore praesentium plenam et liberam concedimus facultatem.

Nonnulla eorum consanguineorum, vel his deficientibus familiarium favore statuit, si illos ab intestato obire contingat.

§ 7. Et insuper statuimus et ordinamus, vobisque indulgemus, quod, si vos ab intestato et sine ullâ, vel cum minus validâ bonorum et rerum ac fructuum, redditeum et proventuum praedictorum dispositione in dictâ Curiâ vel extra eam, tam continuâ quam interpolatâ inibi cuiuslibet vestrum respective mansione, ac etiam extra beneficia vestra vel alia loca debitae a vobis residentiae personalis, etiam nullâ subsistente causâ, ab humanis decedatis, omnia et singula bona, res et iura, etiam ut praefertur qualificata, necnon spolia cuiuscumque quantitatis et valoris existentia, etiam ex praedictis et aliàs undecumque provenientia, ad Cameram Apostolicam seu in dictis beneficiis successores non pertineant, sed ad haeredes vestri sanguinis integre deveniant; et illis deficientibus, inter familiares vestros, arbitrio personae seu personarum quas ad id scripto nominaveritis, distribuantur, nisi de aliâ dispositione vel intentione vestrâ scripturâ etiam minus solemni secus appareret, quam tunc velut efficacem ipsae personae vel alii iudices seu executores omnino exequi et adimplere illique se conformare in omnibus et per omnia debeant. Et nihilominus quaecumque huiusmodi testamenta, legata, donationes, dispositiones et alia, forsan a vobis, etiam nullâ vel minus sufficienti facultate suffultis, de huiusmodi bonis, iuribus et actionibus, fructibus, pecuniis, iocalibus, aliisque rebus supradictis, etiam in favorem consanguineorum et affinium praedictorum, et aliàs quomodolibet facta, cum omnibus inde secutis, ac etiam ea, quae per vos in futurum fient, ex nunc prout ex tunc et e contra, pro dictâ summâ sex millium ducatorum approbamus et confirmamus, omnesque et singulos iuris et facti, ac solemnitatum omissarum et omittendarum, necnon substantiales aliosque defectus quoscumque, si qui intervenerint aut intervenerunt in eisdem, etiamsi tales sint vel fuerint quod specialis specifica et expressa de illis mentio praesentibus habenda esset, supplemus. Districtius inhibentes quibusvis archiepiscopis, episcopis aut aliis ecclesiarum praelatis necnon Camerae praedictae praesidentibus clericis, ac eorum, necnon fabricae basilicae Principis Apostolorum de Urbe ac cruciatae sanctae, et

aliis collectoribus et subcollectoribus, ceterisque cuiuscumque dignitatis, status, gradus et conditionis existentibus, etiam quavis auctoritate et potestate fungentibus, sub excommunicationis maioris, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, ne universitates, collegia ac loca et legatarios, haeredes et personas, necnon testamentorum, voluntatum et ordinationum huiusmodi executores praedictos, directe vel indirecte, quovis quaesito colore vel ingenio, molestare audeant quoquomodo vel perturbare.

Extensio concessionis huiusmodi ad peculiares casus.

§ 8. Ac decernentes, praedicta omnia et singula, praesentesque litteras, et testamenta, donationes, codicillos, fideicommissa, legata, ordinationes, derogationes, dispositiones, et alia quaecumque, necnon quae in praemissis facta sunt aut fieri contigerit tam vigore praesentis quam etiam aliarum concessionum vobis factarum, et deinceps in genere et in specie faciendarum, cum inde secutis et secuturis, etiamsi vos intra Curiam, aut in quacumque aliâ mundi parte extra ecclesias et beneficia personalem residentiam requirentia, qualitercumque qualificata, per vos nunc et pro tempore obtenta, etiam pro vestrâ solâ voluntate et nullâ subsistente causâ non residendi, ab humanis decedere contigerit, sub litteris recolendae memoriae Pii Papae IV praedecessoris pariter nostri contra quoscumque episcopos, archiepiscopos et alios praelatos, necnon parochialium ecclesiarum rectores, ceterosque residentiae personali praedictae adstrictos, extra illam quomodocumque decedentes, VII kalendas decembris, pontificatus sui anno V, aut alio veriori tempore, emanatis, et sub quibuscumque aliis constitutionibus aut revocationibus, suspensionibus, limitationibus, modificationibus, decretis, declarationibus apostolicis, Cancellariae Apostolicae regulis, ex quibuscumque causis quantumcumque maximis urgentibus et inexcogitabilibus, etiam in favorem fidei et divini cultus augumentum, ac consistorialiter, etiam a nobis et Sede praedictâ hactenus vel nunc et pro tempore factis et editis, minime comprehendi; sed semper ab illis excepta, et, quoties emanata fuerint, toties in pristinum et validissimum statum, et etiam sub posteriorâ datâ, etiam cum derogationibus et clausulis etiam derogatoriarum derogatoriis, irritantibusque et aliis decretis, per vos eligendâ, apponendis et latissime specificandis, reposita, restituta et plenarie reintegrata, ac de novo concessa, validaque et efficacia fore, necnon perpetuâ firmitate subsistere, suosque plenarios et omnes effectus, quos de iure, stylo, consuetudine, aut aliàs quomodocumque sortiri poterunt, ac vim veri legitimi iurati stipulati validi et efficacis contractus inter vos ex unâ ac nos et Cameram praedictam ex alterâ partibus habere; nec etiam per promotionem ad ecclesiam cathedralem etiam metropolitanam, aut translationem, vel aliam status et personae vestrae mutationem cessare, nec per similes vel dissimiles gratias vobis concessas et concedendas confundi, sed ipsis cumulative in omnibus et per omnia[1], et si quid in unâ ex facultatibus huiusmodi defecerit, per aliam suppleri debere, nec haeredes, legatarios, ac loca, ad quos seu quae bona, iura et actiones huiusmodi devenerint, vel quibus relinquentur, aut executores praedictos, ad tertiam seu aliam eorum partem, quam etiam ex nunc vobis, ac locis, haeredibus, legatariis ac donatariis praedictis liberaliter concedimus et donamus, Camerae vel

1 Deest *uti posse*, aut simile (R. T.).

fabricae, aut beneficiis praedictis, etiam pro expeditione contra infideles, et quibusvis aliis quantumlibet piis usibus solvendum, ac cum iis desuper componendam[1] vel vos ad aliam particularem licentiam sive indultum aut confirmationem praesentium a nobis vel successoribus nostris Romanis Pontificibus petendum aut impetrandum, vel etiam in aliâ simili gratiâ seu confirmatione illius vobis quomodocumque concedendâ de praesenti mentionem aliquam faciendam ullatenus teneri, nec ad id ullâ unquam necessitate cogi posse; et sic in praemissis omnibus et singulis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores et eiusdem S. R. E. cardinales, necnon pro tempore existentes dictae Camerae camerarium praesidentes et clericos, in quavis causâ et instantiâ, sublatâ eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere; ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Deputat speciales litterarum harum executores.

§ 9. Quocirca venerabilibus fratribus nostris Ostiensi et Portuensi cardinalibus episcopis et dilecto filio curiae causarum Camerae Apostolicae generali auditori per apostolica scripta mandamus motu simili, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum, per se, vel alium, seu alios, praesentes litteras et in eis contenta quaecumque, ubi et quando opus fuerit, et quoties pro parte vestrâ desuper fuerint requisiti, solemniter publicantes, vobisque in praemissis efficacis defensionis praesidio assistentes, faciant auctoritate nostrâ easdem praesentes litteras et in eis contenta huiusmodi firmiter observari, ac vos illis omnibus pacifice frui et gaudere; non permittentes vos per quoscumque quavis auctoritate fungentes contra earumdem praesentium tenorem quomodolibet indebite molestari, inquietari vel perturbari: contradictores quoslibet et rebelles per sententias, censuras et poenas ecclesiasticas, aliaque opportuna iuris et facti remedia, appellatione postpositâ, compescendo, ac, legitimis super his habendis servatis processibus, censuras et poenas ipsas etiam iteratis vicibus aggravando, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii saecularis.

Contrariis quibuscumque specialiter derogat.

§ 10. Non obstantibus praemissis, ac piae memoriae Bonifacii Papae VIII praedecessoris etiam nostri de unâ, et in concilio generali editâ de duabus dietis, dummodo ultra tres dietas aliquis auctoritate praesentium in iudicium non trahatur, necnon Lateranensis Concilii novissime celebrati de certo notariorum numero, etiamsi ad illum nondum deventum fuerit, cui per hoc aliàs derogare non intendimus, ac de consensu praestando in pensionibus, et quibusvis aliis, etiam per nos et Sedem praedictam editis et imposterum edendis, Cancellariae Apostolicae regulis, ac stylo in similibus hactenus observato, ac recolendae memoriae Alexandri Papae VI pariter praedecessoris nostri tertiam partem bonorum ecclesiasticorum Camerae praedictae deberi inter alia disponente, necnon eiusdem Bonifacii Papae VIII, per quam concessiones, fructus in absentiâ percipiendi sine praefinitione temporis fieri prohibentur, ac Pii Papae IV praedecessoris etiam nostri de gratiis qualecumque interesse Camerae Apostolicae concernentibus in dictâ Camerâ intra certum tunc expressum tempus praesentandis et registrandis, ita quod praesentes in eâdem Camerâ

1 Potius *componendum* (R. T.).

nullo unquam tempore registrari facere teneamini, ac similis recordationis Urbani Papae VIII pariter praedecessoris nostri de pensionibus aliàs translatis iterum non transferendis, ac quorumvis aliorum Romanorum Pontificum praedecessorum nostrorum, et quibusvis aliis apostolicis, ac in universalibus provincialibusque et synodalibus conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, necnon legibus etiam imperialibus et municipalibus tam Urbis quam aliarum civitatum et locorum, quibus cives originarii creati existitis, et quarumvis ecclesiarum, monasteriorum, Ordinum, et hospitalis praedictorum, necnon quorumvis collegiorum et officiorum dictae Curiae, et regnorum, provinciarum et Urbis, ac aliarum civitatum et locorum ac Camerae praedictorum, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, stabilimentis, usibus et naturis, etiamsi de illis servandis et non impetrandis litteris apostolicis contra ea, nec etiam ab alio vel ab illis impetratis aut aliàs quomodolibet concessis utendo, vos per vos vel procuratores vestros praestiteritis forsan hactenus vel eos imposterum praestare contigerit iuramentum, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, dictis ecclesiis, monasteriis, Ordinibus et hospitalibus, illorumque praesulibus seu administratoribus et superioribus, ac magistris, praeceptoribus, prioribus, militibus, etiam antianis, capitulis, conventibus, civitatibus et locis, aliisque praedictis, ac illorum communitatibus et universitatibus, aliisque personis etiam particularibus, necnon archiepiscopis et episcopis, et aliis Ordinariis, etiam eisdem cardinalibus ac dictae curiae officialibus, illorumque collegiis, ac etiam decimarum, pedagiorum, gabellarum et onerum exactoribus et appaltatoribus, et aliorum onerum redemptoribus, sub quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis et insolitis clausulis, ac irritantibus et aliis decretis, per quoscumque Romanos Pontifices praedecessores nostros, ac etiam nos et Sedem praedictam, etiam concistorialiter, ac de eorumdem cardinalium consilio, etiam per modum statuti et constitutionis perpetuorum, ac motu et scientiâ similibus, deque apostolicae potestatis plenitudine, vel ad imperatoris, regum, reginarum, ducum, marchionum et aliorum principum instantiam, seu illorum contemplatione, in genere vel in specie, ac aliàs quomodolibet, etiam iteratis vicibus concessis, etiamsi in eis ac statutis et stabilimentis praedictis caveatur expresse vel tacite, quod Urbis nisi originariis civibus romanis ac civium eorumdem filiis conferantur, quodque nonnullarum ecclesiarum beneficia nisi per personas illustres vel nobiles, ac etiam originarios cives, aut aliàs certo modo in illis expresso qualificatos, obtineri non possint, et nulli in cives Urbis ac civitatum, oppidorum, terrarum et locorum huiusmodi admitti, seu illorum privilegiis uti possint, nisi prius in dictis civitatibus, oppidis, terris et locis per certum tempus habitaverint, seu etiam in illis bona etiam stabilia forsan ad certum valorem ascendentia possederint, quodque praeceptoriae et alia beneficia quaecumque dicti hospitalis, tam ex eius institutione, quam ex stabilimentorum praedictorum dispositione, pensionibus, clericis saecularibus et aliis personis etiam apostolicâ auctoritate reservandis, gravari non possint, quod-

que stabilimentis et privilegiis praedictis etiam vigore implicitae derogationis latissime extendendae, etiam per quascumque litteras apostolicas, et quasvis etiam derogatoriarum derogatorias[1], efficaciores et insolitas clausulas derogari non possit, nec derogatum censeatur nisi derogatio huiusmodi de consilio cardinalium eorumdem fiat, et tum demum magistri et conventus praedictorum ad id accedat assensus, sintque litterae derogationis huiusmodi etiam per dictum magistrum subscriptae, ac illi et praefato conventui per diversas in formâ Brevis aut alias litteras diversis temporibus cum certis intervallis praesentatas intimatae, et non aliàs, nec[2] alio modo, et semper in omnibus, quae sic fient, etiam de simili consilio derogationibus sit apposita clausula, quod illarum effectum sortiantur de consensu magistri et conventus praedictorum, et non aliàs, nec alio modo, quodque ipsi exactores et appaltatores decimas, pedagia et onera huiusmodi etiam ab exemptis exigere, et illos ad solutionem seu contributionem cogere et compellere possint seu debeant; quibus omnibus, illorum omnium tenores, ac si de verbo ad verbum insererentur, praesentibus pro expressis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat, in genere et in specie, ad effectum praesentium, sufficienter et expresse derogamus, et derogatum esse decernimus; quodque vos primam non feceritis in ecclesiis huiusmodi personalem residentiam consuetam; ceterisque contrariis quibuscumque.

De fidei professione et fidelitatis iuramento per eosdem emittendis familiares ante creationem in Sedis Apostolicae notarios.

§ 11. Volumus autem quod antequam gratiâ creationis in nostros et Sedis Apostolicae notarios vobis ut supra factâ perfrui valeatis, in manibus alicuius personae in dignitate ecclesiasticâ constitutae professionem fidei, iuxta articulos pridem a Sede praedictâ propositos, expresse emittere, et solitum fidelitatis iuramentum praestare omnino teneamini;

Fides transumptorum.

§ 12. Quodque praesentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in dignitate ecclesiasticâ constitutae munitis, eadem prorsus fides ubique adhibeatur in iudicio et extra, quae adhiberetur ipsis praesentibus si forent exhibitae vel ostensae. Ceterum volumus pariter atque decernimus, ut illis ex vobis, quibus similes testandi de bonis ac pensiones transferendi facultates a Romanis Pontificibus praedecessoribus nostris, quorum respective etiam familiares continui commensales erant, concessae fuerunt, praesentes litterae, quoad facultates testandi de bonis et transferendi pensiones huiusmodi, minime suffragentur.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XXV novembris MDCCXXX, pontificatus nostri anno I.

Dat. die 25 novembris 1730, pontif. anno I.

F. cardinalis OLIVERIUS.

XVI.

Creatio vigintiquinque puerorum honorariorum in comites palatinos et auratae militiae equites occasione solemnis equitationis a Vaticano ad Lateranum, etc.

Dilecto filio equiti Gaspari Patti
Clemens Papa XII.
Dilecte fili,
salutem et apostolicam benedictionem.

Exordium.

Ex Romani Pontificis beneficentiâ provenire dignum est, ut, qui erga illum

1 Edit. Main. legit *derogatoriis* (R. T.).
2 Particulam *non* delemus (R. T.).

devotionis et obsequii signa demonstrant, iidem ab ipso Romano Pontifice honoribus et gratiis decorentur.

Creatio huiusmodi ex dictâ causâ.

§ 1. Cum itaque nuper in solemni equitatione, qua nos insigni S. R. E. cardinalium, antistitum, procerum ac officialium ordinumque Romanae Curiae comitatu, pompâ celebri, et multorum adolescentulorum nobilium seu puerorum honorariorum ad latus nostrum adstantium coronâ stipati, lecticâ e palatio nostro Vaticano ad ecclesiam S. Ioannis Lateranensis, ut moris est, processimus, tu unus ex adolescentulis seu pueris honorariis huiusmodi extiteris: nos propterea, ut aliquod paterni nostri affectus in familiâ tuâ extet munimentum, te peculiari benevolentiae nostrae favore prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existis, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, motu proprio et ex certâ scientiâ ac merâ liberalitate nostris, te auratae militiae equitem ac aulae Lateranensis et palatii apostolici comitem, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, facimus et creamus, teque aliorum equitum et comitum huiusmodi numero et consortio favorabiliter aggregamus, tibique ut torquem aureum, ac ensem, et aurata calcaria gestare, necnon omnibus et singulis privilegiis, gratiis et indultis, exemptionibus et praerogativis, quibus alii equites et comites huiusmodi de iure, usu et consuetudine aut aliàs quomodolibet utuntur, fruuntur et gaudent, ac uti, frui et gaudere possunt et poterunt quomodolibet in futurum, pari modo (citra tamen exemptiones à sacro Concilio Tridentino sublatas) uti, frui et gaudere libere et licite valeas, eorumdem tenore praesentium concedimus et indulgemus.

In contrarium non obstantibus etc.

§ 2. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die IV decembris MDCCXXX, pontificatus nostri anno I.

Dat. die 4 decembris 1730, pontif. anno I.

F. card. OLIVERIUS.

Similis pro singulis aliis pueris honorariis iuxta notulam inferius positam. Dat. ut in praecedenti.

Nomina XXV puerorum.

Nominati dall'eminentissimo camerlengo. — Sigg. cavalier Gasparo Patti, conte Cesare Panimolla, baron Giovanni Puget, marchese Adriano Canale, Cristofaro Fonseca.

Dall'eccellentissimo primo conservatore. — Sigg. marchese Innocenzo del Bufalo, marchese Nicola del Bufalo, marchese Cursio Muti, marchese Mario Muti, conte Alessandro Orsini.

Dall'eccellentissimo secondo conservatore. — Sigg. conte Cesare Alfani, Francesco della Vetere, Alessandro Bonechi, conte Alessandro Ferretti, marchese Giuseppe Nunez. —

Dall'eccellentissimo terzo conservatore. — Sigg. marchese Giuseppe Maccarani, marchese Nicolò Giugni, cavalier Silvio Vicentini, Giovanni Carlo Cittadini, marchese Emerico Bolognini.

Dal signor priore de' caporioni. — Sigg. barone Pompeo Scarlatti, Antonio Amadei, conte Francesco Mei, Angelo Fagnani, Gaetano Corettini.

XVII.

Leges publicae scientiarum ***Academiae*** *Cervariae in Cataloniâ* ***a Philippo V***

rege catholico institutae, auctoritate apostolicâ confirmantur, concessis Academiae huiusmodi nonnullis privilegiis.

Clemens Papa XII,
servus servorum Dei,
ad perpetuam rei memoriam.

Studiorum universitates quantum religioni stabiliendae, propagandae et vindicandae conferant.

Imperscrutabilis divinorum iudiciorum altitudo statim atque humilitatem nostram ad sublime apostolicae dignitatis culmen, nullo licet meritorum nostrorum suffragio, evexit, inter multiplices et quae nobis occurrerunt apostolatus universi curas ad propagandas confovendasque studiorum generalium universitates, per quas spiritualibus evangelicae disciplinae armis invisibiles militantis Ecclesiae hostes triumphali certamine profligantur, peculiari sollicitudinis studio mentis nostrae aciem iure optimo convertimus. Hinc ubi operosa christianorum principum, praesertim carissimi in Christo filii nostri Philippi V Hispaniarum regis catholici, divinam rem in eorum regnis non solum valido temporalium armorum, verum etiam caelesti sacrarum litterarum clypeo tueri satagentium, religio, si quas universitates huiusmodi ab eorumdem principum locupleti manu, ad maiorem Dei gloriam, eorum regiae largitatis laudem, et populorum suorum ornamentum, noviter erectas, et approbationis aliisque apostolicae nostrae liberalitatis insignibus nobis exhibet decorandas, hilari paterni nostri amoris amplexu eas excipimus, et illustria erigentium charismata laudantes, eaque aemulantes in Domino, aequo animo et providâ manu omnia desuper impartimur, quae felici ipsarum universitatum successui et perenni suorum fundatorum monumento conspicimus in eodem[1] Domino salubriter expedire.

[1] Edit. Main legit *eadem* (R. T.).

Academia Cervariae a serenissimo Philippo V Hispaniarum rege erecta, privilegiis munita, ac saluberrimis firmata statutis.

§ 1. Cum itaque, sicut accepimus, carissimus in Christo filius noster Philippus hoc nomine V Hispaniarum rex catholicus, cupiens, prout vere catholicum decet regem, ut in singulis regnis et principatibus regiae suae ditioni subiectis non solum temporalis, verum etiam spiritualis res ad divini nominis gloriam et ecclesiasticae disciplinae augmentum efflorescat in dies, et attendens quantum ad id utilitatis afferre soleant approbatae studiorum generalium universitates, unam studii generalis huiusmodi universitatem in conspicuo et sibi pergrato oppido civitate nuncupato Cervariae, Celsonensis dioecesis, quod nobilissimâ amoenitate caeli et soli ubertate supra collem, qui cognomine fluvio alluitur, ad umbilicum fere provinciae Catalauniae positum existit, maximis quibusque non disparem, et inter omnes universitates huiusmodi Europae in eius aedificii magnitudine aemulam pro adolescentibus, praesertim ex principatu Catalauniae oriundis, et ad eam pro inibi iuris canonici, theologiae aliarumque ecclesiasticarum scientiarum et ingenuarum artium studiis incumbere cupientibus, cum congruo lectorum, magistrorum, praeceptorum et doctorum ius ac theologiam, necnon scientias et artes praefatas legentium et docentium, illuc introductorum, bidellorum, aliorumque ministrorum eidem universitati inservientium numero, propriis regiis eiusdem Philippi regis sumptibus erexerit et fundaverit; eamque sic erectam et fundatam pro illius, necnon iuvenum, ac lectorum, magistrorum, praeceptorum, doctorum, bidellorum aliorumque ministrorum inibi inservientium praefatorum congruâ manutentione et sustentatione redditibus regiis dotaverit, ac etiam ditare voluerit, variisque privi-

legiis, immunitatibus, gratiis et exemptionibus ex eius regiâ liberalitate perpetuo donaverit; et ad eiusdem universitatis a praefato Philippo rege, ut praefertur, erectae fundatae et dotatae, illiusque personarum, rerum et bonorum spiritualium et temporalium curam, regimen et administrationem, ac iuvenum praefatorum pro tempore recipiendorum et admittendorum receptionem, admissionem, victum, amictum, iurisdictionem, disciplinam, studiorum directionem, aliaque ad providum eiusdem universitatis a praefato Philippo rege, ut praefertur, erectae et fundatae, gubernium spectantia quomodolibet et pertinentia, infrascripta statuta desuper edi curaverit, tenoris sequentis, videlicet:

CONSTITUTIONES ACADEMIÆ CERVARIENSIS.

Tit. I. — *De audientiâ scholastici.*

Scholastici officium.

Ut academia Cervariensis disciplinarum omnium laude florescat, et diligentius exculta, nova semper pietatis ac litterarum incrementa suscipiat, neve, quasi anarchiae genus, turbulenter feratur, sed certo et in perpetuum valituro iure gubernetur, scholasticus sive cancellarius, qui universam academiae praefecturam obtinet, tamquam pater, prae omnibus solertius invigilet, ut universitatis huius statuta et sanctiones, quorum tutela eius fidei et sollicitudini concredita est, et super quae conscientia eius graviter oneratur, omnino tam a doctoribus quam a discipulis accurate serventur. Interim sedulo etiam provideat et curam gerat, ut scholares singuli vitâ et moribus specimen virtutis et probitatis exhibeant, et studio, quo par est, in litterarias exercitationes incumbant; ac si quos desides et flagitiosos, sive ludo aut luxui deditos, et aliorum impietate et bonis artibus progressui officientes compererit, auctoritate suâ opportune in eos animadvertere non desistat: contra quos, si sic oportere censuerit, summarie et de plano procedet.

De vicario scholastici eiusque officio.

Poterit vero scholasticus sive cancellarius idoneum suae iurisdictionis vicarium constituere, qui clericus quidem sit, non tamen coniugatus, qui nec in academiâ cathedram obtineat, nec a civitate Cervariae sit oriundus, aut ibidem antea per iuge decennium commoratus (quod tamen in vice-scholastico deputando non tenebitur observare), quique pro tribunali ius cuique reddat, et causas tam civiles quam criminales attente discutiat. Praeterea unâ cum apparitoribus et bidellis scholas crebro circumeat: scholares suis etiam in hospitiis, modo ne professorum convictores sint aut commensales, diu noctuque cum oportuerit invisat; cui mox ingressuro inquilini domorum ianuas adaperire debeant; qui otiosos insuper et male feriatos per plateas et compita intempestive oberrantes cogat in aedes proprias se recipere, ut ubique pacate, utiliter et honeste academicorum vita transigatur.

De modo procedendi in causis civilibus scholarium.

In causis civilibus scholarium summarie procedatur; in iis praecipue, quae modicam summam non excedunt, videlicet mille regalium. Cum vero res ea fuerit, quae plenariam cognitionem desideret, ut litigantium commodo laborum et impensarum ratio habeatur, quam brevius fieri potest examinanda et definienda erit. Regula autem et norma iudicialiter procedendi sit iuxta audientiam ecclesiasticam Illerdensem.

Ne quid academia detrimenti capiat, curia saecularis, ab scholastico eiusve iudice requisita, opem et auxilium, dummodo pro exercendâ sive tuendâ iurisdictione desideraverint, ipsis impertiri debeat, expensis tamen academiae, si ob id ab urbe longius proficisci contigerit.

De causis criminalibus.

Iudex academicus (in criminalibus praesertim) soli notario examen testium non committat. Si tamen id cogente aliquando necessitate fecerit, personam integram ipsi coniungat; nec ullum pignus ratione debiti civilis ab scholaribus auferri, aut eorum libros venumdari patiatur, nisi adversus eos, quos prope diem de fugâ suspectos esse constiterit.

Apparitor cancellarii mandatum pignoris capiendi nonnisi tabellione praesente exe-

quatur, nec nisi confecto inventario, iuxta quod res huiusmodi hastae publicae subiiciantur; neque interim pignora ipse, sed fidus sequester ab scholastico vel iudice designandus detineat. Scholarium arcas et armaria quovis quaesito praetextu aperire non audeat, nisi scholastici vel eius iudicis facultatem[1] de scripto ostenderit. Si secus fecerit, primâ vice quinquaginta regalibus hospitali adiudicandis mulctetur: secundâ in annum ab officio a scholastico suspendatur.

Officiales omnes a cancellario destinandi academiae foro non gaudeant, quin prius habuerint deputationis eiusdem legitimum documentum, et iurato caverint pecunias a nemine, ultra quod iura sanxerint, accepturos; quas si aliquando, tametsi sui muneris obeundi obtentu, fraudulenter extorserint, poenâ quadrupli coërceantur hospitalis compendio assignandâ.

De visitatione scholarum quolibet mense per iudicem faciendâ.

Iudex unoquoque mense singula docentium invisat gymnasia, atque ut commodius suo muneri satisfaciat, aliquis professorum pro diversitate facultatum eumdem sociabit. Quod etiam, cum opus visum fuerit, cancellarius ipse praestabit, ut ita in docendis et addiscendis bonarum artium disciplinis maiora sint tum praeceptorum tum discipulorum incitamenta; quos non spes tantum praemiorum alliciat, sed metus quoque poenarum absterreat, dum tantam a scholarcha super hisce rebus diligentiam et vigilantiam noverint adhiberi.

Nunquam iudex permittat pauperes per scholas stipem cogere, sed ad valvas tantum academiae subsistere.

Cancellarius per se intersit praecipuis academiae functionibus, ut rite et de more peragantur; idque tantum per vice-scholasticum a se constituendum praestare possit, si iustâ de causâ e civitate Cervariae abfuturus[2] sit, aut, si adfuerit, valetudine impediatur.

Tit. II. — *De concilio academiae.*

De loco cogendi concilium.

Concilium, sive definitorum sive plenum, non aliò cogi possit, quam in locum academiae ad id peculiariter destinatum; nec quin pridie omnes concilio interfuturi et laturi suffragia ab altero bidello per schedam scholastici manu signatam, et rem, quae in eodem concilio discutienda sit, continentem, convocentur; nisi secus fieri pro negotiorum qualitate aliquando expediat. Quod si plerique accedere subdole renuerint, vel sub poenâ praestiti, vel alio congruenti iuris remedio adigantur.

Locorum assignatio pro sessionibus in aulâ conciliari.

In aulâ conciliari sint duae mensae, altera ante scholasticum, supra quam campanula et statuta academiae collocentur; e regione altera, in qua secretarius habeat binos codices, alterum ad decreta academica, alterum ad mandata describenda: theologi et utriusque iuris professores promiscue inter se, servato tamen antiquitatis ordine, assideant: deinde medici: ac demum postremis subselliis philosophi: atque ita pariter inter singulos ex singulis harum classium iuxta gradus antiquitatem sessio disponatur, praeterquam in propugnatione thesium, ubi antiquior in eâ facultate principem locum obtinebit. Caveat omnino scholasticus, ne in dicendis sententiis ordo praevertatur, neve convicia, offensiones aut iurgia suboriantur.

Bidellus per se, vel, si legitime impediatur, per personam idoneam, postquam singulos concilio accessuros, exhibitâ praefatâ schedâ, de re agitandâ certiores fecerit, eam postmodum sub poenâ unius regalis secretario tradat, qui statim concilio adsidentibus eamdem recitet et transcribat in codicem pro exordio resolutionis conciliaris mox capiendae: quod si praestare neglexerit, duorum regalium mulctam sustinebit.

De numero ad huiusmodi habenda concilia requisito.

Definitorum concilium (in quo praesertim de rebus ad annuos academiae redditus spectantibus et officialium renunciatione agi debet) legitime haberi non possit, nisi tredecim doctores aut magistri adfuerint ex definitorum classe. Concilium vero plenum (in quo de ceteris ad academiam pertinentibus deliberandum est) viceno doctorum aut magistrorum numero, praeter scholasticum, constabit.

De suffragiis.

In utroque autem, vel vivâ voce, vel per secretum scrutinium, si res ita postulet, aut ita fieri suffragatorum quilibet desideraverit,

1 Edit. Main. legit *facultate* (R. T.).

2 Male edit. Main. legit *adfuturus* (R. T.).

doctorum aut magistrorum suffragia excipiantur.

Si omnes quasi per instinctum et afflatum in eamdem ire velint sententiam, sat erit scholasticum palam sciscitari, num quis dissentiat, ut eius quoque suffragium in acta referatur. Dum vero palam voce feruntur suffragia, suum postremus pronunciet scholasticus, ne libertati vocalium officiat: mille merapetinos, si secus faxit, ad compendium hospitalis persolvat.

Si res in consilio discutienda secreto indigeat, ne, quod sancitum decretumve fuerit, quibus par par non est, innotescat, scholasticus cunctos silentii sacramento obligabit.

Semel decreta nec rescindenda, nec iterum proponenda.

Quae semel rite per concilium decreta fuerint, non rescindantur, nec rursus proponantur, nisi tres ex quatuor concilii partibus rationabiliter id expedire censuerint; nec scholasticus ipse, quin exequantur, aut impedire aut retardare possit; mulctam alioquin sex mille merapetinorum pro singulis vicibus incursurus, hospitali applicandam; et nihil demum, ultra quod praescriptum est in schedâ, in ullo coetu agitetur.

De absentium suffragiis.

Nemo (tametsi ius suffragii ceteroquin habeat, vel sit ipse cancellarius) illi concilio intersit, in quo de re ad eius damnum aut commodum manifestò et praecipue pertinente agi debeat; nec absens, quamvis legitime impeditus, suffragium suum uni ex eligentibus demandare possit.

Si quem vero ex iis qui adsunt, impetratâ prius a cancellario veniâ, coetu abire contigerit, dummodo rem, de qua in concilio agitur, probe intellexerit, fas erit illi propriam sententiam secretario aperire, et ferendi suffragii vicem demandare, ut inter cetera praesentium suffragia recenseatur.

Fores aulae conciliaris magister silentii circumsistat, ut praestò sit ad campanulae sonitum cancellarii vocantis imperio.

De electionibus officiorum.

In rebus gratiosis a concilio definiendis per albos nigrosve calculos scrutinium peragatur, illis concessam, his vero negatam gratiam indicantibus. Electio officiorum, distributis per secretarium tesserulis, et a singulis a cancellario ad infimi subsellii doctores in loculos immissis, rite peragatur, mox per secretarium palam et aperte colligendis et promulgandis: atque is demum habeatur electus, in quam pars concilii maior consenserit. Ceterum si in scrutinio ita in plures dispertiri suffragia contigerit, ut ad nullum debitus eorumdem numerus perveniat, rursus ineunda erit electio inter eos dumtaxat, in quos maior pars suffragiis annuerit.

Conciliis omnibus cancellarius ipse intersit; eius tamen locum et vicem, si absens fuerit, ecclesiasticus antiquior subeat. Si quando res occurret digna conciliari consultatione, et convocationis schedulam scholasticus exhibere detrectaverit, professores omnes proprietarios apud antiquiorem convenire licebit, et dummodo e tribus duae partes consentiant, duo ex ipsis unà cum academiae secretario schedam requirent a cancellario; quam si non impetrent, antiquior ecclesiasticus schedulam academico ritu signabit, et concilio mox cogendo praesidebit.

De peragendis a secretario.

Secretarius in librum quotannis ad id paratum referat perspicue et diligenter quaecumque a concilio fuerint decreta; parique sedulitate singulorum describat suffragia, nulliusque roboris et momenti censeantur ea, quae in conciliari codice rite non fuerint consignata. Si vero contigerit, attestationem conciliaris decreti exhiberi oportere, sat erit affirmare, in id maiorem concilii partem consensisse, quin singillatim fiat suffragiorum recensio. Petenti etiam proprii suffragii, quod in concilio tulit, attestationem, eam secretarius ad cancellarii iussum praestabit.

Quae contra constitutiones decerni in conciliis contigerit, irrita declaranda.

Si in concilio, sive definitorum sive pleno, adversus ipsas academiae constitutiones aliquid decernatur, sit ipso iure irritum et inane; quod proinde in ipso palam consessu secretarius pronunciabit, ut syndicus, qui propterea singulis conciliis interesse tenebitur, suffragatores obtestetur ne velint constitutionibus refragari. Quod si minime impetretur, a scholastico rogabit ut irrita concilii acta declaret. Quod si secretarius et syndicus ipse, aut aliquem veriti, aut alio quovis praetextu, satisfacere muneri suo neglexerint, quilibet e concilio poterit hoc mu-

nus obire; syndicus vero et secretarius et officio et salario illius anni priventur.

Salarium academiae causâ absentibus dandum.

Ubi concilium aut iuxta constitutiones aut extra ordinem negotium aliquod doctoribus vel magistris conficiendum iniunxerit, illud suscipere et diligenter obire ad praescriptum concilii obligentur; nec ipsis recusatio, quam maior concilii pars non probaverit, suffragetur. Profecturis autem proculi ab academiâ intra vel extra provinciam eiusdem academiae causâ, sive perpetuam sive temporalem cathedram obtineant, praeterquam quod ex privilegio praesentes censeantur, competens salarium attribuatur, tria videlicet regalia argentea octo iuliorum proprietariis extra Cataloniae principatum, duo vero ceteris professoribus: si intra provinciam, duo regalia proprietariis, ceteris sesquiregale. In huiusmodi vero personarum electione et causae statum et personae industriam singuli suffragia laturi accurate perpendant pro maiori academiae bono.

Nulli praeterea demandetur commissio ad eum locum, in quo propria negotia habuerit; neque lectionum tempore professor proprietarius eligatur, nisi pro utilitate et rei momento ita censuerint duae ex tribus concilii partibus.

Tempus tamen absentiae praefigendum.

Concilium autem commissario tempus praefigat negotio transigendo, quod aliquâ de causâ prorogari poterit. Ceterum si ad regiam Matritensem sit decernenda legatio, tam licentia quam termini praefixio, eiusdemque prorogatio, ad supremum regium concilium pertinebunt omnino.

De negotiis in civitate obeundis.

Pro negotiis intra civitatem obeundis explicandisve, praesertim extraordinariis, procuratio alicui a concilio demandetur; secretarius postridie mandatum in scriptis tradat commissariis, qui si id oscitanter praestiterint, vel intra terminum a concilio praefixum illa non confecerint, negotiorum eiusmodi procuratio ab ipsis ad alios transferatur. Praeterea ipse secretarius, diebus quibus cogi solet concilium, relegat quae data sint mandata ex ipso mandatorum codice, quem eapropter paratum habeat. Scholasticus vero pro suo iure quibusve negotiis transigendis adesse poterit.

In negociorum pluralitate peculiares habendi consessus.

Si plura sint academiae negotia, quam ut ordinariis, quae cogi solent, conciliis explicari possint, liceat semel in hebdomadâ proprietarium theologiae professorem, et duos pariter iuris utriusque proprietarios, secretario et syndico praesentibus, convenire, qui, mature de re habito consilio, quod aequum iustumque fuerit, decernant; ne si diutius eâ de re concilii sententia expectanda foret, negotiorum oportunitatibus et academiae commodis detrimentum afferatur.

In rebus aliarum facultatum doctores tangentibus decernendis, horum prius requirenda sententia.

Cum saepe contingat, negotia huiusmodi in deliberationem cadere, quae ita peculiariter ad aliarum facultatum doctores pertineant, ut ceteri non satis commode illa cognoscere et explicare possint, eâ de re concilium nihil ante decernat, quam illius facultatis professores, consultatione super articulo proposito maturius habitâ, audiantur.

De suffragiis, decretisque scribendis.

Ne secretarius, in transcribendis suffragiis conciliique decretis, querimoniis (ut contingere facile est) sit obnoxius, scholasticus et doctor antiquior diligenter inspiciant, num singula fideliter in acta relata sint, quibus deinde subscribat antiquior, et infra secretarius, absoluto statim conventu antequam conciliarem aulam egrediantur. Si vero prolixiori calamo seu scriptione res egeat, id ipsum postridie praestari poterit. Quoties hoc praetermiserit secretarius, quingentis merapetinis mulctabitur, aerario academiae inferendis.

Quae sine supremi consilii regii approbatione fieri nequeant.

Nulli unquam commissario poterit delegare concilium ut ad thesaurarium academiae solvendi mandatum decernat aut expediat; nec ipse scholasticus mandata huiusmodi ad eumdem thesaurarium per se decernere; alioquin irrita sint omnino et inania, nec eorum ratio uspiam habeatur, nisi toto approbasse[1] concilio per secretarium et ratiocinatores subscripta fuerint. Nulla pariter sive scholastico sive concilio sit facultas vel salarium creandi vel vetus augendi. Si vero res ita suadeat, et duae ex tribus concilii partibus consentiant, utrumque licebit; non tamen prius quam supremi regii consilii et consensus et approbatio accesserit. Si secus fiat, dependant in mulctam sin-

1 Forsan *approbante* (R. T.).

guli suffragatores duo regalia octo iuliorum, quae bibliothecae universitatis assignentur.

Pro stipe erogandâ definitores in concilio quantitatem sex regalium octo iuliorum non excedant, in quo tamen omnino supplicum indigentiae et academiae status ratio habeatur.

Caveat omnino concilium ab impensis iniustis decernendis, alioquin de suo academiae damna compensare singuli tenebuntur.

Tit. III. — *De definitoribus.*

Qui definitores.

Cathedras perpetuas obtinentes ipso iure definitores habeantur, necnon et professores emeriti seu iubilati.

Quae cathedrae perpetuae sint.

Cathedrae vero perpetuae sunt nimirum septem: sacrae theologiae primaria et vespertina; decretalium, decreti Gratiani, Concilii Tridentini: primaria et vespertina pandectarum, primaria et vespertina codicis, primaria et vespertina medicinae, prognosticorum, philosophiae moralis, matheseos, rhetorices.

Professores proprietarii ex hisce antiquioquiores octo, totidem ex doctoribus seu magistris, temporales cathedras regentibus, definitores et scholasticus, duos eligere debeant, et eiusmodi electio ita pariter ab octo aliis proprietariis deinceps singulis bienniis repetatur; nunquam vero eosdem rursus eligere liceat, nisi post aliud biennium: cui tamen sanctioni derogari poterit, ubi id suaserit optime merita de rebus gestis industria personae, et tres ex quatuor concilii partibus consenserint.

Biennalis haec electio fiat posterâ die ad festum S. Lucae, nec quidquam aliud eo concilio agi possit.

Concilium definitorum, quod pro rerum opportunitate scholasticus convocari mandaverit, ratum et legitimum non aestimetur, in quo maior pars ex doctoribus seu magistris, qui sunt ipso iure definitores, non interfuerit.

Tit. IV. — *De consiliariis.*

Quae requirantur ad hoc ut quis in consiliarium eligi possit.

Quatuor consiliarii ab scholastico renunciati eligantur, vitâ, moribus, ingenio probatissimi, qui saltem per annum academiae albo fuerint inscripti, nulliusque doctoris sive alterius famulatui sint addicti. Primus pro regnis Castellae, Legionis et Navarrae; secundus pro regnis Aragoniae et Valentiae; tertius pro Cataloniae principatu; quartus pro exteris, qui Cervariam studiorum causâ confluxerint: uniuscuiusque vero classis cura ad unumquemque ex praefatis consiliariis pertinebit.

Consiliarii officium post annum expiret.

Consiliariorum officium post anni lapsum expiret, et penes eosdem sit ius, imposterum singulis annis, iudice tamen academiae et tabellione praesentibus, sibi successores idoneos ex regnis designatis oriundos praefato ordine eligendi. In huiusmodi autem electionibus convivia, compotationes et alia luxus incitamenta scholasticus omnino vetabit.

Consiliarii munere semel functus, nonnisi post triennium rursus eligatur. Si vero durante officio ab academiâ abfuturus sit, idoneum proconsiliarium sufficiet, eâque de re iudicem certiorem faciat. Si intra annum redierit, quod reliquum est temporis, per se explebit. Proconsiliarius autem anno proxime sequenti eligi non poterit in consiliarium, tametsi exiguo tempore proconsiliarii munus exercuerit.

Quod sit illorum officium.

Consiliarii, quibus etiam ius ferendi suffragium in concilio pleno conceditur, postquam electi fuerint, de servandis academiae constitutionibus et statutis ad suum officium pertinentibus palam iureiurando se obstringant: curentque insuper diligentius, quae inter scholares sibi commissos emendatione digna deprehenderint, ad academiae iudicem incunctanter deferre; eumque ex officio, quoties noctu compita aut aedes scholarium inviserit, sociare debebunt. Quod tamen nec crebro, nec sine magnâ causâ consiliariis iudex iniunget. Illos vero nunquam per se dumtaxat hoc munus obire patiatur, ne inconsulta nimis ceteroquin iuventus temere in pericula coniiciatur.

Tit. V. — *De professoribus grammaticae latinae et grecae.*

Norma scholarum Societatis Iesu servanda.

Discipuli omnes, in quatuor classes distributi, latinam linguam gradatim a primo ad quartum annum a grammaticae praecepto-

ribus docentur; qui sedulo incumbant, ne quid in his primoribus litterarum exercitationibus et teneriori scientiarum tyrocinio, quod utile fuerit, praetermittant; atque ut in docendo non praeposterus ordo, sed certa regula adhibeatur, norma scholarum Societatis Iesu adamussim servanda praefigitur.

Plerique ex hisce felicioris et praestantioris ingenii linguae etiam graecae rudimentis imbuantur, qui ceteris eiusdem classis condiscipulis, litteras dumtaxat latinas excolentibus, consessu in academiae functionibus praecedant.

Qui sint auditores admittendi.

Eos dumtaxat auditores admitti liceat, qui primis litterarum elementis, recte legendi scilicet scribendique regulis sint edocti, et christianae fidei rudimentis congruenter instructi.

Persona deputanda, quae strepitus componat, ac de magistris grammaticae inquirat.

Definitorum concilium personam aliquam idoneam deputabit, cuius munus sit pueros nondum scholas ingressos saepe in vestibulo iurgiis perstrepentes componere, et diligentius inquirere an magistri grammatices ex praescripto academiae doceant, servatis rite temporum intervallis; mulctam alioquin subituri, ut reliqui academiae professores. Quidquid vero mulctae nomine deberi contigerit, ex anni salario detrahatur Societatis Iesu rectori persolvendo.

Cursus studii grammaticae, quatuor annis absolvendus, quo disponi debeat ordine.

Primo anno magister auditores suos diligenter edoceat ex arte Nebrisensi declinationum coniugationumque regulas, iisque congruam exercitationem subiungat; graecâ vero grammaticâ imbuendis, legendi rationem praescribat et vim divisionemque graecanicarum litterarum, mox articulorum declinationes, et plerasque alias praesertim faciliores demonstret, usque ad eas quas graeci contractas appellant.

Anno secundo crebriori praeludio discipulos, in re superioris anni versatos, ad nominum genera verborumque praeterita solerter addiscenda promoveat, et regulas ipsas, quas memoriter callere debent, frequenter construere iubeat. Graecae autem linguae studiosis declinationes contractas, heteroclita, pronomina, et primas barytonorum verborum coniugationes qua par sit perspicuitate explicabit.

Tam primo autem quam altero anno magistri auditores suos utilioribus tam latinae quam graecae linguae exercitamentis frequenter acuant, et diligenter informent.

Anno tertio universam Nebrisensem artem, quae orationis partes amplectitur, diligenter praeceptor persequatur, atque perficiat, mox Torellae syntaxim aggressurus; selectiores autem vel Tullii vel S. Hieronymi epistolas quotidianâ exercitatione tractandas interpretabitur, monebitque identidem qua ratione eas quas didicerint regulas, tamquam in archetypo, discipuli facilius deprehendant. Absolvat quoque pro graecis coniugationes barytones. Insuper explanet verba circumflexa et desinentia in *ut* (!) [1], additâ quoque alicuius graeci scriptoris praelectione et constructione, ut facilius praeceptorum usum, quae sibi tradita sunt, discipuli addiscant.

Quarto denique anno, maiori auditorum utilitati et profectui, omnibus numeris expletam latinae syntaxeos seriem exponat: qui crebris praeludant declamationibus: oratores quoque et historicos probatae latinitatis prae manibus habeant continenter. Extemporales etiam lucubrationes ter saltem in hebdomadam magistro praescribente contexant: quae pariter, ut ad orthographiae regulas exactae sint, sedulo curandum [2] erit. Usus autem latino sermone colloquendi sit inter discipulos et praeceptores in ipsis gymnasiis assiduus. Non dispari studio graecae etiam linguae studiosi auctores aliquos percurrant diligentius, in quibus graecanici sermonis structuram animadvertant; et varias, quas insigniores praesertim scriptis suis dialectos inseruerint, doricam scilicet, eolicam, ionicam et atticam, magistro facem praeferente, deprehendant. Pensum aliquod, veluti preces, quae usu sunt in Ecclesiâ, exercitationis gratiâ, graeco donent idiomate, aut easdem paraphrastice in latinum vertant, et Luciani dialogos, vel sanctorum Chrysostomi et Basilii fragmenta quaedam ad libitum praeceptoris.

Libri semel praescripti non immutandi.

Libri semel ad docendam tam latinam quam graecam linguam praescripti non im-

1 Legendum *in mi* gr. μι (R. T.).

2 Edit. Main. legit *curandam* (R. T.).

mutentur; quod etiam in illis servabitur, qui ad humaniorum litterarum disciplinam pertinent.

De horis studii, ac vacationibus.

In his quatuor grammaticae classibus per annum ultra canicularium dierum intervalla, quae permittuntur, docendi munus intermittere non liceat; reliquo tamen aestivo tempore erit status docendi horas decurtari, aut cessassionem pomeridianam iubere poterit cancellarius. In quavis hebdomadâ, si festus praeter dominicum non occurrat, die Iovis a lectionibus vacent. Singulis vero lectionem diebus binas ante, totidemque cum dimidiâ post meridiem horas docendo, citius aut serius ad scholastici nutum pro anni tempore inchoandas.

Examen promovendorum ad superiorem classem.

Ut grammatices studiosi a primâ ad alteram, et deinceps, classem digne ascendant, quod bis vel ter in singulos annos fieri debet, coram professoribus, altero sacrae theologiae, altero iuris canonici, anniversariâ in studiorum instauratione ab academiae consilio destinandis, examen habeatur, cui pariter rector Societatis Iesu collegii Cervariensis intersit, qui iureiurando se obstringant, munus hoc iuxta academiae sanctiones et conscientiae normam expleturos, et diligenter exquirant e re natâ alumnorum progressum, num videlicet possint utiliter ad superiorem classem promoveri.

Qui inhabilis compertus fuerit, in eâdem classe detineatur, non ante progressurus, quam satis examinatoribus se profecisse probaverit. Quod si per biennium non profecerit (nisi in causâ fuissent vel absentia vel affecta valetudo) et a morum disciplinâ deflexerit, a scholis expellatur, atque huiusmodi censura praesente magistro fiat[1], ad cuius classem cooptandi sunt scholares.

Qui grammaticam alibi didicerit, et ad hanc academiam accedat unam sive alteram classem aggressurus, eisdem quoque circa examen legibus teneatur; quibus graecae etiam linguae studiosi subiaceant; qui si ob desidiam non excellant, ad alteram classem non admittantur; si ob rudem indolem, ad latinos redeant, eorum iure censendi. E tribus praefatis examinatoribus, duorum suffragia ius faciant, et eisdem, quoties hanc praestabunt academiae operam, unum regale octo iuliorum ex publico aerario persolvatur.

Ante ingressum in gymnasia missae interesse debent auditores.

Omnes grammaticae, latinae et graecae linguae, et humaniorum quoque litterarum cultores, priusquam gymnasia mane ingrediantur, augusto missae sacrificio, quod in academiae sacello stato tempore peragetur, quotidie intersint, ubi duo saltem ex praeceptoribus praestò esse debeant, qui puerorum animos ad pietatis normam componant, et in officio religionis contineant.

Postremâ hebdomadis die doctrinam christianam edocendi.

Postremâ quoque hebdomadis die pueros, palaestrâ promeridianâ functos, singuli praeceptores in ipso gymnasio doctrinam christianam diligenter erudiant, eorum animos optimis lactantes morum institutis et sensu pietatis.

Ac primâ mensis dominicâ sacramento altaris reficiendi.

Primâ singulorum mensium dominicâ die omnes grammaticae et litterarum humaniorum alumni sacramento Poenitentiae rite expiati in ipso academiae sacello ad sacrum Eucharistiae mysterium, quo decet fervore animi, accedant; alterâ autem dominicâ philosophiae et astronomiae studiosi; tertiâ medicinae; quartâ demum iuris utriusque et theologiae auditores; hanc enim laudabilem consuetudinem ab omnibus academiae scholaribus omnino observari statuitur.

Scholae grammaticae quater in anno a scholarcha invisendae.

Scholarcha, seu, ipsius iussu, academiae iudex, comitante litterarum humaniorum professore, crebrò invisat, quater saltem quotannis, grammaticorum gymnasia, et solerter inquirat, num constitutiones et statuta academiae, quae ad studiorum regimen spectant, retineantur, suâ auctoritate, si quid contra sanctiones irrepserit, emendaturus.

Tit. VI. — *De litterarum humaniorum, seu poëtices et rhetorices professore.*

A grammaticae studio ad humaniores litteras per examen promovendi.

Ad humaniores litteras gradum facere scholaribus non concedatur, quin praevio examine perspicue constiterit, eos latinam grammaticam hic vel alibi probe didicisse: ut vero maiori cum utilitate et progressu earumdem litterarum curriculum aggrediantur, norma ipsa examinis in gram-

maticâ mox praescripta rursus praefigitur, idemque feriarum et lectionis tempus et ordo, demptâ solum semihorulâ pomeridianâ.

Methodus servanda.

Hanc igitur praecepta rhetoricae ex aliquo probato auctore doceantur, adhibitâ ad selectas M. T. Ciceronis orationes quotidianâ interpretatione, in quibus discipuli tropos, figuras et reliqua artis ornamenta ad imitationem sedulò animadvertant; pomeridiano autem tempore syllabarum quantitas, ac universa poëseos suppellex ad Virgilii opus exacta enucleetur.

Unoquoque sabbato antemeridianae lectioni ex libris epigrammatum Martialis aliquid adiungatur, et ex lyricis Horatii post meridiem.

A primâ autem die iunii ad decimam quintam iulii, Caesaris *Commentaria*, aut Quintus Curtius, aut Valerius Maximus, Cicerone praetermisso, explicentur. Pro Virgilio, Ovidius in libris *Fastorum*, aut *Tristium*, vel Claudianus, sive Horatii *Ars Poëtica*.

Omnibus quoque lectionum diebus, praeter sabbatum, discipuli pensum aliquod solutâ oratione ante meridiem, metricisve adstrictum numeris post meridiem, domi conficiant, scholam adlaturi; eaque plerumque magister, errata adnotando, recitabit, ut sic auditores de optimo scribendi genere, de sermonis nitore et proprietate promoveantur.

Insuper ex huiusmodi pensis ita castigatis, quod emendatius magistro videbitur, sabbató, absolutis pomeridianis lectionibus, memoriter alumnus in gymnasio palam enunciabit, illuc convenientibus grammaticae et humaniorum litterarum cultoribus.

Tyronibus ad haec nondum idoneis vel narrationem aliquam magister dictabit, quam extempore latine reddent, eamdemque postridie cultiori sermone contexerit, vel ipsis proponet fragmentum aliquod Ciceronis aut Virgilii, quod versione aliâ latinâ pro suo quisque ingenio et facultate illustrabit.

Humaniorum litterarum professor quotannis post dimidium mensis iulii optimos quosque et praestantioris ingenii alumnos legitime delectos, atque ordine paratos, in ipsum academiae theatrum publice producet, ut, quantum in oratoriâ et poëticâ facultate profecerint, re ipsâ extempore patefaciant; atque ut umbratilem hanc ingeniorum inter se velitationem candidati iuvenes alacrius aggrediantur, in huiusmodi litterarii certaminis praemium insigniorum oratorum et poëtarum libri, iis, qui diligentiores comperti fuerint, ad omnium incitamentum proponentur. Hunc autem actum dirimere, et de victoribus iudicium praeferre[1], ad eos pertinebit, qui pro grammaticis ad superiores classes promovendis examinatores fuerunt.

Ut autem humaniores litterae, quae diuturno squallore obsoleverant[2], in hac Cervariensi academiâ revirescant, duo publici professores singulis sabbatis, vel quibus libuerit diebus, universa diligentius perscrutentur; et quae digna animadversione deprehenderint, ad scholasticum deferent.

Ad grammaticae et rhetoricae cathedras a provinciali Societatis Iesu ex propriâ Societate destinandi.

Ad omnes grammaticae et humaniorum litterarum cathedras Societatis Iesu provincialis professores ex propriâ Societate, eosque eruditione, virtute, prudentiâ eximios, ad libitum destinabit. Quod si quem forte ex his minus idoneum esse contigerit, scholasticus eâ de re provincialem admonebit, qui si opportune huic rei prospicere neglexerit, scholasticus ipse regium consilium adibit.

TIT. VII. — *De matheseos professore.*

Partes mathematicae.

Utiliores pleraeque mathematicae partes breviori et magis perspicuâ, quam fieri poterit, methodo biennio tradantur.

Anno videlicet primo geometrica, perspectiva, arithmetica et agrimensura, Euclidis itidem, et astronomia cum almageste, seu arte magnâ Ptolomaei, ac deinceps cum Christophoro Clavio. Anno secundo gnomicae, cosmographia, astrolabium, radius astronomicus. Lectio autem ineunda postremo tempore pomeridiano ad sesquihorae spatium, et cathedra haec vacationes seu ferias habeat, ut reliquae perpetuae.

1 Potius lege *proferre* (R. T.).

2 Edit. Main. legit *absoleverant* (R. T.).

Instrumenta mathematica academiae impensis comparanda.

Academiae impensis instrumenta mathematica, quae necessaria visa fuerint, loco ad id comparato, palam exhibeantur, ut oculis subiecta fidelibus quae auribus exceperint studiosi, ipso etiam praeceptore docente, certius et exploratius assequantur.

Si milites, equites, doctores, similesque viri, qui aliis facultatibus operam non dent, matheseos disciplinam velint addiscere, teneatur professor iis erudiendis horam ante meridiem quotidie impendere; huiusmodi vero discipuli sanctionibus circa vestes academicas constitutis non obligentur.

Hanc cathedram obtinere non possit, nisi qui prius per biennium auditor in academiâ fuerit.

Hanc cathedram non valeat obtinere, qui in eâdem per biennium auditor non fuerit, neque ad examen admitti, nisi adeo excellat, ut ex tribus duae partes concilii suffragentur. Quod si nemo oppositioni cathedrae subscripserit, elapso mense cancellarius magistrum idoneum sive saecularem sive regularem exquiret, et regio consilio proponet.

Qui per biennium mathematicas artes in hac Cervariensi academiâ sedulo excoluerit, et velit militiae nomen dare, impensi laboris et habilitatis testimonium ab academiâ receptum regiis secretariis exhibeat; quod sibi prodesse poterit ad aliquod militiae munus obtinendum.

Tit. VIII. — *De artium et philosophiae moralis professoribus.*

Ad philosophiae studium non admittendi latinae linguae ignari.

Qui se ad philosophiae studium conferre cupient, non prius albo seu matriculae inscribantur, quam eosdem probe latinam linguam tenere legitimo documento constiterit.

Probatio huiusmodi a singulis grammaticae professoribus examinetur, qui quotannis iurato spondeant sese munus iniunctum iuste et fideliter obituros; in codicem referant probatorum nomina, et pro singulis ex aerario academiae duo regalia argentea examinatori persolvantur, nec aliquod ab examinatis eo nomine recipiatur.

Si vero contigerit, scholarem aliquem aegre repulsam ferre, rursus poterit examinis causâ rhetorices professorem adire, qui iuratus pariter, quod aequum iustumque sibi visum fuerit, hac de re pronunciabit.

Quo tempore legendas summulae.

Non liceat, nisi post diem decimamquintam mensis augusti, et obtentâ a cancellario veniâ, summulas etiam privatim legere, quarum lectorem scholaribus conceditur sibi ad libitum deligere.

Singulis annis bini artium professores pro sententiâ utraque legentes.

Singulis annis duo artium professores, alter pro sententiâ Thomistarum, pro Iesuitarum alter, et unoquoque triennio unus pro sententiâ Scoti, philosophiae cursum instituent, qui, supervacaneis quaestionibus resecatis, optima quaeque et utilia maxime deligentes, auditores suos edocebunt. Anno primo logicen sive dialecticam; secundo metaphysicorum libros; tertio physicorum Aristotelis; unde etiam rite quaestiones ad materiam pertinentes elicient, et succincte ac nervose discutient, non omissis peculiaribus tractatibus de animâ, de ortu et interitu, de caelo et mundo, et de meteoris.

Tempora lectionum philosophiae moralis.

Philosophiae moralis praelector eodem triennio publice, ab horâ quartâ pomeridianâ ad quintam, ethicam, politicam et oeconomicam ad Nicomachum dilucide et breviter explicabit. Ceterae vero lectiones a festo S. Lucae ad festum dominicae Resurrectionis ante meridiem ab horâ octavâ ad decimam habeantur, post meridiem a tertiâ ad quintam; reliquo, quod superest, tempore, ante meridiem ab horâ septimâ ad nonam, post meridiem a tertiâ ad quintam. Huiusmodi temporum distributio et mensura in lectionibus ineundis aeque servabitur in ceteris facultatibus.

Horarum distributio.

Tempus sibi ad legendum quotidie praescriptum professores ita dispertient, ut primam horam dictandis exponendisve lectionibus impendant; secundam pro exercitationibus, in quibus scripta et exposita plenius discutiantur; semihorulâ vero tam ante quam pomeridianas lectiones praecunte scholares omnes, facto inter se pariter oppositarum sententiarum sectatores congressu, lectionem memoriter recitent, et argumenta hinc inde sibi vicissim obiecta diluant. Huic praeludio sollicite professores intersint, ut nodos disputationum solvant.

Disputationes qualibet habendae hebdomada.

Omnes huiusmodi professores singulis sabbatis, a festo S. Lucae ad Quadragesimam, ante meridiem ab horâ nonâ ad undecimam;

a Quadragesimâ vero ad anni lectivi finem, post meridiem ab horâ quartâ ad sextam, thesim aliquam, per discipulum pro suggestu defendendam, alternatim proponant, ut incipiat philosophiae moralis professor, et reliqui deinceps ordine prosequantur.

Huiusmodi autem thesibus quatuor saltem oppositae sententiae scholares argumentum pro se quisquam obiiciant, eiusve difficultatem doctores ipsi seu magistri augeant et exacuant; unumquodque argumentum per semihorulae spatium duret; et praesidenti quatuor regalia dentur, duo vero singulis argumenta proponentibus magistris.

Haec perutilis disputationum et controversiarum inter discipulos exercitatio ab omnibus aliis professoribus medicinae, necnon theologiae, in academiâ retinebitur; in iure tamen civili et canonico ab iis tantum qui temporales cathedras obtinebunt.

Theses eiusmodi, sicuti et reliquas disputationes in cartâ manuscriptas gratis tribuendas bidellus a professore accipiat, et postquam ad iudicem subscribendas attulerit, pridie foribus gymnasii maioris artium affigat; neque eas praelo dari, exceptis iis quae in octavâ Conceptionis propugnantur, nec serico unquam uti licebit, etiamsi theses typis mandari concedatur. Die vero propugnandarum thesium tempora lectionibus praestituta tantisper diminuantur.

Tempore lectionum nequaquam liceat extraordinarias theses defendere, nisi veniâ a cancellario impetratâ.

TIT. IX. — *De medicinae professoribus.*

Ad medicinae studium admittendi de latinâ linguâ prius examinandi.

Quoniam non ascensum sed ruinam quaerere videtur is, qui transiliendis gradibus neglecto ordine ad superiora nititur, cum sit rudis inferiorum, cavetur, ne scholares ante ad medicinae scientiam admittantur, quam circa latinam linguam a rhetorices professore examinati sint et approbati, et artium baccalaureatum in hac vel aliâ universitate consecuti.

Cursus medicinae quatuor complendus annis.

Cursus medicinae quadriennio definiatur, ita tamen ut tres priores annos candidati theoricis dumtaxat praeceptis, quartum autem praxi etiam incumbant, se doctori alicui, aegris medenti, adiungentes; hanc quinto pariter anno prosequantur, vel Cervariae, vel in civitate Barchinonensi, Tarraconensi, Gerundensi, Ilerdensi, Dertusensi, aut Vicensi. Obligentur praeterea eiusdem, apud quem se exercuerint, doctoris afferre testimonium coram urbis praetore suscipiendum. Quarto tamen anno exacto, poterunt baccalaureatu insigniri, sed diploma gradus, nisi quintum praxis annum expleverint, non tradatur.

Medicinae professores, statis horis ante vel post meridiem, singulis quibusque annis utiliores universae medicinae tractatus, suum quisque propriae cathedrae congruentem, publice doceant et diligenter explicent.

Chirurgiae professor, quae ad hanc partem pertinent, triennio absolvat.

Tam medicinae quam chirurgiae professores tractatus ordine [1] mox praescribendo distribuant, videlicet:

Methodus hocce in cursu servanda.

Primarius medicinae anno primo commentaria in tres primos libros Galeni *de morbo et symptomate;* anno secundo *de elementis et humoribus;* anno tertio *de temperamentis;* anno quarto *de facultatibus.* Vespertinus anno primo *de causis symptomatum* in tres posteriores Galeni libros *de morbo et symptomate;* anno secundo commentaria in tres libros primos Galeni *de morbo et symptomate;* anno tertio commentaria in duos libros Galeni *de differentiis febrium;* anno quarto *de pulsibus et urinis.* Prognosticorum anno primo *de curatione febris malignae et eius symptomate*, secundo *de curatione febrium*, tertio commentaria in tres priores libros Galeni *de morbo et symptomate*, quarto *de curatione effectuum.* Methodi anno primo *de sanguinis missione et purgatione*, secundo *de methodo medendi*, tertio *de morbis mulierum et puerorum*, quarto in tres libros priores Galeni *de morbo et symptomate.* Simplicium anno primo *de simplicium medicamentorum facultatibus*, *et medicamentorum compositione*, et reliquum quod pro ceteris annis ipsi praescribetur. Anatomes anno primo *de ossibus et musculis*, secundo *de*

1 Edit. Main. legit *ordinem* (R. T.)

cavitate animali et nervis, tertio *de cavitate vitali et arteriis*, quarto quod ipsi assignabitur. Chirurgiae anno primo *de tumoribus*, secundo *de ulceribus*, tertio *de vulneribus et operationibus chirurgicis*, quos tractatus latino sermone conficiat, nec ipsi praeterea per se nec per alium tonstrinam facere licebit.

Lectionum tempus. Harum porro lectionum tempus ita singulis praefiniendum erit, ut videlicet: Primarius ab horâ octavâ ad nonam; prognosticorum a nonâ ad decimam; anatomes a decimâ ad undecimam antemeridianas: vespertinus a secundâ ad tertiam; methodi a tertiâ ad quartam; chirurgiae a quartâ ad quintam pomeridianas: simplicium horâ sibi praescribendâ.

Theses singulâ proponendae hebdomadâ. Omnes autem eiusmodi professores opportunâ cuiuslibet hebdomadis die, qua vacet a lectionibus, thesim aliquam pro suggestu per discipulum defendendam proponent, in qua eadem ratio et forma superiori titulo indicta retinenda erit.

Singulis autem quibusque kalendis maii in artis medicae maius gymnasium unâ cum secretario, ut omnia per eumdem in acta referantur, convenient; ubi mature inter se deliberabunt, num fortasse novum aliquem sequiori anno tractatum eorum vice, qui praesentibus sanctionibus praescribuntur, pro auditorum utilitate proponere expediat.

Hi omnes academiae nosocomium gratis invisere, et scholaribus, si qui aegri fuerint, mederi debebunt.

De anathomicis sectionibus. Professor anatomes quotannis, in loco academiae impensis sibi apte comparato, sex quidem universales, duodecim vero particulares anatomicas dissectiones sub scholarium oculis exhibebit; in quibus situm, naturam, usum et partium corporis officium publice ostendet, docebit et tradet: videlicet particulariter tres oculorum, tres cordis, tres palmornm, tres laringium, quae in bovum aut arietum dissectione fieri poterunt. Universaliter autem primam, in qua singillatim ostendat omnes exteriores et interiores abdominis partes et thoracis, cum dissectione capitis, ut inde demonstret quidquid cerebrum continet, ac nervos qui ab eodem descendunt; secundam, in qua non dispari curâ partes omnes patefaciat ad regionem abdominis, thoracis, capitis et ad genitalia pertinentes; tertiam in venis et arteriis, perspicue demonstrabit distensionem omnium ramorum venae portae, ramificationum quoque venae cavae in partes inferiores et superiores, itidemque ceterarum venarum ramos tam in brachiis quam in cruribus, et demum arteriarum ramificationem; quartam, in qua musculos pectoris, cervicis, capitis, brachii et cruris diligenter ostendet; quintam, in qua singula ossa aptâ explicatione indicabit, idque exhibito scheletro, ut in eo facilius atque commodius ossium humani corporis invicem cohaerentium universa compactio ob oculos ponatur; sextam, in qua, canis viventis dissectione factâ, cordis motum, usumque nervorum recurrentium, et vocem formantium, palam explanabit; hisque subdet pectoris et abdominis partium explicationem; et aliquando etiam plantis et herbis dissectis, earumdem naturam demonstrabit.

In loco dissectionum, ultra scheletrum pro consuetâ partium demonstratione, statua insuper collocabitur, figuram hominis affabre repraesentans, circa quam chirurgiae professor, fasciis ad id paratis, semel in hebdomadam auditores suos rationem obligandi vulnera edoceat: omnibus anatomicis dissectionibus, chirurgiae non solum, sed etiam medicinae cultores intersint.

Praetor[1] civitatis Cervariae ex eorum cadaveribus, qui in nosocomio moriuntur, professori anatomes tradi iubeat quae ad usum dissectionum exposcet; pro singulis dissectionibus particularibus, quas iuxta sanctiones professor anatomes fecerit, binae monetae Cataloniae librae ex aerario academiae pendantur, et quatuor pro singulis universalibus.

Illud quoque curae sit huiusmodi professori tractatus ad suam cathedram pertinentes ita secernere et ordinare, ut quaecumque ad reliquos medicinae et chirurgiae

1 Pessime edit. Main. legit *Praeter* (R. T.).

magistros peculiariter spectant, suis non interserat.

Tit. X. — *De iuris canonici et civilis professoribus.*

Ad iura non admittendi nisi prius logicen didicerint.

Nullus ad iuris civilis, aut canonici studium admittatur, qui in latinitatis examine probatus non fuerit, et ex philosophiâ dialecticam saltem seu logicen non didicerit in hac Cervariensi universitate, vel alibi.

Cathedras perpetuas in iure canonico obtinentes, scilicet primariam, vespertinam, decreti Gratiani, Concilii Tridentini, et temporales Sexti et Clementinarum, ita lectiones sibi in quadriennium praefixas digerant, ut maiori semper discentium utilitati et progressui consulant; si vero secus fecerint, poenas condignas incurrant.

Methodus studii iurium.

Huiusmodi vero titulos suis tractatibus inscribent, videlicet: anno primo professor primarius de iudiciis, aut foro competenti; vespertinus de officio et potestate iudicis delegati; Decreti Gratiani de principiis iuris canonici ad primas distinctiones decreti; Sexti vero et Clementinarum titulos qui praescribentur.

Anno secundo primarius de causâ possessionis et proprietatis; vespertinus de iure iurando; decreti super aliquâ ex causis eiusdem decreti; Sexti et Clementinarum, ut praescribetur.

Anno tertio primarius de praebendis et dignitatibus; vespertinus de rescriptis, aut divortiis; decreti de poenitentiâ; Sexti et Clementinarum, ut supra.

Anno quarto primarius de simoniâ; vespertinus de usuris; decreti de consecratione; Sexti et Clementinarum, ut supra.

De studio Concilii Tridentini.

Professor Tridentini methodum ac seriem sessionum eiusdem Concilii retinebit, earumdem sessionum prorogationes leviter attingens; ceteras vero sessiones, quae bipartitas de dogmaticâ et de reformatione sanctiones continent, fusius atque solertius explanabit et biennio concludet. A mente sacri Concilii nunquam recedat, eamque iuxta constitutiones apostolicas et sacrae eiusdem Concilii Congregationis generalia decreta interpretetur. Hanc cathedram assecutus, Concilii explanationem ab eâ parte prosequatur, ad quam antecessor devenerat.

Qui temporales decretalium cathedras moderantur, libros quinque ipsarum decretalium vivâ voce et continuâ oratione, tempore et formâ ab academiâ praescriptis, accuratâ ac perspicuâ methodo triennio interpretentur.

In eiusmodi autem explicatione non singulas decretales singillatim persequantur, sed methodice titulos ad instar paratitlorum Andreae Vallensis, Cironii, aut alterius probati auctoris.

Methodus studii iuris civilis.

Iurium civilium professores, primarius nempe et vespertinus, pandectarum primarius, et vespertinus codicis, necnon temporales cathedras digesti veteris et voluminis obtinentes, ad quadriennium praescriptos pariter academiae sanctionibus commentarios distribuent, et auditoribus explicabunt.

Anno videlicet primo, primarius pandectarum ad titulum de liberis et posthumis: vespertinus pandectarum de acquirendâ possessione; primarius codicis de locato et conducto; vespertinus codicis ad senatusconsultum Trebellianum, voluminis de iure fisci; digesti veteris titulus qui praescribetur.

Anno secundo primarius pandectarum de vulgari et pupillari substitutionibus; vespertinus pandectarum de rebus creditis; primarius codicis de contrahendâ stipulatione; vespertinus codicis, qui testamenta facere possunt; voluminis de excusationibus munerum; digesti veteris, ut supra.

Anno tertio, primarius pandectarum de acquirendâ vel omittendâ[1] haereditate, vespertinus pandectarum de usucapionibus; primarius codicis de in integrum restitutionibus; vespertinus codicis ad legem Falcidiam: voluminis de pascuis publicis et privatis: digesti veteris, ut supra.

Anno quarto, primarius pandectarum de inofficioso testamento; vespertinus pandectarum de appellationibus; primarius codi-

1 Forsan *amittendâ* (R. T.).

cis de accusationibus; vespertinus codicis de mortis causâ donationibus; voluminis de studiis liberalium artium, sive de iure academico: digesti veteris, ut supra.

Qui temporales institutionum Iustiniani cathedras regunt, institutiones easdem ad singulos textus seu paragraphos triennio suis auditoribus interpretentur, ut prima iuris elementa facili et simplici viâ mox felicius et utilius addiscant, in quo tempus etiam et forma ab academiâ praefinita, nec lente nec remisse, sed naviter et studiose serventur.

Omnes utriusque iuris professores, sive perpetui sive temporales, in primum quadriennium tractatus suos et commentarios, quos in singulos annos de scripto scholaribus tradere debent, ex albo desument seu edicto academico; in alterum vero ad arbitratum suum, dummodo singulis cathedris respondeant, deligere poterunt, nec intra illud octo annorum spatium eumdem tractatum reponant. Eiusmodi tractatuum delectus habeatur ineunte maio coram cancellario in singulos alterius quadriennii annos iuxta normam quae theologis praescripta est.

Cuivis in utroque iure professori liceat tractatum, a se quotannis ceteroquin edendum, ad proximum vel ulteriorem etiam annum protrahere, si id ubertas utilitasque materiae postulaverit: et e contra plures quoque eodem anno tractatus proferre, si ita breviter eorumdem materia circumscribi et absolvi possit.

Professores canonum in contexendis tractatibus quidquid in Sexto, Clementinis, Extravagantibus, Concilio Tridentino et posterioribus pontificiis constitutionibus ex iure antiquo derogatum correctumque diligenter animadvertant. Pari studio id ipsum praestent professores iuris civilis, ut, collatione legum romanarum cum nostris factâ, quid olim, quidve hodie in foro et praxi obtineat, auditores funditus hauriant et luculentius perspiciant.

Partitio horarum. Professores primarii canonum, pandectarum et codicis horâ nonâ antemeridianâ ad decimam lectiones suas tradent; earumdem classium vespertini horâ secundâ pomeridianâ ad tertiam; professores Decreti et Concilii horâ decimâ antemeridianâ ad undecimam; Sexti et Clementinarum professores horâ quae ipsis praefigetur; professor voluminis tertiâ pomeridianâ ad quartam; professor digesti veteris, horâ ut supra statuendâ.

Theses proponendae. Regentes decretalium singulis lectionibus suis praesint ad sesquihorae spatium alternis, ab horâ secundâ ad quintam post meridiem: in tertiam vero sesquihorae partem vivâ voce et continuâ oratione lectiones propositas explicabunt: hora quae superest, ad thesim ex visceribus rei a praeceptore expositae eductam enixe disputandam et discutiendam tota impendatur. Unus ex auditoribus propugnatorem agat: tres argumenta adiiciant: professor nodos controversiarum dissolvet et extricabit. Huiusmodi quotidianis exercitationibus discipuli omnes alternatim vacent. Eadem omnino methodus et temporis partitio institutionum civilium regentibus adamussim servanda praescribitur; ita tamen ut omnes incipiant post septimam et horam dimidiam antemeridianam.

Tam proprietarii quam regentes professores, quae hactenus censita sunt pro iure canonico et civili docendo et addiscendo, diligentissime servent, et provideant ut a discipulis observentur; horumque maxime habeatur ratio in cursus litterarii probatione, quam nullatenus concedant auditoribus, qui lectionibus singulis, ut statutis academiae praefinitur, non interfuerint. In hoc autem severitate potius omnium acuant diligentiam, quam indulgentiâ negligentium foveant desidiam.

Regentes decretalium et institutionum civilium quibusque dominicis diebus temporis lectivi pro suggestu discipulum alternis producant, qui thesim, ex libro quem eo anno interpretantur decerpendam, hyeme ab horâ octavâ ad decimam, vere a septimâ ad nonam antemeridianas propugnet.

Adversus illam tam in canonicis thesibus quam in civilibus proponant argumenta quatuor studiosi, ex quatuor iurisprudentiae classibus: videlicet primum studiosus

quartae classis, secundum tertiae, tertium secundae, quartum primae. Argumenta proposita suscipiant et vim difficultatis adaugeant primi proprietarius canonum vel iuris civilis, secundi regens canonum vel iuris civilis, tertii baccalaureus iuris canonici vel civilis.

Neque scholaris censeatur cursum annuum legitime peregisse, qui semel thesim aliquam eo anno non defenderit. Huiusmodi theses in cartâ sint manuscriptâ.

Utriusque iuris proprietariis liceat, etiam tempore lectionum, theses minores, cartâ tamen, non serico impressas, e superiori loco propugnare. Hoc etiam licebit regentibus, absque eo tamen quod theses dominicis diebus praescriptas praetermittant. Cum in propugnatione thesium minorum proprietarius patronum agit, et argumenta scholares obiiciunt, argumentorum vires tantum proprietarii vel doctores adaugeant. Iuris canonici professores theses civiles propugnare poterunt, et canonicas iurisprudentiae civilis interpretes.

TIT. XI. — *De theologiae professoribus.*

Auditores theologiae.

Inter theologiae auditores nomen suum profiteri nemo valeat, quin philosophiae triennale curriculum aut in hac Cervariensi aut in aliâ universitate exegerit; idque constet ac testatum sit sub academiae sigillo, in qua se studuisse affirmat.

Theologiae professores.

Theologiae professores singulis annis sub primordia mensis maii coram scholastico et academiae scriba pro lectionibus mox suscipiendis eos tractatus potissimum ad interpretationem Magistri sententiarum mature deligant, quos auditoribus utiliores fore censuerint.

Is vero ordo in hoc delectu servetur, ut primi sint ex gradus antiquitate tres primarii sententiae S. Thomae, Scoti et doctoris Suarez; deinde eodem ordine vespertini; tum sacrorum bibliorum et moralis theologiae professores: quae diligenter in acta referet secretarius in libris ad haec destinatis.

Delectos vero tractatus ita conficiant (resecatis omnino inutilibus quaestionibus) ut pleraque eorumdem theoremata non tantum ratione fulciant, quam sacrorum bibliorum, sanctorum patrum et conciliorum auctoritatibus, tamquam solidioris veritatis fundamento, sustentent; praesertim adversus haereseon septentrionalium ac Iansenii et Quesnelli sectatores.

Tractatus insuper eiusmodi ita quotannis discernant, ut nunquam duo, diversae licet scholae, professores eumdem praelegant, nec ullus, nisi quadriennium effluxerit, valeat iterare.

Scoti cathedrae praefectus praecipue caveat, ne, in conficiendis ad praelectiones suas tractatibus, a mente eiusdem doctoris deflectat.

Sacrorum bibliorum professor et interpres per idem quadriennium congruentes ex Veteri vel Novo Testamento commentarios, vel decerptos ex sacris bibliis tractatus, pro commodiori eorumdem interpretatione, scholaribus dictabit, quaestiones theologiae, ut vocant, scholasticae, tamquam a suo scopo alienas, non intermiscens. Qui insuper et hebraeam linguam, vel ex grammaticâ Bellarmini, vel alterius probati auctoris, docebit, ut bibliorum sensus arcanos facilius deprehendant; et ex iisdem fontibus, quaecumque ad illius linguae regulas et sermonis proprietatem pertineant, explicabit.

Theologiae moralis professor identidem potiores de morali doctrinâ tractatus edet et audientibus explanabit.

Singuli theologiae professores, tum in publicis gymnasiis, tum in privatis aedibus, si opportune visum fuerit, ita suos comparent auditores, ut ex iisdem tractatibus, quos consuetis praelectionibus exceperint, crebras dissertationes conficere usu addiscant.

Tres primarii ab horâ nonâ ad decimam, theologiae vero moralis professor a decimâ ad undecimam ante meridiem lectiones producant; vespertini a secundâ ad tertiam, a tertiâ vero ad quartam pomeridianas bibliorum interpres. Singulis hebdomadis theses in theologiae facultate propugnentur, ut artium et medicinae professoribus praescriptum est.

Tit. XII. — *De oppositione ad cathedras.*

Vacationis indictio.

Quotiescumque cathedram aliquam ex qualibet causâ vacare contigerit, continuo scholasticus edicta vacationis in scholis affigi et per quindecim dies publicari mandet; quibus elapsis, si cathedra fuerit proprietatis seu perpetua, post triduum, post unam vero diem, si fuerit temporalis, iubeat ab academiae scriba competitores admitti.

Nec iterim negligat substitutum idoneum et gradu congruenti insignitum cathedrae vacanti sufficere, de consilio professorum ad quos illa noscitur pertinere.

Substituti munus huiusmodi gratuitò exerceant, tam in casu vacationis, quam si id fieri propter legitimum professoris impedimentum contingat; idemque in substitutionibus ministrorum, quae valetudinis causâ fient, omnino servetur. Salarium vero, dum vacat cathedra, in academiae compendium cedat.

Qui ad oppositionem huiusmodi admitti nequeant.

Competitores omnes, antequam oppositioni cathedrae vacantis subscribant, vel licentiae gradum adeptos esse oportebit, si cathedra sit perpetua, aut baccalaureatum, si fuerit temporalis; dummodo insuper curriculum studiorum emensi fuerint, quod requiritur ad licentiam.

Gradus autem huiusmodi uniuscuiusque cathedrae facultati singuli respondeant, veluti gradus iuris canonici pro cathedris canonum, civilis pro civilibus, theologiae pro eiusdem cathedris. Verumtamen ad reliqua iuris utriusque munia exercenda praedicti gradus promiscue censeantur, quos necesse erit vel in hac Cervariensi academiâ esse susceptos, vel in eamdem legitime cooptatos.

De praevio eorum examine.

Competitores singuli, qui oppositioni subscripserint, si postmodum, neque valetudine neque aliâ quavis causâ legitimâ praepediti, stato tempore legere destiterint, a cathedris primo vacaturis arceantur: iustâ vero de causâ impeditis poterit ad modicum tempus scholasticus indulgere: quod tamen octo dierum spatium non excedat.

Lectiones praeviae ad obtinendas cathedras diebus tantum profestis in ipso academiae theatro, vel, si opportunius visum fuerit, in gymnasio, ante vel post meridiem, a candidatis habeantur, eo tamen ordine ut postremò recitent gradu antiquiores. Scholasticus in propriis aedibus, praesente academiae secretario et duobus doctoribus antiquioribus, singula singulis competitoribus ad legendum capita assignet ex libro, qui, remotâ omni fraude, sorte, ferri cuspide ipsis inspectantibus tripartito, aperiatur, factâ eisdem optione, quod voluerint, eligendi; et pro huiusmodi lectione contexendâ, quae in horae spatium continuâ oratione producenda erit, integer naturalis dies singulis concedatur.

Quilibet, postquam lectionem absolverit, sententiam suam adversus duos ex competitoribus, a cancellario designandos, per semihorulae spatium propugnabit; utriusque tamen iuris professores hac lege non teneantur.

Si, temporali cathedrâ vacante, nullus intra tempus legitimum oppositioni subscripserit, professor, qui eamdem obtinebat, munus suum ad alterum usque vacationis tempus prosequetur, quin peritiae suae novum periculum facere obligetur.

Praemittenda ad possessionem cathedrae capiendam.

Omnibus, quae ad cathedrarum oppositionem pertinent, rite peractis, singulorum competitorum tituli et merita, ab academiae scriba litteris authentice consignata, scholastici ipsius operâ ad supremum regis consilium deferantur. Cathedram vero adeptis, non ante possessionem inire liceat, quam iura sive stipendia, quae ad academiam spectant, exsolverint, scilicet: proprietarii quadraginta libras monetae Cataloniae, regentes autem viginti; ex quibus quadraginta regalia secretario, quinque singulis bidellis, totidemque caeremoniarum magistro attribuantur, reliqua summa in aerarium inferatur. Fidei quoque professionem emittant, cancellario eiusve iudici iureiurando obedientiam spondeant: seque in eadem verba academiae sanctiones et mandata servaturos, suumque munus solerter expleturos obstringant. Neque, antequam haec praestiterint, salario fruantur.

Cathedrae exemptae.

Cathedrae artis grammaticae (ad quas obtinendas nullus gradus requiritur) necnon humaniorum litterarum, philosophiae, theologiae et sacrorum bibliorum, quae concessione regiâ professoribus ex Ordine sancti Dominici, sancti Francisci de Assisio, ac Societatis Iesu in perpetuum addicta sunt, consuetis ad cathedras petendas academiae sanctionibus non subiacebunt. Quoties autem ad eas primo assumuntur, cathedris grammaticae ac humaniorum litterarum exceptis, praelectionem publice faciant, doctrinae suae specimen praebituri.

Earumque distributio religiosis Ordinibus.

Cathedrae praedictae regularibus destinatae regio diplomate die XV aprilis anno MDCCXXIV distributae sunt ut infra: primaria theologiae cathedra divi Thomae doctoris Angelici, et una artium ex tribus academiae pro eiusdem sententiâ, Ordini sancti Dominici; primaria theologiae Ioannis Duns Scoti doctoris subtilis, et una artium pro eiusdem sententiâ, Seraphico Ordini; primaria theologiae doctoris Suarez, cum unâ pariter artium ex tribus academiae pro eiusdem doctoris sententiâ, Societati Iesu.

Provinciales S. Dominici et Societatis Iesu lectores ex propriâ familiâ ad praefatas cathedras regi proponant, et eos undequaque eruditos, politiori doctrinâ ornatos, et magisteriis apud propria collegia cum laude perfunctos. Si gradu convenienti praediti non fuerint, vel illum in academiâ suscipiant vel in eamdem, si alibi susceperint, cooptentur.

Quoniam vero vel generalis S. Francisci vel eiusdem commissarius iugiter in Hispaniâ resident, alteruter pro tempore eamdem omnino curam et vigilantiam in proponendis ad easdem cathedras sui Ordinis magistris per se adhibeat; quibus gradus, si quibus indigeant, gratis conferantur, cum et ipsi gratis id praestent; eorum vero cathedrae salarium syndicus Ordinis accipiet, ut inde omne id, quo[1] regularis professor indigeat, expendatur; reliquum eleemosynae titulo eidem Ordini assignetur.

[1] Edit. Main. legit *quod* (R. T.).

Praedicatorum et Seraphici instituti regulares ad reliquas cathedras aspirare non valeant; auditores autem saeculares, qui Scoti mentem secuti fuerint, ad petendas philosophiae et theologiae cathedras tam pro S. Thomae quam pro sententiâ Suarez admitti poterunt.

TIT. XIII. — *De gymnasiorum distributione et optione.*

Gymnasia seu scholae ita singulis academiae professoribus distribuantur, ut fiat in classes partitio, grammaticae, philosophiae, theologiae, medicinae et iuris utriusque, iuxta aptiorem loci opportunitatem, concesso antiquioribus cuiuslibet classis professoribus optionis iure; ita tamen ut eâ de re scholasticus certior fiat, qui demum dubia et controversias, si quae oboriantur, prout suaserit aequitas et utilitas, arbitrio suo iudicare poterit.

TIT. XIV. — *De modo, formâ et temporibus lectionum.*

Professores grammaticae, humaniorum litterarum, philosophiae, astronomiae et qui temporales cathedras decretalium et institutionum in utroque iure obtinent, vivâ voce et continuâ oratione materias singuli ad suas cathedras spectantes explicabunt; adeo vero exactam sibi praefiniti temporis rationem habebunt, ut singula omnino, quae de eiusdem distributione academiae sanctionibus praescripta sunt, sine fraude conservent.

Artium professores, tametsi postremum cursus annum attigerint, ad finem usque mensis iunii, ut ceteri, suas lectiones producant.

In cathedris perpetuis medicinae, utriusque iuris, et theologiae, integrum horae spatium, itaut nullus praetextus impedire vel interpellare valeat, lectionibus suis professores impendant; cuius postremam partem, quae quartam non excedat, explicatione eorum, quae scripta scholares exceperint, vivâ voce et perpetuâ oratione concludant.

Sedulò curent praeterea, ut omnes omni-

no scholares ab initio ad finem plenas et integras lectiones audiant; nec eas certo tempore inchoandas retardent, dum plerique scholam adventuri moras nectunt; sed ita statutis magistri adhaerebunt, ut nec citius nec serius, quam par est, aut ingredi aut egredi palaestram discipulos patiantur.

Academiae iudex, qui crebro gymnasia invisere debebit, omnino caveat, ne lectionum tempora, ordo et ratio, scholarium tumultibus, rixis, clamoribus perturbentur; sed singulos in officio contineat, saepiusque admoneat et demum in refractarios, ut aequitas tulerit, animadvertat. Eos autem nunquam impunes abire sinet, quos tantâ impudentiâ fuisse noverit, ut ad scholas, otiandi potius aut rixandi causâ, quam disputandi et discendi studio, catervatim confluant, vel professoribus ac magistris praesertim docentibus negotium facessere non vereantur.

Poenae contra lectiones nulla iustâ causâ omittentes.

Si scholares omnes a primordio lectionum, scilicet a festo S. Lucae de mense octobris usque ad Natalem Domini, quatuor integras lectiones omiserint sine causâ, eos academiae iudex, ut res ipsa postulat, acriter obiurgabit. Si rursus tale aliquid commiserint per dies octo, propriis in aedibus in custodiâ detineantur. Quod si ter idem ausi fuerint, studiorum cursus huiusmodi omissionibus intermedius irritus omnino censeatur.

Praeterea, si qui etiam, neque ex valetudine neque aliâ iustâ de causâ per aliquod spatium temporis, veluti in mensem integrum, sponte lectiones non audiverint, in cursuum probatione reiiciantur. Proinde ipsi professores iurato spondeant, se in hisce probationibus, posthabitis omnibus privatis studiis, ad conscientiae normam et academiae praescripta cuncta moderaturos. Quod si aliquando in ancipiti haererent, rem scholastici iudicio dirimendam proponent, qui etiam, ne nimiâ indulgentiâ et facilitate scholarium desidiae et negligentiae ansam praebeat, intra aequitatis et iustitiae limites ius suum exercebit.

Lectionum temporibus nemo unquam officialis docentes ex cathedrâ professores interpellet, neque eos ad academiae concilium evocandi causâ, vel ad aliam[1] academiae functionem, neque pro feriis denunciandis, vel alio praetextu. Duos insuper uno eodemque tempore litterarios actus, eiusdem praesertim facultatis, celebrare non liceat. Universa autem lectionum, thesium, disputationum genera, et quidquid ad doctrinam in quavis scientiâ tradendam vel excolendam pertineat, tum a praeceptoribus tum a scholaribus latine pertractanda esse statuimus. Si vero res huiusmodi sit, quae aliquando vernaculum sermonem desideret, Castellano utantur, nec a praescriptâ docendi normâ recedant.

Singuli omnium facultatum professores, in contexendis tractatibus ad propriam cathedram pertinentibus, dabunt sedulam operam ut nihil ab instituto suo alienum, nihil inutile suis auditoribus proponant, ne singula singulis temere permisceant, et servandum in disciplinis tradendis ordinem cum discentium iacturâ pervertant. Haec autem cancellarius adamussim servari curabit, vitia, si quae irrepserint, prout ius fasque fuerit, emendaturus.

Tit. XV. — *De absentia professorum.*

Poenae contra professores eodem modo a lectionibus cessantes.

Professor, qui per triginta dies continuos (computatis etiam non profestis in id temporis incidentibus, dummodo non sint ex principalibus, quae tum aestivo tempore tum solemnibus Natalis et dominicae Resurrectionis conceduntur), vel intermissos, sine causâ a lectionibus cessaverit et abfuerit, ipso facto cathedrâ et magisterio abdicetur. Scholasticus vero et concilium sufficiens tempus impeditis aut rationabili de causâ abfuturis impertiatur: non tamen cathedra destituatur, sed interim absentis vices et locum substitutus professor subeat.

Concessionis tempus nulli excedere liceat, ac proinde bidellus punctator, eo elapso, iudicem praesente secretario adeat, ut, eo admonito, quid praeterea consilii capiendum sit, a cancellario et concilio decernatur.

1 Edit. Main. legit *alium* (R. T.).

Academiae officialibus sine licentiâ scholastici abesse non liceat.

Academiae officiales citra scholastici veniam abesse non possint, quibus tamen, etiam iustâ de causâ, ultra octiduum lectionum tempore non concedatur, nec ultra mensem tempore feriato. Quod si non impetratâ veniâ abfuerint, mulctâ afficiantur; ac etiam duplo, si revocati redire cunctentur; mox etiam officio abdicentur, si moras ulterius nectere ausi fuerint.

TIT. XVI. — *De repetitionibus professorum cathedras perpetuas obtinentium.*

Repetitiones quo faciendae tempore.

A festo dominicae Resurrectionis ad finem usque cursus litterarii, diebus feriatis occurrentibus, omnes academiae professores, qui cathedras perpetuas moderantur, in maiori universitatis theatro repetitionem anniversariam pridie in gymnasio repetentes publicandam, ex materiâ, quam unusquisque publice tractat, erutam, in horae spatium ex praescripto academico habere teneantur. In eos qui id praetermiserint, mulctam decem ducatorum cancellarius irrogabit, quae bibliothecae compendio assignetur.

Series repetitionum.

Theologi huiusmodi repetitiones ineant, nimirum primarii tres professores, hac ratione ut antiquior praeferatur; similiter vespertini; sacrorum deinceps bibliorum professor et moralis theologiae; praeterea canonistae, servato cathedrarum ordine; mox iuristae, medici, matheseos et philosophiae moralis. Litterarum vero humaniorum praeceptor, qui ad eiusmodi repetitionem non obligatur, orationem pro studiorum instauratione coram academiae coetu in festo S. Lucae in semihoram habebit.

Repetentium comitatus.

Bidelli et caeremoniarum magister professores repetentes, ad domos proprias euntes et redeuntes, ut moris est, in functionibus publicis comitentur. Quod si non praestiterint, ducati dimidium singuli persolvant ad bibliotecae compendium. Professoribus repetitiones suas typis mandatas edere concedatur, quas etiam in bibliothecam licebit inferre.

TIT. XVII. — *De tractatibus seu materiis professorum bibliothecae inserendis.*

Lucubrationes, quas pro magisterii munere professores de scripto per totum annum scholaribus proponunt, ab iisdem nomine et anno suâ manu subscriptas scholastico, praesente universitatis scriba, qui rem in acta referat, die primâ mensis iulii exhibeantur, ut in scriniis ipsius academiae serventur. Si quis vero ex professoribus id facere recusaverit, mulctam decem ducatorum subeat, bibliothecae compendiis assignandam.

Hoc item praestabunt omnes proprietarii, excepto rhetorices professore. Regentes praeterea Sexti et Clementinarum, digesti veteris et voluminis, methodi, simplicium, anathomes et chirurgiae. Septem vero professores artium exacto triennio, sicuti qui tractatum seu materiam ultra annum, ut per statuta licet, extenderint, eam non nisi absolutam afferant, quod et cancellario innotescere et secretarius in acta referre debeat.

Cancellarius curam gerat, ut tractatus eiusmodi bibliothecae quamcito inferantur, in iisque custodiendis ordo, ratio et quidquid pro reliquis bibliothecae libris statutum est, omnino servetur.

TIT. XVIII. — *De salario professorum cathedras perpetuas obtinentium.*

Professores qui cathedram perpetuam sint adepti, infra semestre doctoratus lauream consequi debeant, atque interim cathedrae salarium ipsis non persolvatur. Quod si huiusmodi tempus elabi patiantur, et gradum, ut praescribitur, suscipere neglexerint, ipsâ quoque cathedrâ priventur.

Si intra sex menses gradu nondum suscepto, aut e vitâ excesserint, aut cathedram aliàs deseruerint, eorum salarium in academici orarii compendium cedat.

Si contigerit, aliquem ex huiusmodi professoribus, dimidio tamen cursu iam peracto, e vitâ migrare, ipsi salarium totius anni exsolvatur; quemadmodum et professoribus ob vicennale curriculum emeritis. Iis vero qui vel promoti fuerint, vel aliis de causis cathedrâ se abdicaverint, ad diem dumtaxat, quo legere per se cessaverint, pro ratâ salarium dependatur.

Tit. XIX. — *De professoribus emeritis.*

Qui lectores emeriti. Qui viginti annos continuos aut intermissos aliquam cathedram ex perpetuis, necnon partim theologiae, partim etiam philosophiae moralis, legitime et laudabiliter iuxta sanctiones academiae in eâdem rexerit, honore professoris emeriti decoretur, et salario, quoad vixerit, ut lectores ceteri perfruatur.

Qui iubilationem assequi nequeant. Hanc vacationem professoris emeriti, vulgo iubilationem, ceteri lectores cathedrarum temporalium assequi non possint; neque ille, qui in regendâ perpetuâ vel incuriae nomine plus ceteris notatus et mulctatus sit, vel suum munus per substitutum obierit, nisi impeditus aut absens academiae causâ fuisset.

Emeriti vacatio a concilio potenda. Quicumque, vicennali cursu peracto, emeriti vacatione cupit honestari, id coram concilio definitorum petat. Concilium vero statim ratiocinatoribus negotium dabit, ut praesente secretario diligenter exquirant, num professor vicennale curriculum iuxta academiae sanctiones rite confecerit; cumque concilium hoc legitime constare intellexerit, vacationem decernat.

Huiusmodi autem vacationis concedendae solemnis mos erit, ut in theatrum maius singuli academiae doctores conveniant, et inaugurati professoris laudes collega eiusdem facultatis, oratione ex tempore palam habitâ, exornet.

Professor, obtentâ vacatione, sacchari sex libras singulis ratiocinatoribus distribuet, secretario aureum, sive duplam, et duplae dimidium bidello maiori erogabit.

Emeriti iurium professores, nobiles cum liberis declarantur. Magisterii vacationem adeptus poterit, si ita placuerit, diutius eidem cathedrae praeesse et salario integro frui, dum probe in omnibus muneri satisfaciat: iuris vel canonici vel civilis professor vacationem consecutus, quoad ipse vixerit, unâ cum liberis nobilitate, quam vocant hidalguia, perfruatur.

Tit. XX. — *De salario professoris emeriti, et eorum, qui ex hac vacatione cathedras adipiscuntur.*

Qui cathedram professoris emeriti obtinuerit, hoc superstite, salarium prioris cathedrae, quam regebat, tantum percipiat: item, qui secundam et gradatim reliquas eiusdem classis cathedras assequatur. Qui vero postremus fuerit, integrum salarium accipiat, cuius tamen tertia pars ex salario professoris emeriti deducatur. In cathedris vero theologiae moralis, philosophiae moralis, rhetoricorum et astronomiae, et in iis quae regularibus destinantur, professoris emeriti cathedram adepto integrum exsolvatur salarium, videlicet duae partes ex universitatis redditibus, altera vero ex salario dicti professoris.

Tit. XXI. — *De cathedrarum temporalium curriculo.*

Septem cathedrae artium et chirurgiae, tres institutionum civilium, et tres decretalium, triennio terminentur. Methodi vero, simplicium et anatomes, digesti veteris, voluminis, Sexti et Clementinarum, quadriennio. Lapsis igitur triennio vel quadriennio, statim vacantes edicto publicentur iuxta academiae sanctiones. Quod si cathedrae artium vacaverint triennio nondum exacto, qui suffectus fuerit, eas tantummodo tempore quod superest obtineat.

Non perinde vero fiat in plerisque aliis; nam, expleto tempore quod praedecessoris curriculo deest, novum atque integrum et sanctionibus academiae praefinitum docendi cursum successores instituent.

In grammaticae cathedris, quod pro eisdem peculiariter statutum est, observetur.

Tit. XXII. — *De scholaribus albo inscribendis et cursuum probatione.*

De matriculae necessitate, distinctione quoad diversos cursus, etc. Scholares omnes, a grammaticâ ad theologiam, academiae albo seu matriculae inscribantur, quod accurate praestabit secretarius singulas seorsim describens facultates, et in qualibet singulorum nomina et patriam, unâ cum die, mense et anno; alioquin nec foro gaudeant, nec privilegiis academiae, nec ratus eorum cursus, nisi a die, qua matriculae inscripti fuerint, censeatur: idque fiat infra dies quindecim post festum S. Lucae, ut integro studiorum curriculo,

vel infra quindecim post Natalem Domini, ut dimidiato satisfaciant; alioquin tempus a die matriculae dumtaxat aestimandum suffragetur. Matricula[1] autem pro unâ scientiâ alteri accomodari non possit, adeout civilis candidati, cum, expleto anno secundo iuris civilis, canonicum simul aggrediuntur, peculiari etiam matriculâ canonistarum indigeant. Matriculae defectum supplere cancellarius non valebit, nec huiusmodi lege scholares solvere, neque ab alterâ facultate ad alteram transferre; et si quid huiusmodi contigerit, irritum censeatur, nisi id tabellionis errore factum fuisset. Quod vero ad fori privilegium attinet, ultra triennium non porrigatur, a postremâ matriculâ computandum.

Quid pro matriculâ dandum secretario.

A baccalaureis, et in aliquâ dignitate constitutis, pro matriculâ octo denarios catalanos secretarius exigat; a ceteris quarumcumque facultatum scholaribus sex; a grammaticis quatuor; a professorum vero filiis nihil eo nomine accipiatur. Si secretarius matriculae diem fraudulenter in actis aut postposuisse aut praetulisse compertus fuerit, citra spem veniae privetur officio.

In cursuum testimoniis peculiarem et distinctam cuiuslibet matriculae, ante ab unoquoque susceptae, mentionem faciat: quod si praetermiserit, quadraginta regalibus primâ vice, et imposterum octoginta, bibliothecae assignandis, mulctetur.

Si ex matriculâ testimonio cursus insertâ constiterit, scholarem integre cursum non perfecisse, ad gradus examen non admittatur, nisi, proxime sequenti anno, quod cursui deest expleverit. Quod si ad tertiam anni lectivi partem sine causâ a lectionibus abfuerit, ipsius cursus plane irritus iudicetur. Huiusmodi supplementum cuilibet, qui cursum intermiserit, permittatur; verum si hoc ex valetudine contigerit, cursus legitime inceptus pro confecto habebitur.

Iuramentum ab officialibus et professoribus quotannis praestandum.

Omnes praeterea universitatis ministri, seu officiales, qui ab academiâ quemadmodum professores salarium accipiunt, singulis annis ad festum S. Lucae de mense octobris matriculae inscribantur; quo die omnes pariter, qui in praesenti academiâ cathedras perpetuas vel temporales regunt, post emissam fidei professionem, iurare obedientiam scholastico eiusve iudici debeant; necnon se omnes et singulas, quae ad eos spectent, academiae sanctiones servaturos, et quidquid sibi, quod aequum iustumque sit, universitatis nomine iniunctum fuerit, executuros.

De iudicio cursuum scholarium.

Singulis annis, post octavam Corporis Christi, omnium scholarium cursus, num rati num irriti censendi sint, diligenti examine, academiae iudici et tabellione praesentibus, probentur.

Quid iudices debeant ad hoc examinare.

Omnes iureiurando promittant ad iuris et conscientiae regulas et iuxta academiae sanctiones sententiam dicturos; et illud praecipue animadvertant, num scholares singuli in singulas hebdomadas pro suggestu theses defenderint, ac omnibus, ad quas obligantur, lectionibus interfuerint: videlicet tam illis, quae dictantur, quam quae vivâ magistri voce excipiuntur, ut in cathedris decretalium et institutionum civilium.

Probationes cursuum a theologis initium capiant; mox ad utriusque iuris professores; deinde ad medicos et artium lectores gradum facient.

Huiusmodi probationibus quilibet scholaris per se ipse intersit, nisi aut valetudinis aut aliâ iustâ absentiae causâ impediatur; quam tamen cancellarius cognoscat, ut eam nonnisi urgente necessitate admittat. Cursus eodem anno, quo perfectus est, probetur; nonnisi exacto anno probatio valeat, nec in proxime sequentem annum differri possit.

Pro cursus probatione artium cultores quatuor denarios catalanos persolvant secretario; ceteri sex; professorum filii gratis probentur.

Quod improbati cursus, a nemine comprobari possint.

Improbatos et irritos cursus nec ipse cancellarius comprobare, nec privilegio aliquo confirmare possit, nisi manifesta iniuria gravatos compererit.

Cursus vero alibi peracti ab academia possint admitti.

Cursus, licet in aliâ quam in hac Cervariensi academiâ peracti, admitti poterunt, dummodo legitime et academico more confectos fuisse constiterit. Quod tamen, inscio

1 Edit. Main. legit *Matriculae* (R. T.).

scholastico, academiae secretario non licebit. Idemque obtinebit pro collegiis, seminariis vel regularibus domibus Cataloniae, ubi artes et theologiae legitime doceantur. Caveat tamen cancellarius, ne sub hoc obtentu non legitimi cursus subrepant.

Tit. XXIII. — *De regulâ ab scholaribus, dum vacant studiis, observandâ.*

Qua conditione cursus legitimus et completus censendus sit.

Cuiuscumque facultatis auditores cursum in quavis scientiâ legitimum peregisse non censeantur, nisi in philosophiâ per triennium, in medicinâ vero, iurisprudentiâ et theologiâ quadriennium diligenter statis horis tam ante quam post meridiem lectionibus tam ordinariis quam extraordinariis, necnon thesibus propugnandis, et quibuslibet aliis consuetis litterariis actibus interfuerint, prout singulis academiae leges praescribunt.

A quolibet auditore semel in anno defendenda in aliqua thesis.

Omnes philosophiae, medicinae, iurisprudentiae et theologiae auditores quotannis semel thesim aliquam in propriâ facultate, ex iis quae ad singulas hebdomadas ex suggestu proponi solent, sub magistri praesidio defendere parati sint, et ad eiusdem nutum defendant, nisi legitime impediantur. Diligenter vero scholasticus inquirat, an id ipsi praestiterint, praesertim cum pro baccalaureatus examine veniam ab eodem scholares petierint.

Tempus post baccalaureatum ceteris vacandi studiis.

Curriculo ad baccalaureatum legitime peracto, philosophiae, medicinae et theologiae studiosi in annum, in biennium vero utriusque iuris, ad academiae placitum, suae unusquisque facultati diligenter incumbat, priusquam ipsis pro licentiae gradu examen subire concedatur.

Grammaticae latinae et graecae, humaniorum litterarum et matheseos candidati annorum rationem et numerum eisdem academiae sanctionibus praescriptos observent. Artium quoque cultores summulis logicae, methaphisicae, physicae triennio dent operam, ut pariter academicis legibus statuitur.

Medicinae auditores anno primo lectionibus cathedrarum primariae prognosticorum et anatomes horis antimeridianis intersint, post meridiem vero lectionibus cathedrae vespertinae et methodi; anno secundo primariae prognosticorum et anatomes ante meridiem, methodi et chirurgiae post meridiem; anno tertio primariae et anatomes ante meridiem, methodi et chirurgiae post meridiem; anno quarto primariae prognosticorum et anatomes ante meridiem, vespertinae et chirurgiae post meridiem: lectiones quoque simplicium, ut ipsis iniungitur, non omittant.

Iurisprudentiae studiosi audiant anno primo ante meridiem institutiones civiles, ut in titulo x statuitur, itidem cathedrae pandectarum primariae intersint, mox accedant ad lectiones extraordinarias institutionum primi et secundi libri; post meridiem, vespertinam iuris canonici cathedram adeant, tum in privatis exercitationibus sint frequentes: anno secundo ante meridiem institutiones civiles, ut in titulo x, cathedram primariam canonum, et lectiones extraordinarias institutionum civilium libri tertii et quarti audiant; post meridiem, pandectarum cathedram vespertinam, et in exercitationibus privatis intersint: anno tertio ante meridiem institutiones civiles, ut titulo x, cathedram codicis primariam, et lectiones extraordinarias libri primi et secundi institutionum civilium; post meridiem, cathedram vespertinam codicis, et easdem privatas exercitationes obeant: anno quarto ante meridiem lectiones extraordinarias institutionum civilium libri tertii et quarti et cathedram Decreti; post meridiem, cathedram Voluminis, et privatis pariter exercitationibus vacent; cathedras Digesti veteris etiam audiant, ut ipsis praescribetur.

Qui iuri canonico student, exacto prius in iurisprudentiâ civili biennio, id est anno tertio, audiant ante meridiem institutiones civiles, ut titulo x, insuper et lectiones extraordinarias institutionum civilium libri primi et secundi, et cathedram Decreti; post meridiem audiant lectiones decretalium, ut eodem titulo x: anno quarto ante meridiem lectiones extraordinarias institutionum civilium libri tertii et quarti, et cathedram Concilii Tridentini; post meridiem decretales, ut praefato titulo. Audiant quoque cathe-

dras Sexti et Clementinarum horis sibi assignandis.

Porro praeceptores sedulò curabunt, ut iuris utriusque studiosi, quaecumque hac super re ipsis iniuncta et praecepta fuerint, diligentissime praestent. In hoc idem non disparem diligentiam cancellarius adhibebit, qui lectionum extraordinariarum distributionem ad institutiones civiles antimeridianis horis explicandas, prout ipse utilius censuerit, temperabit.

Iuris civilis studiosi, si iuris huiusmodi quadriennio annuum iuris canonici cursum adiunxerint, iuris utriusque baccalaureatum consequi poterunt; idque vicissim pro canonistis valeat.

Theologi in quadriennium tam ad primariam quam ad vespertinam eiusdem, quam sequuntur, sententiae cathedras assidui esse teneantur. Scotistae autem ad primariam propriae sententiae, et ad vespertinam doctoris Suarez. Verum omnes pariter anno primo philosophiae morali, secundo cathedrae sacrorum bibliorum et theologiae morali operam dabunt.

Scholaribus a grammaticâ ad theologiam nonnisi semel liceat exactum anni curriculum in eâdem facultate repetere, nisi ob affectam valetudinem secus facere cogantur.

Ad licentiae gradum promovendi novum sui periculum facere teneantur.

Qui legitime cursum ad baccalaureatum peregerit, ut postmodum ad licentiae gradum promoveatur, iterum se exercere, et novum, ut in quavis facultate praescribitur, sui periculum facere obligetur.

Tit. XXIV. — *De chirurgiae studiosis.*

Chirurgiae auditores per examen admittendi.

Ad chirurgiae studium se conferre volentes, congruenter in latino sermone et philosophiâ versati sint; qua de re, ut in academiâ moris est, non aliter, quam praevio examine et approbatione, admittantur. Praecipuos huius artis tractatus a praelectore triennio excipient de scripto. Quadriennium insuper experimentis chirurgicis diligenter impendent in hac vel aliâ civitate, in qua sit collegium chirurgorum, donec magisterii honorem assequantur: quem non ante obtinebunt, quam lectionem ex Guidonis tractatu de vulneribus, ulceribus et tumoribus sorte ducendam in semihorae spatium habeant, et in tres continuas horas a medicinae et chirurgiae professoribus examinentur et approbentur; nec non stipendia, quae iure et ex academiae praescripto pendi solent, persolvant, triginta videlicet libras monetae catalanae: ex quibus viginti quatuor distribuantur inter examinatores et cancellarium, cui tamen duplex portio debetur; reliquum inter secretarium et ministros.

Qua conditione magisterium iis conferendum.

Quae eorum sint privilegia.

Gradum eiusmodi consequutus, pro toto Cataloniae principatu chirurgiae magister censeatur, nec aliam sive archiatri sive collegii probationem aut licentiam desideret.

Qui chirurgiae triennium in hac universitate legitime confecerit, ad magisterium vel ex collegio Barchinonensi vel ex archiatro obtinendum, dimidium solum persolvat distributionum, quas ceteri dependere obligantur. Eo praeterea peculiari beneficio et privilegio gaudeat, ut pro suo iure in quavis principatus parte chirurgiam facere possit. Collegium vero Barchinonense nulli magisterium demandare valeat, qui testimonium academiae secretarii non exhibuerit, quo legitime constet, triennale curriculum rite et ex academiae sanctionibus peregisse.

Chirurgiae studiosi uti veste academicâ non astringantur, dummodo decenter alioquin incedant.

Tit. XXV. — *De stipendiis, sive pecuniae distributionibus, ad gradus suscipiendos persolvendis.*

Gradum aliquem suscepturi ad examen non admittendi nisi post datam statutam pecuniam.

Qui gradum baccalaureatus, licentiae, doctoratus sive magisterii in qualibet facultate susceptururs sit, consuetam in hac universitate apud academiae secretarium pecuniae summam deponat; alioquin eum nequaquam ad examen cancellarius admittat. Eiusmodi vero pecunia partim in academiae compendium cedet, partim in scholasticum, doctores et ministros, qui huiusmodi actis ex officio interfuerint, distribuetur, videlicet:

Quae vero pro

Pro baccalaureatu cuiuscumque facultatis

quolibet gradu sit summa. sex librae monetae Cataloniae, ex quibus duodecim regalia cancellario, sex examinatoribus singulis, tria bidellis singulis, unum singulis apparitoribus, duo caeremoniarum magistro, decem secretario, decem aerario academiae attribuantur:

Pro baccalaureatu sex librae.

Pro licentiâ in iure octoginta.

Pro licentiae gradu in iure canonico vel civili octoginta librae solvantur; quarum dimidia summa tribuatur aerario, ex alterâ vero cancellario sex librae, patrono quatuor, tres singulis examinatoribus, secretario quatuor, bidellis tres, una singulis apparitoribus, una caeremoniarum magistro:

Pro doctoratu in eodem centum et viginti quatuor.

Pro doctoratu in iure canonico vel civili librae centum et viginti quatuor; ex quibus quadraginta quatuor aerarium sibi vindicet, ex reliquis octoginta, cancellarius duodecim, sex patronus, singuli iuris canonici vel civilis doctores tres, ceteri aliarum facultatum doctores vel magistri, singuli singulas, secretarius sex, singulas singuli bidelli, singuli apparitores singulas[1], unam magiter caeremoniarum:

Pro licentia in theologia et medicina sexaginta

Pro licentiae gradu in theologiâ et medicinâ libras sexaginta; ex quibus trigintasex aerario, ex reliquis vigintiquatuor, cancellario quatuor, patrono duae, singulae singulis examinatoribus, secretario duae, bidellis, apparitoribus et caeremoniarum magistro singulae dependantur:

Pro doctoratu in eisdem nonaginta quatuor.

Pro doctoratu in theologiâ et medicinâ nonaginta quatuor librae; ex quibus triginta quatuor aerario, ex reliquis sexaginta, cancellario octo, patrono quatuor, duae medicinae doctoribus, septem regalia ceteris doctoribus seu magistris, singulis bidellis sesquilibrae, singulis apparitoribus singulae, libra una magistro caeremoniarum:

Pro licentiâ in artibus quinquaginta.

Pro licentiae gradu in artibus quinquaginta librae; ex quibus triginta aerario, ex viginti reliquis, cancellario tres, patrono duae, singulis examinatoribus singulae, secretario duae, bidellis quatuordecim regalia, duodecim apparitoribus, sex magistro caeremoniarum:

Pro magisterio in iis quinquaginta.

Pro magisterio in artibus quinquaginta quatuor librae; ex quibus viginti quatuor aerario, ex reliquis triginta, cancellario duae, una patrono, singulae singulis artium magistris, ceteris doctoribus septem solidi, secretario duae librae, singulis bidellis quinque regalia, singulis apparitoribus quinque, et quinque magistro caeremoniarum.

Quod superest ex assignatis in aerarium inferendum.

Si quid ex pecuniarum summis ad distribuendas propinas assignatis supersit, in aerarium inferatur; si quid vero defuerit, ex eodem depromere liceat.

Ex summis, sive portionibus pecuniarum, quae pro licentiis canonum, legum, theologiae, medicinae et artium, academiae aerario solvuntur, poterit pro arbitrio cancellarii decerpi et erogari quidquid pro impensis, ex more academico fieri solitis, in licentiae functionibus opus fuerit, videlicet: trigintasex librae in licentiis utriusque iuris: vigintiquinque librae in licentiis theologiae et medicinae: viginti librae in licentiis artium: ac demum pro doctoratus seu magisterii solemniis in quavis facultate duodecim librae, quae pro singulorum doctoratuum seu magisteriorum collatione ex summâ pariter ad aerarium pertinente deducentur. Haec autem impensa augeri non possit, tametsi plures eodem tempore doctoratum seu magisterium suscipiant.

Ad gradus non admissi pecunias amittant.

Si quis, baccalaureatum aut licentiae honorem petens, ab examinatoribus repulsam patiatur, vel quia praefinitum legendi tempus non expleverit, vel quia dignum pro gradu suscipiendo peritiae specimen non exhibuerit, pecunia ad id deposita, non secus ac si gradus conferretur, distribuenda erit. Candidato autem huiusmodi rursus examinando vel annum[1] vel brevius etiam, si ita aequum videbitur, temporis spatium statuetur, addito tamen onere consuetas iterum impensas faciendi; quod si in altero examine defecerit, deinceps non admittatur.

In anniversario Conceptionis B. Mariae Virginis theses propugnantibus baccalaureatus gratis dandus.

Scholaribus, qui in anniversario et solemni octiduo, iuxta laudabilem praesentis universitatis consuetudinem, Conceptioni B. Virginis Mariae consecrato, theses litterarias pro academiâ propugnaverint, baccalaurea-

1 Edit. Main. legit *singula* (R. T.).

1 Legendum *annus* vel *anni* (R. T.).

tus gratis, non tamen absque examine, conferatur.

Praetor Cervariae, aut quicumque alius magistratus, nocturnis horis, quibus in academiâ pro licentiis examen haberi solet, doctorum seu magistrorum famulos, venientes et abeuntes, nec impediat nec remoretur.

Caeremoniae in gradibus conferendis observandae.

Dum in academiâ doctoratus et magisteria solemniter conferuntur, doctores seu magistri, suae quisque facultatis insignibus exornatus, huic celebritati intersint, ad quam ab sedibus cancellarium deducent, quem a sinistris comitabitur candidatus solâ ornatus epomide seu almutio, a dextris autem patronus: rursumque omnes, collatione gradus peractâ, ab academiâ ad easdem cancellarii aedes rite et de more progredientur, ita tamen, ut patronus et recens laureâ insignitus locum, unusquisque proprio gradui destinatum, obtineat.

Tit. XXVI. — *De examine ad gradus promovendorum.*

Ad gradus promovendi se cursus rite confecisse probare teneantur.

Cum par aequumque sit, ut qui ad academicos gradus adspirant, ingenium pariter omni solertiâ excolere et doctrinâ cumulare satagant, iure optimo statuitur, ut scholares omnes, qui pro quovis gradu ad examen vocandi fuerint, legitimis antea documentis scholastico ostendant et probent, se cursus ex praescripto academico constitutos, vel in hac ipsâ universitate vel aliâ, rite confecisse, atque ita ut tempus praestitutum et legitime computatum singulis gradibus respondeat, videlicet: pro artium baccalaureatus tres eiusdem facultatis integros cursus confecisse oportet; tamen ut nullum praefatis cursibus vel medicinae vel theologiae simul impendere liceat: pro medicinâ, post adeptum artium baccalaureatum, quadriennium: pro utroque iure, praeter confectum dialecticae curriculum, quadriennium pariter iuxta sanctiones academiae: pro theologiâ quadriennium etiam absolvisse, ac insuper acquisivisse in artibus baccalaureatum, vel saltem peregisse ad eumdem obtinendum legitimos cursus.

Examen quod esse debeat.

Qui baccalaureatum in quacumque facultate obtinere velit, praelectionem ex tempore in semihorae spatium habere debeat. Postmodum vero tres doctores, seu magistri, vel perpetuam vel temporalem eiusdem facultatis cathedram obtinentes, quibus dumtaxat in omni gradu ius examinandi tribuitur, eiusdem in illâ artem peritiam variis hinc inde quaesitis ad horam integram experimento severiori scrutentur et explorent.

Hoc autem tempus, ut etiam in licentiae gradibus, nec ipse cancellarius contrahere, potius vero ut ad sesquihoram porrigatur, mandare possit. Candidatus, tametsi quavis dignitate excellat, vel sit filius magnatis Hispaniae, stans, et detecto capite ab antiquiori doctore baccalaureatum petat, nec ipsum tunc bidelli comitentur.

Iuramentum ab examinatoribus praestandum.

Cancellarius post festum S. Lucae tres antiquiores ex unâquaque facultate doctores, et singulis deinceps annis eodem ordine reliquos destinabit, qui in eum annum ad baccalaureatum promovendos rite examinent. Hi vero caveant, ne collusorie cum candidatis agant, eosque de proponendis examinis punctis et argumentorum solutionibus ex composito praemoneant, aut suffragium suum de eorumdem approbatione illis patefaciant. Proinde iurato spondeant, iniunctum sibi munus, qua par est diligentiâ, ad academiae praescriptum, tam pro baccalaureatu quam pro licentiae gradu obituros, seque nullatenus commissuros ut examinis severitas labefactetur. Huiusmodi examina secretarius in acta referet codice ad id parato; quod si praestare neglexerit, decem ducata in hospitalis compendium dependet.

De suffragiis approbationis vel improbationis.

Suffragia approbationis et reprobationis per tesserulas seu globulos litterulis A et R signatos in urnam cautim ab examinatoribus coniicientur, servato inter se antiquitatis ordine. Patronus autem in licentiis primum in ferendis suffragiis locum obtinebit; quae secretarius excipiat, et mox palam proferet, ut omnibus innotescant. Publicato semel scrutinio, fas non sit suffragia rursum accipere; neque etiam sub obtentu, quod aliquis imprudenter vel A pro R, vel R pro A in urnam iniecisset.

Iuramentum ab admissis praestandum.

Candidati rite examinati, priusquam baccalaureatus honore decorentur, quod etiam in licentiis et magisteriis obtinebit, fidei, ut moris est, professione praemissâ, in verba ex academiae formulâ praescripta iurabunt, se Immaculatam B. V. huius academiae patronae Conceptionem et constitutionem *Unigenitus* sanctae memoriae Clementis XI strenue propugnaturos; privilegia insuper, praerogativas et iurisdictionem praesentis universitatis nunquam a se oppugnatum iri; et non solum eiusmodi gradum in aliâ academiâ non suscepturos, sed neque subituros examen.

Ad baccalaureatus medicinae, iuris utriusque et theologiae examen cancellarius aptum et certum temporis spatium praescribet, a Pentecoste ad festum S. Ioannis de mense iunii. Tres examinatores, postquam uniuscuiusque facultatis candidatos rite probarint, seorsim praeterea illos diligentiori examine explorent, ac praemisso de iustitiâ et aequitate retinendâ iureiurando, inter singulos iuxta eorumdem maius vel minus meritum et peritiam praelationis ordinem constituent. Secretarius rem in acta referet, et quem cuique obtigerit praelationis locum, in baccalaureatus diplomate adscribet; quod si vel hoc praetermiserit, vel praelationis seriem et ordinem inverterit, officio privetur.

Porro singuli post primum deinceps baccalaurei, praeter stipendia iam praescripta pro singulis quibusque gradibus, quibus a primo baccalaureo distant, bina insuper regalia pendent: videlicet secundus in ordine regalia duo, tertius quatuor, quartus sex, et sic deinceps. In publicis academiae functionibus unicuique iuxta praelationis ordinem ipsis constitutum locus aut gradus sive in incessu sive in sessionibus aut dignior aut inferior assignabitur.

Qua conditione licentia in artibus danda.

Ad licentiam in artibus obtinendam candidatus philosophiae morali in anno dare operam, atque ita se in illis ipsis artibus, quas triennio addiscit, exercere debebit, ut bis thesibus propugnandis praesit, extraordinarias lectiones per tres menses habeat, et interpretationem extempore inter competitores ad cathedram artium vacantem instituat.

Qua medicinae.

Ad licentiam medicinae annus quintus experimentis practicis diligenter impensus exigitur, ut academiae sanctiones praescribunt.

Qua iuris utriusque.

Ad iuris utriusque licentiam biennio candidatus exercitationi, quam vulgo *passantiam* dicunt, vacasse oportebit, exacto prius legitime quadriennio: ad baccalaureatus iuris civilis cultores explicent anno primo institutionum Iustiniani libros primum et secundum, tertium et quartum anno secundo. Thesibus praeterea ex materiâ civili pro arbitrio deligendâ pro suggestu defendendis unoquoque anno praesideant, quibus iuris utriusque professores intersint. Argumenta scholares proponant, quorum primum quidem confirmabit et corroborabit[1] licentiatus; reliqua baccalaurei. Iuris canonici studiosi institutiones Iustiniani, ut iuristis praescribitur, explicabunt, et non secus propugnandis thesibus praeerunt, quae tamen ex controversiis canonum depromantur. Decretales etiam libri quinti anno primo audient.

Ita pariter iuris utriusque candidati in academiae gymnasiis super hisque institutionibus, quae biennio explicantur, se exerceant, easque dumtaxat vacationes habeant, quae a cancellario solemnibus praesertim diebus indicuntur. Commentationes autem huiusmodi in privatis quoque aedibus haberi poterunt, prout cancellario visum fuerit, qui pro suâ prudendiâ et arbitrio aptiorem et utiliorem harum iuris exercitationum distributionem, ordinem et formam dispensabit.

Qua theologiae.

Ad licentiam theologiae consequendam, emenso prius legitime quadriennio, singuli candidati ex tractatibus, quos a professoribus exceperint, binos publice tyronibus in annum exponant, et decerpta ex illis themata pro suggestu propugnanda suscipiant.

Qua demum in singulis facultate.

Ad obtinendum cuiuslibet licentiae gradum praelectio in horam integram instituatur. Mox per tres horas argumenta a tribus doctoribus seu magistris recentioribus contra expositam doctrinam proposita licentiandus refutabit. Quo demum peracto, doctores,

1 Edit. Main. legit *corroboravit* (R. T.).

qui saltem quinque praeter patronum pro huiusmodi examine interesse debent, antiquitatis ordine inter ipsos servato, in duas continuas horas, quas maluerint difficultates, ad universam eius, qui laureandus est, facultatem pertinentes, obiicient, quas ipse statim dissolvet atque explanabit.

Praeter argumenta a tribus magistris iunioribus proponenda, alius deinceps ab illis doctor quartum instruat, quod tamen horae quadrantem non excedat; propositae vero difficultati ipsemet arguens, non autem candidatus satisfaciat.

In artium examine qui professores locum habeant.

In artium examine earumdem professores necnon philosophiae moralis, matheseos et rhetorices tantummodo locum habeant. In medicinâ, eiusdem facultatis professores et chirurgiae, dummodo magisterium in artibus iam obtinuerit[1]; quod etiam in utroque iure et theologiâ servabitur, adeout examinatoris[2] nunquam fungi possit, qui simul cathedram et doctoratum non obtineat.

Examinatorum numerus academiae sanctionibus praescriptus in huiusmodi unoquoque examine observetur. Ceterum si contigerit non constare numerum ex professoribus, vel quod absint, vel quia doctoratu aut magisterio insigniti non sint, adsciscatur doctor seu magister antiquior ex iis qui cathedrarum oppositiones, substitutiones, aliasque litterarias academiae exercitationes frequentare solent.

Cancellarius, praeterquam necessitate urgente, neminem ex iis professoribus, qui ad licentiae examen seu probationem convenerunt, e sacello egredi, nisi post absolutum examen, patiatur. Occlusae ianuae claves iunior doctor asservabit. Ad lectionem, argumenta et quaestiones rite instituendas et peragendas cancellarius, ut moris est, certi temporis intervalla constituet et pro singulis dispensabit; nunquam vero patiatur, licentiae scrutinium in horas antemeridianas et pomeridianas dividi, sed totum scrutinium post meridiem celebrabitur citius vel serius pro temporum varietate, ut cancellario placuerit inchoandum.

1 Vel potius *obtinuerint* (R. T.).

2 Deest vox *officio* (R. T.).

Postridie eius diei, quo licentiae examen habitum fuerit, primarii facultatis illius professores vacationem antemeridianam a lectionibus habeant.

Si post licentiae scrutinium paria inter se tam approbationis quam reprobationis doctorum suffragia fuisse contigerit, cancellarius parti, quae videbitur aequior, adhaerebit; sique cancellarius suffragiis approbationis accesserit, id secretarius in acta referet, ac in ipso gradus diplomate, quod candidato tradetur, innuere etiam et exprimere debebit.

Quotiescumque licentiae doctoratus seu magisterii scrutinium sive examen primo quoque tempore habendum erit, cancellarius sex dies ante indici et publicari mandet, ut quisque suum praelationis ordine locum obtinere possit; nec unquam eodem die duplex pro licentiâ habeatur examen.

Qui in hac universitate licentiam consecutus fuerit, iurato spondeat, nequaquam se eiusdem facultatis doctoratum seu magisterium in aliâ regni Aragoniae universitate suscepturum.

Tam in licentiae quam in doctoratus et magisterii insignibus recipiendis patronum agat doctor antiquior. In licentiis vero et magisteriis regularium antiquior ex ipsâ familiâ doctor vel magister eligi poterit a regulari candidato.

In licentiis patroni dumtaxat munus erit argumenta et quaestiones candidato propositas dilucidare, et, si quando oportuerit, eisdem per se respondere.

Puncta ad praelectionem assignanda.

Textus seu puncta, ad praelectionem assignanda, qualitati gradus suscipiendi respondeant, scilicet in artibus ex logicâ Aristotelis ad baccalaureatum, ex physicis ad licentiam; in medicinâ ex Hyppocratis *Aphorismis* ad utrumque gradum; in iure civili ex institutionibus Iustiniani ad baccalaureatum, ex *Pandectis* ad licentiam; in iure canonico ex *Decretalibus* ad baccalaureatum, ex decreto Gratiani ad licentiam; pro theologiâ ex Magistro sententiarum ad utrumque gradum. Ut autem fraus omnino absit, tituli seu capita sorte ducantur coram scholastico unâ cum tabellione, qui rem actis

consignet, et tribus recentioribus magistris, si examen fuerit pro licentiâ, cum duobus vero, si pro baccalaureato.

Laureandus, praesertim in licentiâ, ex tripartitâ sortitione titulum vel caput eligat unde doctores textum ad praelectionem designent. Tempus vero pro illâ contexendâ viginti quatuor horarum in minori gradu, et triginta sex in maiori assignetur.

Candidati intra horam a tempore conditionis, punctum, ex quo lectionem conficere debebunt, singulis examinatoribus praesentandum curent.

In doctoratus seu magisterii collatione, praeter consuetum de more academico celebritatis apparatum, laureandus, ex subiectâ quisque propriae facultatis materiâ, orationem in horae quadrantem instituet. Philosophus videlicet ex *Ethicis* Aristotelis, medicus ex *Aphorismis* Hyppocratis, iurista ex tribus posterioribus libris Iustiniani codicis, canonista ex decreto Gratiani, theologus ex sacris Bibliis.

Dum magisteria seu doctoratus solemni ritu in academiâ conferuntur, qui duplici magisterio seu doctoratu est praeditus, cuius maluerit, facultatis coetui se adiungere poterit. Si vero cathedram obtinuerit, se inter professores facultatis eiusdem cathedrae pro doctoratu vel magisterio in eâ conferendo exhibebit; quod non dispari iure in reliquis academiae functionibus servandum erit. Distributiones vero, vulgo *propinae*, ipsi conferantur ex qualitate gradus quem eâ occasione praeseforet. Nemo, quamvis cathedram proprietatis obtineat, nisi idem doctorali seu magistrali laureâ insignitus sit, huiusmodi functionibus interesse possit.

TIT. XXVII. — *De repetitionibus licentiandorum.*

Cum compertum sit, neminem magisterii honore meritò decorari posse, nisi convenienti temporis intervallo praeclare se in illâ ipsâ disciplinâ exercuerit, quam profiteri debet, et satis luculenta industriae suae argumenta praebuerit, hoc legitime sancitur, ut videlicet:

Quid praestandum a baccalaureis ante licentiae examen. Omnes baccalaurei, cuiuscumque facultatis fuerint, antequam ad examen licentiae recipiantur, lectionem in horam integram instituant et palam enuncient super aliquo propriae facultatis textu, qui sibi opportunior et gratior visus fuerit, ad doctrinae suae specimen exhibendum. Huic solemni praeludio intersint patronus et plerique facultatis doctores seu magistri qui baccalaureum a propriis aedibus ad academiam comitentur, praeeuntibus ex more bidellis et caeremoniarum magistro, qui muneri rite in omnibus satisfaciat. Praelectione vero peractâ, duo ex baccalaureis pro ingenii viribus in semihorulae spatium argumenta instruent, quae ab ipso candidato eruditâ interpretatione, quae tamen quadrantem horae non excedat, illustranda erunt. Mox humaniorum litterarum alumnus, accurante praeceptore, pro re natâ coronidem in academiae laudes imponet.

Candidatus repetitionem aggressurus, prius veniam a cancellario impetrabit, qui diem horamque reliquis etiam academiae functionibus opportunam praestituet.

Huiusmodi repetitionis tempus quatuor dies ante in gymnasio unâ cum theoremate propugnando publicetur, illamque insuper candidatus ipse octo ante dies patrono approbandum subiiciet.

Nemini liceat repetitionem ante promulgare, quam distributiones, vulgo *propinas*, pro licentiae scrutinio, simulque quadraginta quinque regalia saltem intra quindecim a repetitione dies penes academiae secretarium deposuerit, nisi vel aegritudine, vel iusto alio, quod cancellarius noverit, impedimento retardatus; ex illis vero decem sibi vindicet aerarium, decem patronus accipiat, sex professor rhetorices, duo singuli baccalaurei argumenta proponentes, tria bidellus minor, totidemque caeremoniarum magister, septem bidellus maior, qui repetitionis gymnasium ex academiae supellectili, ut moris est, exornabit, adeout aliunde quaesitam superinducere non liceat; siculi nec sumptus ultra hic praescriptos augere, quod diligenter in omnibus academiae functionibus caveat cancellarius; si secus fiat, repetitio irrita et inanis censeatur.

Tit. XXVIII. — *De gradibus in academiam cooptandis.*

Gradus in aliis academiis suscepti non cooptandi nisi praevio examine.

Gradus in aliis academiis rite suscepti, nisi praevia examine et persolutâ dimidiâ stipendiorum parte, quae persolvi consuevit, in hanc Cervariensem aggregari seu cooptari non possint. Haec autem stipendiorum portio inter eosdem distribuetur inter quos in collationibus graduum integre distribuitur.

Baccalaureatus alibi susceptus in hanc universitatem non cooptetur, nisi, praeter examen modo praescriptum, illum insuper certò collatum, ac tot cursus a candidato rite confectos esse, quot in hac Cervariensi academiâ requiruntur, legitimis documentis ostendatur.

Si quis autem, non modo baccalaureatum, sed et licentiam in aliâ universitate assecutus, huic aggregari velit, non ad ipsius quidem baccalaureatus, verum ad licentiae dumtaxat obligetur examen. Quod etiam pro obtinendo insuper doctoratu ipsi suffragetur.

Laudatis hic universitatibus exceptis.

Quod si legitimo documento constiterit, huiusmodi gradus in academiâ Salmantinâ, Complutensi, Vallisoletanâ et Oscensi susceptos esse, tum ab examine tum ab hac solutione immunes erunt, praeterquam a decem regalibus, quae pro huiusmodi cooptationis testimonio secretario persolvuntur.

Qui rhetoricae sive matheseos in hac universitate cathedram obtinuerunt et [1] magisterium in artibus alibi etiam quam in academiâ Salmanticensi, Complutensi, Vallisoletanâ aut Oscensi consecuti fuissent, gradus illius incorporationem sine examine consequi poterunt, stipendia tamen, non secus ac si examen intercesserit, iis ad quos pertineat distribuenda persolvent.

Quid praestandum in cooptandis doctoribus.

In doctoratibus cooptandis ea tantum sit celebritas, ut doctores seu magistri in locum academiae consuetum conveniant, et novus collega palam ab omnibus rite admittatur, cui sessio in hac universitate concessa intelligatur a die non suscepti sed cooptati gradus.

1 Leg. *etsi* (R. T.).

Qui nec gradum in hac universitate receperint, nec alibi susceptum in eamdem legitime cooptarint, ad regendas cathedras, et plerasque academicas functiones, ut in statutis praescribitur, pro munere obeundas non admittantur.

Tit. XXIX. — *De doctorum seu magistrorum consessu et praecedentiâ.*

Sessionis ordo.

In quovis doctorum seu magistrorum congressu ita sessionis ordo digeratur ut inter theologos et iurisconsultos, qui promiscue assidere debent, gradu antiquior praeferatur, quos deinceps medici excipiant, et postremo loco philosophi, prout in titulo secundo sancitum est. Hic ordo pro omnium graduum et professionum classe etiam inter scholares, cum occasio tulerit, observabitur.

Cum singularum facultatum peculiares congressus habentur, antiquior ex doctoribus, qui convenerunt, dummodo sit professor ordinarius, primum in subselliis, si vero alienae facultatis doctores interfuerint, proximum ob [1] eo locum obtineant.

Cum cancellarius aulam ingreditur, ut assertionibus publicis aliisque actibus pro munere intersit, candidatus paulisper subsistat, brevem narrationem eorum, quae tunc tractantur, atterat, veniamque urbanâ ut moris est salutatione ab eodem petat. Hunc vero honorem, tam ipse quam arguentes, cancellario tantum, praeterea nemini exhibeant.

Tit. XXX. — *De loco exteris in academiâ concedendo.*

In publicis et solemnibus doctorum seu magistrorum conventibus, nemini liceat, excepto conservatore, inter doctores eisdem assidere. In ceteris vero plerisque functionibus poterunt ad scholastici arbitratum exteri doctores admitti, ac viri etiam praeclari, aut in aliquâ dignitate constituti, ut et praetor Cervariae, quibus post antiquiorem locus assignetur.

Cum Cervariae civitas academicis actibus intererit, post antiquiorem praetor assidé-

1 Leg. *ab* pro *ob* (R. T.).

bit, a quo deinceps decuriones; idemque obtineat, si quando civitatis commissarios ad academiae conventum, rite et solemniter congregatum, verba facere oportebit.

Cum cancellarius et doctores seu magistri de more convenientes propugnationi thesium intersunt, idem sessionis ordo inter eosdem servetur, ac in publicis conventus academici functionibus; neque facultas praecedet, sed antiquior concilii doctor, ut moris est, principem locum obtinebit.

In litterariâ palaestrâ exercitationibus aut thesibus pro suggestu defendendis locus, ut statuta praescribunt, exteris doctoribus a cancellario assignetur. Verum si doctor aliquis Salmanticensis fuerit, hospitis quidem sede recipiatur, primo tamen arguendi honore donetur.

Tit. XXXI. — *De academiae conservatore.*

Ex Cervariae magistratu procer academiae conservator eligendus.

Cervariae civitati unum e sui magistratus proceribus eligere conceditur, qui academiae conservatoris titulo et munere decoretur, eoque nomine foro et privilegiis academiae ubivis locorum gaudeat. Inter doctores, post antiquiorem, locum obtineat, et distributionum in solemnibus academiae functionibus fieri solitis particeps sit. Quoties autem eiusmodi renunciatio fiet, civitas ipsa certiorem eâ de re faciat academiae protectorem.

Conservator solemnioribus academiae functionibus publice interesse debebit; sique Matriti, vel alio principi loco commorari contigerit, ubi legatione professor aliquis academiae nomine perfungatur, se illi socium adiunget.

Tit. XXXII. — *De eligendis academiae officialibus.*

Academiae officiales a definitorum concilio eligendi.

Definitorum concilium eos eligat academiae officiales, quos ad obeunda proprii ministerii munera magis idoneos censuerit, et academiae protectorem electionis huiusmodi certiorem faciat.

Rite electus poterit quidem iustâ de causâ, quae etiam ad protectorem academiae deferatur, ab officio suspendi, non tamen removeri sine legitimâ et iudiciali notione. Haec autem ad officiales audientiae scholastici, quos solus renunciat cancellarius, non pertinent.

Si vacet officium ipsius anni decursu propter possessoris obitum, aut remotionem ex delicto, sive ob quamlibet aliam causam, concilio legitime coacto fiat electio; atque interim, si res ita exegerit, aliquem sufficiat cancellarius.

Cum quis eiusmodi delictum aut scelus patraverit, aut vel in ordinariam privationis officii poenam ipso iure inciderit, sive per sententiam iudicis iuxta academiae sanctiones vel ex iuris communis dispositione puniendus sit, tota causae cognitio ad cancellarium spectet.

Secretarius, capellanus maior, et duo bidelli a rege nominandi.

Secretarius, capellanus maior et duo bidelli, qui, quoad vixerint, officium in academiâ retinebunt, a rege in praesentiarum nominandi sunt, cui concilium definitorum, protectoris academiae operâ, personas idoneas, per ternas, ut aiunt, proponet.

Iuramentum ab electoribus praestandum.

Magistri et doctores, ad concilium pro electione accedentes, iurent se, remotâ omni fraude, nihil in huiusmodi electionibus prae oculis habituros, nisi iustitiam et aequitatem, nec quod dederint suffragium indicaturos.

Nullus autem eligi possit, qui alicui ex professoribus intra quartum cognationis gradum coniunctus sit.

Officiales singuli, priusquam munus aggrediantur, emissâ fidei professione, obedientiam cancellario eiusque iudici iurati spondeant, atque omni fide et integritate officio satisfacturos; quod quamdiu praestare neglexerint, tamdiu salario carebunt.

Tit. XXXIII. — *De officiorum incompatibilitate.*

Ut Cervariensis huius academiae utilitati et splendori consulatur, duo officia vel salaria neminem aut consequi aut percipere posse statuitur; nec qui civitatis ministerio fungatur, ad academiae munera deligi, nisi eligentibus constet, utrique posse probe et fideliter satisfacere.

Tit. XXXIV. — *De academiae secretario.*

Academiae secretarius, qui nullibi praete-

rem huiusmodi officio fungi poterit, sedulam rebus omnibus curam impendat, ac munus suum accurate ac solerter impleat, nihilque eorum, quae pro academiae bono eius fidei commissa sunt, negligat, aut parvi pendat.

Libros omnes seu codices ad officium suum spectantes diligenter referat, digerat et obsignet, ut singula suis locis apte disposita, nihilque in regestis academiae praeposterum aut inconcinnum reperiatur.

Collationibus graduum baccalaureatus intersit, quas (codice ad id peculiariter destinato) actis ipse consignet, ab antiquiore examinatore subscriptas; si haec in alienum codicem retulerit, quatuor regalibus hospitali assignandis mulctetur. Singulos insuper codices pro unâquaque facultate paratos habeat ad cursuum probationes. Hos autem alibi exactos per se ipse non admittat, quin cancellarius eâ de re consulatur, ut titulo XXII praescribitur. Si secus fecerit, octo regalium mulctam subeat.

Qua par est curâ et assiduitate archivium universitatis custodiat, et diplomata, instrumenta authentica, idque genus alia, quae penes academiam sunt, sive in archivo, sive in secretariâ diligenter asservet. Horum omnium conficiat repertorium, et singula, cum occasio tulerit, sarcta tecta exhibere teneatur; idemque de ceterâ universitatis supellectili, ipsi vel aliis concreditâ, definitur.

Duabus archivum clavibus obseretur, quarum altera sit penes secretarium, altera penes iuniorem ratiocinatorem proprietarium, nec usquam aperiatur, nisi simul conveniant archivista et secretarius.

Illuc asservandae inferantur Bullae Pontificiae, diplomata regia, constitutiones academiae et id genus documenta alia. Horum autem exemplaria ex archetypis authentice transcripta in secretariae scriniis ad opportuniorem usum collocentur; necnon quotannis libri omnes, in quibus decreta academica, matriculae, visitationes et decreta regia continentur.

Si oportuerit documentum aliquod ex archivo educi seu efferri, notula ibidem, eiusmodi eductionem indicans, reponenda erit. Curabit tamen scholasticus, ut, quod deductum exportatumve fuerit, ocius in archivum referatur.

Quolibet semestri archivi visitator deputandus.

Singulis quoque semestribus archivii visitatorem in academiâ deputabit, qui sedulò inquirat, num, quae de eodem sancita sunt, legitime impleantur; et si quod animadversione dignum compererit, scholastico indicabit, ut pro rei opportunitate utilius remedium incommodo afferatur.

Munia secretarii.

Secretarius in repertorium quod universae supellectilis sive mobilium academiae conficiet, si quid etiam eiusmodi praeterea academia comparaverit, referre debeat; aliàs cancellarius nec pretii solvendi mandatum decernat, nec illud subscribat; eiusque sit sollicite curare, ut haec a secretario iuxta normam hic praescriptam observentur.

Litteras, ex academici concilii decreto conscribendas, nonnisi diligenter inspectas secretarius subsignabit, quas si decreto conciliarii dissentientes comperiet, cancellarium illico admonebit, ut ad mentem concilii, quod scriptum est, confirmari imperet; quod etiam in consultationibus aut relationibus ab academiâ faciendis praestandum erit.

Laureatis intra biduum, vel citius si mox discessuri sint, diploma gradus tradet, baccalaureis quidem minori obsignatum academiae sigillo, maiori vero, cum appenso plumbo ex sericis funiculis facultatis stemmati concoloribus, licentiatis et doctoribus seu magistris.

In titulis praeterea sive privilegiis cuiuscumque gradus, comparatis rite suffragiis, laureati approbationem consuetis formulis exprimere debeat, videlicet: An nemine discrepante, an maiori parte consentiente, scrutinium seu probatio peracta fuerit. Quod si praetermiserit, primâ vice viginti libras, alterâ quadraginta subsidio hospitalis persolvet, tertiâ vero res huiusmodi ad academiae protectorem deferenda erit.

Si laureatus diploma gradus deperdat, illud rursum edere secretarius teneatur, et septem dumtaxat regalia huiusce laboris nomine exiget.

Praescriptam quoque regulam, sive rationarium stipendiorum, quae ipsi officii no-

mine debentur, palam et praestò habeat, ut, quantum solvi oporteat, omnibus innotescat:

Stipendia in omni scripturarum genere secretario assignata.

Pro matriculâ, quod titulo XXII praescribitur; pro incorporando unius vel plurium cursuum testimonio, regalia duo; pro testimonio matriculae uniuscuiusque anni, regale unum; pro testimonio uniuscuiusque cursus in qualibet facultate, sesqui regale; pro testimonio uniuscuiusque lecturae, propugnationis thesium, aut praesidentiae et substitutionis cathedrae, regalia duo; pro singulis titulis impressis, quos subscriptione munierit, regalis dimidium; pro testimonio possessionis cathedrae, regalia quatuor; pro testimonio gradus baccalaurei, licentiati, doctoris, aut incorporationis in qualibet facultate, regalia quatuor; pro testimonio praxis biennalis medicinae, regalia octo; pro testimonio alicuius concessionis, aut privilegii universitatis, regalia triginta, vel plus minusve, ratione laboris impendendi; pro testimonio alicuius statuti academiae, regalia quatuor.

Pro reliquis autem scripturis, quae in hisce constitutionibus memorantur, quod ubique praescribitur, persolvetur. Pro illis vero, pro quibus, quia vel raro vel extra ordinem tradi continget, certa regula definiri non potest, veluti pro testimonii[1] vel decreti concilii academici, vel partis eiusdem, aut brevioris aut prolixioris, sive rationem[2] redditarum, et id genus similium, stipendium eiusmodi secretarius exiget, quod, ratione habitâ laboris impensi, aequum et iustum ad conscientiae normam aestimabit. Sique aliquis pro hisce rebus nimio se cogi dispendio putabit, cancellarium adeat, ad cuius cognitionem et fidem pertinebit providere, ut exigendi modum secretarius non excedat.

Tit. XXXV. — *De oeconomo, seu redditituum academiae administratore.*

Oeconomus a definitoribus seligendus: a quo fideiussoriam cautionem accipiant.

Definitorum concilium, idoneum bonorum academiae administratorem creabit, qui eadem sarta tecta conservare diligenter curet, ac redditus, proventus et fructus ad eamdem pertinentes sedulò ac fideliter colligere debeat. Cautionem tamen fideiussoriam ab eodem postulabit, nec nisi diligenti inquisitione comprobatam admittat. Deinde vero tamquam legitimus oeconomus exigendi munus ipse suscipiat, dabitque operam, nihil incuriâ suâ pereat, nihil inexactum supersit, quod etiam legitimis documentis ostendere teneatur. Accepti quoque tabulas in promptu habeant ratiocinatores, ut quantum in bonis sit academiae, aut cesserit in aerarium, constet.

Administrator quotannis suae administrationis rationem reddat, ac si quid de exactis academiae redditibus apud eum supererit, intra dies octo in academiae compendium deponat; quod si cunctetur, in eum executive procedatur. Pars etiam pro ratâ dierum dilatae solutionis in eiusdem salario deducatur in mulctam, et si quo efficaciori remedio opus sit, illud academia mature adhibere non praetermittat. Rationibus demum subductis, accepti et expensi tabulae protectori exhibeantur.

Legitime solvisse administrator non censeatur, nisi per schedam a secretario, scholastico, et duobus ratiocinatoribus ab academiâ destinatis, subscriptam.

Solutiones administratoris irritae nisi prius subsignentur.

Statis temporibus, iuxta sanctiones academiae, annua professoribus et ministris salaria persolvat; qua in re normam sequatur omnino sibi a ratiocinatoribus praescribendam, et a secretario subsignandam; in cuius calce singuli professores et ministri acceptilationem[1] adscribent.

Inter ceteras vero conditiones et pactiones, ad quas obligetur, illa praecipua sit, ut debitam et convenientem pecuniam nosocomio et academiae sacello sive anticipet, sive ad certam diem repraesentet.

Œconomo in publicis academiae functionibus, quibus ministros interesse moris est, proximus a secretario locus destinetur.

Tit. XXXVI. — *De syndico.*

Quis et quando eligendus syndicus.

In primo concilio, quod a festo S. Lucae convocabitur, syndicus, ad certum tempus pro rei opportunitate praefiniendum, eligatur, qui professor quidem in academiâ

1 Leg. *testimoniis* vel *testimonio* (R. T.).
2 Leg. *rationum* (R. T.).

1 Vel potius *accepti rationem* (R. T.).

non sit, doctoratus tamen lauream in iure civili obtinuerit.

Quod sit illius munus. Hic vero in primis legitimam praestare cautionem omnino teneatur, et illud sui praecipui muneris esse noverit, ut universitatis constitutiones et statuta sartatecta serventur, nec unquam contra eadem vel a definitorum vel a concilio pleno aliquid decernatur, ut titulo II praescribitur. Cavere etiam et satagere debebit, ne quid ex consuetis academiae redditibus vel minimum detrahatur, atque debitores, si ita oportuerit, stimulare et compellere, ne culpabili ipsius cunctatione pendendae pecuniae summa augescat, et postmodum solvendo [1] non sint: quod si fiat, ipse de suo academiae damna compensare teneatur. Lites proinde omnes et controversias apud competentes iudices terminandas quamprimum et expediendas curabit, sique eapropter ab Urbe proficisci ipsi necesse sit, regalia quindecim singulis diebus attribuantur. Quod si non legitime impeditus proficisci detractaverit, academia syndici ipsius impensis huiusmodi negotia personae alicui idoneae demandabit.

Praeterea mulctas, hospitali, orario vel bibliothecae assignatas, in codicem seu librum referat, quas exigat diligenter; ideoque saepius, quotquot indictae sint, a scholastici notario percunctentur, qui easdem pariter in codice descriptas habeat, ut syndico manifestet.

Scholastici alguasilius nullum ante educat e carcere, cui mulcta aut ad hospitalis aut ad bibliothecae compendium fuerit indicta, quin prius quod debeat persolverit, ac per syndici apocam legitime de solutione constiterit. Quod si secus fecerit, mulctam eamdem alguasilius incurrat. Qui ne forte praesentis sanctionis ignoratione se excuset, cum eumdem scholasticus officio praeficiet, hac de re certiorem fieri mandavit [2].

Exactas mulctas in locum ad id destinatum post triduum deponere syndicus praesente secretario teneatur, dupli poenam, si id praestare neglexerit, subiturus.

1 Videtur deesse *pares* (R. T.).

2 Forsan *mandabit* (R. T.).

Mulctae ex academiae sanctionibus irrogatae, prout in ipsis praescribitur, attribuantur. Ubi vero cui attribuendae sint non constiterint, in tres partes distribuentur: quarum una iudici, delatori altera, tertia vel orario, vel bibliothecae, vel hospitali academiae adiudicetur.

Si iudicis aut delatoris partes desiderentur, in solidum vel orario, vel bibliothecae, vel hospitali adscribantur.

TIT. XXXVII. — *De bidellis et bibliotheca.*

A bidellis munus per se explendum. Duo bidelli praevio diligenti examine destinentur, quorum alter seu maior gymnasiis, alter seu minor bibliothecae vigilem curam impendat, et suum quisque munus per se non per substitutum exerceat, nisi valetudo interpellet, aut cancellarii venia accesserit.

Ad haec officia nullus doctor eligendus. Eiusmodi officia nullus doctor aut magister obtinere possit; si vero ipsi, qui obtinent, vel ad doctoratum vel ad magisterium promoveri voluerint, huiusmodi munere se abdicabunt.

Maioris bidelli munus. Bidellus maior, tam ante quam post meridiem, quamdiu professores academiae lectionibus et aliis litterariis exercitationibus vacant, in ipsâ universitate continenter adsit, et diligenter observet, num eamdem rationem, formam et tempus, ab academiâ sancitum et ordinatum, in docendo professores adimpleant.

Ut vero perspicue et fideliter haec exequatur, librum privatim apud se habeat tot libellis lectivorum dierum compactum, quot sint professores. In singulis singulorum nomina, cathedram, tempus, et quidquid praeterea opus sit, distinctim referat et digerat, ibidemque quotidianos singulorum defectus, vel dimidii horae quadrantis describat, ut inde postmodum, tamquam ex autographo, addito tamen ipsius bidelli iuramento, mulctarum pro ratâ salarii persolvendi ratio ineatur.

Quotannis tabellas lectivorum dierum academiae sumptibus typis impressas a typographo accipiet, et singulis professoribus distribuet.

Bidellus vel in ipsis academiae aedibus

habitet, vel prope academiam, ut facilius suo muneri et promptius satisfaciat. Si valetudine impediatur, bidellus minor eius vicem suppleat, cui proinde mulctarum liber seu codex commendetur, ne tanti momenti res memoriae tantum concredatur.

Minoris bidelli, seu bibliothecarii partes.

Bidellus minor aperiendis et claudendis opportuno tempore gymnasiis praeerit, quae munda et sarctatecta curabit; et, quoties res flagitaverit, praefectum fabricae eâ de re admonebit. Bibliothecae insuper custodiendae onus suscipiat, confecto prius inventario, et datâ legitimâ cautione; quam si praestare renuerit, officium alteri deferatur.

Singulis profestis diebus ad lectionum horas ante et pomeridianas in bibliothecâ praestò aderit, ut, quicumque seu ex professoribus seu scholaribus eò convenerit, quos libuerit libros evolvere possit. Quoties vero haec pratermiserit, nisi legitime fuerit impeditus, cancellarius eumdem duobus regalibus in ipsius bibliothecae compendium mulctabit.

Libros a bibliothecâ nunquam exportari aut extrahi bidellus patiatur, ad quod etiam in praestandâ cautione obligabitur. Si secus fecerit, ad protectorem academiae res deferatur, qui de hac re admonitus, quid facto opus sit, praecipiat.

Singulis annis a cancellario visitanda bibliotheca.

Cancellarius, adscitis magistro theologiae, iuris utriusque doctore, professore rhetorices, et medicinae vel artium doctore aut magistro, qui primo post festum S. Lucae concilio deligendi erunt, bibliothecam quotannis inviset; atque omnes solerter inquirant ex eius inventario, numquid ex libris desit, et an propriorum vice alieni repositi sint, vel singuli suis locis ante dispositi, et quidquid praeterea ad bibliothecae utilitatem noverint pertinere. Singulis visitatoribus regalia quatuor, cancellario octo pendantur, qui curet omnino eiusmodi anniversariam bibliothecae inquisitionem stato tempore renovari.

De bibliothecae praefecto.

Definitorum concilium professorem, vel perpetuam vel temporalem cathedram obtinentem, bibliothecae praefectum ad nutum destinabit, qui bibliothecam crebrò adire, et sollicite curare debeat ut muneri suo bidellus satisfaciat, ut librorum usus omnibus expedite pateat, et, quae hac de re constituta sunt, omnino retineantur. Visitationi anniversariae ipse quoque bibliothecarius intererit; necnon stipendium, quod ceteris penditur, percipiet, praeter tres libras eidem in singulos annos attributas.

Pecunia in coëmendis libris insumenda.

Singulis annis usque ad vigesimum academiae libris coëmendis centum libras, deinceps vero unoquoque anno viginti libras expendet. Ut autem, qui comparandi [1] sunt libri, singulis universitatis facultatibus congruentes respondeant, cancellarius singulos uniuscuiusque facultatis doctores seu magistros hac de re consulere debebit.

TIT. XXXVIII. — *De caeremoniarum magistro.*

Quis in caeremoniarum magistrum eligendus.

Concilium definitorum, accurato competitorum examine praemisso, eum eligat magistrum caeremoniarum, qui non illiberali opificio, nec civitatis aut alterius personae famulatui sit addictus, sed qui academiae mores, ritus, consuetudines apprime noverit et solerter percalluerit; ut probe per se ipse, non per substitutum, nisi quando legitime impediatur, officium suum adimplere possit.

Et quod illius sit officium.

In omnibus praeterea publicis academiae fuctionibus, sive litterariis, sive quibuscumque, adesse teneatur, virgam manu gestans aureo universitatis stemmate insignitam, ut singulae ipsius ductu rite et de more peragantur; ne in consessibus academiae praestitutus sessionis ordo confundatur, neve in conferendi doctoratus solemniis, aut eiusmodi aliis, ullus ex doctoribus seu magistris, nisi doctorali sive magistrali veste intersit, neque inter doctores extranei admittantur, exceptis Hispaniae magnatibus et proceribus.

In consuetis academiae celebritatibus, quibus singillatim doctores intersunt, veluti cum ad vacantes cathedras publicae lectiones habentur extempore, doctores eosdem a theatri ianuâ ad subsellia usque comitetur, qui pariter unâ cum magistro silentii

[1] Edit. Main. legit *comporandi* (R. T.).

eodem obsequio cancellarium prosequatur, quotiescumque ille ad academicos huiusmodi actus praesentiâ suâ accesserit.

Si quando personam aliquam regiâ dignitate praecellentem Cervariam adventare contigerit, tota academia eodem ordine, quo in doctoratuum solemnitatibus incedit, debitam illis [1] honoris et officii reverentiam exhibeat.

Academia ad invisendas personas in excellenti aliquâ dignitate constitutas certos ex professoribus commissarios allegabit: videlicet ad magnates Hispaniae quatuor, duos vero ad praefectos militiae generales aut regios senatores, vel ad alios quos eodem honoris officio dignos censuerit.

Ad eminentissimos S. R. E. cardinales octo, ad archiepiscopos sex, ad episcopos quatuor, duos ad praefectos generales regularium Ordinum.

Cancellarius in concilio academico professores allegandos deligat, quos duo bidelli, caeremoniarum magister, et reliqui academiae officiales, ut moris est, comitentur.

TIT. XXXIX. — *De magistro silentii.*

Quid a silentii magistro sit praestandum.

Magister silentii, singulis academiae profestis diebus, ab initio lectionum, vestibula et atria gymnasiorum circumeat, rixantes scholares deterreat et in officio contineat, et vociferantes, qui legentibus obstrepunt, componat aut coërceat, ut res litteraria qua par est tranquillitate pertractetur; quod si quis eidem monenti et imperanti resistere ausus fuerit, ab academiae iudice puniendus erit. Reliquis etiam solemnioribus academiae actibus idem intererit, ut, quoties et ubicumque oportuerit, ministerio suo fungatur.

Si, quae sui sunt muneris, non accurate praestiterit, eâ de re caeremoniarum magister cancellarium admoneat, qui illius incuriam cognoscet, et in eumdem animadvertet. Porro autem quemadmodum hic a definitorum concilio eligendus erit, ita eiusdem concilii placito ab officio removeri poterit.

1 Potius lege *illi* (R. T.).

TIT. XL. — *De horologii academiae custode.*

Minister idoneus ad horologii custodiam a definitorum concilio constituatur, qui illud diluculo et post meridiem diebus singulis invisat, ut paribus intervallis horas indicet, et ad campanae sonitum designet; cuius regulam sibi proponant professores, ut praefinitum ab academiâ docendi tempus legitime metiantur.

Quid a custode horologii.

Horologii custos campanam pulset pro solemniis in academiae sacello celebrandis. Sedem locumque, ubi illud situm est, sartum tectum curet, et, quoties opus fuerit, eâ de re fabricae praefectum admoneat. Si muneri suo satis non fecerit, fabricae praefectus ad definitorum concilium deferat.

TIT. XLI. — *De scholarum scopatorio.*

Definitorum concilium aliquem destinandum curet, qui mundandis et verrendis scholis incumbat, quod quidem semel in hebdomadam praestabit tempore lectivo, semel vero in mensem tempore feriato, ne situ foeda aut obsoleta sordescant; quique etiam tam ante quam post meridiem ante lectionum tempus gymnasia et cathedras circumspiciat, ne quod offendiculum mox lecturos moretur aut praepediat. Si negligenter munus suum agat, bidellus alter rem cancellario denunciet, qui pro incuriâ mulctam irrogabit.

TIT. XLII. — *De academico sacello.*

Ex quatuor capellaniis academiae sacelli, quartam, quae maior est, presbytero ad arbitratum suum rex destinabit; ad tres autem reliquas obtinendas idonei presbyteri ab universitatis concilio, ex ipsis, si fieri possit, academiae scholaribus, deligantur, quibus ex eiusdem universitatis redditibus congruens annuum salarium attribuatur; videlicet, centum cinquaginta librae capellano maiori, reliquis tribus centum librae singulis; nec poterunt nisi ex causâ legitime removeri.

Ad maiorem capellaniam sacelli academici presbyter a rege, ad celeras ceteri ab universo concilio destinandi.

Alter ex capellanis sacrarii aedituus constituatur, qui, cautione praestitâ, et addito de iis, quae ad officium suum pertinent rite

De sacrarii aedituo, eius officio et mercede.

peragendis iuramento, vasa sacra, vestes, et reliquam sacrarii supellectilem inventario descriptam, qua par sit decentiâ et munditiâ, curandam et custodiendam suscipiat, et singula, quae missis celebrandis necessaria sunt, praeparet ac disponat. Huic etiam ex academiae proventibus congrua merces assignabitur, triginta nimirum librae die Natali Domini, totidemque die Natali S. Ioannis Baptistae.

De caereis, eorumque impensis.

Caerei ad sacelli solemnia necessarii ex academiae censu, non sacristae impensis, comparentur. Hi vero sumptus ad protectoris academiae voluntatem faciendi et moderandi erunt, fietque solutio per mandatum ab ordinario sacelli visitatore subscribendum.

Sacrista clericum praeficiet, qui missis celebrandis ministret et sacrario inserviat; cui, praeter vestem ministerio congruentem cum superpelliceo, quinquaginta regalia in Natali Domini, totidemque in festo Nativitatis S. Ioannis Baptistae erogentur.

Missae quotidie celebrandae.

Presbyteri capellanias praefatas obtinentes, quotidie missas in academiae sacello celebrare teneantur horis pro maiori opportunitate professorum et scholarium a cancellario praefigendis.

Pro quibus applicandae.

Missae applicentur pro rege eiusque in regno successoribus, pro academiae benefactoribus eiusdemque incremento, et in saniori doctrinâ, omnibus reiectis erroribus, firmitate; reservatâ intentione ipsis presbyteris duobus tantum ad libitum diebus in singulas hebdomadas. In eo tamen missarum numero computentur illae, quas in professorum et doctorum funere celebrari sancitum est.

Anniversaria pro rege Philippo V.

Iusta anniversaria serenissimo Hispaniarum regi Philippo V, Cervariensis huius universitatis parenti et fundatori praeclarissimo, maximâ, ut par est, clebritate perpetuò imposterum in academiae sacello persolvantur.

Capellanorum onera.

Capellani solemnibus, quae in sacello academiae celebrantur, quibuscumque festis intersint: videlicet, in die S. Lucae; in commemoratione anniversariâ pro academicis defunctis, in solemni octavâ Conceptionis B. Virginis Mariae, in festo Corporis Christi, et aliis pro tempore indicendis; atque illis proinde, ultra salarium annuum, quinquaginta regalia in Natali Domini, et totidem in festo Nativitatis S. Ioannis Baptistae dependantur.

Tabella ad sacristiam affixa tam capellanos, quam sacristam et clericos, quid et quo tempore pro munere praestare debeant, descripto palam admonebit.

Antiquior theologiae professor sacelli ordinarius visitator.

Antiquior theologiae professor singulis mensibus academiae sacellum invisat, solerter inquisiturus num cappellani et sacrista, quod suum est, accurate perficiant; eâque de re, si opus fuerit, cancellarium admoneat, qui unâ cum theologo visitatore et utriusque iuris professore perpetuo semel quotannis sacellum adeat, universaque et singula, quae illud spectant, diligentiori examine perquirat.

Magistro theologiae, visitatori ordinario, in festo Nativitatis Domini gallinae duodecim attribuentur.

Tit. XLIII. — *De primicerio.*

A quibus creandus primicerius.

Definitorum concilium, quod post festum S. Lucae convocabitur, sacris ante in academiae sacello de implorando divini Spiritus numine rite peractis, primum ex theologorum collegio, tum reliquis deinceps annis iuristarum, medicorum, philosophorum, primicerium creabit, qui secundus a cancellario solemnibus, quae in ipso academiae sacello celebrantur, festis praesit, atque provideat ut accurate et iuxta ritum universitatis peragantur, quique pecuniae eâ de causâ expendendae rationem habeat, quae praesentibus distribui solet: duo nempe regalia singulis doctoribus, singula singulis ministris, primicerio et cancellario quatuor, dummodo praesentes fuerint, dispertiendam[1] curet, ut nihil inde detrimenti aerarium academiae patiatur.

Si res eiusmodi emerserit in negotiis a primicerio transigendis, quam ipse academiae consultatione dignam censeat, a cancellario definitorum concilium (in quo etiam

1 Forsan *dispertienda* (R. T.).

post cancellarium sedem habeat) congregari exponant, ut, quod ratio suggesserit, decernatur.

Solvendi mandata pro expensis ad solemnia faciendis, praeterquam ab aliis, ut cautum fuit, a primicerio etiam subscribantur. Quod si aliter ab eo oeconomo in reddendis rationibus exhibita fuerint, tamquam illegitima apud ratiocinatores reprobentur.

Tit. XLIV. — *De festo Conceptionis B. M. V. et eius solemni ogdoade.*

Quo tempore huiusmodi celebranda festivitas.

Quotannis tempore Ascensionis Domini et Pentecostes celebritatem intercurrente, vel post octavam Corporis Christi, si ita pro ratione temporis opportunum videatur, tota academia festum Conceptionis beatissimae Virginis, universitatis huius tutelaris et titularis, sacro octo dierum curriculo academicis plausibus concelebrabit.

Octo illis diebus theses proponendae.

Academiae concilium a primordio mensis ianuarii quatuor professores, binos videlicet pro sacris functionibus, binos autem pro academicis accurate dirigendis, destinabit; singulis autem octavae diebus omnium scientiarum academiae professores, octo alumnis ex academiae praescripto, qui praecipuum ingenii specimen praesetulerint, ad generales theses pro suggestu propugnandas omni curâ et studio delectis, patroni assideant; ex alumnis autem egeni et pauperes praeferantur.

Orationes in laudem Conceptionis M. V. legendae.

Singulis diebus, priusquam huiusmodi theses propugnentur, orationes in laudem immaculati Conceptus Virginis matris Mariae a grammaticae vel humaniorum litterarum cultoribus publice habeantur, ab ipsis vel grammaticae vel humaniorum litterarum professoribus elucubrandae, ex quibus tres latino, quarta hispano carmine, tres aliae rursus solutâ oratione, et postremo una graeco idiomate.

Quo ordine proponendae theses.

Theses in hoc solemni octo dierum spatio propugnandae, ex theologiâ, iure canonico, iure civili, medicinâ et artibus seligantur. Professores ex ordine praesidebunt; videlicet pro artibus, septem ipsarum artium professores ac philosophiae moralis et matheseos praelector; pro medicinâ, sex medicinae et chirurgiae professores; pro iure civili, primarii pandectarum et codicis, et vespertini Digesti veteris et voluminis; pro iure canonico, primarius et vespertinus decretalium, decreti Concilii Tridentini, Sexti et Clementinarum; pro theologiâ eiusdem facultatis professores. Singulis octavae diebus hic ordo servandus erit: nimirum tribus prioribus diebus tres theologiae professores, videlicet primus ex scholâ S. Thomae, secundus ex doctrinâ Scoti, tertius ex sententiâ doctoris Suarez; sed tertio quoque anno, loco professoris theologiae ex doctrinâ Scoti, professor artium eiusdem sententiae, uno ex tribus octavae postremis diebûs, substituatur; die quartâ unus ex iuris canonici professoribus; die quintâ ex iuris civilis; die sextâ unus ex medicinae vel chirurgiae professoribus; septimâ et octavâ die vel duo artium professores, vel moralis philosophiae professor cum altero artium. Secundo vero quoque anno cedentibus alternatim professoribus, altero artium sententiae S. Thomae, altero vero Suarez, alterutrius locum matheseos professor obtinebit.

Adversus harum thesium propugnatores ii dumtaxat, qui doctorali seu magistrali laureâ decorati fuerint, argumenta proponent. Verumtamen in utroque iure postremus arguendi locus temporalibus etiam professoribus, doctoratum licet non adeptis, concedi poterit.

Pensiones singulis solvendae.

Singuli patroni regalia viginti; sex autem argumenta proponentes; regalia itidem viginti grammaticae et rhetoricae professores accipient; alumnis autem, qui panegyrim recitaverint, gratis cursuum probationes et matriculae pro toto studiorum curriculo concedantur.

Tit. XLV. — *De funere academicorum.*

Singulis professoribus vitâ defunctis in sacello universitatis sacris solemnibus, professorum et doctorum interventu, iusta persolvantur, et missae insuper viginti quatuor pro uniuscuiusque animâ celebrentur. Cancellarii vero funus parentali etiam oratione, ab oratoriae artis praeceptore, cui consuetum honorarium munus attribuetur, elucu-

brandâ et enunciandâ decorabitur, et omnibus quae in academiâ moris sunt, supremis officiis. Pro quibuslibet aliis doctoribus seu magistris, quos vitâ functos constiterit, duodecim in eodem sacello missae applicentur.

Tit. XLVI. — *De nosocomio, sive hospitali universitatis.*

De nosocomii presbytero eiusque officio.

Hospitalis regimini presbyter idoneus ab academiae concilio praeficiatur, cui ex inventario committatur universae supellectilis cura, quique seduló animadvertere debeat, ut scholares infirmi non aliter, quam sanctionibus cautum est, recipiantur; ut nimirum testimonium matriculae et paupertatis exhibeant, eosdemque contagione non laborare primarius medicinae professor attestetur. Post diem naturalem receptos sacramentali poenitentiâ expiandos curet; morbo autem ingravescente, sui muneris erit, nihil, quod in supremo illo discrimine christiana institutio praecipit, ad animarum salutem negligere.

Singulorum nomina, patriam diemque receptionis in codicem ad id paratum referat, ibidemque describat, quidquid in veste vel aliâ quavis re secum attulerint, ut ipsis pristinam valetudinem adeptis restituatur. Quod si obierint, de re huiusmodi ad cancellarii placitum, nisi prius id aegroti constituerint, disponatur.

Medico et chirurgo infirmos visitantibus presbyter hospitalis praefectus intersit; itidemque cum cibus ipsis ministratur.

Ex annuo academiae censu, centum quinquaginta librarum stipendium ipsi assignabitur; et quidquid praeterea pro aegrotis salubrius alendis, curandis et sustentandis opus fuerit, suppeditetur.

De praefecto et visitatore.

Praeterea concilium academicum quotannis post festum S. Lucae perpetuum eligat professorem, qui crebrò, aut semel in hebdomadam, academiae nosocomium inviset, ut, quae ad eiusdem regimen ipsius universitatis legibus comparata sunt, diligentius exequantur. Ipse vero scholasticus singulis annis cum duobus medicinae professoribus eòdem accedat, ut praefecto pariter et visitatore praesentibus universa singillatim discutiat et seduló exploret.

Praefectus et visitator personam idoneam, aut duas, si urgeat necessitas, ad hospitalis ministerium constituant, quae reficiendis aegrotis cibos praeparet, ceteraque huiusmodi munera diligenter adimpleat, a qua presbyter in dies singulos de expensis rationem repetat, quam ipse in singulas hebdomadas visitatori reddat, quem etiam praecipue de extraordinariis et non modicis impensis consultet.

De hospitalis supellectili.

Hospitale octo saltem aegrotis commode alendis et sustentandis paratam habeat supellectilem, vel etiam duodecim si ita ab academiae consilio decernatur.

Visitatori hospitalis ordinario in festo Natalis Domini viginti quatuor gallinae tribuantur.

Tit. XLVII. — *De domibus conducendis, et convictorum regimine.*

Domus locandae per aestimatores a scholastico eligendos.

Qui studiorum causâ ad hanc Cervariensem academiam adveniunt, domos oppidanorum conducere, vel privatis pactionibus, vel certâ pensionis lege cum locatoribus convenire non possit, sed res omnino per aestimatores ad id peculiariter destinatos transigatur.

Scholasticus igitur quotannis opportuno tempore duos eligat honestos et integritate conspicuos viros ex hac civitate non oriundos, qui non alicuius gratiâ, non privato studio vel odio, aut proprii emolumenti cupiditate impulsi, sed iustitiae dumtaxat et conscientiae ac veritatis sibi normam proponentes, domorum situm, magnitudinem, qualitatem rite ac fideliter inspiciant, et de huiusmodi locationibus iudicium suum pronuncient, ac per notarium in acta referendum curent. Quod si discordes in iudicio vel aestimatione fuerint, iis adiungatur rector collegii Societatis Iesu, vel guardianus Capuccinorum, ut hoc moderamine adhibito maioris partis iudicium observetur. Si vero vel locator, vel eius nomine alius quispiam, praeter aestimationem modo praescriptam, maius aliquod pretium a conductoribus accepisse deprehendatur, quadruplum in usum

hospitalis academiae persolvet. Itidem si conductores damnum aliquod, vitium, aut iacturam aedibus intulerint, praestari ab illis omnino curent aestimatores.

Sine cancellarii consensu scholares hospitio non recipiendi.

Nemo sine cancellarii veniâ scholares suas in aedes hospitio excipiat; quod tamen professoribus sacerdotibus, omnibusque licebit, qui scholares intra quartum cognationis gradum sibi coniunctos accipere velint.

Si academici, et ii qui foro academiae non gaudent in earumdem aedium conductione concurrant, academici praeferantur.

Singulis quoque annis de mense augusti iidem aestimatores coram cancellario stipendium vel menstruum vel annuum a scholaribus, qui in privatis oppidanorum aedibus hospitantur et victitant, persolvendum iudicabunt; hoc vero, circumstantiis omnibus rite inspectis et observatis, pro diversâ studentium conditione diversimode constituent, primae videlicet, secundae et tertiae classis, et ineunte mense septembris eiusmodi taxa publicanda erit. Quod si aestimatorum opiniones discrepant, eas dirimet suâ sententiâ cancellarius.

Æstimatoribus et notario quotannis viginti librae ex aerario dependantur.

De baccalaureis convictores alentibus.

Si quis academiae baccalaureus viginti quinque annorum maior, vitâ, moribus, honestate ex duorum propriae facultatis professorum testimonio probatus, desideret iuxta collegii consuetudinem et normam domum suam ad suscipiendos et alendos convictores instruere et comparare, veniam in scriptis a cancellario impetrabit; quod fieri poterit a festo Nativitatis S. Ioannis Baptistae ad totum usque mensem augusti. Utque securius morum honestati, studiorum progressui et pietati convictorum consulatur, quod eâ de re academiae legibus sancitum est, se omnino servaturum obstringet. Quoniam vero plurimum conducit ad morum disciplinam, ut scholares non solum publico, sed etiam privato regimine contineantur, assidue apud eumdem tutorem cibum sument et pernoctabunt, atque eiusdem auctoritati in omnibus subiacebunt.

Baccalaureo plures quam duodecim convictores non liceat admittere, eosque non diversarum facultatum, sed vel utriusque iuris, vel theologiae, sive medicinae aut artium studiosos; vel germanos et eiusdem familiae; nec famulâ uti, nisi veniam de scripto a cancellario eiusve iudice impetrarit.

Pro stipendiis etiam a convictoribus in mensem aut annum baccalaureo tutori persolvendis aestimatores a cancellario destinati taxam conficient.

Baccalaureis convictores educantibus quid dandum, praestitâ tamen cautione.

Universitatis oeconomus, de mandato cancellarii per secretarium subsignato, singulis baccalaureis, qui facultatem de scripto alendi et educandi convictores obtinuerint, quinquaginta libras pro annonâ comparandâ impertietur; cautione tamen ab eisdem acceptâ, se aequalem summam ad praestituta tempora in aerarium reposituros: videlicet viginti quinque libras ad Natalem Domini, et reliquas viginti quinque libras ad festum S. Ioannis de mense iunii.

Cancellarius eiusdemque iudex convictorum aedes invisent et sollicite incumbent ut legitime, quod sancitum est, observetur; ac praecipue, ut infra praescriptarum regularum norma ad unguem servanda custodiatur.

Regulae servandae a baccalaureis eiusque convictoribus.

I. Baccalaureus singulorum convictorum, quos receperit hospitio, nomina, patriam, parentes, aut ipsorum curatores, in codicem describat.

II. Convictor initum semel in baccalaurei aedibus hospitium, nonnisi post confectum annum relinquet, dummodo causa huiusmodi non intercedat, quam cancellarius iustam comprobarit.

III. Convictores consuetis horis communi mensae unâ cum baccalaureo, valetudine non impedito, accumbent.

IV. Baccalaureo convictorum tutelam et regimen deserere non liceat, quin duos ante menses hac de re cancellarium admonuerit, veniamque ab eo petierit; qui, si aequum visum fuerit, petitioni huic indulgebit.

V. Idem nunquam ab hac civitate sine cancellarii veniâ proficiscatur.

VI. A die S. Lucae usque ad diem primum mensis martii post horam sextam vespertinam baccalaureus ianuam aedium

principalem obserari mandabit; exinde vero usque ad idem S. Lucae festum horâ nonâ. Ianua semel occlusa per totam illam noctem nunquam reserabitur, nisi repentina et inopinata alicuius aegroti necessitas aliter cogat, vel aliquis ex convictorum cognatis ad Cervariae civitatem noctu superveniat.

Convictoribus noctu ab aedibus abesse nullimode concedendum.

Legem hic praescriptam semel in mense post prandium vel coenam convictoribus praelegere baccalaureus teneatur. Baccalaureus nonnisi ex rationabili causâ, de qua sibi constet, aliquem ex convictoribus noctu ab aedibus abesse patiatur. Si quis vero per tres noctes abfuerit, hac de re cancellarium certiorem faciat, qui, causis absentiae cognitis et rigorose discussis, convictori, prout ius fasque fuerit, vel ignoscet, vel in eumdem animadvertet. Quod si baccalaureus id neglexerit, primâ vice decem libras, secundâ viginti hospitali applicandas in mulctam dependet.

Diligenter idem baccalaureus observet, num consuetis horis convictores studio impendant, simulque eos admoneat ut frequenter et accurate lectionibus academicis intersint. Nunquam aleâ aut talis ludere patiatur; semel tamen in hebdomadam, ac diebus festis, tempore ad litterarium pensum non destinato, alumnos convenienti ludo exerceri permittet.

Suspectaeque feminae a viciniâ removendae.

Feminas, praesertim suspectas, ab aedibus, ubi alumni habitant, procul arceat; si quid vero horum praetermiserit, a cancellario, prout aequum visum fuerit, punietur.

Tit. XLVIII. — *De academiae domicilio et eiusdem octoginta convictoribus.*

Ædes ad latera frontispicii academiae constitutas, alteras cancellarius, alteras iudex inhabitet. Quae a tergo aedificii sunt, alteras alguasilius scholastici et magister silentii, alteras bidelli occupent.

Editior domicilii pars gymnasiis academiae superimposita, reservato ad nosocomii usum opportuniori loco, pro octoginta scholaribus, ipsius universitatis impensis et curâ alendis atque educandis, constituetur.

Convictores quibus ex locis assumendi.

Hi porro ex toto Cataloniae principatu eligendi et assumendi erunt: decem videlicet ex archiepiscopatu Tarraconensi, cui archipresbyteratus Agerensis et quodvis aliud nullius dioecesis territorium, pro huius dumtaxat sanctionis effectu, annexum censeatur, totidemque ex singulis aliis episcopatibus; ex denis vero pro quibusque philosophiae, medicinae, iuris civilis, sacrorum canonum et theologiae studiis bini assumantur.

Ad quos illorum spectet nominatio.

Archiepiscopus Tarraconensis, episcopi Barchinonensis, Gerundensis, Ilerdensis, Dertusensis, Urgellensis, Vicensis et Caelsonensis, aut, sede vacante, capitulorum vicarii generales, decem scholares nominent, ex suâ quisque dioecesi oriundos, legitimis et honestis parentibus natos, optimis moribus et indole praeditos, quos suis litteris scholastico academiae commendabunt, ut in academiae domicilium recipiantur; quò recepti et cooptati, tenue quoddam subsidium persolvant, scilicet viginti libras ad festum S. Lucae, et totidem ad festum dominicae Resurrectionis, ut sumptus, quos pro iis alendis et sustentandis academia facit, aliquâ saltem ex parte releventur.

A cancellario vivendi norma illis danda.

Cancellarius, de consilio professorum primarias cathedras in academiâ regentium, instituti rationem, vivendi normam, modum et formam, convictoribus praescribet, quorum regimini aliquis ex professoribus, qui clericus sit non coniugatus, praeficietur.

Tempus convictus.

Huiusmodi convictores spatium temporis praefinitum habeant, quamdiu academiae hospitio et convictu uti possint: artium videlicet cultores in triennium vel in quadriennium, addito nimirum, pro eorum libito, quarto philosophiae moralis anno, vulgo de passantiâ, et ad totum deinceps facultatis, quam elegerint, conficiendum cursum, ac etiam ad licentiae gradum obtinendum; medici in quadriennium dumtaxat; iuris utriusque cultores in sexennium; theologi in quinquennium.

Si artium studiosus, post confectum dialecticae cursum, ad iurisprudentiam se conferat, aut, post artium triennium, vel theologiam vel medicinam aggrediatur, to-

tum quadriennium pro artibus sibi concessum confecisse censebitur, adeo ut pro aliâ facultate addiscendâ diutius, quam praescribitur, eo praetextu morari non possit.

Altero e collegio discedente, alter succedat.

Quotiescumque aliquis, qui pro artium studio inter convictores adscriptus sit, e collegio egressus fuerit, alius item pro eâdem facultate in eius locum succedet. Quod et in ceteris facultatibus perpetuò servandum erit, sive quis totum tempus sibi attributum expleverit, sive dimidiatum aut intercisum reliquerit.

Cancellarius, cum convictoris locus vacaverit, praesulem, ad quem pertineat, conscium reddat, ut successorem ad annum mox secuturum praemittat.

Si quis in anni spatium ex quavis causâ a convictu abfuerit, ipsius locus a successore occupetur.

Qui expellendi.

Qui ad studium, ut par est, non incubuerit, aut mores suos, ut hos decet convictores, ad honestatis regulas et academiae praescripta non conformarit, citra spem veniae expellatur; quod cancellarius, prout sua fides et conscientia suaserit, rigorose praestabit.

Convictores secundum facultates distribuendi.

Convictores non secundum dioeceses, sed secundum diversas facultates, quibus operam dabunt, in diversas classes distribuantur: videlicet, artium, medicinae, iuris canonici, iuris civilis et theologiae, ex quarum classium singulis ille, qui ceteris praecellet, earumdem decanus a cancellario constituatur.

Ædium divisio.

Professori, collegii praefecto et facultatum decanis melior et opportunior aedium pars prae ceteris convictoribus ad incolendum assignabitur.

Convictores eiusmodi academicâ veste, quâ scholares ceteri, induantur: insuper vero academiae stemma ex serico contextum vesti ad pectus affixum gestabunt.

Ex convictoribus octo seligendi ad defendendas theses in octavâ Conceptionis M. V.

Alternis annis ex octoginta academiae convictoribus octo seligantur, qui in solemni purissimae Conceptionis B. V. Mariae octavâ theses publice defendant, et in plerisque aliis academiae actibus et functionibus inter omnes universitatis alumnos primas teneant.

Tit. XLIX. — *De praefecto sive oeconomo fabricae academiae.*

A concilio definitorum seligendus oeconomus.

Concilium definitorum, quod post festum S. Lucae cogetur, unum ex professoribus cathedras perpetuas obtinentibus constituet qui, quotiescumque oportuerit, per bidellos admonitus, quidquid in academiae sive gymnasiis sive aedibus reficiendum, reparandum restituendumve fuerit, quamprimum oportune perfici curabit. Opifices autem ab eodem concilio ad huiusmodi ministerium destinatos adhibebit, quibus nullum salarium praeter mercedem laboris impensi assignandum erit.

Mandata solvendi a praefecto fabricae subscribenda.

Praefectus fabricae calcem, ligna et quodlibet caementi genus (etiam sub hoc obtentu, ne videlicet sita pereant) citra definitorum consensum et legitimam praestitam cautionem, nec commodare nec mutuo dare possit; ac etiam definitores adire teneatur, si expensae immodicae fieri debeant. Mandata solvendi, quae ad fabricae praefecturam spectent, ut rata sint et legitima, praeter obsignationes consuetas et praescriptas, ab ipso praefecto subscribantur.

Ab eodem praefecto coram definitoribus singulis annis reddenda ratio.

In concilio definitorum ante festum S. Lucae praefectus fabricae sui muneris rationem reddet; sique eisdem definitoribus praefecturae tempus prorogari utile atque opportunum visum fuerit, proxime cogendo concilio in eâdem praefecturâ confirmabitur.

Fabricae praefecto perdices duodecim et totidem gallinae in Natali Domini attribuentur.

Tit. L. — *De veste et honestate academicorum.*

Scholaribus vestium luxus et armorum delatio interdicenda.

Scholares omnes talari veste vel nigrâ aut subfuscâ, nunquam sericâ aut pretiosâ, decenter induantur, nec luxum aut fastum praeseferant, sed modeste, ut academicos decet, ubique se gerant. Mulieres aut inhonestas aut utcumque suspectas nec apud se retineant nec invisant. Praetor autem Cervariae, si quam impudentem et manifestam deprehenderit, statim a toto suae iurisdictionis territorio exterminabit, idque ad solius cancellarii requirentis informationem

praestare teneatur; scholaribus nec interdiu nec noctu arma gestare, aut apud se habere liceat.

Quae ab eis fugienda.

Hinc cauponas et popinas non adeant, nec crapulae ac commessationibus assuescant, et ab iniuriis et contumeliis inferendis, libellis famosis edendis, unde vel persona derisui seu ludibrio exponatur, vel alicuius existimatio aut fama laedi possit, omnino abstineant, super quibus vigilem omnino curam operamque cancellarius impendat, ut in omnibus futura huiusmodi damna, quâ par est diligentiâ, provideat et caveat. Iniurias autem et contumelias, si forte (quod absit) illatae fuerint, debitis poenis coërceat.

Scholaribus usus ensis omnino interdicendus.

Qui doctoratus lauream non obtinuerit, doctoralem vestem adhibere non possit, neque usus ensis, huius academiae gradu decoratis concessus, vel ad artium magistros vel ad cuiuscumque facultatis licentiatos extendatur. Scholaribus vero cuiuscumque conditionis aut gradus ensem gestare omnino interdictum sit.

Nullatenus scholaribus iudici saeculari noctu se se comites addere licebit; quod si unquam commiserint, ab academiâ eiicientur. Itidem nunquam per plateas et compita larvati incedent: primâ vice decem diebus in carcere detineantur; secundâ viginti; tertiâ ab Urbe expellantur. Cervariae praetor larvarum usum nunquam permittat; nec ipse, aut cancellarius scenicos actus, aut histrionicos, praesertim a festo S. Lucae ad festum S. Ioannis de mense iunii. Scholaribus non liceat infantes de baptismo suscipere, nec rhedas, currus, sellas gestatorias, lecticas habere, aut equos alere, sed pedibus iter faciant, quoties ad academiam ire pergunt. Si secus fecerint, decem librarum mulctam subeant.

De ludis scholaribus permittendis.

Per plateas et compita civitatis a ludis etiam licitis cavebunt scholares, alioquin per sex dies in carcere detinendi erunt. Festis tamen diebus extra muros, aut alio convenienti loco, se ludo animi causâ oblectare poterunt, dummodo ultra regalis dimidium non deponant; ab aleis vero et talis perpetuò abstineant.

Scholaris poterit conditione repetere, quidquid pro ludo praeter octo regalia exsolverit; quod si solutio facta non fuerit, creditori actio denegetur.

Nullus Cervariae oppidanus aut incola domum suam pro ludo palam exercendo comparatam exhibeat, mille alioquin regalium mulctam subiturus academiae bibliothecae assignandam.

Scholarium contractus irriti.

Scholaris, qui vel sit filiusfamiliâs, vel suo adhuc curatori subiaceat vel subiacere possit, tametsi vigintiquinque annorum maior fuerit, si quid per se vel per alium aut emerit aut mutuo acceperit, irritum et inane censeatur, atque iudicii limine creditor repellatur, nisi contractui ineundo iudicis academici notio et auctoritas intercesserit.

Infamia notati non admittendi.

Cancellarius eiusque iudex nunquam scholis interesse patiantur iuris aut facti infamiâ notatos, sed eos expellant, et ex albo etiam academiae expungant.

Professores vero omnes ita se gerant vitâ, moribus, incessu, gravitate, virtute, ceterisque animi dotibus, ut ex iis alumni, velut ex uno fonte, non tam doctrinae praecepta, quam probitatis documenta hauriant.

Tit. LI. – *De privilegiis academicorum.*

Academici a vectigalibus non secus ac ceteri ecclesiastici immunes.

Huius academiae doctores, magistri, licentiati, baccalaurei, scholares, officiarii eisdem gaudeant regiis privilegiis, honoribus, praerogativis, gratiis, immunitatibus, quibus in academiâ Salmantinâ, Complutensi, Vallisoletanâ et Oscensi huiusmodi personarum classes perfruuntur et gaudent. Quibus praeterea, quamdiu in academiâ vel doctrinae vel ministerii causâ versantur, quemadmodum ecclesiastici Cervariae, et ipsi a vectigalibus, quae cives magistratui aut civitati Cervariensi persolvunt, immunes erunt. Verumtamen circa vinum, oleum ceteraque ad victum et annonam pertinentia coëmenda, eâdem lege, qua ceteri, obligentur, dummodo in hisce eodem etiam quo ecclesiastici iure censeantur.

Tit. LII. — *De redditibus academiae, ratiociniis et administrationis formâ.*

Redditus omnes

Omnes redditus et proventus, bona, cen-

etc. in codicem referendi.

sua, resque frugiferae, quae vel in praesentiarum possidet vel imposterum academia possidebit, ordine digesta, in codicem ad id paratum distincte referantur, ex quo vel locandarum rerum, vel rationum subducendarum regula sit in promptu.

Quatuor eligendi ratiocinatores ad cognoscendam exhibitam ab oeconomo rationem.

Ex reddita autem, qui aere alieno et oneribus dissolutis annuatim supersit, res stabiles et frugiferae comparentur. Bona stabilia praesertim alienare academia proprio iure nequaquam possit. In concilio definitorum, quod post festum S. Lucae convocabitur, doctores quatuor sive magistri eligantur, ex quibus duo saltem professores sint, qui perpetuam cathedram obtineant, duo vero in canonico vel civili iure doctores, quorum officium in biennium duret, ita tamen, ut, binis remotis, bini rursus in singulos annos assumantur. Hi vero doctores seu magistri quotannis mense septembris coram scholastico, academiae scriba interveniente, exhibitam ab oeconomo seu administratore accepti rationem cognoscent et ponderabunt. Scholasticus, scriba et praefati quatuor ratiocinatores summâ sedulitate tanti momenti rem pertractabunt, ne propter eorum negligentiam aliquid academiae detrimentum patiatur.

Praemium ratiocinatorum, cancellarii et secretarii.

Inter cancellarium, ratiocinatores et secretarium, absoluto ratiocinio, centum librae ex aequis partibus distribuantur; duplex tamen portio cancellario tradatur.

Secretarius illis rationem reddere debet.

Academiae secretarius alternis mensibus, quidquid in academiae compendium vel ex collatione graduum vel ex cathedrarum adeptione aut aliis id genus iuribus ad eamdem pertinentibus collegerit, apud eosdem profiteri, et de singulis rationem reddere teneatur.

Syndicus quoque senis quibuscumque mensibus.

Syndicus pariter senis quibusque mensibus hoc idem de mulctis seu poenis pecuniariis, sive a scholastico eiusve iudice, sive per statuta inflictis a se vel exactis, aut ex officio exigendis, praestabit. Praeterea, post redditas ab oeconomo rationes, quidquid ex redditibus exigendum supersit, prout sui muneris est, quantocius exigere non praetermittat.

Tit. LIII. — *De academicâ typographiâ.*

De typographiae praesidentibus.

Alternis annis definitorum concilium duos eligat professores, alterum perpetuum, temporalem alterum, quibus typographiae procurandae onus et cura incumbat, quique diligenter attendant num typographus, qui vel universitatis nomine, vel conductionis titulo excudendi munus susceperit, suo muneri probe satisfaciat; accepti et expensi tabulas digerant, et ab eodem typographo rationes repetant, ut quidquid exigendorum reliqui fiat, quamprimum exigatur: ac census denique ex praeli usu profecti apud oeconomum seu reddituum administratorem deponantur.

Solvendi mandata, pro impensis ad typographiam curandam vel instruendam faciendis, praeter subscriptiones academico iure sancitas, a duobus commissariis subscribantur. Quod item in reddita ex ipsâ tipographiâ percipiendo et in aerarium inferendo servetur. In Natali Domini singulis typographiae commissariis perdices duodecim tribuantur.

Typographi privilegia.

Typographus, dum hanc academiae officinam rexerit, foro et privilegiis academicorum perfruatur.

Tit. LIV. — *De salario professorum cathedras perpetuas obtinentium.*

Ex tribus primariis theologiae cathedris in annuum salarium accipiant singulae biscentum libras . . . . 200 lib.

Vespertinae cathedrae theologiae singulae	150	»
Cathedra sacrorum bibliorum .	150	»
Cathedrae theologiae moralis .	150	»
Cathedrae philosophiae moralis	150	»
Cathedrae primariae iuris canonici et civilis, singulae	450	»
Cathedrae vespertinae iuris canonici et civilis, singulae . . .	400	»
Cathedra decreti	350	»
Cathedra Concilii Tridentini .	300	»
Cathedra primaria medicinae .	380	»
Cathedra vespertina medicinae .	300	»
Cathedra prognosticorum . . .	200	»
Cathedra matheseos	200	»
Cathedra rhetorices	200	»

Cum in solvendo, pro ratâ, salariorum tam professorum quam officialium pars ali-

qua ex hisce mulctarum nomine deducenda erit, annus academicus secundum dies utiles non continuos computetur.

TIT. LV. — *De salario professorum cathedras temporales obtinentium.*

Temporales cathedrae decretalium, Sexti, Clementinarum, necnon institutionum civilium et digesti veteris, singulae . 200 lib.
Cathedra methodi . . . . . 180 »
Cathedra simplicium . . . . 200 »
Cathedra chirurgiae . . . . 200 »
Septem cathedrae artium, singulae . . . . 150 »

TIT. LVI. — *De salario professorum grammaticae latinae et graecae.*

Salaria professoribus linguae latinae et grecae debita rectori collegii S. Bernardi Societatis Iesu persolvenda.

Cathedrae grammaticae latinae et graecae singulae centum libras, quas Cervariae civitas rectori Societatis Iesu collegii S. Bernardi eiusdem civitatis, prout in eorumdem instituto de more cautum est, persolvet, centum videlicet libras mense septembri, centum vero mense decembri, centum mense martio, et centum mense iunio. Quotannis autem mense augusto solutionem hanc, secretario et oeconomo inspectantibus, legitimis documentis cancellario probabit, idque secretarius, ut reliqua professorum salaria, in codicem transcribet.

Cancellarius insuper curet solutiones huiusmodi statis temporibus adimpleri, perinde ac in ceteris professorum salariis.

TIT. LVII. — *De salario officialium academiae.*

Oeconomo salarium a definitoribus assignandum.

Secretarius . . . . 120 lib.
Oeconomus vero salarium, quod ipsi definitorum concilium, consulto academiae protectore, assignabit; nec semel statutum augeri poterit, nisi aliter temporum circumstantiae suaserint, et eiusdem protectoris placitum accedat.
Syndicus . . . . 80 lib.
Magister caeremoniarum . . . 100 »
Bidellus maior . . . . 150 »
Bidellus minor . . . . 100 »
Magister silentii . . . . . 70 »
Bidellus scholarum grammatices 60 »
Custos seu rector horologii academiae . . . . 40 lib.
Scholarum verruus, qui vulgo scopator . . . . 40 »

TIT. LVIII. — *De salario officialium audientiae scholastici.*

Iudex . . . . 250 lib.
Notarius . . . . 50 »
Aguasilius . . . . 100 »
Fiscalis . . . . 50 »
Cursor . . . . 20 »
Custos seu ianitor carceris . . 30 »
Omnia eiusmodi salaria ex redditu academiae, eodemque professoribus et ministris tempore persolvantur.

TIT. LIX. — *De feriis.*

October habet dies feriatos:

18 S. Lucae evangelistae. Hac die fit solemnis studiorum instauratio. Professores academiae, iuxta Concilium Tridentinum, iuramento se obstringunt, et proximâ die lectiones instituunt.
28 Simonis et Iudae apostolorum.

November:

1 Festum omnium Sanctorum.
2 Commemoratio omnium fidelium defunctorum.
25 Catharinae virginis et martyris.
30 Andreae apostoli.

December:

6 Nicolai episcopi et confessoris.
7 Ambrosii episcopi et confessoris, et Ecclesiae doctoris.
8 Conceptio B. M. V.
13 Luciae virginis et martyris.
19 Natalis dies fundatoris academiae, quo etiam prima eiusdem iacta sunt fundamenta.
21 Thomae Apostoli.
25 Nativitatis domini nostri Iesu Christi. Reliqui qui supersunt dies sunt feriati.

Ianuarius:

1 Circumcisio Domini.
6 Epiphaniae Domini.
7 Raimundi de Pennafort confessoris.
17 Antonii abbatis.
20 Fabiani et Sebastiani martyrum.

25 Conversio S. Pauli apostoli.

Februarius:

2 Purificatio B. M. V.
3 Blasii episcopi et confessoris.
24 Matthiae apostoli.

Feriâ secundâ et tertiâ post dominicam Quinquagesimae, et feriâ quartâ Cinerum lectiones vacant.

Martius:

1 Angelorum custodum.
7 Thomae de Aquino confessoris et Ecclesiae doctoris.
12 Gregorii Papae et confessoris et Ecclesiae doctoris.
19 Ioseph sponsi B. M. V.
20 Ioachim confessoris.
21 Benedicti abbatis.
25 Annuntiationis B. M. V.

A dominicâ Palmarum ad dominicam in Albis vacant lectiones.

Aprilis:

23 Georgii martyris.
25 Marci evangelistae.

Maius:

1 Philippi et Iacobi apostolorum.
3 Inventio S. Crucis.
8 Apparitio S. Michaëlis archangeli.

In Ascensione Domini, dominicâ Pentecostes, feriâ secundâ et tertiâ sequentibus, et in festo Corporis Christi lectiones vacant.

Iunius:

11 Barnabae apostoli.
13 Antonii de Paduâ confessoris.
24 Nativitatis S. Ioannis Baptistae.
29 Petri et Pauli apostolorum.

Hinc ad festum S. Lucae, artium, matheseos, medicinae, utriusque iuris ac theologiae lectiones vacant.

Iulius:

2 Visitationis B. M. V.
14 Bonaventurae episcopi et confessoris et Ecclesiae doctoris.

Ab hac die usque ad festum Assumptionis B. Mariae Virginis grammaticae et humaniorum litterarum vacant lectiones.

Augustus:

16 Rochi confessoris.
20 Bernardi abbatis.
24 Bartholomaei apostoli.
28 Augustini episcopi et confessoris et Ecclesiae doctoris.

September:

8 Nativitatis B. M. V.
21 Matthaei apostoli.
29 Dedicationis S. Michaëlis archangeli.
30 Hieronymi patroni et confessoris et Ecclesiae doctoris.

Omnibus hebdomadis, quibus praeter dominicam festum aliud non occurret, feriâ quintâ vacant lectiones, item et diebus singulis, quibus in Cataloniâ et civitate Cervariae festum de praecepto colitur.

Dies intercisi, quibus videlicet lectiones pomeridianae vacant.

Pervigilium Ascensionis Domini.
Pervigilium Pentecostes.
Pridie solemnitatis Corporis Christi.
Pervigilium Nativitatis Domini.

Ceteri, qui supersunt anni dies, sunt lectivi.

Mulctae a professoribus lectiones omittentibus persolvendae.

Quicumque professor dimidium temporis ad lectionem praefiniti per incuriam omiserit, mulctam subeat pro totâ lectione: pro dimidiâ vero tantum, si aliquam eiusdem temporis partem dimidiâ inferiorem non legerit.

Mulctae pariter, ob negligentiam professorum infligendae, secundum dies utiles, ut supradicto titulo LIV sancitum est, non vero continuos computentur.

L. card. PICUS. *Loco † sigilli.*
L. card. BELLUGA *Loco † sigilli.*

Pro parte regiâ catholici porrectae sanctissimo domino nostro preces pro confirmatione academiae huiusmodi eiusque statutorum obtinendâ.

§ 2. Cum autem, sicut etiam accepimus, ex universitatis a praefato Philippo rege, sicut praefertur, erectae et fundatae, aliisque praemissis praefatis, idem Philippus rex firmam spem fiduciamque habeat in Illo qui bonae menti occurrit, quod universitas ab eo sic ut praefertur erecta et fundata huiusmodi, gratiâ adiuvante Domini, qui pie coeptis assiduum suae benedictionis praebet incrementum, felici temporum successu celebre et innumerum proborum virorum ad procurandos militanti Ecclesiae

triumphos evasura sit propugnaculum; proptereaque, ut illa firmior subsistat, et in dies gratior in conspectu eiusdem Domini appareat, idem Philippus rex erectionem et fundationem universitatis praefatae, ab eo ut praefertur erectae et fundatae, necnon statuta desuper ut praefertur edita, benigno apostolicae nostrae approbationis et confirmationis robore communiri, eidemque universitati ab eodem Philippo rege ut praefertur erectae et fundatae, ac scholaribus, necnon lectoribus, magistris, praeceptoribus, doctoribus, bidellis aliisque ministris, in eâ nunc et pro tempore existentibus praefatis, omnia et singula infrascripta a nobis, ut infra, concedi, indulgeri, elargiri ac statui plurimum cupiat:

Eam cum bonis omnibus, ac privilegiis, immunitatibus, etc. confirmat.

§ 3. Nos, qui ad christianorum principum religionem, in iis quae ad animorum eruditionem elevandam per eorum regiam largitatem studia promovere non desinunt, adiutricem nostrae quoque liberalitatis dexteram ut praefertur protendimus, eamque, quantum in Domino possumus, confovemus; proptereaque laudabilibus, et regiâ quidem charitate dignis, dicti Philppi regis votis annuere, ac universitatem ab eo ut praefertur erectam et fundatam huiusmodi, ut illa per apostolicae quoque liberalitatis opem nunc et perpetuis inde futuris temporibus felici successui et a praefato Philippo rege concupitae coalescat stabilitati, specialibus favoribus et grátiis prosequi volentes, ac scholasticum, scholares, lectores, magistros, praeceptores, doctores, bidellos aliosque ministros universitatis ab eodem Philippo rege ut praefertur erectae et fundatae, eorumque singulares personas, a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium tantum consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, necnon denominationes, nuncupationes, situationes, statum et qualitates universitatis a praefato Philippo rege ut praefertur erectae et fundatae huiusmodi, illiusque erectionis et fundationis praefatarum tenores, ac bonorum ei applicatorum et appropriatorum quantitates, ac omnia et singula privilegia, gratias, exemptiones et immunitates, quibus illa a praefato Philippo rege ut praefertur donata extitit et existit de praesenti, pro expressis habentes, de venerabilium fratrum nostrorum Ludovici Pico et Ludovici Belluga et Moncada respective nuncupatorum S. R. E. cardinalium consilio, quibus a felicis recordationis Benedicto Papa XIII praedecessore nostro omnia et singula praemissa ac infrascripta ab eis examinanda commissa fuerunt, quaeque sic commissa, et per eos examinata, concedenda sancitum fuit, motu proprio et ex certâ scientiâ et apostolicae potestatis plenitudine merâque liberalitate nostris, erectionem et fundationem universitatis studii generalis in praefato oppido a praefato Philippo rege ut praefertur erectae et fundatae huiusmodi, cum omnibus et singulis inde secutis, et ab eodem Philippo rege pro bono eiusdem universitatis ab eo ut praefertur erectae et fundatae huiusmodi, ac scholarium et praeceptorum, magistrorum, doctorum, bidellorum, aliorumque ministrorum in eâ nunc et pro tempore existentium praefatorum regimine, gubernio, directione, ac morum et disciplinae laudabili cultu desuper quomodolibet provide dispositis, statutis et decretis, necnon bonorum omnium et singulorum, a praefato Philippo rege eidem universitati ab eo ut praefertur

erectae et fundatae applicatorum et appropriatorum, applicationem et appropriationem, omniaque et singula privilegia, gratias, exemptiones et immunitates a praefato Philippo rege eidem universitati, ab eo ut praefertur erectae et fundatae, regiâ eius auctoritate quomodolibet ut praefertur concessa et elargita, necnon omnia et singula praeinserta statuta desuper edita praefata, eorumque plenum et integrum tenorem de verbo ad verbum, nullo eorum verbo penitus omisso, poenasque in eis contentas quascumque in contrafacientes quomodolibet inflictas, apostolicâ auctoritate perpetuo confirmamus et approbamus, eisque et eorum quibuslibet apostolicae perpetuae firmitatis robur adiicimus, ac omnes et singulos tam iuris quam facti et solemnitatum aliosque quantumvis substantiales defectus, si qui in eorum omnibus et singulis praefatis, et eorum quolibet quomodolibet intervenerint, supplemus; praeinsertaque ac desuper edita statuta praefata per universitatis a praefato Philippo rege ut praefertur erectae et fundatae huiusmodi scholares, lectores, praeceptores, magistros, doctores, bidellos, aliosque ministros et personas in eâ nunc et pro tempore existentes praefatos, ac quoscumque alios, ad quos nunc quomodolibet spectat et pertinet, et pro tempore spectabit et pertinebit, sub poenis eis desuper inflictis, perinde ac si a nobis emanassent, firmiter et inviolabiliter observari debere, apostolicâ auctoritate praefatâ perpetuo decernimus et statuimus.

Ceteras in principatu Catalaunensi universitates abstrahens, earum bona academiae Cervariensi applicat.

§ 4. Et attendentes quod in principatu praefato, una videlicet in Tarraconensi, ac alia in Ilerdensi, ac alia in Vicensi, et alia in Gerundensi, ac reliqua studiorum generalium huiusmodi universitates in Barchinonensi respective civitatibus vel dioecesibus erectae et fundatae, necnon unum sub SS. Conceptionis B. Mariae Virginis, ac alterum, Sedi Apostolicae immediate subiectum, studiorum huiusmodi collegia sub Assumptionis eiusdem B. Mariae Virginis respective invocationibus seu titulis in praefatâ Ilerdensi civitate a nonnullis christifidelibus pro certis alumnis, et quoad secundodictum collegium iuxta illius fundationem debite qualificatis, utriusque iuris studio vacare cupientibus, et, quoad collegium secundodictum, ad illud ad nominationem certarum personarum de eorumdem alumnorum ut praefertur qualificatorum personis faciendam introducendis, pie pariter erecta et fundata reperiuntur:

Quorum possessionem a scholastico academico capiendam concedit.

§ 5. Nos, ad erigenda eiusdem Philippi regis erga universitatis, ab eo ut praefertur erectae et fundatae et a nobis per praesentes ut praefertur approbatae huiusmodi, felicem et ab ipso Philippo rege laudabiliter concupitum successum vota, ut plures huc illuc emanantes scientiarum rivuli in unum aggregati copiosum earumdem scientiarum illas sitientibus exhibeant fontem, Tarraconensem, Ilerdensem, Vicensem, Gerundensem et Barchinonensem universitates praefatas et earum quamlibet abstrahentes, eas sic a nobis abstractas, unâ cum omnibus et singulis illarum et cuiuslibet earum respective bonis, iuribus, actionibus, proprietatibus, rebus, bibliothecis, libris, scamnis, sedibus, aliisque utensilibus quibuscumque ad earum quamlibet quomodolibet respective spectantibus et pertinentibus, dictae universitati a praefato Philippo rege ut praefertur erectae et fundatae, et a nobis per praesentes ut praefertur approbatae (ita quod ex omnibus et singulis universitatibus, a nobis ut praefertur abstractis, et ut infra uniendis, una dumtaxat studii generalis universi-

tas in principatu praefato constituatur et existat, liceatque infrascripto universitatis a praefato Philippo rege ut praefertur erectae et fundatae et a nobis per praesentes etiam ut praefertur approbatae huiusmodi scholastico nunc et pro tempore existenti veram, realem, corporalem et actualem omnium et singulorum respective bonorum, rerum, proprietatum, iurium et actionum ad universitates a nobis ut praefertur abstractas huiusmodi et earum quamlibet respective spectantium et pertinentium, necnon bibliothecarum, librorum, scamnorum, sedium, aliorumque utensilium, in eis et earum qualibet respective existentium praefatorum possessionem[1] propriâ auctoritate eiusdem universitatis a praefato Philippo rege ut praefertur erectae et fundatae et a nobis per praesentes etiam ut praefertur approbatae nomine libere apprehendere, et apprehensam perpetuo retinere, necnon omnes et singulos respective omnium et singulorum bonorum, rerum, proprietatum, iurium et actionum praefatorum respective fructus, redditus et proventus in quacumque re consistentes, et undecumque provenientes, percipere, exigere[2], levare, locare, dislocare, eosque, supportatis tamen prius et adimpletis omnibus et singulis bonorum huiusmodi oneribus, si quae super illis imposita sint, ab eisdem universitatibus a nobis ut praefertur abstractis et ab earum qualibet adimpleri debitis, ad quorum omnium adimplementum et supportationem universitatem a praefato Philippo rege ut praefertur erectam et fundatam et a nobis per praesentes etiam ut praefertur approbatam huiusmodi expresse teneri et obligatam esse volumus, necnon bibliothecas, libros, scamna, sedes, aliaque omnia et singula utensilia praefata in scholarium ac lectorum, magistrorum et praeceptorum, doctorum et bidellorum, aliorumque ministrorum in eâ nunc et pro tempore existentium praefatorum manutentionem, usus, utilitatem et commodum, cuiusvis licentiâ desuper minime requisitâ, convertere) motu, scientiâ et apostolicae potestatis plenitudine praefatis perpetuo unimus, annectimus et incorporamus.

Et subicit collegia duo Ilerdensia, etiam renuente episcopo.

§ 6. Necnon unum et alterum collegia praefata, cum pariter omnibus et singulis illorum respective bonis, rebus, proprietatibus, illorumque fructibus, redditibus, proventibus, iuribus, privilegiis, gratiis, indultis et statutis (quae omnia et singula, necnon activum nominantium et passivum nominandarum personarum respective ius, et uni et alteri collegiis huiusmodi respective incumbentia onera, quae per unum et alterum collegia praefata, ut prius, adimpleri respective debeant, firma et illaesa remaneant) ad universitatem a praefato Philippo rege ut praefertur erectam et fundatam et a nobis per praesentes etiam ut praefertur approbatam huiusmodi (licet venerabilis frater modernus episcopus Ilerdensis secundodictum collegium, ut infra, transferri renuat, illiusque fructus, qui fere omnes ex eiusdem sedis liberalitate proveniunt, seminario puerorum ecclesiastico Ilerdensi applicare praetendat, et seu iam fructus, redditus et proventus huiusmodi eidem seminario ordinariâ eius auctoritate nulliter tamen et de facto applicaverit et appropriaverit, et, quatenus ut praefertur applicati et appropriati fuerint, ad hoc ut universitas a praefato Philippo rege ut praefertur erecta et fundata et a nobis per praesentes etiam ut praefertur approbata huiusmodi una dumtaxat facunda studiorum

1 Edit. Main. legit *possessione* (R. T.).
2 Edit. Main. legit *erigere* (R. T.).

et doctissimorum virorum nutrix existat et mater, applicationem et appropriationem huiusmodi a praefato episcopo Ilerdensi, uti nulliter et indebite factas, annullantes et amoventes), apostolicâ auctoritate, motuque et scientiâ praefatis, similiter perpetuo transferimus, eidemque universitati a praefato Philippo rege ut praefertur erectae et fundatae ac a nobis per praesentes etiam ut praefertur approbatae subiicimus, et subiecta esse volumus.

Privilegia omnia universitatis Salmanticensis eidem confirmat.

§ 7. Ac eidem universitati a praefato Philippo rege ut praefertur erectae et fundatae ac a nobis per praesentes etiam ut praefertur approbatae, illiusque scholastico, scholaribus, lectoribus, magistris, praeceptoribus, doctoribus, bidellis aliisque personis in eâ nunc et pro tempore existentibus, ut ipsi omnibus et quibuscumque privilegiis, indultis, libertatibus, immunitatibus, exemptionibus, favoribus, gratiis, praeeminentiis, praerogativis, antelationibus et honoribus, tam apostolicâ, imperiali, regiâ aut ducali auctoritatibus, quam aliàs quomodolibet pro tempore concessis, et quibus omnes et singulae studiorum generalium huiusmodi *et praesertim Salamantina* universitates, illarumque respective scholastici, scholares, praeceptores, magistri, lectores, doctores, bidelli, aliaeque personae in eis et earum qualibet existentes, quomodolibet utuntur, fruuntur, potiuntur et gaudent, non solum ad eorum instar, sed pariformiter et aeque principaliter, in omnibus et per omnia, et omnino quoad omnia, dummodo tamen illa sint in usu, nec revocata, nec sub aliquâ revocatione comprehensa, ac sacris canonibus, constitutionibus apostolicis et Concilii Tridentini decretis non adversentur, uti, frui, potiri et gaudere libere et licite possint et valeant, eadem apostolicâ auctoritate concedimus et indulgemus. Ac insuper scholastico universitatis praefatae, a dicto Philippo rege ut praefertur erectae et fundatae, et a nobis per praesentes etiam ut praefertur approbatae nunc et pro tempore existenti praefato, ut ipse personas ipsas, quas in ipsâ universitate a praefato Philippo rege ut praefertur erectâ et fundatâ et a nobis per praesentes etiam ut praefertur approbatâ, vel etiam alibi in quavis aliâ studii generalis universitate per debitum tempus studuisse, ac scientiâ et moribus idoneos esse repererit, ad praefatas iurium, artium ac theologiae facultates, ac baccalaureatus, etiam formati, licentiaturae, doctoratusque et magisterii gradus, servatâ formâ Concilii Viennensis, ac aliàs iuxta praefatae universitatis Salamantinae consuetudines, et praefata ipsius a praefato Philippo rege ut praefertur erectae et fundatae et a nobis per praesentes etiam ut praefertur approbatae universitatis praeinserta statuta huiusmodi, promovere, et eorumdem graduum insignia ad eosdem gradus sic respective promotis exhibere, et[1] ad dictos gradus sic per illum promoti, postea publice et privatim, etiam in omnibus aliis studiorum generalium universitatibus, facultates ipsas interpretari, et alios docere, et de eis disputare, actusque gradui seu gradibus huiusmodi convenientes exercere, ac omnibus pariter privilegiis, praerogativis, gratiis, favoribus et indultis, quibus alii in aliis universitatibus huiusmodi iuxta illarum constitutiones et mores ad gradus praefatos promoti de iure, usu, stylo vel consuetudine, aut aliàs quomodolibet utuntur, fruuntur, potiuntur et gaudent, ac uti, frui, potiri et gaudere poterunt

1 Potius lege *ut* pro *et*, vel adde (R. T.).

in futurum, in omnibus et per omnia perinde ac si in aliis universitatibus huiusmodi gradus ipsos iuxta illarum consuetudines et mores vere suscepissent, etiam uti, frui, potiri et gaudere etiam libere et licite possint et valeant, licentiam tribuimus et facultatem.

Praeceptores, ceterosque academiae huius officiales a residentiâ in beneficiis ecclesiasticis dispensat, quoscumque fructus praeter quotidianas distributiones ab eis percipi concedens.

§ 8. Necnon scholastico, scholaribus, lectoribus, magistris, praeceptoribus, doctoribus, bidellis, aliisque personis in universitate a praefato Philippo rege ut praefertur erectâ et fundatâ ac a nobis per praesentes etiam ut praefertur approbatâ huiusmodi nunc et pro tempore existentibus, ut ipsi et eorum quilibet nunc et perpetuis inde futuris temporibus in universitate a praefato Philippo rege ut praefertur erectâ et fundatâ ac a nobis per praesentes etiam ut praefertur approbatâ huiusmodi in quacumque facultate licitâ et honestâ per octo menses continuos vel interpolatim legendo, aut aliàs litterarum studia huiusmodi studio insistendo, omnium et singulorum beneficiorum ecclesiasticorum per eos et eorum quemlibet in quibusvis ecclesiis sive locis obtentorum fructus, redditus et proventus, etiamsi canonicatus et praebendae, dignitates, personatus, administrationes et officia etiam electiva in cathedralibus, metropolitanis et collegiatis ecclesiis, et dignitates ipsae in cathedralibus et metropolitanis post pontificales maiores, et in collegiatis ecclesiis huiusmodi principales fuerint, cum omnimodâ et eâ qua si in ecclesiis sive locis huiusmodi personaliter residerent integritate perciperent, exceptis dumtaxat distributionibus quotidianis, libere percipere, exigere, levare, locare, dislocare, arrendare, ac in eorum usus et utilitatem convertere, et invitos, donec tamen et quousque in ipsâ universitate a praefato Philippo rege ut praefertur erectâ et fundatâ et a nobis per praesentes etiam ut praefertur approbatâ cathedras moderando aut studiis vacando moram fecerint, ad residentiam apud easdem ecclesias ratione beneficiorum praefatorum, per eos ut praefertur, obtentorum faciendam, a quoquam minime compelli possint.

Eis praecepto paschali in capellâ academiae satisfacere indulget.

§ 8. Et ad excitandum, non solum per temporalia, verum etiam per spiritualia privilegia, iter ad earumdem scientiarum appetitum, eisdem universitatis a praefato Philippo rege ut praefertur erectae et fundatae et a nobis per praesentes etiam ut praefertur approbatae huiusmodi scholastico, scholaribus, lectoribus, magistris, praeceptoribus, doctoribus, bidellis, aliisque ministris nunc et pro tempore existentibus praefatis, et eorum cuilibet, ut ipsi in eorum universitatis a praefato Philippo rege ut praefertur erectae et fundatae ac a nobis per praesentes etiam ut praefertur approbatae huiusmodi capellâ, seu oratorio, annuo praecepto paschali satisfacere (cum hoc tamen quod singulis annis omnium et singulorum scholastici, scholarium, lectorum, magistrorum, praeceptorum, doctorum, bidellorum, aliorumque ministrorum praefatorum, qui in capellâ seu oratorio huiusmodi praecepto praefato satisfecerint, notula, a scholastico nunc et pro tempore existente praefato, seu ab alio ad id ab eodem scholastico deputato, subscripta, unicuique uniuscuiusque parochialis ecclesiae, in cuius parochialis ecclesiae limitibus parochialibus scholares, lectores, magistri, praeceptores, doctores, bidelli, aliique ministri praefati, et eorum quilibet respective extiterint, respective rectori exhibeatur) similiter libere et licite possint et valeant, eâdem apostolicâ auctoritate etiam perpetuo concedimus et indulgemus.

In singulis statutis diebus vere poenitentibus, ac sacrae eucharistiae sacramentum sumentibus, plenariam elargitur indulgentiam.

§ 10. Ac praeterea omnibus et singulis in universitate a praefato Philippo rege ut praefertur erectâ et fundatâ et a nobis per praesentes etiam ut praefertur approbatâ huiusmodi nunc et pro tempore existentibus praefatis, qui singulis per praeinserta statuta huiusmodi statutis diebus vere poenitentes et confessi ac sacrâ communione refecti in capellâ seu oratorio huiusmodi pias ad Deum pro sanctae matris Ecclesiae exaltatione, haeresum extirpatione, haereticorum et infidelium conversione, principum christianorum pace et concordiâ, àc Romani Pontificis pro tempore existentis salute preces effuderint, plenariam omnium peccatorum suorum veniam et remissionem eâdem apostolicâ auctoritate etiam perpetuo concedimus et elargimur.

In eius typographiâ conclusiones imprimi concedit.

§ 11. Necnon, ut in dictae universitatis a praefato Philippo rege ut praefertur erectae et fundatae et a nobis per praesentes etiam ut praefertur approbatae typographiâ omnes et singulae conclusiones in eâ proponendae et definiendae, necnon privilegia ei concessa, ac praeinserta statuta edita, et pro bono eiusdem universitatis a praefato Philippo rege ut praefertur erectae et fundatae et a nobis per praesentes etiam ut praefertur approbatae, ac scholarium, lectorum, magistrorum, praeceptorum, doctorum, bidellorum, aliorumque ministrorum huiusmodi regimine pro tempore edenda decreta, absque ullo alio, quam illius scholastici nunc et pro tempore existentis permissu, edi et praelo dari possint, licentiam impartimur.

Scholastico totalem academiae iurisdictionem, regimen, etc., delegat, eumque iudicem in causis ad eam spectantibus constituit.

§ 12. Porro, ut salubri et felici universitatis a praefato Philippo rege ut praefertur erectae et fundatae et a nobis per praesentes etiam ut praefertur approbatae huiusmodi regimini consulamus, illius scholasticum nunc et pro tempore existentem praefatum, in eiusdem universitatis a praefato Philippo rege ut praefertur erectae et fundatae et a nobis per praesentes etiam ut praefertur approbatae cancellarium et rectorem, penes quem universa ipsius universitatis a praefato Philippo rege ut praefertur erectae et fundatae et a nobis per praesentes etiam ut praefertur approbatae huiusmodi cura, regimen, administratio ac iurisdictio, tam civilis quam criminalis, et tam gubernativa quam oeconomica, uti verum et legitimum illius praesulem, patrem et iudicem, privative quoad quoscumque alios, plene resideat (ita quod liceat scholastico nunc et pro tempore existenti praefato omnia et singula eiusdem universitatis a praefato Philippo rege ut praefertur erectae et fundatae et a nobis per praesentes etiam ut praefertur approbatae bona et iura in eiusdem universitatis a praefato Philippo rege ut praefertur erectae et fundatae ac a nobis per praesentes etiam ut praefertur approbatae utilitatem et conservationem, necnon augmentum, administrare et defendere, et seu administrari et defendi facere, necnon studia, scholas, scholares, magistros, lectores, praeceptores, doctores, bidellos, aliosque ministros inibi pro tempore existentes dirigere, visitare, corrigere et punire, necnon quascumque lites et causas, tam civiles quam criminales, dictam universitatem a praefato Philippo rege ut praefertur erectam et fundatam et a nobis per praesentes etiam ut praefertur approbatam tangentes, etiam inter scholares, lectores, magistros, praeceptores, doctores, bidellos, aliosque ministros praefatos, et eorum quemlibet, ac alias ex unâ et alterâ partibus nunc introductas et pendentes, et pro tempore quo-

modolibet introducendas et movendas in futurum, iudicare, definire, fineque debito terminare, et sententias desuper latas et ferendas, etiam per censuras aliasque poenas ecclesiasticas, uti vero, legitimo et competente iudice[1], exequi; necnon praeinserta et a nobis per praesentes ut praefertur approbata statuta praefata, sub poenis in contrafacientes et rebelles statutis et inflictis, inviolabiliter observari facere, eaque interpretari, et, si rerum et temporum ratio id suaserit, moderari, aliaque de novo, dummodo tamen illa praefati Concilii Tridentini decretis, constitutionibus apostolicis, ac sacris canonibus praefatis non adversentur, condere, conditaque similiter, ut praefertur, observari facere, necnon dicere et gerere omnia et singula alia, quae provido eiusdem universitatis, a praefato Philippo rege ut praefertur erectae et fundatae et a nobis per praesentes etiam ut praefertur approbatae, regimini, illiusque tranquillo statui pro tempore expedire dignoscuntur[2]), apostolicâ auctoritate, motu, scientiâ et potestatis plenitudine praefatis pariter perpetuo constituimus et deputamus.

Canonicatus nonnullarum ecclesiarum illius professoribus conferendos applicat, ac decernit.

§ 12. Ceterum nos, ut cupientes absconditum in agro litterarum studii acquirere scientiae thesaurum, qui suos non solum provehit possessores et illustrat, verum etiam domum Dei insignit et decorat, habiliori[3] eiusdem thesauri, ad eorum cupiditatis satietatem, divini servitii decorem, spirituale animarum subsidium, afficiantur amore, unum et unam ex Tarraconensi[4], ac unum et unam ex Barchinonensi, ac unum et unam ex Ilerdensi, ac unum et unam ex Gerundensi, ac unum et unam ex Vicensi, ac unum et unam ex Urgellensi, ac unum et unam ex Derthusensi, ac unum et unam respective canonicatum et praebendam ex Celsonensi respective ecclesiarum et earum cuiuslibet respective canonicatibus et praebendis, illum et illam videlicet ex eisdem respective canonicatibus et praebendis, qui et quae primum per cessum, etiam ex causâ permutationis, vel decessum seu privationem, aut quamvis aliam dimissionem vel amissionem illos et illas respective obtinentis seu respective obtinentium, aut aliàs quovis modo, etiam in quibuscumque mensibus nobis et Romanis Pontificibus pro tempore existentibus, Sedique praefatae[1], per quascumque constitutiones apostolicas, vel nostras et Cancellariae Apostolicae regulas editas vel edendas, aut aliàs quomodolibet reservatis, aut ordinariis collatoribus, etiam per constitutiones et regulas easdem, seu litteras alternativarum, aut alia privilegia et indulta, etiam S. R. E. cardinalibus, etiam de latere legatis, vicelegatis, dictaeque Sedis nunciis concessa, competentibus respective vacare contigerit, unicuique ex clericis seu presbyteris professoribus academiae, seu proprietatis sive regentiae cathedram in universitate praefatâ a praefato Philippo rege ut praefertur erectâ et fundatâ et a nobis per praesentes etiam ut praefertur approbatâ obtinentibus, ab academiâ, videlicet collegio definitorum vulgo nuncupato *claustro de deputados* universitatis a praefato Philippo rege ut praefertur erectae et fundatae et a nobis per praesentes etiam ut praefertur approbatae huiusmodi, cessantibus tamen reservationibus et affectionibus apostolicis, nominandis seu

1 Potius lege *iudici* (R. T.).
2 Videtur legendum *dignoscentur* (R. T.).
3 Forsan *avidiori* (R. T.).
4 Potius lege *Tarraconensis* ..... *Barchinonensis* ..... *etc. ecclesiarum* ..... *canonicatibus et praebendis* (R. T.).

1 Edit. Main. legit *praefata* (R. T.).

praesentandis, et a pro tempore existente cancellario praefato, non tamen in vacationibus Sedi Apostolicae praefatae reservatis, instituendis, et cum hoc tamen, quod ipsi, qui pro tempore de canonicatibus et praebendis ut infra per nos affectis provisi fuerint, post eorumdem respective canonicatuum et praebendarum ab eis adeptam possessionem, ad personalem residentiam apud eorum respective ecclesias ratione eorumdem respective canonicatuum et praebendarum faciendam se conferre omnino teneantur, auctoritate ac motu paribus perpetuo afficimus, et ex nunc affectos esse volumus; dictosque canonicatus et praebendas sic affectos et affectas, quoties illos et illas imposterum pariter per cessum, etiam ex causâ permutationis, seu decessum, aut privationem, vel quamvis aliam dimissionem aut amissionem illos et illas pro tempore respective obtinentium, vel aliàs quovis modo, etiamsi ex illo quaevis generalis reservatio etiam in corpore iuris clausa resultet, etiam apud Sedem praefatam, etiam in aliquo ex mensibus, in quibus vacantium beneficiorum ecclesiasticorum collatio, provisio, et quaevis alia dispositio nobis et dictae Sedi etiam per constitutiones et regulas easdem reservata extiterit, seu ordinariis collatoribus etiam per constitutiones et regulas praefatas, vel alternativarum litteras, aut alia privilegia et indulta hactenus concessa et imposterum concedenda competentibus, quocumque tempore ex illos et illas pro tempore obtinentium respective personis vacare contigerit, etiamsi illi et illae aliàs dispositioni apostolicae quomodolibet reservati et reservatae, seu quacumque affectione, etiam ratione cuiuscumque familiaritatis, etiam nostrae, affecti et affectae extiterint, clericis seu presbyteris professoribus academiae, seu proprietatis sive regentiae cathedram in universitate praefatâ a praefato Philippo rege ut praefertur erectâ et fundatâ et a nobis per praesentes etiam ut praefertur approbatâ obtinentibus praefatis, omnino conferri debere, alioquin praesentationes, institutiones, collationesque quascumque, aliis quam professoribus praefatis pro tempore factas, nullas et invalidas, nulliusque roboris vel momenti fore et esse, nullique ius aut coloratum titulum possidendi tribui posse.

Praesentium litterarum su per his validatio.

§ 14. Easdemque praesentes nullo unquam tempore ex eo quod causae, propter quas illae emanarunt, coram locorum Ordinariis, etiam tamquam Sedis Apostolicae delegatis, vel alibi examinatae, verificatae et iustificatae, ac etiamsi Ordinarii, capitula praefata, seu alii ad id quomodolibet interesse habentes, vocati non fuerint, neque illis consenserint, aut alio quocumque praetextu, de intentionis nostrae vel alio quovis defectu notari, impugnari, invalidari, ad terminos iuris reduci, in ius vel controversiam revocari, aut adversus illas quodcumque iuris, facti vel gratiae, aut oris aperitionis remedium, impetrari posse; nec eas sub quibusvis unionum, annexionum, incorporationum, suppressionum, extinctionum, separationum, dismembrationum, applicationum, appropriationum, translationum, affectionum, etiam effectum suum non sortitarum, aliorumque similium vel dissimilium gratiarum revocationibus, suspensionibus, limitationibus, modificationibus, aut aliis contrariis dispositionibus, per nos, seu alios Romanos Pontifices successores nostros, aut Sedem eamdem, etiam cum quibusvis derogatoriarum derogatoriis, aliisque efficacioribus et insolitis clausulis, necnon irritantibus et aliis decretis, pro tempore factis prae-

fatis, etiamsi de eisdem praesentibus, earumque toto tenore et datâ specialis, specifica, expressa et individua mentio fiat, comprehendi; sed, tamquam ad fidei catholicae et divini cultus favorem, ac publicam utilitatem et salutem concessas, semper validas et efficaces esse et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere debere, ac quoties illae emanabunt, toties in pristinum et eum in quo antea quomodolibet erant statum restitutas, repositas et plenarie reintegratas, ac de novo etiam sub quacumque posteriori datâ per scholasticum, scholares, magistros, lectores, praeceptores, doctores, bidellos, aliosque ministros praefatae universitatis a praefato Philippo rege ut praefertur erectae et fundatae et a nobis per praesentes etiam ut praefertur approbatae nunc et pro tempore existentes praefatos, ac alios quos eaedem[1] praesentes concernent, quandocumque eligendâ, concessas esse; sicque et non aliàs per quoscumque iudices ordinarios et delegatos quavis auctoritate fungentes, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac praefatae S.R.E. cardinales, etiam de latere legatos, vicelegatos, dictaeque Sedis nuncios, sublatâ eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi, definiendi et interpretandi facultate, iudicari, definiri et interpretari debere, et quidquid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari, irritum et inane decernimus.

Deputatio executorum. § 15. Quocirca venerabilibus fratribus nostris archiepiscopo Tarraconensi et episcopo Gerundensi, ac dilecto filio scholastico universitatis a praefato Philippo rege ut praefertur erectae et fundatae et a nobis per praesentes etiam ut praefertur approbatae praefatae, nunc et pro tempore existentibus, per apostolica scripta mandamus, quatenus ipsi et eorum quilibet, per se, vel alium, seu alios, etiamsi sint extra loca in quibus deputati sunt conservatores et iudices, ipsis universitatis a praefato Philippo rege ut praefertur erectae et fundatae et a nobis per praesentes etiam ut praefertur approbatae doctoribus, magistris, lectoribus, scholaribus, bidellis, aliisque universitatis a praefato Philippo rege ut praefertur erectae et fundatae et a nobis per praesentes etiam ut praefertur approbatae huiusmodi ministris et personis efficacis defensionis praesidio assistentes, non permittant eos super libertatibus, privilegiis, indultis et bonis, rebus ac iuribus, ad ipsas communiter vel divisim spectantibus, a quibusvis indebite molestari, vel eis gravamina, damna, sive iniurias irrogari, aut privilegia, concessiones et indulta huiusmodi infringi vel impugnari quoquo modo, futuris universitatis a praefato Philippo rege ut praefertur erectae et fundatae et a nobis per praesentes etiam ut praefertur approbatae praefatae doctoribus, lectoribus, magistris, scholaribus, bidellis, aliisque universitatis a praefato Philippo rege ut praefertur erectae et fundatae et a nobis per praesentes etiam ut praefertur approbatae huiusmodi ministris et personis, cum ab eis vel ipsorum aliquo aut eorum procuratoribus super his requisiti fuerint de praedictis, et aliis personis quibuslibet, super assignatione, translatione dictorum collegiorum a nobis ad universitatem a praefato Philippo rege ut praefertur erectam et fundatam et a nobis per praesentes etiam ut praefertur approbatam praefatam, illorumque respective bonorum ac rerum et iurium praefatorum et aliorum eis nunc concessorum et pro tempore concedendorum observatione, necnon

1 Edit. Main legit *eadem* (R. T.).

de quibuslibet molestiis, iniuriis, atque damnis, ceterisque tam realibus quam personalibus actionibus praesentibus et futuris, in illis videlicet quae iudicialem requirunt indaginem, summarie, simpliciter et de plano, ac sine strepitu et figurâ iudicii[1], in aliis vero, prout qualitas eorum exegerit, iustitiae complementum[2], occupatores seu detentores, praesumptores, molestatores et iniuriatores, necnon contradictores quoslibet et rebelles, cuiuscumque dignitatis, status, gradus, ordinis vel conditionis fuerint, quandocumque et quotiescumque expediens fuerit, auctoritate apostolicâ per censuras aliasque poenas ecclesiasticas, appellatione postpositâ, compescendo, invocato ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii saecularis: cum hoc tamen, quod in casu controversiarum cum episcopis, si ad censuras deveniendum sit, sarctatecta esse debeat et in praxi retineatur dispositio textûs in capitulo *Quia pontificali*, *De offic. iudic. deleg.*, *in* VI, aliàs, eiusdem textus formâ non observatâ, censurae ipsae nullae sint eo ipso; quodque in omni processurâ, quae extra universitatem a praefato Philippo rege ut praefertur erectam et fundatam et a nobis per praesentes etiam ut praefertur approbatam praefatam fieri contigerit, antequam ad cuiuscumque mandati executionem procedatur, id Ordinario loci notificetur; quodque demum omnia et singula, quae a sacris canonibus ac constitutionibus apostolicis et a Concilio Tridentino praefato quoad huiusmodi conservatorum facultates statuta sunt, observentur.

Derogatio contrariorum.

§ 16. Non obstantibus tam felicis recordationis Bonifacii Papae VIII praedecessoris nostri, quibus cavetur ne aliquis extra civitatem suam vel dioecesim nisi in certis expressis casibus et in illis ultra unam dietam a fine suae dioecesis ad iudicium evocetur, seu ne indices et conservatores a Sede praefatâ deputati, extra civitatem et dioecesim, in quibus deputati fuerint, contra quoscumque procedere, sive alii vel aliis vices suas committere, aut aliquos ultra unam dietam a fine dioecesis eorumdem trahere praesumant, ac de duabus dietis in concilio generali, dummodo ultra quatuor dietas aliquis auctoritate praesentium non trahatur, seu quod de aliis quam de manifestis iniuriis ac de violentiis et aliis quae iudicialem requirunt indaginem, poenis in eas, si secus egerint, et in id procurantes, adiectis, conservatores se nullatenus intromittant; quam aliis quibuscumque constitutionibus a Romanis Pontificibus praedecessoribus nostris tam de iudicibus delegatis et conservatoribus, quam personis ultra certum numerum ad iudicium non vocandis, aut aliis, editis, quae iurisdictioni a nobis, ut praefertur, traditae[1], aut potestati, iusque libero exercitio quomodolibet possent in hac parte obstare; aliisque apostolicis, etiam in provincialibus et synodalibus conciliis editis, specialibus vel generalibus, constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon Tarraconensis, Ilerdensis, Vicensis, Urgellensis, Dertusensis, Gerundensis, Barchinonensis, ac Celsonensis ecclesiarum praefatarum, et universitatum, ac collegiorum, ut praefertur, unitarum et translatorum huiusmodi, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, respective statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis respective eis et earum ac eorum cuilibet, ac eisdem Tarraconensi, Ilerdensi, Vicensi, Urgellensi,

1 Edit. Main. legit *iudicis* (R. T.).

2 Aliquid deest, ex g. *adhibentes* (R. T.).

1 Edit. Main. legit *tradita* (R. T.).

Dertusensi, Gerundensi, Barchinonensi, ac Celsonensi ecclesiis, illarumque respective praesulibus nunc et pro tempore existentibus, necnon earum cuiuslibet capitulis, ac quibusvis aliis personis, sub quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliisque efficacioribus et insolitis clausulis, necnon irritantibus aliisque decretis praefatis, etiam ad imperatoris, regum, reginarum, ducum vel aliorum principum instantiam, seu etiam motu pari, etiam consistorialiter, in genere vel in specie, ac aliàs quomodolibet concessis, approbatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi de illis eorumque totis tenoribus in nostris litteris habenda sit mentio specialis, earum tenores eisdem nostris praesentibus, perinde ac si de verbo ad verbum nihil penitus omisso[1], pro expressis habentes, illis aliàs eorumque singulis in suo robore permansuris, specialiter et expresse, motu, scientiâ et potestatis plenitudine praefatis, apostolicâ auctoritate, specialiter et expresse, latissime ac plenissime derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque; aut si aliquibus communiter vel divisim ab eâdem sit Sede indultum quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per litteras apostolicas non facientes plenam et expressam ac de verbo ad verbum de indulto et earum personis, locis et ordinibus ac propriis nominibus mentionem.

Declaratio quod per canonicatus sic designatos et conferendos Datariae apostolicae suis in iuribus praeiudicium non afferatur

§ 17. Volumus autem quod tam in mensibus Sedi praefatae reservatis, quam aliis reservationibus et affectionibus apostolicis pro tempore occurrentibus, ad canonicatus et praebendas a nobis per praesentes, ut praefertur, affectos et affectas huiusmodi nominati, eorumdem canonicatuum et praebendarum provisionem a Sede Apostolicâ praefatâ impetrare, ac solita iura Datariae et Cancellariae apostolicis debita, ut antea, solvere omnino teneantur; aliàs praesentes nostrae litterae, quoad affectionem[1] huiusmodi, nullae sint eo ipso; quodque earumdem praesentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis et sigillo personae in ecclesiasticâ dignitate constitutae munitis, eadem prorsus ubique adhibeatur fides, quae eisdem praesentibus adhiberetur si forent exhibitae vel ostensae. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrarum confirmationis, approbationis, roboris adiectionis, defectuum suppletionis, decreti, statuti, abstractionis, voluntatis, unionis, annexionis, incorporationis, translationis, subiectionis, concessionis, indulti, licentiae, tributionis, constitutionis, deputationis, affectionis, mandati et derogationis infringere, vel ei ausu temerario contraire; si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei ac beatorum Petri et Pauli apostolorum eius se noverit incursurum.

Transumptorum fides.

Sanctio poenalis.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, anno Incarnationis dominicae MDCCXIII, pridie nonas decembris, pontificatus nostri anno I.

Dat. die 6 decembris 1730, pontif. anno I.

1 Supple *inserti forent* (R. T.)

XVIII.

Generali Congregationis Scholarum Piarum facultas datur constituendi duos concionatores in qualibet provinciâ, tres vero in grandioribus[2].

1 Edit. Main. legit *effectionem* (R. T.).

2 Benedictus XIII, const. CCVII, dat. 3 octobris MDCCXXVII, clericis huiusmodi, ut scholarum exercitio valerent incumbere, praedicationis munus interdixit, ademptâ etiam superioribus facultate illud eis permittendi.

Clemens Papa XII,
ad futuram rei memoriam.

Litterarum Benedicti XIII expositio.

§ 1. Aliàs pro parte dilecti filii Adolphi a S. Georgio, tunc existentis praepositi generalis Congregationis Pauperum Matris Dei Scholarum Piarum nuncupatarum, felicis recordationis Benedicto PP. XIII praedecessori nostro exposito, quod venerabilis servus Dei dictae Congregationis institutor, praevidens quam grave damnum scholarum piarum huiusmodi exercitio conciones Adventus et Quadragesimae tempore extra praedictae Congregationis ecclesias habendae allaturae fuissent, in suis constitutionibus auctoritate apostolicâ confirmatis, part. III, cap. VII, *De concionatoribus*, cavebatur expresse in haec verba: « Nemo publice praedicabit nisi a generali vel provinciali licentiam obtinuerit: tempore vero Adventus et Quadragesimae extra nostras ecclesias nemo nostrorum praedicabit, et extra id tempus nonnisi ex urgentissima causâ et de provincialis consensu»; et in eâdem expositione subiuncto[1], tametsi successu temporis extra easdem ecclesias a variis capitulis generalibus declaratum fuisset, esse penes praepositum generalem concedere facultatem concionandi, ac subinde variae cautelae, ut insurgenti olim praevio malo occurreretur, adiectae fuissent, nihilominus experientiâ magistrâ dictus Adolphus edoctus, per conciones huiusmodi ministerio earumdem scholarum tristissimam eversionem imminere, et quod verbi Dei praedicatores, maiori anni parte extra domos memoratae Congregationis commorantes, scholis addici nequibant, imo saepe hoc praetextu etiam eas subterfugiebant: idem Benedictus praedecessor, ea, quae per praeinsertam constitutionum particulam disposita erant, in posterum firmiter atque inviolabiliter servari, ac ullo[1] modo convelli vel labefactari possent providere, ac eiusdem Adolpho votis hac in re favorabiliter annuere volens, praeinsertam particulam, ex constitutionibus ipsius Congregationis excerptam, auctoritate apostolicâ perpetuo confirmavit et approbavit: illique inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiecit, ac omnia et singula per eam disposita inconcusse observari mandavit, et eidem Adolpho et pro tempore existenti praeposito generali supradictae Congregationis facultatem super praemissis dispensandi dictâ auctoritate ademit, et aliàs, prout in eiusdem Benedicti praedecessoris litteris desuper in simili formâ Brevis die III octobris MDCCXXVII expeditis, quarum tenorem praesentibus pro plene et sufficienter expresso ac de verbo ad verbum inserto haberi volumus, uberius continetur.

Nonnulla capitulorum generalium decreta, facultatem generali pro tempore concedentia, patentes concionatoris litteras dandi etc.

§ 2. Cum autem, sicut dilectus filius modernus praepositus generalis Congregationis huiusmodi nobis nuper exponi fecit, communis sententia in eâ semper fuerit, quod in supradictâ Congregatione religiosi ministerio praedicationis etiam Adventus et Quadragesimae tempore [3] existerent, quemadmodum nonnullis retro abhinc annis in more habuit, ut ex sequentibus capitulorum generalium ipsius Congregationis decretis manifeste colligitur, quae in vim eiusmodi constitutionum facultatem habent illas mutandi, cum, ex sex vocalium partibus, quinque illarum variationi consensum praestent; primo autem decreto in capitulo generali anno MDCLXXXVI celebrato, ubi nonnulli religiosi antiani, graduque decorati, observantiae amantissimi, qui per plures

1 Edit. Main. legit *subiuncta* (R. T.).

1 Potius lege *ac ut nullo* (R. T.).
2 Edit. Main. legit *inserti* (R. T.).
3 Videtur deesse *addicti* (R. T.).

annos dictum servum Dei fundatorem agnoverant ac tractaverant, et de illius sanctâ mente bene instructi erant, super constitutionum huiusmodi puncto circa concionatores decretum et declaratum fuit omnium suffragiis, esse penes generalem tribuere facultatem concionandi, etiam tempore Adventus et Quadragesimae, extra ecclesias memoratae Congregationis; ac in alio capitulo generali anni MDCCXVIII leguntur haec sequentia verba, videlicet: « Censuerunt patres capitulares suffragiis secretis triginta duobus ex triginta tribus, quod nemo ex nostris a patre generali dispensetur pro concionibus extra nostras ecclesias habendis quotidie tempore Adventus et Quadragesimae, nisi ii, qui non solum scientiarum cursum laudabiliter expleverint, sed etiam in rhetoricae studiis non mediocriter versati fuerint, et insuper scholas ipsas per octo annos diligenter exercuerint; antequam vero tale munus publice, ut supra, subeant concionandi, teneantur in principali domo provinciae in publico refectorio vel ecclesiâ nostrâ plures conciones suas provincialis arbitrio recitare ». Attento itaque hoc decreto, nonnulli ex praedictis religiosis, tempore generalatus ipsius Adolphi, ad eum recursum habuerunt pro consecutione litterarum patentium super facultate concionandi, adducendo, sese octo annorum scholarum maiorum cursum absolvisse; sed quia institutum, quum omnium instantiis satisfieri vellet, praeiudicatum, et ita numerus magistrorum pro scholis necessariis diminutus remanebat, et ex aliâ parte praedictus Adolphus, cum a vi commendationum, quae sibi fiebant, se eximere minime valeret, eiusmodi licentias concedere renuebat; eâque de causâ rigorosa earumdem constitutionum observantia per praedictas Benedicti praedecessoris litteras demandata, eidemque Adolpho facultas super praemissis adempta fuit: quare dictus modernus praepositus generalis, ne instituto praedicto ullo modo praeiudicium afferatur, humiliter supplicari fecit ut in praemissis opportune providere et ut infra indulgere de benignitate apostolicâ dignaremur.

§ 3. Nos igitur, ipsum modernum praepositum generalem specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum[1], harum serie absolventes et absolutum fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, ut in posterum eidem praeposito generali duos concionatores in qualibet, tres vero in provinciis grandioribus, deputare liceat, dummodo tamen concurrant requisita demandata in capitulo generali dicti anni MDCCXVIII, cum restrictione tamen quod idem et pro tempore existens praepositus generalis concionatores legitime electos ad exercitium scholarum huiusmodi iuxta formam statuti constituere possit quatenus necessitas urgeat, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, decernimus et mandamus. Sanctissimi domini nostri sententia

§ 4. Decernentes pariter, easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore quandocumque spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, Praesentium litterarum firmitas.

1 Male ed. M. legit *consequendarum* (R. T.).

etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Obstantium derogatio. § 5. Non obstantibus praedictis Benedicti praedecessoris litteris, aliisque praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon, quatenus opus sit, dictae Congregationis, aliisve quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, aut quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XIV decembris MDCCXXX, pontificatus nostri anno I.

Dat. die 14 decembris 1730, pontif. anno I.

F. card. OLIVERIUS.

Ex lib. mensis decembris, tom. XVI

XIX.

Extensio indulgentiae perpetuae in diebus Conversionis et Commemorationis S. Pauli apostoli pro ecclesiis monialium Angelicarum nuncupatarum Congregationis S. Pauli, Ordinis S. Augustini, etc., Barnabitarum, Mediolanensis civitatis [1].

Clemens Papa XII,
ad perpetuam rei memoriam.

Exordium. Commissi nobis caelitus apostolatus officii ratio exigit, ut, paternam sacrarum virginum, quae, oblitae populum suum et domum patris sui divinis obsequiis se sub suavi religionis iugo devoverunt, curam gerentes, illarum religiosae quieti et felici progressui, quantum nobis ex alto conceditur, consulere iugiter studeamus.

Indulgentia huiusmodi ab Innocentio XI concessa et ab Innocentio XII extensa. § 1. Dudum siquidem felicis recordationis Innocentius PP. XI praedecessor noster omnibus et singulis utriusque sexus christifidelibus vere poenitentibus et confessis ac sacrâ communione refectis, qui aliquam ex ecclesiis clericorum regularium Congregationis S. Pauli Decollati Barnabitarum nuncupatorum, tam eatenus erectis quam imposterum quandocumque erigendis, et ubicumque locorum existentibus, in Conversionis et Commemorationis eiusdem S. Pauli apostoli festis diebus a primis vesperis usque ad occasum solis dierum huiusmodi annis singulis devote visitassent, et ibi pro christianorum principum concordiâ, haeresum extirpatione, ac S. Matris Ecclesiae exaltatione pias ad Deum preces effudissent, plenariam omnium peccatorum suorum indulgentiam et remissionem perpetuis futuris temporibus misericorditer in Domino concessit; ac subinde recolendae memoriae Innocentius PP. XII praedecessor etiam noster, supplicationibus tunc existentis procuratoris generalis dictae Congregationis sibi super hoc humiliter porrectis inclinatus, plenariam omnium peccatorum indulgentiam et remissionem a memorato Innocentio XI

[1] Hanc indulgentiam ecclesiis huiusce Congregationis concessit Innocentius XI die 2 decembris MDCLXXVII, const. *Caelestium munerum*, etc., eamque ad monialium eiusdem instituti ecclesias extendit successor Innoc. XII die 14 decembris MDCXCVII, quae in nostro Bullario non reperitur.

praedecessore concessam, ut praefertur, ad omnes et singulas ecclesias monialium eiusdem Congregationis similiter tam erectas quam imposterum erigendas, et ubicumque locorum existentes, in perpetuum extendit et ampliavit; et aliàs, prout in ipsorum Innocentii XI die II decembris MDCLXXVII et Innocentii XII praedecessoris litteris desuper in simili formâ Brevis die XIV pariter decembris MDCXCVII respective expeditis, quarum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis haberi volumus, uberius continetur.

A sacrâ indulgentiarum Congregatione decretum antea, sub hac extensione hocce monasterium non comprehendi.

§ 2. Cum autem, sicut accepimus, postquam ecclesia sub titulo eiusdem S. Pauli monasterii monialium Angelicarum nuncupatarum Congregationis ipsius S. Pauli civitatis Mediolanensis vigore enarratarum Innocentii XII praedecessoris litterarum plenariâ indulgentiâ et peccatorum remissione sic per eum extensâ spatio plurium annorum pacifice potita et gravisa fuerat, novissime motum fuisset dubium ab aliquot ex dictis monialibus, num eiusmodi extensio ecclesiam praefati eorum monasterii comprehenderet, quod postmodum propositum in Congregatione tunc existentium S. R. E. cardinalium indulgentiis et sacris reliquiis praepositorum per unius dumtaxat voti sive suffragii praeponderantiam negative resolutum fuit cum subsecutâ approbatione piae memoriae Benedicti XIII praedecessoris quoque nostri, qui causam amplius non proponi mandavit; cumque, negativâ resolutione aliisque praemissis non obstantibus, adhuc locus esse[1] dubium praedictum ulterius discutiendi, seu ad novam trutinam revocandi: ex hac vero lite seu controversiâ non modica animorum dissidia ac perturbationes in monasterium praedictum invecta fuerint, quae non modo de praesenti adhuc ibidem vigent, sed si eamdem litem seu controversiam diutius agitari ac perdurare contingeret, progressu temporis facile augeri et ingravescere possent.

Et itaque a sanctissimo domino nostro benigne indulgetur cum omnimodâ extensione, etc.

§ 4. Hinc est quod nos, pro pastorali nostrâ, qua animarum saluti et tranquillitati prospicere tenemur, sollicitudine, necnon sincero, quo easdem moniales Angelicas prosequimur paternae charitatis affectu, quamcumque ab eis occasionem dissensionum, quae divino cultui summopere perniciosae forent, ipsisque monialibus ad apicem perfectionis, ad quam per emissorum ab eis votorum semitam contendere debent assequendam, impedimento essent, prorsus submovere volentes, praeviâque maturâ deliberatione nostrâ litem ac controversiam praedictam, cuius statum et merita, aliaque etiam necessario exprimenda, praesentibus quoque pro plene et sufficienter expressis ac specificatis haberi volumus, a supradictâ Congregatione cardinalium aliisque tribunalibus quibuscumque ad nos harum serie avocantes, ac penitus et omnino extinguentes, indulgentiam et peccatorum remissionem in diebus festis Conversionis et Commemorationis S. Pauli apostoli ad ecclesias monialium dictae Congregationis ab ipso Innocentio XII praedecessore, sicut praemittitur, extensam, ac desuper expeditas eius litteras praedictas, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, approbamus et confirmamus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus; ac, quatenus opus sit, indulgentiam et peccatorum remissionem, ac Innocentii XII praedecessoris litteras praefatas, tam ad dictam ecclesiam S. Pauli civitatis Mediolanensis monialium Angelicarum nuncupatarum Congregationis eiusdem

1 Videtur legendum *esset* (R. T.).

S. Pauli Ordinis sancti Augustini, quam ad alias omnes et singulas ecclesias hactenus erectas et deinceps erigendas, et ubicumque existentes, monialium Angelicarum huiusmodi, quae de praesenti vivunt ac deinceps vivent sub regulâ ipsius S. Augustini, ac servant ac servabunt constitutiones particulares iussu S. Caroli Borromaei compilatas ex seu super constitutionibus dictorum clericorum regularium, pro Congregatione monialium Angelicarum S. Pauli sub hoc expresso titulo seu denominatione ab eodem S. Carolo approbatas ac successive a bonae memoriae Federico, dum viveret, S. R. E. praefatae cardinali Borromaeo nuncupato, huius S. Sedis auctoritate confirmatas, itaut omnes et singuli utriusque sexus christifideles, qui vere similiter poenitentes et confessi ac sacrâ communione refecti aliquam ex ecclesiis monialium Angelicarum praefatarum eisdem diebus festis Conversionis et Commemorationis S. Pauli apostoli a primis vesperis usque ad occasum solis annis singulis devote visitaverint, ibique, ut praefertur, oraverint, eamdem plenariam indulgentiam et remissionem consequantur, auctoritate et tenore praefatis perpetuo pariter extendimus et ampliamus; seu eisdem fidelibus diebus supra expressis praemissa in dictis ecclesiis monialium Angelicarum peragentibus, plenariam omnium peccatorum suorum indulgentiam et remissionem in perpetuum itidem de novo concedimus.

Litterarum harum robur.

§ 5. Decernentes, ipsas praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore quandocumque spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Obstantium derogatio.

§ 6. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Transumptorum fides.

§ 7. Volumus autem ut earumdem praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiasticâ dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quae ipsis praesentibus adhiberetur si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XXII decembris MDCCXXX, pontificatus nostri anno I.

Dat. die 22 decembris 1730, pontif. anno I.

F. card. OLIVERIUS.

XX.

Confirmatio Brevis Leonis X quo canonici metropolitanae ecclesiae Florentinae in notarios Sedis Apostolicae creantur.

Clemens Papa XIII,
ad futuram rei memoriam.

Exordium.

Apostolatus officium, quod divinae sapientiae altitudo humilitati nostrae, nullo licet meritorum nostrorum suffragio, committere dignata est, salubriter exequi, adspirante superni favoris aurâ, iugiter satagentes, ea, quae ex Romanorum Pontificum praedecessorum nostrorum et huius Sanctae Sedis benignitate ad insignium metropolitanarum ecclesiarum dignitatem tuendam personarumque in eis Altissimo assidue

famulantium honorem augendum processerunt, confirmationis nostrae patrocinio, cum id a nobis petitur, libenter constabilimus, prout temporum et locorum ratio postulat, rectoque ordini consentaneum esse in Domino arbitramur.

Leo X Florentinae ecclesiae canonicos, notarios Sedis Apostolicae creavit, singula ceterorum notariorum privilegia elargiendo.

§ 1. Dudum siquidem felicis recordationis Leo Papa X, praedecessor noster, metropolitanae ecclesiae Florentinae, in qua per multos annos, cum in minoribus constitutus esset, canonicatum et praebendam obtinuerat, illiusque capituli et canonicorum decori ac splendori providere volens, statuit quod perpetuis futuris temporibus archidiaconus et alii in dictâ ecclesiâ dignitates habentes, ac canonici pro tempore existentes, sui et apostolicae Sedis notarii forent et esse censerentur, ac rocchetto, cappâ et habitu, per eiusdem Sedis notarios de numero participantes gestari solito, ubi et quoties eis placuisset, uti possent, habitumque, rocchettum et cappam huiusmodi in choro ecclesiae praefatae, quando divinis officiis ac processionibus et funeribus interessent, et aliis quibusvis actibus, in quibus cum cottis et almutiis interesse eatenus consueverant, cum illis similiter placeret, deferre et gestare valerent. Ac insuper indulsit dignitates, canonicatus et praebendas pro tempore inibi obtinentibus, ac eorum cuilibet, ut omnibus et singulis honoribus, libertatibus, immunitatibus, exemptionibus, gratiis, favoribus et indultis, quibus ceteri sui dictaeque Sedis notarii etiam de numero participantes huiusmodi gaudebant et gaudere poterant quomodolibet in futurum, sine tamen eorumdem notariorum de numero participantium praeiudicio, itidem gaudere; ipsis vero archidiacono et capitulo ecclesiae praedictae dumtaxat, ut notarios et tabelliones publicos ac iudices ordinarios creare, et quoscumque natalium defectum patientes legitimare, respective possent et valerent; necnon sacerdotibus in dictâ ecclesiâ pariter pro tempore residentibus, missas per horam ante diluculum et usque ad mediam horam post meridiem, quoties eis id pro auditorum consolatione expedire videretur, in praefatâ ecclesiâ tantum celebrandi licentiam concessit; et aliàs, prout uberius continetur in eiusdem Leonis praedecessoris litteris desuper in simili formâ Brevis expeditis tenoris qui sequitur, videlicet:

Tenor privilegii Leonis X.

« *Dilectis filiis archidiacono et capitulo ecclesiae Florentinae*, Leo Papa X. Dilecti filii, salutem et apostolicam benedictionem. In supremo militantis Ecclesiae solio divinâ dispositione locati, ad ecclesiarum omnium potissime metropolitanarum insignium statum salubriter et prospere dirigendum paterno et sollicito studio intendentes, prout ex debito pastoralis officii obligamur, illarum profectibus libenter intendimus, et his, quae pro incremento divini cultus in illis profutura cognoscimus, ut in eis maiestas Altissimi iugiter collaudetur, quantum cum Deo possumus, favorem benignum impartimur. Sane, cum ad ecclesiam vestram Florentinam (quae iam mille annis effluxis sub invocatione S. Reparatae fundata, et cathedratis a centum et quinquaginta annis citra in metropolitanam sub invocatione B. Mariae de Flore erecta, illiusque fabrica opere murorum magno ac sumptuoso inchoata, et per felicis recordationis Eugenium Papam IV praedecessorem nostrum propriis manibus consecrata fuit, et in qua quinque dignitates et triginta septem canonicatus, totidemque praebendae, quorum maior pars de iure patronatus laicorum, videlicet dilectorum consulum artis lanae civitatis Florentinae, et aliorum civium dictae civitatis

existunt, per nobiliores et locupletiores dictae civitatis cives obtineri soliti, ac quinquaginta et ultra perpetuae capellaniae seu simplicia beneficia instituta esse noscuntur, et in qua nos quoque per multos annos, dum in minoribus essemus, canonici fuimus) antequam elucescat dies usque ad vesperas confluat christifidelium multitudo ad ibi missas et alia divina officia audiendum in numero copioso, et si missae inibi per horam ante diem usque ad vesperas celebrari possent, eorumdem fidelium devotio et concursus cum spirituali consolatione augeretur, ac pro salute animarum, aliorumque tam vivorum quam defunctorum, preces ad Deum copiosius effunderentur, aliaque multiplicia bona agerentur; et si praeterea statueretur, quod de cetero, fili archidiacone, tu et alii inibi dignitatem pro tempore obtinentes, et canonici eiusdem pro tempore existentes, Apostolicae Sedis notarii essetis, et habitum, per dictae Sedis notarios de numero participantium gestari solitum, in choro dictae ecclesiae, quando divinis praesentes estis et funeralibus et processionibus aliisque publicis actibus, in quibus hactenus cottis linteis almutiis et consuevistis uti, [1] omnino teneremini, ex hoc profecto dicta ecclesia, suorum membrorum nobiliori et digniori vestitu amicta et circumdata varietate, se longe pulchriorem et magis decoram gloriosissimae Dei Genitrici, cui est specialiter dedicata, procul dubio exhiberet: et volentes propterea desuper opportune providere, dilecti quoque filii nostri Iulii S. Mariae in Domnicâ diaconi cardinalis de Medicis, nostri secundum carnem fratris patruelis, qui Florentinae ecclesiae ex dispensatione et concessione apostolicâ praeesse dignoscitur, respectu nos inducente, motu proprio, non ad vestram, aut alicuius vestrum, aut aliorum pro vobis super hoc oblatae petitionis instantiam, sed de nostrâ merâ liberalitate, et ex certâ scientiâ, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, statuimus et ordinamus, quod de cetero perpetuis futuris temporibus vos, fili archidiacone, et alii in dictâ ecclesiâ pro tempore dignitates obtinentes, ac illius canonici pro tempore existentes, nostri et dictae Sedis notarii sitis et esse censeamini, ac rocchetto, cappâ et habitu huiusmodi, ubi et quoties vobis placuerit, uti libere possitis, illumque et rocchettum et cappam huiusmodi in choro dictae ecclesiae, quando divinis et processionibus ac funeralibus interfueritis, et aliis quibusvis actibus, in quibus cum cottis et almutiis interesse hactenus consuevistis, cum vobis placuerit, deferre et gestare valeatis; necnon vobis et cuilibet vestrum, dignitates ac canonicatus et praebendas pro tempore inibi obtinentes [1], ut[2] omnibus et singulis honoribus, libertatibus, immunitatibus, exemptionibus, gratiis, favoribus et indultis, quibus ceteri nostri et dictae Sedis notarii, etiam de dicto participantium numero existentes, utuntur, potiuntur et gaudent, ac uti, potiri et gaudere poterunt quomodolibet in futurum, sine tamen eorumdem de numero participantium existentium notariorum huiusmodi praeiudicio, uti, potiri et gaudere; quodque vos, filii archidiacone et capitulum dumtaxat, notarios et tabelliones publicos, ac iudices ordinarios, qui idonei et sufficientis literaturae fuerint, recepto prius ab eis de notariatus et tabellionatus ac iudicaturae huiusmodi officiis fideliter exercendis iuxta formam praesentibus annotatam solito iuramento,

1 Videtur deesse *gestare* (R. T.).

1 Potius lege *obtinentibus* (R. T.).

2 Particulam *ut* nos addimus (R. T.).

creare, et de officiis ipsis per pennam et calamare investire; et naturales, spurios, manseres incestuosos, bastardos, et ex quocumque illicito et damnato coitu procreatos, pro tempore, praesentes et absentes, vivis sive mortuis eorum parentibus, ad natales legitimos et primaeva naturae iura restituere et reintegrare, et cum eis, solvendo ab ipsis omnem geniturae maculam, quod in quibuscumque parentum, agnatorum ac aliorum bonis tam ex testamento quam ab intestato, absque tamen ab intestato succedere debentium praeiudicio, succedere, et ad quaevis honores, dignitates et officia publica et privata recipi ed admitti, illaque gerere et exercere, et parentum signis et armis absque ullâ differentiâ uti et de illorum familiâ nominari possint, dispensare libere et licite valeatis, indulgemus, plenamque ad praemissa etiam concedimus facultatem. Sacerdotibus vero in dictâ ecclesiâ pro tempore residentibus, missas per horam ante diluculum et usque ad mediam horam post meridiem, quoties eis id pro auditorum consolatione expedire videbitur, in praefatâ ecclesiâ dumtaxat celebrandi, eisdem auctoritate et tenore, licentiam elargimur. Non obstantibus de certo Apostolicae Sedis notariorum numero, cui, etiamsi ad illum deventum non sit, per hoc aliàs non intendimus derogare, et aliis apostolicis, ac in provincialibus conciliis editis, specialibus vel generalibus, constitutionibus et ordinationibus, et dictae ecclesiae, iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, cetérisque contrariis quibuscumque. Forma autem iuramenti, quod dicti tabelliones creandi praestabunt, haec est:

Ego N. ab hac horâ in antea fidelis ero beatis Apostolis Petro et Paulo, et S. R. E. ac domino meo D. Leoni Papae X suisque successoribus canonice intrantibus, et non ero in consilio, auxilio, consensu vel facto, ut vitam perdant aut membrum, vel capiantur malâ captione: consilium, quod mihi per se vel litteras aut nuncium manifestabunt, ad eorum damnum scienter nemini pandam; si vero ad mei notitiam aliquid devenire contingat, quod in periculum Romani Pontificis aut Ecclesiae Romanae vergeret, seu grave damnum illud pro posse impediam; et si hoc impedire non possem, procurabo bonâ fide contra omnes homines id ad notitiam praefati domini nostri Papae perferri: Papatum Romanum et regalia S. Petri, ac iura ipsius Ecclesiae, specialiter si qua eadem ecclesia in civitate vel terrâ, de qua oriundus sum, habeat, adiutor eis ero ad defendendum, retinendum et recuperandum: contra omnes homines tabellionatus officium fideliter exercebo; contractus, in quibus exigitur consensus partium, fideliter faciam nil addendo vel minuendo, nisi de consensu partium, quod substantiam contractus immutet. Si vero ad conficiendum aliquod instrumentum unius solius partis sit requirenda voluntas, hoc ipsum faciam, ut scilicet nil addam vel minuam, quod immutet facti substantiam: de aliquo contractu, in quo sciam intervenire vim vel fraudem, instrumentum non conficiam: contractus in protocollum redigam, et postquam in protocollum redigero, malitiose non differam contra voluntatem illorum, vel illius, quorum seu cuius est contractus super eo conficere publicum instrumentum, salvo meo iusto et consueto salario. Sic me Deus adiuvet, et haec sancta Dei Evangelia.

Datum Florentiae sub annulo Piscatoris, die 8 ianuarii MDXVI, pontificatus nostri anno III.

IA. SADOLETUS.

A sanctissimo domino nostro confirmatur.

§ 2. Cum autem, sicut pro parte dilectorum filiorum capituli et canonicorum praedictae ecclesiae Florentinae nobis super expositum fuit, ipsi praemissa apostolici muniminis nostri praesidio roborari plurimum desiderent: nos, qui memoratam ecclesiam Florentinam antiquitatis laude multiplicibusque aliis nominibus conspicuam, illiusque capitulum et canonicos sincero et praecipuo semper complexi fuimus, ac etiamnum complectimur paternae charitatis affectu, dictorum exponentium votis hac in re quantum cum Domino possumus favorabiliter annuere cupientes, illorumque singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, et ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, supplicationibus eorum nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, praeinsertas Leonis praedecessoris litteras, ac in eis contenta (citra tamen exemptionem a iurisdictione Ordinarii, facultatem notarios et iudices creandi, ac legitimandi, et absque eo quod capitulum et canonici praedicti aliquod emolumentum a Camerâ et palatio nostris apostolicis, vel quarumvis litterarum apostolicarum expeditionem gratis ullo unquam tempore praetendere possint), auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, perpetuo approbamus et confirmamus, illisque perpetuae et inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus.

Firmitas praesentium litterarum cum derogatione quorumcumque contrariorum.

§ 3. Decernentes, easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et spectabit in futurum, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari; sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, dictaeque Sedis nuncios, sublatâ eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere; ac irritum et inane quidquid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari. Non obstantibus apostolicis, ac in universalibus, provincialibusque et synodalibus conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, necnon omnibus et singulis illis, quae in praeinsertis Leonis praedecessoris litteris concessa sunt non obstare; ceterisque contrariis quibuscumque.

Clausula.

§ 5. Ceterum non intendimus per praesentes supradictas[1] iuspatronatus in aliquo approbare, neque ullam dignitatum, canonicatuum et praebendarum huiusmodi, aliorumque beneficiorum ecclesiasticorum, quae per dictae ecclesiae Florentinae canonicos, et inibi dignitates huiusmodi obtinentes pro tempore possideri, seu in quibus vel ad quae ius haberi contigerit, reservationem sive affectionem nostrae ac Romanorum Pontificum successorum nostrorum ac Sedi praefatae collationi et dispositioni inducere.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris die II ianuarii MDCCXXXI, pontificatus nostri anno I.

Dat. die 2 ianuarii 1731, pontif. anno I.

F. card. OLIVERIUS.

1 Videtur legendum *supradictum* (R. T.).

XXI.

Confirmatur concessio a Leone X anno MDXV *facta notario et cancellario nationis Florentinae de Urbe, ut quaecumque acta iudicialia et contentiosa libere et licite conficere possit: quod officium in Urbe restituitur*[1].

**Clemens Papa XII,
ad futuram rei memoriam.**

Privilegium a Leone X concessum consuli nationis Florentinae.

§ 1. Exponi nobis nuper fecerunt dilecti filii consul aliique nationis Florentinae in almâ Urbe nostrâ degentes, quod felicis recordationis Leo Papa X praedecessor noster per quasdam suas die XII iunii MDXV pontificatus sui anno III expeditas litteras, inter alia privilegia dictae nationi Florentinae de Urbe per eum concessa, facultatem tribuit illius consuli, pro tempore existenti, ius dicendi in causis vertentibus inter mercatores et nationales Florentinos huiusmodi, et ad hunc effectum deputandi cancellarium, qui esse deberet publicus notarius matriculatus, sive descriptus in archivio Romanae Curiae, factâ eidem notario potestate, nedum conficiendi acta, contractus et stipulationes pro mercatoribus et nationalibus praefatis, verum etiam cetera omnia peragendi, quae ad publici notarii eiusmodi officium spectabant, et aliàs prout, in supradictis Leonis praedecessoris litteris uberius continetur.

Haec vero concessio ab Innocentio XII suppressa in suppressione tribunalium particularium.

§ 2. Et exinde usque ad an. MDCXCII, quo recolendae memoriae Innocentius Papa XII, praedecessor etiam noster, dicti consulis Florentini aliaque particularia Urbis praefata tribunalia suppressit, illorumque iurisdictionem abolevit, notarius et cancellarius praefatus itidem pro tempore existens non modo omnia acta et contractus inter dictos mercatores nationales perficere, sed, quâ Urbis notarius, testamenta, donationes, aliosque contractus pro quibuscumque personis cuiusvis nationis existentes stipulari consuevit; ac propterea comparebat coram omnibus iudicibus ordinariis aliorum tribunalium dictae Urbis pro interpositione decretorum in contractibus minorum et mulierum; per eius acta citabantur coram iudicibus praefatis interesse habentes in eisdem contractibus, adibantur haereditates cum edictis citatoriis, deputabantur tutores, reproducebantur interpellationes et disdictae, ut vocant, fiebant descriptiones et inventaria cum similibus interpellationibus, et alii actus iudiciales, sicuti ex longâ serie eiusmodi actuum statim a dicto anno MDXV incipientium, qui in officio ipsius consulatus asservantur, constare dicitur.

Per Innocentii Papae dictam constitutionem non laesum huius notarii officium.

§ 3. Licetque post supressionem particularium tribunalium ab Innocentio praedecessore factam, ut praemittitur, iurisdictio eiusdem consulis sublata fuerit; salvum tamen ac praeservatum remansit illius, nonnullorumque aliorum similium notariorum officium, donec aliter provideretur; quin tamen ulla hactenus desuper capta sit provisio seu resolutio, itaut praedictus notarius et cancellarius, quoties postmodum eum agere contingit, ministerio alicuius iudicis ad acta iudicialia exequenda ratione testamentorum aut contractuum pro personis tam praefatae Florentinae quam alterius cuiuslibet nationis, sive occa-

[1] Leo PP. X, ut ex subiectâ constitutione sanctissimi domini nostri, aliâque eiusdem Leonis PP. dat. MDXIX, in Bullario, num. XXXIII (*in hac Taurin. edit. est sub num.* XXXVII, *in tom.* V, *pag.* 729 *b et seq.* R. T.) constat, consuli nationis Florentinae facultatem mercatorum nationis in Urbe causas cognoscendi, notariumque sibi ac cancellarium eligendi tribuit; Innocentius vero XII const. *Ad radicitus*, dat. ann. MDCXCII, 31 augusti, particularia omnia tribunalia suppressit.

sione mandatorum de immittendo in possessionem, delendo vincula, transferendo et resignando loca montium, et officia vacabilia consignando et describendo, aut propter inhibitiones dotales, decreta absolutoria, monitoria, citationes pro interpositione decretorum huiusmodi, edicta ad adeundas haereditates, disdictas, deputationes curatorum ad lites, et id genus alia, illa auctoritate diversorum iudicum, ac ut plurimum locumtenentis in civilibus et auditoris gubernatoris Urbis praefatae, ac primi et secundi collateralium Curiae Capitolinae, perfici et expediri curavit; quae omnia comperta fuerunt dilecto filio nostro Vincentio S. R. E. presbytero cardinali Petra nuncupato, qui, tamquam visitator officiorum notariorum seu tabellionum Urbis praedictae a piae memoriae Benedicto XIII praedecessore quoque nostro constitutus, illud consulatus Florentini perinde ac alia perlustravit.

A Benedicto XIII statutum super validitate huiusmodi actorum examen, nominatisque commissum iudicibus.

§ 4. Unde idem Benedictus praedecessor (animum advertens ad praemissa et ad suppressionem tribunalium particularium, necnon praeservationem officii notarii consultatus huiusmodi, ac desuper capiendae, nec eatenus captae provisionis; quodque notarius dicti consulatus pergebat non solum testamenta ac publica instrumenta rogare, sed acta quoque iudicialia conficere coram aliquo ex sibi benevisis iudicibus eiusdem Urbis, per diversa illius tribunalia vagando, quemadmodum ipsi Vincentio cardinali in visitatione huiusmodi officii innotuerat; simulque considerans hanc iudicum variationem arbitrio ipsius notarii seu partium minime convenire) in suâ successive anno MDCCXXVIII super reformatione tribunalium Urbis praefatae editâ constitutione omnino opportunum iudicavit, ut cognosceretur an ista facultas conficiendi acta iudicialia persistere seu remanere deberet exercenda per dictum notarium, et in quibus causis, et inter quas personas; et quatenus id ei competeret, coram quo peculiari iudice id permitti valeret; et demum quonam modo consuli posset rationibus eiusdem notarii; deputavitque Congregationem particularem, quae constabat tunc extantibus auditore suo decano, auditore Rotae Romanae, vicesgerente vicarii Urbis, primo locumtenente itidem in civilibus auditoris generalis Curiae causarum Camerae Apostolicae, auditore signaturae iustitiae, commissario generali eiusdem Camerae, necnon primo collaterali praefatae Curiae Capitolinae; qui, auditis notariis tribunalium Urbis praedictae[1], omnia praefata discuterent ac recognoscerent, quidque super praemissis in futurum servandum foret, eidem Benedicto praedecessori cum eorum voto referrent, ut ipse, quod hac in re expediens esset, decernere valeret; idque infra sex menses a die promulgationis dictae constitutionis fieri voluit, quo termino elapso idem notarius omnino abstineret a conficiendis actibus iudicialibus coram quocumque iudice, sub poenâ centum scutorum monetae et nullitatis actorum huiusmodi; et aliâs, prout in enarratâ constitutione plenius etiam continetur.

Quo non completo, data ad tempus facultas omnia similia acta conficiendi.

§ 5. Porro, expirato termino sex mensium sic assignatorum, intra quem dicta Congregatio particularis haberi nequiverat, consul aliique praefati nationis Florentinae, ne praedictus notarius suspensus remaneret a confectione actorum iudicialium, petierunt a memorato Benedicto praedecessore prorogationem eiusdem termini ad tempus ei benevisum, remissâque per eum instantiâ huiusmodi auditori suo praedicto, is plures proro-

1 Edit. Main. legit *Urbis praedicta* (R. T.).

gationes concessit, citatis seniore causarum Camerae Apostolicae ac Capitolinae Curiarum praefatarum notariis; sicque continuatum fuit usque ad nostram assumptionem ad apostolatus officium, postquam ab auditore nostro novam prorogationem quinque aliorum mensium obtinuerunt.

Reintegratio, et confirmatio huiusce notariatus per sanctissimum.

§ 6. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, difficile admodum sit cogere Congregationem particularem praedictam, tot viris ratione munerum sibi incumbentium multiplicibus negotiis continuo occupatis atque distractis compositam, per notarios vero tribunalium Urbis praefatae iure controverti ac in dubium revocari nequeat facultas notarii dicti consulatus perficiendi quaelibet acta iudicialia indiscriminatim in quavis causâ et pro quibuscumque personis, utpote quia lex ipsius Leonis praedecessoris hanc facultatem illi diserte tribuit, eique suffragetur observantia ex anno MDXV initium desumens, nec usquam interrupta, quandoquidem per duo saecula et ultra, non uti cancellarius consulatus Florentini praefati, sed quà publicus Urbis notarius, acta huiusmodi iudicialia gessit independenter a iurisdictione ipsius consulis, et uti talis plurium annorum spatio diversis S. R. E. praefatae cardinalibus, ac praesertim sacri eorumdem cardinalium collegii decanis, in causis et negotiis eorum monasteriorum aut ecclesiarum, ac praecipue Ostiensis et Veliternensis, ac nobis ipsis, dum cardinalatus honore fungebamur, quamdiu ecclesiae Tusculanae praefuimus, in rebus eamdem ecclesiam spectantibus inserviit; cumque non minus certa sit reservatio providendi officio dicti notarii in suppressione tribunalium particularium, sicut praemittitur, facta, exponentes praedicti, tametsi praefata Congregatio particularis deputata reperiatur, eidem notario assignari plurimum desiderent aliquem ex dictis iudicibus ordinariis Urbis, coram quo omnia acta iudicialia et contentiosa conficere valeat, quandoquidem inde ipsi notario providebitur iuxta reservationem huiusmodi, tolleturque libertas vagandi et conveniendi iudices ad sui libitum, sicque dirimentur ac constabilientur quae in dictâ Congregatione particulari discutienda erant: nos, eorumdem exponentium votis hac in re, quantum cum Domino possumus, benigne annuere, necnon indemnitati ac rectae administrationi officii notarii huiusmodi prospicere volentes, ipsorumque exponentium singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, ac praefatarum Leonis, Innocentii ac Benedicti praedecessorum litterarum, constitutionum et dispositionum tenores, et alia quaecumque etiam specificam et individuam mentionem et expressionem requirentia, praesentibus pro plene et sufficienter expressis et specificatis habentes, supplicationibus eorumdem exponentium nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, dilecto filio moderno ac pro tempore existenti notario et cancellario dicti consulatus Florentini, ut ipse (salvâ ac firmâ remanente suppressione et abolitione tribunalis eiusdem consulatus ac iurisdictionis illius consulis) omnia et quaecumque acta iudicialia sive contentiosa deinceps quoque perpetuis futuris temporibus conficere libere, licite et valide possit, auctoritate apostolicâ, tenore praesen-

tium, concedimus et indulgemus, atque almae Urbis praefatae gubernatorem, seu eius in civilibus locumtenentem, nunc pariter et pro tempore existentem, coram quo eiusmodi acta iudicialia sive contentiosa facere et exequi valeat ac debeat, auctoritate et tenore praefatis constituimus et deputamus.

Praesentium litterarum firmitas.

§ 7. Decernentes, ipsas praesentes litteras, etiam ex eo quod supradicti notarii, et alii quicumque in praemissis ius seu interesse habentes vel habere quomodolibet praetendentes, illis non consenserint, nec ad ea vocati, citati et auditi fuerint, de subreptionis vel obreptionis vitio, aut intentionis nostrae vel alio quovis defectu notari, argui vel impugnari nullatenus posse; sed semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere; ac dicto notario et cancellario, aliisque ad quos spectat et quandocumque spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari; sicque et non aliter per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, et eiusdem S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, sublatâ eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere; ac irritum et inane si secus super his a quaquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Cum contrariorum, obstantium etc. derogatione.

§ 8. Non obstantibus omnibus et singulis praemissis, necnon, quatenus opus sit, nostrâ et Cancellariae Apostolicae regulâ de iure quaesito non tollendo, necnon recolendae memoriae Pii Papae IV similiter praedecessoris nostri de gratiis qualecumque interesse Camerae Apostolicae concernentibus in dictâ Camerâ intra certum inibi praescriptum tempus praesentandis et registrandis, itaut praesentes in eâ praesentari et registrari nullo umquam tempore necesse sit, aliisque constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac Urbis et tribunalium praefatorum, et quibusvis aliis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis, eorumque reformationibus et novis additionibus, stylis, usibus et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum omnium et singulorum tenores, ac si de verbo ad verbum nihil penitus omisso et formâ in illis traditâ observatâ exprimerentur et insererentur, praesentibus pro plene et sufficienter expressis et insertis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die IV ianuarii MDCCXXXI, pontificatus nostri anno I.

Dat. die 4 ianuarii 1731, pontif. anno I.

E. card. OLIVERIUS.

XXII.

Constitutio, qua, praeviâ confirmatione et innovatione alterius constitutionis

sanctae memoriae Pauli Papae IV anno MDLV *editae, decernitur decanatum S. R. E. cardinalium collegii ipso iure deferendum esse cardinali antiquiori episcopo, qui tempore vacationis ipsius decanatus in Romanâ Curiâ praesens, vel ex causâ publicâ ac Romani Pontificis destinatione dumtaxat, non tamen ratione residentiae apud aliam ecclesiam sibi commissam, a dictâ Curiâ absens fuerit; aliaque insuper statuuntur et ordinantur tam circa eiusmodi decanatum quam circa sex episcopatus suburbicarios, eisdem cardinalibus assignari solitos pro titulo sui cardinalatus.*

Clemens Papa XII,
ad futuram rei memoriam.

Prooemium.

Pastorale officium, quo dominici gregis regimini per ineffabilem divinae bonitatis abundantiam, nullo licet meritorum nostrorum suffragio, praesidemus, exigit, ut, inter gravissimas multiplicesque apostolicae servitutis curas quibus assidue premimur, ad ea, quae sacrum venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium collegium, Sedis B. Petri et universae Ecclesiae senatum amplissimum, spectant, rite ac recte constituenda atque ordinanda peculiari studio advigilemus.

Paulus IV decanatum antiquiori cardinali episcopo Romae commoranti adiudicavit.

§ 1. Dudum siquidem felicis recordationis Paulus Papa IV praedecessor noster (provide considerans, eosdem S.R.E. cardinales in partem apostolicae sollicitudinis vocari, ut pro tempore existenti Romano Pontifici in ipsius universalis Ecclesiae administratione assistant, isque eorum consilio agenda disponat, ac partem praecipuam sacri corporis et membra ipsius Romani Pontificis existere; simulque attendens, dicti collegii cardinalium decanum singulari negotiorum huius Sanctae Sedis notitiâ ac peritiâ, quae absque diutinâ continuâque in Romanâ Curiâ residentiâ vix haberi potest, praeditum esse oportere, habitâ super his cum tunc existentibus eiusdem S.R.E. cardinalibus in consistorio suo secreto, maturâ deliberatione, de illorum consilio et unanimi assensu sancivit, quod decanatus praedicti sacri collegii de cetero perpetuis futuris temporibus nonnisi ad episcopum cardinalem antiquiorem in Curiâ praesentem, aut ex causâ publicâ absentem et extra Curiam per Romanum Pontificem destinatum, devenire posset, et aliàs, prout in constitutione ipsius Pauli praedecessoris, anno Incarnationis dominicae MDLV, IX kalendas septembris, pontificatus sui anno I editâ, uberius continetur.

Clemens Papa XI declaravit cardinalibus ad decanatum obtinendum minime suffragari, residentiam in episcopalibus vel archiepiscopalibus non suburbicariis.

§ 2. Cumque postmodum subortum fuisset dubium, an iuxta sensum istius constitutionis decanatus eiusmodi deferri deberet episcopis cardinalibus promotione antiquioribus, qui, occurrente dicti decanatus vacatione, ab ipsâ quidem Curiâ abessent, sed apud metropolitanas seu cathedrales ecclesias residerent, quarum regimen et administrationem unà cum aliquâ ex sex cathedralibus ecclesiis suburbicariis, quae cardinalibus antiquioribus pro titulo sui cardinalatus assignari consueverunt, ex concessione apostolicâ retinerentur; recolendae memoriae Clemens PP. XI, praedecessor etiam noster, huius quaestionis, quam dirimi volebat, discussionem commisit septem eiusdem Curiae praelatis doctrinâ, prudentiâ et integritate praestantibus, qui, re universâ accuratissime, ut par erat, expensâ, unanimiter censuerunt, minime suffragari ipsis episcopis cardinalibus antiquioribus ad huiusmodi decanatum obtinendum eorum a Romanâ Curiâ absentiam ex causâ suae residentiae apud metropolitanas seu cathedrales ecclesias, quibus ex apostolicâ dispensatione prae-

erant: quam quidem sententiam idem Clemens praedecessor non modo probavit, ac perpetuis itidem futuris temporibus inconcusse observari mandavit; sed insuper in suo quoque consistorio secreto die III mensis martii MDCCXXI habito palam recitari, et inter acta consistorialia referri atque custodiri iussit.

Contraria declarationi huic Benedicti XIII constitutio.

§ 3. Quamquam vero piae memoriae Benedictus Papa XIII praedecessor pariter noster per quasdam suas sub plumbo, anno item Incarnationis dominicae MDCCXXIV, VII idus septembris, pontificatus sui anno I, absentiam a Curiâ praefatâ episcopis cardinalibus antiquioribus, dummodo apud metropolitanas seu cathedrales ecclesias, quas in administrationem obtinent, personaliter resideant, in assecutione eiusdem decanatus nullatenus obesse, sed decanatum huiusmodi ipso iure deferri praedictis episcopis cardinalibus antiquioribus absentibus, et apud dictas metropolitanas seu cathedrales ecclesias actu residentibus, statuere tunc opportunum duxerit, prout in eius litteris praefatis, quarum, perinde ac supradictae Pauli praedecessoris constitutionis tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis et ad verbum insertis haberi volumus, plenius etiam continetur:

Quibus de causis motus sit sanctissimus dominus noster Pauli IV constitutionem confirmare.

§ 4. Nos tamen ad gravissima, quibus memorata Pauli praedecessoris sanctio niti dignoscitur, rationum momenta, nostrae dirigentes considerationis intuitum, aliisque iustis et rationabilibus causis animum nostrum moventibus adducti, post deliberationem, quam super praemissis cum pluribus ex venerabilibus fratribus nostris S. R. E. praedictae cardinalibus habuimus diligentem, de eorum consilio, ac etiam motu proprio, et ex certâ scientiâ ac maturâ deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, hac nostrâ perpetuâ valiturâ constitutione illam Pauli praedecessoris confirmantes ac innovantes, decernimus et mandamus, ut deinceps, quotiescumque decanatus praedictus quomodolibet vacaverit, ipso iure in eumdem decanatum succedat episcopus cardinalis antiquior, qui tempore illius vacationis in dictâ Curiâ praesens sit, vel qui ex causâ publicâ et Romani Pontificis destinatione dumtaxat, non tamen ratione seu ex causâ residentiae in metropolitanâ seu cathedrali ecclesiâ cuius regimen et administrationem ex indulto apostolico retineat, ab eâdem Curiâ tunc temporis absens reperiatur.

Declaratio, quod antiquitas non sit intelligenda de tempore assumptionis ad cardinalis, sed de anterioritate in ordine episcopali.

§ 5. Quod vero attinet ad alteram controversiam, aliàs circa ipsum decanatum excitatam, num scilicet in eius assecutione cardinalis anterior in ordine episcopali, sed posterior in cardinalatu, praeferendus esset cardinali posteriori in ordine episcopali, sed anteriori in cardinalatu, declarationem a Benedicto praedecessore in litteris suis praefatis desuper editam tenore praesentium approbantes, pro maiori illius firmitate ac potiori cautelâ, iterum statuimus, antiquitatem inter episcopos cardinales in dictâ Curiâ praesentes non esse metiendam sive ducendam a tempore suae promotionis ad cardinalatus honorem, sed a tempore eorum ingressus in ordinem episcopalem, itaut decanatus eiusdem sacri collegii ad antiquiorem in ordine episcopali, tametsi posteriorem in cardinalatu, pervenire debeat, et qui prius alicui ex dictis sex ecclesiis suburbicariis praefectus fuerit, praeferatur in assecutione decanatus huiusmodi alteri, qui ante ipsum ad cardinalatus dignitatem promotus fuisset.

Quod admitti non debeat optio ecclesiae suburbicariae, nisi fiat a cardinali praesenti in Curiâ, vel

§ 6. Ad haec sancimus atque declaramus, nonnisi a cardinalibus, qui fuerint in praefatâ Curiâ praesentes tempore ipso vacationis alicuius ex dictis

dictis duntaxat de causis absenti.

sex cathedralibus ecclesiis suburbicariis pro titulo cardinalatus assignari solitis, vel ab eàdem Curià absentes similiter ex causà publicà et destinatione Romani Pontificis tantum, non tamen ex causà residentiae apud aliam sibi commissam ecclesiam, ut praefertur, optari posse cathedralem ecclesiam suburbicariam sic vacantem; nec cardinales ab ipsà Curià absentes, praeterquam in solo casu superius expresso, ad optionem eiusmodi, etiam per procuratorem ex eodem collegio specialiter deputatum, admittendos fore; revocantes proinde et cassantes, irritaque prorsus et inania decernentes quaelibet indulta optandi ecclesias suburbicarias praefatas in absentià, ac per procuratorem, ex alià quacumque causà etiam residentiae apud alteram ecclesiam a Romanis Pontificibus praedecessoribus nostris hactenus forsan concessa, quae tamen nondum sint executioni demandata. Licetque nobis persuasum sit successores nostros, eiusmodi indulta, quae non modico eisdem suburbicariis ecclesiis earumque dioecesibus inferre possent detrimentum, minime esse concessuros, sicuti nos ipsi ab eorum concessione omnino abstinere intendimus; nihilominus, si quae contra hanc nostram dispositionem quandocumque et qualitercumque tribui contigerit, illa subreptitie obtenta censeri debere, nullique propterea, perinde ac si non emanassent, suffragari posse, itidem statuimus.

In casu evenientis vacationis alicuius ex suburbicariis ecclesiis, quo tempore quis cardinalis episcopus Romae reperiatur ex legitimà causà, an illam optare possit, nihil statuit.

§ 7. Porro si quando evenerit cardinales, patriarchali, primatiali, archiepiscopali vel cathedrali ecclesiae praefectos, in dictà Curià ex legitimà causà aut Sedis Apostolicae licentià praesentes tum reperiri, cum factus fuerit locus vacationi alicuius ex sex ecclesiis suburbicariis huiusmodi, nostrae ac Romani Pontificis pro tempore existentis partes erunt animum sedulo advertere et deliberare, dum absolventur a vinculo quo priori ecclesiae tenentur, ad effectum optandi et assequendi ecclesiam vacantem ex dictis suburbicariis, utrum expediat eis concedere, administrationis seu alio nomine, retentionem alterius ecclesiae cui antea praeerant, ac in primis, utrum ambae sint invicem adeo propinquae, ut pastoralem curam utrique commode impendere suumque ministerium recte implere valeant. Ceterum non possumus non summopere eos commendare, qui, ut omnem curam et studium suum in utilitatem ecclesiae iam sibi commissae conferre pergant, nec de vigilantià ei debità quicquam detrahatur, ultro ab eiusmodi optione abstinent, quemadmodum superioribus temporibus plures cardinales (memores saluberrimi illius Tridentinorum Patrum moniti « valde nimirum felicem illum esse censendum, cui unam ecclesiam bene ac fructuose et cum animarum sibi commissarum salute regere contigerit ») summà cum laude fecerunt.

Statuitur ut cardinalibus a presbiterali ad episcopalem ordinem ascendentibus, semel tantum ab unà ad aliam ecclesiam transire liceat.

§ 8. Praeterea considerantes, cardinalibus veteri more facultatem competere optandi aliam ex sex suburbicariis ecclesiis, quoties vacaverit, dimissà priore quae sibi in titulum assignata fuerat; id vero, si frequenter fiat, spirituale incommodum afferre posse gregibus, quorum pastores ita crebro mutentur: volumus, ut imposterum cardinales, qui, ab ordine presbyterorum ad illum episcopatum ascendentes, unam ex praedictis ecclesiis suburbicariis obtinuerint, deinceps ad aliam, priore dimissà, ac Romano Pontifice approbante, semel tantum transire possint, salvà tamen illis semper atque illaesà facultate optandi, praevià dimissione prioris, ec-

clesiam Ostiensem, quae peculiaribus gaudet praerogativis, ac praesertim illâ, quod cardinalis, qui ei praeest, Pontificem Maximum solemni ritu, pallio etiam adbibito, consecrare soleat.

S. R. E. cardinales quamvis Summo assistenter Pontifici, per se, nisi legitime fuerint impediti, harum quoque ecclesiarum visitationem inire tenentur et relationem Pontifici exhibere.

§ 9. Demum, etsi minime dubitemus quin venerabiles fratres nostri ipsius S. R. E. cardinales, episcopi sex cathedralium ecclesiarum praefatarum, omnibus incumbentis sibi muneris partibus cumulate hactenus satisfecerint, idemque posthac de eis, necnon aliis qui eiusmodi ecclesiis praeficientur, nobis merito polliceamur; pro nostrâ tamen pastorali sollicitudine, quae nunquam in hoc nimia esse potest, ad eorum memoriam revocandum duximus, teneri ipsos, etiamsi in dictâ Curiâ, ut Romano assistant Pontifici, commorentur, ecclesias et dioeceses suas, ad praescriptum sacrorum canonum et decretorum Concilii Tridentini, visitare per se ipsos, aut, si legitime impediti fuerint, per suum vicarium in spiritualibus generalem, aliumve probum et ad id idoneum virum ecclesiasticum; necnon relationem status eorumdem[1] ecclesiarum et dioecesum, quibus praesunt, ipsi Pontifici, iuxta constitutionem similis memoriae Sixti PP. V praedecessoris quoque nostri, quae incipit *Romanus Pontifex, etc.*, exhibere, ac cetera, quae ad episcopale officium pertinent, diligenter praestare. Qua sane in re maxime decet eos, pro sublimi quem in Ecclesiâ Dei tenent honoris et dignitatis gradu, aliis omnibus antistibus exemplo, quod ii sequentur, praelucere.

Harum litterarum firmitas et observantia.

§ 10. Decernentes pariter, ipsas praesentes litteras et in eis disposita quaecumque, etiam ex eo quod eiusdem S. R. E. cardinales in praemissis ius vel interesse habentes seu habere quomodolibet praetendentes illis non consenserint, nec ad ea vocati seu auditi fuerint, sive ex aliâ quacumque causâ, colore, praetextu et capite, etiam in corpore iuris clauso, nullo unquam tempore de subreptionis vel obreptionis aut nullitatis vitio, seu intentionis nostrae aliove quolibet etiam formali et substantiali defectu notari, impugnari, infringi, retractari, aut in controversiam vocari, vel adversus illa aperitionis oris, restitutionis in integrum, aliudve quodcumque iuris, facti vel gratiae remedium intentari vel impetrari, seu impetrato, vel etiam motu, scientiâ et potestatis plenitudine paribus concesso vel emanato, quempiam in iudicio vel extra illud uti seu se iuvari posse; sed easdem praesentes litteras semper et perpetuo firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac ab illis, ad quos spectat et pro tempore quandocumque spectabit, in omnibus et per omnia inviolabiliter observari, et illis respective plenissime suffragari; sicque et non aliter per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ipsosque cardinales, etiam de latere legatos, ac sacrum collegium, et quosvis alios quacumque praeeminentiâ et potestate fungentes et functuros, sublatâ eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere; ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Contrariorum derogatio.

§ 11. Non obstantibus praemissis, et praesertim Benedicti praedecessoris litteris, aliisque quibusvis generalibus vel specialibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, etiam consistorialibus, ac nostris et Cancellariae Apostolicae regulis, etiam, quatenus opus sit,

1 Vel potius *earumdem* (R. T.).

illâ de iure quaesito non tollendo, et aliâ, quod cardinales in constitutionibus et regulis per nos edendis non comprehendantur, nisi illae eorumdem cardinalium favorem concernant vel de ipsorum seu maioris partis eorum consilio editae fuerint, necnon decretis consistorialibus, dictique sacri collegii, aliisve, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis, stylis, usibus et consuetudinibus, etiam immemorabilibus, privilegiis quoque, facultatibus, indultis et litteris apostolicis, eisdem collegio et cardinalibus sub quibusvis verborum tenoribus et formis, ac cum quibuscumque etiam derogatoriarum derogatoriis, aliisque efficacioribus et efficacissimis et insolitis clausulis, ac irritantibus et aliis decretis, etiam motu, scientiâ et potestatis plenitudine similibus, ac etiam consistorialiter, et aliàs quomodolibet et ex quavis causâ, etiam hic forsan necessario exprimendâ, in contrarium praemissorum concessis, emanatis, editis, confirmatis, approbatis, ac pluries et quantiscumque vicibus innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum omnium et singulorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse ac plenissime et amplissime derogamus, et derogatum esse volumus et mandamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 12. Volumus quoque ut[1] earumdem praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiasticâ dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra illud adhibeatur, quae praesentibus ipsis adhiberetur si forent exhibitae vel ostensae. Transumptorum fides.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die x ianuarii MDCCXXXI, pontificatus nostri anno I.

Dat. die 10 ianuarii 1731, pontif. anno I.

F. card. OLIVERIUS.

XXIII.

Immunitates et exemptiones, quibuscumque et quomodocumque, etiam Ordinibus regularibus Societatis Iesu, Ordinis Praedicatorum et Eremitarum S. Augustini nuper concessae in damnum Camerae Apostolicae, revocantur, vel ad terminos iuris reducuntur, atque alia pro aequo et congruo stabiliuntur.

Clemens episcopus,
servus servorum Dei,
ad perpetuam rei memoriam.

Romanum Pontificem, videlicet servum illum quem constituit Dominus super familiam suam, non solum spiritualium, sed etiam temporalium eiusdem familiae indemnitati consulere decet, ut, sublatis exemptionibus, indigentiae iniuriosis, paterna vigeat charitas, quae, parum aequam filiorum praedilectionem ignorans, singulis onus imponat quod vires substinere valeant, ac tribuat quod eorumdem merita exigunt; quapropter innovans ea, quae olim ab aliis Romanis Pontificibus praedecesso- Exordium.

1 Edit. Main. legit *et* pro *ut* (R. T.).

ribus suis pro temporum qualitate sancita fuerunt, alia decernit et statuit, quae subinde pro diversa rerum temporum ac personarum conditione conspicit in Domino salubriter expedire.

Quam gravi damno usque adeo fuerit Statui Ecclesiastico et communitatibus tanta exemptionum multiplicitas.

§ 1. Cum itaque, sicut accepimus, per quasdam immunitates et exemptiones a vectigalium aliorumque onerum publicorum solutione, a nonnullis Romanis Pontificibus praedecessoribus nostris et Sede Apostolicâ, illiusque forsan de latere legatis, ac aliis eiusdem Sedis et Camerae nostrae Apostolicae officialibus et ministris, ad importunas supplicantium preces per viam *motusproprii* sive aliàs quomodolibet concessa reperiantur, Camera praedicta[1] ac communitates et universitates civitatum, oppidorum, terrarum et locorum temporalis S. R. E. ditionis, in gravissimis quibus propter magnos sumptus antehac in causam publicam factos multaque onera propterea imposita premuntur angustiis, maximam redditunm et proventuum suorum diminutionem patiantur, et plurimi subditi nostri, ac praecipue pauperiores, in quos, eius quod ceteris, iisque ut plurimum locupletioribus, per immunitates et exemptiones huiusmodi remittitur, onus derivari necesse est, ingenti damno efficiantur:

Revocatio et annullatio omnium huiusmodi exemptionum.

§ 2. Hinc nos, Camerae, communitatum et universitatum, subditorumque nostrorum indemnitati et levamini, quantum cum Domino possumus, aeque principaliter consulere cupientes, ac felicis recordationis Sixti V, Pauli etiam V, Urbani VIII, Alexandri VII, Clementis X, Alexandri VIII, Innocentii XII, aliorumque Romanorum Pontificum praedecessorum nostrorum, qui constitutiones similium exemptionum et immunitatum revocatorias ediderant, vestigiis inhaerentes, necnon quarumcumque concessionum, immunitatum et exemptionum huiusmodi, litterarumque apostolicarum sub plumbo, ac in formâ Brevis sub annulo Piscatoris, cedularum *motusproprii* et chirographorum cuiusvis Romani Pontificis praedecessoris nostri manu subscriptorum, ac aliarum litterarum et subscripturarum desuper quomodolibet editarum, pluriesque etiam confirmatarum tenores, etiam veriores, et datas ac occasiones, et alia etiam speciali ac individuâ expressione digna[1], praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis respective habentes: *Motu proprio*, non ad cuiusdam nobis super hoc oblatae petitionis instantiam, sed ex certâ scientiâ et maturâ deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, hac nostrâ perpetuo valiturâ constitutione, omnes et quascumque exemptiones ac immunitates a solutione subsidii triennalis, necnon quarti illi adiuncti, taxarum equorum, tallearum, censuum, archivii, foglicttae, triremium, utensilium, dohanarum quarumcumque Urbis, taxae portus Anconae, quatrenorum, tractarum, pedagiorum, vectigalium, collectarum, macinatus tam Urbis quam universi Status tertii giulii superadditi, litterarum portus, et quarumlibet[2] aliorum onerum et munerum personalium, realium et mixtorum, ordinariorum et extraordinariorum, solitorum et insolitorum, cameralium quorumcumque, ac etiam eorum quae per communitates, universitates, directe vel indirecte, pro eorumdem onerum cameralium solutione publicorumque munerum supportatione, ac pro viis ac pontibus construendis, instaurandis, muniendis et manutenendis, aliisque indigentiis et usibus quibuscumque tam Camerae quam com-

1 Edit. Main. legit *Camerae praedictae* (R. T.).

1 Edit. Main. legit *dignas* (R. T.).

2 Potius *quorumlibet* (R. T.).

munitatum et universitatum praedictarum, seu aliàs, indicta et imposita, ac exigi solita sunt; necnon ab obligatione recipiendi milites et Sedis praedictae officiales, baroncellos et executores, aliosque iustitiae ministros, eisque utensilia et alia necessaria subministrandi, per Romanos Pontifices praedecessores nostros, ac eamdem Sedem Apostolicam, et quosvis Sedis et Camerae praedictarum officiales et ministros, quacumque auctoritate et potestate fungentes, etiam S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, etiam camerarios, ceterosque, etiam speciali notâ et expressione dignos, ac specialem ad id facultatem habentes, quibusvis communitatibus, civitatibus, terris, oppidis et locis ditionis temporalis praedictae S. R. E., ac etiam quibuscumque feudatariis, censuariis, dominis locorum, familiis nobilibus, baronibus, comitibus, marchionibus, ducibus, principibus, et aliis cuiusvis status, gradus et conditionis et praeeminentiae existentibus, ac quavis dignitate etiam ecclesiasticâ et auctoritate praedictis etiam cardinalatus honore fulgentibus, qui castra et iurisdictiones intra limites dictae ditionis temporalis eiusdem S. R. E. possident, etiam qui nihil ratione castrorum at iurisdictionum huiusmodi Sedi praedictae seu aliàs persolvunt, et tam incolis quam extraneis et forensibus bona stabilia seu mobilia vel semoventia habentibus et tenentibus seu possidentibus, omniumque supradictorum colonis et laboratoribus, factoribus, ministris et famulis, etiam in recompensam laborum, damnorum, expensarum vel meritorum, sive illorum intuitu et contemplatione, ac ex aliâ quacumque quantumvis favorabili aut urgentissimâ specialiter exprimendâ causâ, sub quibuscumque verborum formis et expressionibus, etiamsi in appaltuum et locationum cameralium instrumentis, quantumvis auctoritate apostolicâ confirmatis, permissum et cautum sit eas observari debere, ac cum quibusvis clausulis et decretis, etiam motu, scientiâ, deliberatione et potestatis plenitudine paribus, etiam concistorialiter, aliàs quomodocumque et qualitercumque in genere vel in specie ad vitam vel ad tempus sive in perpetuum concessas et datas, ac pluries et iteratis vicibus confirmatas et approbatas, revalidatas et innovatas, et inde, etiam iudicis auctoritate secutâ, quaecumque necnon quascumque litteras, etiam apostolicas sub plumbo, vel in praedicta formâ Brevis *motusproprii*, cedulas, chirographa et scripturas huiusmodi, ex nunc perpetuo revocamus, tollimus, abrogamus, irritamus, abolemus, viribusque et effectu penitus et omnino vacuamus, et revocata, cassata, sublata, abrogata, irrita, abolita, annullata, viribusque et effectu vacua esse, nec ulli prorsus in petitorio aut possessorio etiam summariissimo contra nostrarum praesentium tenorem et dispositionem suffragari posse, sed praedictos omnes exemptos ad omnium et singulorum onerum praedictorum solutionem et supportationem pro ratâ eos tangente imposterum realiter et cum effectu teneri in omnibus et per omnia, perinde ac si huiusmodi exemptiones et immunitates eis et eorum cuilibet nullatenus concessa fuissent, nec litterae ac cedulae, *motusproprii*, chirographa et scripturae huiusmodi nunquam emanassent, motu, scientiâ, deliberatione, potestatis plenitudine praedictis, decernimus, statuimus et ordinamus.

Revocatio ad terminos iuris exemptionum Ordinibus religiosis concessarum.

§ 3. Praeterea omnia et quaecumque privilegia et indulta personis tam saecularibus quam cuiusvis Ordinis, Congregationis et instituti, ac societatis, etiam Iesu, regularibus, etiam Ordinis

Praedicatorum, super similibus immunitatibus et exemptionibus, per quoscumque Romanos Pontifices praedecessores nostros concessa, ad limites iuris communis, pro usu proprio personarum ecclesiasticarum, illorumque victu et vestibus tantum, habito respectu ad numerum personarum, motu, scientiâ, deliberatione et tenore paribus reducimus.

Ac etiam Ordinibus mendicantium et praecipue editarum super hoc a Benedicto XIII constitutionum.

§ 4. Similia pariter et alia quaecumque privilegia, indulta ac apostolicae constitutiones, per Romanos Pontifices praedecessores nostros hactenus editae, et praecipue per recolendae memoriae Benedictum PP. XIII, pariter praedecessorem nostrum, favore regularium Mendicantium, bona stabilia tam in particulari quam in communi possidentium et pecuniarum usum retinentium, ad eum statum, in quo regulares ipsi ante constitutiones ipsas, et praesertim Praedicatorum ante unam quae incipit *Pretiosus*, sub datum Setiae, anno Incarnationis dominicae MDCCXXVII, Ac[1] eorumdem necnon Eremitarum S. Augustini Ordinum respective fratres ante alteram quae incipit *Libenter*, sub datum eodem anno Incarnationis dominicae MDCCXXVII, kalendis ianuarii, ad eorumdem Eremitarum respective favorem, ab eodem Benedicto respective editas constitutiones, reperiebantur, reducimus et reponimus; necnon quamdam subinde inter eiusdem Ordinis Praedicatorum fratres praedictos et Cameram Apostolicam desuper vigore cuiusdam cedulae *motus-proprii* eiusdem Benedicti ipsius manu sub die x mensis decembris anni Domini MDCCXXVIII signatae initam concordiam, perinde ac si illa nunquam inita fuisset, de medio tollimus, illamque penitus et omnino abrogamus. Ea vero indulta, constitutiones apostolicas, ceteraque concessa per quoscumque Romanos Pontifices praedecessores nostros regularibus Mendicantibus, altissimam paupertatem vere profitentibus, nullaque bona stabilia ac pecuniarum usum nec in particulari nec in communi retinentibus, in eodem statu exemptionum, quibus antea gaudebant, iuxta eosdem terminos iuris communis, servari volumus atque mandamus.

Exemptiones quoque collegiis Urbis concessas pro solo vestitu et victu suffragari statuit.

§ 5. Illa vero, quae nonnullis collegiis in almâ Urbe nostrâ existentibus, per dilectos filios clericos regulares Societatis Iesu sive alios quoscumque ministrari consuetis, similiter a Romanis Pontificibus praedecessoribus nostris concessa fuerunt, et quibus ipsi hactenus gavisi sunt, quoad victum et vestitum dumtaxat, non autem, ut vulgo dicitur, a *fundaco* et *magazzeno*, prout antehac observatum fuit, suffragari volumus et decernimus.

Irritatio indultorum omnium nepotibus decessorum Romanorum Pontificum concessorum.

§ 6. Ac demum similia privilegia et indulta, nepotibus et aliis consanguineis vel affinibus quorumcumque Romanorum Pontificum praedecessorum nostrorum pro tempore viventium ac illis respective concessa, itidem revocamus et abolemus, ac revocata et abolita esse ac censeri debere volumus et statuimus; declarantes, illa nemini eorumdem nepotum, sive consanguineorum, vel affinium, a die nostrae ad summi apostolatus apicem assumptionis, suffragari posse et debere, seu potuisse ac debuisse.

Sub hac constitutione non comprehendi exemptiones ecclesiasticis de iure competentes; vel a Camerâ Apostolicâ appaltatoribus concessas.

§ 7. Per praemissa autem non intendimus revocari exemptiones et immunitates quibuscumque personis ecclesiasticis tam saecularibus quam regularibus de iure competentes, neque thesaurariis, appaltatoribus et conductoribus bonorum, introituum et iurium dictae Camerae nostrae, ab ipsâ Camerâ vel ab aliis illius nomine in appaltuum et locationum instrumentis, et illorum ratione, ex contractu tituloque vere oneroso concessas.

1 Male edit. Main. legit *ad* pro *ac* (R. T.).

Prout etiam vi contractus, vel onerosâ causâ obtentas, in Camera tamen examinandas.

§ 8. Insuper a revocationibus et aliis supradictis excipimus et exemptas esse volumus et declaramus immunitates et exemptiones quibusvis universitatibus et personis datas et concessas in vim contractus ex causâ vere onerosâ, videlicet congruae et effectualis pecuniarum solutionis, et non aliàs, eidem Camerae Apostolicae vel ipsis communitatibus legitime factae, vel ex aliis rationabilibus causis per nos cognoscendis et approbandis, ut infra, ac etiam declarandis; quas etiam causas onerosas nonnisi legitimas et licitas ac honestas, prout de iure, approbare intendimus. Et propterea, quicumque illas obtinent, eas in dictâ Camerâ, citato dilecto filio ipsius Camerae commissario generali, verificare, et in ipsâ Camerâ examinari et admitti facere teneantur, etiamsi concessiones eorumdem immunitatum et exemptionum, ac litterae, cedulae, *motusproprii*, chirographa et aliae scripturae desuper emanatae et emanata, aliàs in Camerâ praedictâ admissae et admissa, ac in illâ eiusque libris registratae et registrata fuerint et sint; quatenus tamen causae onerosae huiusmodi pro vere onerosis et legitimis, ut praefertur, aliàs in eâdem Camerâ verificatae et approbatae, ac, praeviâ iudiciali discussione, non sint legitimae habitae; quo casu ad indicationem tantum, non autem ad aliam verificationem, eosdem obtinentes teneri volumus; interim vero, quandiu non fuerint verificatae, minime suffragari, et praesentis revocationis effectum retardare non posse declaramus.

Neque privilegia S.R.E. cardinalibus, Camerae Apostolicae clericis, aliisque cameralibus, praelatis domesticis, Curiae Romanae officialibus et familiaribus Pontificis concessa.

§ 9. Praeterea nostrae intentionis non est sub huiusmodi revocationibus aliisque supradictis comprehendere immunitates et exemptiones eisdem S. R. E. cardinalibus ratione dignitatis cardinalatus, et Camerae praedictae clericis praesidentibus, aliisque cameralibus, qui in eâdem Camerâ sederunt et sedent, concedi seu admitti solitas; nec illas, quibus praelati et officiales Romanae Curiae, ac praelati domestici, cubicularii secreti, ac secretarii et familiares et continui commensales nostri et Romani Pontificis pro tempore exsistentis, et in rotulo descripti, gaudent et gaudere consueverunt durante vitâ eiusdem Romani Pontificis, eorumque servitio; neque illas ob numerum duodecim filiorum, a praedecessoribus nostris et aliis supra expressis concessas, quas tamen ad terminos constitutionis piae memoriae Pii PP. IV, praedecessoris pariter nostri, quae incipit *Licet felicis recordationis Paulus*, cuius tenorem[1] his praesentibus pro plene et sufficienter expresso ac de verbo ad verbum inserto haberi, illamque exacte et adamussim iuxta illius seriem et tenorem ac dispositionem in omnibus et per omnia servari debere volumus; et aliarum constitutionum apostolicarum super huiusmodi exemptionum declaratione editarum, et ad illas tantum et pro tempore et personis[2] ac eo modo et formâ, quibus de iure communi illis competunt, et aliàs iuxta ipsius iuris communis ac praedictarum et aliarum constitutionum apostolicarum dispositionem reducimus; neque aliter, quam ut praefertur, sive in possessorio sive in petitorio, suffragari volumus et decernimus.

De ceteris quibuscumque exemptionibus ab officialibus Camerae non admittendis.

§ 10. Ceterum appaltatoribus, thesaurariis, depositariis, commissariis, executoribus, et ceteris agentibus, ministris Camerae praedictae, ac communitatum et universitatum praedictarum, earumdem serie praesentium districte inhibemus, ne, contra ipsarum praesentium dispositionem, immunitates et exemptio-

1 Edit. Main. legit *tenore* (R. T.).

2 Syntaxim reordinet lector scius (R. T.).

nes, nisi ut praefertur, exceptas, ac eas, quas ex causâ vere onerosâ concessas in Camerâ praedictâ ut praefertur admitti contigerit, ullatenus admittant; sique secus fecerint, id nemini eorum in suis computis seu rationibus per eamdem Cameram admitti volumus, sed eorum damno id cessurum esse declaramus.

Avocatio, ac omnimoda suppressio litium causâ huiusmodi exemptionum motarum.

§ 11. Postremo lites quaslibet occasione privilegiorum et indultorum, nec non immunitatum et exemptionum huiusmodi, quomodolibet motas, et in quibusvis tribunalibus pendentes, illarum omnium et singularum statum et merita, nominaque et cognomina iudicum et collitigantium quorumvis, et speciali mentione dignorum, et alia etiam de necessitate specialiter exprimenda, eisdem praesentibus pro plene et sufficienter expressis habentes, a quibuscumque tribunalibus huiusmodi ad nos earumdem[1] serie praesentium avocamus; illasque penitus et omnino perpetuo supprimimus et extinguimus, ac pro suppressis et extinctis haberi volumus et declaramus, ac partibus perpetuum super his silentium imponimus.

Praesentium litterarum firmitas, remotâ quavis secus agendi, indicandi, etc. occasione praetextu, etc.

§ 12. Decernentes, easdem praesentes, ac omnia et singula in illis contenta, etiam ex eo quod quicumque in praemissis sive eorum aliquo interesse habentes, seu habere quomodolibet praetendentes, illis non consenserint, ac ad ea vocati et auditi, seu causae, propter quas illae emanarunt, adductae, verificatae, seu aliàs sufficienter, aut etiam ullatenus iustificatae non fuerint, aut ex aliâ quantumlibet legitimâ, piâ, iuridicâ et privilegiatâ causâ, colore, praetextu, occasione et capite, etiam in corpore iuris clausâ[2], etiam enormis, enormissimae[3], et totalis laesionis, nullo unquam tempore de subreptionis vel obreptionis, nullitatis aut invaliditatis vitio, seu intentionis nostrae vel quorumvis interesse habentium consensûs aut alio quovis quantumvis magno et substantiali ac inexcogitato defectu notari, impugnari, et invalidari, restringi, retractari, in ius vel controversiam revocari, suspendi, limitari, aut ad terminos iuris reduci, seu adversus illas aperitionis oris, restitutionis in integrum, aut aliud quodcumque iuris, facti, vel gratiae remedium impetrari, aut impetrato, seu etiam motu simili concesso, quempiam in iudicio vel extra illud uti seu se iuvare posse; neque easdem praesentes sub quibusvis similium vel dissimilium constitutionum ac revocationum et ordinationum revocationibus, suspensionibus, limitationibus, et aliis contrariis dispositionibus, pro tempore quomodolibet factis, comprehendi[1] aut comprehensas censeri; sed semper ab illis exceptas, et quoties illae emanabunt, toties in pristinum et validissimum statum restitutas, repositas et plenarie reintegratas, ac sub quacumque posteriori datâ, quatenus opus sit, de novo concessas, perpetuoque validas, firmas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac omnibus ad quos spectat et quomodocumque spectabit, inviolabiliter observari; sicque et non aliàs in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et extraordinarios ac commissarios, etiam causarum palatii apostolici auditores, et eiusdem S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, et quosvis earumdem Sedis et Camerae officiales et ministros, ac alios quoscumque, quavis auctoritate et potestate fungentes, nunc et pro tempore existentes,

1 Edit. Main. legit *earum* (R. T.).
2 Aptius lege *clauso* (R. T.).
3 Edit. Main. legit *enormissima* (R. T.).

1 Male edit. Main. legit *comprehendit* (R. T.).

sublatâ eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi, definiendi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari, definiri et interpretari debere; ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contingerit attentari.

Earumdem observantia.

§ 13. Quocirca dilectis filiis nostro ac praedictae S. R. E. camerario seu procamerario, necnon vicecamerario, thesaurario, ac clericis praesidentibus, commissario, et aliis dictae Camerae officialibus, ad quos spectat, per apostolica scripta praecipimus et mandamus, ut easdem praesentes, et in eis contenta quaecumque, in omnibus et singulis firmiter et inviolabiliter observent, et faciant ab aliis observari, contradictores quoslibet et rebelles, ac praemissis non parentes, per sententias, censuras et poenas ecclesiasticas, aliaque opportuna iuris et facti remedia, omni et quacumque appellatione, recursu et reclamatione remotis, compescendo, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii saecularis.

Obstantium derogatio: addita nonnullarum exemptionum speciali mentione.

§ 14. Non obstantibus praedictarum litium pendentiâ, necnon recolendae memoriae Bonifacii PP. VIII de unâ, et in concilio generali de duabus dietis, dummodo quis ultra tres dietas extra suam civitatem vel dioecesim ad iudicium earumdem vigore praesentium non trahatur, necnon unâ ad Ordinis Praedicatorum, ac alterâ praedicti Benedicti praedecessoris ad fratrum eremitarum sancti Augustini, respective, favorem Ordinis, constitutionibus praedictis, necnon concordiâ cum praedictâ Camerâ nostrâ desuper ut praefertur celebratâ, ceterisque gratiis et exemptionibus, favore quarumcumque personarum, a solutione onerum cameralium et aliorum quorumcumque, sive temporaliter et ad vitam, per eumdem Benedictum praedecessorem quomodolibet indultis, etiam per chirographa et cedulas *motus proprii* quomodolibet concessis, aliisque omnibus et singulis praemissis, necnon nostrâ et Cancelleriae Apostolicae regulâ de iure quaesito non tollendo, ac, quatenus opus sit, praedicti Pii praedecessoris de gratiis qualecumque interesse dictae Camerae concernentibus in eâdem Camerâ praesentandis et registrandis, itaut praesentes in eâ praesentari aut registrari nunquam necesse sit, aliisque apostolicis, ac in universalibus vel provincialibus conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, necnon provinciarum, civitatum, terrarum, oppidorum, castrorum, et aliorum dicti Status tam mediate quam immediate subiectorum locorum statutis, etiam confirmatione apostolicâ vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, concessionibus, exemptionibus, immunitatibus, licentiis, facultatibus, confirmationibus, chirographis, cedulis *motuum propriorum*, et aliis scripturis et literis, etiam apostolicis legatis, prolegatis, gubernatoribus, praetoribus, aliisque officialibus praedictis, ac quibusvis aliis, etiam communitatibus, universitatibus, monasteriis, hospitalibus, etiam S. Ioannis Hierosolymitani, aliisque piis et non piis locis, etiam speciali notâ et mentione dignis, etiam motu, scientiâ, et potestate paribus, ac etiam consistorialiter, et de eorumdem cardinalium consilio et consensu, sub quibuscumque verborum formis et tenoribus, ac cum quibusvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliisque efficacioribus et insolitis clausulis, ac irritantibus et aliis decretis, etiam in vim contractus iurati et camerali obligatione vallati et quovis alio robore et cautelâ firmati, in-

contrarium praemissorum quomodolibet concessis, editis, factis, et pluries ac iteratis vicibus confirmatis, approbatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi in illis caveatur expresse, quod nullo unquam tempore sub similium vel dissimilium facultatum, licentiarum, concessionum, privilegiorum, et aliarum gratiarum praedictarum revocationibus, suspensionibus, limitationibus, aut aliis quibuscumque contrariis dispositionibus pro tempore edendis comprehendantur, sed semper ab illis excepta, et quoties illa emanarent, toties in pristinum et validissimum statum, etiam sub posteriori datâ per eos, quibus concessa sunt, eligendâ, restituta, reposita et plenarie reintegrata, ac de novo concessa sint et esse censeantur, necnon pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis specifica expressa et individua, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum insererentur, praesentibus pro plene et sufficienter expressis habentes, harum serie specialiter et expresse ac latissime et plenissime derogamus, et derogatum esse etiam volumus; ceterisque contrariis quibuscumque. Per praesentes autem non intendimus omnibus et singulis aliis privilegiis, indultis et concessionibus ab eodem Benedicto praedecessore Praedicatorum et Eremitarum sancti Augustini Ordinibus praedictis, et eorum cuilibet, respective concessis, ac in unâ ad unius, et alterâ eiusdem Benedicti praedecessoris constitutionibus praedictis, ad alterius Ordinum praedictorum respective favorem, ut praefertur, editis, quomodolibet contentis et expressis, in aliquo praeiudicare.

Transumptorum fides.

§ 15. Volumus autem, et apostolicâ auctoritate decernimus, ut praesentium transumptis, etiam impressis, manu notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiasticâ dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra illud adhibeatur, quae ipsis originalibus adhiberetur si forent exhibitae vel ostensae.

Paginae huiusce integritas servanda, etc.

§ 16. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrae revocationis, abrogationis, abolitionis, statuti, ordinationis, reductionis, repositionis, exceptionis, declarationis, inhibitionis, litium suppressionis et extinctionis, silentii impositionis, decreti, praecepti, mandati, derogationis, intentionis et voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire; si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei ac beatorum Petri et Pauli apostolorum eius se noverit incursurum.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, anno Incarnationis dominicae MDCCXXXI, idibus ianuarii, pontificatus nostri anno I.

Dat. die 13 ianuarii 1731, pontif. anno I.

A. card. pro-datarius.
F. card. OLIVERIUS.

Visa de Curiâ

I. archiep. Ancyranus.
LUCAS MARTINETTUS.

Reg. in Secret. Brevium.

XXIV.

Vicario et officialibus generalibus Congregationis Galliarum Ordinis fratrum Eremitarum S. Augustini Excalceatorum nuncupatorum indulgetur ut, post vacationem novemdecim aut viginti circiter mensium ab eorum officiis, ad alia eligi possint.

Clemens Papa XII,
ad futuram rei memoriam.

Expositio procuratoris congregationis Galliarum huiusce Ordinis: scilicet ex observantia nonnullorum capitulorum constitutionis officiales generales saepe per quadriennium ineligibiles fieri.

§ 1. Exponi nobis nuper fecit dilectus filius Timotheus a S. Francisco Salesio, procurator generalis Congregationis Galliarum Ordinis fratrum Eremitarum S. Augustini Excalceatorum nuncupatorum, quod, iuxta sess. x, cap. II, tertiae partis constitutionum dictae Congregationis, illius vicarius generalis, absoluto suo officio, omnesque officiales generales, qui per duo capitula immediate subsequentia et completa ad aliquod officium, cui competit votum, promoti fuerint, per biennium ineligibiles remanere debeant: ac insuper quod, iuxta sess. I, cap. III, eiusdem tertiae partis, capitulum generale praedictae Congregationis de triennio in triennium feriâ sextâ ante festum S. Michaëlis arcangeli celebrari solet; necnon, iuxta sess. I, cap. XI eiusmodi tertiae partis, singulae provinciae singulis bienniis feriâ sextâ ante dominicam tertiam post festum Resurrectionis dominicae capitulum generale celebrare consueverunt; unde fit, ut, eodem capitulo generali quatuor circiter mensibus post capituli generalis celebrationem saepius adveniente, iidem vicarius generalis et alii officiales generales in praedicto capitulo absoluti iuxta primum sess. supradictum in capitulo provinciali post viginti circiter menses subsequenti ineligibiles sint, et consequenter per quatuor fere annos ad omnia officia provincialia inhabiles remanentes: quod sane bono provinciarum non mediocriter nocet; sic enim provinciae huiusmodi auxiliis virorum, quos zelus et experientia in rebus religionis versatissimos fecerunt, privantur; sic quandoque minus digni ad officia elevantur, et denique bonum spirituale sive temporale earumdem provinciarum deperit.

Concessio de qua in summario.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, dictus Timotheus procurator generalis, ut imposterum vicarius generalis ac omnes officiales generales absoluti in capitulo generali subsequente capitulum provinciale quatuor circiter mensibus in capitulo provinciali proxime futuro eligibiles sint, itaut ipsis novemdecim aut viginti circiter mensibus vacasse sufficiat, per nos statui et ordinari plurimum desideret nobis propterea humiliter supplicari fecit ut in praemissis opportune providere et ut infra indulgere de benignitate apostolicâ dignaremur. Nos igitur, ipsum Timotheum procuratorem generalem specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, eiusdem Timothei procuratoris generalis precibus, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, benigne indulgemus.

Harum litterarum robur

§ 3. Decernentes, easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore quomodolibet spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Derogatio contrariorum.

§ 4. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon dictae Congregationis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus [1] et singulis, illorum tenores praesentibus pro sufficienter expressis et ad verbum insertis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Fides transumptorum.

§ 5. Volumus autem ut earumdem praesentium litterarum transumptis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiasticâ dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides tam in iudicio quam extra illud habeatur, quae praesentibus haberetur si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XVIII ianuarii MDCCXXXI, pontificatus nostri anno I.

Dat. die 18 ianuarii 1731, pontif. anno I.

F. card. Oliverius.

XXV.

Votantibus signaturae iustitiae conceditur usus mantelli magni, et pilei pontificalis, cum illorum ornamentis in solemnibus equitationibus, etc. [2].

1 Vocem *omnibus* nos addimus (R. T.).

2 Eisdem votantibus galeri redimiculum, vulgo *cordone*, violacei coloris concessit Benedictus XIII constit. *Romani Pontificis*, etc., die XII iulii MDCCXXVII.

Clemens Papa XII,
ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

Creditae nobis divinitus dispensationis ratio postulat, ut, illos, qui laudabilem in gravibus nostris et Apostolicae Sedis ministeriis operam impendunt, peculiari paternae charitatis affectu prosequentes, gratias et privilegia, eis in praemium laborum suorum a Romanis Pontificibus praedecessoribus nostris prudenti liberalitate concessa, uberiori benignitate ampliamus [1], sicut eorum meritis convenire arbitramur.

Usus cordonis violacei votantibus signaturae concessus a Benedicto XIII.

§ 1. Aliàs siquidem Benedictus XIII praedecessor noster tunc et pro tempore existentibus signaturae nostrae iustitiae, tunc suae, votantibus, ut ipsi galeri redimiculum, *cordone* vulgariter nuncupatum, coloris violacei quibusvis functionibus et actibus publicis ac privatis ubique deferre et gestare libere et licite possent et valerent, concessit et indulsit, et aliàs, prout in ipsius Benedicti praedecessoris desuper in simili formâ Brevis die XII iulii MDCCXXVII expeditis, quarum tenorem praesentibus pro plene et sufficienter expresso ac inserto haberi volumus, uberius continetur.

Eisdem mantello magno, ceterisque supradictis uti conceditur.

§ 2. Nunc autem nos, ad praeclara dilectorum filiorum modernorum votantium signaturae iustitiae huiusmodi merita paternae dirigentes considerationis intuitum, ac benigne perpendentes quantum ex eorum tribunali seu collegio Romanae Curiae decoris, quantumve ex sedulo illorum labore Ecclesiae Catholicae proveniat utilitatis, eosque proinde, ac illorum successores, ut eo alacrius fidem, operam, industriamque atque sedulitatem in huius Sanctae Sedis obsequium adhibere studeant, amplioris favore gratiae prosequi volentes, et ipsorum modernorum votantium sin-

1 Aptius lege *ampliemus* (R. T.).

gulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effecum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, motu proprio, ac ex certâ scientiâ et merâ liberalitate nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, praedictis modernis et pro tempore existentibus votantibus signaturae iustitiae huiusmodi usum mantelli magni, *mantellone* vulgariter nuncupato, ac pilei pontificalis, ac eorumdem ornamentorum quibus cappellani nostri et causarum palatii apostolici auditores ac Camerae Apostolicae clerici praesidentes in solemnibus equitationibus utuntur et fruuntur, tenore praesentium concedimus pariter et indulgemus.

Huiusce concessionis firmitas.

§ 3. Decernentes, easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E cardinales, etiam de latere legatos, et alios quoslibet quacumque praeeminentiâ et potestate fungentes et functuros, sublatâ eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XXV ianuarii MDCCXXXI, pontificatus nostri anno I.

Dat. die 25 ianuarii 1731, pontif. anno I.

F. card. OLIVERIUS.

XXVI.

Confirmatur Breve Benedicti XIII super dismembratione quorumdam conventuum a provinciâ Terrae Laboris Ordinis fratrum B. M. de Monte Carmelo, ac erectione provinciae Neapolitanae.

Clemens Papa XII,
ad futuram rei memoriam.

Exordium.

Ex iniuncto nobis divinitus pastoralis officii munere, illis, quae pro felici religiosorum virorum directione et tranquillitate provide prudenterque ab hac Sancta Sede constituta esse noscuntur, ut firma semper atque illibata persistant, libenter, cum id a nobis petitur, apostolici muniminis nostri praesidium adiungimus.

Causae erectionis provinciae Neapolitanae a Benedicto Papa XIII factae.

§ 1. Aliàs siquidem felicis recordationis Benedictus PP. XIII praedecessor noster, ad sedanda gravia animorum dissidia quae inter religiosos conventus Carmeli maioris nuncupati civitatis Neapolitanae provinciae Terrae Laboris Ordinis B. Mariae de Monte Carmelo ac reliquos fratres provinciae huiusmodi intercedebant, eumdem conventum Carmeli maioris, cum decem eius grangiis, necnon quinque alios conventus a praedictâ provinciâ dismembravit, illosque in novam ipsius Ordinis provinciam Neapolitanam denominandam erexit, factâ tunc existenti procuratori generali dicti Ordinis potestate novae provinciae sic erectae incorporandi alium conventum Montis Sancti itidem nuncupatum civitatis et Ordinis praefatorum, qui

dudum acephalus ac independens reperiebatur; statuitque ut electio prioris provincialis, ceterorumque superiorum et officialium eiusdem novae provinciae, ad praescriptum constitutionum dicti Ordinis, apostolicâ auctoritate confirmatarum, quamprimum fieret; et aliàs, prout uberius continetur in ipsius Benedicti praedecessoris litteris desuper in simili formâ Brevis expeditis, tenoris qui sequitur, videlicet:

Benedictus PP. XIII, *ad perpetuam rei memoriam*. Inter gravissimas apostolicae servitutis curas, etc.[1].

Ad petitionem fratrum provinciae eiusdem erectio confirmatur.

§ 2. Cum autem, sicut pro parte dilectorum filiorum fratrum supradictae provinciae Terrae Laboris nobis nuper expositum fuit, praefatae Benedicti praedecessoris litterae ante quinquennium executioni demandatae fuerint, ex eo vero tempore dicta provincia summâ quiete et pace religiosâ, benedicente Domino, fruatur, non sine modico in eâ regularis disciplinae incremento, ac interim bina ibidem capitula provincialia sine ullâ vel minimâ perturbatione celebrata fuerint; ac propterea ipsi exponentes, praemissa, pro maiori eorum robore et subsistentiâ exactioreque observantiâ, apostolicae confirmationis nostrae patrocinio communiri summopere desiderent: nos, eorumdem exponentium votis hac in re, quantum cum Domino possumus, favorabiliter annuere volentes, illorumque singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, supplicationibus eorum nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, praeinsertas Benedicti praedecessoris litteras, cum omnibus et singulis in eis contentis, eâdem auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, approbamus et confirmamus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus.

Additâ Brevis huiusce validitate et observantiâ.

§ 3. Decernentes, easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore quandocumque spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective inconcusse observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac eiusdem S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, et alios quoslibet quacumque praeeminentiâ et potestate fungentes et functuros, sublatâ eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contingerit attentari.

Cum contrariorum derogatione.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon omnibus et singulis illis, quae in praeinsertis litteris concessa sunt non obstare, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XXVII ianuarii MDCCXXXI, pontificatus nostri anno I.

Dat. die 27 ianuarii 1731, pontif. anno I.

F. card. Oliverius.

---

[1] Cetera legere est in constitutione LXIX tomi praecedentis.

XXVII.

Confirmatur resolutio nuperi capituli generalis Ordinis Carmelitarum Excalceatorum ac Breve confirmationis Benedicti Papae XIII circa nonnulla humilitatis officia per eiusdem Ordinis donatos exercenda, cum derogatione cuiusdam decreti ab auditore eiusdem Papae super hoc editi, additâque declaratione quod ab eisdem obeundis officiis ceteri Ordinis fratres exempti non intelligantur [1].

Clemens Papa XII,
ad futuram rei memoriam.

Expositio facti.

§ 1. Exponi nobis nuper fecerunt dilecti filii praepositus ac procurator generalis fratrum Ordinis B. Mariae de Monte Carmelo Excalceatorum nuncupatorum, quod, tametsi in eodem Ordine donati, sive conversi, pari obedientiae voto et vinculo ac clerici seu chorales adstricti sint, licetque constitutionibus ipsius Ordinis, auctoritate apostolicâ confirmatis, part. I, cap XIV, ubi agitur de vitâ communi, caveatur expresse ut in tabellâ officiorum humilia quaeque etiam superioribus iniungantur, ne quid vel ad charitatem vel ad humilitatem desideretur, necnon in rubricâ dicti Ordinis, itidem part. I, cap. V, § 11, de modo scribendi eiusmodi tabellam officiorum, diserte statuatur, partes superioris esse eamdem tabellam quolibet die sabbati conscribere, ipsaque officia cunctis prudenter distribuere, adiecto tamen quod, quamvis ad officia omnia, maxime humiliationi deservientia, omnes etiam praelati, designandi sint, ministeria tamen, quae ad chorum et altare pertinent, iis tantummodo committantur, qui sciant et possint illa debite explere; nihilominus, cum anno MDCCXXVI definitorium provinciale provinciae Venetiarum Ordinis praedicti demandasset ut fratres donati illius provinciae certis festivis ac feriatis anni diebus primae mensae in refectorio inservire tenerentur, reservatâ superioribus localibus auctoritate debitam sibi obedientiam a dictis fratribus donatis, ubi aliàs eorum operâ utendum iudicarent, exigendi, utque in domo novitiatui deputatâ, et alibi, ubicumque fratres donati novitii reperirentur, in communi tabellâ officiorum eiusmodi deservitores primae mensae, tersores seu lotores scutellarum, et ad munera humilitatis, ut vocant, destinarentur, pro parte fratrum donatorum provinciae praefatae lis et causa adversus superiores eiusdem provinciae super hac ordinatione definitorii provincialis, ac gravamine sibi exinde, ut praetendebant, irrogato, mota fuit coram Congregatione tunc existentium S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositâ, quae die VI augusti MDCCXXVII iussit desuper exquiri votum capituli generalis tunc proxime celebrandi Ordinis praefati, ac interim dictos fratres donatos teneri supplere officia humilitatis huiusmodi prudenti superiorum localium arbitrio. Verum iisdem fratribus donatis tali decreto provisionali minime acquiescentibus, causâ die V mensis septembris subsequentis repropositâ, ipsa Congregatio cardinalium perstitit in decretis, mandavitque votum dicti capituli generalis exquirendum, ad formam instructionis confectae per S. R. E. praefatae cardinalem qui ad eiusmodi causam eidem Congregationi cardinalium referendam deputatus fuerat. Unde, cum in praemissorum executionem die XXVIII mensis aprilis MDCCXXVIII in capitulo generali dicti Ordinis tunc celebrato

1 Laudatas Benedicti XIII litteras datas die 22 iunii MDCCXXVIII videre est in praecedenti volumine, num. CCXXIX.

propositum fuisset illius vocalibus ibidem unà congregatis, an ex sextâ suarum legum censerent teneri fratres donatos exercere munera[1] humilitatis tersoris scutellarum et servitoris primae mensae, sicuti exercent ceteri religiosi chorales, etiam sacerdotes, a quinquaginta ex quinquaginta septem vocalibus huiusmodi affirmative et per secreta suffragia responsum fuit; ac postmodum felicis recordationis Benedictus Papa XIII praedecessor noster per suas in simili formâ Brevis die XXII iunii eiusdem anni MDCCXXVIII expeditas litteras enarratam capituli generalis resolutionem, toto illius tenore inserto, confirmavit, dictisque fratribus donatis perpetuum super hac quaestione silentium imposuit, nec amplius audiendos decrevit. Porro, hisce Benedicti praedecessoris litteris, quoad earum substantiam per ipsos fratres donatos acceptatis, humiles eidem Benedicto praedecessori preces exhiberi curarunt, quibus, etsi nihil aliud petiissent quam ut declarare vellet non comprehendere in eiusmodi litteris illos fratres donatos, quibus aliquod ex sequentibus officiis, nimirum vestiarii, ministri cellae vinariae, praepositi rei rusticae, quaestoris eleemosynarum, coqui, subsacristae et ianitoris assignatum foret, prodiit tamen die III septembris praefati anni MDCCXXVIII a tunc existente auditore memorati Benedicti praedecessoris decretum, quo declaratur, dictas litteras non comprehendere fratres donatos non solum praefata, sed et alia in ipso decreto expressa ac etiam illis similia officia exercentes; et insuper illos non teneri, nec obligatos esse gerere munera praedicta tersoris scutellarum et servitoris primae mensae; et aliàs, prout in dicto decreto, cuius perinde ac praefatarum Benedicti praedecessoris litterarum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis et ad verbum insertis haberi volumus, uberius continetur.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, declaratio a dicto auditore Benedicti praedecessoris sic edita nimis vaga et ampla dignoscatur, tum[1] quia plures complectitur officiales quam per ipsosmet fratres donatos petitum fuerat, latumque praebet aditum alios quoque addendi praetextu similium officiorum, tum quia eisdem officialibus absolute et indefinite absque limitatione temporis exemptionem tribuit, tametsi plura ex dictis officiis nonnisi interpolatam ac minime continuam operam exposcant, nec impediant quominus illa gerentes munera humilitatis subire valeant; quibus etiam accedit, quod, si istiusmodi declaratio (utpote quae iuxta suum verum sensum omnes fratres donatos a dictis muneribus exemptos reddit, cum eorum singulos aliquo in suis conventibus officio fungi oporteat) locum sibi vindicaret, non modicae turbae ac confusio inveherentur in alias quoque dicti Ordinis provincias, ubi hoc exemplo exacta supradictarum constitutionum circa huiusmodi munera humilitatis vigens observantia immutari vellet: ipsi praepositus[2] et procurator generales opportunum in praemissis remedium, quo universi Ordinis praedicti paci et tranquillitati prospiciatur, dictarumque constitutionum dispositio quoad praefata munera humilitatis in omnibus illius provinciis aequaliter servetur, a nobis adhiberi summopere desiderent: nos, eorumdem praepositi et procuratoris generalium votis hac in re, quantum cum Domino possumus, favorabiliter annuere volentes, eorumque singulares personas

Confirmat ut in rubricâ.

1 Edit. Main. legit *numera* (R. T.).

1 Edit. Main. legit *tam* (R. T.).

2 Edit. Main. legit *praepositum* (R. T.).

a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, supplicationibus illorum nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, resolutionem supradicti capituli generalis, expeditasque super illius confirmatione Benedicti praedecessoris litteras praefatas, cum omnibus et singulis in eis contentis, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, approbamus et confirmamus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus. Decretum vero per auditorem eiusdem Benedicti praedecessoris editum, sicut praemittitur, revocamus, ac e medio tollimus. Declarantes tamen resolutionem capituli generalis et litteras praefatas ita iuxta dicti Ordinis constitutiones accipiendas atque intelligendas fore ut omnibus ipsius Ordinis fratribus communes sint ac esse censeantur, et tam chorales, cuiusvis status, gradus et conditionis existant, quam donatos complectantur, atque munera[1] humilitatis exerceri debeant ab iis, quos a suis superioribus, quacumque pro tempore occurrente necessitate vel occasione, ad illa gerenda deputari, vel in tabellâ per superiorem secundum rubricam Ordinis praedicti fieri solitâ, describi contigerit: ipsisque propterea superioribus ac subprioribus harum serie praecipimus, ut in demandandis eiusmodi muneribus humilitatis, et in conficiendâ tabellâ praefatâ, pari discretione et charitate erga fratres donatos utantur, qua utuntur in clericos seu chorales: et sicuti his dicta munera iniungere eosve in tabellâ describere non consueverunt, quando aliis laboriosis ac extraordinariis occupationibus destinentur, ita quoque agant cum donatis, qui id genus occupationes, sive ratione proprii officii sive alterius negotii aut ministerii sibi commissi subire debuerunt: volentes et statuentes, quod, quemadmodum obligatio omnes tenet, ac aeque clericis quam donatis imposita reperitur, aequa quoque sit et servetur inter omnes discretionis ratio, sine differentiâ inter clericos et donatos huiusmodi. Ac decernentes, easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac ab omnibus et singulis, ad quos spectat et pro tempore quandocumque spectabit, inconcusse observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos et Apostolicae Sedis nuncios, sublatâ eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Non obstantibus quorumcumque derogatio.

§ 3. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon quibusvis Ordinis et provinciarum eiusmodi, illorumque domorum et conventuum, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, aut quavis firmitate aliâ roboratis, statutis, stylis, usibus et consuetudinibus, etiam immemorabilibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis aliâs

1 Edit. Main. legit *munere* (R. T.).

in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum hac vice dumtaxat specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Transumptis danda fides.

§ 4. Volumus autem ut praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiasticâ dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides ubique locorum tam in iudicio quam extra illud habeatur, quae haberetur ipsis praesentibus si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die VIII martii, pontificatus nostri anno I.

Dat. die 8 martii 1731, pontif. anno I.

F. card. OLIVERIUS.

XXVIII.

Christifidelibus saecularibus ac regularibus Hispaniarum conceditur recitatio officii et missae S. Antolini martyris cum oratione et lectionibus propriis secundi et tertii nocturni.

Clemens Papa XII,
ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

Exigit apostolicae servitutis ministerium, quod imbecillitati nostrae committere voluit divina dignatio, ut pia sublimiorum principum orthodoxae fidei tuendae et propagandae zelo aliisque multiplicibus in Ecclesiâ Dei meritis conspicuorum vota, quibus beatorum martyrum caelestis Hierusalem civium, immarcescibili gloriae coronâ redimitorum, veneratio in terris promovetur, ad exauditionis gratiam paternâ charitate admittamus.

Philippi Hispaniarum regis preces sanctissimus dominus noster porrectae.

§ 1. Itaque, piis carissimi in Christo filii nostri Philippi Hispaniarum regis catholici precibus nobis super hoc humiliter porrectis favorabiliter annuere cupientes, de venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium sacris ritibus praepositorum consilio, ut in omnibus regnis et dominiis ipsi Philippo subiectis singulis annis officium diei festi S. Antolini martyris cum oratione et lectionibus propriis secundi et tertii nocturni tantum, dummodo reliqua sumantur de communi, sub ritu duplici minori, servatis tamen rubricis, ab omnibus christifidelibus saecularibus et regularibus utriusque sexus recitari, et missa respective celebrari possit, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, concedimus et indulgemus.

Cum obstantium derogatione.

§ 2. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Fides transumptorum.

§ 3. Volumus autem ut ipsarum praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in dignitate ecclesiasticâ constitutae munitis, eadem prorsus fides ab omnibus et ubique tam in iudicio quam extra habeatur, quae ipsis praesentibus haberetur si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XVII martii MDCCXXXI, pontificatus nostri anno I.

Dat. die 17 martii 1731, pontif. anno I.

F. card. OLIVERIUS.

XXIX.

Litterae processus sanctissimi domini nostri Clementis Papae XII publicatae die Coenae Domini anno MDCCXXXI.

Clemens episcopus,
servus servorum Dei,
ad futuram rei memoriam.

Pastoralis Romani Pontificis vigilantia et sollicitudo, etc. [1].

1 Cetera consulto omittuntur cum pluries repetita habeantur in praecedentibus tomis.

Datum Romae, apud S. Petrum, anno Incarnationis dominicae MDCCXXXI[1], XI kalendas aprilis, pontificatus nostri anno I.

Dat. die 22 martii 1731, pontif. anno I.

F. A. arch. THEOD. datarius.
F. card. OLIVERIUS.

Visa de Curiâ

I. archiep. Ancyranus.
N. STIVANUS.

Loco † plumbi.

Registrata in Secret. Brevium.

XXX.

Confirmatur decretum Congregationis episcoporum et regularium, quo cavetur, ne sacerdotes Ordinis hospitalarii S. Hippolyti Mexicani praelaturas Ordinis obtinere possint, aut provinciae assistentes eligi.

Clemens Papa XII,
ad futuram rei memoriam.

Species facti. § 1. Emanavit nuper a Congregatione venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium, negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositâ, decretum tenoris qui sequitur, videlicet:

Decretum Congregationis. Supplicante generali Ordinis hospitalarii S. Hippoliti Mexici sacrae Congregationi episcoporum et regularium pro facultate habendi in suis hospitalibus duos sacerdotes sui Ordinis, non obstantibus, etc., et annuente ipsâ sacrâ Congregatione pro gratiâ, additis quibusdam conditionibus, et praecipue quod sacerdotes praedicti regulares eligi non possint ad praelaturas religionis, excepto tamen, quod possint esse discreti conventuum, magistri novitiorum ac provinciae assistentes; iterum orator ipse dedit preces pro deletione praedictae exceptionis ab enunciato decreto.

Nova decreti confirmatio. Sacra idcirco eadem Congregatio eminentissimorum et reverendissimorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praeposita, re mature discussâ, referente eminentissimo cardinali Belluga ponente, benigne rescripsit: « Promoti ad sacros ordines non possint habere aliquam praelaturam in religione, nisi cum apostolicâ dispensatione, iuxta decretum sacrae Congregationis sub die XXX septembris MDCCXXIX, quod iterum confirmatur: sed tantum esse possint discreti conventuum et magistri novitiorum, non vero provinciae assistentes. Romae, die XV martii MDCCXXXI. — Card. FRANCISCUS BARBERINUS praefectus. A. archiepiscopus Petrensis, secretarius ».

Quae omnia per S. S. confirmantur. § 2. Cum autem, sicut pro parte dilecti filii moderni prioris generalis eiusdem Ordinis nobis subinde expositum fuit, ipse decretum huiusmodi, quo firmius subsistat, apostolicae confirmationis nostrae patrocinio communiri summopere desideret: nos, ipsum priorem generalem specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et a quibusvis, etc., excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, supplicationibus eius nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, decretum praeinsertum, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, approbamus et confirmamus, illique inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus; salvâ tamen semper in praemissis auctoritate praedictae Congregationis cardinalium.

Harum litterarum observantia. § 3. Decernentes, easdem praesentes litteras firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et spectabit in futurum, plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari, sicque in

[1] Edit. Main. legit *1730* (R. T.).

praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Obstantium derogatio.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon, quatenus opus sit, dicti Ordinis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XIX aprilis MDCCXXXI, pontificatus nostri anno I.

Dat. die 19 aprilis 1731, pontif. anno I.

F. card. OLIVERIUS.

XXXI.

Constitutio, qua clericis regularibus pauperibus Matris Dei, a Scholis piis *nuncupatis, facultas asseritur tradendi prima rudimenta litterarum disciplinasque liberales latinas et graecas, atque etiam maiores scientias, adolescentibus, etiam nobilibus, novaque condendi iuvenum collegia, seminaria et convictus, ac regulares domos, praevio dumtaxat Ordinariorum consensu.*

Clemens episcopus,
servus servorum Dei,
ad perpetuam rei memoriam.

Prooemium.

Nobis, quibus a Christo Domino totius Ecclesiae cura commissa est, proba et recta institutio iuvenilis, in sanctae religionis praeceptis honestisque artibus teneros adolescentium animos imbuens, cordi esse debet; unde ad summi Dei gloriam plurima et maxima bona in Ecclesiam totamque rempublicam christianam provenire noscuntur. Quare si pios et doctos viros, in laudando eiusmodi officio laborantes, peculiari charitate complectimur, eos gratiis apostolicis foveri et ornari satagentes, nos id agere putamus quod muneri nostro Deoque omnipotenti, cuius honorem prae oculis habemus, maxime convenit.

Causae editae huiusce constitutionis.

§ 1. Quum ergo nobis innotuerit, varias interque se discrepantes opiniones ac voces de proprio officio praecipuoque instituto Congregationis dilectorum filiorum clericorum regularium pauperum Matris Dei, qui a *Scholis piis* denominantur, in modo et ratione instituendi adolescentes illorum curae commissos, eosdemque in scholas recipiendi, percrebuisse; deque statutis a felicis recordationis Gregorio PP. XV praedecessore nostro eidem Congregationi apostolicâ auctoritate confirmatis, ac de complurium aliorum Romanorum Pontificum tam sub plumbo quam sub annulo Piscatoris in formâ Brevis pro dictâ Congregatione editis apostolicis litteris, praecipue vero piae memoriae Pauli V, iam dicti Gregorii XV, Urbani VIII, Alexandri VII, ac utriusque Clementis IX et X, non una sententia audiretur: nos, quascumque controversias et dissensiones, ex hac discrepantiâ opinionum dictorumque statutorum ac litterarum vario sensu ortas et fortasse orituras, pro nostri apostolatus munere

de medio tollere volentes, et benevolentiam, qua eosdem clericos regulares, ob assiduos labores et studia quae in proximi bonum et utilitatem impendunt, semper prosecuti fuimus, amplius demonstrare cupientes, nuper motu proprio, ex certâ scientiâ et deliberatione nostrâ, deque apostolicae potestatis plenitudine, venerabilibus fratribus nostris Prospero Marefuschio, eorumdem clericorum regularium protectore, Leandro de Porzia, et Petro Aloysio Carafa, S.R.E. cardinalibus, ad rem hanc maturo consilio examinandam iussu nostro delectis, particularem Congregationem instituimus, cui venerabilem fratrem archiepiscopum Nazianzenum, auditorem nostrum, secretarium assignavimus.

Quaesita.

§ 2. Huic autem Congregationi, praeviis facultatibus necessariis instructae, commisimus et mandavimus, ut, de omnibus et singulis tam in formâ Brevis quam sub plumbo eosdem clericos regulares respicientibus apostolicis litteris et statutis mature perpensis edocti, in subsequentia capita sedulo inquirerent:

I. An praedictis clericis regularibus in suis publicis scholis, praeter scribendi, legendi et computandi regulas, atque etiam grammaticen, scientias maiores tradere liceat;

II. An ipsi ad easdem suas scholas pueros etiam divites nobilesque admittere possint;

III. An in suam curam et regimen iuvenum collegia, seminaria et convictus habere itidem possint;

IV. Quaesitum est, an privilegium apostolicum eis concedendum, ut regulares domos sine aliorum regularium consensu condere possint, ubi tamen eis pro numero, a constitutionibus apostolicis praefixo, religiosis alendis sufficientes redditus citra mendicandi et quaestuandi necessitatem aliàs suppetant.

Ad singula capita responsum affirmative.

§ 3. Itaque huiusmodi Congregatio particularis die XIII aprilis proxime praeteriti habita, dictorum clericorum regularium statutis, ceterisque Romanorum Pontificum in formâ Brevis et sub plumbo varias ob causas olim confectis apostolicis litteris, quemadmodum praeceperamus, diligenter inspectis et ponderatis, nemine discrepante, in hanc sententiam uno ore devenit, quam praedictus auditor noster archiepiscopus Nazianzenus die insequenti nobis exposuit:

Ad 1um; Clericos regulares pauperes Matris Dei, qui a *Scholis piis* denominantur, teneri prima rudimenta catholicae fidei, grammaticae et computorum regulas tradere adolescentulis ad formam constitutionum Ordinis sui: licere etiam eisdem scientias maiores in suis publicis scholis tradere, dummodo tamen apud eos constitutiones Ordinis quoad scholas minores serventur.

Ad 2um, eosdem clericos regulares teneri admittere pueros pauperes, et licere eis admittere pueros divites et nobiles.

Ad 3um, posse ad formam capitulorum generalium.

Ad 4um, pro gratiâ privilegii eis concedendi responsum est, ad formam scilicet indulti felicis recordationis praedecessoris nostri Clementis PP. IX fratribus Excalceatis Ordinis B. Mariae Virginis de Monte Carmelo concessi die VI octobris MDCLXVIII.

Quascumque lites super his exortas ad se avocat, ac dirimit.

§ 4. Quare nos, praedictos clericos regulares specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, illosque et eorum quemlibet a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisve ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, tam a iure quam ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodati existerent, et ad effectum praesentium tantum consequendum, harum serie absolventes et ab-

solutos fore censentes, supradictorum statutorum, et Pauli V, Gregorii XV, Urbani VIII, Alexandri VII et utriusque Clementis IX et X antecessorum nostrorum Pontificum Romanorum tam sub plumbo quam in formâ Brevis editas litteras eosdem clericos regulares quomodolibet respicientes, et quaecumque in capitulis generalibus decreta ab eis condita, illorumque omnium et singulorum tenores, etiam veriores, ac datas praesentibus pro plene et sufficienter expressis habentes, quascumque contentiones, discordias et lites, si quae forsan quomodolibet ubivis locorum super huiusmodi statutorum et litterarum apostolicarum interpretatione et vero sensu contra eosdem Clericos regulares exortae essent, et coram quibuscumque iudicibus introductae et indecisae pendentes haberentur, aut imposterum oriri unquam possent, ad nos et Sedem Apostolicam avocantes, ac penitus supprimentes et extinguentes, ac super eis perpetuum silentium imponentes, motu proprio, ex certâ scientiâ et deliberatione nostrâ, deque apostolicae potestatis plenitudine, de consilio memoratae Congregationis particularis, decreta superius expressa et enunciata, ut deinceps semper ac perpetuo vigeant, et ubique locorum ab iisdem clericis regularibus illorumque praeposito et procuratore generalibus ceterisque superioribus et personis quibuscumque observentur, apostolicâ auctoritate confirmamus et approbamus, illisque nostrae firmitatis robur adiicimus, et quatenus opus sit, quae in supradictis decretis continentur, tam scilicet quoad maiorum scientiarum traditionem, quam quoad admissionem nobilium ac divitum puerorum ad eorum scholas, quam denique quoad curam et regimen collegiorum, seminariorum et convictuum, de novo concedimus, et omni meliori modo supremâ ac apostolicâ potestate nostrâ impertimur, omnes et singulos tam iuris quam facti et circumstantiarum defectus, si qui in eis quomodolibet intervenissent, plene supplentes.

Et hunc genuinum quarumcumque litterarum apostolicarum sensum fuisse et esse declarat a ceteris quibuscumque sic intelligendum.

§ 5. Ne vero in posterum quisquam ubivis locorum et gentium contra praemissa novas controversias et dissensiones excitare, eisdemque clericis regularibus de his molestiam aliquam inferre audeat quae a dictâ Congregatione particulari explicata sunt et a nobis approbata ac de novo concessa, decretisque praedictis continentur, statutorum et litterarum apostolicarum tam sub plumbo quam in formâ Brevis huiusmodi esse verum, germanum, sincerum et indubium sensum; idque omne a quibuscumque etiam speciali notâ dignis, et vigore constitutionum apostolicarum nostrarumque et Cancellariae Apostolicae regularum specialiter et individue exprimendis, etiam S. R. E. cardinalibus, locorum Ordinariis, et quorumvis Ordinum, etiam mendicantium et militarium, necnon etiam congregationum quorumcumque aliorum clericorum regularium, etiam Societatis Iesu, et cuiusvis alterius regularis instituti personis regularibus, omnino servandum esse; neque eisdem statutis et litteris apostolicis superius expressis ullam aliam interpretationem tribui posse; neque eisdem clericis regularibus Matris Dei, qui a *Scholis piis* denominantur, ex suis statutis litterisque apostolicis iisdem concessis, praesertim Pauli V incipientibus *Ad ea*, scientias maiores profiteri unquam interdictum et vetitum fuisse; immo etiam in suis publicis scholis easdem scientias maiores adolescentibus cuiuscumque ordinis et conditionis tradere et perlegere licuisse et licere, apostolicâ auctoritate nostrâ decernimus et declaramus.

Iisdem collegia ac domos tum regulares idem ad iuvenes alendos, maioribusque imbuendos litteris erigere praevio Ordinarii tantummodo consensu fundare, etc. concedit.

§ 6. Demum iisdem clericis regularibus pauperibus Matris Dei, qui a *Scholis piis* denominantur, illorumque praeposito generali et superioribus quocumque nomine nuncupatis, concedimus, ut ubique locorum, in suo tamen singulari districtu, domos et conventus regulares, iuxta Concilii Tridentini decreta, pro pueris cuiuscumque ordinis et conditionis, in quibusvis liberalibus disciplinis latinis et graecis, et scientiis etiam maioribus a se instituendis, collegia, seminaria et convictus ex solà licentià Ordinariorum, nulloque aliarum personarum cuiusvis Ordinis, etiam Mendicantium, et cuiuscumque Congregationis clericorum regularium, etiam Societatis Iesu, requisito consensu, condere, fundare et erigere libere et licite possint et valeant, etiam non servatà distantiâ, quae ab antecessoribus nostris Romanis Pontificibus ad centum et quadraginta cannas, sive aliud plus minus accuratum spatium ab uno ad aliud religiosorum hominum coenobium, seu conventum, servanda praescribitur; dummodo tamen redditus ad alendum religiosorum numerum eis in constitutionibus apostolicis praescriptum, citra necessitatem mendicandi et quaestuandi, ut praefertur, sufficientes eis suppetant, dictà auctoritate nostrà, praesentium tenore, licentiam et facultatem perpetuo impertimur.

Praesentium litterarum firmitas, perpetuaque ac inviolabilis observantia.

§ 7. Volumus autem has litteras nostras, et in eis contenta quaecumque, semper et perpetuo validas et efficaces esse et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, atque ab omnibus et singulis, ad quos quomodolibet nunc pertinet et imposterum pertinebit, firmiter et inviolabiliter observari debere; nullove unquam tempore ex quocumque capite vel causà, quantumvis legitimà et iuridicà, etiam **ex eo quod cuiuscumque Ordinis Mendicantium alteriusve regularis instituti etiam individuam et expressam mentionem requirentis superiores vel alii quicumque in praemissis et circa ea quomodolibet et quavis ex causà, vigore privilegiorum eis et eorum cuilibet ab Apostolica Sede concessorum, ius vel interesse habentes, aut se habere praetendentes, illis non consenserint, neque ad id vocati, citati, nec auditi unquam** fuerint, et causae, propter quas hae nostrae litterae prodierint, adductae, forsan comprobatae et verificatae non essent, de subreptionis vel obreptionis aut nullitatis vel invaliditatis vitio, sive intentionis nostrae aut quolibet alio quantumvis substantiali inexcogitato ac specificam et individuam mentionem et expressionem requirente defectu notari, impugnari, invalidari, in ius vel controversiam vocari, vel ad viam et terminos iuris[1], vel adversus illas restitutionis in integrum, aliudve iuris, facti vel gratiae quodcumque remedium impetrari, sive etiam motu simili concesso et impetrato uti vel iuvari possint; neque easdem praesentes sub quibusvis similium vel dissimilium gratiarum revocationibus, suspensionibus, limitationibus, modificationibus, derogationibus, aliisve contrariis dispositionibus, per nos etiam ac successores nostros Romanos Pontifices, etiam motu pari, sive etiam consistorialiter, ac sub quibusvis tenoribus et formis, clausulis et decretis, etiamsi de iisdem praesentibus litteris earumque omni tenore ac datà specialis mentio fieret, pro tempore factis et concessis, ac faciendis et concedendis, comprehendi decernimus; sed semper eas excipi, et quotiescumque prodierint, in pristinum ac validissimum, inque eum, in quo antea quomodolibet erant, sta-

1 Deest vocem *reduci* (R. T.).

tum restitutae, repositae et plenarie reintegratae censeantur, ac de novo sub quacumque etiam posteriori datâ per dictos clericos regulares Matris Dei, qui a *Scholis Piis* denominantur, quandocumque eligendâ, eas concessas esse et fore censeri volumus; sicque et non aliàs in praemissis omnibus et singulis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam S. R. E. cardinales, et de latere legatos, vicelegatos, Sedisque Apostolicae nuncios, et quoslibet alios quavis auctoritate, potestate, praerogativâ, honore et privilegio fungentes, sublatâ eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi, definiendi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari, definiri et interpretari debere praecipimus; et, quidquid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari, irritum et inane decernimus.

Obstantium derogatio.

§ 8. Non obstantibus nostris et Cancellariae nostrae regulis de iure quaesito non tollendo, deque gratiis non concedendis *ad instar*, necnon piae memoriae Clementis IV, Xisti IV, Iulii II et Clementis VIII, incipientibus *Quoniam ad institutum*, ac dicti Gregorii incipientibus *Quum aliàs*, atque Urbani praedicti incipientibus *Romanus Pontifex*, aliorumque antecessorum nostrorum Romanorum Pontificum constitutionibus et ordinationibus apostolicis, et quavis firmitate aliâ roboratis statutis, consuetudinibus et privilegiis, quibus cavetur expresse, ne aliae domus regulares, seu monasteria, regularibus fratrum Mendicantium domibus, coenobiis, conventibus et monasteriis adiacentia, nisi ad centum et quadraginta cannas, seu[1] aliud plus minus accuratum spatium, fundari et erigi possint, nec pro huiusmodi fundationibus et erectionibus locorum Ordinarii in civitatibus et locis suae ordinariae iurisdictioni[1] subiectis, nisi vocatis et auditis aliorum in iisdem civitatibus et locis existentium conventuum prioribus et procuratoribus et aliis interesse habentibus, et causâ cognitâ, servatis servandis, prius constiterit in iisdem civitatibus et locis novos conventus erigendos sine ullo aliorum detrimento commode sustentari posse, licentiam impertiantur, licet etiam in contrarium praemissorum existerent indulta et litterae apostolicae eorumdem Mendicantium, et cuiusvis Congregationis clericorum regularium, alteriusve regularis instituti, etiam specialiter et individue exprimendi, quae pluries concessae, approbatae et innovatae essent, necnon eiusdem Congregationis clericorum regularium Matris Dei, etiam confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis praedictis et consuetudinibus; quibus omnibus et singulis, quamvis pro eorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio aut quaevis expressio facienda sive aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda esset[2], illorum tenores his nostris pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, specialiter et expresse, motu, scientiâ et deliberatione et potestatis plenitudine, ad praemissorum effectum dumtaxat, specialiter et expresse derogamus et derogatum esse volumus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Transumptorum fides.

§ 9. Volumus autem ut earumdem praesentium litterarum transumptis, sive

1 Edit. Main. legit *suae* (R. T.)

1 Edit. Main. legit *iurisdictionis* (R. T.).

2 Edit. Main. legit *esse* (R. T.).

exemplis, etiam typis impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiasticâ dignitate constitutae vel dictorum clericorum regularium pauperum Matris Dei, qui a *Scholis Piis* denominantur, praepositi generalis munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra adhibeatur, quae iisdem praesentibus, si forent exhibitae vel ostensae, adhiberetur.

Solitae conclusiones.

§ 10. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrae absolutionis, approbationis, confirmationis, roboris adiectionis, defectuum suppletionis, decreti, declarationis, concessionis, impartitionis, derogationis et voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire; si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei ac beatorum Petri et Pauli apostolorum eius se noverit incursurum.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, anno Incarnationis dominicae MDCCXXXI, kalendis maii, pontificatus nostri anno I.

Dat. die 1 maii 1731, pontif. anno I.

A. datarius.
F. card. OLIVERIUS.

Visa de Curiâ

I. archiep. Ancyranus.
LUCAS MARTINETTUS.

Reg. in secret. Brevium.

XXXII.

Benedicti XIII litterae infirmantur, quibus conventus Congregationis S. Sabinae provinciae Lombardiae Ordinis Praedicatorum priori provinciali subiiciebantur, datâ quoque fratribus facultate ad alios provinciae eiusdem conventus studiorum causâ transeundi [1].

Clemens Papa XII,
ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

Romanus Pontifex, ad sacrarum religionum et congregationum [2] **salubrem directionem ac felicem progressum ex iniuncto sibi apostolicae servitutis munere iugiter intendens, ea, quae certis rationabilibus ex causis desuper a praedecessoribus suis statuta comperit, ipsâ subinde experientiâ suadente ac maioribus de causis interdum immutat et revocat, aliàsque in eis officii sui partes interponit, prout, rerum ac temporum qualitatibus debite pensatis, in Domino expedire arbitramur.**

Innocentii XII et Benedicti XIII litterae referuntur.

§ 1. Dudum siquidem felicis recordationis Innocentius PP. XII praedecessor noster regularem disciplinam in provinciis Lombardiae et Romanâ Ordinis fratrum Praedicatorum promovere, utque ad perfectam maturitatis frugem, adspirante superni favoris auxilio, provecta, Ecclesiam Domini uberioribus in dies bonorum operum fructibus laetificaret, apostolicâ benignitate excolere cupiens, de tunc existentium S. R. E. cardinalium et Romanae Curiae praelatorum super disciplinâ regulari eiusmodi deputatorum consilio, per suas in simili formâ Brevis die XIV mensis iunii MDCXCV expeditas litteras, diversos in eisdem litteris expressos conventus utriusque provinciae praedictae, illorumque fratres et personas, cum omnibus et singulis eorum iuribus, membris et pertinentiis universis, ab omni et quacumque iurisdictione, superioritate, correctione, visitatione, regimine, curâ et gubernio pro tempore existentium prio-

1 Innocentius XII constit. dat. die 14 iunii MDCXCV, in Bullario num. CV, Congregationem hanc erigens, eam magistro generali immediate subiectam voluit, melioris disciplinae servandae causâ, ac omnimodam fratribus ademit facultatem ad alios transeundi conventus, prout infra.

2 Edit. Main. legit *congregationem* (R. T.).

rum provincialium provinciarum Lombardiae et Romanae huiusmodi tam in spiritualibus quam in temporalibus perpetuo exemit et plenarie liberavit, ipsosque conventus in duas novas praedicti Ordinis Congregationes, unam scilicet S. Sabinae Lombardiae et alteram S. Marci Romanae respective provinciarum nuncupandas, quae pro tempore quoque existenti magistro generali dicti Ordinis immediate subiacere deberent, itidem perpetuo erexit et instituit; in quibus quidem conventibus, ad istas Congregationes sic erectas et institutas tunc spectantibus, et qui deinceps spectarent, fratres omnes ad regulae, quam professi fuissent, praescriptum vitam instituere et componere, atque illa, quae communem vitam, victum et vestitum concernerent, iuxta Concilii Tridentini et recolendae memoriae Clementis Papae VIII praedecessoris itidem nostri decretorum tenorem fideliter et inviolabiliter observare omnino tenerentur: utrique vero Congregationi praefatae de idoneo vicario generali ex fratribus alicuius e conventibus illius Congregationis, cui is praeficiendus foret, qui illam, adiuvante Domino, prospere dirigere valeret, quique in conventibus eiusmodi saltem per septennium exactae regularis observantiae specimen dedisset, et, quantum fieri posset, alicui ex illis praefuisset, ab ipso magistro generali de biennio in biennium provideretur; isque eamdem prorsus iurisdictionem et auctoritatem haberet in conventus et fratres suae Congregationis, quam, secundum apostolicas ac dicti Ordinis constitutiones, habent priores provinciales in suis respective provinciis: vetuitque, ne fratribus Congregationum praedictarum facultas transeundi ad alios extra illos conventus facile concederetur: et aliàs, prout uberius continetur in eiusdem Innocentii praedecessoris litteris, quae plenariae executioni successive demandatae et exacte observatae fuerunt per spatium triginta et octo annorum inde effluxorum in utràque Congregatione praefatâ, quemadmodum in illâ S. Marci etiam num accurate servantur: ex eo autem tempore satis omnibus notum perspectumque est, quantum antiqua regularis disciplina, quoad ea potissime quae communem religiosorum vitam ab omni vel specie proprietatis plane alienam attinent, in utràque Congregatione huiusmodi, cum non minori universi Ordinis praedicti decore quam fidelium aedificatione, susceperit incrementi ac firmamenti. Postmodum vero piae memoriae Benedictus PP. XIII etiam praedecessor noster, qui dictam provinciam Lombardiae, utpote in quâ[1] eorumdem fratrum Praedicatorum Ordini, dum in minoribus constitutus esset, nomen dederat, ac religionis moribus et institutis imbutus et enutritus fuerat, gratâ memoriâ animoque prosequebatur, regularem observantiam in praefatâ Congregatione S. Sabinae florere quidem agnoscens, sed per novam illam regiminis formam, ab ipso Innocentio praedecessore inductam, potius intra eiusdem Congregationis fines conclusam, quam ad totius provinciae Lombardiae praetensae utilitatem amplificatam fuisse reputans, ipsam regularem observantiam ad universam provinciam huiusmodi dilatandi desiderio, conventus dictae Congregationis S. Sabinae eorumque fratres denuo supposuit iurisdictioni, curae et potestati prioris provincialis provinciae Lombardiae, ac si praefatae Innocentii praedecessoris litterae editae non fuissent; et sicuti dicta provincia Lombardiae in plures regiones, quas

1 Vocem *quâ* nos addimus (R. T.).

quartaria appellant, partita reperitur, ac singulis regionibus[1] vicarius praeficitur, qui, absente priore provinciali, subiectis sibi conventibus advigilet prospiciatque; ita novam in eâdem provinciâ regionem erigi mandavit S. Sabinae nomen retenturam, in qua conventus ipsius Congregationis S. Sabinae comprehenderentur, eique a dicto priore provinciali vicarius praeponeretur; variasque praescripsit regulas, quas propagationi eiusdem observantiae in totâ provinciâ huiusmodi accomodatas fore censuit, et inter alias, quod ubi in dictâ novâ regione S. Sabinae abundaret numerus religiosorum studentium, ii in alios provinciae praedictae conventus litterarum studiis destinatos per eumdem priorem provincialem mitti valerent, dummodo in hisce conventibus vigeret observantia per Congregationem disciplinae regulari praepositam approbata, quodque fratres ipsius novae regionis in priores, lectores, concionatores et magistros novitiorum in aliis eiusdem provinciae conventibus extra illam regionem eligi, et ad alia ibidem munia assumi possent; ratus hoc modo priscae regularis observantiae spiritum ac cultum facilius per totam provinciam diffusum et auctum iri; et aliàs, prout in ipsius Benedicti praedecessoris litteris in pari quoque formâ Brevis die v iunii MDCCXXVI desuper emanatis, quarum[2] perinde et priorum Innocentii praedecessoris litterarum huiusmodi tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis haberi volumus, plenius etiam continetur.

Quale detrimentum strictiori Congregationis huiusce disciplinae

§ 2. Cum autem, sicut accepimus, pius ac laudabilis finis, quem unum et eumdem uterque laudatus praedecessor sibi propositum fixumque habuerunt, exactissimam nimirum disciplinam regularem in dictâ provinciâ Lombardiae confovendi et propagandi, melius cumulatiusque obtineri valeat ex iis quae per memoratum Innocentium praedecessorem disposita fuerunt, nedum quia illa eiusdem disciplinae augmentum in utrâque Congregatione praefatâ egregie iuvisse longa experientia edocuit, verum etiam quia, cum superior commissi sibi gregis forma esse debeat unde subditi normam vivendi sumant, id sane sperari potest, si dicta Congregatio S. Sabinae a vicario suo generali, qui arctius illius institutum professus fuerit, prout antehac fiebat, gubernetur; secus vero si regatur per praedictum priorem provincialem, qui mitius institutum sequitur, adeoque religiosis ipsius regionis S. Sabinae assiduo severioris vitae exemplo non valebit praelucere: praeterquam quod magis ad progressum disciplinae conferre dignoscitur difficultas in permittendo fratribus dictae Congregationis S. Sabinae egressum ex ipsâ Congregatione, ad formam litterarum Innocentii, quam facultas in illis Benedicti praedecessorum praefatorum eisdem fratribus attributa libere transeundi ad alios dictae provinciae conventus pro exercendis ibidem priorum, lectorum et aliis officiis, ubi illi, reformatorum munere non fungentes, a religiosis exigere nec tenere poterunt ut strictiorem, quam profitentur, observantiam quoad vitam communem, abstinentiam ab esu carnium, ieiunia, silentium, et id genus alia amplectantur; quinimo inde eveniret quod fratres dictae Congregationis S. Sabinae, proprias sui instituti obligationes in alienis conventibus adimplere non valentes, ab illo sensim sine aliorum utilitate ac profectu desciscerent, sicque cum totius provin-

afferre possit priorum provincialium indulgentia.

1 Male edit. Main. legit *religionibus* (R. T.).
2 Edit. Main. legit *quorum* (R. T.).

ciae detrimento antiquus disciplinae cultorum numerus potius imminueretur quam augeretur; quibus etiam accedit, quod enarrata Innocentii praedecessoris dispositio illiusque executio magis conformis consentaneaque videatur menti praefatae Congregationis praepositae eidem disciplinae regulari, utpote quae, ad illam instaurandam, nullam aptiorem opportunioremque rationem ac methodum invenire potuit, quam destinando aliquot conventus in singulis provinciis religiosorum Ordinum, in quibus regulae puritas ac vita communis exacte retinerentur et servarentur, ac unde religiosi ad alios conventus, ubi talis disciplina non vigeret, transire non possent, sicuti ex decretis per eiusmodi Congregationem aliàs super hac re editis apparet: hinc est quod nos, praefatae Congregationis S. Sabinae, illiusque conventuum ac fratrum felici prosperoque statui et regimini, religiosaeque paci et tranquillitati, quantum cum Domino possumus, salubriter providere cupientes, dictosque fratres specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, praemissis aliisque iustis ac rationabilibus causis animum nostrum moventibus adducti, ac motu proprio et ex certâ scientiâ ac maturâ deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, supradictas Benedicti litteras, cum omnibus et singulis in eis contentis, harum serie revocamus, viribusque et effectu penitus et omnino vacuamus; illas vero Innocentii praedecessorum, ac in eis pariter contenta quaecumque, prout eamdem Congregationem S. Sabinae concernunt, confirmamus, approbamus ac innovamus, atque eis inviolabilis et irrefragabilis apostolicae firmitatis vim, robur et efficaciam adiungimus; necnon illa ad omnes et singulos conventus, quod dicta regio S. Sabinae de praesenti complectitur et obtinet, et si quos alios ab ipsâ Congregatione S. Sabinae in futurum obtineri contigerit, extendimus et ampliamus.

Statuit ut in rubricâ

§ 3. Decernentes, easdem praesentes litteras, etiam ex eo quod quicumque in praemissis interesse habentes seu habere quomodolibet praetendentes, cuiusvis status, gradus, ordinis et dignitatis existant, aliive quilibet, etiam specificâ et individuâ mentione et expressione digni, illis non consenserint, nec ad ea vocati, citati et auditi, neque causae, propter quas ipsae praesentes emanarint, sufficienter adductae, verificatae et iustificatae fuerint, aut ex aliâ quantumvis legitimâ, iuridicâ et privilegiatâ causâ, colore, praetextu et capite, etiam in corpore iuris clauso, nullo unquam tempore de subreptionis vel obreptionis aut nullitatis vitio, seu intentionis nostrae aut interesse habentium consensûs aliove quolibet etiam quantumvis magno et substantiali individuamque expressionem requirente defectu notari, impugnari, infringi, retractari, in controversiam vocari, ad viam seu terminos iuris vel constitutionum dicti Ordinis reduci, aut adversus illas aperitionis oris, restitutionis in integrum, aliudve quodcumque iuris, facti, vel gratiae remedium intentari vel impetrari, aut impetrato, seu etiam motu, scientiâ et potestatis plenitudine paribus concesso vel emanato, quempiam in iudicio vel extra illud uti seu se

Praesentium validatio.

iuvare ullo modo posse; sed ipsas praesentes litteras semper firmas validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore quandocumque spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter et inconcusse observari et adimpleri, sicque et non aliter in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac dictae S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, et alios quoslibet quacumque praeeminentiâ et potestate fungentes et functuros, sublatâ eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere; ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Quibuscumque non obstantibus.

§ 4. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon omnibus et singulis quae in eisdem Innocentii praedecessoris litteris concessa sunt non obstare, ceterisque contrariis quibuscumque.

Fides transumptorum.

§ 5. Volumus autem ut ipsarum praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis et sigillo personae in ecclesiasticâ dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides ubique locorum habeatur, quae ipsis praesentibus haberetur si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die II maii MDCCXXXI, pontificatus nostri anno I.

Dat. die 2 maii 1731, pontif. anno I.

F. card. OLIVERIUS.

XXXIII.

Conceduntur privilegia capellanis communibus Sanctitatis Suae [1].

Clemens Papa XII,
ad futuram rei memoriam.

Grata familiaritatis obsequia, quae dilecti filii Franciscus Velli Praenestinus, basilicae S. Petri de Urbe clericus beneficiatus, Philippus Vinciguerra, Romanus, saecularis et collegiatae ecclesiae S. Angeli in Foro Piscium etiam de Urbe canonicus, Ioannes Decius Soranus, Dominicus Antonius Carlucci, Perusinus, Franciscus Feliciani pariter Romanus, Franciscus Xaverius Brunetti Senogalliensis civitatis vel dioecesis presbyteri, moderni capellae nostrae pontificiae capellani, familiares nostri, nobis et Apostolicae Sedi hactenus impenderunt, et adhuc sollicitis studiis impendere non desistunt, necnon vitae ac morum honestas, aliaque laudabilia probitatis et virtutum merita, quibus eorum personas tam familiari experientiâ quam etiam fide dignorum testimoniis iuvari percipimus, nos inducunt ut illis reddamur ad gratiam liberales. Hinc est quod nos, volentes illas specialibus favoribus et gratiis, etc. [2]

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XVIII maii MDCCXXXI, pontificatus nostri anno I.

Dat. die 18 maii 1731, pontif. anno I.

F. card. OLIVERIUS.

XXXIV.

Confirmatur decretum magni magistri et consilii hospitalis S. Ioannis Hie-

1 Huic similes sunt constitutiones a praedecessoribus Pontificibus editae, ad suae capellae capellanos ornandos privilegiis.

2 Quae sequuntur lege in laudatis constitutionibus.

rosolymitani, quo nonnulla statuuntur ad abusus tollendos in exmutitione commendarum eiusdem Ordinis, earumque concessione.

Clemens Papa XII,
ad futuram rei memoriam.

Exordium.

Militantis Ecclesiae regimini divinâ dispositione praesidentes, illa, quae pro felici et proficuâ dignitatum et munerum ecclesiasticorum quorumcumque, et praesertim Ordinum militarium egregiam reipublicae christianae operam navantium, provisione, ac praecavendis litibus et controversiis, quae suboriri possent, provide prudenterque declarata et decreta fuisse noscuntur, ut firma atque illibata permaneant, apostolici muniminis nostri praesidio, cum id a nobis petitur, libenter constabilimus.

Causae editi decreti a consilio hospitalis etc.

§ 1. Exponi siquidem nobis nuper fecerunt dilecti filii magnus magister et consilium hospitalis S. Ioannis Hierosolymitani, quod ipsi, ad tollendos abusus qui introducti fuerant in provisionibus dignitatum et praeceptoriarum seu commendarum dicti hospitalis, de quibus aliqui statim post smutitionem, quae aliud non est quam pura nominatio, sibi ius esse disponendi, seu novam smutitionem petendi, in casu obitus seu cessionis aut resignationis nominatorum, existimabant, etiamsi ius stabile in illis minime acquisivissent, adeoque, ob defectum eorumdem nominatorum, ante collationem seu adiudicationem dignitatum et praeceptoriarum seu commendarum huiusmodi, sic smutitarum, uti vacantes considerari nequirent, novissime declarationem et decretum, nemine discrepante, ediderunt tenoris sequentis, videlicet:

Decretum exhibet.

Fr. Dominus Antonius Manuel de Vilbena, etc., magister, etc. Notum facimus et attestamur, qualiter infrascriptum decretum extractum fuit ex libro conciliorum in Cancellariâ nostrâ conservatum, cuius tenor, etc. Die XV mensis martii MDCCXXX, *ab Incarnatione*, eminentissimus et reverendissimus dominus magnus magister et venerandum consilium iustis de causis moti, ac menti statutorum et ordinationum capitularium inhaerentes, cum suffragiorum scrutinio. nemine discrepante, declaraverunt et decreverunt, ut, quotiescumque in venerandis linguis vel prioratibus ad exmutitionem alicuius dignitatis vel commendae, favore fratris antiani capacis ob concurrentium pluralitatem deventum fuit, ad novam dignitatis seu commendae huiusmodi exmutitionem nullo quaesito colore, ingenio vel causâ procedi nequeat: nec aliqui ad illius resignationem ab Eminentiâ Suâ admitti valeat, quin potius alteri ex concurrentibus per venerandum concilium adiudicata extiterit, et subinde per illius cessum vel decessum, sive privationem vacaverit; tunc enim, adepto scillicet certo titulo, novam veramque vacationem induci, ac novae exmutitioni locum esse dixerunt, sicque et non aliter servari mandaverunt. Et quia ita se habet veritas, etc. Datum Melitae in conventu nostro, die XV mensis martii MDCCXXX. *Reg. in Cancellariâ*, etc. — Baiulivus frater EMANUEL PINTO vice-cancellarius. *Loco † sigilli magistralis.*

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, dicti exponentes, declarationem et decretum praedicta, quamvis aequissima ac insimul etiam valida et inviolabilia, utpote stabilimentis et ordinationibus capitularibus conformia sint, nihilominus illa, ad maiorem cautelam, vim et securitatem, ad eiusmodi abusus eradicandos, apostolicae confirmationis nostrae robore communiri summopere desiderent: nos, magnum magistrum et consilium praedictos specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis senten-

Magni magistri ac consilii expostulatio pro decreto huius apostolicâ asequendâ confirmatione.

tiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, supplicationibus eorum nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, declarationem et decretum magni magistri et consilii praedictorum, facta ut praefertur, cum omnibus et singulis in eis expressis, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus, ac omnes et singulos iuris et facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus.

Sicque ubique servari praecipitur.

§ 3. Decernentes, easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac magnum magistrum et consilium, aliaque tribunalia quaecumque hospitalis praedicti, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Contrariorum derogatio.

§ 4. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon dictorum hospitalis, linguarum et prioratuum, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, stabilimentis, usibus et naturis, ac ordinationibus capitularibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XVIII maii MDCCXXXI, pontificatus nostri anno I.

Dat. die 18 maii 1730, pontif. anno I.

F. card. OLIVERIUS.

XXXV.

Confirmatur decretum sacrae Congregationis episcoporum et regularium, procuratori provinciae S. Saturnini fratrum Minorum santi Francisci de Observantiâ concedens institutionem collegii missionariorum eiusdem Ordinis in conventu S. Luciae oppidi S. Gavini Ussellensis dioecesis.

Clemens Papa XII,
ad futuram rei memoriam.

Per provincialem huiusce provinciae expostulata collegii institutionis confirmatio.

§ 1. Nuper pro parte dilecti filii Bonaventurae a Mirabili ministri provincialis provinciae S. Saturnini in Sardiniâ Ordinis fratrum sancti Francisci de Observantiâ nuncupatorum nobis exposito, quod ipse, ex unanimi totius definitorii eiusdem provinciae consensu, conventum S. Luciae oppidi S. Gavini Ussellensis dioecesis signandum decreverat, ut, iuxta indulta apostolica et normam a felicis recordationis Innocentio PP. XI praedecessore nostro praescriptam, collegium missionariorum fratrum dictae provinciae inibi institueretur, magnum inde sperans animarum fructum et emolumentum; ideoque tam suo quam commissae sibi provinciae nomine nobis supplicato, ut collegii[1] huiusmodi in-

1 Edit. Main. legit *collegium* (R. T.).

stitutionem permittere, ac desuper beneplacitum nostrum concedere de benignitate apostolicâ dignaremur; nos supplicem libellum, nobis super praemissis porrectum, infrascriptae Congregationi cardinalium remisimus; ipsa vero Congregatio decretum edidit tenoris qui sequitur, videlicet:

Congregationis decretum.

Sacra Congregatio eminentissimorum et reverendissimorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praeposita, ad quam sanctissimus dominus noster supplices preces benigne remisit, attentâ relatione procuratoris generalis, ac re undique mature discussâ, referente eminentissimo cardinali Belluga ponente, benigne decrevit pro gratiâ, servatis tamen dispositis in Brevibus venerabilis Innocentii XI super fundatione collegiorum missionum, et sanctae memoriae Benedicti XIII incipiens *Nuper pro parte, etc.*, die VI septembris MDCCXXVIII, et decreto ipsius sacrae Congregationis die XXIV ianuarii MDCCXXVII. — Romae die VI aprilis MDCCXXXI. — I. A. card. DAVIA. — A. archiep. Petrensis, secretarius. *Loco † sigilli.*

Confirmatur.

§ 2. Cum autem, sicut dictus Bonaventura minister provincialis nobis denuo exponi fecit, ipse decretum huiusmodi, pro firmiori illius subsistentiâ, apostolicae confirmationis nostrae patrocinio communiri plurimum desideret: nos, ipsum Bonaventuram ministrum provincialem specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, supplicationibus eius nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, decretum praeinsertum, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium approbamus et confirmamus, illique inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus; salvâ tamen semper in praemissis auctoritate memoratae Congregationis cardinalium.

Clausulae.

§ 3. Decernentes, easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore quandocumque spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Contrariorum derogatio.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon, quatenus opus sit, provinciae et Ordinis praedictorum, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XXI maii MDCCXXXI, pontificatus nostri anno I.

Dat. die 21 maii 1731, pontif. anno I.

F. card. OLIVERIUS.

XXXVI.

Confirmatur decretum capituli generalis Congregationis Italiae et Germaniae Ordinis Eremitarum sancti Augustini Excalceatorum nuncupatorum super separatione et dismembratione decem conventuum a provinciâ Romanâ, illorumque erectione in novam provinciam Ferrariae et Piceni nuncupandam, cum omnibus privilegiis, etc., ac creatione novi officii secretarii definitorii et capituli generalis.

Clemens Papa XII,
ad futuram rei memoriam.

Per definitorium generale decem conventus a provinciâ romanâ seiuncti.

§ 1. Exponi nobis nuper fecit dilectus filius[1] modernus procurator generalis Congregationis Italiae et Germaniae Ordinis fratrum Eremitarum sancti Augustini Discalceatorum nuncupatorum, quod in proximo praeterito capitulo generali in hac almâ Urbe nostrâ sub praesidentiâ dilecti filii nostri Iosephi Renati S.R.E. presbyteri cardinalis Imperiali nuncupati, dicti Ordinis apud nos et Sedem Apostolicam protectoris, celebrato, a definitorio generali ipsius Congregationis, ob iustas et graves rationes, ad instantiam prioris provincialis provinciae Romanae eiusque definitorii provincialis, ab hac provinciâ decem conventus in ducatu Ferrariensi, Piceno et in civitate Adriae positi, qui cum aliis decem in Urbe praedictâ, Tusciâ, Umbriâ et Latio respective sitis eamdem provinciam Romanam constituebant, seiuncti et separati, et in unam novam provinciam Congregationis huiusmodi Ferrariae et Piceni nuncupandam, quae omnibus gratiis, facultatibus et privilegiis, aliis provinciis praedictae Congregationis competentibus, frui et gaudere debeat, erecti fuerunt; et insuper in eodem definitorio generali decretum fuit, quod imposterum, praeter octo officiales generales memoratae Congregationis, unus novus officialis generalis addatur, qui sit secretarius definitorii et capituli generalis, assumendus pro hac primâ vice a dictâ novâ provinciâ Ferrariae et Piceni, et subinde successive ab aliis provinciis; reservato desuper in omnibus nostro et huius Sanctae Sedis beneplacito: et aliàs, prout plenius continetur in ipsius definitorii generalis decreto tenoris qui sequitur, videlicet:

Decretum definitorii generalis.

Ad humillimas preces patris provincialis eiusque definitorii provinciae Romanae, petentium ex viginti conventibus hinc inde dispersis, multumque ad invicem distantibus, quibus ad praesens integratur dicta provincia Romana, pro feliciori eiusdem regimine, conventuum minori dispendio, religiosorumque quiete, aliisque urgentibus causis, disiunctis ac dismembratis decem conventibus, sitis in ducatu Ferrariensi, Piceno et civitate Adriae, aliam institui novam provinciam, nuncupandam Ferrariae et Piceni, separatam a dictâ provinciâ Romanâ, remanendâ ex aliis decem conventibus, nempe duobus Romanis, tribus in Tusciâ, duobus in Umbriâ, necnon circuli S. Gregorii et Frusinonis: super quibus patres definitorii generalis, mature perpensis adductis rationibus, et consideratis considerandis, ad maiorem Dei gloriam decreverunt ut infra, reservato tamen super omnibus et singulis beneplacito apostolico, videlicet: quod deinceps conventus S. Iosephi Ferrariae, Ss. Augustini et Mauri Comacli, S. Ioannis Bondeni, S. Laurentii Aquaevivae, S. Mariae Misericordiarum Firmi, S. Angeli custodis Asculi, S. Joseph Maceratae, S. Nicolai Laureti, S. Augustini oppidi S. Martini et Sancti Spiritus Adriae sint separati, sicuti de facto separant et dismembrant a decem conventibus supra indicatis provinciae Romanae; et praefati decem conventus nominatim expressi in ducatu Ferrariensi, Piceno et Adriae erigantur, sicut de facto erigunt, in novam

1 Vocem *filius* nos addimus (R. T.).

provinciam nuncupandam Ferrariae et Piceni, dismembratam et separatam a praedictâ provinciâ Romanâ cum omnibus gratiis, privilegiis et facultatibus, aliis respective provinciis competentibus: et praecipue ut regatur a suo particulari provinciali contradistincto a provinciali provinciae Romanae, eligendo postquam sanctissimus dignabitur praefatam dismembrationem et institutionem novae provinciae auctoritate apostolicâ approbare et confirmare, a definitorio generali unâ cum quatuor definitoribus provincialibus, septimo vocali et secretario pro hac primâ vice, duraturis usque ad primum capitulum provinciale: imposterum vero a capitulo provinciali vel definitorio provinciali respective. Cui provinciali pro tempore Ferrariae et Piceni competat ius congregandi capitulum provinciale in aliquo conventu suae provinciae, a definitorio provinciali deputando, necnon definitorium provinciale convocare, ad capitulum generale cum duobus discretis generalibus, in capitulo provinciali electis, suffragaturus accedere, aliaque omnia peragendi, quae aliis provincialibus competunt. Ceterum patres definitorii volunt et declarant, provinciam Romanam, licet segregatam a praefatis decem conventibus, remanere cum suis privilegiis, iuribus et pertinentiis, sine ullo praeiudicio, ac si supradicta separatio facta non fuisset. Et ut pro bono pacis et iustitiae in electione officiorum generalium aequitas servetur, reservato pariter beneplacito apostolico, patres definitorii generalis decernunt, ut in futurum praeter octo officiales generales Congregationis, videlicet vicarium generalem, procuratorem generalem, quatuor definitores generales et duos visitatores generales, alter officialis generalis novus superaddatur, qui sit secretarius definitorii et capituli generalis, cum voto in capitulo generali et loco praecedentiae ante secretarium generalem, et socium vicarii generalis, seu socii vicarii generalis; ita tamen, ut in hac primâ electione assumatur ex provinciâ noviter erectâ Ferrariae et Piceni, et deinceps ex aliis ad praescriptum turni renovandi cum inclusione memoratae novae provinciae: declarantes tamen, officiales praesentes, priores scilicet, superiores et ceteros officiales ad praesens existentes in conventibus saepedictae novae provinciae assignatis, usque ad primum capitulum provinciale post biennium celebrandum in eorum respective officiis permanere: tribuentes plenam facultatem praedicto definitorio generali annuali celebrando cetera disponendi et stabiliendi, quae in Domino iudicaverint expedire, ad quamlibet confusionem removendam, tam in assignandis religiosis sive sacerdotibus, sive clericis sive conversis, pro utrâque provinciâ sufficientibus, quam in aliis quibuscumque, quae ad stabilimentum et quietem earumdem proficere possint; quod totum fuit per vota secreta, nemine discrepante, approbatum. — Fr. Ioseph Maria a S. Paula vicarius generalis. Fr. Eustachius a S. Martino, secretarius generalis.

Procuratoris eiusdem expostulatio pro apostolicâ obtinendâ confirmatione.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, praedictus procurator generalis praemissa, quo firmius subsistant et serventur exactius, apostolicae confirmationis nostrae patrocinio communiri plurimum desideret: nos, ipsius procuratoris generalis votis hac in re, quantum cum Domino possumus, favorabiliter annuentes, eumque specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, supplicationibus eius nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, separationem et dismembrationem praedictorum decem conventuum a provinciâ Romanâ, et erectionem in novam provinciam Ferrariae et Piceni nuncupandam, a praedicto capitulo generali factas, ut prae-

fertur, expeditumque desuper illius decretum praeinsertum, cum omnibus et singulis in eis contentis, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus, ac omnes et singulos iuris et facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus: praeterea primo proximo definitorio generali, in conventu Iesu Mariae de eâdem Urbe habendo, pro hac primâ vice priorem provincialem novae provinciae Ferrariae et Piceni huiusmodi eligendi, seu praesentem provincialem provinciae Romanae, eiusque secretarium provincialem, natione Ferrarienses, transferendi, necnon quatuor definitores provinciales et septimum vocalem definitorii provincialis pariter eligendi, aliasque dispositiones et ordinationes utiles et necessarias pro stabiliendâ dictae novae provinciae quiete faciendi, plenam et amplam facultatem auctoritate et tenore praedictis concedimus et impartimur.

Clausulae. § 3. Decernentes, easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore quandocumque spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari; sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Contrariorum derogatio. § 4. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon, quatenus opus sit, provinciae Romanae ac Congregationis et Ordinis praedictorum, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, aut quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XXI maii MDCCXXXI, pontificatus nostri anno I.

Dat. die 21 maii 1731, pontif. anno I.

F. card. OLIVERIUS.

XXXVII.

Confirmatur quaedam constitutio circa publicum archivum regiminis Bononiensis, cum declaratione quod ecclesiastici saeculares et regulares ac singuli totius legationis notarii sub eâdem comprehendantur.

Clemens Papa XII,
ad futuram rei memoriam.

§ 1. Aliàs pro parte dilectorum filiorum virorum reformatorum status libertatis civitatis nostrae Bononiensis felicis recordationis Benedicto XIII praedecessori nostro exposito quod (cum dudum bonae memoriae Ferdinandus, dum viveret, S. R. E. cardinalis de Abdua, in civitate et comitatu nostris Bononiensibus Sedis Apostolicae tunc temporis de latere legatus, ad tollendos multiplices abusus qui in publicum eiusdem civitatis archivum irrepserant, novam pro bonâ ipsius archivi directione edidisset constitutionem, illi hac in re assentien- Constitutio pro bonâ archivi directione a cardinali de Abdua edita.

tibus exponentibus praedictis, qui, ut constitutio huiusmodi omnes et singulas personas legationi Bononiensi subiectas arctius ligaret, a recolendae memoriae Clemente Papa XI praedecessore nostro postulaverant, quatenus illam apostolicae confirmationis praesidio roborare dignaretur; verum, quia tali confirmationi se se opposuerat collegium tabellionum seu notariorum publicorum dictae civitatis, qui sua privilegia et praerogativas exinde laedi causabantur, memoratus Clemens praedecessor Congregationem particularem trium dilectorum etiam filiorum Romanae Curiae praelatorum, ut eamdem constitutionem illiusque tenorem examinarent ac iura collegii eorumdem tabellionum audirent, deputasset; dictique praelati post negotium mature discussum censuissent, ac ipsi Clementi praedecessori retulissent, constitutionem praedictam approbari posse, cum certis tamen declarationibus et modificationibus, quae, utpote eiusdem constitutionis destructivae, dictis exponentibus haud acceptae probataeque fuerant; interimque enarrati abusus magis in dies invalescerent, propterea quod praefata constitutio minime observaretur) venerabilis frater noster Thomas episcopus Praenestinus dictae S. R. E. cardinalis Ruffus nuncupatus, dum legati huiusmodi munere in eisdem civitate et comitatu Bononiensibus fungebatur, constitutionem praedictam ita reformare, moderari ac temperari studuerat, ut collegio eorumdem tabellionum quaecumque quaerendi et reclamandi occasio tolleretur, prout re ipsâ praestiterat, constitutionem praedictam subinde approbante, atque per publicum instrumentum acceptante collegio dictorum tabellionum; et in eâdem expositione subiuncto, quod, cessante tunc quacumque oppositione et contradictione, supradicti exponentes constitutionem huiusmodi apostolicae confirmationis robore muniri desiderabant: ipse Benedictus praedecessor, supplicationibus eorumdem exponentium, sibi super hoc humiliter porrectis inclinatus, per suas in simili formâ Brevis die XXVI ianuarii MDCCXXIX expeditas litteras praedictam constitutionem a praefatis Ferdinando editam, et Thoma episcopo, cardinalibus et legatis, reformatam, toto illius tenore in eisdem suis litteris inserto, auctoritate apostolicâ approbavit et confirmavit; et aliàs, prout in dictis Benedicti praedecessoris litteris uberius continetur.

§ 1. Cum autem, sicut iidem viri reformatores nobis nuper exponi fecerunt, per clerum saecularem et regularem praedictae legationis ac notarios Curiae archiepiscopalis Bononiensis varia postmodum circa eorum in eiusmodi constitutione comprehensionem promota fuissent dubia; dicti vero exponentes, ut hoc novum impedimentum, quod praefatae constitutionis executioni obiiciebatur, amoverent, denuo recursum habuerint ad eumdem Benedictum praedecessorem, a quo ipsi Congregationi particulari praelatorum committi obtinuerunt, ut, citatis prius clero eiusmodi aliisque oppositoribus, cognoscerent, num illi sub dictâ constitutione, apostolicâ auctoritate, sicut praemittitur, confirmatâ, comprehenderentur, nec ne; et quia praedicti praelati, durante reliquo tempore pontificatus eiusdem Benedicti praedecessoris, insimul convenire nequiverant, huius quaestionis examen per nos quoque remitti impetrarint dictae Congregationi praelatorum, qui, post rem accurate discussam, animi sui desuper sententiam novissime protulerunt; cupiantque exponentes praedicti constitutionem huiusmodi, quam bono publico imprimis necessariam ac

Confirmatur.

utilem arbitrantur, plenariae tandem executioni demandatum iri: nobis propterea humiliter supplicari fecerunt ut in praemissis opportune providere et ut infra indulgere de benignitate apostolicâ dignaremur. Nos igitur, eosdem exponentes specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, de memoratae Congregationis particularis praelatorum, qui partes tam verbo quam scriptis plene et diligenter audiverunt, consilio, praedictam constitutionem, ut praefertur, confirmatam, ecclesiasticos tam saeculares quam regulares dictae legationis Bononiensis et quoscumque notarios etiam curiae archiepiscopalis comprehendere, eâdem auctoritate, tenore praesentium, decernimus et declaramus; ita tamen, ut, ad normam resolutionis die XXXI iulii MDCCXI a dictâ Congregatione particulari praelatorum captae, ubi agitur de personis ecclesiasticis ipsi constitutioni contravenientibus, firmâ semper remanente nullitate praescriptâ in eiusmodi constitutione in casu defectus archiviationis, venerabilis frater modernus ac pro tempore existens archiepiscopus Bononiensis procedat ad alias poenas inflictas in praedictâ constitutione, cum hoc quod applicatio poenarum fiat semper favore archivi praefati, prout in eâdem constitutione demandatur, exceptâ tamen iurisdictione commissarii in ipsâ constitutione statutâ, in qua idem archiepiscopus se ingerere non possit.

Clausulae.

§ 3. Decernentes quoque, easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere; ac illis, ad quos spectat et pro tempore quandocumque spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective inconcusse observari; sicque et non aliter, in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. praedictae cardinales, etiam de latere legatos, eorumque vicelegatos et quoscumque alios qualibet praeeminentiâ et potestate fungentes et functuros, sublatâ eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere; ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Contrariorum derogatio.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon quarumvis ecclesiarum, monasteriorum, Ordinum, congregationum, societatum, etiam Iesu, et institutorum, ac quibuslibet aliis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, ac exemptionibus et immunitatibus, etiam in corpore iuris clausis, quibusvis generaliter vel specialiter concessis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis et ad verbum insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XXIII

maii MDCCXXXI, pontificatus nostri anno I.

Dat. die 23 maii 1731, pontif. anno I.

F. card. OLIVERIUS.

XXXVIII.

Patribus Ordinis fratrum Minorum sancti Francisci Excalceatorum recollectorum, qui saltem per biennium Hispanicam vel Lusitanicam vel Indicam provincias vicarii provincialis munere fungentes gubernarint, conceditur provinciae patres appellari: iisdemque, quibus isti gaudent, frui praerogativis ac praeeminentiis[1].

Clemens Papa XII,
ad futuram rei memoriam.

Expostulatio procuratoris generalis, seu facti series.

§ 1. Exponi nobis nuper fecit dilectus filius Gildardus Dufflos, procurator generalis Ordinis fratrum Minorum sancti Francisci Excalceatorum et recollectorum, quod in provinciis Excalceatorum dicti Ordinis ad Hispaniam, Lusitaniam et Indicas nationes pertinentibus, ii, qui vicarii provincialis munere functi sunt, titulo et praeeminentiis patrum provinciae minime gaudent; ideoque felicis recordationis Urbanus PP. VIII praedecessor noster per quasdam suas desuper in simili formâ Brevis die III decembris MDCXXXIII expeditas litteras, quarum initium *Religiosos viros, etc.*, nullum in praedictis provinciis praeeminentiis huiusmodi, nisi qui minister provincialis fuerit, frui et gaudere declaravit, et antea idem Urbanus praedecessor per alias pariter suas litteras in simili formâ Brevis die XIII augusti MDCXXV emanatas, quae incipiunt *Creditum humilitatis, etc.*, facultatem liberam superioribus generalibus concessit, ut, in casu vacationis ministeriatus provincialis in primo anno sui officii vel iterum convocarent capitulum pro electione novi ministri qui triennium absolveret, vel per deputatos vocales vicarium provincialem eligi curarent, qui pariter per residuum triennii cum omnibus facultatibus et oneribus ministri provincialis, solo nomine deficiente, gubernaret[1], et hae secundodictae Urbani praedecessoris litterae ad evitandas expensas necessario faciendas, si intra annum duo capitula provincialia celebrarentur, iam regulariter servantur, et aliàs, prout in binis eiusdem Urbani praedecessoris litteris, quarum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis haberi volumus, uberius dicitur contineri. Quare praedicti vicarii generales revera onus ministeriatus portant, non secus ac si essent ministri, aliquando per biennium, quinimo et per fere triennium, ut recens in provinciâ S. Gabrielis et in illâ S. Iosephi eiusdem Ordinis accidisse memoratur, decedente in primâ ministro provinciali infra mensem et in secundâ provinciis infra semestre ab electione respective, quin praemium ob solum nominis defectum reportent.

Concessio ut in rubricâ.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, dictus Gildardus, considerans congruum esse, ut, qui pares sunt onere, pares sint et honore, nomine etiam dictarum provinciarum, praedictas Urbani praedecessoris litteras, ut, eis non obstantibus, illi tantum vicarii provinciales, qui ultra biennium provinciam gubernarunt, vel imposterum gubernaverint, titulo et praeeminentiis patrum provinciae, post eos vero, qui ministri provinciales ante vel post eo-

[1] Quae hac super re statuerat Urbanus VIII anno MDCXXXIII, die 3 decembris, legere est ex ipso harum litterarum contextu.

[1] Edit. Main. legit *gubernarent* (n. T.).

rum vicariatum fuerint, gaudere debeant, per nos moderari et concedi summopere desideret: nobis propterea humiliter supplicari fecit ut in praemissis opportune providere et ut infra indulgere de benignitate apostolicâ dignaremur.

Concessio ut in rubricâ.

§ 3. Nos, igitur dicti Gildardi votis hac in re, quantum cum Domino possumus benigne annuere volentes, eumque a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, de venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositorum, qui referente dilecto filio nostro Ludovico eiusdem S. R. E. cardinali Belluga nuncupato rem undique mature discusserunt, consilio, ut patres, qui saltem per biennium provinciam uti vicarii provinciales gubernarunt, completo officio vocentur et patres provinciae sint, cum praerogativis, quibus isti gaudent, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, decernimus et statuimus: salvâ tamen semper in praemissis auctoritate Congregationis eorumdem cardinalium.

Clausulae.

§ 4. Decernentes pariter, ipsas praesentes litteras firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, et illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Contrariorum derogatio.

§ 5. Non obstantibus praedictis Urbani praedecessoris litteris, aliisque constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon, quatenus opus sit, provinciarum et Ordinis praedictorum, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, aut quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem sub annulo Piscatoris, die XXIX maii MDCCXXXI, pontificatus nostri anno I.

Dat. die 29 maii 1731, pontif. anno I.

F. card. OLIVERIUS.

XXXIX.

Ducatus Parmae et Placentiae cum utili dominio ad Sedem Apostolicam, cum omnibus iuribus, pertinentiis, etc., devolutus declaratur, quatenus ex Henrichettâ, eiusdem ducatus ducissâ, masculina proles non nascatur, vel nata deficere contingat, etc.

Clemens Papa XII,
ad futuram rei memoriam.

Ducatus Parmae et Placentiae Farnesius

§ 1. Cum bonae memoriae Antonius Farnesius, ultimus, dum viveret, Parmae

[illegible] in feudum masculinum datus.

et Placentiae dux (nullâ relictâ prole masculinâ, sed dilectâ in Christo filiâ nobili muliere Henrichettâ Estensi, coniuge suâ, Parmae et Placentiae ducissâ, viduâ, utero, sicut accepimus, gerente) ab humanis non ita pridem decesserit; incertum autem sit, an ipsa Henrichetta ducissa virilis sexus prolem, quae in eiusmodi ducatu Parmae et Placentiae, iuxta legem investiturae de eo domui Farnesiae in feudum masculinum a felicis recordationis Paulo Papa III praedecessore nostro et Sede Apostolicâ concessae, succedere valeat, in lucem sit editura.

Declaratio de qua in rubrica.

§ 2. Nos, eiusdem Sedis iuribus ac rationibus pro commissâ nobis caelitus apostolici ministerii sollicitudine in omnem eventum mature salubriterque prospicere volentes, tametsi, ut omnibus notum ac perspectum est, probe sciamus, quod, si proles mascula non nascatur, vel nata postmodum deficiat, praefatus ducatus Parmae et Placentiae, cum omnibus eius civitatibus, oppidis, terris, locis, membris, iurisdictionibus, iuribus, annexis, connexis et dependentiis universis, de quibus dicti Antonius dux et domus Farnesia ab ipso Paulo III aliisque Romanis Pontificibus praedecessoribus nostris et hac Sanctâ Sede investiti fuerunt, seu illos et illa a Sede praedictâ in feudum masculinum huiusmodi tenuerunt et habuerunt, ad eamdem Sedem et Cameram Apostolicam, tum ex formâ supradictae investiturae seu aliarum apostolicarum concessionum de eis factarum, tum vigore constitutionum S. Pii V, IV kalendas aprilis anno Incarnationis dominicae MDLXVII, pontificatus sui anno II, aliorumque itidem praedecessorum nostrorum, successive editarum, eo ipso revertatur et revertantur, ac devolvatur et devolvantur, utileque eorum dominium cum directo consolidetur, etiam absque aliâ ulteriore pro parte dictae Sedis acceptatione, declaratione, ac possessionis apprehensione, prout disponitur in praefatis constitutionibus, ad quas in omnibus et per omnia relationem haberi volumus; nihilominus, pro potiori cautelâ, iuraque iuribus addendo, ac memoratis constitutionibus inhaerendo, si et quando prolem masculinam eiusmodi non nasci, vel natam postmodum deficere contingat, praedictum ducatum Parmae et Placentiae, cum civitatibus, oppidis, terris, locis, membris, iurisdictionibus, iuribus, annexis, connexis, ac dependentiis praefatis, ex nunc prout ex tunc, ad eamdem Sedem Apostolicam reversum et reversa, devolutum et devoluta, ac utile eorum dominium cum directo consolidatum esse, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, decernimus et declaramus, ac reversionem, devolutionem, utilisque cum directo dominio consolidationem eiusmodi acceptamus: mandantes propterea, ex nunc pariter prout ex tunc, omnibus et singulis dicti ducatus Parmae et Placentiae communitatibus, universitatibus, gubernatoribus, praetoribus, magistratibus, capitaneis, castellanis, ceterisque officialibus, ac universis tam laicis quam ecclesiasticis, saecularibus et regularibus personis, cuiuscumque dignitatis, etiam episcopalis, ac status, ordinis et conditionis existentibus, et quavis auctoritate, potestate, aut munere fungentibus, in virtute sanctae obedientiae, ac sub indignationis nostrae aliisque a iure et apostolicis constitutionibus inflictis poenis ipso facto per transgressores incurrendis, ut, eo casu eveniente, neminem alium quam nos seu Romanum Pontificem pro tempore existentem, ac Sedem praefatam, in suum ac dicti ducatus Parmae et

Placentiae verum, legitimum ac absolutum dominum agnoscant, agnoscereve audeant vel praesumant, nobisque dumtaxat, seu eidem Pontifici pro tempore existenti, ac Sedi Apostolicae, uti fideles decet subditos, nec cuiquam alteri, pareant et obediant; nullatenus attentis omnibus iis, quae nulliter, iniuste, ac de facto in contrarium hactenus attentata fuerunt, et forsan in posterum per quemcumque quomodolibet attentari possent.

Commissio executionis.

§ 3. Quocirca dilecto filio nostro Georgio Spinulae tituli S. Agnetis S.R.E. presbytero cardinali S. Agnetis nuncupato, moderno seu pro tempore existenti in civitate et comitatu Bononiensibus nostro et dictae Sedis de latere legato, ultra facultates, ipsi Georgio cardinali quoad eumdem ducatum per nos aliàs concessas, quas firmas et salvas esse volumus, et ad pro tempore existentem legatum huiusmodi tenore praesentium extendimus, harum serie, auctoritate praefatâ, committimus atque iniungimus, quatenus ipse, in eventum huiusmodi, insistendo pro iurium apostolicorum tuitione ac conservatione eatenus in dicto ducatu gestis, per se, vel per dilectum filium magistrum Iacobum Oddum, nostrum itidem et ipsius Sedis notarium, protonotarium nuncupatum, de numero participantium, ac in eodem Parmae et Placentiae ducatu commissarium, seu alium vel alios ab eis deputandum vel deputandos, pro uberiori similiter cautelâ, corporalem, realem et actualem possessionem ducatus, civitatum, oppidorum, terrarum, locorum, ceterorumque praefatorum, nostro, seu Romani Pontificis pro tempore existentis, Sedis et Camerae Apostolicae, ac sanctae Romanae Ecclesiae nomine, absque morâ apprehendat et apprehensam retineat, et quoslibet actus possessorios, necnon in ducatu, civitatibus, oppidis, terris, locis, aliisque praedictis quamcumque iurisdictionem civilem, criminalem et mixtam exerceat: nos enim eidem Georgio cardinali, seu pro tempore existenti legato, praemissa, ac alia omnia et singula, quae eâ occasione quoquomodo necessaria et opportuna fore duxerit, etiamsi talia forent quae specialem, specificam et expressam requirerent mentionem, faciendi, gerendi et exequendi, ac in ducatu, civitatibus, oppidis, terris, locis et aliis praefatis, ultra illas iam concessas et extensas, ut praefertur, omnibus quoque et singulis facultatibus, gratiis et indultis, quae in aliis Status Ecclesiastici provinciis seu ditionibus existentibus dictae Sedis de latere legatis competunt, ac quibus ipsi legati potiuntur, utendi, plenam, liberam ac omnimodam auctoritatem et potestatem impartimur; reservantes ceteroquin nobis et eidem Sedi ea deinceps circa praedictum Parmae et Placentiae ducatum statuere, quae, adhibitâ prius cum venerabilibus fratribus nostris ipsius S. R. E. cardinalibus desuper deliberatione maturâ, Sedis praefatae rationes statuenda postulaverint.

Clausulae.

§ 4. Non obstantibus recolendae memoriae Pii Papae IV praedecessoris quoque nostri de gratiis qualecumque interesse dictae Camerae concernentibus intra certum tunc expressum tempus in eâdem Camerâ praesentandis ac registrandis, aliisque apostolicis, ac in universalibus, provincialibusque conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, necnon, quatenus opus sit, quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contra-

rium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Fides transumptorum. § 5. Volumus autem ut earumdem praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiasticâ dignitate constitutae munitis, eadem prorsus in iudicio et extra adhibeatur, quae praesentibus ipsis adhiberetur si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XX iunii MDCCXXXI, pontificatus nostri anno I.

Dat. die 20 iunii 1731, pontif. anno I.

F. card. OLIVERIUS.

XL.

Moderato mandato Benedicti XIII super cantu gregoriano, quo fratres totius Ordinis Minorum S. Francisci Excalceatorum et Recollectorum illius vigore uti deberent, fratribus provinciarum Hispaniarum et Indiarum cantu simplici uti conceditur, dummodo in totâ unâquaque provinciâ uniformis sit cantus.

Clemens Papa XII,
ad futuram rei memoriam.

Benedictus XIII praedictis fratribus cantu gregoriano uti mandavit. § 1. Exponi nobis nuper fecit dilectus filius Gildardus Dufflos, procurator generalis Ordinis fratrum Minorum sancti Francisci Excalceatorum et Recollectorum nuncupatorum familiae ultramontanae, quod aliàs, nempe anno MDCCXXVII, postquam tunc existens minister generalis dicti Ordinis per suas encyclicas ad universum Ordinem directas, de consilio felicis recordationis Benedicti XIII praedecessoris nostri, ordinaverat ut fratres in omnibus conventibus et provinciis totius Ordinis, etiam fratrum Discalceatorum, cantu gregoriano in divino officio et missâ conventuali uterentur; subinde idem Benedictus praedecessor, suo rescripto per Secretariam Status tunc expedito, capitulo generali eiusdem Ordinis in civitate Mediolanensi tunc proximo celebrando mandavit, ut praedictum cantum sub gravibus poenis intimaret et praeciperet: in cuius quidem debitam obedientiam capitulum generale praedictum, die IV iunii MDCCXXIX celebratum, factâ praedicti apostolici mandati mentione, id ipsum, sub privationis vocis activae et passivae poenâ a guardianis contrafacientibus incurrendâ, praecepit.

Provinciae Hispaniarum et Indiarum cantu simplici utuntur. § 2. Verum provinciae Hispaniarum et Indiarum dicti Ordinis a sancto Petro de Alcantarâ institutae, ab eo cum ceteris rigidissimis statutis modum canendi humilem et simplicem a musicis notis omnino alienum acceperunt, qui modus canendi humiliter et devote in statutis earumdem provinciarum apostolicâ auctoritate factis et confirmatis praecipitur, et tum in honorem praedicti sancti Petri, tum quia eorumdem Discalceatorum strictiori instituto est conformis, magnamque semper devotionem in populo excitavit, et per duo ac amplius integra saecula in dictis provinciis servatus fuit.

Causae dispensationis. § 3. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, religiosi in novo cantu gregoriano huiusmodi non levia incommoda et difficultates experiantur ob defectum peritorum, qui aliis praecepta

musicae tradant, eiusque libri pro servitio chori et aliorum ad id necessariorum nonnisi magnis expensis comparari possint, ac etiam quia grave nimis sit filiis institutum tam mirabilis Sancti tanto tempore observatum immutare: nobis propterea dictus Gildardus tam suo quam plurium ex dictis provinciis nomine humiliter supplicari fecit ut de opportuno remedio in praemissis opportune providere de benignitate apostolicâ dignaremur.

Dispensatio ut in rubricâ.

§ 5. Nos igitur, ipsum Gildardum specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, mandatum, a memorato Benedicto praedecessore capitulo generali super cantu gregoriano in officio divino et missâ conventuali factum, et ab eodem capitulo sub gravibus poenis guardianis conventuum provinciarum huiusmodi ordinatum et intimatum, ut praefertur, pro iis tantum provinciis, in quibus totius definitorii provincialis consensus accesserit, et in quibus praeteritis temporibus fuerit usus cantu simplici et non gregoriano canendi, ita tamen ut in unaquâque provinciâ uniformis sit cantus in totâ provinciâ, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, moderamus.

Clausulae.

§ 5. Decernentes, easdem praesentes litteras firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore quandocumque spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Derogatio contrariorum.

§ 6. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon, quatenus opus sit, Ordinis et provinciarum huiusmodi, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, aut quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Transumptorum fides.

§ 7. Volumus autem ut praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiasticâ dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra adhibeatur, quae ipsis praesentibus adhiberetur si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XII iulii MDCCXXXI, pontificatus nostri anno I.

Dat. die 12 iulii 1731, pontif. anno I.

F. card. OLIVERIUS.

XLI.

Dismembratur oppidum Divionense a dioecesi Lingonensi, et civitatis titulo decoratur, eiusque ecclesia, S. Stephano dicata, cathedralis constituitur.

Clemens episcopus, servus servorum Dei, ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

Super speculâ militantis Ecclesiae[1], co disponente Domino qui cunctis imperat et cui omnia obediunt, nullis nostris licet suffragantibus meritis constituti, ad universas orbis ecclesias aciem nostrae meditationis, vigilis more pastoris, intendimus, quidve locorum insignium felici statui et decori, quid illorum incolarum et ad illa confluentium animarum saluti congruat, contemplari frequenter reflectimus; ac in locis ipsis, prout eorum necessitas postulat et salus exigit animarum, sublimiumque regum de orthodoxâ religione optimè meritorum vota exposcunt, novas episcopales sedes ecclesiasque pro excellenti Sedis Apostolicae praeeminentiâ plantamus, ut per novas plantationes huiusmodi etiam nova populorum adhaesio eidem militanti Ecclesiae accrescat, fideique catholicae professio inibi validius efflorcat, eademque loca dignioribus titulis illustrentur et condignis favoribus attollantur, illorumque incolae et personae, honorabilium praesulum assistentiâ, regimine et doctrinâ suffulti, proficiant semper in fidem cum divini cultus propagatione, et quod in temporalibus sint adepti, non careant in spiritualibus incremento.

1 Constitutionem istam, quae in edit. Main. pluribus scatet mendis, ad nativam sui lectionem fere redintegrare potuimus, precibus nostris benigne annuente reverend.mo et excellent.mo Episcopo Divionensi Francisco Rivet, cui impensas heic ex animo grates referimus (R. T.).

Causae dismembrationis.

§ 1. Sane cum (sicut ex insinuatione carissimi in Christo filii nostri Ludovici Francorum et Navarrae regis christianissimi nobis nuper factâ accepimus) oppidum civitas nuncupatum Divionense Lingonensis dioecesis satis celebre, et olim ordinaria regum prius et deinde Burgundiae ducum sedes, hodie vero totius Burgundiae caput, valde insigne existat et principem inter gallicas provincias locum teneat (in eo enim tertio unoquoque anno generalia aguntur provinciae comitia, praeter magistratus suos eorumque iudicum curias[1], quarum altera Baliviatus, altera Praesidialis dicitur, praeter Tribunum Capitalem ad ferendas adversus vagos et facinorosos sententias institutum, et aerarii regii et rationum regiarum et monetalium et aquarum saltuumque et vectigalium rerum Aulas, et, qui honos duodecim praecipuarum in regno civitatum est, supremum amplissimumque Senatum, et in quo oppido triginta civium millia recensentur, ultra advenarum multitudinem, quos sua desideria vel litium negotia aut studia undequaque advocant); ad loca vero sacra quod attinet, paucae apud Gallos urbes esse noscantur, quae nobiliora et ornatiora de religiosis diversorum Ordinum utriusque sexus et frequentibus familiis coenobia contineant (inter quae illud S. Benigni, cui admirationem non moles sua, licet admiranda, sed tot sanctorum, qui inibi requiescunt, corpora conciliant; Carthusianorum, ubi marmorea sepulchra visuntur, praeclara et immensa domus; splendidum Societatis Iesu collegium, ubi ad theologiam usque studia percurruntur; duo, ubi tyrones ad res sacras instituuntur, seminaria; amplum hospitium pro educandis pueris, nutriendis senibus, curandis

Ac primum, Divionensis oppidi decora tum sacra tum profana.

1 Edit. Main. legit *curas* (R. T.).

aegrotis, suscipiendis peregrinis consecratum; et Fesules monasterium Fontanis iuxta oppidum praedictum Divionis in honorem S. Bernardi tam bene de christianâ republicâ deque Sede Apostolicâ meriti, qui ibi natus est, mirifice extructum); dictumque oppidum in septem parochias distribuitur, quarum unaquaeque suam aedem habet aliquâ elegantiâ conspicuam, inibique Capella regia nuncupata, eidem Sedi immediate subiecta, existit (quae, cum tot titulis, tot privilegiis gaudeat, haec omnia vilia habet prae sanctissimâ et pretiosissimâ Hostiâ, quae tanto civium et peregrinorum concursu colitur, Philippo olim duci a recolendae memoriae Eugenio PP. IV praedecessore nostro dono datâ), necnon tres collegiatae ecclesiae, quarum primaria et antiquissima S. Stephani a S. Benigno Burgundiae apostolo quarto iam saeculo condita, quae deinde priscorum Burgundiae, et postea Galliae regum liberalitate crevisse dignoscitur, structurâ insignis, nuper enim restaurata, vel denuo potius aedificata, nulli ex maioribus templis aut maiestate aut ornamentis cedit, intus altari romanum in morem composito, sumptuosis sellis[1] opere intestino et sculptili, foris turri[2] suâ et portâ principe, et ipsa, quam respicit, area[3] commendatur singulari dignitate, primi enim martyris nomine insignita, Divionensium ecclesiarum mater, multis, quae[4] ibi asservantur, reliquiis et sancti praesertim Medardi corpore venerabilis, pro secundâ sui territorii ecclesiâ ab episcopis Lingonensibus habita est; cui abbates praefuerunt ad episcopos ipsos tam proximi, ut in

Deinde ecclesiae S. Stephani splendor ac dignitas.

Divionis vicinorumque locorum bene[1] multorum territorio[2] pontificia hactenus exercuerint iura, et etiam, ex quo religiosae disciplinae Ordines S. Augustini canonicorum regularium vinculis gravissimas ob causas a piae memoriae Paulo PP. V etiam praedecessore nostro liberati sunt, pastoralem[3] et crucem et infulam gesserint, et inter illos multi fuere et suo genere et suis meritis illustres, etiam S. R. E. cardinales, e quibus Carolus Borbonicus Antonii Navarrae regis frater et Henrici IV Galliarum regis patruus; quatuor aliae itidem dignitates, decanus videlicet, cantor, praepositus et thesaurarius, ac duodecim canonici reperiuntur divina officia laudabiliter peragentes; his musicorum chorus et clerici non pauci auxilio sunt; vestes, supellectiles, reliquaque omnia, quae principes ecclesias deceant, non desunt; et cum ecclesiâ coniungitur splendida domus commoda, mirumque in modum spatiosa pro antistitis habitatione: inter has vero innumeras tam dictae collegiatae ecclesiae S. Stephani quam oppidi Divionensis huiusmodi dotes, ea reperiatur amplitudo, distantia videlicet duodecim leucarum, quadraginta circiter milliaria italica constituentium, a civitate Lingonensi per vias hispidas et loca hiemali tempore glacie et nivibus consita, per quae ad sacros ordines promovendi ad episcopatum Lingonensem ire compelluntur, in quam[4] molestiam et ii incidunt, qui, edictis regiis obtemperantes, in tabulas publicas quidvis referri velint, vel leve aliquod alicuius legis laxamentum ab Episcopo obtinere, saepe urgentibus[5] negotiis, vel qui, ob

Additur oppidi huius distantia a civitate episcopali Lingonensi.

1 Edit. Main. legit *cellis* (R. T.).
2 Pessime ed. M. legit *cutri* pro *turri* (R. T.).
3 Edit. Main. legit *arca;* ast syntaxis huius loci nondum satis clara videtur (R. T.).
4 Edit. Main. legit *multisque* (R. T.).

1 Edit. Main. legit *pene* (R. T.).
2 Vocem *territorio* nos addimus (R. T.).
3 Edit. Main. legit *pastorale* (R. T.).
4 Edit. Main. legit *quarum* (R. T.).
5 Edit. Main. legit *vigentibus* (R. T.).

lites hoc iter suscipere adstricti, dum itur redliturque, quot aerumnas, quot inde incommoda patiantur, haud facile est dictis referre:

Ludovici XV regis preces.

§ 2. Quibus malis nos pro nostro pastorali officio occurrere cupientes, ac providè considerantes dioecesim Lingonensem tam in longitudine quam in latitudine amplissimam, regionemque Divionensem, populorum et incolarum copiâ valde repletam, a civitate Lingonensi esse adeo remotam, ut unicus pastor tantam animarum multitudinem eâ qua par est diligentiâ regere minime possit; attentis potissimum precibus eiusdem Ludovici regis, qui, suorum subditorum saluti et indemnitati intentus, solum Dei cultum sanctaeque matris Ecclesiae exaltationem prae oculis habens, aptissimum esse remedium duxit regionem Divionensem praedictam ab eâdem dioecesi Lingonensi separare et dismembrare, dictumque oppidum Divionense in civitatem, ac collegiatam ecclesiam S. Stephani huiusmodi in cathedralem, ibique sedem episcopalem erigere et collocare, praeficiendo ei novum episcopum, qui tum verbo tum exemplo boni operis eiusdem regionis incolas et populos fructuosè regere et gubernare non desinat:

Novum episcopatum Divionensem erigit, ut in rubrica.

§ 3. His igitur aliisque de causis animum nostrum moventibus, re prius in Congregatione venerabilium fratrum nostrorum eiusdem S. R. E. cardinalium rebus consistorialibus praepositâ[1] pluries mature discussâ, piis eiusdem Ludovici regis, cuius praeclara in catholicam fidem et Sedem Apostolicam merita in dies augeri conspicimus, desideriis annuere volentes, ex certâ scientiâ, deque apostolicae potestatis plenitudine, ac venerabilium etiam fratrum nostrorum praedictae S.R.E. cardinalium

1 Edit. Main. legit *praepositae* (R. T.).

consilio et assensu, dictum oppidum Divionense, necnon districtum et territoria integra[1] archidiaconatûs Divionensis per venerabilem fratrem nostrum episcopum Æduensem, a venerabili etiam fratre nostro archiepiscopo Lugdunensi, ad hoc negotium terminandum ab eâdem Sede Apostolicâ in commissarium electo, subdelegatum, assignata, delineata[2], cum omnibus suis confinibus et terminis, quae in latitudinem et longitudinem per septuaginta quinque milliaria italica se extendunt, et intra quae ducentum et nonaginta parochiae, centum et triginta fidelium millia complectentes, numerantur, ab ordinariâ iurisdictione dicti episcopi Lingonensis (illis tamen sexaginta parochialibus ecclesiis, quas praedictus episcopus Lingonensis in actu sui consensûs super hoc sibi expressè reservavit, dumtaxat exceptis, quae sub eiusdem episcopi Lingonensis iurisdictione et superioritate remanere debeant), de eius expresso consensu, apostolicâ auctoritate separamus, dismembramus, segregamus et dividimus; illudque, ac eius clerum, necnon dilectum filium archidiaconum Divionensem, archidiaconatûsque titulum et dignitatem, de eiusdem moderni archidiaconi consensu, ab ecclesiâ Lingonensi ad infrascriptam cathedralem ecclesiam S. Stephani Divionensem (itaut deinceps infrascripta[3] dioecesis Divionensis eâ auctoritate polleat, iis honoribus et privilegiis gaudeat, ea munia obeat, easque ecclesias, praedictis tamen dicto episcopo Lingonensi ut praefertur reservatis similiter dumtaxat exceptis, iisque additis quas[4] olim dictae collegiatae ecclesiae

Quae Divionensis Ecclesiae esse debeat dioecesis.

1 Edit. Main. legit *integre* (R. T.).
2 Ed. M. hab. *assignatam, delineatam* (R. T.).
3 Ni legend. sit *episcopus infrascriptae* (R. T.).
4 Pessime edit. Main. legit *exceptis iis, quae additis, quos* (R. T.).

S. Stephani abbas pro tempore existens administrabat, perlustrare et visitare possit et valeat, prout, dum in praedictâ ecclesiâ Lingonensi suam habebat sedem, perlustrare et visitare solebat et debebat[1]), dictâ apostolicâ auctoritate transferimus, ipsique locum in eiusdem infrascriptae cathedralis ecclesiae capitulo post illius decanum assignamus, omniaque et singula facultates, honores, iura et privilegia, quibus singuli dignitates in eâdem infrascriptâ cathedrali ecclesiâ obtinentes, sive coniunctim inter se, sive erga illius canonicos, fruuntur, potiuntur et gaudent, quaecumque ea sint, quasi unus ex illis esset et olim fuisset, eidem communia esse decernimus, et a pro tempore existentis episcopi Lingonensis superioritate, iurisdictione, potestate, subiectione, visitatione et correctione, ac quibusvis aliis iuribus episcopalibus prorsus et omnino eximimus et liberamus: ac oppidum praedictum civitatis, illiusque incolas civium nomine ac titulo et honore decoramus, illudque in civitatem Divionensem nuncupandam, ac praedictam collegiatam S. Stephani in cathedralem ecclesiam sub invocatione eiusdem S. Stephani erigimus, pro uno episcopo Divionensi nuncupando (qui illi praesit[2], necnon episcopalem iurisdictionem, auctoritatem et potestatem, omniaque alia et singula, quae ordinis, iurisdictionis et cuiusvis alterius muneris episcopalis sunt, et ad illa ac synodi dioecesanae convocationem et celebrationem spectant et pertinent, exercere, necnon, quae alii episcopi in suis ecclesiis, civitatibus et dioecesibus de iure, usu, consuetudine, aut aliàs quomodolibet facere, et quibus uti solent et possunt, pariformiter et aequè principaliter ac absque ullâ prorsus differentiâ in suis ecclesiâ, civitate et dioecesi Divionensi etiam facere, gerere et exercere, ac uti, frui, potiri et gaudere liberè et licitè possit et debeat, ac pro tempore existenti archiepiscopo Lugdunensi iure metropolitico, prout ante separationem et dismembrationem suberat, subiaceat), cum mensâ, sede, aliisque insignibus episcopalibus, necnon praeeminentiis, honoribus, privilegiis, immunitatibus, gratiis spiritualibus et temporalibus, personalibus, realibus et mixtis, quibus ceterae cathedrales similiter et pariformiter utuntur, potiuntur et gaudent, ac uti, frui, potiri et gaudere possunt et poterunt quomodolibet in futurum, de consilio et potestatis plenitudine similibus erigimus et instituimus. Ac eidem sic erectae et institutae ecclesiae Divionensi ipsum oppidum sic in civitatem erectum pro civitate, necnon districtus et territoria archidiaconatûs Divionensis, ipsumque archidiaconatum huiusmodi, ut supra a dioecesi Lingonensi separata, pro dioecesi, necnon ecclesias[1] pro clero, et personas saeculares pro populo, de consilio, potestate et auctoritate paribus, etiam perpetuo concedimus, attribuimus et assignamus.

Metropolitico Lugdunensis archiepiscopi iuri subiicitur.

Civitatemque, clerum et populum huiusmodi episcopo Divionensi quoad episcopalem, et archiepiscopo Lugdunensi pro tempore existenti quoad metropoliticam ordinationem, iurisdictionem et superioritatem, de similibus consilio et plenitudine subiicimus.

Dotis assignatio.

§ 4. Et insuper abbatiae[2] saecularis dictae collegiatae ecclesiae S. Stephani, in cathedralem ut supra erectae, dignitatis inibi principalis existentis, necnon monasterii S. Petri Bessuensis Ordinis sancti Benedicti Congregationis S. Mauri, dictae Lingonensis dioecesis (ad quae,

1 Quisnam? Aliquid excidisse videtur (R. T.).
2 Edit. Main. legit *praeest* (R. T.).

1 Forsan *ecclesiasticas* (R. T.).
2 Male edit. Main. legit *abbatia* (R. T.).

abbatiam videlicet ac monasterium huiusmodi, dum pro tempore vacant, ius nominandi, vigore concordatorum dudum inter Sedem Apostolicam et clarae memoriae Franciscum I, olim eorumdem Francorum regem, super nominatione personarum certis inibi expressis modis qualificatarum ad ecclesias et monasteria regni Franciae privilegio eligendi non suffulta pro tempore vacantia promovendarum per regem Franciae pro tempore existentem faciendâ initorum, ad dictum Ludovicum regem spectat et pertinet, quaeque bonae memoriae Franciscus de Clermont episcopus dum viveret Lingonensis, abbatiam videlicet in titulum, monasterium verò huiusmodi in commendam, in quam illud ex concessione apostolicâ ad vitam obtineri consuevit, ad eius vitam respective obtinebat), commendâ huiusmodi per obitum dicti Francisci huiusmodi, etiam, dum viveret, abbatis seu et perpetui commendatarii, qui extra Romanam Curiam debitum naturae persolvit, cessante, adhuc eo quo ante commendam ipsam quoad monasterium huiusmodi vacabant modo vacantium, titulos collativos abbatiae ac monasterii huiusmodi, ac in monasterio et abbatiâ praedictis nomina et denominationes abbatum usque[1] ad illa nominandi, de eiusdem Ludovici regis consensu, apostolicâ auctoritate praedictâ, etiam perpetuò supprimimus et extinguimus; ac mensas abbatiales abbatiae S. Stephani ac monasterii S. Petri Bessuensis huiusmodi (quarum fructus, abbatiae videlicet ad septingentos, monasterii vero praedictorum ad quadringentos florenos auri in libris Camerae taxati reperiuntur, in et ex quibus abbatiae videlicet quatuor millia, monasterii vero huiusmodi duodecim millia librarum turonensium, detractis omnibus respectivè oneribus, annuatim percipi poterunt), mensâ tamen conventuali, a mensâ abbatiali praedicti monasterii S. Petri Bessuensis separatâ et disiunctâ, firmâ, intactâ et illaesâ remanente, pariter supprimimus et extinguimus; ac dictarum mensarum abbatialium ut praefertur vacantium fructus, redditus et proventus, cuiusvis quantitatis, qualitatis, naturae et speciei existant, praeviâ abbatiae[1] S. Stephani et monasterii S. Petri Bessuensis huiusmodi titulorum collativorum perpetuâ suppressione et extinctione, pro dote et mensâ episcopali ecclesiae Divionensi simili auctoritate perpetuò unimus, annectimus, applicamus et appropriamus, ac ad dictam ecclesiam S. Stephani, in cathedralem ut praefertur erectam, etiam perpetuò transferimus, eique incorporamus.

§ 5. Demum tam decanatum quam cantoriam, praeposituram et thesaurariam, necnon duodecim canonicatus, totidemque praebendas, in dictâ ecclesiâ S. Stephani, in cathedralem ut praefertur erectâ, respectivè obtinentes, capitulum cum mensâ capitulari, sigillo et arcâ communibus aliisque insignibus capitularibus constituant, et apud dictam ecclesiam Divionensem residere, stallumque in choro, ac vocem in capitulo ipsius, necnon in actibus ac functionibus ecclesiasticis intra et extra illam ubilibet, iuxta eorum respectivè antianitatem receptionis dumtaxat, absque ullâ aliâ cuiusvis gradûs seu qualitatis distinctione, et in ipsâ ecclesiâ singulis diebus horas canonicas tam diurnas quam nocturnas, et missas, servatâ ecclesiasticâ disciplinâ, uniformiter celebrare et decantare, illisque interesse, ac aliàs dictae ecclesiae Divionensi in illis laudabiliter inservire, ceteraque Capitulum constituitur.

1 Videtur legendum *iusque* pro *usque* (R. T.)

1 Male edit. Main. legit *abbatia* (R. T.).

onera iniuncta et pro tempore iniungenda subire et exercere ac adimplere respectivè debeant et teneantur, ac tam in choro, quam capitulo, processionibus et aliis actibus et functionibus, habitus de iure gestare solitos etiam deferre et gestare liberè et licitè possint et valeant.

Novoque Divionensi episcopo subiicitur, cui beneficiorum collatio, etiam illorum, quae propria sunt expressae super abbatiae Bessuensis, conceditur.

§ 6. Praeterea nos omnimodam iurisdictionem, superioritatem et auctoritatem in capitulum, dignitates, canonicos, ministros et officiales dictae ecclesiae, a superioritate et iurisdictione episcopi Lingonensis exemptos et liberatos, pro tempore existenti episcopo et eidem ecclesiae Divionensi concedimus et attribuimus; eidemque ius, auctoritatem et potestatem quaecumque et qualiacumque cum curâ et sine curâ beneficia ecclesiastica quomodolibet nuncupata et qualificata, in cathedrali et aliis ecclesiis civitatis Divionensis necnon in totâ suâ dioecesi Divionensi consistentia, et, tam intra quam extra illam, ea quae a mensâ abbatiali praedicti monasterii S. Petri Bessuensis dependere dignoscuntur, iisdem modo et formâ quibus eorum collatio ad abbates commendatarios pro tempore existentes eiusdem monasterii S. Petri Bessuensis spectabat, occurrentibus quovis modo illorum vacationibus, personis idoneis, dummodo tamen beneficia huiusmodi super concordatis praedictis non comprehendantur, pleno iure conferendi, et de illis etiam providendi, concedimus et impartimur.

De actibus capitularibus.

§ 7. Insuper etiam episcopo, dignitatibus, capitulo et canonicis praedictis, ut pro dote ecclesiae Divionensis, ac illius mensae capitularis, sacristiae et fabricae, eorumque rerum et bonorum, tam spiritualium quam temporalium, prospero et felici statu, regimine, gubernio et directione, ac onerum illis pro tempore incumbentium supportatione, missarum, horarum canonicarum, divinorumque tam diurnorum quam nocturnorum officiorum, processionum, funeralium, anniversariorum, et aliorum praedictorum celebratione, ac dignitatibus, canonicatibus et praebendis, aliisque beneficiis ecclesiasticis pro tempore providendorum receptione, admissione, residentiâ personali, distributionum etiam quotidianarum et emolumentorum quorumcumque divisione, reparatione[1] et administratione, poenarum per absentes et divinis suis loco et tempore non assistentes seu onera et ministeria eis incumbentia subire negligentes incurrendarum impositione, singulorum praesentias et absentias notandi[2], caeremoniis et functionibus in cathedrali ecclesiâ, choro, capitulo, processionibus et aliis actibus, servatis servandis, et ministris dictae ecclesiae Divionensis necessariis deputandis et amovendis, salariis et stipendiis eorumque cuilibet assignandis, et quibusvis aliis rebus in praemissis et circa ea quomodolibet necessariis et opportunis, quaecumque statuta, ordinationes, capitula et decreta (licita tamen et honesta, et sacris canonibus, praesertim vero Concilii Tridentini decretis, constitutionibus apostolicis non contraria) condendi et edendi, ac condita et edita pro tempore et rerum varietate et qualitate mutandi, limitandi, corrigendi, declarandi, interpretandi, et in meliorem formam redigendi, seu alia de novo etiam ex integro condendi et edendi, et per eos, ad quos pro tempore spectabit, sub poenis in contravenientes statuendis, observari faciendi, plenam, liberam et omnimodam facultatem etiam concedimus et impartimur.

Privilegia.

§ 8. Necnon episcopo, ut praefertur, dignitates in praedictâ ecclesiâ Divionensi obtinentibus, ac capitulo et ca-

1 Forsan *repartitione* (R. T.).
2 Forsan *notando* (R. T.).

nonicis eiusdem ecclesiae, aliisque capituli et ecclesiae huiusmodi personis et ministris pro tempore existentibus, ut omnibus et singulis privilegiis, immunitatibus, exemptionibus, libertatibus, praerogativis, concessionibus, facultatibus, indultis, favoribus et gratiis, quibus alii praedictarum ecclesiarum dignitates obtinentes, capitula et canonici, aliaeque civitates et dioeceses, ac eorum cleri, incolae, habitatores, eorumque res et bona fruuntur, potiuntur et gaudent, seu uti, frui, potiri et gaudere possunt et poterunt quomodolibet in futurum, etiam quoad habitûs delationem, ut praefertur, uti, frui, potiri et gaudere liberè et licitè possint et valeant, concedimus et indulgemus.

Episcopi nominatio Franciae regibus asseritur.

§ 9. Ac eidem Ludovico, eiusque successoribus Franciae regibus, attentâ suppressione et extinctione praedictarum mensarum abbatialium, et eorum fructuum, pro dote dicti episcopatûs Divionensis, unione mensae episcopali Divionensi praedictae de consensu dicti Ludovici regis ut supra factis, ius nominandi ad dictam ecclesiam Divionensem, quandocumque et quotiescumque illa pastoris solatio destituta fuerit, etiam ab hac primaevâ erectione, iuxta formam et dispositionem concordatorum praedictorum, etiam perpetuò reservamus, concedimus et assignamus.

Clausulae.

§ 10. Praesentes quoque nullo unquam tempore de subreptionis vel obreptionis aut nullitatis vitio, seu intentionis nostrae vel quovis alio defectu, etiam ex eo quod causae, propter quas praemissa emanarunt, coram nobis vel alibi verificatae ac approbatae, ac quicumque in praemissis interesse habentes seu habere praetendentes ad id vocati, citati et auditi non fuerint, et praemissis non consenserint, aut alio quovis defectu notari, impugnari, invalidari, retractari, in ius vel controversiam vocari, ad viam et terminos iuris reduci, seu adversus eas quodcumque aliud gratiae, iustitiae vel facti remedium impetrari, vel sub quibusvis similium vel dissimilium gratiarum revocationibus, suspensionibus, limitationibus, derogationibus, aut aliis contrariis dispositionibus, etiam per constitutiones apostolicas aut Cancellariae Apostolicae regulas, quandocumque, etiam in crastinum assumptionis successorum nostrorum Romanorum Pontificum ad summi apostolatûs apicem, vel aliàs quandocumque editas, vel sub quibusvis formis emanatas et imposterum edendas et emanandas, nullatenus comprehendi; sed semper ab illis exceptas, et, quoties illae emanabunt, toties in pristinum et validissimum statum, etiam sub quacumque posteriori datâ per pro tempore existentes episcopum et dignitates, capitulum et canonicos Divionenses huiusmodi eligendâ, restitutas, repositas, et plenarie reintegratas, ac de novo concessas, semperque validas et efficaces esse et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, necnon episcopo, dignitatibus, capitulo et canonicis Divionensibus huiusmodi pro tempore existentibus[1] perpetuò suffragari, sicque, et non aliàs, per quoscumque iudices ordinarios vel delegatos quavis auctoritate fungentes ac honore et praeeminentiâ fulgentes, sublatâ eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, et, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari, irritum et inane decernimus.

Contrariorum derogatio.

§ 11. Non obstantibus nostris et Cancellariae Apostolicae praedictae regulis

1 Edit. Main. legit *existentes* (R. T.).

de gratiis et indulgentiis ad instar non concedendis, ac de exprimendo vero annuo valore, necnon de iure quaesito non tollendo, ac de unionibus committendis ad partes, vocatis quorum interest, et Lateranensis Concilii novissimè celebrati uniones perpetuas nisi in casibus a iure permissis fieri prohibentis, ac quibusvis apostolicis, necnon in synodalibus, provincialibus, generalibus conciliis editis vel edendis, specialibus vel generalibus, constitutionibus et ordinationibus, ac monasterii S. Petri Bessuensis et Ordinis praefatorum, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, quibusvis superioribus et personis, sub quibusvis tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis et insolitis clausulis, irritantibusque et aliis decretis, etiam motu proprio et ex certâ scientiâ ac de apostolicae potestatis plenitudine praefatâ, etiam consistorialiter, de simili consilio, aut aliàs quomodolibet etiam pluries et iteratis vicibus concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omisso, et formâ in illis traditâ observatâ, inserti forent, praesentibus pro plenè et sufficienter expressis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat, specialiter et expressè, iuxta decretum Congregationis rebus consistorialibus praepositae, harum serie derogamus; contrariis quibuscumque.

Declaratio, quod ex praecedentiâ capituli S. Stephani nullum praeiudicium monachis S. Benigni Divionensis inferri intelligatur.

§ 12. Praeterea, quoad ius praecedentiae dilectorum etiam filiorum monachorum S. Benigni eiusdem Ordinis sancti Benedicti praedictae Congregationis S. Mauri post dilectos similiter filios capitulum dictae ecclesiae S. Stephani in cathedralem ut praefertur erectae, ullum praeiudicium iisdem inferre non intendimus, ac etiam per praesentes declaramus.

Sanctio poenalis.

§ 13. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrae separationis, dismembrationis, segregationis, divisionis, exemptionis, liberationis, decorationis, erectionis, institutionis, concessionis, attributionis, assignationis, subiectionis, suppressionis, extinctionis, unionis, annexionis, applicationis, approbationis, translationis, incorporationis, impertitionis, indulti, reservationis, decreti, derogationis, intentionis et declarationis infringere, vel ei ausu temerario contraire; si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei ac beatorum Petri et Pauli apostolorum eius se noverit incursurum.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, anno Incarnationis dominicae MDCCXXXI, pontificatus nostri anno I.

Dat. anno 1731, pontif. I.

XLII.

Nonnulla statuuntur pro rectâ studiorum methodo in collegiis fratrum Minorum sancti Francisci Conventualium nuncupatorum.

Clemens Papa XII,
ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

Ex iniuncto nobis divinitus pastoralis sollicitudinis munere, sacrarum bona-

rumque litterarum studia, praesertim inter christifideles divinis obsequiis sub suavi religionis iugo addictos, opportunis rationibus fovemus et promovemus, ac, ut debitus virtuti honor rependatur, libenter providemus, sicut ad omnipotentis Dei gloriam, religionis decus et incrementum salubriter expedire in Domino arbitramur.

Causae huiusce constitutionis.

§ 1. Cum itaque, sicut dilecti filii Vincentius de Comitibus minister generalis et assistentes Ordinis fratrum Minorum sancti Francisci Conventualium nuncupatorum nobis nuper exponi fecerunt, ut in eodem Ordine studiorum progressus et bonum regimen stabiliatur, et fratres ipsius Ordinis congruis honorum praemiis ad illa amplectenda atque prosequenda alacriores et ferventiores reddantur, ipsi Vincentius minister generalis et assistentes opportune a nobis provideri et ut infra indulgeri summopere desiderent: nos, eorumdem Vincentii ministri generalis et assistentium votis, quantum cum Domino possumus, favorabiliter annuere volentes, et illorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, supplicationibus eorum nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati:

Nemo lecturae cursum inchoare possit sine praevio examine.

I. Ut nemo, sive collegialis, aut in sacrâ theologiâ magister lecturae, cursum inchoare possit, nisi prius a praedicto et pro tempore existenti ministro generali, praevio tamen rigoroso examine per se ipsum, vel, si aliquo impedimento detentus fuerit, per alium seu alios ab ipso seligendos, reperiatur idoneus, itaut quilibet se novo examini sistens doctrinae suae specimen ac documentum praebeat, et religio in dies conspicuis lectoribus florescat;

Quod tempore capituli generalis lectiones non intermittantur.

II. Praeterea lectiones etiam tempore capituli generalis neqnaquam intermitti, sed usque ad festum S. Bonaventurae, quedmadmodum in omnibus aliis temporibus servari solet, prosequi debeant;

Nullus ex studentibus tempore quadragesimali praedicationibus incumbat.

III. Nullus ex studentibus, sive sit baccalaureus collegialis, ac seminariorum lector, et conventus baccalaureus, tempore quadragesimali, quamvis id per constitutiones Urbanas eiusdem Ordinis in cap. V reg., tit. IV, num. XVI, permissum sit, verbum Dei praedicare valeat;

Eoque tempore semper aliquis regens vel lector remaneat lectiones daturus.

IV. Quodque, ut in studiis generalibus etiam tempore quadragesimali huiusmodi semper lectiones et solita exercitia scholastica continuentur, remaneat unus regens aut lector theologiae moralis, qui docendo et tradendo easdem materias, prout illi docere et tradere tenerentur, regentium vices suppleat; alternatim permittendo quandoque uni, quandoque alteri, et aliquando etiam praedicto lectori eiusdem moralis theologiae, ut ad praedicandum se transferre possit, et aliquando pariter, in aliquâ particulari necessitate, relinquendo eidem praedicto et pro tempore existenti ministro generali facultatem dispensandi pro eius arbitrio et conscientiâ, cum conditione tamen ut duo menses, decurrendi in verbi Dei praedicatione, computari nequeant tempori praefixo pro consequendo gradu et dignitate paternitatis provinciae;

Collegiales praecedentiam patribus de domo cedant.

V. Utque collegiales praedicti Ordinis pro conventuum quiete et Dei servitio ubique et in omni casu, praeterquam in actibus studiorum, patribus de domo nuncupatis, non aliter ac si

essent simplices baccalaurei, praecedentiam cedant: dictâ auctoritate, harum serie, statuimus et ordinamus.

Praesentium litterarum firmitas et observantia.

§ 2. Decernentes, easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Obstantium derogatio.

§ 3. Non obstantibus praedictis Urbani ac quibusvis aliis constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon decretis capitulorum generalium a Sede Apostolicâ confirmatis, ac dicti Ordinis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis, ac ad verbum insertis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Fides transumptorum.

§ 4. Volumus autem ut earumdem praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici, vel ministri generalis Ordinis huiusmodi subscriptis, et sigillo personae in ecclesiasticâ dignitate constitutae, vel procuratoris generalis Ordinis praedicti munitis, eadem prorsus fides habeatur, quae ipsis praesentibus haberetur si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XXI iulii, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 21 iulii 1731, pontif. anno II.

F. card. Oliverius.

XLIII.

Tres assistentes Germaniae, Galliae et Poloniae in conventu Ss. XII Apostolorum de Urbe eorumdem fratrum Minorum sancti Francisci Conventualium nuncupatorum eligendi constituuntur pro negotiis illarum provinciarum explendis.

Clemens Papa XII,
ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

In supremo militantis Ecclesiae solio, meritis licet imparibus, per ineffabilem divinae sapientiae atque clementiae abundantiam constituti, ad ea, quae religiosorum virorum coetibus, in Ecclesiâ Dei pie sancteque institutis, uberesque bonorum operum fructus, Illo, a quo bona cuncta procedunt, donante, proferre iugiter satagentibus, ut recte saluberiterque in viâ mandatorum Domini dirigantur, conducibilia fore speramus[1], libenter intendimus, et pastoralis officii nostri partes propensâ charitate desuper interponimus, sicut, rerum, temporum et personarum qualitate mature perpensâ, salubriter in Domino arbitramur.

Ex constitutionibus Urbanis in conventu Ss. XII Apostolorum de Urbe moribus probatiores collocandi.

§ 1. Cum itaque, sicut dilecti filii Vincentius de Comitibus minister generalis et assistentes Ordinis fratrum Minorum sancti Francisci Conventualium nuncupatorum nobis nuper exponi fecerunt, per constitutiones Urbanas dicti Ordinis, in cap. VI reg., tit. VI, expresse

1 Male edit. Main. legit *sperantes* (R. T.).

statuatur ut in conventu Ss. XII Apostolorum de Urbe ex quibuscumque tam ultra quam citra montes provinciis patres et fratres, qui vitae integritate, morum compositione ac sapientiâ inter ceteros conspicui sint, collocentur: ipsi exponentes pro bono eiusdem Ordinis et provinciarum huiusmodi tres novos assistentes generales institui, ac propterea opportune in praemissis a nobis provideri et ut infra indulgeri summopere desiderant.

Tres assistentes, ex Germaniâ unus, alter ex Galliâ, tertius ex Poloniâ, conceduntur eligendi.

§ 2. Nos, eorumdem Vincentii ministri generalis et primodictorum assistentium votis hac in re, quantum cum Domino possumus, annuere volentes, eosque et illorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, supplicationibus eorum nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, statuimus et ordinamus, ut de cetero unus assistens generalis ex Germaniâ, ab unâ ex Germaniae, iuxta ordinem quo praedictae provinciae in constitutionibus Urbanis descriptae reperiuntur, similiter alter ex Galliae, et tertius ex Poloniae respective provinciis eligantur, ita quod quaelibet provincia per turnum de sexennio in sexennium tres patres constitutos in gradu definitorum perpetuorum per exactum lecturarum cursum acquisito nominare debeat, ex quibus praedictus et pro tempore existens minister generalis, quem magis idoneum iudicaverit, eligere teneatur.

Qui singulis definitorum generalium privilegiis perfruantur.

§ 3. Quodque isti novi assistentes sic electi omnibus privilegiis et praerogativis definitorum generalium fruantur et gaudeant, ac omnes alios qui non sint definitores generales praecedere debeant, servatâ inter ipsos iuxta ordinem propriae antianitatis praecedentiâ; respectu vero duorum ordinariorum assistentium, socii scilicet et secretarii dicti Ordinis, unâ cum omnibus praerogativis et iuribus, quae sive ex constitutionibus sive ex consuetudine proveniunt, semper et omnino eisdem reservata censeantur.

Patrem vero generalem comitari debeant, quoties ad aliquam ex dictis provinciis pergat eam visitaturus.

§ 4. Quodque insuper idem et pro tempore existens minister generalis ad visitationem alicuius ex praedictis provinciis ultra montes existentis profecturus, praeter duos ordinarios assistentes, socium et secretarium, etiam assistentem nationalem assumere debeat.

De alimentis illis praestandis, ac missarum oneribus per eosdem adimplendis.

§ 5. Et denique, quod praedictis tribus assistentibus, eorumque laicis seu conversis, dum Romae morantur, conventus Ss. XII Apostolorum de Urbe alimenta et vestiarium suppeditare teneatur, perinde ac si essent patres domus, ita tamen ut administrationi praedicti conventus, neque aliis rebus et negotiis, praeterquam illis quae ad proprias respective provincias, quorum assistentes erunt, pertinent, se immiscere nequeant; iidemque tres assistentes missas pro adimplendis oneribus ipsius conventus applicare, et singulae nationes seu provinciae cuilibet eorum respective assistenti, quidquid pro illorum honestiore et magis commodâ substentatione congruum iudicaverint, residuos et reliquos sumptus contribuere debeant.

De habitatione ipsis assignandâ.

§ 6. Quia tamen iuxta quasdam litteras felicis recordationis Clementis PP. X praedecessoris nostri desuper in simili formâ Brevis die VII martii MDCLXXIV expeditas, quarum totum tenorem pro inserto et expresso haberi volumus, numerus denarius patrum in memorato conventu dumtaxat praefixus reperitur;

ideo, ne augmento praedictorum trium assistentium habitatio angusta et incommoda aliis reddatur, numerum denarium patrum huiusmodi ad septem (ita quod, secutâ vacatione primorum trium locorum, servato inter ipsos assistentes hoc ordine, scilicet primum locum, quem vacare contigerit, assistens Germaniae, secundum assistens Galliae, et tertium assistens Poloniae obtineant; qui vero actu in supradicto conventu patres supranumerarii pro primo loco vacaturo reperiuntur, tunc locum habere debeant, postquam praedicti tres assistentes admissi fuerint) auctoritate et tenore praedictis reducimus. Ac eisdem nunc et pro tempore existentibus ministro generali et assistentibus ordinariis generalibus super quacumque difficultate, quae in horum omnium executione exoriri posset, deliberandi facultatem harum serie concedimus.

Clausulae. § 7. Decernentes, easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Obstantium derogatio. § 8. Non obstantibus praemissis, ac dicti Clementis praedecessoris super numero denario fratrum supradicti conventus, ac nostrâ et Cancellariae Apostolicae regulâ de iure quaesito non tollendo, aliisque constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac provinciarum et Ordinis praedictorum, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, aut quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XXII iulii MDCCXXXI, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 22 iulii 1731, pontif. anno I.

F. card. OLIVERIUS.

XLIV.

Conceduntur consueta privilegia nonnullis sanctissimi domini nostri familiaribus.

Clemens Papa XII,

venerabilibus fratribus Lazaro Pallavicino Thebarum, cubiculi nostri praefecto, Antonio Xaverio de Gentilibus Petrensi, archiepiscopis, datario, ac Thomae Cervioni episcopo Porphyriensi, olim archiepiscopo Lucano, sacrarii nostro praefecto, et dilecto filio Paulo Antonio de Frescobaldi Florentino, cubiculario secreto, familiaribus continuis commensalibus nostris, salutem et apostolicam benedictionem.

Circumspecta Romani Pontificis gratiarum dispensatoris providentia, etc.[1]

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XXV iulii MDCCXXXI, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 25 iulii 1731, pontif. anno II

F. card. OLIVERIUS.

1 Cetera legi possunt in constitutione num. XV huic omnino simili.

XLV.

Confirmatur decretum Congregationis episcoporum et regularium, quo statuitur ut in domibus religiosis provinciae S. Gregorii in insulis Philippinis Ordinis fratrum Minorum sancti Francisci de Observantiâ Discalceatorum servetur clausura, etc.

Clemens Papa XII,
ad futuram rei memoriam.

Expositio facti. § 1. Nuper, pro parte dilecti filii Iosephi a Santanella Congregationis Missionis et procuratoris provinciae S. Gregorii in insulis Philippinis Ordinis fratrum Minorum sancti Francisci de Observantiâ Discalceatorum nuncupatorum, Congregationi venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositae[1], nomine dilecti etiam filii moderni ministri provincialis dictae provinciae, exposito quod eadem provincia, licet plusquam sexaginta religiosis domibus constet, sacrasque missiones in Sinarum regnis sedulo conservet, trecentorum tamen fratrum presbyterorum numerum non excedebat, nec omnino excedere valebat, cum illius conservatio unice penderet a fratribus dicti Ordinis, qui zelo Dei et lucri animarum ducti ex Hispaniâ de superiorum suorum licentiâ ac catholicorum regum sumptibus in partes illas remotissimas traiiciunt; indeque fiebat quod, tametsi domus religiosae praedictae haberent amplas ecclesias et curam animarum necnon conversionis infidelium (qui in iis regionibus, praesertim montanis et locis silvestribus, adhuc supersunt) et capaces forent sustentandi integram fratrum familiam, nihilominus ob deficientiam religiosorum nonnisi quatuor aut quinque, imo quandoque tres, duo, aut etiam unus dumtaxat dictorum fratrum, quoties nimirum missionarii Hispani adventum suum diutius remorantur, vel in mari pereunt, uti non semel accidit, in unâquaque ex domibus religiosis huiusmodi residebant, exceptis dumtaxat domibus Mavilensi, ubi integra, et de Dilao, ubi media familia haberi solent; fratres vero provinciae praedictae iam inde ab illius institutione ac primordio semper voluerant ac procuraverant ut in omnibus praedictis domibus regularis observantia et alia vitam regularem concernentia, quantum pro numero fratrum in illis degentium aliisque rerum circumstantiis fieri possit, custodirentur et retinerentur, non secus ac si essent conventus formales: et in eâdem expositione subiuncto, quod, cum aliquibus in dubium revocaretur an praedicta regularis clausura in iisdem domibus observanda foret, ipsaeque domus privilegiis conventuum gaudere deberent, idem Iosephus, pro maiori bono dictae provinciae ac meliori inibi religiosae disciplinae conservatione, singulas domos praedictas, quamvis nonnisi supra expressus fratrum in eis numerus habeatur, privilegiis conventuum Ordinis praedicti gaudere, et clausurâ regulari huiusmodi, ceterisque oneribus, quae sufferre possunt, subiacere, concedi ac decerni summopere desiderabat: emanavit a memoratâ Congregatione cardinalium decretum tenoris qui sequitur, videlicet:

Decretum S. Congregationis. Sacra Congregatio eminentissimorum et reverendissimorum S. R. E. cardinalium, negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praeposita, ad quam sanctissimus dominus noster Papa supplices preces remisit, attentâ relatione procuratoris generalis, referente eminentissimo domino cardinali Belluga ponente, statuit et decrevit, in domibus religiosis fratrum Minorum Discalceatorum sancti Petri de Alcantara pro-

1 Vocem *praeposita* nos addimus (R. T.).

vinciae Philippinarum S. Gregorii, servandam esse clausuram, utque gaudeant privilegiis conventuum, sine praeiudicio tamen iurium episcoporum, parochorum et aliorum regularium, atque constitutionum apostolicarum et particularium Discalceatorum; et quoad accessum religiosorum praefatarum domorum ad capitula provincialia nihil innovetur, sed solitus et antiquus illius provinciae modus servetur, sub poenâ nullitatis actorum, ac demum in primodictis insulis Philippinis erigere non possint patres Excalceati novas provincias, nisi cum consensu capituli generalis. Romae xx iulii MDCCXXXI, card. BARBERINUS. A. archiep. Petrensis.

Confirmatio. § 2. Cum autem, sicut dictus Iosephus nobis subinde exponi fecit, ipse decretum huiusmodi, quo firmius subsistat et servetur exactius, apostolicae confirmationis nostrae patrocinio communiri summopere desideret: nos, eumdem Iosephum specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, supplicationibus eius nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, decretum praeinsertum, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, approbamus et confirmamus, illique inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus; salvâ tamen semper in praemissis auctoritate supradictae Congregationis cardinalium.

Clausulae. § 3. Decernentes, easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et spectabit in futurum, plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon, quatenus opus sit, provinciae et Ordinis praedictorum, aliisque quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinis, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbum insertis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque. Contrariorum derogatio.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XXIV augusti MDCCXXXI, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 24 augusti 1731, pontif. anno II.

F. card. OLIVERIUS.

XLVI.

Mandatum quoddam episcopi Montis Pessulani, cui titulus Ordonnance de monseigneur de Montpeiller contre la déliberation de son chapitre, etc., *irritatur, damnatur, additâ prohibitione quominus legi seu retineri possit.*

Clemens Papa XII,
ad perpetuam rei memoriam.

§ 1. Quamvis iamdiu in animae nostrae amaritudine intellexerimus, Carolum Ioachinum episcopum Montis Pessu- Episcopus Montis Pessulani animus erga Sedem Apostolicam.

lani, animo sanae doctrinae ac ecclesiasticae unitati infensissimo, manifeste refragari constitutioni recolendae memoriae Clementis PP. XI praedecessoris nostri, quae incipit *Unigenitus Dei filius*, *etc.*, anno Incarnationis dominicae MDCCXIII, VI idus septembris, promulgatae, imo posthabitis planeque contemptis auctoritate et iudicio apostolicis tam eiusdem Clementis praedecessoris, quam illius successorum felicis recordationis Innocentii XIII ac Benedicti etiam XIII Romanorum Pontificum praedecessorum pariter nostrorum, qui plura ipsius Caroli Ioachimi episcopi scripta, quibus eamdem constitutionem apostolicam multifariàs incessere ac impetere nitebatur, condigne perstrinxere censurâ, novis identidem actis ac scriptis in publicum sparsis, pertinacis suae inobedientiae et erroris, in quo misere versatur, luculenta nimis dedisse testimonia; quae quidem omnia et singula nobiscum reputantes graviter in corde nostro improbavimus; distulimus tamen adversus ea pro pastoralis officii nostri sollicitudine aliquod palam statuere, eâ spe fiduciâque detenti, ut, agnitâ tandem a dicto Carolo Ioachimo episcopo veritate, fractâque animi sui obstinatione, adspirante Domino possemus, uti nobis summopere in votis erat, resipiscentem paternae dilectionis affectu complecti, et cum eo charitatis vinculis rursus coniungi. Verum spem et patientiam nostram frustratam elusamque comperimus, quemque anxie expectabamus ad unitatem et veritatem reversurum, magis in pertinaciâ et errore obduratum experti sumus. Nobis siquidem nuper innotuit, quod, cum non ita pridem dilecti filii capitulum et canonici aliaeque personae ecclesiasticae cathedralis ecclesiae Montis Pesulani, Deo corda eorum tangente, in unitatis ac obedientiae spiritu simul congregati, publico solemnique actu memoratam constitutionem apostolicam pure et simpliciter recepissent, ac sese illi submisissent; tantum abfuit ut dictus Carolus Ioachimus episcopus id probaret, suâque accessione ratum haberet, ut, edito contra mandato, eumdem actum, ac si episcopalis iurisdictionis et obedientiae sibi debitae laesivus esset, proscribere, nullumque declarare, ac insuper, ne quisquam suorum subditorum se inconsulto praedictam constitutionem apostolicam deinceps recipiat, prohibere incredibili ausu praesumpserit, nesciens oves non teneri sequi pastorem, dum eas ad praerupta deducere, vel pascua venenata ipsis exhibere molitur.

Ipsiusque contra receptionem Constitutionis Unigenitus mandatum.

§ 2. Quapropter, ne lenitas ac longanimitas nostra, cui hucusque pacis studio indulsimus, ab aeterno ac supremo iudice redarguatur, apostolici ministerii nostri partes adimplere volentes, auditis desuper nonnullorum ex venerabilibus fratribus nostris S. R. E. cardinalibus, pluriumque in sacrâ theologiâ magistrorum, qui rem mature ac diligenter discusserunt, sententiis, de eorumdem cardinalium consilio, praefatum Caroli Ioachimi episcopi Montis Pessulani mandatum, cui titulus est *Ordonnance de monseigneur de Montpellier contre la déliberation de son chapitre, etc.*, penitus et omnino nullum ac irritum, nulliusque prorsus roboris et momenti esse ac perpetuo fore, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, declaramus. Actum vero, quo capitulum et canonici aliaeque personae ecclesiasticae dictae cathedralis ecclesiae sese memoratae constitutioni apostolicae submiserunt, ut praefertur, ab eodem Carolo Ioachimo episcopo invalide et inique reprobatum fuisse decernimus. Ad

Quod irritatur.

haec, licet exploratum sit reliqua omnia acta et scripta, per ipsum Carolum Ioachinum episcopum, vel eius nomine, adversus praedictam constitutionem apostolicam, ac eius receptionem, praestitamque illi a fidelibus obedientiam, aut aliàs contra pontificias sanctiones novissime edita ac evulgata, apostolici itidem censuram iudicii promereri, eaque notanda ac perstringenda esse; nihilominus, reservantes nobis illorum singula damnare ac debità censurà percellere, pro nunc supradictum mandatum tamquam falsum, temerarium, erroneum, apostolicis constitutionibus Sanctaeque Sedi iniuriosum, et ad schisma et haeresim tendens, imo aperte schismaticum, eàdem auctoritate harum serie damnamus et reprobamus, ac legi seu retineri prohibemus, illiusque impressionem, descriptionem, lectionem, retentionem et usum omnibus christifidelibus, etiam specificà et individuà mentione et expressione dignis, sub poenà excommunicationis per contrafacientes ipso facto absque alià declaratione incurrendà, a qua nemo a quoquam praeterquam a nobis et Romano Pontifice pro tempore existente nisi in mortis articulo constitutus absolutionis beneficium valeat obtinere, omnino interdicimus. Volentes et auctoritate praefatà praecipientes, ut, quicumque mandatum huiusmodi penes se habuerint, illud, statim ac praesentes litterae eis innotuerint, locorum Ordinariis vel haereticae pravitatis inquisitoribus tradere atque consignare teneantur; hi vero sibi sic traditum illico flammis aboleri curent. In contrarium facientibus non obstantibus quibuscumque.

Huiusmodi irritationis, ac prohibitionis publicatio.

§ 3. Ut autem eaedem praesentes litterae ad omnium notitiam facilius perveniant, nec quisquam illarum ignorantiam allegare possit, volumus etiam et pari auctoritate decernimus, ut illae ad valvas basilicae Principis Apostolorum, ac Cancellariae Apostolicae, Curiaeque generalis in Monte Citatorio, ac in acie Campiflorae de Urbe per aliquem ex cursoribus nostris, ut moris est, publicentur, illarumque exempla ibidem affixa relinquantur; et sic publicatae, omnes et singulos, quos cercernunt, perinde afficiant, ac si unicuique illorum personaliter notificatae et intimatae fuissent: utque ipsarum praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiasticà dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides tam in iudicio quam extra illud ubique locorum habeatur, quae eisdem praesentibus haberetur si forent exhibitae vel ostensae.

Fides transumptorum.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XXVII augusti MDCCXXXI, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 27 augusti 1731, pontif. anno II.

F. card. OLIVERIUS.

XLVII.

Confirmantur litterae Urbani PP. VIII ac successorum, quibus singulis patriarchis, archiepiscopis, episcopis, ceterisque Dei verbum praedicantibus, ut saltem bis in anno populo sacrorum locorum Hierusalem necessitates exponant, praecipitur.

Clemens Papa XII,
ad futuram rei memoriam.

Exordium.

Salvatoris et domini nostri Iesu Christi, qui pro humani generis redemptione se exinanivit, factus obediens usque ad mortem, vices, licet immeriti, gerentes in terris, inter multiplices gravissimasque apostolicae servitutis curas, in eam

praecipue pastoralis sollicitudinis vigilantiâ incumbimus, ut tanti et tam salubris mysterii monumenta, quae in civitate Hierusalem et locis circumvicinis sunt, conserventur, et omni, qua fieri poterit, maiori honorificentiâ recolantur.

Statuit, ut in rubricâ.

§ 1. Cum itaque aliàs felicis recordationis Urbano Papa VIII praedecessori nostro exposito, quod ecclesiae et alia loca pia, in civitate Hierusalem et aliis locis Terraesanctae existentia, fere diruta erant, et, quae adhuc ibi existebant monasteria, aere alieno, ob impiam Turcarum, haereticorum et schismaticorum tyrannidem, et pro sanctae fidei catholicae in eis locis conservatione contracto, admodum gravata reperiebantur, idem Urbanus praedecessor patriarchis, archiepiscopis, episcopis et aliis locorum Ordinariis, necnon omnibus et singulis quorumvis Ordinum, congregationum et institutorum regularium generalibus commiserit et mandaverit, ut ad minus duabus vicibus quolibet anno, Adventus et Quadragesimae temporibus, tam per verbi Dei praedicatores in suis sacris concionibus, quam in actionibus et functionibus publicis, necessitates eorumdem sacrorum monumentorum populo proponi et commendari curarent et facerent, et aliàs, prout in ipsius Urbani praedecessoris litteris desuper in simili formâ Brevis die III februarii MDCXXXIV expeditis, quarum tenorem pro expresso haberi volumus, uberius continetur; et, sicut pro parte dilecti filii Emanuelis Fernandez del Rio lectoris iubilati, exsecretarii generalis Ordinis fratrum Minorum sancti Francisci de Observantiâ nuncupatorum et in Romanâ Curia commissarii et procuratoris generalis Terraesanctae, nobis nuper expositum fuit, ipse, quo praefatae Urbani praedecessoris litterae, quae a recolendae memoriae Innocentio X, Clemente X, Innocentio XI, Alexandro VIII, Innocentio XII, Clemente XI, Innocentio XIII et Benedicto XIII Romanis Pontificibus pariter praedecessoribus nostris confirmatae fuerunt, exactius observentur, illas per nos etiam confirmari et innovari desideret: nos, eorumdem sacrorum monumentorum conservationi et manutentioni consulere volentes, praefatas Urbani praedecessoris litteras, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, confirmamus pariter et approbamus, illasque innovamus et observari mandamus. Volumus autem, ut patriarchae, archiepiscopi et episcopi praedicti in relatione status ecclesiarum suarum, quando visitabunt limina apostolorum faciendâ, referant se praefatis Urbani praedecessoris et praesentibus nostris litteris paruisse; contrariis non obstantibus quibuscumque.

Fides transumptorum.

§ 2. Volumus insuper ut earumdem praesentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiasticâ dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quae praesentibus ipsis adhiberetur si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XII septembris MDCCXXXI, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 12 septembris 1731, pontif. anno II.

F. cardinalis OLIVERIUS.

XLVIII.

Nonnulla declarantur ac statuuntur pro regimine nationis Germano-Belgicae, annexarumque provinciarum, Ordinis fratrum Minorum sancti Francisci regularis observantiae, *nonnullis praeterea sublatis, quae in Benedi-*

cti XIII constitutione Flagitantium preces, etc. *leguntur.*

Clemens Papa XII,
ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

Apostolici regiminis cura nos monet ut praecipuam de religionis viris, assiduos labores pro aeternâ animarum salute procurandâ suscipientibus, sollicitudinem habeamus, ne ipsi ab exercitio bonorum operum per animorum dissensiones amoveantur. Quare, si, adhibitâ diligenti consideratione, ea, quae etiam a decessoribus nostris prodierunt, eorum tranquillitati aliquâ ex parte obesse deprehendimus, moderari non dubitamus, aliaque insuper concedimus, quae in Domino conspicimus convenire.

Edita a Benedicto XIII constitutio refertur.

§ 1. Aliàs siquidem felicis recordationis Benedictus Papa XIII praedecessor noster, animadvertens quod dilecti filii fratres Ordinis sancti Francisci regularis observantiae, nationis Germano-Belgicae, passim in totâ Germaniâ, Flandriâ, Hollandiâ, Angliâ, Scotiâ et Hiberniâ existentes, ac conventus et hospitia in haereticorum regionibus retinentes, magno numero sacris missionibus dant operam, proptereaque, eorundem haereticorum infestationibus frequenter obnoxii, in omnibus et ad unguem statutis universi Ordinis praedicti in diversis generalibus comitiis eiusdem Ordinis conditis et in commune bonum ipsius Ordinis peractis ac apud omnes nationes et provincias receptis sese conformare a longo tempore impediebantur: ideoque[1] nonnulla alia peculiaria ac pro moribus et consuetudinibus dictae nationis commodiora statuta canonice confecta ac per ministrum generalem totius Ordinis anno Domini MDCXXIII, et rursus per unum Romae anno MDCXXV, et postremo per alterum Toleti anno MDCXXXIII habita capitula generalia dicti Ordinis, favore fratrum provinciarum Germaniae et Belgii eisque annexarum, solemniter confirmata et approbata, apostolicâ auctoritate perpetuo et amplissime confirmavit et approbavit; illaque a tunc existentibus et deinde futuris fratribus omnium quae tunc nationem Germano-Belgicam constituebant, aliarumque provinciarum quas[1] deinceps eidem nationi canonice aggregari contingeret, firmiter et inviolabiliter observanda et adimplenda etiam perpetuo praecepit et mandavit. Et insuper, ut provinciae saepedictae nationis, a praesule beneviso directae, perpetuâ tranquillitate fruerentur, commissario generali, ministris provincialibus, custodibus et aliis vocalibus dictae nationis Germano-Belgicae pro pro tempore existentibus, ut ipsi in suis congregationibus nationalibus vel capitulis generalibus Ordinis congregati, ex tunc in posterum quatuor ex suis vocalibus, nempe duos ex Germaniae et reliquos duos ex Belgii provinciis pro munere sui commissarii generalis seligere et nominare, illosque pro tempore existenti ministro generali Ordinis, qui ex eis unum, et nonnisi servatâ alternativâ inter Germanos et Belgas, facultatibus consuetis, et commissariis generalibus nationalibus iuxta statuta nationalia concedendis, illi collatis, in commissarium generalem nationis Germano-Belgicae instituere omnino deberet, praesentare; dictumque commissarium generalem saepedictae nationis ut praefertur institutum, sui officii expleto triennio, ad aliud triennium dumtaxat, si eidem ministro generali confirmare ita visum fuisset, libere et licite possent et valerent; sicut et ipse minister generalis alium commissarium ex integro et absque ullâ praesentatione in-

[1] Aptius lege *ideo* (R. T.).

[1] Edit. Main. legit *quae* pro *quas* (R. T.).

stituere, si forte ob bella vel alia impedimenta vocales praefatae nationis congregari nequirent pro quatuor praedictorum patrum, ut ipsi aiunt, praesentatione; atque, occurrente obitu eiusdem commissarii generalis dictae nationis, vel eo in provincialem ministrum suae nativae provinciae electo, durante ipsius munere, statim antiquior pater ex provincià defuncti commissarii in vicecommissarium generalem, qui sigilla retinere et munia omnia vicecommissarii generalis, donec novus commissarius ut praefertur electus[1], et ut supra institueretur, exercere valeret; et tandem, ut quicumque laudabiliter per triennium munus commissarii generalis dictae nationis sustinuisset, pater, ut vocant, eiusdem nationis repularetur et censeretur, et uti talis privilegiis concessis plene frueretur, dictà auctoritate etiam perpetuo concessit et indulsit. Demum, unius et eiusdem Ordinis indivisi sub unico et eodem capite eàdemque regulà Domino famulantium unitati etiam exteriori, quantum in Domino poterat, providere, et propterea quascumque dissensiones et discrepationes exteriores, quae ipse Benedictus praedecessor non modicum damnum eiusdem interiori unitati et fraternae charitati afferre solere putabat, prorsus amovere cupiens, omnes et singulos fratres dicti Ordinis praefatae Germano-Belgicae nationis, denominatione Recollectorum et caputio acuminato ac mantellorum ligamentis ligneis sive eburneis, aut aliàs ab universo more fratrum Minorum de Observantià discordibus, quibus antea utebantur, reiectis, ex tunc in posterum perpetuis futuris temporibus, servatis tamen in reliquis dictis statutis nationalibus, in denominatione et habitus delatione ceteris fratribus dicti Ordinis sese omnino conformare praecepit, et non amplius Recollectos, sed fratres Ordinis sancti Francisci *regularis observantiae* nuncupari, et uti tales ab universo Ordine absque alià denominatione censeri debere; itaut, si fratres dictae nationis denominationem Recollectorum et caputium acuminatum ac mantellorum ligamenta lignea sive eburnea reiicere, ac fratrum regularis observantiae nuncupationem, et habitum, ab universo Ordine gestari solitum, assumere detrectarent, illi statim et ipso facto, et absque iudicis ministerio, fruitione litterarum per Benedictum praedecessorem tunc editarum privati, illaeque prorsus abrogatae censeri deberent, auctoritate praefatà similiter perpetuo voluit, statuit et declaravit. Et, pro firmiori suae voluntatis robore, denominationem Recollectorum et usum caputii acuminati et ligamentorum mantellorum ligneorum sive eburneorum, aut aliàs ab universo more fratrum Minorum de Observantià discordium, huiusmodi motu proprio, deque apostolicae potestatis plenitudine, perpetuo suppressit et abrogavit: ac aliàs, prout in eisdem litteris Benedicti praedecessoris incipientibus *Flagitantium preces, etc.*, sub datum Romae apud S. Petrum anno Incarnationis dominicae MDCCXXIX, kalendis februarii pontificatus sui anno VI expeditis, plenius et uberius continetur.

Quae eum perturbationem iis in provinciis aliquà ex parte adduxerint.

§ 2. Cum autem, sicut accepimus, litterae Benedicti praedecessoris eà in parte, qua ut praefertur dictis fratribus praefatae nationis Germano-Belgicae, et ei annexarum provinciarum, denominationem Recollectorum et usum caputii acuminati et ligamentorum ligneorum sive eburneorum praefatorum reiicere, et fratrum *regularis observantiae* nuncupationem et habitum ab universo Or-

[1] Vel lege *eligeretur*, vel coniunct. *et*, quae sequitur, delenda (R. T.).

dum autem [illegible] praecipitatae, utilitatem illam, quam memoratus Benedictus futuram sibi proposuerat, non attulerint; sed potius e converso non modicam perturbationem in praefatis provinciis, et praecipue in partibus Hollandiae aliisque plerumque haereticorum regionibus, ubi mos denominationis et usus habitus huiusmodi inolevit, induxerint, et in posterum inducere possint: propterea nos, qui, dum cardinalatus honore fungebamur, dicti Ordinis protectoris munus per plures annos sustinuimus, et ad S. R. E. regimen, Deo favente, evecti, illud minime dimittendum putavimus, eiusdem Ordinis, quem peculiari directione prosequimur, curam praecipuam habere, et interiorem ab universo Ordine animorum unionem, quae etiam neglectis aliquibus exterioribus signis foveri potest, necnon eorumdem fratrum dictae nationis, ita ut ipsi, ut antea, consuetis exercitiis et missionibus in haereticorum regionibus incumbere valeant, tranquillitatem servare, ac aliàs in praemissis opportune providere cupientes, necnon commissarium generalem, ministros provinciales et custodes dictae nationis specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, eosque et eorum quemlibet a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, si quibus quomodolibet innodati existant, ad effectum praesentium consequendum tantum, harum serie absolventes et absolutos fore censentes, dictarumque litterarum Benedicti praedecessoris nostri tenores, etiam veriores, pro plene et sufficienter insertis et expressis habentes, motu proprio et ex certâ scientiâ nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, litteras eiusdem Benedicti praedecessoris, in eâ parte tantum qua dictis fratribus eiusdem Germano-Belgicae illiusque annexarum provinciarum denominationem Recollectorum et caputium acuminatum et ligamenta lignea sive eburnea, aut [illegible] diverso more fratrum Minorum de Observantiâ discordia, reiicere, atque in denominatione et habitus delatione ceteris fratribus dicti Ordinis sese omnino conformare, et non amplius Recollectos nuncupari praecipitur, eisdemque fratribus denominationem et ligamenta huiusmodi detrectantibus, litterarum huiusmodi, et statim et ipso facto et absque iudicis ministerio, fruitionis privatio, litterarumque abrogatio ut praefertur, statuitur, et denominatio et caputium acuminatum ac ligamenta praefata ut praefertur supprimuntur, apostolicâ auctoritate praefatâ perpetuo revocamus, rescindimus et abrogamus. Eosdem fratres nationis Germano-Belgicae, et ei annexarum provinciarum, adversus denominationis ac habitus delationis huiusmodi suppresssionem, per dictum Benedictum praedecessorem motu eius proprio ut praefertur factam, ac privationem et fruitionem earumdem litterarum in eventum, in quem fratres eiusdem nationis denominationem Recollectorum et caputii acuminati ac ligamentorum huiusmodi usum reiicere detrectavissent, per dictum Benedictum praedecessorem, ut praefertur, inflictam et incursam, in pristinum, et in eum, in quo ante praemissa erant, statum, itaut, velut si denominationis ac delationis habitus huiusmodi abrogatio minime facta, ac privationis fruitionis praefatae incursus unquam[1] inflictus fuissent, Recollectorum denominatione atque caputio acuminato ac ligamentis ligneis sive eburneis, ut prius, absque incursu cuiusvis poenae, uti libere et licite possint et valeant,

Praefatae Benedicti XIII litterae illâ in parte revocat.

1 Potius lege nunquam (R. T.).

auctoritate praefatâ, motu simili, restituimus, reponimus et plenarie reintegramus.

Declaratio quod per confirmationem commissarii ad aliud triennium, damnum alternativarum non inferatur.

§ 3. Ac ad tollendum quamcumque ambiguitatem et contentionem, quae super electione commissarii generalis tempore procedente exoriri possent, nos, [1] quotiescumque in posterum minister generalis dicti Ordinis, facultate sibi ut praefertur reservatâ utens, aliquem commissarium generalem dictae nationis, sui muneris expleto triennio, ad aliud triennium confirmaverit, per confirmationem huiusmodi, alternativa inter Germanos et Belgas, in vim dictarum litterarum servanda, nullatenus consumpta et sublata censeatur, sed illa firma et illaesa subsistat (ita quod sive Germanus sive Belga in commissarii munere praefato instituatur, ad quem institutio ante confirmationem spectavisset, videlicet, si commissarius generalis ex Germanis confirmari contigerit, post consumptam confirmationem huiusmodi unus ex duobus nominatis Belgis in munere commissarii generalis institui, et ita e converso favore Germanorum peragi omnino debeat); quodque insuper commissarii generales pro tempore, qui munere commissariatus huiusmodi per triennium laudabiliter ut praefertur functi fuerint, deinceps patres nationis praefatae ac uniuscuiusque provinciae habeantur, et apud nationem eamdem, et quamlibet etiam respective provinciam, habitâ ratione ad gradum et antianitatem cuiuslibet, etiam in nationis praefatae et cuiuslibet provinciae comitiis seu congregationibus vel definitoriis respective nationalibus, privilegio paternitatis omnino gaudeant, apostolicâ auctoritate praefatâ similiter perpetuo decernimus et declaramus.

In ceteris articulis laudatae Benedicti litterae confirmantur.

§ 4. Demum litteras praefatas eiusdem Benedicti praedecessoris, in omnibus et singulis, in quibus praesentibus minime adversantur, earumque tenores et in eis contenta quaecumque, auctoritate praefatâ etiam perpetuo confirmamus et approbamus, illisque perpetuae et inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus, omnesque et singulos tam iuris quam facti, et solemnitatum, de iure, usu, stylo, consuetudine, aut aliàs quomodolibet requisitarum, et quosvis alios quantumvis substantiales defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, in eisdem supplemus.

Ac perpetuo observari praecipitur quocumque praetextu remoto.

§ 5. Ac litteras eiusdem Benedicti praedecessoris, in eis tamen quae praesentibus minime adversantur, ac in eis litteris contenta quaecumque, semper et perpetuo validas et efficaces fore et esse, suosque plenarios et integros effectus in omnibus et per omnia sortiri et obtinere, et a commissario generali, ministris provincialibus, custodibus, ceterisque fratribus saepedictae nationis Germano-Belgicae, aliisque quibuscumque, etiam ministro et curiae commissario generalibus, nunc et pro tempore existentibus, aliisque officialibus dicti Ordinis, et quibuscumque, ad quos nunc quomodolibet pertinet et in posterum pertinebit, firmiter et inviolabiliter observari debere, et nullo unquam tempore ex quocumque capite vel causâ quantumvis legitimâ et iuridica, etiam ex eo quod commissarius generalis, ministri provinciales et custodes dictae nationis, necnon minister et curiae commissarius generales et officiales dicti Ordinis, ac quicumque alii in praemissis interesse habentes, atque illi etiam qui ex litteris praedicti ius sibi forsan acquisitum esse putarent, his nostris non consenserint, neque ad hoc citati, vocati et auditi unquam

[1] Adde *ut* vel *quod* (R. T.).

fuerint, et causae, propter quas eaedem praesentes prodierint, adductae, comprobatae et verificatae non fuerint, de subreptionis vel obreptionis aut nullitatis vel invaliditatis vitio, sive intentionis nostrae aut quocumque alio quantumvis substantiali ac specificam et individuam expressionem requirente defectu notari, impugnari, invalidari, in ius vel controversiam vocari, ad viam et terminos iuris reduci, vel adversus eas restitutionis in integrum, aliudve iuris, facti vel gratiae remedium impetrari, sive etiam motu simili concesso vel impetrato uti vel iuvari unquam posse; neque easdem praesentes sub quibusvis similium vel dissimilium gratiarum revocationibus, suspensionibus, limitationibus, modificationibus, derogationibus, aliisque contrariis dispositionibus, etiam per nos aut successores nostros Romanos Pontifices motu etiam pari et cum quibusvis clausulis et decretis faciendis, comprehendi; sed ab illis semper excipi, et quoties illae emanabunt, toties in pristinum et validissimum statum restitutas, repositas, et de novo etiam sub quacumque posteriori datâ per commissarium generalem, ministros provinciales et custodes, ceterosque fratres saepedictae nationis pro tempore existentes quandocumque eligendâ concessas et efficaces fore et esse, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere; sicque et non aliter per quoscumque iudices ordinarios seu delegatos, quavis auctoritate fungentes, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. dicti Ordinis protectorem, aliosque cardinales respective pro tempore existentes, etiam de latere legatos, vicelegatos, Sedisque Apostolicae praefatae nuncios, sublatâ eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi, definiendi et interpretandi facultate, iudicari, definiri et interpretari debere, et, quidquid secus super his a quoquam quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari, irritum et inane decernimus.

§ 6. Non obstantibus, quatenus opus sit, nostrâ et Cancellariae Apostolicae regulâ de iure quaesito non tollendo, ac dicti Benedicti praedecessoris in favorem eiusdem Ordinis concessâ, quae incipit *Universalis Ecclesiae*, aliisque etiam in synodalibus, provincialibus, universalibus et generalibus conciliis editis vel edendis, specialibus vel generalibus, constitutionibus[1] et ordinationibus apostolicis, dictique Ordinis, etiam in capitulis generalibus conditis, etiam iuramento vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis eidem Ordini et nationi praefatae, illorumque superioribus et personis, in contrarium praemissorum quomodolibet etiam pluries concessis, approbatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque tenoribus specialis et expressa ac de verbo ad verbum mentio seu quaevis alia expressio facienda ad hoc servanda foret, eorum tenores eisdem praesentibus pro plene expressis habentes, illis aliter in suo robore permansuris, latissime ac plenissime, ac specialiter et expresse, hac vice dumtaxat, derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque. Clausulae.

§ 7. Volumus autem ut[2] earumdem praesentium litterarum transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici vel agentis eiusdem nationis subscriptis, et sigillo personae in ecclesiasticâ dignitate constitutae aut eiusdem commissarii nationalis munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra adhibeatur, Fides transumptorum.

1 Edit. Main. legit *consuetudinibus* (R. T.).
2 Particulam *ut* nos addimus (R. T.).

quae praesentibus ipsis adhiberetur si forent exhibitae et ostensae.

Sanctio poenalis.

§ 8. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrae absolutionis, revocationis, rescissionis, abrogationis, restitutionis, repositionis, reintegrationis, declarationis, confirmationis, approbationis, decreti, derogationis et voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire; si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei ac beatorum Petri et Pauli apostolorum eius se noverit incursurum.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, anno Incarnationis dominicae MDCCXXXI, XVIII kalendas octobris, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 28 octobris 1731, pontif. anno II.

A. card. pro-datarius.

F. card. Oliverius.

Visa de Curiâ

I. archiepiscopus Ancyranus.

LUCAS MARTINETTUS.

XLIX.

Approbantur constitutiones pro seminariis ecclesiasticorum in regno Aragoniae erectis et alibi erigendis sub dictorum episcoporum iurisdictione, ad illorum instructionem qui in muneribus apostolicis sint exercendi, et ecclesiasticae disciplinae incrementum.

Clemens Papa XII,
ad perpetuam rei memoriam.

Prooemium.

Militantis Ecclesiae regimini, meritis licet imparibus, per ineffabilem divinae sapientiae atque bonitatis abundantiam praesidentes, pia virorum in sortem Domini vocatorum ac propriae alienaeque saluti laudabiliter incumbentium instituta, quo uberiores in dies bonorum operum fructus, adspirante superni favoris auxilio, proferre valeant, paterno affectu libenter prosequimur; et illis, quae pro felici eorum directione provide prudenterque constituta ac ordinata esse esse noscuntur, ut firma semper atque illibata persistant, apostolici muniminis adiungimus firmitatem.

Institutio seminariorum de quibus in rubricâ.

§ 1. Nuper siquidem pro parte venerabilium fratrum nostrorum archiepiscopi Caesaraugustani ac episcoporum Barbastrensis, Tirasonensis, Albaracinensis et Terulensis nobis expositum fuit, quod aliàs, videlicet ingruentibus in Hispaniarum regnis non sine ingenti cristifidelium in spiritualibus ac temporalibus damno et praesertim disciplinae ecclesiasticae detrimento novissimis bellorum motibus, pravisque exinde in omni fere personarum genere sensim pullulantibus moribus, dilectus filius Franciscus Ferrer, ac quinque alii presbyteri saeculares, divino numine ducti, hisce malis ac incommodis occurrere et priscae disciplinae ecclesiasticae instaurationi spiritualibusque animarum eorumdem fidelium necessitatibus aliquâ opportunâ ratione prospicere cupientes, in B. M. Virginis de la Bella nuncupatâ civitatis Barbastrensis sanctuarium insimul convenerunt, ibique, divino implorato praesidio, post maturam considerationem, ac cum consilio et approbatione tunc existentis episcopi Barbastrensis aliorumque infrascriptorum dioecesum Ordinariorum licentiâ et consensu, ad maiorem Dei gloriam animarumque eiusmodi salutem et ecclesiasticae disciplinae praefatae instaurationem, unum in Barbastrensi, aliud in Tirasonensi, duo in Caesaraugustanâ, alterum in Albaracinensi, unum in Terulensi, ac demum alia in aliis dioecesibus seminaria pro nonnullis presbyteris seu clericis saecularibus, operariis nuncupatis, nullo voto adstrictis, sed solo charitatis vin-

culo coniunctis, qui, sub obedientiâ pro tempore existentis ipsorum seminariorum superioris praesidis nuncupati ibidem vivere debeant, ordinariâ auctoritate fundari et erigi curarunt, ac pro bono dictorum seminariorum regimine quaedam statuta, constitutiones et regulas, ab iisdem Ordinariis subinde approbata, in omnibus et singulis seminariis huiusmodi iam fundatis et erectis ac deinceps fundandis et erigendis exacte servanda condiderunt, tenoris qui sequitur, videlicet:

Prooemium.

Illorum institutionis scopus.

I. Horum seminariorum finis est gloria divina, domini nostri Iesu Christi imitatio, et non modo proprium profectum, sed ecclesiasticorum iuvamen et perfectionem ac proximorum omnium salutem procurare; proprium profectum oratione, mortificatione, mundi despectu et Christi domini in omnibus suis virtutibus imitatione; ecclesiasticorum iuvamen et perfectionem in ecclesiasticis etiam et sacerdotibus instituendis, qui dedicari apostolicis ministeriis desiderent, et in spiritualibus exercitiis nedum ordinandis, verum etiam parochis et quibusvis ecclesiasticis ministrandis, proximorum salutem in eorum confessionibus audiendis, in concionibus, exhortationibus et frequentibus missionibus habendis: pro quibus omnibus bene rectoque ordine observandis sequentes regulae, ex vitâ ipsius Christi domini expressae, sub cuius magisterio vivunt, et quem imitari profitentur huiusmodi seminariorum operarii, perpetuo custodiendae traduntur.

De iis quae pertinent ad personas et officia seminariorum.

Seminaria haec sub Ordinariorum obedientiâ.

II. Christus dominus, quum in oratione pernoctasset, vocavit discipulos, et elegit duodecim ex ipsis, quos apostolos nominavit, amoris vinculo ac lege eos congregando sub visibili capite, quod fuit Christus, et post eum S. Petrus eius vicarius. Ad ipsius imitationem haec ordinantur seminaria ex sacerdotibus et ecclesiasticis, nullo voto, sed solo charitatis vinculo copulatis, sub obedientiâ episcoporum in quorum dioecesibus seminaria erecta sint, adhuc et sui immediati praesidis.

De praesidis,

III. In S. Matthiae[1] electione totum intervenit apostolicum collegium; sic in electione praesidis uniuscuiusque seminarii sacerdotes omnes, qui per biennium in eo fuerint commorati et permanenter in eodem vivant, concurrere debeant, et de eorum numero suum praesidem per suffragia secreta eligant, qui triennii spatio seminarium regat et gubernet. Eligendus etiam erit ab iisdem vice-praeses, qui in praesidis absentiâ vices eiusdem gerat; et, si iste defecerit, praeeat, tamquam superior, antiquior seminarii sacerdos, necnon procurator, qui sedulo, sed sine sollicitudine, necessaria opportuno provideat tempore, ordineque distribuat, nihil absque praesidis nutu mutuando nec dando, et quotannis integram congregationi rationem de omnibus reddendo, quam si praefati domini episcopi petierint, ipsis continuo danda sit; secretarius, qui seminarii resolutiones in libro ad hoc conficiendo notet, epistolas, aliaque gravia seminarii negocia scribat; director seminaristarum, qui in ipsorum conferentiis et exercitiis praesideat, curamque habeat; director sacrarii, qui seminaristarum domesticorumque iuvamine curet, ut, quaecumque ad ecclesiam, altaria et paramenta pertinent, honesta, purissima, rectoque ordine disposita sint et collocata; director caeremoniarum et cantus, qui seminaristas et alios in cantu sacrisque ritibus in-

Vice-praesidis, Procuratoris, Secretarii, Ac directorum electione, eorumque officio.

1 *Act.*, I, 15.

[illegible]; director tyronum, qui clericos et laicos ad probationem admissos dirigat, et in omnibus eorum vocationi congruentibus erudiat; directores exercitiorum et missionum, qui extra seminarium praesideant ceteris operariis tamquam superiores; corrector, qui, iuxta charitatis legem, errantes corripiat; minister infirmorum, qui omnem curam de ipsis habeat, ac de necessariis prompte et charitative provideat, atque solatium omne in corporalibus et spiritualibus ipsis praestet. Et ut omnia supradicta recto dirigantur ordine, ac debitum sortiantur effectum, omnibus[1] in spectantibus ad cuiuscumque munia tenebuntur praesidem consulere et illi penitus obedire.

Totalis episcopo subordinatio in admittendis, expellendis, etc. operariis, sacerdotibus, etc.

IV. Ad eosdem sacerdotes pertinebit nedum admissio sacerdotum seu ecclesiasticorum, qui in seminario tamquam operarii persistere desiderent, verum eorum, qui ad tempus in eo erudiri velint, atque etiam admissio fratrum laicorum, qui ad temporalia ministeria dedicari possint; quae omnia tam officia proxime descripta, quam sacerdotum seu ecclesiasticorum admissiones, approbari omnino a domino episcopo, in cuius dioecesi seminarium sit, debeant; et pariter si forte contingat ut aliquem a seminario expelli conveniat, itaut nulla a seminario expulsio fieri valeat, nisi consulto prius domino episcopo, eoque approbante; nullusque a seminario expelli possit, nisi gravibus de causis, incorrigibilitate nimirum, aut scandaloso crimine; nemo vero ob aegritudinem, etsi ineptus ad munia seminarii efficiatur, poterit unquam excludi.

De alumnis admittendis.

V. Operariorum admissioni, Christi domini sectando exemplum, fervidae sunt orationes praemittendae. Itaque eorum, qui permanenter in seminariis vivere quaerent, vocationis, virtutum, scientiae, talenti, indolis, zeli salutis animarum, sollicita fiat indagatio. Ut autem hae qualitates in admittendis necessariae melius cognoscantur, valde conveniens erit ut eorum electio, si fieri potest, sit ex his, qui vel in seminario sint educati, aut in missionibus cum operariis versati fuerint. Praefatis ergo praediti qualitatibus et ordine sacro initiati, seu ad eum proxime dispositi, ad unius anni probationem, et, si, in seminario vel operariorum comitatu non se exercuerint, duorum annorum, cum maiori parte sacerdotum suffragantium et episcopi approbatione admittendi sunt. Quo tempore respective finito, calculis albis et nigris ad electionem vel reprobationem devenietur; isque in seminarium censebitur admissus, cui calculorum alborum maior numerus suffragabitur et domini episcopi approbatio: quod si tot albi quot nigri reperiantur, admissio usque ad maiorem probationem differatur; qui autem in aliquo seminario non perseveraverit, in nullum aliud admittatur, nisi hoc fiat de communi utriusque seminarii, a quo et ad quod, consensu, quando ob aliquam rationabilem causam convenire existimetur, consulto tamen et approbante domino episcopo; admissio autem eorum sacerdotum seu ecclesiasticorum qui pro sui ipsorum instructione in seminario degere ad tempus desiderant, vel in domibus suis viventes in ministeriis instituti operarios adiuvare et in iis sese exercere velint, eodem modo per maiorem partem sacerdotum suffragantium fieri debeat, quando prudenti iudicio, attentis eorum qualitatibus, scientiâ et moribus, profuturi existimentur.

De officialium electione.

VI. Electio omnium officiorum erit ad triennium; quo transacto, in ipsis

1 Forsan *omnes* (R. T.).

vel in aliis, prout opportunius iudicetur, est repetenda; nullus tamen honorifica munia ambire praesumat (quod si quis aliter fecerit, inhabilis maneat), neque sub humilitatis specie recusare contendat, sed aliorum sese subiiciens iudicio onus humiliter acceptet, non tamquam dominaturus, sed ut charitate, mansuetudine, vigilantiâ, ceterisque virtutibus, aliis praeeat, et omnia sui muneris fortiter suaviterque disponat et dirigat. Et omnium vita dirigi per sequentes regulas debeat.

De iis, quae pertinent ad communem seminariorum observantiam.

De oratione mentali.

VII. Quum orationi et ministerio verbi Iesus et apostoli instantes fuerint, scriptumque sit: *Domus mea domus orationis vocabitur*[1], operarii illud omnino implere contendent: *Oportet semper orare et non deficere*[2], tum affectuosam Dei praesentiam in ipsis et in aliis promovendo, tum mentali orationi per duas horas in loco destinando congregati vacando, hyemali tempore tam mane quam vespere a quintâ usque ad sextam horam, aestate autem a quartâ et dimidiâ usque ad quintam et dimidiam mane, et a quintâ usque ad sextam vespere; oratio quidem matutina finietur cum litaniis maioribus, additis orationibus pro Papa, pro episcopis et congregationibus, pro rege et pro aliis necessitatibus occurrentibus, ad praesidis libitum recitandis; vespertina vero cum litaniis, antiphonâ, versu et oratione B. M. Virginis; missionum autem tempore unius saltem horae spatio, quum magis opportunum videbitur, orationi vacabunt; eiusque usum clericis omnibus efficaciter suadebunt, et ipsi sicut operarii alios orationem in concionibus edocebunt et ad illius exercitium hortabuntur: quam etiam in quolibet parochiâ tum publice, tum in privatis domibus introduci, augeri et conservari curabunt, ut sic haec seminaria vere domus orationis ab omnibus gentibus vocari queant.

De vocali.

VIII. Cum vocali oratione mentalis semper coniungatur, ne de nobis illud verificetur: *Populus hic labiis me honorat, cor autem eorum longe est a me*[1]. Itaque in Rosario B. M. Virginis (quod in sacello horâ congruâ vespertinâ recitandum quotidie erit cum litaniis) eiusdem mysteria consideranda sunt, propriae necessitates B. Virgini exponendae, et magnâ cum fiduciâ remedium ab eâ petendum. Similiter in divino officio statutis horis ab unoquoque persolvendo attentio ad verum sensum, seu aliquod Christi mysterium, vel ad aliquam aliam veritatem saluti animae proficuam, studiose adhibenda est, omnia ad Deum praesentem referendo, et semper curando ut exterior reverentia interiorem comitetur. Psalmi paulatim atque cum pausâ unoquoque in versiculo persolvendi erunt, ac tam mentalis oratio quam vocalis flexis genibus (nisi aliqua inciderit corporis imbecillitas) implenda, praesens semper in omnibus illud habendo: *Maledictus, qui facit opus Dei fraudulenter*[2].

De examine conscientiae bis die qualibet faciendo.

IX. Ad exemplum Iesu Christi domini nostri, cuius opera, verba et cogitationes divinâ cum voluntate conformia semper fuere, omnes in seminariis commorantes suae conscientiae examini generali et particulari ante prandium et coenam in loco destinando quotidie convenient: et singillatim unusquisque ante quodlibet opus diligenter exquiret, num ex charitate nascatur et eius finis sit gloria divina; opere vero completo,

1 MATTH., XXI, 3.
2 LUC., XVIII, 1.

1 MATTH., XV, 8; IEREM. XLVIII, 10.
2 IEREM., *ibid.*

defectus eorumque radices penitus evellere curabunt.

De lectione spirituali.

x. Christi domini, qui Nazarethi synagogam intrans *surrexit legere*[1], exemplum sectantes, omnes horâ secundâ vespertinâ per duos quadrantes spirituali incumbant lectioni, et aliquod Novi Testamenti semper perlegant caput, ut ita mens illustretur, voluntas moveatur, atque in animo, quidquid ad nostrum aliorumque spiritualem profectum Dominus donaverit, infigatur. Spiritualis etiam lectio qualibet in comestione est habenda, ut quum alitur corpus, anima quoque reficiatur, cui debita adhibeatur attentio.

De silentio.

xi. Christi domini silentium adhuc Pilato magnam attulit admirationem. Illum imitando, idem silentium perpetuo in seminario observabitur (tempore recreationis dumtaxat excepto, tribus videlicet quadrantibus post prandium, duobusque post coenam, ubi omnes convenient); extra id tempus, nonnisi de speciali aut generali praesidentis licentiâ, in loco ad id praefinito, necessitate, charitate aut urbanitate instante, et quidem voce leni, sermones conferentur: quae quidem circumstantiae, ut quis alienum ingrediatur cubiculum, quantum fieri possit, observentur.

De solitudine et clausurâ servandâ.

xii. Quum Christus dominus extra tempus suae praedicationis, et quando charitatis officia aliter non postulabant, solitudinem semper quaesierit, operarii, quando alicui ex suis ministeriis non incumbant, hanc solitudinem omnino curare debeant. Et ut commodius reguletur animi collectio, stricta in seminario servabitur clausura, itaut nemo absque expressâ praesidis licentiâ de domo egrediatur, neque sine necessitate aliquâ aut utilitate e cubiculo suo discedat, et de hoc veniam prius a domino Iesu humiliter deprecando; in sensuum vero potentiarumque recollectione peculiarem ubique curam omnes habeant, discretionis tamen, modestiae, christianaeque urbanitatis regulas in omnibus custodiendo.

De missâ quotidie a sacerdotibus celebrandâ.

xiii. Christi domini, qui in Coenâ feriâ quintâ, et sequenti in arâ Crucis, atque frequenter se obtulit aeterno Patri quoad vixit, exemplum sequendo, omnes seminarii sacerdotes exactâ praeparatione, reverentiâ, devotione et Ecclesiae rituum impletione, dum legitime impediti non fuerint, horâ cuique a praeside praescriptâ, sacrum quotidie celebrabunt, dimidiae horae tempus in celebratione impendendo, tantumdemque temporis in gratiarum actione semper insument, nisi poenitentium multitudo aliave iusta causa gratiarum actionem breviare cogat. Sacrum vero peragentes, ad Eucharistiam sumendam paratis eam semper ministrabunt.

De ritibus adamussim servandis.

xiv. Ad maiorem autem sacrorum rituum observantiam, ritus attente quolibet mense relegant, aliique aliorum sacrificiis inserviant, et de defectibus, quos notaverint, ipsos discrete admoneant; sed, ut maiori cum puritate et gratiâ ad tantum accedant sacramentum, charitatis fervorem quotidie in se ipsis accurate studeant promovere, et unâquaque hebdomadâ, ut minimum, ter, et singulis diebus, si commode fieri potest, sacramentaliter confiteantur, et frequenter cum confessario a praesule ad id specialiter deputato; laici semel in hebdomadâ utroque sacramento reficientur.

De ieiuniis ceterisque operibus mortificationis.

xv. Iesu Christi vita continua mortificatio semper fuit: ad cuius imitationem omnes in seminario degentes summam curam in se interne et externe mortificando ponere continuo debere

1 Luc., iv, 18.

sciant. Itaque, quoad externam mortificationem, omnibus feriis sextis et sabbatis totius anni (ferià autem sextâ maioris hebdomadae pane et aquâ contenti) ieiunabunt: qualibet ferià quartâ et sextâ, totoque Adventus et Quadragesimae tempore ferià etiam secundâ, post Rosarium in sacello congregati, carnem flagellis macerabunt, nisi aliquibus in solemnitatibus, aut alià iustâ de causâ id in aliud praeses commutaverit: de consilio tamen proprii directoris, congruum erit alias pro cuiusque viribus mortificationes exercere.

Haec vero dispensari posse tempore missionum.

XVI. Tempore vero missionum operariorum directores ministeriorum fatigationes cum ipsorum viribus appendent: et, si incompatibiles aut valde difficiles praedictas mortificationes in se vel in aliis esse repererint, eas, aut aliquam ex iis, dispensare cum debito consilio valebunt, ut ita operarii vires, quas in dispensatis mortificationibus impendere debebant, in proximorum salutem avidius insumere valeant.

De interiori mortificatione.

XVII. Quoad interiorem mortificationem, nostrarum omnium passionum, sensuum, potentiarumque fraenatio summopere est servanda, eorum operationes et delectationes, nedum illicitas et periculosas, verum etiam et inutiles depellendo, atque rationi et divinae voluntati totaliter subiiciendo. Quam necessaria nobis, qui Iesum imitari contendimus, sit ista mortificatio, ipse expressit, dicens: *Si quis vult post me venire, abneget semetipsum, et tollat crucem suam quotidie, et sequatur me*[1]; et Apostolus, dum ait: *Semper mortificationem Iesu in corpore nostro circumferentes, ut et vita Iesu manifestetur in corporibus nostris*[2].

De conferentiis spiritualibus.

XVIII. Iesu, qui cum doctoribus in templo et cum discipulis saepe disseruit, exemplum sectando, operarii primo cuiusque hebdomadae feriato die, ab horâ secundâ èt dimidiâ post meridiem usque ad tertiam et duos quadrantes, super materià octo ante dies assignatâ a praeside tum de morali tum de mysticâ theologià conferentias habebunt, ad quas omnes sacerdotes et ecclesiastici, tam qui ad tempus in seminariis pro eorum instructione commorantur, quam qui in domibus suis viventes pro eâdem instructione seminaria frequentant, intervenire possint: in omnibus tamen modestia intentioque pura servetur, non disputandi livore, sed scopo[1] veritatis inveniendi, ut verior uniformiorque imbibatur doctrina tam moralis in confessionibus audiendis sine relaxatione observandâ, quam mystica in animarum directione omnino secura tenenda. Singulis pariter in hebdomadis ferià sextâ ab eâdem horâ secundâ cum dimidiâ usque ad tertiam soli operarii congregabuntur, ut inter se de iis omnibus conferant, quae remedio indigere existiment, ut provideatur quidquid ad seminarii regimen utilius appareat, et ad constitutionum rigidiorem observantiam humilitatemque in omnibus fovendam; quod ut utilius obtineri possit, licitum unicuique sit, et praecipue correctori supra destinato, summâ cum modestià, discretione et charitate aperire in genere lapsus, quos remedio indigere agnoverint. Et praeses circa omnia, quae tractata fuerint et exposita, suam brevem hortationem faciet, ut, quae decreta fuerint, accurate serventur. Praefectusque corrector memor sit sui officii, ut debità cum charitate, discretione et modestià, tempore opportuno, secreto de defectibus quos observaverit fratres suos moneat.

1 Luc., IX, 23.
2 Corinth., IV, 10

1 Edit. Main. legit *scopum* (R. T.).

De veste talari, eiusque materià.

XIX. Christi domini, qui talari semper tunicâ incedebat indutus, in itineribus et cubiculis talarem semper deferant vestem, nihil sericum habentem, sed omni ex parte honestam, et Ecclesiae statutis et saecularibus sacerdotibus, moderatius viventibus, prorsus conformem; fratres vero laici breviori utantur indumento.

De victu, eiusque qualitate.

XX. Christum dominum, qui exemplum temperantiae semper fuit, quoad fieri possit imitando, omnes in seminario viventes temperantiam accurate custodient, ac potum tamquam medelam suo tempore sument, solitâ qualitate et quantitate contenti, octo videlicet unciarum arietinae carnis pondo, cum suillâ et oleribus iuxta temporum varietatem, pro meridianâ comestione, et sex pro nocturnâ horis debitis pro temporum diversitate assignandis. Diebus autem ieiuniorum tria calida in prandium fercula ministrentur, et in hoc aliquid addere seu commutare aliquâ de causâ, cuiusdam puta solemnitatis, aut necessitatis, praeses valebit. Habituali autem aegritudine laborantes, ni imbecillitas obfuerit, ieiunii custodiant formam, et vespertinam ut ieiunantes sumant refectiunculam; in quantitate tamen ciborumque condimento omnino servetur aequalitas. Quamlibet ante comestionem fiat mensae benedictio, et postea gratiarum actio; confestimque, B. M. Virginis canticum alternatim dicentes, ecclesiam petant, in qua genuflexi antiphonam *Salve regina* cum versu et oratione Virginis recitantes, gratiarum actioni finem imponent, et ad locum recreationis se conferent. Cum infirmis autem minister, ad eorum assistentiam supra destinatus, tamquam mater cum filiis se gerat, curam ita de illis habendo, ut nedum nihil ex necessariis illis desit, verum etiam nec quidquam quod ad eorum solatium proficere possit.

De paupertate spiritus.

XXI. Christus dominus, qui caeli et terrae habebat imperium, pauperrimam nihilominus vitam duxit; quem operarii imitando, spiritus paupertatem summâ procurabunt diligentiâ; et, licet rerum dominium non amittant, ab administratione tamen, quantum possint, abstineant; quam seminarium nunquam in se recipiat, nec aliud inquirat quam illud, quod, iuxta statutum domus, existimatum fuerit, unumquemque contribuere posse. Itaque eam plene suis procuratoribus committere debeant, et redditus ita distribuere et expendere curent ut ex ipsis ecclesiasticis omnes sumere exemplum possint.

De morum honestate.

XXII. Iesus Christus dominus noster non tantum perfectissime illibatam servavit puritatem, sed ita in omnibus se gessit, ut neque inimicos eius, qui tot illi falso calumnias imposuere, minimam in eo notam legatur exprobasse. Quem imitatione prosequendo in seminario commorantes, dum ministeria sua exercebunt in quibus proximorum saluti incumbere debent, quidquid puritatem obumbrare possit, accurate fugere studebunt; et insuper mulierum quantumvis honestarum consortia vitabunt, sensus et potentias ab huiusmodi obiectis enixe cohibebunt, otium totaliter fugient, cibi potusque, maxime vini, temperantiam perfecte custodient, ac denique a Domino castitatem enixe deprecabuntur.

De obedientià

XXIII. Iesus, *factus obediens usque ad mortem, mortem autem crucis*[1], huius magnae virtutis nobis reliquit exemplum, quod omnes his in seminariis degentes adeo imitari curabunt, ut in omnibus, quantumvis difficilioribus re-

1 *Philip.*, II, 7.

bus, voluntatis promptitudine iudiciique subiectione suis superioribus, Iesum in ipsis considerando, magnâ ubique obediant alacritate.

Romano Pontifici et Conciliorum decretis,

XXIV. Et primo Pontifici Maximo, universalis Ecclesiae pastori, strictissimam profitebuntur obedientiam, et observantiam apostolicarum constitutionum et conciliarium decretorum, et signanter eorum quae a sacro Concilio Tridentino edita fuerunt ad morum et ecclesiasticorum disciplinae reformationem. Quae omnia solerter scire, promovere et observare curabunt.

Episcopis, praesidi, directori, etc. praestandâ.

XXV. Dominis episcopis dioecesum, in quibus seminaria erecta sint, uti propriis praelatis et superioribus reverenter in omnibus obedient; mox praesidi seminarii, eoque absente, eiusdem vices gerenti, quibus cum gaudio et perseverantiâ omnes pariter subiicientur. Iis dominis episcopis, quorum in territoriis operarii laboraverint, in spectantibus ad illorum ovium salutem sicut subditi obsequentur; et unusquisque directori deputato pro ministeriis, in quibus exercetur, pariter obsecundabit. Ac tandem quisque, in attinentibus ad suae animae profectum, suo penitus directori, quem habere omnes debent, obediet.

De mansuetudine.

XXVI. Praeterquamquod tota Iesu Christi vita, passio et mors, humilitatis et mansuetudinis est viva et efficax exhortatio, ipse propriis verbis nos docet dicens: *Discite a me, quia mitis sum et humilis corde*[1]. Quibus morantes in his seminariis obtemperando, has suis in cordibus transcribere virtutes sollicite studebunt, ut requiem animabus suis inveniant: in iniuriis, persecutionibus, contumeliis gaudere semper curabunt, ut sic veri Christi imitatores efficiantur, illud semper memoriâ retinentes: ***Sed et gloriamur in tribulationibus***[1].

1 MATTH. II, 29.

De amore erga proximos curâque eos ad bonam frugem reducendi.

XXVII. Iesus Christus, ab Incarnatione divinam intuens totisque viribus diligens bonitatem, divinum propagare honorem decrevit, arcana suae divinitatis atque humanitatis verbo et exemplo hominibus ostendens, ipsisque infinitos gratiae thesauros lucrifaciens, instituensque sacramenta, ut homines, ea bene dispositi recipientes, vitam habeant et abundantius habeant. Huius charitatis praeclaro exemplo illuminati ac moti seminariorum alumni, a se ipsis, rebusque omnibus imperfectam affectionem arcentes, viribus omnibus appretiative et intensive dominum Deum ob infinitam eius bonitatem toto prosequentur amore, zeloque divini amoris et gloriae accensi eum in proximos pro viribus propagare studebunt; tum, sicut Christus dilexit nos, eos diligendo; tum ad perfectam eorum reformationem, utque omnes convertantur et vivant, verbo et exemplo iis persuadendo; tum ut eamdem vitam frequenti ac dignâ sacramentorum receptione augeant et perpetuo conservent, atque ut etiam uberrima et copiosa auxilia a Domino ad hunc finem enixe deprecentur, eos exhortando; tum demum in seminariis, exercitiis et ministeriis ita se exercendo, ut omnibus prodesse possint, et ad omnes se extendant, summam in eo curam semper adhibendo, ut omnia a charitate proficiscantur et cuncta fiant pro Dei gloriâ, illud in cordibus suis iugiter repetendo: *Soli Deo honor et gloria*[2]; et illud: *Non nobis, Domine, sed nomini tuo da gloriam*[3].

De charitate Dei super omnia.

XXVIII. Ut autem operariorum charitas praemineat, eorumque actiones dirigat,

1 *Roman.*, v, 3.
2 I. TIMOTH., I, 17.
3 *Psalm.* CXIII, 9.

iidemque accendere valeant ignem, quem Christus venit in terram mittere, hoc sese implere, sicut et sancti apostoli, curabunt, id a Deo suppliciter et lacrymose implorando, necnon profundâ veneratione ardentique affectu considerando mutuum et infinitum amorem, quo tres divinae Personae sese invicem diligunt, pariterque eum amorem, cuius divitias non dedignatae sunt in homines effundere, ut tot ac tanta beneficia in eos collata testantur; quod facientes operarii, profecto optime cognoscent, qua charitate, quibusve mediis, etsi asperrimis, sese in victimam pro proximorum salute tradere debeant. Idque ut in se et in proximis consequantur devotionem erga deiparam Virginem Mariam, sub cuius protectione vivimus, nedum in cordibus suis, tamquam certissimum medium ad hoc et omnia bona consequenda, firmam perpetuo habebunt, verum etiam eam in proximorum omnium corde inserere semper curabunt.

De B. M. V. devotione.

De mutuâ dilectione.

XXIX. Quod si omnes exteros sic diligere debemus, et, ut se mutuo diligant, tantam curam adhibere; quid de mutuo inter operarios amore dicendum erit, verba hunc exprimentia non suppetunt. Id tantum proferre liceat, quod omnes ita cor paratum habere debent, ut, si aliquis infirmatur, ceteri infirmentur, adeout dicere unusquisque valeat: *Optabam ego ipse anathema esse a Christo pro fratribus meis*[1]. *Non diligamus verbo neque linguâ, sed opere et veritate. In hoc cognoscimus charitatem Dei, quoniam ille animam suam pro nobis posuit, et nos debemus pro fratribus animas ponere*[2].

De virtutibus moralibus.

XXX. Omnes virtutes morales eminebant in Christo Iesu: quare, cum huiusmodi seminariorum scopus sit eius imitatio, omnes in iis commorantes magnopere satagant illas discere a divino magistro; illas in cordibus suis altissime defigere; illas opportune et utiliter exercere; illas demum perficere et custodire tamquam pretiosas margaritas; ut omnibus virtutibus suffulti et vestiti operarii benigne aspiciantur a Christo Iesu, eoque adiuvante, in proximis verbo et exemplo easdem facilius inserere possint.

De iis quae pertinent ad ecclesiasticorum instructionem.

Quinam admittendi.

XXXI. Iesus, ad divinam gloriam propagandam mundumque convertendum et reformandum, quos sacerdotio atque evangelicae praedicationi destinavit, ad suam scholam admisit, eos trium annorum spatio doctrinâ et exemplo illuminans, atque orationis, virtutum et mysteriorum ad animarum salutem spectantium praxim efficaciter iisdem ostendens. Caeleste hoc exemplum sequens seminarium, nedum ecclesiasticos perpetuo in eo commorantes, sed etiam sacerdotes et ecclesiasticos eius dioecesis in qua situm erit, et, si locus adsit, aliarum etiam dioecesum, qui, de domini episcopi licentiâ et approbatione, de iis omnibus instrui in ipso velint quae in eodem exercentur, si ornati existimentur qualitatibus illis de quibus supra, omnino amplectetur, ac solertem habebit curam ut in singulis ministeriis mox exprimendis omnes instituantur.

De directoris officio.

XXXII. Itaque eorum directori debita incumbet cura nedum de ipsorum profectu spirituali, verum etiam de eorum instructione in iis omnibus ministeriis sacerdotum omnium adeo propriis ut in eis se omnes exercere deberent. Quoad eorum profectum, curabunt ut iidem quolibet die intersint mentali orationi per horam integram mane, et per tan-

1 *Roman*, IX, 3.
2 I. IOANN., III, 16-18.

tumdem temporis vespere; sacrae etiam et spirituali lectioni per dimidiam horam; insuper missae celebrandae vel audiendae, ac B. Mariae Virginis officio parvo (nisi ad maius teneantur) et eiusdem Rosario, necnon duplici conscientiae examini. Quoad eorum instructionem, director parem habebit curam ut tribus diebus in hebdomadâ, mane unâ horâ cum dimidiâ, conferentias de materiis moralibus, eas dirigendo, inter se habeant, quas fieri debeant declaratione unius ex propositionibus ab Ecclesiâ damnatis; itemque conferentias de materiis mysticis duobus diebus vespere per horam, easque concludent declaratione unius capitis Concilii Tridentini; poteruntque etiam conferentiis de morali et mysticâ doctrinâ tenendis singulis secundis feriis ab operariis seminarii assistere, quibus exercitiis non parum in utrâque doctrinâ instruentur: unâ etiam die cuiuslibet hebdomadae in cantu et caeremoniis per suum ad id destinatum directorem exercitabuntur.

De exercitiis spiritualibus diebus festis complendis.

XXXIII. Festis autem diebus, recensitae conferentiae atque officii parvi loco, divinum officium omnes in unum collecti persolvent, et conventuali missae modulantes assistent: Poenitentiae, et, iuxta directoris consilium, Eucharistiae sacramenta, nisi in sacerdotali gradu sint constituti, recipient, et ex ipsis, qui ab eorum directore fuerit assignatus, christianam in Ecclesiâ doctrinam explicabit, ad quam simul cum concione a directore habendâ, et aliquando ab aliquo ex ipsis sacerdotibus, per duos aut tres quadrantes faciendâ, omnes attente assistere debebunt: ieiunia, flagellationes et silentium sicut operarii seminarii servabunt.

De seminaristarum moribus reddenda episcopo quotannis ratio.

XXXIV. Quae dicta sunt de iis qui ad tempus in seminario conviventes instrui desiderant, observari pariter debebunt ab iis qui foris in domibus suis viventes admissi sint ut instrui similiter possint, et, proportione servatâ, ab iis qui iam bene instructi sint, et iuvare operarios in muneribus suis velint. At in fine cuiuslibet anni (quod est tempus, quo in seminario mansionem facere primi solent) de vocatione, progressu, indole et talento uniuscuiusque seminaristae domino episcopo fidelis ratio, si ab eo vel ab ipsis petatur, reddenda erit. Et ut praedicta omnia debitum sortiantur effectum, magnopere curabitur ut seminaristarum director et confessarius sint virtute, scientiis, zelo et experientiâ insignes.

Seminaria ad instructionem acceptanda.

XXXV. Christus Iesus, qui adultorum educationi adeo invigilavit, parvulorum immemor non fuit, immo eos ad se venire impediri aegre ferens: *Sinite*, inquit, *parvulos venire ad me, et ne prohibueritis eos*[1]. Hoc igitur exemplar sectando, sicut et id quod de seminariis a sacro Tridentino Concilio stabilitum habemus, si accidat ut aliquod puerorum seminaristarum ecclesiasticum collegium pro eius curâ, instructione et eruditione his nostris seminariis commendetur, illud ordinante domino episcopo admittere non recusetur, ut ita omnibus viis exempla sequentes magistri nostri Iesu animarum saluti et christianae disciplinae itemque ecclesiasticae incremento modis omnibus curemus incumbere.

De exercitiis spiritualibus peragendis ab operariis.

XXXVI. Iesus Christus, antequam inchoaret suam praedicationem, in desertum se contulit, ibique quadraginta diebus immoratus fuit; adhucque praedicationis tempore frequenter cum discipulis suis petere solebat solitaria loca, ipsique discipuli, ad Spiritum Sanctum recipiendum et ad fructuosiorem praedicationem, decem diebus in coenaculo manserunt. Haec exemplaria sequentes

1 MATTH., XIX, 14.

operarii ad exercitia spiritualia decem dierum ut minimum spatio semel quotannis, et unius diei singulis mensibus, sese recipiant.

Item a seminaristis.

XXXVII. Spiritualia etiam decem dierum exercitia seminaristis, de quibus supra, operarii annuatim ministrabunt, postquam ii seminarium ingressi erunt, et similiter ordinandis ante singula ordinum collationis tempora (in quibus qui ad maiores ordines assumendi sunt in caeremoniis etiam horis commodis exercitabuntur), itemque sacerdotibus, tam sine curâ quam cum curâ animarum, tempore a domino episcopo assignando, necnon iis ecclesiasticis, quos dominus episcopus per particulares epistolas remittet, itaut omnes dioecesis sacerdotes quolibet triennio semel saltem spiritualibus intersint exercitiis, prout dominus episcopus disposuerit, iuxta ordinem et distributionem ab eo faciendam, eorum qui anno quolibet exercitari debeant: ac demum cuilibet cuiuscumque status personae extraordinaria poscenti exercitia etiam pro opportunitate ministrabuntur, et omnes instruentur ut suis in domibus singulis mensibus unam diem eisdem dedicent exercitiis.

Conciones in iis habendae.

XXXVIII. In praefatis exercitiis ministrandis illi ex operariis exercitabuntur, qui ad id specialiter a domino episcopo deputati fuerint ex iis qui a praeside tamquam aptiores ei proponentur. Hi octodecim habebunt conciones per unam horam, binas singulis diebus, quarum octo, quia ad instructionem praecipue tendunt, nuncupantur conferentiae, sed omnes decem et octo ad status ecclesiastici munia, reformationem, animarum suarum directionem, ac Iesu Christi imitationem spectabunt.

Aliae piae exercitationes.

XXXIX. Spiritualibus exercitiis vacantes ad generalem praeparentur confessionem, et interim a missae celebratione, si sacerdotes sint, sese abstineant, conveniens erit. Orationi per duas saltem horas, lectione praecedente (in iis minime computandâ), quarum altera mane, altera vero vespere, uniti assistent; lectioni spirituali per tempus ipsis assignandum vacabunt, et divinum officium ac rosarium B. Mariae Virginis cum litaniis in ecclesiâ mediocri voce recitabunt; duplici conscientiae examine quotidie sedulo exercebuntur; silentium totis decem diebus servabunt, et ad Dei praesentiam maxime attendent: nonnullis praeterea diebus moderatae fient mortificationes, quae omnia cum horarum distributione iam sunt ordinata.

De iis quae pertinent ad proximorum omnium salutem.

In vicinis castellis audiendae generales confessiones.

XL. Iesus Christus iter faciebat per civitates et castella, praedicans et evangelizans regnum Dei, et duodecim cum illo. Haec vestigia sequentes operarii, de domini episcopi licentiâ, aliquot sacerdotes ex iis qui in seminario fuerint educati vel actu educentur, aut alios aptos, si oportuerit, secum ducentes, omnes populos, castella solitariasque domos dioecesis in missionibus peragrabunt. Qui, parvis in oppidis bini manebunt, in maioribus omnes associabuntur, et ex vicinis locis, si opus fuerit, aptiores convocabunt confessarios, ut ita omnes sani et infirmi maiori cum libertate et animi solatio generalem confessionem explere valeant.

Primaque religionis, ac fidei tradenda rudimenta.

XLI. Christianam doctrinam suis in his missionibus quotidie explicabunt: fidei mysteria, sacramenta, missae sacrificium, decalogi et sanctae Ecclesiae praecepta, ac modum actus fidei, spei et charitatis eliciendi, dilucide declarabunt; et ea praecipue, quae ad salutem sunt necessaria necessitate medii, multoties breviter iterabunt: singulis item diebus apostolicâ semplicitate

et facili methodo populis praedicabunt quae Christus dominus praedicabat ut peccatores ad poenitentiam moveret, ac vitam ipsius eiusque passionem et mortem in concionibus non semel inculcabunt, ac meditationem horum mysteriorum doctrinaeque evangelicae praxim enixe persuadebunt: obligationesque parentum erga filios circa eorum educationem, et filiorum erga parentes quoad illorum obedientiam frequenter declarabunt; atque omnia cetera, quae movere ad poenitentiam ac mutationem vitae possunt, in suis concionibus, exemplis et similitudinibus, ignito spiritu insinuabunt.

Curandaque ecclesiarum veneratio.

XLII. Et quia de eo ab ipso Christo domino satis edocti sumus quod maxime offenditur ex neglecto in suis templis divini numinis cultu, ut ostendit quando de templo ementes et vendentes eiecit, quum nostris temporibus experiamur, quot irriverentiis multo maioribus ecclesiae, ubi ipsummet Christum dominum praesentem habemus, afficiantur; operarii unum diem in qualibet missione assignabunt ad ponderandum, quantum Deus ex hoc laeditur, et mala quae populis inde obveniunt, et quanto maiora timere iure debent nisi emendentur.

De modo claudendi missiones.

XLIII. Et quoniam praecipuus missionum fructus in perseverantià consistit, dicente Domino, *Qui perseveraverit usque in finem, hic salvus erit*[1], missionem suam concludent ad hanc perseverantiam fideles exhortando, quam ut consequi a Deo possint, frequentiam sacramentorum, Deiparae Virginis devotionem, S. Iosephi, S. Michaëlis archangeli, Angeli Custodis, et aliorum sanctorum, et etiam animarum purgantium, tamquam tutissimum medium ad eam consequendam, efficaciter persuadebunt, necnon quotidianam missae sacrificio assistentiam debità cum devotione. Alias etiam regulas quotidie observandas illis ministrabunt. Pro indulgentiis enim consequendis, illis etiam, quas ignorant, et quae operibus, seu orationibus, in quibus se exercent, sunt adnexae, ne ipsas ex ignorantià vel negligentià amittant, populis persuadebunt, ut mane saltem singulis diebus generalem intentionem concipiant eas omnes lucrandi, quamquam ignotae illis sint; et etiam opera, quibus annexae sunt, applicandi iuxta intentionem Romanorum Pontificum, vel episcoporum, qui eas concesserunt; quam intentionem si quotidie repetant, eas consequentur. Similiter, ne pauperes perdant, ut communiter accidit, meritum laborum suorum, tam eorum, quos ratione paupertatis vel alio ex titulo seu occasione patiuntur, quam eorum, quos pro alimentis quaerendis in terrae culturà, in officiis et exercitiis continuo sustinent, illos de eo instruent ut singulis diebus multoties, vel saltem mane, ea omnia cum cunctis suis operibus Deo pro eius amore et glorià et pro satisfactione suorum peccatorum offerant: idemque consilium dare fidelibus omnibus in cunctis sermonibus non praetermittant, illud Apostoli repetendo: *Sive ergo manducatis, sive bibitis, sive aliud quid facitis, omnia in gloriam Dei facite*[1]: et illud: *Omnia vestra in charitate fiant*[2].

De audiendis sacramentalibus confessionibus, etc.

XLIV. Ab ortu diei usque ad meridiem (dempto tempore ad missae sacrificium et quatuor minorum horarum divini officii recitationem necessario) sacramentales pro viribus confessiones excipient, poenitentes veluti Dei imagines,

1 MATTH., X, 22.

1 Corinth., X, 31.
2 Ibid., XVI, 13.

Iesu Christi sanguine redemptos, respicientes, et ad generalem confessionem peccatorumque radices aperiendas leniter et charitative disponent et iuvabunt, et praeter satisfactorias poenitentias, pro poenitentium captu et necessitate, medicinales etiam adhibebunt; et in oratione mentali eos, quos paratos invenerint, etiam instruent, maximeque eam omnibus commendabunt; et debitum modum vocalis exercendae, ne fructum eius perdant, edocebunt: unicuique pro suo captu et statu recte in posterum vivendi formam tradent: an in christianâ doctrinâ sint bene instructi pro qualitate confitentium semper explorabunt, et ob eius imperitiam aliamve causam indispositis absolutionem different.

De aliis piis operibus.

XLV. Populorum discordias conciliare, litesque componere, vel ad arbitros iudices reducere sedulo studebunt; at ex operariis nemo fiat litium arbiter, Christi verborum memor: *Quis me constituit iudicem inter vos*[1]*?* Praeterea scholam Christi, nempe congregationem (ex qua uberes fructus ab iis colliguntur qui eam frequentant) in populosis locis, ubi nondum fundata fuerit, fundari curabunt: et parochis persuadebunt ut qualibet in parochiâ rosarium B. M. V. recitandum stabiliant, et, si fieri possit pro qualitate locorum, oratio mentalis per horae dimidium fiat. Si quae autem sint parochiae, in quibus doctrinae christianae et sancti evangelii declarationem iuxta sacri Concilii Tridentini decreta omitti forte invenerint, charitative et discrete parochum admoneant ut tanti muneris non sit immemor. Rectores quoque et primarios populorum accurate, sed summâ cum discretione et dexteritate, hortabuntur ut scandalis ab origine extinguendis invigilent, bonisque operibus stabilitis perficiendis ipsimet populo praeire studeant.

De morâ in oppidis.

XLVI. Operarii unoquoque in oppido tanto temporis spatio consistent, quantum ad oppidanorum instructionem, confessiones audiendas, et omnia necessaria explenda necessarium esse cognoverint: et communione generali peractâ, semotâque omni visitatione praeterquam infirmorum, aliò se conferent; nihil temporale, praeter necessarium ad communem frugalemque victum, etiamsi sponte oblatum accipient; nec precibus acquiescentes ultra necessarium tempus in oppido commorentur, memores Christum simili occasione respondisse: *Aliis civitatibus oportet me evangelizare regnum Dei, quia ideo missus sum*[1].

De exercitiis et missionibus etiam in aliis dioecesibus.

XLVII. Iesus Christus Iudaeam et eius finitima primum lustravit verbo et exemplo; sed quum eius charitas ad omnes extenderetur, dixit apostolis: *Euntes in mundum universum, praedicate evangelium omni creaturae*[2]. Quare ii mundum peragrantes fundaverunt ecclesias, suosque in illis rectores constituerunt, quorum adiutorio regiones fecundari, et in viam salutis aeternae dirigi melius possent. Sacris igitur his vestigiis inhaerentes operarii primum fecundare studebunt exercitiis, missionibus, clericorumque formatione et directione propriam dioecesim et territoria finitima; sed, sine eorum praeiudicio, de domini episcopi licentiâ, alias quoque dioeceses, praesertim si a dominis episcopis sint vocati, perlustrabunt, spiritualia decem dierum exercitia ministrando omnibus sacerdotibus cum curâ et sine curâ animarum in qualibet regione aliquo in conventu seu

1 Luc., XII, 14.

1 Luc., IV, 46.
2 Marc., XVI, 15.

sacello vel in alio ipsius territorii loco ab ipsis dominis episcopis assignando, ad quem suos convocaverint sacerdotes: finitisque decem exercitiorum diebus, in loco, ab eisdem describendo, missionem incipient, et prosequentur, nisi ab eâdem incipi dominis episcopis melius visum fuerit, servatis semper omnibus, quae supra dicta sunt, ut ita transeant de regione in regionem.

De novis fundationibus.

XLVIII. Ut autem omnia supradicta magis propagentur, si nova seminaria stabiliantur, per quae Dei gloria, disciplina ecclesiastica, et animarum profectus amplificetur, id apprime animadvertetur, iuvante Domino, ut in unumquodque seminarium competens operariorum numerus admittatur. Itaque de domini episcopi licentiâ ad novas seminariorum fundationes, si ab aliis dominis episcopis requirantur, tot mittendi erunt, quot fuerint necessarii, dummodo in proprio seminario sufficiens operariorum numerus remaneat; quum ratio, charitas, zelusque animarum exigant ut seminaria omnia, quamvis inter se quoad gubernium separata, sibi invicem auxilientur, quo possint ad dioeceses omnes extendi. Fundatores autem ad novum seminarium transeuntes, huius regulas et munia ad praxim redigere curabunt; et exinde, quandocumque necessitas postulaverit, vel opportunitas sese obtulerit, vel proprii superioris praeceptum accesserit, ad suum seminarium tamquam ad propriam domum redeant, necesse erit.

Alia munia per operarios obeunda.

XLIX. Ut autem plura in unum colligantur, operariorum muneris erit ad omnia suae vocationi consentanea, a domino episcopo ordinanda, charitatem extendere; cuiusmodi sunt: clericos correctione indigentes ad seminarium missos benigne et fraterne suscipere ac dirigere; tempore visitationis dioecesis dominum episcopum sociare, vel ei praeire docendo, praedicando et confessiones audiendo.

Quod hae constitutiones obligant citra ullum peccatum.

L. Ceterum, tametsi in his constitutionibus totum dictorum seminariorum institutum, eiusque declaratio et observantia concludatur, eaque omnia a seminariis omnibus sub iisdem regulis fundatis summopere optetur adimpleri; tamen, quia multa in iis continentur, quae non omnia in omnibus aeque fieri poterunt, praesertim in principio alicuius fundationis, quando tot non adsunt operarii, quot sunt necessari ad ea penitus exequenda, et quia etiam nonnulla in iis continentur, quae initio ardua videri possunt: idcirco, adimendi causâ animi anxietates ac peccandi pericula, declaratur quod hae constitutiones obligant citra ullum peccatum. Praeses vero maximam adhibeat curam, ut, quaecumque per operarios, qui in seminario sunt, exerceri possunt, adamussim observentur; qui etiam tenetur contravenientes corrigere et contumaces ad seminarium deferre.

Constitutionum huiusmodi confirmatio petitur.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, experientia docuerit, praefata statuta, constitutiones et regulas, ad promovendum divinam gloriam, Christi imitationem, disciplinamque ecclesiasticam huiusmodi, et spiritualem animarum progressum maxime iuvare, eâque ratione ab episcopis, in quorum dioecesibus supradicta seminaria instituta reperiuntur, approbata iam fuerint, ut praefertur; quia vero salubri eorumdem seminariorum directioni, et in eis pro tempore degentium paci et tranquillitati, necnon praemissorum firmiori subsistentiae et exactiori observantiae plurimum conferre posset, si illa apostolicae confirmationis nostrae munimine roborarentur, ac ab omnibus et

singulis in eisdem seminariis, tam fundatis et erectis, quam deinceps fundandis et erigendis, nunc et pro tempore degentibus inviolabiliter observari debere, per nos decerneretur: nobis propterea dicti exponentes humiliter supplicari fecerunt ut in praemissis opportune providere, et ut infra indulgere benignitate apostolicâ dignaremur.

Quam Pontifex favorabiliter concedit.

§ 3. Nos igitur, piis eorumdem exponentium votis hac in re, quantum cum Domino possumus, favorabiliter annuere volentes, eorumque singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, de venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium Concilii Tridentini interpretum, qui votum dilecti filii nostri Ludovici ipsius S. R. E. cardinalis Belluga nuncupati, ad hoc negocium examinandum ab eisdem cardinalibus deputati, votum perpenderunt, consilio, praeinserta statuta, constitutiones et regulas, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus, ac omnes et singulos iuris et facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus: salvâ tamen in praemissis auctoritate memoratae Congregationis cardinalium.

Clausulae.

4. Decernentes, easdem praesentes litteras, ac praeinserta statuta, constitutiones et regulas semper firma, valida et efficacia existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore quandocumque spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari; sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Derogatio contrariorum.

§ 5. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon, quatenus opus sit, quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Transumptorum fides.

§ 6. Volumus autem ut earumdem praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiasticâ dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra ahidbeatur, quae praesentibus ipsis adhiberetur si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die VI novembris MDCCXXXI, pontificatus nostri anno II.

*Dat. die 6 novembris 1730, pontif. anno II.

Pro domino card. OLIVERIO
L. arch. Thebarum.

L.

Tres eremi Ordinis fratrum Servorum B. M. V. pro tempore existentium provinciae Romanae provincialium iurisdictioni subiiciuntur, etiam quoad visitationem per eosdem provinciales in dictis eremis annis singulis peragendam.

Clemens Papa XII,
ad futuram rei memoriam.

Quam utile regulari disciplinae sit, ut conventus singuli a superioribus saepius invisantur.

§ 1. Exponi nobis nuper fecit dilectus filius Petrus Maria Pieri, prior generalis Ordinis fratrum Servorum B. Mariae Virginis, quod ipse, occasione qua per sexennium munere prioris generalis dicti Ordinis perfunctus est, et adhuc de praesenti fungitur, longaevâ experientiâ comperiit, nihil esse utilius ac magis proficuum ad promovendam observantiam et disciplinam regularem, quam si superiores erga subditorum regularium mores, eorumque vitae rationem, ac in ordine ad instruendam utiliter rectam oeconomiam rerum familiarium ac bonorum administrationem assiduam adhibeant diligentiam, domusque regulares frequenter visitent, iuxta praescriptum constitutionum ipsius Ordinis, per quas sub cap. XXXII *De visitationibus* expresse demandatur pro tempore existentibus prioribus generalibus, ut, unâ vice saltem in sexennio eorum regiminis, singulos totius Ordinis conventus, prioribus vero provincialibus quolibet anno singulos conventus earum respective provinciarum visitare debeant. A qua quidem salubri sanctione licet non eximantur etiam Eremitae eiusdem Ordinis qui de illius corpore existunt, imo eidem obnoxii esse noscantur, ex quo in eorum peculiaribus statutis sub cap. LVIII, demptis in illis specialiter ordinatis, expresse praecipitur ut reliquae omnes eiusmodi Ordinis constitutiones inviolabiliter observentur; excepto tamen eremo Montis Senarii, quae ad instar aliorum conventuum quolibet anno a priore provinciali Etruriae et quolibet sexennio a priore generali hactenus visitari consuevit, in aliis vero tribus eremis visitatio nunquam peracta fuit, in quibus proinde minus forsitan viget observantia, oeconomicumque gubernium utilius constabiliri posset.

Priori provinciali provinciae romanae subiiciuntur, a quo singulis annis debeant, visitari.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, dictus Petrus Maria generalis dictam visitationem in praedictis tribus eremis, scilicet eremo S. Georgii in Lunigianâ a praedicto priore provinciali Etruriae, et in eremis B. Mariae Virginis loci Ciboriae ac S. Bonaventurae Monterani a priore provinciali provinciae Romanae faciendam eodem prorsus modo, qui in eremo Montis Senarii, etiam in iudicando, servari solet, inducere summopere desideret; idque propriâ auctoritate statuere minime audeat, quamvis in vim praedictarum constitutionum eâ se uti posse existimet, veritus, ne praetextu inobservantiae et contrariae consuetudinis eremitae praedictorum locorum visitationi et iurisdictioni sese subiicere renuant: nobis propterea dictus Petrus Maria prior generalis humiliter supplicari fecit ut in praemissis opportune providere de benignitate apostolicâ dignaremur. Nos igitur, ipsum Petrum Mariam priorem generalem specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, ut deinceps tres eremi praedictae, scilicet

singulis in eisdem seminariis, tam fundatis et erectis, quam deinceps fundandis et erigendis, nunc et pro tempore degentibus inviolabiliter observari debere, per nos decerneretur: nobis propterea dicti exponentes humiliter supplicari fecerunt ut in praemissis opportune providere, et ut infra indulgere benignitate apostolicâ dignaremur.

Quam Pontifex favorabiliter concedit.

§ 3. Nos igitur, piis eorumdem exponentium votis hac in re, quantum cum Domino possumus, favorabiliter annuere volentes, eorumque singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, de venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium Concilii Tridentini interpretum, qui votum dilecti filii nostri Ludovici ipsius S. R. E. cardinalis Belluga nuncupati, ad hoc negocium examinandum ab eisdem cardinalibus deputati, votum perpenderunt, consilio, praeinserta statuta, constitutiones et regulas, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus, ac omnes et singulos iuris et facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus: salvâ tamen in praemissis auctoritate memoratae Congregationis cardinalium.

Clausulae.

4. Decernentes, easdem praesentes litteras, ac praeinserta statuta, constitutiones et regulas semper firma, valida et efficacia existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore quandocumque spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari; sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Derogatio contrariorum.

§ 5. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon, quatenus opus sit, quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Transumptorum fides.

§ 6. Volumus autem ut earumdem praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiasticâ dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra ahidbeatur, quae praesentibus ipsis adhiberetur si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die VI novembris MDCCXXXI, pontificatus nostri anno II.

*Dat. die 6 novembris 1730, pontif. anno II.

Pro domino card. OLIVERIO
L. arch. Thebarum.

L.

Tres eremi Ordinis fratrum Servorum B. M. V. pro tempore existentium provinciae Romanae provincialium iurisdictioni subiiciuntur, etiam quoad visitationem per eosdem provinciales in dictis eremis annis singulis peragendam.

Clemens Papa XII,
ad futuram rei memoriam.

Quam utile regulari disciplinae sit, ut conventus singuli a superioribus saepius invisantur.

§ 1. Exponi nobis nuper fecit dilectus filius Petrus Maria Pieri, prior generalis Ordinis fratrum Servorum B. Mariae Virginis, quod ipse, occasione qua per sexennium munere prioris generalis dicti Ordinis perfunctus est, et adhuc de praesenti fungitur, longaevâ experientiâ comperiit, nihil esse utilius ac magis proficuum ad promovendam observantiam et disciplinam regularem, quam si superiores erga subditorum regularium mores, eorumque vitae rationem, ac in ordine ad instruendam utiliter rectam oeconomiam rerum familiarium ac bonorum administrationem assiduam adhibeant diligentiam, domusque regulares frequenter visitent, iuxta praescriptum constitutionum ipsius Ordinis, per quas sub cap. XXXII *De visitationibus* expresse demandatur pro tempore existentibus prioribus generalibus, ut, unâ vice saltem in sexennio eorum regiminis, singulos totius Ordinis conventus, prioribus vero provincialibus quolibet anno singulos conventus earum respective provinciarum visitare debeant. A qua quidem salubri sanctione licet non eximantur etiam Eremitae eiusdem Ordinis qui de illius corpore existunt, imo eidem obnoxii esse noscantur, ex quo in eorum peculiaribus statutis sub cap. LVIII, demptis in illis specialiter ordinatis, expresse praecipitur ut reliquae omnes eiusmodi Ordinis constitutiones inviolabiliter observentur; excepto tamen eremo Montis Senarii, quae ad instar aliorum conventuum quolibet anno a priore provinciali Etruriae et quolibet sexennio a priore generali hactenus visitari consuevit, in aliis vero tribus eremis visitatio nunquam peracta fuit, in quibus proinde minus forsitan viget observantia, oeconomicumque gubernium utilius constabiliri posset.

Priori provinciali provinciae romanae subiiciuntur, a quo singulis annis debeant visitari.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, dictus Petrus Maria generalis dictam visitationem in praedictis tribus eremis, scilicet eremo S. Georgii in Lunigianâ a praedicto priore provinciali Etruriae, et in eremis B. Mariae Virginis loci Ciboriae ac S. Bonaventurae Monterani a priore provinciali provinciae Romanae faciendam eodem prorsus modo, qui in eremo Montis Senarii, etiam in iudicando, servari solet, inducere summopere desideret; idque propriâ auctoritate statuere minime audeat, quamvis in vim praedictarum constitutionum eâ se uti posse existimet, veritus, ne praetextu inobservantiae et contrariae consuetudinis eremitae praedictorum locorum visitationi et iurisdictioni sese subiicere renuant: nobis propterea dictus Petrus Maria prior generalis humiliter supplicari fecit ut in praemissis opportune providere de benignitate apostolicâ dignaremur. Nos igitur, ipsum Petrum Mariam priorem generalem specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, ut deinceps tres eremi praedictae, scilicet

S. Georgii in Lunigianâ Etruriae, et B. Mariae Virginis loci Ciboriae, ac S. Bonaventurae Monterani, pro tempore existentium Romanae provinciae respective priorum provincialium iurisdictioni subiici, et ab eisdem singulis annis visitari omnino debeant, itaut iidem provinciales eamdem habeant et exerceant iurisdictionem, etiam in iudicando, quam habet et exercet praedictus provincialis in eremo Montis Senarii huiusmodi, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, decernimus et mandamus.

Clausulae.

§ 3. Decernentes pariter, praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac [1] illis, ad quos spectat et pro tempore quandocumque spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari et ab eis respective inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Derogatio contrariorum.

§ 4. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus apostolicis, necnon Ordinis et eremitarum praedictorum, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XIV ianuarii MDCCXXXII, pontificatus nostri anno II.

Dat die 14 ianuarii 1732, pontif. anno II.

F. card. OLIVERIUS.

1 Praeposit. *ab* delemus (R. T.).

LI.

Nonnullae ordinationes pro restituendo antiquo cultu in monasterio Sacri Specus prope Sublacum Congregationis Cassinensis Ordinis sancti Benedicti [1].

Clemens Papa XII,
ad perpetuam rei memoriam.

Prooemium.

In supremâ Principis Apostolorum Sede, meritis licet imparibus, divinâ dispositione constituti, ad ea, per quae sanctorum in caelis regnantium cultus in terris promoveatur ac in dies augeatur, iuxta creditum nobis desuper apostolicae servitutis officium libenter intendimus, et piis christifidelium, praesertim divinis obsequiis sub suavi religionis iugo mancipatorum, id exoptantium, votis favorabiliter annuimus, prout in Domino conspicimus salubriter expedire.

Sacri specus Sublacensis decora.

§ 1. Nuper siquidem pro parte dilectorum filiorum praesidis generalis ac totius Congregationis Cassinensis Ordinis sancti Benedicti nobis expositum fuit, quod, statim ac ex hac mortali vitâ ad immarcescibilem gloriam feliciter transiit

1 Praeter quamplurima privilegia monasterio huic a Summis Pontificibus concessa, quae referre longum unâ esset atque inutile, Innocentius XI, anno MDCLXXVI, die 17 novembris, statuit, ad abbatem commendatarium Sublacensem pertinere approbare confessarios pro ecclesiâ Sacri Specus: Clemens autem XI, anno MDCCI, die 22 novembris, ad eum peregrinantibus plenariam indulgentiam concessit.

divus Benedictus, parens et auctor tam praeclari ac antiquissimi monastici Ordinis, qui a suo nomine Benedictinus dicitur, unde, ut notum est, prodierunt tot Pontifices Maximi, sanctae Romanae Ecclesiae cardinales, episcopi aliique vitae sanctimoniâ, singulari pietate ac doctrinâ incliti viri, qui Ecclesiam catholicam mirifice illustrarunt, orthodoxamque religionem multipliciter propagarunt, magno in honore ac veneratione a christifidelibus haberi coepit Sacer Specus, ubi idem sanctus Benedictus in aspero monte sub praecipiti rupe prope Sublacum plures annos solitarius delituit, ac prima Ordinis a se instituti fundamenta iecit. Unde in eo loco extructum fuit monasterium monachorum dicti Ordinis sub denominatione Sacri Specus ac Congregationis Specuensis, in quod, exemplo gestorum ab ipso S. Benedicto dum inter homines versabatur, duodecim monachi cucullati cum eis inservientibus primum introducti sunt. Licetque subinde eiusmodi monasterium ob bella, incendia, barbarorum incursiones aliasque ingruentes calamitates funditus eversum, ac tametsi multoties instauratum, ac vicissim dirutum fuisset; nihilominus, illo rursus aedificato anno MCC, Romanus tunc temporis abbas monasterii S. Scholasticae Sublacensis eiusdem Ordinis mandavit, ut in dicto monasterio Sacri Specus continuo resideret unus praepositus sive prior claustralis cum suis monachis iuxta praescriptum regulae ipsius S. Benedicti, iisque per monasterium S. Scholasticae, non longe inde dissitum, necessaria alimenta subministrarentur, ac aegroti deferrentur illic curandi. Sed quia successu temporis dicti duodecim monachi forsan sustentari nequibant, quondam Landus praedicti monasterii S. Scholasticae itidem abbas, iussu recolendae memoriae Gregorii Papae IX praedecessoris nostri qui devotionis causâ Sacrum Specum inviserat, ordinavit sex ibidem monachos iugiter Deo famulari debere, quibus diversas possessiones pro eorum subsistentiâ concessit; sexque monachi huiusmodi in praefato monasterio Sacri Specus resederunt usque ad annum MCCCXX, cum tunc Bartholomaeus abbas, videns concursum hospitum peregrinorum, aliorumque piorum fidelium, qui sacrum eum locum assidue visitatum ibant, vestigiis ac regulae eiusdem S. Benedicti insistendo, denuo decrevit ut in praedicto monasterio Sacri Specus duodecim monachi sub regimine huius prioris claustralis degerent, pro quorum alimoniâ, ultra varia bona iam a suis antecessoribus donata, annuos ipsius monasterii redditus adauxit. Idipsum quoque disposuerunt felicis recordationis Alexander IV et Gregorius X Romani Pontifices praedecessores nostri, qui ratas habuerunt omnes donationes dicto monasterio Sacri Specus antea factas, mandantes quod ibi semper foret unus prior cum duodecim monachis ac duobus oblatis seu conversis, quodque abbas monasterii S. Scholasticae, qui praefati monasterii Sacri Specus superior remanebat, sumptus panis et vini tam iis quam hospitibus adventantibus dietim suppeditaret. Quae omnia sic ordinata postmodum anno MCCCLXXV similis recordationis Gregorius XI praedecessor quoque noster apostolicâ auctoritate approbavit et confirmavit. Increbrescente autem exinde fervore monachorum, qui certatim Sacrum Specum inhabitare cupiebant, usque ab anno MCCCLXXI Franciscus abbas supradicti monasterii S. Scholasticae, pio eorum desiderio satisfacere volens, quasdam in locis eidem Sacro Specui vicinis construxit aedes, ad instar eremorum, quas incolebant monachi qui solitudi-

nem et arctiorem vitam ducere avebant; itaut, cum paris memoriae Pius Papa II praedecessor etiam noster anno MCDLXI ad Sacrum Specum devenisset, viginti monachos ibi degentes, ut plurimum senes, viribus tamen valentes ac vegetos, etsi austeriorem vivendi rationem retinerent, non sine peculiari animi sui oblectatione ac speciali aedificatione invenerit. Quae quidem laudabilis disciplina a tempore piae memoriae Gregorii Papae IV praedecessoris quoque nostri in dicto monasterio Sacri Specus duravit usque ad annum MDXIV, quo idem monasterium S. Scholasticae ipsi Congregationi Cassinensi aggregatum fuit. Abinde vero, vel istius monasterii abbatum incuriâ, vel quia illud commendari coepit, antiquus ille mos ac cultus tantopere commendatus ac tot decretis Pontificiis munitus, sensim exolevit; dictumque monasterium Sacri Specus prope desertum iacuit, utpote in quo diu unicus, ac novissime duo monachi dumtaxat aderant, quamvis populi ac praesertim peregrinorum non deesset frequentia. Donec felicis itidem recordationis Clemens Papa XI praedecessor noster, pro suâ in Deum pietate et erga sacrum locum, quem pluries ante suam assumptionem ad summi apostolatus apicem personaliter visitaverat, devotione, omnibus et singulis christifidelibus ad ecclesiam eiusdem Sacri Specus peregrinantibus, vereque poenitentibus et confessis ac sacrâ communione refectis, illam visitantibus, plenariam omnium peccatorum suorum indulgentiam et remissionem, semel in anno per unumquemque lucrifaciendam, concessit; ac successive ab officio Poenitentiariae Apostolicae attributa fuit duobus monachis ibidem commorantibus facultas absolvendi dictos fideles a peccatis, censuris et poenis reservatis, qua poenitentiarii basilicae S. Petri de Urbe et sacrae domus Lauretanae ex concessione apostolicâ potiuntur: unde factum est ut populi devotio ac concursus in eum locum nova in dies susciperent incrementa. Porro dilectus filius modernus abbas regularis praedicti monasterii S. Scholasticae, loco vetustae, quae difficilis ac praerupta erat, novam faciliorem viam aperuit, qua fideles eumdem Sacrum Specum ascendere possint, adeout ad instaurandum totaliter opus, universo Ordini sancti Benedicti optatissimum, nihil aliud nunc supersit, quam augere numerum monachorum, qui inibi residentes divina officia ad tramites regulae dicti Ordinis celebrare, spiritualibusque peregrinorum aliorumque adventantium necessitatibus subvenire valeant, quod duo soli monachi ibi de praesenti existentes praestare nequeunt, minusque pristinam venerationem, qua sacer ille locus tot retro saeculis eximie floruit, restituere possunt.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, bonae memoriae Ægidius Columna, dum vixit, monachus expresse professus dicti monasterii S. Scholasticae ac patriarcha Hierosolymitanus, ipsi monasterio Sacri Specus assignaverit quoddam capitale octo millium scutorum monetae, in tot annuis perpetuis ac redimibilibus censibus investiendum, ut in eo alerentur quatuor alii monachi praeter illos duos qui a praefato monasterio S. Scholasticae deputari consueverunt, cum uno priore regiminis, ita quod idem monasterium S. Scholasticae illiusque abbas semper retinerent superioritatem in ipso monasterio Sacri Specus, quodque hoc monasterium alterius S. Scholasticae membrum ac pertinentia perpetuo foret, et praedicta Congregatio Cassinensis in futurum duos priores, unum scilicet pro quolibet ex dictis

Donationes ei factae.

monasteriis, deputare deberet; licetque Ægidii patriarchae dispositio effectum suum sortita non fuerit, nihilominus venerabilis frater Nicolaus Maria Tedeschi archiepiscopus Appamiarum, monachus aliàs etiam expresse professus praedictae Congregationis Cassinensis, insigni liberalitate non ita pridem applicaverit eidem monasterio Sacri Specus aliud capitale conspicuum quatuordecim millium scutorum paris monetae, in tot similibus censibus ei a praefatâ Congregatione Cassinensi debitis consistens, ex quibus annuus fructus trecentorum sexaginta scutorum dictae monetae retrahitur, eâ lege ut in eiusmodi monasterio quatuor alii monachi, ultra duos supradictos, necnon alius conversus seu oblatus praeter binos qui a praefato monasterio S. Scholasticae iam ibidem sustentantur, et unus famulus cum aliâ mulâ alerentur; ac insuper dilectus filius Iosephus Maria Petrucci, abbas titularis Congregationis praedictae, in commodum et utilitatem sacristiae eiusdem monasterii Sacri Specus cedere ac pervenire intendat post sui obitum duo oliveta, totidemque domos, quae Tybure possidet, ac quaedam argenta quae habet provenientia ex suâ familiâ et donatione sibi a quondam canonico Petrucci fratre suo germano factâ ad effectum de illis disponendi in usus pios, ultra centum scuta similia, quae sunt in pecuniâ numeratâ, in emptionem censuum huiusmodi vel bonorum stabilium eroganda, iuxta declarationem per ipsum Iosephum Mariam desuper confectam, quae penes dilectum etiam filium procuratorem generalem dictae Congregationis extat, in archivio eiusdem Congregationis quod in collegio S. Calixti de Urbe habetur asservandam; cupiantque propterea dicti exponentes, ex praemissis statui praefati monasterii Sacri Specus opportune a nobis provideri et aliàs ut infra indulgeri:

De numero monachorum ibidem alendorum

§ 3. Nos, piis eorumdem exponentium votis, quantum cum Domino possumus, favorabiliter annuere volentes, ac singulares eorum personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, necnon Nicolai Mariae archiepiscopi dispositionis et Iosephi Mariae declarationis enarratorum tenores, et alia quaecumque, etiam specialem ac individuam mentionem et expressionem requirentia, praesentibus pro plene et sufficienter specificatis et insertis habentes, supplicationibus dictorum exponentium nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, praecipimus et mandamus, ut deinceps perpetuis futuris temporibus monasterium S. Scholasticae, praeter et ultra duos monachos cucullatos, duosque oblatos seu conversos, ac unum famulum cum equo seu mulâ, quos ad usum monasterii Sacri Specus ad praesens sustentat, duos alios monachos eiusmodi in ipso monasterio Sacri Specus retineat: ita quod in posterum quatuor monachos cucullatos, duos oblatos seu conversos, famulum cum equo vel mulâ propriis sumptibus alere, ac continuo retinere teneatur. Qui quatuor monachi cum aliis itidem quatuor ex bonis per memoratum Nicolaum Mariam archiepiscopum applicatis, ut praefatur, numerum constituent octo monachorum, e quibus unus sit prior a dictâ Congregatione Cassinensi semper eligendus, qui tamen cellerarium, per superiores,

ut moris est, approbandum, pro administratione proventuum eiusdem monasterii Sacri Specus deputare valeat; prior vero, ac omnes monachi, ac universa familia huiusmodi abbati[1] dicti monasterii S. Scholasticae pro tempore existenti, in omnibus et per omnia subsint; atque idem monasterium Sacri Specus membrum ac pertinentia ipsius monasterii S. Scholasticae, sicuti prius, remaneat, dictumque S. Scholasticae monasterium pro sustentatione praefatorum quatuor monachorum, conversorum et famuli cum equo sive mulâ, summam quingentorum quadragintaquinque scutorum monetae itidem romanae quotannis in duabus solutionibus aequalibus contribuere teneatur, ultra expensas pro manutentione ac reparatione tectorum et aedificiorum dicti monasterii Sacri Specus faciendas; cum facultate tamen, in diminutionem ac excomputationem praefatae summae annuae sic contribuendae, subministrandi totum panem, vinum et oleum necessaria pro alimoniâ monachorum, conversorum et aliarum personarum quae in eodem monasterio Sacri Specus pro tempore degent; idque ut facilius eiusmodi contributionem facere ac ferre possit. Ad haec, declarationem, a praedicto Iosepho Maria, sicut praemittitur, editam, harum serie approbamus et confirmamus, illique inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus, mandantes proinde ut oliveta, domus, census, vel bona stabilia et argenta supradicta, post illius decessum, uniantur ac incorporentur redditibus eiusdem monasterii Sacri Specus in beneficium ac utilitatem illius sacristiae iuxta ipsius Iosephi Mariae voluntatem ac declarationem.

Monasterii Sacri Specus directioni procuratoris generalis Cassinensis subiaceat.

§ 4. Praeterea, ut felici prosperoque dicti monasterii Sacri Specus regimini ac guberaio spiritualique consolationi et necessitatibus illuc accedentium prospectum ac consultum sit, ea quae sequuntur statuenda, ordinanda et decernenda duximus, videlicet: — I. Quod monasterium Sacri Specus subiaceat curae et directioni procuratoris generalis pro tempore existentis Congregationis Cassinensis, eisdem modo et formâ quibus subiacent collegium et collegiales Urbis ipsius Congregationis, qui, tametsi constituti in monasterio S. Pauli prope et extra moenia Urbis praefatae totali illius abbatis pro tempore iurisdictioni subiecti sint, nihilominus, quoad destinationem, mutationem ac recursus collegialium, cuncta diriguntur a dicto abbate simul cum eodem procuratore generali; itaut in futurum in assignandis, retinendis, mutandis ac regendis priore, monachis ac oblatis seu conversis monasterii Sacri Specus ius ac omnimoda directio ad abbatem monasterii S. Scholasticae unà cum ipso procuratore generali perpetuo pertineant. — II. Ne monasterium Sacri Specus crebris monachorum mutationibus aut viaticis gravetur, neque idem monasterium, neque illud S. Scholasticae ulla viatica monachis e monasterio Sacri Specus discedentibus praebere teneantur. — III. Prior et cellerarius monasterii Sacri Specus rationes accepti et impensi decanis, singulis mensibus, abbati vero monasterii S. Scholasticae semel quolibet anno, ad formam statutorum Congregationis Cassinensis, reddere debeant. — IV. Prior monasterii Sacri Specus cellerarium nominare, et capitulo generali iuxta morem Congregationis Cassinensis praesentare possit. — V. Monachi ac oblati seu conversi in monasterio Sacri Specus degentes, ubi aegrotaverint, ibidem curari valeant; priorque eis de medico, chirurgo ac pharmacis neces-

1 Edit. Main. legit *abbatis* (R. T.).

sariis provideat; sed, si pro maiori commoditate, utque melius curentur, in monasterium S. Scholasticae transferri maluerint, abbas illos recipiat, adnotando omnes expensas pro eorum curatione factas, quae ex annuâ contributione, ab eodem monasterio, ut supra dictum est, praestandâ, subducantur. — vi. Quatuor e praefatis octo monachis, quando maior populi frequentia, et duo saltem quando minor fuerit concursus, hebdomatim per turnum in confessionali sede remaneant ad excipiendas confessiones peregrinorum, aliorumque fidelium illuc confluentium, adeout omnes octo monachi ad hoc obligati sint alternis ac divisis inter eos hebdomadis, quarum distributio a priore pendeat; et, quo dicti peregrini ac fideles a peccatis, poenis et censuris reservatis absolvi possint, ipsis monachis (ad audiendas confessiones ceteroquin legitime approbatis) easdem facultates quoad absolutionem huiusmodi impartimur, quibus gaudent poenitentiarii dictarum basilicae S. Petri et S. Domus Lauretanae, quaeque duobus monachis in eodem monasterio Sacri Specus ad praesens demorantibus ab officio Poenitentiariae Apostolicae aliàs, ut praefertur, attributae fuerunt. — vii. Quatuor aut respective sex monachi diebus, quibus, deficiente populi concursu, ab obligatione remanendi in confessionali sede liberi reperientur, quotidie choro intersint, divinaque peragant officia, quemadmodum servatur in monasterio S. Scholasticae. — viii. Monachi choro interessentes incedant processionaliter ad Sacrum Specum canentes hymnum *Laudibus cives*, cum antiphonâ et oratione S. Benedicti, postquam recitaverint primam Horam mane, et Completorium vespere, sicuti fit in monte Alverniae a fratribus Ordinis Minorum sancti Francisci de Observantiâ Reformatorum nuncupatorum in laudem ac memoriam eiusdem S. Francisci eorum institutoris, deinde canant antiphonam *Si quaeritis*, cum psalmo *De profundis, etc.*, et oratione, quamdiu praedictus Nicolaus Maria archiepiscopus vixerit, *Fidelium Deus omnium conditor, etc.*, ipso autem functo, altera *Deus, qui inter apostolicos sacerdotes*, in ipsius animae suffragium; unusquisque insuper ex quatuor monachis, qui ex bonis per eumdem Nicolaum Mariam archiepiscopum applicatis alentur, duas qualibet hebdomadâ missas ad altare S. Gregorii, in supradictâ ecclesiâ situm, secundum suam intentionem celebret. — ix. Prima tamen deputatio prioris, qui eodem tempore de novo talis creandus erit, ac monachorum in monasterium Sacri Specus collocandorum, facienda sit a memorato praeside Congregationis Cassinensis cum consilio ipsius procuratoris generalis; firmis de cetero superius dispositis, quoad successivam eorum deputationem ac mutationem, quae ad abbatem monasterii S. Scholasticae et procuratorem generalem huiusmodi pertineat, excepto priore, utpote iuxta usum et statuta dictae Congregationis Cassinensis eligendo.

Clausulae.

§ 5. Decernentes, easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac omnibus et singulis, ad quos spectat et pro tempore quandocumque spectabit, plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. praefatae cardinales, etiam de latere legatos, aliosve quoslibet quacumque praeeminentiâ et potestate fungentes et functuros, sublatâ eis et eo-

rum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari. Quocirca dilecto filio nostro Petro Marcellino eiusdem S. R. E. presbytero cardinali Corradino nuncupato, moderno ac pro tempore existenti dictae Congregationis Cassinensis apud Sedem Apostolicam protectori, auctoritate et tenore praefatis committimus et mandamus ut praesentes nostras litteras, ac in eis disposita et contenta quaecumque, executioni demandari, ac omnino observari curet et faciat. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon, quatenus opus sit, Ordinis, Congregationis ac monasteriorum praedictorum, et quibusvis aliis, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis, usibus et consuetudinibus, etiam immemorabilibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque. Volumus autem, ut ipsarum praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiasticâ dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra adhibeatur, quae adhiberetur ipsis praesentibus si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die VII februarii MDCCXXXII, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 7 februarii 1732, pontif. anno II.

F. card. OLIVERIUS.

LII.

Revocantur diversae facultates a Romanis Pontificibus per eorum vivae vocis oraculum vel rescripta concessae.

Clemens Papa XII,
ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

Romanus Pontifex, gregis dominici curae, sibi divinitus commissae, more seduli pastoris iugiter advigilans, nonnulla, quae a praedecessoribus suis concessa noscuntur, iustis interdum suadentibus causis, quibus praesertim ecclesiasticae disciplinae conservationi, animarum christifidelium saluti, ac recto rerum ordini consulitur, pro apostolici muneris sui sollicitudine moderatur, revocat et immutat, siculi, omnibus debitae considerationis trutinâ perpensis, conspicit in Domino salubriter expedire.

Revocatio indultorum.

§ 1. Itaque de nonnullorum venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium consilio, ac etiam motu proprio, et ex certâ scientiâ et maturâ deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, omnia et singula infrascripta indulta, facultates et gratias, quae tam ad supplicationem partium, quam motu, scientiâ et potestatis plenitudine similibus, a Romanis Pontificibus praedecessoribus nostris, vivae eorum vocis oraculo, vel per rescripta propria illorum, aut de eorum mandato cuiusvis S. R. E. praefatae cardinalis alteriusve ipsorum praedecessorum vel Sedis Apostolicae officialis et ministri manu signata, quibuscumque utriusque

sexus personis saecularibus et regularibus, cuiuslibet status, gradus, conditionis, praeeminentiae ac dignitatis sive ecclesiasticae sive temporalis existentibus, etiamsi de iis specialis ac individua mentio et expressio necessariò facienda foret, communitatibus quoque, universitatibus, capitulis, collegiis, confraternitatibus, conventibus et monasteriis cuiusvis Ordinis, congregationis, militiae, etiam S. Ioannis Hierosolymitani, ac instituti et societatis, etiam Iesu, tam mendicantium quam non mendicantium, exemptorum et non exemptorum, ac quovis tandem privilegio suffultorum, nullis prorsus exceptis, quandocumque et qualitercumque concessa fuerunt, tenore praesentium revocamus, cassamus, tollimus, abrogamus, irritamus et annullamus, viribusque et effectu penitus et omnino vacuamus, ac revocata, cassata, sublata, abrogata, irrita et annullata, viribusque et effectu vacua esse ac perpetuo fore, neque de cetero cuiquam suffragari posse vel debere, decernimus et declaramus.

Quae sint indulta.

§ 2. Indulta autem, facultates et gratiae huiusmodi sunt quae sequuntur; videlicet:

Audiendi confessiones inconsulto Ordinario.

I. Excipiendi confessiones sive saecularium sive regularium etiam monialium, aut aliarum quarumvis personarum, in conventibus, monasteriis, seu conservatoriis degentium, absque expressâ Ordinariorum ac superiorum illorum, ad quos pertinet, facultate; necnon eligendi sibi confessarium ab iis respective non approbatum:

Absolvendi a casibus reservatis.

II. Absolvendi quoscumque sive saeculares sive regulares utriusque sexus a peccatis, poenis et censuris in litteris die Coenae Domini quotannis legi et publicari consuetis, vel aliàs Sedi Apostolicae, locorumve Ordinariis, aut superioribus regularibus quoquo modo reservatis; prout quoque eligendi confessarium etiam ex legitime ad audiendas confessiones approbatis, qui a peccatis, poenis ac censuris sic reservatis absolvat:

Eximendi a denunciationibus.

III. Eximendi seu absolvendi quemlibet ab obligatione denunciandi in casibus, quibus denunciatio iuxta praescriptum constitutionum apostolicarum, seu aliàs, fieri debet:

Utendi facultatibus specialibus.

IV. Utendi quibuscumque facultatibus, etiam generaliter concessis, quoad aliterumque dictae Sedi vel etiam ipsi Romano Pontifici reservata, sive per eos maiori vel minoribus poenitentiariis attributis, durante iubilaeo, vel missionum, exercitiorum spiritualium, Quadragesimae, Adventus, aut alio quovis anni tempore; sicuti etiam utendi facultatibus, quae ab officio Poenitentiariae Apostolicae aliquando impertiri solent:

Relaxandi iuramenta.

V. Relaxandi iuramenta quaelibet, etiamsi de nullo cuiusquam agatur damno seu praeiudicio:

Dispensandi vota.

VI. Dispensandi sive commutandi vota quaecumque, licet simplicia dumtaxat, ac iuramento minime confirmata:

Dispensandi super irregularitate.

VII. Dispensandi cum quibusvis personis saecularibus pariter vel regularibus super qualibet irregularitate et inhabilitate quomodocumque ex delicto vel defectu etiam prorsus occultis proveniente, tam pro exercendis susceptis, quam pro suscipiendis quibusvis ordinibus, ac retinendis et assequendis quibuscumque beneficiis ecclesiasticis:

Vel super impedimento ad matrimonium.

VIII. Dispensandi super quocumque impedimento, quantumvis occulto, matrimonium dirimente, sive agatur de matrimonio contrahendo, sive de convalidando iam contracto:

Convalidandi titulos beneficiorum.

IX. Convalidandi titulos beneficiorum ecclesiasticorum simoniace vel ex alio quovis capite invalide obtentorum, ac

condonandi fructus quomodocumque indebite perceptos, aut componendi super iisdem fructibus;

Celebrandi missam in portatili, etc.

x. Celebrandi missam, itineris aliave occasione, in quocumque loco, super altari portatili, sive extra tempus ab Ecclesiâ definitum; vel non servandi omnia et singula ab ipsâ Ecclesiâ praecepta et ordinata circa celebrationem missae et administrationem sanctissimi Eucharistiae sacramenti;

Dispensandi a recitatione officii.

xi. Officium divinum absque legitimâ causâ non recitandi, illudve commutandi in alias preces, vel opera pia, sive recitandi unum officium pro alio, aut extra tempus ab Ecclesiâ statutum, vel super praemissis cum aliis dispensandi:

Paupertatem laedentia.

xii. Indulta quaecumque, a regularibus utriusque itidem sexus obtenta, votum paupertatis quomodolibet laedentia, aut regulari observantiae, apostolicis constitutionibus, propriique Ordinis seu instituti statutis contraria vel adversantia;

Alloquendi moniales.

xiii. Facultas regularibus alloquendi moniales, etiam consanguineas, aliasque personas intra clausuram degentes, absque peculiari superiorum, ad quos quomodocumque spectat, licentiâ;

Aliis communicandi.

xiv. Indulta, facultates et gratias mox relata, eorumve aliqua, in toto vel in parte, indefinite vel ad tempus, et in casu particulari, seu alio quovis modo, aliis communicandi.

Revocatio plena praedictorum.

§ 3. Quae quidem omnia et singula, etiamsi sub quibuslibet aliis quantumvis amplis verborum formis et tenoribus concessa et impetrata fuerint, quoad utrumque forum, ac generaliter, sive res sit de casu occulto, sive de publico, revocata et abrogata esse ac intelligi et censeri debere, statuimus.

Poenae contra iisdem utentes indultis.

§ 4. Districte propterea prohibemus, ne quisquam deinceps indultis, facultatibus et gratiis, sic per nos revocatis et abrogatis, ullatenus uti audeat seu praesumat, sub poenâ excommunicationis ac privationis officiorum, dignitatum et quorumvis beneficiorum obtentorum, vocis activae et passivae, necnon inhabilitatis ad audiendas confessiones, et ad officia, dignitates et beneficia huiusmodi in futurum obtinenda, ipso facto absque ullâ aliâ declaratione per transgressores respective incurrendâ; a qua nonnisi a nobis, seu Romano Pontifice pro tempore existente, praeterquam quoad excommunicationem praefatam in mortis articulo constituti, absolutionis, dispensationis, seu rehabilitationis beneficium valeant obtinere.

Nullitas dispensationum, etc.

§ 5. Noverint insuper poenitentes, et alii fideles, absolutiones, dispensationes, relaxationes, commutationes, convalidationes, compositiones, et alia eiusmodi, si quae imposterum contra hanc nostram prohibitionem obtinuerint, nulla fore, nulliusque roboris ac momenti.

Quae indulta valida censeri debeant.

§ 6. Ceterum per praesentes non intendimus revocare supradicta indulta, facultates, gratias, quae per quasvis litteras apostolicas, etiam in simili formâ Brevis expeditas vel rescriptas, a S.R.E. praefatae cardinalium, aut Romanae Curiae praelatorum, aliisve almae Urbis Congregationibus edita, et ab eisdem praedecessoribus approbata; necnon per dictum officium Poenitentiariae Apostolicae quandocumque concessa fuerint, seu emanaverint: quae salva ac firma remanere volumus.

Clausulae.

§ 7. Decernentes, easdem praesentes litteras, et in eis contenta, etiam ex eo quod praedicti et alii quicumque in praemissis interesse habentes, seu habere quomodolibet praetendentes, ad ea vocati et auditi non fuerint, de subreptionis vel obreptionis vitio, aut intentionis nostrae seu alio quocumque defectu notari, impugnari, redargui, in

controversiam vocari, aut adversus illas quodcumque iuris, gratiae vel facti remedium intentari vel impetrari nullatenus posse; sed ipsas praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac ab illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, in omnibus et per omnia inviolabiliter observari, sicque et non aliter in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac eiusdem S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, dictaeque Sedis nuncios, et alios quoslibet quavis praeeminentià et potestate fungentes et functuros, sublatà eis et eorum cuilibet aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Obstantium derogatio.

§ 8. Non obstantibus praemissis, ac quibusvis constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon, quatenus opus sit, quarumlibet ecclesiarum, Ordinum, congregationum, militiarum, etiam S. Ioannis Hierosolymitani, institutorum, societatum, etiam Iesu, communitatum, universitatum, capitulorum, collegiorum, confraternitatum, conventuum et monasteriorum, etiam iuramento, confirmatione apostolicà, vel quavis firmitate alià roboratis, statutis, usibus et consuetudinibus, etiam immemorabilibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, sub quibuscumque verborum tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis et insolitis clausulis, irritantibusque et aliis decretis, in genere vel in specie, etiam motu, scientià et potestatis plenitudine paribus, ac consistorialiter, et aliàs quomodolibet in contrarium praemissorum concessis, confirmatis et approbatis, ac pluries et quantiscumque vicibus innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omisso et formà in illis traditâ observatà, exprimerentur et insererentur, praesentibus pro plene et sufficienter expressis et insertis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse ac plenissime et amplissime derogamus, et derogatum esse volumus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Constitutionis huiusce publicatio.

§ 9. Ut autem eaedem praesentes litterae ad omnium notitiam facilius deveniant, volumus illas seu earum exempla ad valvas ecclesiae Lateranensis et basilicae Principis Apostolorum, necnon Cancellariae Apostolicae, Curiaeque generalis in Monte Citatorio, et acie Campiflorae de Urbe praefatà, ut moris est, affigi et publicari; sicque publicatas et affixas omnes et singulos, quos illae concernunt, perinde arctare et afficere, ac si unicuique eorum nominatim et personaliter intimatae fuissent;

§ 10. Utque ipsarum litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis et sigillo personae in ecclesiasticà dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides tam in iudicio quam extra illud ubique adhibeatur, quae eisdem praesentibus adhiberetur si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XII februarii MDCCXXXII, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 12 februarii 1732, pontif. anno II.

F. card. OLIVERIUS.

LIII.

Iubilaeum pro christifidelibus almae Urbis, Italiae et insularum adiacentium divinam opem implorantibus in praesentibus Ecclesiae necessitatibus.

Clemens Papa XII,
universis christifidelibus praesentes litteras inspecturis, salutem et apostolicam benedictionem.

Prooemium. E sublimi Principis Apostolorum Sede, in qua posuit nos Spiritus Sanctus regere Ecclesiam Dei, veluti e speculâ, mentis nostrae aciem quaquaversum intendentibus, tristior in dies semperque luctuosior sese nobis offert christianae reipublicae facies; ubique enim terror, ubique malorum impendentium formido; undique percutimur, undique amaritudinibus replemur. Visitavit profecto nos Dominus, sicut impetus aquarum multarum inundantium et emissarum super terram; potavit nos vino compunctionis; ascendit fumus in irâ Dei, et ignis a facie eius exarsit; commota est et contremuit terra, fundamenta montium conturbata sunt et commota sunt, quoniam iratus est eis. Quae nobiscum animo reputantes, si unquam, certe nunc onerosam curarum pontificiarum molem experimur, gravemque Domini manum sentimus; unde crebra ex imo corde suspiria, ac uberes ex oculis lacrymas fundere cogimur; nec praetermittimus opportunum ab eo, qui altissimum posuit refugium suum, adversus tot mala remedium quaerere, cumque assidue deprecari ne obliviscatur misereri Deus, aut contineat in irâ suâ misericordias suas. Sed longe efficacius promptiusque id assequi ac exaudiri speramus, si ad privatas nostras publicae quoque fidelium preces ac obsecrationes adiungantur; potens est enim oratio Ecclesiae supplicantis ad Dominum, qui pius est et misericors, et propitiatur invocantibus eum in veritate. Hoc itaque acceptabili Quadragesimae tempore, quod sicut nos ad impensius orandum, ita Dei clementiam ad liberalius indulgendum invitat, adeamus cum fiduciâ ad thronum gratiae; ac ne exprobrari nobis audiamus propheticum illud: *Percussisti eos, et non doluerunt; attrivisti eos, et renuerunt accipere disciplinam*[1]; scindamus corda nostra, et expiatis per veram poenitentiam peccatis, caelestem iracundiam placare, auctisque per ieiuniorum labores ac eleemosynarum largitiones viribus orationis, divinam opem in praesentibus Ecclesiae ac reipublicae urgentissimis necessitatibus imploremus, ut benignissimus Dominus et Deus noster, cordium contritorum holocausta in odorem suavitatis accipiens, brachio suo excelso, quo dominatur potestati maris et motum fluctuum eius mitigat, ostendat potentiam suam, exortas sedet tempestates, statuat procellas in auram, ac nos nostrasque curas ac spem, quam in eius ineffabili bonitate reposuimus, optatae cumulet laetitiâ tranquillitatis. Haec autem ut ferventiori spiritus ardore uberiorique fructu peragantur, ex prisco Romanae Ecclesiae omnium matris et magistrae more, caelestium munerum thesauros, quorum dispensationem fidei nostrae commisit divina dignatio, aperire et largâ manu erogare decrevimus.

1 IEREM., V, 3.

Quae requirantur ad indulgentiarum huiusmodi acquisitionem.

§ 1. Itaque de omnipotentis Dei misericordiâ ac beatorum Petri et Pauli apostolorum eius auctoritate confisi, ex illâ ligandi atque solvendi potestate, quam nobis Dominus, licet indignis, contulit, universis et singulis utriusque sexus christifidelibus in almâ Urbe nostrâ degentibus, qui S. Ioannis in Laterano, eiusdem Principis Apostolorum et S. Mariae Maioris ecclesias seu basilicas, vel earum aliquam, intra decursum proximae, quae erit prima Quadragesimae, vel immediate subsequentis hebdomadae, usque ad dominicam sequentem inclusive, saltem semel visitaverint, ibique per aliquod temporis spatium devote, ut supra Deum oraverint, ac quartâ et sextâ feria ac sabbato alterius ex praefatis hebdomadis ieiunaverint, et peccata sua confessi, sanctissimum Eucharistiae sacramentum in dominicâ die immediate sequenti, vel aliâ die intra eamdem hebdomadam, reverenter sumpserint, ac pauperibus aliquam eleemosynam, prout unicuique suggeret devotio, erogaverint; ceteris vero in universâ Italiâ et insulis illi adiacentibus degentibus, qui ecclesias ab Ordinariis locorum vel eorum vicariis seu officialibus, aut de eorum mandato, et, ipsis deficientibus, per eos, qui ibi curam animarum exercent, postquam ad eorum notitiam hae nostrae pervenerint, designandas, vel ecclesiarum huiusmodi aliquam, spatio duarum similiter hebdomadarum a publicatione designationis per Ordinarios, vel eorum vicarios, seu officiales, vel alios, ut praefertur, faciendae decursurarum [1], saltem semel visitaverint, ibique, ut supra, oraverint, ac quartâ et sextâ feriâ, ac sabbato alterius ex hebdomadis huiusmodi ieiunaverint, pariterque peccata sua confessi, ac in die dominicâ immediate sequenti, vel aliâ die intra eamdem hebdomadam, sanctissimâ communione refecti fuerint, et pauperibus aliquam eleemosynam, ut praemittitur, erogaverint, plenissimam omnium peccatorum suorum indulgentiam et remissionem, sicut in anno iubilaei visitantibus certas ecclesias intra et extra Urbem praedictam concedi consuevit, tenore praesentium concedimus et elargimur. Navigantes vero et iter agentes, ut, cum primum ad sua sese domicilia receperint, suprascriptis peractis, et visitatâ ecclesiâ cathedrali, vel maiori aut parochiali loci eorum domicilii, eamdem indulgentiam consequi possint et valeant: regularibus autem personis utriusque sexus, etiam in claustris perpetuo degentibus, necnon aliis quibuscumque tam laicis quam ecclesiasticis, saecularibus vel regularibus, etiam in carcere aut captivitate existentibus, vel aliquâ corporis infirmitate seu alio quocumque impedimento detentis, qui supra expressa vel eorum aliqua praestare nequiverint, ut illa confessarius, ex iam approbatis a locorum Ordinariis ante praesentium publicationem, seu approbandis, eis in alia pietatis opera commutare, vel in aliud proximum tempus prorogare possit, eaque iniungere, quae ipsi poenitentes efficere poterunt, pariter concedimus et indulgemus.

De confessario eligendo.

§ 3. Insuper praefatis omnibus et singulis christifidelibus utriusque sexus tam laicis quam ecclesiasticis, saecularibus et regularibus cuiusvis Ordinis, congregationis et instituti, tam in Urbe quam in universâ Italiâ et insulis ei adiacentibus praedictis, ut praefertur, degentibus, licentiam concedimus et facultatem, ut sibi ad hunc effectum eligere possint quemcumque presbyterum confessarium tam saecularem

1 Edit. Main. legit *decursarum* (R. T.).

quam cuiusvis Ordinis et instituti regularem, ex approbatis, ut praemittitur, a locorum Ordinariis, qui eos ab excommunicationis, suspensionis, et aliis ecclesiasticis sententiis et censuris, a iure vel ab homine, quavis causâ latis seu inflictis, necnon ab omnibus peccatis, excessibus, criminibus et delictis, quantumvis gravibus et enormibus, etiam locorum Ordinariis sive nobis et Sedi Apostolicae etiam in litteris die Coenae Domini legi solitis contentis, et aliàs per quascumque nostras, aut Romanorum Pontificum praedecessorum nostrorum constitutiones, quarum tenores praesentibus haberi volumus pro expressis, quomodocumque reservatis, in foro conscientiae et hac vice tantum absolvere et liberare valeant; et insuper vota quaecumque (religionis et castitatis exceptis) in alia pia et salutaria opera commutare, iniunctâ tamen eis et eorum cuilibet in supradictis omnibus casibus poenitentiâ salutari, aliisque eiusdem confessarii arbitrio iniungendis.

De indulgentiae huiusmodi publicatione.

§ 4. Quapropter tenore praesentium in virtute sanctae obedientiae districte praecipimus atque mandamus omnibus et quibuscumque venerabilibus fratribus patriarchis, archiepiscopis, episcopis, et aliis ecclesiarum praelatis, ac quibuscumque Ordinariis civitatum et dioecesum, oppidorum et terrarum et locorum Italiae et insularum ei adiacentium huiusmodi, eorumque vicariis et officialibus, vel, iis deficientibus, illis qui curam animarum exercent, ut, cum praesentium litterarum transumpta aut exempla, etiam impressa, acceperint, illa statim absque ullâ morâ, retardatione vel impedimento per suas ecclesias et dioeceses, provincias, civitates, oppida, terras et loca publicent et publicari faciant, ecclesiamque seu ecclesias visitandas designent.

Casus, qui reservantur.

§ 5. Non intendimus autem per praesentes super aliquâ irregularitate publicâ vel occultâ, notâ, defectu, incapacitate seu inhabilitate quoquo modo contractâ dispensare, vel aliquam facultatem tribuere dispensandi seu habilitandi, et in pristinum statum restituendi, etiam in foro conscientiae; neque etiam easdem praesentes iis, quae a nobis et Apostolicâ Sede vel ab aliquo praelato seu iudice ecclesiastico excommunicati, suspensi, interdicti, seu aliàs in sententias et censuras incidisse, nisi intra tempus dictarum duarum hebdomadarum satisfecerint, aut cum partibus concordaverint, ullo modo suffragari posse aut debere.

Clausulae.

§ 6. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, praesertim quibus facultas absolvendi in certis tunc expressis casibus ita Romano Pontifici pro tempore existenti reservatur, ut nec etiam similes vel dissimiles indulgentiarum et facultatum huiusmodi concessiones, nisi de illis expressa mentio aut specialis derogatio fiat, cuiquam suffragari queant, necnon regulâ nostrâ de non concedendis indulgentiis ad instar, ac quorumcumque Ordinum et congregationum sive institutorum regularium, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, eisdem Ordinibus, congregationibus et institutis, illorumque personis, quomodolibet concessis, approbatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum tenores

praesentibus pro sufficienter expressis ac formam in eis traditam pro servatâ habentes, hac vice specialiter, nominatim et expresse ad effectum praemissorum derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Fides transumptorum.

§ 7. Ut autem praesentes nostrae litterae, quae ad singula loca deferri non possunt, ad omnium notitiam facilius deveniant, volumus ut earumdem praesentium transumptis, vel exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiasticâ dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides tam in iudicio quam extra illud habeatur, quae ipsis praesentibus haberetur si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XXIX februarii MDCCXXXII, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 29 februarii 1732, pontif. anno II.

F. card. OLIVERIUS.

LIV.

Concessio indulgentiae, sicut in anno iubilaei, pro degentibus in regno Hiberniae, Deoque precantibus pro regni eiusdem spiritualibus necessitatibus.

Clemens Papa XII
ad futuram rei memoriam.

Rei catholicae in regno Hiberniae pericula.

Inter gravissimas pastoralis officii nostri curas, quibus assidue urgemur, illa animum nostrum acrius vehementiusque angit sollicitudo, quam de afflictis ac summe turbatis in regno Hiberniae catholicorum rebus, quinimmo de ipsâ catholicâ fide extremum ibidem in discrimen adductâ, corde iugiter versamus. Hinc a patre misericordiarum supplici devotâque humilitate postulare minime neglecimus, ut tam graviter vexatos in illis partibus verae religionis cultores, inter praesentium aerumnarum sensum et metum futurarum misere gementes, optatâ tranquillitate consolari, eisque interea imperterritam in avitâ fide, cuius Hiberna natio tenacissima semper fuit, constantiam elargiri dignetur. Idipsum ut et fideles eiusdem regni, quos calamitates huiusmodi propius tangunt, depositâ per veram poenitentiam sarcinâ peccatorum, auctisque per eleemosynas atque ieiunia viribus orationis, flagrantissimo cordis affectu faciant, eos omnes et singulos paterne adhortandos et monendos, eorumque pietatem erogatis Ecclesiae thesauris, quorum dispensationem nobis credidit Deus, incitandam atque fovendam esse censuimus.

Indulgentiarum concessio ea praestantibus, quae hic statuuntur.

§ 1. Itaque de omnipotentis Dei misericordiâ ac beatorum Petri et Pauli apostolorum eius auctoritate confisi, ex illâ ligandi atque solvendi potestate, quam nobis Dominus licet indignis contulit, universis et singulis utriusque sexus christifidelibus, in praedicto Hiberniae regno, aliisque omnibus et singulis illius provinciis degentibus, qui ecclesias ab Ordinariis locorum, vel eorum vicariis seu officialibus, aut de eorum mandato, et, ipsis deficientibus, per eos, qui ibi curam animarum exercent, postquam ad eorum notitiam hae nostrae pervenerint, designandas, vel ecclesiarum huiusmodi aliquam, spatio duarum hebdomadarum a publicatione designationis per Ordinarios, vel eorum vicarios seu officiales, vel alios, ut praemittitur, faciendae decursurarum, saltem semel visitaverint, ibique per aliquod temporis spatium pro praemissis necessitatibus devote Deum oraverint, ac quartâ et sextâ feriis ac sabbato alterius ex hebdomadis huiusmodi ie-

iunxerint, et peccata sua confessi in die dominicâ immediate sequenti, vel aliâ die intra eamdem hebdomadam, sanctissimâ communione refecti fuerint, et pauperibus aliquam eleemosynam, prout unicuique suggeret devotio, erogaverint, plenissimam omnium peccatorum suorum indulgentiam et remissionem, sicut in anno iubilaei visitantibus certas ecclesias intra et extra Urbem praedictam concedi consuevit, tenore praesentium concedimus et elargimus.

Pro navigantibus, iter agentibus, in claustris degentibus, ac legitime impeditis.

§ 2. Navigantes vero et iter agentes, ut, cum primum ad sua sese domicilia receperint, suprascriptis peractis, et visitatâ ecclesiâ cathedrali, vel maiore, aut parochiali loci eorum domicilii, eamdem indulgentiam consequi possint et valeant: regularibus autem personis utriusque sexus etiam in claustris perpetuo degentibus, necnon aliis quibuscumque, tam laicis quam ecclesiasticis, saecularibus vel regularibus, etiam in carcere aut captivitate existentibus, vel aliquâ corporis infirmitate seu alio quocumque impedimento detentis, qui supra expressa vel eorum aliqua praestare nequiverint, ut illa confessarius ex iam approbatis a locorum Ordinariis ante praesentium publicationem, seu approbandis, eis in alia pietatis opera commutare, vel in aliud proximum tempus prorogare possit, eaque iniungere, quae ipsi poenitentes efficere poterunt, pariter concedimus et indulgemus.

De confessario eligendo.

§ 3. Insuper omnibus et singulis christifidelibus utriusque sexus tam laicis quam ecclesiasticis, saecularibus vel regularibus cuiusvis Ordinis, congregationis et instituti, in memoratis regno et provinciis, ut praefertur, degentibus, licentiam concedimus et facultatem, ut sibi ad hunc effectum eligere possint quemcumque presbyterum confessarium tam saecularem quam cuiusvis Ordinis et instituti regularem, ex approbatis, ut praemittitur, a locorum Ordinariis qui eos ab omnibus excommunicationis, suspensionis, et aliis ecclesiasticis sententiis et censuris, a iure vel ab homine, quavis causâ latis seu inflictis, necnon ab omnibus peccatis, excessibus, criminibus et delictis quantumvis gravibus et enormibus, etiam locorum Ordinariis, sive nobis et Sedi Apostolicae, etiam in litteris die Coenae Domini legi solitis contentis, et aliàs per quascumque nostras aut Romanorum Pontificum praedecessorum nostrorum constitutiones, quarum tenores praesentibus haberi volumus pro expressis, quomodocumque reservatis, in foro coscientiae et hac vice tantum absolvere et liberare valeant; et insuper vota quaecumque (religionis et castitatis exceptis) in alia pia et salutaria opera commutare, iniunctâ tamen eis et eorum cuilibet in supradictis omnibus casibus poenitentiâ salutari, aliisque eiusdem confessarii arbitrio iniungendis.

Mandatum super publicatione indulgentiarum huiusmodi.

§ 4. Quapropter tenore praesentium in virtute sanctae obedientiae districte praecipimus atque mandamus omnibus et quibuscumque venerabilibus fratribus archiepiscopis, episcopis, et aliis ecclesiarum praelatis, ac quibuscumque Ordinariis locorum, in praefatis regno et provinciis existentibus, eorumque vicariis et officialibus, vel, iis deficientibus, illis, qui curam animarum exercent, ut, cum praesentium litterarum transumpta aut exempla, etiam impressa, acceperint, illa statim, absque ullâ morâ, retardatione vel impedimento, per suas ecclesias et dioeceses, provincias, civitates, oppida, terras, loca publicent et publicari faciant, ecclesiamque seu ecclesias visitandas designent.

Casus reservati.

§ 5. Non intendimus autem per praesentes super aliquâ irregularitate pu-

blicâ vel occultâ, notâ, defectu, incapacitate, seu inhabilitate quoquo modo contractâ, dispensare, vel aliquam facultatem tribuere dispensandi, seu habilitandi, et in pristinum statum restituendi, etiam in foro coscientiae; neque etiam easdem praesentes iis, qui a nobis et Apostolicâ Sede, vel ab aliquo praelato seu iudice ecclesiastico excommunicati, suspensi, interdicti, seu aliàs in sententias et censuras incidisse declarati vel publice denunciati fuerint, nisi intra tempus dictarum duarum hebdomadarum satisfecerint, aut cum partibus concordaverint, ullo modo suffragari posse aut debere.

Clausulae.

§ 6. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, praesertim quibus facultas absolvendi in certis tunc expressis casibus ita Romano Pontifici pro tempore existenti reservatur, ut nec etiam similes vel dissimiles indulgentiarum et facultatum huiusmodi concessiones, nisi de illis expressa mentio aut specialis derogatio fiat, cuiquam suffragari queant, necnon regulâ nostrâ de non concedendis indulgentiis ad instar, ac quorumcumque Ordinum et congregationum sive institutorum regularium, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, eisdem Ordinibus, congregationibus et institutis, illorumque personis quomodolibet concessis, approbatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum tenores praesentibus pro sufficienter expressis, ac formam in eis traditam pro servatâ habentes, hac vice specialiter, nominatim et expresse ad effectum praemissorum derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Fides transumptorum.

§ 7. Ut autem praesentes nostrae, quae ad singula loca deferri non possunt, ad omnium notitiam facilius deveniant, volumus ut earumdem praesentium transumptis vel exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in dignitate ecclesiasticâ constitutae munitis, ubique locorum et gentium eadem prorsus fides habeatur, quae haberetur ipsis praesentibus si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XV martii MDCCXXXII, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 15 martii 1732, pontif. anno II.

F. card. OLIVERIUS.

LV.

Litterae nonnullae apostolicae Ordinibus regularibus et mendicantibus a piae memoriae Benedicto XIII concessae, praeviâ moderatione, ad terminos iuris communis, Concilii Tridentini et constitutionum apostolicarum reducuntur.

Clemens episcopus,
servus servorum Dei,
ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

Romanus Pontifex, quem caelestis paterfamiliâs vineae suae custodiendae praeposuit, diu noctuque operarios impigre in eâ laborantes circumspicit, congruam immo amplam mercedem eis largiturus, ut vinea, probis agricolis hoc pacto ad eam alacrius excolendam incumbentibus, uberiori proventu fructificare possit.

Ex constitutionibus Benedicti praedecessoris multae exortae lites.

§ 1. Sane felicis recordationis praedecessor noster Benedictus Papa XIII strenuas Ordinum regularium et mendicantium cohortes hanc Domini vineam atque agrum Ecclesiae indesinenter colere conspicatus, ac paterno erga eos animo affectus[1], quo etiam nos ipsi utique afficimur, plura eis privilegia concessit, ratus ea pari voluntate universim excipienda; quod tamen secus evenisse nos ad supremi sacerdotii apicem, disponente Domino, evecti, aegre intelleximus; inde nimirum praeter omnem expectationem nostram variis litibus et controversiis exortis, ac, nisi opportune occurratur, fortasse imposterum exorituris. Quare, nonnullis ex huiusmodi litteris et constitutionibus apostolicis mature perpensis, ad sedandos rumores propterea excitatos, mutuamque et vere christianam inter episcopos et regulares familias, ac etiam saeculares Ordines et sodalitates, publicasque universitates, benevolentiam et pacem ubique in Ecclesiâ servandam, de consilio nonnullorum ex venerabilibus fratribus nostris[2] S. R. E. cardinalibus, in hanc sententiam devenimus, ut, subsequentibus litteris et constitutionibus apostolicis, eodem Pontifice Benedicto sedente vulgatis, moderationem aliquam auctoritate nostrâ adhibendam esse decerneremus. Litterae vero ipsae et constitutiones, Ordinibus regularibus pridem concessae, hae sunt:

Quae sint constitutiones, de quibus quaestio.

Editae IV idus decembris anno Domini MDCCXXV, quae incipiunt *Paterna;*

Aliae, XIX kalend. iunias anni MDCCXXVI, quae incipiunt *Ratio apostolici ministerii;*

Aliae, III nonas iulias eiusdem anni, quae incipiunt *Singularis devotio;*

Aliae, VIII augusti eiusdem anni, quae incipiunt *Exponi nobis nuper fecerunt;*

Aliae, kalendis septembris eiusdem anni, quae incipiunt *Vitae et morum integritas;*

Aliae, kalendis ianuarii anni MDCCXXVII, quae incipiunt *Libenter;*

Aliae, V nonas martias eiusdem anni, quae incipiunt *Loca sancta;*

Aliae, kalendis aprilis eiusdem anni, quae incipiunt *Ex quo Sedes;*

Aliae, V nonas aprilis eiusdem anni, quae incipiunt *Summe decet;*

Aliae, VII kalendas iunias eiusdem anni, quae incipiunt *Pretiosus*, unâ cum declarationibus sub die XXVIII septembris MDCCXXVIII ab eodem Pontifice factis super quibusdam dubiis circa intelligentiam rerum in ipsâ constitutione contentarum exortis;

Aliae, XXI martii anni MDCCXXIX, quae incipiunt *Exponi nobis fecit;*

Aliae demum, VII kalendis aprilis eiusdem anni MDCCXXIX, quae incipiunt *In Sede*.

Illas ad terminos iuris reducit.

§ 2. Quamvis autem haec omnia et singula ex eiusdem recolendae memoriae Benedicti piâ et laudabili erga regularium familias voluntate profecta fuerint, quos ipse ob eorum zelum de salute animarum, religionis fervorem, doctrinam et regularis disciplinae observantíam magnâ ac vere paternâ dilectione prosequebatur, nosque ipsi aeque prosequimur, concessa, extensa, decreta, confirmata et declarata fuerint; nos tamen, qui, post varias altercationes et difficultates de iisdem litteris et constitutionibus excitatas, optatam sanctae Dei Ecclesiae tranquillitatem prae oculis habemus, volentes ut universis dominici gregis pastoribus, ac praesertim venerabilibus fratribus patriarchis, archiepiscopis et episcopis, in partem sollicitudinis nostrae vocatis, liberum iurium suorum, quae summi Dei gloriam et animarum salutem respiciunt, in il-

1 Male edit. Main. legit *effectus* (R. T.).
2 Edit. Main. legit *nostrae* (R. T.).

lorum dioecesibus exercitium servetur; quaeque illud quomodocumque impedire et laedere fortasse possunt, pro virili nostrâ penitus amovere cupientes: quemadmodum aliàs Romani Pontifices antecessores nostri saepius egerunt, nos quoque, ad praeservandum iisdem patriarchis, archiepiscopis et episcopis, ac quibuscumque aliis Ordinibus ac coetibus ecclesiasticis et saecularibus suorum iurium exercitium et possessionem, amovendamque quarumcumque dissentionum et litium occasionem, ex concessâ nobis divinitus apostolicae potestatis plenitudine, eorumdem antecessorum nostrorum Pontificum Romanorum vestigiis inhaerentes, statuimus et decernimus, de omnibus et singulis praedictis litteris et constitutionibus, quae ab eodem antecessore nostro Benedicto prodierunt, necnon de omnibus privilegiis, gratiis, favoribus, indultis, exemptionibus, facultatibus et declarationibus in iisdem contentis, eam deinceps decisionem ac iudicium etiam in foro conscientiae, habendum, quod sive ex Concilio Tridentino, sive ex decretis et constitutionibus apostolicis, sive aliàs legitime habebatur, antequam eaedem litterae et declarationes ab eodem Benedicto concessae fuissent, perinde scilicet ac si illae non emanassent; ad quam dispositionem, eiusque pristinum statum ac terminum, omnia superius enunciata omnino reducimus et reducta esse volumus, itaut imposterum supradicti Ordines regulares earumdem litterarum et constitutionum usu, commodo et effectu penitus carere debere intelligantur.

Et quae earum vigore acta sunt irritantur, si huic adversentur reductioni.

§ 3. Hinc ad praemissorum effectum pro nullis et infectis haberi volumus omnia decreta irritantia, prohibitiones, declarationes, mandata et quaecumque in litteris et constitutionibus praedictis quomodolibet apposita, atque alia eorumdem occasione facta, huic reductioni, decreto et voluntati nostrae quomodocumque adversantia, quibuscumque ea essent concepta formulis ac praeservationibus, declarationibus, modificationibus, restrictionibus, explicationibus, derogatoriarum derogatoriis, aliisque validissimis, efficacissimis et inviolabilibus clausulis, praesertim quod semper in datâ cuicumque constitutioni illarum revocatoriae, imposterum edendae, posteriores censeantur, etiam motu proprio et potestatis pari plenitudine, ac ex certâ scientiâ, etiam consistorialiter, etiam pro conservatione status regularis, etiam in vim contractus et stipulationis inter Sedem Apostolicam et Ordines praedictos initae, quam ad huiusmodi effectum rescindimus, et ex nunc rescissam, nulliusque roboris et momenti esse volumus et decernimus.

Lites vero hinc exortas, et adhuc pendentes, eodem modo decidendas decernitur.

§ 4. Ideoque omnes dissensiones, altercationes et lites coram quibuscumque iudicibus ordinariis, extraordinariis et commissariis, etiam causarum palatii apostolici auditoribus et S. R. E. cardinalibus, etiam de latere legatis, necnon quacumque eorumdem cardinalium Congregatione, praedictarum litterarum et constitutionum occasione iam motas, nedum decisas aut finitas, vel etiam, quae iam decisae essent, si modo tractum habeant successivum, easque rursus imposterum excitari contingat, iuxta iuris communis, Concilii Tridentini, decretorum et constitutionum apostolicarum, ac praesentem hanc nostram dispositionem, nec aliter, decidendas esse praecipimus.

Futura vero dubia et difficultates ad Apostolicam Sedem deferenda.

§ 5. Futura vero dubia et difficultates, ubicumque et quandocumque oriantur, ad nos et Sedem Apostolicam, ad quam pontificiarum constitutionum atque ecclesiasticarum sanctionum interpre-

tatio pertinet, referenda esse decernimus.

Clausulae. § 6. Itaque omnia et singula hactenus memorata, necnon praesentes, etiam ex eo quod causae, ob quas emanaverint, comprobatae, expressae et verificatae, aut in praemissis interesse habentes vel habere praetendentes ad hoc vocati, citati et auditi non fuerint, neque eisdem consenserint, vel aliàs ex quocumque capite, praetextu, colore, ingenio vel causâ, de subreptionis vel obreptionis, aut nullitatis vitio, vel intentionis nostrae sive alio quovis defectu notari et impugnari, argui, infringi, retractari, in ius vel controversiam vocari, ad terminos iuris reduci, aut contra eas quodvis gratiae vel iustitiae remedium impetrari seu concedi nullatenus posse; sed eas ac omnia et singula in eis contenta semper et perpetuo valida, firma et efficacia esse et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac ab omnibus et singulis, ad quos spectat et pro tempore quomodolibet spectabit, inviolabiliter observari, omnino statuimus; sicque, et non aliàs, per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac praedictae S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, vicelegatos, dictaeque Sedis nuncios, quavis auctoritate et facultate fungentes, sublatâ eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi, definiendi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri et interpretari debere; ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari, decernimus et declaratum esse volumus.

Contrariorum derogatio. § 7. Non obstantibus praemissis, necnon nostrae et Cancellariae Apostolicae regulâ de iure quaesito non tollendo, necnon omnibus et singulis praedicti Benedicti decessoris, ac declarationibus super dubiis, aliisque constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon omnium et singulorum Ordinum praedictorum, ac eorum cuilibet[1], etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, etiam *mare magnum* vel aliàs quomodolibet nuncupatis, litterisque apostolicis, sub quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibuscumque etiam derogatoriarum derogatoriis, aliisque efficacioribus et insolitis clausulis, irritantibus aliisque decretis, in genere vel in specie, etiam motu proprio, et consistorialiter, ac aliàs quomodolibet in contrarium praemissorum concessis, confirmatis et pluries innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut alia exquisita forma ad hoc servanda foret, eorum omnium et singulorum tenores iisdem praesentibus pro plene et sufficienter expressis et ad verbum insertis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, latissime et plenissime hac vice dumtaxat specialiter et expresse derogamus; ceterisque quomodolibet contrariis quibuscumque.

§ 8. Volumus autem ut eaedem praesentes in valvis basilicarum S. Ioannis in Laterano et Principis Apostolorum de Urbe, ac in acie Campiflorae, ut moris est, affixae, quoscumque illae respiciunt, arctent et afficiant, perinde ac si unicuique coram et personaliter intimatae Fides transumptorum.

1 Potius lege *cuiuslibet* (R. T.).

fuissent; utque[1] earumdem praesentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in dignitate ecclesiastica constitutae munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quae eisdem praesentibus adhiberetur si forent exhibitae vel ostensae.

Sanctio poenalis.

§ 9. Nulli ergo omnino hominum liceat, hanc paginam nostri statuti, decreti, voluntatis, moderationis et reductionis infringere vel ausu temerario contraire; si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei ac beatorum Petri et Pauli apostolorum eius se noverit incursurum.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, anno Incarnationis dominicae MDCCXXXII, III kalendas aprilis, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 29 martii 1732, pontif. anno II.

A. card. datarius.
F. card. OLIVERIUS.

Visa de Curia:

I. archiep. Ancyranus.
D. STIVANUS.

Reg. in Secret. Brevium.

LVI.

Confirmantur regulae et constitutiones Congregationis Montis Libani monachorum Syrorum Maronitarum Ordinis sancti Antonii Abbatis.

Clemens Papa XII,
ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

Apostolatus officium, quod inscrutabilis divinae sapientiae atque bonitatis altitudo humilitati nostrae, meritis licet et viribus longe impari, committere dignata est, salubriter exequi, adiuvante Domino, iugiter satagentes, monasticos Ordines ac coetus in Ecclesia Dei pie sancteque institutos, ac prisca celeberrimaque sanctitatis et religiositatis laude fulgentes, in salutari eorum vivendi norma regularique observantia confovere atque conservare omni studio connitimur; ac proinde ea, quae pro felici prosperoque illorum regimine et gubernio provide prudenterque facta ac ordinata esse noscuntur, ut serventur exactius et perenni soliditate persistant, apostolici muniminis patrocinio libenter, cum a nobis petitur, corroboramus, sicut ad omnipotentis Dei gloriam, religionis piorumque operum incrementum, et animarum salutem in Domino expedire arbitramur.

Institutum horum monachorum a Clemente XI in Urbem avocatum.

§ 1. Alias siquidem felicis recordationis Clemens PP. XI praedecessor noster antiquissimum monachorum orientalium institutum a divo Antonio Abbate fundatum, ac ab eius discipulis in Aegipto, Syria aliisque Orientis regionibus propagatum, summo semper in honore a sanctis patribus generalibusque conciliis habitum ac perpetuis laudibus celebratum, prope ecclesiam Ss. Petri et Marcellini de Urbe, evocatis ad hoc e Syria eiusdem instituti monachis Syris Maronitis, stabiliendum curavit. Et quia monastici illius Ordinis diversa sunt apud ipsos Maronitas coenobia, nec una eademque in omnibus viget gubernii ratio, utpote quorum aliqua a se invicem non pendent, sed unumquodque monasterium a proprio ita regitur abbate, ut nulla inter eiusmodi abbates mutua connexio aliquave subiectio intercedat; alia vero in Congregationem redacta, ac sub directione unius abbatis generalis, qui tamquam caput praeest omnibus ipsius Congregationis monasteriis inferiores etiam abbates habentibus constitutae reperiuntur; duplexque in Syria dictorum

1 Edit. Main. legit *ut* (R. T.).

monachorum extat Congregatio: altera antiquior ac frequentior, quae in monasterio S. Elisaei initium sumpsit, ac Montis Libani dicitur; altera recentior, et ad prioris imitationem formata, quae a coenobio ubi coepit S. Isaiae nomen trahit: venerabiles fratres S. R. E. cardinales negotiis Propagandae Fidei praepositi, probe considerantes ac perspicientes, in monasterio apud eamdem ecclesiam Ss. Petri et Marcellini subinde extructo vix haberi posse monachos idoneos et sufficientes ex coenobiis Syriae, quae privato ac singulari iure reguntur, decreverunt, illos ex dictâ Congregatione Montis Libani accersendos fore, quippe qui strictiorem profitentes observantiam, ea chori, studiorum, litterarum, sacrarumque missionum munia, quae a memorato Clemente praedecessore praescripta fuerunt, prae ceteris exactius adimplere possunt.

Petita regularum a totâ Congregatione observandarum confirmatio

§ 2. Cum autem, sicut dilectus filius Michaël Edenensis, abbas generalis eiusdem Congregationis Montis Libani, nobis nuper exponi fecit, tametsi Congregatio et Ordo huiusmodi suas habeant regulas et constitutiones per Orientis monasteria sanctissime custoditas, neque unquam a Sede Apostolicâ improbatas, quinimo peculiari studio commendatas, nihilominus, ut maiori firmitate fulciantur, et a calumniis atque obtrectationibus saepe adversus eas confictis ac sparsis vindicentur, utque aliae nationes, quae per Orientem sive a fide catholicâ sive a disciplinâ monasticâ desciverunt, exemplum ac normam vivendi exinde sumere valeant, capitulum generale praedictae Congregationis Montis Libani ipsum Michaëlem abbatem generalem ad Romanam Curiam destinaverit atque ablegaverit, ut, totius dictae Congregationis nomine, regularum et constitutionum eiusdem Congregationis approbationem et confirmationem ab hac S. Sede impetrare procuraret: nos regulas et constitutiones praedictas nobis exhibitas, quae ex arabico idiomate in latinum diligenter versae fuerunt, dilectis filiis nostris Nicolao Spinulae, eorumdem monachorum Congregationis Montis Libani apud nos et Sedem praedictam protectori, ac Vincentio ipsius S. R. E. cardinalibus Petra nuncupatis, Congregationis supradictorum venerabilium fratrum nostrorum negotiis Propagandae Fidei praepositorum praefecto, expendendas commisimus. Qui, mandatis nostris prompto obsequio morem gerentes, illas mature diligenterque examinarunt. Cumque nihil in eis repererint, quod orthodoxae fidei, bonis moribus, pietati exactaeque instituti monastici observantiae adversetur, regulas ac constitutiones praefatas unanimiter probarunt atque laudarunt, easque in unum volumen redigi curarunt, tenoris qui sequitur, videlicet:

Constitutiones monachorum Syrorum Maronitarum Ordinis sancti Antonii abbatis Congregationis Montis Libani.

PARS PRIMA.

CAP. I. — *De obedientia.*

I. Debet monachus abbatem suum Christi loco citra omnem disceptationem habere;

II. Eidemque in omnibus, peccato excepto, obedire;

III. Et illum honore et amore tum interno tum externo prosequi;

IV. Nihilque eo inconsulto statuere;

V. Neque de illius circa fratres regimine subtiliter investigare;

VI. Omnem propriam conversationem, seu bonam seu minus rectam, illi plane patefacere;

VII. Nullas expositiones sive tractatus habere aut scribere, neque concionari aut docere, nisi ipso consulto atque annuente;

VIII. Nec epistolam mittere aut accipere, quam illi non antea exhibuerit;

IX. Nec illo inconsulto depositum aut pignus suscipere;

X. Neque mutuum quidpiam dare aut accipere, neque eleemosynam erogare aut petere, nisi illo annuente: servatis tamen iuris solemnitatibus, et acceptâ a legitimo superiore facultate.

CAP. II. — *De castitate.*

I. Monachum oportet omnes sensus suos diligentissime cohibere;

II. Atque a feminarum etiam sibi affinium colloquio et consuetudine abstinere;

III. Omnes item omnino feminas ab ingressu sui monasterii prohibere;

IV. Neque cum puero simul habitare: si quos tamen docere contigerit, extra monasterii claustra docendi erunt;

V. Omnes denique occasiones castitati noxias amputare atque amovere.

CAP. III. — *De paupertate.*

I. Monachum convenit nihil omnino proprium possidere;

II. Neque aliquid omnino sibi quasi proprium usurpare;

III. Neque suo cordi aut corpori iungere quidpiam ex bonis parentum aut consanguineorum; necessitate autem cogente, sibi id praestari intelligat, non consanguinitatis iure, sed non secus atque ceteris externis.

CAP. IV. — *De humilitate.*

I. Monachum decet primatum nusquam appetere, sed contrà, aliis ubique cedere, atque novissimum locum tenere;

II. Omnes actus et mores suos externos ad abiectionem et humilitatem componere, et fratribus ubique deferre;

III. Fratrem item praevenire verbo: *Parce mihi*, si rei, quae agitur, natura istud exigat.

CAP. V. — *De fraterna charitate.*

I. Monachum oportet quamdiligentissime ea omnia procurare, quae ad communem concordiam et pacem cum reliquis fratribus conducere intellexerit.

II. Debet itaque reverentiam, urbanitatem, comitatemque verbo et opere exhibere fratribus, non modo superioribus, sed etiam aequalibus atque inferioribus, et praecipue illis qui sibi ista praestare detrectant.

III. Caveat item accuratissime, ne quempiam condemnet aut vituperet, neve sibi verbum gestusve excidat, ex quo audientibus moestitia aut suspicio quaevis oriatur.

IV. Satagat praeterea cor habere mundum a quavis appetitione superioris sortis, ne inde livor et invidia subrepat, vitium maxime detestatum et charitati exitiale.

CAP. VI. — *De patientiâ.*

I. Monachus debet verbo et opere se ad patientiam comparare perfectae mortificationis studio.

II. Subortâ autem tentatione, aestu iracundiae agitari perturbarive se non sinat, sed longanimitate et silentio omnem sedare perturbationem studeat.

III. Tentationibus atque difficultatibus pressus, ubique Deo gratias agere assuescat.

CAP. VII. — *De habitu monachorum.*

I. Monachus debet habitum nigrum habere.

II. Superiorem vestem laneam, interiorem vero lineam aut bombicinam adhibeat.

III. Zonâ nigrâ strictâ se cingat, tyrones vero fune ex pilis caprarum contextâ.

IV. Zonam non solvat, nec monasticum cucullum deponat, aut aliam vestem, cubiturus, nisi quae zonae subesse non solet.

V. In habitu, calceamentis, lecto et stragulis paupertas servetur.

CAP. VIII. — *De mora in cellâ.*

I. Monachus sine causâ cellam deserere non debet;

II. Neque secum in illâ habitare quempiam permittere;

III. Neque fratris cellam citra ipsius annutum ingredi.

IV. Si quempiam ad eum venire contigerit, illo in cellâ praesente ianua pateat, neque occludatur, donec ille abierit.

V. Monachi cella ita clausa maneat, ut communi, qua reliquae fratrum cellae, clave reserari valeat.

VI. Cellae munditiem et ordinem curet.

CAP. IX. — *De iter agentibus.*

I. Monachus non debet sine socio extra claustra abire; quapropter ante suum e monasterio egressum comitem ab abbate petat.

II. Nullum iter suscipiat, nisi de licentiâ abbatis.

III. De monasterio non exeat, nisi tempore ab abbate constituto.

IV. Sine litteris abbatis sui, de altero in alterum monasterium non pergat.

V. Quodcumque monasterium intraverit, eius loci abbati usque ad suum inde discessum omnino pareat.

VI. Neve equo aut quovis iumento, nisi abbate annuente, utatur.

VII. Siqne fieri potest, iumento contentus esto.

CAP. X. — *De mensâ.*

I. Mensa monachi cibo obvio et parabili instruatur.

II. Bis in die dumtaxat cibum sumere, prandium scilicet et coenam, contentus sit; si quid amplius sumere necesse fuerit, abbatem consulat.

III. Carnibus abstineat, nec illis, nisi aegritudinis causâ, vesci fas esto, idque de licentiâ abbatis.

IV. Hominem saecularem ad mensam intra monasterii claustra non adhibeat.

V. Ad mensam sine abbatis licentiâ non sedeat supra seniorem.

VI. Mensae assideus neminem salutet.

VII. Post refectionem fas esto tantisper animum relaxare, vel in solitario secessu, vel unâ cum fratribus.

CAP. XI. — *De opere manuum.*

I. Monachum oportet operi seu mentali seu corporali vacare, praesertim si firmâ corporis valetudine utitur.

II. Opus autem fratribus utile esto.

III. Illud vero, nisi de licentiâ abbatis, non capiat; sique res ipsa postulat, etiam officinae, in qua est operaturus, praefectum consulat, eiusque annutum petat.

CAP. XII. — *De silentio.*

I. Monachus debet silentium discrete observare.

II. Idque tribus praecipue temporibus; a Completorio nimirum ad Tertiam diei sequentis; praeterea in ecclesiâ atque ad mensam: et si quid dicendum fuerit, submissâ voce dicatur.

CAP. XIII. — *De oratione mentali.*

I. Monachus mane et vespere orationi mentali ad semihoram vel horam vacabit; idque fiat vel post absolutas vocales preces, vel ante, ad abbatis nutum.

II. Oraturus, vel cum aliis fratribus in ecclesiâ conveniat, vel solus in cellâ maneat.

III. Huiusmodi autem orandi genus non suscipiant qui laboriosis ministeriis addicuntur, nisi de licentiâ abbatis.

CAP. XIV. — *De oratione vocali.*

I. Monachus septem orandi tempora observet iuxta monasterii consuetudinem: primum, vespertinum officium sub occasum; deinde, completorium ante cubitum; tertio, officium mediae noctis sub horam propriam; quarto, officium matutinum simul cum horâ tertiâ; postremo, officium sextae simul et nonae.

II. Annectendae sunt completorio litaniae Deiparae, quibus succedit conscientiae examen ad octavam horae, quod etiam mane fieri debet post Tertiam.

III. Feriâ quartâ et sextâ singuli in cellas suas secedant sub vesperam post conscientiae examen; et psalmum quinquagesimum manibus in crucis figuram extensis recitent quinquies.

IV. Poenitentiales genuflexiones, quas *Metaneas* vocamus, ad Laudes singuli peragant.

CAP. XV. — *De confessione sacramentali.*

I. Monachus peccata sua sacerdoti ad confessiones excipiendas constituto confiteri debet; si autem alteri sacerdoti, abbatem consulat.

II. Idque semel quavis hebdomadâ saltem praestet.

III. Sub ingressum in religionem generali confessione peccata sua apud sacerdotem ab Ordinario approbatum deponat; nec recipiatur, nisi exhibitâ attestatione quod confessionem sacramentalem emiserit.

CAP. XVI. — *De sanctorum mysteriorum communione.*

I. Monachus debet opere et desiderio perpetuò paratum se praebere ad perceptionem sanctorum sacramentorum;

II. Eorumque communionem frequentare,

eaque suscipere diebus dominicis et festis de praecepto.

III. Si qua in eâdem hebdomadâ plura concurrant festa, propter sacramenti reverentiam, iuxta abbatis consilium, in quibusdam a communione abstineat.

IV. Monachus vero sacerdos sacrum non omittat unquam, nisi causâ ab abbate probatâ.

Cap. XVII. — *De modestiâ.*

I. Monachus e cellâ egressurus proprium habitum induat, neque sine eo a quopiam se conspici permittat.

II. Memineritque inclinare caput abbatibus et sacerdotibus senioribus, circumstantiis loci atque temporis id exigentibus, iuxta traditionem et ordinem atque morem fratrum.

III. Fratri manum omnino non admoveat, nisi salutationis causâ peregre abeunti aut de longinquo redeunti, et in causâ aegritudinis necessitate cogente.

IV. Abiturus, aut cellam subiturus, aut fores patefacturus, aut clausurus, aut pulsaturus, modestiae atque silentii memor esto.

V. Charitatem hilaritatemque cum timore Dei coniunctam in familiari cum fratribus colloquio praeseferat.

VI. In summâ intelligat, in omnibus dictis factisque suis sibi modestiae gravitatisque leges esse servandas.

Cap. XVIII. — *De aegrotis.*

I. Monachus Deo gratias agere debet in statu aegritudinis magis quam in statu valetudinis, sciens se ad proprium profectum a Domino visitari.

II. Inconsulto abbate, corpus affligere aut vexare non debet.

III. Ægritudinem praesentiens, abbatem moneat.

IV. Pharmaca et remedia abbate inconsulto non adhibeat.

Pars Secunda.

Cap. I. — *De novitiis.*

Novitiorum susceptio;

I. Liceat abbati in suo monasterio novitios suscipere, atque etiam expellere, de consilio congregationis monachorum.

Novitiorum probatio.

II. Novitius non probetur, nisi in monasterio, in quo plures monachi degunt, qui et monasticam regulam observant, et statutis temporibus canonicas preces, ceterosque ecclesiasticos ritus peragunt.

Habitatio.

III. Habitent novitii in loco a ceteris separato; et curabit abbas generalis, ut pro novitiatu designetur monasterium determinatum, et in eo locus separatus.

Tempus tyrocinii.

IV. Novitiatus ad biennium producatur, neque quispiam ante expletum hoc spatium ad habitum admittatur, nisi ex causâ a congregatione hegumenorum probatâ, idque non ante expletum annum. Si vero novitius expleto biennio ad hoc minus idoneus reperiatur, omnino dimittendus est.

Aetas admittendorum.

V. Novitius ante expletum aetatis annum sextumdecimum non suscipiatur; neque maior sit quadragesimoquinto. Pertinet autem ad congregationem hegumenorum in hoc casu, si aliunde noverit illum Ordini profuturum, sive in defectu aetatis sive in excessu dispensare, modo non sit minor annis quatuordecim.

Conditiones.

VI. Novitium, primo oportet esse christianis parentibus natum, atque orthodoxum; quare, si ipse, aut alteruter eiusdem parentum, christianus non est, aut christianam fidem negavit, vel neophytus ad illam accessit, aut a catholicâ fide ad sectam haereticorum transiit, absque licentiâ congregationis generalis a nemine suscipiatur; qui vero haereticis aut schismaticis parentibus natus est, ab abbate monasterii suscipiendus non est, nisi de licentiâ abbatis generalis;

Secundo, si excommunicatus, interdictus, suspensusve ab exercitio sui ordinis fuerit, ante absolutionem atque benedictionem proprii episcopi non recipiatur;

Tertio, non recipiatur novitius publice suspectus, vel delatus de criminibus spectantibus ad negotium fidei orthodoxae, vel de homicidio, aut enormi in re turpi delicto, neque notorie infamis, nisi certa sincerae poenitentiae signa antea ostenderit et obtinuerit absolutionem aut dispensationem a legitimo superiore, prout de iure;

Quarto, nec recipiatur alieno aere obstrictus, neque reddendis de administratione

aere alieno rationibus obnoxius, neque iudicis sententiâ exilio mulctatus, nisi creditoribus et magistratibus satisfecerit;

Quinto, nec coniugio ligatus, nisi de consensu coniugis, et factâ coram episcopo separatione;

Sexto, nec in ecclesiasticâ dignitate constitutus, cui cura animarum annexa sit, nisi in manu sui praelati illam abdicaverit;

Septimo, nec nothus, neque alio vitio laborans irregularitatem inducente et processum ad sacros ordines impediente, nisi obtentâ ab habente facultatem absolutione seu dispensatione;

Octavo, nec aeger corpore, nec morbo cuiusvis obnoxius, nec insanus, aut mentis minus compos suae; sed corpore sanus et integer sit, et interno externove vitio careat, quo ab ordinibus suscipiendis, aut exhibendo fratribus ministerio impediatur;

Nono, nec qui in alio monasterio aut Ordine professionem emisit, nisi petitâ a proprio praelato veniâ, et nostrâ generali congregatione annuente. Monachi vero, qui sua nobis monasteria superiorum permissu tradiderint, si Congregationem nostram optaverint, ad annum dumtaxat sunt probandi; quo peracto, rogatis congregationis monachorum de more suffragiis, ad professionem admittantur, locum vero post monachos, quos invenerunt, obtineant. Qui vero novitius in alio monasterio aut Ordine fuerit, non recipiatur nisi de licentiâ abbatis generalis.

Poenae contra non admittendos recipientes.

VII. Abbas monasterii, antequam novitium admittat, exploret circa omnia praedicta, et examen fiat in congregatione monachorum. Si abbas novitium post praemissum examen admiserit, deinde vitium in eo deprehenderit, aut impedimentum quodlibet, continuò illum e monasterio dimittat. Si vero praedictum examen neglexerit, ab abbate generali graviter erit puniendus. Qui autem novitium susceperit, sciens impedimentum aliquod ex praedictis obstare, ex gradu suo excidat, qui id ausus fuerit, sine morâ, nec ad ullum deinceps in religione gradum idoneus dignusve censeatur ipse, et omnes monachi, qui in Congregatione unâ cum illo interfuerint, ad triennium, quo expleto a congregatione hegumenorum restitutionem obtineant. Novitius vero, eum in modum receptus, si nec dum professionem emiserit, monasterio expellatur; sin autem professus fuerit, res ad congregationem hegumenorum devoluta censeatur, quae cum reverendissimo domino patriarcha aut legitimo superiore causam definiet.

De examine.

VIII. Debet insuper abbas de novitii aetate, indole, scientiâ, valetudine, causâ vocationis ad statum religiosum, et ceteris huiusmodi cognoscere; idque fiat in congregatione monachorum.

Ceterisque praemittendis.

IX. Postquam ergo abbas cum monachorum congregatione admissionem novitii probavit, tum vero locum a fratribus separatum illi assignabit, ibique ad octo saltem dies citra habitus mutationem maneat, atque interea regulas Ordinis, statuta et consuetudines examinet. Et primum quidem novitius generalem peccatorum confessionem apud sacerdotem ad excipiendas saecularium confessiones ab episcopo approbatum obeat, atque sacram communionem percipiat. Postea, convocatis monachis, sive matutino sive vespertino tempore, abbas novitium induat tyronum habitu iuxta ritum Syriacum.

Admissionis dies notanda.

X. In quolibet monasterio habeatur liber, in quo abbas describat nomen novitii, cognomen, patriam, diem, mensem et annum quo habitum novitii suscepit. Similiter in codice adnotetur dies in quo professus est monasticum habitum suscipiendo. Et praedictus liber in archivio monasterii reponatur.

XI. Tyrocinii annus supputandus erit a die, quo habitum novitii induerit, et prior tempore, potior sit in gradu. At sacerdos eum, qui sacerdos non est, praecedit, et diaconus non diaconum.

Nihil ab admittendis recipiendum.

XII. Non liceat abbati, neque aliis, exigere aut accipere a novitiis quidquam pro ipsorum receptione ad probationem; sed nec pretium vestis ad probationem necessariae. Si vero novitius sponte quidpiam monasterio obtulerit, id porro palam et in publico conventu fiat, cedatque in communem monasterii usum.

Noviliorum vestes servandae usque ad diem professionis.

xiii. Novitiorum vestes resque omnes certo in loco reponantur, postquam in codicem singula relata fuerint, ipso novitio praesente unà cum fratribus. Nec ulli liceat, inconsulto domino, quidpiam ex illis sibi usurpare aut monasterio applicare. Sed nec ipse novitius de rebus suis disponere valeat, probatione durante, aut aliter eorum usum cedere absque abbatis consensu. Si novitius ad saeculum redierit, res suas auferre non prohitetur; illas tamen repetere non poterit, quas sponte et expresse monasterio donaverit, aut si professio secuta fuerit.

xiv. Novitius ante professionem, quovis etiam brevissimo temporis spatio, potest de rebus et bonis suis pro arbitrio disponere: post factam vero professionem nullum illi remanet in eà dominium, nec item abbatis, sed illud ad Ordinem statim transire censetur.

Durante probationis tempore ter fratrum suffragia de eo admittendo necne roganda.

xv. Currente probationis tempore, ter de novitio fratrum suffragia rogentur: et primum quidem expleto tyrocinii anno: iterum vero post decimum octavum mensem: postremo post vigesimum quartum, hoc est elapso probationis biennio. Si in postremâ congregatione fuerit approbatus, habitum suscipiat, quamvis in geminis prioribus congregationibus reprobatus fuisset; et e contrario, si in tertiâ reprobatus fuerit, dimittatur, nec priorum duarum congregationum ulla ratio habenda erit. Qui per annum dumtaxat, ut supra, probatur, de eo monachorum suffragia rogentur post sextum, nonum et duodecimum mensem. Qui per annum cum dimidio, post duodecimum, decimumquintum, et decimumoctavum mensem.

xvi. Suffragiis monachorum approbatus censetur qui vel unum pro receptione supra medietatem suffragium habet. Sj vero suffragia fuerint paria pro receptione et pro reprobatione, iterum rogentur: sique adhuc paria fuerint, reprobatus censeatur.

Tyrocinii tempore in manifestum crimen lapsus eiiciendus.

xvii. Si forte novitius tyrocinii tempore in grave crimen publicum et manifestum prolapsus fuerit, re prius cum congregatione monachorum communicatâ, abbas illum sine morâ eiiciat; ita tamen ut eius famae apud saeculares, quoad fieri poterit, consulatur.

xviii. Novitius postquam ad suscipiendum habitum in tertiâ congregatione approbatus fuerit, abbas illi habitus susceptionem ad triduum differat, quo intervallo iubeat eumdem de statu suo deliberare: utrum scilicet illi placeat vota emittere, aut contrà, ad saeculum redire. Si evoluto triduo novitius statuerit religiosam professionem emittere et monachus fieri, ad ecclesiam adducatur fratrum coetu deducente, atque coram abbate ad altaris latus assidente genua flectat, duobus saltem monachis professis praesentibus; et abbas de ipsius proposito ac mente illum interroget: sique habitum petierit, induatur iuxta ritum Syriacum, postquam pronunciaverit hanc votorum formulam:

Forma iuramenti ante susceptionem habitus emittendi.

« Ego N. N. promitto ac voveo Deo omnipotenti et reverendissimo abbati generali N. N. eiusque successoribus obedientiam, castitatem et paupertatem voluntariam usque ad mortem, iuxta regulam et constitutiones Congregationis nostrae monasticae. Item promitto ac voveo, me nullam dignitatem quaesiturum sive in nostrâ Congregatione sive extra, nec ambiturum per me ipsum, nec per alios procuraturum, neque subdole aucupaturum, neque etiam acceptaturum, nisi ad id me coëgerit imperium superioris mei, cui teneor obedire ».

xix. Si novitius Ordinem deseruerit, atque ad saeculum fuerit reversus, seu sponte suâ, seu congregationis monachorum suffragio dimissus, non erit iterum recipiendus, nisi annuente congregatione hegumenorum; sique horum permissu receptus, sponte suâ, aut a congregatione monachorum dimissus fuerit, nunquam deinceps recipiatur. Qui vero post primam discessionem receptus fuerit, probationis eius anni a die reditus supputentur, nec prioris tyrocinii ulla ratio habeatur.

xx. Si novitius a proposito resilierit, et ad saeculum fuerit reversus, atque ibi ad sacros ordines eumdem promoveri contigerit, sine congregationis generalis permissu recipiendus non est.

Ante emittendam professionem abbatis generalis consen-

xxi. Nec abbas nec congregatio monachorum suffragia ferre potest pro admissione novitii ad professionem absque abbatis ge-

sui requirendus. neralis consensu vel expresso vel tacito, quem ille sine legitimâ causâ negare non debet, et, nisi expresse et nominatim negaverit, dare consensum censendus est.

XXII. Cum tempus probationis novitius expleverit, et professus fuerit, abbas ad generalem abbatem de eodem referat.

Novitii ad nullum ecclesiasticum ordinem admittendi. XXIII. Non permittenda est novitio promotio ad ullum ordinem ecclesiasticum, neque abbati liceat eumdem ad sacram ordinationem offerre. Qui novitium ad sacros ordines provehi concesserit, a gradu suo excidat, et novitius ad habitus susceptionem inhabilis censeatur.

XXIV. Novitius cum monachis professis suffragium non ferat, neque de rebus ad Ordinem spectantibus interrogetur: neque ullam dignitatem in Ordine habeat, dum probatur, sed ministeriis tantum monasterii addici potest. Probationis quoque tempore novitius a monasterio, in quo ad tyrocinium admissus fuerit, ad aliud monasterium non transferatur sine iustâ causâ, nec sine consilio congregationis monasterii, ubi moratur, et congregationis monasterii, quo transferendus est, et ex permissione abbatis generalis. Sic autem translatus, cum tempus probationis expleverit, pro eius admissione, eorum monachorum suffragia rogentur ubi moratur.

XXV. Novitius habitum gerat ab habitu monachorum professorum diversum; nec ante professionem habitum illorum induat.

De frequentiâ sacramentorum. XXVI. Sacramenta Poenitentiae et Eucharistiae novitius quavis hebdomadâ semel saltem frequentet; neque a divinorum mysteriorum participatione prohibendus est sine consilio patris spiritualis ab abbate eidem assignati. Et si quidem sacerdos fuerit, a sacrâ oblatione quotidie peragendâ suspendendus non est, nisi ex causâ et consulto abbate.

XXVII. Si contingat novitium clericum missae inservire cum altero superioris gradus et loci, sive professus ille sit, sive novitius, epitrachelion, hoc est, clericalem stolam non induat, nisi clericus ille, qui loco graduque superior est, illud pariter induerit.

De silentio. XXVIII. Novitium decet silentium tenere praesentibus abbate atque magistro, neque loqui nisi interpellatur, aut ex iustâ legitimâque causâ: neque cum saeculari, nisi abbate et magistro annuentibus, et alio monacho praesente.

XXIX. Novitius mensae non assideat, nisi iussus ab abbate, aut a seniore inter fratres. Si contingat ipso sedente praeterire abbatem aut sacerdotem, statim assurgat, et iunctis in crucis modum supra pectus manibus, submissâ cervice, oculisque in terram defixis, perstet, donec ille pertransierit. Pari submissione reverentiâque se gerat, abbate aut alio sacerdote ipsum alloquente; nec, nisi iussus, assideat. De reverentiâ senioribus.

XXX. Novitius ab abbate aut a magistro reprehensus, statim in genua procidat, tacitusque audiat arguentem, nec, nisi iussus, pro se verba faciat, aut sibi obiecta refellat: nec nisi illo iubente assurgat.

CAP. II. — *De magistro novitiorum.*

I. Magister novitiorum intelligat, rem esse magni momenti sibi commissam; quandoquidem ex primâ institutione pendet maiore ex parte eorumdem profectus et spes nostri Ordinis. Curet igitur ut in dies per studium propriae perfectionis instrumentum aptius ad eos iuvandos reddatur.

II. Amabilem se praestet, et vitae integritate ac discretione ita se gerat, ut omnes novitii ad ipsum in suis tentationibus confidenter confugiant, eique res suas libere aperiant, et ab eo consolationem et auxilium in omnibus sperent.

III. In domo probationis, monasterio coniunctâ, vel in monasterio ipso (nam locum novitiorum separatum esse magis expediret) refectorium quidem sit commune, sed mensa aliqua novitiis designetur post omnes professos.

IV. Magister novitiorum privatas tantum poenitentias suis novitiis imponere poterit, publicas vero nonnisi consulto abbate.

V. Habeat hic idem magister novitiorum potestatem ordinariam a praelatis absolvendi a casibus reservatis novitios suos; nisi abbati haec facultas aliquâ de causâ restringenda videretur, vel alteri concedenda; sed statutis anni temporibus, saltem bis in an- Facultates magistri novitiorum.

no, extra ordinem confessarius novitiis offerendus est.

vi. Magistrum novitiorum versatum esse oportet in lectione librorum spiritualium, ut deceptiones, quae in spirituali vitâ accidunt, intelligat; novitiis vero eos tantum legendos tradet, quos ad eorum profectum conducere iudicabit, quique sint orthodoxi et ab Ecclesiâ Catholicâ non reprobati. Semihorae vero spatio eosdem docebit orationem mentalem et vocalem, doctrinam christianam, et regulas atque statuta nostri Ordinis, praesertim qua ratione accedere debeant ad sacramenta confessionis et eucharistiae, et quomodo horis canonicis et sacrae liturgiae interesse eos conveniat; qui autem litteras nesciunt, illos statutas preces recitare docebit.

vii. Abbatis est unum ex sacerdotibus monasterii, qui sit prae ceteris morum probitate et doctrinâ commendatus, magistrum novitiorum designare. Hunc autem, si negligentem in novitiis instituendis, aut minus prudentem in eis corrigendis deprehenderit, pro qualitate culpae puniat; idque coram professis, non coram novitiis fiat. Eum vero ab officio removere non poterit, nisi congregatione monachorum consultâ.

Cap. III. — *De professis.*

Monachi nonnisi post emissam professionem ac statum clericorum vel laicorum admittendi.

i. Postquam novitius professionem emisit, aliquandiu, abbatis arbitrio, sive in ministerio fratrum, sive in studiis litterarum exerceatur, ut appareat, an ad clericorum ordinem promovendus sit, an vero in laicorum coetu manere debeat; nemo enim in nostrâ Congregatione ante novitiatum ad statum clericorum sive laicorum deputatur, sed omnes indifferenter ad quemcumque statum admittuntur; et solum post peractam professionem, postque edita idoneitatis suae signa, ab abbate, consultâ monachorum congregatione, ad clericatum sive ad statum laicorum designantur. Hac tamen in re conscientia ipsius abbatis oneratur, ut nimirum et rationem idoneitatis uniuscuiusque habeat, et monasterii necessitatibus de conveniente numero sacerdotum, clericorum et laicorum consulat.

ii. Antequam vero professus ad statum aliquem determinatur, semper maneat sub custodiâ et curâ vicarii abbatis, et, quantum fieri potest, nullum commercium habeat vel cum novitiis vel cum aliis monachis, nisi cum paribus et aequalibus suis, aut cum iis qui in eodem ministerio aut studiis iisdem versantur.

iii. Quamquam autem quis ab abbate ad statum clericorum deputatus sit, et ordinem etiam aliquem ecclesiasticum acceperit, intelligat tamen ad ulteriorem gradum sibi aditum nequaquam patere, nisi illum bonis moribus et comparatâ ex studiis scientiâ promeruerit. Abbatis igitur et congregationis monachorum arbitrio relinquitur, ut ipsum ab ulteriore ordine accipiendo ad tempus, vel etiam perpetuo, arceant; idque potissimum de ordinibus infra diaconatum intelligendum est; nam qui, servatis servandis, ad diaconatum promotus est, is a sacerdotio accipiendo, nisi urgentissimâ de causâ, nequaquam removeatur.

iv. Pari ratione, qui diu in ministerio laicorum deserviit, si idoneus postea repertus fuerit, potest ab abbate et monachorum congregatione ad ordines etiam maiores promoveri; dummodo tamen, postquam ab abbate ad ministerium laicale addictus est, nec litteras didicerit, nec libros legerit, nisi ipso consulto.

Cap. IV. — *De clericis studentibus et magistris.*

i. Nemo ad ordinem ecclesiasticum promoveatur, nisi aetate a sacris Conciliis praescriptâ, aut dispensatione a legitimo superiore obtentâ, et de licentiâ congregationis monachorum atque abbatis, qui ordinandum cum litteris testimonialibus ad episcopum loci, aut ad reverendissimum dominum patriarcham mittere debet, tenoris sequentis:

Tenor testimonialium pro promovendis.

Reverendissime ac religiosissime domine N. episcope civitatis N., aut, *Beatissime patriarcha noster, domine N.* — Nos abbas et monachi Ordinis sancti Antonii Congregationis Montis Libani monasterii N. testamur reverendum patrem N. monachum professum nostri Ordinis in legitimâ aetate constitutum (*vel* dispensationem aetatis hic annexam habentem) et sufficienti doctrinâ bonisque mori-

bus praeditum, nulloque impedimento irretitum, dignum hunc qui ordinem N. a reverendissimâ dominatione tuâ (*vel* a beatitudine tuâ) accipiat. Quamobrem has ei litteras patentes dedimus, sigillo monasterii nostri munitas, et subscriptione nostri abbatis firmatas, die N., mense N., anno N. *Loco † sigilli.*

N. abbas monasterii N.

II. In libro monasterii adnotabitur nomen ordinati et episcopi ordinantis, et dies, mensis et annus.

Nemo ordinandus inconsulto abbate.

III. Si quis ex professis permiserit se ordinari absque licentiâ abbatis et congregationis monachorum, negotium eius ad abbatem generalem deferatur, qui illum ab exercitio ordinis suspendat, aliisque poenis plectat, salvâ indulgentiâ quam ei reverendissimus dominus patriarcha concesserit.

IV. In quolibet monasterio clericis ab abbate magister deputetur, qui eos doceat, et ipsi litteras diligenter excolant, quarum ope choro deservire valeant, et sacerdotii onera digne ferre, eiusque munera pro dignitate exequi.

In qualibet provinciâ designandum monasterium ad excolenda studia.

V. In qualibet provinciâ, si fieri potest, unum ex monasteriis frequentioribus ab abbate generali ad excolenda studia designetur, in quo, praeter magistrum grammaticae, sint etiam alii duo magistri, alter dialecticae et philosophiae, et alter theologiae, vel saltem unus magister, post peractum grammaticae, dialecticae et philosophiae curriculum, sacram, theologiam exponat et dogmaticam praesertim, atque moralem, iuxta methodum ab eodem abbate generali praescribendam. Praeterea constituatur praefectus studiorum, cuius cura esse debet, ut tum a scholaribus tum ab horum magistris statutus ordo et regula studiorum servetur; idemque praeerit omnibus actibus litterariis et examinationibus scholarium. Etsi autem abbatem generalem spectat tam praefectum studiorum quam magistros praedictos deputare, in mortis tamen aut infirmitatis alicuius eorum casu, congregatio monachorum unâ cum abbate illius monasterii alium in eius locum subrogare poterit, donec abbas generalis consulatur: cuius erit spatium etiam annorum assignare, quo grammaticae, philosophiae et sacrae theologiae studium perficiatur, distributionem quoque temporis tam matutini quam pomeridiani, et vacationes per hebdomadas et annum; ita tamen ut neque horarum canonicarum et sacrae liturgiae tempora, aliaque monastica exercitia, a communi regulâ et constitutionibus praescripta, perturbentur, neque vires studentium aut magistrorum opprimantur.

VI. Quolibet mense disputatio publica fiat, et bis in anno examen; diebus autem dominicis habeantur collationes vel de Sacrâ Scripturâ, vel de casibus conscientiae, aut controversiis in Oriente vigentibus adversus schismaticos, haereticos et infideles iuxta directionem praefecti studiorum.

Studium linguarum sacrarum.

VII. Praeter syriacam et arabicam linguam, quas necessariò callere debent, curabunt etiam discere hebraicam, graecam et latinam, ut sacras Scripturas et patres doctoresque legere atque interpretari valeant.

VIII. Omnia ad studium necessaria subsidia ab abbate studentibus procurentur. Studentes vero curent: primò, ut animi puritatem et rectam in studiis intentionem habeant; secundò, ut fervor studiorum non extinguat aut minuat amorem solidarum virtutum; tertiò, ut iis facultatibus operam dent, eosque audiant magistros, quos abbas destinabit; quartò, ut horas, studio tam communi quam privato attributas, diligenter observent; quintò, ut si magistros studiorum causâ convenire debent, horam certam ab abbate destinatam habeant, extra quam illorum cellas sine peculiari facultate non adeant.

Magistris vero nullam praerogativam concedi.

IX. In nostrâ Congregatione nullus gradus aut praerogativa magistris aliisve debetur, sed solum abbati generali; hegumenis et abbatibus provinciarum atque monasteriorum, donec in eâ dignitate fuerint; postea sacerdotibus professis iuxta tempus professionis; deinde clericis item professis; ac postremo laicis. Abbas tamen generalis curabit, pro laborum et meritorum ratione, tam magistros quam alios quoscumque sacerdotes monachos remunerari eos vel monasteriis praeficiendo, vel ab oneribus quae iunioribus imponi solent, eximendo.

Nihil scriben-

X. Nemo ex monachis librum aliquem,

...dum, vel publicandum inconsulto abbate.

aut tractatum, aut orationem, sive concionem scribat, nisi consulto abbate, qui opus per se legat, aut alicui ex magistris legendum committat. Illud autem in publicum prodire aut typis imprimi non licebit, nisi prius ab abbate generali et episcopo, aut reverendissimo domino patriarcha probatum fuerit.

Cap. V. — *De sacerdotibus.*

i. Quae de disciplinâ religiosâ et instituto nostro servanda omnibus proposita sunt, ea sacerdotes pro ratione sui gradus sibi praecipue dicta existiment et observent.

ii. Divinum officium nitantur attente, devote et opportuno tempore recitare, et ad chorum cum ceteris convenire statutis horis : caeremonias sacrae liturgiae aliarumque ecclesiasticarum functionum accurate discant et observent, sintque hac in re uniformes, patriarchalem sibi ecclesiam tamquam normam proponentes : cantus etiam ecclesiasticos calleant. Sic demum in liturgiâ divinisque officiis celebrandis pronunciationem, cantum et quamcumque aliam exteriorem actionem moderentur, ut non minus aliorum aedificationi, quam propriae devotioni serviant.

Animarum cura non accipienda.

iii. Curam animarum nemo ex nostris suscipiat, neque in iis, quae parochorum aut episcoporum iuris sunt, se immisceat. Si quando autem ab episcopo aut reverendissimo domino patriarchâ iussus fuerit abbas monasterii, ut ipse vel aliquis monachorum in monasterio, aut in vicinis sive remotis locis populum doceat vel confessiones audiat, aut alia quaecumque sacramenta administret, ab eo facultatem in scriptis habere curet.

De audiendis saecularium confessionibus.

iv. Nemo ad confessiones nostrorum audiendas accedat, nisi ab abbate deputatus, qui simul intelligat quam facultatem ad hoc munus habeat. Saecularium vero confessiones nemo audiat, nisi obtentâ episcopi licentiâ. Perspectos autem unusquisque habeat casus reservatos tum reverendissimo domino patriarchae et episcopo tum abbati generali.

v. In casibus conscientiae, iisque praesertim qui ad censuras, restitutiones et casus reservatos pertinent, se se diligenter exerceant, earumque rerum compendia et brevem interrogandi methodum, et contra singulorum peccatorum species remedia salutaria ex sacris praesertim canonibus comparare studeant, collationesque de praedictis inter se diebus festis habeant.

vi. Confessarii ita audiant poenitentes, ut mutuum aspectum fugiant. Quod si locus non erit huiusmodi ut tabula confessarium a poenitente dividat, manu interpositâ inter faciem propriam et poenitentem, qui ad latus genua flectere debet, id praestabit. In audiendis vero feminarum confessionibus severos potius quam familiares se exhibeant, ita tamen ut paterna quaedam et spiritualis gravitas in eis eluceat. Nemini autem petere aut accipere quidquam liceat, sive ab iis quorum confessiones audiverit, sive ab aliis, quod in pauperes distribuat, vel alteri satisfactionis nomine restituat, inscio et inconsulto abbate.

vii. Qui vocantur ad eos iuvandos, qui morti vicini sunt, ea in promptu habeant, quae eo tempore ad salutem animarum usui esse possint. Caveant autem, ne quem sermonem de loco sepulturae in coemeterio monasterii eligendo, aut de haereditate vel eleemosynâ monachis relinquendâ infirmo iniiciant.

De ministrando infirmis.

viii. Nemo ex nostris ad ullam archipresbyteri, periodeutae, aut chorepiscopi dignitatem se promoveri sinat, sed sacro presbyteratus ordine contenti sint omnes, etiam abbates. Si vero reverendissimus dominus patriarcha voluerit, abbates eam benedictionem recipere poterunt.

Cap. VI. — *De monachis laicis.*

i. Intelligant omnes, primarium vocationis monasticae finem esse inservire divinae maiestati, et propriam salutem procurare, illudque ministerium obire quod ex obedientiâ sibi commissum fuerit. Contenti ergo sint statu laicali, ad quem ipsos abbas et monachorum congregatio destinaverit; et in praescripto sibi ministerio sic vitam omnem exigant, ut sibi persuadeant se in eâ re obsequium praestare Creatori, ob cuius amorem schema monasticum induerunt.

De precibus a laicis dicendis. II. Qui syriace legere et canere norunt, divinum officium in choro statis horis cum ceteris persolvant. Qui vero arabice tantum, horas diurnas et nocturnas ad usum laicorum compositas legant. Qui autem legere nesciunt, certum precum vel psalmorum numerum, ab abbate sibi praescriptum, ad singulas horas memoriter recitare discant. Qua in re ministerii uniuscuiusque ratio habebitur, ac praesertim eorum qui in laboriosis exercitationibus occupantur, quippe[1] qui vel primâ luce monasterio ad opus egrediuntur, vel usque ad vesperam regredi nequeunt; his enim, horarum loco, certas precationes abbas constituet privatim recitandas; omnes tamen, qui legitimâ causâ impediti non sunt, quotidie divinae liturgiae intersint.

III. Postquam sui officii ministeriis satisfecerint, si quid vacui temporis superfuerit, id totum in alias exercitationes spirituales aut corporales impendant; eiusque rei causâ abbatem adibunt, ut ipsius voluntatem exquirant.

IV. Curent peculiari studio erga omnes clericos, et praecipue in sacris ordinibus existentes, respectum humilitatemque exhibere, idque multo magis erga sacerdotalem ordinem, sciantque, quod, etiamsi professi sint, in sacris tamen functionibus cedere debent clericis etiam novitiis, ecclesiastico habitu indutis.

Laici ad omnes dignitates praeterquam abbatis eligibiles. V. Quia tamen patres nostri, statu laicali vel minoribus ordinibus aut diaconatu tantum contenti, Deo serviisse, fratribusque praefuisse noscuntur, ideo monachos laicos vel clericos aut diaconos, scientiâ sufficienti praeditos et regimini idoneos, non omnino ab officiis, etiam insignibus, excludimus, sed posse eos tam ab abbate generali et congregatione hegumenorum, quam ab abbate et congregatione monachorum, atque etiam a congregatione generali eligi in hegumenos, oeconomos, procuratores et consultores, et ad alias similes dignitates promoveri, declaramus: hac tamen salvâ conditione, ut nunquam in abbatem generalem aut abbatem provinciae sive monasterii, qui sacerdotes esse debent, eligantur. Qui autem eo, quem diximus, modo electus fuerit hegumenus, intelligat sibi primum post sacerdotes locum convenire extra congregationes; in congregationibus vero post hegumenos sacerdotes, et ante omnes alios, etiam sacerdotes.

VI. Caveant monachi laici, ne quid sibi capiant, aut aliis dent, commodent, mittant, aut quidquam huiusmodi faciant, absque expressâ licentiâ abbatis, aut eius qui operi praeest.

VII. Librum nullum retinere aut legere iis licebit sine abbatis licentiâ, cuius prudentiae erit eos illis legendos assignare qui magis ad spiritualem ipsorum profectum expedire videbuntur.

Cap. VII. — *De ordine domestico et de honestate extra monasterium servandâ.*

I. In unoquoque monasterio distributio horarum in tabellâ describatur, et in loco patente ponatur, in qua secundum anni tempora diligenter notentur horae chori, id est vesperarum, completorii, nocturni, matutini cum tertiâ et sextâ atque nonâ; item horae liturgiarum privatarum et solemnium; item horae prandii et coenae; denique hora operis manuum sive ministeriorum aut studii, et hora qua fratres cubitum eunt, usque ad signum quo excitantur. *De horarum distributione.*

II. Ab abbate constituatur monachus, sive vicarius, sive alius quicumque, cuius officium erit tempore orationi et reliquis exercitiis assignato observare num omnes iis vacent: item observare omnia quae ad honestatem et decentiam externam pertinent, ecclesiam et monasterium in locis publicis perlustrando; et si quid inconveniens deprehenderit, ad abbatem referat. *Vicarii munia.*

III. Ad mensam habeatur lectio; silentium autem nunquam ab abbate dispensetur. Si quem vero extraneum ecclesiasticum aut saecularem contigerit ad monasterium divertere, ipse abbas solus, vel adhibito aliquo alio monacho, pro illius viri dignitate poterit simul cum illo cibum sumere; idque, si fieri poterit, extra refectorium; alioquin vel ante vel postquam monachi in refectorio cibum sumpserint. *In refectorio semper servandum silentium.*

1 Male edit. Main. legit *quique* (R. T.).

IV. Cum monachus de monasterio exire non debeat nisi socio adhibito, quem sibi abbas assignaverit, advertat abbas, ut sic socios accomodet, ne sociis graves sint aut molesti, neque nimia familiares aut suspecti.

V. Nisi necessitas coëgerit (quae tamen ab abbate erit cognoscenda et probanda) monachi ad ministeria sivę ad studium intra monasterium addicti, de monasterio egredi non permittantur, nisi bis in hebdomadâ, et cum interpolatione dierum, peractisque prius ministeriis necessariis; idque ita ab abbate per turnum distribuatur, ut et disciplina regularis in monasterio nihil detrimenti capiat, et omnibus per hebdomadam monachis facultâs exeundi e monasterio aequaliter detur. Diebus autem dominicis et festis maioribus nemo possit veniam exeundi obtinere, nisi celebratis prius divinis officiis, aut eo dumtaxat temporis spatio quod a divinis officiis vacuum est.

VI. E monasterio egressi, honestatem et modestiam incessu, manibus, colloquio, oculis exhibeant; loca remotiora et ecclesias minus frequentes adeant; personas, vias, aedes, officinas suspectas aut infames devitent; cum saecularibus non tantum familiaritatis habeant, ut vel secreta monasterii iis revelent, vel ex frequenti eorum conversatione a monasticâ disciplinâ relaxentur: multoque magis a feminarum colloquio abstineant, neque eas invisant, aut ad illas scribant, nisi in magnâ necessitate, aut cum spe magni profectus spiritualis, et consulto expresse abbate.

Contra ambientes.

VII. Non permittat abbas, ut monachi munuscula offerant magistratibus, aut eorum aulas frequentent, aut amicitias quocumque modo ambiant; praesertim si deprehenderit eos hac viâ ad ecclesiasticam dignitatem vel in religione gradum prorepere. Si quem vero huius ambitus reum invenerit, graviter puniat et ad abbatem generalem deferat. Idem de abbate dicendum, si praeter consuetas et necessarias magnatum visitationes munerumque oblationes, vel quid novum introducere tentaverit, vel ipse magnatum amicitias plus aequo captare deprehensus fuerit.

CAP. VIII. — *De fundatione monasteriorum et receptione hospitum, deque vitandâ monachorum vagatione.*

Monasteria non recipienda sine expresso episcopi et patriarchae consensu.

I. Nullum monasterium, nisi accedente consensu et benedictione episcopi et reverendissimi domini patriarchae, et de licentiâ abbatis generalis atque hegumenorum, nobis a fundatoribus aut patronis oblatum accipere debemus, vel de novo fundare possumus. Quisquis vero abbas, sive propriâ sive congregationis etiam monachorum auctoritate id fecerit, poenae gravioris culpae subiaceat in religione, si licentia tantum abbatis generalis et hegumenorum defuerit; et puniatur etiam ab episcopo et a reverendissimo domino patriarcha, si absque horum consensu id factum fuerit; omnesque monachi, abbati consentientes, eidem poenae subiaceant; et actus monastici ibidem facti, ut novitiorum admissio ac professio, irriti et inanes declarantur.

II. Illud vero solum monasterium fundare vel accipere, ut supra, nobis licet in quo monastica disciplina observari possit, et sufficiens monachorum numerus ali: idque vel ex annuis redditibus monasterio legatis, vel ex terrae fundo, de quo ex labore manuum vivere possint.

Introitus in monasteria mulieribus interdicendus.

III. Omne monasterium, quod monachi nostrae congregationis inhabitant, honestâ clausurâ muniatur. Sic autem sit clausum, ut mulieribus cuiuscumque dignitatis aut ordinis nullâ ratione pateat.

De hospitio et hospitibus.

IV. Extra ipsius monasterii clausuram, vel in loco intra monasterium ad id destinato, hospitium erigatur, in quo hospites ad nos divertentes accipi possint: et mulieres quidem in loco valde remoto ac prorsus separato a viris et a monasterio. Neque abbas, neque congregatio monachorum potest alicui, vel ecclesiastico vel saeculari, cellam in ipso monasterio vel ad breve tempus assignare, nisi in hospitio locus omnino defuerit, aut personae accipiendae minime convenerit, ut cum episcopus aut reverendissimus dominus patriarcha ad nos divertit.

De aere alieno non accipiendo, monasterii rebus non alienandis, etc.

V. Nulli abbati aut oeconomo licebit monasterium aere alieno gravare absque inevitabili necessitate, nec vendere aut com-

nasteria, vel quovis modo alienare possessiones, fundos, aut quaevis census, monasterio donatos aut acquisitos, sub poenâ depositionis ab officio, et inhabilitationis tam abbatis quam oeconomi et monachorum, si assensum ad hoc praebuerint, nisi obtentâ prius facultate ab iis ad quos spectat, et consensu abbatis generalis.

De redditibus, fundorum instrumentis etc.

VI. Pecuniae exactae de redditibus monasterii, aut a benefactoribus monasterio donatae, non retineantur in manu cuiusquam, sed in arcâ statim reponantur sub duplici clave, quarum una sit penes abbatem, altera penes oeconomum. Item instrumenta fundorum monasterii, vel rerum donatarum aut testamentorum clausulae, aut alia quaecumque documenta ad res temporales monasterii spectantia, in publicâ formâ redacta, in arcâ vel in archivio communi reponantur sub duplici clave, ut supra.

Res monachis quolibet modo provenientia monasterio applicantur.

VII. Quaecumque monacho professo donantur, sive ex haereditate proveniunt, tam mobilia quam immobilia, omnia monasterio statim et sine dilatione applicentur; usus tamen aliquarum rerum, ut librorum, ei concedi poterit ex licentiâ abbatis: ita tamen, ut ex eo usu paupertas religiosa non laedatur, neque murmuratio aut aemulatio in ceteris fratribus oriatur.

VIII. Inventarium bonorum tam mobilium quam immobilium in omnibus monasteriis, fideliter et accurate descriptum, in archivio conservetur, et unum illius exemplar ad abbatem generalem mittatur. Item habeatur inventarium onerum sive obligationum erga fundatores et benefactores tam vivos quam defunctos, quibus abbas satisfieri diligenter curet.

De translatione monachorum.

IX. Monasteria nostra ita sint invicem coniuncta, ut monachi possint, abbatis generalis arbitrio, ex uno in alterum libere transferri, et ubicumque is voluerit, ad tempus vel perpetuo collocari. Eius tamen prudentiae erit, ut non temere monachos sic transferat, sed habitâ ratione necessitatis monachorum et monasteriorum, et consultis prius, si fieri poterit, aut expedire iudicaverit, abbatibus, qui debent ipsum de statu suorum monachorum ac monasteriorum certiorem facere. Bona vero mobilia aut immobilia unius monasterii ad alterum nequaquam transferantur; maxime si a fundatoribus ea fuerint certo loco assignata; sed quae monachorum labore, vel ex haereditate consanguineorum, aut donatione amicorum cuiquam eorum factâ, ad monasterii redditus accesserint, iis poterit abbas generalis necessitatibus monasteriorum indigentium prudenter subvenire: sic tamen ut abbates occasionem inde non arripiant monasteria sua negligenter administrandi.

X. Si abbas experimento compererit, quemquam suorum monachorum vel caeli inclementiam ferre non posse, vel aliâ quacumque de causâ communitati expedire ut inde discedat, et ad aliud monasterium proficiscatur, de consilio congregationis monachorum abbatem generalem admoneat, qui illum pro suâ prudentiâ ad aliud monasterium migrare iubebit. Si vero in longinquâ regione fuerint, itaut abbas generalis consuli tempore opportuno nequiverit, tunc abbas de consensu congregationis monachorum mittere poterit monachum cum litteris ad abbatem generalem, qui illum in quodcumque voluerit monasterium transferet. Sive autem ob infirmitatem, sive ob pravos mores dimissus fuerit monachus, omnia, quae ad iter necessaria erunt, magnâ charitatis significatione subministrentur ab eo monasterio, unde dimittitur. Si vero in commodum et utilitatem alterius monasterii mittitur, illius sumptibus et expensis mittetur. Caveant tamen frequentes monachorum translationes, ne monasteriis oneri sint; nec illas sine necessitate fieri permittant.

Nullus in monasteria recipiendus nisi scriptam abbatis licentiam proferat.

XI. Quemadmodum nulli monachorum licet decedere de monasterio, in quo per abbatem generalem collocatus est; ita nulli abbatum fas erit advenientem monachum recipere, nisi licentiâ proprii abbatis, aut abbatis generalis in scriptis obtentâ; alioquin, tam qui recepit, quam qui recipitur, poenam monachorum vagorum subeant arbitrio abbatis generalis. Si quis vero monachus a proprio abbate, vel a fratribus eius monasterii, in quo versatur, se iniuriam aut persecutionem pati affirmaverit, volue-

riique abbatem generalem adire, non idcirco ei licebit, inconsulto eodem abbate generali, aut saltem abbate et congregatione monachorum sui monasterii annuente, e monasterio proficisci; sed debet ad ipsum abbatem generalem scribere, et licentiam ab illo primum obtinere, aliàs ab eodem abbate generali tamquam vagus puniatur.

De non vagando extra propriam provinciam.

xii. Nullus, etiamsi abbas fuerit, possit ire extra suam provinciam quocumque titulo vel praetextu, neque ad parentes, consanguineos vel affines, neque ullam peregrinationem, etiam sacram, suscipere, absque speciali licentiâ abbatis generalis; neque ex uno monasterio ad aliud se transferre, etiam pro rebus proprii monasterii, absque consensu congregationis monachorum; nisi monasterium, ad quod se confert, adeo vicinum sit, ut uno die ire ad illud et redire ad proprium monasterium valeat. Si quis abbas huic constitutioni contravenerit, ab abbate generali puniatur. Ceteri vero monachi non abbates, qui sine licentiâ abbatum suorum de uno monasterio in aliud pergunt, vel peregrinationem suscipiunt, in monasterio includantur arbitrio abbatis, qui ieiunium insuper illis ad tempus praescribat.

De non quaestuando.

xiii. Nulli tam monachorum quam abbatum licebit ostiatim, aut per pagos sive per ecclesias mendicare. Si tamen aliqua necessitas urgens suaserit aliquid petendum ab aliquâ personâ, id fiat religiose et modeste per monachos ab abbate designatos. Si vero per pagos vel civitates propter gravem monasterii necessitatem mendicandum fuerit, id non fiat nisi ex licentiâ ab episcopo et reverendissimo domino patriarchâ in scriptis habendâ.

Cap. IX. *De subiectione erga praelatos.*

De subiectione Romano Pontifici.

i. Cum noster Ordo in medio nationum haereticarum et infidelium versetur, atque ab universalis Ecclesiae capite marium terrarumque spatiis disiunctus sit, diligentissime curent abbas generalis, hegumeni et abbates monasteriorum atque provinciarum, eorumque vicarii, ne aut ex locorum distantiâ aut proximarum gentium consuetudine charitas atque devotio monachorum erga sanctam Petri apostolorum principis cathedram et Romanos Pontifices quoquo modo refrigescat, quin sedulo satagant, ut omnes monachi intelligant, obedientiam et obsequium erga Sedem Apostolicam Romanam esse velut nostrae religionis fundamentum et characterem; quo a ceteris Orientis nationibus Syri Maronitae se discerni voluerunt. Pretiosissimum itaque hoc maiorum nostrorum depositum custodire summopere nitantur, et omni ope contendant ut tum verbo tum opere tales se esse palam et publice fateantur, quales eos esse oportet, qui officii sui et beneficiorum ab Ecclesiâ Romanâ acceptorum haudquaquam immemores sunt. Et quoniam divino mandato iubemur proximi etiam nostri salutem curare, diligentissime studeant, antiquorum nostrorum patrum, ac praesertim monachorum S. Maronis, qui pro catholicâ religione strenue decertarunt, vestigiis inhaerendo, occasiones captare ad orthodoxae fidei propagationem, et ad profectum nationum ab Ecclesiâ catholicâ dissidentium, inter quas versantur; neve earumdem desperent aut negligant conversionem, sed cum omni charitate et patientiâ, divino adiutorio freti, procurare illam opportune arguendo, increpando, obsecrando nitantur.

Patriarchae Antiocheno.

ii. Honorent quoque, post Summos Romanos Pontifices, matrem suam Antiochenam ecclesiam, et reverendissimum dominum patriarcham, toti nationi Ordinique nostro ab eâdem Romanâ Ecclesiâ praepositum: cui, tamquam patri, peculiari affectu et devotione addicti sint, eiusque decretis et constitutionibus omnibus, quae Fidei Catholicae aut Romanis Pontificibus non adversantur, pareant et obtemperent. Nomen quoque eius post Romanum Pontificem tam in sacrâ liturgiâ quam in divinis officiis de more commemorent. In rebus dubiis et gravibus, quae Ordinem nostrum concernunt, illum consulant. Antequam congregatio generalis fiat, eius benedictio ab abbate generali petatur; postquam facta est, electi abbas generalis et hegumeni ipsum adeant, benedictionem accepturi: si operâ nostrâ in rebus ecclesiasticis aut temporalibus ad sedem patriarcha-

lum Antiochenum spectantibus uti voluerit, promptos se exhibeant. Nullum cum ipso aut reliquis praelatis dissidium habent[1]; neque in rebus, ad eius sive praelatorum auctoritatem pertinentibus, se immisceant, sed meminerint, se illius et praelatorum, in quorum dioecesibus versantur, obsequentissimos filios esse. Si quis huic regulae quoque modo contravenisse compertus fuerit, severissime puniatur.

Et episcopo loci.

III. Post reverendissimum dominum patriarcham, episcopo loci debitum honorem et obsequium deferant, eius quoque nomen in sacris diptycis recitantes. Sacramenta exteris non administrent, neque conciones ad illos habeant, aut catecheses faciant, aut ullum ministerium sacrum publicum obeant ad populum, sine expressâ eius licentiâ.

IV. Episcopos, chorepiscopos, archipresbyteros et parochos, omnesque tam reverendissimi domini patriarchae, quam episcopi ordinarii ecclesiasticos ministros, quo par est, honore prosequantur. In eorum officiis sese ne immisceant, neve sacram ullam functionem cum saecularibus vel erga saeculares exerceant nisi iussu episcopi, et beneplacito parochorum; curam animarum perpetuam monachi ne gerant, neque etiam ad tempus in civitatibus sine licentiâ reverendissimi domini patriarchae et episcopi ordinario: in pagis vero, ac praesertim in locis monasterio contiguis, possunt, si episcopus voluerit, ad tempus supplere absentiam vel defectum parochorum, sacramenta necessaria administrando, concionando, et catecheses faciendo.

De non implicando se in negotiis magnatum.

V. Quomodo autem monachi cum principibus et potestatibus saeculi se gerere debeant, monet Apostolus, inquiens: *Omnis anima potestatibus sublimioribus subdita sit, non solum propter iram, sed etiam propter conscientiam; nec tantum bonis et modestis, sed etiam discolis.* Reddere autem iubemur *omnibus debita; cui tributum, tributum; cui vectigal, vectigal: cui timorem, timorem; cui honorem, honorem.* Si quis igitur principum saecularium contigerit ad nostra monasteria divertere, maxime si fidelis fuerit, omni honore illum prosequantur. In negotiis tamen magnatum nequaquam se ingerant; *nemo enim militans Deo, implicat se negotiis saecularibus*; neque eorum aulas frequentent aut amicitias ambiant; multoque minus eorum operâ aut patrocinio adversus ecclesiasticas potestates utantur. Si quid vero cum illis circa bona temporalia monasteriorum agendum aut transigendum erit, id ab abbate aut oeconomo sic fiat, ut religiosae humilitatis nunquam obliviscatur. Curent denique, quantum fieri poterit, ut monasteriorum fundi possessionesque a tributis et vectigalibus immunes sint.

1 Videtur legendum *habeant* (R. T).

CAP. X. — *De iis, quae observari debent in exigendâ ab abbatibus et reddendâ a monachis ratione conscientiae.*

I. Cum huius regulae finis sit spirituale auxilium monachorum, abbas summopere caveat, ne vitio suo eadem fratribus gravis et intoleranda fiat, atque ab eius observatione paulatim avertantur cum magno suarum animarum atque Ordinis detrimento. In hoc proinde casu se patrem exhibeat, adeout monachus ad ipsum cum filiali fiduciâ recurrere assuescat.

De secreto servando in rebus conscientiam respicientibus.

II. Non est cogendus monachus, ut conscientiam suam abbati aperiat in iis rebus, de quibus confessus est aut confiteri debet apud sacerdotem. Omnia autem, quae abbati in hac materiâ revelantur, intelligat ea sibi sub secreto naturali dicta: quod tamen de iis dumtaxat intelligendum est, quae quis de se ipso suisque defectibus aut tentationibus abbati aperit; quae enim de aliis monachis denunciat, ea sub secretum non cadunt, nisi quoad personam denunciantis.

III. Hoc secretum abbas cautissime servet, nec faciat quidquam ex notitiâ inde habitâ quoad res denunciantis, nisi expressam ab eodem habuerit facultatem. Si quis vero huius secreti fidem quovis modo fregisse convictus fuerit, denuncietur abbati generali, qui delinquentem severe puniet. Hinc abbas vel praefectus rerum spiritualium satagat ut fratres intelligant poenas impositas fractioni praedicti sigilli, ut inde metum omnem deponant, et ad usum huius praxis promptiores reddantur.

iv. In domesticis exhortationibus ab abbate inculcetur tam sanctus et laudabilis mos a sanctis patribus nostris inductus, et alumnis suis maxime commendatus. Item eius necessitas et utilitas non solum ad privatum, sed etiam ad commune bonum spirituale ostendatur.

De aperiendâ abbati conscientiâ.

v. Unusquisque igitur magnâ cum humilitate, sub sigillo secreti naturalis, aut quacumque ratione ei placuerit, totam animam suam abbati manifestam faciat, aperiendo defectus suos, eos praesertim quibus magis gravatur. Quos vero in fratribus suis deprehenderit defectus, eidem abbati revelet, ut congruum remedium aptare possit.

vi. Capita autem, quibus conscientiae propriae ratio reddenda erit, haec fere sunt, ex quibus cum ea retulerit quae ad plenam sui manifestationem dicenda putaverit, petat ab abbate ut se ipsum interrogando iuvet ac suppleat, si quid esse iudicet quòd ad maiorem ipsius monachi profectum opportunum esse videatur:

De quibus rebus reddenda ratio.

Primò: An vivat contentus iuxta suam vocationem, et quomodo se habeat circa vota substantialia religionis.

Secundò: An sentiat aliquas animi perturbationes, tentationes molestas, et de facilitate seu difficultate et modo eis resistendi, et ad quos affectus vel peccata sit magis propensus et incitatus; et quomodo observet quae ex constitutionibus et regulis tum communibus tum officii sui ad ipsum pertinent.

Tertiò: Quomodo rebus spiritualibus sit affectus, quarum virtutum studio praecipue intentus, quantum temporis orationi tribuat, et tum vocali, an potius mentali iuvetur; num in exercitio rerum spiritualium consolationem habeat, an vero contrâ, desolationem et vagationem mentis patiatur; de fructu, quem ex sacrâ communione, confessione et aliis exercitiis spiritualibus percipiat; de mortificationibus, poenitentiis et aliis quae faciunt ad spiritus profectum, et in specie de praeparatione ad iniurias et alia molesta aequo animo ferenda.

Quartò: De fratribus, et quomodo ex eorum conversatione proficiat in Domino, et an alicui sit plus familiaris quam aliis; an aversionem animi sentiat ab aliquo, et an offensus sit in aliquo a quopiam, et quomodo sit affectus erga omnes.

Quintò: Num post ultimam rationem conscientiae, quam reddidit, maiorem aut minorem fructum fecerit.

vii. Quod monachus cum abbate, idem praestare debet abbas cum aliquo ex monachis circa rationem conscientiae propriae reddendam.

Cap. XI. — *De renovatione votorum.*

Quotannis renovanda vota.

i. Ut firmius monastica disciplina retineatur, monachi nostri in die festo sancti patris Antonii die xvii mensis ianuarii vota solemnia quolibet anno renovent hoc modo:

ii. In Congregatione monachorum unâ hebdomadâ ante festum sancti patris nostri Antonii abbas moneat omnes religiosos de futurâ votorum renovatione, ut unusquisque se praeparet ad confessionem sacramentalem in pervigilio festi vel ipso die faciendam, ubi, communione fratrum ac liturgiâ absolutâ, congregentur omnes in locum a saecularibus separatum, in quo abbas faciat brevem adhortationem de votis mox renovandis: deinde cantatis litaniis B. Virginis Mariae, et recitatis secreto oratione dominicâ et salutatione angelicâ, ipse abbas flexis genibus coram altari legat clarâ voce sequentem formulam:

Formula, ac caeremoniae in votorum renovatione.

« Ego N. N. renovo meam professionem monasticam, et promitto Deo omnipotenti, beatissimae Virgini Mariae, sancto patri nostri Antonio, et reverendissimo meo abbati generali N. N. eiusque successoribus obedientiam, paupertatem et castitatem usque ad mortem iuxta regulam et constitutiones nostras. Item promitto, me nullam dignitatem sive in Ordine nostro monastico sive extra ambiturum, vel postulaturum per me ipsum aut per alios, seu acceptaturum, nisi iussu superiorum ».

Si sit abbas generalis, omittat ea verba, *et reverendissimo meo abbati generali, eiusque successoribus*, et loco eorum dicat, *et reverendissimo abbati generali pro tempore existenti*.

Tum surgens abbas ad latus dexterum altaris sedeat: mox alii monachi, iuxta an-

tiquitatem suam in professione, eandem formam renovationis votorum ex cartulâ sive libro in manibus abbatis existente, genuflexi ante ipsum abbatem proferant. Quibus finitis, surgat abbas et omnibus aliis genuflexis, faciat absolutionem, dicens:

Deus misereatur vestri, et dimittat debita vestra, et condonet peccata vestra, et perducat vos ad vitam aeternam.

Respondent: *Amen.*

Abbas: *Benedicat vos omnipotens Deus, Pater, et Filius, et Spiritus Sanctus.*

Respondent: *Amen.*

CAP. XII. — *De monachis infirmis et decedentibus.*

Infirmi primo die confiteri debeant.

I. Cum monachus graviter aegrotare coeperit, statim confiteatur abbati, vel confessario ab eodem deputato, et sacrâ communione reficiatur, servatâ ad hoc horâ magis conveniente, antequam cibum capiat, nisi infirmitas nimium urgeret. Nec ultra unum a gravi infirmitate diem confessio differri poterit, et, si fieri potest, etiam communio. Et statim praesentibus duobus vel tribus monachis debet infirmus abbati vel oeconomo revelare bona omnia, quorum usum habuit, nec in inventario descripta sunt. Alioquin, si, monitus ab abbate, omnia, quae supra dicta sunt, facere detrectaverit, atque illum mori contigerit, ecclesiasticâ sepulturâ privetur et suffragiis divinis. Si vero temporalium bonorum administrationem habuerit, postquam coeperit graviter aegrotare, et maxime si nulla sit spes salutis, abbas cum duobus aut tribus testibus monachis omnia illius repositoria visitet, et faciat debitum inventarium. Sique necessitas postulaverit, eius ministerium alteri tradat, donec infirmus convalescat vel moriatur. Idem de abbate infirmo dicendum, sive abbas monasterii sit, sive hegumenus, sive etiam abbas generalis. Quaecumque autem in cellâ monachi post eius obitum reperta fuerint, monasterio applicentur.

Ac bona sua omnia abbati revelare.

De infirmorum curâ.

II. Diligens cura infirmorum habeatur, eisque, secundum infirmitatis indigentiam, et secundum medicorum consilium, provideatur de omnibus necessariis; et aliquis religiosus ac pius monachus, non aliunde occupatus, eis specialiter assignetur, qui sciat, possit et debeat ministrare. Cumque horas canonicas gravati morbo per se ipsos recitare non possint, tunc, si sustinere possunt, dicantur coram eis ab aliquo.

III. In quolibet monasterio, ubi commode fieri poterit, segregetur locus pro infirmis, etiam cum oratorio ubi singulis diebus missa celebretur, si quis sit infirmus qui eam audire possit.

IV. Item in ecclesiâ monasterii decenter et honeste conservetur sacrosancta Eucharistia pro monachis et familiaribus nostris, in casu necessitatis eis porrigenda.

V. Item oleo benedicto infirmum ungat abbas vel eius vicarius iuxta ritum sacrae lampadis sive extremae Unctionis. Et habeantur in quolibet monasterio libri rituales tam pro Eucharistiae administratione, quam pro extremâ Unctione, et pro commendatione animae, et exequiis.

VI. Nullus monachorum permittatur uti scientiâ medicinae tam pro monachis quam pro saecularibus, nisi in dictâ scientiâ sit sufficienter instructus, et dispensationem a legitimis superioribus habeat: idque sine periculo et scandalo, et sine mercede, sed ex solâ charitate faciat.

Pro defunctis exequia et orationes.

VII. Abbas monasterii obitum cuiusque monachi in suo monasterio decedentis sine dilatione abbati generali et abbatibus caeterorum monasteriorum denunciet per epistolam encyclicam, ut pro mortuo fiant suffragia: nempe, in monasterio, in quo monachus obierit, fiant exequiae more solito, et missa solemnis, et unusquisque sacerdos dicat tres missas, et quilibet non sacerdos ter psalterium orationum dominicarum et salutationum angelicarum, item dicatur pro eo missa solemnis in die quadragesimo obitus et in anniversario: in reliquis vero monasteriis una missa dicatur a quolibet sacerdote, et unum psalterium orationum dominicarum et salutationum angelicarum a non sacerdote. Pro abbate vero generali, et unoquoque ex quatuor hegumenis, idem fiat in toto Ordine quod fit in monasterio in quo monachus moritur: idque intelligendum est de illis etiam, qui aliquando munere

abbatis generalis et hegumenorum functi sunt, etiamsi tales non fuerint cum mortui sint. Hunc autem missarum et orationum numerum, quem supra expressimus, augere vel diminuere poterit congregatio generalis pro maiori vel minori monachorum numero.

Exequiae pro Romano Pontifice, patriarcha et episcopo.

VIII. Auditâ morte summi Romani Pontificis vel reverendissimi domini patriarchae nostri, fiant exequiae solemnes in singulis monasteriis, ut unisquisque sacerdos dicat unam missam, et non sacerdos centum quinquaginta *Pater noster* et *Ave Maria*, quod est integrum psalterium precum. Idem fiat pro episcopo in monasteriis, quae in eius dioecesi sunt, et pro benefactoribus insignibus in monasterio cui benefecerunt.

IX. In omnibus coemeteriis nostris monachi a saecularibus semoti sepeliantur in habitu, quem gessere, sive professorum vel novitiorum.

Anniversaria.

X. Bis in anno fiat commemoratio pro omnibus monachis defunctis nostri Ordinis: bis quoque pro parentibus, affinibus et amicis monachorum, et pro omnibus, qui in coemeteriis nostri Ordinis sepulti sunt; et bis pro benefactoribus, et pro illis qui litteras fraternitatis Ordinis nostri habuerunt. Semel scilicet mense novembri, et semel ante initium ieiunii quadragesimalis. In utrâque commemoratione dicatur in unoquoque monasterio missa solemnis, et quilibet sacerdos dicat unam missam, et non sacerdos psalterium precum.

CAP. XIII. — *De eremitis et inclusis.*

Vitam eremiticam ducere cuique professo conceditur.

I. Quoniam patres nostri non modo coenobiticam vitam, sed etiam eremiticam coluere, nobisque tradidere; ideo vestigiis eorum inhaerentes, decernimus, fas esse unicuique monacho professo, post exactum tamen a professione monasticâ quinquennium, et petitâ prius obtentâque ab abbate licentiâ, in cellam a communi aliorum monachorum consortio semotam, claustro tamen munitam, secedere ad tempus vel in perpetuum, prout ipsi abbati et congregationi monachorum visum fuerit; ubi orationi et spiritualibus exercitationibus vacet; et, si firmo corpore fuerit, agellus ei colendus tradatur, vel illud manuum opus exerceat, quod utile fuerit et conveniens. Probet autem abbas spiritum monachi, antequam illi dictam licentiam concedat, ne quid diabolicae fraudis in huiusmodi secessu subrepat.

II. Minus quam duo non sint apud monasterium eremitae, iique in duabus cellis separatis, neque plus quam tres, in totidem cellis. Quod si monasterium frequens sit, et voluerint plures quam tres monachi vitam eremiticam colere, tunc bini bini eremitae separatim ab aliis in suâ quisque cellâ manebunt; et alter alteri eremita ministrabit in rebus spiritualibus et temporalibus, eâdem omnino ratione, quae a regulâ et constitutionibus praescribitur coenobitis erga socios; idque, si ambo vel unus eorum sacerdos fuerit; nam sacram liturgiam et sacramenta confessionis et communionis eodem modo in oratorio privato frequentabunt, quo frequentantur a monachis in ecclesiâ monasterii. Si vero ambo non sacerdotes fuerint, id praestare debebunt in ecclesiâ monasterii, ad quam pro rebus spiritualibus convenient certis horis, certisque diebus; tum ad cellas suas abibunt. In festo autem Pascatis Resurrectionis, et in festo Nativitatis Domini, debent omnes eremitae, tam sacerdotes quam non sacerdotes, ad ecclesiam monasterii accedere, ibique divinum officium cum monachis celebrare, et missam dicere vel audire; tum, si voluerint, poterunt in communi refectorio cibum sumere; alioquin, peractis divinis officiis et salutato abbate, in cellas suas pergent.

III. Curet abbas monasterii, quae circa illos aguntur, perspecta habere, et invigilet, ne praetextu eremiticae vitae otio se dent, aut aliud faciant, quam quod huiusmodi institutum postulat. Assignet praeterea unum ex monasterio, qui temporibus suis victum, potum, vestitum et omnia necessaria inclusis sive eremitis subministret.

IV. Semel in anno per decem aut octo dies tenentur monachi omnes in cellas suas a communi aliorum consortio secedere, et spiritualibus exercitationibus vacare: idque sive ante Nativitatem Domini sive ante do-

minicam Palmarum. Provideat autem abbas, ut recessus huiusmodi inter monachos sic distribuatur, ut nullum vitae communi aut necessariis monasterii ministeriis detrimentum inferatur.

CAP. XIV. — *De monialibus.*

Monialium cura penes abbatem generalem.

I. Monialium curam Ordo noster non suscipiat, nisi de consensu reverendissimi domini patriarchae et episcopi dioecesani in scriptis habendo; eoque habito, regimen earum ad abbatem generalem immediate pertinebit, qui ad illarum post reverendissimum dominum patriarcham et episcopum visitator ordinarius erit, et gubernator et director; et ad eum spectabit eis providere de patribus spiritualibus seu confessariis, tam ordinariis quam extraordinariis; et ipse etiam poterit earum confessiones per se ipsum audire, si voluerit, et visitatorem aliquem ex monachis nostrae Congregationis substituere, si impeditus fuerit.

II. Si plura fuerint monialium monasteria, nullam ab invicem dependentiam habebunt, nec unius abbatissa alteri praeesse poterit, sed unumquodque a suâ abbatissâ administrabitur, et omnibus abbatissis praeerit abbas generalis, ut modo dictum est. Poterunt tamen moniales ex uno monasterio in aliud ob urgentem necessitatem transferri, modo adsit consensus duarum saltem partium monialium ad quas transfertur, et episcopi illius loci.

III. Nulla virgo a parentibus aut aliis coacta vel seducta recipiatur in monasterio, nullaque habitu monialium induatur absque licentia abbatis generalis, et nisi ex consensu seu suffragiis plusquam medietatis monialium. Habeat autem eas omnes respective conditiones quae in novitiis monachis iuxta constitutiones nostras requiruntur. Sitque sexdecim annos nata cum novitiatum incipit, neque annum aetatis quadragesimum quintum excedat. Profiteri autem non poterit ante completum biennium novitiatus. Si qua vero novitia in aetate legitimâ constituta, probationis anno nondum expleto, ob infirmitatem ab hoc saeculo migratura, pro consolatione animae suae ad habitum professarum admitti desideraverit, coram abbatissâ et monialibus ab abbate generali vel ex eius commissione ab aliquo sacerdote monacho admitti poterit ad probationem faciendam.

IV. Non multiplicentur novitiae vel moniales ultra numerum earum, quae ex redditibus propriis monasterii vel ex consuetis eleemosynis commode possint sustentari. Nihil vero pro earum receptione in novitiatu vel professione a monasterio exigatur, excepto vestitu novitiarum; et quando vestiendae erunt habitu novitiarum vel habitu professarum, id fiat in ecclesiâ monasterii coram abbatissâ et monialibus in manibus abbatis generalis, praevio consensu episcopi, vel in manibus ipsius episcopi, monito prius abbate generali.

V. Velum consecrationis nulli monialium detur, nisi ab episcopo, idque virginibus quidem anno aetatis quadragesimo. Viduis vero anno sexagesimo; nec nisi expletis saltem quinque annis post emissam professionem. Sic autem velatae reliquis non velatis, exceptâ abbatissâ, praecedant, et veli formâ distinguantur.

De abbatissae electione.

VI. In electione abbatissae omniumque officialium, moniales professae, quae duos integros post professionem annos in monasterio egerunt, suffragia ferant coram abbate generali vel eius substituto, et coram eo cui de iure competit. Et quoad aetatem eligendae, servetur dispositio iuris canonici: eaque debet esse, quae annos saltem quinque post emissam professionem in monasterio laudabiliter vixerit. Reliquae vero officiales, post exactam a professione biennium, omnium officiorum capaces sunt.

Quodlibet monialium officium triennium non excedat.

VII. Nulla abbatissa vel officialis ultra triennium in eâdem dignitate vel officio manere potest aut confirmari, nisi a dignitate vel officio per integrum triennium vacaverit, nisi necessitas ad petendam dispensationem a reverendissimo domino patriarcha coëgerit: nullaque monialis succedere poterit in eodem officio alteri sorori germanae, neque in electionibus officialium, praeter duas sorores, tertia vel quarta suffragium habere potest.

VIII. Moniales omnes vitam communem

servent, omni vitio proprietatis penitus ablato. Curet proinde abbatissa, ut omnibus de necessario victu, vestitu, ceterisque aequaliter et sine ullâ distinctione provideatur.

Quoad spiritualia exercitia, ad eadem teneantur moniales, ad quae monachi.

IX. Quoad orationem vocalem et mentalem, et sacramenta confessionis et communionis, et quoad missam audiendam, rationem reddendae conscientiae, silentium, lectionem ad mensam, et ceteras regulas sive constitutiones, omnia observentur a monialibus, quae monachis praescripta sunt: debeant enim in choro temporibus suis horas canonicas cantare, abbatissâ seu vicariâ praesidente; orationi mentali per semihoram in die vacare; peccata sua sacerdoti designato semel quavis hebdomadâ confiteri; Eucharistiam diebus dominicis et festis suscipere; missam quotidie audire; feriâ sextâ et quartâ post vespertinum officium in cellam suam secedentes, manibus in crucis figuram extensis, psalmum *Miserere* quinquies recitare; non tamen abbatissae, sed sacerdoti confessario rationem conscientiae suae reddere, idque satis erit si semel in hebdomadâ fiat; silentium in ecclesiâ, in mensâ, et a completorio ad tertiam horam diei sequentis diligenter observare; in communi mensâ lectionem libri spiritualis recitare; omnes denique regulas et constitutiones observare, quae earum sexui et statui non repugnant.

X. Operi quoque manuum assuescant, quod nimirum monasterio et sororibus utile sit; officia autem pro monialium viribus abbatissa et sorores in electione officialium sic distribuant, ut quae nimium laboriosa sunt, ter vel quater in anno mutare possint et debeant; alioquin abbas generalis, si quae oriantur contentiones vel murmurationes inter sorores de gravaminibus officiorum, auctoritate suâ providere poterit, omniaque officia praeter abbatissae solius dignitatem mutare; abbatissam autem neque sorores omnes, neque abbas generalis ante expletum triennium deponere poterit absque episcopi aut reverendissimi domini patriarchae licentiâ.

De confessario.

XI. Confessarius monialium eligatur ab abbate generali, qui sit sacerdos gravis, bonae famae et provectae aetatis, nec audeat ingredi earum monasterium, nisi urgente necessitate, et ob gravem alicuius infirmitatem, et nunquam solus, sed cum socio, viro probo et maturae aetatis, qui ab eius latere non recedat, itaut semper alter ab altero videatur; nec ingrediatur, nisi cum stolâ super habitum monasticum, nec aliquam monialem visitet aut alloquatur, sed ab abbatissâ vel eius vicariâ, una cum duabus aliis monialibus, ducatur cum socio ad cellam eius, quae peccata sua confiteri vel sacramenta eucharistiae et extremae unctionis recipere debet. Reliqua sacramenta a proprio confessario recipiant in ecclesiâ monasterii; curandumque, ut inducatur receptus mos, ubi necdum inductus est, ut nimirum moniales ex patente ad hunc dumtaxat finem fenestrellâ communicent, quae, peractâ communione, claudenda erit, clavisque ab abbatissâ custodienda. Confiteantur autem per interpositas crates; horas vero canonicas ex choro decantent cratibus munito.

XII. Curabit abbas generalis, ut quovis triennio confessarius ordinarius mutetur, et alter in eius locum succedat. Quolibet autem anno ipsis monialibus extraordinarius confessarius quater exhibeatur, qui omnium confessiones audire possit.

XIII. Nisi in monasterio sint, quae alias moniales legere, scribere et horas canonicas cantare, docere possint, ipse confessarius, extra ostium monasterii sedens, id praestare poterit, quatuor saltem monialibus praesentibus.

Quibus casibus ut de monasterio egrediantur permittendum.

XIV. Etsi curandum sit ut moniales extra septa monasterii nunquam egrediantur, quia tamen id ubique commode obtineri non potest, curent saltem ut ad possessiones monasterio contiguas, ad quas pro necessitatibus monasterii exire coguntur, nisi binae, ternae aut quaternae non procedant, nec ullum virum quovis praetextu ibi versari, vagari, aut illinc transire permittant; idque abbas generalis et confessarius ab ipso deputatus, qui in loco a monialibus prorsus separato et aliquantulum remoto domicilium cum socio habebit, apud episcopum et reverendissimum dominum pa-

triarcham diligenter provideat. Si quid vero in dictis possessionibus aut etiam intra monasterium faciendum erit, quod operarum ministerium requirat, id praesente confessario cum socio et semotis monialibus fiat. Ad visitandas autem vicinas saecularium vel monachorum ecclesias, vel quaslibet ecclesiasticas aut saeculares personas, e monasterio exire nullatenus permittantur, nisi parentes sint, vel affines usque ad tertium gradum, quos graviter decumbere contigerit; ad illos enim, si in vicinia habitent, accedere poterunt, modo tamen sint ternae vel quaternae, nec ibi prandeant, aut cenent, aut pernoctent.

De visitatione. xv. Semel in anno, per se ipsum vel per substitutum sacerdotem monachum, abbas generalis visitet monasterium monialium, et inquirat de observantiâ monasticâ deque ceteris quae ad moniales monasteriumque spectant. Caveat tamen, quoad fieri poterit, ingressum monasterii, idque nisi urgente causâ non fictâ; sique fecerit, unum vel duos socios secum testes adhibeat.

xvi. Nullus ex monachis, etiamsi hegumenus vel abbas fuerit, praeter eos qui ab abbate generali ad regimen spirituale monialium deputati sunt, poterit ad monasterium earum accedere, vel missam in earum ecclesiâ audire aut celebrare, vel illas alloqui aut ad eas scribere, sive litteras et munera ab iis accipere, sub poenâ gravis culpae; neque moniales possunt ad quemquam monachum, praeter abbatem generalem et confessarium actualem, litteras scribere aut ad colloquium admittere. Quaecumque in hoc deliquisse deprehensae fuerint, severe puniantur.

Pars tertia.

Cap. I. — *De communi regulâ abbatum et superiorum.*

Superiorum officium. i. Cum abbatum, eorumque omnium qui ad regimen aliquod in nostro Ordine assumuntur, officium sit commune totius Ordinis bonum procurare, nec vires eorum ad tantum onus ferendum sufficere certum sit, in primis divinam opem ipsi implorare non desinant, idque potissimum facient cum necessitas occurrerit. Deinde noverint, se ad laborem et sollicitudinem magis, quam ad honorem assumptos esse, meminerintque se exemplo bonorum operum debere fratribus praeire. Communes itaque regulas ipsi accurate servent, et particularia in cibo, indumentis et aliarum rerum usu, quantum fieri potest, devitent.

ii. Calleant rationes officii sui, et ex frequenti constitutionum tam privatarum suarum quam communium, aliorumque officialium sibi subiectorum, lectione intelligant, non temere et pro suo arbitrio rem sibi agendam esse, sed ex praescripto regulae, constitutionum et receptarum consuetudinum regendum Ordinem fratresque gubernandos. Quare receptos mores, et a superioribus vel decessoribus suis approbatos, servent ac servari faciant, nec mutare vel abrogare valeant, inconsultâ superiore potestate; ipsi vero nullos, nisi superiore approbante, introducant.

iii. Caveant, ne familiaritate atque indulgentiâ cum quibusdam alios offendant, aut occasionem offensionis quoquo modo in hac parte praebeant; neque alienum ab aliquo animum ostendant, sed erga omnes aequaliter et sine personarum acceptione se gerant.

iv. Dent operam, ut omnibus fratribus cum omni sollicitudine invigilent, eosdemque ab iis, quae nocere possint, domi et foris defendant, tum praeveniendo, tum etiam, si quid mali acciderit, remedium adhibendo, itaut in omnibus honori et famae tum fratrum singulorum tum Ordinis totius consulatur.

v. Efficiant ut secum, vel cum aliis a se deputatis, de propriâ conscientiâ statis temporibus fratres tractatum habeant, nec spiritualium collationum consuetudinem negligant, sed crebro et magnâ cum charitatis significatione alloquantur subditos, eorumque necessitatibus non corporis tantum, sed multo etiam magis animae, paterno affectu prospiciant. Quem vero intelligent gravi aliquâ tentatione pulsari, eius peculiarem curam non solum per se, sed etiam, si necesse fuerit, per alios gerant; caveantque,

ne remedium differendo, difficiliorem morbi curationem faciant.

vi. Quamvis in virtute obedientiae iubere possint, nonnisi rarissime et gravi urgente causâ id faciant.

De correctionibus et poenitentiis adhibendis.

vii. In correctionibus et poenitentiis iniungendis caveant iracundiae aut alterius pravae affectionis speciem; sed personarum dispositionem considerent, aedificationis universalis et particularis illarum rationem habentes. Nisi autem prudentia rebus particularibus adhibenda aliud dictaverit, in correctionibus procedendum erit hoc ordine, ut qui peccant, primo in charitate et dulcedine admoneantur; secundo in charitate quidem, sed eo tamen modo, ut eis confusio et robur iniiciatur; tertio, amori ea quae timorem incutiant, si opus erit, adiiciantur. De publicis vero defectibus publica debet esse poenitentia.

viii. Sic regimini aliorum tum spirituali tum etiam temporali incumbant, ut nihil de virtutum exercitationibus, propriaeque salutis curâ remittant. Omnia igitur, quae ad religiosam perfectionem spectant, monachisque erga abbates et superiores exercenda praecipiuntur, ut puta reddendae conscientiae ratio, recessus a communi aliorum consortio per aliquot dies spiritualium meditationum causâ, et cetera huiusmodi; ea ab ipsis abbatibus et superioribus facienda intelliguntur.

Cap. II. — *De regimine et de ordine atque praeeminentiâ abbatum.*

i. Cum dudum, Dei favente gratiâ, ex plurium monasteriorum Ordinis sancti patris nostri Antonii unione Congregatio nostra in Domino coaluerit, cumque in omni bene constituto hominum coetu necesse sit esse aliquem, vel etiam plures, qui boni universalis curam gerant, praeter eos qui certis provinciis et particularibus monasteriis praesunt, eligendus est abbas generalis, qui hunc sibi finem constituat ut universa Congregatio monachorom bene gubernetur, conservetur et augeatur.

ii. Quare potestas abbatis generalis summa erit, et ad omnes et per omnia pro sacrorum canonum dispositione nostrarumque constitutionum praescripto extendatur.

iii. Is porro ad triennium instituendus est, quo expleto, nisi a congregatione generali ad alterum triennium confirmetur, officium continuo dimittat. Abbas generale ad triennium instituendus.

iv. In subsidium vero regiminis generali abbati, in eam quam diximus amplitudinem, commissi, eligendi erunt in congregatione generali quatuor hegumeni, quorum officium pariter ad triennium durabit, nisi ab eâdem congregatione generali ad alterum triennium confirmentur. Eligendi quatuor hegumeni.

v. Singulis autem provinciis et monasteriis, abbates praeficiantur, quorum potestas etiam expleto ut supra triennio cessabit. Abbates monasteriorum.

vi. Quamobrem quolibet triennio congregatio generalis cogenda est, ad quam vocandi ab abbate generali erunt, praeter quatuor hegumenos supramemoratos, omnium provinciarum et monasteriorum abbates, atque officiales maiores, et quotquot officio generalis, hegumeni et abbatis defuncti sunt, modo non fuerint ob aliquos defectus depositi. Quolibet triennio generalis cogenda congregatio.

vii. Huius generalis congregationis potestas in Ordine nostro suprema est, generalemque abbatem et hegumenos confirmare, atque etiam, si opus fuerit, deponere potest.

viii. Congregatio hegumenorum singulis saltem semestribus ab abbate generali et quatuor hegumenis habeatur, eiusque potestas omnes et omnia contineat, salvis tamen generalis congregationis decretis. Congregatio hegumenorum.

ix. Quolibet anno congregatio provinciae ab abbate eiusdem provinciae et reliquis abbatibus monasteriorum subiectorum [1], eiusque potestas in provinciâ summa est, salvis decretis abbatis generalis et congregationum supramemoratarum. Congregatio provinciae.

x. Quolibet saltem mense congregatio monachorum ab abbate monasterii et sacerdotibus professis, quos abbas generalis ei consultores assignaverit, fiat, eiusque potestas in monasterio summa est, salvis decretis congregationum antedictarum, iisque omnibus, quae abbas generalis vel abbas provinciae ordinaverint. Congregatio monachorum.

1 Supple *habeatur* vel *fiat* (R. T.).

XI. Praeeminentia abbatis generalis excedit omnes aliorum officialium gradus, itaut ceteris omnibus et loco et ordine praecedat. Post hunc, quatuor hegumeni pro suâ quisque electionis prioritate, si presbyteri omnes sint, vel dignitate, si quis eorum presbyter et alius non presbyter sit, primum in consessibus et suffragiis ferendis locum tenent; secundum [1] hegumenos vero abbates provinciarum, deinde abbates monasteriorum iuxta uniuscuiusque monasterii dignitatem; tum ii, qui officio abbatum vel hegumenorum defuncti sunt, eodem ordine, ut supra; demum monachi professi, servatâ inter eos sacerdotii dignitate et professionis prioritate.

XII. Si quando autem contigerit ut eligatur vicarius abbatum aut hegumenorum, is locum illius tenebit, cuius vicariam potestatem gerit, ut puta vicarius abbatis generalis primum locum ante omnes hegumenos; et sic de vicario hegumenorum et abbatum provinciarum atque monasteriorum. Reliquorum vero officiorum, ut secretarii congregationum antedictarum, socii abbatum vel hegumenorum, procuratoris generalis, aut provinciae sive monasterii, et reliquorum, non alia ratio habebitur, quam prioritatis sacerdotii et professionis.

Cap. III. — *De abbate generali.*

Abbas generalis a toto Ordine eligendus.

I. Abbas generalis, cum totius Ordinis curam habere debeat, a toto Ordine in congregatione generali eligendus erit. Is autem ex eorum numero esse debet, qui diu in Ordine et laudabiliter vixisse perspecti sunt; cui proinde nec desit eximia probitas, nec amor erga Ordinem, nec idonea doctrina, nec ad sustinendum tantum onus animi corporisque firmitas: qui demum nullum ex iis impedimentis habeat, quae infra cap. *De electionibus* recensentur.

Quae sit eius auctoritas.

II. Cum vero canonice electus, et fuerit in suâ dignitate legitime confirmatus, omnimodam potestatem habet in Ordine nostro ad normam regulae et constitutionum.

Ad eius itaque auctoritatem pertinet:

Primo, praeesse toti Ordini, hegumenis, abbatibus et monachis omnibus, nisi quando in eâdem congregatione generali de ipsius causâ pertractandum sit, ut infra de depositionibus abbatum dicetur;

Secundo, in omni congregatione, etiam generali, suffragium abbatis generalis habet praerogativam praelationis et praecedentiae, ubi suffragia fuerint paria;

Tertio, per se vel per alium potest praesidere omnibus congregationibus, visitare omnia monasteria, et quemlibet monachum de provinciâ ad provinciam, vel de monasterio ad monasterium transferre, exceptis hegumenis et abbatibus, omnibusque officialibus, qui in congregatione generali aut hegumenorum instituti sunt, quos ab uno loco in alium transferre non poterit inconsultâ congregatione hegumenorum;

Quarto, per se vel per abbates provinciae aut monasteriorum ad habitum recipere potest qui ad institutum idonei videbuntur; potest etiam eosdem dimittere, si factâ probatione minus idonei reperti fuerint;

Quinto, ab omnibus abbatibus sive provinciarum sive monasteriorum, eorumque vicariis aut procuratoribus, ceterisque officialibus, potest rationes exigere, sibi vel aliis reddendas, de commisso illis officio aut regimine tum spirituali tum temporali;

Sexto, audire potest ac decidere causas omnium abbatum aut monachorum ad se appellantium a gravamine superiorum vel aequalium vel inferiorum;

Septimo, consultâ congregatione hegumenorum, recipere potest ad Ordinem omnes monachos fugitivos sive apostatas, et tam cum illis quam cum aliis monachis, qui contra regulam sive constitutiones quocumque modo peccaverint, misericorditer dispensare super poenitentiis, sive partem poenitentiae sive totam etiam remittendo, prout ad eorum salutem conducere in Domino iudicaverit; potest etiam poenitentias, quae ad satisfactionem quorumcumque defectuum convenire videbuntur, iniungere, habitâ ratione personarum et aliarum circumstantiarum, quarum consideratio eius charitati, cum prudentiâ coniunctae, committitur, ita ut rectitudinem et severitatem cum benignitate et consuetudine misceat, eo modo se

1 Videtur deesse praeposit. *post* (R. T.).

gerendo, ut, etiam qui corripiuntur, hoc ipsum agnoscere faterique compellantur;

Octavo, potest locum et vocem his, qui amiserunt, restituere, et inhabiles habilitare ad officia et gradus, nisi commiserint tales culpas, aut defectus tales haberent, quorum dispensatio per constitutiones congregationi generali et hegumenorum, aut per sacros canones episcopo vel reverendissimo domino patriarchae reservetur;

Nono, potest congregationem generalem, etiam ante praescriptum tempus, convocare ex causâ rationabili, vel post exactum terminum differre in aliud tempus usque ad biennium vel triennium, consultis tamen hegumenis, et habitâ facultate a reverendissimo domino patriarcha. Item dicendum de congregatione hegumenorum, quam ipse solus convocare potest, quoties de rebus agendum est illius auctoritatem exigentibus.

Facultas constituendi procuratorem.

Decimo, potest constituere et destituere, quando videbitur sibi expedire, procuratorem apud Sedem Apostolicam Romanam, et alterum apud sedem Antiochenam, qui causas Ordinis nostri nomine ipsius abbatis generalis pertractet;

De vicarii generalis electione et officio.

Undecimo, potest etiam et debet vicarium suum generalem nominare et eligere, qui ipsius e vivis erepti vel legitime impediti vices gerat, tum in regimine totius Ordinis, tum in congregatione hegumenorum, aut etiam generali, usque ad novi abbatis electionem: is autem vicarius semper debet esse primus ex quatuor hegumenis; cumque contigerit, abbatem generalem ut supra e vivis decedere aut legitime impediri, tunc hegumenis ipsis fas esto quintum hegumenum eligendi, qui locum quarti tenebit, cum primus, ut dictum est, tamquam abbatis generalis vicarius habendus sit;

Facultates abbatis generalis circa res monasteriorum.

Duodecimo, penes abbatem generalem est omnis facultas agendi quosvis contractus emptionis aut venditionis quorumlibet bonorum temporalium, tam mobilium quam immobilium, omnium monasteriorum in eorumdem utilitatem et bonum; item, nova si offerantur monasteria, acceptare ex consilio hegumenorum et consensu episcopi ac reverendissimi domini patriarchae; alienare autem, aut omnino dissolvere monasteria non poterit, sed tantum ad tempus suspendere, constituto prius oeconomo, idque de consensu congregationis hegumenorum. De iis vero, quae Ordini nostro relinquuntur, si dominus certum monasterium aut determinatum pium opus non designaverit, poterit abbas generalis disponere, prout expedire ad communem Ordinis utilitatem iudicaverit;

Constitutiones interpretandi, dispensandi ab earum observantiâ.

Decimotertio, sicut ad abbatem generalem pertinet ut Ordinis constitutiones ubique servandas curet, ita ad eumdem spectat non modo easdem constitutiones interpretari, quando dubium aliquod occurrerit, sed etiam, ubi opus est, in iis quae accidunt, ex iustâ et legitimâ causâ cum aliquibus dispensare, regulae finem intuendo, qui alius non est quam maius Dei obsequium, et illorum, qui hoc institutum susceperunt, utilitas et profectus. Non est autem censendum, eum dispensare, nisi expressam constitutionum mentionem faciat in quibus dispensat. Non potest tamen constitutiones in congregatione generali iam approbatas omnino abrogare aut irritare;

Absolvendi monachos a censuris.

Decimoquarto, sicut potest abbas generalis nostri Ordinis monachos ex legitimâ causa vinculis censurarum ligare, ita plenam facultatem habet eosdem absolvendi ab omnibus censuris contractis post ingressum religionis, dummodo casus non sint reservati episcopo aut reverendissimo domino patriarchae, quorum notam apud se descriptam habebit, ut sciat limites suae potestatis tam quoad absolutionem a censuris, quam quoad dispensationem in irregularitate;

Reservandi sibi casus.

Decimoquinto, potest casus aliquos in toto Ordine sibi et abbatibus provinciarum aut monasteriorum reservare, a quibus deputati ad audiendas monachorum confessiones, nisi habitâ ab ipso aut abbatibus licentiâ, absolvere nequeant. Illos tamen debet in notâ expressos et in congregatione hegumenorum approbatos monachis significare;

Officia, munia que distribuendi.

Decimosexto, cum abbas generalis talenta hominibus nostri Ordinis donata co-

praescere debeat, officia magistrorum, praedicatorum, confessariorum et alia huiusmodi per se distribuere potest, aut abbatibus provinciarum sive monasteriorum distribuenda committere. Ad hunc autem finem curet per abbates provinciarum et monasteriorum certior reddi de statu omnium monachorum bis saltem in anno: item de numero et qualitatibus monachorum. Etsi vero aliis inferioribus abbatibus suam facultatem communicet, poterit tamen approbare vel rescindere quod illi fecerint, et in omnibus quod videbitur constituere, et semper ei obedientiam ac reverentiam ab omnibus praestari opportebit;

Denique potest abbas generalis omnia et singula in toto Ordine facere, quae abbates provinciarum et monasteriorum in suis provinciis et monasteriis; et insuper omnia illa quae ei per constitutiones reservantur.

Quid per eumdem praestandum.

III. Ut officio suo abbas generalis rite fungatur, debet:

Primo, statim atque electus sit, litteras ad omnia monasteria mittere, quibus monachos ad regulae constitutionumque observationem sedulo cohortetur.

Secundo, semel quolibet anno monasteria omnia, saltem viciniora, per se ipsum, remotiora vero per se vel per vicarium visitet, adiuncto ei uno ex monachis maxime idoneis, acceptoque prius ab illis iuramento de servandâ iustitiâ et secreto visitationis, quam postea subscriptione propriâ firmatam, sigilloque munitam, ad se transmittant, vel personaliter accedentes exhibeant.

Tertio, habeat apud se omnia documenta quae ad Ordinem spectant; catalogum itidem omnium monasteriorum cum suis redditibus et oneribus, et alterum personarum omnium quae in quovis monasterio versantur, ubi eorum nomina et qualitates scribantur, itaut omnia perspecta habeat, tuteque providere possit, quae ad gloriam divinam pertinere iudicaverit.

Quarto, rescribere quidem ad abbatem, qui ordo tenendus sit in singulis negotiis rebusque dubiis in quovis monasterio, ad abbatem generalem spectat; sed executionem ordinariis officialibus demandabit. Intelligat itaque rebus universalibus sibi vacandum esse, quas solus ipse obire potest, ita tamen, ut de gravioribus particularibus certior fieri curet. Non solum autem ad res particulares, ut dictum est, ministris opus habet, sed etiam ad universales; quamobrem hegumenos frequenter consulat, eorumque congregationem in rebus magni momenti semper convocet. In eo vero monasterio, in quo residet, curabit habere apud se viros graves et instituti peritos, quibuscum conferre de rebus occurrentibus possit.

Quinto, a congregatione generali eligendum erit monasterium, in quo abbatis generalis et hegumenorum ordinaria fit residentia. Ab illo autem, nisi ex legitimâ causâ, abesse non poterit, nec residentiam in aliud monasterium transferre, inconsultâ congregatione hegumenorum. Nullius vero monasterii ordinarium regimen per seipsum exercebit abbas generalis, sed si contigerit ipsum in aliquo monasterio moram trahere quod abbate ordinario destitutum sit, illud per substitutum vicarium regere poterit usque ad novi abbatis electionem in congregatione hegumenorum vel generali faciendam. Et sicut ipse non debet abbates ordinarios a regimine monasteriorum impedire, aut in illo sese immiscere, ita abbates ordinarii debent reverentiam et obedientiam generali abbati in suis monasteriis commoranti exhibere, nihilque ipso inconsulto agere.

Sexto, ab omni fastu et pompâ abstineat, tam intra monasterii septâ quam extra, nec praeter unum aut duos socios secum habeat, cum e monasterio egreditur, nisi aliud necessitas suadeat.

Septimo, monachos in suis gravaminibus ad se recurrentes benigne excipiat et patienter audiat. Caveat tamen, ne inde ansam accipiant superiores contemnendi, sed potius curam omnem adhibeat, ut subditi superioribus amorem ac reverentiam exhibeant.

Octavo, si contigat aliquid a Summo Pontifice, sive a reverendissimo patriarcha decerni circa monachos nostros, curet illud

diligenter promulgari et observari. Utriusque etiam favorem et protectionem Ordini nostro conciliari studeat; quod idem praestet cum episcopis locorum ordinariis, atque magistratibus laicis, in quorum ditione monasteria nostra sita sunt.

Cap. IV. — *De hegumenis.*

Hegumenorum quod sit officium.

I. Hegumeni quatuor in congregatione generali eligendi sunt, qui abbatem generalem in gubernatione totius Ordinis adiuvent.

Ad hegumenorum vero auctoritatem pertinet:

Primo, ut in omni congregatione et extra congregationem primum locum post abbatem generalem teneant;

Secundo, in omnibus negotiis decidendis, ad suam et ad generalem congregationem devolutis, sententiam definitivam post abbatem generalem ferunt;

Tertio, unà cum abbate generali omnes abbates tum provinciarum tum monasteriorum constituunt, et, si opus fuerit, destituunt, vel loco abbatum defunctorum alios substituunt: idem dicendum, si quis hegumenorum obierit; possunt enim eius loco alium eligere cum abbate generali;

Quarto, cum eodem abbate generali, aut eo e vivis erepto vel legitime impedito, soli possunt quintum hegumenum eligere, qui locum quarti teneat in eo casu, quo primus hegumenus, tamquam vicarius, abbate generali legitime impedito aut defuncto, toti Ordini praeesse debebit usque ad novi abbatis generalis electionem; quam, si expedire visum fuerit, possunt etiam differre, donec triennium expleatur, quo generalis congregatio convocanda erit. Sic etiam possunt vicarium hegumeni deputare, si contigerit illum ex legitimâ causâ ab officii sui executione impediri;

Quinto, possunt generalem congregationem convocare, quando abbas generalis in eos casus inciderit, ob quos de eius publicâ reprehensione, aut ab officii suspensione, aut etiam depositione agendum esset: modo tamen conveniant suffragia trium aliorum abbatum, quos in tali casu convocare debent, et tunc suffragia maiora praevalebunt;

Sexto, omnia et singula facere possunt, quae ipsis per constitutiones reservantur.

II. Curare debent hegumeni, ut cum abbate generali perfectam concordiam et obedientiam servent; idque tum factis tum verbis ostendant, auctoritatem ipsius apud omnes non solum conservando, sed omnibus etiam, quibus poterunt, modis augendo. Ipsi vero inter se in sententiis ferendis consentiant, alterque alterum honore praeveniant. Si autem contigerit, aliquem eorum in congregatione singularis esse sententiae, nemo ab illo ullam aversionem habeat vel ostendat. Quae vero in congregatione proposita aut dicta sunt, nemo illorum revelet, aut aliis indicet, sub poenâ ad libitum congregationis hegumenorum. Quae demum definientur, ea per secretarium descripta, sigillisque abbatis generalis et uniuscuiusque hegumenorum, manusque eorum subscriptione firmata, cum opus esse iudicaverint, promulgabuntur. Exemplar autem eodem modo firmatum et subscriptum in archivio Ordinis conservabitur.

Eorum residentia.

III. Ordinaria hegumenorum residentia, quandocumque fieri potest, unà cum abbate generali erit in monasterio per congregationem generalem deputando, a quo, inconsultâ congregatione hegumenorum, nemo illorum poterit abesse; neque ordinarium alicuius monasterii regimen exercere. Quod si contigerit quempiam eorum ex legitimâ causâ, in eâdem hegumenorum congregatione probandâ, ad monasterii regimen sive visitationem deputari, in quo officio ultra sex menses versari debeat, tunc vicarius ei ab eâdem hegumenorum congregatione substituendus erit, qui vices ipsius et auctoritatem gerat, ut scilicet numerus quatuor hegumenorum, abbati generali assistentium, nunquam minuatur.

Cap. V. — *De abbate provinciae.*

I. Abbas provinciae in congregatione hegumenorum eligatur ab abbate generali et a quatuor hegumenis, cuius auctoritas terminis suae provinciae includitur. Provinciae autem, earumque abbatum residentia in congregatione generali designetur. Eiusdem congregationis arbitrio erit huiusmodi

[illegible] decreverit.

Abbatis provinciae munus.

II. Singulis annis debet monasteria provinciae suae visitare per se ipsum, vel, si impedimentum legitimum occurrerit, per vicarium, ut supra de abbate generali dictum est. Et visitationis decreta, sigillo suo, manuque subscriptione firmata, ad abbatem generalem transmittere.

III. Bis quolibet anno ad eumdem abbatem generalem scribat de statu monasteriorum suae provinciae, deque numero et qualitate monachorum.

IV. Non potest esse abbas ordinarius illius monasterii, neque debet ingerere se in regimine immediato illius monasterii, ubi residet; sed illud liberum et absolutum proprio abbati relinquere, qui tamen in omnibus primum locum abbati provinciae deferat, nihilque magni momenti eo inconsulto suscipiat, et praecipienti pareat.

Quae sint eius facultates et quibus terminis circumscriptae.

V. Potest monachos de uno monasterio in aliud eiusdem suae provinciae ex causâ rationabili, prout in Domino expedire iudicaverit, pro residentiâ mittere vel transferre, etiam sine consensu abbatis utriusque monasterii, ita tamen ut de hac monachorum missione vel translatione litteras patentes suo sigillo manusque subscriptione munitas conficiat. Non potest autem monachos sibi subiectos ad monasteria diversae provinciae pro residentiâ mittere vel transferre, nisi de consensu abbatis generalis. Sed pro negotiis aut necessitatibus provinciae suae, vel alicuius monasterii sibi subiecti, potest monachos de suâ provinciâ ad aliam mittere cum litteris testimonialibus, in quibus causam significet, tempusque reversionis limitet.

VI. Monachos provinciae suae neque suspendere neque excommunicare potest, aut casum aliquem sibi in confessione reservare, sine abbatis generalis licentiâ; sed eos regere et iudicare debet ex praescripto regulae et constitutionum, in quibus dispensare nequit eodem abbate generali inconsulto.

Cap. VI. — *De abbate monasterii.*

I. Abbas monasterii eligitur in congrega[illegible] officio amoveri aut deponi possit.

II. Antequam officio suo fungatur, litteras praefecturae ostendat monachis, easque in publico loco legi faciat. Et, si abbas provinciae in eodem monasterio versetur, illi eas praesentet, vel earum exemplar sigillo monasterii munitum ad illum mittat, si absens fuerit. Postquam vero litterae congregationis hegumenorum lectae fuerint, monachi omnes coram eo genuflectant, eiusque tamquam abbatis benedictionem poscant. Ipse vero a praedecessore suo vel vicario eius monasterii sigillum et inventaria rerum omnium recipiat, praesente monasterii congregatione, et in cellam abbati destinatam secedat.

Abbatis monasterii munus.

III. Domestica ministeria statim distribuat, officiales eligens vel confirmans, quos in Domino idoneos iudicaverit (exceptis quibusdam, quorum electio ad abbatem generalem pertinet), et suas cuique regulas tradens. Ac primo vicarium suum constituat, deinde oeconomum seu procuratorem monasterii, mox alios officiales iuxta indigentiam et consuetudinem coenobii; eosque identidem visitet, et prout in Domino visum fuerit convenire, vel in eisdem ministeriis detineat vel ab eis removeat: quod de reliquis officialibus intelligendum est, praeter vicarium et oeconomum; hos enim removere nequit, nisi ex consilio congregationis monachorum. Quia vero officia quaedam, ut bene fiant, experientiam requirunt, non facile mutari debebunt: et in hoc mutationis officialium negotio vitium inconstantiae omnino vitandum est.

IV. Non potest monachos de monasterio, cui praeest, in aliud transferre; sed, si necesse fuerit, consulat prius abbatem provinciae aut abbatem generalem. Pro negotiis vero monasterii sui potest monachum ad aliud monasterium mittere cum litteris testimonialibus congregationis monachorum, in quibus causam significet, et tempus reversionis definiat. Item non potest monachos monasterii sui suspendere vel excommuni-

[illegible], vel eorum aliquem in confessione sibi reservare, inconsulto abbate generali.

v. Semel saltem in anno visitet possessiones et bona monasterii, et quolibet mense ab oeconomo rationem accepti et expensi praesente vicario exigat, ut totius monasterii administrationis ratio ipsi constet, quam reddere debet unoquoque anno, semel quidem abbati generali, bis autem abbati provinciae. Ut vero nihil ex bonis monasterii depereat, debet infra sex menses suae praefecturae conficere inventarium authenticum omnium rerum, quae ad illud coenobium pertinent, tam mobilium quam immobilium: eiusque inventarii duo describantur exempla, quorum alterum maneat in archivio monasterii sub duabus clavibus in quo etiam reponantur omnes scripturae ad idem monasterium spectantes, alterum transmittatur ad abbatem provinciae vel ad abbatem generalem. Dictae autem claves sint altera penes ipsum abbatem aut eius vicarium, et altera apud oeconomum. Sub iisdem clavibus reponantur redditus monasterii, itaut inde ne possit extrahi et nihil magni momenti expendi sine abbatis seu vicarii et oeconomi notitiâ.

vi. Praeter congregationem monachorum, quae saltem unoquoque mense fieri debet, alternis hebdomadis cum suis consultoribus conveniat (nisi pro re natâ aliquid extraordinarie consultandum esset), deque occurrentibus negotiis cum illis agat, et quamquam, iis auditis, penes ipsum sit de singulis statuendi facultas, consultores tamen benigne audiat, et praecipue eum, cui monitoris officium commissum est.

vii. Praecepta, edicta et litteras superiorum diligenter legat et exequatur. Habeatque librum in quo scribantur visitationes monasterii ab abbate generali aut provinciae factae et ordinationes illorum alicuius momenti: legat etiam eas, quas praedecessor suus adnotaverit; distinguat tamen perpetuas ab iis, quae ad tempus datae fuerunt. Institutum, quod in regimine monasterii tenere debet, cognoscat tum ex lectione regularum tam communium quam sui officii, et aliorum, qui sub eius curâ sunt, tum ex observantiae constitutionum, regularum et executione ordinationum [illegible], ac demum in rebus dubiis ex recursu ad superiores.

viii. Sit sollicitus, ne vicarius, oeconomus et reliqui officiales suo desint officio. Item curet, ut ordo, pax, unio et conformitas servetur a monachis in cellis, in choro, in refectorio, et ubicumque locorum. Quare per se ipsum vel per vicarium visitet chorum, officinas et monachorum cellas; portam monasterii claudi faciat horâ competenti, clavesque sibi vel vicario tradi: discursus et vagationes monachorum, et maxime iuniorum, compescat; iurgia et contentiones inter eos ortas componat, nec permittat in monasterio esse arma, vel instrumenta musica, aut libros vanos.

ix. Ordinarias tantum poenitentias delinquentibus imponere debet, quae in constitutionibus praescriptae sunt. Delegare autem poterit vicario ut eas ipse praescribat, vel legi in refectorio praecipiat.

x. In iis quae ad victum, vestitum, habitationem et alia necessaria pertinent, curet ut, quamvis sit in quo virtus et sui abnegatio probetur, non desit tamen quo sustentetur natura, habitâ ratione personarum secundum Deum. Ægrotorum habeatur cura magna tam in victus ratione quam in ceteris. Hospites tum saeculares tum religiosi benigne suscipiantur et pertractentur. Si cui particulari quidpiam ad potum vel cibum pertinens ab externo aliquo mittatur, id in communem usum accipiatur et dispensetur.

xi. Depositum pecuniae nullum prorsus admittat, aliarum vero rerum nonnisi cautissime; dummodo sine magnâ offensione id denegari non possit.

xii. Lites fugiendae, nec ullam, inconsulto abbate generali aut provinciae, vel, si absentes fuerint et urgeat necessitas, inconsultâ monachorum congregatione, intentet, aut intentatâ, respondeat.

xiii. Si faciendae sint expensae extraordinariae, vel fabrica magni momenti, vel monasterium aere alieno gravandum est, habitâ prius monachorum congregatione, co-

rum potiori parte annuente, rem ad abbatem generalem deferat.

XIV. Etsi proprium abbatis officium est monasterium sibi commissum diligenter gubernare, neque is propter aliud quidpiam huic muneri deesse debet, si quando tamen per officii sui occupationem licebit, concionari et confessiones audire poterit.

XV. Tam abbas quam omnes alii sacerdotes aliquando intra annum officium vel officia eorum, qui monasterio inserviunt, ad tempus aliquod obibunt ad exercitium religiosae humilitatis et mortificationis.

CAP. VII. — *De vicario.*

I. Vicarius eligitur ab abbate monasterii, eiusque officium tamdiu durat, quamdiu officium abbatis; nec ab eo removeri debet, nisi de consensu congregationis monachorum. Eius autem locus sit primus post abbatem, et post eos qui abbatis generalis vel hegumenorum officio functi sunt.

Vicarii munera.

II. Munus praecipuum vicarii est abbatem iuvare in iis quae in genere vel in particulari ei commendabit; nec dispensandi aut mutandi aut quidquam faciendi, nisi ex eiusdem praescripto, facultatem habebit.

III. Absente abbate omnia facere poterit, quae ipse abbas secundum regulam, constitutiones et consuetudines approbatas sui monasterii. Si vero aliquid extraordinarium acciderit, quod adeo urgeat ut commode abbas expectari nequeat, id expedire poterit vicarius, auditis consultoribus, statimque redeunti abbati referat. Praesente vero abbate, eâ tantum iurisdictione utetur, quae sibi fuerit commissa.

IV. Officiales visitet, quoties opus fuerit, observando quomodo suum quisque officium exequatur. Frequenter etiam adeat cellas et alia loca monasterii, ut domus munda sit, et omnia ubique decenter suis locis composita, ac praesertim in iis, quae ab externis videri solent. Noctibus singulis portas monasterii videat an bene clausae sint, et cellas monachorum visitet ne quis extra cubiculum vagetur. Observet etiam crebro, num aliquid desit ex necessariis aut abundet monachis. Eorumque curam potissimum habeat, qui in corporis curâ minorem de se ipsis sollicitudinem gerunt, rationemque de rebus omnibus monasterii, quas viderit aut executus fuerit, abbati, quoties opus fuerit, reddat et referat. Redigatque in memoriam, quae necessaria monasterio iudicabit, ut de emendis rebus ad victum et vestitum necessariis, et fratrum nimio aut exiguo labore, de sanitate et similibus.

V. Horis omnibus divinis nocturnis et diurnis atque sacrae liturgiae personaliter intersit, et observet an omnes adsint, et an die statuto ad confessionem et communionem accedant, aut missam celebrent. Item notet an constitutis horis in refectorio conveniant, aut e monasterio egrediantur, sive ad illud regrediantur, an e lecto surgant, aut cubitum eant. Defectus denique omnes, si quos in monasterio animadverterit, vel aliunde intellexerit, et quaecumque alia ad bonam gubernationem sibi occurrerint, abbati referat.

VI. Singulis hebdomadis disponat officia monasterii, tabulasque conficiat. Ministrorum chori et ecclesiae, horasque missarum inter sacerdotes distribuat; quam quidem tabulam, ab abbate approbatam, in loco patenti exponat, ut in refectorio legendam curet. Ipse vero sibi hebdomadam tam in choro quam in missis canendis, sicut et reliquis fratribus, tribuat.

CAP. VIII. — *De oeconomo seu procuratore monasterii.*

I. Oeconomus sive procurator ab abbate monasterii constituitur: eiusque officium est res temporales monasterii curare et administrare, omniaque tempestive providere, quibus monachi indigent. Procuratoris officium.

II. In primis igitur nosse debet bona omnia monasterii, tam mobilia quam immobilia, agros, vineas, prata, oliveta, greges ovium, et his similia: quorum inventarium penes se habebit, quaeque saepe cum socio visitare debebit, ne quid detrimenti ex ipsius negligentiâ capiant.

III. Proventus quoscumque monasterii et eleemosynas, quas ipsum abbas exigere iubebit, exigat et recipiat. Syngraphas vero solutionis, quando opus fuerit, ipse dabit subscriptas ab abbate, aut a se ex illius

commissione. Utque id facilius assequatur, proventus omnes et tempora, quibus colligendi sunt, in peculiari libro scribat; et seorsim etiam quascumque res aut pecunias ex fructibus monasterii perceperit, addito a quibus et quando eae provenerint; eleemosynae autem alio in libro scribantur.

IV. Singulis mensibus dati et accepti rationem abbati reddat: debitaque et credita monasterii indicabit, quo ipse statum monasterii prorsus intelligat: nunquam vero oeconomus debita contrahat sine expressâ abbatis licentiâ. Vicissim singulis mensibus exigat rationem ab officialibus villarum, praediorum, pecorum et similium.

V. Pecunia, undecumque ea provenerit, si alicuius momenti fuerit, iudicio abbatis in arcâ reponatur ad id designatâ. Huius abbas clavem unam, et ipse oeconomus alteram diversam custodiat. In eâdem liber asservabitur, in quo scribetur pecuniae summa, tam eius quae infertur, quam eius quae effertur. Si quando autem, cogente aliquâ necessitate, pecunia in arcam non inferretur, nihilominus accepti et expensi summa in eodem libro statim scribatur. Quotiescumque vero ex arcâ pecuniam accipiet, eius summam et diem in libro suarum rationum adscribat; in aliâ vero libri parte, expensi ratio constet.

VI. Diligenti curâ asservabit in archivio ad hoc designato instrumenta originalia, quibus constat de iure eorum quae a monasterio possidentur, chirographa, syngraphas, inventaria et alia huiusmodi; et archivii quidem clavem unam ipse habeat, abbas vero alteram diversam.

VII. Advertat, num ea quae a monasterio possidentur, reparatione indigeant, ut ad abbatem referat. Si quid autem vendendum videretur, eodem inconsulto ne faciat.

VIII. Curet, ut res omnes, praecipue diu duraturae, tempestive et quamopportune emantur, ne has non perinde bonas aut non aequo pretio cogatur comparare. Caveat etiam, ne, dum nimium pecuniae parcit, non bonas aut insalubres res emat. Videat autem num ea, quae empta sunt, illaesa conserventur; atque animadvertens aliqua non, ut oportet, conservari aut expendi, abbatem aut vicarium admoneat.

IX. Emptori pecunias ad quotidianos sumptus subministrabit, a quo singulis diebus expensarum exigat rationem ex codice; summam vero in librum suum ipse referet. Emptor vero, qui empturus sit, ab abbate seu eius vicario intelliget: resque emptas cellerario tradat, sive in cellario reponendas, sive coquo committendas.

X. Cum extraneis contra decentiam status monastici negotiari non praesumat.

XI. Curet ut saeculares, tam in monasterio quam in praediis eius servientes, honeste et christiane vivant: cogat, omnes in diebus festis et dominicis sacrae liturgiae et divinis officiis intersint, et in festis solemnioribus sacramenta confessionis et communionis frequentent; mercedem itidem debitam suo tempore iis persolvat; querelas eorum libenter audiat, casus vero nunquam sine abbate iudicet; neque eos insolitis poenis et oneribus aggravet, neque plus uni quam alteri eorum faveat. Quando vero aliquis eorum dimittendus sit, id faciat cum omni charitate, et cum plenâ eius satisfactione quoad debitum stipendium.

XII. Ita demum oeconomus rerum temporalium sollicitudinem gerat, ut a monasticae vitae perfectione animum non relaxet. Quare orationem, ieiunium, ceterasque religiosi instituti disciplinas, quoad fieri poterit, non secus atque reliqui monachi colere debebit: saeculares vero, quibuscum conversatur, verbo et exemplo aedificare studeat.

XIII. Sicut ad abbates monasteriorum pertinet res temporales sibi commissas per oeconomos curare, ita poterit abbas generalis, si id expedire cognoverit, constituere oeconomum generalem, qui illum in conservandis bonis temporalibus totius Ordinis opportune adiuvet.

Cap. IX. — *De consultoribus.*

I. Abbas suos habeat consultores tres saltem monachos senes et in religiosâ perfectione exercitatos, quorum consilio et relatione adiutus, melius et facilius gubernare possit. *Tres sint consultores.*

II. Qui huic muneri deputabuntur, sint *Quibus dotibus praediti.*

amatores boni communis, illudque in omnibus consultationibus prae oculis habeant.

III. Cum abbas illis auditis aliquid statuerit, iudicium suum illius iudicio submittent. Neque extra consultationem, aut quid statutum fuerit, sibi displicere, aut se in aliâ fuisse sententiâ significabunt; sed laudent potius abbatis consilium apud alios, atque tueantur. Quod si ob rei gravitatem ad abbatem generalem id esse deferendum iudicarent, re mature consideratâ et oratione praemissâ faciant.

IV. Si quid tamen in mentem venerit quod ad commune bonum vel alicuius personae particularis utilitatem pertineat, poterunt id abbati proponere.

V. Si quid circa victum, vestitum, labores et occupationes monachorum, aut circa gubernationem abbatis, moderandum, augendum vel mutandum censerent, illum praemissâ oratione admonendum curent, quod per admonitorem faciant.

VI. Si quis cum eis de difficultate aliquâ suâ aut perturbatione agat, ita eum suis monitis et consilio iuvare studeat, ut semper, quantum possint, existimationem abbatis tueantur.

VII. Ita suum munus exequantur, ut nullam gubernationis partem sibi assumant: atque eâ submissione se gerant, ut ceteris obedientiae exemplum praebeant.

VIII. Singuli consultores bis in anno ad abbatem generalem, aut provinciae, de statu monasterii, et si quid esset corrigendum aut mutandum eidem exponant, atque hae litterae, a seniore inter eos obsignatae, mittantur.

IX. In monasteriis frequentioribus poterit unus ex consultoribus designari ab ipso abbate, qui admonitoris nomen habebit: eiusque officium erit admonere abbatem de iis quae consultores ei dicenda iudicaverint. De aliis vero, quae sive ipsi in mentem venerint, sive ab aliis monachis suggerentur, non facile eum admonebit, sed de iis dumtaxat quae non levis momenti post orationem esse censuerit, sive ad officium abbatis pertinebunt; et quorum abbatem admonuerit, meminerit ea tacitus apud se servare.

CAP. X. — *De praedicatoribus.*

I. Eligantur ab abbate generali vel ab abbate provinciae in singulis monasteriis duo saltem graves et docti monachi, qui admittendos ad praedicationem verbi Dei, vel ad audiendas confessiones, etiam ipsorum monachorum, ac magistros publicos, et promovendos ad quoscumque ordines, diligenter simul examinent, antequam probentur, et ad huiusmodi ministeria vel ordines admittantur. Ipsorum officium.

II. Qui ad praedicationis officium admissi sunt, debent primo sacram Scripturam semper prae manibus habere, legere, et, quoad fieri poterit, quotidie aliquid memoriae mandare. Legant etiam expositiones Patrum in utrumque Testamentum, vitas sanctorum, historiam ecclesiasticam, opera ascetica Patrum, conciones, homilias doctorum virorum, et alia similia, quibus evolvendis residuum temporis, quod ab officio divino aliisque spiritualibus et corporalibus exercitiis remanserit, impendant. Deinde nunquam sine praeparatione concionem faciant, sed illam prius scripturae commendent, et sedulo memoriae tradant.

III. Extra monasterium nemini monachorum fas erit concionari aut docere, aut confessiones audire, sine expressâ episcopi ordinarii licentiâ. Cum vero ad aliquod oppidum vocati fuerint, dabunt operam, ut primo episcopi, chorepiscopi aut parochi benevolentiam sibi comparent, deinde caveant discursum per domos, sed in aedes alicuius pii et exemplaris ecclesiastici se recipiant, ibique paupertatem religiosam in cibo, potu et ceteris omnibus servent, modestiae et gravitati coniunctam.

IV. Media autem spiritualia, quibus iuxta nostrum institutum et abbatis beneplacitum uti poterunt, haec fere sunt: ministerium verbi Dei in praedicationibus privatisque exhortationibus et colloquiis; sacramentorum confessionis et eucharistiae administratio; exercitiorum spiritualium traditio; dissidentium reconciliatio; casuum conscientiae et sacrorum rituum ad ecclesiasticos privata explicatio; christianae doctrinae ad pueros aliosque rudes publica declaratio.

CAP. XI. — *De praefecto rerum spiritualium.*

I. In omnibus monasteriis designandus erit praefectus rerum spiritualium, cuius munus sit confessiones monachorum excipere, eorumque profectum in spiritu promovere.

II. Cognitionem itaque instituti habeat et zelum boni progressus fratrum, quem procurare debet verbo et exemplo. Amabilem praeterea se eis exhibeat, ut ad eum omnes confugiant, confidenterque sua omnia detegant, et ab eo consolationem et auxilium sperent in Domino.

III. Instruat monachos privatim secundum uniuscuiusque captum, praesertim ut puram intentionem divini servitii habeant, et familiaritatem cum Deo in spiritualibus devotionis exercitiis.

IV. Petat quem procedendi modum in orationem habeant, et an contra suos defectus examen particulare observent; et an contra inordinatos affectus propria remedia adhibeant, et in solidis virtutibus acquirendis, praesertim obedientiâ, amore Dei et proximi, quibus utantur mediis, et de poenitentiis et aliis pietatis exercitationibus.

V. Versatum eum oportet esse in lectione librorum spiritualium, et unicuique decernat tempus et modum cum fructu eos legendi.

VI. Peculiarem curam habeat consolandi afflictos et tepidos exhortandi, remedia pro cuiusque necessitate adhibendo, qualia sunt frequentius confessionis et eucharistiae sacramenta obire, plus temporis orationi impendere, plus aliquid poenitentiae assumere, libros aliquos spirituales legere, et similia. Praecipuam vero curam adhibeat circa monachos laicos, novos praesertim et infirmiores, ut quieti sint, et sorte Marthae contenti; dirigatque eos ubi opus fuerit. Praeter eos vero, quos satis instructos abbas iudicaverit, cum unoquoque agere de his ultra mensem non differat. Saepe vero consideret, quem fructum bonorum operum ex oratione et meditatione et ex reliquis rebus spiritualibus colligant, ut in dies magis in Domino proficiant.

VII. In his omnibus videat, ne ordo unicuique praescriptus impediatur, nisi cum abbas aliter iudicaverit.

VIII. Curam habeat novitiorum, si qui in monasterio fuerint, nisi ab abbate aliunde prospectum, et erga eos observare studeat quae iuxta regulas magistri novitiorum observari commode poterunt.

IX. Confessiones monachorum audiet; et, si abbas iudicaverit, eidem alium vel alios adiungere poterit; non autem plures quam quatuor, et quidem in frequentioribus monasteriis tantum.

CAP. XII. — *De praefectu ecclesiae.*

I. Praefectus ecclesiae ab abbate constituitur, cuius officium est res ecclesiae et chori custodire et curare, ut divina officia suo tempore decenter ac debite fiant. Ipsius officium.

II. In primis habebit inventarium rerum omnium ad ecclesiam et chorum spectantium, tam in libris quam in sacris vestibus et vasis, aliisque; cuius inventarii duo exempla erunt, alterum penes ipsum, alterum in archivio monasterii, in quo scripturae et instrumenta asservantur. Et quando novus ecclesiae praefectus instituitur, coram abbate et oeconomo rationem rerum omnium iuxta inventarium exiget a praedecessore.

III. Librum etiam habeat dati et accepti pro ecclesiae expensis, ut rationem abbati unoquoque mense reddere possit.

IV. Eleemosynas quocumque modo obvenientes, et pecunias pro manutentione ecclesiae collectas, apud oeconomum deponat, ut in arcâ reponantur, cuius clavem unam habeat abbas, alteram ipse oeconomus. Quae vero pro missis celebrandis oblatae fuerint, diligenter describat in tabellâ sacristiae, ut missae dicantur secundum intentionem benefactorum; et notetur in libro, quo die et a quo sacerdote earumdem oneri fuerit satisfactum.

V. Satagat, ut necessaria ad divinum cultum non desint, ut altaria sint munda et bene praeparata, atque ut vasa sacra, ornamenta, libri et cetera omnia in suis locis apte reponantur et conserventur. Panni omnes linei semper mundi serventur, et separatim corporalia et purificatoria laventur. Saepe etiam res pretiosiores visitet, ne aut laedantur aut amittantur: templi, paramentorum, librorum instaurationes curet,

sicut ab abbate fuerit praesciptum. Nihil vero eorum extrahere e monasterio, aut cuipiam alteri ecclesiae vel monasterio, etiam nostrae Congregationis, commodare poterit sine congregationis monachorum licentiâ.

vi. Det operam, ut nullo modo lumen desit ante sanctissimum Eucharistiae sacramentum, neque interdiu neque noctu, ubi illud asservari contigerit. Oleum sanctum, ut oportet, asservatum, singulis annis renovandum curet: et sanctorum reliquias in vasculo ad id deputato decenter custodiat. Si quando autem devotionis causâ ostendendae erunt, duo cerei accendantur.

vii. Curet, ut hostiae mundae sint, et in vase decenti repositae: item vinum, quod ad sacrificium paratur, sit bonum et merum, eoque ipso die haustum: similiter et aqua et ampullae sint mundae, et thuribula identidem a fuligine extergat.

viii. Qualibet hebdomadâ catalogum conficiat, quo dies festi ac ieiuniorum proximae hebdomadae describantur, et horae missarum inter sacerdotes distribuantur: vices quoque hebdomadariorum ministrorumque tam in divinis officiis quam in missâ solemni celebranda notentur. Eum porro catalogum, ab abbate seu eius vicario approbatum, in loco patenti affigat, aut in refectorio recitandum curet in prandio sabbati. Det autem operam, ne plura simul sacra inchoëntur, sed commode omnia suis spatiis distinguantur: curamque gerat missarum perpetuarum, quae pro benefactoribus annuatim celebrandae sunt, easque referat in tabellam, quae appendenda erit in sacristiâ, ubi et in aliâ tabellâ notari debent casus superioribus reservati, et indulgentiae, si quae sunt concessae.

ix. Ante missas et psalmodiam chori, signa ipse pulsabit: quod etiam faciet, cum primum quis ex fratribus vitâ functus fuerit, ut omnes eius animam commendent: lumina tam in choro quam in dormitorio fratrum accendet.

x. Per se vel per alium, ab abbate designatum, promovendos ad sacerdotium instrui curet, et videat an omnes observent statutas caeremonias. Si quem defectum animadverterit, ad abbatem referat, vel ipse emendet. Notet etiam qualibet die nomina sacerdotum celebrantium, ut id abbati aut vicario referat.

xi. Externos sacerdotes ad sacrum faciendum non admittat, nisi intelligat eos a legitimis superioribus habere facultatem; cuius testes Ordinarii litteras cum ii exhibuerint, humanissime illos excipiet, et distinctis etiam pro uniuscuiusque dignitate paramentis indui curet. Saeculares quoque ad ecclesiam nostram adventantes benigne tractet.

xii. Habeat sibi subiectum aedituum monachum, maxime in frequentioribus monasteriis, cui vices suas in rebus minoris momenti committet, dum ipse in gravioribus occupatur.

Cap. XIII. — *De praefecto bibliothecae.*

i. In maioribus monasteriis designandus erit monachus sacerdos, qui librorum curam habeat.

ii. Omnium itaque librorum monasterii catalogum describat; utque libri unius monasterii ab aliis distinguantur, in primo cuiusvis libri folio haec verba notet: *Hic liber est monasterii N. Ordinis sancti Antonii Congregationis Montis Libani.* Ipsius munia.

iii. Nullum librum ex bibliothecâ cuipiam monachorum dabit sine abbatis licentiâ, neque externo cuiquam sine licentiâ congregationis monachorum; et advertat, ne quis librum, etiam cum licentiâ, se inscio accipiat. Fratres autem, quibus librum aliquem tradet, propriâ manu scribant in codice, quo die et quem librum acceperint; cumque illum restituerint, notam deleant, aut e regione restitutio eius notetur. Quod si externis librum ex licentiâ, ut supra, dederit, ipse bibliothecarius in codice notabit diem, personam et tempus, quo liber sit restituendus.

iv. Monachos ad bibliothecam non admittat sine licentiâ; multo minus externos.

v. Abbatem moneat, si quos libros pro monasterio necesse sit comparare. Nullum autem librum donare, vendere, alienare, vel oppignorare poterit sine expressâ congregationis monachorum licentiâ.

VI. Curet ut bibliotheca munda sit et composita, quam semel in hebdomadâ verret, et ex libris pulverem excutiet. Caveat etiam, ne libri humiditate aut aliâ re laedantur.

VII. Semel in anno librorum rationem dabit abbati iuxta inventarium bibliothecae: quod et praestabit, cum alter in eius locum succedet.

Cap. XIV. — *De socio et sigillo abbatis generalis, hegumenorum et abbatis provinciae, atque coenobiarchae.*

I. Abbas generalis, hegumeni et abbates provinciae ac monasterii, deligant sibi ex monachis professis socium, qui secretarii munus geret, ipsosque in litteris scribendis adiuvet, exeuntesque e monasterio comitetur.

II. Unusquisque ex dictis abbatibus et hegumenis sigillum proprium habeat, quod in cellâ suâ diligenter custodiat, cum imagine, si fieri potest, sancti patris Antonii magni, aut emblemate Montis Libani, et cum inscriptione officii, quo unusquisque fungitur: videlicet sigillum abbatis generalis Ordinis sancti Antonii Congregationis Montis Libani, sigillum primi, vel secundi, vel tertii, vel quarti hegumeni Ordinis sancti Antonii Congregationis Montis Libani; sigillum provinciae N. Ordinis sancti Antonii Congregationis Montis Libani; sigillum monasterii nostri Ordinis sancti Antonii Congregationis Montis Libani; idque duplex fit, alterum maius, cuius usus erit in rebus magni momenti, et alterum minus, quo in rebus communibus utentur.

III. Nullus monachus litteras suas alio sigillo firmabit, quam abbatis monasterii.

IV. Ad officium socii et secretarii electus, quaecumque audierit, legerit aut scripserit, debet profundo silentio celare: nec nisi urgente necessitate a communibus monasterii officiis vacare.

Cap. XV. — *De infirmario.*

[illegible] I. In singulis monasteriis constituendus erit infirmarius, vir pius et patiens, qui curam habebit infirmorum; quorum aegritudo simul atque ei indicata fuerit, si censuerit rem esse alicuius momenti, abbatem aut vicarium admoneat.

II. Studeat, ut, quae aegrotanti danda sunt, ea et opportune emantur, et bona sint et bene praeparata ministrentur.

III. Curet, ut aegrotorum cubicula sint valde munda et lecti concinne sternantur.

IV. Ægrotum consolari et exhilarare studeat verbis spiritualibus et laetis. Habeat etiam libros, quorum lectione aegroti recreari et iuvari in spiritu possint.

V. Quaecumque aegrotantium usui necessaria esse iudicabit, habere curet, et in loco convenienti custodire.

VI. A medico praescripta exacte servet, dies agrotationis et horam febris advertat, tum ut medicum et superiorem admoneat, tum ut cibum tempestive praebeat.

VII. Si morbus sit contagiosus, supellex separari debet, ne cuiquam noceat.

VIII. Convalescentes e lecto surgere non permittat priusquam id medicus concesserit.

IX. Patientiae et charitatis erga aegrotos meminerit, quare curabit, ne debita ministeria aegrotis desint.

X. Morbo ingravescente, abbatem moneat, ut aegrotus, antequam iudicii usu privetur, omnia sacramenta accipiat. Quod si aegrotus diu, licet sine periculo decumbat, curet ut octavo quoque die communicet, nisi aliqua ratio, iudicio abbatis, impediat.

XI. Instante mortis articulo, sive proximo periculo, abbatem admoneat ut orationibus omnium fratrum valde peculiaribus infirmum iuvari faciat; atque eo magis quo morti propinquiorem viderit, et ut morienti quo plures poterunt ex featribus adsint, qui convenientibus illi articulo auxiliis moribundum iuvent. Et cum primum vitâ functus fuerit, praefectum ecclesiae seu aedituum admoneat, ut consuetum signum pulset.

XII. Provideat, ut mortuorum fratrum corpora ad sepulturam praeparentur, et ut spatio unius diei naturalis decenter super terram teneantur.

XIII. Non infirmis tantum prosit, ut dictum est, sed sanorum etiam curam gerat in iis quae ad sanitatem conservandam spectant. Quare eius munus est observare, num quis ex nimiâ fatigatione corporis aut spiritus plus aequo laboret, vel aliâ de causâ morbi

periculo se exponat; et si in cibis, aëre, frigore, aut alia quapiam in re aliquid probabili ratione animadvertat, quod communi omnium vel alicuius saluti obesse possit, abbatem admoneat.

Cap. XVI. — *De ianitore.*

Ipsius enumerantur officia.

I. Monasterium perpetuo sit clausum, clavisque in portâ ne relinquatur, ac propterea ianitor ab abbate constituatur monachus mansuetus, humilis, patiens et sedulus, qui ianuae custodiendae semper assistat, eamque nemini monachorum aperiat, nisi socium et exeundi licentiam obtinuerit. Nullus autem e monasterio egrediatur, nisi cum socio, licentiâque petitâ ac impetratâ, et benedictione acceptâ ab abbate seu eius vicario, aut in horum absentiâ ab antiquiore ex professis.

II. Vocantibus et monasterii ianuam pulsantibus, cito adsit et respondeat; non tamen prius portam aperiat, quam per fenestram videat qualitatem personae advenientis; quae si eius conditionis fuerit, ut paucis verbis expediatur, quin porta aperiatur, id faciat cum omni humanitate. Si vero fuerit persona gravis aut religiosa, portam aperiat, interroget quid velit, ad locum honestum ad id destinatum intromittat, et sine morâ significet abbati.

III. Neminem monachorum sine facultate abbatis ad ianuam vocet, nec, nisi urgente necessitate, ianitor licentiam pro illo vocando ab abbate petat, aut abbas illam det, cum tempus est divini officii in choro, prandii, coenae, silentii aut congregationis. Nec facile idem abbas licentiam dabit introducendi saeculares in claustra monasterii, et multo minus in dormitorium fratrum, nisi sint magni viri aut praelati.

IV. Monasterii portas ante noctem claudat ianitor. Exinde vero eas nullius causâ aperiat inconsulto abbate; et antequam cubitum eat, claves eidem tradens, si quis foris maneat, illi renunciabit. Abbas vero aut vicarius quandoque de nocte eas observent.

V. Litteras omnes et schedulas, et quaecumque alia domesticis mittuntur, abbati reddat ut ea videat; et ad eos ad quos diriguntur, si velit, transmittat. Caveat etiam ne alicuius domestici litteras, aut quid simile, externis det iniussu abbatis.

VI. Nihil custodiendum a quopiam externo recipiat, abbate inconsulto.

VII. Si pauperes ad ianuam eleemosynae causâ accedere contingat, cum iisdem benigne se habeat, et sedulo quaerat quid eis erogari possit iuxta abbatis arbitrium.

VIII. Mulieres, si quando ad ostium accedant, paucis verbis dimittat; aut si pluribus opus videretur, in ecclesiam, si extra monasterii claustrum sit, ad aedituum eas mittat, ubi ipsis responderi poterit, aut aedituum seu abbatem vocet, ut earum negotia expediant, prout res postulaverit.

IX. Si quis eleemosynam ad ianuam dabit, eam oeconomo statim tradet.

X. Loca portae vicina munda servet, et, ut iuxta ianuam omnes submissâ voce loquantur, curet.

XI. Ut ianitor ad portam sollicitus assistere possit, primo post persolutas matutinas horas sacrificio intersit. Cum autem cibum sumit, aut in aliquo ministerio intra vel extra monasterium occupatur, alius ab abbate seu vicario ad custodiam portae destinetur.

Cap. XVII. — *De custode vestium.*

Quid agere debeat.

I. Servare debet omnem supellectilem sive lineam sive laneam, et quidquid ad indumenta, et, ubi opus fuerit, etiam ad calceamenta attinet; quae diligenti curâ, ut res pauperum Christi, custodiet in loco ad id designato.

II. Inventarium rerum, quas ipse custodit, si alicuius momenti sint, in libro habeat: et seorsim scribat quae de novo fiant, ut abbati sui muneris rationem reddere queat.

III. Vestes ordine dispositas servet, ne corrumpantur videat, et resarciendas etiam curet. Quas vero non amplius usui fratrum futuras iudicabit, eas abbati ostendat, ut ille de iis statuat.

IV. Quae singuli novitii ad monasteria attulerint, ea alicubi separatim asservet, donec professionem emittant.

V. Singulis mensibus cellas visitabit, ut ex abbatis arbitrio, si quid eis desit, suppleri possit. Si quid etiam superfluum inve-

nerit, vestes duplices, instrumenta itineris, et similia, in vestiariâ officinâ custodiantur.

vi. Inspiciat etiam, quinam vestibus indigeant, ut abbati referat; eo vero inconsulto nihil cuipiam dabit.

vii. Linei panni lotori, sive externus ille sit sive domesticus, scripto numero dentur et accipiantur.

viii. Tunicae singulorum, quae staturae induentium convenire debent, signis particularibus internoscantur, ne eas permisceri contingat.

ix. Sabbati vespere linea munda per omnes cellas distribuat; dominicâ vero die mane ex eisdem cellis immunda colligat, et an omnia, quae dederat, recipiat, animadvertat.

Cap. XVIII. — *De cellerario.*

Ad quid deputetur. i. Custodiendis in monasterii cellario victualibus ab abbate cellerarius deputetur vir sobrius et non prodigus; idemque curam habeat omnium eorum, quae ad cibum et potum spectant, singula in locis suis reposita et clausa servans.

ii. In rebus distribuendis iussum abbatis sequatur; et quamvis communiter aequalitatem inter omnes servare debet, habeat tamen infirmorum, convalescentium, eorumque qui laboriosiora opera exercent, rationem, prout ei fuerit ab abbate praescriptum, sine cuius arbitrio neque ientaculum neque aliud quidpiam ulli concedet.

iii. Antequam penitus absumantur victualia quae in monasterio reconduntur, abbatem admoneat, ut tempestive per oeconomum providere possit.

iv. Curet munditiem tam cellarii quam refectorii, eorumque omnium quae eius usibus serviunt, utque mensae rebus necessariis paratae sint, cum refectionis signum dabitur.

v. Catalogum habeat rerum, quae ad cellarium et ad refectorium pertinent; alterum etiam eorum, quae per hebdomadas aut menses debebit fratribus ministrare tam in cibo quam in potu; tertium denique eorum, qui mensae ministraturi sunt.

vi. Quae ex mensâ supersunt, colliget, atque coquo tradet, qui illa conservabit memor paupertatis, ut et domesticis et externis pauperibus usui esse possint iuxta praescriptum abbatis.

Cap. XIX. — *De coquo.*

i. In iis omnibus, quae ad suum munus pertinent, munditiem servet ipse, et ab aliis servandam curet, detque operam ut omnia recte et opportune parentur, ea praesertim quae ad aegrotos pertinent. Munditiem servet.

ii. Semihorâ, aut saltem quartâ horae parte, antequam in mensâ sit sedendum, praeparati omnes cibi esse debent.

iii. Circa qualitatem et quantitatem, ordinem ab abbate praescriptum sequatur.

iv. Coquere aut aliud quidpiam pro aliquo particulari parare, infirmario tantum excepto, neminem sinat, neque ipse faciet sine abbatis facultate.

v. Scriptum in codice habeat catalogum rerum, quarum est usus in coquinâ, quas ipse servare debet.

vi. Diligentiam in rebus, quas consumit, adhibebit, ne quid non necessarium insumatur contra paupertatem religiosam.

vii. Si quem adiutorem haberet, satagat, ut cum verbo et exemplo aedificet, praesertim novitios.

Cap. XX. — *De hebdomadario chori et mensae.*

i. Praefectus ecclesiae singulis hebdomadis duos catalogos faciet, quorum primo per turnum sacerdotum notetur hebdomadarius chori, altero per turnum monachorum omnium, qui legere norunt, notetur hebdomadarius mensae. Per turnum deputandi.

ii. Officium hebdomadarii chori est divinum officium et missam cantare; officium autem hebdomadarii mensae est libros ad mensam legere: ab utroque officio eximitur abbas monasterii.

iii. Hebdomadarius chori primus ingrediatur chorum, et ultimus inde exeat; curetque, ne in officio divino tam in choro quam ad altare errores aliquos admittat, sed antea praevideat omnia officia, orationes, lectiones et his similia; nec memoriae suae confidat, sed omnia ex codice, quoad fieri poterit, recitet. In dexterâ chori parte abbas eiusque vicarius praesidebit; in sinistrâ hebdomadarius, qui praesente abbate neque

officium inchoabit, neque absolutionem dicet; eo autem absente totum officium inchoabit et terminabit, etiam praesente abbatis vicario.

IV. Hebdomadarius mensae libros pro lectione ante mensam apertos habeat; et quando leget, attendat in quo emendetur ab abbate aut vicario; et emendatus, assurgat cum humilitate, et repetat prout emendatus fuerit. Ad signum abbatis aut vicarii, finiet lectionem. Libri autem qui legentur sunt: Sacra Scriptura, vitae sanctorum, historia ecclesiastica et opera ascetica, quae ab abbate assignari debent, servato ordine, ut primum legantur aliquot versiculi ex Scripturâ, deinde succedat lectio ex vitis sanctorum, aut ex historiâ ecclesiasticâ, et concludatur lectione alicuius tractatus ascetici.

Pars Quarta.

Cap. I. — *De congregatione generali.*

Congregatio generalis quolibet celebranda triennio.

I. Congregatio generalis de triennio in triennium celebretur, nisi forte ob aliquam urgentem necessitatem esset anticipandum tempus, aut prorogandum ex decreto congregationis hegumenorum, quod debet opportune toti Ordini significari. Casus autem, ob quos congregatio generalis prorogari vel anticipari potest, sunt: primo, mors abbatis generalis, aut eius ad altiorem dignitatem promotio, aut quando de eiusdem depositione, suspensione, vel publicâ reprehensione agendum sit, ut dictum est supra, part. III, cap. IV, num. II. Deinde publica rerum regionumque perturbatio ob pestem vel bellum, aut propter persecutionem infidelium, vel haereticorum et schismaticorum, aut communem totius Ordinis vel principalium potiorumque monasteriorum necessitatem, quae iudicio congregationis hegumenorum urgens visa fuerit; in quo nihilominus casu significandum id erit abbatibus monasteriorum.

Mortuo abbate ad hegumenos spectat congregationis generalis indictio.

II. Penes abbatem generalem est congregationem indicere, eique praesidere usque ad successoris electionem. Si vero ipse mortuus fuerit, aut promotus, aut de ipsius causâ consultandum sit, tunc ad hegumenos spectabit illam indicere, eique praesidere usque ad novi abbatis generalis electionem, aut veteris probatam innocentiam, servatâ semper vicarii generalis inter hegumenos praeeminentiâ, ut dictum est alibi. Vivente tamen abbate generali, etiam quando de ipsius causâ agendum est, in litteris, in quibus ab hegumenis congregatio indicetur, nomen eiusdem abbatis praeponatur nominibus hegumenorum.

De indictione congregationis generalis.

III. Duobus saltem mensibus ante diem, quo celebranda erit congregatio, indicatur per encyclicas epistolas ab abbate generali et hegumenis subscriptas et ad omnia nostri Ordinis monasteria missas. Si quod vero monasterium longius distet, tot mensibus ante indicenda erit, quot sufficere videbuntur iudicio hegumenorum. Dies autem congregationi celebrandae destinari solita, est decima novembris, qua Ordinis nostri Congregatio instituta fuit.

Qui sint vocandi ad congregationem.

IV. Ad congregationem generalem vocandi erunt, eique interesse et in eâ vocem habere poterunt, praeter abbatem generalem et quatuor hegumenos eorumque vicarios (si qui antea electi fuerant), abbates omnes tam provinciarum quam monasteriorum, et cum unoquoque abbate socius a congregatione monachorum illius monasterii electus: quotquot praeterea officio abbatis generalis vel hegumenorum functi sunt, modo non fuerint ob defectus aliquos depositi: iis autem unumquodque monasterium de necessario viatico providebit tam in eundo quam in redeundo: ob quem finem a primoribus tum ecclesiasticis tum saecularibus illius provinciae abbates eleemosynam colligant et eam secum deferant.

Legitime impediti alium suâ vice mittant.

V. Si quis abbas, vel officio abbatis generalis aut hegumeni defunctus, ob legitimum impedimentum, a congregatione monachorum probandum, per se ipsum adesse nequiverit, mittat monachum idoneum, qui vices suas in congregatione generali suppleat, habeatque locum in congregatione tamquam absentis procurator. Qui vero propter contumaciam vel inanes causas adesse neglexerit, cognitâ et declaratâ eius causâ in congregatione generali, excommunicetur, et monachi ab eius obedientiâ absolvantur: socii autem abbatum, qui in con-

gregatione monachorum electi fuerint, neminem possunt sibi substituere, nec suae electioni renunciare.

Qui vocem in congregatione habere nequeant.

VI. Nemo in congregatione generali vocem habeat, nisi sex annos in Ordine compleverit, inchoando ab annis probationis, et nisi triginta annos aetatis saltem inchoatos habeat. Item nemo in monasterium, ad celebrandam congregationem destinatum, intret nisi tribus diebus antequam inchoanda sit congregatio, exceptis iis qui ex longinquâ regione per mare veniunt. Qui ad congregationem venerint sine licentiâ, per totum tempus, quo congregatio durabit, detineantur in loco poenitentiae: congregatione autem terminatâ, decernat de eis congregatio hegumenorum. Si quis vero querelas habeat ad congregationem deferendas, mittat eas cum abbate vel eius socio, propriâ manu subscriptas.

Quae ab abbatibus afferenda sint.

VII. Unusquisque abbas ad congregationem veniens, aut vicarium suum mittens, debet afferre secum vel cum vicario mittere: I. Sigillum monasterii; II. Catalogum, in quo descriptus sit numerus monachorum vivorum et quot defuncti sunt post ultimam congregationem et quot recepti; III. Rationem dati et accepti toto regiminis sui tempore. Socius vero abbatis debet secum afferre: I. Litteras monachorum de suâ deputatione; II. Querelas eorumdem, si quae erunt.

De oeconomo congregationis generalis.

VIII. Abbas generalis, vel, eo absente, hegumeni, opportuno tempore provideant de rebus ad celebrandam congregationem necessariis. Quare I. Abbatem monasterii, in quo congregatio celebranda est, vel, eo absente, monachum alium constituant, qui oeconomi congregationis generalis nomen gerat; curetque, ut locus congregationi opportunus praeparetur, utque adsint victualia lecti et quaecumque ad receptionem monachorum hospitum necessaria sunt; II. Deputent duos saltem confessarios cum facultatibus opportunis, necnon unum scribam congregationis, qui suffragia notabit et litteras ad congregationem directas coram omnibus leget; unum praeterea aedituum, qui curam habebit sacelli, ubi congregatio fiet et unum ianitorem, qui portas congregationis observabit. Hi vero omnes, praeter abbatem supradictum, idest, confessarii, scriba, aedituus et ianitor, debent esse ex eorum numero, qui suffragia non habent in congregatione. Reliqua autem coenobii ministeria tam in ecclesiâ quam in choro et refectorio per eiusdem coenobii monachos diligenter obeantur, ne congregationis praetextu quidquam ex regulari disciplinâ omittatur.

De suffragiorum cognitoribus.

IX. Cum dies assignata advenerit, non obstante cuiuscumque absentiâ, congregatio incipiatur. Cognitores autem suffragiorum sunt: I. Abbas generalis; II. Quatuor hegumeni; III. Duo ex monachis Congregationis a communitate vocalium electi, in quorum tamen electione neque abbas generalis neque hegumeni vocem habebunt.

De tempore durationis congregationis generalis.

X. Congregatio generalis per septem dies durabit. Singulis autem diebus, post cantata divina officia et celebratam sacram liturgiam, scrutinium fiet, cui praemittitur sermo paraeneticus ab abbate generali, aut alio quopiam, ad conventum monachorum per semihoram.

Quid en agendum sit tempore.

XI. In primo triduo, Ordinis statum examinent, seduloque explorent, si quid supplendum aut resecandum sit; singulisque permittitur, quodcumque apud se statuerint suggerere abbati generali aut hegumenis, qui monachorum suggestiones in commentarium relatas coram congregatione recitabunt. Interim hegumeni iussu abbatis generalis a monasteriorum abbatibus statum et rationes exigant singulorum monasteriorum, easque in tabularium totius Ordinis referendas, eidem generali abbati exhibeant. Quartâ die proceditur ad electionem abbatis generalis et hegumenorum, ut infra; si autem non ob electionem superiorum, sed ob aliam causam coacta fuerit congregatio, de illâ tractabitur. Tribus postremis diebus monachorum causae finiantur, eorumque postulatis satisfiat, et si quid contra regulam, constitutiones, vel consuetudines Ordinis peccatum est, corrigatur.

XII. Septimo die, postquam congregatio terminata est, dato signo a generali abbate,

aperiatur porta, itaut etiam non vocales adesse possint et audire. Tum a scribâ congregationis legatur: I. Tabula novorum officialium, a totâ congregatione sive ab abbate generali et hegumenis electorum, necnon monachorum ad monasteria, quae idem abbas generalis designaverit, mittendorum; II. Constitutiones, si quae fuerint a congregatione sancitae; III. Recitentur nomina monachorum omnium ab ultimâ congregatione defunctorum, ut pro iis omnibus una missa solemnis celebretur; IV. Recenseantur etiam nomina insigniorum benefactorum, simulque omnes moneantur, ut pro iis sacerdotes quidem unam missam celebrent, laici vero dicant quinquaginta *Pater noster* et *Ave Maria*; V. Abbas generalis faciat absolutionem generalem, et sic congregationem dimittat.

XIII. Dimissâ congregatione generali, unâ cum hegumenis faciat congregationem hegumenorum; et primo quidem eligantur abbates provinciarum et monasteriorum, singulisque patentes litterae tradantur, ut ad officia sua abeant.

XIV. Forma litterarum congregationis monachorum, cum mittunt ad congregationem generalem unâ cum abbate monasterii seu provinciae, socium ab ipsis electum:

Reverendissimi patres, notum facimus vobis, congregationem nostram habitam in monasterio N., die N., mense N., anno N., communi consilio elegisse reverendissimum patrem N., ut, nomine totius monasterii vel provinciae, unâ cum nostro abbate ad congregationem generalem accedat. Quocirca tradimus ei potestatem agendi pro nobis in congregatione generali omnia et singula, quae facere possemus si praesentes essemus, ratum gratumque habituri quidquid in eâdem congregatione factum fuerit. Datum in monasterio N., anno N., mense N. Sigillum † monasterii. Et subscribent omnes iuxta ordinem suum.

XV. Forma litterarum abbatis provinciae vel monasterii, cum mittit vicarium vel procuratorem ad congregationem generalem:

Reverendissimi patres, notum facio vobis, me, ob causam N. impeditum, elegisse reverendum patrem N., ut tamquam meus vicarius et procurator ad congregationem generalem accedat, eique sigillum et rationes officii mei tradidisse, necnon facultatem in congregatione generali omnia et singula agendi, quae ego facere possem si praesens essem, ratum gratumque habiturus quidquid in eâdem congregatione factum fuerit. Datum in monasterio N., anno N., mense N., die N. Sigillum † officii. *N. abbas provinciae vel monasterii N.*

CAP. II. — *De electione abbatis generalis, et hegumenorum.*

I. Ante electionem legantur constitutiones de requisitis eligendorum, deque eorum officio.

II. Nemo potest in abbatem generalem aut hegumenum eligi, nisi compleverit annum aetatis trigesimum, et annum in nostro Ordine octavum quidem abbas generalis, sextum vero hegumenus. *Requisita, ut quis in abbatem generalem aut hegumenum eligi queat.*

III. Electio nullo modo fiat per absentium, sed praesentium dumtaxat suffragia; eaque secreta sint, non publicatis eligentium nominibus. *Forma electionis.*

IV. In loco pro electione deputato, aedituus aram maximam, ubi venerabile Eucharistiae sacramentum in ciborio conditum prostabit, solemniori, quam in primo triduo congregationis, ritu instruat. Super altari ante ciborium alta crux collocetur, sex hinc inde accensis candelis. A dextris crucis evangeliorum codex pretioso velo coopertus; a sinistris vero imago sive reliquiae sancti patris nostri Antonii, et codex regulae cum constitutionibus; infra altare ad latus dexterum ponatur mensa, iuxta quam assidebit scriba seu secretarius, qui, datâ servandi secreti fide, solus ex patribus non vocalibus in congregationem introducetur: super mensam vas seu arcula collocetur, in quam ab electoribus schedulae mittendae erunt: sic autem fabricetur, ut demissae e superiori orificio schedulae dilabi aut extrabi nequeant, donec, functione peractâ, legitime a cognitoribus suffragiorum referetur: alterum praeterea vas intra cancellos altaris praepa-

retur aquâ oppletum, in quod schedulae praedictae statim proiiciantur.

v. Habeatur sermo paraeneticus ad electores per semihoram de eligendo digniori abbate generali, dignioribusque hegumenis: deque votorum renovatione praemittendâ ab omnibus.

vi. Absolutâ paraenesi, abbas generalis, et quatuor hegumeni hinc inde ad dexteram laevamque ipsius, ante partem mediam in genua procident: et post[1] hos, provinciarum monasteriorumque abbates: deinde reliqui monachi secundum antiquitatem propriae professionis: postremo scriba, seu secretarius et aedituus, et ad portam ianitor.

vii. Sequatur votorum renovatio, abbate generali et hegumenis praeeuntibus, deinde reliquis simul prosequentibus, de verbo ad verbum et cum pausâ, ut supra, part. ii, cap. xi.

viii. Abbas generalis, absolutâ votorum renovatione, B. Virginis Mariae litanias cum cantu inchoabit: quibus finitis, fratres admoneat, ut praemisso contritionis actu intentionem pariter rectam habere studeant, simulque omnes dominicam orationem recitent, et SS. Trinitatis opem, necnon Deiparae et sancti Antonii intercessionem implorent: mox assurgit ipse, et fratribus in genua adhuc provolutis generalem absolutionem pronunciat: post universi e templo egressi, ad ferenda suffragia accedant, si alibi electio facienda est; si vero in eodem templo, aedituo foras egresso, porta clauditur, quam ianitor ab exteriori parte observabit.

De resignatione officiorum.

ix. Antequam ad novi abbatis generalis electionem procedatur, debet is, cuius officium expirat, sigillum et officium in manibus hegumenorum resignare ac deponere, in haec verba:

Reverendi patres, in manibus vestris resigno ac depono officium abbatis generalis, quod mihi indigno congregatio generalis commisit; simulque veniam peto de omnibus culpis a me in eo commissis.

Hoc idem facere debet unusquisque hegumenus coram electo abbate generali, cum ad successoris sui electionem procedendum est, dicens:

Reverendissime pater, in manibus vestris resigno ac depono officium hegumeni, quod mihi indigno commissum est, simulque veniam peto de omnibus culpis a me in eo commissis.

Factâ tamen resignatione, in suo loco et ordine tamdiu stabit, donec successor declaretur.

Si per obitum aut promotionem abbatis generalis, aut aliquod legitimum eius impedimentum, electus fuerit vicarius generalis, hic etiam ante electionem novi abbatis generalis resignabit officium in haec verba:

Reverendi patres, in manibus vestris resigno et depono officium vicarii generalis, quod mihi indigno commissum est, etc. Idem dicendum de vicario hegumeni.

Suffragiorum ordo.

x. Suffragiorum ordo est: primus abbas generalis, ad mensam accedens, suum suffragium in schedulâ scribat, nomine tantum electi expresso, hoc modo: *Eligo reverendum patrem N. in abbatem generalem nostri Ordinis.* Tum schedulam propriis manibus complicet, atque in praeparatamarcam iniiciat. Sequantur ordinatim singuli hegumeni; postea abbates provinciarum et monasteriorum; postremo reliqui patres vocales, habitâ semper ratione antiquitatis professionis.

Si quis patrum indigeat operâ scribae, hic suggestum ab illo nomen scribat in schedulâ, eamque plicatam ipsi reddat, in praedictam arcam ab eodem propriâ manu statim demittendam.

xi. Post lata suffragia, in locum suum unusquisque regrediatur; loca autem extra cancellos altaris disposita erunt. Tum vero abbas generalis solus cum quatuor hegumenis et duobus a patrum coetu ad cognoscenda suffragia electis sanctuarium ingressus, schedulas ex arcâ extrahat, mox numeret, et si patrum numerum superent, aut minime aequent, electio non constabit, nec aperiendae erunt schedulae, sed continuo in vas aquâ oppletum immittantur, et nova electio fiat. Si vero suffragiorum numerus bene constet, tunc abbas generalis singulas schedulas coram hegumenis et duobus suffragiorum cognitoribus aperiat, nomenque

[1] Male edit. Main. legit *pone* pro *post* (R. T.).

electi altiori voce pronunciet, ut monachi in templo stantes audiant, et illud a secretario in chartâ notetur.

De scrutinio. XII. Si pars suffragiorum supra dimidium vocalium maior convenire in electione reperiatur, ea censetur facta; sin autem in duas personas suffragia dividantur, his a ferendo suffragio exclusis, iteretur scrutinium. Si rursus aequalis pro utroque suffragiorum numerus constiterit, praeferendus prior tempore professionis; sin autem professionis tempore aequales fuerint, aetas attendenda, et senior iuniori praeeligatur.

XIII. Si vero suffragia in diversas personas distrahantur, itaut in neminem maior congregationis pars conveniat, secundo ac tertio scrutinium repetatur. Quod si etiam tunc nemo habeat maiorem suffragiorum partem, contingat autem duos vel tres habere plura suffragia, itaut singuli quartam saltem partem suffragiorum obtineant, per abbatem generalem promulgentur his verbis:

Reverendus pater N. N. et reverendus pater N. N. habent plura suffragia quam reliqui; ex his igitur potestis unum eligere in abbatem generalem totius Ordinis.

Tum, illis qui[1] nominati sunt exclusis, vocales reliqui ad electionem modo supradicto procedant, unum ex nominatis eligentes, in quem maior pars suffragiorum convenerit.

Publicatio electi. XIV. Finito scrutinio, electus abbas generalis promulgetur a suo praedecessore, vel, si ipse in officio confirmatus fuerit, a primo hegumenorum, his verbis:

Reverendi patres. Factâ suffragiorum collatione, invenimus maiorem partem congregationis nostrae convenire in electione reverendi patris N. N. Ideo nomine totius congregationis nostrae, et potestate per vos omnes mihi concessâ, pronuncio et declaro reverendum patrem N. N. electum fuisse, et esse nostrum omnium totiusque Ordinis nostri abbatem generalem.

XV. Factâ electionis proclamatione, primus hegumenus aut dignior inter vocales intonat psalmum XIX, reliquis alternatim prosequentibus, *Exaudiat te Dominus in die tribulationis; protegat te nomen Dei Iacob*, etc.

Interea hegumeni ducunt electum ad sedem, ad cornu sinistrum altaris paratam, qui osculatur primum altare, deinde sedet. Tum a digniori traditur ei liber regulae et constitutionum, ac sigillum officii; qui, retinens sigillum, tradit uni ex vocalibus, ut legat caput III partis III, quod est de praeeminentiâ et officio abbatis generalis. Interim fratres singuli, iuxta ordinem suum, ad eum accedentes, genibus flexis manus eius osculantur. Ipse vero tamdiu in loco suo sedebit, donec hegumeni quatuor eligantur, nec e sede suâ recedit, nisi cum suffragium proprium scripturus est et in arcam missurus, et suffragia monachorum, ut supra cogniturus, electumque proclamaturus; quo statim proclamato, ad sedem suam redibit.

XVI. Si electus absens fuerit, postquam proclamata est illius electio, cantatur psalmum XIX, ut supra; quo finito, statim proceditur ad electionem hegumenorum, quorum primus vices abbatis generalis geret, donec abbas ipse generalis aderit. Quod si adesse possit, antequam congregatio generalis absolvatur, tunc enthronismus eius modo supradicto fiat.

XVII. Neque abbati generali neque hegumenis fas est electionem suam recusare, aut officium abdicare. Si vero contigerit eos ex legitimâ causâ ab officii executione impediri, in congregatione hegumenorum potest vicarius eis substitui, ut dictum est part. III, cap. IV.

XVIII. Absolutâ abbatis generalis electione, continuo ad electionem quatuor hegumenorum iuxta praedictum ordinem procedent, etiamsi electus generalis absens fuerit. De sequentibus electionem.

Primum hegumenus in manibus abbatis generalis, vel, eo absente, in manibus dignioris ex vocalibus resignet sigillum et officium ut supra; mox suffragia feruntur, et si duo vel tres plura suffragia habere reperiuntur, itaut quartam saltem partem singuli obtineant, abbas generalis, recens electus, vel, eo absente, dignior ex vocalibus (exclusis iis qui nominantur) dicat ad coetum monachorum:

Reverendi patres N. N. et N. N. habent plura suffragia quam reliqui; ex his igitur potestis eligere unum in hegumenum.

1 Videtur deesse *non* (R. T.).

Finito scrutinio, electus hegumenus promulgatur ab abbate generali, aut, eo absente, a digniori ex vocalibus, in haec verba:

Reverendi patres. Factâ suffragiorum collatione, invenimus maiorem partem congregationis nostrae convenire in electione reverendi patris N. Ideo nomine totius congregationis nostrae, et potestate a vobis mihi concessâ, pronuncio et declaro reverendum patrem N. electum fuisse et esse hegumenum.

Addat in fine *primum*, *secundum*, *tertium* vel *quartum*, iuxta uniuscuiusque hegumeni locum.

Hegumenus electus abbati generali genuflectat, eiusque manum deosculatus, ad dexteram ipsius vel sinistram iuxta ordinem suum stabit. Abbas vero generalis illum ad osculum admittet, eique sigillum officii tradet. Tum fratres iuxta ordinem suum, factâ prius altari, deinde abbati generali et hegumenis antea electis, aut in officio confirmatis, reverentiâ, coram hegumeno recens electo genuflectentes, manum eius osculantur. Hegumeni vero antea, ut supra, electi, collegam suum post ipsos electum ad pacis osculum admittant; si hegumenus sacerdos non fuerit, solâ pacis apprecatione, omissâ genuflexione, honorabitur.

XIX. Penes congregationem generalem est abbatem generalem confirmare, vel novum eligere: hegumenorum pariter potestatem prorogare aut abrogare, sive quosdam confirmare, et alios de novo eligere. Nam, omnes simul eodemque tempore mutare, minus expedire videtur, ut nimirum novus hegumenus a veterano rudimenta novi officii capiat. Si vero, attentis circumstantiis, secus agendum electoribus in Domino visum fuerit, ad omnium etiam hegumenorum depositionem tuto procedent.

Acta in archivio observanda.

XX. Secretarius congregationis, tam generalis abbatis quam hegumenorum electionem in acta referat, quae, subscriptionibus omnium vocalium firmata, in archivio asserventur.

Absolutâ quatuor hegumenorum electione, divinae maiestati gratiae agendae sunt. Quocirca abbas generalis cum hegumenis et omnibus patribus vocalibus ante portam mediam altaris procidat in genua, primus ipse, deinde quatuor hegumeni, mox reliqui iuxta ordinem suum. Tum incipiat psalmum CXLVIII, reliquis hunc et duos sequentes psalmos alternatim canentibus:

Laudate Dominum de caelis: laudate eum in excelsis, etc.

Quibus finitis, assurgens abbas generalis, stansque in portâ mediâ, conversus ad altare, fratribus genuflexis, sequentem precationem recitabit:

Gratias agimus tibi, Deus noster, Trinitas sanctissima, Pater, et Fili, et Spiritus Sancte; quoniam, sicut ad tuum nos peculiarem famulatum assumpsisti, atque in sanctis tabernaculis tuis collocasti, fratresque in spiritu coniunctos effecisti et constituisti in monte Sion, qui est religiosus status, ponens pacem fines suos, muroque circumdatus obedientiae, castitatis et voluntariae paupertatis, quo spectaculum fieremus angelis et hominibus, ita hodie gratiâ tuâ innovasti vinculum, quo iungimur dilectioni tuae, nosque in hierarchias et choros in similitudinem angelorum distinxisti ad officia ministerii tui in paradiso domus tuae, quem plantasti nobis, et in quo nos collocasti, ut ex eodem fructus vitae perfectae colligeres, nosque illum operaremur, beneplacitum tuum perficientes, et divinae voluntati tuae obsequentes; et nunc, Domine Deus, tuere nos, et custodi vineam istam, quam plantasti dexterâ tuâ, et domum tuam aedifica, quam virtute tuâ fundasti; quia nisi tu, Domine, aedificaveris domum, frustra vigilant qui custodiunt eam. Da, Domine, assistricem sedium tuarum sapientiam iis, quos ad ministerium domus tuae elegisti. Benefac nobis, et corda nostra sanctifica, mentesque nostras in obsequio confirma: intercedentibus sanctâ Dei genitrice Virgine Mariâ, et beatissimo patre nostro sancto Antonio magno, et omnibus sanctis.

Fratres. *Amen.*

Deinde abbas generalis, factâ altari reverentiâ, ad eos adhuc genuflexos conversus, facit absolutionem generalem in haec verba:

Deus misereatur vestri et dimittat debita vestra, et tribuat vobis absolutionem et remissionem omnium peccatorum vestrorum. In nomine † Patris, et † Filii, et † Spiritus Sancti.

Fratres: *Amen.* Et surgant, eiusque manum ordinatim osculantur, et ad suas singuli cellas secedunt.

CAP. III. — *De congregatione hegumenorum et electione abbatum provinciae vel monasterii.*

Tempus congregationis hegumenorum.

I. Congregatio hegumenorum de semestri in semestrem ab abbate generali et quatuor hegumenis celebretur, et quoties de rebus agendum est aut valde urgentibus aut potestatem eiusdem congregationis exigentibus.

A quo indicenda.

II. Penes abbatem generalem est illam indicere eique praesidere. Si vero ipse mortuus fuerit aut promotus, aut de ipsius causâ et reatu consultandum sit, tunc ad omnes simul hegumenos spectabit illam indicere, et prior in ordine praesidebit tamquam vicarius abbatis generalis, ut supra dictum est.

Quoto tempore durare debeat.

III. Per septem dies ea durabit; singulis autem diebus, praemissâ oratione dominicâ et litaniis beatissimae Virginis coram altari ab aedituo parato, ianitore portam observante et secretario ad mensam assidente, necnon duobus monachis suffragiorum cognitoribus, suffragia ferent, ut supra dictum est de congregatione generali. Porro secretarius, aedituus, ianitor et duo suffragiorum cognitores ab abbate generali et hegumenis praeeligendi sunt. Antequam vero prima congregatio inchoëtur, sermo paraeneticus fiat ab idoneo monacho, quem abbas generalis designaverit.

De electione abbatum provinciarum et monasteriorum.

IV. Si post congregationem generalem eligendi sint abbates provinciarum et monasteriorum, primo congregationis die, sedentibus in ordine suo abbate generali et hegumenis, accedunt abbates quorum officium expirat, vel eorum vicarii, unus post alium, et genuflexi sigillum et officium in manibus abbatis generalis et hegumenorum resignant et deponunt in haec verba:

Reverendissimi patres. In manibus vestris resigno et depono officium abbatis provinciae N. vel monasterii N., quod mihi indigno commissum fuit; simulque veniam peto de omnibus culpis a me in eo commissis.

Si vicarius fuerit aut procurator, dicat:

Reverendissimi patres. Nomine ac vice reverendi patris N. in manibus vestris resigno et depono officium abbatis provinciae N. vel monasterii N., quod ipsi commissum fuit; simulque veniam peto de omnibus culpis ab ipso in eodem officio commissis.

Factâ resignatione, unusquisque extra congregationem recedet, et clauso ostio, legat secretarius coram abbate generali et hegumenis excessus vel defectus, si quos dicti abbates in suo officio commiserint, oblatas adversus eos subditorum monachorum accusationes et similia, quae in ultimo triduo congregationis generalis examinata sunt et in acta relata, ut cap. I huius partis, num. XI, dictum est. Mox generalis et hegumeni de iis deliberent; et si quid in regulam, constitutiones, consuetudines vel monachos peccasse deprehensi fuerint, vocentur singillatim et introducantur ad congregationem, ibique reprehendantur et dignâ malefactis poenitentiâ mulctentur: aliàs omnes simul introducantur, et genuflexi benedicantur ab abbate generali et absolvantur iis verbis:

Deus misereatur vestri, etc., ut capite superiori circa finem.

Tum extra congregationem dimittantur, et abbas generalis cum hegumenis per suffragia secreta eligat abbates provinciarum et monasteriorum eodem modo, quo supra de electione generalis et hegumenorum dictum est.

Suffragium in schedulâ scribatur sic: *Eligo reverendum patrem N. in abbatem provinciae N.* vel *monasterii N.*

De extrahendis suffragiis.

Extrahuntur autem suffragia a duobus monachis eorum cognitoribus, et scribuntur in cartâ a secretario; et unus ex illis duobus, professione antiquior, nomen electi altiori voce pronunciat, ut generalis et hegumeni audiant; et qui plura suffragia habuerit, ille abbas erit, quem proinde generalis proclamabit in haec verba:

Nomine congregationis nostrae pronuncio et declaro reverendum patrem N. abbatem provinciae vel *monasterii N.*

Finito scrutinio, omnes electi abbates, qui in eo monasterio praesentes fuerint, vocantur a congregatione; et cum introducti fuerint, genua flectunt coram abbate gene-

rali et hegumenis, manumque eorum deosculantur, et invicem ab his ad osculum pacis admittuntur. Abbas autem generalis tradat unicuique eorum sigillum officii sui, deinde omnibus praeter hegumenos genuflexis impertitur benedictionem, dicens:

Benedicat vos omnipotens Deus, Pater † et Filius † et Spiritus † Sanctus.

Fratres, *Amen;* et procedunt unusquisque ad cellam suam.

Abbas generalis et hegumeni tradunt singulis patentes litteras tenoris sequentis:

Venerabilibus fratribus Ordinis sancti patris nostri Antonii, Congregationis de Monte Libano, provinciae N. vel *monasterii N., salutem in Domino et benedictionem. — Notum facimus vobis, fratres, congregationem hegumenorum habitam die N., mense N., anno N., communi consilio elegisse reverendum patrem N. in abbatem vestrum proprium et peculiarem, qui carne et spiritu vos gubernet iuxta nostras consuetudines, constitutiones et regulam. Quocirca mandamus vobis in virtute sanctae obedientiae ut eidem secundum nostrae Libaniticae Congregationis regulam pareatis, eumque abbatem seu patrem nostrum appelletis, ipsique veluti legitimo praeposito vestro debitam obedientiam, honorem atque reverentiam exhibeatis. Si quis illi subesse noluerit, noverit se suorum votorum transgressorem fore. Benedictio sit super obedientes. — Datum in monasterio N., die N., mense N., anno N. Congregatio hegumenorum.*

Sigillum † generalis et hegumenorum.

Cum dictae litterae ad monasterium venerint, unus ex fratribus, reliquis audientibus, in ecclesiâ vel in refectorio, abbate electo praesente, illas legat: finitâque lectione, continuò abbati electo vel confirmato omnes genuflectant, abbas vero iis benedicat, dicens: *Benedicat vos omnipotens Deus, Pater † et Filius † et Spiritus † Sanctus.*

Et respondent *Amen;* et surgunt, eiusque manum osculantur. Abbas suae electionis patentes litteras apud se custodiat: cumque statuto tempore exauctoratus vel confirmatus fuerit, abbati generali illas restituet. Secretarius autem monasterii eas de verbo ad verbum describat, et in archivio reponat. Sequentibus sex diebus in congregatione hegumenorum de rebus, ad universum Ordinem spectantibus, agetur.

v. Si vero congregatio hegumenorum non post congregationem generalem, sed praestitutis temporibus suis fiat, primo die de gravioribus negotiis agendum erit, postmodum reliqua definiantur.

vi. Terminatâ congregatione, describi curent a secretario acta omnia, electiones officialium et constitutiones, si quae factae fuerint, sigilloque et propriâ generalis atque hegumenorum subscriptione firmentur, et in archivio reponantur. Quae vero monachis significanda sunt, ea per encyclicas litteras, a generali et hegumenis subscriptas, significentur. Exemplum autem litterarum omnium, quae nomine congregationis huius mittentur, a secretario eiusdem congregationis descriptum maneat in libro registrorum, qui in congregatione generali tradatur novo abbati generali et novis hegumenis, in archivio reponendus.

Cap. IV. — *De congregatione provinciae et monasteriorum.*

i. Congregatio provinciae unoquoque anno per triduum celebretur ab abbate provinciae et abbatibus monasteriorum subiectorum; congregatio vero monasteriorum sit quolibet mense per unum diem ab abbate monasterii et monachis omnibus professis. Primam autem indicet abbas provinciae, alteram abbas monasterii; et illa quidem uno saltem mense ante constitutum diem significari debebit, haec vero tribus ante diebus. Congregatio provinciae quolibet anno cogenda.

ii. Quo mense facienda erit congregatio provinciae, praemittenda est opportuno tempore congregatio uniuscuiusque monasterii, ut in promptu habeat abbas, si quid ad eam congregationem referendum sit. Similiter quo anno celebrabitur congregatio generalis, opportune praemittatur congregatio provinciae.

iii. Congregationi provinciae, praeter abbates monasteriorum, intererit socius abbatis uniuscuiusque monasterii a congregatione monachorum eligendus. Eius autem electio fieri debet tribus saltem diebus, antequam ad congregationem provinciae procedatur, Qui debeant interesse.

ut sufficiens tempus habeat ad sumendum informationem de statu monasterii deque querelis et causis monachorum. Idem dicendum de socio abbatum ad congregationem generalem discessum[1]. Omnia autem, quae socius congregationi generali vel provinciali nomine monachorum praesentabit, debent esse sub sigillo monasterii clausa, et ab iis subscripta.

IV. In utraque congregatione idem ordo servetur, de quo supra in congregatione hegumenorum dictum est num. III et VI. Secretarius autem, aedituus et ianitor ab abbate eligantur; duo vero suffragiorum cognitores a monachis ad congregationem convocatis.

De quibus agendum rebus

V. Agendum porro erit: primo de rebus spiritualibus ad profectum monachorum spectantibus, inquirendumque in mores uniuscuiusque, si quid contra regulam, constitutiones et consuetudines peccetur; secundo de regimine superiorum, et subiectorum obedientiâ; tertio de temporalibus monasteriorum rebus.

VI. Abbate ad congregationem generalem eunte, aut vicarium mittente, adhuc celebretur congregatio monachorum de mense in mensem, cui ipse abbas vel eius vicarius praeerit. Non tamen celebrari poterit congregatio provinciae, nisi de anno in annum, et ipso abbate praesente.

VII. Si abbas monasterii decesserit, vicarius mortem eius tam abbati provinciae, quam abbati generali statim significabit; et interim monasterium administrabit usque ad novi abbatis electionem et adventum. Quod si vicarius in illo monasterio non fuerit, tunc antiquior professione vicarius erit, et, inter aequales professione, antiquior aetate praeferatur, et sacerdos non sacerdoti. Mortuo autem abbate provinciae, abbas illius monasterii, in quo residere solet, ad abbatem generalem litteras scribat. Nemo tamen in eius officio se immiscebit, donec abbas generalis in congregatione heguminorum de successore aut vicario decreverit.

CAP. V. — *De congregatione hebdomadali.*

I. In qualibet hebdomadâ per omnia monasteria feriâ sextâ, aut aliâ die non impeditâ, debet fieri congregatio omnium monachorum.

II. Sedentibus omnibus, et novitiis, si qui erunt, stantibus, abbas seu vicarius aliquid ex libris spiritualibus legat, vel legi faciat ad monachos.

III. Deinde (novitiis[1] foras dimissis) idem abbas seu vicarius faciat brevem exhortationem contra defectus in monasterio occurrentes, nullam tamen personam nominando.

IV. Absolutâ exhortatione, abbas stans, reliquis genuflexis, dicat:

Deus misereatur nostri, et dimittat debita nostra, et tribuat nobis absolutionem et veniam omnium peccatorum nostrorum. In nomine † Patris, et † Filii, et Spiritus † Sancti.

Fratres, *Amen;* et surgunt, eiusque manum deosculantur, et ad suas unusquisque cellas abeunt.

CAP. VI. — *De electione in communi.*

Quibus non committenda officia.

I. Ab electione tam activâ quam passivâ in quolibet officio Ordinis nostri, donec cum eo fuerit dispensatum, specialiter arceatur omnis excommunicatus, suspensus, interdictus, irregularis, non professus, et qui non subest nostrae congregationi, etiamsi fuerit monachus professus Ordinis sancti patris nostri Antonii; item, qui ab Ordine nostro apostataverit, et qui ab illo ad alium Ordinem, etiam cum licentiâ superiorum, transivit, nec postea ad nostrum rediit; item, qui habet impedimentum naturale, ut fatuus, delirus, lunaticus; item, qui est notorie infamis ob publicum delictum, ut est homicidium, fornicatio, furtum, periurium, ebrietas; item subornator, qui prece, pretio, minis vel quocumque alio modo induxerit eos; qui in electione vocem activam habent, ut se ipsum vel monachum aliquem determinatum eligant, singulatim eum nominando; item, qui per se ipsum vel alium procurat sibi dignitatem aliquam extra Ordinem; item, qui publice et scandalose Romano Pontifici, aut patriarchae vel Ordinario loci detraxerit, aut eorum canonicas sanctiones contempserit; denique, qui monachum notorie indignum sciens et prudens aliquando elegerit.

1 Forsan *discessurorum* (R. T.).

1 Edit. Main. legit *novitii* (R. T.).

In impedimentis, a quibus petenda dispensatio.

II. In iis impedimentis, quae ex iure canonico proveniunt, dispensatio petenda est a legitimo superiore, qualis est sanctissimus Romanus Pontifex, reverendissimus dominus patriarcha, et ordinarius loci episcopus, respective. In aliis vero, quae ex nostris constitutionibus inducuntur, abbas generalis dispensare poterit, vel, eo absente, congregatio generalis.

III. Nemo eliget, aut eligere poterit in abbatem generalem, aut hegumenum, sive in abbatem provinciae, aut monasterii, nisi triginta annos saltem inchoatos aetatis habeat; et nisi sex annos in congregatione nostrâ compleverit, includendo annos probationis.

IV. In congregationibus hegumenorum provinciae et monasterii, ii tantum vocem activam habent, quorum mentio ibi fit. Vocem vero passivam in congregatione generali et hegumenorum habere possunt omnes monachi professi; in congregatione vero provinciae et monasteriorum, ii tantum monachi qui sunt illius provinciae et monasterii.

V. Nemo potest habere plures voces activas, etiamsi habeat plura in Ordine officia; sed unusquisque unam tantum vocem habeat.

VI. Omnis electio fiat per suffragia secreta.

VII. Ante electionem legantur constitutiones de officio eligendorum et de electione.

VIII. Si suffragia fuerint aequalia, aut in diversas personas ita distrahantur ut in nullum maior pars conveniat, id fiat quod supra cap. II, num. XII et XIII dictum est.

CAP. VII. — *De visitatione.*

I. Abbas generalis semel saltem in triennio visitet omnia monasteria Ordinis, et abbas provinciae semel quolibet anno monasteria sibi subiecta, ut dictum est part. III, cap. III, num. III, et cap. V, num. II.

Abbates legitime impediti vicarium visitatorem debent eligere.

II. Si legitime fuerint impediti, substituent vicarium visitatorem, cui tempus et auctoritatem per suas litteras definiant, eique socium seu secretarium adiungent. Nulli autem vicario visitatori credatur, nisi litteras suae delegationis antea exhibuerit coram monachis in congregatione convocatis in eo monasterio quod visitandum erit; eam vero monachorum congregationem abbas convocabit statim atque ei exhibitae fuerint litterae abbatis generalis, aut hegumenorum, aut abbatis provinciae. Si autem abbas fuerit absens, aut obedire noluerit, tunc ipse vicarius visitator eam convocabit.

Forma litterarum vicarii visitatoris.

Venerabilibus fratribus Ordinis sancti patris nostri Antonii Congregationis de Monte Libano, provinciae N., vel *monasterii N., salutem in Domino et benedictionem.*

Notum facimus vobis, fratres, nos elegisse reverendum patrem N. in vicarium nostrum, eique vices nostras commisisse, ut visitet vos et vestrum monasterium in temporalibus et spiritualibus, et inquirat in omnia ad vos dictumque monasterium spectantia, iuxta nostras consuetudines, constitutiones et regulam, cum facultate decernendi, quae decernenda esse urgens necessitas compulerit, alia vero ad nos deferendi; non tamen alium in locum suum substituendi, nec visitationem in quolibet monasterio ultra triduum prorogandi. Quocirca mandamus vobis in virtute sanctae obedientiae, ut reverendissimum patrem N. tamquam vicarium visitatorem a nobis deputatum recipiatis, eique debitam reverentiam et obedientiam iuxta commissum ipsi officium exhibeatis. Si quis illi contradicere ausus fuerit, noverit, se suorum votorum transgressorem fore. Benedictio sit super obedientes. Datum in monasterio N., die N., mense N., anno N.

Abbas generalis, vel *hegumeni*, vel *abbas provinciae N.* — Loco † sigilli.

III. Lectis in congregatione litteris, statim omnes genuflectent, excepto vicario visitatore; deinde surgentes deducunt illum in ecclesiam a dextris abbatis monasterii procedentem.

Qua methodo facienda visitatio.

Si abbas generalis aut abbas provinciae personaliter ad visitandum monasterium veniret, convocatâ ab abbate loci monachorum congregatione, significabit breviter ut praeparent se ad reddendam rationem, quam

sequenti die exigere incipiet; deinde procedet unà cum abbate monasterii et monachis ad ecclesiam, ut supra.

IV. Ante aram maximam omnibus ordinatim genuflexis, abbas seu vicarius visitator, item genuflexus, ad portam mediam orabit aliquantulum: deinde intonabit psalmum CXLVIII *Laudate Dominum de caelis, etc.*, quem unà cum duobus sequentibus psalmis monachi alternatim canent; et dicto *Gloria Patri*, surgit abbas seu vicarius visitator, et factâ ad altare reverentiâ, conversus ad monachos genuflexos facit absolutionem, dicens:

Deus misereatur vestri, et dimittat debita vestra et tribuat vobis absolutionem et veniam omnium peccatorum vestrorum. In nomine Patris † et Filii † et Spiritus Sancti.

Fratres: *Amen*; et surgunt, eiusque manum ordinatim osculantur, et abeunt in cellas suas.

V. Visitator primum locum tenebit cum socio suo, qui secretarii munus geret, etiam ante abbatem monasterii. Cum autem officio suo functus fuerit, ipse et socius locum iuxta dignitatem suam vel antiquitatem professionis habebit.

VI. Primo visitationis die, cantatis divinis officiis, ac terminatâ per abbatem loci aut eius vicarium sacrâ liturgiâ, antequam detur a celebrante benedictio, omnibus monachis ordinatim genuflexis, visitator diligenter visitabit totam ecclesiam: ac primum aram maximam, ubi repositum est sanctissimum Eucharistiae sacramentum, deinde reliqua, si quae erunt, altaria, an omnia munda sint, et decenter ornata et composita, qua visitatione absolutâ, reversus ad portam mediam, et factâ altari reverentiâ, dat benedictionem, dicens:

Benedicat vos omnipotens Deus, Pater † et Filius † et Spiritus † Sanctus.

Fratres: *Amen.*

Visitator prosequitur hanc admonitionem: *Auctoritate Dei totiusque Ordinis nostri, praecipio vobis in virtute sanctae obedientiae, ut, cum unusquisque vestrum de omnibus et singulis personis ac rebus, ad hoc monasterium spectantibus, interrogatus fuerit, debeat, secundum conscientiam pure et veraciter revelare, secluso omni odio, favore et affectu: nec ullus vestrum extra monasterium discedere praesumat sine expressâ nostrâ licentiâ.*

Tum surgunt fratres, et vadant in cellas suas. Visitator, depositâ stolâ, in sacristiam vadit cum socio, abbate monasterii, et praefecto ecclesiae, seu sacristâ, eamque diligenter visitat, considerando an munda et composita sint vasa sacra, vestes, libri et omnia utensilia.

Deinde procedit visitator cum socio et abbate loci ad cellam ipsius abbatis, qui, primo offert visitatori scripta nomina et officia singulorum monachorum et personarum etiam saecularium, qui monasterio inserviunt; secundo librum regulae et constitutionum Ordinis; tertio, librum secretorum quae alii visitatores ei monasterio reliquerunt; quarto, libros proventuum et expensarum monasterii et ecclesiae. Quibus peractis, visitator ad cellam sibi destinatam, per ipsum abbatem loci, aut monachum ab eo designatum, advocabit singulos monachos, et inquisitionem inchoabit a iunioribus et desinet in ipsum abbatem, qui de singulis ipsi reddet rationem. Quae autem a singulis monachis referuntur, per socium et secretarium visitationis in cartâ notabuntur, in quorum fine unusquisque nomen suum subscribat, vel, si scribere nescierit, ipse secretarius eius nomen subscribat de ipsius mandato.

VII. Postridie visitator cum secretario lustrabit, primo cellas omnium fratrum; secundo, alias monasterii mansiones, ut scholam, bibliothecam, hospitium, infirmariam, vestiariam, cellarium, coquinam et refectorium, praesentibus abbate loci eoque monacho qui cellae illius curam habebit.

VIII. Tertio et postremo die, convocatâ totius monasterii congregatione in locum ad id paratum, visitator brevem adhortationem faciet ad procurandam regulae et constitutionum observantiam, et legi faciat per secretarium monita relicta monasterio: moneatque omnes et singulos, ut se ad poenitentiam negligentiarum faciendam disponant:

tum, genuflexis omnibus coram visitatore, culpas suas dicant ordinatim, incipiendo ab abbate loci usque ad iuniorem monachum, et veniam petant a visitatore, qui singulis cum discretione et charitate poenam iniungat salutarem: mox faciat absolutionem dicens:

Deus misereatur vestri, etc., ut supra n. IV, atque ita cum osculo pacis dimittat congregationem.

IX. Si ipse generalis aut abbas provinciae visitationem facit, utatur auctoritate suâ in correctione abbatis et monachorum.

Vicarii visitatoris quae sint facultates.

Si vero fuerit vicarius, ad substituentem omnia referat; non tamen abbatem loci deponere, aut ab officio suspendere poterit, nisi specialem facultatem habuerit a congregatione hegumenorum. Quod si necessitas requirat ut monachum de illo monasterio in aliud trasferat, id auctoritate suâ facere poterit, si generalis fuerit aut abbas provinciae; si vero delegatus fuerit, consentiente abbate loci, in quo est, et abbate monasterii, ad quod transferendus est monachus, id faciet; illis autem dissentientibus, rem ad delegantem referet.

De quibus visitator debeat inquirere.

X. Haec fere sunt, de quibus visitator inquirere debet:

An singuli debitam abbati obedientiam exhibeant;

An abbas officio suo erga omnes aequaliter utatur;

An inter omnes et singulos pax et concordia servetur;

An sit aliquis proprietarius in monasterio, vel scandalosus, ebriosus, otiosus, assuetus iurare vel turpia loqui, notatus de suspectâ familiaritate intra vel extra monasterium, cum scandalo alium non alloquens, rixosus, contumeliosus;

An ab omnibus observetur regula et constitutiones quoad divinum officium, confessionem, communionem, orationem mentalem, ieiunium, refectorium, silentium, aliaque communitatis officia, et quomodo ritus et caeremoniae ecclesiasticae observentur;

An aliquid desit, vel superfluum sit in victu, potu, vestitu; et quomodo tractentur ab abbate tam monachi sani quam infirmi et hospites;

Quomodo monachi iuniores instruantur, et qui sint mores saecularium qui sunt in monasterio coenobii.

XI. Acta omnia a secretario excepta sigilloque munita in archivium Ordinis inferat, et si vicarius sive delegatus fuerit, ad abbatem generalem vel provinciae referat.

XII. Omnem operam adhibeat, ut pacem et concordiam in monasterio relinquat.

Pars Quinta.

Cap. I. — *De processu iudiciali.*

Cum monachorum causae a superioribus eorum iudicandae sint, communis ordo iudiciorum servetur.

I. Iudex secretarium praesentem habeat, ab ipso aut a maiori superiore eligendum, qui examini adsit et dicta examinandorum excipiat et sententiam scribat.

II. Iudicium introducendum erit vel per accusationem, vel per denunciationem, vel per diffamationem.

In omnibus iudiciis examinandae accusatoris qualitates.

Si per accusationem processus inchoëtur, certus esse debet accusator, et capita accusationis porrectae suâ manu subscribat. Ante omnia autem examinandus accusator an sit integrae famae; an moveatur aliquo odio, aut alio pravo affectu; an quae proponit, habeant aliqua adminicula vel indicia veritatis, puta, quia accusatus aliàs in eodem genere peccati deliquerit, aut alio modo eius fama et existimatio laboret. Haec autem exactius observanda sunt, quando accusatio procedit contra abbates: isti enim falsis delationibus et querelis maxime obnoxii sunt; et rursus cum regiminis columina [1] sint, non facile neque ex levibus delationibus in periculum existimationis et famae vocandi sunt.

Si per denunciationem procedatur, denunciator similiter certus sit, et subscribere se debet denunciationis capitibus, sicut accusator, etsi ipse non teneatur processum prosequi et obiectae [2] probare.

1 Videtur legendum *columnae* (R. T.).
2 Potius lege *obiecta* (R. T.).

Si autem per diffamationem procedatur, examinandum primo, an fama aut diffamatio a probis et honestis viris ortum habeat, easque diffamatio non semel sed saepius ad aures superiorum pervenerit.

De testium examine.

Post accusationem seu denunciatonem seu diffamationem, iudex ad testium examinationem deveniat, a quibus exhibito de veritate dicendâ iuramento, vel facto iis de veritate dicendâ in virtute sanctae obedientiae praecepto: primo, si sint extranei, generaliter interrogabit super eorum qualitatibus: deinde super praedictis capitibus accusationis; annotetque diem, mensem ac annum, quo singuli testes fuerint examinati, et quaecumque deposuerint; demum curabit ut iidem testes manu propriâ subscribant suas depositiones; et, si ipsi litteras ignorant, apponant suâ manu figuram crucis, et alius ex ipsorum mandato subscribat eorumdem nomina, annotando se illorum iussu subscripsisse.

IV. His peractis, iudex accusatum seu denunciatum vel diffamatum citabit, eumque examinabit super praedictis, non semel, sed bis, vel ter, cum intervallo tamen, ut, si contradictoria dixerit, possit ex suâ confessione redargui; et, si opus fuerit, ad reum convincendum eumque ad veritatem dicendam inducendum, poterunt coram eo produci testes, qui ipsum convincant.

Reo communicandae testium depositiones.

V. Finito examine, dandum erit ipsi reo exemplar depositionum testium examinatorum sine eorum nominibus cum termino competenti ad faciendas suas defensiones; et, si delicta sibi obiecta non diluat, eaque sint probata sufficienter vel per rei confessionem, aut per testes reus fuerit convictus, poterit, praeviâ citatione, ad sententiam deveniri, et reus in poenâ eius delicto debitâ condemnari. Si vero diluerit legitime, erit absolvendus aut declarandus innocens. Si autem de eius innocentiâ non plene constiterit, debet absolvi nihilominus, appositâ clausulâ *ex hactenus deductis* quia innocentia rei non fuit plene probata.

VI. Si abbas generalis aut hegumeni vel abbas provinciae commiserint alicui ut causam examinet et iudicium ferat, is debet, primo, terminos facultatis suae non excedere, sed intra eos se continere: nimirum si examen tantummodo ipsi commissum fuerit, non debet sententiam ferre; secunde, confectum ut supra processum iudicialem, propriâque manu subscriptum, et sigillo monasterii signatum, transmittat ad superiorem.

VII. Monachi omnes curare debent: primo, ut delinquentem charitative moneant iuxta sanctum Evangelium, antequam accusetur vel denuncietur; secundo, ut, quantum fieri potest, evitent formam iudicii, multoque magis exceptiones, quae dari solent vel possunt contra solemnitatem iuris in processu facto et sententiâ latâ; nam institutum monasticum, quod assumpsêre, docet eos non contendere iudicio, sed propriae voluntati renunciare, poenitentiam agere, et pro Domino pati.

Voce activâ et passivâ privati in testes non admittendi.

VIII. Non debet in re levi vel ex merâ suscipione fieri accusatio aut denunciatio; sed in delicto gravi et certo vel quasi certo. Item ab accusatione excluduntur ebriosi, detractores, iracundi, aut similibus vitiis laborantes, qui, prius frequenter moniti, emendati non fuerint; et qui voce activâ et passivâ privati sunt, iidem non debent a iudice ad testimonium admitti, bene tamen ad informationem. Quando vero ex processu constiterit innocentia accusati, debet a iudice accusator in poenâ talionis condemnari.

IX. Si delictum, de quo quis accusatur aut denunciatur vel inquiratur, non fuerit publicum, curare debet iudex ne illud evulget, sed secretum servet, quantum fieri potest.

X. Qui poenitentiam sponte facere recusaverit, compelli poterit per censuras. Quod si istas proterve spreverit, acriora remedia adhibeantur; semper tamen habito respectu circumstantiae loci, temporis et personae.

CAP. II. — *De culpis et poenis.*

Cum constitutiones nostri Ordinis non obligent ad culpam, nisi propter contemptum et scandalum, sed solum obligent ad poenam transgressoribus infligendam, ideo dicendum nunc est de poenis quae ad correptionem culparum imponuntur.

Lenitas a superioribus adhibenda.

I. In primis superiores intelligant, sibi cum fratribus agendum in spiritu lenitatis, nec, nisi causâ attente perspectâ, ad acriora remedia esse progrediendum. Quare plerumque praemittenda erit admonitio charitativa seu per se seu per alios, itaut subditus doceatur emendationem delictorum a superiore quaeri, non delinquentium ruinam.

II. Intelligant pariter subditi, eâdem piâ animi praeparatione sibi suscipienda esse ista charitatis remedia, cum qua a superiore illa applicari iustum est credere, cum magno scilicet desiderio proprii profectus et emendationis; neque dandum locum diabolo suggerenti futiles querelas adversus superiores, aut secum ipsis, aut, quod omnino cavendum est, cum aliis, praesertim externis, etiamsi contingat poenitentias iniungi insontibus ex falsâ, ut aliquando accidere necesse est, delatione et errore.

III. Praeterea superiores frequenter recogitent, se de suis subditis rationem Deo reddituros; ac proinde diligenter serioque caveant, ne ex propriâ indulgentiâ et remissione regularis disciplina laxetur: dum nimirum subditi, impunitatem sibi ex superioris conniventiâ pollicentes, quodlibet audere paulatim assuescant. Quamobrem caute circumspecteque attendant, ne quis contra constitutiones abusus quovis praetextu inducatur; noverintque ex parvis transgressionibus magnam quandoque ruinam disciplinae regulari imminere; idque si ipsorum vitio contingat, gravissimae ipsos noxae reos fore.

IV. In poenis iniungendis superiores haec praecipue observent:

Quae observanda in poenis iniungendis.

Primum, ut auctâ gravitate culpae ex gravitate circumstantiarum, poena pariter augeatur; et in iis quidem monasteriis, in quibus est frequentior monachorum numerus, ad mensam communem, ex schedulâ a superiore vel eius vicario scribendâ, legatur culpa et poena, indicato etiam nomine delinquentis ad communem aedificationem, nisi forte ipse reus eodem in loco ex suâ devotione velit se ipsum simili modo accusare. Quod etiam superior, cum id expedire in Domino iudicaverit, iniungere poterit.

Secundum, ut poena gravior et gravissima nonnisi cum maturiori consilio patrum seniorum ab abbate infligatur; eaque in scriptis, et postquam de culpâ constiterit per confessionem rei, vel per competentia testimonia; et, si id rei gravitas exposcat, abbatis etiam generalis sententia rogetur.

Tertium, ut fratribus provectae aetatis, quoad aliquas poenas aetati minime convenientes, abbas ita dispenset, ut alias simul magis congruentes iniungat. In graviori vero et gravissimâ culpâ taxatam in constitutionibus poenam nullatenus mutet, nisi causa commutandi sit legitime probata coram abbate generali.

Quartum, ut abbas, dum alicuius culpam redarguit, aut poenam ei iniungit, caveat summopere, ne id ex irâ aut odio aut vehementi animi perturbatione faciat; multoque minus, ne iniuriosis verbis, aut contumeliis, sive imprecationibus reum excipiat. Quod si id fecerit, a seniore monasterii moneatur semel, bis et tertio; sique emendatus non fuerit, ad abbatem generalem deferatur, qui ei debitam culpae poenam omnino iniungat.

De contumacibus.

V. Si quis ex fratribus iniunctam sibi poenitentiam ex proterviâ aut aliâ animi perturbatione subire detrectaverit, in cellâ includi reum iubeat abbas; et postea mittat ad eum seniores patres, qui illum moneant ad poenitentiam, et inducant ad obedientiam, quam si fecerit, bene erit, si autem adhuc in contumaciâ perseveraverit, triduo illum includi in cellâ iubebit, et pane tantum et aquâ vesci, idque, cum culpâ, ob quam poena iniungitur, non sit gravior aut gravissima; nam in eo casu augenda erit poenitentia iuxta qualitatem delicti, quemadmodum infra dicetur cap. XIV, num. I.

VI. Cum culpae aliae sint leves, aliae graves, graviores et gravissimae, debet abbas poenitentias iuxta culparum qualitatem iniungere, ut infra praescribitur. Poenas vero commutare, et pro gravibus leves iniungere,

aut vice versâ pro levibus graves imponere, non poterit sine consilio et congregatione monachorum. Quae autem hic taxatae non sunt poenae, cum consilio eorumdem monachorum in Domino taxabit.

CAP. III. — *De levi culpâ et poenâ.*

Levium culparum non est numerus: ex his autem, quae hic apponuntur, de ceteris iudicari pronum erit.

Levis culpa est:

Culpa levis, quae sit.

I. Si quis ad incboationem officii, vel congregationis, vel collationis spiritualis non adfuerit;

II. Si quis aliquid dixerit vel fecerit, unde fratres offendantur;

III. Si quis quidpiam utensilium ex desidiâ fregerit, aut perdiderit, vel cibi potusve aliquid effuderit;

IV. Si quis communi refectioni non interfuerit;

V. Si quis constitutis horis silentium fregerit;

VI. Si quis pro victu, aut vestimentis, vel aliâ re murmuraverit;

VII. Si quis eorum, qui communibus officiis deputati sunt, munus suum in re aliquâ neglexerit;

VIII. Si quis potum vel cibum sine licentiâ sumpserit;

IX. Si officio in tabulâ assignato defuerit;

X. Si quis in caeremoniis missae, divinorumque officiorum, minus decenter se gesserit, aut aliquid omiserit, vel de suo addiderit;

XI. Si quis oculos vagos ad vanitatem direxerit;

Quae pena iniungenda.

XII. Si quis strepitum in cellâ vel monasterio aut ecclesiâ sonitumque fecerit.

Quicumque in praefatos et similes defectus inciderit, et de illis proclamatus fuerit, vel ipse se sponte proclamaverit, vel aliunde hoc ipsum constiterit, abbas iniungat peccanti unum psalmum, vel aliquot orationes dominicas, vel psalmos seu genuflexiones in refectorio aut in ecclesiâ, iuxta modum quo excessit et qualitatem personae.

CAP. IV. — *De gravi culpâ et poenâ.*

Gravem culpam censemus:

I. Si quis frater cum fratre vel externo, intus vel foris, rixas habuerit; si quis fratri vel saeculari contumeliam dixerit, vel minas et maledicta in eosdem protulerit;

Quae sint culpae graves.

II. Si quis inter fratres discordiam, dicta unius alteri referendo, vel alio modo, seminaverit;

III. Si quis iurare, mentiri, turpia vel scurrilia dicere, ad risum alios ineptis garritionibus provocare, silentium frangere, cum offensione praesertim fraternâ, in consuetudinem duxerit;

IV. Si quis cum feminis aut pueris colloquendo, attentis circumstantiis loci, temporis et personarum, suspicionem aliquam vitii ingesserit, aut ingerere potuisse iure praesumptus fuerit;

V. Si quis dormierit sine tunicâ et cucullo;

VI. Si quis exiverit sine socio assignato, aut illum mutaverit, aut extra monasterium reliquerit, vel solus sine licentiâ iverit, vel horâ, qua in monasterium redire debet, non redierit;

VII. Si quis ex cellâ egrediatur, et per monasterium vagetur tempore dormitionis;

VIII. Si quis medicinam sumpserit, aut sanguinis minutionem fecerit, sine licentiâ;

IX. Si quis culpam praeteritam fratri, pro qua satisfecit, improperaverit;

X. Si quis ieiunium ab Ordine praescriptum fregerit;

XI. Si quis missam, confessionem, communionem aut officium divinum in choro sine licentiâ omiserit.

Et quae poenae iniungendae.

Pro supradictis et similibus culpis iniungantur ieiunium et strictum silentium per aliquod tempus, genuflexiones et prostrationes tempore refectionis communis, aut in ecclesiâ, psalmi etiam et orationes aliquot dominicae, secundum discretionem abbatis.

CAP. V. — *De graviori culpâ et poenâ.*

Gravior culpa est:

I. Si quis ieiunia Ecclesiae violaverit;

Quae culpae graviores.

II. Si quis peccatum mortale manifeste commiserit contra praecepta Dei vel Ecclesiae, praeter casus infra recensendos, cum de gravissimâ culpâ sermo erit;

III. Si quis, sciens et volens, sententiam excommunicationis aut suspensionis incur-

rerit a iure vel ab homine latam, tam a praelato ecclesiastico quam a superiore religioso; exceptis item casibus, in quibus ob gravissimam culpam excommunicatio vel suspensio infligitur;

IV. Si quis, sciens se esse excommunicatum aut suspensum, ut supra, celebraverit, vel in suis ordinibus ministraverit;

V. Si quis calumniam in fratres struxerit, sive in iudicio sive privatim;

VI. Si quis per fas aut nefas procuraverit ut ipse vel alter eximatur a potestate superioris tam monasterii quam provinciae, aut abbatis generalis;

VII. Si quis per contumaciam vel manifestam rebellionem inobediens suo superiori fuerit, vel cum eo intus aut foris contenderit;

VIII. Si quis secreta congregationum generalis, hegumenorum, provinciae et monasteriorum aliis monachis sive professis sive novitiis, vel etiam externis, temere revelaverit;

IX. Si quis decretis congregationum antedictarum sese opposuerit, aut superiori praecipienti aliquid in virtute sanctae obedientiae contradixerit;

X. Si quis praelato ecclesiastico aut principi saeculari, in eis quae ad illos spectant, inobediens et contumax extiterit.

Et quae pro illis infligendae poenae. Pro huiusmodi et similibus culpis iniungantur ieiunia: item assignetur ultimus locus; prostratio ante fores templi vel refectorii vel chori, dum fratres intrant; seiunctio aut sequestratio a fratribus, itaut nullus fratrum audeat se illi coniungere vel aliquod ei mittere, nec vocetur ad aliquod officium in ecclesiâ vel in choro; mensa ponetur eidem sequestrata, ne cum aliis commisceatur; demum privatio vocis activae et passivae in strictâ formâ ad aliquot annos iniungatur. Ex praedictis autem poenis superior, cum consilio seniorum patrum, plura vel pauciora, longius vel brevius, iuxta culpam poenitenti imponat.

Cap. VI. — *De gravissimâ culpâ et poenâ.*

Gravissima culpa est:

Quae culpa gravissima. I. Si quis haeresim aut schisma contra unam, sanctam, catholicam et apostolicam Ecclesiam secutus fuerit, aut a fide christianâ defecerit;

II. Si ab Ordine nostro post professionem apostataverit, dimisso vel retento habitu;

III. Si quis proprietarius fuerit in pecuniâ, libris, vestibus, aut re aliâ magni momenti, tam recipiendo, quam dando, vel alienando;

IV. Si quis graviter fratrem vel extraneum quemcumque percusserit, et leviter etiam superiorem, idque irato animo;

V. Si quis sigillum confessionis fregerit;

VI. Si quis litteras nomine abbatis generalis, hegumenorum, abbatis provinciae vel monasterii, aut monachi alicuius vel monachorum confixerit, sive eas sigillo officii aut dignitatis vel personae firmaverit, sive non: item qui litteras, ad abbatem generalem aut hegumenos directas, interceperit aut aperuerit et legerit;

VII. Si quis veneficium, incantationem, sortilegium, necromantiam, aut quamcumque aliam diaboli invocationem exercuerit;

VIII. Si quis publicum scandalum vel infamiam gravem Ordini fecerit per manifestum lapsum carnis cuiuscumque speciei sit;

IX. Si quis maligne conspirationem in superiorem suum machinatus fuerit;

X. Si quis machinationes et schismata ad destructionem vel divisionem Ordinis attentaverit;

XI. Si quis a superiorum sententiâ ad tribunalia saecularia appellare aut confugere ausus fuerit: quod si ab abbate gravari se praetenderit, ad abbatem generalem aut congregationem hegumenorum, vel ad congregationem generalem recurrat; et si adhuc ab his praetenderit se gravari, recurrere poterit ad patriarcham aut Romanum Pontificem;

XI. Si quis ordinem aliquem ecclesiasticum sine superiorum licentiâ ab episcopo acceperit, aut sine licentiâ episcopi ordinarii ausus fuerit ad saeculares concionari, eorum confessiones audire, a casibus Ordinario reservatis, sciens et volens, illos absolvere, aut sacramenta baptismi, extremae unctionis vel matrimonii administrare: uno verbo, ministeria parochi obire.

Et quibus purganda poenis.

Pro talibus criminibus, cum consilio patrum seniorum, praeter poenas gravioris culpae, reus privetur cucullo et coronâ, et in cellam tamquam in carcerem detrudatur, ab omnium fratrum consortio seiunctus ad aliquos menses. Ne tamen huiusmodi poenitens propter impatientiam suam in desperationem praeceps ruat, mittat ad eum quandoque superior patres seniores, qui illum blandis verbis commoneant ad poenitentiam, et provocent ad patientiam: foveant per consolationem, et inducant ad emendationem. Recogitet autem abbas, qualem Deo sit ipse redditurus rationem, si forte suâ impatientiâ et imprudenti severitate fratrem perdat, pro quo Christus mortuus est; memineritque sanctum patrem nostrum Antonium sollicitum fuisse dicere: « Fratrem, in aquas lapsum, erigendum esse, non ad naufragium impellendum ».

Cap. VII. — *De culpis et poenis superiorum.*

i. Quaecumque de levi, gravi, graviori et gravissimâ culpâ et poenâ dicta sunt, ea de superioribus respective intelligantur; itaut delinquentem abbatem monasterii abbas generalis puniat, hunc congregatio generalis; idque intelligendum[1] de poenis suspensionis ab officio, depositionis et privationis vocis, loci et coronae, de quibus infra sermo erit.

Levis abbatis culpa.

ii. Levis culpa abbatis est, si cellas monachorum et officinas per se vel per vicarium visitare neglexerit; si ad divinum officium et ad communem refectionem sine causâ aliquoties non venerit; si e monasterio sine necessitate exierit; si caeremonias ecclesiasticas minus decenter exercuerit; si quid dixerit vel fecerit, ut fratres offendantur; si in cibo, potu et vestimentis fratres cum indebitâ parsimoniâ tractaverit; si erga aliquem fratrem plus favoris vel asperitatis exhibuerit; si quid poculentorum vel esculentorum, in re tamen parvi momenti, extraneis dederit sine causâ legitimâ. Pro huiusmodi defectibus ab abbate maiore corripiatur, et psalmi vel aliquot orationes dominicae seu genuflexiones ei iniungantur.

Gravis.

Gravis culpa est: si fratri vel externo verba iniuriosa dixerit, maledicta et imprecationes pronunciaverit; si discordias inter fratres seminaverit; si iurare, mentiri, turpia vel scurrilia dicere, frequenter deprehensus fuerit; si saecularium domos sine necessitate frequentaverit; si cum feminis aut pueris colloquendo, attentis circumstantiis, suspicionem aliquam vitii ingesserit; si dormierit sine tunicâ et cucullo; si medicinam sine licentiâ medici sumpserit; si culpam praeteritam, pro qua satisfactum sit, alicui exprobaverit; si sine socio extra monasterium iverit; si ieiunium ab Ordine praescriptum fregerit; si missam, divinum officium in choro sine causâ omiserit; si absque eorum culpâ officiales ab officiis maligne removerit. Pro huiusmodi culpis iniungatur ieiunium per aliquot dies, item psalmi aliquot et orationes dominicae et genuflexiones.

Gravior.

Gravior culpa est: si peccatum mortale manifeste commiserit contra praeceptum Dei vel Ecclesiae, praeter casus infra recensendos, cum de gravissimâ culpâ sermo erit; si, sciens et volens, sententiam excommunicationis aut suspensionis incurrerit; si, sciens se esse excommunicatum vel suspensum, celebraverit vel in suis ordinibus ministraverit; si rationem dati et accepti in libro describere neglexerit; si quem novitium admiserit non praevio examine; si nomina novitiorum et professorum non descripserit; si abbati generali aut abbati provinciae de statu sui monasterii aut provinciae non scripserit, ut supra suo loco dictum est; si monachum de suo monasterio in aliud sine causâ et sine congregatione monachorum miserit; si calumniam in fratres struxerit; si procuraverit, ut ipse vel alter eximatur a potestate superiori, aut in officio confirmetur; si per contumaciam vel manifestam rebellionem inobediens superiori fuerit, vel cum eo contenderit; si secreta congregationum revelaverit; si decretis congregationum, vel abbatis generalis, sese opposuerit; si superiori praecipienti aliquid in virtute sanctae obedientiae non obedierit; si quid parvi momenti in virtute sanctae obedientiae fratribus praeci-

1 Edit. Main. legit *intelligendam* (R. T.).

pere consueverit; si praelato ecclesiastico aut principi saeculari, in eis quae ad illos spectant, contradicere culpabiliter ac temere praesumpserit; si fratribus, propriae conscientiae rationem iuxta morem reddentibus, secretum non servaverit. Pro similibus culpis iniungatur ieiunium per plures dies: item psalmi plures et orationes dominicae et genuflexiones, aut demum ab officio suspendatur vel removeatur, ex consilio congregationis hegumenorum.

Gravissima. Gravissimâ culpa est: si haereticus aut schismaticus fuerit, aut a christianâ religione defecerit; si ab Ordine nostro apostataverit; si graviter fratrem vel extraneum percusserit, et leviter etiam superiorem; si absque superioris licentiâ fabricam magni momenti praeceperit; si munus a fratre acceperit, ut ei officium aliquod committat; si bona mobilia aut immobilia monasterii sine congregatione monachorum, aut abbatis generalis, aut eorum, ad quos spectat, licentiâ, alienaverit; si monachum propriâ auctoritate e monasterio eiecerit sine licentiâ abbatis generalis; si, sciens et volens, novitium impedimentum aliquod habentem admiserit, nec facultatem habuerit, vel a legitimo superiore obtinuerit; si sigillum confessionis fregerit; si litteras nomine abbatis generalis, vel hegumenorum, vel congregationis generalis confinxerit, aut nomine monachorum; si litteras ad superiores directas interceperit, vel aperuerit et legerit; si veneficium, incantationem, sortilegium, necromantiam, aut alias huiusmodi diabolicas artes exercuerit; si legitime convictus fuerit peccatum carnis admisisse; si conspirationem in abbatem generalem molitus fuerit; si machinationes et schismata ad destructionem vel divisionem Ordinis attentaverit; si a superiorum sententiâ ad tribunal saecularium appellaverit; si sine licentiâ abbatis generalis ordinem aliquem ecclesiasticum acceperit, aut sine licentiâ episcopi ordinarii ausus fuerit concionari ad saeculares, eorum confessiones audire, aut reliqua facere quae facultatem Ordinarii requirunt. Pro talibus criminibus ex consilio congregationis hegumenorum, praeter poenas gravioris culpae, reus in cellam ad aliquot menses tamquam in carcerem detrudatur. Praeterea voce activâ et passivâ per quinquennium privetur. Si vero apostata fuerit vel homicida, aut proprietarius, eam poenam subeat quae infra describetur. Eamdem apostatarum poenam luent, qui a sanctâ catholicâ fide ad haeresim, vel schisma, vel infidelium sectam defecerint.

Cap. VIII. — *De percussoribus.*

Poenae contra percussores. i. Si quis fratrum vel abbatum animo irato percussionem alicui comminatus fuerit, poenam gravioris culpae per hebdomadam sustinere cogatur; si vero aliquem fratrem aut extraneum manu percusserit, eamdem poenam luat per quindecim dies, nisi gravis laesio fuerit; si vero percusserit ligno aut lapide, vel aliâ re sine gravi laesione, per mensem eidem graviori poenae subiaceat.

ii. Propter gravem autem laesionem fratris vel extranei, sive manu sive quacumque aliâ re percussio fuerit, vel levem etiam laesionem superiori factam, percussor poenam gravissimae culpae per duos menses sustineat, et utrâque voce per triennium careat, a solo abbate generali absolvendus.

iii. Si vulnus lethale inferatur, mors tamen non sequatur, eamdem poenam gravissimae culpae per sex menses absque ullâ dispensatione sustineat, et per quinquennium voce careat; si autem (quod Deus avertat) usque ad homicidium aliquis prolaberetur, talis omnino sine ullâ dispensatione puniatur poenis gravissimae culpae per decennium, et utrâque voce perpetuo careat.

iv. Tantum vero praedictis poenis addatur, quantum abbati de consilio patrum seniorum visum fuerit expedire, attentâ qualitate personae percutientis, percussae, percussionis, et scandali magnitudine.

v. Frequentans hoc vitium etiam levi percussione, ad nullum officium eligibilis censeatur.

vi. Percussores superiorum, praeter expressas poenas, voce utrâque perpetuo careant cum suis complicibus et fautoribus.

Cap. IX. — *De proprietariis.*

Contra proprietarios. i. Qui cibum, potum, aut alia parvi mo-

menti sine licentiâ superioris receperit, primâ vice charitative moneatur a superiore; pro secundâ gravius reprehendatur, deinceps vero poenâ graviori puniatur pro arbitrio abbatis.

II. Si pecuniam aut aliquam rem magni momenti sine licentiâ a quocumque habuerit vel alienaverit, non debet a confessario absolvi, nisi prius ipse poenitens illud superiori praesentaverit, aut alienatum, si possibile fuerit, recuperaverit. Deinde, si peccatum proprietatis publicum fuerit, aut a superiore per indicia vel testes deprehensum, proprietarius, praeter privationem vocis activae et passivae, per mensem gravioris culpae poenam luat, quae augeri et minui poterit iuxta qualitatem delicti et quantitatem materiae. Debet autem a congregatione generali determinari quantitas materiae sufficientis ad culpam gravem proprietatis, ut dicatur res magni momenti quae recipitur vel alienatur, et propter quam incurritur in casum reservatum, et in poenam graviorem, atque eadem notificari.

III. Si post mortem proprietarius quis inventus fuerit sive subditus sive abbas, nec in infirmitate peccatum suum confessus fuerit, deque eo doluerit, sacrificium aut aliquod officium pro ipsius animâ non fiet, et sepulturâ ecclesiasticâ privetur; idque cum consilio patrum seniorum, nisi forsan ex tali poenâ scandalum saecularibus generaretur.

IV. Surripientes aliquid tam ex monasterio quam ex cellâ fratrum, et ab externis, praeter infamiam, duplicatâ poenâ proprietariorum puniantur.

V. Qui non revelat[1] pecunias, aut bona mobilia seu immobilia acquisita a se vel ab aliis fratribus, inter proprietarios recenseatur, et poenâ proprietariorum plectetur. Eamdem culpam et poenam incurret abbas, qui bona monasterii in loco abscondito ponit, sine duorum saltem fratrum notitiâ.

CAP. X. — *De apostatis.*

Contra apostatas.

I. Monachus quicumque, si post professionem habitum sponte dimiserit, aut retentó habitu, sed inconsulto superiore, monasterium deseruerit, cum magnâ charitate et prudentiâ a superiore requiratur, qui proinde per se vel per alios omnem operam impendat, ut ovem errantem ad ovile quamprimum reducat. Redeuntem cum omni charitate et paterni amoris significatione recipiat; et antequam ad poenas poenitenti iniungendas procedat, eumdem doceat per se vel per aliquem ex patribus senioribus, non eas imponi ad ipsius poenitentis destructionem, sed ad aedificationem et salutem. Cum autem ad suscipiendam correptionem illius animum bene praeparatum fuisse compererit, sequentes poenitentias eidem iniungat cum consilio patrum seniorum:

Primo, ad praelationem per quinquennium inhabilis fiat, et voce tum activâ tum passivâ privetur, et primo anno ultimum locum teneat; et per mensem integrum coronâ et cucullo privetur, si habitum dimisisset; secus, si eum retinuisset. Si vero laicus aut clericus in minoribus ordinibus constitutus esset, per quinquennium novissimus sedeat, et voce activâ et passivâ privetur, perque mensem cucullo privetur si habitum dimisisset;

Secundo, per aliquot[1] menses in cellam includatur, et ieiunet in pane et acquâ;

Tertio, per unam hebdomadam, postquam e cellâ egressus et ad consortium fratrum admissus fuerit, sequestratum locum habeat in ecclesiâ, in choro et in mensâ.

II. Si secundo vel tertio apostataverit, poenae suprapositae ei multiplicentur ex consilio patrum seniorum; quod si cum scandalo, relicto Ordine, inhoneste vixerit, aut diutius extra Ordinem permanserit, poena illi augeatur iuxta qualitatem scandali, delictorum et morae diuturnitatem. De quo veró non constat quod habitum dimiserit, aut ex Ordine fugerit, sed tantum vagus intra vel extra provinciam, praetextu adeundi superiorem, in habitu circumierit, is poenas gravioris culpae sustineat iuxta moram vagationis et qualitatem delictorum; ita tamen ut superior prudenter prospiciat, quid, attento praesenti statu poenitentis, in Domino expediat, adhibito etiam seniorum patrum consilio, ne remedia, quae in salu-

1 Edit. Main. legit *relevat* (R. T.).

1 Edit. Main. legit *aliquod* (R. T.).

tem infirmorum fratrum excogitata sunt, in eorum ruinam et exitium vertantur.

III. Apostata ab Ordine monastico, vel fugitivus, sive monachus fuerit sive abbas, a nullo absolvi potest, nec in monasterium recipi, praeterquam ab abbate generali; ad quem proinde remittendus erit reus, vel saltem scribendum. Cum autem abbas generalis facultatem suam abbati monasterii commiserit, tunc, convocatâ monachorum congregatione, genuflexus reus humiliter culpam suam dicat, et abbas intonat psalmum LI *Miserere mei Deus*, quem fratres alternatim prosequuntur, dictoque *Gloria Patri*, abbas illum absolvit, dicens:

Deus misereatur tui, et dimittat debita tua, et ego, auctoritate ipsius et reverendissimi patris nostri abbatis generalis, absolvo te a vinculo excommunicationis, in quam propter apostasiam vel *fugam ex Ordine incurristi, et restituo te communioni et unioni fidelium, et participationi sanctorum Ecclesiae sacramentorum. In nomine † Patris et Filii et Spiritus Sancti. Amen.*

Sed si fuerit abbas generalis, dicat: *Deus misereatur tui, et dimittat debita tua, et ego, auctoritate ipsius, absolvo te,* etc.

Tunc iniungat ei poenitentiam, ut supra.

IV. Tempus apostasiae vel fugae non computatur monacho inter annos monachatûs.

V. Idem dicendum est de apostasiâ a fide christianâ vel catholicâ ad haeresim, schisma, aut infidelium sectam, quod dictum est de apostasiâ a professione monasticâ. Ab eo tamen casu absolvi nequit, nisi ab Ordinario competente.

CAP. XI. — *De excommunicatione.*

A quo, quibus de causis, et quomodo infligenda excommunicatio.

Solus abbas generalis potest poenam excommunicationis infligere monachis; id tamen raro admodum fiat, et ex urgentissimâ necessitate: et primo quidem ex consilio et deliberatione congregationis hegumenorum; secundo, ob unam ex culpis gravissimis, quae supra cap. VI et VII recensentur; tertio, post factum canonice processum et praemissâ trinâ monitione canonicâ cum certis intervallis, utpote unius vel plurium dierum, aut etiam horarum, si periculum sit in morâ; quarto, affigenda erit sententia excommunicationis cellae eius, qui excommunicatur, aut legenda in congregatione monachorum, sive excommunicatus praesens sive absens fuerit; quinto, vulgandum erit eius nomen omnibus illius monasterii et provinciae monachis, ut ab omnibus devitetur.

Sententia vero excommunicationis concipietur in hunc modum:

Ego N. abbas generalis, habitâ hegumenorum N. N. N. N. congregatione, per hanc sententiam, quam in scriptis pronuncio, auctoritate Dei omnipotentis, Patris et Filii et Spiritus Sancti, et exigente contumaciâ fratris N. N. ob tale delictum (quod debet omnino exprimi) *ipsum excommunico, et pro excommunicato haberi declaro; et tamdiu ipsum vitandum denuncio, donec adimpleverit quod mandatur.*

Si abbas monasterii vel visitator ex commissione abbatis generalis sententiam excommunicationis pronunciet, dicat:

Ego N. abbas monasterii N., vel *visitator monasterii* aut *provinciae N., specialiter ab abbate generali et hegumenis deputatus, per hanc sententiam, quam in scriptis pronuncio, etc.*

Cum erit absolvendus, utatur abbas formulâ, quae supra descripta est cap. X.

Omnis excommunicatus quacumque excommunicatione, sive a canone sive ab homine, tam a praelato ecclesiastico quam ab abbate generali, non ingrediatur ecclesiam vel chorum; neque ad communem cum fratribus mensam admittatur, neque officio ullo aut dignitate fungatur in monasterio, neque vocem activam aut passivam habeat in electionibus; quinimo, quamdiu sic steterit, ab omnibus evitetur, donec resipiscat et a legitimo superiore absolvatur, postquam id, quod praeceptum est, adimpleverit.

CAP. XII. — *De privatione vocis, loci, cuculli et coronae.*

Explicatio huiusmodi privationum.

I. Qui privatur voce passivâ, per hoc redditur inhabilis ad maiora officia in nostro Ordine; minora tamen potest exercere, ut sunt infirmarii, ianitoris, coqui et similia. Privatus autem voce activâ non potest suffragium ferre in aliquâ electione aut congregatione: neque potest fieri accusator aut

testis adversus fratrem. Potest tamen assumi secreto pro aliquâ informatione rei necessariae. Privatus voce omnimodâ, nullum fratrem poterit alloqui, nisi prius a superiore licentiâ petitâ pro aliquâ re necessariâ.

II. Nullus abbas audeat fratrem privare voce, nisi in casibus suprapositis; idque adhibito consilio et consensu patrum seniorum.

III. Privatus loco, ultimum locum occupet in choro, ecclesiâ et refectorio: sacerdos quidem inter sacerdotes, diaconus inter diaconos, et sic deinceps.

IV. Qui poenâ erit maiori dignus, quam sit privatio loci aut vocis, propter suam proterviam et gravissimam culpam, poterit cucullo et coronâ privari, et ad obsequia infima in monasterio destinari, ut dictum est supra, cap. V, VI, VII, VIII et X

CAP. XIII. — *De suspensione et depositione ab officio.*

De suspensione.

I. Abbas, qui suspenditur ab officio, per hoc inhabilis redditur ad illud exercendum, et insuper utrâque voce carebit. Si vero proterve officium exercuerit, procedi debet ad depositionem, et inhabilis redditur per quinquennium ad omne officium, et utrâque voce carebit.

De depositione.

II. Qui deponitur ab officio, per hoc privatur non solum eo officio, quod statim alteri committi debet, sed etiam voce activâ et passivâ per annum carebit.

Hegomenus a solo abbate generali suspendi vel deponi potest.

III. Solus abbas generalis cum congregatione hegumenorum suspendere potest aut deponere hegumenum et abbatem provinciae ac monasterii. Abbatem vero generalem suspendere ac deponere non potest nisi congregatio generalis.

IV. Qui, praeter abbatem generalem, hegumenos et abbates provinciae vel monasteriorum, ab officio suspenduntur vel deponuntur, non idcirco voce privabuntur, nisi in culpam graviorem et gravissimam incidissent.

V. Nemo ex abbatibus suspendi aut deponi debet, nisi ob culpam, de qua supra.

Praemittenda ad abbatem generalem suspendendum.

VI. Si acciderit aliquod ex peccatis (avertat id Deus) quae sufficiunt ad abbatem generalem ab officio suspendendum vel privandum, simul atque per testimonia sufficientia, vel ipsius confessionem, aut facti notorietatem constiterint, quatuor hegumeni unâ congregati, rem, donec veritas elucescat, secretam tenentes, congregationem generalem abbatum provinciarum et monasteriorum, litteris omnium subscriptione signatis, convocabunt, ut dictum est supra, parte III, cap. IV, num. II.

Si vero res divulgata et manifesta esset, non expectatâ hegumenorum convocatione abbates locorum et provinciarum alii alios vocando conveniant. Et primum audiantur accusatores, deinde reus, nisi res notoria esset. Reo foras dimisso, primus hegumenorum cum antiquiore abbate et cum secretario, ad hanc causam electo, de toto negotio scrutinium faciet. Et primo quaeretur, an constet de peccato quod obiicitur; secundo, an huiusmodi sit ut propter illud ab officio suspendi aut deponi debeat; et idem suffragia promulget, quae, ut sufficiant, duas tertias partes excedent; et tunc statim de alio eligendo agatur, et, si fieri potest, non prius inde egrediantur, quam electionem perfecerint. In qua re duo animadvertenda sunt: primum, ut, si defectus, ad suspensionem aut depositionem sufficientes non deprehenderentur, aliis de rebus agatur, propter quas convocata congregatio videatur, et quod ad abbatem generalem attinet, dissimuletur, imo vero nullo tempore divulgari debet, et sic, cum abbates convocantur, praemonendi sunt de secreto; secundum, si constitutum fuerit illum ab officio suspendere aut deponere, tunc etiam cum eodem abbate generali secretò agendum est, ut ipsemet se officio abdicet; ut, cum hoc promulgatum fuerit, peccatum et officii propter peccatum privatio occultetur.

Si autem defectus non fuerit eiusmodi, ut privandus officio suo sit, sed tantum corrigendus videretur, quinque eligentur, quibus cura iniungatur considerandi, quae correctio ei conveniat, et ipse omnino obedire congregationi generali teneatur.

Crimina, ob quae abbas generalis suspendi vel deponi potest.

Crimina, ob quae abbas generalis suspendi vel deponi ab officio potest, sunt haec: si haereticus fuerit, aut schismaticus, aut a

ab officio potest.

Christi fide ad sectam infidelium defecerit; si ab Ordine nostro apostataverit; si graviter fratrem vel extraneum percusserit, aut homicidium commiserit; si fabricam magni momenti praeceperit, aut bona religionis alienaverit, aut novum monasterium acceperit vel fundaverit, aut vetus deseri iusserit, inconsultâ congregatione hegumenorum; si novitium contra constitutiones Ordinis receperit habentem impedimenta, a quibus ipse dispensandi non habet facultatem; si sigillum confessionis fregerit; si litteras, ad congregationem generalem vel hegumenorum directas interceperit et occultaverit, aut aperuerit legeritque; si veneficium, sortilegium et quid simile exercuerit; si peccatum carnis admiserit; si munera a fratre acceperit, ut ei officium aliquod daret; si muneribus, dolo, vi, aut arte qualibet officium sibi ipsi, aut aliis, dari aut confirmari procuraverit; si machinationes et schismata ad destructionem vel divisionem Ordinis fecerit; si a sententiâ congregationis generalis aut hegumenorum ad tribunal saecularium appellaverit vel confugerit; si Romano Pontifici aut patriarchae contumaciter rebellis fuerit, aut fratres impulerit, ut eis rebelles sint et inobedientes; si sine licentiâ Ordinarii ea sacramenta administraverit, quae expressam licentiam requirunt.

Si vero infirmo corpore et adversâ valetudine fuerit, itaut regimini vacare non possit, non debet deponi, sed ei a congregatione hegumenorum vicarius substituatur, donec commissi regiminis triennium compleatur.

VII. Si quis hegumenorum in unum ex supra enumeratis criminibus inciderit, debet ab abbate generali et reliquis hegumenis deponi.

Cap. XIV. — *De poenâ eiectionis ex Ordine.*

Quae praemittenda, antequam quis ex Ordine eiiciatur.

I. Qui unum vel plures ex gravioribus vel gravissimis criminibus, a cap. V ad cap. XIII supra descriptis, commiserit, saepeque monitus non resipuerit; et qui poenitentiam pro illis non acceptaverit, sex mensium spatio in ieiunio probetur, et ad tres menses ab omnium consortio segregetur. Idque praeter privationem vocis activae et passivae, aut etiam loci, coronae et cuculli, quam subire debebit iuxta qualitatem culpae gravioris aut gravissimae.

Si vero unum ex infrascriptis gravissimis criminibus commiserit, atque semel, iterum ac tertio admonitus et correctus, ad idem crimen redierit, post tertiam admonitionem, ne alios contagione pestiferâ perdat, eiici tandem poterit, servatis servandis; non aliter tamen, quam ab abbate generali de consilio et assensu quatuor hegumenorum; deque eius eiectione certior fiat reverendissimus dominus patriarcha ab eodem abbate generali.

II. Eiectus, extra Ordinem degens, sit perpetuo suspensus ab executione ordinum.

III. Quia vero sumus in medio nationis pravae, ne forte eiectus ad haereticos vel infideles accedat, debebit abbas generalis rem antea cum patriarcha tractare, hominemque in manus eius consignare, ut pro suâ prudentiâ et arbitrio de eo disponat.

Ob quae crimina eiici monachus potest.

IV. Crimina, ob quae monachus ex Ordine eiici potest, postquam, admonitus et correctus, non resipuerit, idest ter ea commiserit, terque de iis non resipuerit, quamvis ter admonitus et correctus, sunt haec: si a sanctâ Catholicâ Ecclesiâ ad haereticos, schismaticos vel infideles defecerit; si ab Ordine nostro apostataverit; si fratrem vel extraneum graviter percusserit aut occiderit; si fornicatus fuerit; si rem magni momenti furatus fuerit a monasterio vel a saecularibus; si, sciens et volens, cellam, monasterium, templum, aut quid simile incenderit; si sigillum confessionis fregerit; si veneficia, incantationes et cetera huiusmodi exercuerit; si in iudicio periurus fuerit; si ab obedientiâ Romani Pontificis aut patriarchae proterve rebellaverit; si sine licentiâ Ordinarii, sciens et volens, ea sacramenta administraverit, quae expressam licentiam requirunt; si machinationes et schismata fecerit ad destructionem vel divisionem Ordinis; si a sententiâ abbatis generalis aut congregationis generalis vel hegumenorum ad infideles[1] procuraverit; si ad infideles confugerit ut procurent sibi vel aliis aliquod

1 Videtur deesse *appellare* (R. T.).

officium vel dignitatem in Ordine aut extra Ordinem.

Penes congregationem hegumenorum erit iudicare poenamque eiectionis infligere etiam ei monacho, qui non in idem ex supra dictis criminibus ter incidit, sed tria diversa vel plura ex iis crimina commisit.

Omnia vero in charitate facienda.

v. Atque hoc loco rursus superiores admoneantur, ne suâ socordiâ, aut vitiosâ severitate, fratres suos ad hunc miserabilem saltum de monasterio ad saeculum, de saeculo in infernum adigant; sed, cum vix ullum ingenium sit adeo pertinax et ferox, quod, aspirante Dei gratiâ, mansuetudine et lenitate superiorum vinci, tractuque temporis ad bonam frugem revocari non possit, ut superiores ad hoc extremum remedium devenire non cogantur, discant ab Apostolo, omnia sua in charitate esse facienda. Charitas autem patiens est, benigna est; charitas non aemulatur, non agit perperam, non inflatur, non est ambitiosa, non quaerit quae sua sunt, non irritatur, non cogitat malum, non gaudet super iniquitate, sed congaudet veritati. Quamobrem, antequam ad eiectionis poenam progrediantur, praemittenda erunt omnia alia remedia a sanctis patribus praescripta; adeout, si fieri potest, communi omnium et privatae singulorum fratrum aedificationi et saluti prospiciatur.

Cap. ultimum. — *Monita generalia pro observatione constitutionum*

Particulares constitutiones si opus sit fieri, a quibus faciendae.

i. Ut defectibus in Ordinem sensim irrepentibus occurratur, et religiosa perfectio conservetur vel etiam augeatur, possunt aliquae novae constitutiones pro toto Ordine praesentibus addi, quae eamdem vim ac robur habeant, sive nonnullae ex iis mutari vel abrogari; dummodo regula, quae in prioris partis capitibus duodeviginti continetur, intacta maneat, idque non aliter fiat, nisi in congregatione generali. Insuper pro bono particularium monasteriorum possunt ab abbate generali aut congregatione hegumenorum, vel a visitatoribus a generali vel hegumenorum congregatione deputatis, aliquae particulares constitutiones fieri, quae tamen generalibus hisce constitutionibus expresse non adversentur, sed iis, quantum fieri potest, accomodentur.

Explicatio regulae ad solum abbatem pertinet.

ii. Explicatio constitutionum et regulae pertinet ad solum abbatem generalem cum consilio hegumenorum; isque erit genuinus earum sensus, in quem maior pars congregationis hegumenorum consenserit.

iii. Omnes abbates tenebuntur habere in quolibet monasterio duo saltem exemplaria regulae et constitutionum, tam generalium quam particularium, si quae sunt proprii monasterii; illasque in publicâ mensâ aut congregatione faciant legi fratribus, sub poenâ suspensionis ab officio, quolibet mense, die determinandâ per congregationem generalem. Idque intelligitur de primâ, secundâ et quintâ parte; nam tertia et quarta pars constitutionum legi debent semel in anno, die item per congregationem generalem determinandâ.

iv. Et quia per vigilantiam aut socordiam superiorum ut plurimum profectus aut defectus monachorum in Ordine constant, idcirco omnes superiores in Domino monentur, ut memores sint rationis, quam in novissimo die reddituri sunt pro grege sibi commisso. Ac propterea omni studio invigilent, ut quae ex disciplinâ sancti patris nostri Antonii, et ex regulis sanctorum patrum nostrorum Pachomii et Basilii aliorumque sanctorum in hoc codice collecta sunt, quaeque maxime circa vota Ordinis, chorum, orationem mentalem, ieiunium, aliaque spiritualia exercitia praescribuntur, omnia et singula adamussim observentur; intelligantque super his, veluti fundamentis, totius monastici instituti aedificium construendum et ampliandum esse.

Ut vero omnia ordinate peragantur, monachus quisque officii sui regulas seu constitutiones in tabulâ vel codice scriptas apud se habeat, easque diligenter perlegat et observare satagat.

Ad laudem et gloriam Dei omnipotentis Patris, et Filii, et Spiritus Sancti, et ad honorem sanctissimae Virginis deiparae Mariae, et sancti patris nostri Antonii, omniumque sanctorum. Amen.

Singulas praedictas constitutiones confirmantur.

§ 3. Quare praefatus Michaël abbas generalis nobis humiliter supplicari fecit ut regulas et constitutiones huiusmodi apostolicae confirmationis praesidio communiri de benignitate apostolicâ dignaremur. Nos igitur, ipsius Michaëlis abbatis generalis votis hac in re, quantum cum Domino possumus, favorabiliter annuere volentes, eumque a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, istiusmodi supplicationibus inclinati, omnes et singulas regulas ac constitutiones praeinsertas, et in eis contenta quaecumque, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, perpetuo confirmamus et approbamus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus, ac omnes et singulos iuris et facti ac solemnitatum quarumlibet in similibus etiam de necessitate observandarum, aliosve quoslibet etiam formales et substantiales defectus, si qui in praemissis principaliter vel accessorie, aut aliàs quovis modo intervenerint, seu intervenisse dici, censeri vel praetendi possent, penitus et omnino supplemus.

Semperque firmas fore, ac observatum iri decernitur.

§ 4. Decernentes, ipsas praesentes litteras, ac regulas et constitutiones praeinsertas, semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis ad quos spectat et pro tempore quandocumque spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. praefatae cardinales, etiam de latere legatos et Apostolicae Sedis nuntios, aliosve quoslibet quacumque praeeminentiâ et potestate fungentes et functuros, sublatâ eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari ed definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Obstantium derogatio.

§ 5. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac, quatenus opus sit, Congregationis et Ordinis praedictorum, aliisve quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis etiam Congregationi et Ordini praedictis illorumque superioribus, monachis et personis sub quibuscumque verborum tenoribus et formis ac cum quibusvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis et insolitis clausulis et decretis, in genere vel in specie, seu aliàs quomodolibet in contrarium praemissorum concessis, ac pluries confirmatis, approbatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, individua et expressa, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum nihil penitus omisso et formâ in illis traditâ observatâ insererentur et exprimerentur, iisdem praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice

dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Fides transumptorum.

§ 6. Volumus autem ut regulae et constitutiones huiusmodi latine et arabice, unà cum praesentibus litteris, typis supradictae Congregationis cardinalium imprimantur, earumque praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, sic impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiasticâ dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides tam in iudicio quam extra illud ubique locorum habeatur, quae haberetur ipsis praesentibus, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XXXI martii MDCCXXXII, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 31 martii 1732, pontif. anno II.

F. card. OLIVERIUS.

LVII.

Confirmatur fundatio Congregationis presbyterorum saecularium, sive collegii sub titulo Sacrae Familiae Iesu Christi *civitatis Neapolitanae iuvenum Sinensium atque Indorum instruendorum ad praedicandum Evangelium in patriâ.*

Clemens Papa XII,
ad perpetuam rei memoriam.

Caroli imperatoris per legatum sanctissimo domino nostro, porrectae preces pro obtinendâ huiusmodi confirmatione.

§ 1. Nuper, pro parte carissimi in Christo filii nostri Caroli Hispaniarum catholici ac Romanorum regis in imperatorem electi exposuit nobis dilectus filius noster Alvarus S. R. E. presbyter cardinalis Cienfuegos nuncupatus, metropolitanae ecclesiae Montisregalis in Siciliâ ex concessione et dispensatione apostolicâ praesul, quod non ita pridem consilio ac persuasu nostro fundata fuit extra muros civitatis Neapolitanae una pia Congregatio presbyterorum saecularium seu collegium sub titulo *Sacrae Familiae Iesu Christi*, cuius praecipuum institutum est educatio alumnorum Sinensium et Indorum, qui ex iis regionibus advenient pro addiscendis catholicae fidei praeceptis, amplectendo statu presbyterali, ac sese parandis ad praedicandum in eorum patriâ Christi Evangelium; in quo tamen collegio etiam admitti possint omnes alii ex quacumque parte Europae existentes, qui propriis suis sumptibus ibidem sustentari voluerint, ut instruantur et habiles reddantur ad sacrum presbyteratus ordinem suscipiendum, et sacras missiones obeundas; quae quidem fundatio, regulis ac regimini quae servantur in ecclesiis, domibus et Congregationibus presbyterorum itidem saecularium Oratorii sancti Philippi Nerii ac Piorum Operariorum dictae civitatis Neapolitanae conformari, et pro tempore existentis archiepiscopi Neapolitani iurisdictioni in omnibus subiecta remanere debeat, iisdem prorsus modo et formâ, quibus praefatae duae Congregationes Oratorii S. Philippi Nerii ac Piorum Operariorum subsunt, reservatâ ipsi Carolo regi dicti collegii regiâ protectione quoad bona illius temporalia tam nunc acquisita quam imposterum acquirenda. Ut autem praedictis alumnis Sinensibus et Indis modus sese sustentandi suppetat, ac opus huiusmodi ad optatum finem perducatur, de consensu eiusdem Caroli regis stabilita fuit dos collegii praefati pro alimoniâ dictorum alumnorum Sinensium et Indorum dumtaxat in annuâ summâ octingentorum ducatorum monetae regni Neapolis, retrahendâ ex unâ trecentorum super Tropiensis, alterâ ducentorum super Cassanensis, cathedralium, et reliquâ annuis pensionibus tre-

centorum ducatorum paris monetae super metropolitanae[1] Rheginensis ecclesiarum fructibus, redditibus et proventibus, a nobis per litteras sub plumbo propediem expediendas perpetuo imponendis ac reservandis: ita tamen quod, si ista fundatio minime perficeretur, vel progressu temporis deficeret, aut a suo instituto deviaret, adeo ut supradicta Congregatio presbyterorum Sacrae Familiae alumnos Sinenses et Indos ad finem destinatum educare nollet, tunc pensiones praefatae ac onus seu obligatio illas persolvendi omnino cessare debeant; quodque Congregatio pro tempore similiter existentium eiusdem S. R. E. cardinalium, rebus Propagandae Fidei praepositorum, quovis colore vel causâ nunquam manus apponere valeat fundis seu capitalibus ipsius fundationis praesentibus ac futuris, annuisque eorum redditibus, neque praetendere super dictâ fundatione superioritatem aliquam vel directionem, sed eiusmodi Congregationi cardinalium solummodo competat ac reservatum sit ius et facultas examinandi, approbandi et reprobandi alumnos presbyteros collegii praefati, tam Europaeos quam Sinenses, Indos et cuiusvis alterius nationis, postquam Romam pervenerint, qui evangelii praedicandi causâ in Indias, Sinas ac regna adiacentia, aliasque partes infidelium proficisci vellent, hancque suam vocationem ac voluntatem libere et absque ullo praecedente iuramento explicaverint superiori dicti collegii, cuius partes erunt, cum suis consultoribus per pluralitatem suffragiorum presbyterorum vocalium supradictae Congregationis Sacrae Familiae legitime electis, eorum vocationem et voluntatem huiusmodi explorandi, ac deinde nomina eorum, quos ad evangelicae praedicationis munus exercendum aptos reperit, eidem Congregationi cardinalium transmittendi, ad hoc ut dicti cardinales illos omnes vel eorum aliquos accersare, et, quos habiles et idoneos iudicaverint, sacris missionibus apud infideles, servatis etiam solemnitatibus in similibus servari solitis, destinare possint. Ceterum ad eumdem superiorem cum suis consultoribus spectare debebit examen omnium in dictum collegium recipi petentium, illorumque admissio vel exclusio, prout cum pluralitate votorum dictorum consultorum utilitati praefati collegii magis in Domino expedire censuerit.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, memoratus Carolus rex praemissa apostolicae confirmationis nostrae patrocinio communiri plurimum desideret: nos, piis ipsius Caroli regis votis hac in re, quantum cum Domino possumus, benigne annuere cupientes, dictumque Alvarum cardinalem et praesulem specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, supplicationibus eiusdem Caroli regis nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, fundationem praefatae Congregationis presbyterorum saecularium, seu collegii Sacrae Familiae Iesu Christi, sicut praemittitur, factam, dummodo idem collegium remaneat subiectum Ordinario, in omnibus et per omnia, quemadmodum in toto regno Neapolis sunt Ordinario subiectae domus et ecclesiae atque personae Congregationum Oratorii S. Philippi Nerii ac Piorum Operariorum, et sub protectione regiâ solum quoad bona temporalia acquisita et acquirenda, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, approbamus et confirmamus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus, ac omnes et singulos tam iuris quam facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus.

Confirmatur institutio, de qua in rubricâ.

[1] Edit. Main. legit *metropolitana* (R. T.).

Clausulae. § 3. Decernentes, easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore quandocumque spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac dictae S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos et Sedis Apostolicae nuncios, sublatâ eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Contrariorum derogatio. § 4. Non obstantibus praemissis, ac apostolicis, et in universalibus conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, necnon, quatenus opus sit, quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die VII aprilis MDCCXXXII, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 7 aprilis 1732, pontif. anno II.

F. cardinalis OLIVERIUS.

LVIII.

De consilio sacrae Congregationis episcoporum et regularium confirmantur statuta et privilegia auctoritate sanctae memoriae Benedicti XIII edita a magistro generali Ordinis Praedicatorum pro cathedrâ S. Thomae Aquinatis, per sacerdotes Congregationis B. Mariae Virginis et S. Caroli, ad commendationem doctrinae sanctorum patrum Augustini et Thomae, in universitate Mutinensi pridem erectâ.

Clemens Papa XII,
ad futuram rei memoriam.

§ 1. Exponi nobis nuper fecit dilectus filius Ioannes Dominicus de Agnanis, frater expresse professus Ordinis Praedicatorum in sacrâ theologiâ magister ac bibliothecae Casanatensis bibliothecarius, necnon Congregationis venerabilium fratrum nostrorum S. E. R. cardinalium, Indici librorum prohibitorum et expurgandorum praepositae, consultor, quod, cum iam aliâs tempus electionis ac institutionis primi professoris theologi in cathedrâ S. Thomae Aquinatis, per dilectos filios presbyteros saeculares Congregationis sub invocatione B. Mariae Virginis et S. Caroli civitatis Mutinensis in illius universitate studii generalis additâ, erectâ, dictoque Ordini per publicum instrumentum die XIII novembris MDCCXXVIII confectum donatâ, immineret; neque celebratio capituli generalis ipsius Ordinis instaret, a quo auctoritate ordinariâ certa quaepiam privilegia, in opportunum stimulum condecensque praemium ob insignes singulares labores a professore illo eosque aliâs omnino gratis subeundos, eidem pro tempore existenti concedenda, firmari possent; ipse Ioannes Dominicus felicis recordationis Benedicto Papae XIII praedecessori nostro libellum precarium Supplex petitio

porrigens, rescriptum ipsius manu exaratum obtinuit, quo moderno magistro generali Ordinis huiusmodi benigne commissa et impertita fuit opportuna facultas, ut, quibuscumque minime obstantibus, privilegia illa concederet, ac statuta conderet, quibus professor ipse frui ac potiri, regique respective posset et deberet; ipse vero magister generalis, in vim facultatis sibi ad id a praefato Benedicto praedecessore attributae, et auctoritate etiam suâ, privilegia et statuta, favente et dirigente in omnibus eumdem Ioannem Dominicum dilecto filio nostro Vincentio Ludovico S. R. E. praefatae cardinali Gotto nuncupato, edidit, eademque postmodum obsequenter acceptata, ac a provinciâ utriusque Lombardiae praefati Ordinis in diaetâ, auctoritate etiam apostolicâ in conventu ad S. Sabinam de Urbe IX martii MDCCXXX coactâ, publicata fuerunt: et ad eorum tenorem dilectus pariter filius Hyacinthus Baronio, sacrae theologiae magister, qui inclinante iam biennio cathedram ipsam condigne moderatur, in primum illum professorem electus et institutus fuit: et aliàs, prout continetur in iisdem privilegiis et statutis tenoris qui sequitur, videlicet:

Cathedrae finis

Nos frater Thomas Ripoll, sacrae theologiae professor, ac totius Ordinis Praedicatorum humilis magister generalis ac servus. Cum celeberrimi domini sacerdotes insignis Congregationis B. Mariae Virginis et S. Caroli Mutinae, praepositi universitati eiusdem civitatis, utique cum ingenti cordis nostri laetitiâ, in commendationem tutissimae doctrinae sanctorum patrum Augustini et Thomae, atque in grati eorum animi perenne monumentum erga sanctissimum dominum nostrum dominum Benedictum Papam XIII Ordinis nostri filium, protectorem et patrem (qui, suppliciter petente P. M. Francisco Ioanne Dominico de Agnanis, eidem universitati lauream in sacrâ theologiâ conferendi facultatem benigne confirmavit, et, quatenus opus esset, de novo fecit ac concessit apostolico rescripto suo sub die XX decembris anni MDCCXXVII, tumque apostolicis etiam litteris in formâ Brevis ad rectorem eiusdem datis XXIII iunii MDCCXXVIII), novam perpetuamque erexerint in laudatâ universitate theologicam cathedram S. Thomae Aquinatis nuncupandam, eamque liberaliter in perpetuum nostro donaverint Ordini, abdicatâ a se potestate, eâque in perpetuum quoque translatâ in filios nostri conventus Mutinensis provinciae utriusque Lombardiae, eligendi pro eâdem cathedrâ professorem, tempore, ratione ac modo, quibus iidem maluerint; ipsique vicissim filii conventus, solummodo, et merito quidem, attendentes propagationem doctrinae dictorum sanctorum in Ecclesiae commodum, proximorum salutem ac salubrem eruditionem, et Ordinis nostri decus, renunciaverint cuicumque honorario pro professore praedicto, sicut in instrumento, sub die XIII novembris MDCCXXVIII praedicti desuper confecto, latius continetur; inde, ut ab eximiis illis sacerdotibus collatum Ordini nostro iuge beneficium a nobis congrue excipiatur, atque, iuxta sanctissimi domini nostri mentem supremam et praedictorum dominorum praeclarum desiderium, cathedra S. Thomae certis decoretur privilegiis, ipsique futuris temporibus vere idonei professores praeficiantur, qui graves labores ad eam cathedram ad instar aliarum praefatae universitatis regendam utique necessarios, temporali licet emolumento destituti, condigne perferant ac libenter, viro religioso dignum consequentes praemium; facultate a praelaudato sanctissimo patre nostro Benedicto XIII per chirographum suum sub die XXVII ianuarii proxime praeteriti de apostolicâ dignatione, ad alias humillimas supradicti patris magistri Agnani preces Sanctitatis Suae oblatas, nobis factâ; necnon respective etiam officii nostri auctoritate, ac praesentium tenore:

Professor qualis esse debeat.

I. Districte praecipimus, quatenus filii praedicti conventus Mutinensis pro tempore, solum Deum ac religionis splendorem ha-

habitos prae oculis, iuxta laudabile supra dictorum praesentium filiorum propositum, illum eligant in professorem, quem perspecta morum honestas ac firmissima adhaesio doctrinae S. Thomae, in exercitio praecedentium lecturarum probata, spectabilem saeculo et in religione ac scholâ S. Thomae et nostrâ commendabilem reddant, quo decori simul et quieti sui ipsorum conventus etiam consulatur. Ut vero bonum commune provinciae, Ordinis ac etiam ecclesiae particulari eiusdem conventus condigne praeferant, neque sine ingenti necessitate permittant in eâ universitate S. Thomae cathedram silere, mandamus, quatenus, ubi idoneus desit conventus filius, quem semper praeferendum esse declaramus et volumus, professorem, dictis ac dicendis dotibus omnino instructum, ex duobus aliis Status Mutinensis conventibus, Regiensi nimirum ac Corrigiensi in primis, tum vero, etiam in hisce deficiente idoneo lectore, et non aliter, ex alio eiusdem provinciae conventu assumant. Ceterum, quia iudicium de eligendi doctrinâ ad eos potissimum noscitur pertinere, qui, propter habitas in scholâ S. Thomae exercitationes, in eâ praestantiores censendi sunt, quoties saltem maior pars filiorum conventus graduatorum in eodem conventu actu non existant, graduatorum absentium votum per epistolas filii in conventu existentes requirere, expectare, atque, tamquam si illi electioni interessent, numerare teneantur; et idem servari volumus, deficientibus filiis graduatis, in ordine ad filios actu legentes theologiam, et his similiter deficientibus, respective ad lectores actuales philosophiae. Et dicta quidem omnia et singula sub poenâ nullitatis electionis serventur, et in actu electionis eiusdem, ad magistrum Ordinis, ut mox dicetur, mittendo, exprimantur: atque in libro ad hoc instructo describantur.

A quibus eligendus.

Confirmandus a magistro Ordinis.

II. Electionem semel rite factam ad nos et successores nostros, sive ad vicarios generales Ordinis pro tempore, fratres praedicti mittant pro confirmatione et litterarum patentium pro lectione publice habendâ requisitarum expeditione. Confirmationem quippe et concessionem praedictas, quemadmodum et irritationem eiusdem electionis, si de personâ minus dignâ, aut contra alia a nobis praescripta quandoque fiat, nobis et successoribus praedictis, privative quoad alios quoscumque, iustis de causis reservamus, iuxta Sanctissimi laudatum rescriptum, salvâ tamen auctoritate ordinariâ tum capituli provincialis, cum etiam patris provincialis, maxime in sanctâ visitatione, ac insuper visitatorum eiusdem conventus, ad professorem ipsum, adhuc a nobis et successoribus praedictis confirmatum et datum, suspendendum, ac etiam a cathedrâ et conventu praedictis removendum, quoties ipsum, minus laudabiliter vivendo aut docendo, muneri suo deesse, comperirent.

Eligatur ad annos praescriptos.

III. Electio ipsa semper fiat ad annos determinatos, itaut experimento comprobari possit, an professor semel constitutus, docendi gratiâ, sed in primis conversationis ac morum meritis exigentibus, sit in eodem munere confirmandus, atque etiam ut pateat locus praecedentiae superius expositae; sicque primo, anni ipsi non excedant tempus ad magisterium simplex, deinde vero ad alia, successive a nobis firmanda infra, requisitum. Ne autem cathedram professore destitui, sicque saeculares divi Thomae doctrinae amantes opportuno magistro carere contingat, poterit professor quilibet, adhuc absoluto sibi per electionem et in patentibus praefixo tempore, in lectione pergere, donec vel ipse confirmetur, vel successor praesens fuerit. Quoties vero professor ipse, decurrente vel instante tempore pro scholasticis exercitiis in universitate habendis, quacumque de causâ in lectione ipsâ pergere non possit, quemadmodum etiam si mori vel amoveri ipsum contingat, ne discipuli praedicti, ob recursum ad magistrum Ordinis pro novo professore firmando, atque huiusce ad universitatem ipsam accessum, cum ipsorum detrimento diutius praeceptore destituantur, filii conventus de consensu expresso patris provincialis, si expeditus sit ad eum accessus, vel vicarii provinciae, vel saltem patrum a consiliis conventus ipsius, pro interim de substituto provideant

qui pro tempore substitutionis suae privilegiis, aliis lectoribus provinciae legitime competentibus, fruatur.

Quisnam praeferendus.

IV. In novâ electione filii conventus eum praeferant qui semel ad id muneris assumptus fuerit, si muneri suo antea plene satisfecisse compererint, nisi in concursu fratris extranei occurrat filius conventus Mutinensis, tum Regiensis aut Corrigiensis, ut supra, opportunis qualitatibus instructus, quem in usu praedictae cathedrae praeferendum iam diximus.

Ætatis et exercitationis requisita.

V. Cum aetatis maturitas ac diuturnior in docendo exercitatio plurimum conferant ad erudiendam cum proventu et aestimatione iuventutem, nullus eligatur in professorem cathedrae praefatae, qui saltem per sex annos cum eximiâ laude antea non legerit; et, quoad fieri poterit, is eligatur, qui lectionem primariam theologiae, vel pro primariâ ab Ordinis magistro approbatam, ad aliquem annum ac etiam ad triennium perfecerit.

Privilegia sub certi oneris conditione professori concessa.

VI. Attendentes labores singulares cathedrae Ordinis nostri, quos saepedictus professor, et quidem sine ullo temporali emolumento (cui aliàs obesse nolumus et declaramus, si quando forte ex conventu vel aliunde eidem futuris temporibus propter insignes labores ipsos aliquid obveniat), atque adeo sine exemplo, in eâ universitate subire debet ac perferre; decernimus et mandamus, quatenus professor, qui omnia et singula praescripta per leges et consuetudines, pro dictandis et explicandis lectionibus, pro conferentiis et conclusionibus tam privatis quam publicis, nec non pro ceteris quibuscumque in praefatâ universitate iuxta ipsius kalendarium et stilum exercitationibus habendis, laudabiliter, ut supra et infra, perfecerit (itaut solo infirmitatis actualis, vel urgentis tantummodo ad paucos dies gravis necessitatis, per magistrum Ordinis, capitulum provinciale, aut etiam per patrem provincialem provinciae praedictae subinde recognoscendae, obtentu, et non alio quocumque praetextu, vel ipsis vel ipsorum aliquibus eximatur), non solum de victu, vestitu, ac medicinalibus, quemadmodum ceteri fratres in eodem conventu aliàs assignati, provideatur, sed etiam gaudeat omnibus et singulis privilegiis et exemptionibus, quibus lectores in collegio eiusdem conventus legitime potiuntur, aut potiri consueverunt, ac insuper respective insignibus aliis privilegiis, infra auctoritate apostolicâ per nos decernendis. Qui vero realiter et cum effectu, absolute, vel etiam ad aliquod tempus, pro praedictis scholasticis functionibus in eâdem universitate determinatum, etiam ob praecisam discipulorum carentiam, eadem non perfecerit, absolute similiter, vel ad idem tempus, nullo penitus ex dictis, multo magis ex dicendis privilegiis, gaudeat; sed per priorem, nisi aliunde sit canonice exemptus, ad diurnam et nocturnam sequelam chori, atque ad alia religionis exercitia, tamquam vere unus ex patribus simplicibus conventus, cogi possit ac debeat.

Auctoritate apostolicâ.

VII. Qui modo praedicto datus fuerit in professorem, atque post expletam lectionem primariam, vel a magistro Ordinis pro tempore pro primariâ approbatam, sive ad minus post exactum integrum in legendo novennium, per alios quatuor annos legerit condigne secundum praedictas leges et consuetudines, et attestationem a rectoribus universitatis atque a tribus saltem patribus ex gravioribus dicti conventus subscriptam de vere realiter ac laudabiliter cum discipulorum proventu et aedificatione proximorum peracto, vel propediem complendo illo quadriennio, capitulo provinciali exhibuerit, possit ac debeat ad magisterium simplex ab eodem capitulo postulari, quemadmodum et ad magisterium studentium in studio generali Bononiensi exercendum; nisi aliàs antea suis exigentibus meritis ad hoc posterius fuisset postulatus. Idem vero, proportione quoad annos servatâ, fiat pro eo qui per plures quam per novem annos legerit, priusquam ad cathedram illam assumatur.

Magisterium studentium.

VIII. Qui post quindennium, ex decretis apostolicis aliàs requisitum, vel post praedictum tempus pro cathedrâ S. Thomae ex Sanctissimi concessione sufficiens, ad

lauream praedicti magisterii simplicis a magistro Ordinis ad eam promotus, vel ab eâ suscipiendâ dispensatus, necnon a provinciâ ad magisterium studentium postulatus, a filiis supradictis electus et a nobis vel successoribus nostris, ut supra, datus fuerit, vel confirmatus in professorem, et per biennium cathedram moderatus fuerit, atque attestationes de biennio completo, vel proxime complendo, capitulo provinciali exhibuerit, servatis omnibus et singulis nuper dictis, a capitulo ipso provinciali in regentem vel baccalaureum, prout sibi spectatis meritis convenientius videbitur, perinde ac si vere, realiter et non per aequipollens magisterium praedictum studentium Bononiae complevisset, postulari similiter possit, ac debeat.

Et ad magisterium sacrae theologiae cum loco et voce.

IX. Ubi denique aliquis electus et datus sive confirmatus fuerit, ut praedictum est, in professorem, postquam biennium praemissum, vel etiam magisterium studentium Bononiae cum postulatione antedictâ ad regentatum vel baccalaureatum perfecerit, et per aliud quadriennium in cathedrâ S. Thomae praestiterit supradicta omnia, modo pariter dicto, atque attestationes praefatas de eo peracto, vel proxime complendo, ad capitulum provinciale detulerit, in magistrum provinciae cum loco et voce a capitulo ipso acceptari possit ac debeat, in omnibus et per omnia, ac si regentatum ipsum aut baccalaureatum in studio generali Bononiensi realiter et cum effectu absolvisset.

Aliud privilegium auctoritate magistri Ordinis concessum.

X. Ne vero contingat, praedictas a nobis postulationes ad magisterium studentium, baccalaureatum vel regentatum professori ex eo denegari a provinciâ quod per nos et successores praedictos numerus postulandorum praefigatur; concedimus de gratiâ speciali pro futuris perpetuo temporibus, quatenus, quotiescumque postulandus occurrat ad aliquem praedictorum graduum aliquis ex futuris professoribus, numerus ille pro tempore praefixus pro professore ipso augeatur; ut idem non tamquam supranumerarius, sed intra numerum ipsum, et quidem modo, loco et ordine, quos eiusdem merita respective ad alios postulandos exigent, re ipsâ postuletur.

Praeservatio facultatum magistro Ordinis.

Reservamus tamen nobis facultatem ad ea addenda, quae ad supradictorum firmiorem executionem aut clariorem expositionem, opportuna a nobis censeri poterunt; quemadmodum, ex supradicto chirographo, Sanctissimo, nobis et successoribus nostris praedictis reservamus facultatem, ut[1], si quandoque contingat, per capitulum provinciale impediri, quominus professor aliquis, supradicta habens requisita merita et opera, postulationibus ac gratiis praemissis fruatur, ipsum auctoritate apostolicâ in eorum possessione ponendi et conservandi. Non obstantibus, quoad omnia et singula hactenus dicta, statutis Ordinis, provinciae praedictae legibus aut privilegiis, Brevibus quoque Innocentianis, sive decretis apostolicis de quindennio integro pro magisterio simplici requisito, de aequipollentiâ tollendâ, deque aliis quibuslibet, ceterisque quibuscumque non obstantibus, quae idem Sanctissimus voluit non obstare; et quibus auctoritate nobis ab eodem Sanctissimo benigne commissâ per praesentes derogamus et derogatum esse declaramus. In Nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti: Amen. Datum Romae in conventu nostro S. Mariae supra Minervam, die XVIII februarii MDCCXXX. Fr. THOMAS RIPOLL, magister Ordinis. *Loco † sigilli. Regist. fol.* LIX. Fr. DOMINICUS PONSI, magister ex-provincialis et socius.

Supplicis petitionis continuatio.

§ 3. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, dictus Ioannes Dominicus, ut tam dictus Hyacinthus quam successores professores, et quicumque alii ad quos spectat et pro tempore spectabit, privilegiorum regularium, ac utique gravium statutorum huiusmodi executionem firmius laetiusque promoveant, opportune in praemissis a nobis provideri, et aliàs, ut infra, indulgeri summopere desideret: nos, ipsum Ioannem Dominicum specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et a qui-

Approbatio Pontificis.

1 Particula *ut* redundat (R. T.).

busvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, huiusmodi supplicationibus eius nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, de venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositorum consilio, omnia et singula praeinserta privilegia et statuta a memorato Thoma magistro generali edita, ut praefertur, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, illisque apostolicae firmitatis robur adiicimus, ac omnes et singulos iuris et facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus; ipsaque privilegia et statuta perpetuo observari, auctoritate et tenore praefatis mandamus; necnon in iisdem dicto Thomae magistro generali facultatem addendi quae pro illorum pleniori executione vel declaratione opportuna censeri contingat, praeservantes, ratam firmamque habemus: salvâ tamen semper in praemissis auctoritate Congregationis eorumdem cardinalium.

Clausulae.

§ 4. Decernentes, easdem praesentes litteras, semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, et illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Contrariorum derogatio.

§ 5. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon, quatenus opus sit, provinciae et Ordinis praefatorum, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores[1] praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XVI aprilis MDCCXXXII, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 16 aprilis 1732, pontif. anno II.

F. card. OLIVERIUS.

LIX.

Confirmatur decretum Congregationis particularis, a sanctissimo domino nostro deputatae super observantiâ constitutionum Ægidianae et Carpensis, et exhibitione et archiviatione instrumentorum pro communitatibus et universitatibus provinciae Marchiae.

Clemens Papa XII,
ad futuram rei memoriam.

Decretum refertur.

§ 1. Nuper a particulari Congregatione nonnullorum Romanae Curiae praelatorum a nobis deputatâ super observatione constitutionum Ægidianae et Carpensis in provinciâ nostrâ Marchiae,

1 Edit. Main. legit *tenoribus* (R. T.).

emanavit decretum tenoris qui sequitur, videlicet:

In congregatione particulari a sanctissimo domino nostro Clemente XII deputata reverendorum patrum dominorum Merlini, Guglielmi, et mei infrascripti, super observantiâ constitutionum Ægidianae et Carpensis in provinciâ Marchiae, habitâ die v iunii MDCCXXXI, resolutum fuit: constitutiones Ægidianam et Carpensem servandas esse iuxta modum; modus est, quod idem notarius stipulans absque ullâ mercede, praeter illam consuetam stipulationis sive rogiti, teneatur exhibere, infra terminum dierum quindecim a die stipulationis, notario illius iudicis, a contrahentibus eligendi, coram quo fieri debet insinuatio, eamdem copiam publicam iuxta Bullam Sixtinam archiviandam unâ cum instrumento originali, ad hoc ut praedictus notarius iudicis insinuationis, ad instantiam unius vel alterius ex contrahentibus, sive de eorum mandato, more solito illud insinuet, fidemque insinuationis faciat tam in margine dicti instrumenti originalis, quam copiae archiviandae: reservatâ tamen facultate contrahentibus praedictos notarios stipulantes cogendi ad praefatam exhibitionem instrumenti originalis et copiae archiviandae infra dictum terminum dierum quindecim. Factâque per me die subsequenti sextâ eiusdem mensis iunii relatione Sanctitati Suae de praedictâ resolutione, Sanctissimus illam approbavit.

N. archiep. Nazian. auditor.

Confirmatur. § 2. Cum autem, sicut dilecti filii communitates et universitates, et homines dictae provinciae nobis subinde exponi fecerunt, ipsi decretum huiusmodi, quo firmius subsistat et servetur exactius, apostolicae confirmationis nostrae patrocinio communiri plurimum desiderent: nos, specialem ipsis exponentibus gratiam facere volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, supplicationibus eorum nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, decretum praeinsertum, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium denuo approbamus et confirmamus, illique inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus, ac omnes et singulos iuris et facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus.

§ 3. Decernentes, easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore quandocumque spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari. Clausulae.

§ 4. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon, quatenus opus sit, dictarum communitatum et universitatum provinciae huiusmodi, aliisve quibusvis etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis aliàs in suo robore per- Contrariorum derogatio.

mansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Fides transumptorum.

§ 5. Volumus autem ut earumdem praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides ubique locorum tam in iudicio quam extra illud habeatur, quae ipsis praesentibus adhiberetur si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris MDCCXXXII, die XXX aprilis, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 30 aprilis 1732, pontif. anno II.

F. card. OLIVERIUS.

LX.

Confirmatur decretum ab abbate et officialibus Congregationis ecclesiasticae sub invocatione S. Petri in conventu SS. Trinitatis Mexicanae canonice erectae editum, ne mulieribus in eorum collegium, hospitale, domus et habitationes pateat aditus.

Clemens Papa XII,
ad futuram rei memoriam.

Facti series.

§ 1. Exponi nobis nuper fecerunt dilecti filii abbas et officiales Congregationis ecclesiasticae sub invocatione S. Petri in conventu SS. Trinitatis civitatis Mexicanae in Indiis canonice (ut asseritur) erectae, quod ipsi, cum approbatione venerabilis fratris moderni archiepiscopi Mexicani, decretum ediderunt ut mulieres cuiuscumque status et conditionis, etiam in casu infirmitatis, eorumdem exponentium collegium, hospitale, domum, et quamlibet aliam dictae Congregationis habitationem ingredi nequirent, itaut decreto huiusmodi sub quovis praetextu, nec a quolibet Ordinario, neque ab abbate aliisque officialibus nunc et pro tempore existentibus praedictae Congregationis ecclesiasticae, derogari unquam possit.

Confirmatio decreti.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, ipsi exponentes decretum huiusmodi, pro firmiori illius subsistentia, apostolicae confirmationis nostrae patrocinio communiri plurimum desiderent: nos, ipsos exponentes specialis favore gratiae prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, supplicationibus eorum nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, de venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium Concilii Tridentini interpretum, qui votum dilecti filii nostri Ludovici eiusdem S. R. E. cardinalis Belluga nuncupati ad eiusmodi negotium examinandum a praedicta Congregatione cardinalium deputati attenderunt, consilio, supra enunciatum decretum, auctoritate apostolica, tenore praesentium, approbamus et confirmamus, illique inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus; salva tamen semper in praemissis auctoritate Congregationis eorumdem cardinalium.

Praesentium litterarum observantia.

§ 3. Decernentes, easdem praesentes litteras, semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac ab illis, ad quos spectat et pro tempore quandocumque spectabit, inviolabiliter observari, sicque in prae-

missis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Obstantium derogatio. § 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac, quatenus opus sit, dictae Congregationis ecclesiasticae, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xx maii MDCCXXXII, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 20 maii 1732, pontif. anno II.

F. card. OLIVERIUS.

LXI.

Confirmatur decretum Congregationis episcoporum et regularium, quo confirmatur resolutio nuperi capituli generalis Ordinis Bethlehemitarum in Indiis occidentalibus, ut officialium electio in unâquaque domo per praefectum et quatuor definitores generales fiat.

Clemens Papa XII,
ad futuram rei memoriam.

Supplex libellus. § 1. Nuper pro parte dilectorum filiorum vocalium capituli generalis Ordinis Bethlehemitarum in Indiis Occidentalibus Congregationi venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositae exposito, quod in constitutionibus eiusdem Ordinis a felicis recordationis Innocentio Papa XI praedecessore nostro confirmatis statuebatur, electiones praefecti, vicepraefecti, quatuor discretorum et maiorum infirmariorum, ac procuratorum cuiuscumque domus et hospitalis spectare ad religiosos domus et hospitalis huiusmodi ad formam earumdem constitutionum votum habentes; verum, quia experientiâ quadraginta et ultra annorum compertum erat, quamplura inconvenientia in praeiudicium etiam regularis observantiae orta fuisse ac in dies oriri ex praedicto modo faciendi dictas electiones, ideo in eodem capitulo generali in civitate Mexicanâ mense februario anno MDCCXXX, ad occurrendum huiusmodi absurdis et inconvenientibus, per pluralitatem suffragiorum resolutum fuerat, quod ius eligendi dictos praefectum, vicepraefectum, discretos, maiores infirmarios et procuratores cuiuscumque domus pertinere deberet ad praefectum generalem et quatuor definitores generales unâ cum secretario generali et praefecto domus ubi fieri contingat huiusmodi electiones, necnon cum duobus aliis religiosis qui munus vel generalis, vel assistentis generalis, vel vicegeneralis, vel praefecti alicuius domus obierint, his omnibus deficientibus, cum religiosis magis antianis, quos reperiri contingat in domo, in qua fieri debeant electiones praedictae, et ad eas procedendum esset per scrutinium et vota secreta, ita tamen ut ex novis suffragiis, ut supra adhibendis, quinque pro electione canonicâ sufficiant: et in eâdem expositione subiuncto, quod in

praedicto capitulo generali sancitum fuerat, quod eiusmodi electiones fieri debeant de triennio in triennium, absque eo quod prorogari possint, nec quod ullus in praefectum eiusdem domus reelegi queat, ita quod, si triennium expiraverit, et non potuerit ob absentiam patris generalis procedi ad praedictas electiones, seu alteram ex illis, tunc vicegeneralis cum suis assistentibus eligat per scrutinium, ut supra, praesidentem illius domus seu domorum, quae praefecto indigerent, donec perveniant litterae patentes electi vel electorum in praefectum seu praefectos; et hoc ipsum servandum sit in casu obitus vel renunciationis dictorum electorum; et in absentiâ patris generalis possit vicegeneralis admittere tales renunciationes, iniuncto tamen eidem onere certiorandi dictum praefectum generalem, ut, servatâ formâ superius expressâ, possit ad electiones devenire, ut fusius habebatur ex particulâ resolutionis captae in eodem capitulo generali: ac proinde pro parte vocalium memorati capituli generalis eidem Congregationi cardinalium supplicato, ut, praeviâ derogatione constitutionum Ordinis in dicto capitulo IX § 16, praedictam resolutionem confirmaret, ad hoc ut executioni demandari possit: emanavit a praedictâ Congregatione cardinalium decretum tenoris sequentis, videlicet:

Decretum Congregationis haec approbans.

Sacra Congregatio eminentissimorum et reverendissimorum S. R. E. cardinalium, negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositae, ad quam sanctissimus dominus noster Clemens PP. XII libellum remisit, attento suffragio eminentissimi cardinalis Pico, Ordinis Bethlemitarum apud Sanctam Sedem protectoris, ac re undique mature discussâ, referente, pro eminentissimo cardinali Belluga ponente absente, eminentissimo cardinali Barberini, benigne rescripsit: praeviâ derogatione cap. IX. § 16, constitutionum in eâ parte, qua disponitur, electiones praefectorum, vice-praefectorum, quatuor discretorum, maioris infirmarii ac procuratoris faciendas esse a singulis communitatibus conventuum, imposterum illas esse faciendas a generali, quatuor assistentibus, secretario generali, praefecto domus, ubi fit electio, et duobus religiosis, qui fuerint vel generales, aut assistentes generales, aut vice-generales, aut praefecti, et, illis non existentibus, a religiosis viris magis antianis eiusdem domus, et electio intelligatur facta in personam eius qui habuerit maiorem numerum suffragiorum; quod electiones fiant de triennio in triennium absque facultate eas prorogandi, et, si dum spirat triennium, ob absentiam generalis, non pervenisset provisio ab eodem capta, tunc vice-generalis cum suis assistentibus eligat praesidentem illius domus, ubi erat facienda electio, qui eam gubernet pro interim; quod erit observandum in casu obitus aut renunciationis electorum ante triennium; et quod ob absentiam generalis valeat vice-generalis admittere renunciationes electorum, cum obligatione tamen de iis certiorandi patrem generalem, ad hoc ut possit dare opportunas providentias pro electione successorum.

Romae, die II maii MDCCXXXII, cardinalis FRANCISCUS BARBERINUS.

Loco † sigilli.

I. archiep. Cor. secretarius.

§ 2. Cum autem, sicut praedicti vocales nobis subinde exponi fecerunt, ipsi praemissa, quo firmius subsistant et serventur exactius, apostolicae confirmationis nostrae patrocinio communiri plurimum desiderent: nos, ipsos vocales specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad Confirmatur.

effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, supplicationibus eorum nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, decretum praeinsertum, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, approbamus et confirmamus, illique inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus: salvâ tamen semper in praemissis auctoritate Congregationis eorumdem cardinalium.

Clausulae. § 3. Decernentes, easdem praesentes litteras firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore quandocumque spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Contrariorum derogatio. § 4. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon dicti Ordinis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XXVII maii MDCCXXXII, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 27 maii 1732, pontif. anno II.

F. card. OLIVERIUS.

LXII.

Declaratio quod provinciae Galliae ac conventus B. Mariae Miraculorum de Urbe Tertii Ordinis sancti Francisci comprehendantur in Brevi sanctissimi domini nostri circa Viascrucis, etc.

Clemens Papa XII,
ad futuram rei memoriam.

§ 1. Aliàs nos, supplicationibus dilecti filii Bernardi Monterde procuratoris generalis Ordinis fratrum Minorum sancti Francisci de Observantiâ nuncupatorum nomine nobis humiliter porrectis inclinati, decrevimus ac indulsimus, ut loca pia, via Crucis seu Calvarii nuncupata, ad instar stationum Montis Calvarii, in ecclesiis ac locis piis ministro generali pro tempore existenti dicti Ordinis non subiectis, nec ab eo dependentibus, per fratres Ordinis praefati tunc erecta et imposterum erigenda, eisdem indulgentiis ac privilegiis fruerentur et gauderent, quibus fruebantur et gaudebant erecta in ecclesiis et locis Ordinis praedicti; ita tamen, ut, quoad deinceps erigenda, modus et forma servarentur, quibus eiusmodi erectiones in ecclesiis et locis dicti Ordinis eatenus fieri consueverant, et accederet licentia Ordinarii loci, ac consensus parochi et superioris ecclesiae et loci pii, ubi de eis erigendis agi contingeret: et aliàs, prout uberius continetur in nostris desuper in simili formâ Brevis expeditis litteris tenoris qui sequitur, videlicet: Constitutio aliàs data refertur.

Clemens Papa XII, ad futuram rei memoriam. Exponi nobis nuper fecit

dilectus filius Bernardus Monterde, procurator generalis Ordinis fratrum Minorum sancti Francisci de Observantiâ nuncupatorum, tam suo quam dilecti etiam filii moderni ministri generalis dicti Ordinis nomine, quod, cum antiqua vigeret ac etiam num vigeat in Ordine huiusmodi consuetudo erigendi et instituendi per illius fratres, in vim facultatis sibi aliàs a Sede Apostolicâ concessae[1], pia loca, via Crucis seu Calvarii nuncupata, ad instar stationum Montis Calvarii, nedum in eiusdem Ordinis, sed etiam in aliis ecclesiis ac locis ab eo minime dependentibus; isque mos in universis regnis Hispaniarum ac plurimis Italiae regionibus semper antehac retentus fuerit, et adhuc de praesenti servetur; licetque dudum felicis recordationis Innocentius Papa XII praedecessor noster, ad preces tunc in humanis agentis Francisci Diaz, dum viveret, commissarii generalis pro ultramontanâ familiâ dicti Ordinis, praefata loca pia viae Crucis seu Calvarii sub quibusdam recolendae memoriae Innocentii Papae XI praedecessoris quoque nostri litteris in simili formâ Brevis die v septembris MDCLXXXVI super confirmatione diversarum indulgentiarum et privilegiorum ipsius Ordinis editis comprehendi, ac proinde frui et gaudere posse indulgentiis et privilegiis in litteris huiusmodi concessis et expressis, declarasset per suas itidem in formâ Brevis die v decembris MDCXCVI desuper expeditas litteras, idque absque limitatione ac restrictione dictorum locorum viae Crucis seu Calvarii ad ecclesias et loca Ordinis praefati factum fuisset: nihilominus aliqui existimantes facultatem illa erigendi et instituendi ad ecclesias et loca Ordinis praedicti, indulgentias vero et privilegia eiusmodi ad personas obedientiae ac directioni pro tempore existentis ministri generalis eiusdem Ordinis subiectas respective limitata et restricta esse, a piae memoriae Benedicto Papa XIII etiam praedecessore nostro, indulgentias et privilegia praefata ad quoscumque utriusque sexus christifideles dicto ministro generali non subiectos, qui tamen eiusmodi loca pia viae[1] Crucis seu Calvarii penes fratres supradicti Ordinis privative quoad alios quoslibet visitarent, ibique memoriam dominicae Passionis devote recolerent, aliaque iniuncta opera peragerent, extendi et ampliari obtinuerunt, prout in ipsius Benedicti praedecessoris litteris sub plumbo, anno Incarnationis MDCCXXVI, V nonas martii, pontificatus sui anno III emanatis, uberius continetur. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, ipse Bernardus, non minus ratione sui officii procuratoris generalis huiusmodi, quam de expresso mandato dicti moderni ministri generalis, ad enatam occasione praemissorum confusionem tollendam, remque in statum pristinum restituendam, praedicta loca pia viae Crucis seu Calvarii, per eosdem fratres etiam in ecclesiis et locis quae non sint dicti Ordinis erecta et erigenda, eisdem indulgentiis et privilegiis gaudere per nos declarari summopere desideret, quemadmodum ab ipso Benedicto praedecessore, postquam litterae suae praefatae prodierant, ad supplicationem dilectae in Christo filiae nobilis mulieris Violantis a Bavariâ principissae[2] Etruriae viduae, fratribus recessus S. Francisci ad Montem Florentinum et conventus de Ambrosianâ nuncupatorum dicti Ordinis, in vim cuiusdam rescripti die x novembris MDCCXXIX eius iussu editi, concessum fuisse memoratur: nobis propterea humiliter supplicari

1 Edit. Main. legit *concessa* (R. T.).

1 Vocem *viae* nos addimus (R. T.).
2 Edit. Main. legit *principissa* (R. T.).

fecit ut in praemissis opportune providere et ut infra indulgere de benignitate apostolicâ dignaremur. Nos igitur, eiusdem Bernardi votis hac in re, quantum cum Domino possumus, favorabiliter annuere cupientes, eumque a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, necnon utriusque Innocentii et Benedicti praedecessorum litterarum praefatarum tenores, et alia quaecumque, etiam specificam et individuam mentionem et expressionem requirentia, praesentibus pro plene et sufficienter expressis et specificatis habentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, quod praedicta loca pia viae Crucis seu Calvarii, in ecclesiis, oratoriis, monasteriis, hospitalibus, et aliis itidem piis locis ipsi ministro generali non subiectis nec ab eo dependentibus, per fratres dicti Ordinis nunc erecta et in posterum erigenda [1] in ecclesiis et locis Ordinis praefati, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, decernimus et declaramus, ac, quatenus opus sit, de novo concedimus et indulgemus; ita tamen ut quoad illa sic deinceps erigenda modus et forma serventur, quibus eiusmodi erectiones in ecclesiis et locis Ordinis praedicti hactenus fieri consueverunt, et accedat licentia Ordinarii loci, ac consensus parochi et superiorum ecclesiae, monasterii, hospitalis, et loci pii, ubi de eis pro tempore erigendis [2] agi contigerit. Decernentes pariter, easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, plenissime suffragari, sicque et non aliter in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari. Non obstantibus praemissis, ac nostrâ et Cancellariae Apostolicae regulâ de non concedendis indulgentiis ad instar, et aliis constitutionibus et ordinationibus apostolicis ceterisque contrariis quibuscumque. Volumus autem ut praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiasticâ dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra illud adhibeatur, quae ipsis praesentibus adhiberetur si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XVI ianuarii MDCCXXXI, pontificatus nostri anno I.

F. card. OLIVERIUS.

Declaratio ut in rubrica.

§ 2. Cum autem, sicut pro parte dilectorum filiorum procuratorum provinciarum Galliae fratrum Tertii Ordinis eiusdem sancti Francisci ac guardiani conventus B. Mariae Miraculorum nuncupati de Urbe ipsius Tertii Ordinis nobis nuper expositum fuit, tametsi fratres Tertii Ordinis huiusmodi, utpote supradicto ministro generali Ordinis fratrum Minorum sancti Francisci de Observantiâ eiusque iurisdictioni subiecti, pro certo habeant, se in litteris nostris praeinsertis comprehensos esse; quia tamen expressa ac individua eorum in dictis litteris mentio facta non

[1] Deesse videtur *eisdem gaudeant indulgentiis quibus gaudent erecta* (R. T.).
[2] Edit. Main. legit *erigendi* (R. T.).

fuit, vereantur, ne hoc praetextu aliqua forsan sibi desuper moveatur difficultas, aut impediantur quominus earumdem litterarum commodo et effectu pacifice potiri valeant: nobis propterea exponentes praefati humiliter supplicari fecerunt ut in praemissis opportune providere et ut infra indulgere de benignitate apostolicâ dignaremur. Nos igitur, ipsos exponentes specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes, et absolutas fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, fratres Tertii Ordinis provinciarum Galliae ac conventus beatae Mariae Miraculorum de Urbe in praeinsertis litteris nostris ad omnes effectus inibi expressos comprehendi, easdemque litteras fratribus praedictis in omnibus et per omnia plenissime suffragari debere, perinde ac si de ipsis fratribus individua mentio in eis facta fuisset, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, decernimus quoque et declaramus.

Derogatio contrariorum.

§ 3. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die x iunii MDCCXXXII, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 10 iunii 1732, pontif. anno II.

F. card. OLIVERIUS.

LXIII.

Confirmatur decretum Congregationis episcoporum et regularium super divisione provinciae Austriae inferioris Ordinis fratrum Minorum sancti Francisci Conventualium nuncupatorum in duas provincias Austriae inferioris unam, alteram vero Silesiae et Morariae.

Clemens Papa XII,
ad futuram rei memoriam.

Supplex libellus Congregationi datus pro obtinendâ separatione.

§ 1. Nuper, pro parte dilectorum filiorum fratrum provinciae Austriae inferioris Ordinis Minorum sancti Francisci Conventualium nuncupatorum, Congregationi venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositae exposito, quod, cum eadem provincia conventibus in dictâ Austriâ ac Silesiâ et Moraviâ constans reperiretur, consideratum fuerat, pro maiori quiete, tam necessariâ regulari vitae, illam separatione de praesenti indigere, cum experientiâ compertum sit, quod inter Austriacos ex unâ et Silesios ac Moravos ex alterâ partibus mutua tranquillitas, nisi provinciam huiusmodi separando, conciliari nequiverat; ideoque praedictae Congregationi cardinalium supplicato ut denuo eamdem provinciam separaret, formando unam ex septem conventibus et duarum residentiarum[1] in Silesiâ et Moraviâ consistentibus, et relinquendo solam provinciam Austriae inferioris infra et supra Anasum flumen, quae novem conventibus et unico monialium monasterio, quarum cura quatuor religiosis huius provinciae committitur, constabit; et hac ratione, duarumque provinciarum distinctione formandâ, querimoniae, quae inter utriusque nationis religiosos exortae sunt, cessabunt; ac pro eiusmodi destinatione provinciarum carissimus in Christo filius noster Carolus Hispania-

1 Videtur legendum *duobus residentiis* (R.T.).

rum catholicus et Romanorum rex in imperatorem electus mentem suam super praemissis declaraverat, quemadmodum ex relatione ad eosdem cardinales transmissâ a venerabili fratre Dominico archiepiscopo Ephesino ad eumdem Carolum regem et imperatorem electum nostro et Apostolicae Sedis nuncio, qui in faciem loci huius divisionis necessitatem agnovit, constare dicebatur: emanavit a praedictâ Congregatione cardinalium decretum tenoris qui sequitur, videlicet:

Sacrae Congregationis decretum.

Sacra Congregatio eminentissimorum et reverendissimorum S. R. E. cardinalium, negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praeposita, attentâ relatione patris ministri generalis Ordinis, benigne rescripsit pro approbatione, sive pro gratiâ divisionis provinciae iuxta modum, nempe quod divisio fiat eorum tantummodo conventuum, qui de praesenti constituunt provinciam Austriacam, assignatis illis qui sunt infra et supra Anasum Austriacis, et remanentibus ceteris cui videlicet [1] Moravis et Silesitis pro alterâ provinciâ erigendâ. Divisio vero huiusmodi facienda tenore praesentium committitur patri generali cum omnibus opportunis st nececessariis facultatibus, et signanter convocandi in utrâque provinciâ distincta capitula, in quibus eligi debebunt superiores tam custodiales quam locales, iuxta constitutiones Ordinis, firmatis tamen prius, et ante electionem superiorum, assignatis conventibus, et divisis in custodias, necnon destinandi conventus pro studiis tam philosophicis quam theologicis et moralibus, quinimo pro unico novitiatu in unâquaque provinciâ et professoriis, iuxta necessitatem. Romae, die XXIII maii MDCCXXXII, cardinalis BARBERINUS. F. archiepiscopus Con. secretarius.

Loco † sigilli.

Confirmatur.

§ 2. Cum autem, sicut praedicti fratres nobis subinde exponi fecerunt, ipsi decretum huiusmodi, quo firmius subsistat et servetur exactius, apostolicae confirmationis nostrae patrocinio communiri summopere desiderent: nos, specialem ipsis exponentibus gratiam facere volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, supplicationibus eorum nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, decretum praeinsertum, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium confirmamus et approbamus, illique inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus; salvâ tamen semper in praemissis auctoritate Congregationis dictorum cardinalium.

Clausulae.

§ 3. Decernentes, easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac dictis exponentibus, et ab illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Contrariorum derogatio

§ 4. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon, qualenus opus sit, Ordinis et provinciae, ac conventuum huiusmodi, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, aut quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apo-

[1] Videtur legend. *ceteris, qui videlicet in Moraviâ et Silesiâ consistunt, Moravis*, etc. (R.T.).

stolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die x iunii MDCCXXXII, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 10 iunii 1732, pontif. anno II.

F. cardinalis OLIVERIUS.

LXIV.

Confirmatur decretum definitorii et vocalium capituli provincialis provinciae S. Mariae Hungariae Ordinis fratrum Minorum sancti Francisci de Observantiâ Reformatorum nuncupatorum, super acceptatione alternativae tripartitae in eâdem provinciâ, et distributione officiorum inter fratres nationis Hungaricae, Germanicae, Slavonicae.

Clemens Papa XII,
ad futuram rei memoriam.

Expositio. § 1. Exponi nobis nuper fecit dilectus filius Fulvius a Bononiâ procurator generalis Ordinis fratrum Minorum sancti Francisci de Observantiâ Reformatorum nuncupatorum, quod, cum aliàs venerabilis frater Matthaeus archiepiscopus Panormitanus, qui tunc temporis ministri generalis dicti Ordinis munere fungebatur, per quasdam suas patentes litteras die XI martii MDCCXXVII emanatas, in provinciâ Hungariae eorumdem fratrum Reformatorum tripartitam alternativam in omnibus electionibus, officiorum distributionibus, inter fratres totidem nationum, nempe Hungaricae, Germanicae et Slavonicae, novitiorum vestitionibus, conventuum partitionibus, aliisque dispositionibus, quae distributivam iustitiam inter nationes huiusmodi inducere et fovere valeant, perpetuis futuris temporibus adamussim servandam esse sanxisset, idque etiam a felicis recordationis Benedicto PP. XIII praedecessore nostro per quasdam suas litteras die IV aprilis anni expeditas confirmasset[1]; verum, nonnullis fratribus contradicentibus, aliisque annuentibus, litterae praedictae executioni demandatae[2] fuerint: ideo, ut dissensione animorum penitus evulsâ ad concordiam omnes partes reducerentur, de speciali mandato superioris generalis eiusdem, et ad instantiam partium, coram commissario visitatore generali, tum omnes religiosi emeriti provinciae, qui praesertim praelaturarum officium gesserant, tum actuales minister provincialis, necnon custos atque definitores, unâ cum exdefinitore generali insimul congregati, maturâ praemissâ consultatione, praedictis Benedicti praedecessoris litteris earumdem litterarum patentium confirmatoriis unanimiter die VII martii MDCCXXX assensum praestiterunt, sponte ac libere id ipsum acceptarunt, futuris quoque temporibus inviolabiliter observare spoponderunt, perpetuumque silentium demandarunt; et aliàs, prout uberius continetur in decreto acceptationis huiusmodi desuper facto tenoris qui sequitur, videlicet:

Decretum de quo in rubricà. *Frater Sigismundus Kerpin, Ordinis Minorum strictioris observantiae sancti patris nostri Francisci concionator, sacrae theologiae lector et custos actualis, ac almae itidem provinciae S. Mariae Hungariae commissarius visitator generalis, omnibus et singulis huius almae*

1 Potius lege *confirmatum fuisset* (R. T.).
2 Videtur deesse *non* vel *nondum* (R. T.).

provinciae dilectissimis patribus et fratribus salutem et sanctam pacem.

I. Quemadmodum seraphici spiritus amorem Dei, ita et corporis nostri membra dilectionem proximi significant, edocentque: *Sicut in uno corpore multa membra habemus, omnia autem membra non eumdem actum habent, ita multi unum corpus sumus in Christo, singuli autem alter alterius membra*[1]. Quapropter sicut membrum unum ab altero separari quammaxime reformidat, pari modo et nos omnem divisionem, omnem dissensionem, omnem charitatis laesionem vehementissime timeamus necesse est, solliciti semper servare unitatem spiritus et fraternae charitatis. Caput nostrum Christus est, et nos membra eius; Christum non diligit qui eius membra negligit: *Tanta in humani corporis membris inest copula, tantus amor, tamque inseparabilis et insuperabilis dilectionis unitas, ut unum sine alio non valeat gaudere. Laetitia illis communis est, poena aequalis, ita quod uni tribuitur, cetera se recepisse gratulentur*, ait Laurentius Iustinianus *De ligno vitae*. Ita etiam Christo fit, quod corporis Christi irrogatur, dicente illo: *Amen dico vobis, quamdiu fecistis uni ex fratribus meis minimis, mihi fecistis*[2]; et ad Saulum: *Saule, Saule, quid me persequeris*[3]? Bene hic advertit Augustinus, quod Saulus non Christum, sed membra, hoc est fideles[4] eius sit persecutus: *Noluit tamen dicere sanctos meos, servos meos, postremo honorabilius, fratres meos, sed me, hoc est membra mea, quibus ego sum caput*[5]. Dignum est, ut nos membra sequamur, quo caput nostrum praeierit; praeivit Christus et praecepit: *Mandatum novum do vobis, ut diligatis invicem, sicut dilexi vos*[6]. Dilexit nos Christus dulciter absque amaritudine, sed ex benevolâ affectione, bonum nobis volens, fovens, favens et faciens; dilexit nos efficaciter absque fictione, sed opere et veritate, omnibus benefaciendo, docendo univer**sos; sic ergo et nos diligamus invicem, fratres enim sumus: *Ecce quam bonum et quam iucundum habitare fratres in unum*[1]. Nihil aeque oblectat animum quam haec fraterna charitas; nullum habet laborem, ingentem vero voluptatem. Ablatâ unione, corpus corruat necesse est, et extinctâ charitate, dissolvitur omnis religio. Contra vero, quemadmodum corpus nostrum per unionem partium suarum bene dispositarum, sibique invicem succurrentium, subsistit, sic similiter congregatio religiosa firmatur et formatur in suo esse corporis moralis, si singula membra strictam unionem habeant,** sibique invicem per vinculum mutuae charitatis firmiter cohaereant. O ter quaterve beatam religionem, cuius membra fraternae dilectionis spiritu compaginantur. Eugenius PP. IV, in litteris datis ad fratrem Albertum de Sarciano, tunc vicarium generalem, seraphico nostro Ordini sequens praeclarum dedit elogium: « Ordo tuus, *inquit*, in seraphicae charitatis ardore in principio fundatus, tamquam fecundus plantationum hortulus uberrimos hucusque protulit fructus. Dum enim plantati ex primâ beati Francisci vite palmites in religione, honestate, sanctimoniâ, in primis ipsâ charitate exculti fuerunt, in tantum est ea plantatio propagata, ut, per universum orbem diffusa, maximis sacrarum litterarum veritatibus, humilitatis et patientiae divitiis abundans, populos repleat saginetque divini eloquii pabulo, et, pulsis ignorantiae tenebris, sanctae conversationis amore desiderioque inebriet. Et orbis terrarum, in cuius singulas pene particulas penetrastis, illâ ipsâ, quam in vobis viderit, senserit, adoraverit, ardeat charitate, faciatque exemplum a vestrâ vitâ sumptum; et quod vobis maximum et in intentione primarium esse debet, animas vestras vel eâ ratione salvas faciatis, qui proximas inde curabitis lucrifacere ». Haec Pontifex.

II. In cuius argumentatione hoc mihi notare fas est, quod, sicut speravit exemplum fraternae charitatis profuturum aliis ad aedificationem et vobis ad salutem, ita

1 *Ad Roman.*, XII, 4.
2 MATTH. XXV, 40.
3 *Act.* IX, 4.
4 Male edit. Main. legit *fidelis* (R. T.)
5 *Tract.* XXVIII in *Ioann.*
6 IOANN. XIII.

1 *Psal.* 132.

exemplum discordiae futurum sit mundo in scandalum et vobis ipsis in damnationem sempiternam. Inde profecto lacrimae, inde dolor sensibilis sauciavit animam, dum ingressus hanc almam provinciam audivi, et experimento proprio didici, miras fore et augere in dies animorum scissiones, discordias et contentiones, fratribus in diversos sensus abeuntibus; quibusdam nempe laudantibus et obedienter acceptantibus, aliis vero, sub praetextu enormis laesionis et gravis illatae iniuriae, multifarie multisque modis et mediis impugnantibus decretum reverendissimi patris ministri generalis a sanctissimo domino nostro PP. Benedicto XIII in formâ Brevis confirmatum, ac ante triennium in conventu Soproniensi publicatum, vi cuius tripartita electio et officiorum distributio sub diversis poenis futuris temporibus observanda praecipitur. Quia vero haec animarum dissensio, et sacris canonibus Ordinisque constitutionibus vetita oppositis, praeter pusillorum scandalum et saeculi admirationem, magnum almae provinciae, maiusque in futurum minatur detrimentum, officii mei ratio exigebat opportunum tanto malo adferre remedium. Quapropter in hunc finem, ad partium instantiam, et de speciali facultate reverendissimi patris commissarii generalis, superioris nostri longe colendissimi, convocavi ad metropolitanum Possoniensem divae Virginis Annunciatae conventum patres, admodum reverendum ministrum provincialem, totumque venerabile definitorium, et admodum reverendum patrem Ordinis exdefinitorem generalem, ceterosque emeritos provinciae patres olim ministeriatu functos; et praemissâ privatâ cum iisdem consultatione et animorum compositione, tandem VII martii ad cellam meae residentiae omnes congregavi; ac habitâ prius ad eos de pace et fraternâ charitate adhortatione, singuli, praeviâ fraternâ deprecatione, ex laudabili publici boni ac provinciae tranquillitatis zelo omnes offensas atque quascumque iniurias directe aut indirecte illatas sibi mutuo sincere condonarunt, ac desuper sponte et libere consenserunt et acceptarunt constitutionem sanctissimi domini nostri PP. Benedicti XIII, incipientem *Exponi nobis, etc.*, sub datum Beneventi IV aprilis MDCCXXVII, et decreta reverendissimi patris ministri generalis de tripartitâ electione in provinciam introductâ, et futuris semper temporibus inviolate observare spoponderunt.

III. Porro, pro perpetuâ pace et animorum concordiâ tanto fortius et firmius stabiliendâ, statuit venerabile definitorium et admodum reverendi Ordinis respective et provinciae patres emeriti, ut, in causâ acceptatae vel recusatae hucusque apostolicae constitutionis tripartitam electionem praecipientis, perpetuum omnibus silentium imponatur, itaut nullo unquam tempore quis gloriari aut conqueri audeat, se in causâ vicisse aut succubuisse: pariter, ne quis iactare audeat aut gloriari se ex suâ natione habere superiorem, minus in suo patrocinio sese fundare, cum superior omnium subiectarum sibi nationum aequalem curam et paternam sollicitudinem gerere, omnesque pari sinceritate et amoris exhibitione prosequi teneatur: quod fratribus laicis peculiariter simul et nervose a superioribus inculcandum, atque a suis confessariis efficaciter saepius suggerendum erit. Si quis vero in praemissis contravenerit, illi indilate de solo patrum discretorum conventus consilio ad domum disciplinae includantur, inibi per triduum in pane et aquâ ieiunaturi; quibus poenis etiam subiiciantur socii, si has publicae paci perniciosas transgressiones non revelaverint. Superiores vero locales, statutas hasce poenas non infligentes, ipso facto ab officio suspendantur, aut gravius etiam arbitrio venerabilis definitorii puniantur. In cuius rei fidem maiusque robur propriâ manu subscripserunt, et maius provinciae sigillum apposuerunt. — Ita est: *frater Matthias Thum, provinciae definitor Slavus; frater Ludovicus Purman, provinciae definitor Hungarus; frater Gaspar Szente, provinciae custos Hungarus; frater Bernardus Ramocssahazii, provinciae pater Hungarus.* — Ita est: *frater Ioannes Capostranus Sebach, Germanus minister; frater Carparus Nukeries, pater definitor Croata; frater Iosephus Boiger, pater definitor Germanus; frater Antonius Po-*

somp, provinciae pater Hungarus; frater Andreas Perdam, Hungariae provinciae pater, et ex-definitor generalis.

Loco † sigilli magni.

IV. Quoniam vero in votis habeo[1], ut et ceteri patres et fratres praeclaro hoc exemplo commoti sibi invicem cohaereant, singulos verbis divi Pauli apostoli ad Coloss. III, paterne exhortor: *Super omnia autem charitatem habete*[2], *quod est vinculum perfectionis, et pax Christi exultet in cordibus vestris, in quo et vocati estis in uno corpore.* Sicut anima non vivificat nisi coniuncta membra, ita nec Spiritus Sanctus religiosos per discordias et scissuras separatos. Meminerint itaque seriò dilectissimi patres et fratres, quod ubi charitas est, ibi Deus sit. Dei provide eritis, si unum fueritis. Sit in vobis proinde unio intellectus et iudicii, ut idem cum superioribus et maioribus vestris sapiatis, sit unio affectionis et dilectionis[3], ut confratres vestros tamquam omnes genuinos huius provinciae filios, non carnaliter, sed spiritualiter[4] per Deum, secundum Deum et in Deo diligatis, ac omnes particulares amicitias, quas maledicta olim a sancto patriarcha nostro Francisco nationalitas dictaret, penitus abscindatis; sit tandem unio voluntatum et cordium, ut unanimes idem et spontanee acceptetis, et prompte subscribatis. Quod sicut pro communi huius almae provinciae bono desiderio[5], ita omnibus ex animo benedico. *In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti. Amen.* Datum in nostro Possoniensi dictae Virginis Annunciatae, die VII martii MDCCXXX. Fr. SIGISMUNDUS SKERPIN, commissarius visitator generalis.

Aliud decretum decretum.

§ 2. Et postmodum, cum praedicta provincia Mariana ex tercentis septuaginta octo sacerdotibus et clericis componatur, et singuli, a supradicto visitatore generali interrogati, [6] memorati Benedicti praedecessoris litteris, uno excepto, videlicet dilecto filio provinciali, omnes vocales, nemine prorsus discrepante, non modo praedictas litteras iterum habentes capitulariter acceptarunt, verum etiam concorditer statuerunt tripartitam alternativam in eis contentam pariter extendendam esse ad subrogationes et substitutiones perpetuis futuris temporibus sub nullitatis poenâ omnino servandam, et aliàs prout etiam continetur in decreto capitulari tenoris sequentis, nempe:

Ad stabiliendam in hac almâ beatissimae Virginis Mariae Hungariae provinciâ perpetuam pacem et tranquillitatem, nos infrascripti in capitulo provinciali Possonii legitime congregati vocales uno ore et corde acceptamus, atque, ut veros et obedientes S. R. E. et sancti patris nostri Francisci filios decet, perpetuis futuris temporibus observari desideramus et volumus Breve sanctissimi domini nostri Benedicti XIII sanctae memoriae, vi cuius bipartita[1] electio et officiorum distributio praecipitur. Quia vero in praedicto pontificio Brevi in virtute sanctae obedientiae, et sub excommunicationis maioris latae sententiae poenâ, in hac Marianâ provinciâ observari et executioni demandari praecipitur, expressum non est utrum praefata alternativa servanda sit non solum in electionibus, sed etiam in subrogationibus et substitutionibus; caproper negotium istud adamussim expendens venerabile definitorium et totum provinciae capitulum in conventu Possoniensi congregatum, unanimi omnium nationum consensu determinavit, quod suprafata[2] alternativa intelligi, sumi, et perpetuis futuris temporibus observari debeat non solum in electionibus capitularibus, sed etiam in quibuscumque subrogationibus et substitutionibus; ita quidem, ut, si intra capitulare triennium contingat eligendum esse vicarium vel commissarium provincialem, aut prominstrum vel custodem, talis eligatur ex

1 Edit. Main. legit *habes* (R. T.).
2 Edit. Main. legit *habere* (R. T.).
3 Edit. Main. legit *dilectiones* (R. T.).
4 Edit. Main. legit *spiritualibus* (R. T.).
5 Videtur legendum *desidero* (R. T.).
6 Deest an *adhaererent*, aut simile (R. T.).

1 Videtur legendum *tripartita* (R. T.).
2 Edit. Main. legit *suprafacta* (R. T.).

et natione, ex qua fuit ille, loco cuius iste subrogandus vel substituendus manet. Hanc autem praesentem et ultimam determinationem capitularem venerabile definitorium et totum provinciae capitulum in perpetuum observari ac manuteneri mandat, et amodo secus futuras electiones, subrogationes aut substitutiones pro nullis et irritis haberi statuit et praecepit. Desiderat quoque hanc provinciae determinationem circa subrogationes aut substitutiones a reverendissimo patre vice-commissario generali, aut, si opus fuerit, etiam a sacrâ Congregatione confirmandam. Desuper duo instrumenta confecta et conscripta sunt, unum Romam mittendum, alterum in archivio provinciae servandum, quibus omnes et singuli de corpore capituli subscripserunt in conventu nostro Possoniensi beatissimae Virginis Annunciatae die XXIII iunii MDCCXXX.

Subscriptiones vocalium

Frater Hieronymus Lukasil, guardianus Possoniensis; frater Bernardus Imnerk, guardianus Soproniensis; frater Blasius Miartan, guardianus S. Catharinae; frater Franciscus Xelutnix, guardianus Nitriensis; frater Arsenius Kossler, guardianus Ersekvivakensis; frater Henricus Klikovies, guardianus Neemethinus; frater Gabriel Gaian, guardianus Malaukensis; frater Severinus Podhradgyai, guardianus S. Antonii; frater Florianus Ozolii, guardianus Iaurinensis; frater Athanasius Weninger, guardianus Kissmastoniensis; frater Benignus Kasfai, guardianus Sabariensis; frater Michaël Gomboss, guardianus Papensis; frater Zacharias Pussai, guardianus Comaronensis; frater Sebastianus Hoini, guardianus Strigoniensis; frater Antonius Szumiogr, guardianus Pestiensis; frater Leo Orehorski, guardianus S. Ladislai; frater Hyacinthus Klanihons, praesidens Strigoniensis; frater Christophorus Schiesci, praesidens Albensis; frater Crescentius Paur, guardianus S. Montis Calvarii; frater Matthias Fsum, praesidens Kesftheliensis, et provinciae immediatus ex-definitor; frater Ioseph Boyger, praesidens Budensis, et immediatus ex-definitor; frater Carparus Szente, praesidens Resprimensis et immediatus ex-custos; frater Ægidius Hiss, guardianus Sumeghiensis et definitor actualis; frater Marianus Vyfalichs, ex-guardianus Andocsiensis, et definitor actualis; frater Gasparus Vuketits, provinciae immediatus ex-definitor; frater Petrus Heineg, provinciae definitor actualis; frater Demetrius Heim, ex-guardianus Pratensis, provinciae definitor et secretarius; frater Sebastianus Pankl., provinciae custos; frater Antonius Posonii provinciae Pr.; frater Bernardinus Karnhki, Pr.; frater Capistranus Ebeck, ex-minister provincialis; frater Andreas Pordani, ex-definitor gratis iterato, et minister provincialis actualis.

Loco † sigilli.

Sequuntur nomina aliorum vocalium.

Apostolicâ confirmatione roborantur.

§ 3. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, firmiora sint et serventur exactius illa quae apostolici muniminis praesidio roborantur: nobis propterea dictus Fulvius procurator generalis humiliter supplicari fecit ut in praemissis opportune providere et ut infra indulgere de benignitate apostolicâ dignaremur. Nos igitur, ipsum Fulvium procuratorem generalem specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, decretum acceptationis alternativae tripartitae huiusmodi praeinsertum, tam a definitorio, quam a vocalibus capituli provincialis praedictae provinciae in vim supradictarum litterarum factum, et deinde ad subrogationes et substitutiones extensum, ut praefertur, cum omnibus et singulis in eo contentis, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, pariter confirmamus et approbamus, illique inviolabilis apo-

stolicae firmitatis robur adiicimus, ac omnes et singulos iuris et facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenenerint, supplemus.

Clausulae. § 4. Decernentes, easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac ab illis, ad quos spectat et pro tempore quandocumque spectabit, inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Contrariorum derogatio. § 5. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon praedictorum Ordinis et provinciae, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, aut quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XVI iunii MDCCXXXII, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 16 iunii 1732, pontif. anno II.

F. card. OLIVERIUS.

LXV.

Erigitur confraternitas seu Congregatio nuncupata Perpetuae Adorationis sanctissimi Sacramenti in ecclesiâ collegiatâ S. Mariae ad Martyres de Urbe.

Clemens Papa XII,
ad perpetuam rei memoriam.

Pastoris aeterni, qui pro gregis salute in arâ crucis immolari voluit, vices, quamquam immeriti, gerentes in terris, pia christifidelium vota, divini cultus incrementum et ipsorum fidelium salutem concernentia, ad exauditionis gratiam libenter admittimus, ut per operum piorum exercitium ad aeternae beatitudinis gaudia pervenire mereantur. Exordium.

Supplex libellus. § 1. Cum itaque, sicut nonnulli christifideles almae Urbis nostrae nobis nuper exponi fecerunt, ipsi, pro suâ erga sanctissimum Eucharistiae sacramentum pietate ac devotione, utque alios fideles ad augumentum divini cultus et venerationis eidem augustissimo sacramento debitae accendant, in saeculari et collegiatâ ecclesiâ S. Mariae ad Martyres, vulgo de Rotundâ nuncupatâ, Urbis praefatae, unam eorumdem utriusque sexus christifidelium confraternitatem seu congregationem sub titulo Perpetuae Adorationis eiusdem sanctissimi sacramenti Eucharistiae per nos erigi summopere desiderent:

Confraternitas erigitur. § 2. Nos, piis dictorum fidelium desideriis huiusmodi benigne annuere, animarumque saluti paternâ charitate prospicere cupientes, supplicationibus illorum nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, in saeculari et collegiatâ ecclesiâ praedictâ unam utriusque sexus christifidelium confraternitatem seu congregationem, quae non sit pro hominibus unius specialis artis sub titulo praefato, sine alicuius praeiudicio, et dummodo dilecti filii nostri in eâdem Urbe vicarii in spiritualibus generalis expressus ad hoc ac-

cedat assensus, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, perpetuo erigimus et instituimus.

Privilegia, quae ei conceduntur.

§ 3. Necnon confratribus dictae confraternitatis seu congregationis, pro tempore existentibus, ut processionaliter incedere, divina officia in suâ capellâ vel oratorio recitare, ac pro negotiis ipsius confraternitatis seu congregationis se congregare, ac quaecumque statuta, capitula, ordinationes et decreta, pro salubri eorum et dictae confraternitatis seu congregationis regimine et directione necessaria et opportuna, licita tamen et honesta, sacrisque canonibus et Concilii Tridentini decretis et constitutionibus apostolicis non contraria, per memoratum vicarium examinanda et approbanda, facere et edere: illaque pro tempore, prout eis videbitur et expediens fuerit, praeviâ simili examinatione et approbatione, mutare, alterare, corrigere, et in melius reformare, et insuper omnia et singula legata relicta, res et bona quomodolibet qualificata, mobilia et immobilia, per quoscumque christifideles dictae confraternitati seu congregationi per viam testamenti, donationis, aut aliàs quomodolibet pro tempore elargienda et relinquenda, recipere, illaque per eorum officiales et deputatos regere, gubernare et administrare, ac in ipsius confraternitatis seu congregationis et eorum piorum operum usus convertere libere similiter et licite valeant, ita tamen ut de receptis et administratis per eos eidem vicario iuxta decreta Concilii Tridentini huiusmodi rationem reddere teneantur, auctoritate et tenore praedictis concedimus et indulgemus.

Indulgentiae nonnullae pro confratribus et sororibus.

§ 4. Insuper, ut praefati confratres in piorum operum exercitio confoveantur, ac magis ad illa imposterum exercenda, necnon alii christifideles ad dictam confraternitatem seu congregationem de cetero ingrediendum per amplius invitentur, eademque confraternitas seu congregatio maiora in dies suscipiat incrementa, de omnipotentis Dei misericordiâ ac beatorum Petri et Pauli apostolorum eius auctoritate confisi, omnibus utriusque sexus christifidelibus, qui dictam confraternitatem seu congregationem imposterum ingredientur, die primo eorum ingressus, si vere poenitentes et confessi, ac sacrâ communione refecti, ecclesiam seu oratorium ipsius confraternitatis seu congregationis devote visitaverint, plenariam; necnon eiusmodi confraternitati seu congregationi nunc et pro tempore adscriptis confratribus et consororibus, vere itidem poenitentibus et confessis ac sacrâ communione refectis, qui semel in anno saltem per horam sibi a superiore vel alio per dictam confraternitatem seu congregationem ad id deputato praescribendam, in honorem eiusdem sanctissimi sacramenti in ipsius confraternitatis seu congregationis aliâve ecclesiâ vel oratorio, ubi illud asservatur, sive interdiu sive noctu devote oraverint, idemque sanctissimum sacramentum adoraverint, similiter plenariam; ac dictis confratribus et consororibus, pariter poenitentibus et confessis, sacrâque communione refectis, qui praefatae confraternitatis seu congregationis aliamve ecclesiam vel oratorium, ubi sanctissimum sacramentum huiusmodi itidem asservatur, die festo Visitationis B. Mariae Virginis a primis vesperis usque ad occasum solis festi eiusmodi singulis annis devote visitaverint, et ibi pro christianorum principum concordiâ, haeresum extirpatione, ac sanctae matris Ecclesiae exaltatione pias ad Deum preces effuderint, etiam

plenariam; atque eisdem confratribus et consororibus in cuiuslibet eorum mortis articulo, si vere poenitentes et confessi, ac sacrâ communione refecti, vel, quatenus id facere nequiverint, saltem contriti nomen Iesu ore, si potuerint, sin minus, corde devote invocaverint, plenariam quoque omnium peccatorum suorum indulgentiam et remissionem misericorditer in Domino concedimus et elargimur. Praeterea dictis confratribus et consororibus, sicut praemittitur poenitentibus et confessis ac sacrâ communione refectis, ipsius confraternitatis seu congregationis aliamve ecclesiam vel oratorium eiusmodi feriâ v in Coenâ Domini atque in festo Corporis Christi et per totam illius octavam devote, ut supra, visitantibus et orantibus, quo die praefatorum id egerint, septem annos et totidem quadragenas; quoties vero in aliquâ ecclesiâ vel oratorio idem sanctissimum Eucharistiae sacramentum adoraverint, missis et aliis divinis officiis ibidem pro tempore celebrandis interfuerint, pauperes hospitio susceperint vel pacem inter inimicos composuerint seu componi fecerint vel procuraverint, sicuti etiam qui corpora defunctorum tam confratrum et consororum quam aliorum ad sepulturam associaverint, aut quascumque processiones de licentiâ ipsius vicarii faciendas, idemque sanctissimum sacramentum tam in processionibus quam cum ad infirmos aut aliàs ubicumque et quomodocumque pro tempore deferetur, comitati fuerint[1], vel, si impediti, campanae ad id signo dato, semel orationem dominicam et salutationem angelicam dixerint, aut etiam quinquies orationem et salutationem easdem pro animabus defunctorum confratrum et consororum huiusmodi recitaverint, aut devium aliquem ad viam salutis reduxerint, et ignorantes praecepta Dei et ea quae ad salutem sunt docuerint, aut quodcumque aliud pietatis vel charitatis opus exercuerint, toties pro quolibet praedictorum operum exercitio sexaginta dies de iniunctis eis seu aliàs quomodolibet debitis poenitentiis in formâ Ecclesiae consuetâ relaxamus. Praesentibus perpetuis futuris temporibus valituris.

1 Edit. Main. legit *fuerunt* (R. T.).

§ 5. Volumus autem quod si dicta confraternitas seu congregatio alicui confraternitati aggregetur vel quavis aliâ ratione uniatur, seu etiam quomodolibet instituatur, praesentes et quaevis aliae litterae apostolicae illis nullatenus quoad indulgentias et remissiones praefatas suffragentur, sed ex tunc eo ipso prorsus nullae sint. *Inhibitio ne haec confraternitas alteri aggregetur.*

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die v iulii MDCCXXXII, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 5 iulii 1732, pontif. anno II.

F. card. OLIVERIUS.

LXVI.

Sequitur erectio eiusdem congregationis et confraternitatis in archiconfraternitatem.

Clemens Papa XII,
ad perpetuam rei memoriam.

§ 1. Exponi nobis nuper fecerunt dilecti filii officiales et confratres confraternitatis seu Congregationis sub denominatione seu titulo *Perpetuae adorationis sanctissimi Eucharistiae sacramenti*, in saeculari et collegiatâ ecclesiâ S. Mariae ad Martyres, vulgo de *Rotundâ* nuncupatâ, almae Urbis nostrae existentis, quod nos per alias nostras in simili formâ Brevis novissime expeditas litteras eamdem confraternitatem seu *Expositio rei.*

congregationem sub denominatione praefatâ auctoritate apostolicâ perpetuo ereximus et instituimus, ac illi sic erectae eiusque confratribus et consororibus nonnullas indulgentias et peccatorum remissiones ac poenitentiarum relaxationes, sub certis modo et formâ tunc expressis, itidem perpetuo concessimus, et aliàs, prout in eisdem litteris nostris uberius continetur.

Erectio de qua in rubrica.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, dicti exponentes confraternitatem seu congregationem huiusmodi archiconfraternitatis titulo decorari plurimum desiderent: nobis propterea humiliter supplicari fecerunt ut sibi in praemissis opportune providere et ut infra indulgere de benignitate apostolicâ dignaremur. Nos igitur, ipsos exponentes specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, confraternitatem seu congregationem praedictam in archiconfraternitatem, cum omnibus et singulis praerogativis, iuribus, honoribus et praeeminentiis solitis et consuetis, auctoritate praefatâ, tenore praesentium, sine cuiusque praeiudicio, perpetuo pariter erigimus et instituimus; ac ipsius archiconfraternitatis sic erectae officialibus et confratribus praesentibus et futuris, ut ipsi alias quascumque confraternitates seu congregationes eiusdem instituti extra Urbem praedictam ubicumque locorum existentes eidem archiconfraternitati (servatâ tamen formâ tam constitutionis felicis recordationis Clementis Papae VIII, praedecessoris nostri, quam decretorum Congregationis S.R.E. cardinalium indulgentiis sacrisque reliquiis praepositae, die VI martii MDCVI, et die X aprilis MDCCXX desuper respective editorum) aggregare, illisque omnes et singulas indulgentias et peccatorum remissiones, ac poenitentiarum relaxationes, ipsi confraternitati seu congregationi, sic in archiconfraternitatem erectae, a nobis concessas, communicare libere et licite possint et valeant, auctoritate et tenore praesentis, concedimus et indulgemus.

Clausulae.

§ 3. Decernentes, easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore quandocumque spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Contrariorum derogatio.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac, quatenus opus sit, supradictae confraternitatis seu congregationis, aliisque quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, ad praemissorum

effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die IX iulii MDCCXXXII, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 9 iulii 1732, pontif. anno II.

F. card. OLIVERIUS.

LXVII.

Bona ecclesiastica in ditione Augusto II Poloniae regi uti Saxoniae duci subiectâ consistentia, ab haereticis occupata eisdem, ad catholicae Ecclesiae unionem vel iam reversis vel in posterum redituris, remissa declarantur.

Clemens episcopus,
servus servorum Dei,
ad perpetuam rei memoriam.

Prooemium. Sedes Apostolica, pia mater, probe agnoscens assidueque recogitans, potissimam curam et sollicitudinem suam in fidei catholicae, sine qua impossibile est placere Deo, unitate ac integritate retinendâ, et animarum pretioso Christi Domini sanguine redemptarum aeternâ salute procurandâ, sitam esse, nihil praetermittit ac intentatum relinquit, quod ad eamdem fidem, ubi illaesa viget, sartam tectam tuendam, ubi vero collapsa est, restituendam, ipsasque fidelium animas in viam salutis dirigendas iudicat pertinere; ac propterea ab orthodoxâ religione rectâque viâ deviis et errantibus filiis, quos nunquam obliviscitur, nedum maternum sinum iugiter aperit, sed etiam iter sternit planum, per quod, sublatis quibusvis impedimentis, ad Christi ovile atque ad cor facilius redire valeant, prout in Domino conspicit salubriter expedire.

Causae edendae huiusce constitutionis. § 1. Cum itaque nos, qui militantis Ecclesiae, ac universi dominici gregis regimen in beatissimo Petro apostolorum principe divinitus accepimus, ac iis christiani orbis provinciis pastoralis vigilantiae nostrae studium praecipue impendere debemus quae opem et operam nostram magis exposcere videantur, peculiarem usque ab ipsius pontificatus nostri primordiis paternae considerationis nostrae intuitum direxerimus ad ducatum Saxoniae, ubi scilicet haeresis postremis hisce temporibus originem et incrementum sumpsisse dignoscitur, ac pro cuius reductione ad priscam et catholicam fidem plures ex Romanis Pontificibus praedecessoribus nostris praeclarâ cum eorum nominis laude strenue multumque elaborarunt; diuque nobiscum animo reputantes, unde factum sit, quod tot eorumdem praedecessorum labores, ac collata in eum finem egregia studia nedum optatos[1] fructus consequuta fuerint, neque impleta ampla illa spes, quam sancta Dei Ecclesia collocaverat in reversione ad eius gremium carissimi in Christo filii nostri Augusti Poloniae regis illustris, ipsius Saxoniae ducis ac sacri romani imperii principis electoris, tum dilectissimi in Christo pariter filii nostri Friderici Augusti regii[2] Poloniae et electoralis Saxoniae principis nati sui, qua sibi pollicebatur futurum ut reliqui inclytae stirpis Saxoniae principes ac populi ipsius ducatus monstratam ab iis viam feliciter inirent, ac sicuti Saxonicam domum in haeresi amplectendâ et fovendâ olim sequuti fuerant errantem, ita sequerentur respicientem[3], re accurate perpensâ merito dubitaverimus id exinde praesertim provenire, quod plerique aegre adduci valeant ad dimit-

1 Edit. Main. legit *optatus* (R. T.).
2 Videtur legendum *regis* (R. T.).
3 Videtur legendum *rescipiscentem* (R. T.).

tendum et relinquendum bona ecclesiastica, quae praeteritorum temporum iniuriâ ac confusione, dum haeresis in eo ducatu omnia misceret, occupata ab illis detinentur, utpote qui, sine iis bonis, vitae humanae subsidiis vel commoditatibus, quibus assueti sunt, exuerentur; eorumque filii et familiae necessariâ substentatione, cui aliunde subvenire nequirent, carere cogerentur, et ad duram paupertatem redigerentur:

Constitutio de qua in rubricâ.

§ 2. Hinc est quod nos, quos constituit Dominus super familiam suam, ut tamquam fidelis servus et prudens Christi patrimonium administraremus, reductionem ducatus praedicti ad catholicae et universalis Ecclesiae unionem, totque animarum salutem nullis terrenarum rerum respectibus impediri aut retardari debere existimantes; ac proinde, quae gentem Saxonem a verae religionis proposito, amittendarum facultatum metu, incurrendaeque miserae egestatis horrore, retrahere possent, submovere volentes; nobisque persuadentes, opus reductionis huiusmodi eo maiores progressus habiturum fore, quo amplior uberiorque in bonis ecclesiasticis remittendis nostra et huius Sanctae Sedis perspecta fuerit benignitas et indulgentia: post maturam, quam cum aliquot ex venerabilibus fratribus nostris S. R. E. cardinalibus desuper habuimus deliberationem, nonnullorumque Romanorum Pontificum praedecessorum nostrorum vestigiis, necnon menti felicis recordationis Clementis Papae XI praedecessoris itidem nostri, nobis adprime notae, insistentes, de eorumdem venerabilium fratrum nostrorum consilio et assensu, ac etiam motu proprio et ex certâ scientiâ nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, omnia et singula bona ecclesiastica cuiuscumque qualitatis, quantitatis et valoris in ducatu Saxoniae, aliisque ditionibus, memorato Augusto regi, uti Saxoniae duci subiectis, consistentia, praeteritorum temporum confusione occupata, sicut praemittitur, modernis eorum possessoribus seu detentoribus, cuiusvis status, gradus, ordinis, dignitatis, conditionis et praeeminentiae fuerint, qui ad catholicae Ecclesiae unitatem iam redierunt, vel imposterum redierint, eorumque successoribus quibuscumque catholicis, et in sinceritate orthodoxae fidei perseverantibus, unâ cum fructibus perceptis, harum serie de speciali dono gratiae plenarie remittimus, condonamus, cedimus et relaxamus; dictisque possessoribus seu detentoribus, eorumque successoribus, ut ipsi de bonis praefatis, tamquam suis propriis, tam inter vivos, quam ex causâ mortis, aut aliàs quomodolibet disponere possint, plenam et liberam tenore praesentium tribuimus facultatem et potestatem: neque illos pro parte Sedis Apostolicae, ecclesiarum, monasteriorum et locorum piorum, aut personarum ecclesiasticarum, ad quas et quae bona praedicta olim pertinebant, aut aliorum quorumvis in eis seu ad ea ius vel interesse habentium seu habere praetendentium, ratione et occasione praemissorum desuper molestari, inquietari, aut perturbari posse, motu, scientiâ et potestatis plenitudine paribus, statuimus, decernimus et declaramus.

Obstantium specialis ac specifica derogatio.

§ 3. Non obstantibus de iure quaesito non tollendo, aliisque nostris et Cancellariae Apostolicae regulis, necnon recolendae memoriae Symmachi, quae incipit *Non licet*, ac Pauli II praedecessorum quoque nostrorum de rebus Ecclesiae non alienandis, et quibusvis aliis apostolicis, ac in[1] universalibus provincialibusque et synodalibus conciliis

1 Praeposit. *in* nos addimus (R. T.).

editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, ac quarumcumque ecclesiarum, monasteriorum et locorum piorum fundationibus, ac etiam, iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; ceterisque contrariis quibuscumque.

Spes Pontificis.

§ 4. Ceterum speramus eosdem Augustum regem et Fridericum principem, ducatu praefato ad verum Dei cultum ac ortodoxam fidem, favente ac benedicente Domino, redacto, pro eorum singulari in Deum ipsum pietate, ecclesiarum praedicti ducatus rationes et commoda semper curae et cordi habituros, et, quantum in eis erit, promoturos.

Fides transumptorum.

§ 5. Volumus autem, ut praesentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis et sigillo personae in ecclesiasticâ dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra adhibeatur, quae ipsis praesentibus si forent exhibitae vel ostensae.

Harum litterarum firmitas.

§ 6. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrae remissionis, condonationis, cessionis, decreti, statuti ac declarationis, infringere vel ei ausu temerario contraire; si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei et beatorum Petri et Pauli apostolorum eius se noverit incursurum.

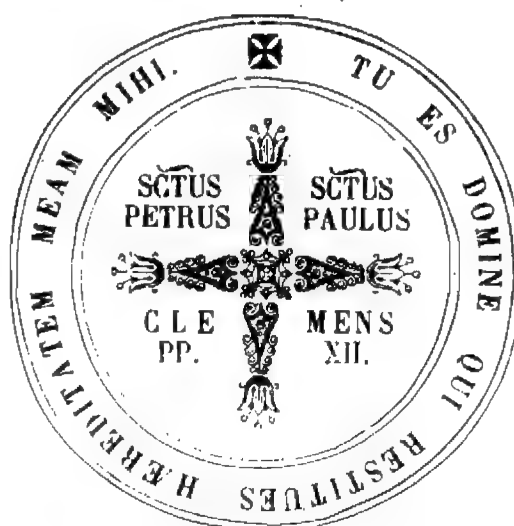
Datum Romae apud S. Mariam Maiorem, anno Incarnationis dominicae MDCCXXXII, VII idus iulii, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 9 iulii 1732, pontif. anno II.

1 Praeposit. in nos addimus (R. T.).

✠ EGO CLEMENS

CATHOLICAE ECCLESIAE EPISCOPUS.

†

† Ego Franciscus episcopus Ostiensis cardinalis Barberinus.

† Ego Petrus episcopus Tusculanus cardinalis Ottobonus, S. R. E. vice-cancellarius.

†

† Ego Annibal episcopus Sabinensis cardinalis S. Clementis, S.R.E. camerarius.

† Ego Ludovicus, episcopus Albanensis, cardinalis Picus.

† Ego I. R. S. Laurentii in Luciná prior presbyter cardinalis Imperiali.

†

† Ego P. A. tituli S. Praxedis presbyter S. R. E. cardinalis Zondadari.

† Ego P. M. tituli S. Mariae Transtyberim S. R. E. presbyter cardinalis Corradinus.

†

†

†

† Ego Curtius tituli S. Eustachii S. R. E. presbyter cardinalis Origus.

†

†

†

†

† Ego Nicolaus tituli Ss. Nerei et Achillei S. R. E. presbyter cardinalis Spinula.

†
†
† Ego Iulius tituli S. Chrysogoni S. R. E. cardinalis Alberonus.
†
† Ego Georgius tituli S. Agnetis S. R. E. presbyter cardinalis Spinula S. Agnetis nuncupatus.
† Ego Cornelius tituli S. Caeciliae S. R. E. presbyter cardinalis Bentivolus.
†
† Ego Ludovicus tituli S. Priscae S. R. E. cardinalis Belluga.
†
†
†
† Ego Alvarus tituli S. Bartholomaei in Insulâ S. R. E. presbyter cardinalis Cienfuegos.
†
†
†
† Ego Ioannes Baptista tituli S. Matthaei in Merulanâ S. R. E. presbyter cardinalis de Alteriis S. Matthaei nuncupati.
† Ego Vincentius tituli S. Onuphrii S.R.E. presbyter cardinalis Petra, maior poenitentiarius.
†
†
†
† Ego Nicolaus Maria tituli Ss. Ioannis et Pauli S. R. E. presbyter cardinalis Lercari.
†
†
†
†
†
†
† Ego frater Ludovicus tituli S. Pancratii S. R. E. presbyter cardinalis Gotti, Ordinis Praedicatorum.
† Ego D. L. tituli S. Calixti S.R.E. presbyter cardinalis Porzia.
† Ego Petrus Aloysius tituli S. Laurentii in Pane et Pernâ S. R. E. cardinalis Caraffa.

†
†
† Ego Franciscus tituli S. Silvestri in Capite S. R. E. presbyter cardinalis Barghesius.
†
† Ego A. tituli S. Mariae de Arâ-Caeli S.R.E. cardinalis Salviati.
†
†
† Ego V. tituli S. Petri in Monte Aureo S. R. E. cardinalis Bichius.
†
†
† Ego Antonius tituli S. Stephani in Monte Caelio S. R. E. presbyter cardinalis Gentili.
† Ego frater I. A. tituli S. Martini ad Montes S. R. E. presbyter cardinalis Guadagni, vicarius.
† Ego Laurentius tituli S. Mariae in Viâlatâ, prior diaconorum, cardinalis de Alteriis.
† Ego C. S. Agnetis, diaconus cardinalis Columna.
† Ego frater Ss. Viti et Modesti S.R.E. diaconus cardinalis Oliverius.
†
† Ego Alexander S. Mariae in Cosmedin S.R.E. diaconus cardinalis Albanus.
† Ego Alexander S. Mariae de Schola S.R.E. diaconus cardinalis Falconerius.
† Ego Nicolaus S. Mariae ad Martyres S.R.E. diaconus cardinalis Iudice.
† Ego Antonius S. Nicolai in Carcere S.R.E. diaconus cardinalis Bancherius.
† Ego Nerius S. Adriani S. R. E. diaconus cardinalis Corsinus.
† Ego B. Ss. Cosmae et Damiani S. R. E. diaconus cardinalis Ruspoli.

A. cardinalis prodatarius.
F. cardinalis Oliverius.

Visa de Curiâ I. archiep. Ancyranus.
L. Martinettus.

Registrata in Secretariâ Brevium.

LXVIII.

Hospitale S. Lazari, extra muros Placentiae positum, supprimitur, erigiturque in collegium sub eodem titulo.

Clemens episcopus,
servus servorum Dei,
ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

Clericalem vitam eligentibus, sanctisque Ecclesiae regulis et doctrinis a primo aetatis flore imbuendis, opem ac strenuam manum admovere cogitantibus, apostolicum adesse praesidium maxime convenit, ne ullus adversitatis incursus futuros Dei ministros a proposito revocet, neve unquam in eorum animis, quod absit[1], robur sacrae institutionis infringat.

Hoc hospitale Iulio cardinali Alberono in administrationem concessum.

§ 1. Itaque hospitale pauperum sancti Lazari prope et extra moenia civitatis Placentiae, provinciae Bononiensis, quod dudum, certo tunc expresso modo, administratore seu rectore carens[2], nos dilecto filio nostro Iulio tituli S. Chrysogoni presbytero cardinali Alberono nuncupato, per eum, quoad vixerit, iuxta constitutionem felicis recordationis Clementis Papae V praedecessoris nostri in Concilio Viennensi editam, tenendum, regendum et administrandum, apostolicâ auctoritate commisimus, in quo olim pauperes leprosi ex christianâ charitate recepti curabantur; cessante vero postmodum leprae morbo, nec per Italiam amplius grassante, cum a dicti hospitalis rectoribus et administratoribus loco leprosorum pauperes senes invalidi ac etiam iuvenes utriusque sexus ibidem admitterentur, licet hospitale praedictum per plures annos non modicum utilitatis pauperibus dioecesis Placentinae provinciae praedictae attulerit, et nihilominus tractu temporis ex diversitate in eo commorantium non levia incommoda prodierint, dictusque Iulius cardinalis, qui ex praedictâ civitate Placentinâ natales accepit, porrectis nobis humilibus precibus, hospitale praedictum in meliorem et longe utiliorem statum, ad Dei gloriam, publicumque Ecclesiae bonum, ex redditibus[1] dicti hospitalis, ac etiam aere suo, convertere proposuerit, et[2], pro suâ pietate et rerum gerendarum prudentiâ pristinam in Ecclesiae ministris disciplinam et mores pro dignitate reparare atque instaurare cupiens, in eodem hospitali collegium pro clericis saecularibus universae dioecesis praedictae ante illorum ad sacros ordines promotionem spiritualia exercitia peracturis, etiam pro aliis clericis pariter saecularibus, qui, studiis suis nondum completis, ex seminario dioecesano dimissi fuerint, ac pro aliis alumnis, seu convictoribus, tam dicti seminarii, quam totius dioecesis, studiis perinde ecclesiasticis sacrisque ritibus imbuendis, ut infra, per nos erigi et institui plurimum desideret:

Qui proponit illud in collegium convertere.

§ 2. Nos, eiusdem Iulii cardinalis laudabile propositum, piumque desiderium, plurimum in Domino commendantes, ac clericis praedictis specialem gratiam facere volentes, dictique hospitalis fundationem et institutionem, etiamsi illae apostolicâ auctoritate confectae fuissent, necnon hospitalis praedicti statuta, Apostolicae Sedis auctoritate etiam pluries confirmata et approbata, ac pias ultimas voluntates quascumque quorumcumque pie testantium, et donationes et largitiones christifidelium in dicti hospitalis bonum quandocumque et cum quibusvis oneribus et obligationibus factas, etiam per quemvis contractum no-

[illegible]

1 Male ed. Main. legit *adsit* pro *absit* (R. T.).

2 Forsan legendum *carebat;* ceterum syntaxin huius § 1 reordinare nequaquam potuimus (R. T.).

1 Edit. Main. legit *reditibus* (R. T.).

2 Coniunctionem *et* nos heic desideravimus, addidimusque (R. T.).

minatum vel innominatum, ac speciem transactionis habentem, praesentibus pro plene et sufficienter ac de verbo ad verbum expressis habentes, illarumque omnium et singularum dispositionibus, contractibus, transactionibus, conventionibus, quantumvis validis et efficacibus et pias publicasque causas respicientibus, ac validi[1] etiam inter pie testantes ac christifideles et hospitale huiusmodi initi contractûs vim habentibus, et quomodolibet stipulatis, derogantes, motu proprio, et ex certâ scientiâ, deque apostolicae potestatis plenitudine nostris, omnes et singulas personas quae nunc in eodem hospitali reperiuntur (adsignatâ prius cuilibet earum annuâ praestatione ad eorum et cuiuslibet[2] illorum naturalem vitam duraturâ, ac de sex mensibus in sex menses anticipate persolvendâ, centum quinquaginta librarum monetae placentinae), necnon ministros praedicti hospitalis (retentis tamen ex eis illis, quos dictus Iulius cardinalis collegio ut infra erigendo inservire idoneos putaverit, et, quoad dilectum filium nunc existentem hospitalis huiusmodi rectorem curam animarum annexam habentem, ipse, donec et quousque de aliquo perpetuo beneficio ecclesiastico, ad sui congruam sustentationem sufficienti, provisus, aut ei pensio annua perpetua sufficiens apostolicâ auctoritate reservata, seu congrua alimentaria, arbitrio venerabilis fratris episcopi Placentini sive eius vicarii in spiritualibus generalis taxanda, assignata fuerit, ab hospitali praedicto amoveri non possit) apostolicâ auctoritate perpetuò amovemus: dictum vero hospitale, et omnia ac singula eius onera ac pia opera in vim cuiuscumque etiam testamentariae dispositionis ex causâ mortis confectae, et in executionem ultimarum piarum voluntatum, necnon commune et publicum bonum ac commodum respicientis, aut aliàs omnino adimplendae[1] etiam vigore cuiusvis contractûs, consensu dicti Iulii cardinalis nobis praestito, apostolicâ auctoritate perpetuò supprimimus et extinguimus,

Hospitali suppresso, eius loco collegium constituitur.

§ 3. Eâdem auctoritate, ac motu pari, similiter perpetuò in hospitali sic suppresso et extincto erigentes atque instituentes collegium sub denominatione ac titulo eiusdem S. Lazari (per dictum Iulium cardinalem eiusque successores perpetuò regendum et gubernandum, etiam per ministros et officiales sibi suisque successoribus benevisos, ac unum rectorem saecularem presbyterum, ad ipsius Iulii cardinalis et eius successorum nutum semper et quandocumque amovibilem, deputandum etiam ad curam animarum parochianorum ecclesiae praedicti S. Lazari iamdudum dicto hospitali suppresso unitam, de gremio tamen, post deputationem primi rectoris, collegii erigendi, ad instar nominationum quae a regularibus pro assumendis presbyteris ad animarum curam in eorum ecclesiis parochialibus fieri solent, et ab Ordinario loci ad eamdem curam animarum exercendam approbandum[2], praedictâ cautione quoad iam existentem rectorem curatum salvâ et illaesâ remanente) ad hoc ut in collegio erigendo recipi valeant clerici saeculares universae dioecesis praedictae ad sacros ordines promovendi, ut ipsi in illo spiritualia exercitia, antequam ad quemlibet ex sacris ordinibus promoveantur, rite peragere valeant, quique ad collegium, ut infra erigendum, cum approbatione episcopi seu vicarii praedictorum admitti debe-

Qui in collegium sint recipiendi.

1 Edit. Main. legit *valide* (R. T.).

2 Male edit. Main. legit *cuilibet* (R. T.).

1 Forsan *adimplenda* nempe *onera* etc. (R. T.).

2 Male edit. Main. legit *approbandi* (R. T.).

ant, quique, pro suis alimentis durantibus exercitiis praedictis ab eis suscipiendis, congruam ac debitam praestationem iuxta temporum opportunitatem solvere teneantur; alii vero clerici, ex seminarii Placentini alumnis et convictoribus, studia sacrarum litterarum ac theologiae theoreticae et praticae prosequantur, venerandosque ritus ecclesiasticos, sacras caeremonias et cantum gregorianum, sub praeceptoribus qui sint presbyteri saeculares in sacrâ paginâ ac verbo Dei scripto et tradito probe eruditi, perdiscant, et ipsi clerici, hoc pacto imbuendi, ex alumnis pro tempore existentibus dicti seminarii prae aliis quibuscumque selecti, gratis admittantur, atque ex convictoribus ibidem existentibus assumendi eâdem praelatione pariter frui debeant, ac sub iusto annuo stipendio recipiantur, hac tamen conditione, ne alumni et convictores praedicti sine praeviâ approbatione episcopi seu vicarii huiusmodi in praedictum collegium erigendum admitti possint, utque sub regimine presbyterorum saecularium, a dicto Iulio cardinali eiusque successoribus eligendorum et deputandorum, vivere teneantur.

Redditunm assignatio.

§ 4. Collegio autem sic erecto et instituto, pro illius ac clericorum in eo retinendorum, necnon rectoris, praelectorum magistrorum, aliorumque loci ministrorum substentatione, omnia et singula bona, res, proprietates et actiones, ad hospitale suppressum rectoremque curatum respective antea quomodolibet spectantia (tamen ab omnibus et quibuscumque oneribus et obligationibus quorumcumque piorum operum adimplendorum, a pie testantibus aliisque christifidelibus praedictis causâ mortis, aut in actu donationum quae dicuntur fieri inter vivos, quomodolibet iniunctis, penitus et omnino eximentes et liberantes), illorumque omnium et singulorum fructus, redditus et proventus, qui antea in hospitalis suppressi usum impendebantur, quique, ut accepimus, octodecim millium librarum monetae placentinae valorem annuum non excedunt, praedicto Iulio cardinali, sive eius procuratori deputando, ut bonorum, rerum et proprietatum huiusmodi veram, realem et actualem possessionem nomine dicti collegii apprehendere et apprehensam retinere possit, Dioecesani loci vel cuiusvis alterius facultate minime in his requisitâ, eâdem auctoritate perpetuò applicamus et appropriamus.

Huiusce decreti firmitas et observantia.

§ 5. Amotionem vero, suppressionem, extinctionem, erectionem, institutionem, applicationem et appropriationem praedictas, necnon easdem praesentes litteras, semper et perpetuò validas et efficaces fore et esse, et ab omnibus, ad quos spectat, observari debere; nec illas ullo unquam tempore de subreptionis vel obreptionis aut nullitatis vitio, sive intentionis nostrae aut quopiam alio quantumvis substantiali defectu, etiam ex eo quod causae, propter quas illae emanarunt, sufficienter adductae, examinatae, verificatae et approbatae, et quicumque in praemissis et circa ea interesse quomodolibet habentes ad id vocati et auditi non fuerint, nec iisdem praemissis consensum suum praestiterint, notari, impugnari, retardari, invalidari, suspendi, annullari, aut ad viam et terminos iuris reduci, aut adversus eas quodcumque iuris aut gratiae remedium impetrari unquam posse; nec illas sub quibusvis similium vel dissimilium gratiarum revocationibus, suspensionibus, limitationibus, aut aliis contrariis dispositionibus comprehendi, sed semper ab illis excipi, et, quoties illae emanabunt, toties in pristinum et validissimum statum restitutas, repositas et

plenarie reintegratas, ac de novo etiam sub quacumque posteriori datâ quandocumque eligendâ concessas, semper et perpetuò validas et efficaces fore et esse, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, sicque, et non aliàs, per quoscumque iudices ordinarios vel delegatos, quavis auctoritate fungentes, etiam causarum palatii apostolici auditores, etiam de latere legatos, vicelegatos et Sedis Apostolicae nuncios, et alios quoscumque quavis auctoritate, potestate, praerogativâ et privilegio fungentes, sublatâ eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi, definiendi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari, definiri et interpretari debere; et quidquid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari, irritum et inane decernimus.

Obstantium derogatio.

§ 6. Non obstantibus, quatenus opus sit, nostris et Cancellariae Apostolicae regulis de iure quaesito non tollendo ac de gratiis non concedendis ad instar, et Lateranensis Concilii, novissime celebrati, suppressiones perpetuas, nisi in casibus a iure permissis, fieri prohibentis, aliisque apostolicis, etiam in synodalibus, provincialibus, generalibus, universalibusque conciliis editis vel edendis, specialibus vel generalibus, constitutionibus et ordinationibus, dictique hospitalis, etiam iuramento, confirmatione apostolicà, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis eidem hospitali, ut praefertur, suppresso, illiusque rectori et superioribus, aliàs in contrarium praemissorum etiam pluries concessis, approbatis et innovatis, necnon eiusdem hospitalis fundatione et institutione, ac piis ultimis voluntatibus praedictis, et quibuscumque contractibus; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro sufficienti illorum derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica et expressa, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio servanda foret, eorum tenores his eisdem praesentibus etiam pro plene et sufficienter expressis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, latissime et plenissime ac specialiter et expresse, motu, scientià et potestatis plenitudine similibus, hac vice dumtaxat derogamus, et derogatum esse volumus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Iura cardinali Alberoni concessa eiusque successoribus asseruntur.

§ 7. Volumus autem ut dictus Iulius cardinalis, eiusque successores praedicti, perceptione omnium et singulorum fructuum, redditaum et proventuum hucusque per eumdem Iulium cardinalem percipi solitorum, ac iuribus et praeeminentiis universis, quibus ipse Iulius cardinalis hactenus gravisus fuit, necnon plenâ et omnimodâ iurisdictione super collegio, ut praefertur, erecto, frui et gaudere libere et licite possint et valeant.

Sanctio poenalis.

§ 8. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrae amotionis, suppressionis, extinctionis, erectionis, institutionis, applicationis, approbationis, decreti, derogationis et voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire; si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei ac beatorum Petri et Pauli apostolorum eius se noverit incursurum.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, anno Incarnationis dominicae MDCCXXXII, III idus iulii, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 13 iulii 1732, pontif. anno II.

A. card. pro-datarius,
F. card. OLIVERIUS.

LXIX.

Confirmatur Breve Benedicti XIII, quo statuitur, ne quis monachus Ordinis Carthusiensis gratias vel offcia, inconsultis eiusdem Ordinis superioribus, ab Apostolicâ Sede possit impetrare [1].

Clemens Papa XII,
ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

Ex iniuncto nobis caelitus apostolicae servitutis munere, illa, quae a Romanis Pontificibus praedecessoribus nostris pro felici christifidelium, divinis obsequiis sub suavi religionis iugo mancipatorum, statu conservando et firmiter stabiliendo pie provideque emanasse noscuntur, ut solidiori robore perennent, apostolici muniminis praesidio, cum id a nobis petitur, libenter constabilimus.

Benedicti XIII decretum.

§ 1. Aliàs siquidem felicis recordationis Benedicto PP. XIII praedecessori nostro pro parte dilecti filii Vincentii Dinelli procuratoris generalis Ordinis Carthusiensis exposito, quod aliqui ipsius Ordinis monachi, ambitionis spiritu ducti, officia ducti Ordinis ab hac Sanctâ Sede per importunas preces impetrare non erubescebant, cum maximo regularis disciplinae detrimento; ac propterea eidem Benedicto praedecessori pro parte dicti Vincentii procuratoris generalis supplicato ut in praemissis opportune providere de benignitate apostolicâ dignaretur: idem Benedictus praedecessor, incommodis, quibus eâ de causa Ordo praedictus afficiebatur, obviam ire volens, huiusmodi supplicationibus inclinatus, ne de cetero perpetuis futuris temporibus quicumque dicti Ordinis monachus a praedictâ Sede quodvis officium seu gratiam, absque speciali, sive prioris maioris carthusiae, vel procuratoris generalis pro tempore existentis eiusdem Ordinis, licentiâ et consensu, quoquo modo impetrare posset, auderet vel praesumeret, apostolicâ auctoritate statuit et ordinavit; et aliàs, prout in memorati Benedicti praedecessoris litteris desuper in simili formâ Brevis die XX augusti MDCCXXV expeditis uberius continetur.

A sanctissimo domino nostro confirmatur.

§ 2. Cum autem, sicut dictus Vincentius procurator generalis nobis nuper exponi fecit, ipse praemissa, quo firmius subsistant et inviolabilius serventur, apostolicae confirmationis nostrae robore communiri summopere desideret: nos, specialem ipsi Vincentio procuratori generali gratiam facere volentes, eumque a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, supplicationibus eius nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, praedictas Benedicti praedecessoris litteras, omniaque et singula in eis contenta, dictâ auctoritate, tenore praesentium, perpetuo approbamus et confirmamus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus.

Clausulae.

§ 3. Decernentes, easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac ab illis, ad quos spectat et pro tempore quandocumque spectabit, in omnibus et per omnia inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a-

1 Hanc Benedicti XIII PP. constitut. legere est in praecedenti vol. num. LXXXVI, pag. 248.

quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Contrariorum derogatio.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon omnibus et singulis illis, qaae in iisdem Benedicti praedecessoris litteris concessa sunt non obstare, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XXXI iulii MDCCXXXII, pontificatus nostri anno III.

Dat. die 31 iulii 1732, pontif. anno III.

F. card. OLIVERIUS.

LXX.

Decretum ut in capitulo generali provinciae Ianuensis Ordinis fratrum Minorum S. Francisci de Observantiâ duo vocales pro singulis custodiis eligantur.

Clemens Papa XII, **ad futuram rei memoriam.**

Alternativa in his custodiis officialium electio alias statuta.

§ 1. Exponi nobis nuper fecerunt dilecti filii minister provincialis, custos et definitores provinciae Ianuensis Ordinis fratrum Minorum sancti Francisci de Observantiâ nuncupatorum, quod, cum dicta provincia in tres custodias, nimirum Ianuensem, orientalem et occidentalem, divisa reperiatur, iamque inde ab anno MDCLXXII pro parte tunc existentium fratrum eiusdem provinciae felicis recordationis Clementi PP. X praedecessori nostro supplicatum fuisset, ut, ad tollenda dissidia quae tempore celebrationis capituli provincialis dictae provinciae non sine fidelium scandalo inter eiusmodi custodias oriri consueverant, alternativam inter eas electionem ministri provincialis, custodis et definitorum provinciae praedictae demandare vellet, quemadmodum in alterâ provinciâ Ianuensi fratrum eiusdem Ordinis Minorum S. Francisci de Observantiâ Reformatorum nuncupatorum per quasdam recolendae memoriae Urbani PP. VIII praedecessoris quoque nostri in simili formâ Brevis die XXIX maii MDCXLIII expeditas litteras praescripta et ordinata fuerat; ac idem Clemens praedecessor instantiam eiusmodi tunc pariter existentis praedicti Ordinis apud Sedem Apostolicam cardinalis protectoris arbitrio remisisset: ipse cardinalis protector decretum edidit, per quod sub certis modo et formâ in eo expressis concessit, ut petita alternativa electio imposterum servari posset, quatenus primodictae provinciae consensus in tunc proximo capitulo provinciali desuper accederet; et aliàs, prout in decreto praedicto, cuius tenorem praesentibus pro plene et sufficienter expresso haberi volumus, uberius dicitur contineri.

Pro eadem obtinenda supplicatur nunc sanctissimo domino nostro.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, decretum huiusmodi hactenus executioni demandatum minime fuerit, ac interea dissidia praedicta in capitulo provinciali perduraverint: ipsi exponentes pro publicâ tranquillitate suae provinciae dictam alternativam electionem inibi stabiliri summopere desiderant; nobis propterea humiliter supplicari fecerunt ut sibi in praemissis opportune providere et ut infra indulgere de benignitate apostolicâ dignaremur: nos igitur ipsos exponentes specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, eorumque singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, huiusmodi supplicationibus in-

clinati, audito per nos super praemissis voto congregationis generalis dicti Ordinis, quod deinceps in capitulo provinciali primodictae provinciae duo vocales definitorii provincialis eligantur, et sint ex singulis tribus custodiis praefatis, ex unâ scilicet minister provincialis et definitor, ex alterâ custos et definitor, et ex reliquâ duo definitores alternis vicibus, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, statuimus; itaut eiusmodi alternativa electio quoad ministrum provincialem et custodem praedictos incipere debeat ab iis custodiis, quae in duobus capitulis provincialibus proxime celebratis dictos ministrum provincialem et custodem respective non habuerunt.

Harum litterarum firmitas.

§ 3. Decernentes, easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore quandocumque spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Obstantium derogatio.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon provinciae et Ordinis praedictorum, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, aut quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vicè dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XXI augusti MDCCXXXII, pontificatus nostri anno III.

Dat. die 21 augusti 1732, pontif. anno III.

F. card. Oliverius.

LXXI.

Mandatum super observatione Brevis Clementis XI circa bipartitam divisionem officiorum pro monachis regnorum Gallaeciae et Legionis ac provinciarum de Campos Congregationis Hispaniarum Ordinis Cisterciensis.

Clemens Papa XII,
ad perpetuam rei memoriam.

Ex iniuncto nobis divinitus apostolicae servitutis munere, in iis quae a Romanis Pontificibus praedecessoribus nostris, dirimendarum in monasticis Congregationibus pie sancteque in Ecclesiâ Dei institutis exortarum litium religiosaeque concordiae studio, provide constituta sunt, ut firma semper atque illibata persistant, iugiterque serventur, pastoralis officii nostri partes, cum a nobis petitur, libenter interponimus. Exordium.

§ 1. Exponi siquidem nobis nuper fecerunt dilecti filii monachi regnorum Gallaeciae et Legionis ac provinciarum de Campos Congregationis S. Bernardi Hispaniae Ordinis Cisterciensis, quod, cum inter eos, ex unâ, et dilectos pariter filios monachos regni Toletani aliarumque provinciarum adiacentium eiusdem Congregationis [1] multiplices gravissimaeque controversiae vigerent diu- Facti series.

[1] Deest *ex alterâ partibus* (R. T.).

que agitatae fuissent, demum felicis recordationis Clemens PP. XI praedecessor noster, eiusmodi controversias e medio tollere, ac paci et tranquillitati ipsius Congregationis prospicere volens, per quasdam suas in simili formâ Brevis die III octobris MDCCX expeditas litteras demandavit, eamdem Congregationem in duas partes dividi, quarum unam Gallaeci et oriundi ex provinciis de Campos in terris finitimis regni Legionis, alteram vero oriundi ex Castellâ Novâ, Asturiis, Rivogiâ, et locis montaneis Burgensibus constituerent, modumque et formam praescripsit, quibus conferenda ac distribuenda essent officia capitularia dictae Congregationis, aliasque saluberrimas edidit ordinationes pro felici Congregationis praefatae directione ac gubernio; iniungendo ut praemissa sic a se statuta observari deberent in quatuor capitulis generalibus tunc proxime celebrandis: quibus peractis, perdurare deberent, si dissensiones in dictâ Congregatione cessassent; sin minus, ad se seu Romanum Pontificem pro tempore existentem recursus pro novâ provisione habendus foret: et aliàs, prout uberius continetur in ipsius Clementis praedecessoris litteris, tenoris qui sequitur, videlicet:

Clementis XI Papae litterae.

Clemens PP. XI, *ad futuram rei memoriam* [1]. Sacrosancti apostolatus officium, superni dispositione consilii nobis, nullo licet meritorum nostrorum suffragio, impositum, salubriter exequi adiuvante Domino iugiter satagentes, exorta inter religiosos viros, quos vota sua Altissimo in sanctitate et iustitiâ paceque fraternâ reddere decet, animorum dissidia, opportunis rationibus dirimere, illisque, ne rursus quandocumque excitari valeant, ansam mature praecidere studemus, sicuti, prudenti deliberatione praeviâ, ad omnipotentis Dei gloriam et animarum salutem arbitramur in Domino expedire. Dudum siquidem, cum per tunc in humanis agentem Dionysium Montilla, monachum Congregationis sancti Bernardi Hispaniae Ordinis Cisterciensis, exortis gravibus controversiis inter monachos eiusdem Congregationis, recursus ad felicis recordationis Clementem PP. IX praedecessorem nostrum habitus fuisset; ipse Clemens praedecessor causam controversiarum huiusmodi ad quamdam Congregationem tunc existentium S. R. E. cardinalium et Romanae Curiae praelatorum, super reformatione dicti Ordinis specialiter deputatam, remisit; cui cum idem Dionysius quaedam gravamina per quosdam monachos Manchenos et Alcarrenos, novos Castellanos nuncupatos, monachis aliarum nationum illata exposuisset, dicta Congregatio particularis tunc existenti episcopo Vallisoletano commisit, ut capitulo generali dictae Congregationis tunc proxime celebrando praesideret, et partes dissidentes concordare, ortasque differentias extinguere satageret. Ipse vero episcopus, commissionem huiusmodi executus, capitulo generali interfuit; sed, cum pro reconciliandis partibus et discordiis tollendis sedulam operam navasset, nihil ad effectum perducere valuit, ex eo quia nulla discordantium pars suis praetensionibus cedere voluit, et sic, absoluto capitulo, praefatus episcopus re infectâ discedere coactus fuit. Porro, transacto anno a capituli huiusmodi celebratione, tunc pariter existentes generalis reformator et sex definitores quamdam transactionem seu

[1] Hasce Clementis XI PP. litteras, quamvis legi possint tom. XXI huius collectionis, pag. 398, ubi citantur constitutiones ab eodem Pontifice pro hoc Ordine latae, referre hic putavi, ut lectorum commodo inservirem, totam rei huiusce seriem ob oculos eis obiiciens.

concordiam formaverunt, eamque quondam Hyacintho de Albengozar, monacho dictae eorum Congregationis tunc in Romanâ Curiâ pro eâdem Congregatione procuratori generali, ut illius confirmationem a Sede Apostolicâ obtinere curaret, transmiserunt. Cumque subinde praefata concordia per quasdam eiusdem Clementis praedecessoris litteras, die XIV octobris MDCLXIX in simili formâ Brevis expeditas confirmata fuisset, recolendae memoriae Clemens PP. X itidem praedecessor noster, circa praefatas Clementis IX praedecessoris litteras, per alias binas suas die XIV februarii et die XXIV decembris MDCLXXI in eâdem formâ Brevis expeditas litteras, diversas edidit declarationes et ordinationes super aequalitate in abbatiis aliisque officiis inter monachos ex locis citra et ultra montes Castellam Veterem a Novâ separantes sitis respective oriundos servandâ, nonnullaque statuit de abbatibus immediate non reeligendis, illorumque electionibus non amplius per monachos conventuales, sed in definitorio per generalem reformatorem et definitores et sex electores certâ formâ eligendis, praeterquam in casu mortis, renunciationis, vel privationis: et aliâs, prout in praefatis utriusque Clementis praedecessorum litteris, quarum tenores praesentibus haberi volumus pro expressis, uberius continetur. Sed quia memorata transactio seu concordia ad producendam pacem et quietem in praefatâ Congregatione monachorum nedum insufficiens recognita fuerat, imo potius experientiâ compertum extiterat, ex eâ discordias, contentiones et persecutiones in dictâ Congregatione emanasse; ideoque dilecti filii monachi regni Gallaeciae et de Campos atque terrarum regno Legionis finitimarum, desiderantes ut zizania, fructus bonorum operum suffocantia, tandem eradicarentur, et pax atque mutua charitas suae religioni restitueretur, dilectos pariter filios Paulum Freyra et Dionysium Ximenes, monachos expresse professos eiusdem Congregationis, in eorum procuratores constituerunt, illosque ad Romanam Curiam, ut opportunum eiusmodi malis remedium a Sede Apostolicâ obtinerent, miserunt. Cumque iidem Paulus et Dionysius procuratores anno MDCC recolendae memoriae Innocentio PP. XII praedecessori pariter nostro supplicem libellum super praemissis porrexissent, idem Innocentius praedecessor eorum causam Congregationi tunc existentium S. R. E. cardinalium negotiis episcoporum et regularium praepositae commisit. Ipsa vero cardinalium Congregatio die XX aprilis ultimodicti anni, cognito supradictarum litterarum impedimento, rescripsit ut ad nos pro aperitione oris recurrerent. Nos autem, ut in negotio huiusmodi, quod grave satis videbatur, debitâ maturitate procederemus, dilecto filio nostro Francisco S. R. E. cardinali Acquavivae nuncupato, tunc in Hispaniarum regnis nostro et Apostolicae Sedis nuncio, scripsimus, ut super in dicto libello expositis suam nobis transmitteret relationem. Ipse vero Franciscus cardinalis, tunc nuncius, auditis partibus et eorum procuratoribus in oppido Matriti existentibus, praesertim dilecto filio Christophoro Ossorio exgenerali, praememoratorum Pauli et Dionysii procuratore[1] ex unâ, et dilecto etiam filio Angelo Ramirez, procuratore[2] generali dictae Congregationis ex alterâ partibus, die XXIII aprilis MDCCII relationem suam super statu religionis, unâ cum punctis seu articulis coram ipso

1 Male edit. Main. legit *procuratorum* (R. T.).
2 Male edit. Main. legit *procuratori* (R. T.).

inter dictas partes concordatis, ad nos transmisit; ex quibus satis apparebat, exposita ab eisdem Paulo et Dionysio procuratoribus maximum habere fundamentum. Unde subinde, nempe die XXVIII novembris huius anni, praefatâ causâ in signaturâ nostrâ gratiae coram nobis habitâ propositâ, et contradicente, pro parte monachorum Castellae Novae, Rivogiae, Asturianorum et Montanearum Burgensium, dilecto pariter filio Ioanne Guerrero monacho eiusdem Congregationis, qui per mandata procurae per eum exhibita ad praefatam Curiam ab illis eorum procurator missus fuerat, de eiusdem signaturae voto rescripsimus pro apertione oris arbitrio eiusdem Congregationis cardinalium. Cumque ista cardinalium Congregatio in suis decretis super dicto arbitrio emanatis variasset, commisimus eidem Congregationi cardinalium, ut, quoad aperitionem oris, cum voto auditorii palatii apostolici, suffragantibus omnibus eiusdem auditorii capellanis nostris et auditoribus, procederet. Qui, rationibus a dictis Paulo et Dionysio adductis moti, die XIX novembris MDCCIII suum votum unâ cum decisione pro aperitione oris atque arbitrio publicarunt. Et subinde, nempe die XXIII septembris MDCCIV, eâdem causâ in eâdem signaturâ gratiae coram nobis habitâ denuo propositâ, commisimus eidem Congregationi cardinalium, ut ipsa, etiam quoad nullitatem, validitatem vel invaliditatem bipartitae stabilitae per transactionem seu concordiam a praefatis generali et definitoribus generalibus confectam et in praedictis Clementis IX praedecessoris litteris insertam, cum voto eorumdem auditorum, suffragantibus pariter omnibus, similiter procederet. Dicti vero capellani et auditores die XII ianuarii MDCCV, demostrantes pluribus rationibus dictam bipartitam seu concordiam, imo transactionem, esse nullam, iniustam, inaequalem et enormiter laesivam, die IV februarii eiusdem anni aliam decisionem et votum, in quo litteras compulsoriales a praedicto Ioanne monachorum Castellae Novae eisque adhaerentium procuratore petitas negarunt, ediderunt. Postmodum autem, cum dicta bipartita nulla et iniusta declarata fuisset, memorati Paulus et Dionysius procuratores in eâdem signaturâ gratiae, die XXII septembris MDCCV coram nobis pariter habitâ, institerunt ut committeremus eidem Congregationi cardinalium, quatenus ipsa pro novo temperamento stabiliendo cum voto eorumdem auditorum et capellanorum nostrorum procederet. Votum tamen praedictae signaturae fuit, ut praefata causa Congregationi particulari a nobis deputandae committeretur. Propositâ autem praedictâ causâ die IV februarii MDCCVII in Congregatione nonnullorum venerabilium fratrum nostrorum eiusdem S. R. E. cardinalium per nos specialiter deputatâ, non sine scissurâ votorum rescriptum fuit, nobis supplicandum esse pro expeditione aliarum litterarum apostolicarum in simili formâ Brevis cum sanatione nullitatum bipartitae, aliorumque defectuum, si qui essent, reducendo vota capitularia ad aequalitatem, etiam mediante subrogatione proximiorum in defectum graduatorum. Verum, quia defectus sanandi, detecti et publicati in decisionibus memoratorum auditorum capellanorum nostrorum, enormem laesionem et iniustitiam, quorum sanatio praecipue post tam longam litem rationi et aequitati parum consona videbatur, ostendebant: idcirco praedicti Paulus et Dionysius procuratores, super dictâ resolutione Congregationis particularis a nobis iterum audiri impetra-

runt. Eadem tamen particularis cardinalium Congregatio die XXVI iunii dicti anni MDCCVII respondit *In decisis iuxta modum*. Modus autem fuit ut bipartita etiam quoad tres praesidentias servaretur; quodque in tribus proximis capitulis, ex illâ medietate ad monachos nationis de Puertos *a câ* nuncupatos spectante, monachis Campesinis conferrentur septem abbatiae, ex quibus quatuor essent matrices; Gallaecis autem sex, ex quibus tres pariter essent matrices; et ulterius inter ipsos quolibet triennio una praesidentia alternaretur; quodque[1] officia capitularia, necnon voces capitulares tres, ex quatuor partibus dictae medietatis, conferrentur dictis monachis Gallaecis et Campesinis, factâ inter eos aequali distributione, et datâ dictis monachis Campesinis praelatione in casu numeri inequalis; eâ tamen adiectâ lege et in quolibet capitulo tam abbatiae, quam officia huiusmodi variarentur; reliquae vero abbatiae, praesidentiae, officia capitularia et voces capitulares inter monachos reliquarum omnium nationum de Puertos *a câ* nuncupatos distribuerentur; ita tamen ut, quoad abbatias, monachi Asturiani, Rioxani et Montanenses sex tantum haberent; officium vero generalatus in secundo proximo capitulo monacho Gallaeco vel Campesino conferretur. Porro, cum haec resolutio, quae aliqualiter laesionem temperat, eisdem monachis Campesinis et Gallaecis gravamen minime tollat nec auferat, imo potius praedominium factionis adversae confirmet, iidem Paulus et Dionysius procuratores, contradicente exadverso eodem Ioanne praefatorum monachorum Castellaenovae, Rivogiae, Asturiae et Montanearum procuratore, denuo reclamarunt. Unde, propositâ iterum causâ in eâdem signaturâ gratiae die XIV maii MDCCIX coram nobis itidem habitâ, ponente dilecto pariter filio magistro Annibale Albano in utrâque signaturâ nostrâ referendario, nostro secundum carnem ex fratre germano nepote, porrecta fuit commissio pro avocatione ad nos dictae causae a dictâ Congregatione particulari cardinalium. Factâque propterea tam super meritis causae, quam super ultimo posteriori decreto eiusdem Congregationis particularis cardinalium edito maturâ consideratione, decretum huiusmodi, ultimo loco emanatum, praefatis monachis Gallaecis et Campesinis laesivum, et ad sedandas factiones pacemque in eorum religione stabiliendam insufficiens iudicatum fuit; ac proinde emanavit ab eâdem signaturâ rescriptum pro avocatione eiusdem causae ad nos, et quod daretur resolutio in Camerâ.

Hinc est quod nos, tranquillitati dictae Congregationis monachorum in praemissis, quantum cum Domino possumus, benigne consulere cupientes, motu proprio, et ex certâ scientiâ et maturâ deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine eamdem causam ac lites et controversias quascumque, inter partes antedictas quomodolibet et in quacumque instantiâ, tam in sacro palatii apostolici auditorio quam in alio quovis tribunali et coram quocumque iudice pendentes, quarum omnium et singularum[1] statum et merita, nominaque et cognomina, ac qualitates iudicum et collitigantium, et alia quaecumque, etiam specificam et individuam mentionem et expressionem requirentia, praesentibus pro plene et sufficienter expressis et exactissime specificatis haberi volumus, in statu et terminis in quibus de prae-

1 Pessime edit. Main. legit *quibus* pro *quodque* (R. T.).

1 Edit. Main. legit *singulorum* pro *singularum* (R. T.).

sentià reperiuntur, a praefatis et aliis quibusvis tribunalibus et iudicibus ad nos harum serie avocamus, illasque omnes et singulas supprimimus, perimimus, extinguimus et abolemus, ac perpetuum desuper utrique parti silentium imponimus, osque occludimus.

Praeterea earumdem tenore praesentium statuimus et ordinamus: — I. Quod in quatuor primis proximis capitulis Congregatio Cisterciensium Hispaniae (quae consistit in quadraginta duobus monasteriis, nempe, decem et septem in provincià de Campos et terris adiacentibus regni Legionis; tresdecim in regno Gallaeciae; sex in Castellanovà, et praecise in regno Toleti; tribus in Asturiis, et duobus in provincià Rioxae, et uno in Montaneis Burgensibus), in duas partes dividatur: unam nempe faciant Gallaeci et oriundi ex provincià de Campos et dictis terris adiacentibus regni Legionis; alteram vero oriundi ex Castellanovà, Asturiis, Rivogià et Montaneis Burgensibus. — II. Quod inter monachos Gallaecos, ex unà, et Campesinos et [1] terris adiacentibus regni Legionis, ex alterà partibus, fiat subdivisio in duas partes; animadverso quod censeatur et reputetur oriundus ex praedictis terris, ita divisis et subdivisis, ille qui in aliquà ex illis natus est tempore, quo eius parentes aut aliquis ex illis domicilium permanens in praedictis terris habebat. — III. Quod omnia officia capitularia, quorum electiones celebrantur quolibet triennio, tam intra quam extra capitulum generale, distribuantur aequaliter inter monachos oriundos ex terris ut supra divisis, itaut tot officia capitularia habeant religiosi oriundi [2] ex terris Castellaenovae, Asturiae, Rioxae et Montanearum Burgensium, quot religiosi oriundi ex regno Gallaeciae et terris provinciae de Campos et adiacentibus regni Legionis; alternando inter has duas partes sic divisas officium dispar, quatenus adsit, subdividendo pariter medietatem praefatorum officiorum tangentem monachos Gallaecos et Campesinos in duas partes aequales, quarum una in omnibus et singulo triennio conferatur religiosis oriundis ex Gallaecià, et altera religiosis oriundis ex provincià de Campos et terris adiacentibus, alternando inter has duas partes monachorum sic divisas officium dispar. — IV. Quod officia capitularia, quae eliguntur in singulo capitulo generali (et sunt sexdecim, nempe sex definitores, quatuor procuratores generales, duo visitatores generales, duo suppletores visitatorum, unus promotor fiscalis, et unus secretarius capituli) dividantur in duas partes omnino aequales; in quarum unà ponantur tres definitores, duo procuratores generales, unus visitator generalis, unus suppletor et promotor fiscalis; in alià vero tres definitores, duo procuratores generales, unus visitator generalis, unus suppletor et secretarius capituli; et inter has duas partes divisas alternetur secretarius capituli et promotor fiscalis; ex his vero duabus partibus, unam habeant monachi ex Castellanovà, Asturiis, Rioxà et Montaneis de Burgos; aliam habeant monachi ex Gallaecià et Campos ac terris convicinis regni Legionis; alternando inter dictas duas partes generalatum de triennio in triennium, quod officium conferatur, in primo proximo capitulo generali, monacho Gallaeco vel Campesino, sicque de triennio in triennium alternetur. — V. Quod haec pars, tangens monachos ex Gallaecià et Campos cum terris convicinis regni Legionis, subdi-

1 Adde *oriundos e* (R. T.).

2 Verba *ex terris ... oriundi* desunt in loco parallelo tom. XXI, pag. 402 *b* (R. T.).

vidatur inter Gallaecos ex unâ, et Campesinos et circumvicinos regni Legionis ex aliâ partibus; ita tamen, ut ex unâ parte ponantur duo definitores et unus procurator fiscalis[1] ad formam alternativae primae divisionis; ex aliâ unus definitor, unus procurator generalis, unus visitator generalis et unus suppletor; alternando has partes subdivisas inter has nationes quolibet capitulo, et sic officium generalis reformatoris; itaut, quando generalis reformator debeat eligi ex regno Gallaeciae et provinciis de Campos, pro unâ vice eligatur oriundus ex regno Gallaeciae, et pro alterâ ex provinciis de Campos et terris circumvicinis regni Legionis. — VI. Quod trigintaocto abbatiae, quae sunt in religione (exclusâ Palatiolensi, cuius abbas semper est generalis reformator), distinguantur in tres classes, quarum prima sit collegiorum, quae sunt sex; secunda sit abbatiarum, quae nuncupantur matrices seu monasteria, in quibus recipiuntur educanturque novitii, et sunt viginti; tertia monasteriorum, in quibus non educantur novitii, et sunt duodecim; quae omnia per suas classes, ut supra, dividantur in duas partes omnino aequales, quarum prima contineat tria collegia, decem monasteria matricia, et sex monasteria non matricia. — VII. Quod praedictae trigintaocto abbatiae ex unâquaque ex classibus designatis dividantur pro aequali, et una pars, nempe decem et novem, conferantur monachis oriundis ex Castellanovâ, Asturiis, Rioxâ et Montaneis; alia vero monachis oriundis ex Gallaeciâ, Campos et terris circumvicinis eiusdem regni Legionis. — VIII. Quod decem et novem ex praedictis abbatiis, conferendis dictis monachis Gallaecis, Campesinis et terris circumvicinis memorati regni Legionis, subdividantur in duas partes aequales, ponendo in unâquaque tot abbatias cuiuscumque classis pro qualibet parte; et una pars sic subdivisa conferatur Gallaecis, altera vero Campesinis et oriundis ex terris circumvicinis supradicti regni Legionis; impar vero monasteriorum inter ipsos alternetur. — IX. Quod ex tribus praesidentiis una conferatur singulo triennio Castellanisnovis, Asturianis, Rivogianis et Montanensibus; altera Gallaecis, Campesinis et circumvicinis eiusdem regni Legionis; tertia vero alteri ex praedictis duabus partibus, quae generalem non habet in triennio, conferatur; illa vero, tangens Campesinos et Gallaecos, inter ipsos alternetur. — X. Quod ex duobus praedicatoribus generalibus cum voto perpetuo in capitulo, unus ex monachis oriundis ex Castellanovâ, Asturiis, Rioxâ et Montaneis; alius autem ex Gallaeciâ, Campos et terris circumvicinis dicti regni Legionis eligatur; ita tamen, ut si unâ vice fuerit electus monachus oriundus[1] ex Campos et terris circumvicinis supradicti regni Legionis eligatur. — XI. Quod duodecim magistri[2] et quatuor praedicatores iubilati antiquiores, qui habent vocem perpetuam in capitulo generali, dividantur in duas partes aequales, scilicet sex magistri et duo praedicatores pro qualibet parte; et unam partem habeant monachi oriundi ex Castellânovâ, Asturiis, Rioxâ et Montaneis, aliam vero partem habeant monachi oriundi ex Gallaeciâ, Campos et terris circumvicinis eiusdem regni Legionis; haec vero secunda medietas subdividatur aequaliter inter Gallaecos et Cam-

1 Ex loco parallelo legendum *duo definitores, unus procurator generalis et secretarius capituli*, vel *procurator fiscalis* (R. T.).

1 Supple *ex Gallaecia, alià vice* etc. (R. T.).
2 Adde ex loco parallelo *iubilati antiquiores* (R. T.).

pesinos, nempe tres magistri iubilati et unus praedicator iubilatus pro Gallaeciâ, et alii tres magistri et unus praedicator pro Campos et terris circumvicinis praedicti regni Legionis; eâ tamen conditione, quod si aliqua ex supradictis partibus divisis et subdivisis non habeat magistrum iubilatum, vel praedicatorem iubilatum per lecturam seu praedicationem duodecim annorum, habeat facultatem subrogandi proximiorem in exercitio lecturae vel praedicationis. — XII. Quoad monachos eligendos ad cathedras universitatum, capitulum et generalis reformator provide attendant ut eligantur monachi ex omni natione iuxta divisionem et subdivisionem, ut etiam inter ipsos post iubilationem et assecutionem cathedrarum praefixa aequalitas servetur. — XIII. Quod si intra triennium, factâ iam electione in capitulo generali, quacumque ex causâ generalatum vacare contingat, quamcumque abbatiam seu quodcumque officium ex supradictis, in locum sic vacantem promoveri debeat et subrogari, ab iis ad quos spectat, monachus oriundus ex illâ parte, ut supra divisâ et subdivisâ, ex qua oriundus erat ille, ob cuius mortem, promotionem, renunciationem aut privationem officium vacare contigerit, qui sic subrogatus exercere valeat munus suum dumtaxat ad tempus quod supererat decedenti, renuncianti, privato vel promoto. Volumus autem, quod in reliquis omnibus, praesentibus nostris ordinationibus non repugnantibus, serventur constitutiones Ordinis, decreta sacrarum Congregationum, et constitutiones apostolicae; utque hic modus observandi bipartitam inseratur inter constitutiones iuratas dictae Congregationis monachorum, et unâ cum illis legatur temporibus legi solitis in monasteriis dictae Congregationis, et in omnibus capitulis generalibus, ac iuretur ab omnibus capitularibus observantia omnium praedictorum, antequam procedatur ad electiones; quod si forte aliquis iurare et observare renuerit, eiiciatur extra capitulum, voceque activâ et passivâ pro eâdem vice careat, sicque lis extincta remaneat. Praeterea mandamus, ut hae provisiones nostrae in quatuor capitulis generalibus proximis servari debeant, iisque completis perseverent, si dissensiones cessaverint; sin minus, ad nos seu Romanum Pontificem pro tempore existentem recursus pro novâ provisione fieri debeat. Decernentes, easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore quandocumque spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari, sicque, et non aliter, in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S.R.E. praefatae cardinales, etiam de latere legatos et Apostolicae Sedis nuncios, sublatâ eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari. Quocirca venerabili fratri episcopo Astoricensi, vel, eo absente seu impedito, venerabili etiam fratri episcopo Calaguritano, per praesentes committimus et mandamus, quatenus ipse per se, vel per alium, seu alios, easdem praesentes litteras et in eis contenta quaecumque, ubi et quando opus fuerit, et quoties pro parte interesse habentium seu alicuius eorum fuerit requisitus, solemniter publicans, illisque in eisdem praemissis efficacis de-

fensionis praesidio assistens, faciat auctoritate nostrâ illos et eorum quemlibet praesentium litterarum et in eis contentorum huiusmodi commodo et effectu pacifice frui et gaudere; non permittentes[1], illos desuper quomodolibet indebite molestari, perturbari et inquietari, contradictores quoslibet et rebelles per censuras et poenas ecclesiasticas, aliaque opportuna iuris et facti remedia, appellatione postpositâ, compescendo, legitimisque super his habendis servatis processibus, censuras et poenas ipsas etiam iteratis vicibus aggravando, invocato etiam, si opus fuerit, auxilio brachii saecularis. Non obstantibus, quoad ea quae praesentibus sunt contraria, praefatis utriusque Clementis praedecessorum litteris, aliisque omnibus et singulis praemissis, et, quatenus opus sit, de non tollendo iure quaesito, aliisque nostris et Cancellariae Apostolicae regulis, necnon recolendae memoriae Bonifacii PP. VIII praedecessoris pariter nostri de unâ, et Concilii generalis de duabus dietis, dummodo ultra tres dietas, aliquis auctoritate praesentium in iudicium non trahatur, aliisque constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac, quatenus opus sit, Congregationis et monasteriorum ac Ordinis huiusmodi, aliisque quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque. Volumus autem ut praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, sic[1] impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiasticâ dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra illud adhibeatur, quae ipsis praesentibus adhiberetur si forent exhitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die III octobris MDCCX, pontificatus nostri anno X.

F. card. OLIVERIUS.

Quem effectum huiusmodi Clementis XI litterae sortitae fuerint.

§ 2. Ac, licet pro parte dictorum monachorum regni Toleti et provinciarum adiacentium executio praeinsertarum litterarum aliquandiu impedita sive retardata fuisset, subinde tamen plenarium effectum suum sortitae sunt tam in capitulo generali eiusdem Congregationis, quod anno MDCCXVII celebratum fuit, quam in aliis tribus subsequentibus capitulis eiusmodi, in quibus electiones ad abbatias, generalatum, aliaque officia dictae Congregationis, factae, ceteraque transacta fuerunt eâ quiete et animorum concordiâ, ut monachi, ex utrâque parte simul legitime congregati, semel atque iterum deliberaverint, et per secreta suffragia decreverint, bipartitam divisionem, aliasque ordinationes, in dictis Clementis praedecessoris litteris contentas, perpetuo retinendas ac servandas fore et esse, totidemque vicibus plenum definitorium praefatae Congregationis per geminos alios solemnes et publicos actus procuratorem deputaverit pro impetrandâ ad hac Sanctâ Sede litterarum praedictarum confirmatione et extensione in perpetuum (ingenue fatendo, rationem et normam regiminis in iis stabilitam eidem Congregationi apprime congruere, dum ita omni ae-

1 Potius *non permittens* (R. T.).

1 Potius lege *etiam* (R. T.).

quitate praelaturae ac munera distribuantur; et exinde, sicuti experientia edocuerat, cessaverant omnes factiones, quae antea in dictâ Congregatione dominabantur atque praepollebant ac tam perniciosa dissidia in eam invexerant, religiosaque tandem pax et tranquillitas eisdem Congregationi et monachis reddita fuerat); verum postmodum praedicti monachi regni Toletani et provinciarum adiacentium, mutato consilio, ac causati[1] dissensiones in ipsâ Congregatione nedum omnino extinctas, adeoque locum esse novae provisioni a Sede Apostolicâ capiendae iuxta dispositionem earumdem Clementis praedecessoris litterarum, coram tunc existente auditore recolendae memoriae Benedicti PP. XIII, praedecessoris etiam nostri, citationem cum insertâ commissione directâ Congregationi particulari ab ipso Benedicto praedecessore deputandâ expediri curarunt. Cui tamen dicti exponentes sese opposuerunt, ac eidem Benedicto praedecessori interim exposito, quod non solum praeinsertae Clementis praedecessoris litterae pacifice observatae fuerant, sed insuper in regno Gallaeciae et provinciis de Campos plusquam duae ex tribus partibus monasteriorum seu conventuum praefatae Congregationis reperiebantur; emanarunt die xx decembris MDCCXXVIII a dicto Benedicto praedecessore quaedam litterae, quibus duae ex tribus partibus abbatiarum, officiorum, ac suffragiorum capitularium eiusdem Congregationis exponentibus praedictis adiudicabantur, relictâ eorum reliquâ tertiâ parte praefatis monachis regni Toletani ac provinciarum adiacentium: et aliàs, prout in eiusmodi litteris, quarum tenorem praesentibus pro plene et sufficienter expresso ac inserto haberi volumus, latius dicitur contineri.

1 Male edit. Main. legit *causari* (R. T.).

§ 3. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, suspensâ executione harum litterarum Benedicti praedecessoris, occasione quinti ac novissimi capituli generalis dictae Congregationis, quaestio inter fratres excitata fuisset super modo procedendi in eodem capitulo generali, allegantibus monachis regni Toletani et provinciarum adiacentium capitulum illud celebrandum esse cum plenâ votorum seu suffragiorum libertate absque ullo alio recursu ad Sedem Apostolicam, tametsi in supradictis Clementis praedecessoris expresse in casu discordiae demandatus fuerat, contra vero exponentibus praefatis eiusmodi litteras Clementis praedecessoris observandas esse asserentibus, et, si secus fieret, de nullitate capituli generalis dicentibus, atque ad dictam Sedem Apostolicam provocantibus; cumque nihilominus capitulum huiusmodi die v maii MDCCXXX nulliter habitum fuisset, ac successive ambae partes Sedem praedictam adiissent; a qua monachi regni Toletani et provinciarum adiacentium, capitulum sic celebratum confirmari, necnon deinceps votorum seu suffragiorum libertatem concedi postularunt, ac vicissim dicti exponentes capitulum praefatum nullum declarari, ac praeinsertas Clementis praedecessoris litteras posthac quoque observari petierunt: nos hanc controversiam Congregationi venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositorum cognoscendam remisimus, ubi, inter alia dubia inter easdem partes concordata et a dictâ Congregatione cardinalium resoluta, illo quoque proposito ac disputato *An, et quomodo esset providendum in futurum in casu, etc.*, memorata Congregatio cardinalium die XVI mensis maii proxime praeteriti,

Quid actum in anteriori capitulo generali.

re undique perpensâ, ac praevio maturo examine discussâ, referente venerabili fratre nostro Francisco episcopo Ostiensi et Veliternensi ipsius S. R. E. cardinali Barberino nuncupato, rescripsit: *Nobis consulendum ut Clementis praedecessoris litteras praefatas perpetuo servari mandaremus.* Quare dicti exponentes nobis humiliter supplicari fecerunt ut statui eiusdem Congregationis monachorum opportune in praemissis providere et ut infra indulgere de benignitate apostolicâ dignaremur:

Clementis litteras servari praecipitur.

§ 4. Nos igitur, ipsorum exponentium votis hac in re, quantum cum Domino possumus, favorabiliter annuere cupientes, eorumque singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, de eorumdem venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositorum, qui die XVIII mensis iulii mox elapsi, repropositâ causâ cum dubio *An esset standum vel recedendum a decisis quoad perpetuitatem litterarum Clementis praedecessoris*, in decretis die XVI maii persliterunt, consilio, praeinsertas Clementis praedecessoris litteras enarratas, Benedicti praedecessoris litteris, quas, quatenus opus sit, per praesentes revocamus, minime obstantibus, perpetuo servari in futurum, auctoritate apostolicâ, harum serie, praecipimus et mandamus; sicque et non aliter per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac dictae S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos et eiusdem Sedis nuntios, sublatâ eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter contigerit attentari, decernimus.

Obstantium derogatio.

§ 5. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon omnibus et singulis illis quae idem Clemens praedecessor in litteris suis huiusmodi concessit non obstare, ceterisque contrariis quibuscumque.

Fides transumptorum.

§ 6. Volumus autem ut ipsarum praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiasticâ dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides ubique locorum tam in iudicio quam extra habeatur, quae ipsis praesentibus haberetur si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die V septembris MDCCXXXII, pontificatus nostri anno III.

Dat. die 5 septembris 1732, pontif. anno III.

F. card. OLIVERIUS.

LXXII.

Confirmantur nonnulla statuta pro meliori regimine provinciae Granatensis Ordinis fratrum Minorum S. Francisci de Observantiâ.

Clemens Papa XII,
ad perpetuam rei memoriam.

Petitio.

§ 1. Exponi nobis nuper fecit dilectus filius Ioannes de Sok, minister generalis Ordinis fratrum Minorum sancti Francisci de Observantiâ nuncupatorum, quod, iuxta mentem huius Sanctae Sedis ac

resolutionem novissimi capituli generalis eiusdem Ordinis in civitate Mediolanensi anno MDCCXXIX celebrati, in capitulo provinciali provinciae Granatensis dicti Ordinis habito die XX maii MDCCXXX, communi consensu vocalium, nemineque discrepante, inter alia statutum fuit, ut omnes conventus provinciae praefatae, nullo excepto, nonnisi cantu gregoriano uterentur in divinis officiis et missae sacrificiis solemniter celebrandis, duoque erigerentur aut destinarentur conventus ipsius provinciae, in quibus religiosi studentes, post emensum fructuose triennium studii[1] theologiae moralis practicae, sicuti iam ab eàdem Sede in regnis Hispaniarum dispositum et a venerabili fratre archiepiscopo Panormitano, tunc temporis ministro generali praedicti Ordinis, die XIX februarii MDCCXXVII palam indictum fuerat; sicque et non aliter iidem studentes in provinciali vel intermedio capitulo dictae provinciae, praevio accurato examine, verbi Dei praedicatores et saecularium confessarii institui valerent; in unoquoque verò e praefatis duobus conventibus, huiusmodi studiis destinatis, constitui nequiret nisi unus lector, qui antea per aliquot annos theologiam scholasticam publice ac laudabiliter legisset, vel saltem integrum philosophiae cursum perfecisset; ac lectores eiusmodi pro tempore existentes, qui litterarias exercitationes praescriptas adimplerent, frui deberent privilegiis et exemptionibus, quibus ipsius theologiae scholasticae lectores gaudent, non secus, ac si eamdem theologiam scholasticam toto tempore ad id definito legissent; praeterea in congregatione seu capitulo provinciali intermedio supradictae provinciae in civitate Granatensi die XXIV mensis novembris proxime praeteriti peracto, omnium itidem vocalium consensu et suffragio, ordinatum fuit ut unus eiusdem provinciae conventus in seminarium sive professorium institueretur ac deputaretur, quo clerici dictae provinciae immediate post emissam ab eis regularem professionem irremissibiliter mitterentur, ibique per unum saltem annum permanerent, linguae latinae et cantui gregoriano praefato operam navaturi; et interim omnia, quae durante anno probationis observaverant in clausurâ, tum privatis cum publicis in communitate exercitiis vacando, eodem modo facere tenerentur; utque magister alumnorum dicti seminarii seu professorii, qui rite illos docuisset, privilegiis quoque et exemptionibus magistris noviliorum Ordinis praedicti attributis potiretur.

Statuta quaedam referuntur.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, praemissa ad maiorem Dei gloriam ac doctrinae et regularis disciplinae in Ordine praefato incrementum tendere dignoscantur, nobis propterea ipse Ioannes minister generalis humiliter supplicari fecit ut illa apostolicae confirmationis nostrae praesidio communire, perpetuaeque eorum observantiae providere de benignitate apostolicâ dignaremur. Nos igitur, eiusdem Ioannis ministri generalis votis hac in re, quantum cum Domino possumus, favorabiliter annuere volentes, eumque a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum harum serie absolventes et absolutum fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, de venerabilium fratrum nostrorum S. R. E.

Auctoritate ap. statuta confirmantur.

[1] Aliquid deest, ex. g., theologiae *speculativae* (vel *scholasticae*), incumberent per annum studio, etc. (R. T.).

cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositorum, qui relationem venerabilis fratris nostri episcopi Ostiensis et Veliternensis S. R. E. praefatae cardinalis Barberini nuncupati sibi super praemissis factam, necnon dilectum filium procuratorem generalem Ordinis praedicti audiverunt, consilio, enunciata statuta et ordinationes, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, approbamus et confirmamus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus, ac omnes et singulos iuris et facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus: salvâ tamen semper in praemissis auctoritate memoratae Congregationis cardinalium.

Clausulae. § 3. Decernentes, easdem praesentes litteras firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore quandocumque spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores ac dictae Sedis nuncios, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Fides transumptorum. § 4. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon, quatenus opus sit, praefatorum Ordinis ac provinciae, aliisve quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die x septembris MDCCXXXII, pontificatus nostri anno III.

Dat. die 10 septembris 1732, pontif. anno III.

F. card. OLIVERIUS.

LXXIII.

Confirmantur statuta nonnulla super distributione officiorum provinciae Terrae Laboris Ordinis fratrum sancti Francisci de Observantiâ Reformatorum nuncupatorum.

Clemens Papa XII,
ad futuram rei memoriam.

Pastoralis officii, quod auctore Deo gerimus, cura animum nostrum sollicitat ad ea peculiari paternae charitatis studio statuenda, per quae christifidelium, divinis obsequiis sub suavi religionis iugo mancipatorum, quieti et felici regimini opportunis rationibus salubriter consulatur. Exordium.

§ 1. Exponi siquidem nobis nuper fecit dilectus filius Iosephus Maria ab Ebora, commissarius generalis Ordinis fratrum Minorum sancti Francisci de Observantiâ nuncupatorum, quod ad sedandas graves molestias, imo scandalosas controversias in provinciâ fratrum Reformatorum dicti Ordinis Terrae Laboris in regno Neapolis inter fratres Neapolitanos, adhaerentes et exteros, super distributione officiorum, quae in tres partes ab aliquibus, et aliis in duas partes dividi praetenduntur, vigentes, post Statuta.

maturam considerationem, auditamque super praemissis fratrum graviorum et peritorum eiusdem Reformationis sententiam, ad occurrendum eiusmodi inordinationibus expedire existimat: I. Ut natio Neapolitana deinceps non solum civitatem Neapolitanam, sed totam illius dioecesim complectatur, et semel provincialatum, incipiendo a proxime futuro capitulo provinciali, ac semper duo vota in definitorio habeat; II. Quod omnes alii religiosi extra dictam dioecesim, suppresso nomine adhaerentium, unum corpus exterorum constituant, et per duas vices continuas provincialatum huiusmodi, et quatuor vota sive suffragia in definitorio, attento quod duas ex tribus partibus eiusdem provinciae componunt, habere debeant; III. Ut custodis officium etiam per turnum bis ad exteros, et semel ad Neapolitanos pertineat; ex sexdecim vero conventibus, quibus dicta provincia de praesenti constat, decem praedictis exteris, quinque Neapolitanis, et reliquus dispositioni ministri provincialis pro tempore existentis attribuantur, ita tamen ut conventus Neapolitani pariter per suum turnum respective provideantur.

Confirmantur. § 2. Quare dictus Iosephus Maria commissarius generalis nobis humiliter supplicari fecit ut in praemissis opportune providere et ut infra indulgere de benignitate apostolicâ dignaremur. Nos igitur, ipsius Iosephi Mariae commissarii generalis votis hac in re, quantum cum Domino possumus, favorabiliter annuere volentes, eumque a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, ac etiam motu proprio, ac ex certâ scientiâ et maturâ deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, ut in posterum supranarrata dispositio fideliter observetur, servatâ tamen semper canonicae electionis formâ, tenore praesentium statuimus et ordinamus; mandantes propterea et distincte praecipientes superiori generali pro tempore existenti Ordinis huiusmodi, ut praedictam dispositionem executioni demandet, et ab iis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, observari faciat, sub excommunicationis, privationis officiorum ac vocis activae et passivae, ac perpetuae inhabilitatis, necnon nullitatis omnium actuum capitularium, quos contra praedictam dispositionem fieri contigerit, adversus contrafacientes infligendis poenis; ac decernentes, ipsas praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 3. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon provinciae et Ordinis praedictorum, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et Derogatio contrariorum.

singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die x septembris MDCCXXXII, pontificatus nostri anno III.

Dat. die 10 septembris 1732, pontif. anno III.

F. card. OLIVERIUS.

LXXIV.

Confirmantur omnia et singula privilegia et exemptiones a Romanis Pontificibus concessa officialibus bombardariis seu libratoribus tormentorum eorumque auxiliatoribus in Arce S. Angeli de Urbe.

Clemens Papa XII,
ad futuram rei memoriam.

Petitio bombardariorum.

§ 1. Exponi nobis nuper fecerunt dilecti filii officiales bombardarii seu libratores tormentarii et arcis nostrae S. Angeli de Urbe auxiliatores, quod ipsi per chirographum manu nostrâ subscriptum, et dilecto filio magistro Carolo Mariae Sacripante Camerae nostrae Apostolicae thesaurario generali dictaeque arcis praefecto seu castellano directum, omnia privilegia et exemptiones, eis concessa ac competentia, necnon pluries etiam a Romanis Pontificibus praedecessoribus nostris, et a nobis, dum in minoribus constituti eramus ac thesaurarii generalis dictae Camerae munere fungebamur, per sententiam anno MDCCV latam, aliasque resolutiones eiusdem Camerae, respective approbatas[1], et quibus iidem exponentes, ratione servitii quod praedictae arci praestant, fruuntur, confirmari obtinuerunt, et aliàs, prout in dicto chirographo uberius continetur tenoris qui sequitur, videlicet:

Chirographum thesaurario generali datum.

Monsignor Carlo Maria Sacripante, nostro tesoriere generale, castellano della nostra fortezza di Castel S. Angelo. Avendo gli officiali, bombardieri ed aiutanti della detta nostra fortezza di Castel S. Angelo di questa città di Roma fatto rappresentare, che, sebbene la loro compagnia, in compenso non meno del peso a cui soggiace del mantenimento a proprie spese della cappella di S. Barbara loro protettrice, esistente nella chiesa della Traspontina, dove hanno la propria sepoltura, fanno ogni giorno celebrare la santa messa, ed ogni anno con nobile apparato e pompa la festa e la processione della solenne festività del *Corpus Domini*, che del continuo servizio quali sono tenuti prestare in tutto l'anno a detta nostra fortezza senza verun stipendio, rispetto però a detti aiutanti abbiano da più Pontefici nostri predecessori ottenuto in diversi tempi varî privilegî, confermatigli ancora dalla felice memoria di Clemente X con suo chirografo del 15 ottobre 1670, et in ultimo luogo da Benedetto XIII di simile memoria con altro suo chirografo del dì 20 settembre 1728, e che, tra gli altri privilegî loro conceduti, vi sia particolarmente quello di dover esser esenti dal peso di prender la patente, di pagare le tasse, e da altro qualunque officio e peso delle loro università, consolati ed arti; ed ancorchè dalla Congregazione particolare deputata l'anno 1693 dalla felice memoria di Innocenzo XII fosse loro preservata la detta esenzione, restrettivamente però al numero di soli duecento, compresi ancora i giubilati, e purchè fossero delle quattro arti,

[1] Videtur legendum *approbata* (R. T.).

cioè de' muratori, falegnami, ferrari e scarpellini, e non di altre; nientedimeno, essendosi dopo coll'esperienza riconosciuto, non esser in modo veruno praticabile di poter avere dalle dette sole quattro arti il numero di duecento persone atte ed idonee per il suddetto esercizio, e molto meno altro maggiore di duecentoquaranta, che almeno indispensabilmente è necessario per il servizio di detta nostra fortezza; che però, essendo nell'anno 1701 ricorsi alla felice memoria di Clemente XI altro nostro predecessore, fossero con benigno rescritto aggraziati del godimento dei suddetti privilegî, benchè fossero di altre arti diverse delle quattro suddette; e che siccome non mancarono anche dopo alcune delle università delle medesime arti, e particolarmente quella de' ferrari, e l'altra de' calzolari, di pretendere anche giudizialmente d'impugnare la predetta esenzione, promossane però giudiziale istanza nell'anno 1701 avanti di noi, di quel tempo tesoriere generale, ne emanasse contemporaneamente contro le dette due università sentenza favorevole ai detti aiutanti e bombardieri, in cui furono questi dichiarati liberi ed esenti, in virtù di detti loro privilegî, da qualsisieno tasse, pene et altri qualsisiano officî e pesi particolari, provenienti da' statuti delle loro università; e che quantunque, dopo passata in giudicato la detta sentenza, siano state, tanto dal reverendissimo cardinale Corradini, quanto dal fu cardinal Marefoschi, mentre erano uditori di detto nostro predecessore Clemente XI, rigettate le istanze in diversi tempi promosse, in nome particolarmente delle università de' fruttaroli e delle altre de' sellari e cappellari, contro i detti bombardieri ed aiutanti, per il pagamento delle suddette tasse, ed a favore di questi decretata ed ordinata l'osservanza dei detti loro privilegî e della detta sentenza; e che in ultimo luogo ancora, nel dì 12 del passato mese di settembre, sia stata dal nostro monsignor uditore rigettata somigliante istanza fatta dalla università de' carrettieri; e non ostante ancora che le dette università, quali nel detto anno 1702 avevano come sopra patito l'accennata contraria sentenza, ne ottenessero poi nell'anno 1724 la commissione al tribunale della piena Camera *in gradu restitutionis in integrum*; e che propostasi per tre volte la causa a relazione di monsignor Maggi ponente della medesima, sopra il dubio *An constet de re iudicatâ, seu potius de causis restitutionis in integrum*, riconosciutasi dal medesimo tribunale la chiara e manifesta giustizia della detta sentenza, rescrivesse *constare de re iudicatâ*: con tutto ciò avendo essi oratori coll'esperienza riconosciuto, e tuttavia sempre più riconoscendo, che non ostante i privilegî conceduti alla loro compagnia, e più volte da' Sommi Pontefici nostri predecessori confermati, la sentenza ed altri giudicati per l'osservanza de' medesimi in diversi tempi riportati, ogni nuovo console delle loro respettive arti vuol tentare colle liti di controvertergli le esenzioni e privilegî suddetti, con grave dispendio della detta loro compagnia di S. Barbara, ed in pregiudizio ancora del continuo servizio che sono tenuti prestare nella detta nostra fortezza di Castel S. Angelo; che però per esimersi dalle molestie che potessero in qualunque tempo venirgli sopra di ciò inferite dai consoli ed officiali delle dette loro respettive arti, ci hanno fatto supplicare affinchè ci degnassimo di confermargli le esenzioni e privilegî suddetti, e noi bene informati di tutto

l'esposto da essi oratori, volendo però consolarli come appresso nella loro domanda: quindi è, che avendo nel presente nostro chirografo per espresso e di parola in parola per inserto l'intiero tenore dei privilegi alla detta compagnia de' bombardieri, aiutanti ed altri officiali di detta nostra fortezza di Castel S. Angelo conceduti et in diversi tempi confermati da più Sommi Pontefici nostri predecessori, e specialmente da Clemente X e Benedetto XIII, della sopraccennata sentenza, risoluzioni del detto tribunale della piena Camera, e degli altri giudicati come sopra emanati, delle ragioni e motivi dedotti, tanto per parte di essi supplicanti, quanto delle università delle arti suddette, ed ogni altra cosa quanto si voglia necessaria da esprimersi, di nostro moto proprio, certa scienza, e pienezza della nostra suprema potestà pontificia, approviamo e pienamente in tutto e per tutto confermiamo i privilegi ed esenzioni come sopra conceduti, e più volte anche confermati da' detti Pontefici nostri predecessori, e canonizzati colle sovraccennate sentenza, risoluzioni della piena Camera, et altri giudicati, e così legittimamente competenti alla predetta compagnia di S. Barbara, alla quale vogliamo che siano perpetuamente osservati, come si prescrive nella detta sentenza, risoluzioni et altri giudicati sopra enunciati; nè possano in avvenire i medesimi supplicanti, contra la forma della sentenza, risoluzioni e giudicati suddetti, essere in verun modo dai consoli ed altri officiali delle loro respettive arti molestati ed impediti nel libero e pacifico godimento delle esenzioni e privilegi suddetti. Per il quale effetto commettiamo a voi, e monsignori tesorieri, castellani di detta fortezza, vostri successori, che in virtù di questo nostro chirografo facciate e facciano, ora ed in ogni futuro tempo, osservare ed eseguire agli officiali, bombardieri ed aiutanti predetti le esenzioni e privilegi come sopra competenti alla detta loro compagnia, dandovi noi intorno a ciò tutte le facoltà in qualsivoglia modo necessarie ed opportune, oltre quelle che come tesoriere e castellano suddetto di già vi competono; ed anche di reassumere ed avocare a voi e a' detti vostri successori tutte e qualsisiano cause da qualsivoglia giudice e tribunale, quanto si voglia privilegiato, tanto mosse quanto da moversi contro li detti supplicanti contro la forma dei detti loro privilegi ed esenzioni e dipendenti dai medesimi; e quelle, privativamente quanto ad ogni altro giudice, conoscere, decidere e terminare sommariamente senza strepito e figura di giudizio, *et solâ facti veritate inspectâ*, rimossa ogni e qualunque appellazione e ricorso, essendo così mente e volontà nostra precisa. Volendo e decretando, che il presente nostro chirografo, benchè non ammesso nè registrato in Camera secondo la disposizione della Bolla di Pio IV nostro predecessore *De registrandis*, vaglia e debba aver sempre il suo pieno effetto, esecuzione e vigore con la nostra semplice sottoscrizione; nè gli si possa mai opporre di surrezione, orrezione, nè di alcun altro vizio o difetto della nostra volontà ed intenzione; e che mai sotto tali o altri pretesti possa essere impugnato, moderato, e molto meno rivocato; e che così e non altrimenti debba sempre giudicarsi, definirsi ed interpretarsi da qualunque giudice e tribunale, anche collegiato della stessa nostra piena Camera, e da qualsisiano Congregazioni, benchè composte di reverendissimi cardinali, e da questi anche legati *a latere*, reverendis-

simo cardinal camerlengo, monsignori tesorieri, e da qualunque altro; togliendo loro ed a ciascuno di essi ogni facoltà ed autorità di giudicare, definire ed interpretare diversamente; dichiarando noi d' adesso preventivamente nullo, irrito ed invalido tutto ciò che scientemente o ignorantemente si facesse o si tentasse di fare in contrario, ancorchè non vi siano stati chiamati, citati nè sentiti li consoli, officiali ed uomini di qualsisia università ed arti e loro difensori, ed ogni altro che vi avesse o pretendesse di avervi interesse, quanto si voglia privilegiato e privilegiatissimo, non ostante la Bolla del detto Pio IV *De registrandis*, la regola della nostra Cancellaria *De iure quaesito non tollendo*, li statuti delle dette università, obblighi, tasse, pene et altro in essi prescritto, anche confermati specialmente da questa Santa Sede, e qualsisiano altre constitutioni ed ordinazioni apostoliche nostre e de' nostri predecessori; e, quanto allè cose premesse, le facoltà e privilegi conceduti e competenti a qualsivoglia giudice e tribunale, leggi, statuti, anche di questa nostra città di Roma, sue riforme, usi, stili e consuetudini, ed ogni altra cosa che facesse o potesse fare in contrario; alle quali tutte e singole, avendone il tenore qui per espresso e di parola in parola inserto, e supplendo noi con la pienezza della nostra suprema potestà ad ogni vizio e difetto quantunque sostanziale e formale che potesse intervenirvi, questa volta sola, per l'effetto premesso, ampiamente deroghiamo. Dato dal nostro palazzo apostolico Quirinale, questo dì 21 agosto 1732.

CLEMENS PP. XII.

Roboratur

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, ipsi exponentes, quo lites, quas dilecti pariter filii consules propriarum artium cum variis et iniustis praetensionibus in dies sibi intentare non cessant, evitare, maiorique, qua par est, diligentiâ et attentione solitis studiis, a praedictis litigiis interruptis, quibus cum maximo eorum dispendio et temporis iacturâ obnoxii sunt, operam dare valeant, praemissa apostolicae confirmationis nostrae patrocinio communiri summopere desiderent: nos, specialem ipsis exponentibus gratiam facere volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, supplicationibus eorum nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, chirographum praeinsertum, omniaque et singula in illo contenta et expressa, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, confirmamus pariter et approbamus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis vim, robur et efficaciam adiungimus, ac omnes et singulos iuris et facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus et sanamus.

Praesentium litterarum firmitas.

§ 3. Decernentes, easdem praesentes litteras et in eis contenta quaecumque semper firma, valida et efficacia existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. camerarium et alios cardinales, etiam de latere legatos, necnon Camerae prae-

dictae praesidentes, clericos, thesaurarium et commissarium generales, ceterosque officiales et ministros nunc et pro tempore existentes, sublatâ eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Obstantium derogatio. § 4. Non obstantibus felicis recordationis Pii PP. IV praedecessoris pariter nostri de gratiis qualecumque interesse dictae Camerae Apostolicae concernentibus in eâdem Camerâ intra certum tunc expressum tempus registrandis, itaut praesentes litteras ibidem praesentari et registrari nunquam necesse sit, aliisque constitutionibus et ordinationibus apostolicis, et quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis, ac omnibus et singulis illis, quae in chirographo praeinserto concessa sunt non obstare; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XV septembris MDCCXXXII, pontificatus nostri anno III.

Dat. die 15 septembris 1732, pontif. anno III.

F. card. OLIVERIUS.

LXXV.

Serva Dei Catherina de Ricciis, monialis expresse professa Ordinis sancti Dominici, Beatae nomine appellari, ac cum radiis pingi, etc., conceditur.

Clemens Papa XII,
ad perpetuam rei memoriam.

In apostolicae dignitatis fastigio, nullis licet meritorum nostrorum suffragiis, per ineffabilem divinae bonitatis abundantiam constituti, ad ea, per quae sacrarum virginum, cum caelesti Sponso in beatâ aeternitate regnantium, in quibus utpote vasculis imbecillioribus opus dexterae Excelsi mirabilius apparuit, ac tamquam pretiosis monilibus multipliciter gaudet atque refulget Ecclesiae matris gloriosa fecunditas, cultus et veneratio in terris promoveatur, libenter intendimus, sicut pia christifidelium praesertim catholicorum principum vota postulant, et ad omnipotentis Dei gloriam, ipsiusque Ecclesiae decus et praesidium, ac aedificationem fidelium et animarum salutem cognoscimus in Domino expedire. Exordium.

Processus super vitae sanctitate, etc. Congregationi examini datus. § 1. Cum itaque, accurate discussis atque perpensis per Congregationem venerabilium fratrum nostrorum S.R.E cardinalium sacris ritibus praepositorum processibus de Sedis Apostolicae licentiâ confectis super vitae sanctitate et virtutibus in gradu heroico, quibus serva Dei Catherina de Ricciis, monialis expresse professa Ordinis sancti Dominici, claruisse, necnon miraculis, quae ad eius intercessionem a Deo patrata fuisse asserebantur, Congregatio praefata coram nobis constituta, auditis etiam consultorum suffragiis, unanimiter censuerit, ad eiusdem servae Dei beatificationem, quandocumque nobis videretur, tuto procedi posse: hinc est quod nos, piis atque enixis dilecti filii nobilis viri

Ioannis Gastonis, Etruriae sibi subiectae magni ducis, ac totius Ordinis sancti Dominici, necnon dilectarum in Christo filiarum monialium monasterii S. Vincentii civitatis Pratensis, in quo praedicta serva Dei regularem professionem emisit atque in Domino obdormivit, supplicationibus nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, de memoratorum cardinalium consilio et assensu, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, indulgemus ut eadem serva Dei Catherina de Ricciis imposterum Beatae nomine nuncupetur, eiusque corpus et reliquiae venerationi fidelium (non tamen in processionibus circumferenda) exponantur, imagines quoque radiis seu splendoribus exornentur, ac de eâ sub ritu duplici recitetur officium et missa celebretur de virgine non martyre singulis annis iuxta rubricas breviarii et missalis romani die XII februarii. Porro recitationem officii ac missae celebrationem huiusmodi fieri concedimus in locis tantum infrascriptis: nempe in civitate Florentinâ, ubi dicta serva Dei ortum habuit, in praefatâ civitate Pratensi, ubi diem clausit extremum, ac in universo Ordine sancti Dominici tam fratrum quam monialium, cuius habitum gessit; et, quantum ad missas attinet, etiam a sacerdotibus confluentibus. Praeterea primo dumtaxat anno a datis hisce litteris, et, quoad Indias, a die, quo eaedem praesentes litterae illuc pervenerint, inchoando, in ecclesiis civitatum Florentinae ac Pratensis et Ordinis praedictorum solemnia beatificationis eiusdem cum officio et missâ sub ritu duplici maiori, die ab Ordinariis respective constitutâ, et intra sex menses promulgandâ, postquam tamen in basilicâ Principis Apostolorum de Urbe celebrata fuerint eiusmodi solemnia, pro qua re diem XXIII mensis novembris proxime venturi assignamus, pariter celebrandi facimus potestatem.

Obstantium derogatio.

§ 2. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac decretis de et super non cultu editis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Fides transumptorum.

§ 3. Volumus autem ut ipsarum praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu secretarii supradictae Congregationis cardinalium subscriptis, et sigillo praefecti seu pro-praefecti eiusdem Congregationis munitis, eadem prorsus fides ab omnibus et ubique tam in iudicio quam extra illud adhibeatur, quae ipsis praesentibus adhiberetur si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die I octobris MDCCXXXII, pontificatus nostri anno III.

Dat. die 1 octobris 1732, pontif. anno III.

F. card. OLIVERIUS.

LXXVI.

Constitutio diversas continens ordinationes pro bonâ directione conclavis, ac rerum Sede Apostolicâ vacante agendarum.

Clemens episcopus,
servus servorum Dei,
ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

Apostolatus officium, quod inscrutabilis divinae sapientiae atque clementiae altitudo humilitati nostrae, nullo licet meritorum nostrorum suffragio, committere dignata est, postulat, ut, non praesentia tantum spectantes, sed futura quoque prospicientes, in iis etiam, quae post resolutionis nostrae diem consummatumque a nobis mortalis huius peregrinationis cursum eventura sunt, per opportunas Deique gloriae ac Eccle-

siae utilitati consentaneas leges dirigendis atque ordinandis, pastoralis sollicitudinis nostrae partes interponamus, sicut, omnibus diutinae considerationis trutinâ perpensis, in Domino expedire arbitramur.

Pontifices, qui constitutionem pro canonica Papae electione ediderunt.

§ 1. Sane plurimi praedecessores nostri, et praesertim recolendae memoriae Symmachus, Nicolaus II, Alexander III, Gregorius X, Clemens V, Clemens VI, Iulius II, Paulus IV, Pius IV, Gregorius XV, ac Urbanus VIII, probe intelgentes quanti ponderis et momenti sit ad dominici gregis ac catholicae Ecclesiae providum regimen electio Romani Pontificis, qui domini et salvatoris nostri Iesu Christi in terris vicarius, beatique Petri successor, ac omnium fidelium pater et pastor existit; nec unius membri, sed totius corporis salutem agi animo reputantes, cum de capite consulitur: multas diversis temporibus etiam in conciliis generalibus saluberrimas ediderunt constitutiones, quibus, omni cupiditati, ambitioni, simoniacae, alterive cuivis pravitati, turpitudini, deformitati, ac dissidiis ab eiusmodi electione praecluso aditu, summâ prudentiâ, parique consilio providerunt, ut hoc tam sanctum, tamque grave opus pie ac rite perageretur, et in eo non caro et sanguis aut aliquis humanus affectus locum ullum sibi vendicaret, sed Spiritus Sancti gratiâ cuncta dirigerentur ac gubernarentur, sicque ad Christi haereditatis, quam pretioso sanguine suo quaesivit, curam et administrationem gerendam, nonnisi qui vocatus foret a Deo tamquam Aaron assumeretur: veluti quoque, de ancipiti ac Romanae et universali Ecclesiae periculoso tempore, quo illa visibili suo capite ac pastore viduata remanet, anxie solliciti dicti praedecessores, ne eadem Ecclesia multiplicibus longae vacationis exponeretur incommodis, haud praetermiserunt ea opportune statuere, quae ad maturandum ipsius electionis felicem exitum conducere videbantur, ac decernere quae interea agenda et servanda essent; et aliàs, prout in praefatis constitutionibus, quarum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis haberi volumus, uberius continetur.

Causae edendae huius constitutionis.

§ 2. Quia tamen saepe contingit ut legum vel maxime salutarium, si non crebro excitetur, sensim ex animis hominum effluat memoria, experientiaque edocet, nonnulla ex iis quae Sede Apostolicâ vacante praescripta fuerunt aut usus invexit, pro temporum varietate, iuxta quam humana etiam consilia multoties variare oportet, immutanda ac supplenda esse, ut recto in primis rerum tam difficili tempore agendarum ordini, iustitiae administrationi, atque aerarii pontifici indemnitati cumulatius prospectum cautumque sit, quemadmodum nosmetipsi, qui in minoribus constituti maiorem aetatis partem in Romanâ Curiâ egimus, ac, dum cardinalatus honore fungebamur, comitiis ad Romanum Pontificem eligendum ter interfuimus, satis perspeximus, ac plures ex venerabilibus fratribus nostris S.R.E. cardinalibus eximiâ pietate ac circumspectione praediti nobis etiam innuere atque significare non omiserunt:

§ 3. Hinc est quod nos pro apostolici muneris nobis divinitus commissi, ratione habitâ prius super praemissis cum memoratis nonnullisque aliis ipsius S. R. E. cardinalibus maturâ deliberatione, de illorum consilio, ac etiam motu proprio et ex certâ scientiâ, deque apostolicae potestatis plenitudine, hac nostrâ perpetuo valiturâ constitutione, ea, quae sequuntur, statuenda, decernenda et ordinanda duximus.

Praedecessorum Pontificum constitutiones confirmantur.

§ 4. Primum igitur enarratos praedecessorum nostrorum constitutiones, ac omnia et singula in eis contenta et disposita, quae praesentibus tamen litteris non adversantur, harum serie confirmamus, approbamus et innovamus, ac inconcusse et inviolabiliter observari praecipimus et mandamus.

Adhortatio ad S. R. E. cardinales, ut solum Deum et Ecclesiae suae utilitatem in eligendo Pontifice respiciant.

§ 5. Ceterum, tametsi opus non esse in Domino confidimus, urgente nos tamen pastoralis officii debito, ac praecipuo, quo tenemur, boni publici desiderio, cardinales nunc et pro tempore existentes per viscera misericordiae eiusdem domini nostri Iesu Christi et per effusionem sui pretiosi sanguinis enixe rogamus, hortamur, obsecramus et monemus, ut tunc potissime, dum scilicet de creando Romano Pontifice agitur, seriò perpendant rei, quam gerunt, gravitatem, ministerii, quod per eos tractatur, magnitudinem, ac personae, quam in Ecclesiâ Dei sustinent, dignitatem; sedulòque recogitent, se in renuntiando supremo ipsius Ecclesiae rectore divinae mentis interpretes constitutos, nudaque omnia et aperta esse in oculis eius, cui solemnis et arctissimi iurisiurandi religione fidem suam promissuri et obligaturi sunt; neque aliud esse forsan posse in omni eorum vitâ factum, de quo tam arduum atque difficile eis futurum sit rationem reddere aeterno iustoque iudici, sempiterna vel praemia vel supplicia decreturo. Itaque etiam sub divini interminatione iudicii eisdem cardinalibus praecipimus itidem et mandamus, ut in suffragiis ferendis, ac aliis omnibus et singulis electionem quomodolibet concernentibus, solum Deum prae oculis habentes, et non sua, sed quae Christi sunt, quaerentes, religiose, sincere et libere, humanis quibusque artibus, factionibus, partium studiis, omnique demum carnis affectu, ac privatis commodis et desideriis remotis, atque principum saecularium intercessionibus, ceterisque mundanis respectibus, ac etiam grati animi et cuiusvis alterius necessitudinis titulo minime attentis et postpositis, se gerant ad eligendum eum, quem universali Ecclesiae fructuose utiliterque gubernandae idoneum secundum Deum iudicaverint; ac memores supradictarum constitutionum poenarumque in eis contentarum, ne quidquam facere, admittere aut attendere, quod ab hoc proposito alienum sit, vel per quod electio retardetur, aut libertati suffragandi quoquomodo officiatur, per se vel alium, directe aut indirecte, quovis colore praetextu vel ingenio audeant seu praesumant.

Cardinalium auctoritas Sede vacante.

§ 6. Porro ab eisdem praedecessoribus provide constitutum est, ut, Apostolicae Sedis vacatione durante, collegium cardinalium in iis, quae ad Pontificem maximum, dum viveret, pertinebant, nullam omnino potestatem aut iurisdictionem habeat, neque gratiam neque iustitiam faciendi aut facta per Pontificem defunctum executioni demandandi, sed omnia futuro Pontifici reserventur: neque de ditione temporali S. R. E. vel de pecuniis Camerae aut Datariae Apostolicae etiam pro solutione debitorum ante obitum Pontificis quomodolibet contractorum, aut aliàs ex quavis causâ (certis quibusdam casibus expressis dumtaxat exceptis) quidquam disponere, nec ad proprium commodum aliquid percipere, nec aes alienum contrahere possit. Nos, praemissa approbantes, sub poenis per dictas constitutiones indictis, insuper statuimus et declaramus quod idem collegium cardinalium mandata de solvendis pecuniis huiusmodi (praeterquam in praedictis casibus exceptis ac aliis infra ex-

primendis) favore cuiusvis personae, tam in conclavi quam extra illud existentis, etiam titulo remunerationis, praemii, laboris, ac etiam supplementi mercedis, expedire et relaxare (itaut tam cardinales, qui contra praemissa aliquid attentaverint, quam camerarius, thesaurarius, depositarius et alii officiales, qui eis in talibus obtemperaverint, de suo proprio Camerae Apostolicae plenarie satisfacere, et pecunias erogatas restituere, et quaevis damna resarcire a futuro Pontifice cogantur), nec etiam eiusmodi titulo licentiam extrahendi frumenta e Statu Ecclesiastico concedere (nisi ubi extractio ex causâ vere onerosâ competat, et tunc, dummodo quantitatem debitam non excedat, ac tempus, quo extractio permitti solet, advenerit), neque cuiquam immunitatem seu exemptionem ab officio vel servitio ei incumbente, vulgo iubilationem nuncupatam, tribuere, nec ullos reos et delinquentes absolvere, vel per liberi commeatus tabulas, quas salvumconductum appellant, etiam ad tempus assecurare, nisi qui leviora delicta Sede ipsâ vacante commiserint, minusque exilium aliamve quamcumque poenam etiam pecuniariam illis remittere, condonare vel moderari valeat. Si quid vero contra praesentem prohibitionem factum sit, quilibet, ac etiam officialis qui id exequi coactus fuerit, rem denunciare teneatur futuro Pontifici, ut possit ad gestorum revocationem procedere, et in transgressores ad praescriptum huius nostrae ac praedecessorum constitutionum animadvertere. Teneatur quoque thesaurarius generalis, sub poenâ privationis sui officii, exhibere novo Pontifici, intra mensem ab eius electione numerandum, computa seu rationes accuratas et distinctas omnium expensarum Sede vacante factarum, cum specificâ expressione singularum summarum, causarum ac personarum quibus pecuniae persolutae fuerint, ad hoc ut ipse Pontifex aliquot cardinales sibi benevisos, qui tamen non sint tribus numero pauciores, deputet ad examinandum ea computa sive rationes, ac dispiciendum sibique referendum, an aliquid inutiliter sive plus aequo impensum, aut aliàs praesenti vel praedecessorum constitutionibus aut chirographis, infra etiam nominandis, aliquâ ex parte hac in re contraventum fuerit.

De Congregationibus generalibus et particularibus.

§ 7. Cumque tempore Sedis vacantis duplex habeatur cardinalium congregatio, altera nempe generalis, sive totius collegii, et altera particularis constans tribus Cardinalibus antiquioribus, uno scilicet ex quoque ordine, cum camerario, quorum officium tertiâ die post conclavis ingressum omnino expirat, in eorumque locum tres alii sequentes in ordine quolibet tertio die unâ cum eodem camerario succedunt: volumus ut in dictâ congregatione particulari, sive ante sive post coepta comitia, levioris dumtaxat momenti, ac in dies seu passim occurrentia negotia expediantur. Si quid vero gravioris momenti ac indaginis fuerit, id omne ad congregationem generalem seu collegium cardinalium deferatur; ac ulterius, quae in unâ congregatione particulari decreta, resoluta vel denegata fuerint, in aliâ revocari, mutari aut concedi nequeant; sed id faciendi ius habeat ipsa tantum congregatio generalis per pluralitatem suffragiorum.

De confirmandis officialibus Curiae Romanae, ac totius ditionis.

§ 8. Usum autem multo iam ab hinc tempore vigentem proponendi in primâ congregatione generali confirmationem gubernatoris almae Urbis, deinceps quoque retineri mandamus. Et quod attinet ad ceteros Sedis Apostolicae, Cu-

riae Romanae, ac ditionis ecclesiasticae officiales et ministros, cuiuscumque qualitatis, gradus, ordinis et conditionis fuerint, illos omnes in secundâ congregatione pariter generali, eodem contextu, ac unico urnae sive bussulae, ut vocant, gyro, iuxta morem antiquum, simul et semel confirmari permittimus; aliàs pro confirmatis haberi volumus. Si tamen aliquis ex dictis officialibus et ministris adeo graviter in munere suo deliquisse aut defecisse, seu male versatus fuisse credatur, ut plane indignus reputetur, qui in muneris sui exercitio relinquatur, statuimus quod cardinales in ordine priores rem totam, ac probationes quae adversus talem officialem seu ministrum suppetunt, distincte ac ordine exponant in unâ congregatione generali, ad hoc ut singuli cardinales earum subsistentiam atque relevantiam recognoscere possint: ac post tres exinde dies in aliâ congregatione item generali proponi et agitari debeat, num dictus officialis seu minister confirmandus, vel a sui muneris exercitio suspendendus veniat usque ad electionem futuri Pontificis? Illudque obtineat, ac firmum sit, quod resolutum fuerit maiori parte suffragiorum secretorum. Et, si decreta est suspensio, plures ad munus, de quo agetur, exercendum in primis habiles et idonei a cardinalibus proponantur, et ex iis, qui prae ceteris aptior visus fuerit, in locum officialis seu ministri suspensi subrogetur per pluralitatem similiter suffragiorum, donec eligatur Pontifex.

De edictis pro legatis nomine, ac Stemmate legatorum imprimendis.

§ 9. Quoniam vero, exempto ab humanis Pontifice, cardinales legati in provinciis Status Ecclesiastici protinus ad comitia invitantur, iniuncto eis interim suae legationis administrationem tradere pro-legatis, quibus mandatur ut eam sacri collegii nomine suscipiant, populorum securitati provideant, ac sedulo curent ne tumultus excitentur: ad quamcumque dissensionis et controversiae, quae inter cardinales legatos eorumque pro-legatos facile enasci possent, occasionem submovendam, decernimus ut edicta, quae in provinciis praefatis, Sede Apostolicâ vacante et cardinalibus legatis absentibus, evulgari contigerit, ab ipsis pro-legatis cum propriâ subscriptione, apposito tamen eisdem edictis nomine, et, quae typis imprimentur, etiam stemmate gentilitio cardinalium legatorum absentium, libere publicentur. Cardinales autem legati, quamdiu a legatione abfuerint ac Sedis vacatio duraverit, nulli subalterno in legatione ministro seu officiali, aut cuivis alteri, quicquam, insciis pro-legatis, imperent, minusque executioni demandari faciant.

Tres cardinales eligendi, qui praesint clausurae etc. conclavis.

§ 10. Praeterea tres imposterum cardinales ex eis, qui comitiis aliàs interfuerint, a Collegio eligendos, praefici clausurae, ac curam conclavis habere et gerere, statuimus, qui disposita a praedecessoribus circa clausuram ac curam huiusmodi omni sedulitate et diligentiâ exequantur: cellas cardinalium bis qualibet hebdomadâ, aliaque ipsius conclavis loca, crebrò visitent, illius munditiae praesint, ac solerter perquirant ne in eiusdem conclavis muris, fenestris, laquearibus vel pavimentis vetita foramina fiant, vel fenestrae aperiantur aut amplientur, unde cum exteris colloquendi sive communicandi copia et facultas detur: ac, si quae foramina facta, aut fenestras sic apertas et ampliatas deprehenderint, statim occludi et obturari, in pristinumque statum restitui curent: prohibeant quoque arma seu stemmata gentilitia cuiusvis cardinalis, quocumque officio fungentis, aliò quam propriae suae cellae imponi, ap-

pendi et depingi: et, si illa repererint in quacumque aliâ parte conclavis consistentia, statim amoveri ac deleri faciant: cellas porro cardinalium absentium, sive mobilibus instructas et ornatas, sive non, cardinales in conclavi existentes nusquam occupent, sed ad dictos tres cardinales clausurae et curae conclavis praepositos pertineat earumdem cellarum usum et commodum cardinalibus, qui cellas suas vicinas habent, congruâ inter eos servatâ proportione destinare, donec praedicti cardinales absentes advenerint: ipsorum autem trium cardinalium munus istiusmodi toto tempore comitiorum durare volumus, eisque quamcumque necessariam amplamque in praemissis et circa ea potestatem harum serie statuimus.

Scrutinia renunciari, aut recipi prohibetur.

§ 11. Scrutinia etiam, quae pro electione Pontificis bis in die a cardinalibus fiunt, sive manuscripta sive impressa fuerint, e conclavi ad eos, qui foris sunt, mitti ac renunciari, et ab eis recipi, proferri aut evulgari, omnino prohibemus sub poenis adversus mittentes e conclavi, ac exinde respective recipientes litteras, scripta, nuncios, notas, aut signa, etiamsi cardinalatus honore praefulgeant, a dictis praedecessoribus expresse sancitis, eo ipso per transgressores incurrendis.

Frugalitas et temperantia in victu servanda.

§ 12. Atque menti praedecessorum pariter insistentes, eisdem cardinalibus praecipimus, ut frugalitatem et temperantiam in victu observent, procul ab omni luxu et pompâ, atque etiam, in deferendis ad conclave cibariis, lautioris cultus ostentatione.

Praefigitur numerus sex magistrorum caeremoniarum.

§ 13. Ne magistrorum caeremoniarum, qui in comitiis adhibentur, nimium excrescat numerus, in futurum non plures quam sex ad summum, duo scilicet participantes, et totidem non participantes nuncupati, ac reliqui duo antiquiores ex supranumerariis, in conclave admittantur.

De numero servientium conclavi.

§ 14. In eorumdem quoque praedecessorum constitutionibus inter alia habetur, quod sacrista cum uno clerico coadiutore in officio sacristae, ac unus Collegii secretarius tantum conclave ingrediantur, adsintque unus faber lignarius, et unus caementarius: item octo aut decem servientes publicae utilitati et commoditati omnium, veluti pro lignis portandis, pro verrendo conclavi, et similibus necessariis ministrandis, qui a collegio cardinalium, non tamen ex familiâ alicuius cardinalis, per fabas secretas eligantur, ita tamen ut is obtineat qui plura vota tulerit, et illis salaria de publico persolvantur. Nos eidem sacristae, ultra clericum huiusmodi ac subsacristam, alterum qui eidem sacristiae et missis celebrandis deserviat seu assistat; magistris caeremoniarum, qui in conclave ut supra admittentur, unum famulum, non quidem pro eorum singulis, sed pro omnibus sic admittendis; secretario autem Collegii duos adiutores, qui eum assiduo, quo tunc maxime oneratur, labore levare possint, ac unum quoque famulum, qui tamen per cardinales deputatos approbari debeant, in conclave ducere et habere permittimus. Cumque octo decemve publice servientes praedictos necessariis in conclavi ministrandis haud satis esse compertum sit, indeque factum ut eorum numerus in praeteritis comitiis auctus fuerit; imposterum trigintaquinque (dictis tamen duobus famulis pro magistris caeremoniarum ac secretario collegii in eo numero comprehensis) et non plures servientes eiusmodi a collegio cardinalium eligantur; qui, sicuti de illis octo aut decem a praedecessoribus dispositum est, non

sint ex familiâ alicuius cardinalis; minime attentâ aut suffragante quacumque contrariâ consuetudine aut declaratione, etiam pluries ab eodem collegio cardinalium editâ. Quo autem ad fabros lignarium et caementarium, nullus recipiatur qui revera artes illas non calleat, publiceque profiteatur ac exerceat; nec collegium ullam potestatem habeat dispensandi circa dictas qualitates, aliaque praemissa.

De electione vice-camerarii et pro-poenitentiarii maioris.

§ 15. Per obitum Pontificis, nec camerarii, nec poenitentiarii maioris officia cessare a dictis praedecessoribus cautum quoque reperitur. Verum, quia contingere potest alterius, sicut in novissimis accidit comitiis, ac etiam utriusque officii huiusmodi vacatio ante novi Pontificis creationem; formam propterea tunc observandam stabilire volentes, decernimus, ut, si et quando id evenerit, congregatio generalis triduo post secutam vacationem alterutrius ex praefatis officiis habeatur, ac vota seu suffragia cardinalium, post absolutum scrutinium simul congregatorum, pro deputatione illius, qui camerarii vel poenitentiarii maioris vices suppleat usque ad electionem novi Pontificis, exquirantur denturque per schedulas secretas et impressas, a magistris caeremoniarum etiam ab infirmis cardinalibus colligendas, ac coram tribus cardinalibus eo tempore in ordine prioribus, praesentibus eisdem caeremoniarum magistris atque collegii secretario, aperiendas; isque deputatus habeatur, in quem maior pars votorum seu suffragiorum praefatorum convenerit; ac sic deputato facultates omnes, quas ipse camerarius vel poenitentiarius maior exercere poterat, quamdiu Sedes vacaverit, attribuimus.

Poenitentiarii praedicti facultas ampliatur.

§ 16. Ad haec, cum iuxta statuta dictorum praedecessorum idem poenitentiarius maior et eius officiales ea tantum, tempore Sedis vacantis, facere et expedire valeant ad forum conscientiae dumtaxat pertinentia, quae poterant vivente Pontifice exercere, et in reliquis munus eorum conquiescat, itaut a quibuscumque matrimonialibus et aliis dispensationibus ac absolutionibus et declarationibus, necnon quibusvis aliis expeditionibus forum fori mixtim vel separatim quomodolibet respicientibus, omnino abstinere debeant; aliquae vero sint censurae ecclesiasticae, a quibus iis innodati, praeterquam in mortis articulo constituti, nonnisi ab ipso Romano Pontifice pro tempore existente absolvi queunt, ademptâ nominatim poenitentiario maiori id faciendi potestate; atque multoties accidat, ut talibus censuris irretiti; vere poenitentes et errata sua sincero animo detestantes, absolutionis beneficium Sede vacante enixius implorent: quo disciplinae ecclesiasticae conservationi simulque animarum fidelium, quos Dei misericordia ad poenitentiam vocaverit, saluti consultum sit, eidem poenitentiario maiori, vel ei, qui in illius locum suffectus fuerit, ut praefertur, facultatem tribuimus, ab his etiam censuris Sede vacante fideles praedictos, re tamen prius in signaturâ ipsius officii Poenitentiariae Apostolicae examinata, servatisque aliis servandis, absolvendi, ad tempus scilicet et cum reincidentiâ in dictas censuras; itaut, qui fuerint absoluti, ad novum Pontificem, intra terminum pro distantiâ locorum definiendum, recurrere et ab eo plenariae absolutionis beneficium petere et obtinere teneantur; nec poenitentiario maiori, seu in illius locum suffecto, praefixum terminum post Pontificis electionem ampliare vel propagare liceat.

Vices-gerentis vicarii Urbis

§ 17. Et, si vicarium Pontificis in almâ Urbe eiusque districtu in spiritualibus

hoc decedente facultates.

generalem, Sede vacante, e vivis quoque decedere contigerit, ne animae christifidelium Urbis ac districtûs praefatorum aliquod inde accipiant in ipsis spiritualibus detrimentum, tunc existenti vicesgerenti dicti vicarii, quamdiu Sedes vacaverit, omnes et singulas facultates, auctoritatem et potestatem, quae eidem vicario pro exercitio officii vicariatus quomodolibet competebant, quasque Pontifex ipse, occurrente vacatione vicariatus, Sede pleniâ, vicesgerenti praedicto quandoque per aliquod tempus, donec scilicet successorem vicarium deputaverit, attribuere solet, tenore praesentium concedimus ac impartimur.

De providendo ingruentibus ecclesiarum necessitatibus.

§ 18. Inferiorum quoque ecclesiarum, praesertim Sedi Apostolicae immediate subiectarum, necessitatibus, quae Sede vacante occurrunt, aliquâ ratione subvenire cupientes, cum non raro per catholicos praecipue antistites et locorum Ordinarios, aliosve christifideles, instantibus aut ingruentibus illo tempore dictis inferioribus ecclesiis vel aliàs rei ecclesiasticae incommodis, opportunum promptumque a collegio cardinalium requiratur remedium, quod Pontifex, si adesset, ferre minime praetermitteret; volumus, ut, si res talis sit quae in aliud tempus differri valeat, futuro Pontifici omnino reservetur; sin autem nullam admittat moram, tunc eidem collegio concedimus, ut committere possit negotium praefecto et aliquot aliis cardinalibus eius Congregationis, ad quam Pontifex illud examinandum verisimiliter remisisset; qui, negotio accurate discusso, ea desuper decernant, per modum tamen provisionis, donec nimirum eligatur Pontifex, quae iuxta datam sibi a Domino prudentiam iuribus et rationibus ecclesiasticis custodiendis ac tuendis apta et consentanea censuerint.

Auditori signaturae iustitiae facultas datur eas prosequendi causas, quae pendebant coram auditore Papae.

§ 19. Et quia, Sede vacante, eius, qui munus auditoris defuncti Pontificis obibat, plane expirat iurisdictio, indeque plurium causarum forensium audientia ac iustitiae cursus, non sine ingenti identidem litigantium iacturâ, impediuntur: pro tempore existenti auditori signaturae iustitiae, cuius, dum cardinalatus dignitate fulgebamus, praefecturam gessimus, earumdem tenore praesentium committimus et mandamus, dantes ei ad hoc facultates necessarias et opportunas, ut citationes et recursus, qui coram auditore Pontificis defuncti tunc pendere reperientur, prout iuris fuerit, expediat.

Confirmatur chirographum Alexandri VIII super expensis conclavis.

§ 20. Camerae Apostolicae dispendiis, quantum fieri potest, obviare praeterea cupientes, chirographum felicis recordationis Alexandri Papae VIII praedecessoris etiam nostri, super moderatione expensarum Sede vacante ac ratione conclavis faciendarum, die XXIX novembris MDCXC editum, etiamsi antehac executioni usquequaque demandatum non fuerit, in omnibus et per omnia quae praesentibus itidem ac chirographo per nos etiam ut infra, edendo non adversantur, servari praecipimus.

Officium gubernatoris conclavis ac civitatis Leoninae supprimitur.

§ 21. Insuper iustis et rationabilibus causis nobis notis animumque nostrum moventibus adducti, officium gubernatoris conclavis, ac utriusque burgi seu civitatis Leoninae, cum eiusdem officii titulo, denominatione, essentiâ ac iuribus, privilegiis, facultatibus, iurisdictione, stipendiis honoribusque et oneribus universis ei annexis, ipsarum tenore praesentium, perpetuo supprimimus, tollimus, extinguimus et abolemus, ac suppressum, sublatum, extinctum et abolitum esse et perpetuo fore, declaramus. Gubernium vero dicti burgi seu civitatis Leoninae tempore Sedis vacantis per almae Urbis gubernatorem in

futurum administrari et exerceri sancimus eisdem prorsus modo et formâ, quibus per eum vivente Pontifice administratur et exercetur. Gubernium autem conclavis, unâ cum cohorte militum, sumptibus Camerae Apostolicae alendâ, quam ipsius conclavis gubernator habere consueverat, ceterisque iuribus, privilegiis, facultatibus, iurisdictione, (non tamen in utroque burgo seu civitate Leoninâ huiusmodi) honoribus et oneribus, qui et quae dicto gubernatori conclavis quomodocumque competebant ac incumbebant respective, aut competere et incumbere poterant, praefecto palatii apostolici pro tempore existenti Sede vacante similiter in perpetuum demandamus et committimus, idque praeter et ultra facultates ac iurisdictionem in eodem palatio, seu aliter, illi concessas per quasdam piae memoriae Benedicti Papae XIII praedecessoris etiam nostri in formâ Brevis litteras, quas Sede vacante durare ac vigere statuimus, et, quatenus opus sit, ad id tempus extendimus et ampliamus; mandantes propterea per Cameram Apostolicam dicto praefecto palatii apostolici in singulos menses, quibus Sedes vacaverit, subministrari mille scuta monetae romanae, unde cibos ac frugalem mensam praelatis conclavi assistentibus parare ac praebere valeat; ad quem effectum linteis ac supellectilibus etiam argenteis palatii praedicti ad usum hospitum, seu exterorum, vulgariter *della foresteria*, destinatis, necnon operâ et ministerio officialium palatii praefati, quorum munera per obitum Pontificis minime cessant, uti possit. Ad eumdem quoque praefectum palatii spectare volumus curam asservandi ac custodiendi pontificios annulos, illamque supellectilem argenteam, quae pro futuro Pontifice concinnari et aptari debent.

Extinguitur quoque officium custodis fontium.

§ 22. Officium item custodis fontium, qui in conclave demandantur, utpote supervacaneum, perpetuo supprimimus, extinguimus et abolemus, memorati Gregorii XV aliorumque praedecessorum contrariis dispositionibus amplissime derogantes.

Confirmantur litterae Innocentii XII de non solvendis camerario, thesaurario, clericis Camerae, etc., ullis emolumentis.

§ 23. Cumque recolendae memoriae Innocentius Papa XII praedecessor noster, dum venalitatem officiorum causarum curiae Camerae Apostolicae auditoris ac eiusdem Camerae thesaurarii generalium, atque duodecim praesidentium clericorum et unius praesidis sustulit, omnia et singula emolumenta, tam ordinaria quam extraordinaria, iura, bona, obventiones, iocalia, regalia et alios quoslibet proventus certos et incertos, quae Sede plenâ vel vacante in compensationem pretii persoluti eisdem officialibus debebantur et solvebantur, penitus cessare decreverit; ac tam illa quam subinde universa, quae cardinalis camerarius similiter Sede plenâ aut vacante percipere consueverat, exceptis dumtaxat provenientibus ex sigillo officii camerariatus, quae scilicet ipsi camerario reservata, ac quibusdam aliis quae publicae aromatariae seu medicamentorum officinae pro pauperibus in Urbe institutae assignata fuerunt, ipsi Camerae Apostolicae generaliter ac perpetuo reuniverit, applicaverit et incorporaverit, prout constat ex binis eiusdem Innocentii praedecessoris desuper sub plumbo anno Incarnationis dominicae MDCXCII, X kalendas novembris, et anno MDCXCVIII, IV idus augusti expeditis litteris, quarum tenores praesentibus pariter pro plene et sufficienter expressis et insertis haberi volumus: proinde nos, perpetuam reunionem, applicationem et incorporationem eiusmodi, dictasque Innocentii praedecessoris litteras similiter confirmantes, ac, quatenus

opus sit, innovantes, necnon quamcumque consuetudinem, usum, interpretationem, gratiam, declarationem aut concessionem in contrarium quomodolibet subsecutam, emolumenta praefata tempore Sedis vacantis respicientem, revocantes et abrogantes, prohibemus, ne de cetero praedicti auditor, thesaurarius, praesidentes, clerici et praeses, ac cardinalis camerarius, nunc et pro tempore itidem existentes, quicquam ex emolumentis aliisque praemissis quibuscumque, sic reunitis, applicatis et incorporatis, Sede vacante, attingant, exigant aut percipiant; translato vicissim in eamdem Cameram onere eorum sumptuum, quo dictus cardinalis camerarius ratione emolumentorum praefatorum, dum ab eo percipiebantur, tempore Sedis vacantis sustinebat.

Chirographo mox edendo robur idem adiicitur.

§ 24. Chirographum insuper pro reformandis potissimum quibusdam minus necessariis aut superfluis, aliisque ordinandis expensis, quae Sede vacante non minus per dictam Cameram Apostolicam, quam per Cameram Capitolinam, seu eius nomine, fieri noscuntur, nonnullisque aliis rebus eo tempore salubriter dirigendis, propediem edere decrevimus, quod eamdem vim, robur et efficaciam ac praesentes habere volumus[1].

De eleemosynis in pauperes erogandis.

§ 25. Neque tamen, dum animum ad levamen aerarii pontificii adiicimus, Christi pauperum ac egenorum obliviscimur, probe scientes, eo maxime tempore, cum de creando Pontifice agitur, divinam opem per assiduas preces, aliaque christianae pietatis et charitatis opera impensius expetendam, ac promereri satagendum esse; ideoque, sicuti magnopere commendamus, ita quoque retineri volumus laudabilem morem in tribus postremis comitiis observatum, ut nimirum defuncti Pontificis eleemosynarius id muneris exercere pergat cum debitâ collegio cardinalium subiectione et ab eo dependentiâ, donec ac quousque novus Pontifex eligatur, utque eadem pecuniae quantitas in subventionem dictorum pauperum et egenorum Sede vacante per ipsum eleemosynarium dispensetur ac erogetur, quae vivente Pontifice distribui solet; ad quem effectum consueta mandata a tribus cardinalibus in ordine prioribus seu deputatis expediantur.

De strictâ litterarum harum observantiâ.

§ 26. Postremo districte praecipiendo mandamus omnibus et singulis cardinalibus praesentibus ac quandocumque futuris, ne, contra hanc nostram constitutionem et in ea praescripta atque contenta, quicquam disponere, ordinare, statuere, facere, tractare, moliri vel attentare, eave in aliquo corrigere, alterare seu mutare praesumant quovis praetextu, causâ vel exquisito colore.

§ 27. Utque huiusmodi nostra constitutio inviolabilius servetur, tres cardinales, qui supramemoratam congregationem particularem pro tempore constituunt, ac ordinum capita communiter appellantur, et cum iis cardinalis camerarius eamdem constitutionem in omnibus et per omnia, prout etiam disposita a dictis praedecessoribus, huic nostrae constitutioni non repugnantia, exacte observari procurent et faciant; super quo per eos ipsumque camerarium rationem futuro Pontifici reddi debere statuimus et mandamus.

Clausulae.

§ 28. Decernentes pariter, ipsas praesentes litteras, et in eis contenta quaecumque, etiam ex eo quod eiusdem S. R. E. cardinales, eorumque collegium, et alii quilibet in praemissis ius vel interesse habentes seu habere quomodolibet praetendentes, illis non consenserint, nec ad ea vocati sive auditi fuerint, vel ex aliâ quacumque causâ,

1 Chirograph. habes post hanc Const. (R. T.).

colore, praetextu et capite, etiam in corpore iuris clausâ, nullo unquam tempore de subreptionis vel obreptionis aut nullitatis vitio, seu intentionis nostrae vel interesse habentium, aliove quolibet etiam formali et substantiali defectu notari, impugnari, infringi, retractari aut in controversiam vocari, vel adversus illa aperitionis oris, restitutionis in integrum, aliudve quodcumque iuris, facti vel gratiae remedium intentari vel impetrari, seu impetrato, vel etiam motu, scientiâ et potestatis plenitudine paribus concesso vel emanato, quempiam in iudicio vel extra illud uti, seu se iuvare posse; sed easdem praesentes litteras semper et perpetuo firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac iis, ad quos spectat et pro tempore quandocumque spectabit, plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter quoque observari, sicque et non aliter in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ipsosque cardinales, ac eorum collegium, et quosvis alios quacumque praeeminentiâ et potestate fungentes et functuros, sublatâ eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Obstantium derogatio.

§ 29. Non obstantibus, praemissis, ac, quatenus opus sit, nostris et Cancellariae Apostolicae regulis de iure quaesito non tollendo, quodque cardinales in constitutionibus et regulis pro tempore edendis non comprehendantur nisi illae eorumdem cardinalium favorem concernant vel de ipsorum seu maioris partis eorum consilio emanaverint, ipsiusque Pii IV praedecessoris de gratiis, dictae Camerae Apostolicae interesse quomodolibet concernentibus, in eâdem Camerâ intra certum tempus praesentandis et registrandis, itaut praesentes litteras ibidem praesentari aut registrari nunquam necesse sit, aliisque apostolicis, ac in universalibus conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, necnon decretis consistorialibus, dictique collegii, et aliis quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel qualibet firmitate aliâ roboratis, statutis, stylis, usibus et consuetudinibus etiam immemorabilibus, privilegiis, indultis et litteris apostolicis, eisdem collegio et cardinalibus, ac cuilibet eorum, aliisve, sub quibuscumque verborum tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis ac insolitis clausulis, irritantibusque et aliis decretis, etiam motu, scientiâ et potestatis plenitudine similibus, ac etiam consistorialiter, et aliàs quomodolibet, et ex quavis causâ etiam hîc forsan necessario exprimendâ, in contrarium praemissorum concessis, emanatis, editis, ac pluries et quantiscumque vicibus confirmatis, approbatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialibus[1] specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio, seu quaevis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum omnium et singulorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis et ad verbum insertis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum dumtaxat,

1 Potius lege *specialis* (R. T.).

specialiter et expresse ac plenissime et amplissime derogamus ac derogatum esse volumus et mandamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Praesentes litteras quinterno Cancellariae adscribendas, etc.

§ 30. Volumus quoque et apostolicâ auctoritate decernimus, has nostras litteras in libellum redigi, aliisque praedecessorum nostrorum constitutionibus, quae in primâ congregatione generali post decessum Pontificis, et deinde in conclavi leguntur, adiungi, ac unâ cum eis legi, necnon iuramentum a cardinalibus de eisdem nostris litteris observandis emitti, prout quoque illas simul cum dictis constitutionibus quinterno Cancellariae Apostolicae adscribi, atque ad valvas ecclesiae Lateranensis, basilicae Principis Apostolorum, dictaeque Cancellariae et in acie Campiflorae de Urbe publicari; volentes etiam quod ipsarum praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis et sigillo personae in ecclesiasticâ dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra illud adhibeatur, quae praesentibus ipsis adhiberetur si forent exhibitae vel ostensae.

Sanctio poenalis.

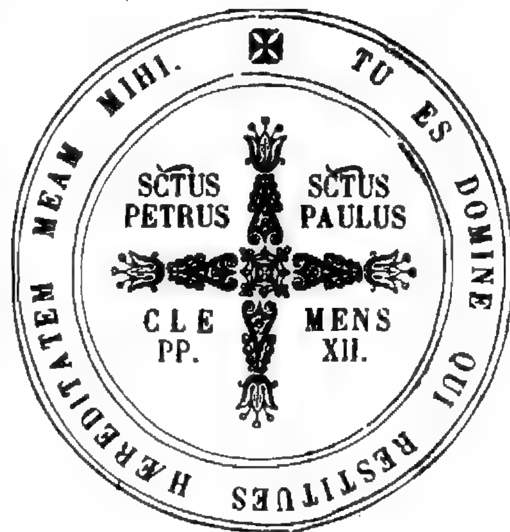
§ 31. Nulli ergo omnino hominum liceat paginam hanc nostrorum confirmationis, approbationis, admonitionis, hortationis, mandatorum, praeceptorum, decretorum, statutorum, ordinationum, suppressionis, extinctionis, abolitionis, prohibitionis, voluntatis et derogationis infringere, vel ei ausu temerario contraire; si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei ac beatorum Petri et Pauli apostolorum eius se noverit incursurum.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, anno Incarnationis dominicae MDCCXXXII, IV nonas octobris, pontificatus nostri anno III.

Dat. die 5 (4) octobris 1732, pontif. anno III.

✠ EGO CLEMENS

CATHOLICAE ECCLESIAE EPISCOPUS.

†

†

† Ego Petrus episcopus Tusculanus cardinalis Ottobonus, S. R. E. vice-cancellarius, promitto, voveo et iuro.

†

†

† Ego Ludovicus episcopus Albanensis cardinalis Picus, promitto, etc.

† Ego I. R. tituli S. Laurentii in Lucinâ presbyter cardinalis Imperialis, etc.

† Ego I. A. cardinalis tituli S. Petri ad Vincula presbyter de Viâ, etc.

† Ego A. F. tituli S. Praxedis presbyter S. R. E. cardinalis Zondadari, etc.

† Ego P. M. tituli S. Mariae Transtyberim S. R. E. presbyter cardinalis Corradinus, etc.

†

†

†

† Ego Curtius tituli S. Eustachii S. R. E. presbyter cardinalis Origus, etc.

†

†

†

†

† Ego Nicolaus tituli Ss. Nerei et Achillei S.R.E. presbyter cardinalis Spinula, etc.

†

†

† Ego Iulius tituli S. Chrysogoni S. R. E. cardinalis Alberonus, promitto, voveo, etc.

†

† Ego Georgius tituli S. Agnetis S. R. E. presbyter cardinalis Spinula, etc.

† Ego Cornelius tituli S. Caeciliae S. R. E. presbyter cardinalis Bentivolus, etc.

†

† Ego Ludovicus tituli S. Priscae S. R. E. cardinalis Belluga, etc.

†

†

†

† Ego Alvarus tituli S. Bartholomaei in Insulà S. R. E. presbyter cardinalis Cienfuegos, etc.

† Ego Ioannes Baptista tituli S. Matthaei in Merulanà, S. R. E. presbyter cardinalis de Alteriis, etc.

† Ego Vincentius tituli S. Onuphrii S.R.E. presbyter cardinalis Petra, maior poenitentiarius, etc.

†

† Ego Angelus Maria tituli S. Marci S.R.E. presbyter cardinalis Quirinus, etc.

† Ego Nicolaus Maria tituli Ss. Ioannis et Pauli S. R. E. presbyter cardinalis Lercari, etc.

†

† Ego F. A. tituli S. Sixti presbyter cardinalis Finus, etc.

†

†

†

†

† Ego frater Vincentius Ludovicus tituli S. Pancratii S. R. E. presbyter cardinalis Gotti, Ordinis Praedicatorum, etc.

† Ego D. L. tituli S. Calixti S. R. E. presbyter cardinalis Porzia, etc.

† Ego Petrus Aloysius tituli S. Laurentii in Pane et Perna S. R. E. cardinalis Caraffa, etc.

†

†

† Ego Franciscus tituli S. Silvestri in Capite S. R. E. presbyter cardinalis Burghesius, etc.

†

† Ego A. tituli S. Mariae de Araçaeli S.R.E. cardinalis Salviati, etc.

†

†

†

† Ego V. tituli S. Petri in Monte Aureo S. R. E. cardinalis Bichius, etc.

†

† Ego Ioseph tituli S. Thomae in Parione presbyter cardinalis Firrao, etc.

† Ego Antonius Xaverius tituli S. Stephani in Monte Caelio S. R. E. presbyter cardinalis Gentili, etc.

† Ego frater I. A. tituli S. Martini ad Montes S. R. E. presbyter cardinalis Guadagni, vicarius, etc,

† Ego T. tituli Ss. Quirici et Iulittae cardinalis de Aquaviva, etc.

† Ego Laurentius tituli S. Mariae in Vià latà, prior diaconorum, cardinalis de Alteriis, etc.

† Ego C. S. Agathae diaconus cardinalis Columna, etc.

† Ego F. Ss. Viti et Modesti S. R. E. diaconus cardinalis de Abbatibus Oliveriis, etc.

†

† Ego Alexander S. Mariae in Cosmedin S.R.E. diaconus cardinalis Albanus, etc.

† Ego Alexander S. Mariae de Scalà S. R. E. diaconus cardinalis Falconerius, etc.

† Ego Nicolaus S. Mariae ad Martyres S.R.E. diaconus cardinalis Iudice, etc.

† Ego Antonius S. Nicolai in Carcere S.R.E. diaconus cardinalis Bancherius, etc.

† Ego Nerius S. Adriani S. R. E. diaconus cardinalis Corsinus, etc.

† Ego B. Ss. Cosmae et Damiani S. R. E. diaconus cardinalis Ruspolus, etc.

† Ego Agapitus S. Georgii in Velabro diaconus S. R. E. cardinalis Mosca, etc.

A. card. pro-datarius.

F. card. OLIVERIUS.

Visa de Curià:

I. archiep. Ancyranus.

Loco † plumbi.

D. STIVANUS,

Reg. in Secret. Brevium.

LXXVI *bis*.

Chirographum Pontificis pro bonâ directione conclavis iuxta Constitutionem praecedentem [1].

Reverendissimi cardinali capi d'Ordini e Camerlengo di Santa Chiesa.

Avendo noi con speciale nostra Bolla, spedita sotto il dì 4 di ottobre prossimo passato, provisto al buon regolamento del Conclave, e ad altre cose concercernenti la Sede vacante, ed in essa riservàtoci di stabilire sopra ciò con susseguente nostro Chirografo altre provisioni, le quali, quantunque non abbiamo stimato opportuno inserire ed esprimere nella medesima Bolla, vogliamo nondimeno che abbiano la stessa forza e vigore, come se in essa di parola in parola fossero inserte e registrate: quindi è che col presente nostro Chirografo, nel quale abbiamo per espresso e di parola in parola registrato l'intiero tenore delle Bolle, costituzioni ed altre disposizioni concernenti specialmente il regolamento del conclave e della Sede vacante, li privilegî, facoltà ed indulti concessi da'nostri predecessori a qualunque persona quantosivoglia graduata e privilegiata, benchè decorata della dignità cardinalizia, ed ogni altra cosa quantosivoglia necessaria di esprimersi, di nostro moto proprio, certa scienza, e pienezza della nostra suprema ed assoluta potestà stabiliamo, prefiggiamo ed ordiniamo le seguenti provisioni e dichiarazioni, cioè:

1. Avendo noi in detta nostra precedente Bolla espressamente proibito al sacro Collegio de' reverendissimi cardinali ed alla Congregazione de'capi d'Ordini ogni e qualunque spedizione di mandati straordinarî a favore di qualsivoglia persona a titolo di rimunerazione, premio, fatica, supplemento di mercedi e ricognizioni; perciò, a fine quelli, i quali attualmente servono necessariamente in Conclave, e che solevano avere simili premî o sussidî straordinarî da noi aboliti, abbiano un congruo assegnamento, confermando primieramente le provisioni di scudi cento il mese assegnati ai due medici, e di altri scudi cento il mese al chirurgo, ed altre provisioni o assegnamenti fissamente somministrati finora a diversi altri ministri o persone, vogliamo inoltre, che:

Al segretario del sacro Collegio si paghino parimente scudi cento il mese, col peso di dover somministrare il vitto alli due aiutanti che gli abbiamo permesso con detta nostra Bolla di condurre in conclave, ai quali vogliamo inoltre che si paghino scudi dieci il mese per ciascheduno, in ricompensa delle non ordinarie fatiche alle quali succombono;

Ai maestri di cerimonie non partecipanti, che entreranno in conclave, assegniamo e vogliamo che si paghino scudi venticinque il mese per ciascuno; ed alli maestri di cerimonie soprannumerarî, quando a tenore di detta nostra Bolla ne vengano ammessi due o uno di loro in conclave, altri scudi venti il mese similmente per ciascuno: proibendo di nuovo espressamente, che, nè a titolo del peso di suonare il campanello, nè per qualunque altro motivo, possa spedirsi a loro favore alcun altro mandato: dichiarando però, che, quando si trovino, come presentemente sono, tre maestri di cerimonie non partecipanti, s'intende che il terzo de'medesimi

[1] Chirographum istud, postea datum die 24 decembris, distinguimus quidem a Constit. praecedenti, at eidem Const. illud subiicimus immediate sub eodem numero ratione materiae (R. T.).

debba preferirsi per esser introdotto in Conclave a qualunque degli altri maestri di cerimonie soprannumerarî, de' quali in tal caso non si possa introdurre al più che un solo, acciochè non eccedano mai il prefisso numero di sei;

Al confessore del Conclave assegniamo e vogliamo che si paghino scudi trenta il mese, et altri simili scudi trenta il mese al sotto-sagrista;

Alla persona che s' introdurrà col sagrista per servire le messe, assegniamo scudi sei il mese.

Occorrendo il caso che il primo maestro di cerimonie sia decorato del carattere vescovile, come accade presentemente, vogliamo che al medesimo sia permesso di condurre in Conclave un sacerdote che gli assista, conforme suole praticarsi con il sagrista, e che a ciascuno di essi loro assistenti si paghino scudi dieci il mese.

Incarichiamo poi ed ordiniamo espressamente al suddetto primo maestro di cerimonie, che usi una particolare attenzione, acciocchè le ruote dalla parte interiore del conclave siano chiuse ai tempi debiti, e che le chiavi vengano da lui medesimo custodite, nè restino, massime in tempo di notte, in mano altrui. Vogliamo inoltre che sia incombenza dei tre reverendissimi cardinali destinati, a tenore della nostra Costituzione, alla sopraintendenza della clausura e cura del conclave, d' invigilare parimente all' esatta osservanza di questa disposizione, visitando di tempo in tempo le medesime ruote.

II. Vogliamo ed ordiniamo che alli trentacinque scopatori si debbano dare due stramazzi con capezzale, due lenzuoli, e una coperta, quando entrano in conclave, e che in fine del primo mese debbano loro darsi due altri lenzuoli, oltre de' quali, per qualunque durazione quantosivoglia lunga della Sede vacante, non possano essi pretendere alcun'altra cosa, nè per il servizio del letto, nè per qualunque altro titolo, per lo che proibiamo espressamente ed individualmente il concedere loro, conforme è stato praticato negli ultimi Conclavi, li camini, ed ogni altra ricognizione di ferri, legni, sügli, cementi, e cose simili, le quali tutte vogliamo che rimangano a beneficio della nostra Camera, e che detti scopatori debbano restare contenti de' salarî a loro assegnati, e delle ricognizioni che sogliono ricevere da' reverendissimi cardinali.

III. Vogliamo ed ordiniamo che li reverendissimi cardinali deputati alla struttura del Conclave debbano far chiudere con muri stabili le porte, scale e scalette del nostro palazzo Vaticano, le quali corrispondono nel medesimo Conclave, ed invigilare che non si chiudano inutilmente camini, finestre, porticelle, ed altri luoghi da quelle parti, dalle quali non può aversi alcuna corrispondenza tra li conclavisti e gli estranei.

IV. A fine di togliere l' abuso che venga a bello studio riempito il magazzeno delle legna corrispondente in Conclave, quando si stima verisimilmente essere prossima l' elezione del nuovo Papa, vogliamo perciò ed ordiniamo che qualunque volta occorra di riempirlo in tutto il tempo della Sede vacante, debba sempre prendersene la licenza dalla Congregazione de' reverendissimi cardinali capi d'Ordini: dichiarando in oltre che qualunque quantità di legna, la quale rimanga inconsunta in tempo di detta elezione, debba questa intieramente riservarsi a beneficio del nostro palazzo apostolico, ed a tal effetto debbano i prefetti *pro tempore*

di detto palazzo avere il peso e cura di farsene render conto da chi ne ha la custodia, subito terminato il conclave.

v. Vogliamo che le due compagnie delle nostre guardie di fanteria, le quali sogliono aquartierarsi in Borgo nel tempo della Sede vacante, si debbano aquartierare una dalla parte di borgo Pio, e l'altra dalla parte della chiesa di S. Spirito, e che nel corpo di guardia di questa ultima si custodisca di notte la chiave di un rastello, che noi ordiniamo debba farsi in avvenire in tempo di Sede vacante per chiudere l'apertura verso fiume vicino a detta chiesa ed ospedale di S. Spirito, ove corrisponde il passo della barchetta.

vi. Ordiniamo inoltre espressamente a tutti li corpi di guardia e loro ufficiali che debbano lasciar passare liberamente di giorno e di notte gli esecutori del governo e del governatore di questa nostra città, il quale dovrà continuare ad esercitare la sua giurisdizione anche in detto borgo, per avere noi estinta, soppressa ed abolita la carica del governatore del conclave e la giurisdizione che ivi esercitava. Nel caso però che detti esecutori passino di notte, vogliamo che il loro caporale debba mostrare alla guardia quel contrassegno, o indicare quel nome, di cui converranno insieme il governatore di Roma ed il commissario delle armi.

vii. Essendo dalle costituzioni d'Innocenzo XII, confermate e rinnovate in detta nostra Bolla, stati tolti al cardinal camerlengo, all'uditore generale della nostra Camera, tesoriere parimente generale, alli dodici chierici e presidente di detta Camera, tutti e qualsivoglia emolumenti sì ordinari come estraordinari, anche a titolo di regalie e giocali, dichiariamo che tra questi s' intendano compresi e tolti anche li panni lugubri, e qualunque altra cosa di qualsisia specie, sotto qualsivoglia titolo e denominazione, che si pagava in tempo di Sede vacante dalla Camera Apostolica, Camera Capitolina e Palazzo Apostolico.

viii. Di più espressamente ordiniamo e vogliamo che a niun altro ministro camerale si somministri nel tempo della Sede vacante veruno di quegli emolumenti, che altre volte in detto tempo distribuivansi loro sotto nome e titolo di regaglie, regali e panni lugubri; ed inoltre proibiamo che a chiunque si sia dalla Camera Apostolica e dalla Capitolina, o sia a nome dell'una o dell'altra, si diano panni lugubri, corrucci e veli, o l'equivalente in danaro, dichiarando che in questa disposizione sono comprese ancora tutte e singole persone, alle quali venivano accordati dal chirografo di Alessandro VIII segnato li 29 novembre 1690, a cui in questa parte espressamente deroghiamo. Non intendiamo però che in questa ordinazione siano compresi quegli emolumenti, che sotto anche un tal titolo sono soliti a pagarsi a coloro che godono qualche vacabile o altro ufficio acquistato *titulo onoroso* collo sborso effettivo di danaro, alli quali vogliamo che si paghino come prima facevasi; e per giuste particolari ragioni, che muovono l'animo nostro, eccettuiamo ancora da questa generale ordinazione la partita di scudi 563 solita distribuirsi a monsignor sagrista, cantori ed altri della nostra capella pontificia.

ix. E siccome avanti le tre prossime passate Sedi vacanti, attesochè cessavano e l'ufficio di elemosiniere e quelle elemosine che da lui distribuivansi in tempo di Sede piena, pareva molto conveniente l'assegnamento che davasi a ciascheduno dei caporioni per distribuirlo in tante porzioni di scudi cinque l'una

a povere famiglie ne' loro rioni, e l'altro ad ogni conservatore per lo stesso effetto, conforme si è anche praticato nelle dette ultime tre Sedi vacanti; così, avendo noi colla nostra Costituzione stabilmente provvisto al maggiore sollievo de' poveri col far continuare la carica di elemosiniere, per le mani del quale debbano distribuirsi l'elemosine in tutta la stessa considerabile quantità, che sogliono somministrarsi vivente il Pontefice, ed a cui potranno ricorrere le povere famiglie per quelle particolari contingenze ancora per le quali da principio fu introdotta la suddetta distribuzione che doveva farsi dai conservatori e caporioni, proibiamo che in avvenire si diano ai suddetti conservatori e caporioni i mentovati denari.

x. Avendo oltre questo fatta seria riflessione a quanto distribuivasi nel più volte mentovato tempo della Sede vacante al senatore, conservatori, priori de' caporioni, ed altri ufficiali del popolo romano ogni dieci giorni anticipatamente a titolo, di paga il che importava ciascheduna volta scudi 1055; ed avendo dall'un canto maturamente considerati i motivi, per tali quali[1] erano queste paghe assegnate, e che sono presentemente in gran parte cessate; nè volendo dall'altro intieramente levare loro questo emolumento, anche in riguardo di qualche maggiore fatica ed attenzione che devono in detto tempo usare: ordiniamo che in avvenire le suddette paghe si riducano e riformino per la metà; eccettuando però i tredici caporioni, ai quali, invece delli venticinque scudi che a ciascheduno di loro si davano ogni dieci giorni, vogliamo che si paghino scudi diecisette, ed il comandante delle ripe e lo scrittore del popolo romano, alli quali, e per la maggiore spesa in tal tempo, e per la natura de' loro uffici, ordiniamo che si continui il solito assegnamento: siccome parimente si dovrà continuare al conservatore che assiste alla ruota, in riguardo del maggiore dispendio ed incomodo che soffre nella permanente dimora a S. Pietro per tutto il tempo del conclave, dovendo però cominciare questo assegnamento maggiore degli altri dal giorno solamente che principierà la suddetta assistenza.

xi. Rispetto poscia alla soldatesca del popolo romano, che in tal tempo soleva arrolarsi in numero di 300 persone, compresi gli ufficiali subalterni, ordiniamo che la medesima in avvenire sia composta del colonnello, alfiere, due sergenti, nove caporali, due tamburini, un foriere, un cancelliere, soli duecento sedici soldati effettivi; espressamente proibendo l'abuso introdotto delle piazze morte, e l'altro gravissimo talvolta succeduto, che le persone arrolate non godano della intiera paga, potendo nascere da ciò moltissimi disordini in pregiudizio ed inquietudine delle povere famiglie ed artisti; e specialmente incarichiamo il commissario delle armi, collaterale, ed altri che assistono al pagamento delle medesime soldatesche, d'invigilare, acciocchè non succedano in avvenire questi inconvenienti; ed il suddetto commissario delle armi dovrà subito fare arrestare quei soldati che comparissero in vece delle piazze morte, e molto più quelli che venissero scoperti di servire con qualche condizione di rilasciare ad altri o tutto o parte dello stipendio che loro si paga; ed inoltre dovrà dar parte ai reverendissimi capi d'Ordini di ogni particolarità e complici della scoperta contravvenzione, acciocchè dai medesimi vengano ordinati i più severi proporzionati castighi contro

1 Videtur legendum *per li quali* (R. T.).

coloro che avranno delinquito. E volendo estinguere ogni vestigio e nome di piazze morte, ordiniamo che a quelli ufficiali, ai quali erano legittimamente assegnate, si dia a proporzione qualche compenso in danaro, purchè tra tutti non ecceda l'equivalente della paga di nove soldati.

XII. Essendo in oltre cessati quei motivi, per li quali anticipatamente pareva necessario in tempo di Sede vacante di eleggere diversi ufficiali, principalmente per le custodie delle porte ed altri luoghi di Roma e sue vicinanze, in maniera tale che presentemente nel suddetto tempo o le persone elette in verun conto esercitano i supposti uffici, o parte degli assegnamenti destinati a questo titolo si impiegano ad altri effetti: quindi è che estinguiamo, supprimiamo ed aboliamo, e vogliamo che si abbiano per estinti, soppressi ed aboliti tutti quegli uffici ed ufficiali del popolo romano che altre volte si eleggevano dal cardinal camerlengo *pro tempore* in tempo di Sede vacante; nè vogliamo che si paghi più cosa alcuna a chiunque si sia nè dalla Camera Apostolica nè dalla Camera Capitolina a titolo di panni, danari o altri assegnamenti che distribuivansi a conto dei suddetti uffici, eccettuando unicamente da questa generale ordinazione gli assegnamenti di quei tali che godono qualche vacabile o altro ufficio acquistato *titulo oneroso* collo sborso effettivo di danaro, e quegli dei conclavisti de' reverendissimi cardinali, che di fatto entreranno in Conclave: volendo però che negli ordini dei pagamenti rispetto ai primi si esprima che si dà tal somma in vece di quel tanto che distribuivasi loro a titolo degli uffici, come sopra soppressi, e rispetto ai secondi, che vengono loro somministrati per la spesa delle zimarre che sogliono portare in conclave.

XIII. A fine poscia di prevenire le istanze degli stessi conclavisti per qualche altro aiuto in congiuntura di dovere colla mutazione della stagione rinnovare le suddette zimarre, espressamente ordiniamo che tali istanze non si ammettano in veruna maniera dal sagro Collegio, che nel primo giorno di novembre o nel primo di luglio, e dopo che siano passati due mesi almeno di conclave; sperando però nella divina assistenza, e nella pietà dei reverendissimi cardinali, che impediranno i gravissimi pregiudizi della Chiesa colla pronta elezione di un nuovo Pontefice. Venendo poi il tempo ed il caso di ammettere la mentovata istanza, saranno somministrati scudi 30 per ogni cella di cardinale che si troverà in conclave.

XIV. Di più vogliamo ed ordiniamo, che dopo terminata la Sede vacante, e seguita l'elezione del Pontefice, si debbano onninamente con tutta la maggiore esattezza rivedere i conti al commissario, provveditore del conclave, ed a tutti gli altri ministri che si saranno ingeriti ed averanno avuta parte nelle spese concernenti il medesimo, riconoscendosi le robe comprate, la loro qualità e prezzi, affinchè la nostra Camera non venga defraudata; e di questa revisione ne faccia susseguentemente la relazione al Pontefice eletto, secondo viene prescritto in detta nostra Bolla.

XV. Ed affinchè sia inviolabilmente osservato tutto ciò che viene da noi disposto nel presente Chirografo, siccome nella nostra Costituzione è stato da noi prescritto, così presentemente ripetiamo e vogliamo che chiunque contro l'espresso tenore del medesimo ordinerà o darà esecuzione a qualche pagamento da farsi dalla Camera Apostolica, dalla Capitolina o dal Palazzo Apostolico, a titolo di quanto è stato da noi di so-

pra proibito, estinto, abolito e soppresso, sia tenuto del proprio a risarcire i danni inseriti con tali indebiti pagamenti.

XVI. Vogliamo ed ordiniamo inoltre, che succedendo in conclave la morte di qualche cardinale, li conclavisti del medesimo si debbano subito fare uscire a tenore delle costituzioni de' nostri predecessori, e non possano esser pigliati al servizio da verun altro cardinale nel medesimo conclave.

XVII. Perchè alcune variazioni e dichiarazioni da noi stabilite ed ingiunte in detta nostra precedente Costituzione richieggono che si provveda a quello che dovrà farsi nel tempo dei novendiali, vogliamo perciò ed ordiniamo che il solito foglio, il quale s'imprime per regola alle congregazioni dei reverendisssimi cardinali, contenga quanto segue, cioè:

Che nella prima congregazione generale, la quale si aduna nella camera de'paramenti, si leggano dal segretario del sagro Collegio le costituzioni dei sommi Pontefici Gregorio X, che incomincia *Ubi periculum* al § *Ceterum*, di Giulio II, *De simoniacâ electione*, di Pio IV, Gregorio XV, *De electione*, e di Urbano VIII confermatoria del rito dell'elezione stabilito dal detto Gregorio, aggiungendovi ancora la detta nostra Costituzione, le quali tutte vengano nell'istesso tempo giurate dalli reverendissimi cardinali;

Che si franga l'anello piscatorio; che li presidenti del piombo consegnino l'impressorio del piombo delle Bolle, che parimente verrà infranto; che il datario o sottodatario consegni la cassa delle suppliche, ed il segretario dei Brevi, o il suo sostituito, quella dei Brevi; che si proceda poi alla conferma, ovvero elezione del governatore di Roma, e si deputino due persone erudite, l'una per fare l'orazione in lode del defunto Pontefice, e l'altra sopra l'elezione del nuovo; che si deputino parimente alcuni cardinali, i quali sopraintendano alla struttura del conclave; il che terminato, si accompagni poi il cadavere del morto Papa alla Basilica Vaticana;

Che nella seconda congregazione, da tenersi nella sagrestia di S. Pietro, si debbano a tenore di detta nostra Bolla, alla quale intieramente ci riferiamo, confermare con un solo giro di bussola tutti gli ufficiali di Roma e dello Stato Ecclesiastico; che vengano ammessi li conservatori di Roma; e che li cardinali deputati riferiscano la situazione da loro stabilita per la struttura del conclave;

Che nella terza congregazione venga eletto con voti segreti il confessore, e dopo l'occaso del sole si dia sepoltura al cadavere del morto Pontefice, standovi presenti li cardinali dal medesimo creati;

Che nella quarta congregazione si eleggano due medici ed il chirurgo;

Che nella quinta congregazione si eleggano parimente lo speziale e due barbieri con due coadiutori;

Che nella sesta congregazione dall'ultimo cardinale diacono vengano estratte le celle, e che li maestri di cerimonie non partecipanti esibiscano i loro Brevi facoltativi di entrare in conclave, purchè fra tutti non eccedano il numero di sei, a tenore di quanto in detta nostra Bolla è stato prescritto;

Che nella settima congregazione si propongano le istanze per avere il terzo conclavista dai cardinali presenti in Roma, riservando quella dei cardinali assenti al tempo del loro arrivo; e che si eleggano gli scopatori per

servizio e mondezza del conclave, a tenore di detta nostra Costituzione.

Che nell'ottava congregazione si eleggano due cardinali, da' quali debbano approvarsi li conclavisti; e che ai medesimi nello stesso giorno debbano tanto li cardinali, quanto ogni altro, che avrà l'ingresso in conclave, trasmettere in un foglio da loro sottoscritto li nomi e cognomi, grado e patria di quelli che intendono di seco condurre in conclave, avvertendo che rispetto ai cardinali esattamente si osservino le Bolle apostoliche, le quali tra le altre cose dispongono che i conclavisti debbano esser persone che siano state almeno un anno al loro servizio;

Che nella nona congregazione si deputino per suffragi segreti tre cardinali, i quali debbano per tutto il tempo della della Sede vacante sopraintendere ed invigilare alla chiusura e cura del conclave, ed altresì alla mondezza del medesimo, il tutto a tenore di detta nostra Costituzione; porteranno pertanto seco i cardinali una schedola, nella quale siano scritti li nomi di quei cardinali che stimeranno più opportuni per una tale incombenza, le quali schedole verranno aperte in publico, e rimarranno eletti quei cardinali, che avranno maggior numero di voti, quantunque non eccedano la metà;

Che nella decima congregazione li cardinali non costituiti in ordine sagro siano tenuti di esibire i loro Brevi per aver la voce nella elezione; e che vengano deputati il muratore ed il falegname per servizio del conclave, i quali dovranno avere li requisiti espressi in detta nostra Bolla, avendo riguardo di preferire secondo il solito quei soggetti che dal cardinal camerlengo saranno stati deputati per la struttura del conclave.

Che poi nel giorno seguente, cantata la messa dello Spirito Santo, e recitata l'orazione *De eligendo*, li cardinali entrino processionalmente nel conclave, e vengano loro lette le antiche costituzioni unitamente con l'altra da noi come sopra promulgata, le quali dovranno da essi secondo il solito giurarsi; dopo di che il cardinal decano farà loro un'esortazione per la sollecita elezione di un buon Pastore della Chiesa universale.

Quali provisioni e dichiarazioni da noi come sopra stabilite, e ciascuna di esse singolarmente, vogliamo che si debbano sempre ed in perpetuo onninamente, pienamente ed esattamente osservare, adempire ed eseguire; che non si possano mai in alcun futuro tempo, sotto qualunque pretesto e causa, benchè incognita ed inopinata, da veruna persona impugnare, da quelle in tutto o in parte riclamare, o in qualsisia modo controvertere, o ritardare la di loro inviolabile esecuzione; e per tal effetto ordiniamo a voi, reverendissimi cardinali capi di Ordini e Camerlengo *pro tempore*, che dobbiate a suo tempo invigilare per il loro totale adempimento, con darne gli ordini opportuni, ed in caso di bisogno, publicarne quaqualunque editto, delegandovene noi sopra ciò tutte le opportune facoltà, e farete tutt'altro, che per l'esecuzione di tutte le cose premesse stimerete in qualunque modo essere necessario, per esser così mente e volontà nostra precisa ed espressa. Volendo e decretando, che al presente nostro Chirografo, il quale ordiniamo che immediatamente venga registrato in Camera e ne' suoi libri a tenore della Bolla di Pio IV *De registrandis*, non si possa mai opporre di surrezione, orrezione, nè di alcuno altro vizio o difetto della nostra

volontà ed intenzione; nè che mai sotto tali o altri qualunque pretesti, quantunque validi, validissimi, legittimi e sostanziali, benchè chiusi nel corpo della legge, anche di ius quesito e pregiudizio del terzo, possa essere impugnato, moderato o rivocato, ridotto ad *viam iuris*, o concedersi verso di esso l'aperizione *oris*, o altro qualunque rimedio di ragione o di fatto, di grazia o di giustizia, o concesso per moto proprio e con pienezza di podestà, giovare ad alcuna persona, o in qualunque modo impedire la perpetua ed inviolabile esecuzione di quanto è stato da noi, come sopra, ordinato e stabilito; e che così, e non altrimente, debba sempre giudicarsi, definirsi ed interpretarsi sì da voi, che da qualunque giudice e tribunale, benchè collegiale, commissario e delegato, congregazioni anche di reverendissimi cardinali, legati *a latere*, camerlengo di Santa Chiesa, tesoriere, presidenti, uditori di Rota, chierici di Camera, e qualunque altro, togliendo loro ogni facoltà e giurisdizione di definire ed interpretare diversamente; dichiarando noi fin d'adesso preventivamente nullo, irrito ed invalido tuttociò che da ciascuno di essi con qualsivoglia autorità, scientemente o ignorantemente, fosse in qualunque tempo giudicato, o si tentasse di giudicare contro la forma e disposizione del presente nostro Chirografo; quale vogliamo che vaglia e debba aver sempre il suo pieno effetto, esecuzione e vigore colla semplice nostra sottoscrizione, benchè non vi siano stati chiamati, sentiti nè citati quei che in qualunque modo vi avessero o pretendessero avervi qualunque interesse; non ostanti la regola della nostra Cancelleria *De iure quaesito non tollendo*, e qualsisiano altre costituzioni ed ordinazioni apostoliche, Brevi, chirografi, anche per nuove permissioni e concessioni, ed altri qualunque indulti nostri e de'nostri predecessori, concernenti specialmente il conclave e Sede vacante, nelle parti però repugnanti a queste nostre provisioni e dichiarazioni, le facoltà e privilegi in essi concessi anche ai cardinali e sagro Collegio, ed a qualunque altra persona quantosivoglia privilegiata e privilegiatissima, che per comprenderla vi si ricercasse di farne una espressa ed individua menzione, benchè muniti di decreti irritanti ed altre forme e clausole, anche derogatorie delle derogatorie più effrenate, insolite ed inusitate, che avessero bisogno di espressa specificazione, e che si dovessero registrare di parola in parola, decreti concistoriali e camerali, leggi civili e canoniche, statuti, riforme, stili, usi, consuetudini, anche immemorabili, e qualunque altra cosa che facesse o potesse fare in contrario; alle quali tutte e singole, avendone il tenore qui per espresso e di parola in parola inserto e registrato, e supplendo noi con la pienezza della nostra podestà pontificia ad ogni vizio e difetto quantunque sostanziale e formale, che vi potesse intervenire, per questa volta sola, e per la piena e totale esecuzione, ad effetto di quanto si esprime nel presente nostro chirografo, ampiamente ed espressamente deroghiamo, anche con pienezza di derogatoria delle derogatorie.

Dato dal nostro palazzo apostolico di Monte Cavallo questo dì 24 decembre 1732.

Clemens PP. XII.

Dat. die 24 decembris 1732, pontif. anno III.

LXXVII.

Erectio ac dotatio collegii Ritus Graeci in oppido Ullani Bisignanensis dioecesis pro pueris et adolescentibus dicti ritus ex Epiro descendentibus.

**Clemens episcopus,
servus servorum Dei,
ad perpetuam rei memoriam.**

Exordium. Inter multiplices onerosi nobis ex alto commissi pastoralis officii sollicitudines, illa potissimum mentem animumque excitat nostrum, per quam ecclesiastica Italo-Albanorum iuventus, quae procul a Turcarum tyrannide ad maternum S. R. E. se contulit sinum, et in eiusdem fidelis adolescit amplexu, per rectos sacrae disciplinae tramites dirigatur, ut sic directa pretiosos absconditosque in agro dominico bonorum morum, sacrarum litterarum, et divinarum rerum inveniat thesauros illos, qui eam aliosque per eam aeternâ beatitudine locupletent, eisque sic locupletatis provide sacrorum conciliorum id enixe exoptantium decreta debitum sortiantur implementum.

Causa huiusce erectionis. § 1. Cum itaque, sicut accepimus, in terris regni Siciliae citra Pharum, et praesertim Calabriae, quamplura ritus graeci loca reperiantur, quorum iuventus, etsi probis moribus sacrisque litteris addiscendis ad latinorum seminaria puerorum ecclesiasticorum inibi existentia admittantur, nihilominus, ob ritus et idiomatis diversitatem, ab huiusmodi admissione eidem iuventuti ea non proveniat utilitas, quae eiusdem ritus cultui opportuna esse dignoscitur; unde quamplures errores abususque, ac multa eidem ritui in spiritualibus dissona oriuntur: nos, bonae, exactaeque, ac a nonnullis Romanis Pontificibus et praesertim a felicis recordationis Clemente Papa XI praedecessoribus nostris optatae iuventutis praedictae educationi, reique spiritualis debito cultui consulere volentes, atque attendentes nullum aptius remedium a nobis adhiberi posse, quam si, prout collegiorum nationalium alibi erectorum experientia docet, in oppido Ullani Bisignanensis dioecesis, quae fere tota a familiis dicti ritus colitur, unum collegium huiusce ritus erigatur, in quo pueri et adolescentes ex Epiro in qua[1] regni praedicti terris citra Pharum ex honestis parentibus legitimoque matrimonio orti alantur, et graecis litteris, liberalibus disciplinis ac scientiis, sacrâ praesertim theologiâ, ecclesiasticis praeterea ritibus, a viris probatae fidei et doctrinae, ritusque memorati peritis sedulo instituantur, ut, postquam in huiusmodi studiis profecerint, non solum spiritualibus suae nationis necessitatibus, verum etiam missionibus orientalibus operam suam locare valeant, et sic divinâ favente gratiâ recta sacramentorum necnon divinorum officiorum administratio sperari possit, sic ut sana et integra fidei praedicatio et doctrina in Orientis partibus aliquando restituatur:

§ 2. Hinc nos, ut tam pium ac necessarium opus ad omnipotentis Dei gloriam et sanctae fidei catholicae exaltationem et iuventutis bonam exactamque educationem debite perficiamus, motu proprio, ac ex certâ scientiâ merâque deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, a monasterio abbatiâ nuncupato S. Benedicti de Ullano, eiusdem S. Benedicti, seu alterius Ordinis, dicti oppidi eiusdemque dioecesis, quod dilectus filius noster Petrus Aloysius tituli S. Laurentii in Pane et Perna S. R. E. presbyter cardinalis Caraffa nuncupatus in com- Erectio collegii ut in rubrica.

[1] Quid legendum pro *in qua* non mihi succurrit; forsan *aut in* (R. T.).

mendam ad sui vitam ex concessione et dispensatione apostolicis ad praesens obtinet, palatium abbatiale dicti monasterii cum omnibus et singulis eius mansionibus, aedibus, aedificiis, officinis, aliisque membris, unâ cum omnibus et singulis domunculis eidem palatio annexis, necnon ecclesiam eiusdem S. Benedicti eidem palatio propinquam (et in qua animarum cura parochianorum dicti monasterii, quae illius abbati perpetuo commendatario pro tempore existenti subest, et per unum presbyterum idoneum ab eodem abbate perpetuo commendatario pro tempore nominandum, et ab Ordinario loci approbandum, exercetur) ac perpetuâm sine curâ capellaniam in dictâ ecclesiâ (cui per alterum presbyterum eiusdem ritus ab eodem abbate perpetuo commendatario deputato deservitur, quique missam singulis festis diebus inibi celebrare tenetur, eique ab eodem abbate eleemosyna pro celebratione cuiuslibet missae huiusmodi duo caroleni monetae dicti regni persolvuntur) apostolicâ auctoritate, de consensu praefati Petri Aloysii cardinalis, dismembramus, separamus et segregamus, itaut nullum ius alicui imposterum in palatio et ecclesiâ praefatis competat, aut competere quomodolibet possit et valeat: eisque sic dismembratis, separatis ac segregatis, palatium iamdictum in collegium puerorum et adolescentium ritus graeci ex Epiro provenientium, et in dicto regno, quod Neapolitanum appellatur, ex veris catholicis parentibus ortorum, in oppido Ullani apostolicâ auctoritate perpetuò erigimus et instituimus: eoque[1] sic erecto et instituto ecclesiam memoratam et domunculas (praeviâ curae animarum parochianorum a monasterio, necnon iuris nominandi unum pro exercitio curae animarum parochianorum huiusmodi, ac deputandi alterum presbyteros pro ecclesiâ a nobis, sicut praefertur, dismembratâ[1] servitio ac missae celebratione[2], ab abbate perpetuo commendatario abdicatione) eâdem apostolicâ auctoritate de dicto consensu similiter perpetuò unimus, annectimus et incorporamus: dictamque curam per dicti collegii rectorem, cui collegium congruam substentationem assignare debeat et teneatur, exercendam, necnon ius nominandi et deputandi huiusmodi ad dictum collegium a nobis, ut praefertur, per praesentes erectum et institutum (ad quod, et pro eo ad illius rectorem ius deputandi presbyterum, qui unus ex eiusdem collegii minister, non tamen illius rector existat, pro dictae missae celebratione deputare spectet et pertineat, cum hoc tamen quod nunc et pro tempore existens dicti monasterii abbas et perpetuus commendatarius eidem collegio pro celebratione missae consuetam duorum carolenorum praedictorum pro qualibet missae celebratione eleemosynam persolvere debeat et teneatur) eâdem apostolicâ auctoritate de pari dicti Petri Aloysii cardinalis consensu transferimus:

§ 3. Ac eidem collegio, pro illius dote, illiusque alumnorum, magistrorum, praefectorum, aliorumque ei inservientium substentatione, omnes et singulos fructus, iura, obventiones et emolumenta universa quaecumque, tam certa quam incerta, et ex curâ animarum parochianorum, ac aliàs quomodocumque et undecumque ex domunculis provenientia, et in quacumque re consistentia, necnon omnes et singulas taxas, quae seminariis puerorum ecclesiasticorum ritus latini in dicto regno ex Dotis assignatio.

1 Aptius lege *eique* (R. T.).

1 Potius lege *ecclesiae ... dismembratae* (R. T.).
2 Edit. Main. legit *celebrationi* (R. T.).

istentibus, a praedicto aliisque monasteriis, in quibus Itali Albani ritus graeci degunt et existunt, commendari solitis, ad praescriptum Concilii Tridentini annuatim persolvuntur, praeviâ taxarum huiusmodi a seminariis ritus latini huiusmodi, quae ulterius pueros Italos-Albanos ritus graeci admittere non teneantur, separatione, collegio a nobis per praesentes, ut praefertur, erecto (itaut praedictum aliaque monasteria et beneficia existentia in dictis locis et terris Italo-Albanorum praedicti ritus graeci pro tempore obtinentes, taxas ab eis, ut praefertur, persolvi solitas, imposterum collegio a nobis per praesentes erecto huiusmodi persolvere debeant et teneantur) eâdem apostolicâ auctoritate pariter perpetuò applicamus et appropriamus.

Alia sex millia scutorum eidem collegio assignantur.

§ 4. Et nos summam sex millium scutorum monetae romanae, ad effectum illa investiendi in tot bona stabilia in utilitatem et manutentionem dicti collegii et alumnorum, ex apostolicâ nostrâ benignitate in eiusdem collegii a nobis per praesentes, ut praefertur, erecti subsidium assignamus, elargimur et donamus.

Cura eiusdem Bisignanensi episcopo committitur.

§ 5. Curam vero, regimen et administrationem collegii a nobis erecti venerabili fratri nostro moderno et pro tempore existenti episcopo Bisignanensi, ac per eum sub legibus praescribendis, servatâque formâ Concilii, regendi, gubernandi et administrandi, committimus et mandamus, illudque eius ordinariae iurisdictioni subiicimus, et subiectum esse volumus; eique, donec in dictum collegium illius alumni admittantur, liceat omnium et singulorum a nobis unitorum, annexorum et incorporatorum, per se vel alium ab ipso episcopo deputandum, seu alios, dicti collegii nomine realem, actualem et corporalem possessionem propriâ auctoritate libere apprehendere, et apprehensam perpetuò retinere, illorumque fructus, redditus, proventus, iura, obventiones et emolumenta quaecumque, necnon sex millia scuta praedicta percipere, exigere, levare, ac in eiusdem collegii a nobis per praesentes erecti utilitatem investire in bonis stabilibus, ut praefertur.

Census annuus abbati commendatario solvendus.

§ 6. Verum, quia frumenta aliaeque fruges, quae ex annuis redditibus primodicti monasterii colliguntur, in duobus dicti palatii, a nobis in collegium per praesentes erecti huiusmodi, horreis reponi ac conservari consueverunt, volumus, ut dicto Petro Aloysio cardinali, donec ipse vixerit et monasterium, sicut praefertur, obtinuerit, liber decernatur ingressus ad horrea, donec alter sibi ad repositionis et asservationis huiusmodi effectum, collegii a nobis erecti sumptibus, sibi exhibeatur locus; praedicti vero Petri Aloysii cardinalis in monasterio successores, aliunde, et in loco, a collegio, a nobis per praesentes erecto, omnino separato, sibi quaerere debeant et teneantur. Ac demum, ut collegium a nobis per praesentes erectum aliquod perenne grati animi obsequium ergo monasterii abbates perpetuos commendatarios exhibere valeat, unam libram cerae albae in die festo S. Benedicti dare debeat et teneatur.

Clausulae.

§ 7. Decernentes, praemissa omnia et singula ac easdem praesentes nullo unquam tempore ex quibuscumque causis de subreptionis aut obreptionis seu nullitatis vitio, aut intentionis nostrae vel quocumque alio defectu notari, impugnari, invalidari, retractari, in ius vel controversiam vocari, ad viam et terminos iuris reduci, aut adversus eas quodcumque iuris vel facti, aut gratiae remedium impetrari, aut etiam motu proprio deque apostolicae potestatis plenitudine concedi, nec sub quibusvis similium vel dissimilium gratiarum re-

vocationibus, suspensionibus, limitationibus, aut aliis contrariis dispositionibus per quoscumque Romanos Pontifices successores nostros, ac etiam per nos et Sedem Apostolicam praefatam pro tempore faciendis et concedendis, comprehendi posse vel debere; sed semper ab illis excipi, et, quoties illae emanabunt, toties in pristinum, et eum in quo ante praemissa quomodolibet erant statum restitutas, repositas et plenarie reintegratas, ac de novo etiam sub quacumque posteriori datâ per dictum modernum et pro tempore existentem episcopum Bisignanensem quandocumque eligendâ concessas, validasque et efficaces fore et esse, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, illisque ac collegio seu seminario a nobis per praesentes, ut praefertur, erecto huiusmodi, illiusque pueris, magistris, officialibus, aliisque ministris in eo pro tempore existentibus praefatis, perpetuo suffragari, sicque, et non aliter per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, vice-legatos, dictaeque Sedis nuncios, iudicari et definiri debere, irritumque et inane decernimus si secus super his a quoquam, quavis auctoritate scienter, vel ignoranter, contigerit attentari.

Derogatio contrariorum.

§ 8. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon primodicti monasterii, et Ordinis cuius illud existit, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, quibusvis superioribus et personis, ac quibusvis collegiis seu seminariis, illorumque rectoribus, aliisque personis, sub quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibusvis derogatoriarum derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis et insolitis clausulis, ac etiam irritantibus et aliis decretis, in genere vel in specie, etiam motu simili, ac aliàs in contrarium praemissorum quomodolibet concessis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, latissime et plenissime et expresse hac vice dumtaxat derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Sanctio poenalis.

§ 9. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrae dismembrationis, separationis, segregationis, erectionis, institutionis, unionis, annexionis et incorporationis, translationis, applicationis et donationis, commissionis, mandati, voluntatis, decreti et derogationis infringere, vel ei ausu temerario contraire; si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei ac beatorum Petri et Pauli apostolorum eius se noverit incursurum.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, anno Incarnationis dominicae MDCCXXXII, V idus octobris, pontificatus nostri anno III.

Dat. die 10 octobris 1732, pontif. anno III.

Visa de Curiâ:

I. archiep. Ancyranus.

A. card. pro-datarius.

LXXVIII.

Moderantur quaedam decreta pro provinciâ Conceptionis B. Mariae Virginis Ordinis Minorum S. Francisci

de Observantiâ Discalceatorum regni Portugalliae.

Clemens Papa XII,
ad futuram rei memoriam.

Haec provincia in duo territoria aliàs divisa. **§ 1.** Exponi nobis nuper fecit dilectus filius Michaël a Iesu Maria minister provincialis provinciae Conceptionis B. Mariae Virginis Immaculatae Ordinis fratrum Minorum S. Francisci de Observantiâ Discalceatorum nuncupatorum regni Portugalliae, quod aliàs pro conservatione pacis iustitiaeque distributivae, et ad arcendum ambitum, eadem provincia divisa est in duo territoria, alterum *Beira* et alterum *Minium* respective nuncupata, e quibus par numerus definitorum, guardianorum aliorumque officialium in capitulis et congregationibus dictae provinciae constitueretur; minister vero provincialis et custos alternatim eligerentur: et inter alia decretum, stabilitumque fuit, quod, si minus pro tempore existentis ministri provincialis provinciae praefatae intra triennium, quo illud durare consuevit, per decessum seu aliter vacare contingeret, dignior pater totius provinciae illius sigillum assumeret, et capitulum pro electione vicarii provincialis convocaret: item, quod si in uno ex dictis duobus territoriis aliqui de novo erigerentur conventus seu hospitia, eorum superiores in capitulo eiusdem provinciae suffragari nequirent, donec in altero territorio totidem conventus seu hospitia pariter erigerentur; idque ad servandam aequalitatem votorum sive suffragiorum in utroque territorio: quae omnia subinde per quasdam felicis recordationis Clementis PP. XI praedecessoris nostri desuper in simili formâ Brevis die xxv februarii MDCCXIX expeditas litteras, quarum tenorem praesentibus pro plene et sufficienter expresso et inserto haberi volumus, approbata et confirmata fuerunt.

Decreta de quibus in rubrica.

Moderantur. **§ 2.** Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, experientia postmodum edocuerit, bono regimini et tranquillitati ipsius provinciae expedire, ut enarrata duo decreta reformarentur ac immutarentur, atque in capitulo provinciali dictae provinciae anno MDCCXXVI celebrato unanimis prodierit resolutio, quatenus minister provincialis apud hanc Sanctam Sedem pro congruâ eorum moderatione obtinendâ instaret: quare praedictus Michaël nobis humiliter supplicari fecit ut in praemissis opportune providere et ut infra indulgere de benignitate apostolicâ dignaremur. Nos igitur, ipsum Michaëlem specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, supplicationibus eius nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, de venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium, negociis et consultationibus episcoporum et regularium praepositorum, qui rem mature discusserunt, consilio, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, statuimus, ut deinceps, occurrente officii ministri provincialis supradictae provinciae, infra tempus quo durâre solet, per decessum seu aliàs vacatione, sigillum eiusdem provinciae assumat, capitulumque pro electione vicarii provincialis convocet dignior pater provinciae eius territorii, cuius erat minister provincialis; deficiente vero patre provinciae huiusmodi, definitor seu custos anti-

quior in electione; hisque pariter deficientibus in dicto territorio, illius guardianus habitu antiquior, quo semper idem suffragiorum sive votorum numerus ex utroque territorio habeatur in quacumque electione: utque erecto uno conventu aut hospitio in aliquo ex territoriis praefatis, eius superior statim suffragari possit in capitulo praedicto, dictusque superior sit per unum triennium ex uno, et per aliud triennium ex altero territoriis: salvâ tamen semper in praemissis auctoritate memoratae Congregationis cardinalium.

Harum litterarum firmitas.

§ 3. Decernentes, ipsas praesentes litteras firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore quandocumque spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiter observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Obstantium derogatio.

§ 4. Non obstantibus, quoad ea quae praesentibus adversantur, supradictis Clementis praedecessoris litteris, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon, quatenus opus sit, Ordinis et provinciae huiusmodi, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XVII novembris MDCCXXXII, pontificatus nostri anno III.

Dat. die 17 novembris 1732, pontif. anno III.

LXXIX.

Confirmatis litteris sanctae memoriae Clementis PP. XI, presbyteris Congregationis Piorum Operariorum, post decennalem in eâdem moram ac Ordinarii loci approbationem ad sacramentales confessiones audiendas, votum in capitulis generalibus conceditur [1].

Clemens Papa XII,
ad futuram rei memoriam.

Aliâs sanctae Sedi supplicatum, ut capitulum generale quolibet triennio celebraretur, singula officia forent triennalia.

§ 1. Dudum, pro parte tunc existentis praepositi et capituli generalis Congregationis presbyterorum Piorum Operariorum nuncupatorum, recolendae memoriae Clementi PP. XI praedecessori nostro exposito, quod ex eorum constitutionibus, potissimum cap. II [2], eruebatur, capitulum dictae Congregationis singulis annis cogi, omniaque eiusdem Congregationis [3] officia annalia seu ad annum esse debere; itidem in cap. III ipsarum constitutionum habebatur, quod in receptione vocalium omnes, qui decennale tyrocinium in dictâ Congregatione laudabiliter explevissent, admitterentur; et aliâs, prout in praefatis constitutionibus, quae a felicis recordationis Gregorio XV et Urbano VIII Ro-

1 Clementis XI litteras legere est, tom. XXI, pag. 762.

2 In loco parallelo legitur *20* (R. T.).

3 Verba *cogi, omniaque eiusdem Congregationis* addimus ex loco parallelo (R. T.).

manis Pontificibus praedecessoribus pariter nostris apostolico munimine in formâ specificâ roboratae, atque ab initio eiusdem Congregationis eousque servatae fuerant, uberius asserebant contineri: quoniam vero iam pridem compertum erat, dictas constitutiones Congregationis huiusmodi, quae primum in civitate Neapolitanâ ortum habuerat, et subinde quoque extra illud regnum adoleverat, in eius exordio optime accomodatas, tunc aliquo modo progressum et bonum ipsius regimen impedire; ideo anno praecedente in capitulo generali statutum fuerat, ut idem capitulum futuris temporibus nonnisi triennio expleto celebraretur, dictaque officia deinceps triennalia forent; utque vocales ad numerum tricenarium reducerentur, ita ut in casu vacationis tantum alii iuxta formam praescriptam admitterentur, quemadmodum in[1] resolutionibus desuper habitis fusius asserebatur etiam contineri: porro, cum die XXIV iulii MDCCXVI, ad preces tunc quoque existentis procuratoris generalis ipsius Congregationis, dictae duae resolutiones in Congregatione tunc pariter existentium S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositâ relatae fuissent, eadem Congregatio cardinalium die XXV septembris anni praedicti illas confirmandas esse censuerat; sed, quia aliqui presbyteri praefatae Congregationis Piorum Operariorum, qui ad praescriptum primitivae regulae illi nomen dederant, deduxerant praeiudicium quod ex limitatione numeri vocalium sentiebant, ea huic resolutioni adhibita erat moderatio, ut sine illorum, qui primodictam Congregationem Piorum Operarium ante publicationem decreti huiusmodi ingressi fuerant, praeiudicio procederetur: nonnullisque ex eisdem presbyteris adversus praefatas duas resolutiones reclamantibus, negotium iterum ad supradictam Congregationem cardinalium delatum fuerat, et, partibus utriuque voce et scriptis informantibus, dicta Congregatio cardinalium in decisis perstiterat: et in eâdem expositione subiuncto, quod ipsi exponentes binas resolutiones huiusmodi apostolicae confirmationis patrocinio communiri plurimum desiderabant: idem Clemens praedecessor, supplicationibus praedictorum exponentium nomine sibi super hoc humiliter porrectis inclinatus, binas resolutiones a capitulo generali factas, ut praefertur, cum omnibus et singulis in eis contentis, auctoritate apostolicâ confirmavit; et aliâs, prout in ipsius Clementis praedecessoris litteris in simili formâ Brevis die I aprilis MDCCXVII desuper expeditis, quarum tenorem praesentibus pro plene et sufficienter expresso ac de verbo ad verbum inserto haberi volumus, plenius continetur.

Ac vocalium numerus ad tricenarium reduceretur.

§ 2. Cum autem, sicut dilecti filii modernus praepositus aliique presbyteri capitulares dictae Congregationis Piorum Operariorum nobis nuper exponi fecerunt, experientia edocuerit, enarratam limitationem numeri vocalium ad triginta dumtaxat multis in eâdem Congregatione incommodis occasionem praebere: in novissimo capitulo generali praedictae Congregationis, die II aprilis anni proxime praeteriti celebrato, concordibus suffragiis resolutum fuit, ut numerus praefatus sub certis modo et formâ infra dicendis augeretur, et in hac parte procuraretur derogatio memoratarum Clementis praedecessoris litterarum. Nobis propterea dicti exponentes humiliter supplicari fecerunt ut in praemissis opportune providere et ut infra indulgere de benignitate apostolicâ dignaremur.

In novissimo capitulo decretum, ut a Sede Apostolicâ vocalium maior numerus deposceretur.

[1] Edit. Main. legit *ex* pro *in* (R. T.).

Votum presbyteris a decennio in Congregatione degentibus conceditur.

§ 3. Nos igitur, eosdem exponentes specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, eorumque singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, de venerabilium fratrum nostrorum ipsius S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositorum, qui relationem dilecti filii procuratoris generalis dictae Congregationis Piorum Operariorum sibi desuper factam attenderunt remque undique mature discusserunt, consilio, resolutionem enunciati capituli generalis novissime celebrati, per quam disponitur quod omnes presbyteri eiusdem Congregationis Piorum Operariorum, qui decennium post novitiatum in Congregatione praedictâ transegerint atque ab Ordinario loci ad sacramentales fidelium confessiones audiendas approbati fuerint, votum sive suffragium in capitulo generali ipsius Congregationis habere possint, eâdem auctoritate, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, illique inviolabilis apostolicae firmitatis robur addicimus, ac omnes et singulos iuris et facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus: salvâ tamen in reliquis praefatorum Clementis praedecessoribus litterarum formâ et dispositione, necnon, quoad praemissa, auctoritate eiusdem Congregationis cardinalium.

Clausulae.

§ 4. Decernentes, ipsas praesentes litteras firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Contrariorum derogatio.

§ 5. Non obstantibus, quoad ea quae praesentibus adversantur, supradictis Clementis praedecessoris litteris, aliisque praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon, quatenus opus sit, Congregationis Piorum Operariorum praedictorum, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XXVI novembris MDCCXXXII, pontificatus nostri anno III.

Dat. die 26 novembris 1732, pontif. anno III.

LXXX.

Decretum, ut fratres provinciae Portugalliae Tertii Ordinis sancti Francisci ad studia extra illam se conferre

nequeant sine licentiâ provincialis, eiusque definitorii, vel sine facultate ministri generalis cum consilio eiusdem definitorii provincialis.

Clemens Papa XII,
ad futuram rei memoriam.

Preces earumque causa.

§ 1. Exponi nobis nuper fecit dilectus filius Antonius a Conceptione minister provincialis Tertii Ordinis sancti Francisci provinciae Portugalliae, quod, licet in eâdem provinciâ studia pro iis religiosis, qui illis operam dare velint, non deficiant, plures tamen ex eis fugam arripiunt, ac in Hispaniis proficiscuntur sub praetextu ibidem incumbendi litterariis exercitationibus in aliquo ex conventibus dicti Tertii Ordinis, vel fratrum de Observantiâ, quò dum perveniunt, ut plurimum contigit, eos maiorem laborem in addiscendâ musicâ, quam in litteris consequendis impendere.

Decretum.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, dictus Antonius minister provincialis, quo talis inordinatio cum disciplinae regularis detrimento imposterum tollatur, opportune in praemissis a nobis provideri et ut infra indulgeri plurimum desideret: nos, ipsum Antonium ministrum provincialem specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, supplicationibus eius nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, de venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium, negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositorum consilio, ut fratres memorati Tertii Ordinis provinciae Portugalliae ad studia extra dictam provinciam sine licentiâ provincialis eiusque definitorii, vel sine facultate ministri generalis cum consilio eiusdem definitorii provincialis, sub poenis fugitivorum a iure et statutis religionis, se conferre nequeant, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, decernimus: salvâ tamen semper in praemissis auctoritate Congregationis eorumdem cardinalium.

Clausulae.

§ 3. Decernentes pariter, easdem praesentes litteras firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Contrariorum derogatio.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon, quatenus opus sit, provinciae et Ordinis praedictorum, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xx decembris MDCCXXXII, pontificatus nostri anno III.

Dat. die 20 decembris 1732, pontif. anno III.

F. card. OLIVERUS.

LXXXI.

Innovatio litterarum Clementis X super prohibitione ambitus, ac confirmatio quorumdam decretorum capituli generalis Congregationis clericorum regularium de Somascha pro huiusmodi impediendo ambitu.

Clemens Papa XII,
ad futuram rei memoriam.

A generali Congregationis huius capitulo edita decreta.

§ 1. Exponi nobis nuper fecit dilectus filius procurator generalis Congregationis Clericorum Regularium de Somascha nuncupatorum, quod capitulum generale dictae Congregationis, mense maio proximo praeterito Mediolani celebratum, in executionem mandatorum Congregationis venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositae, quibus eidem capitulo generali iniunctum fuerat ut rationem iniret occurrendi ambitiosae cupiditati religiosorum ipsius Congregationis de Somascha, qui vocalatus in eâ pro tempore vacantes aut gratias expectativas ad illos a Sede Apostolicâ procurabant re diligenter, uti par erat, discussâ, nonnulla edidit decreta, quae ad compescendum eiusmodi ambitum in primis expedire sibi visa sunt, quaeque a maiori parte vocalium simul congregatorum singillatim et ad unum approbata fuerunt, tenoris qui sequitur, videlicet:

Quae sint huiusmodi decreta.

I. Che eletti da chi spetta li revisori dei meriti, e questi riconosciuti da' medesimi deputati, debbano i nomi di coloro, che avranno i requisiti, restare affissi per tre giorni in luogo pubblico secondo l'ordine delle provincie, affine che ogn' uno de' padri vocali segretamente possa informarsi delle loro qualità e merito formale, per indi, inerendo alle nostre costituzioni, proporsi li meriti all'intero capitolo generale, che dovrà con voti segreti giudicarli.

II. Che in avvenire non si possano approvare i meriti di alcuno, il quale non abbia fatta scuola per tre anni ai nostri, o pure non sia stato maestro in *moribus* dei novizi, o de' chierici, o esercitata la cura d'anime (purchè non sia superiore), o abbia servito all' ospitale, e per lo spazio dei suddetti tre anni, quando ad uno de' detti ministeri sia stato destinato da superiori; ma sopra tutto, che nella approvazione dei meriti debba attendersi più al costume, che a qualunque altra condizione.

III. Che oltre i soliti giuramenti espressi nelle nostre costituzioni, prima d'obbligarsi il novizio ai tre voti solenni, debba fare il giuramento di non procurare in alcun modo breve di vocalato.

IV. Che succedendo il caso (che Dio non voglia) che alcuno de' nostri ricorresse *directe vel indirecte, mediate vel immediate* per conseguire Breve di vocalato, resti *ipso facto* decaduto da' suoi meriti. Chi informarà sopra il memoriale, sotto pena delle privazioni di voce attiva e passiva debba avvertire che per forza del detto ricorso il recorrente è decaduto dagli stessi meriti che saranno enunciati nel memoriale, ed incorso nelle pene comminate nella Bolla di Clemente X.

V. Che resti comandato in virtù dello Spirito Santo e con formale precetto di santa obedienza a qualunque graduato e non graduato della nostra Congregazione, quando non sia ricercato da N. Signore, di non fare attestati, fedi ed altre simili informazioni, le quali possano facilitare il conseguimento del vocalato, e rivocato non possa nascondere la proibizione del ricorso come sopra.

VI. In fine, che dal nostro padre procu-

nequeant sine licentiâ provincialis, eiusque definitorii, vel sine facultate ministri generalis cum consilio eiusdem definitorii provincialis.

Clemens Papa XII,
ad futuram rei memoriam.

Preces earumque causa.

§ 1. Exponi nobis nuper fecit dilectus filius Antonius a Conceptione minister provincialis Tertii Ordinis sancti Francisci provinciae Portugalliae, quod, licet in eâdem provinciâ studia pro iis religiosis, qui illis operam dare velint, non deficiant, plures tamen ex eis fugam arripiunt, ac in Hispaniis proficiscuntur sub praetextu ibidem incumbendi litterariis exercitationibus in aliquo ex conventibus dicti Tertii Ordinis, vel fratrum de Observantiâ, quò dum perveniunt, ut plurimum contigit, eos maiorem laborem in addiscendâ musicâ, quam in litteris consequendis impendere.

Decretum.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, dictus Antonius minister provincialis, quo talis inordinatio cum disciplinae regularis detrimento imposterum tollatur, opportune in praemissis a nobis provideri et ut infra indulgeri plurimum desideret: nos, ipsum Antonium ministrum provincialem specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, supplicationibus eius nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, de venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium, negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositorum consilio, ut fratres memorati Tertii Ordinis provinciae Portugalliae ad studia extra dictam provinciam sine licentiâ provincialis eiusque definitorii, vel sine facultate ministri generalis cum consilio eiusdem definitorii provincialis, sub poenis fugitivorum a iure et statutis religionis, se conferre nequeant, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, decernimus: salvâ tamen semper in praemissis auctoritate Congregationis eorumdem cardinalium.

Clausulae.

§ 3. Decernentes pariter, easdem praesentes litteras firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Contrariorum derogatio.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon, quatenus opus sit, provinciae et Ordinis praedictorum, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xx decembris MDCCXXXII, pontificatus nostri anno III.

Dat. die 20 decembris 1732, pontif. anno III.

F. card. OLIIVERUS.

LXXXI.

Innovatio litterarum Clementis X super prohibitione ambitus, ac confirmatio quorumdam decretorum capituli generalis Congregationis clericorum regularium de Somascha pro huiusmodi impediendo ambitu.

Clemens Papa XII, ad futuram rei memoriam.

A generali Congregationis huius capitulo edita decreta.

§ 1. Exponi nobis nuper fecit dilectus filius procurator generalis Congregationis Clericorum Regularium de Somascha nuncupatorum, quod capitulum generale dictae Congregationis, mense maio proximo praeterito Mediolani celebratum, in executionem mandatorum Congregationis venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositae, quibus eidem capitulo generali iniunctum fuerat ut rationem iniret occurrendi ambitiosae cupiditati religiosorum ipsius Congregationis de Somascha, qui vocalatus in eâ pro tempore vacantes aut gratias expectativas ad illos a Sede Apostolicâ procurabant re diligenter, uti par erat, discussâ, nonnulla edidit decreta, quae ad compescendum eiusmodi ambitum in primis expedire sibi visa sunt, quaeque a maiori parte vocalium simul congregatorum singillatim et ad unum approbata fuerunt, tenoris qui sequitur, videlicet:

Quae sint huiusmodi decreta.

I. Che eletti da chi spetta li revisori dei meriti, e questi riconosciuti da' medesimi deputati, debbano i nomi di coloro, che avranno i requisiti, restare affissi per tre giorni in luogo pubblico secondo l'ordine delle provincie, affine che ogn' uno de' padri vocali segretamente possa informarsi delle loro qualità e merito formale, per indi, inerendo alle nostre costituzioni, proporsi li meriti all'intero capitolo generale, che dovrà con voti segreti giudicarli.

II. Che in avvenire non si possano approvare i meriti di alcuno, il quale non abbia fatta scuola per tre anni ai nostri, o pure non sia stato maestro in *moribus* dei novizi, o de' chierici, o esercitata la cura d'anime (purchè non sia superiore), o abbia servito all' ospitale, e per lo spazio dei suddetti tre anni, quando ad uno de' detti ministeri sia stato destinato da superiori; ma sopra tutto, che nella approvazione dei meriti debba attendersi più al costume, che a qualunque altra condizione.

III. Che oltre i soliti giuramenti espressi nelle nostre costituzioni, prima d'obbligarsi il novizio ai tre voti solenni, debba fare il giuramento di non procurare in alcun modo breve di vocalato.

IV. Che succedendo il caso (che Dio non voglia) che alcuno de' nostri ricorresse *directe vel indirecte, mediate vel immediate* per conseguire Breve di vocalato, resti *ipso facto* decaduto da' suoi meriti. Chi informarà sopra il memoriale, sotto pena delle privazioni di voce attiva e passiva debba avvertire che per forza del detto ricorso il recorrente è decaduto dagli stessi meriti che saranno enunciati nel memoriale, ed incorso nelle pene comminate nella Bolla di Clemente X.

V. Che resti comandato in virtù dello Spirito Santo e con formale precetto di santa obedienza a qualunque graduato e non graduato della nostra Congregazione, quando non sia ricercato da N. Signore, di non fare attestati, fedi ed altre simili informazioni, le quali possano facilitare il conseguimento del vocalato, e rivocato non possa nascondere la proibizione del ricorso come sopra.

VI. In fine, che dal nostro padre procu-

ratore generale a nome di tutto il capitolo generale si supplichi alla sacra Congregazione di avvalorare con l'oracolo di N. Signore, quanto lo stesso capitolo ha giudicato di suggerire in venerazione degli ordini supremi di detta Congregazione.

Confirmatis Clementis Papae litteris, dicta decreta rata habentur sub seqq. emendationibus.

§ 2. Quare praedictus procurator generalis nobis humiliter supplicari fecit quatenus in praemissis opportune providere, et ut infra indulgere de benignitate apostolicâ dignaremur. Nos igitur, ipsius procuratoris generalis votis hac in re, quantum cum Domino possumus, favorabiliter annuere cupientes, illumque a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, de eorumdem venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium, negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositorum consilio, enunciatas felicis recordationis Clementis PP. X praedecessoris nostri litteras die XV februarii MDCLXXV in simili formâ Brevis emanatas, quibus omnibus et singulis supradictae Congregationis de Somascha clericis et personis ambitus seu recursus ad favores quarumcumque personarum saecularium et ecclesiasticarum, de gremio eiusdem Congregationis non existentium, pro obtinendis guberniis ac superioritatibus aut vocalatu capituli generalis dictae Congregationis, sub excommunicationis latae sententiae et perpetuae inhabilitatis poenis prohibetur, omniaque et singula in litteris praefatis contenta et disposita, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, innovamus, ac pro innovatis haberi volumus, et mandamus; necnon praeinserta decreta a novissimo capitulo generali edita, ut praefertur, primum nempe et secundum prout iacent, reliqua vero, scilicet tertium, quartum et quintum sub infrascriptis emendationibus, auctoritate praefatâ, harum serie, approbamus et confirmamus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus, ac quoscumque iuris et facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus et sanamus.

§ 3. Quae quidem emendationes sunt huiusmodi, nimirum:

Emendationes praedictae.

Quoad tertium ex dictis decretis: Che, oltre i soliti giuramenti espressi nelle nostre constituzioni, prima di obbligarsi il novizio alli tre voti solenni, debba giurare la totale osservanza del suddetto Breve di Clemente X e dell'altro che si spera ottenere dalla Santità di N. Signore senza procurare nè direttamente nè indirettamente alcuna dispensa.

Quoad quartum: Che oltre le pene comminate in detto Breve di Clemente X chiunque (che Dio non voglia) contravverrà al medesimo, resti *ipso facto* decaduto dalli suoi meriti, e che sotto le pene del medesimo Breve s'intendano compresi non solamente quelli, che ivi sono espressi, ma eziandio li superiori, e ogni altro che contribuirà o con le informazioni o in altra maniera a chi pretendesse di ottenere tali dispense.

Quoad quintum: che resti proibito ad ogni superiore graduato e non graduato di detta Congregazione, quando sia ricercato per parte di Sua Santità o delle sacre Congregazioni delle informazioni sopra le istanze di chi domandasse li vocalati o altre simili grazie e dispense, il fare tali informazioni a favore de' ricorrenti senza esprimere in esse la proibizione de' suddetti Brevi ed il giuramento fatto sì da' supplicanti che dalli superiori da non cooperare a tali concessioni contro alla forma de' medesimi Brevi.

Praesentium

§ 3. Decernentes, easdem praesentes

litterarum firmitas. litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac ab illis, ad quos spectat ac pro tempore quandocumque spectabit, in omnibus et per omnia inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. praedictae cardinales, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Obstantium derogatio. § 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac, quatenus opus sit, supradictae Congregationis de Somascha, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum hac vice dumtaxat specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Transumptorum fides. § 5. Volumus autem ut praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiasticâ dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides habeatur, quae ipsis praesentibus haberetur si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XXVIII ianuarii MDCCXXXIII, pontificatus nostri anno III.

Dat. die 29 ianuarii 1733, pontif. anno III.

F. card. OLIVERIUS.

LXXXII.

Deputantur presbyteri Congregationis Missionis pro administratione ac directione collegii clericorum prope civitatem Placentiae provinciae Bononiensis recenter erecti, cum diversis ordinationibus perpetuo servandis.

Clemens Papa XII,
ad perpetuam rei memoriam.

Exordium. In apostolicae dignitatis fastigio, nullis licet meritorum nostrorum suffragiis, per ineffabilem divinae bonitatis abundantiam constituti, circa collegiorum ad piam rectamque adolescentium aliorumque in sortem Domini vocatorum educationem recenter erectorum statum felicemque progressum libenter intendimus; et, ut christifidelium quorumcumque, praesertim sublimi cardinalatus honore fulgentium, in eum finem operam suam ac bona sibi a Deo collata liberaliter conferentium vota optatos habeant effectus, concessae nobis a Domino potestatis partes studiosâ charitate interponimus, sicut, omnibus maturae considerationis trutinâ perpensis, salubriter expedire arbitramur.

Ad quid primo fuerit institutum hoc hospitale. § 1. Aliàs siquidem (postquam hospitale sub titulo S. Lazari, prope et extra muros civitatis Placentinae provinciae Bononiensis situm, quod dudum administratore seu rectore caruerat, dilecto filio nostro Iulio tituli S. Chrysogoni S. R. E. presbytero cardinali Alberono nuncupato, per eum, quoad viveret, iuxta constitutionem felicis recordationis Clementis Papae V praedecessoris nostri in Concilio Viennensi editam, tenendum, regendum et administrandum, auctoritate apostolicâ commiseramus seu concesseramus), per nos accepto quod dictum hospitale olim quidem leprosis curandis destinatum fuerat; verum, ubi morbus huiusmodi per Italiam grassari

desierat, vice ac loco leprosorum, egeni primum et infirmi senes illuc introduci coeperant, ac demum postremis temporibus utriusque sexus atque cuiusvis aetatis pauperes invalidi ipsius Placentinae civitatis et dioecesis passim receptarentur; adeout, etsi idem hospitale aliquando non modicum utilitatis et levamenti attulisset, progressu tamen temporis ex diversitate sexus et aetatis huiusmodi non levia incommoda orta essent; ipse vero Iulius cardinalis, qui in eâ civitate illisve[1] partibus ortus et educatus erat, ac hospitale praefatum in meliorem et longe utiliorem statum ad Dei gloriam publicumque Ecclesiae bonum tum eiusdem hospitalis proventibus tum aere suo convertere, priscamque in altaris ministris disciplinam, et mores pro dignitate, quantum in se erat, in patriâ suâ reparare atque instaurare sibi proposuerat, ex dicto hospitali collegium pro clericis saecularibus universae dioecesis praefatae, qui spiritualibus exercitiis vacare debebant priusquam ad sacros ordines promoverentur, quique ante completa litterarum studia e seminario ecclesiastico Placentino egrediebantur, necnon pro aliis alumnis seu convictoribus tam dicti seminarii quam totius dioecesis studiis ecclesiasticis sacrisque ritibus ibidem imbuendis, summopere desiderabat:

A cardinali Iulio Alberono propositum ut illud in collegium erigeretur.

Quo pacto quibusve conditionibus expeditae super huiusmodi erectione apostolicae litterae.

§ 2. Nos, pium ac laudabile eiusdem Iulii cardinalis propositum plurimum in Domino commendantes, motu proprio ac ex certâ scientiâ nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, omnes et singulas personas quae tunc in dicto hospitali reperiebantur (assignatâ prius unicuique earum annuâ praestatione ad sui vitam duraturâ, ac de semestri in semestre anticipate persolvendâ, centum quinquaginta librarum monetae placentinae), necnon ministros (retentis tamen ex iis, quos ipse Iulius cardinalis servitiis dicti collegii aptos et idoneos censeret), atque etiam rectorem hospitalis huiusmodi, cui cura animarum eidem hospitali annexa incumbebat (postea tamen quam dicto rectori de aliquo perpetuo beneficio ecclesiastico ad sui substentationem sufficienti provisum, annuave similis pensio ecclesiastica apostolicâ auctoritate reservata, seu aliàs congrua portio alimentaria arbitrio venerabilis fratris episcopi Placentini sive dilecti filii eius vicarii in spiritualibus generalis taxanda, constituta foret) amovimus; ipsumque hospitale, unâ cum omnibus oneribus et obligationibus ei quomodolibet iniunctis, perpetuò suppressimus et extinximus: ac, in dicti hospitalis sic suppressi et extincti locum, perpetuò itidem ereximus ac instituimus unum collegium sub eodem titulo seu denominatione S. Lazari, a memorato Iulio cardinali, eiusque in regimine et administratione huiusmodi successoribus, regendum et gubernandum etiam per ministros et officiales sibi benevisos ac unum rectorem presbyterum saecularem, eorum nutu et arbitrio semper et quandocumque amovibilem, etiam ad curam animarum exercendam deputandum, de gremio tamen ipsius collegii, post deputationem primi rectoris, ad instar nominationum quae a regularibus ad curam animarum obeundam in suis ecclesiis fieri solent, et ab Ordinario loci ad eamdem curam animarum approbandum: in quo collegio reciperentur nedum clerici saeculares universae dioecesis praedictae ad sacros ordines promovendi, ad hoc ut inibi exercitia spiritualia peragerent antequam ad dictos ordines promoverentur, solutis tamen per eos congruis alimentis pro qualitate et conditione temporum praescribendis;

[1] Edit. Main. legit *illiusve* (R. T.).

sed alii etiam clerici saeculares huiusmodi, praesertim alumni et convictores seminarii praedicti, inde ante absoluta studia egredientes, ab Ordinario pariter approbati, ut in eodem collegio sacrarum litterarum ac theologiae theoreticae et practicae studium prosequerentur, atque ritus ecclesiasticos et cantum gregorianum sub praeceptoribus, qui forent presbyteri saeculares sacrâ paginâ ac verbo Dei scripto et tradito probe eruditi, perdiscerent; ita quod alumni gratis, convictores vero huiusmodi, solutis ipsi collegio similiter congruis alimentis, admitterentur; omnes autem clerici praefati sub regimine presbyterorum quoque saecularium, a Iulio cardinali et successoribus praedictis eligendorum et deputandorum, vivere deberent: ipsique collegio sic erecto et instituto, pro illius manutentione, ac clericorum in eo gratis retinendorum, rectoris, lectorum, magistrorum, aliorumque ministrorum substentatione, omnia et singula bona, res, proprietates et actiones ad hospitale ita suppressum et extinctum illiusque rectorem curatum respective quoquo modo spectantia, eorumdemque bonorum fructus, redditus et proventus, qui, ut pariter acceperamus, octodecim millium librarum dictae monetae valorem annuum non excedebant, in perpetuum quoque applicavimus et approbavimus: et aliàs, prout in nostris desuper sub plumbo anno Incarnationis Dominicae MDCCXXXII, III idus iulii, pontificatus nostri anno II expeditis litteris, quarum tenorem praesentibus pro plene et sufficienter expresso ac de verbo ad verbum inserto haberi volumus, uberius continetur. Ac postmodum huiusmodi litterae, pro parte ipsius Iulii cardinalis eidem venerabili fratri episcopo Placentino exhibitae, protinus executioni demandatae fuerunt in eâ parte, qua eâtenus demandari poterant, factâ, inter alia, assignatione dictarum centum quinquaginta singulis personis ac ministris, mille vero librarum annuarum similis monetae rectori hospitalis sic suppressi et extincti pro congruâ eius portione alimentariâ, quemadmodum in dictis litteris iniunctum fuerat.

Cardinalis praedicti erga hoc collegium beneficentia.

§ 3. Cum autem, sicut idem Iulius cardinalis nobis nuper exposuit, is, pro magnitudine suscepti a se operis, ad locum ipsum, ut cuncta ordine inspiceret ac disponeret, accedere opportunum iudicaverit, et ad maiorem Dei gloriam, suis magnâ ex parte pecuniis, manus admoveri curaverit peramplo aedificio ad usum collegii ut praefertur erecti et instituti, quod prosequi ac perficere intendit statim ac transactâ hyeme per minus rigida anni tempora[1] licebit; eâ vero occasione, seriò secum expensâ ac cum aliis prudentibus viris consultâ atque discussâ ratione rem ipsam ad optatum debitumque effectum perducendi, compererit, haud ita facile fore tot idoneos presbyteros saeculares seorsim degentes invenire, ac ex diversis partibus accersere, qui, eo quo par est fervore animorumque consensu, non minus annuos redditus eiusdem collegii provide administrare, quam clericos praefatos rite, sicut praemittitur, edocere ac instruere valeant; ac proinde, vigore facultatis sibi in enarratis litteris nostris attributae, presbyteros Congregationis Missionis (utpote quae, secundum eius institutum et quamdam declarationem recolendae memoriae Alexandri Papae VII praedecessoris etiam nostri per suas in simili formâ Brevis litteras die XXII septembris MDLXV, clero saeculari aggregata existit) ad praemissa deputandos duxerit sub diversis conditionibus cum superioribus ipsius Congregationis

Presbyteros Congregationis Missionis pro eius regimine deputat

1 Edit. Main. legit *rigido . . . tempore* (R. T.).

Missionis ab eodem Iulio cardinali jam communicatis, perpetuòque, ac quamdiu eiusmodi collegium duraverit, servandis; illudque consilium eo lubentius complexus sit, quod presbyteri dictae Congregationis Missionis praecise instituti noscuntur pro instruendis atque excolendis personis ecclesiasticis, ultra obligationem sacrarum missionum quas peragunt maxime populis ruri degentibus, quasque per illorum in praefatum collegium introductionem, cum eorumdem presbyterorum numerus auctus fuerit, in terris, castris, aliisque locis supradictae dioecesis Placentinae peragere poterunt: cupiatque propterea dictus Iulius cardinalis deputationem huiusmodi cum conditionibus praefatis apostolicae confirtionis nostrae praesidio communiri, ac insuper decerni, nullum clericum praedictae dioecesis ad sacros ordines illic promoveri posse, qui prius exercitiis spiritualibus in eodem collegio per decem dies non vacaverit, alumnos vero et convictores in ipso collegio pro tempore degentes, quo impensius litterarum studiis divinoque cultui incumbant, aliquâ peculiari praerogativâ invitari ac donari: nobis propterea humiliter supplicavit ut in praemissis opportune providere et ut infra indulgere de benignitate apostolicâ dignaremur.

Quae deputatio confirmatur sub quibusdam conditionibus.

§ 4. Nos igitur, eiusdem Iulii cardinalis votis hac in re, quantum cum Domino possumus, favorabiliter annuere volentes, felicesque dicti collegii successus pro commisso nobis divinitus pastoralis sollicitudinis munere promovere et iuvare sinceris exoptantes affectibus, huiusmodi supplicationibus inclinati, deputationem presbyterorum Congregationis Missionis pro administratione bonorum ac redditUum collegii sic erecti et instituti, atque instructione ac directione clericorum in ipso collegio pro tempore existentium, ab eodem Iulio cardinali factam, seu propediem faciendam, conditionesque ad id praescriptas, infra referendas, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, itidem perpetuò approbamus et confirmamus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robur et efficaciam adiungimus, ac quoscumque iuris vel facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerunt vel intervenerint, supplemus et sanamus.

Quae conditiones hic referuntur.

§ 5. Quae quidem conditiones sunt quae sequuntur, videlicet: — I. Personae deputandae ex presbyteris et laicis Congregationis Missionis numero duodenario pauciores esse nequeant, octo nimirum presbyteri et quatuor laici seu coadiutores; isque numerus pro opportunitate et incremento redditUum collegii potius augendus sit, quam imminuendus. — II. Presbyteri et laici Congregationis Missionis, servitio seu ministerio collegii addicti, remaneant nihilominus uniti capiti et corpori eiusdem Congregationis, ac iugiter subiecti visitationi et correctioni illius superiorum maiorum tam quoad spiritualia quam quoad propria eorum et collegii temporalia. — III. Ad superiores maiores Congregationis pertineat omni tempore et quacumque occurrente occasione destinare ac deputare tum rectorem collegii, cui incumbet exercitium curae animarum cum facultate supplendi per alium, servatâ tamen formâ litterarum nostrarum praedictarum circa approbationem Ordinarii et alia in eisdem litteris praescripta, tum reliquos omnes officiales ac personas servitio collegii necessarias, illosque et illas amovere, aliosque collocare, prout opus vel expediens fuerit. — IV. Officialibus ministerio collegii deputatis pro tempore, ac praecipue rectori, competat plena administratio omnium rerum temporalium eiusdem

collegii tam praesentium quam futurarum, ac ubicumque existentium, quin alius quisquam sese in eiusmodi administratione immediate ingerere valeat; neque aliud eos maneat onus sive obligatio, quam reddendi rationem suae administrationis tam superioribus maioribus Congregationis, quam ipsi Iulio cardinali et successoribus, quoties illam exigent. — v. Nec superiores maiores nec rector bona et capitalia collegii, nunc et pro tempore existentia, eorumve annuos redditus alienare, distrahere, oppignorare, aut permutare valeant sine expressâ licentiâ et consensu eorumdem Iulii cardinalis et successorum, sed omnia conservare et meliorare debeant in maius commodum et beneficium ipsius collegii dumtaxat, itaut nec fructus, quovis sub praetextu, in alios usus erogare seu convertere possint. — vi. Rector, officiales, aliaeque personae servitio collegii destinatae, ac etiam superiores maiores Congregationis (pro iis quae directionem collegii in spiritualibus et temporalibus respiciunt) recognoscere debeant praeeminentem auctoritatem sive superioritatem Iulii cardinalis suorumque successorum, profitendo erga illos eamdem dependentiam et subiectionem, quam ipsa Congregatio profitetur, quoad functiones sui instituti, Ordinariis locorum, ubi adsunt eius domus; et, inter alia, ipsi Iulius cardinalis et successores, quatenus repererint rectorem vel alios destinatos ministerio collegii in aliquo deficientes vel culpabiles, petere valeant a superioribus maioribus eorum amotionem, et aliorum subrogationem in locum amotorum, et[1], si id sine rationabili causâ sibi denegaretur, illos propriâ auctoritate a superioritate praefatâ removere; haecque facultas Iulio cardinali et successoribus reservata censeatur etiam circa alumnos, convictores et ordinandos, iuxta formam, quoad istos, dictarum nostrarum litterarum. — vii. Rector, officiales aliaeque personae Congregationis, servitio eiusdem collegii tam in eius aperitione quam progressu temporis destinandae, non solum uniti et unitae capiti et corpori Congregationis remanere debeant, ut praefertur, sed etiam specialiter aggregati et aggregatae sint et esse censeantur provinciae Romanae pro necessariâ faciliorique communicatione inter Iulium cardinalem et successores ac visitatorem pro tempore provinciae huiusmodi, qui verisimiliter in Urbe residebunt, ubi commode de rebus bonum gubernium collegii concernentibus unâ deliberare et agere poterunt. — viii. Pro prospero regimine collegii in eisdem spiritualibus et temporalibus, liceat superioribus maioribus Congregationis, cum scientiâ tamen semper et approbatione Iulii cardinalis et successorum, regulas seu statuta[1] condere circa normam seu modum vivendi, conversandi, ac sese gerendi in collegio, illasque et illa successu temporis, quotiescumque necesse fuerit, mutare, alterare, ac variare; quae accurate in omnibus observari debeant, perinde acsi a nobis singillatim approbatae seu approbata fuissent.

Decretum quod clerici Placentini sacros ordines suscipere nequeant nisi per decem dies in hoc collegio spiritualibus vacaverint exercitiis.

§ 6. Porro, nonnullorum Romanorum Pontificum praedecessorum nostrorum exemplo, eâdem auctoritate apostolicâ, harum serie, statuimus et ordinamus, quod deinceps nemo ad aliquem ex sacris ordinibus in civitate et dioecesi Placentinâ assumatur, nisi prius (praeter ea quae a sacris canonibus et Concilii Tridentini decretis constituta sunt) ad minus per decem dies, in collegio praefato, postquam apertum fuerit, inclusus, spiritualibus exercitiis vacave-

1 Particulam *et* nos addimus (R. T.).

1 Edit. Main. legit *statum* (R. T.).

rit, ac de omnibus ad digne suscipiendum et rite exercendum ordinem huiusmodi eruditus fuerit, et de hoc litteras testimoniales presbyterorum dictae Congregationis Missionis ad ipsum Ordinarium detulerit, sub poenâ adversus contrafacientes suspensionis ab executione ordinum aliter susceptorum, et aliàs prout a supradicto Alexandro praedecessore, quoad initiandos eisdem sacris ordinibus in Urbe ac sex episcopatibus suburbicariis, per suas pariter in formâ Brevis die VII augusti MDCLXII expeditas litteras sancitum reperitur.

Alumni et convictores collegii in concursibus ad beneficia ecclesiastica ceteris praeferantur.

§ 7. Ceterum, quo tam alumni quam convictores collegii praefati pro tempore existentes, etiam praemii laborum aliquando consequendi spe excitati, eo alacrius memoratis studiis sacrisque et ecclesiasticis disciplinis assiduam operam impendant, eosdem alumnos et convictores, qui per aliquot annos in dicto collegio laudabiliter versati, studiis et disciplinis praefatis sedulò ac cum progressu incubuerint, et aliàs idonei fuerint, in collatione beneficiorum ecclesiasticorum, quibus imminet cura animarum, ac praesertim de quibus per concursum iuxta decreta dicti Concilii Tridentini providendum est, ceteris paribus, ac in aequalitate suffragiorum, aliis anteferri volumus et mandamus: salvâ ac servatâ, in reliquis omnibus et singulis quae praesentibus non adversantur, praefatarum litterarum nostrarum formâ et dispositione.

Praesentium litterarum firmitas.

§ 8. Decernentes, ipsas praesentes litteras et in eis contenta quaecumque semper ac perpetuò firma et efficacia existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore quandocumque spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective inconcusse observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac eiusdem S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, aliosve quoslibet quacumque praeeminentiâ et potestate fungentes et functuros, sublatâ eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 6. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac, quoties opus sit, praefatae Congregationis Missionis, aliisque quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis, necnon omnibus et singulis illis quae in prioribus litteris nostris praedictis concessa sunt non obstare; ceterisque contrariis quibuscumque. — Obstantium derogatio.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die III februarii MDCCXXXIII, pontificatus nostri anno III.

Dat. die 3 februarii 1733, pontif. anno III.

F. card. OLIVERIUS.

LXXXIII.

Statuitur ut procurator et assistentes generales Ordinis fratrum eremitarum S. Augustini eligi non possint in priorem generalem ante sexennalem vacationem ab officio.

Clemens Papa XII,
ad perpetuam rei memoriam.

§ 1. Felici prosperoque Ordinis fratrum Eremitarum sancti Augustini, quem — Decretum de quo in rubrica

in praecordiis gerimus paternae charitatis, regimini et gubernio pro pastorali nostrâ sollicitudine, quantum cum Domino possumus, salubriter prospicere, omnemque ambitus et cupiditatis occasionem ab eiusdem Ordinis alumnis, quemadmodum in diversis aliis religionis Ordinibus provide constitutum dignoscitur, procul arcere volentes, motu proprio, ac ex certâ scientiâ et maturâ deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, ne deinceps perpetuis futuris temporibus ille ex fratribus dicti Ordinis, qui procuratoris generalis aut aliquo quatuor assistentium generalium officio perfunctus fuerit, in priorem generalem ipsius Ordinis immediate, ac nisi prius ab officio huiusmodi per integrum sexennium vacaverit seu cessaverit, ullo modo eligi possit et valeat, tenore praesentium statuimus et ordinamus.

Harum litterarum perpetua observantia.

§ 2. Decernentes, easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus, etiam in capitulo generali Ordinis huiusmodi proxime celebrando, sortiri et obtinere, et ab illis, ad quos spectat et pro tempore quandocumque spectabit, in omnibus et per omnia plenissime et inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Obstantium derogatio.

§ 3. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon dicti Ordinis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis, stylis, usibus et consuetudinibus, etiam immemorabilibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis eidem Ordini illiusque superioribus, procuratori et assistentibus generalibus praefatis, et aliis quibusvis fratribus et personis, in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Transumptorum fides.

§ 4. Volumus autem ut ipsarum praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiasticâ dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides ubique locorum habeatur, quae ipsis praesentibus adhiberetur si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die v februarii MDCCXXXIII, pontificatus nostri anno III.

Dat. die 5 februarii 1733, pontif. anno III.

F. card. OLIVERIUS.

LXXXIV.

Confirmatio decreti in nupero capitulo generali fratrum Ordinis B. Mariae de Monte Carmelo editi, quo provinciis Calabriae citerioris et ulterioris conceditur alternativa provincialatus et quatuor definitorum.

Clemens Papa XII,
ad futuram rei memoriam.

Prooemium.

Ex iniuncto nobis desuper apostolicae servitutis officio, votis illis, per quae

paci et quieti inter christifideles quoslibet, praesertim sub suavi religionis iugo Altissimo famulantes, opportune consulitur, libenter annuimus, atque favoribus prosequimur opportunis.

Decretum de quo in rubrica. § 1. Cum itaque, sicut dilectus filius modernus prior generalis Ordinis fratrum B. Mariae de Monte Carmelo nobis nuper exponi fecit, in capitulo generali dicti Ordinis mense novembris anni MDCCXXXI in almâ Urbe nostrâ celebrato statutum fuerit, ut in provinciâ Calabriae citerioris et ulterioris eiusdem Ordinis alternativa provincialatus, quatuor definitorum et duorum sociorum pro capitulo generali, pro maiori quiete ipsius provinciae in duas distinctae, nempe Cussentinam et Cathacensem, introduci deberet: ipse prior generalis alternativam huiusmodi a nobis approbari et confirmari summopere desiderat: nobis propterea humiliter supplicari fecit ut in praemissis opportune providere et ut infra indulgere de benignitate apostolicâ dignaremur. Nos igitur, dicti moderni prioris generalis votis hac in re, quantum cum Domino possumus, favorabiliter annuere volentes, eumque a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, de venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositorum, qui relationem dilecti pariter filii moderni procuratoris generalis Ordinis praedicti super praemissis eisdem cardinalibus factam attenderunt et rem mature discusserunt, consilio, petitam alternativae confirmationem auctoritate nostrâ apostolicâ concedimus; nempe ut in futuro triennio, computando a capitulo provinciali proxime celebrando, provincialis sit ex parte Calabriae citerioris cum duobus definitoribus et uno socio pro capitulo generali ex eâdem parte citeriori: reliqui vero duo definitores et alter socius pro capitulo generali sint ex parte Calabriae ulterioris et conventuum illi annexorum, ex qua pariter parte erit socius provincialis ad provinciam visitandam; in subsequenti autem triennio provincialis viceversâ ex parte Calabriae ulterioris cum duobus definitoribus et uno socio pro capitulo generali eligatur, sed socius provincialis pro visitatione sit ex parte Calabriae citerioris; et sic deinceps per turnum sive alternativam perpetuò inviolabiliter servetur: ceterum priores locales imposterum ex illâ parte, in qua conventus existunt, eligantur sive instituantur: celebratio demum capituli provincialis sive congregationis intermediae in quocumque conventu magis commodo et a priore generali vel provinciali iuxta Ordinis constitutiones designando fieri poterit: salvâ tamen semper in praemissis auctoritate Congregationis eorumdem cardinalium.

Clausulae. § 2. Decernentes, easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore quandocumque spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, et ab illis respective inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his

a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Contrariorum derogatio.

§ 3. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon Ordinis, provinciarum et conventuum dictorum, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse desogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XIX februarii MDCCXXXIII, pontificatus nostri anno III.

Dat. die 19 februarii 1733, pontif. anno III.

F. card. OLIVERIUS.

LXXXV.

Confirmatur decretum capituli provincialis provinciae S. Eulearii, seu Aquitaniae, Tertii Ordinis sancti Francisci, circa electionem custodis pro capitulo generali.

Clemens Papa XII,
ad futuram rei memoriam.

Preces pro obtinendâ confirmatione decreti.

§ 1. Nuper pro parte dilectorum filiorum commissarii generalis, provincialis, custodis, quatuor definitorum, ex-provincialis, guardianorum et discretorum provinciae S. Eulearii, seu Aquitaniae, Tertii Ordinis sancti Francisci, pro comitiis provincialibus canonice et legitime congregatorum, nobis expositum fuit, quod ipsi, ad evitandas deinceps lites et dissensiones super custodiatu dictae provinciae, ediderunt decretum tenoris sequentis, videlicet:

Quod sit huiusmodi decretum.

Ne imposterum circa custodiatum iurgia, lites, controversiae, contentiones, aut cavillationes in longius potrahantur, vel de novo nascantur, religiosi poenitentes Tertii Ordinis sancti Francisci provinciae S. Eulearii, seu Aquitaniae, canonice ac legitime congregati pro comitiorum provincialium celebratione, regiis mandatis obtemperantes, quibus in ordine ad capitulum generale christianissimus princeps iubet, nos ita esse paratos ut omnes ad praefatum capitulum mittendi semper comparati sint ad iter et suo tempore proficisci teneantur, ne mora sit nobis in ruinam, iuxta statutorum nostrorum praescriptum, quod maxime iacet cap. V, part. VIII, decretum nostrum inter comitiorum solemnia actum Tolosae in conventu nostro B. Mariae de Pace, die XII iunii MDCCXXIV iterum confirmando ac roborando, circa eiusmodi electionem de novo statuimus, quolibet triennio post electionem patris provincialis eligendum fore custodem provinciae iuxta formam statutorum nostrorum ac sacrorum canonum statuta, qui socius patris provincialis ad praefatum capitulum generale simul unâ, aut cum illius pro-ministro, se conferre ac interesse possit et debeat. Quoniam vero haec nostra provincia pro statutorum determinatione eo usque nedum diffusa sit, quin pater provincialis sufficientem per se illi opem infundere possit, nec aliunde nisi in ordine ad capitulum generale custos eligatur, ut omnes declinemus iurisdictionis conflictus, quibus religionis decus et ordo alterari solent, omnibus et singulis statutorum privilegiis, quibus iurisdictio custodis iurisdictioni patris provincialis aequari videtur, expresse renunciamus, ut sunt sigillorum iura, conventus visitandi privilegia, fratres excommunicandi, incarcerandi, necnon clericos ad sacros ordines mittendi potestas aut iurisdictio, praesertim praecedentia illa qua, vi statutorum cap. VI, part. X, potest ac debet[1]; circa quae assentationem nostram,

[1] Videtur deesse *frui* (R. T.).

quae in praefato decreto sub die xi iunii MDCCXXIV huiusmodi privilegiis ac praecedentiis subscripsimus, et aequo retractamus, nolentes praeter supra memorata custodem omnibus frui iuribus ac privilegiis, quae sparsim in sui favorem in constitutionibus nostris continentur; quod si in dies Deo favente nostrorum augeatur conventuum numerus, custodi assignari poterint custodiae, quo eveniente, omnibus et singulis in suâ custodiâ iuribus ac privilegiis gaudebit custos, quae ipsi in tali casu iure ac merito competunt. Ut autem ista firma sint in futurum, primâ datâ occasione ad Sanctam Sedem erit recursus, quatenus Summus Pontifex pro suâ bonitate ac benignitate praesens istud nostrum decretum approbare, confirmare ac roborare dignetur. Actum unanimi consensu in capitulo provinciali in conventu nostro S. Mariae de Bono Occursu, die XXII maii MDCCXXX.

Et a quibus subscriptum. Frater Damasus commissarius generalis; frater Caprasius, minister provincialis; frater Fulgentius, custos provinciae; frater Victor, definitor; frater Philippus, definitor; frater Ferdinandus, definitor; frater Ioachim, definitor; frater Leo, ex-provincialis; frater Casimirus, guardianus conventus B. Mariae de Bono Occursu; frater Elizeus, guardianus conventus Tolosani; frater Ioseph, guardianus conventus Insulae Iardanis; frater Dominicus, guardianus conventus Maseriensis; frater Hyacinthus, guardianus conventus Miramontani; frater Iacobus, guardianus conventus Coloniensis; frater Paulus, guardianus conventus Tonnensis; frater Candidus, guardianus conventus Turnonensis; frater Exuperius, guardianus conventus Barbastensis; frater Hilario, superior hospitii Aginnensis; frater Bernardinus, discretus capituli; frater Fabianus, discretus; frater Martialis, discretus; frater Guillelmus, discretus; frater Theodorus, discretus; frater Michaël, discretus; frater Ciprianus, discretus; frater Ioannes Franciscus, discretus; frater Bruno, discretus; fr. Iulianus, secret. provincialis.

Praesens decretum concordat cum originali.

Frater Casimirus Andrieu, praedictae provinciae procurator in Curiâ Romanâ.

Confirmatur auctoritate apostolicâ. § 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, ipsi exponentes, decretum huiusmodi, quo firmius subsistat, apostolicae confirmationis nostrae patrocinio communiri, plurimum desiderent: nos, dictos exponentes specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, supplicationibus eorum nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, praeinsertum decretum capituli provincialis, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, illique inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus, ac omnes et singulos iuris et facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus.

Solitae clausulae. § 3. Decernentes, easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, et ab illis respective inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Contrariorum derogatio. § 4. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon dicti Ordinis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis

et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XXVII februarii MDCCXXXIII, pontificatus nostri anno III.

Dat. die 27 februarii 1733, pontif. anno III.

F. card. OLIVERIUS.

LXXXVI.

Statutum alternativae in electione provincialis pro provinciâ Franciae Ordinis fratrum B. M. de Monte Carmelo.

Clemens Papa XII,
ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

Pastoralis officii, quod auctore Deo gerimus, cura animum nostrum sollicitat ad ea peculiari paternae charitatis studio statuenda, per quae christifidelium, divinis obsequiis sub suavi religionis iugo mancipatorum, quieti et felici regimini opportunis rationibus consulatur.

Petitio, quibus innixa fundamentis.

§ 1. Exponi siquidem nobis nuper fecit dilectus filius Eliseus Monsignani, procurator generalis Ordinis fratrum B. Mariae de Monte Carmelo antiquae observantiae regularis, quod, cum provincia Franciae dicti Ordinis ex diversis nationibus componatur, ac in quatuor districtus, districtum scilicet primo Franciae, secundo Normanniae, tertio Leodii et Lotharingiae (qui simul collecti conficiunt numerum centum tredecim sacerdotum et clericorum), et quarto districtum Picardiae, Atrebatum et Hannoniae centum octoginta sacerdotes et clericos complectentem, sit divisa; verum, propter multorum expostulationes, in certâ quadam agitatione et dissensione versetur, quibus nullum aliud remedium afferri potest, pro pace et tranquillitate in eâdem provinciâ firmiter stabiliendâ, quam istituendo alternativam seu turnum pro provincialatu ad instar duarum aliarum regni Galliae provinciarum: ideo dictus Eliseus procurator generalis animi sui sensum unâ cum illo prioris generalis Ordinis huiusmodi protulit, ad occurrendum eiusmodi incommodis expedire, ut, quantum fieri potest, inter duas eiusdem provinciae partes aequilibrium et aequitas servetur: tres quidem primi districtus scilicet Franciae, Normanniae et Leodii-Lotharingiae ex unâ parte, ex alterâ vero districtus Picardiae, Atrebatum et Hannonum alternis vicibus de triennio in triennium provincialatum obtineant. Quare praedictus Eliseus procurator generalis nobis humiliter supplicari fecit ut in praemissis opportune providere et ut infra indulgere de benignitate apostolicâ dignaremur.

Statuitur alternativa provincialatus de triennio in triennium.

§ 2. Nos igitur, ipsius Elisei procuratoris generalis votis hac in re, quantum cum Domino possumus, favorabiliter annuere volentes, eumque a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, ut in posterum in praedictâ provinciâ Franciae alter-

nativa supranarrata fideliter observetur, itaut uno triennio ex fratribus Franciae, Normanniae et Leodii-Lotharingiae provincialis eligatur, altero vero subsequenti triennio a fratribus districtus Picardiae, Atrebati et Hannoniae provincialis eligatur, ceteris electionibus tum priorum, tum definitorum, aliorumque officialium remanentibus iuxta pristinum usum hactenus observatum, et imposterum in eâdem provinciâ observandum, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, statuimus et ordinamus.

Praesentium litterarum firmitas.

§ 3. Decernentes, easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore quandocumque spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, et ab illis respective inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Et obstantium derogatio.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac, quatenus opus sit, provinciae et Ordinis huiusmodi, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die III martii MDCCXXXIII, pontificatus nostri anno III.

Dat. die 3 martii 1733, pontif. anno III.

F. card. Oliverius.

LXXXVII.

Confirmatio decretorum commissariorum generalium Indiarum Ordinis Minorum sancti Francisci Discalceatorum, circa missionem visitatoris ad provinciam S. Gregorii in Insulis Philippinis ex alienâ provinciâ, etc.

Clemens Papa XII,
ad futuram rei memoriam.

Decreta referuntur.

§ 1. Exponi nobis nuper fecit dilectus filius Vincentius Ingles, minister provincialis provinciae S. Gregorii in Insulis Philippinis Ordinis fratrum Minorum sancti Francisci Discalceatorum nuncupatorum, quod dilecti filii Ioannes de Soto et Dominicus Lossada, ultimus ac modernus respective commissarii generales Indiarum dicti Ordinis, quaedam decreta pro bono dictae provinciae regimine ediderunt, quibus, commissariorum generalium huiusmodi antecessorum suorum ordinationes confirmando, mandarunt commissario generali Novae Hispaniae Ordinis praefati pro tempore existenti, ut nullatenus mittere valeat ad dictam provinciam visitatorem ex alienâ provinciâ, neque eligat vel nominet ex eâdem provinciâ alium praeter tres a suo definitorio propositos ad visitationem; similiter ne detineat vocales et procuratores missos ab eâdem provinciâ, neve se intromittat in eorum eleemosynis, neque in negotiis sibi commissis: et aliàs, prout uberius continetur in ipsorum Ioannis et Dominici commissariorum huiusmodi

patentibus litteris desuper confectis, ac de hispanico idiomate in latinum versis, tenoris qui sequitur, videlicet:

Tenor statuti editi ab ultimo commissario generali Indiarum.

Frater Ioannes de Soto lector iubilatus, theologus regius pro congressu Immaculatae Conceptionis, et in hâc familiâ cismontanâ totius Ordinis S. P. N. Francisci commissarius generalis et Indiarum, et servus, etc. reverendis patribus provinciali, ac venerando definitorio provinciae nostrae S. Gregorii Philippinarum, salutem in Christo Iesu domino nostro.

Quoniam nobis constat reverendum patrem Ioannem Luengo, antecessorem nostrum, commissarium generalem Indiarum, perpendendo inconvenientia gravia quae oriebantur ex generali regulâ, mittendo ad eam nostram provinciam commissarium visitatorem ex alienâ, et quia magis proportionata ad mittendum ex eâ visitatorem erat provincia nostra Excalceatorum S. Didaci in Mexico, quae est adeo distans et remota, ut est notorium; et, praeterquamquod visitatores gravissimo periculo vitae debebant exponi, non poterant provinciam adire absque gravissimis expensis parum conformibus paupertati, quam iuxta regulam nostram professi sumus, et quin provincia exhausta maneat ad succurrendum veris necessitatibus suorum fratrum, si expensas faciat visitatoribus in eundo et redeundo: his omnibus attentis, paternitas sua reverendissima, utens facultate a lege concessâ ut possit eligi visitator ex eâdemmet provinciâ visitandâ, quando ita fuerit expediens, vel adsit grave aliquod impedimentum ut ex aliâ mittatur, et cupiens occurrere supra expressis inconvenientibus, disposuit, ordinavit et praecepit suis litteris patentibus, ut imposterum visitator nostrae provinciae Philippinarum eligatur ex patribus benemeritis eiusdem provinciae, et quod non admitteretur ex ullâ aliâ provinciâ. Propterea, cum pro parte eiusdem nostrae provinciae eadem nobis fuerit facta repraesentatio, et supplicatum ut dignaremur praefata omnia confirmare nostris litteris patentibus, et pariter alias litteras patentes circa idem, et in quibus etiam cavetur ne commissarii generales Novae Hispaniae detineant vocales seu procuratores a dictâ provinciâ missos, nec se intromittant in eleemosynis ad eamdem pertinentibus, neque in negotiis et dependentiis quarum causâ veniunt, emanatas a praedecessoribus nostris reverendo patre Iuliano Chumillas sub XXIX septembris anni praeteriti MDCLXXXVIII, et Iosepho Sunz sub XXVI aprilis MDCCXIII, confirmando antecedentes, et aliam a dicto reverendissimo Chumillas expeditam die XXVIII maii MDCLXXXIX, in qua ordinat et praecipit dictis reverendis patribus commissariis generalibus Novae Hispaniae pro tempore ne possint mittere nec nominare in visitatorem dictae provinciae nisi unum ex tribus ad hunc effectum praesentatis a reverendo definitorio eiusdem provinciae: igitur, conformando nos dictamini dictorum trium antecessorum nostrorum fundato in sancto zelo, prudentiâ et aequitate, virtute praesentium, et in hac parte utentes nostrae potestatis plenitudine, confirmamus omnes patentes et supra expressas determinationes his nostris pro insertis habentes, et denuo ordinamus et praecipimus per sanctam obedientiam, in virtute Spiritus Sancti, et sub poenâ excommunicationis maioris latae sententiae ipso facto incurrendâ, reverendo patri commissario generali moderno et pro tempore, ut nullatenus mittere audeant ad dictam provinciam Philippinarum visitatorem ex alienâ, neque eligant vel nominent ex eâdem alium praeter tres a suo definitorio propositos ad visitationem, eo modo quo praeceptum et confirmatum fuit a dictis reverendis praedecessoribus nostris commissariis generalibus Indiarum; et similiter praecipimus, ne detineant vocales et procuratores missos a dictâ provinciâ, neve se intromittant in eorum eleemosynis, neque in negotiis sibi commissis; sed potius ordinamus et monemus, ut cum omni benignitate, charitate et religiosâ affabilitate ipsos recipiant et tractent, eisdemque assistant et faveant in omnibus necessariis ad eorum expeditionem et conductionem in his quae ipsis exposuerint; quoniam ita convenit ad bonum gu-

bernium dictae provinciae nostrae, qui in[1] [illegible] hic expressis, et in aliis patenti[illegible] nostrorum, hic nostris, [illegible] confirmatis, possit nec debeat esse aliqua tergiversatio) et vestris patribus reverendissimis ordinamus et praecipimus, ut adimpleant, adimplereque faciant, in quantum ad ipsos attinet, omnia his nostris litteris contenta, ipsasque notificent per originales vel authenticam copiam reverendo patri commissario generali moderno vel pro tempore respective provinciarum Novae Hispaniae, ut ipsis constet de hac nostrâ dispositione, et ipsam ad litteram observent, uti praeceptum et determinatum est. Datum in hoc nostro conventu sancti patris nostri Francisci Matritensi, III ianuarii MDCCXXIV.

Fr. IOANNES DE SOTO, commissarius generalis et Indiarum.

Fr. DIDACUS DE ESPINOSA, secretarius generalis Indiarum.

Eadem decreta confirmata a moderno commissario generali.

Frater Dominicus Lossada regularis observantiae S. P. N. Francisci lector iubilatus Complutensis, catholicae maiestatis pro Immaculatae Conceptionis regali congressu theologus, ex-provincialis provinciae Castellae, pater illius S. Iacobi, ex-secretarius generalis Ordinis, et commissarius generalis omnium Indiarum Occidentalium, et servus, etc., reverendis patribus provinciali ac venerabili definitorio nostrae provinciae S. Gregorii Philippinarum, salutem et pacem in Christo Iesu domino nostro.

Quoniam reverendus pater frater Ioseph a S. Elia praedicator, ex-prominister, pater et procurator praefatae nostrae provinciae S. Gregorii, nobis praesentavit memoriale quoddam nomine dictae provinciae, per quod confirmari supplicat litteras patentes expeditas die III ianuarii MDCCXXIV a reverendissimo patre nostro fratre Ioanne de Soto, lectore iubilato, catholicae maiestatis pro B. Virginis Immaculatae Conceptionis regali congressu theologo, et ministro generali totius Ordinis sancti patris nostri Francisci, cum esset commissarius generalis Indiarum, in quibus confirmat et sub gravibus poenis observare praecipit patentes reverendorum commissariorum generalium Indiarum antecessorum ipsius ad eamdem provinciam S. Gregorii Philippinarum ipsiusque salubrius gubernium attinentes: propterea, virtute praesentium manu propriâ subscriptarum, maiori sigillo nostri officii munitarum, et per secretarium nostrum referendatarum, conformando nos cum maturo dictamine et sensu dictorum nostrorum antecessorum, uti innixis iusto ac sancto zelo, prudentiâ et aequitate, confirmamus patentes omnes et decreta supra expressa, quae hic pro insertis, ac si de verbo ad verbum exprimerentur, habemus; et denuo praecipimus in virtute sanctae obedientiae, sub poenâ excommunicationis maioris latae sententiae ipso facto incurrendâ, admodum reverendo patri commissario generali Novae Hispaniae moderno ac pro tempore, ut nullatenus audeant mittere ad dictam nostram provinciam Philippinarum commissarium visitatorem alienae provinciae; neque eligant vel nominent ex eâdem provincia aliquem, nisi unum ex tribus ab eâdem provinciâ vel ipsius definitorio propositis et praesentatis; et pariter ut nullatenus detineant vocales et procuratores ab eâdem provinciâ missos, nec se intromittant in eleemosynis et negotiis huiusmodi procuratorum curae commissis; et quod observent omnia contenta et expressa in dictis litteris patentibus reverendissimi patris nostri Ioannis de Soto et aliorum commissariorum Indiarum in ipsis confirmatis, quas notificari faciant in originali vel copiâ authenticâ reverendo admodum patri commissario generali Novae Hispaniae moderno vel pro tempore, ut ipsis constet de hac nostrâ ordinatione, ipsamque ad litteram, uti praeceptum est, observent. Datum in hoc conventu sancti patris nostri Francisci Matritensi, XXVIII martii MDCCXXXI.

Fr. DOMINICUS LOSSADA, commissarius generalis Indiarum,

De mandato suae reverendissimae paternitatis, Fr. SEBASTIANUS DE ENZINAS, secretarius generalis Indiarum.

Loco † sigilli.

[1] Videtur, ame legendum *quin* pro *qui in* (R. T.).

Iisdem decretis robur auctoritatis apostolicae adiicitur.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, praedictus Vincentius praemissa, quo firmius subsistant, apostolicae confirmationis nostrae patrocinio communiri summopere desideret: nos, ipsum Vincentium specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, eumque a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, supplicationibus eius nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, de venerabilium fratrum nostrorum S.R.E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositorum consilio, praeinserta decreta, expeditasque desuper patentes litteras praedictas, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, illique inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus, ac omnes et singulos iuris et facti defectus, qui in praemissis quomodolibet intervenerunt, supplemus; salvâ tamen semper in praemissis auctoritate memoratae Congregationis cardinalium.

Clausulae.

§ 3. Decernentes, easdem praesentes litteras firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Derogatio contrariorum.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, [illegible], quatenus opus sit, provin[illegible] praedictorum, etiam iura[illegible]matione apostolicâ, vel qu[illegible]e aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XVII martii MDCCXXXIII, pontificatus nostri anno III.

Dat. die 17 martii 1733, pontif. anno III.

F. card. OLIVERIUS.

LXXXVIII.

Praescribitur modus imposterum servandus in deputatione officialium Curiae fratrum Minorum sancti Francisci de Observantiâ, ac Reformatorum, Excalceatorum et Recollectorum Franciae, in locum officialium huiusmodi, cedentium vel decedentium durante tempore suorum officiorum.

Clemens Papa XII,
ad futuram rei memoriam.

Facti series.

§ 1. Cum, sicut pro parte dilecti filii ministri generalis Ordinis fratrum Minorum sancti Francisci de Observantiâ nuncupatorum nobis nuper expositum fuit, inter alias ordinationes communi totius Ordinis praedicti consensu editas in novissimo capitulo generali Mediolani habito, decretum fuerit, supplican-

dum Sedi Apostolicae pro reductione in antiquum statum deputationis officialium curiae dicti Ordinis in locum eorum, qui durante tempore eiusmodi officiorum illis cesserint, vel ab humanis decesserint: idem minister generalis nobis humiliter supplicari fecit ut in praemissis opportune providere et ut infra indulgere de benignitate apostolicâ dignaremur. Nos, ipsum ministrum generalem specialis favore gratiae prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, audito prius per nos super praemissis voto congregationis generalis Ordinis praedicti, modum infrascriptum, in deputatione dictorum officialium curiae cedentium vel decedentium, deinceps post proxime futurum capitulum generale eiusdem Ordinis servari, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, praecipimus et mandamus: nempe quod, secutâ electione officialium curiae praedictae, pro tempore existens minister generalis dicti Ordinis fratribus definitorii generalis sex saltem religiosos, debitis qualitatibus praeditos, illius nationis ex qua fuerit officialis electus, proponere debeat, et ex iis tres ab ipso definitorio seligantur, e quibus, in eventum vacationis eius officii, idem minister generalis unum ad sui libitum deputare teneatur; et, si contigerit alterum ex tribus religiosis sic a definitorio delectis decedere, aut inhabilem fore, facultas ministri generalis deputandi dictum officialem ad duos reliquos, quatenus vero duo mortui aut inhabiles fuerint, ad unicum superstitem limitata sit et esse intelligatur, sin autem omnes tres obierint aut inhabiles reperiantur, tunc deputetur religiosus dignior illius nationis, de qua erat officialis electus in capitulo generali, demandato, in casu absentiae religiosi ita deputati, exercitio officii secretario officialis cedentis vel decedentis; quodque delectus trium religiosorum praedictorum, pro fratribus de Observantiâ Reformatis Excalceatis et Recollectis Franciae nuncupatis dicti Ordinis, ab eorum respective definitorio generali perficiatur.

Modus praescribitur ut in rubricâ.

§ 2. Decernentes, easdem praesentes litteras firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, sicque et non aliter in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Clausulae.

§ 3. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon, quatenus opus sit, Ordinis praedicti, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, aut quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Derogatio contrariorum.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die x a-

prilis MDCCXXXIII, pontificatus nostri anno III.

Dat. die 10 aprilis 1733, pontif. anno III.

F. card. OLIVERIUS.

LXXXIX.

Ordini fratrum Praedicatorum confirmatur facultas celebrandi processiones SS. Corporis Christi et Rosarii B. Mariae Virginis, cum confirmatione Brevis Clementis VIII et Benedicti XIII, quod declaratur[1].

Clemens Papa XII,
ad futuram rei memoriam.

Causae edendae huiusce declarationis.

§ 1. Cum, sicut accepimus, etsi ex ipso tenore constitutionis nostrae, tertio kalendas aprilis, anno Incarnationis Dominicae MDCCXXXII, quae incipit *Romanus Pontifex, etc.*, promulgatae, perspicue luculenterque appareat, per moderationem a nobis inibi adhibitam, nonnisi ad terminos iuris redactam fuisse inter alia constitutionem felicis recordationis Benedicti PP. XIII praedecessoris nostri, cuius initium est *Pretiosus, etc.*, anno eiusdem Incarnationis dominicae MDCCXXVII, VII kalendas iunii, emanatam, eiusque declarationes ac privilegia illa, gratias, favores, indulta, exemptiones, facultates et declarationes, quae ibidem Ordini fratrum Praedicatorum de novo concessa fuerunt; nihilominus aliqui, constitutionem nostram sinistre ac secus quam par est interpretantes, plerasque lites et controversias fratribus praedictis moverint in diversis locis ac tribunalibus, per quas privilegia et praerogativas, quibus iidem fratres, priusquam ipsa constitutio Benedicti praedecessoris emanaret, ex aliis legitimis titulis et concessionibus apostolicis potiebantur, aggredi et oppugnare admituntur, dictusque Ordo praecipue vexetur occasione celebrationis duarum processionum, publicarumque supplicationum, sanctissimi nempe Eucharistiae sacramenti, ac Rosarii B. Mariae Virginis, tametsi illam sanctissimi Eucharistiae sacramenti die dominicâ infra octavam Corporis Christi a recolendae memoriae Pio V et Clemente VIII Romanis Pontificibus praedecessoribus nostris, iuxta eiusdem Clementis praedecessoris die VIII martii MDXCVII, alteram vero Rosarii B. Mariae Virginis dominicâ primâ octobris ab ipso Benedicto praedecessore per suas die X aprilis MDCCXXV in simili formâ Brevis respective expeditas litteras, necnon declarationem die XVIII iulii MDCCXXVI desuper editam, quotannis peragendi facultas eidem Ordini diserte indulta fuerit, adeoque ante memoratam Benedicti praedecessoris constitutionem, in qua eiusque declarationibus Ordini praedicto nihil amplius circa duas processiones praefatas tribuitur, quam quod iam antea per eosdem Pium, Clementem et Benedictum praedecessores attributum fuerat; et quia mens et intentio nostra non est, nec unquam fuit, gratiis, indultis, exemptionibus et privilegiis dicto Ordini fratrum Praedicatorum ante enarratam Benedicti praedecessoris constitutionem concessis, praesertim respectu duarum processionum huiusmodi, aliquod vel minimum generare praeiudicium: hinc est quod nos, lites et controversias praefatas e medio tollere, earumque occasionem, et quodvis aliud in praemissis impedimentum submovere cupientes, necnon Ordinem et fratres praedictos specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, ipsorum fratrum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ec-

Declaratio de qua in rubricâ.

[1] Constitutiones hic laudatas lege suo loco.

[illegible], censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, supradictas Clementis et Benedicti praedecessorum litteras editamque Benedicto praedecessore declarationem quoad duas processiones publicasve supplicationes praefatas, cum omnibus et singulis in eisdem litteris et declaratione dispositis et contentis, auctoritate apostolicâ harum serie approbamus, confirmamus et innovamus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus, ac illa deinceps exacte observari atque executioni demandari, eâdem auctoritate, tenore praesentium, praecipimus et mandamus.

Clausulae.

§ 2. Decernentes, praesentes litteras semper firmas validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac Ordini et fratribus praedictis, aliisque ad quos spectat et pro tempore spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, Sedisque Apostolicae nuncios, aliosve quoslibet quacumque praeeminentiâ et potestate fungentes et functuros, sublatâ eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Derogatio contrariorum.

§ 3. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon omnibus et singulis quae in Clementis et Benedicti praedecessorum litteris et declaratione praefatis concessa sunt non obstare, ceterisque contrariis quibuscumque.

Fides transumptorum.

§ 4. Volumus autem ut praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiasticâ dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides ubique locorum tam in iudicio quam extra illud habeatur, quae ipsis praesentibus haberetur si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die X aprilis MDCCXXXIII, pontificatus nostri anno III.

Dat. die 10 aprilis 1733, pontif. anno III.

F. card. OLIVERIUS.

XC.

Confirmatur decretum capituli generalis anno MDCLXVII celebrati ab Ordine fratrum sancti Francisci Cappuccinorum circa residentiam definitorum generalium in Urbe.

Clemens Papa XII,
ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

Pastoralis officii, quod auctore Domino gerimus, sollicitudo nos admonet, ut christifidelium, qui e fluctibus saeculi in arctioris religionis portum confugerunt, salubri regimini, quantum nobis ex alto conceditur, prospicere iugiter studeamus.

In dicto capitulo generali sancitum, ut definitores generales Romae residerent.

§ 1. Dudum siquidem, occasione capituli generalis Ordinis fratrum Minorum sancti Francisci Capuccinorum nuncupatorum anno MDCLXVII in almâ Urbe nostra celebrati, inter alia plurima decreta pro felici dicti Ordinis gubernio cum consensu et approbatione omnium vocalium in eo congregatorum facta et stabilita, expresse statutum ac

ordinatum fuit, quod definitores generales eiusdem Ordinis in Urbe praefatâ residerent, quibus, pro urgentibus et gravioribus negotiis religionis, communis foret commissio generalis facta procuratori generali per ministrum generalem, ita ut procederent insimul et coniunctim usque ad capitulum generale Ordinis huiusmodi; ac postmodum omnia et singula decreta praefata per relationem bonae memoriae Hieronymi, dum viveret, S.R.E. cardinalis Farnesii nuncupati, dicti Ordinis apud Sedem Apostolicam protectoris, a felicis recordationis Clemente PP. IX praedecessore nostro approbata et confirmata fuerunt, prout in ipsius Clementis praedecessoris litteris, desuper in simili formâ Brevis die IX septembris eiusdem anni MDCLXVII expeditis, quarum tenorem praesentibus pro plene et sufficienter expresso et ad verbum inserto haberi volumus, uberius continetur.

Sed cum parum usque adhuc fuerit observatum,

§ 2. Cum autem, sicut venerabilis frater noster Franciscus episcopus Ostiensis et Veliternensis S. R. E. praedictae cardinalis Barberinus etiam nuncupatus Ordinis praefati apud nos et eamdem Sedem similiter protector, nobis nuper exposuit, enarrata ordinatio seu dispositio circa definitores generales nusquam vel parum hucusque observata fuerit, eo[1] quod ipsi definitores, assueti vivendi rationi ac moribus in suis provinciis vigentibus, et ad illos Urbis praefatae aegre se se accomodantes, procurabant facileque obtinebant a Romanis Pontificibus praedecessoribus nostris licentiam revertendi in proprias provincias; unde factum est ut omnis discussio ac definitio negotiorum maioris etiam momenti dicti Ordinis fere semper sita esset in arbitrio solius ministri generalis pro tempore existentis, vel procuratoris generalis, qui, [illegible] eodem ministro generali, [illegible] consuetudinem eiusdem Ordinis, in commissarium generalem, pro ultramontanis, si minister generalis in Italiâ, [illegible] autem provinciis, si ultra montes extiterit; experientiâ vero compertum fuerit, perniciosum ac rationi minime consentaneum esse, quod superiores sive praelati maiores dicti Ordinis destituantur ope et auxilio, quae accipere possent a definitoribus generalibus praefatis, a quibus, utpote gnaris rerum ac morum suae nationis, multum iuvari possent ad negotia certius maturiusque definienda, minusque deceat, officium dictorum definitorum generalium prope otiosum et inutile iacere, contra mentem constitutionum et antiquam Ordinis praedicti observantiam; ac proinde dilecti filii modernus minister et duo definitores generales, in Urbe praefatâ de praesenti existentes, unâ cum aliquot aliis praestantibus ac aetate provectioribus religiosis eiusdem Ordinis, coram ipso Francisco episcopo cardinali congregati, unanimiter censuerint, aliquod huic rei remedium, antequam in capitulo generali dicti Ordinis propediem celebrando electiones fiant, adhibendum fore: quare memoratus Franciscus episcopus cardinalis nobis humiliter supplicavit, quatenus in praemissis opportune providere et ut infra indulgere de benignitate apostolicâ dignaremur:

Renovatur et confirmatur.

§ 3. Nos igitur, eiusdem Francisci episcopi cardinalis votis, quantum cum Domino possumus, favorabiliter annuere volentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, supradictam ordinationem seu dispositionem in capitulo generali anni MDCLXVII, quoad definitores generales editam, ut praefertur, et, prout illam concernunt, Clementis praedecessoris

1 Male edit. Main. legit *et* (R. T.).

litteras praefatas auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, confirmamus, pariter et approbamus, et, quatenus opus sit, innovamus, illisque perpetuae ac inviolabilis apostolicae firmitatis robur et efficaciam adiungimus. Praeterea volumus atque statuimus, quod ipsa commissio generalis, procuratori[1] generali impertiri solita, imposterum ab eo in urgentibus et gravioribus negotiis religionis unâ cum dictis definitoribus generalibus simul et collegialiter unitis exerceatur; quodque hoc definitorium, cui communis erit commissio generalis, bis saltem qualibet hebdomadâ congregari debeat cum eodem procuratore generali, qui illius congressibus praesideat, pro definiendis huiusmodi negotiis urgentibus et gravioribus pro tempore occurrentibus, quae tam a procuratore generali quam ab unoquoque ex definitoribus generalibus praefatis proponi possint, et in casu cuiusvis inter eos discrepantiae, procedatur per secreta suffragia, quemadmodum in definitorio generali servatur. Si quis autem ex definitoribus generalibus praedictis in Urbe residere nolit, aut propter aliquod legitimum impedimentum non possit, privatus remaneat omnibus privilegiis et praerogativis, quibus uti definitor generalis huiusmodi potiebatur, et tunc per ipsum definitorium generale cum consensu ministri generalis alius definitor generalis, ex eâdem tamen natione, eligatur, et in illius locum cum iisdem privilegiis et praerogativis substituatur ac subrogetur, ut definitorium semper integrum sit et completum. Insuper, ut dicti definitores generales eo magis invitentur et alliciantur ad residendum in Urbe praefatâ, quo operam suam obsequiis propriae religionis eiusque negociis tractandis ac decidendis impensius addictam, et continuo navandam fore cognoverint, nos, inhaerentes eiusdem Ordinis constitutionibus, quibus praescribitur, recursum et appellationem interponendos esse gradatim a guardianis ad ministros provinciales, et ab his ad ipsum ministrum generalem eiusque definitorium, antequam causae et lites ad alia tribunalia extra dictum Ordinem deferantur, omnibus et singulis Romanae Curiae tribunalibus, iudicibus, officialibus et ministris, ac quibusvis etiam venerabilium fratrum nostrorum eiusdem S.R.E. cardinalium Congregationibus, ne istiusmodi causas et lites recipiant et recognoscant, nisi iuxta modum superius expressum in dicto definitorio generali prius agitatae et definitae fuerint, sub poenâ nullitatis actorum, et, quoad religiosos recurrentes seu appellantes qui praemissis contravenerint, sub gravibus nostro et Romani Pontificis pro tempore existentis arbitrio infligendis poenis, auctoritate praefatâ harum serie prohibemus.

[1] Edit. Main. legit *procurationi* (R. T.).

Clausulae pro firmitate harum litterarum.

§ 4. Decernentes, ipsas praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, et ab illis, ad quos spectat et pro tempore quandocumque spectabit, inconcusse observari, iisque respective plenissime suffragari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Cum contrariorum derogatione.

§ 5. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac Ordinis praefati, aliisve quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et

consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Adiectaque transumptis fide.

§ 6. Volumus autem ut praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiasticâ dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides ubique locorum tam in iudicio quam extra habeatur, quae ipsis praesentibus haberetur si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die v maii MDCCXXXIII, pontificatus nostri anno III.

Dat. die 5 maii 1733, pontif. anno III.

F. card. OLIVERIUS.

XCI.

Confirmatur chirographum Benedicti XIII super augmento assignationis annuae votantibus signaturae iustitiae factae.

Clemens Papa XII,
ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

Singularis dilectorum filiorum collegii utriusque signaturae nostrae referendariorum in nos et Apostolicam Sedem fides et devotio, necnon assidui gravesque labores, quos sustinent, promerentur, ut ea, quae ad illorum favorem ex dictae Sedis munificentiâ processerunt, quo inviolabili iuxta mentem et intentionem nostras roboris firmitate perennent, et nemini desuper quovis praetextu et ex quacumque causâ dubitandi occasio locusque relinquatur, apostolici muniminis praesidio constabiliamus.

Assignatio votantibus aliàs ab Innocentio XII facta, per Benedictum Papam XIII duobus millibus sexcentis ducatis aucta.

§ 1. Aliàs siquidem felicis recordationis Benedictus Papa XIII praedecessor noster annuam duorum millium sexcentorum scutorum assignationem super reddditibus et proventibus dohanae Camerae nostrae Apostolicae, tunc suae, praeter scuta mille ducenta similia a recolendae memoriae Innocentio Papa XII praedecessore pariter nostro eidem collegio assignata, nempe quingenta scuta paria tunc et pro tempore existenti decano, necnon scuta trecenta eiusdem monetae cuilibet ex votantibus collegii huiusmodi, singulis annis anticipate persolvenda, cum iure accrescendi in casu deficientiae alicuius ex praedictis votantibus, adauxit, et aliàs, prout continetur in chirographo ab eodem Benedicto praedecessore die XXIV septembris MDCCXXV emanato, et ipsius manu subscripto, ac venerabili fratri Annibali episcopo Sabinensi S. R. E. cardinali Albano S. Clementis nuncupato, eiusdem S. R. E. camerario, directo, necnon in executionem edicti iussu nostro publicati in dictâ Camerâ registrato, tenoris qui sequitur:

Reverendissimo cardinale S. Clemente camerlengo.

Tenor chirographi a Benedicto XIII dati.

Avendo noi piena notizia delle gravi e continue fatighe che sostiene il collegio de' votanti della segnatura di giustizia in tutto il corpo[1] dell'anno, e particolarmente nelle estive congregazioni solite tenersi nel nostro palazzo apostolico; e volendo per maggiore rimunerazione delle medesime accrescergli l' annuo assegnamento di scudi mille duecento moneta fattogli dalla sacra memoria d'Innocenzo XII nostro predecessore con suo chirografo in data

1 Forsan *corso* (R. T.).

dal 30 settembre 1693 ad altri scudi duemila e seicento, di modo che, compresivi i detti scudi mille duecento, siano in tutto tremila ottocento moneta, non solo per dargli questo contrassegno del nostro paterno gradimento, che per animarli vieppiù a proseguire con diligenza ed attenzione l'esercizio laborioso della lor carica ed amministrazione della giustizia: quindi è che di nostro moto proprio, certa scienza e pienezza della nostra potestà apostolica, avendo nel presente chirografo per espresso il detto assegnamento di scudi mille duecento moneta l'anno, fatto dal predetto Innocenzo XII, ed ogni altra cosa necessaria ad esprimersi, ordiniamo a voi che in nostro nome e della nostra Camera delle rendite e proventi delle dogane di Roma accresciate, siccome noi accresciamo, al collegio de' dodici votanti della segnatura di giustizia di detto annuo assegnamento, oltre li suddetti scudi mille duecento, altri scudi duemila e seicento, che in tutto costituiscono la somma di scudi tremila ottocento, da ripartirsi, cioè, scudi cinquecento annui al decano e scudi trecento annui agli altri undici votanti, anticipatamente, con ordine di detto decano, nel principio di ciaschedun mese; di modo tale che il decano *pro tempore* abbia scudi duecento di più degli altri, ed il rimanente si divida egualmente ed anticipatamente tra loro nel principio di ciaschedun mese, compresovi ancora il decano, col *ius accrescendi* proporzionabilmente in caso di vacanza di qualche luogo in detto collegio, incominciando dal primo del corrente mese; e per l'effetto suddetto spedirete mandati e darete tutti gli ordini che stimerete necessari ed opportuni, acciò con i denari e proventi delle suddette dogane si paghi il predetto annuo assegnamento così accresciuto ai detti dodici votanti, loro decano, vice-decano, camerlengo, o altro loro procuratore, essendo tale la mente e volontà nostra espressa, volendo e decretando che il presente nostro chirografo, benchè non ammesso nè registrato in Camera, abbia il suo pieno effetto, esecuzione e vigore colla semplice nostra sottoscrizione, non ostante la Bolla di Pio IV *De registrandis*, e qualsivoglia altra Bolla, costituzione o ordinazione apostolica, emanata a favore della nostra Camera, suoi ministri ed officiali, e qualsivoglia altro uso, stile, statuto, riforma, consuetudine, decreto, anche concistoriale, ed ogni altra cosa che facesse o potesse fare in contrario; alle quali tutte e singole per questa volta solamente, ed all'effetto suddetto, pienamente ed amplamente deroghiamo.

Dato nel nostro palazzo apostolico di Monte Cavallo questo dì 24 settembre 1725.

Benedictus PP. XIII.

Confirmatur.

§ 2. Nunc autem nos, firmiori praemissorum omnium et singulorum robori et efficaciae, quantum cum Domino possumus, providere, dictosque votantes specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effecum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, motu proprio, ac ex certâ scientiâ et maturâ deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, chirographum praeinsertum, omniaque et singula in eo contenta, tenore praesentium confirmamus et approbamus, illisque

inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus, ac omnes et singulos tam iuris quam facti et solemnitatum quarumcumque, tam ex iuris communis et constitutione apostolicâ[1] praescripto, quam aliàs quomodolibet in similibus etiam de necessitate observandarum, et alios quoslibet etiam formales et substantiales defectus, si qui in praemissis, vel eorum aliquo[2], principaliter vel accessorie aut aliàs quovis modo intervenerint, seu intervenisse dici, censeri vel praetendi possent, plenissime supplemus et sanamus, ac penitus et omnino tollimus et abolemus.

Clausulae. § 3. Decernentes, easdem praesentes et in eis contenta quaecumque, etiam ex eo quod quicumque in praemissis interesse habentes, seu habere quomodolibet praetendentes, illis non consenserint, nec ad ea vocati et auditi, neque causae, propter quas praesentes emanarint, adductae, specificatae et iustificatae fuerint, aut ex aliâ quacumque causâ, praetextu et capite, etiam in corpore iuris clauso, etiam enormis et enormissimae et totalis laesionis, nullo unquam tempore de subreptionis vel obreptionis aut nullitatis vitio, seu intentionis nostrae aut interesse habentium consensûs, aliove quolibet, etiam quantumvis formali et substantiali defectu notari, impugnari, infringi, retractari, ad terminos iuris reduci, seu in controversiam vocari, aut adversus illas aperitionis oris, restitutionis in integrum, aliudve quodcumque iuris et facti vel gratiae remedium intentari vel impetrari, seu impetrato, ac etiam motu, scientiâ et potestatis plenitudine paribus concesso vel emanato, quempiam in iudicio vel extra illud uti, seu se iuvare posse, sed ipsas praesentes litteras firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac praedictae S. R. E. camerarium, necnon Camerae nostrae Apostolicae praesidentes clericos, thesaurarium generalem, ceterosque officiales et ministros, nunc et pro tempore existentes, sublatâ eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Contrariorum derogatio. § 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon omnibus et singulis quae in chirographo praeinserto idem Benedictus praedecessor noster voluit non obstare, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XI maii MDCCXXXIII, pontificatus nostri anno III.

Dat. die 11 maii 1733, pontif. anno III.

F. card. OLIVERIUS.

XCII.

Facultas nunc et pro tempore existenti generali Ordinis fratrum sancti Francisci de Paulâ Minimorum nuncupatorum erigendi et aggregandi confraternitates sub denominatione et instituto S. Francisci de Paulâ, illisque communicandi indulgentias.

Clemens Papa XII,
ad futuram rei memoriam.

Exordium. Omnipotentis Dei salvatoris nostri, qui ex pietatis suae superabundantiâ

1 Forsan *constitutionis apostolicae* (R. T.).
2 Edit. Main. legit *aliqui* (R. T.).

fidelium mentibus caelestis inspirationis gratiam et devotionis ardorem ad divinae maiestatis obsequia et piorum operum exercitia salubriter peragenda continuo infundit, exemplo adducti, in eam pastoralis officii curam cogitationemque sedulo incumbimus, per quam ipsorum fidelium fructuosis huiusmodi operibus et exercitiis vacantium religio et devotio continuum suscipiat incrementum.

Concessio de qua in rubrica.

§ 1. Cum itaque nuper, ad preces dilecti filii moderni correctoris generalis Ordinis fratrum sancti Francisci de Paulâ Minimorum nuncupatorum, in Congregatione venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium, indulgentiis et sacris reliquiis praepositorum, die XX mensis ianuarii habitâ, proposito dubio, an facultas erigendi et aggregandi confraternitates sub instituto eiusdem sancti Francisci de Paulâ eidem correctori generali esset concedenda, rescriptum fuerit, nobis supplicandum esse: hinc est quod nos, qui dictum Ordinem in visceribus gerimus charitatis, piis ipsius moderni correctoris generalis votis hac in re, quantum cum Domino possumus, favorabiliter annuere, eumque specialis favore gratiae prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, supplicationibus eius nomine super hoc humiliter porrectis inclinati, de memoratorum cardinalium consilio, tam praedicto quam pro tempore existenti correctori generali Ordinis fratrum sancti Francisci de Paulâ, ut eiusmodi utriusque sexus confraternitates eiusdem denominationis et instituti, accedente consensu Ordinariorum, erigere, easque iam erectas archiconfraternitati in almâ Urbe nostrâ institutae aggregare, omnesque et singulas indulgentias et gratias, a Romanis Pontificibus praedecessoribus nostris concessas, illis communicare libere et licite valeat, servatâ tamen constitutionis felicis recordationis Clementis PP. VIII praedecessoris pariter nostri super erectione et aggregatione huiusmodi confraternitatum editae formâ et dispositione, facultatem, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, concedimus et impertimur: ac salvâ semper in praemissis auctoritate Congregationis eorumdem cardinalium.

Clausulae.

§ 2. Decernentes, easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et spectabit in futurum, plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Contrariorum derogatio.

§ 3. Non obstantibus praemissis, ac nostrae et Cancellariae Apostolicae regulâ de non concedendis indulgentiis ad instar, aliisque constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon, quatenus opus sit, Ordinis huiusmodi, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, aut quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter

expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Fides transumptis danda. § 4. Volumus autem ut ipsarum praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiasticâ dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides ubique locorum tam in iudicio quam extra illud habeatur, quae ipsis praesentibus haberetur si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XII maii MDCCXXXIII, pontificatus nostri anno III.

Dat. die 12 maii 1733, pontif. anno III.

F. card. OLIVERIUS.

XCIII.

Missionariis et concionatoribus Ordinis Minorum sancti Francisci Capuccinorum nuncupatorum indulgetur, ut missionum et concionum tempore sacerdotibus tum saecularibus tum regularibus peccata possint confiteri in locis, in quibus Ordinis confessarii minime reperiuntur.

Clemens Papa XII,
ad futuram rei memoriam.

Causa huiusce concessionis. § 1. Exponi nobis nuper fecit dilectus filius Cherubini de Noves, frater expresse professus et assistens generalis Galliae Ordinis Minorum sancti Francisci Capuccinorum nuncupatorum, quod ipse fratribus missionariis Gallis, Sabaudis, Lotharingiis, Scotis, Hibernis et Anglis, sub assistentiâ generali huiusmodi comprehensis, qui in longinquis regionibus vineae Domini allaborant, necnon sacris concionatoribus dicti Ordinis, qui verbum Dei populo, tempore praesertim Adventus, Quadragesimae, et intra octavas festorum dierum, annunciant in locis ubi religiosi confessarii eiusdem Ordinis minime reperiuntur, peccata sua aliis confessariis, legitime ceteroquin approbatis, confitendi potestatem fieri summopere desiderat. Nobis propterea humiliter supplicari fecit ut in praemissis opportune providere et ut infra indulgere de benignitate apostolicâ dignaremur.

Concessio. § 2. Nos igitur, ipsius Cherubini votis, quantum cum Domino possumus, favorabiliter annuere cupientes, eumque a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium tantum consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, fratribus missionariis ac concionatoribus praedictis, ab eorum superioribus nunc et pro tempore deputatis, ut quibusvis sacerdotibus, tum saecularibus tum aliorum Ordinum regularibus, ab Ordinariis locorum ac aliàs legitime ad audiendas confessiones eiusmodi approbatis, in iis locis dumtaxat in quibus confessarii Ordinis praedicti minime reperiuntur, sicut praemittitur, peccata sua confiteri libere et licite possint et valeant, quamcumque necessariam et opportunam facultatem ad decennium proximum tantum duraturam, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, tribuimus et impertimur.

Obstantium derogatio. § 3. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon dicti Ordinis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudini-

bus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XVI maii MDCCXXXVIII, pontificatus nostri anno III.

Dat. die 16 maii 1738, pontif. anno III.

F. card. OLIVERIUS.

XCIV.

Coonfirmatur divisio provinciae Barensis Ordinis fratrum Minorum sancti Francisci de Observantiâ in duas, atque erectio novae provinciae Liciensis.

Clemens Papa XII,
ad futuram rei memoriam.

Exordium. Ex iniuncto nobis divinitus apostolicae servitutis munere, illa, quae a superioribus regularibus pro felici prosperoque religiosorum virorum regimine ac tranquillitate per novarum provinciarum institutionem provide facta et ordinata esse noscuntur, ut firma semper atque inviolata persistant, apostolici muniminis nostri praesidio, cum id a nobis petitur, libenter constabilimus.

Barensis provinciae amplitudo. § 1. Exponi siquidem nobis nuper fecit dilectus filius Iosephus Maria ab Ebora, commissarius generalis pro Cismontanâ familiâ Ordinis Minorum sancti Francisci de Observantiâ nuncupatorum, quod, cum provincia Barensis, quae S. Nicolai appellatur, eiusdem Ordinis, adeo ampla foret, ut ambitu ad quingenta, longitudine vero ad sexaginta[1] circiter millia passuum pateret, et in duas regiones, Barensem scilicet vigintiocto conventus complectentem, ac Liciensem respective nuncupatas duodecim conventibus, ducentisque et ultra fratribus constantem divideretur: ipse Iosephus Maria, variis incommodis, quae ex amplitudine provinciae, ac diversitate regionum huiusmodi oriebantur, occurrendi[2], perpetuamque pacem inter fratres utriusque regionis praefatae fovendi studio, re prius cum visitatore provinciae, necnon definitoribus generalibus Ordinis praedictorum communicatâ, vigore specialis facultatis sibi ad id a nobis attributae, supradictam provinciam Barensem in duas divisit, atque ex memoratis duodecim conventibus regionis Liciensis novam dicti Ordinis provinciam Liciensem nuncupandam, cum omnibus privilegiis, praeeminentiis et honoribus, quibus ceterae provinciae ipsius Ordinis fruuntur, erexit: reservatis provinciae Barensi, tum antiquâ denominatione, tum praerogativis, quibus eatenus gavisa fuerat: et aliàs, prout uberius continetur in eiusdem Iosephi Mariae patentibus litteris desuper expeditis tenoris qui sequitur, videlicet:

Cum sanctissimus dominus noster dominus Clemens divinâ providentiâ Papa XII, pro suâ in Ordinem nostrum benevolentiâ et in nos propensione voluntatis, munus apostolici commissarii in hac familiâ Cismontanâ nobis mandaverit, adeoque, inter cetera, idem arbitrium ac potestatem contulerit, quae penes capitula et congregationes generales ipsius Ordinis summa est: nos, huiusmodi potestate muniti, et in commune familiae bonum excubantes animo, ut provinciarum, quae nobis parent, quietem, otium, tranquillitatem ab omni molestiâ incolumen tueamur, omni ope contendimus. Forma litterarum dicti commissarii.

1 Infra legitur *centum et sexaginta* (R. T.).
2 Edit. Main. legit *decurrendi* (R. T.).

Cumque ad eam rem duo potissimum conferant, quorum alterum in usu iustitiae distributivae consistit, alterum in eo, ut, qui provinciis praefecti sunt, eas prompte ac celeriter obire, coenobia singula invisere, fratrum mores ac disciplinam cognoscere et confirmare possint: nos propterea, quibus haec curae cordique sunt, ea ne in desuetudinem sensim abeant, cavere debemus. Sane Barensem nostram provinciam fratrum Minorum de Observantiâ, quae S. Nicolai appellatur, eiusmodi incommodis laborare compertum est, ut in eâdem longo temporis intervallo neque iustitia, quae desiderabatur, distributiva servata sit, neque ministri provinciales eam commode obire potuerint, nec vero in praesentiâ possint. Ipsa siquidem cum latissime pateat, et tam ample per tractus terrae protrahatur, ut quingenta passuum millia circuitu centum et sexaginta longitudinem contineat; et insuper in regiones duas divisa sit, altera, quae Barensis vocatur, habetque coenobia viginti et octo; Liciensis altera, quae coenobiis constat omnino duodecim, et fratribus ultra ducentum; proinde fit ut Barensium et Licensium nulla propemodum sit communio atque societas; minister etenim provincialis, ubi ex Barensibus assumitur, itineris longitudine prohibetur, hyeme praesertim, quominus, ubi necessitas postulet, ad Liciensium coenobia fratresque visendos se conferat, id quod maximo detrimento provinciae praefatae consuevit esse. Cui malo utcumque occurrere provincia ipsa cum vellet, iampridem supra hominum memoriam instituit, ut, ministri provincialis auctoritate, commissarius delegaretur, qui coenobia Licensium gubernaret, si ex Barensibus minister esset, vel Barensem regionem procuraret, ubi Licienses haberent ministrum. Sed hac ratione cum non satis utique provisum sit, saepe enim fratrum dissidia huius rei causâ, magnique motus extiterunt, negantium videlicet parere se velle praefectis duobus, quorum alter ministri, alter commissarii appellatione rem communem administraret: nos propterea, huiusmodi incommodis occurrere perpetuamque pacem inter nationem utramque fovere volentes, communicato etiam consilio cum eiusdem provinciae visitatore et patribus nostri definitorii generalis, secuti etiam exemplum capituli generalis Mediolanensis, quod iisdem de causis Lituaniae provinciam novissime instituit atque fundavit, in hanc sententiam adducti sumus, quam sanctissimus dominus noster Clemens XII dignatus est comprobare, ut Liciensis regionis ac territorii coenobis duodecim in novam provinciam erigeremus, ut re ipsâ per haece litteras apostolicae auctoritatis munere utentes erigimus et constituimus cum omnibus privilegiis, praerogativis et honoribus, quibus aliae provinciae Ordinis nostri de iure vel consuetudine gaudere solent, reservato antiquae provinciae S. Nicolai praecedentiae honore aliisque praerogativis, quibus ad haec usque tempora ornata est; mandantes provinciali ministro huius novae provinciae, quam Liciensem appellari volumus, ut in sigilli maioris usum effigiem sancti patris Antonii Patavini, minoris vero patris Orontii Liciensium episcopi atque patroni imaginem adhibeat. Praecipimus etiam omnibus et singulis fratribus tam Liciensis quam Barensis provinciarum in virtute sanctae obedientiae, ac sub poenâ excommunicationis ipso facto incurrendae, ut istiusmodi divisionem, novaeque provinciae fundationem approbent, ratamque habeant; obnunciantes praeterea, nos tamquam in rebellem ac pertinacem poenarum severitate animadversuros, si quis nostrae huic voluntati atque sanctioni quovis modo intercesserit.

Datum Romae ex Arâ-caeli, die XXVIII februarii MDCCXXXIII. — *Loco † sigilli.*

Fr. IOSEPHUS MARIA AB EBORA, commissarius generalis ordinarius et apostolicus.

De mandato paternitatis suae reverendissimae, Fr. VINCENTIUS ANTONIUS DE CAPLA, secretarius generalis.

Confirmatur dicta divisio.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, dictus Iosephus Maria, praemissa, quo firmius subsistant ac serventur exactius, apostolicae confirmationis nostrae patrocinio commu-

niri summopere desideret: nos, eumdem Iosephum Mariam specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, supplicationibus eius nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, divisionem provinciae Barensis in duas atque erectionem novae provinciae Liciensis ab eodem Iosepho Maria factas, sicut praemittitur, expeditasque desuper patentes eius litteras praeinsertas, cum omnibus in eis contentis, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, illisque perpetuae ac inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus, necnon omnes et singulos iuris et facti defectus, si qui in praemissis quomodolibet intervenerunt, supplemus.

Clausulae.

§ 3. Decernentes, easdem praesentes litteras semper firmas validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere; ac illis, ad quos spectat, et pro tempore quandocumque spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane quidquid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Contrariorum derogatio.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon Ordinis, provinciae et conventuum praedictorum, aliisve quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XXVIII maii MDCCXXXIII, pontificatus nostri anno III.

Dat. die 28 maii 1733, pontif. anno III.

F. card. OLIVERIUS.

XCV.

Statutum circa officia generalia Ordinis fratrum Minorum sancti Francisci de Observantiâ, ut nulla imposterum necessaria sit temporis vacatio in ascensu ab inferiori ad superiorem gradum; in descensu vero a superiori ad inferiorem, vel transitu ad aequalem, vacatio requiratur per tempus duorum capitulorum generalium sive duodecim annorum.

Clemens Papa XII,
ad futuram rei memoriam.

Causa edendae huius constitutionis.

§ 1. Exponi nobis nuper fecit dilectus filius minister generalis Ordinis fratrum Minorum sancti Francisci de Observantiâ nuncupatorum, quod in ultimo capitulo generali eiusdem Ordinis, Mediolani celebrato, inter alia, totius Ordinis praefati consensu decretum fuit, Sanctae Sedi supplicandum fore pro moderatione vacationis, quae iuxta constitutiones apostolicas intercedere deberet a minoribus ad maiora officia generalia

dicti Ordinis assequenda. Quare ipse minister generalis, huiusmodi decreto inhaerens, opportune in praemissis a nobis provideri et ut infra indulgeri summopere desiderat.

Statutum de quo in rubricâ.

§ 2. Nos, eumdem ministrum generalem specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, supplicationibus eius nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, auditoque prius voto Congregationis generalis Ordinis praedicti, quod in posterum in gradibus sive officiis generalibus eiusdem Ordinis nulla temporis vacatio requiratur et attendi debeat in ascensu ab inferiori ab superiorem gradum, in descensu vero a superiori ad inferiorem, vel transitu ad aequalem gradum, duplex vacatio, idest per tempus duorum capitulorum generalium, sive duodecim annorum, intercedere debeat, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, statuimus et declaramus.

Clausulae.

§ 3. Decernentes, praesentes litteras firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac ab illis, ad quos spectat et pro tempore quandocumque spectabit, in omnibus et per omnia plenissime et inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Derogatio contrariorum.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon, quatenus opus sit, Ordinis praedicti, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis, approbatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis et insertis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XXIX maii MDCCXXXIII, pontificatus nostri anno III.

Dat. die 29 maii 1733, pontif. anno III.

F. card. OLIVERIUS.

XCVI.

Indulgentia plenaria perpetua pro visitantibus ecclesias monachorum et monialium, tam hactenus erectas quam in posterum quandocumque erigendas, Congregationis S. Benedicti, in festo S. Silvestri abbatis dictae Congregationis institutoris.

Clemens Papa XII,
ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

Caelestium munerum thesauros, quorum dispensationem fidei nostrae credidit divina dignatio, libenter erogamus, cum ad fovendam excitandamque fidelium devotionem salubriter expedire in Domino arbitramur.

Indulgentia de qua in rubricâ.

§ 1. Supplicationibus itaque dilecti filii Benedicti Biancini, procuratoris generalis monachorum Ordinis sancti Benedicti Congregationis Silvestrinorum

nuncupatorum, nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, omnibus et singulis utriusque sexus christifidelibus vere poenitentibus et confessis ac sacrâ communione refectis, qui aliquam ex ecclesiis monasteriorum tam monachorum quam monialium eiusdem Congregationis tam hactenus erectorum quam imposterum quandocumque erigendorum, et ubique locorum existentium, die festo S. Silvestri abbatis, dictae Congregationis institutoris, a primis vesperis usque ad occasum solis diei huiusmodi singulis annis devote visitaverint, et ibi pro christianorum principum concordiâ, haeresum extirpatione, ac S. M. E. exaltatione pias ad Deum preces effuderint, plenariam omnium peccatorum suorum indulgentiam et remissionem misericorditer in Domino concedimus: praesentibus perpetuis futuris temporibus valituris.

Fides transumptorum.

§ 2. Volumus autem ut earumdem praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiasticâ dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quae adhiberetur ipsis praesentibus si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die IX iunii MDCCXXXIII, pontificatus nostri anno III.

Dat. die 9 iunii 1733, pontif. anno III.

F. card. OLIVERIUS.

XCVII.

Confirmatio sententiae ministri generalis Ordinis fratrum Minorum sancti Francisci de Observantiâ circa dubia quoad numerum vocalium definitorii provinciae Lugdunensis Congregationis Gallicanae fratrum Tertii Ordinis sancti Francisci de Poenitentiâ, cum reintegratione eiusdem definitorii ad numerum septem vocalium aliisque ordinationibus pro faciendâ subrogatione aliorum religiosorum in eventu quo deficiat aliquis ex septem vocalibus huiusmodi.

Clemens Papa XII,
ad futuram rei memoriam.

Ministri provincialis Lugdunensis petitio, cum rei expositione.

§ 1. Exponi nobis nuper fecit dilectus filius Vincentius Delphinas, minister provincialis provinciae Lugdunensis Congregationis Gallicanae fratrum Tertii Ordinis sancti Francisci de Poenitentiâ nuncupatorum, quod, intra tempus effluxum a postremo capitulo provinciali dictae provinciae mense maio anni proxime elapsi celebrato, duplex ortum est dubium circa intelligentiam statutorum generalium eiusdem Ordinis, respiciens praecipue numerum vocalium, qui iuxta statuta huiusmodi in definitorio provinciali provinciae praefatae sunt cooptandi. Cum enim statuta praefata disponant definitorium provinciale componendum esse actuali ministro provinciali, custodibus[1], definitoribus provincialibus quatuor, ac ultimo ministro provinciali absoluto; quorum vocalium numerus ne unquam deficiat, tam multiplex extra capitula provincialia subrogandi modus per eadem statuta ac diversas litteras apostolicas desuper emanatas decretus est, ut, eveniente etiam alicuius dictorum vocalium obitu, nullatenus deesse possit in provinciâ praedictâ religiosus capax istiusmodi subrogationis; his tamen non obstantibus, defuncto nupero exministro provinciali ipsius provinciae, qui, procul dubio, iure, atque sub titulo ultimi absoluti ministri provincialis, voce activâ in hodierno definitorio potitus fuisset, nullus alius exminister provincialis subrogatus fuit, qui defuncti locum in eodem definitorio teneret; ac insuper, li-

1 Legendum *custode* (R. T.).

cet custos, qui est vocalis natus pro capitulo generali per statuta supradictae Congregationis Gallicanae clare permissus, videretur creari debere sub titulo ac iuribus propriis custodis, et per electionem diversam ab electione et personis definitorum, sicuti ordinationes praefatae Congregationis Gallicanae innuunt; attamen maior pars dicti postremi capituli provincialis censuit, ipsum custodem cum definitoribus promiscue confundendum, et solo deputati nomine ab iis distinguendum esse, contra usum a pluribus annis vigentem in alterâ provinciâ S. Elzearii eiusdem Congregationis Gallicanae, in qua custos distinctim a quatuor definitoribus deligitur. Et quia definitorium ipsius provinciae Lugdunensis duobus vocalibus, nempe ex-ministro provinciali et custode distincto a quatuor definitoribus contra ius exinde privari credebatur, illudque tribus dumtaxat definitoribus contra dispositionem dictorum statutorum constabat, si custos quatuor definitoribus adnumerandus erat: idem Vincentius horum dubiorum solvendorum causâ ad dilectum filium ministrum generalem Ordinis Fratrum Minorum ipsius sancti Francisci de Observantiâ nuncupatorum ad praescriptum constitutionum dicti Ordinis occurrente occasione alicuius dubitationis recursum habuit. Qui respondit ad 1.um, quod, moriente ultimo exministro provinciali, subrogari debeat alter, qui antea fuerit immediate minister itidem provincialis, habeatque votum consultivum, decisivum atque electivum in omnibus congressibus definitorii; et, si aliquis e quatuor definitoribus decedat, subrogetur unus pariter exministrorum provincialium, quatenus iam non habeat vocem in definitorio, et si habeat, vel desint patres huiusmodi, tunc subrogetur antiquior ex definitoribus habitualibus; atque si eatenus nulla facta fuerit subrogatio, imposterum hoc modo facienda et observanda esset: ad 2.um vero, quod, quamvis liberum sit eligere vel non eligere custodem, conveniat tamen cum deinceps eligi distinctum a quatuor definitoribus; isque iuribus et privilegiis, ceteris custodibus concedi solitis, frui debeat, votum habens in congressibus provincialibus et in capitulo generali, ut vocalis admissibilis sit cum ministro provinciali, et non unus ex quatuor definitoribus qui locum custodis tenere possit, quemadmodum deliberatum fuerat.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, ipse Vincentius plurimum cupiat, enarratam ministri generalis sententiam, pro firmiori illius subsistentiâ et exactiori observantiâ, apostolicae confirmationis nostrae patrocinio communiri et opportune in praemissis ut infra a nobis provideri: nos, dictum Vincentium specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, supplicationibus eius nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, de venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium, negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositorum, qui relationem dilecti etiam filii procuratoris generalis secundodicti Ordinis sibi super praemissis factam attenderunt, consilio, praefatam ministri generalis sententiam super duplici dubio huiusmodi, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, approbamus et confirmamus, *Confirmatione apostolica roboratur.*

illique inviolabilis apostolicae firmitatis ac interpretationis praedictorum statutorum vim et efficaciam iniungimus; necnon definitorium provinciale eiusdem provinciae Lugdunensis ad septenarium numerum vocalium, ei sicut praemittitur convenientem, harum serie restituimus et reintegramus. Praeterea auctoritate et tenore praefatis volumus et statuimus, ut, defuncto ultimo ministro[1] provinciali, in dictâ provinciâ Lugdunensi, ex tunc et usque ad proximum futurum capitulum provinciale inclusive, subrogatus censeatur, sub titulo et iuribus exministri provincialis, is qui immediate ante defunctum ab officio provincialatus absolutus et extra definitorium provinciale reperitur. Quo vero ad custodem praefatum, servatâ imposterum, in electione eorum qui ad capitulum generale deputandi erunt, dicti ministri generalis sententiâ, deputatio facta a postremo capitulo provinciali vim habeat pro hac vice tantum in iis quae eidem sententiae non adversantur, ita quod sic deputatus, aut in eius locum subrogatus, in suâ deputatione vel subrogatione valide, sed cum titulo custodis, et saltem iuribus definitorum usque ad proximum capitulum provinciale permaneat. Utque numerus quatuor definitorum, a custode distinctorum, ex nunc usque ad dictum proximum capitulum provinciale inclusive, compleatur, adiungatur pro hac vice quartus definitor tribus aliis iam ab ipso postremo capitulo provinciali electis praeter eumdem custodem sive deputatum secundum leges subrogationis per litteras apostolicas in suo vigore persistentes in casu obitus definitorum praescriptas, perinde ac si quartus definitor ad capitulum generale deputatus decessisset.

1 Ex iis quae praecedunt, videretur potius legendum *exministro* (R. T.).

Harum litterarum firmitas.

§ 3. Decernentes, easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, et ab illis, ad quos spectat et pro tempore quandocumque spectabit, in omnibus et per omnia inconcusse observari, illisque respective plenissime suffragari; sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Obstantium derogatio.

§ 4. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon, quatenus opus sit, Ordinis et provinciae Lugdunensis huiusmodi, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis et ad verbum insertis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XXIII iunii MDCCXXXIII, pontificatus nostri anno III.

Dat. die 23 iunii 1733, pontif. anno III.

F. card. OLIVERIUS.

XCVIII.

Lis omnis, inter clericos regulares Societatis Iesu, et pauperes Matris Dei a

Scholis Piis denominatos, de gravioribus scientiis Vilnae ab utrisque publice tradendis oborta, ad Sedem Apostolicam avocatur et extinguitur, ac alia hac de re a sanctissimo domino nostro edita constitutio confirmatur[1].

Clemens episcopus,
servus servorum Dei,
ad perpetuam rei memoriam.

Summi Pontificis est lites inter Ordines religiosos dirimere.

Pontificalis officii nostri esse debet lites et invidiosas contentiones, inter quoscumque supremae curae nostrae subiectos, ac praesertim Ordines religiosos, interdum obortas, dirimere, ut, charismata meliora aemulantes, unâ omnes in vineâ Domini laborare satagant, ac proximorum saluti rectaeque institutioni laudabilem et dominicâ mercede dignam operam dare non cessent.

Inter clericos regulares Societatis Iesu et Pauperes Matris Dei a Scholis Piis denominatos de tradendis publice scientiis contentio Vilnae oborta.

§ 1. Quum itaque, sicut accepimus, (postquam anno Domini MDCCXXIII, seu alio veriori tempore, Congregatio dilectorum filiorum clericorum regularium Pauperum Matris Dei, qui a Scholis Piis denominantur, in Vilnensem civitatem canonice introducta fuisset, a dilectis quoque filiis clericis regularibus Societatis Iesu, qui universitatis studii generalis seu publicae academiae Vilnensis curam gerunt, non licere ibi cuiquam extra eamdem universitatem sive academiam eminentiores disciplinas et scientias adolescentibus tradere, propterea que non posse iam dictos clericos regulares publicas scholas ibidem aperire, praetensum fuerit; huiusmodi praetensionibus in Congregationem S. R. E. cardinalium, negociis et consultationibus episcoporum et regularium praepositorum, e quorum numero nos ipsi tunc eramus, ab utrâque parte deductis, eadem Congregatio cardinalium die XXVII mensis martii anno Domini MDCCXXVII, referente dilecto filio nostro Nicolao S. R. E. presbytero cardinali Spinula nuncupato, decreverit primodictis clericis regularibus licere aperire scholas iuxta modum dumtaxat, scilicet inferiores, pro pueris pauperibus, gratis et sine ullo stipendio imbuendis in primis elementis, grammaticâ, computo, et praecipue in bonis moribus et fidei catholicae rudimentis, ad formam litterarum Apostolicarum felicis recordationis Pauli Papae V praedecessoris nostri quae incipiunt *Ad ea*[1], interdictâ quaestuatione, et amplius causam non debere proponi censuerit; et piae memoriae Benedictus Papa XIII etiam praedecessor noster decretum praedictum per suas litteras apostolicas sub annulo Piscatoris in formâ Brevis die XVII mensis martii insequentis anni MDCCXXVIII expeditas apostolicâ auctoritate confirmaverit atque adprobaverit, prout in decreto ac litteris eiusdem Benedicti plenius et uberius continetur;

Particulari cardinalium Congregationi examinanda committitur.

§ 2. Deinde vero nobis, divinâ favente clementiâ ad B. Petri Sedem evectis cum innotuisset, varias interque se discrepantes sententias ac voces percrebuisse de proprio officio, praecipuoque instituto primodictorum clericorum regularium, super modo et ratione instituendi adolescentes eorum curae commissos, eosdemque in scholas recipiendi, deque statutis a piae recordationis Gregorio Papa XV etiam praedecessore nostro confirmatis et approbatis, ac de complurium aliorum Romanorum Pontificum tam sub plumbo quam sub annulo Piscatoris in dictâ formâ Brevis pro dictis clericis regularibus Pauperibus Matris Dei editis

1 Constitutionem hic laudatam, qua Pauperibus Matris Dei Scholarum Piarum facultas asseritur graviores tradendi scientias, legere est superius n. XXXI, pag. 246.

1 Male edit. Main. legit *An ea:* quam Pauli V const. vide tom. XII, pag. 382 (R. T.).

litteris apostolicis, et praecipue eorumdem Pauli, Gregorii et Urbani VIII, Alexandri VII, Clementis IX et Clementis X etiam Romanorum Pontificum praedecessorum nostrorum; nos, quascumque controversias et dissensiones ex statutorum et litterarum apostolicarum huiusmodi vario sensu ortas, et tunc fortasse orituras, pro nostri apostolatus munere de medio tollere volentes, particulari Congregationi venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium, videlicet bonae memoriae Prosperi Marefuschii, eorumdem primodictorum clericorum regularium Matris Dei protectoris, Leandri de Portia, ac Petri Aloysii Carafae, ad rem maturo consilio examinandam tunc per nos apostolicâ auctoritate praedictâ institutae, et praeviis facultatibus necessariis instructae, commiserimus et mandaverimus, ut, de[1] omnibus et singulis tam in formâ Brevis, quam sub plumbo, ut praefertur, expeditis, primodictosque clericos regulares respicientibus, apostolicis litteris ac statutis praedictis mature perpensis, in subsequentia capita sedulo inquirerent, nimirum:

Puncta examini tradita.

I. An praedictis clericis regularibus Pauperibus Matris Dei in suis publicis scholis, praeter scribendi, legendi et computandi regulas atque etiam grammaticen, scientias maiores tradere liceret;

II. An ipsi ad easdem suas scholas pueros etiam divites nobilesque admittere possent;

III. An in suam curam et regimen iuvenum collegia, seminaria et convictus habere itidem possent;

IV. Quaesitum est an privilegium apostolicum eis foret concedendum, ut regulares domos sine aliorum regularium consensu condere possent, ubi tamen eis pro numero a constitutionibus apostolicis praefixo religiosis alendis sufficientes redditus citra mendicandi et quaestuandi necessitatem aliàs suppeterent:

Quumque Congregatio particularis praedictâ, die XIII mensis aprilis anni Domini MDCCXXXI habita, praemissis omnibus, quemadmodum praeceperamus, diligenter inspectis et ponderatis, nemine discrepante, in hanc resolutionem uno ore devenerit, scilicet:

Responsiones.

Ad I, clericos regulares Pauperes Matris Dei, qui a Scholis Piis denominantur, teneri prima rudimenta catholicae fidei, grammaticae et computorum regulas tradere adolescentulis ad formam constitutionum Ordinis sui, licere etiam eisdem scientias maiores in suis publicis scholis tradere, dummodo tamen apud eos constitutiones Ordinis quoad scholas minores serventur;

Ad II, eosdem clericos regulares teneri admittere pueros pauperes, et licere eis admittere pueros divites et nobiles;

Ad III, posse ad formam capitulorum generalium;

Ad IV, pro gratiâ privilegii eis concedendi responsum fuit, ad formam scilicet indulti felicis recordationis praedecessoris nostri Clementis Papae IX fratribus Excalceatis Ordinis B. Mariae Virginis de Monte Carmelo concessi die VI octobris anni MDCLXVIII:

Sententia a Sanctâ Sede confirmata.

§ 3. Relatâque nobis insequenti die per venerabilem fratrem archiepiscopum Nazianzenum, auditorem nostrum, quem nos eidem Congregationi particulari secretarium assignaveramus, resolutione huiusmodi, quascumque contentiones, discordias et lites, si quae forsan quomodolibet ubivis locorum super huiusmodi statutorum et litterarum apostolicarum interpretatione et vero sensu contra primodictos clericos regulares exortae, et coram quibusvis iudicibus introductae et indecisae pendere reper-

[1] Praeposit. *de* delenda (R. T.).

tae fuissent, aut imposterum oriri unquam potuissent, ad nos et Sedem Apolicam avocantes, ac penitus supprimentes et extinguentes, ac super eis perpetuum silentium imponentes, motu proprio, et ex certâ scientiâ ac de apostolicae potestatis plenitudine nostris, resolutionem seu decretum superius expressum et enunciatum, ut deinceps semper et perpetuo vigeret, et ubique locorum a primodictis clericis regularibus, illorumque praeposito et procuratore generalibus, ceterisque superioribus et personis quibuscumque observaretur, dictâ apostolicâ auctoritate perpetuo confirmaverimus et approbaverimus; et, ne imposterum quisquam ubivis locorum et gentium contra praemissa novas controversias et dissensiones excitare, primodictisque clericis regularibus de his molestiam aliquam inferre auderet, quae a dictâ Congregatione particulari explicata et resoluta fuerant et a nobis adprobata, dictâque resolutione seu decreto continebantur, statutorum et litterarum apostolicarum tam sub plumbo quam in formâ Brevis huiusmodi esse verum, germanum, sincerum et indubium sensum, idque omne a quibuscumque etiam speciali notâ dignis, et vigore constitutionum apostolicarum nostrarumque et Cancellariae Apostolicae regularum specialiter et individue exprimendis, etiam dictae S. R. E. cardinalibus, locorum Ordinariis, ac quorumvis Ordinum, etiam mendicantium et militarium, necnon etiam Congregationum quarumcumque aliorum clericorum regularium, etiam Societatis Iesu, et cuiusvis alterius regularis instituti personis regularibus, omnino servandum esse; neque eisdem statutis et litteris apostolicis superius expressis ullam aliam interpretationem tribui posse, neque primodictis clericis regularibus ex suis statutis litterisque apostolicis iisdem concessis, praesertim dicti Pauli V praedecessoris, scientias maiores profiteri unquam interdictum et vetitum fuisse; immo etiam in suis publicis scholis easdem scientias maiores adolescentibus cuiuscumque ordinis et conditionis tradere et praelegere licuisse et licere, apostolicâ auctoritate praedictâ decrevimus et declaravimus[1], prout in nostris desuper sub datum Romae apud S. Mariam Maiorem, anno incarnationis dominicae MDCCXXXI, kalendis maii, pontificatus nostri anno I vulgatis, incipientibus *Nobis quibus,* litteris etiam plenius et uberius continetur;

Causa ad nuncium apostolicum delata.

§ 4. Et, licet primodicti clerici regulares, quibuscumque dissensionibus et controversiis per nos ut praefertur de medio sublatis et suppressis, scientias maiores adolescentibus cuiusvis conditionis et Ordinis ubique locorum publice et libere tradere posse sperarent: nihilominus (ob praetensum extraordinarium ab universitate seu academiâ Vilnensi praedictâ recessum, ut asserebatur, plurium adolescentium liberalibus disciplinis et scientiis operam navantium, illorumque ad scholas pias, per primodictos clericos regulares in praedictâ civitate Vilnensi apertas et exercitas, accessum) pro parte clericorum regularium Societatis Iesu dictae civitatis Vilnensis (praetendentium, dictas nostras litteras eamdem civitatem Vilnensem minime comprehendere, et decretum, per Benedictum praedecessorem iam memoratum, ut praefertur, confirmatum et adprobatum, quasi per easdem nostras litteras minime abrogatum, adhuc viribus subsistere, ac universitati seu academiae praedictae, privative quoad alios quoscumque, graviores scientias tradere competere) lis[1] et

1 Aptius *decreverimus... declaraverimus* (R. T).

causa in partibus coram dilecto quoque filio et Sedis praedictae nuncio nostro, apud illustrem Poloniae regem commorante, inter dictos clericos regulares Societatis Iesu ex unâ et primodictos clericos regulares ex alterâ partibus, super observatione memorati decreti introducta extitit; ac dictus nuncius noster, provide considerans, instantiam dictorum clericorum regularium Societatis Iesu adversus dictas nostras litteras, motu scientiâ et potestatis plenitudine praedictis ut praefertur, expeditas, esse promotam; ideoque super eâ animum nostrum requirere existimavit. Nosque, super hac re mature procedere volentes, eamdem Congregationem particularem, videlicet Leandri et Petri Aloysii cardinalium et dilecti filii nostri Ioannis Antonii dictae S. R. E. presbyteri cardinalis Guadagni, primodictorum clericorum regularium protectoris, in praedicti Prosperi cardinalis defuncti locum suffecti, adsignato ei etiam dicto Nazianzeno archiepiscopo in secretarium, iterum instituimus; illique clericorum regularium Societatis Iesu civitatis Vilnensis et universitatis seu academiae huiusmodi privilegia, ac primodictum decretum, litterasque Benedicti praedecessoris pro eius confirmatione, ut praefertur, editas huiusmodi, necnon rationes per eosdem clericos regulares Societatis Iesu in scriptis allatas examinandi praecipuam curam commisimus. Et dicta Congregatio particularis die IX mensis septembris anni proxime praeteriti MDCCXXXII (auditis primodictis clericis regularibus, qui a Scholis Piis denominantur, ac mature rimatâ scripturâ legali universitatis seu academiae Vilnensis clericorum regularium Societatis Iesu, a praedicto nuncio nostro transmissâ, ac dilecto filio procuratore generali dictorum clericorum regularium Societatis Iesu requisito) consulendum esse nobis, quod scriberetur per litteras Secretariae nostrae Status eidem nuncio nostro, decretum praedictum dicto anno MDCCXXVII in causâ Vilnensi aperitionis domus et Scholarum Piarum emanatum, ac litteras apostolicas dicti Benedicti praedecessoris super eius confirmatione in formâ Brevis, ut praefertur, expeditas, non obstare primodictis clericis regularibus ad effectum aperiendi in civitate Vilnensi scholas publicas etiam scientiarum maiorum, attentâ constitutione ac declaratione nostris praedictis sub die I maii anno MDCCXXXI emanatis, ad formam tamen eiusdem constitutionis, neque constare de praetensâ privativâ universitatis seu academiae Vilnensis quoad scientias philosophicas et theologicas, etiam morales, aliasque etiam inferiores, censuit. Factâque deinde per dictum archiepiscopum eâdem die IX septembris de hac ultimâ resolutione seu decreto praedictae Congregationis particularis nobis relatione, illi benigne annuimus, atque ultimodictam resolutionem seu decretum, pro eius adimplemento, praedicto nuncio nostro transmitti mandavimus; dictusque nuncius noster, ultimodictae resolutioni seu decreto sibi transmisso, ut par erat, inhaerens, illud non solum voce palam fecit, sed etiam scriptis prolatâ formali sententiâ, cuius tenor est: « Christi nomine invocato, pro tribunali sedentes, et solum Deum prae oculis habentes, per hanc nostram definitivam sententiam, quam in his scriptis ferimus, in causâ et causis, quae primo et in primâ coram nobis seu aliâ veriori versae fuerunt et vertuntur instantiâ, inter reverendum patrem Sebastianum a S. Stanislao, procuratorem generalem causa-

1 Pessime ed. Main. legit is pro iis (R. T.).

rum clericorum regularium Matris Dei Scholarum Piarum provinciae Poloniae et Lithuaniae, nomine de quo in actis, actorem ex unâ, et reverendum patrem Paulum Strylenski, procuratorem generalem causarum provinciae Lithuaniae Societatis Iesu, nomine pariter de quo in actis, reum conventum ex alterâ partibus, de et super observatione et executione constitutionis sanctissimi domini nostri Clementis Papae XII sub datum kalendis maii MDCCXXXI editae favore clericorum regularium Pauperum Matris Dei, qui a Scholis Piis denominantur, rebusque aliis in actis causae et causarum huiusmodi, ad quae, etc., dicimus, declaramus et definitive sententiamus, suprascriptam constitutionem sanctissimi domini nostri Papae ad litteram, et prout sonat, fore et esse exequendam, et in omnibus et per omnia observandam, prout per praesentes exequi et observari volumus et mandamus; signanter declarantes in casu, licuisse clericis regularibus Pauperibus Matris Dei, a Scholis Piis denominatis, domus Vilnensis, publicas scholas aperire, ac etiam licere scientias maiores in praedictis suis scholis publicis tradere, et in easdem pueros nobiles et divites admittere; et pro praemissorum effectu mandatum de exequendo, et aliud quodcumque desuper necessarium et opportunum, decernimus et relaxamus, ac exequi volumus et mandamus, etc. — Ita pronunciavi ego C. archiepiscopus Iconiensis, nuncius apostolicus. — Lata, lecta, et publicata, etc. STEPHANUS SKARCTYRASKI vicecancellarius ». Insuper dicti clerici regulares Societatis Iesu praemissis minime acquiescentes, a nuncio nostro eiusque sententiâ appellationem, quae ab eodem nuncio, prout iuris erat, reiecta fuit, ad nos et Apostolicam Sedem interposuerunt.

Summus Pontifex huiusmodi lites ad se avocatas prorsus extinguit.

§ 5. Nos igitur, qui quascumque contentiones et dissidia a religiosis familiis amovere studemus, eorumdem clericorum regularium Pauperum Matris Dei, praecipue circa illorum pias scholas in civitate Vilnensi existentes, tranquillitati et quieti, quantum cum Domino possumus, consulere cupientes, eosque et eorum singulos specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum praesentium tantum consequendum, harum serie absolventes et absolutos fore censentes, ac litis et causae praedictarum, inter utrosque clericos regulares olim, ut praefertur pendentium, status et merita, et decreti dictae Congregationis praedictorum cardinalium, negociis episcoporum et regularium praepositorum, ut praefertur, emanati, ac litterarum apostolicarum dicti Benedicti praedecessoris pro illius confirmatione editarum, et unius ac alterius Congregationis particularis praedictae resolutionum seu decretorum, ac nostrarum per nos, ut praefertur, editarum, ac Pauli, Gregorii, Urbani, Alexandri et utriusque Clementis praedecessorum praedictorum, primodictos clericos regulares quomodolibet respicientium, litterarum apostolicarum, ac statutorum huiusmodi, et quorumcumque in capitulis generalibus primodictorum clericorum regularium conditorum decretorum omnium et singulorum tenores etiam veriores ac datas praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, necnon litem et causam huiusmodi, per dictos clericos regulares Societatis Iesu contra primodictos clericos regulares

in civitate Vilnensi commorantes, ut praefertur, introductas, quatenus opus sit, ad nos et Sedem praedictam avocantes, illasque, et appellationem per eosdem clericos regulares Societatis Iesu, ut praefertur, interpositam, penitus et omnino extinguentes et supprimentes, ac super eis perpetuum silentium imponentes, motu proprio, et ex certâ scientiâ ac deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, decretum Congregationis eorumdem cardinalium, negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositorum, ut praefertur, editum, et litteras apostolicas eiusdem Benedicti praedecessoris super decreti huiusmodi confirmatione in formâ Brevis confectas, itaut illa imposterum per dictos clericos regulares Societatis Iesu in quodcumque iudicium vel extra illud nunquam deduci possint, dictâ apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, perpetuo revocamus, rescindimus et abrogamus; et ultimodictam resolutionem seu decretum per Congregationem particularem, ut praefertur, emanatum, et sententiam deinde per eumdem nuncium nostrum favore primodictorum clericorum regularium latam, auctoritate nostrâ perpetuo confirmamus et approbamus; illisque perpetuae et inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus, omnesque et singulos tam iuris quam facti et solemnitatum, ac quoscumque alios quantumvis substantiales defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, in iisdem supplemus.

Ac propriam suam constitutionem pro clericis regularibus Pauperibus Matris Dei undequaque confirmat.

§ 6. Ac, de praetensâ facultate universitatis seu academiae Vilnensis publice docendi scientias maiores privative quoad alios, minime constitisse, minimeque constare, et, vigore dictarum litterarum nostrarum *Nobis quibus* incipientium, primodictos clericos regulares etiam in civitate Vilnensi scholas publicas retinere, inibique scientias etiam maiores adolescentibus cuiusvis conditionis et ordinis tradere, ac etiam collegia, seminaria et convictus in suam curam et regimen recipere, apostolicâ auctoritate perpetuo statuimus et declaramus. Insuper eâdem auctoritate dictam nostram constitutionem in reliquis ibidem expressis firmam, salvam et illaesam existere et censeri debere quoad omnia et singula in eâ in favorem dictorum clericorum Pauperum Matris Dei contenta, confirmamus, et Vilnae ac ubique locorum inviolabiliter observari mandamus.

Clausulae.

§ 7. Dictamque resolutionem et decretum Congregationis particularis et memorati nuncii nostri sententiam, ac praedictas nostras praesentesque litteras, et in eis contenta et expressa quaecumque, nullo unquam tempore de subreptionis vel obreptionis aut nullitatis vitio, vel intentionis nostrae, etiam ex eo quod causae, propter quas praemissa emanarunt, coram nobis vel alibi adductae, verificatae et iustificatae, ac dicti clerici regulares Societatis Iesu civitatis Vilnensis ac universitatis seu academiae praedictae rectores seu conservatores ac administratores, et quicumque alii in praemissis et circa ea ius vel interesse habentes, aut habere praetendentes, ad id vocati et auditi non fuerint, et consensum suum eisdem praemissis non praestiterint, aut alio quovis defectu, etiam quantumvis magno et substantiali, sive etiam ex eo quod in eis solemnitates, ac quaevis alia servanda et adimplenda, servata et adimpleta non fuerint, aut ex quocumque alio capite, etiam in corpore iuris clauso, et quovis alio praetextu vel causâ etiam quantumvis legitimâ, iustâ et privilegiatâ ac publicum et commune bo-

num respiciente, quaeque ad effectum validitatis praemissorum exprimenda foret, notari, impugnari, invalidari, retractari, in ius vel controversiam vocari, ad viam et terminos iuris reduci, aut adversus illas quodcumque iuris vel facti aut gratiae remedium aut oris aperitionem impetrari, neque illas sub quibusvis similium vel dissimilium gratiarum revocationibus, suspensionibus, limitationibus, derogationibus, aut aliis contrariis dispositionibus comprehendi, sed semper ab illis excipi, et, quoties illae emanabunt, toties in pristinum et validissimum statum restitutas, repositas et plenarie reintegratas, ac de novo etiam sub quacumque posteriori datâ per primodictos clericos regulares a Scholis Piis denominatos, nunc et pro tempore existentes, quandocumque eligendâ, concessas, illasque validas et efficaces fore et esse, suosque plenarios et integros effectus in omnibus et per omnia plenissime suffragari, sicque et non aliàs per quoscumque iudices ordinarios vel delegatos, quavis auctoritate fungentes, etiam causarum palatii nostri apostolici auditores, et dictae S.R.E. cardinales, etiam de latere legatos, vicelegatos, dictaeque Sedis apud dictum pro tempore existentem illustrem Poloniae regem commorantes aliosque nuncios, et quoslibet alios quavis auctoritate, potestate, praerogativâ, honore et privilegio fungentes, sublatâ eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi, definiendi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari, definiri et interpretari debere, et, quidquid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari, irritum et inane decernimus.

Obstantibus derogat.

§ 8. Non obstantibus iis omnibus, quae nos in eisdem nostris litteris voluimus non obstare, ac nostrâ et Cancellariae praedictae regulâ de iure quaesito non tollendo, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, dictorumque clericorum regularium Societatis Iesu, ac universitatis seu academiae praedictae, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis (de quibus omnibus etiamsi specialis, specifica, expressa ac individua mentio habenda esset[1]) dictis clericis regularibus Societatis Iesu, ac universitati seu academiae huiusmodi, illiusque rectoribus seu conservatoribus ac administratoribus praedictis, aliisque superioribus et personis quibuscumque, aliàs in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et approbatis; quibus omnibus et singulis, quamvis pro eorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio aut quaevis expressio facienda, sive aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda esset, illorum tenores his nostris pro plene et sufficienter espressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, specialiter et expresse motu, scientiâ, deliberatione et potestatis plenitudine, ad praemissorum effectum dumtaxat, plenissime derogamus et derogatum esse volumus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Fides transumptorum.

§ 9. Volumus autem ut ipsarum praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiasticâ dignitate constitutae, vel dictorum clericorum regula-

1 Quae parenthesi clausimus, praeter rem sunt (R. T.).

rium Pauperum Matris Dei, qui a Scholis Piis denominantur, praepositi generalis munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra adhibeatur, quae iisdem praesentibus, si forent exhibitae vel ostensae, adhiberetur.

Sanctio poenalis.

§ 10. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrae absolutionis, revocationis, rescissionis, abrogationis, approbationis, confirmationis, roboris adiectionis, defectuum suppletionis, statuti, decreti, declarationis, derogationis et voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire; si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei ac beatorum Petri et Pauli apostolorum eius se noverit incursurum.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, anno Incarnationis dominicae MDCCXXXIII, pridie kalendas iulii, pontificatus nostri anno III.

Dat. die 30 iunii 1733, pontif. anno III.

A. card. pro-datarius.

F. card. OLIVERIUS.

Visa de Curiâ:

I. archiepiscopus Ancyranus.

Loco † plumbi

D. STIVANUS.

Registrata in Secretariâ Brevium.

XCIX.

Fratres Congregationis de Carbonarâ Ordinis fratrum eremitarum sancti Augustini post studiorum cursum completum, et theologiae lecturam quinquennio peractam, habiles declarantur ad officia assistentis et procuratoris generalium.

Clemens Papa XII,
ad futuram rei memoriam.

Qui ad maiora Ordinis huius officia vi constitutionis apostolicae promovendi.

§ 1. Exponi nobis nuper fecit dilectus filius Nicolaus Antonius Schiaffinati prior generalis Ordinis fratrum eremitarum sancti Augustini, quod per quasdam felicis recordationis Clementis Papae VIII praedecessoris nostri desuper in simili formâ Brevis expeditas litteras, et per alias similes a piae memoriae Paulo Papa V pariter praedecessore nostro confirmatas, expresse cavetur ut ad assistentium generalium eiusdem Ordinis officium, nisi illi, qui in quadragesimo saltem suae aetatis anno constituti et magisterii in sacrâ theologiâ gradu decorati sint, assumantur: unde existimatur, a consecutione eiusdem officii assistentis et alterius procuratoris generalis Ordinis huiusmodi Congregationem S. Ioannis de Carbonaria dicti Ordinis, ubi dictus Nicolaus Antonius prior generalis viginti quinque annorum spatio commoratus fuit, exclusam[1] remanere posse; eo quia in memoratâ Congregatione, tametsi in eâ religiosi perdigni aliisque requisitis pro eiusmodi gradu obtinendo praediti reperiantur, eis tamen magisterii gradus conferri non consuevit.

Declaratio de qua in rubrica.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, laurea magistralis, iuxta statuta ipsius Congregationis auctoritate apostolicâ confirmata, non ob meritorum deficientiam iis religiosis minime permittatur: idem Nicolaus Antonius prior generalis, quo praedictae Congregationis religiosi validius ad studia incitentur animumque intendant, ac in perfectâ vitâ communi vivere, necnon ad huiusmodi officia elati praestanti eorum vitae exemplo ac scientiâ praedicto Ordini prodesse possint, opportune in praemissis a nobis provideri et ut infra indulgeri summopere desiderat. Nos, ipsius Nicolai Antonii prioris generalis votis, quantum cum Domino possumus, favorabiliter annuere volentes, eumque a quibusvis excommunicationis, suspensionis

[1] Edit. Main. legit *exclusum* (R. T.).

et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, supplicationibus eius nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, illos religiosos memoratae Congregationis S. Ioannis de Carbonariâ, qui studiorum cursum ad formam illius constitutionum compleverint, et quinquennii spatio sacrae theologiae lecturam uti regentes in monasterio praedicti S. Ioannis peregerint, ad eiusmodi assistentis generalis et procuratoris generalis officia, excluso quocumque alio qui inibi regentis munus non exercuisset, dictâ auctoritate, tenore praesentium, habilitamus, ac habiles et capaces facimus et declaramus.

Praesentium litterarum observantia.

§ 3. Decernentes, easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore quandocumque spectabit, in omnibus et per omnia plenisssime suffragari, et ab illis respective inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Obstantium derogatio.

§ 4. Non obstantibus praemissis, ac praedictis Clementis et Pauli praedecessorum litteris, aliisque constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon eorumdem Ordinis et Congregationis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die IV iulii MDCCXXXIII, pontificatus nostri anno III.

Dat. die 24 iulii 1733, pontif. anno III.

F. card. OLIVERIUS.

C.

Confirmatur decretum sacrae Congregationis de Propagandâ Fide, quo conventus in provinciâ S. Francisci de Pachecâ in Mexico Ordinis fratrum Minorum eiusdem sancti Francisci Discalceatorum deputatur pro seminario Missionum in montibus de Cimapan [1].

Clemens Papa XII,
ad futuram rei memoriam.

Facti species.

§ 1. Emanavit nuper a Congregatione venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis Propagagandae Fidei praepositâ, ad supplicationem dilectorum filiorum definitorum provinciae S. Didaci in Mexico Ordinis fratrum Minorum sancti Francisci Discalceatorum nuncupatorum, decretum tenoris qui sequitur, videlicet:

Tenor decreti sacrae Congregationis de Propagandâ Fide.

Decretum sacrae Congregationis generalis de Propagandâ fide, habitâ die VI *iulii* MDCCXXXIII. Referente eminentissimo et reverendissimo

1 Benedictus XIII anno MDCCXXVII constit. dat. die III aprilis confirmavit decretum Congregationis episcoporum et regularium super erectione seminarii, de quo hic agitur.

domino cardinali Nicolao Spinola libellum supplicem porrectum pro parte definitorii provinciae fratrum Minorum Discalceatorum S. Didaci in Mexico supplicantis ut collegium seu seminarium Missionum erectum vigore facultatis sibi concessae per Breve apostolicum sanctae memoriae Benedicti XIII sub datum die III aprilis MDCCXXVII et cum consensu Ordinarii in conventu eiusdem provinciae S. Francisci de Pacheca deputetur pro conversione infidelium signanter existentium in montibus de Cimapan locisque conterminis, in quibus usque adhuc nulla alia missio fundata reperitur, cum potestate sacras missiones in praedictis montibus erigendi ab eodem collegio dependentes, utque omnibus ipsius provinciae S. Didaci fratribus districte prohibeatur transitus, nedum ad alias provincias et collegia missionum regularis Observantiae, verum etiam ad missiones provinciae Discalceatorum S. Gregorii in insulis Philippinis, absque peculiari et expressâ huius sacrae Congregationis licentiâ: Eminentissimi patres, audito super expositis patre procuratore generali Discalceatorum et Recollectorum, in utroque benigne annuerunt, mandaruntque ut religiosi ad missionariorum munera in praefatis locis obeunda destinati pro necessariis facultatibus dominum archiepiscopum Mexicanum ordinarium adire teneantur. Datum Romae, die et anno quibus supra.

V. card. PETRA, praefectus.

F. M. RICCARDI, pro-secretarius.

Loco † sigilli.

Apostolicâ roboratur confirmatione.

§ 2. Cum autem, sicut pro parte eorumdem definitorum nobis subinde expositum fuit, ipsi decretum huiusmodi, quo firmius subsistat, apostolicae confirmationis nostrae patrocinio communiri plurimum desiderent: nos, ipsos exponentes specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, supplicationibus eorum nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, decretum praeinsertum, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, approbamus et confirmamus, illique apostolicae firmitatis robur adiicimus: salvâ tamen semper in praemissis auctoritate memoratae Congregationis cardinalium.

Clausulae.

§ 3. Decernentes, easdem praesentes litteras firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Derogatio contrariorum.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon, quatenus opus sit, provinciae et Ordinis praefatorum, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XXIII iulii MDCCXXXIII, pontificatus nostri anno IV.

Dat. die 23 iulii 1733, pontif. anno IV.

F. card. OLIVERIUS.

CI.

Decretum, ut deinceps procurator generalis pro tempore Congregationis Montis Oliveti insimul abbas sit monasterii S. Mariae Novae de Urbe.

Clemens Papa XII,
ad futuram rei memoriam.

Petitio quibus innixa rationibus.

§ 1. Exponi nuper fecit dilectus filius modernus procurator generalis Congregationis Montis Oliveti monachorum Ordinis sancti Benedicti, quod mos est ipsius Congregationis ut illius procurator generalis, expleto suo officio, abbatiam monasterii S. Mariae Novae nuncupatam de Urbe dictae Congregationis obtineat; sed plurimorum annorum experientia detexit varia incommoda, quae ex divisione in duas personas officiorum procuratoris generalis et abbatis monasterii huiusmodi proveniunt. In primis vero, si isti duo superiores invicem haud conveniant, prout saepius accidit, religiosam pacem ac tranquillitatem inter monachos praefatae Congregationis non parum perturbari, dictumque monasterium tametsi annuis redditibus minime satis instructum, duplici dispendio pro eorum substentatione onerari, quum ipsius monasterii, illiusque necessitatibus, ac praefatae Congregationis negociis per unum ex dictis duobus superioribus sufficienter provideri valeret, quemadmodum laudabiliter servari memoratur tam in conventu S. Mariae de Pace Ordinis Canonicorum Regularium sancti Augustini Congregationis Lateranensis, quam in monasterio S. Crucis in Hierusalem, etiam respective nuncupatis, de eadem Urbe, monachorum Ordinis Cisterciensis Congregationis Lombardiae, ac servatum quoque fuit in ipsamet Congregatione Montis Oliveti anno MDCXCIII, quo tunc in humanis agens abbas Ioannes Franciscus Fossati Mediolanensis utroque munere procuratoris generalis et abbatis praedicti monasterii S. Mariae Novae functus fuit. Quibus accedit, quod, parcendo sumptibus eiusdem monasterii, melius constabiliri in eo posset collegium studiosorum ab universâ Congregatione Montis Oliveti summopere exoptatum, quorum vix quatuor nunc alere potest: idque eo serius considerandum venit, quod litterarum studia regularibus institutis non solum splendori et ornamento, verum etiam ad eorum conservationem necessaria esse noscuntur; eâ autem adhibitâ ratione, iuvenes religiosi maiori numero in idem monasterium collocari, ibique educari valerent, qui, peracto in aliis dictae Congregationis Montis Oliveti monasteriis studiorum cursu, uberiores in eisdem litteris progressus pollicerentur, quique, doctrinâ ac virtutibus super[1] bonis magistris ac praeceptoribus in eodem monasterio apprime instructi, magno usui et utilitati forent toti Congregationi praedictae ad exercendam curam animarum, excipiendas fidelium confessiones, regendas cathedras, et administranda gubernia, utpote munera quae viros scientiâ ac virtute praeditos exposcunt. Quibus omnibus per memoratum procuratorem generalem debite perpensis, ipse, communis boni suae Congregationis intuitu, abbatiâ supradicti monasterii S. Mariae Novae, post finitum officium procuratoris generalis, quo ad praesens

1 Potius lege *sub* (R. T.).

fungitur, sibi obventurâ, lubenti animo careret, iurique sibi ad illam competenti cederet favore sui in procuratione generali dictae Congregationis successoris, si statueretur ut imposterum utrumque officium abbatis et procuratoris generalis istiusmodi in unâ eâdemque personâ unitum ac consolidatum remaneret. Nobis propterea humiliter supplicari fecit, quatenus in praemissis opportune providere et ut infra indulgere de benignitate apostolicâ dignaremur.

Concessio. § 2. Nos igitur, ipsius moderni procuratoris generalis votis hac in re, quantum cum Domino possumus, favorabiliter annuere volentes, eumque a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, auditis iussu nostro super praemissis dilecti quoque filii abbatis generalis eiusdem Congregationis Montis Oliveti relatione ac voto, abbatiam et regimen dicti monasterii S. Mariae Novae procurationi generali ipsius Congregationis Montis Oliveti ex tunc, postquam modernus abbas monasterii praefati tempus sui regiminis expleverit, itaut deinceps procurator generalis pro tempore existens eiusdem Congregationis insimul abbas praedicti monasterii sit ac esse debeat, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, perpetuo unimus et annectimus, ac unita et annexa fore et esse statuimus et declaramus.

Clausulae. § 3. Decernentes, easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ipsique procuratori generali in omnibus et per omnia plenissime suffragari, et ab eis, ad quos spectat et pro tempore quandocumque spectabit, inviolabiliter respective observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac, quatenus opus sit, primodictorum Congregationis, Ordinis et monasterii, aliisve quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, aut quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque. Derogatio contrariorum.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XXIV iulii MDCCXXXIII, pontificatus nostri anno IV.

Dat. die 24 iulii 1733, pontif. anno IV.

F. card. OLIVERIUS.

CII.

Vicariis congregationum Ordinis Praedicatorum, ac duobus aliis fratribus, nempe definitori et socio seu electori nuncupatis, in capitulis generalibus suffragium conceditur.

Clemens Papa XII,
ad perpetuam rei memoriam.

Exordium. Iniunctae nobis caelitus apostolicae servitutis ratio postulat, ut religiosas Congregationes, sub suavi arctioris disciplinae iugo in Ecclesiâ Dei militantes, suavesque bonorum operum fructus, adspirante superni favoris aurâ, proferre iugiter satagentes, in laudabilibus earum institutis confovere, illarumque felici et prospero regimini atque incrementis, quantum nobis ex alto conceditur, prospicere studeamus.

Causae concessionis. § 1. Cum itaque, sicut accepimus, nonnullae congregationes Ordinis fratrum Praedicatorum, quas Observantes appellant, tam citra quam ultra montes apostolicâ auctoritate institutae reperiantur, quarum aliquae sufficientem numerum conventuum ac religiosorum habent, ut, iuxta morem usumve antehac in dicto Ordine servatum, in provincias eiusdem Ordinis erigi possint; verum, si in provincias huiusmodi erigerentur, formam gubernii ipsarum congregationum non sine regularis disciplinae in eis vigentis detrimento immutari oporteret; adeoque, sicuti felicis recordationis Innocentius Papa XII praedecessor noster per quasdam suas in simili formâ Brevis die XIV iunii MDCXCV expeditas litteras statuit, quod vicarii pro tempore existentes duarum ex istiusmodi congregationibus, S. Sabinae et S. Marci respective nuncupatarum, ab ipso Innocentio praedecessore erectarum, eamdem prorsus iurisdictionem et auctoritatem haberent in conventus et fratres suae congregationis, quam, iuxta apostolicas et Ordinis praefati constitutiones, priores provinciales habent in suis provinciis, ita longe opportunius salubriusque foret decernere ut in posterum, absque immutatione status supradictarum congregationum, vicarii earum, quae competentem numerum conventuum et fratrum habuerint, cum duobus aliis religiosis, definitore scilicet et socio seu electore, capitulis generalibus eiusdem Ordinis interesse valeant, ad instar priorum provincialium dicti Ordinis, et perinde ac si praefatae congregationes in provincias erectae essent; cum enim ipsae congregationes et provinciae unicum corpus et Ordinem constituant, et ab uno eodemque capite et magistro generali regantur, congruum omnino videtur, quod, quemadmodum priores provinciales electioni superioris generalis assistunt, sic quoque ad illam concurrant et admittantur vicarii congregationum praedictarum; praesertim quia istae magis, quam provinciae praefatae, pendent ab ipso magistro generali, utpote a quo vicarii immediate deputantur, priores vero provinciales a prioribus conventuum uniuscuiusque provinciae eliguntur; tum etiam quia in dictis capitulis generalibus non minus statuta generalia, universum Ordinem concernentia, quam particulares ordinationes pro singulis provinciis et congregationibus eiusdem Ordinis passim condi solent; unde, si prioribus provincialibus licet suarum provinciarum rationes in illis exponere, vicariis quoque praefatis permittendum venit ut suarum congregationum necessitates illuc deferre valeant; idque apprime respondet menti constitutionum dicti Ordinis, quippe perfectam unionem omnium membrorum sub uno capite praescribentium, ac vicissim quamcumque divisionis speciem districte prohibentium; quandoquidem ad constabiliendum, arctiusque colligandum hoc religiosae concordiae, mutuaeque unionis et charitatis vinculum, praelatos provinciarum et congregationum unâ convenire decet, ubi totius Ordinis negotia pertractantur;

accedente insuper, quod, cum memoratae congregationes exactam regularis disciplinae observantiam profiteantur, omnis aequi bonique etiam communis totius Ordinis ratio poscit, illarum vicarios capitulis huiusmodi adesse, in quibus de praeficiendo magistro generali, vel de promovendâ regulari disciplinâ praefatâ, vel de tollendis, si qui irrepserint, abusibus agitur; alioquin dictae congregationes ob ipsam exactiorem observantiam cui assidue insistunt, deterioris essent conditionis ceteris eiusdem Ordinis religiosis, ac damnum et incommodum sentirent, si iis privilegiis carerent, quibus dictae provinciae gaudent, ac ipsae etiam congregationes citra ullam contentionem ac dubitationem gauderent, si, remisso accuratioris disciplinae studio, in provincias erigerentur, quod aliquot saltem ex eis, si peterent, denegari nequiret:

Concessio.

§ 2. Hinc est quod nos, ad praemissa paternae nostrae dirigentes considerationis intuitum, dictarumque congregationum ac fratrum in eis degentium statui, indemnitati ac felicioribus in dies progressibus, quantum cum Domino possumus, salubriter consulere volentes, necnon eorumdem fratrum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, motu proprio et ex certâ scientiâ ac maturâ deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, quod deinceps perpetuis futuris temporibus omnes et singuli vicarii nunc et pro tempore existentes congregationum praedicti Ordinis fratrum Praedicatorum, quas Observantes vocant, tam citra quam ultra montes auctoritate apostolicâ hactenus erectarum, et si quas alias in futurum simili auctoritate erigi contigerit, dummodo tamen sex saltem conventus formales habuerint, cum duobus religiosis suae respective congregationis pro quolibet ex vicariis huiusmodi, uno nimirum definitore, ac uno socio seu electore, in earumdem respective congregationum diaetis eligendis, in quibuscumque capitulis generalibus eiusdem Ordinis interesse libere, licite et valide possint et valeant, ipsique vicarii ac definitores et socii seu electores in dictis capitulis generalibus votum sive suffragium habeant in omnibus et per omnia ad instar priorum provincialium, ac definitorum et sociorum provinciarum Ordinis praefati, et perinde ac si ipsae congregationes in provincias huiusmodi erectae et institutae forent, harum serie statuimus atque concedimus et indulgemus.

Praesentium litterarum observantia.

§ 3. Decernentes, easdem praesentes litteras, et in eis contenta, etiam ex eo quod quicumque in praemissis interesse habentes, seu habere quomodolibet praetendentes, etiam specificâ et individuâ mentione et expressione digni, illis non consenserint, nec ad ea vocati, citati et auditi, neque causae, propter quas ipsae praesentes emanarint, sufficienter adductae, verificatae et iustificatae fuerint, aut ex aliâ quacumque quantumvis legitimâ, iuridicâ et privilegiatâ causâ, colore, praetextu et capite, etiam in corpore iuris clauso, etiam enormis, enormissimae et totalis laesionis, nullo unquam tempore de subreptionis vel obreptionis aut nullitatis vitio, seu intentionis nostrae aut interesse habentium consensus, aliove quolibet etiam quantumvis magno et

substantiali individuamque expressionem requirente defectu notari, impugnari, infringi, retractari, in controversiam vocari, aut ad terminos iuris seu statutorum et constitutionum dictorum Ordinis et congregationum reduci, seu adversus illas aperitionis oris, restitutionis in integrum, aliudve quodcumque iuris et facti vel gratiae remedium intentari vel impetrari, aut impetrato, seu etiam motu, scientiâ et potestatis plenitudine paribus concesso vel emanato, quempiam in iudicio vel extra illud uti seu se iuvare nullo modo posse, sed easdem praesentes litteras semper et perpetuo firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore quomodocumque spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari, sicque et non aliter in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos et Apostolicae Sedis nuncios, aliosve quoslibet quacumque praeeminentiâ et potestate fungentes et functuros, sublatâ eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Obstantium derogatio.

§ 4. Non obstantibus praemissis, ac, quatenus opus sit, nostris et Cancellariae Apostolicae regulis de iure quaesito non tollendo, aliisve constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon Ordinis, congregationum, provinciarum et conventuum huiusmodi, aliisve quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis, usibus, stylis et consuetudinibus, etiam immemorabilibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis eisdem Ordini, congregationibus, provinciis et conventibus, illorumque respective magistro generali, vicariis, prioribus provincialibus, aliisque superioribus et personis quibuslibet, sub quibuscumque verborum tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis et insolitis clausulis, irritantibusque et aliis decretis, in genere vel in specie, ac aliàs in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omisso et formâ in illis traditâ observatâ, exprimerentur et insererentur, praesentibus pro plene et sufficienter expressis et insertis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus, ac derogatum esse volumus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Fides transumptorum.

§ 5. Volumus autem ut earumdem praesentium litterarum transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiasticâ dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra adhibeatur, quae ipsis praesentibus adhiberetur si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maio-

rem, sub annulo Piscatoris, die XXVIII iulii MDCCXXXIII, pontificatus nostri anno IV.

Dat. die 28 iulii 1733, pontif. anno IV.

F. card. OLIVERIUS.

CIII.

Confirmatur decretum Congregationis episcoporum et regularium, ne commissarii generales nec etiam ipse minister generalis Ordinis fratrum Minorum sancti Francisci de Observantiâ Discalceatorum aliquem religiosum ex provinciâ S. Didaci in Mexico extrahere possint, nisi de consensu capituli provincialis vel definitorii.

Clemens Papa XII,
ad futuram rei memoriam.

Petitio vicarii provincialis huius provinciae, quibusque innixa fundamentis.

§ 1. Nuper pro parte dilecti filii Iosephi de Herize, vicarii provincialis provinciae S. Didaci in Mexico Ordinis fratrum Minorum sancti Francisci de Observantiâ Discalceatorum nuncupatorum, Congregationi venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis ac consultationibus episcoporum et regularium praepositorum exposito, quod licet, inter alias ordinationes apostolicas pro felici prosperoque regimine provinciarum eorumdem fratrum Discalceatorum editas, saepius ac districte vetitum ac decretum fuisset, ne ulli commissarii generales nec etiam ipse minister generalis Ordinis praedicti aliquem religiosum a dictis provinciis extrahere praesumerent, ut ad alias partes et provincias mitterent, nisi praevio consensu capituli provincialis vel definitorii pleni uniuscuiusque provinciae huiusmodi respective, ac id ipsum expresse quoque sancitum reperiretur in statutis generabilibus familiae ultramontanae Ordinis praedicti; nihilominus, quia commissarii generales Novae Hispaniae eiusdem Ordinis, contra praescriptum decretorum apostolicorum atque statutorum praedictorum, religiosos e supradictâ provinciâ S. Didaci extrahere ac in aliis provinciis incorporare attentabant, dilectus filius Ioannes de Soto, minister generalis totius Ordinis praefati, per suas patentes litteras die XXI iulii MDCCXXX desuper editas, praeceperat tunc et pro tempore existenti commissario generali Novae Hispaniae praedictae, ut ab eiusmodi extractione et incorporatione omnino abstineret, declarando nullum et attentatum quidquid secus factum fuisset: et in eâdem expositione subiuncto, quod modernus commissarius generalis omnium Indiarum Occidentalium, nullâ praemissorum ac enarrati praecepti ministri generalis habitâ ratione, religiosos e provinciâ praefatâ extrahere et aliò transferre adhuc pergeret: ac proinde pro parte praedicti Iosephi eidem Congregationi cardinalium supplicato ut opportunum huic rei remedium adhibere vellent: emanavit a dictâ Congregatione cardinalium decretum tenoris qui sequitur:

Sacrae Congregationis decretum.

Sacra Congregatio eminentissimorum et reverendissimorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praeposita, attentâ relatione patris procuratoris generalis, benigne commisit archiepiscopo Mexicano, ut, veris existentibus narratis, nomine et auctoritate ipsius sacrae Congregationis mandet omnino exequi, remediis sibi benevisis, decreta apostolica, necnon decretum patris generalis emanatum sub die XXI mensis iulii, anni MDCCXXX, et pro huiusmodi effectu revocari ad suas provincias quotquot ab eisdem excorporati fuerint post editum enunciatum decretum patris generalis. Romae, XV maii MDCCXXXIII.

A. card. S. Clementis.

I. archiepiscopus Corinthiensis, secret.

Confirmatur. § 2. Cum autem, sicut praedictus Iosephus nobis subinde exponi fecit, ipse decretum huiusmodi, quo firmius subsistat ac servetur exactius, confirmationis nostrae praesidio communiri summopere desideret: nos, eumdem Iosephum specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, supplicationibus eius nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, decretum praeinsertum, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, approbamus et confirmamus, illique inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus: salvâ tamen semper in praemissis auctoritate memoratae Congregationis cardinalium.

Clausulae. § 3. Decernentes, easdem praesentes litteras firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et spectabit in futurum, plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Derogatio contrariorum. § 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon, quatenus opus sit, Ordinis et provinciarum huiusmodi, aliisve quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die VII augusti MDCCXXXIII, pontificatus nostri anno IV.

Dat. die 7 augusti 1733, pontif. anno IV.

F. cardinalis OLIVERIUS.

CIV.

Indulgentia plenaria perpetua pro omnibus et singulis christifidelibus vere poenitentibus et confessis ac sacrâ communione refectis, qui aliquam ex ecclesiis Ordinis fratrum Minorum sancti Francisci Conventualium, in S. Didaci confessoris et S. Clarae Virginis Assisiensis festis diebus, visitaverint.

Clemens Papa XII,
ad perpetuam rei memoriam.

Prooemium. Redemptoris et domini nostri Iesu Christi, qui gloriosos saluberrimorum, quae nobis reliquit, exemplorum sectatores altis decoravit honoribus, et caelestis beatitudinis consortes efficit[1], vices licet immeriti gerentes in terris, spiritualium munerum thesauros, dispensationi nostrae creditos, libenter erogamus, sicut ad fovendam incitandamque fidelium erga eosdem beatos caeli incolas devotionem salubriter in Domino expedire arbitramur.

1 Aptius lege *effecit* (R. T.).

Concessio indulgentiae de qua in rubrica. § 1. Itaque, ad augendam fidelium religionem et animarum salutem caelestibus Ecclesiae thesauris piâ charitate intenti, ac de omnipotentis Dei misericordiâ et beatorum Petri et Pauli apostolorum eius auctoritate confisi, necnon dilectorum filiorum Vincentii de Comitibus, ministri, et Salvatoris Salandari, procuratoris generalium Ordinis fratrum Minorum sancti Francisci Conventualium nuncupatorum supplicationibus nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, omnibus et singulis utriusque sexus christifidelibus vere poenitentibus et confessis ac sacrâ communione refectis, qui aliquam ex ecclesiis fratrum dicti Ordinis tam hactenus erectis quam in posterum quandocumque erigendis, et ubicumque locorum existentibus, in S. Didaci confessoris, XIII novembris, et S. Clarae virginis Assisiensis, XII augusti festis diebus, a primis vesperis usque ad occasum solis dierum huiusmodi, singulis annis devote visitaverint, et ibi pro christianorum principum concordiâ, haeresum extirpatione, ac sanctae matris Ecclesiae exaltatione pias ad Deum preces effuderint, quo die praedictorum id egerint, plenariam; monialibus vero supradicti Ordinis, ac aliis in earum quolibet monasterio nunc et pro tempore degentibus, vere pariter poenitentibus et confessis ac sacrâ communione refectis, qui suam respective ecclesiam in die festo S. Didaci visitaverint, et, ut praefertur, oraverint, plenariam similiter omnium peccatorum suorum indulgentiam et remissionem misericorditer in Domino concedimus. Praesentibus perpetuis futuris temporibus valituris.

Transumptorum fides. § 2. Volumus autem ut earumdem praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiasticâ dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quae adhiberetur ipsis praesentibus si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, MDCCXXXIII die XI augusti, pontificatus nostri anno IV.

Dat. die 11 augusti 1733, pontif. anno IV.

F. card. Oliverius.

CV.

Confirmatur decretum super habilitatione trium regentiarum collegii, et dispensatione super duobus annis tantum de aetate praescriptâ cum verbi Dei praedicatoribus, pro Ordine fratrum Minorum sancti Francisci conventualium nuncupatorum.

Clemens Papa XII,
ad futuram rei memoriam.

§ 1. Nuper a nobis emanarunt litterae tenoris sequentis: Litterae praecedentes referuntur.

Clemens PP. XII, *ad perpetuam rei memoriam*. Ex iniuncto nobis, etc. (*Cetera legere est superius num.* XLII, *pagina* 277),

§ 2. Et, sicut pro parte dicti Vincentii ministri generalis nobis nuper expositum fuit, ipse, regentibus et lectoribus demonstrare exoptans, in expetendâ eiusmodi provisione nil in animo habuisse quam dicti Ordinis beneficium, quartum decretum a tunc existente definitorio Ordinis huiusmodi anno MDCLXVIII editum (per quod habilitantur uti regentiae collegii sequentes, videlicet, Venetiarum, Panormitana, Mediolanensis, Ferrariensis, Perusina, Florentina et Ianuensis, quoad illos tamen regentes qui novem annorum spatio lecturarum cursum in aliis studiis tertiae, secundae et primae classis absolverint) per nos confirmari Caussae confirmandi decreti.

plurimum desiderat unâ cum aliis, quamvis a Congregatione tunc pariter existentium S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositorum emanatis, et successive per quasdam felicis recordationis Clementis PP. X praedecessoris nostri desuper in simili formâ Brevis die xxx augusti MDCLXX, bonae memoriae Giberto S. R. E. cardinali Borromaeo nuncupato, dum vixit, dicti Ordinis apud Sedem Apostolicam protectori, facultas illa confirmandi tributa fuerat: nihilominus, factis diligentiis in regestris et archivo eiusdem Ordinis, decretum praefatum repertum minime fuit. Porro praefatus Vincentius minister generalis, praevidens quod aliqui ex studentibus, ob prohibitionem, quam ipsi habent, verbum Dei praedicandi in Quadragesimâ, a studiis retraherentur: ad occurrendum ergo huic verisimili inordinationi aliud pariter decretum a definitorio generali Assisii MDCCVII factum, quod est in ordine sextum, per quod triginta annorum aetas praescribitur pro approbandis iis, quibus licentia praedicandi concedi debet, minime tamen comprehensis in sacrâ theologiâ magistris, reservatâ pro tempore existenti ministro generali praedicti Ordinis facultate dispensandi pro duobus annis ad summum ad effectum praemissum super aetate praedictâ, etiam per nos confirmari plurimum cupit. Et quia de numero iuvenum, qui ad habitum admittuntur, non omnes studiorum theologiae scholasticae capaces sunt, ad hoc ut durante eorum professorio tempus speculationibus scholasticis operam navando inutiliter[1] terant, ipse Vincentius minister generalis valde proficuum existimat, ut in qualibet provinciâ unus aut duo conventus iuxta maiorem vel minorem provinciarum extensionem deputaretur vel deputarentur, in quo seu quibus iam seminaria erecta reperirentur, ibique praedicti iuvenes pro eisdem studiis scholasticis inhabiles collocarentur, ut theologiae morali sub directione unius lectoris vacarent, eique[1] eiusmodi lectura pro paternitate provinciae, dummodo illam laudabiliter per quindecim annos exerceret[2], vel aliis qui uno tantum triennio eamdem theologiam moralem praelegerent, pro tertiâ classe respective suffragari posset et deberet, ac tandem pro complemento requisitorum pro paternitate praedictâ illis, qui post lecturam tertiae, secundae et primae classis collegium consequi nequirent, eam exercendo per totum illud tempus quod pro complemento quindennii eis deesset, hac tamen conditione quod lectores theologiae moralis eorumdem seminariorum lectiones in scriptis tradant omnibus illis diebus et temporibus, quibus alii regentes illas facere, et ipsi etiam pro circulo conferentias tribus diebus in hebdomadâ habere teneantur, et saltem, praeter iuvenes qui in illis seminariis collocandi essent, duos aut tres alios religiosos habeant, quibus etiam dicta lectio moralis tradenda esset. Nobis propterea idem Vincentius minister generalis humiliter supplicari fecit ut in praemissis opportune providere et ut infra indulgere de benignitate apostolicâ dignaremur.

§ 3. Nos igitur, ipsius Vincentii ministri generalis votis hac in re, quantum cum Domino possumus, favorabiliter annuere volentes, eumque a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus Concessio.

1 Videtur deesse particula *non* (R. T.).

1 Potius lege *eisque* (R. T.).
2 Potius lege *exercerent* (R. T.).

existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, de venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium, negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositorum, qui in praemissis dilectum pariter filium modernum procuratorem generalem eiusdem Ordinis audiverunt, consilio, decretum quidem definitorii generalis anni MDCLXVIII quoad solas regentias Mediolani, Florentiae et Ianuae, alterum vero decretum anni MDCCVII cum restrictione facultatis pro tempore existentis ministri generalis dispensandi ad duos annos tantum, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, approbamus et confirmamus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus, ac demum iuxta petita, quoad unum dumtaxat conventum in qualibet provinciâ ubi existunt seminaria, auctoritate et tenore praedictis indulgemus; salvâ tamen semper in praemissis auctoritate dictae Congregationis cardinalium.

Praesentium litterarum firmitas.

§ 4. Decernentes, easdem praesentes litteras firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Obstantium derogatio.

§ 5. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon, quatenus opus sit, provinciarum, conventuum et Ordinis praedictorum, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Fides transumptorum.

§ 6. Volumus autem ut ipsarum praesentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in dignitate ecclesiasticâ constitutae vel ministri generalis aut procuratoris generalis vel secretarii eiusdem Ordinis pro tempore existentis munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra illud habeatur, quae ipsis praesentibus haberetur si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XII augusti MDCCXXXIII, pontificatus nostri anno IV.

Dat. die 12 augusti 1733, pontif. anno IV.

CVI.

Ordini fratrum Praedicatorum privilegium conceditur, ut saecularibus adolescentibus, theologicae facultati in eorum studiis, scholis, gymnasiis et collegiis triennalem operam dantibus, lauream doctoratus seu magisterii et gradus in sacrâ theologiâ iis pares conferre possit, qui in publicis studiorum universitatibus solemni caeremoniâ conferuntur.

Clemens Episcopus,
servus servorum Dei,
ad perpetuam rei memoriam.

Summorum Pontificum laudes erga S. Thomam Aquinatem, ecclesiae doctorem.

§ 1. Verbo Dei scripto et tradito innixam scientiam, res divinas et mores christiano homine dignos, ad rectam Ecclesiae ministrorum institutionem et salutem animarum solide pertractantem[1], eiusque doctores ac magistros pietate venerabiles commendari tunc maxime convenit, quum, ingruente falsorum dogmatum illuvie, fides catholica et christiani mores supremae curae nostrae commissi periclitantur. Quo loco praedecessores nostri Romani Pontifices sanctum Christi confessorem Thomam Aquinatem Ordinis Praedicatorum et Ecclesiae doctorem, honoris causâ *Angelici* cognomento appellatum, semper habuerunt; eum propterea iustis laudibus in suis diplomatibus prosequuti, et praesertim Alexander IV, qui Thomam adhuc viventem per Dei gratiam thesaurum litteralis scientiae adeptum pronunciavit, inque eius vestigia subinde incurrentes alii Romani Pontifices subsequuti Ioannes XXII, Clemens VI, Urbanus V, Nicolaus V, Pius IV et beatus Pius V, Xystus V, Clemens VIII, Paulus V, Alexander VII, Innocentius XII et Benedictus XIII, qui omnes, uno eum ore adprobantes, in sacris Ecclesiae fastis, iuxta ac magnos Ecclesiae doctores Gregorium, Ambrosium, Augustinum et Hieronymum, Thomam quoque, ut vitae probitate et sanctioris theologiae scientiâ venerabilem miràque eruditione Ecclesiam Dei clarificantem ac sanctâ operatione fecundantem, coli voluerunt.

Concessio privilegii concedendi lauream doctoratus, etc.

§ 2. Itaque tanti viri doctrinam, in conciliis etiam oecumenicis celebratam, debitis praeconiis rei publicae causâ nos quoque ornare cupientes, quum dilectus noster in Christo ac fratris germani filius Nereus S. R. E. diaconus cardinalis S. Hadriani Corsinus nuncupatus, necnon aeque dilecti Ordinis fratrum Praedicatorum protector, flagitantibus eiusdem Ordinis fratribus magistro et procuratore generalibus Thoma Ripollio et Guillelmo Molo, submissas preces nobis obtulerit, ut praecipue quodam et speciali modo eiusdem sancti viri doctrinam, in gymnasiis Ordinis eorumdem fratrum Praedicatorum, non unis regularibus, sed etiam externis saecularibus alumnis, illuc ad eam perdiscendam confluentibus, tradi solitam, pro nostrâ erga beatum Thomam devotione tantumque Ordinem de Ecclesiâ praeclare meritum singulari benevolentiâ, ornare dignaremur, ut adolescentes, aliquo veluti praemio animati, ad beati Thomae doctrinam cum Dei gratiâ intellectu conspiciendam alacrius incumberent; quandoquidem nullum in iisdem gymnasiis praemium, nulla ipsis expedita via pateat ad eas Ecclesiae dignitates consequendas, quae in sacrae paginae doctrinâ lauream, quam vocant, licentiam vel gradum publice adeptis aliàs de more conferri debent; nos, huiusmodi precibus, pietate ac iustitiâ subnixis, annuere volentes, ad amplificandum sub tanto magistro probae incorruptaeque doctrinae studium inter iuvenes divino famulatui per sacratiores disciplinas addictos, motu proprio, ex certâ scientiâ et merâ voluntate nostrâ, deque apostolicae potestatis plenitudine, in quibuscumque gymnasiis, scholis, studiis et collegiis Ordinis fratrum Praedicatorum, extra ceteras studiorum generalium universitates erectis vel erigendis, concedi, extendi et prorogari volumus ac decernimus, pro externis quibuscumque saecularibus in iisdem gymnasiis theologicae facultati toto triennio absolutam operam dantibus,

1 Videtur legendum *pertractantes* (R. T.).

omnia et singula apostolica privilegia ab antecessoribus nostris Romanis Pontificibus concessa, iuxta consuetudinem et methodum praescriptam vel praescribendam ab eodem generali Ordinis Praedicatorum magistro, ut, post praemissum diligens probationis examen, laurea doctoralis seu magistralis, praesentatura, licentia, baccalaureatus, atque alii gradus consueti in sacrâ theologiâ libere et licite conferantur. Nos quidem gradus iis pares esse volumus qui in hoc nostro archigymnasio et academiâ, Romanae Sapientiae nuncupato, quibuscumque scholaribus solemni caeremoniâ conferri solent: idemque hoc privilegium omnino valere statuimus in quibuscumque insignioribus civitatibus et locis, in quibus saeculares iuvenes, theologicae facultati operam daturi, scholas Ordinis fratrum Praedicatorum frequentare permittuntur, sive pauperes sive etiam divites sint, quos universitatum officiales ad gradus promovere fortasse recusaverint, etiamsi aliàs in iisdem locis publicae huiusmodi et ordinariae studiorum universitates eis pateant. Itaque ut, postquam iidem saeculares et externi iuvenes, sine praeiudicio quorumcumque iurium ipsis universitatibus de more persolvendorum, a qua solutione divites eximi non debent, ad iam dictos gradus solemni caeremoniâ probati ac promoti fuerint, de eâdem re ac facultate praelegere, disputare, ac alios quoscumque actus ad id necessarios ubique facere possint, omnibusque et singulis privilegiis, praerogativis, immunitatibus, exemptionibus, libertatibus, praecedentiis, favoribus, gratiis et indultis uti, potiri et gaudere possint, quibus alii praevio diligenti examine in studiorum generalium universitatibus iuxta earumdem leges, ordinationes, usus, ritus et mores, de iure vel consuetudine, aut aliàs quomodocumque utuntur, potiuntur et gaudent, in omnibus et per omnia, nullo prorsus discrimine, ac si gradus suos in publicis universitatibus, et non alibi, accepissent (hac unâ in re, si et quatenus unquam fortasse opus esset, propterea derogantes constitutioni nostrae, pridem editae, quae incipit *Romanus Pontifex*).

§ 3. Praesentes quoque litteras, et in eis contenta et expressa quaecumque, nullo unquam tempore de subreptionis vel obreptionis aut nullitatis vitio vel intentionis nostrae, etiam ex eo quod causae, propter quas illae emanarint, coram nobis vel alibi adductae, verificatae et iustificatae, ac quicumque in praemissis et circa ea interesse quomodolibet habentes seu habere praetendentes, ad id vocati et auditi non fuerint, et consensum suum eisdem non praestiterint, aut quovis alio quantumvis substantiali defectu fortasse laborarent, sive etiam ex eo quod in eis solemnitates, ac quaevis alia servanda et adimplenda, servata et adimpleta non fuerint, aut ex quocumque alio capite vel causâ, etiam quantumvis legitimâ, iustâ et privilegiatâ, quaeque ad id exprimenda esset, expressa non fuerit, notari, impugnari, invalidari, in ius vel controversiam vocari, ad viam et terminos iuris reduci, aut in illas quodcumque iuris vel facti remedium, aut oris aperitio impetrari, neque illas sub quibusvis similium vel dissimilium gratiarum revocationibus, suspensionibus, limitationibus, derogationibus, aut aliis contrariis dispositionibus comprehendi posse[1]; sed semper excipi debeant, et, quotiescumque emanaverint, toties in pristinum et validissimum statum restitutas, repositas et plenarie integratas, ac de novo etiam sub quacumque po-

Clausulae hanc constitutionem praeservantes.

1 Male edit. Main. legit *possint* (R. T.).

steriori datâ per dicti Ordinis fratrum Praedicatorum magistrum et procuratorem generales pro tempore existentes quandocumque eligendâ concessas, validas et efficaces fore et esse, suosque plenarios et integros effectus in omnibus et per omnia sortiri et obtinere, dictisque fratribus, ac saecularibus apud eos, ut praedicitur, theologicae facultati triennalem operam dantibus, et ad gradus huiusmodi, ut praefertur, promovendis, aliisque, ad quos nunc spectat et imposterum quomodolibet spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari volumus; sicque et non aliàs per quoscumque iudices ordinarios vel delegatos, quavis auctoritate fungentes, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac praedicti Ordinis Praedicatorum pro tempore existentem protectorem, aliosque S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, vicelegatos et Sedis Apostolicae nuncios, sublatâ eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi, definiendi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari, definiri et interpretari debere, et quidquid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari, irritum et inane decernimus.

Obstantium derogatio.

§ 4. Non obstantibus, quatenus opus sit, unâ de non concedendis gratiis ad instar, et alterâ nostris et Cancellariae Apostolicae regulis de iure quaesito non tollendo, ac etiam in synodalibus, provincialibus, generalibus, universalibusque conciliis editis vel edendis, specialibus vel generalibus, constitutionibus et ordinationibus apostolicis, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, quibusvis personis aliàs in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, approbatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi de illis earumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales, mentio seu quaevis alia expressio habenda foret, earum tenores eisdem praesentibus etiam pro plene et sufficienter expressis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, latissime et plenissime ac specialiter et expresse, motu scientiâ et potestatis plenitudine similibus, derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Transumptis ubique fides adhibeatur.

§ 5. Volumus autem ut ipsarum praesentium transumptis, etiam impressis, alicuius in dignitate ecclesiasticâ constitutae personae sigillo et notarii manu obsignatis, vel etiam, saltem extra Italiam, sigillo et subscriptione magistri Ordinis aut provincialium eiusdem Ordinis pro tempore munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra illud adhibeatur, quae adhiberetur praesentibus si forent exhibitae vel ostensae.

Nemo has litteras infringere audeat.

§ 6. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrae concessionis, extensionis, prorogationis, voluntatis, decreti et derogationis, infringere, vel ei ausu temerario contraire; si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei ac beatorum Petri et Pauli apostolorum eius se noverit incursurum.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, anno Incarnationis dominicae MDCCXXXIII, V kalendas septembris, pontificatus nostri anno IV.

Dat. die 28 augusti 1733, pontif. anno IV.

A. card. pro-datarius.
F. card. OLIVERIUS.

Visa de Curiâ

I. archiep. Ancyranus.

Loco † plumbi.

D. STIVANUS.

Registrata in Secret. Brevium.

CVII.

Confirmatur et extenditur Breve Gregorii XV super iurisdictione regiminis Bononiensis super universitatibus artium eiusdem civitatis.

Clemens Papa XII,
ad perpetuam rei memoriam.

Exordium. Paterna, quam de nostris et S. R. E. etiam quoad temporalia subditis gerimus, cura nos urget atque impellit, ut, eorum utilitati iugi vigilantiâ studentes, ea, quae a Romanis Pontificibus praedecessoribus nostris pro felici prosperoque artium Status nostri Ecclesiastici directione provide constituta atque ordinata esse noscuntur, quo firma semper et inviolabilia persistant, apostolici muniminis nostri praesidio libenter constabiliamus, aliasque sollicitudinis nostrae partes desuper interponamus, sicuti salubriter expedire in Domino arbitramur.

Litterae Gregorii XV. § 1. Dudum siquidem emanarunt a felicis recordationis Gregorio PP. XV praedecessore nostro, circa societates, sive collegia, et universitates artium civitatis nostrae, tunc suae, Bononiensis, litterae in simili formâ Brevis, tenoris qui sequitur, videlicet:

« *Gregorius PP. XV, ad futuram rei memoriam.* Cum in civitate nostrâ Bononiensi ad vexilliferum iustitiae unâ cum senatu spectet et pertineat statuta ac provisiones et ordinationes societatum sive collegiorum universitatum artium civitatis Bononiae admittere, reformare et corrigere, cum participatione pro tempore existentis in dictâ civitate Sedis Apostolicae de latere legati seu eius vicelegati vel gubernatoris, pro bono pacis et quietis hominum praedictarum societatum, et prout temporum et personarum qualitas et natura exiget, motu proprio et ex certâ scientiâ ac maturâ deliberatione nostris, eumdem vexilliferum, utpote de omnibus gubernium et administrationem ipsarum societatum concernentibus plene informatum, et tamquam eorum iudicem ordinarium, iuxta solitum omnes et quascumque causas, lites et differentias ac querelas inter societatum et artium praedictarum homines, aut officiales vel subditos, aut etiam inter ipsas societates et artes, quandocumque et ex quacumque causâ earumdem societatum occasione nascituras, pro sublevandis ipsis societatibus et eorum hominibus a molestiis ac dispendiis sententiarum, procuratorum et scripturarum expensis, cognoscere, decidere, ac summarie, simpliciter, ac solâ facti veritate inspectâ terminare, aliosque iudicantes in civitate Bononiae, quacumque praefulgeant dignitate ac facultate ordinariâ vel delegatâ, nullo modo et praetextu contraventionis statutorum vel provisionum, vel exemptionis poenarum propterea incursarum, in causis praedictis se intromittere posse, et quidquid per eumdem vexilliferum, cum auctoritate superiorum praedictorum pro tempore, decretum, statutum et ordinatum ac reformatum fuerit circa praedictas societates artium, sive aliquam earum, regimen et gubernium etiam uniendo et dissolvendo, transferendo, aut quovis alio modo disponendo, perpetuo valere et validitatem obtinere, nec id aliquo modo infringi posse etiam per viam appellationis seu alterius cuiusvis reclamationis et recursus, quodque non possit etiam impediri sub quovis praetextu appellationis, seu alterius cuiusvis reclamationis et recursus, aut melioris revisionis, vigore quarumcumque inhibitionum, a quocumque tribunali, etiam Urbis, emanatarum, ad id quod sic fuerit ordinatum et decretum; sed statim executioni demandari

debeat; sicque per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, sublatâ eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, decernimus et declaramus; ulteriusque inhibemus etiam sub poenis et censuris in privilegiis dictis artibus respective concessis, eo ipso in casu coutraventionis incurrendis, ne posthac aliquis, quavis praefulgeat dignitate, sive vexillifer sit, sive ipsemet gubernator, vel etiam legatus aut praelegatus, aut quisvis alius, audeat nec possit praecipere, vel praecipiendo directe vel indirecte, vi vel metu aut iussionibus cogere aut arctare homines cuiusvis dictarum artium, vel eorum notarios, ad cassandum de eorum matriculis, vel addendum aut acceptandum in eorum societates aliquem, vel alio quovis modo eorum privilegia et statuta infringere; sed ad ipsos homines, servatâ tamen formâ eorum statutorum, spectare liberamque remanere electionem, admissionem vel repudiationem aggregandi, et observantiam eorum statutorum et privilegiorum in omnibus; salvo tamen decreto senatus in suo robore circa spontaneas cessiones vel renunciationes, et salvo eo, quod per dictum senatum unâ cum superiore, ut supra, in dies statueretur; et nihilominus omnia praeter vel contra praedicta gesta, vel gerenda, vitio nullitatis ipso iure subiacere, auctoritate et tenore praedictis similiter decernimus. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XIV iunii MDCCXXXI, pontificatus nostri anno I ».

§ 2. Cum autem, sicut accepimus, dilecti filii senatores, pro sublevatione artium huiusmodi ab ipsis vexillifero et senatu deputati, earumdem artium, quas in dies imminui aegre ferunt, instaurationi ac progressibus omni curâ ac studio incumbentes, inter alia novissime instituerint in dictâ civitate artem telariam, vulgariter *de' tovagliari* nuncupatam, per quam, cum assistentiâ unius societatis seu universitatis per deputatos praedictos iam stabilitae, illuc introducatur opificium diversi generis telarum, quae a regionibus exteris importabantur, sicque pecuniae, quae ex ditione Bononiensi ad eiusmodi telas comparandas extrahi consueverant, in eâ deinceps remaneant, ac inter artifices dividantur, et insuper cannabis, qua ditio praefata abundat, facilius venum eat: nunc vero iidem deputati, huius artis institutionem nobis probatam fuisse intelligentes, animum intendant diversis adhibendis remediis adversus multiplices abusus, quos in aliis artibus dictae civitatis irrepsisse compererunt, quibus e medio sublatis, futurum sperant ut illae quoque aliquando restituantur, ac in publicum bonum et commodum denuo florescant; sed vereantur, ne pro parte artes praefatas in dictâ civitate eiusque comitatu exercentium, aut aliàs interesse in iis habentium, executio resolutionum, quae ad id capiendae venient, impediatur aut retardetur per inhibitiones, quas, sub obtentu privilegiorum sibi a Sede Apostolicâ concessorum, suorumve statutorum auctoritate apostolicâ confirmatorum, usuum ac consuetudinum, litis pendentiae aut alio titulo, a iudicibus et tribunalibus etiam Urbis, vel per recursum ad nos et Romanum Pontificem pro tem- Causae petendae harum litterarum confirmationis.

perpetuo existentem procurare et impetrare possent: ac propterea tam deputati quam vexillifer et senatus praedicti opportune in praemissis a nobis prosideri summopere desiderent: nos, eorumdem deputatorum, vexilliferi et senatus votis hac in re, quantum cum Domino possumus, favorabiliter annuere volentes, illorumque singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, similiter motu proprio, ac ex certâ scientiâ et maturâ deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, praeinsertas Gregorii praedecessoris litteras, cum omnibus et singulis in eis contentis, harum serie confirmamus et approbamus, ac, quatenus opus sit, innovamus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus. Praeterea, firmâ remanente iurisdictione dicto vexillifero, sicut praemittitur, attributâ, easdem Gregorii praedecessoris litteras et in eis contenta ampliantes, motu, scientiâ, deliberatione ac potestatis plenitudine paribus, tenore praesentium, statuimus, quod quidquid per ipsos vexilliferum et senatum, aut ab eis deputatum, coram et approbante supradicto legato seu vicelegato, circa dictas societates ac universitates, sive collegia artium, earumve regimen et gubernium, pro tempore decretum, ordinatum et reformatum fuerit, statim executioni demandetur, quin executio huiusmodi per quamcumque inhibitionem cuiusvis iudicis et tribunalis, etiam Urbis praefatae, quolibet titulo, causâ, capite, colore vel praetextu, etiam dictorum privilegiorum, statutorum, usuum, consuetudinum, ac litis pendentiae, subnixam ac concessam, neque etiam per recursum ad nos, seu Romanum Pontificem pro tempore existentem, immediate habitum, nisi talis recursus fuerit admissus per specialem commissionem propriâ manu nostrâ seu eiusdem Pontificis signatam, ullatenus impediri aut retardari valeat.

Confirmatio petita conceditur.

§. 3. Decernentes, ipsas praesentes litteras, etiam ex eo quod praedicti et alii quilibet, in praemissis ius seu interesse habentes vel habere quomodolibet praetendentes, illis non consenserint, nec ad ea vocati, citati et auditi fuerint, seu de subreptionis vel obreptionis vitio, seu intentionis nostrae sive alio quocumque defectu notari, argui, vel impugnari nullo modo ac tempore posse; sed easdem praesentes litteras semper et perpetuo firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore quandocumque spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective exacte ac inconcusse observari, sicque et non aliter in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, et eiusdem S. R. E. cardinales etiam de latere legatos, eorumque vicelegatos, et alios quoslibet quacumque praeeminentiâ et potestate fungentes et functuros, sublatâ eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Harum litterarum observantia.

§ 4. Non obstantibus praemissis, ac, quatenus opus sit, nostrâ et Cancellariae Apostolicae regulâ de iure quae-

Clausulae derogatoriae.

sito non tollendo, aliisque constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon civitatis, comitatus, societatum, collegiorum ac universitatum huiusmodi, aliisve quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis, stabilimentis, stylis, usibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, sub quibuscumque verborum tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis et insolitis clausulis et decretis, in genere vel in specie, aut aliàs in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum omnium et singulorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus, ac derogatum esse volumus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XI septembris MDCCXXXIII, pontificatus nostri anno IV.

Dat. die 11 septembris 1733, pontif. anno V.

F. card. OLIVERIUS.

CVIII.

Fratribus Ordinis eremitarum sancti Augustini interdicitur appellatio a correctione regulari; iniuncta insuper, ut, in casu appellationis, id tantummodo facere debeant gradatim ad Ordinis superiores.

Clemens Papa XII,
ad futuram rei memoriam.

Prooemium.

Ex iniuncto nobis apostolicae servitutis munere ad ea peculiares sollicitudinis nostrae curas libenter intendimus, quae felici christifidelium divini numinis obsequiis sub suavi religionis iugo mancipatorum regimini atque tranquillitati conducibilia fore in Domino arbitramur.

Petitio quibus innixa fundamentis.

§ 1. Exponi siquidem nobis nuper fecit dilectus filius Nicolaus Antonius Schiaffinati prior generalis Ordinis fratrum eremitarum sancti Augustini, quod, licet per constitutiones eiusdem Ordinis, part. III, cap. XVI, num. XXIV, appellatio a correctione regulari superiorum fratribus praedictis sub diversis poenis prohibeatur, necnon generali decreto, dudum a Congregatione tum existentium S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus regularium praepositâ iussu felicis recordationis Sixti Papae V praedecessoris nostri edito, caveatur expresse quod regulares cuiusvis Ordinis, in casibus in quibus appellare de iure licet, id facere debeant gradatim ad sui Ordinis superiores, a priore nimirum ad provincialem, et a provinciali ad generalem, antequam Sedem Apostolicam adire possint; nihilominus ipse Nicolaus Antonius non sine animi sui moerore advertit, plures religiosos supradicti Ordinis, constitutionum ac decreti huiusmodi immemores, illave exoleta et antiquata esse credentes, tum a praefatâ correctione regulari superiorum provocare, tum, ubi appellatio permittitur, nusquam observatâ formâ sic praescriptâ, ad superiores mediatos sive prae-

latos maiores Ordinis praedicti, ac etiam hanc Sanctam Sedem appellare et recurrere; unde regularis disciplinae detrimentum, immediatorum superiorum, eorumque iurisdictionis contemptus, ac non raro impunitas delinquentium, aliaque multiplicia incommoda consequuntur, necnon almae Urbis tribunalia non levibus afficiuntur molestiis.

Decretum de quo in rubricâ.

§ 2. Quamobrem idem Nicolaus Antonius, qui in ipso gubernii sui primordio sibi omni ratione adnitendum proposuit ut debita subditorum erga praelatos obedientia exactaque regularis observantia in dicto Ordine conserventur, et, sicubi exciderint, restituantur, opportunum gliscenti malo et abusui eiusmodi remedium adhiberi et aliàs in praemissis salubriter a nobis provideri summopere desiderat. Nos, ipsius Nicolai Antonii votis hac in re, quantum cum Domino possumus, favorabiliter annuere volentes, eumque a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, supplicationibus eius nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, omnibus et singulis dicti Ordinis fratribus ac personis, cuiusvis dignitatis, gradus et conditionis existant, appellationem a correctione regulari suorum superiorum, ad formam enarratarum constitutionum, ac sub poenis in eis contentis, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, interdicimus. In casibus verò, in quibus iisdem fratribus de iure vel iuxta constitutiones praedictas appellare aut recurrere licet, id non aliter deinceps fieri posse statuimus, quam gradatim, a gravamine scilicet prioris ad provincialem, et a provinciali ad generalem, itaut causae appellationis seu recursus huiusmodi, antequam ab eodem priore generali cognitae et definitae fuerint, extra dictum Ordinem deferri et agitari nequeant. Ac propterea omnibus Romanae Curiae tribunalibus ac iudicibus, et quibusvis etiam venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. praefatae cardinalium Congregationibus, necnon Sedis Apostolicae nunciis, nunc et pro tempore existentibus, ne fratrum dicti Ordinis appellationem seu recursum admittant, causasque praedictas cognoscant, nisi prius eis legitime constiterit, illas per dictos superiores, memorato ordine servato, cognitas et definitas fuisse, sub poenâ nullitatis actorum ac inde sequutorum, et, quoad religiosos appellantes vel recurrentes qui praemissis contravenerint, sub gravibus nostro et Romani Pontificis pro tempore existentis arbitrio infligendis poenis, eâdem auctoritate harum serie prohibemus.

Clausulae.

§ 3. Decernentes, ipsas praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, et ab illis, ad quos spectat et pro tempore quandocumque spectabit, inviolabiliter observari, et iis respective plenissime suffragari, sicque et non aliter in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Contrariorum derogatio.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac Ordinis praefati aliisve quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, in-

dultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Fides transumptorum.

§ 5. Volumus autem ut earumdem praesentium transumptis seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiasticâ dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra adhibeatur, quae praesentibus ipsis adhiberetur si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xv septembris MDCCXXXIII, pontificatus nostri anno IV.

Dat. die 15 septembris 1733, pontif. anno IV.

F. card. OLIVERIUS.

CIX.

Custodia Hiberniae Ordinis fratrum Minorum sancti Francisci Capuccinorum nuncupatorum in novam provinciam erigitur.

Clemens episcopus,
ad perpetuam rei memoriam.

Prooemium.

Apostolicae servitutis munus, quo catholicae Ecclesiae per universum orbem diffusae regimini divinâ dispositione praesidemus, id praecipue sollicitudinem nostram intendit, ut religiosorum virorum Altissimi obsequiis sub arctioris disciplinae instituto mancipatorum, et in vineâ Domini ac praesertim in nonnullis olim pietatis et orthodoxae fidei laude florentissimis regionibus inter persecutionum procellas atque calamitatum tribulos strenue laborantium, statui et felici directioni consulere peculiari curâ studeamus, sicut pia orthodoxorum regum, multiplicibus in hanc Sanctam Sedem meritis fulgentium, vota postulant, et nos, omnibus maturae considerationis trutinâ perpensis, ad omnipotentis Dei gloriam, ac religionis piorumque operum incrementum et felicem progressum expedire in Domino arbitramur.

Regis christianissimi preces.

§ 1. Cum itaque, sicut nomine carissimi in Christo filii nostri Ludovici Francorum regis christianissimi nobis nuper expositum fuit, custodia Hiberniae Ordinis fratrum Minorum sancti Francisci Capuccinorum nuncupatorum quindecim conventibus, nempe duobus in Galliâ, ac reliquis in regno ipsius Hiberniae constet, dictus vero Ludovicus rex eamdem custodiam in novam dicti Ordinis provinciam ad instar aliarum dicti Ordinis provinciarum a nobis erigi plurimum desideret: nobis propterea dicti Ludovici regis nomine humiliter supplicatum fuit ut in praemissis opportune providere et ut infra indulgere de benignitate apostolicâ dignaremur.

Dicta custodia in provinciam erigitur additis aliarum provinciarum privilegiis.

§ 2. Nos igitur, piis ipsius Ludovici regis votis favorabiliter annuere volentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, memoratam custodiam Hiberniae in novam Ordinis praedicti provinciam, quae ab uno ministro provinciali, ac definitoribus, aliisque officialibus, iuxta constitutiones eiusdem Ordinis auctoritate apostolicâ approbatas, regi et gubernari debeat, itaut ipsa nova provincia illiusque minister provincialis, definitores, ceterique officiales ac fratres pro tempore existentes omnibus et singulis privilegiis, iuribus, praeeminentiis, praerogativis, honoribus, gratiis et indultis, quibus aliae dicti Ordinis provinciae, tam

de iure, usu et consuetudine, quam aliàs quomodolibet utuntur, fruuntur et gaudent, ac uti, frui et gaudere possunt et poterunt in futurum, pari modo et absque ullà prorsus differentià uti, frui et gaudere libere et licite possint et valeant, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, perpetuo erigimus et instituimus. Praeterea, ut capitula provincialia provinciae, sic a nobis erectae et institutae, triennalia sint, et discreti non eligantur, sed ad electionem ministri provincialis et definitorum eodem modo, quo custos et consultores antehac electi fuerunt, procedatur, necnon duo custodes pro capitulo generali eligantur, auctoritate et tenore praedictis statuimus ac praecipimus et ordinamus.

Capitula provincialia triennalia.

§ 3. Porro eidem novae provinciae de idoneis ministro provinciali ac definitoribus, quorum operâ provincia ipsa, adspirante superni favoris auxilio, salubriter dirigatur, hac primâ vice providere cupientes, ac de spectatâ infrascriptorum religiosorum fide, prudentiâ, charitate, integritate, vigilantià et religionis zelo plurimum in Domino confisi, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, dilectos filios Philippum Okennedis, qui custos, in ministrum provincialem, ac Donellis in primum, Ioannem Baptistam Knighte in secundum, Thomam Tyrrel in tertium, ac Ioannem Evangelistam Ronan, qui consultores praedictae custodiae sunt, in quartum definitores eiusdem novae provinciae sic a nobis erectae et institutae, ad triennium proximum a die publicationis praesentium litterarum inchoandum, cum omnibus et singulis praeeminentiis, praerogativis, facultatibus, auctoritate, privilegiis, gratiis et indultis, ac honoribus et oneribus solitis et consuetis, auctoritate et tenore praedictis constituimus et deputamus. Expleto autem triennio, capitulum provinciale in uno ex duobus conventibus in regno Galliae existentibus ministro provinciali more solito convocandi facultatem concedimus.

Eliguntur ministri novae provinciae

§ 4. Mandantes propterea in virtute sanctae obedientiae, ac sub indignationis nostrae aliisque arbitrii nostri poenis, omnibus et singulis praedictorum Ordinis et novae provinciae superioribus, fratribus et personis, ceterisque, ad quos spectat et spectabit in futurum, ut eamdem novam provinciam, sicut praemittitur, a nobis erectam et institutam, tamquam veram et legitimam canoniceqne erectam provinciam, ac sicut reliquas dicti Ordinis provincias in omnibus et per omnia recognoscant, nominent, teneant et tractent, ac religiosos supranominatos ad officia eis respective demandata, illorumque liberum exercitium, iuxta earumdem tenorem praesentium, recipiant et admittant, illisque in omnibus eadem officia concernentibus faveant et assistant, pareantque et obediant respective.

Harum observantia mandatur.

§ 5. Ac decernentes, easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore quandocumque spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. cardinales,

Solitae clausulae.

etiam de latere legatos et Apostolicae Sedis nuncios, aliosve quoslibet quacumque praeeminentiâ et potestate fungentes et functuros, sublatâ eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari ed definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Derogatio contrariorum.

§ 6. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon, quatenus opus sit, custodiae et Ordinis praedictorum, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XXII septembris MDCCXXXIII, pontificatus nostri anno IV.

Dat. die 22 septembris 1733, pontif. anno IV.

F. card. OLIVERIUS.

CX.

Declaratio super iurisdictione protectorum Ordinis fratrum Minorum sancti Francisci de Observantiâ, quoad religiosos deputatos pro regimine et curâ monialium S. Clarae et S. Mariae Magdalenae civitatis Neapolis.

Clemens Papa XII,
ad futuram rei memoriam.

Iurisdictio protectoribus huius Ordinis a Clemente et Urbano VIII asserta quoad religiosos dictis ecclesiis inservientes, ab Innocentio XII limitata.

§ 1. Dudum (postquam felicis recordationis Clemens VIII et Urbanus etiam VIII, aliique forsan Romani Pontifices praedecessores nostri, per suas in simili formâ Brevis, seu etiam sub plumbo expeditas litteras, tunc et pro tempore existentibus Ordinis fratrum Minorum S. Francisci de Observantiâ nuncupatorum apud Sedem Apostolicam protectoribus diversas facultates, quoad religiosos ex certis provinciis reformatis eiusdem Ordinis pro servitio ecclesiarum monasteriorum monialium S. Clarae et S. Mariae Magdalenae civitatis Neapolitanae ipsarumque monialium spirituali regimine et curâ pro tempore deputatos, sub certis modo et formâ tunc expressis concesserant et attribuerant, dictique protectores ab inde facultatibus huiusmodi libere usi fuerunt) a recolendae memoriae Innocentio Papa XII praedecessore etiam nostro emanavit constitutio super moderatione iurisdictionis et auctoritatis protectorum quorumvis Ordinum regularium anno MDCXCIII edita; ac successive anno MDCXCIV prodierunt litterae in pari formâ Brevis, per quas idem Innocentius praedecessor ministro seu alteri superiori generali familiae Reformatae cismontanae dicti Ordinis pro tempore quoque existenti facultates quascumque protectoribus memorati Ordinis quoad religiosos praefatos sic concessas et attributas, servatâ ceteroquin in omnibus et per omnia supradictarum Clementis et Urbani aliorumque praedecessorum litterarum formâ et dispositione, restituit, et, quatenus opus esset, de novo impartitus fuit; et aliàs, prout in eiusmodi litteris et constitutione, quarum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis et de

verbo ad verbum insertis haberi volumus, uberius respective continetur.

Iterum iisdem restituitur.

§ 2. Cum autem, sicut accepimus, tempore ipsius Innocentii praedecessoris adhuc vigerent peculiares illae caussae et rationes, quibus dicti Clemens et Urbanus ac alii praedecessores adducti fuerant ad enarratas facultates protectoribus Ordinis huiusmodi respectu dictorum religiosorum concedendas, reintegratio ad illas ministro seu superiori generali Ordinis praedicti, sicut praemittitur, facta, effectum suum sortiri nequivit; unde idem Innocentius praedecessor dictorum monasteriorum ac religiosorum illic existentium regimen suscepit atque gessit; sicuti quoque a similis memoriae Clemente Papa XI praedecessore etiam nostro petitum fuit. Verum felicis itidem recordationis Innocentius Papa XIII, pariter praedecessor noster, per nos, qui Ordinis praedicti protectoris munere apud hanc Sanctam Sedem tunc fungebamur, de omnibus praemissis, aliisque totius rei, necnon monasteriorum praefatorum statum concernentibus, certior redditus, ab eiusmodi regimine abstinuit; nobisque permisit ibidem exercere eam, quam olim dicti Ordinis protectores exercuerant, iurisdictionem et auctoritatem, quemadmodum re ipsâ fecimus, ac etiam post nostram assumptionem ad summi apostolatus apicem ratione protectionis huiusmodi, quam retinuimus, facere perreximus. Hinc est quod nos, omnem dubitationis et controversiae, quae circa auctoritatem protectorum dicti Ordinis quoad religiosos praefatos, temporis progressu, postquam viam universae carnis ingressi fuerimus, facile oriri possent, occasionem amovere, felicique dictorum monasteriorum directioni ac paci et tranquillitati, quantum cum Domino possumus, prospicere cupientes, simulque considerantes, vix sperari posse praedictas Innocentii XII praedecessoris litteras atque constitutionem, propter easdem causas et rationes, quae etiamnum durant, ob quas hactenus in monasteriis praefatis observari nequiverunt, nec in posterum quoque executioni demandatum ac observatum iri: motu proprio, ac ex certâ scientiâ et maturâ deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, ut dilectus filius noster Troianus S.R.E. presbyter cardinalis Acquaviva nuncupatus, quem in futurum successorem nostrum in protectione huiusmodi deputavimus, aliique deinceps pro tempore existentes Ordinis Minorum sancti Francisci de Observantiâ nuncupatorum apud eamdem Sedem protectores, quoad religiosos pro ecclesiarum monasteriorum praefatorum servitio ipsarumque monialium spirituali regimine et curâ pro tempore etiam deputatos, omnibus et singulis facultatibus per dictos Clementem VIII ac Urbanum, aliosque praedecessores, eiusdem Ordinis protectoribus concessis et attributis, necnon auctoritate et iurisdictione, quibus usi fuerint, nosque tamquam protectores huiusmodi usi fuimus et utimur, similiter uti ac potiri et gaudere libere, licite et valide possint et valeant, harum serie declaramus, statuimus atque indulgemus; sicque et non aliter per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac eiusdem S.R.E. cardinales, etiam de latere legatos dictaeque Sedis nuncios, sublatâ eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Obstantium derogatio.

§ 3. Non obstantibus praemissis, aliisque constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon, quatenus opus sit, Ordinis, ecclesiarum et monasteriorum huiusmodi, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis, approbatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XXV septembris MDCCXXXIII, pontificatus nostri anno IV.

Dat. die 25 septembris 1733, pontif. anno IV.

F. card. OLIVERIUS.

CXI.

Indultum, ut fratres Minores S. Francisci Capuccinorum nuncupatorum, in Galliâ existentes, possint excipere confessiones monialium in claustra degentium.

Clemens Papa XII,
ad futuram rei memoriam.

Causae petendae concessionis.

§ 1. Cum, sicut dilectus filius Cherubinus de Noves, frater expresse professus, custos et socius generalis Ordinis Minorum S. Francisci Capuccinorum nuncupatorum, tam suo, quam dilectorum filiorum fratrum, et praesertim ministrorum provincialium in regno Galliarum existentium eiusdem Ordinis nomine, nobis nuper exponi fecit, fratres praedicti ad excipiendas sacramentales confessiones monialium aliarumque personarum aegrotantium in claustris degentium multoties ab Ordinariis locorum invitentur, quin eis hac in re morem gerere valeant, eo quod per regulam ipsius sancti Francisci, cap. XI fratribus universis dicti Ordinis praecipitur, ne ingrediantur monasteria monialium, praeter illos, quibus a Sede Apostolicâ specialis ad id concessa est facultas: nobis propterea idem Cherubinus quo supra nomine humiliter supplicari fecit, quatenus in praemissis opportune providere et ut infra indulgere de benignitate apostolicâ dignaremur.

Quae benigne indulgetur.

§ 2. Nos igitur Cherubinum, aliosque fratres praedictos, specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, fratribus dicti Ordinis Minorum sancti Francisci Capuccinorum in regno Galliarum commorantibus, ad audiendas confessiones praefatas idoneis ac legitime approbatis, ut ipsi, quotiescumque a locorum Ordinariis pro excipiendis sacramentalibus confessionibus monialium aliarumque personarum aegrotantium intra claustra degentium tantum requisiti fuerint, de superiorum suorum licentiâ claustra eiusmodi ingredi, illarumque confessiones audire, illasque ab earum peccatis poenitentiâ salutari et aliis, quae iniungenda fuerint, eis respective iniunctis, absolvere libere et licite possint et valeant, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, concedimus et indulgemus.

Clausulae.

§ 3. Decernentes, easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, plenissime suffragari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Contrariorum derogatio.

§ 4. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac dicti Ordinis, aliisve quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XXVI septembris MDCCXXXIII, pontificatus nostri anno IV.

Dat. die 26 septembris 1733, pontif. anno IV.

F. card. OLIVERIUS.

CXII.

Abbati generali ac definitoribus Congregationis Olivetanae, quod deinceps capitulum generale eiusdem Congregationis dominicâ tertiâ post Pascha Resurrectionis dominicae, sicque tres dies serius quam hactenus fieri consuevit, celebrari debeat, facultas conceditur.

Clemens Papa XII,
ad futuram rei memoriam.

Qua die celebrari soleat capitulum generale.

§ 1. Exponi nobis nuper fecit dilectus filius procurator generalis Congregationis Montis Oliveti monachorum Ordinis sancti Benedicti, totius eiusdem Congregationis nomine, quod illius capitulum generale singulis trienniis feriâ quintâ ante dominicam tertiam post Pascha Resurrectionis dominicae celebrari consuevit in principali monasterio Montis Oliveti Maioris nuncupato, quod in deserto loco seu solitudine de Accona dominii Senensis consistit, ac ita omnia in dictâ Congregatione ordinata et disposita sunt, ut negotia, in eiusmodi capitulo generali tractanda, intra quinque dies dumtaxat absolvantur, eoque brevi temporis spatio satis provideatur publicis privatisque singulorum monasteriorum ipsius Congregationis necessitatibus.

Locus, eiusque incommoda potissimum ad victum comparandum.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, praedictus locus de Accona quatuor millium passuum a viâ publicâ et undequaque a frequentiâ habitatorum remotus sit, convenientibusque in monasterium praedictum omnibus abbatibus ac vocalibus dictae Congregationis praeter monachos de familiâ in eo degentes, conversos, vectuarios et ministros, non sine gravi incommodo ac dispendio parari possint pisces, ova et lacticinia diebus, quibus carnium usus prohibetur, utpote quorum esculentorum illic copia non suppetit, vel quae emenda veniunt cariori pretio, ac etiam pravae qualitatis, cum detrimento valetudinis religiosorum illuc ex longinquis partibus adventantium, quibus mora quinque dierum huiusmodi tantum ibidem praestituta est; dictum vero monasterium inopiâ

laboret, ac multo aere alieno gravetur, atque ex annuis contributionibus reliquorum monasteriorum eiusdem Congregationis substentetur: cupiatque propterea procurator generalis praedictus opportune in praemissis a nobis provideri et ut infra indulgeri:

Facultas conceditur ut in rubrica.

§ 3. Nos, ipsum procuratorem generalem specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium tantum consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, supplicationibus eius nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, dilectis filiis abbati generali, ac definitoribus praefatae Congregationis in proximâ illius dictâ[1] annuali insimul congregandis, quod deinceps capitulum generale eiusdem Congregationis ipsâ dominicâ tertiâ post Pascha Resurrectionis dominicae, sicque tres dies serius quam hactenus fieri consuevit, celebrari debeat, itaut, durantibus tribus diebus huiusmodi, abbates, generalis et locales ac visitatores dictae Congregationis pro tempore extantes in suis respective muneribus, prout antea, continuare libere, licite et valide possint et valeant, statuendi et ordinandi facultatem, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, tribuimus et impartimur.

Clausulae.

§ 4. Decernentes, ipsas praesentes litteras firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Derogatio contrariorum.

§ 5. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon Congregationis, Ordinis et monasterii praefatorum, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XXX septembris MDCCXXXIII, pontificatus nostri anno IV.

Dat. die 30 septembris 1733, pontif. anno IV.

F. card. OLIVERIUS.

1 Forsan *dietâ* pro *dictâ* legendum (R. T.).

CXIII.

Praecipitur ne quis notam aut censuram ullam theologicam catholicorum scholis diversa in explicandâ divinae gratiae efficaciâ sentientibus inurere, aut earum sententias contumeliis incessere audeat.

Clemens Papa XII,
ad futuram rei memoriam.

Exordium.

Apostolicae providentiae officio a praedecessoribus nostris felicis recordationis Clemente XI et Benedicto XIII sapienter

impenso ad dissipandas novatorum calumnias et artes, per quas inducta proscriptis erroribus catholicorum dogmatum larva, et sanctorum doctorum illustria nomina obtendentes, simplicium animos a debitâ Constitutioni, quae incipit *Unigenitus*, obedientiâ deterrere moliebantur, nos paternâ quoque sollicitudine inhaerentes, magnopere dolemus, tenebras a dissensionis filiis offusas nondum ex quorumdam mentibus satis esse discussas; sed plerosque etiam nunc intolerabili pertinaciâ contendere, censuris laudatae Constitutionis doctrinam Ss. Augustini et Thomae de divinae gratiae efficaciâ esse perstrictam.

Per laudes doctrinae S. Thomae datas, ceterae non reprobantur sententiae.

§ 1. Ut igitur nullas charitatis partes ad revocandos errantes nobis reliquas faciamus, universis et singulis christifidelibus quacumque dignitate, etiam episcopali et maiori fulgentibus, in virtute sanctae obedientiae districte praecipimus, et sub canonicis poenis mandamus, ne disputantes aut docentes, sive in scholis sive in concionibus, sive scriptis editis, sive aliter, propositiones defendant aut enuncient, quae antedictas novatorum calumnias firmare ac promovere possint. Mentem tamen eorumdem praedecessorum nostrorum compertam habentes, nolumus aut per nostras aut per ipsorum laudes Thomisticae Scholae delatas, quas iterato nostro iudicio comprobamus et confirmamus, quidquam esse detractum ceteris catholicis scholis diversa ab eâdem in explicandâ divinae gratiae efficaciâ sentientibus, quarum etiam erga hanc Sanctam Sedem praeclara sunt merita, quominus sententias eâ de re tueri pergant, quas hactenus palam et libere ubique, etiam in huius almae Urbis luce docuerunt et propugnarunt.

Prohibitio de qua supra.

§ 2. Quamobrem felicis recordationis Pauli V et aliorum praedecessorum nostrorum ad restinguendum[1] dissensionum fomitem vestigia prosequentes, et saluberrima mandata renovantes, auctoritate quoque nostrâ omnibus et singulis superius expressis interdicimus et prohibemus sub iisdem poenis, ne vel scribendo, vel docendo, vel disputando, vel aliâ qualibet occasione notam aut censuram ullam theologicam iisdem scholis diversa sentientibus inurere, aut earum sententias conviciis et contumeliis incessere audeant, donec de iisdem controversiis haec Sancta Sedes aliquid definiendum ac pronunciandum censuerit. Pacem siquidem, quam cum veritate diligendam Dominus praecepit, inter catholicae Ecclesiae filios fovere et communire debemus et curamus, ut, coniunctis diversarum licet scholarum studiis, firmius sit adversus erroris insidias praesidium.

Facultas Ordinariis data.

§ 3. Propterea locorum Ordinariis, inquisitoribus, ceterisque iudicibus ecclesiasticis iniungimus, ut altercationes et contentiones, quae, disputationis aestu animos abripiente, in christiani populi scandala erumpere possent, per canonica remedia compescant, iisdem facultatem ad id necessariam et opportunam impertientes: in contrarium facientibus non obstantibus quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die II octobris MDCCXXXIII, pontificatus nostri anno IV.

Dat. die 2 octobris 1733, pontif. anno IV.

C. archiep. Emissenus.

CXIV.

Generali Congregationis Montis Oliveti Ordinis sancti Benedicti facultas conceditur destinandi pro libito abbatem in monasterio S. Mariae Novae, abs-

1 Male ed. Main. legit *restringuendum* (R. T.).

que regimine, cum voce tamen activâ et passivâ.

Clemens Papa XII,
ad futuram rei memoriam.

Petitio

§ 1. Nuper pro parte dilecti filii procuratoris generalis Congregationis Montis Oliveti monachorum Ordinis sancti Benedicti nobis expositum fuit, quod, cum per alias nostras in simili formâ Brevis novissime expeditas litteras abbatiam et regimen monasterii S. Mariae Novae nuncupati de Urbe procurationi generali eiusdem Congregationis Montis Virginis, itaut deinceps procurator generalis pro tempore existens dictae Congregationis insimul abbas monasterii praedicti esset ac esse deberet, perpetuò univerimus et annexuerimus, ac unita et annexa fore declaraverimus, sicque numerus abbatum praedictae Congregationis imposterum diminuendus foret; dilecti vero filii moderni abbas ac definitores generales ipsius Congregationis minime expedire existiment, uni potius quam alteri e sex provinciis, quibus eadem Congregatio constat, unum abbatem adimere: idem procurator generalis pro quiete et tranquillitate dictae Congregationis illius abbati generali pro tempore existenti, ad quem iuxta constitutiones ipsius Congregationis distributio regiminis monasteriorum spectat, facultatem concedi plurimum desiderat relinquendi semper unum abbatem pro arbitrio suo absque gubernio cum voce tamen activâ et passivâ in capitulis generalibus, ceterisque aliorum abbatum praerogativis et praeeminentiis. Nobis propterea humiliter supplicari fecit ut in praemissis opportune providere et ut infra indulgere de benignitate apostolicâ dignaremur.

Facultas de qua in rubrica.

§ 2. Nos igitur, praedictum procuratorem generalem specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, abbati generali dictae Congregationis pro tempore existenti, ut ipse semper unum abbatem sine regimine monasterii eiusdem Congregationis, qui tamen voce activâ et passivâ in capitulo generali, ceterisque praerogativis ac praeeminentiis ad instar aliorum abbatum regiminis frui ac potiri debeat, arbitrio suo relinquere ac destinare libere et licite possit et valeat, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, concedimus et indulgemus.

§ 3. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon, quatenus opus sit, Congregationis et Ordinis praedictorum, aliisve quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque. Obstantium derogatio.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die VI octobris MDCCXXXIII, pontificatus nostri anno IV.

Dat. die 6 octobris 1733, pontif. anno IV.

F. card. OLIVERIUS.

CXV.

Fratribus Congregationis Hispaniarum Ordinis sancti Ioannis Dei et Congregationis Italiae dicti Ordinis prohibetur, ne alterutri ex dictis Congregationibus aggregentur sine consensu eorum respective generalis.

Clemens Papa XII,
ad futuram rei memoriam.

Causae huiusce edendi decreti.

§ 1. Cum, sicut dilectus filius Laurentius Navarro, frater expresse professus ac procurator generalis Congregationis Hispaniarum Ordinis sancti Ioannis Dei, nobis nuper exponi fecit, superiores generales eiusdem Congregationis, occasione praeteritarum litium et controversiarum quae dictam Congregationem diu multumque exagitarunt, animadverterint quod nonnulli illius fratres, accessum ad Sedem Apostolicam ut se defendant adversus asserta gravamina a praedictis superioribus generalibus eis illata praetexentes, ab ipsorum superiorum generalium obedientiâ et iurisdictione sese subtrahere, atque e praefatâ Congregatione Hispaniarum ad Congregationem Italiae Ordinis praedicti, mediante etiam beneplacito apostolico, absque eorumdem superiorum regularium consensu, transire procurant, in grave dictae Congregationis Hispaniarum praeiudicium ac regularis disciplinae detrimentum, cupiatque propterea ipse Laurentius, opportune in praemissis a nobis provideri et ut infra indulgeri:

Prohibet ut in rubrica.

§ 2. Nos, praedictum Laurentium specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, supplicationibus eius nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, et attentâ relatione dicti filii nostri Ioannis Antonii S. R. E. presbyteri cardinalis Guadagni nuncupati, in almâ Urbe vicarii nostri in spiritualibus generalis ac Ordinis praefati apud dictam Sedem protectoris, nobis super praemissis factâ, generalibus aliisve quibuslibet superioribus tam Congregationis Italiae quam Congregationis Hispaniarum Ordinis huiusmodi, nunc et pro tempore existentibus, ne deinceps fratres alterutrius ex dictis Congregationibus, absque expressis consensu et licentiâ eorum respective prioris generalis, suae Congregationi adscribere et aggregare ullatenus audeant seu praesumant, harum serie auctoritate apostolicâ prohibemus.

Fratres vero Congregationis Hispaniarum in Italiâ degentes, stent sub correctione prioris Congregationis Italiae, et vicissim.

§ 3. Praeterea, salubri dispositioni felicis recordationis Urbani PP. VIII praedecessoris nostri per suas in simili formâ Brevis die XX septembris MDCXXXIV editae inhaerentes, statuimus ut fratres dictae Congregationis Hispaniarum in Italiâ degentes stent et maneant sub iurisdictione et correctione prioris generalis Congregationis Italiae; ac vicissim, si qui fratres Congregationis Italiae fuerint in provinciis a Congregatione Hispaniarum dependentibus, subiaceant iurisdictioni et correctioni superiorum Congregationis Hispaniarum: exceptis tamen procuratore generali, ac aliis fratribus dictae Congregationis Hispaniarum in eâdem Urbe commorantibus, quos quidem fratres correctioni procuratoris generalis, ipsum vero procuratorem generalem iurisdictioni protectoris Ordinis nunc et pro tempore existentis, auctoritate praefatâ, tenore praesentium, immediate subiicimus.

§ 4. Volentes insuper, quod, si et

quando in aliquâ provinciâ Congregationis Italiae reperietur frater Congregationis Hispaniarum, superiores locales id quamprimum renuntiare debeant priori vel procuratori generali eiusdem Congregationis Hispaniarum, ut in eum, si alicuius delicti reus fuerit, debite animadverti possit.

Roboratio praesentium litterarum.

§ 5. Decernentes, easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac ab illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, inviolabiliter observari, sicque in praemissis, per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Obstantium derogatio.

§ 6. Non obstantibus, quoad ea quae praesentibus adversantur, supradictis Urbani praedecessoris litteris, ac, quatenus opus sit, recolendae memoriae Innocentii PP. XII etiam praedecessoris nostri super moderatione facultatum protectorum Ordinum regularium, aliisque constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon praefatorum Ordinis, Congregationum et provinciarum, aliisve quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XIV octobris MDCCXXXIII, pontificatus nostri anno IV.

Dat. die 14 octobris 1733, pontif. anno IV.

F. card. OLIVERIUS.

CXVI.

Designantur urbes nonnullae Italiae tamquam insigniores, in quibus ii ex Ordine fratrum Eremitarum S. Augustini, qui per decennalem praedicationis cursum magisterium in Ordine adipisci quaerunt, quadragesimales conciones vel decennales habere debeant.

Clemens Papa XII,
ad futuram rei memoriam.

Petitio quibus innixa rationibus.

§ 1. Exponi nobis nuper fecit dilectus filius Nicolaus Antonius Schiaffinati, prior generalis Ordinis fratrum Eremitarum sancti Augustini, quod in capitulo generali eiusdem Ordinis anno MDCLXXXV in almâ Urbe celebrato statutum fuit ut ii dumtaxat fratres Ordinis praedicti intra Italiam ad magisterii lauream promoverentur, qui vel per quinquennium munus regentis studiorum obivissent, vel per decennium Dei verbum in insignioribus seu principalioribus ipsius Italiae urbibus cum plausu iustâque famâ praedicassent. At, cum saepius animadversum sit, postrema eiusmodi statuti verba incertum et nimis late patentem sensum continere aut recipere, indeque non raro contingere posse quod nonnullae Italiae urbes ab aliquo priore generali dicti Ordinis (cuius est dubia illius statuta interpretari) non habeantur inter insigniores, quae ab aliis prioribus generalibus, pro variâ cuiusque animi affectione, tales antehac reputatae fuerint, aut imposterum re-

putentur; sicque concio quadragesimalis vel annalis, per religiosos eiusdem Ordinis habita, inter legitima requisita ad magisterium assequendum sit quandoque adnumerata vel adnumeranda, et vicissim quandoque respuenda: hinc ipse Nicolaus Antonius prior generalis, ad istam ambiguitatem tollendam, certamque in praemissis normam deinceps firmandam atque stabiliendam, cum suâ congregatione, ac etiam consensu novissimi capituli generalis dicti Ordinis, opportunum censuit per decretum ab eo desuper èditum determinare ac nominatim exprimere urbes Italiae, quae insigniores reputari deberent quoad concionem quadragesimalem et annalem pro adipiscendo magisterio in Ordine praefato requisitam, in hunc modum, videlicet:

Designatio per priorem generalem Ordinis facta.

Ancona, Andria, Bari, Bologna, Firenze, Genova, Livorno, Messina, Napoli, Padova, Palermo, Pavia, Perugia, Pistoia, Rimino, Roma, Siena, Treviso, Udine, Venezia, Verona, Vicenza, e purchè le dette predicazioni siano principiate almeno dalla festa di tutti Santi, e proseguite in tutti li giorni festivi sino alla terza festa del Santo Natale; dichiarando inoltre, ed espressamente determinando, che sotto questa medesima legge siano e s'intendano compresi anco quei predicatori generali già approvati, e che non hanno conseguito sinora il grado del magistero. Saranno ancora approvate per requisiti, come sopra, le predicazioni quaresimali che avranno fatte per una sola volta rispettivamente nelle infrascritte chiese cattedrali, cioè: Ancona, Aquila, Aversa, Bari, Bergamo, Bologna, Brescia, Capua, Catanzaro, Cesena, Chieti, Cosenza, Faenza, Fermo, Ferrara, Firenze, Foggia, Foligno, Genova, Imola, Lecce, Livorno, Mantova, Matera, Messina, Milano, Modena, Napoli, Padova, Palermo, Parma, Pavia, Perugia, Pesaro, Piacenza, Pisa, Pistoia, Prato, Rimino, Roma in una delle basiliche, Salerno, Siena, Sorrento, Taranto, Terni, Torino, Treviso, Udine, Venezia, Verona, Vicenza e Viterbo; siccome ancora si approveranno in tal forma i quaresimali che sogliano da noi darsi per le chiese dell'Ordine esistenti nelle suddette ed in altra città, riserbando al nostro arbitrio di approvare, in qualità pure di requisito, l'annuale di Genazzano, per la venerazione che portiamo a quel santuario.

Confirmatur.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, praedictus Nicolaus Antonius, prior generalis, praemissa, quo firmius subsistant ac exactius serventur, apostolicae confirmationis nostrae patrocinio communiri, ac aliàs in praemissis opportune a nobis providere summopere desideret: nos, ipsum Nicolaum Antonium priorem generalem specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum harum serie absolventes et absolutum fore censentes, supplicationibus eius nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, decretum praeinsertum super designatione urbium Italiae, quae, pro concione quadragesimali et annali requisitâ ad magisterium in Ordine praefato assequendum, insigniores habendae et reputandae veniunt, sicuti praemittitur, editum, auctoritate nostrâ apostolicâ, tenore praesentium approbamus et confirmamus, illique inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus, ac omnes et singulos iuris et facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus.

Haec vero declaratio illos quoque qui iam decennalem cursum aliàs expleverunt et nondum promoti sunt, comprehendit.

§ 3. Volumus praeterea, ac eâdem auctoritate declaramus, decretum praeinsertum etiam locum habere quoad fratres dicti Ordinis, qui decennium concionum huiusmodi cum approbatione

eiusdem Ordinis priorum generalium, ipsius Nicolai Antonii antecessorum, iam explevisse existimant, nondum tamen ad magisterii lauream promoti fuerunt, illosque comprehendere; itaut conciones ab eis peractae, etiam a dictis prioribus generalibus approbatae, vim legitimi ad praemissa requisiti non obtineant, nisi in aliquâ ex designatis urbibus habitae fuerint.

Clausulae. § 4. Decernentes, ipsas praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac ab[1] illis, ad quos spectat et pro tempore quandocumque spectabit, inconcusse observari, illisque respective plenissime suffragari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Derogatio contrariorum. § 5. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon, quatenus opus sit, praedicti Ordinis, aliisque quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die x novembris MDCCXXXIII, pontificatus nostri anno IV.

Dat. die 10 novembris 1733, pontif. anno IV.

F. card. Oliverius.

CXVII.

Confirmatur decretum Congregationis episcoporum et regularium circa electionem vel substitutionem visitatorum provinciae Portugalliae eiusdem Ordinis sancti Augustini.

Clemens Papa XII,
ad perpetuam rei perpetuam.

§ 1. Nuper, pro parte dilectorum filiorum Emanuelis de Alburquerque, prioris provincialis, ac definitorum provinciae Portugalliae Ordinis fratrum Eremitarum sancti Augustini, Congregationi venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositae exposito, quod, cum in constitutionibus dicti Ordinis apostolicâ auctoritate confirmatis, part. III, cap. XIV, num. V, ubi agitur de electione visitatoris seu visitatorum, habeatur, ut, eveniente casu obitus vel alterius deficientiae visitatoris sive visitatorum in capitulo provinciali electorum, si id ante congregationem intermediam contingat, ad eamdem congregationem vocari debeant visitator seu visitatores praecedentis capituli provincialis; sin vero post praedictam congregationem accidat, ius sit definitorio privato alium seu alios in locum deficientium eligendi ac deputandi; in provinciâ autem praefatâ quaedam inter duas eius filiationes seu partialitates alternativa per felicis recordationis Innocentium PP. XII praedecessorem nostrum stabilita sit, cui omnes eiusdem Ordinis constitutiones aptatae fuerunt, ac, ubi de electione visitatorum Petitio.

1 Praep. *ab* nos addimus (R. T.).

sermo est, disponatur quod duo visitatores ipsius provinciae iuxta alternativam huiusmodi eligantur, unus ex unâ, et alius ex alterâ filiationibus, ac, deficiente alterutro ante dictam congregationem intermediam, succedat alius eiusdem filiationis capituli proximioris, et, si nullus inveniatur illius filiationis qui succedere possit, eligatur a definitorio alius filiationis praedictae, sicut si deficiat post congregationem intermediam praedictam; licet huius dispositionis intelligentia et explicatio, in postremis verbis aliquantum suboscura, desumendâ videretur a clariori et litterali dispositione supradictarum constitutionum in casu cuiuscumque deficientiae visitatoris post dictam congregationem intermediam; nihilominus exponentes praedicti, ad evitandas contentiones sive controversias quae ex eiusmodi verborum ambiguitate excitari possent, memoratae congregationis cardinalium sententiam desuper exquirere opportunum duxissent, ab eâque petiissent, quatenus declarare et definire vellet: An, eveniente casu deficientiae unius vel utriusque visitatoris post celebrationem congregationis intermediae, electio substituendorum ad definitorium privatum spectet, seu potius ad officium huiusmodi visitatores capituli praecedentis assumendi sint, prout assumi deberent, si deficientia ante celebrationem dictae congregationis intermediae contigisset, in casu, etc.: emanavit ab eâdem Congregatione cardinalium decretum tenoris qui sequitur:

Sacrae Congregationis decretum

Sacra Congregatio eminentissimorum et reverendissimorum S. R. E. cardinalium, negotiis et consultationibus episcoporum et regularium proposita, referente eminentissimo cardinali Gotti ponente, attentâ relatione patris procuratoris generalis Ordinis, re mature perpensâ, censuit decernendum, prout decrevit et declaravit: Affirmative ad primam dubii partem, et negative ad secundam; dummodo tamen non sit completa visitatio, nam visitatione completâ, nec electioni nec substitutioni locus erit. Romae XIII novembris MDCCXXXIII.

Card. FRANCISCUS BARBERINUS.

I. archiepiscopus Corin. secretarius.

Confirmatur.

§ 2. Cum autem, sicut pro parte dictorum Emmanuelis et definitorum nobis subinde expositum fuit, ipsi decretum huiusmodi, quo firmius subsistat, apostolicae confirmationis nostrae patrocinio communiri plurimum desiderent: nos, ipsos exponentes specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, eorumque singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, supplicationibus illorum nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, decretum praeinsertum, auctoritate nostrâ apostolicâ, tenore praesentium, approbamus et confirmamus; illique inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus: salvâ tamen semper in praemissis auctoritate Congregationis eorumdem cardinalium.

Harum litterarum observantia.

§ 3. Decernentes, ipsas praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore quandocumque spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective inconcusse observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam

quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Obstantium derogatio.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon, quatenus opus sit, provinciae et Ordinis praedictorum, aliisve quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus, et singulis illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis, ac ad verbum insertis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XXIII novembris MDCCXXXIII, pontificatus nostri anno IV.

Dat. die 23 novembris 1733, pontif. anno IV.

F. card. OLIVERIUS.

CXVIII.

Breve sanctissimi domini nostri, circa appellationes et recursus a fratribus Ordinis Eremitarum sancti Augustini gradatim ad Ordinis eiusdem superiores faciendos, ad fratres Discalceatos Congregationum Italiae et Germaniae dicti Ordinis extenditur [1].

Clemens Papa XII,
ad futuram rei memoriam.

Aliud decretum eiusdem formae pro Ordine sancti Augustini emanatum.

§ 1. Aliàs nos, generali decreto dudum a Congregatione tunc existentium S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus regularium praepositâ, circa appellationes eorumdem regularium cuiusvis Ordinis, antequam Sedem Apostolicam adire valeant, iussu felicis recordationis Sixti Papae V praedecessoris nostri edito, inhaerentes, ac supplicationibus pro parte dilecti filii Nicolai Antonii Schiaffinati, prioris generalis Ordinis fratrum Eremitarum sancti Augustini, nobis humiliter porrectis inclinati, auctoritate apostolicâ statuimus quod fratres eiusdem Ordinis eremitarum sancti Augustini, casibus in quibus eis de iure vel iuxta constitutiones ipsius Ordinis appellare vel recurrere licebat, id deinceps non aliter facere possent, quam gradatim, a priore scilicet ad provincialem, et a provinciali ad generalem dicti Ordinis, itaut causae appellationis seu recursus huiusmodi, antequam ab eodem priore generali cognitae et definitae fuissent, extra Ordinem praedictum deferri et agitari nequirent; ac propterea omnibus Romanae Curiae tribunalibus ac iudicibus, et quibusvis etiam venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. praefatae cardinalium Congregationibus, necnon dictae Sedis nuntiis pro tempore existentibus, ne fratrum Ordinis praedicti appellationem seu recursum admitterent, causasque eiusmodi cognoscerent, nisi prius eis legitime constitisset, illas per dictos superiores, memorato ordine servato, cognitas et definitas fuisse, sub poenâ nullitatis actorum ac inde secutorum, et, quoad religiosos appellantes vel recurrentes, sub gravibus nostro et Romani Pontificis pro tempore pariter existentis arbitrio poenis, prohibuimus, et aliàs prout in nostris desuper in simili formâ Brevis die XV mensis septembris proxime praeteriti expeditis litteris uberius continetur.

Quare petitum, ut ad fratres congregationum Italiae et Germaniae extendatur.

§ 2. Cum autem, sicut dilectus filius modernus vicarius generalis Congregationis Italiae et Germaniae eiusdem Ordinis fratrum eremitarum sancti Augustini Discalceatorum nobis nuper exponi

[1] Breve huiusmodi lege superius (pag. 533).

fecit, ipse, pro quiete et tranquillitate dictae Congregationis, regularisque disciplinae in eâ conservatione, litteras nostras praefatas ad fratres Congregationis praedictae, additâ, iuxta quasdam recolendae memoriae Clementis Papae VIII praedecessoris itidem nostri in pari formâ Brevis litteras die XXIII novembris MDCIV emanatas, poenâ privationis vocis activae et passivae eo ipso per transgressores tam superiores quam subditos incurrendâ, extendi; ac insuper, ne dicti fratres rescripta ad totam Congregationem praefatam spectantia absque licentiâ vicarii et definitorum generalium pro tempore quoque existentium eiusdem Congregationis a Sede Apostolicâ procurare audeant, quemadmodum per constitutiones ipsius Congregationis part. III, cap. VI, § 2 cavetur, prohiberi summopere desideret: nobis propterea humiliter supplicari fecit, quatenus in praemissis opportune providere et ut infra indulgere de benignitate apostolicâ dignaremur.

Annuit Pontifex.

§ 3. Nos igitur, praedictum vicarium generalem specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, necnon litterarum nostrarum praefatarum tenore, et alia quaecumque, etiam specificam et individuam mentionem et expressionem requirentia, praesentibus pro plene et sufficienter expressis habentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, supradictas nostras litteras ac statutum et prohibitionem pro fratribus Ordinis eremitarum sancti Augustini facta, sicut praemittitur, ad fratres Congregationis Italiae et Germaniae eiusdem Ordinis Discalceatorum, adeout in causis eorum appellationis vel recursus similiter gradatim procedatur, nimirum a priore ad provincialem et definitorium provinciale, et ab his ad vicarium generalem et definitorium generale, priusquam Sedes Apostolica adeatur, sub poenâ privationis vocis activae et passivae, per fratres et superiores dictae Congregationis, qui praemissis contravenerint, eo ipso incurrendâ, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, extendimus et ampliamus. Ceterum, quoad procurantes rescripta a Sede praedictâ universam Congregationem praefatam concernentia sine licentiâ dictorum vicarii et definitorum generalium, constitutiones ipsius Congregationis servari mandamus.

§ 4. Decernentes, easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore quandocumque spectabit, plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari. Clausulae.

§ 5. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon praefatorum Ordinis et Congregationis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum Derogatio contrariorum.

tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis et ad verbum insertis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die VII decembris MDCCXXXIII, pontificatus nostri anno IV.

Dat. die 7 decembris 1733, pontif. anno IV.

F. card. OLIVERIUS.

CXIX.

Confirmatio quorumdam decretorum et statutorum Congregationis Hispaniae fratrum Discalceatorum Ordinis SS. Trinitatis redemptionis captivorum.

Clemens Papa XII,
ad futuram rei memoriam.

Exordium. In supremo militantis Ecclesiae solio per ineffabilem divinae bonitatis abundantiam nullo licet meritorum nostrorum suffragio constituti, ea, quae pro salubri Congregationum religiosorum virorum, qui Altissimi obsequiis sub suavi religionis iugo mancipati sunt, directione provide prudenterque constituta sunt, ut firma semper atque inviolata persistant, apostolici muniminis praesidio, cum id a nobis petitur, libenter roboramus.

Facti species. § 1. Exponi siquidem nobis nuper fecit dilectus filius Michaël a S. Raphaële, procurator generalis Congregationis Hispaniae fratrum Discalceatorum Ordinis SS. Trinitatis redemptionis captivorum, quod capitulum generale et definitorium generale Congregationis huiusmodi quasdam novas leges, decreta et statuta pro felici prosperoque ipsius Congregationis regimine, praesertim pro capitulorum generalium celebratione, fecerunt, et in unum volumen redigi curarunt, tenoris qui sequitur, videlicet:

Tenor legum, decretorum et statutorum, de quibus supra fuit facta mentio, talis est, prout sequitur, videlicet:

Exordium statutorum. Postquam sanctissimus dominus noster Clemens Papa XII, per suas litteras in formâ Brevis die XI septembris MDCCXXX, ea confirmavit decreta et statuta, quae ad uniforme gubernium omnium provinciarum intra et extra Hispaniarum regna erant erectae et erigerentur in posterum, celebratis iam sex provinciarum capitulis, stabilitoque earum uniformi gubernio, haec Excalceatorum SS. Trinitatis Redemptionis Captivorum Congregationis Hispaniarum nuncupata religio humillime et vehementer desiderat, quod alia nunc decreta, quae, vi facultatis a felicis recordationis domino nostro Benedicto XIII concessae[1] capitulo generali tunc futuro et definitorio generali sequenti per suas litteras in formâ Brevis die XXVI februarii MDCCXXVIII, facta quidem et stabilita a praedictis capitulo et definitorio, crebro studio et omni meditatione praemissis, integroque quotidianis sessionibus anno consumpto, a definitorio, utpote ad celebrationem instantis capituli generalis conducentia, imo statutis iam capitulis provincialibus necessaria, apostolicae auctoritatis confirmationem roburque consequi mereantur et obtineant: ideo, adiunctis nonnullis, quae vim constitutionis per trium capitulorum confirmationem circa observantiam obtinuerunt, iuxta constitutionem felicis recordationis sanctissimi domini nostri Clementis PP. X, cuncta Sanctae Sedis auctoritati proponenda ad[2] apostolicam confirmationem petendam hic subiiciuntur, videlicet:

In religione excalceata duae familiae. I. Quod in nostrâ religione Excalceatâ erunt duae familiae, in quas totus veniat universalis Ordo divisus, quarum una denominabitur intra-Hispana et extra-Hispana altera; utraque erit sub titulari sibi electo.

Ex quarum una minister generalis ex altera commissarius generalis eligendi. II. Quod ex his duabus familiis unus minister generalis in caput et earum superiorem eligendus est, et postea commissarius

[1] Edit. Main. legit *concessa* (R. T.).
[2] Male edit. Main. legit *et* (R. T.).

generalis in superiorem generalem familiae de qua minister generalis non fuerit assumptus: itant ministro generali, tamquam superiori omnium, commissarius generalis et ceteri omnes humiliter pareant et obediant; quin sub poenâ transgressionis obedientiae ulli ceterorum, nec toti definitorio alterius familiae, liceat resistere illius mandatis, praesertim post secundam iussionem, in qua expressa sit clausula *non obstantibus his, quae nobis exposita sunt*, quando exposita referantur ad litteram.

Commissarii iurisdictio a solo magistro generali potest impediri.

III. Quod similiter sua familia obedire tenebitur suo commissario generali, qui vel iurisdictione ordinariâ vel delegatâ in aliquo casu gubernium totius familiae tenet, quin impediri aut retardari possit ab alio, quam ab omnium superiore ministro generali Ordinis.

Minister generalis primò ex una secundò ex altera familia assumendus.

IV. Quod, ut semper ac futuris temporibus sine alicuius familiae sive regionis murmure aut querelâ unitas religionis sub uno capite permanere possit et debeat, in proximâ futurâ electione ministri generalis, faciendâ iuxta sanctam regulam, eligendus et assumendus est in hoc munus filius familiae Hispaniae et in commissarium generalem alterius familiae, scilicet extra-Hispanae, assumendus est filius eius.

V. Quod, finito sexennio post praedictam primam electionem futuram, eligendus est in ministrum generalem Ordinis filius extra-Hispanae familiae, et in commissarium generalem pro suâ familiâ filius familiae Hispanae.

VI. Quod hac semper vicissitudine imposterum fiat electio ministri generalis Ordinis in capitulo generali.

Quo moriente tempore sexennii ex eâdem familiâ vicarius generalis eligendus.

VII. Quod si durante sexennio ministrum generalem Ordinis mori contingat, vel aliâ quavis causâ eius officium vacaverit, ex eâdem familiâ illius eligendus est vicarius generalis Ordinis, qui, excepto nomine ministri, in omnibus et per omnia eamdem iurisdictionem et praeeminentias habere debet, ac minister generalis habuerat, et quod eius officium duret dumtaxat usque in finem illius sexennii, ne privetur familia superiore generali Ordinis adhuc per breve tempus ante capitulum, nec inter familias alteretur vicissitudo.

Quod servandum obveniente obitu, cessione, etc. commissarii generalis

VIII. Quod si contingat, commissarium generalem deficere in aliâ familiâ, mortis, renunciationis, aut aliâ quavis causâ, tunc minister generalis ex eâdem eius, qui defecerit, familiâ eligat vice-commissarium, qui auctoritate delegatâ et nomine delegantis expresso omnes illi commissas facultates usque ad proximum capitulum exerceat.

Capitulum generale quoto et quali tempore celebrandum.

IX. Quod capitulum generale, ad praescriptum regulae, celebretur de triennio in triennium sabbato ante quartam dominicam post Pascha, extra curias principum, in domo designandâ a ministro generali Ordinis, quatenus ipse praesideat, consulto definitorio generali ipsius, vel a commissario generali, consultis definitoribus suae familiae, ministro generali non praesidente.

Quid praestandum ante capituli celebrationem.

X. Quod tempore capituli non admittantur hospites, nec domum capitularem ingrediantur vocales per duos menses ante celebrationem capituli, nisi fuerit pater provincialis illius provinciae, exceptis socio, si minister fuerit, et vocalis ille qui ante annum habeat in eâdem domo suam ibi designatam residentiam continuam.

XI. Quod minister generalis et eius definitorium praeexistere debent ante capitulum in eâdem domo capitulari, et ceteri vocales ingredi teneantur feriâ quintâ ante praedictam dominicam quartam post Pascha.

XII. Quod pater minister generalis, tempore apto, ut omnes, qui convocandi sunt, ad capitulum congregentur, mittat litteras vocatorias omnibus vocalibus, qui teneantur concurrere, et invitatorias quibus licitum sit non concurrere, easque omnes mittat cum expressione temporis et loci celebrationis imminentis capituli generalis, et quod, si huiusmodi litterae ad aliquem capitularem non pervenerint, nihilominus ipse concurrat et vocatus intelligatur, dummodo constet de promulgatione capituli generalis factâ et in suâ provincia aliis notâ.

De praeside eiusdem capituli.

XIII. Quod in capitulo generali Ordinis semper praesideat superior generalis illius, sive minister, sive, pro casu ministri defe-

ctus, vicarius generalis cognominetur; et quod si, congregato iam capitulo, ipse aegrotaverit, vel propter aliam causam non accesserit ad capitulum, tunc commissarius generalis alterius familiae erit praeses capituli, eiusque praesidentia durabit usque ad finem dicti capituli, nisi praesens fuerit noviter electus in ministrum generalem, quia tunc praesidentiam habere debet; et quod, si etiam contingat, congregato capitulo, ministrum generalem et commissarium generalem alterius familiae simul deficere, tunc praeses capituli eligatur ab omnibus vocalibus simul, et usque in finem capituli praesidentiam habeat, nisi noviter electus in ministrum generalem sit praesens.

Qui suffragium in eo habere debeant.

XIV. Quod in capitulo generali suffragium tantum habeant sequentes: praeses capituli, sive sit minister generalis, sive vicarius generalis, sive commissarius alterius familiae, sive praeses electus a capitulo; deinde commissarius generalis, vel vice-commissarius familiae ex qua novus minister generalis assumendus est; item definitores generales Ordinis et postea definitores generales familiae; omnes ministri vel vicarii provinciales, singuli socii primi pro singulis provinciis Ordinis; procurator generalis Ordinis, itaut quoties in Hispaniâ celebretur capitulum generale, suffragium habeat procurator generalis Hispaniae, et quoties celebretur capitulum extra Hispaniam, suffragium habeat procurator generalis Curiae Romanae; atque etiam suffragium habebit secretarius generalis ministri generalis qui spirat; et praeterea suffragium habere poterit qui aliquando fuerit superior generalis Ordinis, vel familiae, minister scilicet, vicarius, commissarius vel vice-commissarius: et quod, sub poenâ privationis[1] ad ulteriora Ordinis officia, nullus, ne ad capitulum adeat, nisi propter infirmitatem, excusari possit, illis exceptis, qui antea superiores generales fuerunt, quibus, dummodo actu non sint vocales, liberum erit adire vel non adire capitulum propter aetatem et labores antea susceptos.

Locorum in eo assignatio.

XV. Quod primo loco sedeat in capitulo praeses, et ad eius dexteram tota familia ipsius ministri generalis qui spirat; secundo loco et ad sinistram praesidis superior generalis alterius familiae cum totâ suâ familiâ; itaut superiores generales caput agant ad latera: et post quemlibet, intra propriam familiam eius, ceteri sequantur hoc ordine: definitores generales, ministri aut vicarii provinciales, socii primi et etiam secundi, quando subrogantur pro vocali aliquo, quamvis subrogentur pro illo qui superiorem sedem haberet; praeterea actualis procurator generalis, qui habeat suffragium, deinde secretarius generalis, et denique, post vocales suae familiae, qui aliquando fuerat superior generalis pro eâ; et, si plures fuerint qui aliquando munus superioris generalis habuerint, qui fuit superior generalis Ordinis, praecedat eum qui fuerat superior generalis familiae; et, si eodem munere plures functi fuerint pro eâdem familiâ, antiquior in professione praecedat: qui quidem ordo intra et extra aulam capitularem servandus erit, quando sive in refectorio sive in choro ad latera sedeant capitulares: si autem alibi non ad latera sedeant, post ministrum generalem sedebit commissarius generalis familiae, postea definitores generales Ordinis, deinde definitores generales familiae, postea patres provinciales iuxta antiquitatem eorumdem, praeterea procurator generalis, et post eum secretarius generalis, ac denique qui fuerant superiores generales, itaut, qui minister generalis fuerat, praecedat tunc[1] qui solum fuerat commissarius generalis; et si plures fuerint magistri, antiquior praecedentiam habeat, cuiuscumque familiae fuerit.

De aliis rebus capituli celebrationi committendis.

XVI. Quod feriâ quintâ ante dominicam quartam post Pentecostem congregentur omnes capitulares in domo designatâ, ante meridiem, ut ad vesperum praeses capituli congreget omnes capitulares, et id faciat quod iuxta nostras constitutiones praemittere debet.

XVII. Quod die sequenti, scilicet feriâ sextâ, congregentur familiae, unaquaeque

1 Leg. *privationis officiorum et inhabilitatis*, etc. (R. T.).

1 Videtur legendum *eum* pro *tunc* (R. T.).

seorsim ab aliâ, et praeses cuiuscumque vocalibus suae familiae notum faciat catalogum omnium religiosorum, qui in provinciis suae familiae, attentâ solum graduatione et inspectis interstitiis, iuxta nostras constitutiones apti reperiantur ad munera et officia suae familiae in eo capitulo pertinentia, ut nullus postea conqueri possit, quod sua aptitudo non fuerit omnibus vocalibus suae familiae praesens; sed huiusmodi aptitudo ex purâ graduatione et interstitiis iudicanda erit, quin ad mores et observantiam referatur aptitudo haec, ut alii includantur, excludantur alii, aliàs daretur dissensionum et occasio litium.

De scrutiniis eligibilitatis.

XVIII. Quod postea, eodem die, aliâ tamen sessione, iterum congregentur familiae seorsim, ut eligibilitatis scrutinium fiat ab unâquaque sequenti modo: quod familia, ex qua assumendus est minister generalis in eo capitulo, iuxta suam conscientiam, eligibilitatis scrutinium toti capitulo proponendum sic faciat, scilicet: quod unusquisque illius familiae, ex catalogo omnibus credito eorum qui ex graduatione et interstitiis apti reperiantur ad ministri generalis officium, quinque in schedulâ unâ seligat, quique suo iudicio, omnibusque inspectis, aptiores esse crediderit, et coram totâ familiâ suâ ad id congregatâ omnes tradant huiusmodi schedulas suo superiori: qui solis cum duobus immediate vocalibus easdem schedulas regulabit, et quinque illos eligibiles, qui plures voces habuerint in praedictis vocalium schedulis, eligibiles declarare et omnibus gremialibus manifestare tenebitur, ostendendo illis schedulam manu unius scrutatoris scriptam subscriptamque ab alio scrutatore, et signatam ab ipso praeside, qui statim hanc suae regulationis schedulam totius capituli praesidi tradere tenebitur: et similiter idem fiat ab aliâ familiâ generalis qui spirat, ad faciendum scrutinium eligibilitatis ante commissarii generalis electionem.

XIX. Quod eâdem feriâ sextâ simile fiat scrutinium, in quo unusquisque vocalium scribat se[1], seligendo ex catalogo inter aptos ad definitorii officium pro suâ familiâ, duodecim, ut ex omnibus schedulis duodecim continentibus, a scrutatoribus et praeside familiae regulatis vocibus, duodecim, qui plures voces, quam ceteri habeant, scribantur in aliâ schedulâ modo dicto; et similiter publicatâ postremâ schedulâ, ut de proxime eligibilibus constet, tradatur praesidi. Si autem contigerit quod in eligibilitatis scrutinio duo vel tres aequalem numerum suffragiorum seu vocum habeant, illi omnes reputentur eligibiles: si vero huiusmodi aequalitas reperiatur, quando iam ad numerum eligibilium solum deficiant unus[1], duo vel tres, tunc antiquiores in professione eligibiles reputentur. Ceterum si omnes voces singulorum vocalium pro duobus, tribus aut quatuor eligibilibus reperiantur, fiat secundum scrutinium ad eligibilitatem illorum qui usque ad numerum proxime eligibilium defuerint. Si quis autem inventus fuerit se ipsum nominasse in schedulâ selectionis ad eligibilitatis scrutinium, eo ipso ineligibilis sit, quamvis, seclusâ voce illius, ceteras omnes habeat pro se. Caveatur stricte, ne scrutatores ulli vocalium revelare audeant numerum vocum, quas habuerat aliquis, qui eligibilis publicatur.

XX. Quod factis ab unâquaque familiâ praedictis scrutiniis, traditâque praesidi capituli schedulâ eligibilium modo dicto efformatâ pro eligibilibus suae familiae, praeses totius capituli familiam generalis qui spirat certiorem faciat de eligibilitate sibi notâ ad electiones proxime futuras a toto capitulo faciendas.

XXI. Quod si in aliquo scrutinio eligibilitatis, vel supra eo aliquae difficultates occurrerint, determinandae sunt a definitorio generali eiusdem familiae, cuius resolutioni standum erit, sub poenâ ad arbitrium ipsius definitorii.

Ministri generalis electio.

XXII. Quod his omnibus eâdem feriâ sextâ expeditis, sequenti die, sabbato scilicet, post solemnem Spiritus Sancti missam et cetera quae iuxta nostras constitutiones debent praemitti, congregentur omnes eo modo et formâ iam praescriptis, ut moris est, in propriâ aulâ capitulari; et quod

1 Vox se delenda videtur (R. T.).

1 Male edit. Main. legit *unum* (R. T.).

praeses eam concionem, quam tenatur habere, idiomate omnibus communi per se ipsum habeat; et peractis postea, quae a nostris constitutionibus disponuntur, modo eo ibidem disposito, fiat ministri generalis electio.

XXIII. Quod post vesperas eiusdem diei congregentur in aulâ capitulari vocales omnes illius familiae, pro qua minister generalis spirat, et praeside eodem, qui totius capituli praeses fuerit, atque sibi electis secretario et scrutatoribus modo dicto, omnes simul canonice eligant commissarium generalem ad triennium immediate futurum pro suâ et ex suâ familiâ assumptum eodem modo ac ritu, quibus minister generalis Ordinis ante prandium electus fuerat.

De electione novorum definitorum.

XXIV. Quod sequenti die, videlicet dominicâ, congregentur omnes utriusque familiae vocales et similiter per secreta suffragia eligant ad futurum sexennium sex definitores generales Ordinis, qui semper assumendi erunt ex familiâ ministri generalis noviter electi.

XXV. Quod similiter post vesperas huius diei congregentur omnes qui commissarii generalis fuerint pridie electores, et ex suâ familiâ et pro eâ sex alios definitores generales familiae eligant ad futurum triennium, qui nec vocari possint nec re ipsâ erunt definitores generales Ordinis.

De electione ministri S. Caroli de Urbe et Collegii de Propaganda.

XXVI. Quod definitoribus omnibus electis, congregetur tota solaque familia intra-Hispana, et praeside eodem capituli generalis, canonice et ad triennium ex suâ familiâ eligat ministrum nostri conventus Romani S. Caroli; et postea familia, ex qua minister generalis spirat, similiter canonice et ad triennium eligat ex suâ familiâ ministrum nostri Collegii Romani de Propagandâ Fide.

De electione procuratoris generalis Ordinis.

XXVII. Quod immediate feriâ secundâ familia ministri generalis qui spirat, albis nigrisque globulis aut lapillis assumptis, eligat procuratorem generalem Ordinis pro Romanâ Curiâ ex suâ familiâ assumptum, cui totum capitulum, antequam finiatur, dare tenebitur Ordinis mandatum generalis procurae.

Et unius cuiusque familiae.

XXVIII. Deinde familia ministri generalis electi, praeside eodem capituli, similiter ex suâ familiâ eligat procuratorem generalem familiae suae pro illius negotiis in Romanâ Curiâ exequendis, cui etiam ante finem capituli dabit suum mandatum procurae cum expressâ prohibitione sub praecepto formali ne in communibus negotiis religionis se immisceat, nec verbo aut scripto a se aut ab aliis suae familiae cognominetur procurator generalis Ordinis.

De designatione domorum capitularium.

XXIX. Quod feriâ tertiâ quaelibet familia seorsim ex qualibet provinciâ suâ duas domos designet, quae capitulares cognominentur, ut, qui fuerint earum ministri, immediate ante capitulum generale Ordinis, aut familiae suae, in solius electionis in ministros earum domorum socii sint ad capitulum generale futurum; itaut minister domus, prius in hoc capitulo designatae, sit primus socius, et in capitulo futuro suffragium habeat; et minister alter, scilicet domus posterius designatae, pro eâdem provinciâ sit socius secundus et in defectum alicuius capitularis.

XXX. Quod si fuerit aliqua domus extra provinciam, praeter dictas S. Caroli et de Propagandâ, et minister illius maiorem partem triennii post suam electionem expleverit, familia illa, ad quam domus pertineat, ministrum eligat in eodem capitulo generali ad triennium, quia postea finito triennio ad definitorium familiae pro alio triennio usque ad capitulum generale pertinebit electio.

XXXI. Quod electiones ministrorum horum in capitulo generali poterunt fieri sine scrutinio ex omnibus aptis, quia, propositis quinque ex aptis a definitorio provinciae, ex qua eligendus assumi debeat, familia in eo capitulo eligere poterit quem iudicaverit eligendum.

Confirmanda praecepta formalia constitutionum.

XXXII. Quod ad removendas opiniones contra observantiam, totum capitulum confirmare debet omnia praecepta formalia quae in nostris constitutionibus continentur.

XXXIII. Quod octo postea designentur ex ministris provincialibus actualibus et definitoribus familiae, et [1] unâ cum definitoribus generalibus Ordinis concurrant ad corre-

1 Aptius lege *qui* pro *et* (R. T.).

ctionem vel depositionem ministri generalis, si in illo sexennio opus fuerit, ut in nostris constitutionibus statutum habetur.

De confirmatione electionis ministri generalis.

XXXIV. Quod cetera omnia fiant, cunctaque legantur, ut moris est, prout a nostris constitutionibus est dispositum, ante confirmationes. Et his peractis, praeses capituli imponat praeceptum, quod, iuxta easdem constitutiones, ut moris est, imponitur ad impedimenta detegenda; nulloque invento, vel a definitorio generali Ordinis iudicio facto de alicuius impedimenti dubio, totum capitulum generale confirmet electionem ministri generalis Ordinis, ut moris est post Breve felicis recordationis Urbani PP. VIII.

Et commissarii generalis,

XXXV. Quod omnes vocales ad illius electionem confirment electionem commissarii generalis familiae.

Et definitorum

XXXVI. Quod postea duo definitoria simul cum praeside confirment electiones definitorum generalium Ordinis; ac demum, ordine servato electionum, quaelibet familia cum praeside confirmet eas electiones quas canonice fecit.

XXXVII. Quod tempore capituli generalis, ultra missam et concionem designatam a nostris constitutionibus, duae publicae post solemnem missam conciones erunt ex festivitatibus Ordinis ad arbitrium praesidis, qui tempore apto monere debet provinciales suae familiae ut praedicatores eligant quos voluerint pro determinatâ ab ipso praeside concione faciendâ in capitulo illo. Monemus tamen provinciales, ut, si concionatores vel concionator aliquis satirice ad animum populi excitandum, vel complacendum, praedicaverint, illico et perpetuo praedicandi et concionandi licentias auferant vel licentiam, itaut, nisi de consensu capituli generalis futuri, minime, qui defecerit, possit intra nec extra domus nostras Spiritus Sancti ascendere cathedram.

XXXVIII. Quod, cum, favente Deo, plures sint extra Hispaniam institutae provinciae, et ad felicius faciliusque Ordinis regimen sub unitate unius capitis bipartitio facta fuerit et instituta ut in omnibus utraque familia dignoscatur aequalis et ad praescriptum regulae de triennio in triennium celebretur capitulum generale, quod quidem iuxta illius tenorem semper celebratum fuit, ut solum de sexennio in sexennium fuerit capitulum electivum, iuxta illud regulae: *electio maioris ac generalis ministri de sexennio in sexennium, et post triennium huius capituli electivi aliud capitulum generale, quod ab initio vocatur intermedium;* ita etiam servetur in posterum, hoc solo discrimine, quod capitulum electivum, de sexennio in sexennium celebrandum, capitulum generale Ordinis vocetur; et capitulum intermedium solum celebretur in eâ familiâ, ex qua in capitulo generali Ordinis commissarius generalis electus fuerit; sicque verificabitur, quod semper de triennio in triennium aliquod capitulum generale celebretur in Ordine.

Capitulum electivum ministri generalis in eius familia celebrandum.

XXXIX. Quod capitulum, ministri generalis electivum, semper celebrari debet intra familiam, ex qua minister generalis spirat, cui familiae correspondet celebratio futuri capituli generalis intermedii, ut sic supremum caput religionis nunquam munus suum finiat extra familiam suam.

De capitulo intermedio triennali.

XL. Quod capitulum generale intermedium celebrari debet iuxta regulam sabbato ante quartam dominicam post Pascha, post triennium a die celebrationis capituli generalis Ordinis, intra propriam familiam, extra curias principum, in domo designandâ a praeside capituli, qui semper erit commissarius generalis familiae, nisi intra illam et extra propriam familiam adsit minister generalis Ordinis et voluerit praesidere in dicto capitulo intermedio.

XLI. Quod si, instante tempore capituli, praeses infirmetur, possit differre capitulum per unum mensem tantum, quo elapso, si adhuc fuerit impeditus, vel si congregato iam capitulo aegrotaverit, praesideat definitor generalis familiae actu prior inter alios.

XLII. Quod ad huiusmodi capituli celebrationem per suas litteras convocatorias convocare debet et invitare per invitatorias superior generalis familiae omnes qui concurrere debent et possunt, eo modo quo dictum est de capitulo generali Ordinis, in

aliquo anno[1] sit futurus praeses capituli intermedii.

De iis, qui suffragium habere debent in capitulo intermedio.

XLIII. Quod in capitulo intermedio suffragium habere debent minister generalis, si adsit, superior generalis familiae, definitores generales illius, ministri provinciales vel vicarii provinciales eiusdem, ministrique actuales domorum vocalium, quae in capitulo generali Ordinis designatae fuerint ut earum ministri, finito sexennio, socii sint ad capitulum generale Ordinis; quippe ministri huiusmodi domorum ad capitulum intermedium debent concurrere, et eorum successores in eisdem domibus ad capitulum generale Ordinis, quod etiam intelligitur de sociis in defectum: praeterea suffragium habebit in hoc capitulo intermedio intra Hispaniam procurator generalis Hispaniae, et extra Hispaniam procurator generalis Ordinis in Curiâ Romanâ; deinde secretarius generalis superioris familiae; ac demum qui in eâdem familiâ assumpti fuerant aliquando superiores generales Ordinis vel familiae: itaut hi pro libito, ceteri autem sub poenâ perpetuae privationis concurrere tenentur, sicut dictum est circa capitulum generale Ordinis.

Cetera servanda, prout in capitulo generali Ordinis.

XLIV. Quod in capitulo intermedio circa praecepta scrutinia, selectiones eligibilium, ac cetera praeambula, ea omnia observentur quae dicta manent circa capitulum generale Ordinis, et habentur in nostris constitutionibus.

XLV. Quod tempore capituli sedeant ordine quo nominati sunt, et quod, si casus occurrerit in quo recens electus praesens fuerit, sedeat immediate post commissarium generalem qui spirat, et statim suffragium habeat, quamvis de corpore capituli non sit.

Eligendi definitores familiae.

XLVI. Quod factâ electione superioris generalis familiae, quae semper debet fieri praedicto sabbato ante prandium, vespere congregentur vocales, et sex definitores generales familiae ex eâdem eligant.

XLVII. Quod alterâ die congregentur omnes in aulâ capitulari, et, si familia fuerit intra-Hispana, primo eligat ministrum nostri conventus romani S. Caroli, et, licet intra-Hispana non sit, eligat ministrum nostri collegii romani de Propagandâ Fide.

Cetera per hoc capitulum facienda.

XLVIII. Quod capitulum generale intermedium nullas alias electiones facere poterit; ideo his finitis agere debet de redemptione et observantiâ, facereque statuta et ordinationes pro suâ familiâ, quae minime opponantur factis a capitulo generali vel definitorio generali Ordinis, atque sibi eligere chronistam pro totâ suâ familiâ.

XLIX. Quod omnibus peractis, commissarius noviter electus coram toto capitulo repromittat obedientiam, eamque promittat specialem tempore sui muneris superiori generali Ordinis, et postea totum capitulum confirmet patris commissarii electionem, et deinde confirmet etiam singulas electiones, quas canonice fecit, et fient leganturque quae facienda et legenda sunt in capitulo generali iuxta nostras constitutiones.

L. Quod dissoluto capitulo capitulares se mutuâ fraternâ charitate amplexentur, et in suos conventus proficiscantur.

De quibus omnibus certior faciendus minister generalis.

LI. Quod illico et quamprimum secretarius, qui fuerat definitorii familiae, certiorem faciat ministrum generalem Ordinis de omnibus electionibus, et de repromissione obedientiae moderni commissarii generalis.

De modo procedendi ad electionem vicarii Ordinis.

LII. Quod in casu, in quo eligendus sit vicarius generalis Ordinis propter defectum ministri generalis, ut diximus, prior definitor generalis Ordinis tunc superstes per suas litteras vocatorias congreget omnes vocales suae familiae, qui concurrere tenerentur et possent si in eâ familiâ celebrandum esset capitulum intermedium; designetque domum aptam etiam extra principum curias pro celebratione congregationis, ut in eâ congregentur tempore apto ad ipsius arbitrium, itaut quamprimum fiat vicarii generalis electio.

LIII. Quod si definitoribus generalibus Ordinis, illo et alio exceptis, constiterit, quod per omissionem aut industriam praedicti primi definitoris retardatur congregatio et vicarii generalis electio, liberum sit illis ad Sedem Apostolicam authentice concurrere, ut a summo Pontifice destinetur vicarius generalis Ordinis.

1 Potius lege *in quo anno* (R. T.).

LIV. Quod praedictus definitor primus sit praeses huius congregationis, in qua imponat praeceptum ad impedimenta delegenda; cunctaque alia exerceantur, quae exercere debet praeses cuiuscumque capituli.

LV. Quod in praedictâ congregatione fiant scrutinia eligibilitatis usque ad numerum quintum eligibilium, prout in capitulis generalibus.

LVI. Quod post missam solemnem *de Spiritu Sancto*, et cetera praeambula quae fiunt in capitulis, fiat electio vicarii generalis ante prandium; qua factâ, immediate post electionem pergant processionaliter in ecclesiam cantantes *Te Deum*, quamvis noviter electus non sit in eâdem domo, in qua si fuerit, ab ipso benedictionem accipiant.

LVII. Quod vespere iterum congregentur, et, si definitor aliquis electus fuerit in vicarium generalem, congregatio eligat novum definitorem generalem Ordinis; et, si occurrat aliquod negotium urgens pro totâ religione aut aliquâ familiâ, determinetur ab omnibus, ut moris est.

LVIII. Quod postea confirmet electionem vicarii generalis; et deinde, si eam fecit, confirmet etiam electionem definitoris noviter electi.

LIX. Quod postea congregatio dissolvatur, mutuòque amplexentur vocales, quin aliud fiat, neque concionem aliquam habere debeat in hac congregatione. Si autem aliquis provincialis, vel vocalis alter, electus fuisset in vicarium generalem, ad definitorium provinciae pertinebit electio sive provincialis, sive alterius officii quod electus habuerat.

LX. Quod si facto tertio scrutinio adhuc non fuerit electio canonica, omissis scrutiniis, ille intelligatur vi huius constitutionis electus, pro quo fuerit maior numerus suffragiorum, quam pro alio aut aliis. Si autem pro duobus aequalis numerus suffragiorum repertus fuerit, maiorque quam pro aliis, tunc antiquior in professione reputabitur canonice electus.

Definitores generalis Ordinis sex.

LXI. Quod definitores generales Ordinis perpetuò solum erunt sex, et in toto Ordine eam praeeminentiam ceteraque omnia prout in nostris constitutionibus habere debent; definitores vero generales familiae similiter, intra familiam tantum, et post definitores generales Ordinis.

Duo socii cuiusque provinciae ministri actuales domorum capitularium.

LXII. Quod duo socii cuiuscumque provinciae ad capitulum generale erunt ministri actuales domorum capitularium, quae in capitulo generalis Ordinis electae fuerint, itaut minister domus prius electae sit primus socius, et minister posterius electae domus sit secundus socius, cuius munus solum sit concurrere extra domum capitularem in loco proximo ad illam, ut praesto et in promptu sit ad hoc ut, si opus fuerit, ob defectum alicuius vocalis suae provinciae, suffragium habeat, supplendo pro eo, nisi vocali, qui deficiat, liberum fuerit adesse capitulo; quippe horum suffragia suppleri non debent.

LXIII. Quod si per mortem, infirmitatem, aut aliam iustam causam, minister alicuius domus capitularis non possit interesse capitulo, tunc definitorium generale suae respectivae familiae seligere possit domum alteram, cuius minister actualis concurrat ad capitulum, semper ut socius secundus. Si autem contingat utrumque socium pro aliquâ privinciâ simul deficere, minister domus prius electae a definitorio in illo casu erit socius primus.

De procuratore generali Hispaniae.

LXIV. Quod procurator generalis Hispaniae, qui non aliquarum, sed omnium provinciarum familiae suae, et procuratoris et definitorii generalis semper habuit procurae mandatum, idemque a definitorio generali familiae suae propter negotia eiusdem definitorii habere debet, ab eodem definitorio semper eligatur de triennio in triennium iuxta nostras constitutiones.

Modus supplendi capitulis intermediis si haberi nequeant.

LXV. Quod si familia intra-Hispana, quando ei competit capitulum generale intermedium, illud celebrare non possit, illius definitorium generale eligat ministrum nostri conventus romani S. Caroli ad sequens triennium; et similiter familia, quae praedictum capitulum celebrare iam instante tempore nequeat, per suum definitorium generale eligat ministrum collegii nostri de Propagandâ Fide ad immediatum triennium.

Quaedam pr-

LXVI. Quod superior generalis Ordinis. ex

vilegia conventus S. Caroli de Urbe.

familiâ extra-Hispanâ assumptus, nullam iurisdictionem exerceat in conventu nostro romano S. Caroli, nisi eam tantum, quam in alios Hispaniae conventus exercere poterit, et quod in eo conventu residere non possit: quod potiori iure intelligendum est de commissario generali extra-Hispano.

LXVII. Quod procurator generalis, qui ex Hispaniâ non fuerit electus, nunquam in praedicto conventu commorari possit aut residere.

LXVIII. Quod pro hac primâ vice suffragium habeant omnes secundi socii provinciarum, ut suppleantur suffragia vocalium, qui ad futura capitula generalia ex nunc eligi debent.

Quaedam explicationes ad regulas Ordinis.

LXIX. Quod in regulâ nostrâ, in qua, iuxta dispositionem sanctissimi domini nostri felicis recordationis Urbani VIII, dicitur quod *electio ministrorum provincialium et conventualium fiat in capitulo generali*, auferatur vox *generali*; quatenus, iuxta Breve sanctissimi domini domini nostri Clementis Papae XII, huiusmodi electiones iam fieri debent in capitulo provinciali.

LXX. Quod regula, ubi cap. XLI definitorio generali depositio praelatorum et eorum subrogatio reservatur, intelligitur de definitorio generali familiae illius qui deponitur.

LXXI. Quod sub voto non ambiendi comprehenduntur commissarius generalis, vicecommissarius, definitores generales familiae, et omnes alii qui habitu vel actu praelati fuerint.

LXXII. Quod circa vacationes seu interstitia, quae in nostris constitutionibus praescribuntur, addatur, quod nullus possit eligi in capitulo, in quo spirat, in aliam praelaturam, nisi in superiorem generalem, ministrum scilicet iuxta nostras constitutiones, vicarium, commissarium aut vicecommissarium, si per sex annos integros et continuos semper intra illos functus fuerit officio definitoris generalis Ordinis, vel uno triennio superioris provincialis, et altero immediato definitoris generalis vel provincialis, vel duobus trienniis ministri conventualis, et in altero definitoris vel ministri provincialis.

LXXIII. Quod circa reelectiones addatur, quod commissarius generalis reeligi non possit in suum officium, nisi eo fuerit functus per triennium integrum: et quod nec minister generalis in commissarium, neque commissarius in ministrum generalem eligi possit, nisi casu quo commissarius generalis electus fuerit per solum annum ante capitulum.

LXXIV. Quod definitores generales nequeant assumi in ministros provinciales tempore quo definitores fuerint.

LXXV. Quod iustis de causis definitorium generale, inspectâ utilitate domus, possit dispensare, ut aliquis minister reeligi possit in ministrum eiusdem domus pro triennio futuro a suo capitulo provinciali, consentientibus omnibus suffragiis capituli praeter duo.

LXXVI. Quod reelectio ministri sive conventus nostri romani S. Caroli, sive collegii nostri de Propagandâ Fide, fieri possit, inspectâ utilitate domus, et nunquam in favorem eius qui reeligatur.

LXXVII. Quod, casu absentiae provincialis concurrentis ad capitulum generale, praeses provinciae erit provincialis antecedens; et, si fuerit inhabilis vel impeditus, definitorium provinciale, praeside provinciali ipso, eligat praesidem provinciae pro tempore absentiae; nunquam tamen eligat actualem definitorem provinciae, ne definitorum numerus diminuatur.

Absente provinciali quis debeat praeesse.

LXXVIII. Quod, dum concurrant commissarius vel vicecommissarius generalis intra propriam familiam, sedeat immediate post superiorem generalem Ordinis, et extra familiam commissarii post definitores generales Ordinis.

Locus commissario et vicecommissario generali assignatur.

LXXIX. Quod definitores generales Ordinis in toto Ordine sedeant iuxta nostras constitutiones, quamvis aliquod definitorium sive provinciale sive generale familiae actu celebretur in eâ domo, in qua aliquis definitor generalis Ordinis inveniatur; quo tempore, iuxta nostras constitutiones, provincialis respectu definitoris generalis, et minister etiam respectu definitoris provincialis, amittat locum.

De definitoribus generalibus.

LXXX. Quod definitores generales familiae

extra actualem definitorii celebrationem intra suam familiam sedeant post ministrum, sicut definitores generales Ordinis, et extra suum familiam omnes alios hospites tam ministros quam provinciales praecedant.

Item provincialibus.

LXXXI. Quod provinciales hospites intra suam familiam praecedant provinciales hospites alterius familiae; et quod definitores provinciales hospites praecedant intra suam familiam hospites definitores provinciales alterius familiae; et quod postea eodem ordine sequuntur ministri hospites; postea redemptores intra suam familiam, et extra illam post procuratores non hospites; postea procuratores generales; et post hos omnes, procuratores plurium provinciarum; et si hospites fuerint, post vicarium domus; postea procuratores provinciales in suis provinciis, et extra illas iuxta antiquitatem professionis; postea vicarii in suis domibus, et extra illas iuxta antiquitatem domorum; postea patres confessarii intra et extra familiam, provinciam aut domum suam, et postea sacerdotes simplices, et ceteri omnes, prout in nostris constitutionibus habetur.

De suffragiis pro religiosis defunctis.

LXXXII. Quod futuris temporibus suffragia pro nostris religiosis defunctis solum fiant intra familiam eorum pro illis qui professi fuerint post confirmationem harum constitutionum; quod tamen pro superioribus generalibus utriusque familiae et definitoribus generalibus semper fiant in toto Ordine iuxta nostras constitutiones, et pro definitoribus generalibus familiae intra familiam, pro ministris provincialibus et definitoribus provincialibus intra provinciam, iuxta ea quae in nostris constitutionibu. pro definitoribus assignantur.

De festivitatibus Ordinis.

LXXXIII. Quod titularis provinciae in provincià, et conventus in conventu sit festum Ordinis.

LXXXIV. Quod primae et secundae vesperae canantur in conventibus in omnibus festivitatibus Christi Domini et eius sanctissimae Matris, quae ex ritu fuerint primae aut secundae classis, quamvis ad colendum non pronuncientur.

LXXXV. Quod pro nostris religiosis defunctis in omnibus conventibus et collegiis fiant **exequiae post festum omnium sanctorum Ordinis, sicut statutum est per capitula generalia.**

Supplicatum sanctissimo pro confirmatione huiusmodi statutorum.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, leges, decreta et statuta huiusmodi bono praedictae Congregationis gubernio valde utilia sint, firmiora vero existant ea, quibus Apostolicae Sedis auctoritas accedit: nobis propterea dictus Michaël procurator generalis humiliter supplicari fecit ut in praemissis opportune providere et ut infra indulgere de benignitate apostolicâ dignaremur. Nos igitur, ipsum Michaëlem procuratorem generalem specialis favore gratiae prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, de venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositorum, qui rem mature perpenderunt, consilio, omnia et singula decreta, statuta, leges et capitula praeinserta, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus, ac omnes et singulos iuris et facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus: salvâ tamen semper in praemissis auctoritate Congregationis eorumdem cardinalium.

Qui annuit petitis.

Harum litterarum obsertia.

§ 3. Decernentes, easdem praesentes litteras et leges, decreta, statuta et capitula praeinserta semper firma, valida et efficacia existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et

obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore quandocumque spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Obstantium derogatio.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon Congregationis Hispaniae et Ordinis praedictorum, aliisque quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Fides transumptis adhibenda.

§ 5. Volumus autem ut earumdem praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiasticâ dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides ubique locorum habeatur, quae ipsis praesentibus adhiberetur si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die x decembris MDCCXXXIII, pontificatus nostri anno IV.

Dat. die 10 decembris 1733, pontif. anno IV.

CXX.

Confirmantur omnes confraternitates sub titulo B. M. V. Septem Dolorum a superioribus generalibus Ordinis Servorum B. M. V. erectae, etiamsi de earum canonicâ erectione non constet.

Clemens Papa XII,
ad perpetuam rei memoriam.

Prioris generalis Ordinis huius petitio.

§ 1. Exponi nobis nuper fecit dilectus filius Petrus Maria Pieri, prior generalis Ordinis Servorum B. Mariae Virginis, quod, licet non solum multae in dicti Ordinis, sed etiam aliis ecclesiis seu oratoriis, auctoritate priorum generalium eius praedecessorum, erectae reperiantur confraternitates utriusque sexus christifidelium sub titulo B. Mariae Virginis Septem Dolorem, quae suas functiones ad instar similium confraternitatum obeunt, multaque pietatis et christianae charitatis opera exercent; de aliquarum tamen ex illis canonicâ ab initio institutione forsan non constat, et in aliarum erectionibus et institutionibus praescripta per constitutionum felicis recordationis Clementis VIII praedecessoris nostri quae incipit *Quaecumque a Sede Apostolicâ, etc.*, die VII decembris MDCIV editam, forsan servata non fuerunt, et aliae, ante emanatam constitutionem huiusmodi erectae et institutae, novas erectionum et institutionum huiusmodi, ac communicationis indulgentiarum, facultatum et privilegiorum litteras intra tempus ab eâdem constitutione praefixum, seu etiam postea, impetrasse minime reperiuntur. Nobis propterea dictus Petrus Maria prior generalis humiliter supplicari fecit ut in praemissis opportune providere et ut infra indulgere de benignitate apostolicâ dignaremur.

Confirmantur omnes dictas erectiones cum

§ 2. Nos igitur, ipsum Petrum Mariam specialis favore gratiae prosequi volen-

communicationis omnium indulgentiarum, privilegiorum, etc.

tes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, omnes et singulas confraternitates praedictas sub titulo B. Mariae Virginis Septem Dolorum a superioribus generalibus in quibusvis tam dicti Ordinis, quam aliis ecclesiis seu oratoriis, ubicumque locorum de praesenti erectas, tametsi de earum canonicâ ab initio erectione et institutione non appareat, nec ipsae confraternitates novas erectionum et institutionum, seu communicationis indulgentiarum, facultatum et privilegiorum huiusmodi litteras intra tempus a praedictâ Clementis praedecessoris constitutione praefixum obtinuisse reperiantur, nec in earum erectionibus et institutionibus praescripta per eamdem constitutionem servata fuerint, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, confirmamus et validamus, easque in statu valido esse et fore decernimus et declaramus, in omnibus et per omnia, perinde ac si illas omnes et singulas ab ipso initio canonice erectas et institutas fuisse, novasque erectiones et institutiones suo tempore, iuxta formam memoratae constitutionis Clementis praedecessoris, obtinuisse constaret, et in reliquis eiusdem constitutionis forma in illarum erectionibus et institutionibus respective servata fuisset; omnesque et singulos iuris et facti defectus, qui propter praemissa desuper quomodolibet intervenerint, seu intervenisse dici, censeri, vel praetendi possint, supplemus et sanamus; et, quatenus opus sit, ipsas confraternitates omnes et singulas, servatâ tamen ceteroqui constitutionum et decretorum huius Sanctae Sedis, praesertim circa distantiam locorum in erectione confraternitatum similis instituti servandam, emanatorum formâ et dispositione, de novo erigimus et instituimus.

Addito decreto quod in futuris erectionibus servetur forma constitutionis Clementis VIII.

§ 3. Ceterum in erectione et institutione similium confraternitatum de cetero faciendis formam in supradictâ Clementis praedecessoris constitutione praescriptam adamussim servari volumus; alioquin erectiones et institutiones huiusmodi nullius omnino sint roboris vel momenti.

Clausulae.

§ 4. Decernentes, easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore quandocumque spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Contrariorum derogatio.

§ 5. Non obstantibus praemissis, ac, quatenus opus sit, nostrâ et Cancellariae Apostolicae regulâ de non concedendis indulgentiis ad instar, ac praedictâ Clementis praedecessoris, aliisve constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et approbatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter

expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Fides transumptorum. § 6. Volumus autem ut earumdem praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis et sigillo personae in ecclesiasticâ dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides ubique locorum tam in iudicio quam extra illud habeatur, quae ipsis praesentibus haberetur si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XIV decembris MDCCXXXIII, pontificatus nostri anno IV.

Dat. die 14 decembris 1733, pontif. anno IV.

CXXI.

Statutum, ut capitulum generale Congregationis Montis Oliveti Monachorum Ordinis sancti Benedicti de quinquennio in quinquenium de cetero celebretur.

Clemens Papa XII,
ad futuram rei memoriam.

Petitio. § 1. Cum, sicut dilectus filius procurator generalis Congregationis Montis Oliveti monachorum Ordinis S. Benedicti, tam suo quam maioris partis abbatum dictae Congregationis nomine, nobis nuper exponi fecit, ipsi, feliciori regimini in spiritualibus et temporalibus, atque indemnitati eiusdem Congregationis prospiciendi studio, illius capitulum generale, quod singulis trienniis cogi consuevit, nonnisi de quinquennio in quinquennium deinceps celebratum iri summopere desideret[1]: nobis propterea idem procurator generalis humiliter supplicari fecit, quatenus in praemissis opportune providere et ut infra indulgere de benignitate apostolicâ dignaremur.

Statuitur ut in rubrica. § 2. Nos igitur, qui rectam ipsius Congregationis administrationem, ac levamentum sinceris exoptamus affectibus, dictos procuratorem generalem et abbates speciales favoribus et gratiis prosequi volentes, eorumque singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, ut de cetero capitulum generale Congregationis praefatae quolibet quinquennio a proxime futuro capitulo generali, quod anno MDCCXXXV celebrandum erit, incipiendo, atque ita perpetuis futuris temporibus de quinquennio in quinquennium continuando celebretur, sicque dignitates et alia munera et officia eiusdem Congregationis, quae triennio terminantur, ad quinquennium itidem imposterum perdurent; ita tamen ut durante quinquennio eiusmodi omnia et singula monasteria dictae Congregationis bis, secundo scilicet, et quarto anno, visitari debeant, ac tertio anno visitatores diaetae ipsius Congregationis in monasterio Montis Oliveti maioris nuncupati celebrandae intervenire teneantur, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, statuimus et ordinamus.

Clausulae. § 3. Decernentes, ipsas praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore quandocumque spectabit, in omnibus

[1] Potius lege *desiderent* (R. T.)

et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter et inconcusse observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, et alios quoslibet quacumque praeeminentiâ et potestate fungentes et functuros, sublatâ eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari ed definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Contrariorum derogatio.

§ 4. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon dictae Congregationis, eiusque provinciarum et monasteriorum, et aliis quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis, usibus et consuetudinibus, etiam immemorabilibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, eisdem Congregationi, provinciis et monasteriis, illorumque superioribus, monachis et personis quibuslibet, sub quibuscumque verborum tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis et insolitis clausulis et decretis, in genere vel in specie, aut aliàs in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro illorum derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omisso, et formâ in illis traditâ pro servatâ habentes[1], illis aliàs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus, ac derogatum esse volumus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Transumptorum fides.

§ 5. Volumus autem ut earumdem praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiasticâ dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides ubique locorum habeatur, quae ipsis praesentibus haberetur si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XIX decembris MDCCXXXIII, pontificatus nostri anno IV.

Dat. die 19 decembris 1733, pontif. anno IV.

F. card. OLIVERIUS.

CXXII.

Statutum, ut de cetero fratres Congregationis clericorum regularium Pauperum Matris Dei Scholarum Piarum epitogium gestent [2].

Clemens Papa XII,
ad perpetuam rei memoriam.

Causae huiusce petendae concessionis.

§ 1. Cum, sicut accepimus, per constitutiones clericorum regularium Pauperum Matris Dei Scholarum Piarum, a felicis recordationis Gregorio PP. XV praedecessore nostro per quasdam suas litteras apostolicas desuper confirmatas, in cap. VI de vestibus in eis de tunicâ talari brevique pallio nominatis prae-

1 Supple et corrige: *in illis traditâ servatâ, insererentur, praesentibus pro expressis habentes* (R. T.).

2 Clericis hisce regularibus Alexander VIII constit. suâ infra citatâ concessit, ut incederent calceati.

cipiatur, absque eo quod de epitogio ulla mentio fiat; unde in vim constitutionum huiusmodi epitogium praefatum minime admittitur nec excluditur; sed, postquam dicta Congregatio in eius initio instituta fuerat in statu paupertatis, illius religiosi pedibus denudatis incedebant, et tempore hyemali, tam domi quam extra eam, eiusmodi pallium, cum nullus ordo sive statutum eâ super re emanaverit, ob solam consuetudinem in Italiae provinciis introductam gestare consueverunt, dum in aliis ultramontanis solâ veste domi tam aestivo quam hyemali tempore utuntur, ac cum subhabitibus pelle subsuti, et hypocaustis a frigore valde commode se tuentur.

Calceamenta clericis hisce ab Alexandro Papa VIII concessa.

§ 2. Porro, postquam piae memoriae Alexander PP. VIII pariter praedecessor noster per suas litteras desuper in simili formâ Brevis die XX februarii MDCXC expeditas statuerat, ut religiosi eiusdem Congregationis, ex causis in praedictis litteris adductis, calceati incederent, nonnulli ex illis usum memorati epitogii, quemadmodum alii clericorum regularium Ordines utuntur, promovere cogitarunt; et de facto aliqui ex eiusdem Italiae provinciis in illorum capitulis, inter alias petitiones in capitulo generali faciendas, etiam exposcendi epitogium pro totâ Congregatione, ad effectum illud obtinendi cum decreto ipsius capituli generalis, interposuerunt; idque facile obtentum fuisset, si in suffragium decernendum proponeretur.

Inconveniens videri, eos solo indutos pallio incedere.

§ 3. Quantum autem inconveniens et indecorum sit quod ipsi religiosi Scholarum Piarum, qui pallio solummodo induti domi et extra illam ac per omnes officinas incedere, et ex instituto, quod exercent, cum personis saecularibus frequenter agere debeant, ab aliis clericis regularibus in hoc dissimiles habeantur: hinc est quod nos, auditâ super praemissis dilecti filii nostri Ioannis Antonii S. R. E. presbyteri cardinalis Guadagni nuncupati, in almâ Urbe nostrâ vicarii in spiritualibus generalis, et dictae Congregationis apud nos et Sedem Apostolicam protectoris, relatione, in iisdem praemissis providere volentes, motu pariter proprio, et ex certâ scientiâ et maturâ deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, ut de cetero omnes et singuli memoratae Congregationis clerici ubique locorum epitogium ferant, ita tamen ut in eo gestando ab omnibus similitudo et aequalitas conservetur, tenore praesentium perpetuò statuimus et ordinamus.

Epitogii usus conceditur.

Clausulae.

§ 4. Decernentes, easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, ac illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Contrariorum derogatio.

§ 5. Non obstantibus praedictis Gregorii et Alexandri praedecessorum litteris, aliisque constitutionibus apostolicis, necnon dictae Congregationis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expres-

se derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Fides transumptorum. § 6. Volumus autem ut praesentium litterarum transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiasticâ dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra adhibeatur, quae ipsis praesentibus adhiberetur si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XIV ianuarii MDCCXXXIV, pontificatus nostri anno IV.

Dat. die 14 ianuarii 1734, pontif. anno IV.

F. card. OLIVERIUS.

CXXIII.

Monachis Congregationis Cassinensis Ordinis sancti Benedicti interdicitur recurrere ad Sedem Apostolicam, antequam vicinioris provinciae visitatorem ac mox praesidentem generalem Congregationis adeant.

Clemens Papa XII,
ad futuram rei memoriam.

Causae huiusce potendi decreti. § 1. Exponi nobis nuper fecit dilectus filius procurator generalis Congregationis Cassinensis Ordinis S. Benedicti, quod, licet a felicis recordationis Eugenio IV, Gregorio XIII et Urbano VIII Romanis Pontificibus praedecessoribus nostris districte vetitum fuerit monachis dictae Congregationis ad quodcumque tribunal ecclesiasticum extra ipsam Congregationem quomodolibet recurrere et appellare, prout in eorumdem praedecessorum constitutionibus desuper emanatis diserte cavetur; nihilominus, sicuti experientiâ compertum est, non pauci praedictae Congregationis religiosi, salubrium eiusmodi constitutionum, quas forsan tempore exsoletas et antiquatas reputant, immemores, variis sub praetextibus, sed reverâ ut erratorum suorum poenas debitas effugiant, adversus suos superiores ad hanc Sanctam Sedem immediate recurrere passim praesumunt; unde ultra turbas et molestias, quibus iidem recurrentes se ipsos exosos et contemptibiles reddunt, non raro procedunt delictorum impunitas, praelatorum contemptus, ac nonnullorum superiorum in continendis et regendis subditis suis negligentiâ, qui scilicet, ne continuis horum recursibus subiaceant, multos excessus atque abusus, quibus protinus occurrere oporteret, tolerant vel dissimulant in grave monasticae disciplinae detrimentum: nobis propterea dictus procurator generalis humiliter supplicari fecit ut in praemissis opportune providere et ut infra indulgere de benignitate apostolicâ dignaremur.

De reti tenor § 2. Nos igitur, ipsum procuratorem generalem specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, ac tam memoratis constitutionibus apostolicis, quam generali decreto dudum iussu recolendae memoriae Sixti PP. V praedecessoris pariter nostri a Congregatione tunc existentium S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus regularium praepositorum edito circa recursum et appellationem eorumdem regularium, ordinemque in eis servandum, inhaerentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, ne deinceps ullus religiosus supradictae Congregationis Cassinensis,

cuiusvis dignitatis, gradus et conditionis existat, Sedem Apostolicam adversus suum superiorem adire audeat sive praesumat, nisi prius ad viciniorem visitatorem provinciae, ac deinde ad praesidentem generalem praefatae Congregationis Cassinensis desuper recursum habuerit, sub poenis in dicto decreto generali contentis, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, prohibemus ac interdicimus.

Clausulae. § 3. Decernentes, easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore quandocumque spectabit, plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Contrariorum derogatio. § 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon Congregationis Cassinensis et Ordinis praefatorum, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XIX ianuarii MDCCXXXIV, pontificatus nostri anno IV.

Dat. die 19 ianuarii 1734, pontif. anno IV.

F. card. OLIVERIUS.

CXXIV.

Confirmantur constitutiones pro bono regimine fratrum Tertii Ordinis sancti Francisci, ex aliis constitutionibus, statutis et decretis dicti Ordinis collectae.

Clemens Papa XII,
ad futuram rei memoriam.

Ex iniuncto nobis divinitus apostolicae servitutis officio, ea, quae pro felici prosperoque christifidelium, qui e fluctibus saeculi in portus religiosae vitae confugerunt et vota sua in sanctitate et iustitiâ reddere satagunt, regimine et gubernio, ac religionis incremento, tuendâque et solidandâ in eis pace et tranquillitate, provide prudenterque constituta ac disposita esse noscuntur, ut firma semper et inviolabilia persistant, apostolici muniminis nostri praesidio, cum id a nobis petitur, libenter roboramus. Prooemium.

§ 1. Exponi siquidem nobis nuper fecit dilectus filius Bonaventura Gervasii procurator generalis fratrum Tertii Ordinis sancti Francisci tam suo quam dilecti etiam filii Pauli Bellamo ministri generalis, aliorumque religiosorum eiusdem Ordinis nomine, quod, ad unam certamque, quae in dicto Ordine deinceps servari ac retineri deberet, vivendi normam et disciplinam, sublatâ omni confusione ac legum seu statutorum varietate atque discrepantiâ, constabiliendam ac firmandam, constitutiones Ordinis praedicti iussu nostro ordinatae et in unum volumen collectae fuerunt, utpote desumptae ex multis diversisque Petitio pro apostolica obtinenda confirmatione.

aliis eiusdem Ordinis statutis et constitutionibus, tum a felicis recordationis Urbano VIII ac Innocentio X Romanis Pontificibus praedecessoribus nostris per suas in simili formâ Brevis die VIII iulii MDCXXXIX et die XXXII iunii MDCL respective expeditas litteras confirmatis, tum a capitulis et definitoriis generalibus ipsius Ordinis, quae ab anno MDCXIX hucusque celebrata sunt, editis; quibus omnia insuper decreta, aliàs a nobis condita, et per nostras in pari formâ Brevis die XXI augusti MDCCXXX emanatas litteras approbata, accesserunt; ac subinde collectio constitutionum huiusmodi de mandato pariter nostro revisa et accurate expensa, necnon aliquâ ex parte emendata fuit, tenoris qui sequitur, videlicet:

CAP. I. — *Quoad chorum et orationem mentalem.*

Qui sint exempti a choro.

I. Ab Horis Canonicis in choro alternatim recitandis nemo ex nostris cuiuscumque gradus exemptus sit, praeter praedicatores, dum actu tamen praedicant, et lectores, dum actu legunt, extra vero festivitates, et dum adsit sufficiens numerus choristarum.

II. Ubi non adest usus recitandi matutinum in medio noctis, recitetur prope ortum solis, vel, ut mos iam obtinuit, paulo post eius occasum, cui tunc intersint quoque in ecclesiâ laici legitime non impediti.

III. Hebdomadarius ne praesumat de suâ memoriâ, sed in breviario vel diurno legat, quae in choro solus recitare debet, sub poenâ veniam petendi coram simul discumbentibus.

De oratione mentali a qua exemptus nemo.

IV. Singulis diebus habeatur mentalis oratio per horam, incipienda tamen a lectione alicuius libri spiritualis, et complenda sanctorum litaniis ante coenam, cui interesse debent etiam regentes et lectores, licet actuales, sicuti communi flagellationi et capitulo culparum.

V. Post Primam quoque mentaliter oretur per semihoram, inclusis tamen B. Virginis litaniis.

CAP. II. — *Quoad casus in nostro Ordine iure harum constitutionum reservatos.*

Huiusmodi casus reservati exprimuntur.

I. Ut unusquisque ex nostris superioribus ius suum recognoscat, quoad casus reservatos, declaramus, quod ex nunc et in perpetuum infrascripti tantum casus in Ordine nostro ex auctoritate regulari sunt reservati, nempe:

Casus ministro generali reservati.

1. Occisio, aut mutilatio cuiuscumque personae;

2. Quaelibet percussio praelatorum, procuratoris generalis, secretarii generalis, necnon secretarii provincialis;

3. Veneficia, incantationes, sortilegia;

4. Retardatio, aut malitiosum impedimentum, aut aperitio litterarum generalis aut eius commissarii aut procuratoris Ordinis ad quoslibet alios, etiam non religiosos, aut aliorum quorumcumque subditorum et saecularium ad eosdem;

5. Falsificatio manus, vel sigilli patris generalis, commissarii generalis, aut procuratoris Ordinis.

Casus ministro provinciali reservati.

1. Quaelibet percussio gravis religiosorum infra praelatos et personas supra nominatas in secundo casu ministro generali reservato; quae percussio erit gravis si fuerit cum notabili effusione sanguinis, vel cum scandalo saecularium;

2. Iuramentum falsum in quolibet iudicio legitimo;

3. Procuratio, auxilium, seu consilium ad abortum post foetum animatum, etiam effectu non sequuto;

4. Falsificatio manus aut sigilli omnium superiorum, ac etiam officialium conventuum, sed infra generalem, procuratorem generalem et commissarium generalem quemlibet;

5. Malitiosum impedimentum, retardatio, aut aperitio litterarum a superioribus omnibus, exceptis generali, eius commissario et procuratore generali, ad inferiores etiam non religiosos et horum ad ipsos;

6. Furtum rei sacrae, quod sit peccatum mortale.

Casus superiori locali reservati.

1. Nocturna et furtiva e conventu egressio ad malum finem;

2. Proprietas contra votum paupertatis, quae sit peccatum mortale, ut valeat ultra decem iulios, etiam pecuniae;

3. Furtum de re valente ultra decem iulios, etiam pecuniâ, sed non rei sacrae;

4. Incestus consanguineorum et sodomia;

5. Percussio levis sine effusione sanguinis et sine scandalo saecularium, cum censurâ annexâ;

II. Decernimus etiam, ut quater in anno, nempe in solemnitatibus Resurrectionis a dominicâ Palmarum usque ad dominicam in Albis pro unâ vice tantum, Natalis Domini, B. P. Francisci, et in festo Portiunculae, cesset quoad praedictos casus omnis reservatio.

Cap. III. — *Quoad suffragia defunctorum.*

I. Pro animâ cuiuscumque ex nostris defuncti celebretur in quolibet nostri Ordinis conventu missa solemnis *de requie*, persolvatur a clericis integrum defunctorum officium, et ab illiteratis quinquagies recitetur oratio dominicalis et salutatio angelica cum oratiunculâ, cuius initium *Requiem aeternam;* idque solemnius fiat in funere Summi Pontificis et eminentissimi Ordinis protectoris;

II. Item pro animâ, ut supra, celebret semel quilibet sacerdos ex eius provinciâ, et quilibet ex toto Ordine pro animâ generalis, procuratoris generalis et secretarii generalis tam actualium quam praeteritorum;

De communicando toti Ordini obitu defuncti.

III. Ut autem mors nostrorum defunctorum illico toti Ordini innotescat, teneatur prior conventus, ubi quis obierit, de hoc obitu provincialem admonere, qui illum communicet ceteris suae provinciae prioribus, et procuratori generali in curiâ, a quo admonendi sunt ceteri provinciales, ut ipsi in suis conventibus pro defuncti animâ statuta suffragia persolvi studeant;

IV. Praeterea, ultra quatuor anniversaria in singulos annos statuta in nostrâ regulâ sub cap XVII, praecipimus persolvi quintum die XV novembris, vel alterâ, eâ impeditâ, pro iisdem animabus, ac sub iisdem suffragiis;

V. Demum in quolibet nostro conventu adsint etiam duo libri, in quorum uno prior annotet religiosum ibi decedentem sub die, infirmitate et aetate, qua obierit, ac expressis gradibus, si quos habuit: et in altero subscribantur sacerdotes, qui pro nostris defunctis celebraverint, ut ita et onera et simul eorum adimplementum visitatoribus legitime appareant.

Cap. IV. — *Quoad affiliationes et exfiliationes.*

I. Commendantes laudabilem filiationum morem, a nostris iamdiu receptum, ut ita habeatur locus, ubi fatui, aegri, insanabiles, senes, errati alicuius poenam luentes, et his similes, qui conventibus gravi sunt incommodo, collocari possint, praecipimus ut nemo ad habitum admittatur nisi habeat alicuius conventus affiliationem, sub poenâ privationis officii superioris admittenti aliquem ad habitum sine affiliatione. Si quis autem reperiatur admissus sine praeviâ affiliatione, ad capitulum illius provinciae spectabit eum declarare filium unius potius vel alterius conventus.

Ad habitum non admittendi, qui non habent filiationem.

II. Affiliationes et exfiliationes, ut sint validae, requirunt etiam in scriptis consensum ministri provincialis, qui tamen consensus suppleri potest causâ cognitâ a ministro generali.

Quid requiratur ad validitatem filiationis.

III. Habito autem, vel suppleto consensu provincialis, affiliatio, ut sit valida, requirit etiam consensum maioris partis filiorum conventus, cuius nempe quis sit filius. Et, si praedicti ad hunc effectum vocales quoad maiorem partem sint intra provinciam, licet extra conventum, tunc eorum suffragium exquiratur per epistolas. Idem prorsus consensus requiritur ad exfiliationes, ut sint validae; ita tamen ut, si indebite denegetur a maiori parte filiorum conventus, a cuius filiatione quis disdicere petit, suppleri possit, cognitâ causâ, a ministro generali.

IV. Exfiliatio nullum censeatur habere effectum, nisi praeviâ, vel post obtentam legitime affiliationem alterius conventus, ab eo qui exfiliationem habuit.

Et exfiliationis.

V. Demum expensae pro infirmitate incurabili, vel longo carcere, spectent ad con-

ventum filiationis, sicuti et decedentium spolia, modo tamen, quo infra cap. xi.

CAP. V. — *Quoad novitios et de recenti professos.*

i. Pro admissione novitiorum, ac emittendâ professione, eorumque magistris, serventur ea quae praescribuntur in nostrâ regulâ cap. vii et ix, ac decreta Clementis PP. VIII et sacrae Congregationis super statu regularium edita sub Alexandro PP. VII die xviii iunii MDCLIX; et insuper, antequam nostro sancto habitu induantur vel iam probati emittant professionem, vacare debent exercitiis spiritualibus per decem dies, et eorum quilibet obtinuisse debuerit filiationem alicuius conventus, ut supra statutum est cap. iv quoad affiliationes.

Non admittendi in alieno professi Ordine.

ii. Nullus etiam in nostrum Ordinem introducatur, qui in alieno professionem emiserit, et quidem nec de licentiâ ministri generalis, cum hanc facultatem huiusmodi reservaverit congregatio generalis.

Laici ad statum clericalem non promovendi.

iii. Laici nequeant transire ad statum clericalem, et si furtim fuerint sacris initiati, omni clericali honore priventur; nec eis divinum officium in choro cum clericis persolvere permittatur, sed ad laicalia onera omnino reducantur; neque etiam admitti debent ad annum probationis, nisi antea saltem per annum in aliquo ex nostris coenobiis vacaverint oneribus laicalibus in habitu tertiariorum, neque cum tunicâ talari sine caputio; possit tamen provincialis quoad hoc ex aliquo prudenti motivo cum illis dispensare.

iv. Quamvis affiliatio et exfiliatio, modo quo supra statutum est sub capite iv quoad affiliationes, fieri debeant tantum a maiori parte filiorum conventus, attamen in admittendis novitiis vocem habeant omnes legitime professi in conventu de familiâ existentes, si tamen tertium annum professionis compleverint et ibi fuerint per duos menses antea commorati. Cum sacerdotibus autem super praedicto defectu minoritatis professionis dispensare possint tum generalis, tum provincialis.

De noviter professis.

v. Quo autem ad noviter professos, debent ii permanere in professorio per tres annos, et ad maius tempus, ad arbitrium provincialis, dummodo non sint sacerdotes; ibique in scientiis instituantur iuxta eorum capacitatem; quod si a conventu studiorum ali non possint, alatur unusquisque eorum a conventu suae filiationis; quid autem conventui studiorum dandum sit, standum erit iudicio provincialis cum suo definitorio.

vi. Demum provinciales curent ut superflui sumptus in ingressu ad novitiatum et admissionem professionis omittantur.

CAP. VI. — *Quoad tertiarios seu eremitas.*

i. E nostris, qui, virtute privilegiorum a summis Pontificibus nostro sancto Ordini concessorum, facultatem habent aggregandi ad nostrum institutum personas saeculares et eisdem litteras patentes concedendi ut gestare possint habitum eremiticum, nemo per se ipsum sive per alios sub poenâ privationis officii possit ab illis aliquid praetendere, nisi dumtaxat iulium unum monetae romanae ratione expensarum cartae pergamenae et scriptoris dictarum litterarum. Quod si quid aliud sponte et libere fuerit illi oblatum, illico ab eo sub eâdem poenâ in capsâ reponatur, ac in libro peculiari fideliter annotetur, et totum in beneficium ecclesiae et conventus aut provinciae cedere debeat.

CAP. VII. — *Quoad votum obedientiae, vagos et apostatas.*

Poenae contra inobedientes.

i. Nihil a superioribus subditis praecipiatur sub censuris, nisi sit materia peccati mortalis, aut proxime ad illud conducens. Subditus vero respuens temere et pertinaciter per duos dies huiusmodi praeceptum, prius[1] sit utrâque voce ad tres menses, et si ita inobediens fuerit provinciali, ad annum, si vero generali ad biennium.

De licentiâ petenda antequam quis exeat e conventu etc.

ii. Nemo nostrum audeat etiam titulo praedicationis exire e conventu sine licentiâ prioris, aut eius locum tenentis; nec ex conventu ad alium inter[2] provinciam sine licentiâ in scriptis a provinciali; nec ex unâ ad aliam provinciam sine licentiâ

1 Legendum *privus* vel *privatus* (R. T.).
2 Potius lege *intra* (R. T.).

pariter in scriptis a generali, sub poenâ arbitrariâ superioris quem laeserit. Prior autem poterit, si necessitas urgeat, subdito suo concedere, ut per hebdomadam in alio conventu intra provinciam moretur, et provincialis per viginti dies in conventu alienae provinciae, sed non sine licentiâ in scriptis pro fide legitimi recessus.

III. Exiens e conventu furtim ad malum finem de nocte, poenam subeat privationis utriusque vocis ad annum, et deponatur ab officio si sit superior. Obedientiae demum, a quocumque superiore concessae, durent ad tres menses a die datae, nisi aliter limitentur.

De fugitivis. IV. Prior intelligat, religiosum ad se divertentem esse fugitivum ex deficientiâ litterarum obedientialium, quas inde a quolibet advena exquirere debeat; repertum autem fugitivum in carcere detineat, donec ab illius priore vel provinciali, per ipsum requisitis, sciat quid quoad eumdem agere debeat.

V. Fugitivi, qui per dies octo vagarunt extra claustra, priventur utrâque voce ad tres menses; qui vero per dies quindecim, per sex menses: et ad hanc proportionem crescente vagatione crescat et praefata poena.

De apostatis. VI. Apostatam de rigore, seu qui ipso facto excommunicationem incurrit a iure, eum solummodo declaramus, qui sine vel cum habitu ab Ordine discedit cum animo amplius non redeundi, iuxta regulam, capite XX.

VII. Repertus in apostasiâ sine habitu, ultra privationem utriusque vocis ad biennium, subeat etiam poenam carceris et privationis praecedentiae ad sex menses.

VIII. Demum apostata, qui ad suum conventum redierit, poterit a priore absolvi ab excommunicatione, quod et praestari potest a provinciali in suâ provinciâ, a generali ubique, et a procuratore generali in curiâ.

CAP. VIII. — *Quoad votum castitatis.*

Poenae contra peccantes in castitatem. I. Ut securius a nostris castitas servetur, eis vetita sint mulierum dubiae famae consortia familiaria et suspecta, sub poenâ privationis utriusque vocis ad annum.

II. Convictus de inhonesto concubito, ultra supradictam poenam, carceri mancipetur per menses tres, et per sex si fuerit cum scandalo. Captus vero a curiâ saeculari in aede mulieris inhonestae, puniatur etiam poenâ exilii ad triennium.

CAP. IX. — *Quoad votum paupertatis.*

I. In quolibet conventu adsit capsa triclavis, quarum clavium una sit penes priorem, alia penes procuratorem, et alia penes electum a familiâ. In praefatâ capsâ triclavi reponi debent, ultra pecuniam quae spectat ad conventum vel ad fratres particulares, etiam notae, vulgo *spropric*, singulorum de familiâ, in quibus, sed unusquisque in suâ, fideliter exprimat, ultra quantitatem pecuniae, ea etiam mobilia, quae de licentiâ superioris retinet ad usum proprium. Capsa triclavis.

II. Pecunia spectans ad fratres particulares expendi quidem debet ab expensore vel expensoribus electis, sed nonnisi in beneficium eius qui eam reposuit in capsâ triclavi, sub poenâ privationis vocis activae et passivae, ac maioris[1], priori vel cuicumque alteri qui secus fraudulenter egerit.

III. Nullus ex nostris, sub poenâ proprietariis debitâ, mutuet extra Ordinem pecuniam, nisi de consensu prioris et cum pignore, praesentibus duobus patribus gravibus et fide dignis. Pignus autem et confessio reponantur in capsâ triclavi.

IV. Convictus dedisse rem valoris ultra viginti iulios, si dederit eam extra vel intra Ordinem ut gradus vel officia regularia consequeretur, sit, ultra privationem utriusque vocis ad biennium, privus oblentis; quam poenam subeant quoque superiores qui eo intuitu munera receperunt; circa vero largitionem munerum, servetur inviolabiliter Bulla Urbani PP. VIII. Poenae contra proprietarios.

CAP. X. — *Quoad indumentum.*

I. Indumentum exterius sit tunica talaris sicut et pallium, quod sit iuxta communem ecclesiasticorum formam, ut hodie est in usu, scapulare utrinque angulare, et horum quodlibet ex lanâ coloris, vulgo *berrettino*, quod potius ad nigrum colorem vergat; pileus vero coloris nigri, pallium, quod domi Forma indumenti.

1 Haec dimittimus lectori scio (R. T.).

aut in itinere defertur, ex panno nigri coloris deferri posse concedimus; subtus nemo serius (?)[1] vestiatur, sub poenâ privationis utriusque vocis ad sex menses, toties quoties inobediens repertus fuerit; interulis lineis uti possint; extra cellam non incedant sine tunicâ et caputio, licet sine eis cubare possint; manicam pelliceam nostris non negamus, sed sit lanâ vel panno nigro tecta; chirothecas quoque modesti coloris, dum iter agunt, permittimus; tonsura in clericis ad formam coronae non sit nudum signum monasticum, sed nec tale ut comam nutrire videantur.

CAP. XI. — *Quoad infirmos et spolia decedentium.*

I. Ubi e nostris quis infirmatur, illico prior sub poenâ privationis officii sedulo curet ut in valetudinario cuncta illi subministrentur opportuna tam in animae spirituale beneficium, quam pro corporis salute recuperandâ, et quidem ex bonis ipsius conventus, si convaluerit et fuerit ibi de familiâ; si vero ibi morabatur ut hospes, ex bonis conventus suae assignationis a quo discesserat.

De distributione spoliorum.

II. Si vero mori contigerit in conventu, cuius non erat filius, tunc ex eius spolio, si adsit, conventus, in quo moritur, sumat quidquid expenderit pro ultimâ eius infirmitate et funere, et reliquum detur integrum conventui filiationis.

III. Si vero obierit in hospitio Lauretano, in quo erat de familiâ, si adsit spolium, demptis ex eo expensis pro ultimâ infirmitate et funere, dividatur pro medietate inter hospitium et conventum filiationis; idque quia praefatum hospitium saepe gravatur a nostris peregrinantibus ad sacram Ædem Lauretanam.

IV. Nemini ex superioribus liceat aliquid ex spoliis decedentium accipere; soli tamen ministro generali permissum sit de eorum parvâ aliquâ quantitate disponere in evidentem Ordinis utilitatem.

CAP. XII. — *Quoad studia scholastica.*

Lectores a quibus eligendi.

I. Lectores philosophiae vel sacrae theologiae, ac regentes, a solo ministro generali eligi possint vel deponi, ita et eorum scholares, qui illis, quoad ea quae studia concernunt, subsint; immo congruit, ne eos prior, dum studia sunt aperta, e conventu exire permittat sine illorum licentiâ.

Tempus aperitionis studiorum.

II. Studia scholastica aperiantur post festum Nativitatis B. Mariae Virginis, et claudantur post mensem iunii; ubi autem usus invaluit, ut mense novembri studia aperiantur, tunc nonnisi post festum Assumptionis B. M. V. claudantur.

Assignatio dierum pro lectionibus habendis.

III. Dum studia sunt aperta, studentes bis tantum in hebdomadâ, ultra feriam quintam e conventu exeant, extra tamen tempus quo lectionem audire debent, et semper de licentiâ prioris: lectores vero, exceptâ pariter feriâ quintâ, et qualibet aliâ festivâ, bis quotidie lectionem habere debent, nempe de mane et post vesperas. Duobus autem saltem hebdomadae diebus post vesperas loco lectionis insimul conveniant studentes cum lectoribus ac regente, et disputent super iis quae ab illis audierunt in hebdomadâ.

Doctrina Scoti defendenda.

IV. Lectores philosophiae et theologiae suos doctrinam Ioannis Dunz Scoti, doctoris subtilissimi ex Ordine Minorum, doceant, eamque tum in privatis tum in publicis disputationibus, quibus praesunt, propugnent, secus lectorum privilegiis non gaudeant. Item, si statis supra temporibus, excepto quadragesimali in quo provincialis regentibus et lectoribus facultatem praedicandi concedere possit, lectiones legitime non impediti per integrum mensem non habuerint, ipso facto ab officio lectores vel regentes suspensi intelligantur, absque spe restitutionis. Si vero tantum ter per hebdomadam eas omiserint, corrigantur a priore, qui, sub poenâ privationis officii, persistentes in negligentiâ ministris provinciali et generali revelet. Item non occupentur alio officio incompossibili, verbi gratiâ, non sit quis simul prior et lector, seu regens. Demum regens, qui per annos quatuordecim nostros erudierit, possit de consensu generalis eligere sibi conventum, ubi aliqualem famulatum habeat ab uno ex laicis a priore deputando.

1 Forsan *sericis* (R. T.).

Laurea doctoratus a ministro generali concedenda.

CAP. XIII. — *Quoad laureandos.*

I. Cum felicis recordationis Innocentius PP. XII ministro generali nostri Tertii Ordinis pro tempore existenti concesserit facultatem, privative quoad omnes alios, conferendi doctoratus seu magisterii lauream fratribus in dicto Ordine professis, qui antea philosophiam per tres, et super omnibus Sententiarum libris sacram theologiam per alios quatuor annos laudabiliter legerint et docuerint, prout latius in suo Brevi sub die XVII maii MDCXCII: ut id exacte observetur:

Distributio tractatuum.

II. Statuimus, quod sub primis tribus annis, et quidem procul dubio naturalibus, a lectore philosophiae tradantur integra logica, octo libri de physico auditu, libri de ortu et interitu, de caelo et mundo, de elementis, de animâ et de methaphysicâ: ita et in primo ex quatuor pro sacrâ theologiâ tradantur ab eius lectore tractatus de proëmialibus sacrae theologiae, de Dei quidditate et perfectionibus, attributis, de visione beatâ, de scientiâ, voluntate, providentiâ et praedestinatione Dei, et de mysterio Trinitatis; in secundo de angelis, de actibus humanis, de vitiis et peccatis, ac de gratiâ et iustificatione; in tertio de mysterio Incarnationis et de virtutibus theologicis; in quarto demum de sacramentis in genere, de poenitentiâ ac de sacramento Eucharistiae, et, donec praefati omnes tractatus non fuerint studentibus traditi, septem anni lecturae requisiti ad lauream magisterii obtinendam non intelligantur completi.

III. Si plures in uno collegio sint, qui eosdem scholares, ut congruit, sacram theologiam doceant, tractatus supra designatos ita sibi dividant, ut de utroque eorum verum sit, in quatuor annis super quatuor Sententiarum libros legisse, ut eis conferri possit, servatis aliis servandis, laurea magisterii.

IV. Si lectoribus desint studentes religiosi, duo saltem discipuli saeculares, non tamen pauciores, eis conferant ad lauream consequendam. Sed de adimplemento utriusque lecturae ad normam supra traditam, ultra fidem iuratam a priore et duobus patribus principalibus conventus ubi legerint, fidem iuratam a provinciali, qua indigent qui legerint nostris religiosis, habere debent.

CAP. XIV. — *Quoad examinatores generales.*

I. Cum ad gradus litterarios promovendi sunt, examinatores non sint nec plures nec pauciores quam viginti et unus, nempe, ultra regentem pro tempore Ss. Cosmae et Damiani de Urbe, septem pro provinciis, Romanâ, Marchianâ, Aprutinâ, Neapolitanâ et Calabrensi, octo pro provinciis Mediolanensi, Bononiensi, Brixiensi, Venetâ et Dalmatinâ, ac quinque pro provinciâ Siculâ.

De numero et qualitatibus examinatorum.

II. Praefati examinatores generales approbari debent a definitorio generali; et semel approbati, durante eorum vitâ, deponi non possint, nisi probati infideles in eorum munere examinandi. Cum autem quis eorum moriatur vel renuntiet, alter a ministro generali proponatur, sed approbandus a definitorio generali, ut eius electio sit valida. Habeant quoque votum activum in capitulis provincialibus suae tantum provinciae, atque eiusdem provinciae expensis accedant.

CAP. XV. — *Quoad regentes generales.*

De munere

I. Adsint etiam quatuor regentes generales, quorum munus sit praesidere cathedris seu conclusionibus, si quae fuerint disputandae, in capitulo praesertim generali, si ibi adsint, vel ut vocales aut vocati. Praesideant etiam conclusionibus publice disputandis extra tempora capitulorum, dummodo tamen non adsit in conventu regens particularis.

Et electione regentium generalium.

II. Assumantur ex magistris in philosophiâ et sacrâ theologiâ versatioribus, nec ex eâdem provinciâ, nisi duo. Eligantur eo fere modo, quo examinatores generales, quorum privilegiis gaudeant, immo eos praecedant, cum possident summum gradum litterarium.

CAP. XVI. — *Quoad professores morales, confessarios et praedicatores.*

Qualitates lectoris moralis.

I. Nemo instituatur lector moralis vel praedicator, nisi studuerit laudabiliter philosophiae per tres annos, et sacrae theologiae per quatuor.

II. Ubi non adsit lector moralis, sacerdotes ad nutum superioris bis in hebdomadam conveniant, et ab uno eorum alternatim

casus conscientiae propositi resolvantur iuxta sensus probati auctoris; inter autem disputandum omnino se abstineant a iurgiis.

Regulares saecerdotibus saecularibus non confiteantur.

III. Sacerdotes nequeant audire confessiones religiosorum in aliquâ provinciâ, nisi saltem de licentiâ in scriptis illius ministri provincialis: qui omnino caveat ne eos exhibeat episcopis examinandos pro audiendis confessionibus saecularium, nisi prius a se vel ab examinatoribus generalibus stricte discussos et idoneos repertos.

IV. Praedicator, si in loco et in actu praedicationis populo scandalum dederit, a facultate praedicandi ad triennium a provinciali suspendatur.

CAP. XVII. — *Quoad bibliothecas.*

I. Ubi adest bibliotheca, instituatur bibliothecarius, cui consignetur a priore copia inventarii librorum omnium repositi in capsâ triclavi, et clavis bibliothecae.

II. Satagat bibliothecarius ordinate disponere libros, a pulvere custodire, et accedentibus ad bibliothecam legendos tradere.

III. Solummodo regentibus, lectoribus, et iis qui super hoc facultatem a provinciali obtinuerint, licitum erit libros a bibliothecâ extrahere. Extractos autem debet extractor in libro ad hoc deputato scribere manu propriâ, verbi gratiâ, *Ego pater N. N. die, mense, anno, extraxi a bibliothecâ librum vel libros N. N.;* et, cum eos reddiderit, scribat *Reddidi;* idque in utroque eventu agat coram bibliothecario.

IV. Bibliotheca non est diminuenda, immo potius, si fieri potest, augenda; inde bibliothecarius, quoad libros repertos laceros, curet unâ simul cum priore ut reparentur, et, quoad repertos duplicatos, si sint inutiles, insistat ut vendantur; vendi autem non possunt sine expressâ licentiâ familiae, firmatâ etiam a provinciali, et ita ut pretium venditorum convertatur totum in emptionem aliorum librorum quibus caret bibliotheca.

CAP. XVIII. — *Quoad eleemosynas.*

Conventiones a priore cum quaestuantibus non ineundae.

I. Laici qui quaestuant, et quilibet ex nostris, integram eleemosynam, quam a benefactoribus recipiunt intuitu conventus, illico tradere debent priori, vel sacristae si data fuerit cum onere celebrationis missarum; neque prior cum illis pactum inire potest, sub poenâ privationis officii, ut, ultra quamdam determinatam summam conventui applicandam, reliqua sibi retineant. Possit tamen prior illis aliquid ex acceptis eleemosynis largire in retributionem laborum.

CAP. XIX. — *Quoad introitum.*

I. Pecunia spectans ad conventum, undecumque proveniat, describatur in libro, vulgo *giornale*, sub iisdem titulo et die quo recepta fuerit, et repònatur in capsâ triclavi, exceptâ eâ quantitate apud expensorem, quae necessaria erit pro solo victu unius hebdomadae, ac sub poenâ privationis officii, neque procurator quidquam spectans ad conventum valoris ultra scuta quinque vendere possit absque familiae consensu.

CAP. XX. — *Quoad exitum.*

I. In supradicto libro, vulgo *giornale*, describatur saltem de hebdomadâ in hebdomadam quidquid in eâ expensum fuerit, signatis die, pondere, qualitate et pretio rei emptae, sub poenâ privationis officii ei qui defecerit, sive prior, sive procurator, sive expensor sit, si fuerint notabiliter negligentes reperti.

Gravia debita non contrahenda sine consensu totius familiae.

II. Prior, procurator, expensor, nec expendere nec debitum contrahere possint ultra summam scutorum quinque, absque familiae consensu sub eâdem poenâ qua supra.

III. Ubi quid restaurandum sit, vel de novo erigendum ex bonis conventus, id intra summam scutorum decem possit prior cum consensu familiae; intra vero summam scutorum quinquaginta, exquirat consensum etiam provincialis; supra autem hanc signatam summam, obtineat consensum quoque generalis, sub poenâ privationis officii.

Munera non nisi per fratres danda.

IV. Nemo nostrum, sub privationis officii poenâ, praeparet datâ operâ, extra solemnitates nostri Ordinis, ex bonis conventus convivia exteris, si non sint benefactores vel fratrum consanguinei iter agentes; nec munera det ex eisdem bonis, nisi minuscula in Natali et Paschate Domini, ac in die Purificationis B. Mariae Virginis candelam, inservientibus tamen conventui et eximiis benefactoribus.

De ferculis

V. Prior contentus sit iisdem prorsus fer-

culis quae pro ceteris de familiâ praeparata sunt, sub poenâ ad arbitrium provincialis; quae quidem fercula, iuxta morem regionum, sint eius qualitatis et in eâ quantitate, ut dolere non debeant religiosi graves.

De computis. VI. Computa tam introitus quam exitus quolibet mense publicari debent in communi mensâ, et subscribi saltem ab electo a familiâ, sub poenâ priori privationis officii, si fuerit notabiliter repertus negligens.

De libris rationum. VII. Libros rationum prior aliò non transferat, sed eos successori consignet, vel, si pleni sint, in archivio reponat. Praefati autem libri, licet in visitatione provinciali vel generali fuerint subscriptione firmati, impugnari adhuc possunt, cum visitator, si non advertatur, iudicet non super veritate, sed tantum super calculatione summarum; sed tamen intra decennium a visitatione fieri debet, ad instantiam saltem duorum ex religiosis fide dignis.

De visitatore et iis quae ei sunt ostendenda. VIII. Prior et procurator exhibeant visitatori libros rationum examinandos, et insuper tria inventaria: quae si non adsint, conficere ea prior teneatur intra congruum tempus, statuendum a provinciali, sub poenâ privationis officii: primum sit bonorum immobilium et stabilium, necnon quorumcumque iurium ad conventum pertinentium, et vulgo dicitur *stato del convento*: alterum bonorum mobilium, pertinentium praesertim ad sacristiam, bibliothecam, cellam vinariam et usum domesticum religiosorum: tertium tandem, quod[1] vulgo dicitur *libro del granaro*, exprimat annuos proventus non solum frumenti, sed etiam vini, olei, leguminum, etc., quae provenerunt sive ex stabilibus conventus, sive etiam ex quaestuis, ac eorumdem exitum; itaut omnium comestibilium existentium in conventu distincte quantitas appareat. Adsit etiam in quolibet conventu folium, visitatori pariter exhibendum, in quo contineatur numerum eius creditorum et debitorum. Haec autem tria inventaria, sicut et folium praefatum, subscripta sint a duobus patribus ex gravioribus conventus, quos visitator, si dolosos reperiet, utrâque voce privatos ad tres annos declaret.

1 Vocem *quod* nos addimus (R. T.).

De pignorationibus. IX. Sacra mobilia et pretiosa non possunt pignorari, nisi apud montem pietatis, et maximâ urgente necessitate approbandâ a totâ familiâ, et cum apostolico beneplacito, sub poenâ privationis utriusque vocis ad triennium, quam poenam ad sex menses tamen subeant etiam sacrista vel prior, si aliquid ex pretiosis commodaverint sine familiae consensu.

X. Ubi adest sufficiens numerus religiosorum, eligantur depositarius, procurator et expensor a familiâ; qui tamen respective in administratione domorum conventus dependeant a priore.

Poenae contra dolosos. XI. Denique quis[1] sive prior, sive procurator, sive expensor, repertus fuerit dolosus in administrandis bonis conventus, illico ab officio deponatur, et provincialis satagat ut damna conventui illata reparentur. Laici quoque, qui ex eleemosynis, ostiatim nomine conventus collectis, quid sibi retinuerint in notabili quantitate, subeant privationem vocis et praecedentiae ad annum.

CAP. XXI. — *Quoad poenam furtorum.*

I. Qui e nostris, quod absit, ex re familiari conventus quid grave furatus fuerit sine officinarum fracturâ, pro primâ vice in carcere per quindecim dies pane solummodo et aquâ feriâ sextâ cibetur; pro secundâ vice per mensem; pro tertiâ vero per annum; et si ulterius, puniatur iuxta mensuram delicti.

II. Si furtum fuerit grave et cum fracturâ officinarum, pro primâ vice per annum carceri mancipetur, pro secundâ vero ad biennium.

III. Si demum furtum fuerit extra Ordinem, et grave, subeat poenam carceris ad triennium; si vero leve, sed cum scandalo, ad tres menses.

CAP. XXII. — *Quoad poenam detractorum et verberantium.*

Poenae contra detractores. I. Si quis contumelias bonae famae graviter perniciosas evomerit in fratrem, carceri mancipetur per mensem; si in priorem, per tres; si in provincialem, per sex. Auctor autem libelli famosi intra vel extra Ordinem, ulterius in publicâ mensâ qualibet

1 Aptius lege *quisquis* (R. T.).

feriâ sextâ per mensem cibetur tantummodo pane et aquâ, et privetur utrâque voce ad triennium.

Contra percussores.

II. Si quis manu religiosum percusserit, carceretur pro octo dies; si baculo et graviter, per sex menses; si vero ferro aut sclopo, per annum. Secutâ autem membrorum mutilatione ex vulnere accepto in vulnerato, vulnerans poenam subeat carceris ad triennium; sequutâ vero morte, in perpetuum.

Arma per religiosos non servanda.

Inde ad praecavenda in nostris haec mala, cunctis sub poenâ carceris ad sex menses prohibemus, ne propria vel aliorum arma et[1] instituto offensiva ferant vel conservent.

CAP. XXXIII. — *Quoad iudices, accusatores, testes et appellationes.*

Forma processuum per iudices edendorum.

I. Iudices in nostro Ordine, sive ordinarii sive delegati, processus edere nequeant, si accusatores non se sub initium subscripserint ad poenam talionis, quam omnino sustinere debent si sufficienter de existentiâ allati criminis non docuerint: idque sub poenâ nullitatis processus, et iudici privationis officii ad triennium.

Testium qualitates.

II. Testes quoque non admittantur, nisi fide digni, et si falsi deprehendantur, aut positi inter duo iuramenta, arcti carceris poenâ puniantur ad sex menses, nec imposterum ut iam infames in iudicium revocentur.

III. Reis etiam constitutis detur ex nostris vir doctus, qui eos intra congruum tempus defendere possit: quem si iudex denegaverit, privus declaretur officio et utrâque voce ad triennium.

Assessor a saeculo eligendus.

IV. Demum processus, urgente iustitiâ, conficiatur, sed a fratribus et intra Ordinem tam ad servandum ipsius Ordinis decorem, quam ad evitandas expensas. Ut autem rite cuncta perficiantur, possit iudex regularis assumere e saeculo in assessorem virum prudentiâ praeditum, et in utroque iure peritum.

De appellationibus.

V. Appellatio a correctione non sit nostris licita, sed a gravamine illato per sententiam, quam si iudex, a quo appellatur, recusaverit admittere, appellans protestetur, se adire velle superiorem maiorem, coram duobus sacerdotibus, qui de eâ protestatione se subscribant.

CAP. XXIV. — *Quoad advenas et hospites.*

Quae ab advenis praestanda sunt post triduum.

I. Advena, ubi praevenerit, illico priori litteras obedientiales exhibeat, eique causam sui adventus exponat. Quod si ob negocia pertractanda, vel honestae recreationis causâ, diu ibi hospes permanere debebit, tribus elapsis diebus, sicut unus ex conventualibus tractetur; celebret nempe pro oneribus illius ecclesiae, ac choro intersit, nisi cum eo quandoque prior benigne dispensaverit.

II. Ubi noster adest conventus, hospes, sub poenâ privationis utriusque vocis ad sex menses, nequeat in domibus, etiam consanguineorum vel aliorum quoque regularium, pernoctare absque prioris licentiâ.

Prioris provincialis super iisdem iurisdictio.

III. Prior et provincialis habeant in advenas et hospites eamdem prorsus iurisdictionem ordinariam, ac in suos immediate subditos; et inde si delinquunt, ab utroque respective puniri possunt ad praescriptum regulae et harum constitutionum.

De hospitio ad conventum Ss. Cosmae et Damiani.

IV. Advenae divertentes ad conventum Ss. Cosmae et Damiani de Urbe teneantur post tertiam diem ab accessu celebrare pro oneribus illius ecclesiae quotidie, eique ulterius solvere iulium unum, duos vero si non celebrent vel sint laici. Cumque nostri ex quacumque provinciâ, quae Romae conventum proprium non habeat, ad eam accedentes, hospitari debeant in conventu Ss. Cosmae et Damiani, praecipimus inde eius priori, sub poenâ privationis officii, ut tamquam hospites non recipiat, nedum tertiarios regulares Gallos, sed neque nostros ex provinciâ Siculâ; cum et haec in Urbe suum habeat proprium conventum sub titulo S. Pauli ad Arenulam.

CAP. XXV. — *Quoad visitatores et commissarios.*

Facultas ministri generalis quae sit in electione commissariorum ad tempus.

I. Minister generalis non potest nec debet deputare commissarium generalem super unâ provinciâ vel conventu ad tempus sive indefinitum sive definitum ad causam vel causas forsan eventuras; neque unum ex generalibus, nisi tantum quando ipse egreditur fines Italiae, et pro eo dumtaxat tempore,

[1] Forsan *ex* pro *et* legendum (R. T.).

quo extra Italiam commoratur; et huic eidem impotentiae subest etiam respective minister provincialis, dum est intra suam provinciam.

II. Poterit igitur generalis, dum est intra Italiam, deputare commissarium generalem in casibus particularibus, nempe ad agendam causam civilem aut criminalem, ad visitandum et praesidendum capitulo provinciali, et tunc assumat religiosos graves, et, si adsint, in sacrà theologià magistros, qui quidem commissarii habeant votum; nec debent tamen assumi ex illà provincià, ad quam mittuntur.

Procurator generalis in Curia. III. Procuratori generali in Curià non potest demandari visitatio alicuius provinciae vel conventus extra Urbem, attentà incompatibilitate inter unum et alterum officium.

Commissarii, visitatores et praesidentes ad aliqua officia non eligendi. IV. Commissarii, visitatores et praesidentes in capitulis et congregationibus provincialibus nequeant eligi ad aliquod officium in ipsis capitulis et congregationibus in quibus officium commissarii et praesidentis exercent, sub poenà nullitatis electionis, quae resolvatur ad generalem; et tunc electus a generali habeatur, ac si in capitulo et congregatione electus fuisset.

V. Si quis instituatur a generali commissarius super aliquà provincià, pro eo casu locum digniorem habeat supra priores et provincialem; si vero pro conventu particulari, cedat locum provinciali.

Visitatio coenobii sanctorum Cosmae et Damiani a provinciali provinciae Romanae quolibet anno facienda. 6. Demum provincialis provinciae Romanae, ultra visitationem ministri generalis, semel in anno, vel saepius pro rei necessitate, possit et debeat visitare auctoritate suà provinciali coenobium Ss. Cosmae et Damiani Urbis; attamen per hoc decretum nullum infertur praeiudicium praetensis iuribus patris generalis, quoad pertinentiam dicti coenobii, sed iura unicuique ex partibus salva sint.

Cap. XXVI. — *Quoad provinciales titulares.*

I. Dignitates titulares provincialium revocantur ad duas, videlicet Patrimonium[1] et Montis Feltri. Ad eas assumantur ad triennium a ministro generali illi, qui pro religione assidue laboraverint, vel studiorum lucubrationibus, vel negociorum occupationibus.

Qui eligendi in provinciales titulares. II. Provinciales titulares sint patres perpetui illius provinciae, cuius sint filii. Durante eorum triennio vocem habeant in capitulis et congregationibus, etiam generalibus; sed ex eis ille tantum qui est nativus illius provinciae et de familià in conventu, in quo celebratur congregatio generalis. Post triennium vero habeat vocem tantum in capitulis provincialibus provinciae suae nativae. Quo autem ad praecedentiam, prout infra cap. XXXI.

Cap. XXVII. — *Quoad capitulum generale eiusque congregationes intermedias.*

Capitulum generale quolibet sexennio celebrandum. I. Capitulum generale singulo sexennio celebretur in conventu, ubi a vocalibus congregationis generalis praecedentis iudicatum fuerit expedire. In eo votum habeant generalis, exgenerales, procurator et secretarius generalis, provinciales, sive iurisdictionis sive tituli, et secretarii provinciarum ac custodes, ordine quo infra sub cap. XXXII.

Qui vero eligendi. II. Debent in eo eligi ad sexennium novus minister generalis et novi quatuor definitores generales. Minister generalis debet esse magister in sacrà theologià, ac potest eligi licet absens, sed non ex illis provinciis, ex quibus fuerint duo generales antecessores immediati.

Qualitates eligendorum in definitores generales. III. Definitores generales debent eligi ex quatuor provinciis per turnum, nempe pro primo ex provinciis Mediolanensi, Siculà, Brixiensi et Venetà; pro secundo ex provinciis Romanà, Bononiensi, Marchianà et Dalmatinà; pro tertio ex provinciis Neapolitanà, Aprutinà, Calabrensi et Belgicà.

De expensis. IV. Expensae pro capitulo generali taxentur in ipso capitulo a vocalibus provinciarum: quoad sumptus itinerum, stetur consuetudini provinciarum. Concionatores et cathedratici suae provinciae expensis ad capitulum proficiscantur, de quibus omnibus accurata et distincta in definitorio ratio danda erit.

De definitorio generali et de quibus in eo agendum. V. Inde, expletis praedictis electionibus, congregandum erit definitorium generale, cui interveniant, ut vocales, generalis, exgenerales, procurator generalis, quatuor

1 An recta lectio iudicet lector scius (R. T.).

definitores generales, secretarius generalis, provincialis et prior conventus ad celebrationem dicti definitorii seu congregationis destinati, ordine quo infra cap. XXXII.

VI. In hac congregatione supplendus est numerus examinatorum vel regentium generalium, si quis eorum intra unam congregationem et aliam mortuus fuerit vel renunciaverit: insuper debet eligi novus procurator generalis qui sit magister, nec ex illis provinciis, ex quibus sunt generalis praesens et immediate praeteritus; quo electo, recedit a congregatione procurator generalis praeteritus, et ingreditur novus cum iuribus procuratori generali competentibus, nec duret nisi ad triennium, itaut qui functus fuerit officio procuratoris generalis per triennium, nequeat ad idem officium iterum eligi vel confirmari, nisi per annum vacaverit.

VII. In eâdem congregatione debet, a solo tamen ministro generali, confirmari secretarius generalis, vel eligi novus ad triennium; quo electo, recedat praeteritus, et ingrediatur novus, ut dictum est de procuratore generali.

VIII. Liceat generali cum vocalibus huius suae congregationis interpretari regulam et constitutiones Ordinis in omnibus dubiis, ad verum sensum tamen et mentem earumdem, et non aliàs, nullâ factâ immutatione: necnon suspendere ab officiis quoscumque, etiam provinciales, si ita necessitas et iustitia requisierit: quinimo etiam privare, iuridice tamen et cum causae plenariâ cognitione, salvâ semper capituli generalis auctoritate.

IX. Vocales huius congregationis statuant ubi celebranda erit congregatio generalis intermedia ad finem triennii, cui respective interveniant iidem vocales qui primae, et in qua similes electiones habeantur, eo tantum interveniente discrimine, quod in hac congregatione intermediâ procurator generalis eligi possit ex illâ provinciâ, ex qua sit generalis immediate praeteritus.

X. Demum, quando aliquid praescribitur agendum in consilio et assensu definitorum sive generalium sive provincialium, debet intelligi quod id fiat, definitoribus simul in unum congregatis; aliter consensus, per litteras aut singulariter datus, nullius sit momenti, ac irritus effectus inde sequutus.

CAP. XXVIII. — *Quoad capitulum provinciale eiusque congregationes intermedias.*

I. Capitulum provinciale singulo quoque triennio celebretur eo loco et die ut a ministro generali vel eius commissario fuerit destinatum. In eo votum habeant generalis, vel eius commissarius, ex-generales, procurator, definitor, secretarius, generales tum actuales tum praeteriti, provincialis sive iurisdictionis sive tituli, sive actualis sive praeteritus, in capitulo tamen eius provinciae de qua sunt nativi; item secretarius provincialis actualis, priores cum suis discretis, ac regentes generales et examinatores pariter generales, et custos actualis provinciae, ordine quo infra sub cap. XXXII. Capitulum provinciale quolibet triennio celebrandum.

II. Debent in eo eligi ad triennium novus minister provincialis, quatuor definitores et custos. Post quas electiones celebretur prima congregatio provincialis, cui intervenire debent qui fuit praeses capituli, exgenerales, provincialis, sive iurisdictionis sive tituli, actuales, secretarius, procurator et definitor generales actuales, si adsint, et quatuor definitores provinciales noviter electi, ordine quo infra cap. XXXII. Et quae pertractanda.

III. In hac primâ congregatione provinciali eligi debet a toto definitorio secretarius provincialis ad triennium, qui tamen in eâ ius suffragandi non habeat.

IV. Eligi etiam in eâ debent priores conventuum ad annum, quorum nullus potest esse simul prior et secretarius vel definitor provincialis, nisi in provinciis parvis, urgente necessitate, et tunc definitor, qui proponitur eligendus prior, se abstineat a suffragando in illâ electione. Elapso anno, de licentiâ ministri generalis celebrabit provincialis secundam congregationem, et elapso biennio, tertiam, quibus interveniant iidem qui primae; ac in eis, praeter electionem secretarii provincialis, si electus in primâ obierit vel renunciaverit, fiant electiones priorum pariter ut in primâ.

V. In praefatis tribus congregationibus eligendi sunt, vel confirmandi, magistri no-

vitiorum et de recenti professorum, ac ii de quorum voto expelli possunt ab Ordine incorrigibiles.

vi. Qui in tribus congregationibus continuatis prior electus fuerit, et per triennium eo munere functus, non poterit eligi neque in priorem neque in praesidentem, nisi transacto anno. Ille vero qui praesidens fuit alicuius conventus pro maiori parte anni, non possit ad officium prioris eligi, nisi ad biennium, itaut tempus praesidentatus computetur ad effectum vacationis, tamquam annus complens triennium gubernii.

Priores eligendi ad annum.

vii. Priores ita eligantur ad annum, ut eo transacto, si praecedens prior non eligatur, nulla ei fiat iniuria, quamvis non compleverit triennium, intra quod confirmari poterit.

Ad officia promovendi tantum filii provinciae.

viii. Ad officia quaecumque cuiuslibet provinciae admittantur filii eiusdem provinciae tantum, sub poenâ nullitatis electionis; et in capitulis et congregationibus provinciae Romanae, ex specialibus causis in hac provinciâ concurrentibus, votum decisivum et consultivum habere possit et debeat dumtaxat pater generalis actualis, exclusis aliis superioribus et officialibus generalibus, cuiuscumque provinciae sint et qualitatis.

ix. In capitulo quoque provinciali provinciae Romanae, regens Ss. Cosmae et Damiani de Urbe votum non habeat, nisi sit nativus illius provinciae, cum ius suffragandi concedatur examinatori generali in capitulo tantum suae nativae provinciae, ut statutum est sub cap. xiv.

x. In capitulis provincialibus, si maior pars vocalium non esset pro uno, praemissâ protestatione, peracto primo scrutinio, durante eâdem discordiâ post tria scrutinia, electio, pro qua est discordia, devolvatur ad generalem, sive intersit sive non capitulo. Si autem id eveniat in congregationibus provincialibus, electio devolvatur ad generalem, si ibi fuerit praesens, secus ad provincialem. Ceterum electiones omnes factae sive in capitulis sive in congregationibus provincialibus, ut ius tribuunt[1] electis, confirmari debent a praeside capituli vel congregationis.

1 Potius lege *tribuant* (R. T.).

xi. Demum exeuntes absque causâ legitimâ et approbandâ a praeside et a maiori parte scrutatorum, careant utrâque voce ad triennium et decennium, si eorum exitus fuerit cum contemptu, et vocalis dubius careat iure suffragandi.

Cap. XXIX. — *Quoad electionem discreti conventualis mittendi ad capitulum provinciale.*

In electione discreti conventualis qui vocem habeant.

i. In electione discreti conventualis, sicut et in quocumque actu ad quem requiritur consensus familiae, vocem habeant omnes legitime professi in conventu de familiâ collocati, si tertium annum professionis compleverit, ibique fuerint per duos menses immediate ante commorati; ad amovendam autem omnem in huiusmodi discretorum electionibus fraudem, nequeat provincialis tribus mensibus ante capitulum amovere a conventu quemlibet ibi de familiâ commorantem, nisi ex causâ delicti gravis et notorii. Quod si secus factum fuerit, amotus, in conventu, ubi reperitur, vocem non habeat quoad electionem discreti; seù ne suffragandi iure sine causâ privetur, redeat cum voce ad priorem conventum, in quo per duos menses de familiâ collocatus extiterat, nisi libere iuri suo cedat.

In quo conventu possit eligi.

ii. Discretus conventualis fieri potest in conventu, ubi saltem adsunt duo habentes vocem passivam et quinque activam, inter quos numerari debent etiam processati, qui ante latam sententiam carent dumtaxat voce passivâ. Inde, deficiente hoc numero vocalium, convenire possunt familiae plurium conventuum pro electione unius discreti. Si post tertium scrutinium electio discreti non habeatur, et fuerit praesens minister generalis vel eius commissarius, ad eum devolvatur electio; secus non iteretur scrutinium, sed prior accedat ad capitulum sine discreto.

iii. Statim ac minister generalis, vel eius commissarius, visitandi causâ aliquam provinciam ingreditur, sit in arbitrio et libertate capituli conventualis omnium conventuum illius provinciae devenire ad electionem discreti conventualis, taliter, ut visitator inhibere non possit ut electio non perficiatur, nisi adveniente tempore suae visita-

tionis. Quod si visitator reperiatur in aliquo conventu tempore praefatae electionis, poterit ei intervenire et praeesse.

Cap. XXX. — *Quoad officia collata in capitulis vel congregationibus intermediis, sed extra id tempus implenda ex vacationibus vel per obitum vel per dimissionem.*

Quid agendum obeunte ministro generali incompleto sexennio.

I. Quaedam sunt procul dubio officia, quae diu saltem nequeunt remanere vacua, ut gradus ministri generalis, definitoris sive generalis sive provincialis, ministri provincialis et prioris localis. Iam deficiente ministro generali ante expletum sexennium sui gubernii, sigillum et quae spectant ad praedictum officium consignentur a [secretario generali et a provinciali illius provinciae, in qua obiit generalis, antiquiori exgenerali qui defuncti vices suppleat, donec ab Apostolicâ Sede provideatur de vicario generali: quod si nullus adsit ex exgeneralibus, consignetur ei qui tunc in ordine dignior est ratione muneris perfuncti.

Quid autem deficiente procuratore generali,

II. Deficiente ex quacumque causâ intra triennium procuratore generali, eligatur novus a generali cum approbatione Sedis Apostolicae usque ad capitulum generale vel capitulum intermedium proxime futurum, ita tamen ut ipse procurator generalis nunquam eligi possit ex illâ provinciâ ex qua sit generalis.

Vel definitore,

III. Deficiente ex quacumque causâ aliquo definitore actuali, vel generali vel provinciali, subrogetur a generali in locum defuncti ille qui primum locum occupat in eâ provinciâ ex qua defunctus fuerat assumptus, et aliàs non habeat votum in supradictâ congregatione generali vel provinciali respective.

Aut ministro provinciali.

IV. Deficiente ex quacumque causâ ministro provinciali, donec a generali provideatur de commissario provinciali, quique ad futurum capitulum provinciale gerat vices defuncti cum omnimodâ potestate provincialitiâ, senior inter exprovinciales gerat vices defuncti; et si non adsint exprovinciales, subeat hoc munus discretus provincialis actualis.

Privilegia commissarii provincialis si ad biennium ministrum provincialem egerit.

V. Commissarius provincialis, ita, ut supra, electus a generali ob deficientiam ministri provincialis, si per integrum biennium provinciam gubernaverit, inter exprovinciales connumerari debeat, et eorum singulis gaudeat beneficiis et privilegiis, itaut in capitulo immediate celebrando eligi non possit in provincialem, nec eo munere fungi, nisi saltem per annum vacaverit; si autem per integrum biennium in eo officio non steterit, nullo gaudeat ex-provincialium privilegio, et inde eligi poterit in capitulo immediate sequenti in ministrum provincialem.

Quid deficiente priore.

VI. Deficiente ex quacumque causâ priore, antequam a ministro provinciali alter eligatur qui usque ad futurum[1] immediate congregationem provincialem conventum gubernet, dignior de familiâ gerat prioris vices; qui autem ita ut supra fuerit a ministro provinciali subrogatus, appelletur praesidens, sed habeat eamdem potestatem, iura et votum, quae habebat eius antecessor. An autem et quando praefatus praesidens possit eligi in priorem, dictum est sub cap. XXVIII.

De iis qui dimittunt officia.

VII. Demum qui dimittunt officium et dignitates, quae durant ad triennium, biennio non completo, non gaudeant privilegiis et praeeminentiis, quae in nostris constitutionibus conceduntur absolutis ab huiusmodi officiis et dignitatibus; secus vero si ea dimittant post elapsum biennium et ex legitimâ causâ approbandâ a ministro generali; tunc enim considerari debent, ac si ea per integrum triennium retinuissent.

Cap. XXXI. — *Quoad triplicem paternitatem et quoad praecedentiam extra quaecumque capitula et congregationes.*

De paternitatibus.

I. Paternitas triplex est in religione nostrâ: prima est religionis seu Ordinis, quam habent generales praesens et praeteriti, procuratores, definitores et secretarii generales tam actuales quam praeteriti; secunda est provinciarum, quam habent provinciales sive iurisdictionis sive tituli, tam actuales quam praeteriti, definitores, secretarii et custodes provinciales actuales tantum et magister regens qui trinum cursum theologiae perfecerit; tertia est conventuum, quam habent priores et magistri in sacrâ theologiâ.

1 Potius lege *futuram* (R. T.).

De praecedentiis.

II. Quo vero ad praecedentiam extra capitula et congregationes servetur ordo sequens. Generalis actualis ubique et semper in quolibet actu ceteris quibuscumque praefertur; ex-generales ad invicem servent tempus suae promotionis; quo autem ad ceteros in conventu ubi degunt, uni tantum subsint, nempe, si ibi adest generalis, soli generali; eo absente, si ibi aderit provincialis, soli provinciali; in absentiâ autem utriusque, tunc subsint superiori locali seu priori.

III. Procurator generalis actualis praefertur definitoribus generalibus actualibus, et isti praeferuntur secretario generali actuali, qui tamen omnes ceteris aliis sunt praeferendi; sed subsint provinciali iurisdictionis in suâ tamen provinciâ, ac priori aliter in suo conventu.

IV. Post procuratorem generalem, definitores generales et secretarium generalem actuales, sequuntur hoc eodem ordine procurator, definitor, secretarius generales praeteriti, et provinciales iurisdictionis pariter praeteriti; subinde provincialis tituli actualis; quem sequuntur provincialis tituli praeteritus, deinde definitores provinciales actuales, postea secretarius provincialis actualis, qui tamen in cursu visitationis praeferatur dictis definitoribus, deinde custos provinciae pariter actualis.

V. Post praedictos, primi sedeant regentes generales; secundi examinatores generales; tertii regentes qui actu legunt; quarti magistri qui fuerunt definitores provinciales; quinti, qui fuerint auctores alicuius conventus; sexti magistri; septimi sacerdotes simplices, qui tamen fuerint definitores provinciales; octavi sacerdotes simplices, qui suae professionis excedunt annum vigesimum; noni lectores actuales tam speculativae quam moralis, qui tamen non sint magistri; decimi ceteri sacerdotes simplices; undecimi clerici; et ultimi sedeant lâici.

VI. Exceptis ex-generalibus quoad praecedentiam, qui, ut supra statutum est, servent inter se tempus suae promotionis ad generalatum, in ceteris omnibus, etiam officialibus, sive generalibus, sive provincialibus, sive actualibus, sive praeteritis, attendatur, in paritate gradus, tempus professionis, nisi tamen obstet titulus magisterii; nam magistri ubique praeferendi sunt non magistris, licet illis professione antiquioribus, et sint in eodem gradu, v. g., definitoris. Hanc autem eccellentiam praecedentiae non conferat titulus examinatoris aut regentis generalis, respectu tamen et dumtaxat officialium generalium tum actualium tum praeteritorum et ministrorum provincialium sive iurisdictionis sive tituli sive actualium sive praeteritorum.

VII. Demum provincialis extra propriam provinciam nullam habeat praecedentiam ex provincialatu, sicuti nec prior a prioratu extra proprium conventum.

Cap. XXXII. — *Quoad praecedentiam vocalium in capitulis et congregationibus intermediis.*

I. In capitulis generalibus actualis generalis digniorem habeat locum, quem immediate sequitur praeteritus generalis cum ceteris iam ex-generalibus iuxta tempus suae promotionis; deinde procurator et secretarius generalis, provincialis conventus, ubi capitulum celebratur, subinde ceteri provinciales iurisdictionis gradatim iuxta antiquitatem provinciarum, postea provinciales titulares, demum secretarii et ultimi custodes provinciales, modo supradicto.

II. In congregationibus generalibus actualis generalis et ex-generales sedeant, ut supra in capitulo generali, postea procurator et secretarius generales, deinde provincialis conventus, ubi congregatio celebratur, quos sequuntur definitores generales et prior conventus, in quo congregatio celebratur.

III. In capitulis provincialibus digniorem habeat locum illorum praesidens, quem sequuntur, ex-generales, provincialis actualis, procurator, definitor et secretarius generales actuales, postea praeteriti; subinde provincialis tituli actualis, deinde praeteritus, priores iuxta antiquitatem conventuum, regentes generales, examinatores pariter generales, et discreti locales iuxta antiquitatem conventuum, et demum custos actualis provinciae, prout in cap. XXVIII.

IV. In congregationibus provincialibus digniorem habeat locum illarum praesidens, nempe generalis actualis, vel eius commissarius, vel, istis absentibus, provincialis iurisdictionis actualis, qui, si non sit caput congregationis, sedeat post ex-generales; et hunc sequuntur definitores et secretarius generales actuales, provincialis titularis actualis, et demum quatuor definitores provinciales.

V. Si quandoque in capitulis vel congregationibus praelibatus ordo pervertitur ex incuriâ vel inadvertentiâ, seu ex vocatione permixtâ, nulli propter hoc intelligatur praeiudicium generatum.

CAP. XXXIII. — *Quoad privilegia nonnullorum.*

Privilegia generalis ex-generalium.

I. Solummodo generalis actualis et praeteriti, titulum reverendissimi retineant, dum vivunt: possunt etiam ex-generales unum conventum sibi deligere, ubi manere possint ad vitam, et a quo omnia tam ad victum quam ad vestitum necessaria, ipsorumque statui religioso congrue recipiant, ac ibidem superior deputandus, vir gravis, eidemque ex-generali bene affectus constituatur a congregatione provinciali. Conventus autem, quem eligere possunt, sicut et regens quatordecim annorum, debet esse eius provinciae [1], de qua ipsi sunt nativi.

Procuratoris et secretarii generalis.

II. Ex-generales, procurator et secretarius generales actuales non solum votum habeant in capitulis et congregationibus tam generalibus quam provincialibus, sed ubi aderint, et deliberatio facienda sit per suffragia.

Ex-procuratorum, etc.

III. Ex-procuratores, ex-definitores, ex-secretarii generales, ex-provinciales, sive iurisdictionis sive tituli, nequeant a provincialibus actualibus amoveri quocumque praetextu seu colore a conventu eorum filiationis, vel ab eo ubi manent, nisi de ipsorum consensu, aut peculiari interveniente mandato ministri generalis, vel ob grave ac publicum scandalum, de quo tamen semper certior reddatur minister generalis, eiusque mandatum expectetur, cum quibus etiam superiores actuales quoad actus communes agant cum debito respectu et reverentiâ.

IV. Demum sexagenarii quoque sine ipsorum assensu non amoveantur a provincialibus a conventu eorum filiationis, nisi ob grave delictum publicumque scandalum, aut de mandato patris generalis.

Haec decreta non obligant ad culpam.

V. Declaramus tandem, quod supradicta decreta et ordinationes non obligant ad culpam, sed ad solam poenam, nisi ubi violatur praeceptum aliquod divinum aut Ecclesiae, vel substantia trium votorum essentialium, nisi aliter cautum sit in ipsis constitutionibus.

Confirmantur auctoritate apostolicâ.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, tam ipse Bonaventura procurator generalis, quam dicti Paulus minister generalis aliique religiosi Ordinis praefati, constitutiones sic collatas et ordinatas, quo firmius subsistant ac serventur exactius, apostolicae confirmationis nostrae patrocinio communiri summopere desiderent: nos, qui, dum cardinalatus honore fungebamur, munus protectoris eiusdem Ordinis apud Sedem Apostolicam diu sustinuimus, ac etiamnum, post nostram assumptionem ad summi apostolatus apicem, retinemus, rectamque illius administrationem et felices progressus sinceris exoptamus affectibus, illorum votis hac in re, quantum cum Domino possumus, favorabiliter annuere volentes, ac[1] singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, supplicationibus pro parte dicti Bonaventurae procuratoris generalis quo supra nomine nobis super hoc humiliter por-

1 Edit. Main. legit *provincia* (R. T.).

1 Deest *eorum* (R. T.).

rectis inclinati, omnes et singulas constitutiones praeinsertas, et in eis contenta quaecumque, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus, ac omnes et singulos iuris et facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus.

Clausulae. § 3. Decernentes, easdem praesentes litteras et constitutiones praeinsertas, semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore quandocumque spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Contrariorum derogatio. § 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac, quatenus opus sit, dicti Ordinis, aliisve quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Fides transumptorum. § 5. Volumus autem ut earumdem praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiasticâ dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides ubique habeatur, quae ipsis praesentibus haberetur si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XXVI ianuarii MDCCXXXIV, pontificatus nostri anno IV.

Dat die 26 ianuarii 1734, pontif. anno IV.

F. card. OLIVERIUS.

CXXV.

Constitutio qua, pro indemnitate communitatum et populorum totius Status temporalis S. R. E., facultates, per summos Pontifices Congregationi Boni Regiminis contra debitores olim collatae, confirmantur, novisque etiam augentur.

Clemens episcopus,
servus servorum Dei,
ad perpetuam rei memoriam.

Divinâ providentiâ in B. Petri Sede collocati, nostra referre putamus, si non solum christianae religionis curam gerere, verum etiam erga provincias populosque universos eiusdem Principis Apostolorum regimini commendatos, urbiumque et oppidorum publica commoda recte administranda, praecipuam diligentiam adhibeamus, accurate prospicientes ne sollicitudini nostrae subiecti ob cuiusvis indebitam vectigalium publicorumque onerum solutionis detrectationem ac difficultatem nimis graventur. Quare, quae a Romanis Pontificibus antecessoribus nostris ad eum finem praescripta sunt, apostolicâ auctoritate probanda, et alia etiam sancienda ducimus, quotiescumque id expedire comperimus. Proemium.

Clemens VIII constitutionem edidit, ut communitatum debitores ad solutionem compellerentur.

§ 1. Itaque, sicut accepimus, cum aliàs felicis recordationis Clemens Papa VIII **praedecessor noster,** pro bono regimine **rectâque administratione bonorum et redditunm communium cuiuscumque civitatis, terrae, oppidi et loci temporalis totius S. R. E. ditionis, praecipuam constitutionem anno Domini MDXCII ediderit, ubi inter alia praecipitur, ut omnes communitatum sive universitatum dicti Status Ecclesiastici debitores suum debitum per earumdem communitatum sive universitatum legatos, vicelegatos, gubernatores, praesides aut potestates, omnibus opportunis iuris et facti remediis quamprimum omnino solvere compellantur:** constitutionis vero praedictae tenor est qui sequitur:

Tenor constitutionis Clementis VIII.

Clemens episcopus, servus servorum Dei, ad perpetuam rei memoriam. Pro commissâ nobis a Domino S. R. E., eique etiam in temporalibus subiectarum civitatum et populorum tutelâ, paternâque erga nostros subditos charitate, praecipuo studio tenemur providere, ut ad eos pertinentia bona, eâ qua decet fide et curâ, utiliter et provide administrentur, praesertim vero tollantur pravi abusus, qui in publicum et commune damnum paulatim irrepunt. Ex quibus hactenus gravi aere alieno communia illorum bona oppressa vel ab ipso nostri pontificatus initio comperimus, et malum hoc, nisi celeriter opportuna remedia adhibeantur, quotidie in deterius prolabi videmus; dum enim non pauci sua privata commoda et lucra quaerunt, atque illicitis modis, quod prave ambiunt aut concupiscunt, consequi affectant, potentiorum aut vulgi gratiam vanis assentationibus aucupantur, suas denique cupiditates explere satagunt, nullâ utilitatis publicae ratione habitâ, aerarium publicum ipsarum civitatum et locorum exhauriunt, gravi aere alieno im**plicant, inanibus pompis et ostentationibus dilapidant. Quibus malis atque incommodis, quantum nostrâ vigilantiâ atque auctoritate eniti possumus, occurrere cupientes, hac nostrâ perpetuo valiturâ** constitutione statuimus et ordinamus, ut in qualibet civitate, terrâ, oppido, castro et loco dicti Status temporalis Ecclesiastici universi, itaut etiam Bononiensis et Beneventanae nostrae civitates sub hac constitutione sint comprehensae, tabella aut libellus quotannis initio anni conficiatur, in quo sumptus omnes ordinarii et extraordinarii publice, utiles aut necessarii, sint descripti; et earum quidem, quae certae et ordinariae sunt, expensarum, certa etiam taxa et summa exprimatur; si quae vero incertae et extraordinariae videbuntur, earum universae summa aliqua annua taxetur, quam toto anni curriculo excedere nequaquam liceat; singillatim vero pro rei indigentiâ ex universâ summâ sic taxatâ a toto consilio cum interventu praesidis, gubernatoris aut potestatis, portiones necessariae infra annum detrahantur; eaque tabella aut libellus per gubernatorem seu praesidem provinciae aut civitatis, et cuiuscumque terrae, oppidi et castri praetorem seu potestatem, singulis annis fiat.

Haec vero primâ vice non solum ab ipsis, sed etiam post eos triginta dies tunc proxime sequentes, a dilectis filiis S. R. E. camerario et thesaurario generali Camerae Apostolicae accurate et diligenter inspiciatur, corrigatur et approbetur, expunctis inde iis omnibus impensis, quae praeter aut contra hanc nostram constitutionem, etiam ex statuto vel consuetudine antiquâ fieri solebant, ac retento ipsius tabellae seu libelli exemplo seu registro penes Cameram Apostolicam, gratis et absque ullo earumdem communitatum seu uni-

versitatum dispendio, statim intra decem dies ab ipsius receptionis die numerandos, sic revisa, approbata et correcta, ad praedictas communitates seu universitates remittatur.

Districte autem inhibemus sub indignationis nostrae et aliis gravissimis nostro et successorum nostrorum arbitrio imponendis poenis, ne pro sigillo vel pro scripturâ, chartâ, atramento, cerâ, capsulâ, cordulis, aliisve rebus, ad huiusmodi expeditionem pertinentibus, seu pro labore aut regalibus, quidpiam ne minimum quidem obulum, hac de causâ praedicti camerarius aut thesaurarius, eorumve notarii, tabelliones, secretarii, familiares, aut quilibet officialis vel minister, exigere, vel etiam sponte oblatum recipere praesumat. Quinimmo volumus, ut sine ullâ morâ omnia gratis, et prout in Poenitentiariâ Apostolicâ fieri solet, sine aliquâ solutione expediantur et mittantur. Atque in hoc camerarius et thesaurarius praedicti summo studio invigilent: et si aliquem ex suis vel aliis notariis, tabellionibus, secretariis, familiaribus, officialibus aut ministris vel minimum quidquam recepisse deprehenderint aut cognoverint, contra eos etiam ad[1] privationis officiorum et munerum, quae obtinent, inhabilitatisque ad illa vel alia in posterum obtinenda, exilii perpetui ab Urbe et eius districtu, et aliis gravioribus poenis procedant; scituri, si connivendo aut tolerando, aut aliàs quomodolibet, receptionum et exactionum huiusmodi per se vel alios conscii aut participes fuerint, se quoque nostrum et successorum nostrorum iudicium in hac re severam ut praefertur subituros.

Verum eadem tabella seu libellus, eiusve exemplum, sic correctum, approbatum et intra decem dies remissum, nedum in ipsarum communitatum seu universitatum archivio asservetur, sed in publico aliquo omnibus patenti ac conspicuo loco pro foribus aulae, ubi habetur publicum consilium, vel ubi ius dicitur et frequens populi sit concursus, affigatur et perpetuo retineatur.

Nec liceat in futurum, nisi de expressâ Camerae Apostolicae, aut, si urgens necessitas moram non patiatur, gubernatoris aut praesidis civitatum et locorum, qui statim postea camerarium et thesaurarium generalem praedictos certiores de eo reddere teneantur, licentiâ, cum interventu procuratoris fiscalis eiusdem loci, causâ cognitâ, etiam similiter gratis concedendâ, tabellae ipsius seu libelli tenorem, etiam sequentibus annis, immutare aut alterare, neque absque praedictâ licentiâ, etiam in casibus improvisis, inopinatis aut insolitis, aliquid ultra contenta in huiusmodi tabellâ aut libello erogare. Quicquid vero ultra praescriptas summas erogatum fuerit, id volumus, ut ab eis, quibus exigendi et solidandi computa et rationes expensi, sive illas, ut dicitur, syndicandi cura incumbit, nequaquam ratum habeatur, neque ipsis communibus aerariis dictorum locorum, aut massis, sed personis singularibus, quae sumptus ipsos fecerint, expensum feratur: quae etiam ad illius, tamquam ab eis indebite ablati, restitutionem teneantur.

Id autem quo accuratius servetur, et earumdem civitatum, terrarum ac populorum utilitati amplius consulatur, praecipimus, ut quilibet modernus aut pro tempore existens gubernator, praeses aut potestas, tam ex nunc seu in ipso primo ingressu, quam deinde statim finito tempore magistratus, per quoscumque priores massarios, camerarios aut officiales gesti, intra decem dies, ab ipsis prioribus massariis, camerariis seu officialibus, qui magistratu funguntur aut

1 Praeposit. *ad* redundat (R. T.).

fungi desinunt respective, plenariam informationem rerum ad publicum regimen et administrationem communium bonorum pertinentium, praecipue vero indicem et nomina singulorum debitorum cuiuscumque communitatis seu universitatis, tam ex supradictis quam ex aliis quibuscumque causis, accurate et singillatim descripta sibi tradi, eaque postmodum, cum primum solutionis dies advenerit, aut si iam advenit, intra tres aut ad summum quatuor menses, per officiales et magistratus earumdem communitatum[1] seu universitatum exigi, et in aerarium communitatis seu universitatis referri.

Et si quid in fine anni, post deductas expensas in tabellà seu libello descriptas, supererit, id in extinctionem aeris alieni publice contracti, aut si aes alienum nullum sit, vel in annonam sublevandam, vel pro Monte pietatis, vel in recuperationem et redemptionem bonorum et rerum seu iurium per ipsas communitates sive universitates alienatorum, vel denique in aliorum immobilium bonorum emptionem, cum interventu tamen gubernatoris, seu potestatis et procuratoris fiscalis loci, converti curet. Quod si praedictas pecunias in Monte pietatis deponi contigerit, id eà conditione fiat, ut illas postea quandocumque eaedem communitates et universitates inde extrahere, ac, si eis videbitur, in usus per hanc constitutionem permissos erogare valeant.

Fisci vero cuiuslibet loci procurator petat, omnino coram syndicis et gubernatore seu praeside aut potestate, intra decem dies, ab ipsis qui magistratu perfuncti sunt, tam de administratione iuxta taxam in tabellà seu libello praescriptam, quam de aliis supradictis praesertim nominibus debitorum inexactis, rationes reddi. Et si quid vel in expensis excessum, vel circa exactionem neglectum, aut per negligentiam ultra tempus praedictum dilatum fuerit, contra eosdem reos magistratu ut praefertur perfunctos, ad restitutionem debitarum expensarum, necnon ad solutionem de suo proprio debitorum per negligentiam inexactorum, ac ulterius etiam ad poenarum in hac constitutione contentarum executionem procedi, quarum pars quarta ipsi procuratori fiscali sit applicata.

Si vero post huiusmodi decem dies elapsos gubernator aut potestas in exigendis rationibus vel in cogendo ad solvendum, vel restitutionem, aut in exequendis poenis, sive aliàs in praemissis negligens fuerit, ad restitutionem et refectionem damni ex indebitis impensis vel retardatà exactione communi aerario cuiuslibet loci illati, etiam de suo proprio, integre teneatur: procurator autem fiscalis eius terrae, oppidi, aut civitatis, generalem Camerae Apostolicae procuratorem fiscalem de huiusmodi negligentià certiorem faciat, sive etiam cuilibet de populo id denunciare liceat: ac tam in syndicatu per eos ad quos spectat, quam postea per procuratorem fiscalem generalem Camerae Apostolicae contra ipsos gubernatores et potestates, sive etiam contra personas quae pro ipsis in syndicatu fideiusserint, procedatur, itaut tam ab eis quam ab ipsis reis principalibus illatum damnum, inexacta debita, indebitaeque expensae, et, quae in hac constitutione continentur, mulctae, cum simili lucro personis praedictis applicando, exigantur. Ac propterea tam ipsi gubernatores, praesides, potestates, quam procuratores fiscales, in praemissis culpabiles, officii per eos obtenti eo ipso privati, et ad illa atque alia similia de cetero obtinenda perpetuo inhabiles et incapaces sint et censeantur.

1 Edit. Main. legit *communitatem* (R. T.).

Praedicti vero gubernatores et potestates, eorumque cancellarii, secretarii, tabelliones, aut ministri vel familiares, nihil omnino, ne minimum quidem, occasione syndicatus huiusmodi, vel pro sententiâ ferendâ aut pro tabellâ seu libello conficiendo, revidendo, vel licentiâ, ut praefertur, concedendâ, subscribendâ, vel taxâ faciendâ, emolumenti aut regalium, neque etiam pro mercede aut labore, sive aliàs, ut praefertur, percipiant et si quid perceperint, etiam tamquam huius constitutionis violatores, in poenas, quae in eâ sunt descriptae, ipso facto incurrant.

Ceterum omnibus et singulis communitatibus, universitatibus et populis quarumcumque provinciarum, civitatum, terrarum, oppidorum, castrorum et locorum Status nostri temporalis Ecclesiastici, earumque senatui, consiliis, adunantiis et congregationibus, magistratibus et administratoribus, eorumque singularibus personis, districte interdicimus et prohibemus, ne quis eorum vel earum, sub quovis praetextu aut causâ, etiam urgenti et necessariâ, contra constitutionem felicis recordationis Sixti Papae V praedecessoris nostri quae incipit *Inter varias et multiplices*, quam nos harum serie approbamus, innovamus et ampliamus, bona aut iura sua vendat, alienet, hypothecet, aut census super illis imponat, aut pro se, praeterquam ex causâ locationis tantum ad modicum tempus et solutionibus non anticipatis, non autem titulo conductionis, nec ullo modo pro aliis obliget, sive aere alieno se obstringat, neque legatos seu oratores ad nos et Sedem Apostolicam sumptibus publicis aut etiam privatis et propriis ipsorum legatorum, neque etiamsi ipsi sponte id munus suscipere et de suo proprio impensas subire velint, unquam mittant, neve sub nomine agentis aut negociorum gestoris vel procuratoris, aliàs, quam ad necessariam litium prosecutionem in Romanâ Curiâ, pariter expensis communibus aut privatis retinere aut mittere, neve quispiam id munus suscipere aut obire audeat, nisi habitâ prius quoad obligationes et alienationes licentiâ iuxta praedictae Sixti praedecessoris constitutionis tenorem; quo vero ad mittendos legatos seu oratores, a nobis vel pro tempore existente Romano Pontifice, vel ab eo qui consultationibus negociorum Status Ecclesiastici pro tempore praeerit, dumtaxat in scriptis obtentâ, sine qua si quis id munus suscipere ausus fuerit, praeter alias per Sixtum praedecessorem inflictas poenas, etiam officiis per eum obtentis eo ipso privatus, et ad illa et alia quaecumque obtinenda perpetuo inhabilis et incapax, necnon infamis et ignominiâ atque infamiâ notatus censeatur.

Ad haec prohibemus pariter, ne praedictae communitates, universitates, earumve collegia, senatus, adunantiae, congregationes, magistratus, officiales, aut singulares personae, ullo modo praesumant ex fructibus, reditibus et proventibus, collectis vel contributionibus certis vel incertis, ordinariis seu extraordinariis sui aerarii seu massae communis, sive ex pecuniis etiam privatis et particularibus singulorum civium per viam voluntariae collectae seu contributionis in commune congestis, etiam cuiusvis statuti seu consuetudinis, aut verius corruptelae praetextu, ex quavis causâ, etiam solitâ et rationabili, munera aut dona quaecumque cuivis legato, vicelegato, gubernatori, protectori, viceprotectori, praesidi, officiali aut personae, etiam quavis tam ecclesiasticâ, etiam pontificali, aut aliâ maiori, etiam S.R.E. cardinalatus, quam mundanâ dignitate

fulgenti, seu illius consanguineis, affinibus, familiaribus aut ministris mittere, tradere aut largiri, aut in alicuius etiam legati, vicelegati, gubernatoris, praesidis, benefactoris aut protectoris honorem, etiam occasione hospitii aut transitus vel primi ingressus, aut ad beneficiorum acceptorum memoriam gratique animi testificationem, pro construendis, ornandis aut erigendis perpetuo vel ad tempus portis, arcubus, trophaeis, porticibus, moenibus, aut aliis monumentis, seu pro praedictis personis, quavis dignitate vel auctoritate fungentibus, honorifice laute et opipare excipiendis, seu pro quibusvis conviviis aut hospitiis etiam moderatis, eisdem aut cuivis alteri quacumque occasione vel causâ exhibendis; aut pro personis quae illos comitentur, aut illis ministrent vel obviam procedant, pretiosis vestibus induendis, ullas pecunias erogare; vel pro congiariis, missilibus aut muneribus publicis, seu etiam cibariis, esculentis et poculentis, epulis, comessationibus aut compotationibus, populo aut magistratibus vel officialibus, ultra eorum salaria et emolumenta de iure vel ex laudabili consuetudine debita largiendis, seu pro praestandis pueris vel adolescentibus studiorum causâ alimentis, vel dotibus puellarum non egentium augendis, aut pro exhibendis spectaculis, etiam piis, et intra ecclesias vel extra eas, in quibusvis publicis aut privatis, sacris aut profanis locis, etiam ubi sanctorum sanctarumve vita aut res pie gestae populis spectandae proponuntur; sive etiam piorum operum et charitatis seu eleemosynae praetextu, aut aliàs in praedictis seu aliis rebus supervacaneis, in dicto libello seu tabellâ non contentis, sed ad pompam et ostentationem aut oblectationem, vel paucorum lucrum et privata commoda, quomodolibet pertinentibus, sumptus aut impensas aliquas facere, nisi re ipsâ pro divino cultu et veris Christi pauperum indigentiis de consilio et consensu loci Ordinarii sublevandis; aut pro iis tantum piis ludis publicis, qui ex inveterato usu permittuntur, et in praedictâ tabellâ seu libello exprimentur, taxam a gubernatore seu praeside aut potestate ipsius provinciae, civitatis aut loci cui subsunt, praefigendam, quae in supradicto libello seu tabellâ comprehensa erit, non excedentibus, sumptus huiusmodi fiant.

Prohibemus insuper, ne quicumque cives, oppidani aut incolae, qui suae communitatis aut universitatis bonorum detentores, usurpatores, occupatores fuerint, quive contra ipsas communitates litem aliquam seu controversiam habuerint, quae ad hunc effectum per solam unicam citationem coepta et inchoata censeatur, eâdem lite seu controversiâ durante, necnon qui eiusdem suae communitatis sive universitatis debitores ex quacumque causâ extiterint, earumve bona aut pecunias administraverint, antequam, quod debent, integre persolverint, seu rationes administrationis reddiderint, cum eius residui, in quo debitores remanserint, reali restitutione, ad obtinendos, gerendos aut exercendos aliquos in eâ civitate, provinciâ, oppido, terrâ, castro aut loco, magistratus, aut munera quaecumque, vel officia publica, ullo modo eligantur vel admittantur; et, si de facto electi admissive fuerint, electio et admissio irrita sit et nulla; et tam ipsi quam eligentes, sive admittentes, necnon gubernatores, praesides et potestates qui id permiserint, vel etiam exactam super his inquirendis et prohibendis diligentiam, prout eos teneri volumus et decernimus, non adhibuerint, poenis, in hac constitutione

contra illius transgressores inflictis, plectantur.

Porro locationes seu affictus, tam vectigalium, quae gabellae aut datia dicuntur, quam aliorum quorumcumque reddituum, proventuum, iurium et emolumentorum ad commune ipsarum civitatum et locorum aerarium quomodolibet spectantium, statuimus et iubemus, omnino servatis servandis, atque adhibitis solemnitatibus quae de iure aut cuiuslibet loci statuto vel consuetudine requiruntur, cum personis fide et facultatibus idoneis, quae idoneis pariter in publico consilio approbatas cautiones praestent, iniri et contrahi debere; in quibus sane locationibus seu affictibus ea semper conditio et pactio addatur, ut ipsae communitates sive universitates ab omni prorsus detractione seu remissione, et, ut vulgo dicitur, defalcatione ex quocumque ac inopinato et insolitissimo belli incursus, militum depopulationis, agrorum direptionis aut siccitatis, alluvionis, grandinis, tempestatis, incendii, aut alio quovis maxime fortuito casu, atque ex quovis capite, ac etiam legitimâ et urgenti amissionis aut diminutionis fructuum, etiam omni vel maioris partis, aut sterilitatis, vel aliâ quavis causâ cogitatâ vel excogitatâ[1], cogitabili vel incogitabili, sint prorsus immunes; nec ad id cogi possint, etiamsi de iure tenerentur, sed integrae semper responsiones et praestationes seu pensiones annuae absque ullâ diminutione per ipsos conductores eis solvi debeant; et quamvis pactum huiusmodi forsan in contractibus omissum fuerit, nihilominus vigore praesentium litterarum tacite inesse et subintelligi debere, perinde ac si id ipsum inter contrahentes expresse cautum et conventum fuisset, sublatâ omnibus iudicibus, etiam S.R.E. cardinalibus, ac sacri palatii apostolici auditoribus, aliter iudicandi et interpretandi facultate.

Depositarios quoque pecuniarum et introituum communis aerarii cuiuslibet communitatis sive universitatis non aliter eligi deputari aut admitti volumus, nisi, priusquam ad munus assumant, idoneam, arbitrio gubernatoris, praesidis aut potestatis, cautionem praestent; alioquin tam ipsas locationes, affictus seu appaltus, quam depositariorum deputationes sive electiones aut admissiones, cum omnibus inde secutis, etiam obligatione in formâ Camerae Apostolicae iuramento aut instrumento publico vallatas, irritas et nullas censeri. Et nihilominus magistratus seu officiales, qui contractus ipsos inierint, depositarios admiserint, vel in publico consilio assensum dederint, unâ cum ceteris consentientibus, pariter poenis, in hac constitutione expressis, teneri decernimus et declaramus.

Praeterea auctoritate apostolicâ, tenore earumdem praesentium, revocamus, irritamus et annullamus omnes et quascumque exemptiones, immunitates, remissiones, condonationes iurium, atque onerum realium et personalium, aut mixtorum, Camerae Apostolicae seu eorum communi aerario debitorum, aut vectigalium, gabellarum, datiorum, portoriorum, dohanarum, collectarum, subsidiorum, contributionum, cuivis particulari personae pro ratâ illos quomodolibet tangenti, sive praesidiis aut bonis per eas possessis, per quascumque communitates seu universitates ex quavis causâ etiam legitimâ et de iure debitâ seu permissâ, qualis est ob numerum duodecim filiorum, et quacumque occasione, etiam sub praetextu tituli onerosi et contractus ultro citroque obligatorii, etiam publico consilio et

[1] Videtur legendum *incogitatâ* (R. T.).

communi omnium consensu, perpetuo vel ad tempus concessas, etiamsi id sine ullo Camerae Apostolicae damno aut praeiudicio factum fuerit, ratamque ipsam eaedem communitates et universitates in se susceperint.

Districtius inhibentes ne quid tale imposterum concedere aut attentare praesumant, ac revocantes ex nunc in irritum quicquid circa omnia et singula praemissa, praeter aut contra haec nostra interdicta, prohibitiones, statuta, ordinationes, iussa, voluntates, decreta, mandata aut praecepta, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Quod si quis coniunctim cum ceteris, seu divisim, nostrarum huiusmodi prohibitionum, statutorum, ordinationum, iussionum, decretorum, mandatorum, voluntatum aut praeceptorum violator seu transgressor extiterit, statuimus, ut, praeter superius expressam restitutionem aut solutionem seu damni refectionem, ii, qui praeeminentiâ aut gradu aliquo ceteris superiores fuerint, nisi pro viribus, id quod contra hanc constitutionem attentatum gestumve est, impedire tentaverint, suumque assensum omnino constanter denegaverint, omnibus et singulis per eos obtentis dignitatibus, gradibus, muneribus, officiis et magistratibus eo ipso privati; ac tam ipsi quam alii inferiores, qui id suaserint, procuraverint, aut ipsimet fecerint, vel ab aliis fieri iusserint, ad illa et alia similia vel dissimilia in futurum obtinenda inhabiles perpetuo et incapaces, ac perpetuâ infamiâ et ignominiâ notati, et singuli eorum, si solvendo fuerint[1], ultra praedictam restitutionem, ad duplum eius damni, quod communi massae seu mensae illatum fuerit, de suo reficiendum obligati existant, sin minus, poenâ exilii aut carceris saltem triennalis plectantur; alii vero, qui solummodo consensum tacite vel expresse praestiterint, si solvendo fuerint[1], tantumdem pecuniarum, quantum erogatum extiterit, de suo persolvant; sin autem id propter inopiam praestare nequiverint, poenâ aliqua corporis afflictivâ superiorum arbitrio puniantur; et eiusmodi mulctarum quarta pars inter eos dividatur, qui, quantum in eis fuerit, contradixerint seque opposuerint, vel, post consensum praestitum, erroris poenitentes, superioribus id primi denunciaverint.

Sed et constitutiones piae memoriae Bonifacii VIII et Gregorii XIII Romanorum Pontificum praedecessorum nostrorum, contra paciscentes, promittentes, dantes, aut recipientes quicquam, parum vel magnum, pro gratiâ vel iustitiâ, pro se vel aliis obtinendâ, et contra complices vel dantes in praemissis auxilium, consilium vel favorem, cum omnibus in eis contentis poenis, censuris et extensionibus, quae supradictis aggravatae et additae, non autem per eas imminutae aut immutatae censeantur, harum serie approbamus et innovamus, ac ad omnes superius expressas personas, etiam speciali notâ dignas, quae contra ultimodictas constitutiones in quibusvis casibus, per eas expressis, dando, recipiendo, promittendo, paciscendo, consentiendo aut permittendo, non solum apud Sedem Apostolicam, sed in quibusvis tribunalibus, et eorum quibuscumque iudicibus, etiam laicis, almae Urbis, ac tam in Romanâ Curiâ quam extra eam, in quibuslibet temporali ditioni nostrae mediate vel immediate subiectis provinciis, civitatibus, oppidis, terris et locis deliquerint, per easdem praesentes extendimus et ampliamus: poenis aliis, a iure vel per

1 Deest *pares* (R. T.)

1 Deest *pares* (R. T.).

alias constitutiones apostolicas aut propria locorum statuta vel consuetudines, contra personas aliquid praemissorum committentes vel omittentes forsan decretis vel inflictis, nihilominus in suo robore permansuris.

Quocirca universis et singulis modernis et pro tempore existentibus eiusdem S. R. E. camerario, thesaurario generali, necnon legatis, vicelegatis, praesidibus, gubernatoribus, potestatibus ac prioribus, massariis, magistratibus et officialibus, ceterisque ad quos spectat, per apostolica scripta mandamus, quatenus ipsi et eorum singuli, quantum ad eos pertinet, curent omni studio, diligentiâ, auctoritate et vigilantiâ praesentem constitutionem firmiter et inviolabiliter observari, et contra inobedientes vel transgressores condignis poenis animadverti.

Praecipue vero ipsi legati, vicelegati, praesides, gubernatores et potestates contra quoscumque communitatum sive universitatum debitores pro exactione integrae summae et quantitatis, quae earum communibus aerariis debetur et pro tempore debebitur, summarie simpliciter et de plano, solâ facti veritate inspectâ, sine strepitu et figurâ iudicii, manu regiâ in vim praesentis constitutionis, etiam quavis inhibitione, tam a praedicto camerario, seu causarum Camerae Apostolicae generali auditore, quam a quocumque alio iudice ordinario vel delegato, quavis auctoritate fungente, etiam forsan in vim specialis commissionis, decreto[1] non obstante, iuris et facti remediis opportunis procedant, et, omni et quacumque appellatione remotâ, exequantur, eosdem inobedientes, necnon contradictores quoslibet et rebelles, per opportuna iuris et facti remedia, appellatione postpositâ, compescendo, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii saecularis.

Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, dictarumque provinciarum, civitatum, terrarum, oppidorum et castrorum iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, quorumcumque tenorum existant, per quae praesentibus non expressa vel ad verbum non inserta effectus praesentis nostrae constitutionis impediri quomodolibet valeat vel differri; quae omnia, quatenus praemissis in aliquo adversentur, prorsus tollimus et abrogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Volumus autem ut praesentes litterae in valvis S. Ioannis Lateranensis et Principis Apostolorum de Urbe basilicarum et in acie Campiflorae publicentur, affixis inibi earum exemplis et dimissis; utque earum exempla, seu illorum compendia latino aut vulgari sermone conscripta, in libris quorumcumque statutorum praedictarum communitatum et universitatum inserantur, et saltem bis quotannis in publicis et maioribus consiliis sive adunantiis cuiusve communitatis sive universitatis altâ et intelligibili voce legantur, atque in publico etiam aliquo et omnibus patenti loco, ubi frequenter cives aut oppidani convenire soleant, perpetuo affixum retineatur[1], adeout, si contingat exempla huiusmodi inde amoveri aut lacerari, seu temporis diuturnitate consumi, debeant omnino priores, massarii, cancellarii, sive alii earumdem communitatum sive universitatum officiales, sub privationis officiorum obtentorum et inhabilitatis ad illa vel alia postmodum obtinenda, et aliis etiam gravioribus

1 Videtur legendum *decretâ* (R. T.).

1 Aptius lege *affixa retineantur* (R. T.).

corporis afflictivis poenis ipso facto incurrendis, curare ut statim exempla renoventur, et denuo affigantur; et, si id commode fieri poterit, in marmoreo aliquo lapide ad perpetuam memoriam insculpantur.

Demum a singulis legatis, vice-legatis, praesidibus, gubernatoribus, potestatibus, necnon communitatum seu universitatum prioribus, massariis, cancellariis, aut quocumque nomine nuncupatis officialibus, initio magistratus, antequam ad illum exercendum admittantur, super earumdem praesentium litterarum observatione iusiurandum solemne publice praestetur.

Et nihilominus, post triginta dies a die publicationis, ut praefertur, in Romanâ Curiâ faciendae, unumquemque perinde arctent et afficiant, ac si cuique personaliter intimatae, et per eos iuratae fuissent.

Earum quoque transumptis, etiam impressis, manu notarii publici subscriptis, et sigillo personae in dignitate ecclesiastica constitutae obsignatis, eadem prorsus fides in iudicio et extra illud adhibeatur, quae adhiberetur eisdem praesentibus si essent exhibitae vel ostensae.

Nulli ergo, etc.

Datum Romae, in Monte Quirinali, anno Incarnationis dominicae MDXCII, XVIII kalendas septembris, pontificatus nostri anno I.

Idem Papa debitorum tergiversationibus consulit facultatem concedens nonnullis S. R. E. cardinalibus quascumque huius generis causas regia manu definiendi ac terminandi.

§ 2. Deinde idem Clemens praedecessor, quoniam ex ipsis debitoribus multi non teneri, nec debita ipsa liquida esse praetendebant, et, a mandatis seu sententiis per praedictos iudices relaxatis seu pronunciatis, ad dictum Clementem praedecessorem et Sedem praedictam appellantes seu de nullitate dicentes, executionem tamdiu suspendi, donec de iustitiâ appellationum cognitum fuisset, petebant; alii, quod sua debita tergiversatione aliquâ negare non poterant, executionem saltem variis artibus eludere satagebant, ac, ne bona sua hastae subiici viderent, diversa impedimenta excogitabant: propterea idem Clemens praedecessor, eorum quidem, quibus minus iustae molestiae inferebantur, indemnitati consulere, ac iis contra, qui sub praetextu frivolae appellationis, aut aliàs quomodolibet, debitas solutiones retardare conabantur, omnem fraudis viam praecludere volens, tunc nonnullis ex S. R. E. cardinalibus, privative quoad omnes et quoscumque alios iudices, omnes et quascumque causas, etiam super validitatibus quarumcumque extensionum vel immunitatum quibusvis personis quomodolibet concessarum, ad instantiam quarumcumque personarum cuiuscumque status aut dignitatis, etiam cardinalatus honore fulgentium, etiamsi universitates, societates, congregationes, collegia, utriusque sexus monasteria, hospitalia, ecclesiae aut loca pia quocumque privilegio immunitate vel exemptione suffulta extitissent, sive etiam viceversà ad ipsarum communitatum seu universitatum instantiam contra praedictos vel alios quoscumque, aut inter ipsas communitates invicem quomodolibet motas seu movendas, summarie et manu regiâ, ac aliàs audiendi, cognoscendi, et fine debito terminandi, et tam praedictis quam quibusvis aliis iudicibus et personis, quatenus opus fuisset, sub censuris et poenis, eorumdem cardinalium, ut infra deputatorum, arbitrio infligendis, moderandis et applicandis, inhibendi, sive inhibitiones quascumque, etiam vigore quarumcumque commissionum apostolicarum, non tamen manu dicti Clementis praedecessoris subscriptarum, moderandi aut revocandi, et, prout iustum videretur, mandata quaecumque necessaria et opportuna decernendi, relaxandi, ac, omni et quacumque

appellatione, reclamatione et recursu omnino posthabitis, exequendi, plenam et liberam facultatem et potestatem suâ auctoritate concesserit et impertitus fuerit; ac aliàs, prout in aliis litteris apostolicis in formâ Brevis sub annulo Piscatoris expeditis, plenius et uberius continetur, quarum tenor est qui sequitur:

Tenor litterarum quibus dicta conceditur facultas.

Clemens Papa VIII, dilectis filiis nostris Antonio Mariae S. Mariae de Pace Salviato, ac Mariano Ss. Marcellini et Petri tituli presbyteris de Camerino, et Alexandro S. Laurentii in Damaso diacono, cardinalibus, Montalto nuncupatis. Cum per constitutionem, nuper a nobis editam super bono regimine et administratione reddituum communitatum et universitatum ditionis temporalis ecclesiasticae universae, inter alia praeceperimus, ut cuncti earum debitores ad solvendum id, quod debent, per earum legatos, vicelegatos, gubernatores, praesides aut potestates omnibus opportunis iuris et facti remediis quamprimum omnino compellantur; multi autem ex ipsis debitoribus praetendant, se non teneri, nec debita ipsa liquida esse, et a mandatis seu sententiis, per praedictos iudices relaxatis, ad nos et Sedem Apostolicam appellantes, seu de nullitate dicentes, petant, executionem huiusmodi tamdiu suspendi, donec de iustitiâ appellationum cognoscatur, alii[1], cum id, quod debent, tergiversatione aliquâ nequeant denegare, executionem saltem variis artibus eludere satagant; et ne bona sua hastae subiici videant, diversa impedimenta excogitent: proinde nos, volentes eorum quidem, quibus minus iustae molestiae inferuntur, indemnitati consulere, iis contra, qui sub praetextu frivolae appellationis, aut aliàs quoquomodo, debitas solutiones retardare conantur, omnem fraudis viam praecludere, circumspectioni vestrae, aut duobus saltem ex vobis coniunctim procedentibus, privative quoad omnes et quoscumque alios iudices ordinarios vel delegatos quavis dignitate et auctoritate fungentes, etiam S. R. E. camerarium, vicecamerarium, thesaurarium generalem, Cameram Apostolicam, eiusque causarum generalem auditorem aut praesidentes clericos, ac palatii apostolici causarum auditores, ac etiam S. R. E. cardinales et legatos, etiam de latere, tam in Romanâ Curiâ quam extra eam iurisdictionem exercentes, omnes et quascumque causas appellationum, reclamationum, recursuum, nullitatum, seu notoriae iniustitiae, necnon revisionis, etiam praetextu cuiusvis erroris, etiam calculi, aut reductionis ad arbitrium boni viri, ac restitutionis in integrum, tam super praemissis quam super validitatibus et invaliditatibus quarumcumque exemptionum vel immunitatum, quibusvis personis per easdem communitates seu universitates, sive etiam auctoritate apostolicâ, et per nos seu praedecessores nostros concessarum, et an sint admittendae, necne, ac super praetensis remissionibus seu defalcationibus solutionum eisdem communitatibus debitarum ob quoscumque in dictâ constitutione expressos vel non expressos fortuitos casus, vel ex quacumque aliâ causâ, casu, culpâ, vel facto cuiuscumque personae, aut aliàs ad instantiam quarumcumque personarum, quae ipsis communitatibus seu universitatibus aliquid debent, vel debere praetenditur, aut quippiam ex praemissis petunt, tam laicorum quam clericorum, cuiuscumque status, gradus, ordinis, dignitatis, conditionis vel praeeminentiae existentium, etiam cardinalatus honore fulgentium, etiamsi universitates, societates, congregationes,

1 Male edit. Main. legit *aliis* (R. T.).

collegia, ac tam virorum quam mulierum monasteria, hospitalia, ecclesiae aut loca pia quocumque privilegio, immunitate vel exemptione suffulta extiterint, sive etiam viceversâ ad ipsarum communitatum seu universitatum instantiam contra praedictos vel alios quoscumque, aut inter ipsasmet communitates invicem, occasione cuiusvis laudi, arbitramenti, sententiae, decreti aut mandati per praedictos gubernatores, potestates aut praesides vel legatos, aut quoscumque alios iudices seu commissarios, etiam ad id delegatos vel subdelegatos, aut arbitros vel arbitratores, in vim constitutionis nostrae praedictae seu aliàs quomodolibet lati aut relaxati, motas aut movendas, cum illarum dependentiis, emergentibus, incidentibus, annexis et connexis, summarie, simpliciter et de plano, sine strepitu et figurâ iudicii, solâ facti veritate inspectâ, etiam terminis substantialibus non servatis, manu regiâ audiendi, cognoscendi et fine debito terminandi, ac superius expressis et aliis quibusvis iudicibus et personis, quoties opus fuerit, sub censuris et poenis arbitrio vestro infligendis, moderandis et applicandis, inhibendi, sive inhibitiones quascumque ab eis editas etiam vigore quarumcumque commissionum apostolicarum, non tamen manu nostrâ signatarum, moderandi aut revocandi, et, prout iustum vobis videbitur, mandata quaecumque necessaria et opportuna decernendi, relaxandi, et, omni et quacumque appellatione reclamatione et recursu omnino posthabitis, exequendi, plenam et liberam facultatem et potestatem, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, concendimus et impartimur.

Praeterea, cum saepenumero contingat, debitas executiones mandatorum, in favorem earumdem communitatum relaxatorum, eâ specie eludi, quod non reperiatur qui bona debitorum auctioni subiecta emere velit: eidem circumspectioni vestrae per praesentes committimus et mandamus, ut, tam causis huiusmodi per vos cognitis, quam etiam non cognitis, eorum, contra quos de praedictorum iudicum seu vestro mandato, occasione praedictae nostrae constitutionis, executio aliqua facienda erit, bona vendi, auctioni subiici, et, si intra brevem terminum nemo, qui illa emat, repertus fuerit, consanguineos et affines proximiori gradu coniunctos ad illa emenda cogi, prout in bonis ex crimine et delicto confiscatis et publicatis ad instantiam procuratoris fisci fieri solet, ceteraque omnia in praemissis et circa ea necessaria et quomodolibet opportuna decernere, mandare et exequi, etiam omni et quacumque appellatione, reclamatione et recursu penitus remotis, vel inhibitione superius expressorum, vel aliorum quorumcumque, vel litis pendentiâ, non obstante, auctoritate nostrâ curetis; super quo etiam plenam eisdem legatis, vicelegatis, gubernatoribus, praesidibus et potestatibus facultatem tribuatis. Non obstantibus praemissis, ac etiam aliis omnibus quae in constitutione nostrâ praedictâ voluimus non obstare, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Marcum, sub annulo Piscatoris, die III octobris MDXCII, pontificatus nostri anno I.

§ 3. Anno vero Domini MDCVII[1] piae memoriae Paulus Papa V, etiam praedecessor noster, ad utilitatem earumdem communitatum seu universitatum Status Ecclesiastici praedicti sedulo incumbens, iurisdictionem praedictae S. R. E. cardinalium Congregationis Boni Regiminis[2], Congregationi Boni Regiminis a Paulo Papa V auctae facultates.

1 Leg. *1605* et *1607* (R. T.).

2 Videtur deesse *auxerit* (R. T.).

circa[1] omnes et quascumque causas tam civiles quam criminales et mixtas, ad communitates sive universitates quascumque Status Ecclesiastici praedicti Romano Pontifici mediate vel immediate subiectas tam active quam passive pertinentes, per cardinales eiusdem Congregationis, vel ab eis subdelegandos, audiendi, discutiendi, examinandi et terminandi, ac reassumendi et avocandi, necnon quibusvis iudicibus et aliis personis etiam sub censuris et poenis inhibendi, ac omnia alia et singula in supradictâ constitutione contenta executioni demandandi, necnon plura alia faciendi, gerendi, ordinandi et exequendi, plenam, liberam et amplam auctoritatem, facultatem et potestatem per quasdam suas concesserit et impertitus fuerit: et mox, per alias respective etiam sub annulo Piscatoris in formâ Brevis expeditas litteras apostolicas, intentionis suae fuisse[2], eamdem Congregationem Boni Regiminis causas solummodo ad communitates seu universitates praedictas earumque redditus[3] et proventus, aut computorum et quorumcumque bonorum administrationis rationem quomodolibet spectantes (non tamen poenarum maleficiorum), per se, vel alios subdelegandos, audiendi, discutiendi, examinandi, expediendi, terminandi, reassumendi, et a quibusvis iudicibus, eis etiam inhibendo, avocandi, facultatem a se, ut supra, concessam habere declaraverit: binarum autem dicti Pauli praedecessoris litterarum tenor pariter est qui sequitur, videlicet:

Pauli ad II datae a Paulo Papa litterae.

Paulus Papa V, ad futuram rei memoriam. Cupientes constitutionem, a felicis recordationis Clemente Papa VIII praedecessore nostro super bono regimine et administratione reddituum communitatum et universitatum ditionis temporalis ecclesiasticae editam, debitae executioni pro earumdem communitatum et universitatum utilitate demandari, ac de singulari fide, prudentiâ et integritate dilectorum filiorum nostrorum, Mariani Ss. Marcellini et Petri de Camerino, Octavii S. Sabinae Bandini, Dominici S. Honuphrii Tusci, Dominici Gymnasii, Innocentii S. Thomae in Parione titulorum presbyterorum Bubali, et Bartholomaei S. Mariae in Porticu diaconi de Cesis nuncupatorum, S. R. E. cardinalium, plurimum in Domino confisi, eisdem cardinalibus, quos pro executione dictae constitutionis harum serie deputamus, omnes et quascumque causas tam civiles quam criminales et mixtas, ad communitates et universitates quascumque Status nostri Ecclesiastici, nobis mediate vel immediate subiectas, tam active quam passive pertinentes, per se vel ab eis subdelegandos, audiendi, discutiendi, examinandi, expediendi et terminandi, ac omnia alia et singula, in eâdem constitutione contenta, executioni demandandi; ac pro faciliori negociorum huiusmodi expeditione aliquos praelatos, aut alias personas, iurisprudentiâ praeditas, a nobis approbandas, in suos consultores adhibendi, necnon aliquem ex illis, aut alium idoneum eis benevisum, in suae Congregationis secretarium deputandi, et causas quascumque reassumendi et avocandi, necnon quibuscumque iudicibus et aliis personis, etiam sub censuris et poenis, inhibendi, et quoscumque citandi, etiam per edictum publicum, constito de non tuto accessu, ceteraque omnia et singula in praemissis et circa ea quomodolibet necessaria et opportuna faciendi, gerendi, ordinandi et exequendi, itaut, occasione causarum criminalium, censuram eccle-

1 Leg. *eique* vel *eisque* pro *circa* (R. T.).
2 Pessime edit. Main. legit *fuisset* (R. T.).
3 Male edit. Main. legit *reditus* (R. T.).

siasticam, aut irregularitatis notam, dummodo sententias sanguinis per se ipsos non ferant, minime incurrant, plenam, liberam et amplam auctoritatem, facultatem et potestatem concedimus et impartimur. Non obstantibus constitutionibus, ordinationibus apostolicis, ac omnibus illis, quae dictus Clemens praedecessor in eâdem constitutione voluit non obstare, ceterisque contrariis quibuscumque. Volumus etiam ut ea, quae a maiori parte eorum resoluta fuerint, plenam obtineant firmitatem, et plenariae executioni demandari debeant.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die IV iunii MDCV, pontif. nostri anno I.

Paulus Papa V, ad futuram rei memoriam. Iampridem cupientes constitutionem, a felicis recordationis Clemente Papa VIII praedecessore nostro super bono regimine Status Ecclesiae editam, executioni demandari, dilectis filiis nostris S. R. E. cardinalibus pro eiusdem constitutionis executione a nobis deputatis, omnes et quascumque causas tam civiles quam criminales et mixtas, ad communitates et universitates quascumque Status Ecclesiastici, nobis mediate vel immediate subiectas, tam active quam passive[1], per se vel alios ab eis subdelegandos, audiendi, discutiendi, examinandi et terminandi, ac omnia alia et singula in eâdem constitutione contenta executioni demandandi, easdemque causas quascumque reassumendi et avocandi, quibuscumque iudicibus inhibendi, et aliàs, prout in nostris litteris in huiusmodi formâ Brevis desuper expeditis sub die IV iunii MDCV, pontificatus nostri anno I, plenius continetur, facultatem dedimus.

Quia vero ob generalitatem praedictarum litterarum nostrarum facile videri alicui posset, ea nos commisisse, quae nostrae intentionis committere minime fuit: idcirco, ad solvendas huiusmodi difficultates, praedictarum litterarum tenorem praesentibus pro sufficienter expresso et ad verbum inserto habentes, motu proprio et ex certâ nostrâ scientiâ maturâque deliberatione, vigore praesentium declaramus, intentionis nostrae, eisdem cardinalibus eas solummodo et non alias causas civiles criminales et mixtas, tam active quam passive ad communitates et universitates Status nostri mediate vel immediate subiectas pertinentes, per se vel alios ut praemittitur subdelegandos, audiendi, discutiendi, examinandi, expediendi et terminandi, reassumendi et avocandi, quae ad redditus et proventus (non tamen poenarum maleficiorum) ad illas quomodolibet spectantes, et quae in futurum spectabunt, aut rationem seu computorum redditiones, etiam ratione administrationis annonae seu abundantiae et pecuniarum ac rerum illis seu illi destinatarum, civitatum, terrarum et locorum eiusdem Status Ecclesiastici, sive ad quorumcumque bonorum administrationes praedictarum communitatum et universitatum quomodocumque et qualitercumque pertinent et pertinebunt, facultatem tribuere, itaut eas tantum et non alias causas iidem cardinales, per se vel alios subdelegandos, audire, discutere, examinare, expedire et terminare, reassumere et avocare a quibuscumque iudicibus, necnon iisdem inhibere, et omnia et singula in eis côntenta, omnibusque aliis et singulis in praedictis litteris nostris facultatibus illis concessis in praemissis et circa ea uti possent et valerent, ac possint et valeant; irritum decernentes et inane quicquid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari: non obstanti-

1 Deest *pertinentes* (R. T.).

bus praemissis, necnon quibusvis constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die XXIII novembris MDCVII, pontificatus nostri anno III.

Innocentius XI decrevit apostolicas constitutiones et chirographa esse servanda quoad debita personarum privilegiatarum.

§ 4. Postmodum pluribus ex debitoribus communitatum sive universitatum huiusmodi, praecipue ecclesiasticis, aut aliis privilegiatis personis, suorum privilegiorum praetextu sese ab onerum eisdem communitatibus debitorum solutione prorsus eximi, aut saltem illam retardare studentibus, et propterea causas solutionem praedictam concernentes ad alias Congregationes aliaque tribunalia Urbis deferentibus, recolendae memoriae Innocentius Papa XI, etiam praedecessor noster, pro re huiusmodi examinandâ et definiendâ praecipuam Congregationem ex dictae S. R. E. cardinalium Congregationum super immunitate ecclesiasticâ et decretorum Concilii Tridentini interpretum ac super consultationibus episcoporum et regularium necnon Boni Regiminis eiusdem S. R. E. cardinalibus praefectis illarumque secretariis deputaverit; et Congregatio sic deputata huiusmodi, semel et iterum habita, unum videlicet sub die IV decembris anni Domini MDCLXXX, cuius tenor est: « Quoad onera cameralia solvenda ab ecclesiasticis, serventur constitutiones et chirographa summorum Pontificum, prout iacent; et quoad eorum interpretationem et executionem, ad Congregationem Boni Regiminis »; et alterum decreta (quae postea ab eodem Innocentio praedecessore approbata fuere) sub die XV ianuarii insequentis anni MDCLXXXI ediderit: secundodicti decreti tenor est sequens: « Quoad onera communitativa, suis loco et tempore exprimenda, ecclesiasticos non teneri, ubi suppetunt facultates communitatum; et providebitur in casibus particularibus per sacram Congregationem Boni Regiminis; clericos coniugatos, etiam habentes requisita cap. II *De vitâ et honestate clericorum* in VI, et sacri Concilii Tridentini, teneri ad omnia onera realia et mixta, nisi contra pro eis adsit legitima consuetudo; quo vero ad eorum interventum in consiliis, supplicandum esse Beatissimo ut Ordinarii prohibeant, tam clericos caelibes quam coniugatos, habentes supradicta requisita, esse de consilio, nisi legitime renunciaverint privilegio clericatus »:

Ab Innocentio XII particulari Congregationi demandatum examen appellationum, recursuum, etc.

§ 5. Demum eiusdem piae recordationis Innocentius Papa XII praedecessor noster, deputatâ, pro renovatione et declaratione constitutionis piae memoriae Sixti Papae V, similiter praedecessoris nostri, erectionem plurium Congregationum dictae S. R. E. cardinalium continentis, particulari plurium Romanae Curiae praelatorum Congregatione, decretum illius die IX augusti anni Domini MDCXCIII emanatum, quo[1] causas supradictas contra quoscumque, necnon appellationes, reclamationes, aut recursus super praemissis omnibus interponendos, ac cognitionem privilegiorum et exemptionum, an illa suffragarentur, atque onerum, an illa essent cameralia, communicativa vel mixta, spectare ad Congregationem Boni Regiminis privative quoad omnes alias Congregationes, iudices et tribunalia, etiamsi ageretur de personis et locis ecclesiasticis quantumvis exemptis et privilegiatis ac speciali notâ dignis, sub eâdem die IX augusti approbaverit: particula autem dicti decreti, iurisdictionem praedictae Congregationis Boni Regiminis concernens, est sequens, videlicet: « Et quoniam post eamdem sanctae memoriae Sixti V constitutionem Congregatio Boni Regi-

1 Deest verbum *censuit* vel *statuit* (R. T.).

minis instituta fuit pro felici et oeconomico guberoio communitatum Status Ecclesiastici, et ad hoc ut sublatis debitorum subterfugiis expeditior esset exactio onerum et collectarum eisdem universitatibus incumbentium: exinde censuit Congregatio, causas omnes tam pro adimplemento Bullae Boni Regiminis nuncupatae, quam alterius declaratoriae impressae post constitutionem decimam Clementis VIII, sive sint civiles sive criminales, aut mixtae, iuxta aliam constitutionem (XXXVIII) Pauli V contra quoscumque earumdem universitatum officiales, administratores, appaltatores, aut quosvis alios debitores, ex causâ tamen onerum cameralium et communitativorum aliorumque redditumm in tabellâ Congregationis descriptorum, sive etiam ratione publicae annonae, necnon appellationes, reclamationes, aut recursus super praemissis omnibus interponendos, spectare ad eamdem Congregationem privative quoad omnes alias Congregationes, iudices et tribunalia, etiamsi agatur de personis et locis ecclesiasticis quantumvis exemptis et privilegiatis ac speciali notâ dignis, itaut ad eamdem Congregationem Boni Regiminis pertineat privativa (ut supra) cognitio, an privilegia et exemptiones suffragentur contra dictas communitates earumque administratores et appaltatores, an onera sint cameralia, communitativa vel mixta iuxta praedictam Bullam declaratoriam sanctae memoriae Clementis VIII, et iuxta alia decreta Congregationis particularis edita die IV decembris MDCLXXX et XV ianuarii MDCLXXXI a sanctae memoriae Innocentio XI approbata »:

Causae edendae huius constitutionis.

§ 6. Licet vero, post dictorum Clementis et Pauli huiusmodi litteras apostolicas, ac utriusque Innocentii praedecessorum cautiones in decretis expressas, indemnitati communitatum seu universitatum nostri Status Ecclesiastici praedicti satis consultum fore sperari posset; nihilominus, ut etiam accepimus, illarum debitores ad praesens, sub variis praetensarum exemptionum assertionibus, a iurisdictione praedictae Congregationis Boni Regiminis, non sine gravi communitatum seu universitatum huiusmodi pluriumque ex nostris subditis praeiudicio, declinare, et variis tergiversationibus ac subterfugiis ad alias Urbis nostrae Congregationes et tribunalia confugere adhuc non cessent: proptereaque nos, communitates seu universitates, universosque subditos nostros huiusmodi, a detrimento ex praemissis insurgente eximere, ac publico bono earumdemque communitatum seu universitatum, felici et oeconomicae gubernationi, ut par est, prospicere, ac iurisdictionem praedictae Congregationis Boni Regiminis illaesam subsistere volentes:

Qua praedecessorum Pontificum statuta omnia confirmantur.

§ 7. Motu proprio, et ex certâ scientiâ ac maturâ deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, Clementis et Pauli litteras apostolicas praedictas, tam sub plumbo, quam in formâ Brevis, ut praefertur, expeditas, necnon decreta per utrumque Innocentium praedecessores, ut praefertur, approbata, ac respective omnia et singula in eis contenta et expressa, itaut illa deinceps adversus quemcumque lapsum temporis firma et inconcussa consistant, [illegible]mumque pondus apud quoscumque habeant, dictâ apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, perpetuo confirmamus et approbamus, illisque apostolicae firmitatis robur adiicimus, omnesque et singulos tam iuris quam facti et solemnitatum ac quoscumque alios quantumvis substantiales defectus, si qui desuper forsan quomodolibet intervenerint in eisdem, supplemus.

§ 8. Et ad validiorem praemissorum Congregation[illegible]

Boni Regiminis iurisdictio absoluta et privativa declaratur.

omnium effectum, eidem Congregationi Boni Regiminis, privative quoad omnes et quoscumque alios iudices ordinarios vel delegatos, quavis auctoritate fungentes, aut praerogativâ, dignitate et praeeminentiâ fulgentes, etiam dictae S. R. E. camerarium, thesaurarium generalem, Cameram Apostolicam, eiusque Curiae causarum generalem auditorem, et praesidentes clericos, ac causarum palatii nostri apostolici auditores, dictaeque S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos et vicelegatos, respective, tam in Romanâ Curiâ quam extra eam iurisdictionem exercentes, ac etiam alias cardinalium Congregationes, omnes et quascumque causas sive civiles vel criminales aut mixtas, tam interesse communitatum seu universitatum quarumcumque nobis et Romano Pontifici pro tempore existenti Sedique praedictae mediate vel immediate subiectarum quomodolibet respicientes, quam appellationum, reclamationum, recursuum, nullitatum, seu notoriae iniustitiae, necnon revisionis, etiam praetextu cuiusvis erroris, etiam calculi, aut reductionis ad arbitrium boni viri, ac restitutionis in integrum, tam super praemissis, quam super validitatibus et invaliditatibus quarumcumque exemptionum vel immunitatum quibusvis personis per easdem communitates seu universitates sive etiam auctoritate apostolicâ et per nos ac praedecessores nostros concessarum, et an sint admittendae, necne, ac super praetensis remissionibus seu defalcationibus solutionum eisdem communitatibus seu universitatibus debitarum ob quoscumque in dictâ constitutione Clementis praedecessoris expressos vel non expressos fortuitos casus, vel ex quacumque aliâ causâ, casu, culpâ vel facto cuiuscumque personae, aut aliàs, ad instantiam quarumcumque personarum ipsis communitatibus seu universitatibus aliquid debentium, aut quidpiam ex praemissis petentium, tam laicorum quam clericorum, et cuiuscumque status, gradus, ordinis, dignitatis, conditionis, vel praeeminentiae existentium, etiam cardinalatus honore fulgentium, aut etiam quarumcumque universitatum, societatum, congregationum, collegiorum utriusque sexus, etiam Societatis Iesu, ac quorumcumque regularium Ordinum, etiam mendicantium, Ordinum militarium, ac hospitalium, etiam S. Ioannis Hierosolymitani, et aliorum institutorum, quibuscumque privilegiis et immunitatibus gaudentium, item monasteriorum, ecclesiarum et piorum locorum, etiam quocumque privilegio, immunitate vel exemptione illa suffulta extiterint, ac de quibus specialis et expressa ac individua mentio praesentibus habenda foret, sive etiam viceversâ ad ipsarum communitatum seu universitatum instantiam contra supradictos vel alios quoscumque, aut inter ipsasmet communitates seu universitates invicem, occasione cuiusvis laudi, arbitramenti, sententiae, decreti aut mandati, per quoscumque locorum gubernatores, potestates aut praesides vel legatos, aut quosvis alios iudices, seu commissarios, etiam ad id delegatos vel subdelegatos, aut arbitros vel arbitratores, quomodolibet lati aut relaxati, vel aliàs quomodolibet motas et movendas, cum illarum dependentiis, emergentibus, incidentibus, annexis et connexis, summarie, simpliciter et de plano, sine strepitu et figurâ iudicii, solâ facti veritate inspectâ, etiam terminis substantialibus non servatis, manu regiâ audiendi, congnoscendi et fine debito terminandi, ac, tam in Romanâ Curiâ quam extra eam, iurisdictionem, ut praefertur, exercentibus superius expressis, et aliis quibusvis iudicibus et

et ministris ac personis, quoties opus fuerit, etiam sub censuris ecclesiasticis et aliis poenis, arbitrio eiusdem Congregationis Boni Regiminis infligendis, moderandis et applicandis, inhibendi, sive inhibitiones quascumque ab eis editas, etiam vigore quarumcumque commissionum apostolicarum, non tamen nostrâ et successorum nostrorum manu signatarum, moderandi aut revocandi, et, prout iustum videbitur, mandata quaecumque necessaria et opportuna decernendi et relaxandi, ac, omni et quacumque appellatione, reclamatione et recursu omnino posthabitis, exequendi (citra tamen pronunciationem sententiae sanguinis), plenam, liberam et omnimodam facultatem, auctoritatem et potestatem omnino spectare et pertinere, ac ad eamdem Congregationem Boni Regiminis valide competere, dictâ apostolicâ auctoritate etiam perpetuo volumus et declaramus.

Etiam quoad ministrorum electionem.

§ 9. Insuper, ut oeconomia bonorum et reddituum earumdem communitatum seu universitatum, eâ qua convenit diligentiâ et integritate, imposterum exerceatur, ut dicta Congregatio Boni Regiminis, etiam privative quoad omnes et singulos iudices ministros et personas ut supra expressas, et, ut praefertur, qualificatas, etiam ut praefertur cardinalatus honore fulgentes, plenam et liberam iurisdictionem circa electiones et deputationes quorumcumque ministrorum, oeconomiae communitatum seu universitatum huiusmodi praepositorum, exercere libere et licite possit et valeat, auctoritate praedictâ similiter perpetuo concedimus et indulgemus.

Praesentium litterarum robur ac firmitas.

§ 10. Praesentes quoque litteras, et in eis contenta et expressa quaecumque, nullo unquam tempore de subreptionis vel obreptionis aut nullitatis vitio, vel intentionis nostrae, etiam ex eo quod causae, propter quas praemissa emanarunt, coram nobis vel alibi adductae, verificatae et iustificatae, aut communitatum seu universitatum Status Ecclesiastici hujusmodi consules, conservatores, senatores, confalonerii, officiales, ministri, magistratus et deputati quicumque, illarumque debitores ac iudices et ministri, aliaeque personae ut supra expressae et qualificatae, ac quicumque alii in praemissis et circa ea quomodolibet in quorumcumque contractuum, conductionum at obligationum vim interesse habentes seu habere praetendentes, ad id vocati et auditi non fuerint, et consensum suum eisdem praemissis non praestiterint, aut alio quovis defectu, etiam quantumvis magno, inexcogitato et substantiali, sive etiam ex eo quod eaedem praesentes extra consistorium nostrum secretum, nec de venerabilium fratrum nostrorum praedictae S. R. E. cardinalium consilio et assensu emanaverint, et in eis solemnitates et quaevis alia servanda et adimplenda servata et adimpleta non fuerint, aut ex quocumque alio capite, etiam in corpore iuris clauso, et quovis alio praetextu, occasione vel causâ, etiam quantumvis legitimâ, iustâ et privilegiatâ, quaeque ad effectum validitatis praemissorum exprimenda foret, notari, impugnari, invalidari, retractari, in ius vel controversiam vocari, ad viam et terminos iuris reduci, aut adversus illas quodcumque iuris et facti remedium aut oris aperitionem impetrari, neque illas sub quibusvis similium vel dissimilium gratiarum revocationibus, suspensionibus, limitationibus, derogationibus, aut aliis contrariis dispositionibus comprehendi; sed semper ab illis excipi; et, quoties illae emanabunt, toties in pristinum et validissimum statum restitutas, repositas et plenarie reintegratas, ac de novo, etiam sub quacumque posteriori datâ per dictam Con-

gregationem Boni Regiminis quandocumque eligendâ, concessas, illasque validas et efficaces fore et esse, suosque plenarios et integros effectus in omnibus et per omnia sortiri et obtinere, ac eidem Congregationi Boni Regiminis, aliisque, ad quos nunc spectat et pro tempore quomodolibet spectabit in futurum, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, ac a communitatum seu universitatum praedictarum officialibus et ministris supradictis, illarumque debitoribus etiam ut praefertur qualificatis praedictis inviolabiliter observari et adimpleri, nec ab eisdem praesentibus nullo unquam tempore resiliri aut recedi posse; et, quidquid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari, irritum et inane decernimus.

Specialis obstantium omnium derogatio.

§ 11. Non obstantibus, quatenus opus sit, nostrae et Cancellariae Apostolicae regulâ, ac piae memoriae Pii Papae IV, etiam praedecessoris nostri, de gratiis interesse Camerae Apostolicae quomodolibet concernentibus in eâdem Camerâ infra certum tunc expressum tempus registrandis ac insinuandis, aliisque constitutionibus et ordinationibus apostolicis, et[1] dictarum communitatum seu universitatum Status Ecclesiastici praedicti, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, eisdem communitatibus seu universitatibus aut illarum officialibus et ministris supradictis, necnon camerario, thesaurario generali Camerae Apostolicae, eiusque Curiae causarum generali auditori, aut praesidentibus clericis, et causarum dicti palatii auditoribus, et etiam in vim dictarum regularum praedictae S. R. E. cardinalibus, etiam de latere legatis, competentibus, aliisque cardinalium Congregationibus praedictis, et quibusvis aliis personis, ac etiam societatibus, collegiis, hospitalibus utriusque sexus, monasteriis, ecclesiis, et piis locis quibuscumque, aliàs in contrarium praemissorum quomodolibet concessis; quibus omnibus et singulis, etiamsi de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales, mentio seu quaevis alia expressio facienda et habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, eorum omnium et singulorum tenores eisdem praesentibus etiam pro plene et sufficienter expressis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, latissime et plenissime ac specialiter et expresse motu, scientiâ et potestatis plenitudine similibus derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque; aut si aliquibus communiter aut divisim ab eâdem sit Sede indultum, quod interdici, suspendi vel excommunicari non possint per litteras apostolicas non facientes plenam et expressam ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem.

Transumptorum fides.

§ 12. Volumus autem ut earumdem praesentium litterarum transumptis, etiam typis impressis, et sigillo alicuius in dignitate ecclesiasticâ constituti munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra illud adhibeatur, quae ipsis praesentibus adhiberetur si illae exhibitae forent vel ostensae.

Sanctio poenalis.

§ 13. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrae confirmationis, approbationis, roboris adiectionis, defectuum suppletionis, declarationis, concessionis, indulti, decreti, derogationis et voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire: si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei ac beatorum Pe-

1 Vocem *et* nos addimus (R. T.).

tri et Pauli apostolorum eius se noverit incursurum.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, anno Incarnationis dominicae MDCCXXXIV, pridie idus februarii, pontificatus nostri anno IV.

Dat. die 12 februarii 1734, pontif. anno IV.

A. card. prodatarius.
F. card. OLIVERIUS.

Visa de Curiâ.

I. archiepiscopus Ancyranus.

Loco † plumbi.

D. STIVANUS.

Registrata in Secretariâ Brevium.

CXXVI.

Confirmantur patentes ministri generalis Ordinis fratrum Minorum sancti Francisci de Observantiâ litterae, quibus nonnulli Ordinis sui religiosi deputantur ad quaestuandum in certis statutis provinciis pro conservatione Terraesanctae.

Clemens Papa XII,
ad futuram rei memoriam.

Expositio

§ 1. Exponi nobis nuper fecit dilectus filius modernus commissarius generalis Terraesanctae in Romanâ Curiâ Ordinis fratrum Minorum sancti Francisci de Observantiâ nuncupatorum, quod dilectus pariter filius Ioannes de Soto minister generalis dicti Ordinis, per suas patentes litteras ministris provincialibus provinciarum Arabidae, S. Antonii Capatior. Pietatis et Conceptionis della Veira et Alynho directas, eos rogavit, monuit et hortatus fuit, ut, pro conservatione locorum eiusdem Terraesanctae, commissario dictae Terraesanctae, Matriti residenti, religiosos uniuscuiusque provinciae, qui qualitatibus ad id necessariis praediti sint, super quaestuatione eleemosynarum pro eisdem locis deputent et deputare teneantur; et aliâs, prout uberius continetur in ipsius Ioannis ministri generalis litteris patentibus, desuper emanatis, ex idiomate hispanico in latinum versis, tenoris qui sequitur, videlicet:

Litterae patentales ministri generalis, de hispanico in latinum idioma traductae, sunt tenoris sequentis:

Litterae, de quibus in rubrica.

Frater Ioannes de Soto, lector iubilatus, theologus maiestatis suae et congressus Immaculatae Conceptionis, minister generalis Ordinis sancti patris nostri Francisci, et servus, etc., reverendis patribus provincialibus praesentibus et futuris provinciarum nostrarum Arabidae, S. Antonii Capatior. Pietatis et Conceptionis de la Veira et Alynho, salutem et pacem in domino nostro Iesu Christo.

Quoniam inter ea, quibus nostra seraphica religio curam et sollicitudinem maiori vigilantiâ impendere debet, potissima est conservâtio sanctorum locorum Terraesanctae maior cultus et assistentia religiosorum in illis residentium, in cuius finem opus est deputare religiosos qui curam assumant et habeant eleemosynas in hisce regnis necnon Brasili quaestuandi, et eas a fidelibus, ut moris est, colligendi; et quia aequum ac iustum est, ut omnes et singulae provinciae in tam sanctum opus concurrant; cunctarum quidem honor est sacrae custodiae atque sanctorum locorum manutentio, in quibus redemptio nostra operata est: inde praesentium vigore rogamus, monemus et exhortamur RR. PP. VV. in visceribus Iesu Christi, ne se excusent ac retrahant in cooperando, quantum valeant, ad praefatum effectum, concedentes ac designantes reverendo patri commissario Terraesanctae religiosos uniuscuiusque provinciae nostrae ad instantiam et beneplacitum eiusdem patris commissarii in quaestores eleemosynarum, tam in eo regno quam Brasili, aliisque ditionibus, et quidem eos, qui qualitatibus ad id necessariis et opportunis sint praediti, uti de zelo et religiositate PP. VV.

confidere debemus: quibus paternam nostram benedictionem impertimur.

Datum in hoc nostro conventu S. Francisci Matriti, die XVIII septembris MDCCXXXIII.

Fr. IOANNES SOTO minister generalis.

De mandato suae paternitatis reverendissimae, frater DIDACUS SPINOSA, secretarius generalis Ordinis.

Confirmatur. § 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, praedictus modernus commissarius generalis exponens, praemissa, quo firmius subsistant et serventur exactius, apostolicae confirmationis nostrae patrocinio communiri, summopere desideret: nos, ipsius moderni commissarii generalis exponentis votis hac in re, quantum cum Domino possumus, favorabiliter annuere volentes, eumque a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, supplicationibus eius nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, praeinsertas eiusdem Ioannis ministri generalis litteras patentes, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, illique inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus, ac omnes et singulos iuris et facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus.

Clausulae. § 3. Decernentes, easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, plenissime suffragari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Derogatio contrariorum. § 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon, quatenus opus sit, Ordinis et provinciarum huiusmodi, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XIII februarii MDCCXXXIV, pontificatus nostri anno IV.

Dat. die 13 februarii 1734, pontif. anno IV.

F. card. OLIVERIUS.

CXXVII.

Confirmantur privilegia, gratiae, facultates et indulta collegii Montis Alti civitatis Bononiensis, ac praecipue quae cardinali protectori concessa sunt.

Clemens Papa XII,
ad perpetuam rei memoriam.

Exordium. Ex iniuncto nobis caelitus apostolicae servitutis munere, illa, quae ex circumspectâ Romanorum Pontificum praedecessorum nostrorum providentiâ in favorem ac commodum collegiorum ad rectam piamque iuventutis educationem et litterarum studiis aliisque laudabilibus disciplinis instructionem ubique

ac praesertim in temporali S. R. E. ditione institutorum salubri consilio emanasse noscuntur, ut firma semper atque illibata persistant, apostolici muniminis nostri praesidio, cum a nobis petitur, libenter corroboramus.

Collegium hoc a Sixto Papa V fundatum, et privilegiis ornatum.

§ 1. Dudum siquidem felicis recordationis Sixtus PP. V praedecessor noster collegium Montis Alti nuncupatum in civitate Bononiensi a se fundatum et erectum, illiusque rectorem, scholares, capellanos, oeconomos, officiales, ministros, ac personas et bona universa, ab omni pro tempore existentium Sedis Apostolicae in praedictâ civitate Bononiensi de latere legati, et archiepiscopi Bononiensis et quorumvis aliorum iudicum superioritate et iurisdictione, necnon a quorumcumque pedagiorum impositione ac subsidiorum solutione exemit: ipsique collegio, eiusque colonis, conductoribus et emphyteutis frumenta, aliasque fruges ex possessionibus dicti collegii provenientes, de quibusvis provinciis, terris et locis, eidem Romanae Ecclesiae mediate[1] vel immediate subiectis, cuiusvis licentiâ desuper minime requisitâ, et absque alicuius pecuniae vel alterius rei solutione et praestatione, extrahendi, et ad praedictum collegium pro illius usu conducendi, et etiam illas in praefatâ civitate Bononiensi illiusque comitatu ac reliquo Statu Ecclesiastico vendendi, et de illis ad eorum libitum disponendi: pro tempore vero aliter existenti S. R. E. cardinali eiusdem collegii protectori ac iudici ordinario officiales et ministros deputandi, statuta condendi, omnesque lites et causas civiles, criminales et mixtas, dictum collegium illiusque personas res et bona quomodolibet concernentes, tam activas quam passivas, etiam illas a quibuslibet iudicibus avocando, privative quoad omnes et singulos alios iudices ordinarios et delegatos eorumque curias et tribunalia, audiendi, cognoscendi et fine debito terminandi, facultatem tribuit, diversaque habeat[1] privilegia, facultates, praerogativas, gratias et indulta eidem collegio illiusque personis rebus et bonis concessit, ac elargitus est; et aliàs, prout in ipsius Sixti praedecessoris litteris desuper sub plumbo, anno Incarnationis dominicae MDLXXXVIII, XV kalendas decembris, expeditis, quarum tenorem praesentibus pro plene et sufficienter expresso ac de verbo ad verbum inserto haberi volumus, uberius continetur.

Quae omnia apostolica auctoritate roborantur.

§ 2. Cum autem, sicut dilecti filii rector et scholares collegii praedicti nobis nuper exponi fecerunt, praefati Sixti praedecessoris litterae, ac in eis contenta, hactenus illibate, ut par erat, observata fuerint, ac etiam num plenum obtineant vigorem, privativaque iurisdictio, cardinali protectori, sicut praemittitur, attributa, geminis etiam rescriptis Signaturae iustitiae, ac novissime decreto, per bonae memoriae Prosperum dictae S. R. E. cardinalem Marefuscum nuncupatum, dum recolendae memoriae Clementis PP. XI praedecessoris quoque nostri auditorem agebat, edito, iudicialiter asserta ac vindicata fuerit, ipsumque collegium non sine ingenti studiosae iuventutis in eo degentis progressu ac universitatis studiorum generalium dictae civitatis Bononiensis decore et ornamento nunc quoque eximie florere dignoscatur; quia tamen solidius subsistunt, quae huius Sanctae Sedis saepius fulciuntur auctoritate, ipsi exponentes praemissa apostolicae confirmationis nostrae robore communiri summopere desiderent: nos, eosdem exponentes specialibus favoribus et gratiis

1 Edit. Main. legit *mediante* (R. T.).

1 Videtur legendum *alia* pro *habeat* (R. T.).

prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, supplicationibus illorum nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, tam enarrata quam quaecumque alia privilegia, exemptiones, facultates, iurisdictionem, praerogativas, gratias et indulta, memorato collegio, eiusque personis, rebus et bonis, ac S. R. E. cardinali dicti collegii protectori et iudici ordinario, et aliàs quomodolibet ab eodem Sixto praedecessore, ut praefertur, concessa, expeditasque desuper illius litteras praedictas, cum quibuscumque in eis contentis, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, perpetuo approbamus et confirmamus, ac illis omnibus et singulis perpetuae atque irrefragabilis apostolicae firmitatis robur, patrocinium et praesidium adiicimus.

Clausulae

§ 3. Decernentes, ipsas praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore quandocumque spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter et inconcusse observari, sicque et non aliter in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. praefatae camerarium seu pro-camerarium, et alios cardinales, etiam de latere legatos, necnon Camerae Apostolicae praesidentes clericos, ceterosque officiales et ministros, et alios quoslibet quacumque praeeminentiâ et potestate fungentes et functuros, sublatâ eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Contrariorum derogatio.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac quibuscumque posterioribus decretis, chirographis et cedulis motuum[1] propriorum, necnon omnibus et singulis illis quae in supradictis Sixti praedecessoris litteris concessa sunt non obstare, ceterisque contrariis quibuscumque.

Fides transumptorum

§ 5. Volumus autem ut earumdem praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiasticâ dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides ubique locorum tam in iudicio quam extra illud habeatur, quae ipsis praesentibus haberetur si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XVI februarii MDCCXXXIV, pontificatus nostri anno IV.

Dat. die 16 februarii 1734, pontif. anno IV.

F. card. OLIVERIUS.

CXXVIII.

Confirmatio constitutionum pro fratribus et sororibus Tertii Ordinis Servorum B. Mariae Virginis in Brasiliâ.

Clemens Papa XII,
ad futuram rei memoriam.

Prooemium.

Ex iniuncto nobis caelitus apostolicae servitutis munere, ea, quae pro felici

1 Edit. Main. legit *motorum* (R. T.).

conventuum aliorumque locorum piorum regimine, salubrique in eis Altissimi obsequiis sub suavi religionis iugo assidue famulantium directione, provide statuta atque ordinata esse noscuntur, ut firma semper atque inviolata persistant, apostolici muniminis nostri, cum id a nobis petitur, praesidio libenter constabilimus.

Constitutiones ad confirmandum propositae.

§ 1. Exponi siquidem nobis nuper fecit dilectus filius Uguccio Maria Diez y Quarozma, frater expresse professus Ordinis Servorum B. Mariae Virginis, natione Brasiliensis, quod, cum ipse ex Americâ ad almam Urbem nostram venerit, ut, tam suo quam dilectorum filiorum Antonii Das Merces de Maria, Ioseph Pereyra de Fygueredo, et Antonii Peccatoris nomine, impetraret a dilecto etiam filio moderno priore generali Ordinis praefati licentiam fundandi in Brasiliâ conventus fratrum ac sororum Tertii Ordinis eorumdem Servorum B. Mariae Virginis, sub quibusdam peculiaribus constitutionibus ac legibus ad christianae pietatis studium conducentibus, ultra regulas a felicis recordationis Martino PP. V praedecessore nostro pro eiusmodi fratribus et sororibus praescriptas: idem prior generalis, vigore facultatis sibi ad id tum per litteras memorati Martini praedecessoris generaliter tum per nos specialiter attributae, petitam licentiam indulsit, dictasque constitutiones approbavit, tenoris qui sequitur, videlicet:

Constitutiones fratrum et sororum Tertii Ordinis Servorum B. Mariae Virginis in vitâ communi viventium in Brasiliis.

De fine sibi praefigendo a fratribus et sororibus.

1. Duo sub faustis auspiciis ac patrocinio SS. Virginis singularibus continuis studiis debent sibi praefigere fratres ac sorores Tertii Ordinis eiusdem unâ simul in Brasiliis viventes: primum, sibi vacare, ut, quibus possunt exquisitioribus mediis, perfectionis bravium assequantur; alterum dare operam proximis, ferreque iis opem in spiritualibus corporalibusque earum indigentiis. Hinc, ut rei utrique fiat satis, pro viribus in primis unicuique conventui iuncta sit ecclesia, et unicuique ecclesiae coniuncta sint duo xenodochia, omnino ab invicem separata, et ad latera ecclesiae hinc inde disposita, ita ut in cornu evangelii sit xenodochium pro hominibus, quibus ministrent tertiarii, in cornu epistolae xenodochium pro feminis, quibus inserviant tertiariae; ecclesia vero inter utrumque mediet, in qua duo construantur chori ad divinas laudes persolvendas: unus pro fratribus, alter pro sororibus, sintque inter se omnino seiuncti.

De reverentiis B. Mariae Virgini.

II. Quoniam fratres et sorores Tertii Ordinis Servorum, sub protectione speciali B. Mariae Virginis Deo militantes, aequum est ut eam specialibus obsequiis et reverentiis, inter divina praecipue, prosequantur; idcirco in quacumque ecclesiâ etiam Tertii Ordinis sit capella sive altare in honorem eiusdem B. Mariae Virginis Septem Dolorum, et, si commode fieri potest, ad omnia altaria adsit imago beatissimae Virginis quae tum in principio tum in fine missae salutari possit, ut in caeremoniali Ordinis praescribitur; sit etiam altare aut imago picta septem beatorum patrum fundatorum, S. Philippi Benitii, S. Peregrini, B. Iulianae de Falconeriis, et B. Ioachimi Piccolominei.

De oratione mentali.

III. Cum Ordinis Servorum B. Mariae Virginis propria et peculiaris institutio sit eiusdem sanctissimae Matris et institutricis nostrae doloribus compati, quos in vitâ, passione ac morte divini Filii sui sustinuit; omnes et singuli tertiarii in choro qualibet die per duas integras horas, unâ videlicet matutinâ, vespertinâ alterâ, orationi mentali sedulo incumbant, ita tamen ut semper primae meditationis argumentum sint dolores B. Mariae Virginis, alterius vero aliquod christianae religionis mysterium patris prioris arbitrio eligendum. Qui legitime sunt impediti, nec cum aliis praefatae orationi intersunt, per horam saltem quotidie privatim ei vacare teneantur omnino. Quovis item vespere quadrantem immediate ante

horam coenae omnes simul conveniant ad propriae conscientiae examen peragendum.

De divino officio.

IV. Omnes sacerdotes et clerici teneantur canere vel recitare in choro altâ voce divinum officium; laici vero recitent eodem modo officium parvum B. Mariae Virginis, quod privatim recitabunt etiam sacerdotes et clerici; et, si aliqui laici legere ignorant, dicant imprimis orationem dominicam et salutationem angelicam, prout imponitur in Bullâ Martini V, et insuper bis coronam B. Mariae Virginis Septem Dolorum, ad quam recitandam teneantur etiam omnes alii laici. Missae et alia divina officia secundum ritum Romanae Ecclesiae et iuxta regularia Ordinis Servorum instituta persolvantur, ea omnia servando que in libro officiorum Ordinis nostri ac in caeremoniali praescribuntur.

De confessione et communione.

V. Clerici et laici confiteantur peccata sua et sanctissimum Eucharistiae sacramentum sumant qualibet primâ et tertiâ dominicâ cuiuslibet mensis, singulis diebus dominicis Adventus et Quadragesimae, feriâ sextâ post dominicam Passionis, feriâ quintâ maioris hebdomadae, dominicâ Resurrectionis domini nostri Iesu Christi, dominicâ Pentecostes et SS. Trinitatis, singulis solemnitatibus domini nostri Iesu Christi et festivitatibus B. Mariae Virginis, necnon Ss. Michaëlis archangeli, Angelorum Custodum, Ss. Ioannis Baptistae, Iosephi sponsi B. Mariae Virginis, Ss. Apostolorum Petri et Pauli, et Ioannis evangelistae, et qualibet die quo sancti huius evangelistae officium recitatur, denique in festivitatibus S. Annae matris Deiparae Virginis, septem beatorum fundatorum, S. Philippi Benitii, S. Peregrini Latiosi, B. Iulianae de Falconeriis ac B. Ioachimi Picolominei; sacerdotes vero frequentius sacramentali confessione purgent conscientiam suam, et praecipue praefatis diebus noverint se ad eamdem confessionem districtius obligari.

De ieiunio, abstinentiis et disciplina.

VI. Ieiunia a sanctâ Ecclesiâ statuta accuratissime omnes observent, et praeterea a primâ dominicâ Adventus usque ad Nativitatem Domini, quemadmodum qualibet feriâ sextâ per totum annum, et qualibet vigiliâ festorum B. Mariae Virginis, sanctorum et beatorum Ordinis, quorum officium celebratur, pariter ieiunent; sciantque ulterius omnes gratam rem se Deo facturos, si qualibet feriâ sextâ Adventus et Quadragesimae, et vigiliâ Pentecostes, Nativitatis B. Mariae Virginis, eius Assumptionis, solemnitatis Septem Dolorum, septem beatorum patrum fundatorum, in solo pane et aquâ ieiunaverint; quod ieiunii genus, sicut pro totâ familiâ non credimus decens esse quod dispensetur, sic pro temporum et personarum ratione poterit a priore rationabili causâ dispensari. Bis in hebdomadâ tempore Adventus et Quadragesimae, Quatuor Temporum anni, et in qualibet vigiliâ, fiat lectio et collatio spiritualis per medietatem horae, tempore assignando a priore, praeter lectionem quae ad primam et secundam mensam semper est facienda et magno silentio audienda. Castigatio corporis per disciplinam fiat qualibet feriâ sextâ, ter in hebdomadâ sanctâ, ter tempore novendialium ante Nativitatem domini nostri Iesu Christi, et singulis diebus tempore exercitiorum spiritualium, quibus indispensabiliter quolibet anno omnes vacare debent. Quilibet tamen poterit frequentius disciplinâ secreto se se percutere ex consilio patris prioris vel patris spiritualis, quemadmodum ex alterutrius consilio super nudas tabulas dormire et cilicium ferre; et, si quis ex beneplacito patris prioris cupiat uti laneâ loco lineae subuculae, illi non denegetur, immo ad eam deferendam novitiis consulimus tempore novitiatus.

De dicendis suis culpis feria sextâ.

VII. Qualibet feriâ sextâ congregentur omnes fratres in loco capituli, in quo suas culpas dicent, eo modo quo in caeremoniali prescribitur, illisque poenitentiis salutares iniungantur, et, si quae corrigenda fuerint, corrigantur; deinde prior hortetur fratres ad vitae profectum, ad pacem servandam, et ad regularem disciplinam; commendet post haec illorum orationibus statu[1] sanctae matris Ecclesiae, Summum Pontificem, regem Lusitaniae, eminentissimum cardinalem protectorem Ordinis, reverendissimum patrem generalem, animas fratrum et sororum defunctorum, religionisque benefactores tum

1 Legendum *statum* (R. T.).

vivos tum defunctos. Item qualibet feriâ sextâ distribuatur eleemosyna pauperibus, copiosior eâ quae singulis diebus fieri solet; idemque servetur in solemnitate Septem Dolorum beatissimae Virginis, ac eius Assumptionis, in festivitatibus septem patrum fundatorum, S. Philippi Benitii, S. Peregrini, B. Iulianae de Falconeriis et B. Ioachimi Picolominei.

De clausurâ et cellis.

VIII. In dormitorio sit unicuique sua cella deputata, nudis omnino parietibus, nihilque penitus in eâ sit praeter genuflexorium, SS. Crucifixum, imaginem Virginis Septem Dolorum, et ad summum alteram imaginem chartae impressam septem beatorum fundatorum et sanctorum Ordinis; adsit tamen lectulus ex paleâ et pulvinar stragulum, scamnum, mensula, eaque omnia quae ad scribendum sunt necessasia; adsit quoque caput mortui super genuflexorium, disciplina, vas pro aquâ benedictâ, atque ea quae mere necessaria sunt ad munditiem corporis, quae omnia humilia et simplicia atque pro omnibus aequalia esse debent; et, si prior, qui unâ cum duobus ex senioribus qualibet mense diligenter cellas visitare debeat, aliquid invenerit superfluum et praeter communem usum, omnia amoveat, puniatque transgressores. Et quoniam omnia debent esse communia, nec ullus frater aliquid proprium habere neque in conventu neque extra, idcirco habeatur locus qui vestiarium appelletur, ubi omnia vestimenta et ad habitus pertinentia conserventur a fratre ad hunc effectum destinato, qui vestimenta singulorum fratrum in distincto et proprio loco reponet ad permutationes evitandas. In conventum non introducantur extranei, praecipue saeculares, sine prioris licentiâ, nec ullus ex fratribus domo exeat, nisi genuflexus unico genu si sit sacerdos, ambobus si non sit sacerdos, et licentiam et socium a priore obtinuerit, et nisi prius salutaverit angelicâ salutatione et antiphonâ *Sub tuum praesidium*, etc., beatissimam Virginem; ob quem finem adsit in situ congruo prope portam conventus parvum altare vel capellâ cum imagine eiusdem sanctissimae Dominae nostrae, quam omnes salutare teneantur, etiam cum ad conventum redeunt.

De rasura.

IX. Ad imitationem domini nostri Iesu Christi, omnes, ut cuiusque naturae fert, deferant barbam; quae vero est in superiori labio, tondeatur et decurtetur propter sumptionem sanctissimi calicis domini nostri Iesu Christi. Rasura quoque sit sacerdotibus et clericis per modum coronae, et superius non modica more saecularium clericorum, sed ampla, ut mos est a regularibus gestari, itaut ex omni parte sit rotunda, capillique coronae non excedant latitudinem duorum digitorum.

De silentio.

X. Non permittatur ullus ludus, praeter illum qui vulgo dicitur *degli aranci*, bis in mense, exceptis tamen temporibus Adventus, Quadragesimae et vigiliarum; adsit tamen aula seu cubiculum magnum, in quo ad conversandum et ad tractanda negocia convenire possint fratres diebus et horis statutis. In quocumque alio loco observetur silentium, et, si necessitas exigat aliquid dicendum, hoc fiat omni brevitate qua fieri potest, ac nunquam altâ voce, nec ullus frater sine licentiâ prioris ingrediatur cellam alterius, ut perfectius servetur silentium, exceptis tamen vicario generali, priore, eiusque vicario.

De recipiendis ad Ordinem.

XI. Nullus recipiatur ad Ordinem, nisi praemisso diligenti examine eorum omnium quae sanciuntur in Bullâ Martini V, § 1; deinde ab iis, qui optant ad Ordinem admitti, exquiratur quo spiritu et qua mente id religionis genus elegerint, quem sibi finem proposuerint, num zelo melioris frugis et perfectionis vitae, ut Deo ac Dominae nostrae liberius famulari possint, an potius levitate vel humanâ aliquâ ratione, aut inordinato animi motu ducantur; exponantur deinde iis per eosdem austeritas Ordinis, abdicatio propriae voluntatis, vilitas cibi et potus, vigiliae nocturnae, et his similia; et, si non cognoscatur in eis singularis Dei amor, ac peculiaris devotionis sensus in beatissimam Virginem, non recipiantur, etsi nobilitate praefulgeant. Si vero sint illi comperti, et post quindecim dies perseveraverint in proposito ingrediendi religionem, si pro clericis cupiunt admitti, examinentur circa studia, an saltem linguam latinam sciant, et

an capaces sint in litteris proficiendi: his peractis, de licentiâ vicarii generalis proponantur discretorio prius, deinde toti capitulo; et, si primi habeatur consensus per secreta suffragia duarum partium ex tribus, et secundi habeantur vota favorabilia supra medietatem, admittantur ad habitum et ad novitiatum, servando ea omnia quae praescribuntur in Bullâ Martini V, § III; et, completo probationis anno, non admittantur ad professionem, nisi habitâ prius fide cum iuramento magistri novitiorum, subscriptâ a patribus discretis; postea admittantur suffragia totius capituli, quae si fuerint supra medietatem favorabilia, si velint, poterunt profiteri iuxta modum a Martino V praescriptum § IV.

De promovendis ad sacros ordines.

XII. In promovendis ad sacros ordines, sive minores sive maiores, summa diligentia est adhibenda, ut ii tantum admittantur, qui expressam professionem emiserint, sintque bonis moribus imbuti, sufficientique litterarum peritiâ, et aliis qualitatibus a sacris canonibus requisitis praediti. Quare caveat vicarius generalis dimissoriam ulli fratri concedere, nisi prius habuerit testimonium iuratum a patribus discretis circa mores eius religiosos, et consensum duarum partium ex tribus per secreta suffragia discretorii. Ad subdiaconatum porro non dentur dimissoriae, nisi ei qui compleverit annum vigesimum quintum, ad diaconatum trigesimum, ad sacerdotium trigesimum tertium; omnes vero qui ordinabuntur in sacris, prius septem saltem diebus antea operam dent exercitiis spiritualibus, ut ad sacros ordines magis ferventes accedant.

De numero fratrum, eorumque muneribus.

XIII. Ne ex nimiâ multitudine oriatur confusio, in quolibet conventu supra numerum centenarium recipi non possint tertiarii. Qui in tres partes aequales quantum fieri potest dividantur, quarum una sit sacerdotum, altera clericorum, postrema laicorum. Sacerdotum munus sit divina officia peragere, verbum Dei annuntiare, sacramentales confessiones audire, aliaque omnia quae ad cultum Dei et ad salutem spiritualem populorum pertinent; quapropter adsint plures confessarii, quorum duo vel tres qualibet die certis assignatis horis stent in ecclesiâ in loco destinato ad audiendas confessiones; in diebus autem festivis vel Ecclesiae vel Ordinis, quinque vel sex assistant; adsint quoque plures, qui a patre vicario generali et a definitorio constituti sint ad praedicandum (salvis iuribus episcoporum) verbum Dei, tum in propriâ ecclesiâ, tum apud infideles. Clericorum vero munus sit, chorum et sacristiam, atque ea omnia quae ad sacros usus pertinent, munda conservare. Et tandem munus laicorum sit xenodochio inservire, aliaque inferiora officia peragere, ne, qui divino cultui sunt dedicati, vilibus negotiis inservire cogantur. Debeant clerici pariter infirmis aliquando ministrare; nullo modo vero sacerdotes, qui tamen si velint ad humilitatis exercitium, possint omnia praestare, quaesitâ prius facultate a patre priore.

De particularibus officiis.

XIV. Officia, quae solis sacerdotibus possunt competere, sunt, vicarii generalis, prioris eiusdemque vicarii, correctoris tertiariorum in propriis domibus degentium, itemque correctionis [1] Societatis Septem Dolorum B. Mariae Virginis, magistri novitiorum, annalistae, seu historici, secretarii, discretorii. Clerici vero et laici poterunt exercere officia sacristae, depositarii, syndici, procuratoris et infirmarii.

De studiis.

XV. Quia praesertim in [2] iuventutem necesse est per praeceptores litteris imbui, idcirco adsint magistri qui linguam latinam et rhetoricam, si forte alicui adhuc opus esset, cumulatius doceant: adsint et magistri qui legant theologiam dogmaticam scholasticam et moralem, et, praeter lectionem theologiae moralis quae solis studentibus facienda est, bis in hebdomadâ omnibus fratribus intervenientibus linguâ vernaculâ proponantur duo casus conscientiae, et a lectore casuum solvantur.

De priore, discretis, eorumque electione.

XVI. Ut omnia, prout humana permittit mortalitas, iuste ac prudenter administrentur tum in spiritualibus tum in temporalibus, adsit coetus tredecim religiosorum qui appellabitur discretorium: et ex his trede-

1 Forsan *correctoris* (R. T.).
2 Praeposit. *in* delenda (R. T.).

cim, sint septem sacerdotes, tres sint clerici et tres laici, qui omnes sint in religiosis virtutibus ornatiores: in quo discretorio tamen semper locum habebit vicarius generalis, prior, et, quamdiu vivant, fundatores conventus; ceteri autem per schedulas eligantur a totâ communitate, ut infra dicetur. In faciendâ electione prioris et discretorum haec methodus observetur: Die statutâ pro electione omnes confiteantur peccata sua, et, qui non celebrant, sumant sanctissimum Eucharistiae sacramentum; deinde omnes in ecclesiâ conveniant ad audiendum de eligendis sermonem a patre vicario generali faciendum, et celebratâ missâ de Spiritu Sancto, recitatoque hymno *Veni Creator, etc.*, cum orationibus ut in caeremoniali, singuli in suam cellam se recipiant, et in schedulis, ad hunc effectum omnino similibus datis, conscribant nomen illius vel illorum quos eligere intendunt; deinde dato signo cum campanulâ, iterum omnes ad ecclesiam conveniant, et recitatis litaniis SS. Virginis et septies antiphonâ *Salve Regina*, incipiendo a senioribus et dignioribus, ponatur schedula in calice supra altare praeparato; et positis omnibus schedulis coram omnibus, tres scrutatores, qui, vel eligentur, vel, si discretorium ex maiori parte nolit eligere, erunt senior ex sacerdotibus, senior ex clericis, et senior ex laicis, dato prius iuramento de veritate dicendâ et de secreto perpetuo servando, legent altâ voce vota quae a secretario discretorii conscribentur; at antequam vota legantur, debeant singula vicario generali ostendi; et illi, qui plura vota supra medietatem habuerint, intelligantur electi, et ut tales omnino habeantur, postquam confirmati fuerint signo crucis a vicario generali. Electis eligendis, a totâ communitate cantetur *Te Deum laudamus*, et omnes fratres ad invicem sese amplectantur. Ceteri officiales conventus, exceptis vicario generali et vicario conventus, qui a solo priore est eligendus, et correctore fratrum et sororum in propriis domibus degentium, in cuius electione servanda est regula Martini V, § XVII, eligantur a discretorio per secreta suffragia ad triennium tantum, et non ultra ad idem officium prorogentur nisi adsit urgentissima causa a discretorio et communitate approbata per secreta suffragia supra medietatem; nemoque, cum ab officio vacaverit, poterit denuo ad idem officium eligi, nisi post aliud triennium: quae regula tamen non valeat pro annalista seu historico, aromatario et quaestuantibus.

XVII. Cum vicarius generalis semper eligendus sit a reverendissimo patre generali totius Ordinis, biennio ante capitulum generale convocetur discretorium, quod eligat tres religiosos praesentandos novo generali pro eligendo novo vicario generali: electio praedictorum trium religiosorum transmittatur patri generali existenti subscripta a toto discretorio et munita sigillo tum vicarii generalis tum prioris; et eâdem occasione recensebuntur summâ fide patri generali omnes qualitates tum intellectuales tum morales trium nominatorum, ut possit praesentare novo generali electionem eorumdem, quorum pro suo libito unum eliget primo loco in vicarium generalem, et, eo mortuo, alterum secundo loco, et, hoc pariter forte defuncto, alterum tertio loco. Vicarius generalis regulariter ad sexennium durabit; attamen si contigerit differri negotia novae electionis, perseveret idem vicarius generalis, donec praedictae novae electionis nuncius ad Brasilias conventumque urbis S. Salvatoris pervenerit; et, ne in quocumque eventu remaneant fratres in Brasiliis sine vicario generali, si contingeret omnes tres nominates e vivis eripi, prior conventus civitatis S. Salvatoris vices gerat vicarii generalis, assumendo titulum et sigillum; quod officium si peragere recusaverit, sententiam excommunicationis incurrat, et permaneat in dicto officio usque dum sciatur canonice nova electio vicarii generalis, facienda modo praedicto a patre generali; et in hoc casu discretorium eligat novum priorem, qui in officio permanebit pro tempore dumtaxat, quod requiritur ad complendum triennium prioris assumentis vicariatum generalem. Habeat vicarius generalis sigillum, in quo impressum sit stemma religionis, et circum-

De vicario generali.

ductae sint hae litterae: *Sigillum vicarii generalis Tertii Ordinis Servorum B. Mariae Virginis in Brasiliis.*

De administratione bonorum. XVIII. Ut secure conserventur pecuniae conventus, adsit capsa tribus clavibus clausa, quarum una sit apud priorem, altera apud depositarium, et altera apud syndicum; et a praedictâ capsâ extrahi non poterunt pecuniae pro expensis faciendis, nisi de consensu discretorii, cuius ordinationes omnes registrentur in libro peculiari, in quo etiam notetur quidquid e capsâ extrahitur, et quidquid ibi ponitur: illud advertendo, ut pro expensis faciendis sine facultate eiusdem discretorii nihil fiat a procuratore vel syndico, qui singulis quibusque mensibus rationem reddent toti discretorio, et capitulo reddituum et expensarum.

De conservatoribus. XIX. Si contigerit quod conventus seu xenodochia possideant domus, praedia et bona immobilia, et propter haec lites oriantur, caveant tertiarii, ne litigaturi coram tribunalibus compareant; sed solum, ne praedicta bona incaute amittantur, eligi debeant duo conservatores, quorum unus saltem sit in dignitate ecclesiasticâ constitutus, alter ex nobilioribus civitatis, ad quos pertineat iura conventus defendere; quibus proinde in communis grati animi testimonium concedi poterit participatio bonorum spiritualium Ordinis, et deinde quolibet anno, vel in die solemnitatis Septem Dolorum B. Mariae Virginis, vel septem beatorum patrum fundatorum, aliquod aliud munus dignum religiosis hominibus.

De visitatoribus. XX. Prior, quolibet mense, unâ cum duobus discretis, visitet ecclesiam, sacristiam, conventum monialium et xenodochium. Item quolibet mense, si conventus unquam teneretur oneribus missarum, congreget discretorium, ut revideantur libri horum onerum tum perpetuorum tum manualium; omnesque celebrantes, quotidie, celebratâ missâ, in dictis libris se subscribant, ut clare et distincte videri possit an sint onera satisfacta. Item vicarius generalis quolibet anno visitet conventum tum fratrum tum sororum, ecclesiam, sacristiam, libros satisfactionis missarum, libros introitus et exitus conventus, audiatque omnes fratres an habeant aliquid significandum pro publico bono, gloriâ Dei et Ordinis augumento.

De infirmis. XXI. Fratres infirmi non ponantur in xenodochiis, sed in alio loco in conventu ad hunc finem praeparato, ubi visitentur saepe a priore et a singulis fratribus, eisque omnia, quae opus sunt, etiam commoda, singulari charitate ministrentur.

De conventibus erigendis. XXII. Si progressu temporis erigendi sint alii conventus Tertiariorum Ordinis Servorum beatae Mariae Virginis, non possint erigi sine consensu discretorii conventus civitatis S. Salvatoris et vicarii generalis in Brasiliis existentis, cui sicut et reverendissimo patri generali subiecti sint, si erigantur; teneanturque ad omnes eas leges servandas, ad quas tenetur conventus S. Salvatoris, qui, sicut et ceteri, solliciti valde sint, ut numerus tertiariorum, qui recipiuntur, sit iuxta vires conventuum, itaut in vitâ perfectâ communi commode substentari valeant, attentis propriis redditibus et eleemosynis fidelium.

De sororibus. XXIII. Quidquid dictum est de fratribus tertiariis, intelligendum est quoque, proportione servatâ, de sororibus, quibus quolibet triennio assignabuntur a discretorio priorissa ceteraeque officiales. Teneantur sorores, quae norunt legere, divinum officium in choro recitare, quemadmodum et officium B. M. Virginis, dicantque quotidie coronam Septem Dolorum eiusdem sanctissimae Virginis. Si xenodochium mulierum vel conventus sororum habet bona immobilia, haec sint communia cum iis conventus fratrum et xenodochii virorum; omniaque ista etiam ministrari debent a discretorio, quod pariter curam habebit ut de omnibus ipsas sorores provideat: quae in cellis eadem habebunt, quae habent tertiarii. Non possint sorores praeter necessitatem, a patre vicario generali, priore et confessario approbandam, nedum alloqui viros extraneos, immo neque mulieres, exceptis patre et matre, et tunc sermo fiat coram aliâ sorore ad arbitrium priorissae, et faciebus coopertis. Si quae pro aliquâ indigentiâ opus sit tractare patrem vica-

rium generalem, priorem vel confessarium, hoc praestetur (ut fieri facile potest) in scriptis: quod si commode fieri non possit, tunc mutuo quidem se se alloquantur, sed brevius quam possunt, consideratâ re pertractandâ.

De transgressionibus constitutionum.

XXIV. Si reperiantur inter fratres et sorores transgressores harum constitutionum, a priore et priorissâ respective puniantur iis poenis quae a vicario generali et discretorio simul determinabuntur; et, si contigerit aliquem fratrem vel sororem, iuxta constitutionem Martini V, § 19, eiici ab Ordine, eâ die omnes tum fratres tum sorores ieiunent in pane et aquâ, et nocte sequenti acerbiorem longioremque solitâ disciplinam faciant, Deum rogantes, ut expulsum vel expulsam illuminet, tangatque eius cor, qui vel quae, si progressu temporis non ambigua dederit verae poenitentiae et emendationis signa, iterum arbitrio vicarii generalis recipi possit, eâ lege tamen ut adsit consensus per secreta suffragia duarum partium ex tribus, deinde totius communitatis; et receptus sive recepta eodem modo consideretur, ac si nunquam prius Ordinem introisset.

De constitutionibus.

XXV. Nemo tandem audeat aliquid contrarium his legibus seu regulis constituere; si quae unquam statueretur, nullius sit prorsus roboris ac momenti. Possit tamen aliquid praeter istas addi ad promovendam magis pietatem in beatissimam Virginem ac evangelicam perfectionem; sed id non habeat legis vigorem, nisi propositum primo sit a vicario generali, deinde acceptatum per omnia secreta suffragia totius discretorii, post per suffragia secreta duarum partium ex tribus capituli conventualis, demum confirmatum auctoritate vicarii generalis, et postremo a reverendissimo patre generali, ad cuius usque confirmationem publice in conventu promulgatam poterit quidem in usu poni ad tempus, si id expedire videatur discretorio et capitulo, sed non haberi ut lex obligans, usque dum hoc declaret reverendissimus pater generalis.

Petita apostolica confirmatio.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, praedictus Uguccio Maria constitutiones huiusmodi, quo firmius subsistant ac serventur exactius, apostolicae confirmationis nostrae patrocinio communiri summopere desideret: nos, ipsum Uguccionem Mariam specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, supplicationibus eius nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, constitutiones praeinsertas, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus, ac omnes et singulos tam iuris quam facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus.

Conceditur.

Praesentium litterarum firmitas.

§ 3. Decernentes, easdem praesentes litteras firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore quandocumque spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Contrariorum derogatio.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon, quatenus opus sit, supradicti Ordinis, aliisve quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudini-

bus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Fides transumptorum.

§ 5. Volumus autem ut earumdem praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiasticâ dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides ubique locorum habeatur, quae ipsis praesentibus haberetur si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XVII februarii MDCCXXXIV, pontificatus nostri anno IV.

Dat. die 17 februarii 1734, pontif. anno IV.

F. card. OLIVERIUS.

CXXIX.

Confirmantur statuta pro bono regimine ecclesiae S. Ioannis Baptistae nationis Florentinae de Urbe edita.

Clemens Papa XII,
ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

Ad pastorale fastigium meritis licet imparibus evecti, illa, quae pro salubri ecclesiarum et locorum piorum quorumcumque almae Urbis nostrae directione provide constituta esse noscuntur, ut firma semper atque inviolabilia persistant, apostolici muniminis praesidio, cum id a nobis petitur, libenter constabilimus.

Sanctissimo domino nostro, in minoribus cum esset, ecclesiae huius demandata visitatio.

§ 1. Exponi siquidem nobis nuper fecerunt dilecti filii officiales et deputati congregationis, quam secretam appellant, ecclesiae S. Ioannis Baptistae nationis Florentinae de eâdem Urbe, quod, cum aliàs nobis, dum cardinalatus honore fungebamur, dictae ecclesiae, illique dudum a felicis recordationis Leone PP. X praedecessore nostro annexae Societatis Pietatis nuncupatae, necnon hospitalis nationis praefatae visitatio per recolendae memoriae Clementem PP. XI praedecessorem etiam nostrum iniuncta fuisset, ac die XXVIII novembris MDCCXXIX praedictum quoque hospitale perpetuo eidem ecclesiae univerimus, novamque normam seu methodum, quibus ecclesia, societas et hospitale huiusmodi deinceps regenda et administranda forent, praescripserimus; omnia vero per nos gesta a piae memoriae Benedicto PP. XIII subinde approbata et confirmata fuissent, prout in ipsius Benedicti praedecessoris cedulâ motu proprio die XXV mensis decembris subsequentis desuper expeditâ, cuius tenorem praesentibus pro plene et sufficienter expresso et inserto haberi volumus, plenius continetur; licetque praemissa sic per nos disposita executioni demandata fuerint, quia tamen experientiâ compertum fuit pro felici prosperoque memoratorum trium locorum piorum regimine ac gubernio aliqua alia ordinanda et stabilienda fore; ipsi vero exponentes unâ congregati, ac re diu matureque perpensâ, quaedam nova statuta seu capitula imposterum servanda unanimi consensu ediderunt tenoris qui sequitur, videlicet:

Statuta referuntur.

Nuovi capitoli e ordini da osservarsi per il buon governo e regolamento della chiesa di S. Giovanni Battista della nazione Fiorentina di Roma, e dello spedale e compagnia della Pietà a quella uniti.

1. Si devano ridurre gli uffiziali che com-

pongono la congregazione segreta dal numero di ventiquattro, quanti ne sono nominati nel *Motu proprio* della santa memoria di Benedetto XIII, segnato li 15 dicembre 1729, al numero di diciotto, e saranno nell'avvenire il prelato, il console, il governatore della compagnia, il soprintendente dello spedale, il provveditore, il segretario, due consiglieri del governatore, due deputati nella chiesa, due deputati sulle liti, quattro deputati allo spedale, e due operai che saranno ancora deputati sopra le tenute.

II. Che sempre, quando si dovrà far rendere conto all'esattore computista o altro ministro, si devano deputare dalla congregazione segreta due uffiziali della medesima per assistere a ricevere detto rendimento dei conti, e tale rendimento si debba fare almeno ogni due anni.

III. Che mancando per morte o assenza alcuno degli uffiziali che compongono la congregazione segreta, questa abbia la piena facoltà di eleggere e surrogare altra persona che continui nello uffizio e intervenga nella detta congregazione segreta per tutto quel tempo che avrebbe dovuto continuare il morto o l'assente; e questa elezione si faccia nel modo e forma che si fa quella del prelato, ad esclusione però del governatore e de' suoi due consiglieri, che mai dovranno farsi dalla sola congregazione segreta, neppure quando anche venisse il caso della surrogazione temporanea per morte o assenza.

IV. Che le nomine degli uffiziali o deputati debbano farsi dalli quattro uffiziali maggiori, cioè prelato, console, governatore della compagnia e soprintendente allo spedale, che si troveranno personalmente presenti nella congregazione segreta, esclusi sempre gli assistenti, e tra questi si deve sempre venire alla nomina di detti uffiziali o deputati coll'appresso ordine: cioè, se per esempio si dovranno nominare dodici persone, devano li quattro uffiziali maggiori nominarne tre per uno; se tredici, quattro il prelato e tre gli altri; se quattordici, il prelato ne nominerà quattro, altre quattro il console e tre gli altri. E questo ordine e regola si deve osservare per tutti gli altri casi di nomine, con avere sempre riguardo tra detti uffiziali maggiori alla precedenza di uno per l'altro.

V. Che rispetto ai soggetti da nominarsi agli uffizi dalli detti quattro uffiziali maggiori, per dipoi proporli alla congregazione generale, debba il numero de'nominati augumentarsi per li due terzi; e di questo numero così augumentato doverà la congregazione segreta includerne due terzi, con fare correre la bussola, e aver riguardo alla pluralità dei voti; e questi due terzi, che resteranno inclusi, si doveranno mandare alla congregazione generale, dalla quale parimente per bussolo si doverà includere quella metà che averà maggiori voti; come per esempio, dovendosi eleggere cinque uffiziali, se ne doveranno, a nomina delli quattro uffiziali maggiori, proporre quindici nella congregazione segreta, e questa dovrà includerne dieci, con mandare successivamente questi dieci così inclusi alla congregazione generale, dalla quale doveranno includersi ed eleggersi cinque, cioè quelli cinque che, corsa la bussola, si troveranno avere maggior numero di voti.

VI. Che tutti gli uffiziali da eleggersi dalla congregazione segreta, o da nominarsi da questa ed eleggersi dalla generale, debbano essere fratelli della Compagnia della Pietà, compresavi anche la persona del prelato.

VII. Che attesa l'unione dello spedale fatta alla chiesa, la quale dovrà sempre avere il suo pieno effetto, si osservi con la dovuta vigilanza, puntualità e carità la ospitalità verso degl'infermi, a tenore della pia mente dei testatori; e per maggiormente adempire alla medesima ospitalità essendosi creduto necessario di ampliare la fabbrica dello spedale, subito che questa sarà perfezionata, devano riceversi tutti quegli ammalati nazionali, de' quali esso spedale, dentro le forze dell'entrate, sarà capace, e a questo effetto doverà dal computista tenersi conto delle rendite e pesi dello spedale; con che però li depositi da farsi in Monte di Pietà o Banco di S. Spirito devano sempre farsi in nome comune, cioè sotto nome della

chiesa, Compagnia della Pietà e spedale di S. Giovanni de' Fiorentini.

VIII. Che la detta ospitalità sia sempre privilegiata e privilegiatissima, ed anche potiore e anteriore a qualunque altra occorrenza della chiesa e compagnia che richiedesse spesa; anzi per meglio provvedere alla detta ospitalità anche per li casi repentini, doveranno restare sempre vincolati per detta ospitalità quattro luoghi di monte; e sempre che una o più volte per urgenza di adempire alla detta ospitalità si dovessero li medesimi alienare, debba con la maggiore sollecitudine possibile reintegrarsi l'investimento con la compra di altri quattro luoghi, da stare sempre coll'istesso speciale vincolo e peso.

IX. Che la conferma degli uffiziali amovibili sia in piena libertà della sola congregazione segreta di poterla fare a biennio, senza che la congregazione generale abbia facoltà alcuna di poter fare ulteriori conferme; e a questo effetto, nel fine di ciaschedun biennio, si doverà proporre nella congregazione segreta la conferma distintamente e singolarmente di ciascun uffiziale, con far correre la bussola e partito distinto sopra di ciaschedun soggetto; la conferma però del governatore debba farsi dalla detta congregazione segreta per un anno solamente, e debba mandarsi ciascheduna volta alla congregazione generale, acciocchè confermi o rigetti la detta conferma secondo il maggior numero dei voti.

X. Che nelle nuove elezioni degli uffiziali o deputati possano essere nominati dalli quattro uffiziali maggiori anche que' soggetti che naturalmente dovrebbero uscire da uffizio.

XI. Che nell'elezione del deputato fornaro, siccome quelli che attualmente sono *padroni dei forni in Roma*, o pure sono stati padroni, e li loro figliuoli, che abbiano esercitato il mestiero nel forno del *padre*, *devano essere preferiti*, conforme si dispone nel cap. XXXI e XXXII dello statuto della Compagnia; così trovandosene quattro, ne' quali concorrano e abbiano giustificato li suddetti requisiti al sopraintendente dello spedale, doveranno questi essere proposti alla congregazione segreta, la quale per bussola ne includerà due, avuto riguardo alla pluralità de' voti; e questi così inclusi doveranno successivamente proporsi alla congregazione generale, la quale parimente per bussola includerà per deputato quello in cui caderà la pluralità de' voti. Se poi vi fosse un solo fornaro in cui concorressero li suddetti requisiti, questo dovrà essere il deputato senza altra elezione, sempre che averà giustificati li requisiti al sopraintendente; ed il medesimo, dopo che averà esercitato per due anni, doverà uscire da uffizio, ancorchè non vi sia altro esercente, nè potrà rientrare in carica che dopo la vacanza di un anno. Se poi li fornari, che averanno giustificati li suddetti requisiti al soprintendente, saranno due o tre, doveranno i nomi di questi porsi in una borsa, e nella congregazione segreta estrarne uno a sorte. E dandosi il caso, che non vi sia alcun fornaro in cui concorrano li suddetti requisiti, allora dalli quattro uffiziali maggiori si doverà venire alla nomina di quattro fratelli della Compagnia, e di questi la congregazione segreta doverà eleggere, per bussola e voti segreti, due da mandarsi successivamente alla congregazione generale, dalla quale con la maggioranza de' voti doverà eleggersene uno.

XII. Venendo il caso di doversi eleggere il prelato, si doveranno nominare quattro soggetti dalli quattro uffiziali maggiori, quando il prelato che finisce o lascia la carica o si assenta da Roma, sia presente nella congregazione segreta; quando poi sia morto o assente, allora, comechè cessa la sua nomina, se ne doveranno nominare tre dagli altri tre uffiziali maggiori: e ciascheduno delli soggetti come sopra nominati dovrà nella detta congregazione segreta mandarsi a partito per bussolo e voti segreti, e in chi di loro caderà la pluralità de' voti, resterà conclusa l'elezione.

XIII. Questo prelato eletto nel modo suddetto sarà perpetuo, sinchè il medesimo non dimetta la carica o non sia mutato dalla congregazione segreta, oppure non abbia impiego fuori di Roma.

xiv. Che accadendo che nella congregazione segreta, nel tempo che si devono fare le nomine per l'elezione degli uffiziali o deputati, manchi uno o più delli quattro uffiziali maggiori, allora cresca il numero delle nomine a favore di quegli uffiziali maggiori che si troveranno presenti, colla regola e precedenza prescritta nel cap. iv.

xv. Che la congregazione segreta si raduni in S. Giovanni de' Fiorentini ogni primo martedì di ciascun mese, ed essendo questo impedito, s' intimi in altro giorno non impedito più prossimo a quello, ancorchè non sia martedì, ad arbitrio del prelato che se l'intenderà col proveditore, purchè la congregazione si faccia ogni mese, e nei primi giorni.

xvi. Che li presenti nuovi ordini devano puntualmente nell'avvenire osservarsi ed eseguirsi in tutte le loro parti e casi di sopra espressi, talmente che li precedenti capitoli, riferiti e confermati nel suddetto *Motu proprio* della santa memoria di Benedetto XIII, devono avere il loro vigore in quelle parti e casi solamente, alle quali con questi presenti non resta esplicitamente o implicitamente derogato: e quando mai insorgesse qualche dubbio circa il senso e intelligenza di questi presenti ordini e li precedenti contenuti nel suddetto *Motu proprio*, come pure qualsisia altra difficoltà riguardante il buon governo della chiesa, spedale e compagnia, devasi inviolabilmente attendere ed osservare quella intelligenza, spiegazione o provvedimento che sarà data e stabilita dalla congregazione segreta per bussola, e col maggior numero de' voti, rimosso qualsivoglia riclamo o ricorso.

Supradicta omnia statuta confirmantur.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, dicti exponentes, nova statuta seu capitula huiusmodi, quo firmius subsistant et serventur exactius, apostolicae confirmationis nostrae patrocinio communiri, summopere desiderent: nos, specialem ipsis exponentibus gratiam facere volentes, eorumque singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, supplicationibus eorum nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, omnia et singula statuta seu capitula praeinserta, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus, ac quoscumque iuris et facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus.

Clausulae.

§ 3. Decernentes, ipsa statuta seu capitula, ac praesentes litteras, semper firma, valida et efficacia existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac ab illis, ad quos spectat et pro tempore quandocumque spectabit, inviolabiliter et inconcusse observari, illisque respective in omnibus et per omnia plenissime suffragari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, et alios quoslibet quacumque praeeminentiâ et potestate fungentes et functuros, sublatâ eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Derogatio contrariorum.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon ecclesiae S. Ioannis Baptistae, societatis et hospitalis supradictorum, aliisque quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, pri-

vilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Fides transumptorum. § 5. Volumus autem ut earumdem praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in dignitate ecclesiasticâ constitutae munitis, eadem prorsus fides fides ubique habeatur, quae ipsis praesentibus haberetur si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xx martii MDCCXXXIV, pontificatus nostri anno IV.

Dat. die 20 martii 1734, pontif. anno IV.

F. card. OLIVERIUS.

CXXX.

Indulgentia plenaria pro christifidelibus utriusque sexus aliquam ex ecclesiis fratrum Ordinis Minorum sancti Francisci Conventualium in S. Ludovici Francorum regis ac S. Elisabeth viduae regis Hungariae natae festis diebus visitantibus.

Clemens Papa XII,
ad futuram rei memoriam.

Prooemium. Iniunctae nobis divinitus apostolicae servitutis ratio postulat ut caelestium munerum thesauros, dispensationi nostrae a Domino creditos, fideliter erogemus, cum id ad augendam in terris sanctorum in caelis cum Christo regnantium venerationem, excitandamque et fovendam erga illos fidelium devotionem, et ad animarum salutem speramus in Domino profuturum.

Concessio indulgentiae. § 1. Supplicationibus itaque dilectorum filiorum Vincentii de Comitibus ministri, et Salvatoris Salandari procuratoris generalium Ordinis fratrum Minorum sancti Francisci Conventualium nuncupatorum nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, omnibus et singulis utriusque sexus christifidelibus vere poenitentibus et confessis ac sacrâ communione refectis, qui aliquam ex ecclesiis fratrum dicti Ordinis, tam hactenus erectis quam imposterum quandocumque erigendis, et ubicumque locorum existentibus, in S. Ludovici Francorum regis ac S. Elisabeth viduae regis Hungariae natae festis diebus a primis vesperis usque ad occasum solis dierum huiusmodi singulis annis devote visitaverint, et ibi pro christianorum principum concordiâ, haeresum extirpatione, ac sanctae matris Ecclesiae exaltatione pias ad Deum preces effuderint, quo die praedictorum id egerint, plenariam; monialibus vero supradicti Ordinis, ac aliis in earum quolibet monasterio nunc et pro tempore degentibus, vere pariter poenitentibus et confessis ac sacrâ communione refectis, quae suam respective ecclesiam in supradictis festis diebus visitaverint, et ut praefertur oraverint, plenariam similiter omnium peccatorum suorum indulgentiam et remissionem misericorditer in Domino concedimus. Praesentibus perpetuis futuris temporibus valituris.

Fides transumptorum. § 2. Volumus autem ut earumdem praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis et sigillo personae in ecclesiasticâ dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides adhi-

beatur, quae adhiberetur ipsis praesentibus si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xx martii MDCCXXXIV, pontificatus nostri anno IV.

Dat. die 20 martii 1734, pontif. anno IV.

F. card. OLIVERIUS.

CXXXI.

Confirmatio quarumdam rubricarum statuti collegii causidicorum civitatis Ferrariensis.

Clemens Papa XII,
ad futuram rei memoriam.

Petitio. § 1. Aliàs pro parte dilecti filii Antonini Pisani, decani collegii procuratorum causidicorum civitatis nostrae Ferrariensis nobis supplicato, quatenus rubricas primam, quartam, quintam, octavam et nonam statuti dictae civitatis collegium eiusmodi concernentes, quae iam inde ab anno MDLVII a bonae memoriae Alphonso Estensi, dum vixit, Ferrariae duce, necnon successive anno MDLIX a felicis recordationis Clemente Papa VIII praedecessore nostro, sub certis modo et formâ tunc expressis, approbatae dicebantur, auctoritate apostolicâ specifice confirmare, aliaque plurima pro felici ipsius collegii directione maiorique decore et honorificentiâ statuere, decernere ac declarare dignaremur; quarum quidem rubricarum tenor est qui sequitur, videlicet:

Rubrica prima.

Rubricae. Cum maxima pars iustitiae, sine qua regna subsistere non possent, quinimo eâ remotâ, secundum Augustinum, magna forent latrocinia, videatur esse in reddendo unicuique quod suum est ac debitum sit; idque potissimum efficiatur apud ius reddentes in iudiciis, in quibus, propter hominum contentiones meum et tuum in medio ponentium, per viros iuris peritos, quos procuratores appellamus, causae, controversiae, lites ac iurgia deduci solent: dignum ac necessarium arbitramur in hac amplissimâ nostrâ republicâ eligi eos debere qui recte et cum omni integritate possint ac noverint praedicta dirigere et perficere; ne passim concedentes et sine delectu omnibus praedicta exercentibus, multa incommoda ac damna nostri patiantur subditi et incurrant, prout magistra rerum experientia saepius edocuit; ideo statuimus et ordinamus per hunc modum, videlicet:

In primis, quod fiat collegium procuratorum, in quo collegio esse debeant et intrare possint solum viri docti et periti, videlicet apti ad procurandum in iudiciis, qui etiam esse debeant viri graves et morati, ac bonae opinionis, vitae et famae, examinandi ut infra, approbandi et acceptandi per iudicem XII sapientium civitatis Ferrariae, proconsules notariorum civitatis Ferrariae, quorum unus sit de cancellariis sanctissimi domini nostri, et priorem dicti collegii procuratorum, qui per tempora erunt, ac duos procuratores per dictum iudicem eligendos, et cum iuramentis, de quibus infra disponitur.

Rubrica quarta.

Statuimus quod nemo possit officium procurae exercere pro alio in litibus et causis iudicialibus in civitate Ferrariae coram aliquo iudice et officiali ordinario et extraordinario, delegato, arbitro, arbitratore, ac quocumque alio iudice, quocumque nomine nuncupato, et quodcumque et qualecumque tribunal causarum habeat, nisi per prius sit examinatus in iis quae pertinent ad exercitium et officium procuratoris, et approbatus ac acceptatus per dictos iudicem XII sapientum, proconsules et priorem dicti collegii et procuratores, quos elegerit iudex XII sapientum, et cum iuramento praedictorum quod eis videatur idoneus et doctus ac sufficiens; ac fiat approbatio per suffragia secreta, et non ad voces; et quisque possit libere et iuste votum suum ponere; et aliter facta nullo modo valeat approbatio: ac etiam sit descriptus in dicto collegio per notarium collegii notariorum

civitatis Ferrariae sub poenâ librarum decem marcharum applicandarum dicto collegio procuratorum pro dimidiâ, et pro aliâ dimidiâ massariae communis Ferrariae; et nihilominus acta sint ipso iure nulla; et teneatur ad interesse parti scilicet principali, pro quo intercesserit; volentes, quod, taliter examinatus et approbatus, in primo anno sequenti non possit procurare in causis excedentibus summam librarum quinquaginta marcharum; finito autem anno, possit in quacumque causâ et summâ procurare. Possit tamen quilibet notarius collegiatus in collegio notariorum civitatis Ferrariae officium procurae exercere absque eo quod sit collegiatus in collegio procuratorum, in causis a decem libris infra; et ipsis notariis sic procurantibus in dictis causis solvatur pro eorum mercede arbitrio prioris dicti collegii procuratorum, dummodo non excedat summam taxatam in statutis nostris, et non ultra accipere possint etiam a sponte dantibus, sub poenâ dupli eius quod plus acceperint, applicandâ parti a qua sic plus debito acceperint, et sub poenâ librarum quinque marcharum dicto collegio procuratorum applicandâ pro dimidiâ, et pro aliâ dimidiâ massariae communis Ferrariae.

Rubrica quinta.

Ne fraus fiat legi, statuimus quod nullus, qui non sit in matriculâ procuratorum, possit comparere pro alio coram aliquo iudice vel iusdicente tribunalia iudicialiter, etiam cum principali suo, et dicere sub nomine eius aliqua verba spectantia ad ordinem iudicii, et etiam dicere *Ipse sic dicit*, in aliquâ causâ ordinariâ ultra duas vices, sub poenâ quinque librarum marcharum, applicandâ pro dimidiâ massariae communis Ferrariae, et pro aliâ dimidiâ collegio procuratorum; et praedicta non vindicent sibi locum in coniunctis personis, quae pro aliis coniunctis personis comparere possint.

Rubrica octava.

Statuimus quod nullus exercens officium tabellionatus ad acta civilia vel criminalia, possit, audeat vel praesumat procurare et officium procurae exercere quoquo modo in iudiciis ad aliquod tribunal, seu coram quocumque arbitro vel arbitratore, generaliter vel specialiter, sub poenâ librarum decem marcharum collegio procuratorum applicandâ; et nihilominus acta ipso iure sint nulla, nisi a quantitate decem librarum marcharum infra, ut supra in quarto statuto dispositum est.

Rubrica nona.

Cum dignum sit ut quisque sit contentus officio suo, statuimus quod nullus, qui se exerceat pro advocato, et sit in collegio advocatorum civitatis Ferrariae, possit officium procuratoris exercere sub poenâ praedictâ; sic etiam e contrario nullus procurator audeat vel praesumat exercere spectantia ad officium aut exercitium advocati; possit tamen consilium factum exponere tempore allegationum, sub poenâ librarum decem marcharum applicandâ pro dimidiâ massariae communis Ferrariae, et aliâ dimidiâ collegio procuratorum vel advocatorum, singula singulis referendo.

Nos, auditâ super praemissis relatione dilecti filii nostri Alexandri S. R. E. presbyteri cardinalis Aldobrandini nuncupati, in civitate et ducatu nostris Ferrariensibus nostri et Sedis Apostolicae de latere legati, eiusmodi preces Congregationi particulari nonnullorum dilectorum filiorum Romanae Curiae praelatorum a nobis specialiter deputatorum pro voto remisimus: qui, visis iuribus favore praedicti Collegii deductis, ac re accurate examinatâ, votum suum desuper ediderunt in hunc modum, nimirum: Sacrae Congregationis super praemissis votum.

Congregatio particularis a sanctissimo domino nostro specialiter deputata in causâ Ferrariensi confirmationis statutorum ad instantiam almi collegii procuratorum causidicorum dictae civitatis, exquisita pro voto super infrascriptis novem capitulis, nempe:

I. Supplicatur pro confirmatione in formâ specificâ statutorum Ferrariae rubrica I, IV, V, VIII et IX lib. XI, ultra generalem aliorum statutorum omnium et constitutionum localium ad collegium causidicorum spectantium.

II. Pro declaratione, quod nullus non de-

scriptus in albo procuratorum audeat vel praesumat publice aut occulte, directe vel indirecte, in iudicio comparere, ibique acta et instantias quascumque iudiciarias assumere et explere, et procuratoris munus exercere coram quocumque tribunali vel iudice ordinario vel delegato, sub poenâ nullitatis actorum, ipso iure et de facto incurrendae a quolibet etiam de populo allegabilis, immo, quod pro allegatâ haberi possit ac debeat, ac aliis poenis declarandis et infligendis etiam corporis afflictivis per eminentissimum legatum pro tempore.

III. Pro declaratione, favore collegii, quod sit nobile, eximium et honorabile, et pro aggregato collegio procuratorum Urbis, quantum ad praerogativam honoris.

IV. Supplicatur pro declaratione, quod, ultra qualitates et conditiones in litterâ statuti expressas, admittendus ad collegium, iustis et honestis natalibus procreatus esse debeat, iustificandis vere et in effectu, et non praesumptive tantum, nec, ficte scilicet per quamcumque legitimationem; et praeter haec, quod nullus possit admitti, nisi fuerit et sit verus civis origine propriâ et paternâ de [1] civitate Ferrariae; quod aliquâ infamiâ notati, sive iuris sive facti, vel indignâ actione coinquinati, vel suspecti, de praesenti vel de praeterito, seclusi remaneant et omnino incapaces aggregationis; sicuti excludantur ii qui vel consanguineos vel affines in quocumque gradu habeant vel habuerint infamiâ taliter notatos; necnon et etiam qui fuerint alicuius falsitatis, homicidii, vel alterius notabilis criminis rei vel processati.

V. Quinimmo laureâ doctorali insigniti ac decorati in almo civitatis Ferrariae archygimnasio vel aliâ universitate famosâ, prius esse debeant aggregandi quoad imposterum; quodque in concursu admittendorum, filii procuratorum, nepotes et consanguinei, statutas et hic volitas conditiones habentes, praeferri ceteris omnino debeant.

VI. Quotiescumque qui admissus et acceptatus fuit in procuratorem, patraverit et admiserit illa, quae, secundum supradicta disposita, sunt impedientia acceptationis, intelligenda sint etiam pro dirimentibus acceptationem ipsam; itaut ipso iure et facto deletus intelligatur ab albo, etiam sine instantiâ partis, et nullâ expectatâ sententiâ.

VII. Quod facultas congregandi collegium, devoluta intelligatur priori pro tempore, ubi requisitus ille, ad quem de stilo spectat convocare, recusaret, vel esset negligens in convocando; sicuti in ordine exercitii seniori, datâ prioris recusatione vel negligentiâ; et sic successive et gradatim pro illâ vice et casu tantum, etc., habito tamen super praemissis verbo cum eminentissimo legato.

VIII. Supplicatur pro extensione Brevis cum clausulâ *sublatâ*, firmâ remanente iurisdictione, quam per antea habebant eminentissimus legatus et prolegatus, casu interregni, interpretandi et iudicandi statutum in casibus dubiis, necnon ampliatâ eâdem iurisdictione pro interpretatione Brevis in casibus similibus, quatenus, etc.

Et IX denique, quod electus et acceptatus teneatur statim in manibus domini iudicis sapientium praestare iuramentum sub praecisâ formâ sequenti:

Iuro ego N. N. per SS. Trinitatem et ad sancta Dei Evangelia, me in iis, quae a sacris canonibus et sacrosanctâ oecumenicâ Tridentinâ Synodo statuta et definita sunt, neque nunc in aliquo dissentire, neque ullo unquam tempore dissensurum: haereticis omnibus et S. R. E. non communicantibus semper adversaturum; veram et germanam obedientiam summo Romano Pontifici eiusque et Apostolicae Sedis legatis prolegatisque perpetuo praestiturum; lites, quas vere iniustas fore existimaverim, nunquam suscepturum, et susceptarum, quas tales cognoverim, patrocinium deserturum; leges omnes, statuta, constitutiones et decreta de nobis aut officio nostro disponentia, et praesertim quae ab eminentissimo et reverendissimo domino cardinali legato condita fuerint, semper inviolabiliter observaturum.

Congregata[1] in palatio apostolico Quirinali, et mansionibus reverendi patris domini Pas-

1 Edit. Main. legit *se* (R. T.).

1 Potius lege *congregatio* (R. T.).

sari eiusdem sanctissimi auditoris, die xxx augusti MDCCXXXIII, visis iuribus deductis favore praedicti collegii a Francisco Pallearino in Ferrariensi archygimnasio I. U. D., atque in eodem causidicorum collegio professore eiusdemque collegii defensore, respondit ut infra:

Quoad primum capitulum, statutum quoad quinque rubricas esse confirmandum in formâ specificâ.

Quoad secundum capitulum, rubricis quatuor satis provisum per statutum.

Quoad tertium, non esse admittendum.

Quad quartum, restringendam esse exclusionem ad spureos et alios ex damnato coitu progenitos, et hoc per viam novae dispositionis, sine aliâ additione verborum. Quoad requisitum civilitatis non esse admittendam petitionem, et in reliquis restringendam esse petitionem ad illos qui per iudicialem sententiam sint excommunicati, aut aliquâ infamiâ notati, vel alicuius falsitatis, homicidii, aut alterius capitalis criminis rei.

Quoad quintum, restringendam esse petitionem ad laureatos in quacumque publicâ universitate quoad admittendos imposterum.

Quoad sextum, non esse admittendam petitionem.

Quoad septimum, audiatur iudex duodecim sapientum.

Quoad octavum, esse admittendum.

Quoad nonum et ultimum, esse admittendam.

Ita est.

P. ALDOVRANDUS, patriarcha Hierosolymitanus, sacrae Rotae decanus, et unus ex iudicibus deputatis in Congregatione a sanctissimo domino nostro deputatâ.

CAROLUS ALBERTUS archiepiscopus Philippensis, utriusque signaturae votans, et unus ex iudicibus, ut supra, deputatis.

MARCELLUS archiepiscopus Nazianzenus, sanctissimi domini nostri auditor, unus ex iudicibus, ut supra, deputatis, etc.

N. CORIUS sacrae Rotae auditor, alter ex iudicibus deputatis.

S. CINCIUS, alter ex deputatis, ut supra.

IOANNES BAPTISTA RECEMEI, Camerae Apostolicae clericus, et unus ex iudicibus deputatis.

§ 2. Cum autem, sicut idem Antonius nobis nuper exponi fecit, ipse supradicto collegio opportune in praemissis a nobis provideri et ut infra indulgeri summopere desideret: nos, ipsum Antonium specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit[1], ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, supplicationibus eius nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, quinque rubricas praeinsertas statuti civitatis Ferrariensis, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, confirmamus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus, ac quoscumque iuris et facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus; in reliquis vero omnibus et singulis votum quoque praeinsertum dictae Congregationis particularis, cum in eo contentis, auctoritate et tenore praefatis, approbamus, ratumque habemus, ac servari volumus et mandamus. Praedictae rubricae confirmantur.

§ 3. Decernentes, easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, plenissime suffragari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. praedictae cardinales, et alios quoslibet quacumque praeeminentiâ et Clausulae.

1 Edit. Main. legit *existunt* (R. T.).

potestate fungentes et functuros, sublatâ eis et eorum cuilibet aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, salvâ tamen memoratâ iurisdictione pro tempore existentis in civitate et ducatu Ferrariensi huiusmodi Sedis Apostolicae de latere legati et prolegati[1], iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Derogatio contrariorum.

§ 4. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon civitatis et collegii praefatorum, aliisve quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XXIX martii MDCCXXXIV, pontificatus nostri anno IV.

Dat. die 29 martii 1734, pontif. anno IV.

F. card. OLIVERIUS.

CXXXII.

Declaratur Breve Alexandri VII circa votum in provinciis Ordinis fratrum Minorum sancti Francisci de Observantiâ commissarii generalis Curiae, ac procuratoris generalis eorumdem fratrum Reformatorum familiae Cismontanae.

Clemens Papa XII,
ad futuram rei memoriam.

Breve Alexandri Papae VII.

§ 1. Exponi nobis nuper fecerunt dilecti filii Caietanus a Laurino commissarius curiae fratrum Minorum de Observantiâ, ac Petrus Paulus a Cirignola, procurator generalis eorumdem fratrum Reformatorum respective nuncupatorum pro familiâ cismontanâ Ordinis sancti Francisci, quod dudum felicis recordationis Alexander PP. VII praedecessor noster per quasdam suas in simili formâ Brevis die IV decembris MDCLXII expeditas litteras omnibus et singulis commissariis Curiae ac procuratoribus generalibus fratrum Minorum tam de Observantiâ quam Reformatorum familiae Cismontanae, ac Ordinis huiusmodi, qui sua respective officia triennii continui spatio gessissent, indulsit, ut, depositis eisdem officiis, suffragium sive votum perpetuum consultivum et decisivum in quibusvis capitulis et congregationibus suae cuiusque provinciae dicti Ordinis habere et ferre possent.

Quomodo observatum fuerit posterioribus temporibus.

§ 2. Cumque subinde tunc in humanis agenti Antonio a Campobasso, fratri expresse professo dicti Ordinis Minorum de Observantiâ, qui officio procuratoris generalis in Curiâ Romanâ functus fuerat, mota fuisset quaestio super fruitione eiusmodi voti perpetui, eo[1] quod officium praefatum triennii completi spatio minime gessisset, habito pro parte ipsius Antonii recursu ad bonae memoriae Alderanum S. R. E. cardinalem Cybo nuncupatum, dum viveret, praedicti Ordinis apud Sedem Apostolicam protectorem, pro opportunâ declaratione obtinendâ, negotioque per ipsum Aldera-

1 Male edit. Main. legit *prolegatis* (R. T).

1 Edit. Main. legit *et* pro *eo* (R. T.).

num cardinalem protectorem quondam Petro Marino tunc temporis ministro generali dicti Ordinis remisso, ut pro munere suo desuper provideret: idem Petrus minister generalis, consultis prius aliquot ex gravioribus fratribus de Observantiâ ac Reformatis praefati Ordinis, ac ponderatis eorum allegationibus, die XIX aprilis MDCLXXXVII de illorum consilio ac voto decretum edidit, quo declaravit et definivit supradictum Antonium, etsi per spatium continui triennii completi officium procuratoris generalis istiusmodi non obiisset, sed per continuum triennium incoeptum dumtaxat exercuisset, nihilominus vere et ad sensum praefatarum litterarum Alexandri praedecessoris tempus in eis praescriptum explevisse, adeoque ei competere ac deberi votum perpetuum ad formam earumdem litterarum, ac super eiusmodi controversiâ silentium imposuit, et aliàs, prout in decreto praefato, cuius perinde ac dictarum Alexandri praedecessoris litterarum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis et insertis haberi volumus, uberius continetur.

Confirmatur et declaratur.

§ 3. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, nonnulli postmodum commissarii ac procuratores generales respective dicti Ordinis, qui triennium praefatum non absolverant, ignari decreti huiusmodi, aut ad maiorem et abundantiorem cautelam, gratias identidem a Sede Apostolicâ impetrarint cum clausulâ perinde ac si integrum triennium complevissent seu munere istiusmodi per integrum triennium functi fuissent: ipsi exponentes quamcumque dubitationis et contentionis, quae exinde aut aliàs quomodolibet super intelligentiâ et interpretatione dictarum Alexandri praedecessoris litterarum enasci possent, occasionem submoveri plurimum desiderant. Nobis propterea humiliter supplicari fecerunt ut opportune in praemissis providere et ut infra indulgere de benignitate apostolicâ dignaremur. Nos igitur, ipsos exponentes specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, enarratas Alexandri praedecessoris litteras, quibus praedictis commissariis Curiae et procuratoribus generalibus familiae Cismontanae, qui sua respective officia triennii continui spatio gesserunt, suffragium sive votum perpetuum attribuitur sicut praemittitur, iuxta decretum a memorato Petro ministro generali editum, de triennio incoepto, dummodo tamen ipsum triennium incoeptum sit continuum et non interpolatum per notabile temporis spatium, intelligendas esse et fore, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, statuimus et declaramus; sicque per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Obstantium derogatio.

§ 4. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon, quatenus opus sit, Ordinis praefati, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemis-

sorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XIII aprilis MDCCXXXIV, pontificatus nostri anno IV.

Dat. die 13 aprilis 1734, pontif. anno IV.

F. card. OLIVERIUS.

CXXXIII.

Confirmatur concordia super assignatione duorum magisteriorum Ordinis fratrum Eremitarum sancti Augustini provinciae Baeticae ex quadraginta supranumerariis.

Clemens Papa XII,
ad futuram rei memoriam.

Tenor concordiae, qua provinciae Baeticae duo magisteria, definitoris scilicet et discreti, assignantur.

§ 1. Exponi nobis nuper fecit dilectus filius Didacus Salinas assistens generalis Hispaniarum ac procurator totius provinciae Baeticae Ordinis fratrum Eremitarum sancti Augustini, in sacrâ theologiâ magister, quod inter dilectum pariter filium Nicolaum Antonium Schiaffinati priorem generalem eiusdem Ordinis ac dictam provinciam Baeticam emanavit concordia, qua ex quadraginta magistris supranumerariis idem Nicolaus Antonius prior generalis, obligando pro se suisque respective successoribus, praefatae provinciae Baeticae duo tantum magisteria pro suis vocalibus, nempe definitore ac discreto, ad capitulum generale venientibus, assignare debeat, et quod ipsamet provincia duo magisteria huiusmodi ex dictis quadraginta acceptare se obliget cum pacto, quod aliud vel alia pro dictâ provinciâ non assignentur, et aliàs, prout plenius continetur in scripturâ desuper confectâ tenoris qui sequitur, videlicet:

In nomine Domini. Amen.

Praesenti publico concordiae instrumento cunctis ubique pateat evidenter et notum sit, quod anno ab eiusdem domini nostri Iesu Christi salutiferâ nativitate MDCCXXXIII, indictione XI, die vero IX mensis octobris, pontificatus autem sanctissimi in eodem Christo patris et domini nostri domini Clementis, divinâ providentiâ Papae XII, anno eius IV.

Cum fuerit et sit (prout mihi notario ab infrascriptis partibus affirmatur) quod aliàs et sub die VI mensis maii anni MDCCXXVI obtentum fuerit a felicis recordationis sanctissimo domino nostro PP. Benedicto XIII quoddam Breve, cuius virtute quilibet reverendissimus pater generalis Ordinis Eremitarum sancti patris Augustini poterat creare in provinciis ultra Italiam quadraginta magistros supranumerarios; qua de re provincia Baetica eiusdem Ordinis, volens impedire inconvenientia et detrimenta quae ex nimiâ magistrorum multiplicatione in dictâ provinciâ fuerat experta, obtinuerit ab eodem felicis recordationis sanctissimo domino nostro Benedicto XIII aliud Breve, quod incipit *Exponi nobis*, sub datum Romae apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die XI ianuarii MDCCXXVII, per quod numerus duodecim magistrorum, quem pluribus annis habuerat, auctus fuerit ad triginta, cum prohibitione supernumeralium imposterum; sitque pariter quod, cum per hanc prohibitionem videretur derogari facultati praedictae patrum generalium praecitati Brevis quoad memoratam provinciam Baeticam, reverendissimus pater generalis postea obtinuerit declarationem sub die XI mensis septembris dicti anni MDCCXXVII ab ipsomet felicis recordationis sanctissimo domino nostro Benedicto, in qua ipse sanctissimus declaraverit, quod per illud Breve, provinciae Baeticae praefigens numerum

triginta magistrorum, non derogaretur illi facultati reverendissimis patribus generalibus primo concessae pro constituendis quadraginta magistris supra numerum extra Italiam; sit ulterius quod ex praedictis omnibus ortum fuerit quod ex unâ parte reverendissimi patres generales optent servare suam facultatem creandi quadraginta magistros supranumerales in provinciis ultramontanis, et illâ uti in illis, ac per consequens et in ipsâ provinciâ Baeticâ, et ex aliâ parte dicta provincia Baetica optet non gravari pluribus magistris ultra dictum numerum, ne ulterius pateretur eadem incommoda et detrimenta quae primum fuit perpessa; proptereaque ad ea vitanda obtinuerit augmentationem numeri duodecim magistrorum ad numerum triginta a dictae[1] felicis recordationis sanctissimo domino nostro Benedicto XIII per supracitatum Breve, ut semper gauderet imposterum prohibitione magistrorum supranumeralium ob varia incommoda ipsi sanctissimo exposita; unde si nunc, supra dictum numerum triginta magistrorum, alios supernumerales sine limitatione acciperet, non solum ad praeterita rediret incommoda, sed in deteriori conditione, ac antea erat, remaneret; verum, cum nunc dicta provincia Baetica desideret duo tantum magisteria supra numerum trigesimum pro suis vocalibus, nempe definitore et discreto capituli generalis, ut possit reperire viros idoneos et graduatos qui velint arripere iter ita longum, difficile et gravissimis expensis (ex maiori parte a dictis vocalibus faciendis) oneratum, ut est a provinciâ Baeticâ usque ad Italiam, qui certe non erunt, si priventur spe praemii magisterii, hac de causâ, et ad tollendas alias dissensiones, difficultates et inconvenientia, decreverit devenire cum reverendissimo patre generali ad infra referendam compositionem et concordiam, videlicet: I. Quod dictus reverendissimus pater generalis ex quadraginta supracitatis magisteriis se obliget pro se et successoribus ac ipsâ religione assignare duo magisteria dictae provinciae Baeticae pro suis vocalibus, nempe definitore et discreto ad capitulum generale venientibus, cum pacto non assignandi alia magisteria pro dictâ provinciâ Baeticâ; II. Quod ipsa provincia Baetica se obliget acceptare praedicta duo magisteria ex dictis quadraginta supracitatis, cum praedicto pacto quod non assignentur aliud vel alia pro ipsâ a quovis reverendissimo patre generali, ne eadem patiatur incommoda et detrimenta; et volentes super praemissis publicum conficere instrumentum.

Hinc est quod, in mei notarii publici et testium infrascriptorum praesentes et personaliter existentes reverendissimus pater magister regens frater Nicolaus Antonius Schiaffinati Neapolitanus, generalis Ordinis Eremitarum sancti Augustini, ex unâ, et admodum reverendus pater lector frater Franciscus Candiotti, uti procurator dictae provinciae Baeticae, prout ex instrumento publico mandati procurae in eius personam facti, et ab idiomate hispanico in italicum traducti, quod hic inseritur, tenoris, etc., prout in eo, ex alterâ partibus, ambo mihi, etc., cogniti, asserentes, et medio iuramento tactis pectoribus more sacerdotali affirmantes, omnia et singula superius expressa et narrata vera fuisse et esse, eaque pro talibus et tamquam talia modo ratificantes et approbantes, in eorum igitur executionem, eorum sponte, etc., nominibus, quibus supra, respective, per viam amicabilis transactionis, compositionis et concordiae, ac aliàs omni meliori modo, etc., renunciarunt imprimis et ante omnia cuicumque privilegio, praelationi, aliisque iuribus et rationibus quibuscumque, eisdem quomodolibet competentibus circa praemissa, quibus omnibus nullo umquam tempore contra praesens instrumentum uti velle ad invicem promiserunt et declararunt, in iudicio nec extra, libere, etc., ita quod, etc., aliàs, etc.; et, prosequendo dispositivam stabilitae concordiae per viam eiusdem, praedictus reverendissimus pater generalis promisit, seque solemniter obligavit pro se et eius successoribus, assignare

1 Vel *dicto*; sed male prorsus edit. Main. legit *dicta* (R. T.).

ex dictis quadraginta magisteriis duo magisteria pro definitore et discreto a dictâ provinciâ Baeticâ missis ad capitulum generale, quin pro dictâ provinciâ possit aliud vel alia ex dictis quadraginta magisteriis assignare; aliàs ad omnia et singula damna, etc., de quibus, etc., quia sic, etc.: et e contra praedictus admodum reverendus pater lector Franciscus Candiotti, uti dictae provinciae procurator, per eamdem viam amicabilis transactionis, compositionis et concordiae, ac omni, etc., acceptat praedicta duo magisteria ex quadraginta supra relatis, cum pacto tamen et conditione praedictâ, quod non assignentur pro dictâ provinciâ aliâ magisteria quam relata duo, quia sic per pactum, etc., ita quod, etc., aliàs non deventum esset ad praesentem concordiam; quam ambae partes praedictae, nominibus quibus supra, respective promiserunt esse bonam, validam et legitimam, beneque valide et legitime gestam et factam, pro tali semper et perpetuo attendere ac inviolabiliter observare, habere ratam, gratam, validam atque firmam, tamquam talem sibi ipsis nominibus praedictis facere licuisse et licere, contraque non facere, dicere, opponere vel venire quovis sub praetextu, causâ, ingenio vel quaesito colore, aliàs ad omnia et singula damna, etc., de quibus, etc., renunciantes ulterius beneficio legis *de his cum ii ff. et eod.*, ac toto titulo *De transactionibus*, omnibusque et singulis aliis legibus, etc., ad eorum et transigentium favorem quomodolibet facientibus, in formâ, etc., non solum, etc., sed et omni, etc.: hisque semper salvis, conventum per pactum expressum inter dictas partes extitit, quod si aliquando praedicta provincia Baetica, ex motivo alicuius inevitabilis impedimenti ut pestis vel alterius similis omnino intercludentis iter ab ipsâ ad locum ubi celebrabitur capitulum generale, nequierit suos mittere vocales, tunc a reverendissimo patre generali (ne amittat suum ius in isto casu) provideantur praedicta duo magisteria, sicuti alia triginta eiusdem provinciae Baeticae, per propositionem factam a definitorio ipsius provinciae Baeticae, in qua proponet definitorium tres electores iubilatos et omnibus requisitis ad magisterium ornatos, ex quibus propositis reverendissimus pater generalis eliget quem sibi placuerit, et ipsum creabit magistrum, atque memorata provincia Baetica servabit etiam ordinem partialitatum, qui in eâ ad omnia officia, munera et magisteria servatur, ita quod si illo sexennio, in quo vocales dictae provinciae ob praedictum aliquod inevitabile inconveniens ad capitulum generale nequierint accedere, electio definitoris et discreti debeat fieri in religiosis partialitatis provinciae, ex tunc tres lectores iubilati pro quolibet ex duobus magisteriis a provinciâ proponendi debeant esse eiusdem partialitatis provinciae; si vero electio talium definitoris et discreti debebit fieri in religionis partialitatum Hispalis et Extrematurae, tunc tres lectores iubilati proponendi a provinciâ debeant esse earumdem partialitatum Hispalis et Extrematurae, quia sic per pactum expressum, etc., aliàs, etc., de quibus, etc., quae omnia, etc., aliàs, etc., ad omnia damna, etc., de quibus, etc., quod, etc., pro quibus, etc., dicti reverendissimus pater generalis se ipsum, etc., et eius successores, etc., et dictum Ordinem Eremitarum sancti Augustini, et admodum reverendus pater lector Candiotti uti procurator praefatus dictam provinciam Baeticam, bona, etc., iura, etc., in ampliori reverendae Camerae Apostolicae, et aliâ quavis formâ, solitis cum clausulis, etc., citra, etc., obligantes, renunciantes, etc., constituentes, etc., unica, etc., et ita tactis pectoribus more sacerdotali iurarunt, etc.

Super quibus omnibus et singulis praemissis petitum fuit a me notario publico infrascripto, ut unum vel plura, publicum seu publica, instrumentum et instrumenta conficerem atque traderem, prout opus fuerit et requisitus ero. Actum Romae in mansionibus dicti reverendissimi patris generalis sitis intus venerabilem conventum sancti patris Augustini, iuxta, etc., ibidem praesentibus, audientibus et bene intelligentibus dominis Marco Chito filio quondam Antonii Bergomensis, et Michaële Ci-

gnali filio quondam Camilli Romano, testibus ad praedicta omnia et singula vocatis, habitis specialiter atque rogatis.

Fr. Nicolaus Antonius Schiaffinati, generalis. — Fr. Franciscus Candiotti, procurator provinciae Baeticae.

Pro domino Antonio Bonifacio Senepa causarum Curiae Capitolii, publico Dei et Apostolicae Sedis gratiâ notario, de praemissis rogato, ego Franciscus Andreas Diamilla connotarius praesens instrumentum subscripsi et publicavi rogatus, etc.

Loco † signi.

Dicta concordia confirmatur. § 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, dictus Didacus assistens generalis, praemissa, quo firmius subsistant et serventur exactius, apostostolicae confirmationis nostrae patrocinio communiri summopere desideret[1]: nos, ipsum Didacum assistentem generalem specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, supplicationibus eius nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, de venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium, negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositorum, qui rem undique mature discusserunt, consilio, concordiam inter partes praedictas initam, ut praefertur, confectamque desuper scripturam praeinsertam, cum omnibus et singulis in eâ contentis, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus, ac omnes et singulos iuris et facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus.

Praesentium litterarum firmitas. § 3. Decernentes, easdem praesentes litteras firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore quandocumque spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores ac dictae Sedis nuncios, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Obstantium derogatio. § 4. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon, quatenus opus sit, Ordinis ac provinciae praedictorum, aliisve quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Fides transumptis danda. § 5. Volumus autem ut earumdem praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiasticâ dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides tam in iudicio et extra illud habeatur, quae haberetur ipsis praesentibus si forent exhibitae vel ostensae.

1 Edit. Main. legit *desiderat* (R. T.).

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die x maii MDCCXXXIV, pontificatus nostri, anno IV.

Dat. die 10 maii 1734, pontif. anno IV.

F. cardinalis OLIVERIUS.

CXXXIV.

Declaratur Breve Innocentii XII super facultate conferendi lauream magistralem fratribus professis Tertii Ordinis sancti Francisci in capitulis generalibus vel provincialibus tantum.

Clemens Papa XII,
ad futuram rei memoriam.

Innocentii XII litterae, quibus ministro generali conceditur facultas concedendi lauream doctoratus in capitulo generali.

§ 1. Dudum felicis recordationis Innocentius Papa XII praedecessor noster, supplicationibus tunc existentis procuratoris generalis Tertii Ordinis sancti Francisci nomine sibi super hoc humiliter porrectis inclinatus, circa facultatem ministro generali pro tempore pariter existenti dicti Ordinis conferendi doctoratus seu magisterii lauream fratribus in eodem Ordine professis, nonnulla concessit, prout continetur in ipsius Innocentii praedecessoris litteris, desuper in simili formâ Brevis expeditis, tenoris qui sequitur, videlicet:

Innocentius Papa XII, ad futuram rei memoriam. Exponi nobis[1] nuper fecit dilectus filius Ioannes Locatus a Bergamo, procurator generalis fratrum Tertii Ordinis sancti Francisci, quod, cum ex praescripto constitutionum dicti Ordinis, praesertim illarum quae a felicis recordationis Innocentio Papa X praedecessore nostro per quasdam suas in simili formâ Brevis die VI novembris MDCXLVIII emanatas litteras in formâ specificâ confirmata fuerunt, illi, qui ex Ordine huiusmodi doctoratus seu magisterii lauream suscepturi sunt, debeant prius philosophiam per triennium legere, et deinde, onere sacram theologiam per quadriennium legendi indispensabiliter suscepto, litteras patentes a ministro generali pro tempore existente Ordinis praefati obtinere, quarum subinde vigore, in aliquâ publicâ studii generalis universitate se praesentantes, laureâ huiusmodi decorantur, non pauci circa praemissa abusus irrepserunt; multi siquidem, adeptâ laureâ huiusmodi, quadriennalem eiusdem sacrae theologiae lecturam negligunt; alii vero, etiam ipsâ triennali philosophiae lecturâ, eo quod aut labores reformident, aut sese ad id inhabiles agnoscant, penitus vel in parte omissâ, litteras patentes supradictas, praepotenti patronorum interpositâ operâ et auctoritate, de manibus dicti ministri generalis extorquent, et inde in publicis studiorum generalium universitatibus, ubi nonnunquam magis lucrum quam virtutis meritum respicicitur, doctoris seu magistri titulo decorantur, sicque privilegiis, aliàs nonnisi vere magistris seu doctoribus competentibus, gaudent, in maximam studiorum iacturam et aliorum antiquiorum sacerdotum dicti Ordinis praeiudicium, ac non sine evidenti religiosae paupertatis detrimento, quandoquidem isti sic laureandi notabiles pecuniarum summas in ordine supradicto colligunt, illasque sic collectas foris expendunt et distrahunt.

Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, dictus Ioannes procurator generalis abusus huiusmodi tolli, viamque illis imposterum praecludi plurimum desideret: nobis propterea idem Ioannes procurator generalis etiam nomine dilecti filii Iacobi Guidotti a Bononia ministri generalis eiusdem Ordinis humiliter supplicari fecit ut in praemissis

Quae requirenda sint in laureandis.

[1] Ista iam legitur in tom. XX, pag. 417 (R.T.).

opportune providere et ut infra indulgere de benignitate apostolicâ dignaremur. Nos igitur eiusdem Ioannis procuratoris generalis votis hac in re quantum cum Domino possumus favorabiliter annuere volentes, eumque a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, de venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositorum consilio, obtentâ relatione venerabilis fratris nostri Alderani episcopi Ostiensis eiusdem S. R. E. cardinalis Cybo nuncupati, dicti Ordinis apud nos et Sedem Apostolicam protectoris, praefatis cardinalibus, qui etiam dictum Iacobum ministrum generalem audiverunt, factâ, eidem Iacobo et pro tempore existenti ministro generali Ordinis huiusmodi facultatem privative quoad omnes alios conferendi doctoratus seu magisterii lauream fratribus in dicto Ordine professis, qui antea philosophiam per tres, et super omnibus libris Sententiarum sacram theologiam per alios quatuor annos laudabiliter legerint et docuerint, ac duabus saltem publicis conclusionibus praesederint, et subinde ab eodem ministro generali, procuratore generali, vel, isto absente, ab uno per eum deputando, qui praeditus sit qualitatibus in ceteris examinatoribus ut infra requisitis, necnon tribus aliis eiusdem Ordinis in eâdem sacrâ theologiâ versatioribus, quique per septennium laudabiliter legerint, in capitulis generalibus vel provincialibus dumtaxat, et[1] non alibi, examinati, et aliis[2], vel saltem a quatuor eorum, per secreta et iurata[3] vota tamquam idonei et laureâ digni approbati fuerint, itaut, si secus aliquâ in parte fieri contigerit, minister generalis privationis officii, ceteri vero examinatores privationis[4] vocis activae et passivae ac[5] officiorum, si qua habuerint, et laureati nullitatis collatae laureae poenas[6] respective ipso facto incurrant, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, concedimus et indulgemus: salvâ tamen semper in praemissis auctoritate Congregationis praedictorum cardinalium.

Decernentes, easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore quandocumque spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, et ab illis respective inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon dicti Ordinis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, in con-

1 Male edit. Main. legit *nec* pro *et* (R. T.)
2 Potius lege *et ab illis* (R. T.).
3 Male in loco parallelo tom. XX, pag. 418 *b* lin. 12 ult. nos ex edit. Main. dedimus *reiterata* pro *iurata* (R. T.).
4 Verba *officii*, *ceteri vero examinatores privationis* desunt in loco parallelo (R. T.).
5 Male ed. Main. legit *ab* pro *ac* (R. T.).
6 Male edit. Main. legit *poenasque* (R.T.).

trariorum praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Volumus autem ut earumdem praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiasticâ dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides ubique habeatur, quae praesentibus ipsis haberetur si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XVII maii MDCXCII, pontificatus nostri anno I.

I. F. card. ALBANUS.

Dicta facultas extenditur ad Congregationes generales et capitula intermedia.

§ 2. Cum autem, sicut dilectus filius modernus minister generalis Ordinis huiusmodi nobis nuper exponi fecit, in hoc Tertio Ordine post triennium capituli generalis congregatio generalis, (etiam capitulum generale intermedium nuncupatur, idest inter unum et aliud capitulum generale) celebrari soleat, dubitatum fuit an in praedictâ congregatione generali dictus minister generalis superexpressam facultatem exercere posset: propositoque dubio MDCCXVI et MDCCXXII in Congregatione tunc existentium eiusdem S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositâ, dicta Congregatio, quamvis tunc existens procurator generalis rationes pro praedictâ affirmativâ produxisset, ad dubii resolutionem devenire noluit; sed tam die XVI mensis februarii eiusdem anni MDCCXVI, quam die XXIV mensis aprilis dicti anni MDCCXXII, ministro generali tunc pariter existenti memorati Ordinis indulsit ut in illâ particulari congregatione facultate huiusmodi uti posset. Nunc autem, cum in proximâ venturâ Pentecoste congregatio generalis celebranda sit, et in eodem Ordine nonnulli religiosi necessariis requisitis pro obtinendâ laureâ magistrali praediti reperiantur, qui aliter ad effectum illam consequendi triennium fere expectare cogerentur; ac proinde dictus minister generalis opportune sibi in praemissis a nobis provideri et ut infra indulgeri plurimum desideret: nos, ipsum ministrum generalem specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, supplicationibus eius nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, de venerabilium fratrum nostrorum dictae S. R. E. cardinalium eisdem negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositorum consilio, praeinsertas Innocentii praedecessoris litteras, itaut in eis etiam capitula generalia intermedia seu congregationes generales comprehendantur, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, declaramus; salvâ tamen semper in praemissis auctoritate Congregationis eorumdem cardinalium.

Clausulae.

§ 3. Decernentes, easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore quandocumque spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari,

sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane quidquid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Contrariorum derogatio.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac iis omnibus et singulis quae in praeinsertis Innocentii praedecessoris litteris concessa sunt non obstare, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XII maii MDCCXXXIV, pontificatus nostri anno IV.

Dat. die 12 maii 1734, pontif. anno IV.

F. card. OLIVERIUS.

CXXXV.

Indultum ut fratres missionarii Galli Ordinis minorum sancti Francisci Capuccinorum missam ac officium S. Ludovici regis recitare possint in festo eiusdem Sancti die.

Clemens Papa XII,
ad futuram rei memoriam.

§ 1. Nuper, ad enixas dilecti filii Cherubini de Noves, fratris expresse professi Ordinis Minorum sancti Francisci Capuccinorum nuncupatorum ac dilectorum filiorum fratrum Gallorum missionariorum dicti Ordinis in partibus infidelium in Romana Curià procuratoris, instantias, emanavit a Congregatione venerabilium fratrum nostrorum S.R.E. cardinalium sacris ritibus praepositorum decretum tenoris qui sequitur, videlicet:

Decretum sacrae Congregationis Rituum

Ordinis Capuccinorum missionariorum. Remissis a sacrà Congregatione de Propagandà Fide ad sacram Rituum Congregationem enixis patrum Ordinis Capuccinorum missionariorum instantiis per patrem fratrem Cherubinum de Noves, dicti Ordinis ac supradictorum patrum in Romanà Curià procuratorem iam exhibitis, illisque relatis, sacra eadem Rituum Congregatio posse concedi censuit ut patres Capuccini Galli missionarii in partibus infidelium existentes officium S. Ludovici regis, quod in dicto Ordine sub ritu duplici maiori peragitur, sub ritu primae classis in festo ipsius Sancti imposterum recitare, et missam respective celebrare possint et valeant. Die X aprilis MDCCXXXIV. — A. F. card. ZONDADARI pro-praefectus. — N. M. TEDESCHI archiep. Apamensis, S. R. C. secretarius. *Loco † sigilli.*

§ 2. Cum autem, sicut pro parte dicti Cherubini nobis subinde expositum fuit, ipse[1] decretum huiusmodi, quo firmius subsistat, apostolicae confirmationis nostrae patrocinio communiri summopere desideret: nos, specialem ipsi Cherubino gratiam facere volentes, eumque a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causà latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium tantum consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, supplicationibus eius nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, decretum praeinsertum auctoritate apostolicà, tenore praesentium, approbamus et confirmamus, illique inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus; salvà tamen semper in praemissis auctoritate memoratae Congregationis cardinalium.

Confirmatur cum concessione, etc.

§ 3. Decernentes, easdem praesentes litteras firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, plenissime suffragari, sicque

Clausulae.

1 Male edit. Main. legit *ipso* (R. T.).

in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Derogatio contrariorum. § 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die VIII[1] maii MDCCXXXIV, pontificatus nostri anno IV.

F. card. OLIVERIUS.

Dat. die 8 maii 1734, pontif. anno IV.

CXXXVI.

Ministro generalis Ordinis Praedicatorum facultas conceditur proponendi Congregationibus S. Sabinae provinciae Lombardiae, ac S. Marci Romanae tres religiosos, e quibus vicarium generalem, quem maluerint, debeant eligere.

Clemens Papa XII,
ad futuram rei memoriam.

Causae concedendae facultatis. § 1. Exponi nobis nuper fecerunt dilecti filii fratres congregationum S. Sabinae utriusque Lombardiae et S. Marci nuncupatarum Romanae respective provinciarum, quod (licet in litteris felicis recordationis Innocentii PP. XII praedecessoris nostri super erectione ambarum congregationum praefatarum, die XIV iunii MDCXCV editis, habeatur utrique congregationi de idoneo vicario generali a magistro itidem generali eiusdem Ordinis providendum fore) minime tamen ordinatum fuit istiusmodi provisionem fieri debere de religiosis ipsi magistro generali per dictas congregationes nominandis seu proponendis; quod valde expediret salubri directioni earumdem congregationum, quarum fratribus cum probe innotescant religiosi prae aliis vitae integritate, litterarum scientiâ, ac rerum agendarum usu et prudentiâ praestantes, atque habiles et idonei ad regularem observantiam tuendam et promovendam, exinde longe facilior certiorque dicto magistro generali redderetur delectus vicarii generalis praefati, quam ex simplici relatione aut testimoniis aliunde conquisitis; quemadmodum in antiquâ congregatione Lombardiae ipsius Ordinis, dum illa olim vigebat, factum fuisse memoratur; cui quidem cum in eius primordio vicarius generalis libere ab eodem magistro generali praeficeretur, ac subinde compertum fuisset pro recto illius gubernio utilius fore, si vicarius generalis eiusmodi per dictam congregationem eligeretur, apostolicâ auctoritate cautum fuit ut vicarius generalis praefatus a fratribus ipsius congregationis postularetur, et a magistro generali praedicto confirmaretur; ac postulatio quidem per priores conventuum cum sociis, magistros in theologiâ, et alios fratres qui aliquando fuissent vicarii generales, confirmatio vero huiusmodi infra octo dies, a praesentatione postulationis numerandos fierent, alioquin postulatio dictâ auctoritate apostolicâ confirmata censeretur; haecque forma instituendi vicarium generalem in praefatâ antiquâ congregatione Lombardiae postmodum servata fuit, donec in provinciam erecta est.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, iam per alias nostras in simili formâ Brevis die XXVIII mensis iulii proxime praeteriti expeditas litteras supradictis S. Sabinae et S. Marci ceterisque Ordinis praefati congregationibus sex saltem conventus for- Concessio.

1 Si verum est datum, debuisset constitutio ista poni sub num. CXXXIII (R. T.).

males habentibus indulserimus, ut in earum diaetis definitor et socius ad capitulum generale mittendi eligi possent: et[1] ipsi exponentes dictis duabus congregationibus tres earum religiosos idoneos ad vicariatum generalem praefatum memorato magistro generali, qui unum ex eis sibi benevisum deputare teneatur, nominandi seu proponendi facultatem impertiri plurimum desiderent, itaut nominatio fiat in praedictis diaetis a pro tempore existentibus vicario generali, prioribus conventuum et exvicariis generalibus (quo pacto eisdem congregationibus salubrius consultum erit, earumque immediata subiectio dicto magistro generali retinebitur, ac persistet arctius, quam in praefatâ antiquâ congregatione Lombardiae, utpote quae unicum religiosum ab ipso magistro generali confirmandum postulabat, ubi istae tres religiosos proponent, e quibus ei unum, quem maluerit, in vicarium generalem praeficiendi libera erit potestas): nobis propterea humiliter supplicari fecerunt, quatenus in praemissis opportune providere et ut infra indulgere de benignitate apostolicâ dignaremur. Nos igitur, ad ea, quae felici prosperoque utriusque congregationis praefatae regimini ac progressui conducibilia sunt, libenter intendentes, dictosque exponentes specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, ut deinceps supradictae duae congregationes S. Sabinae et S. Marci in earum diaetis, sicut praemittitur, tres religiosos habiles et idoneos ad vicarium generalem praefatum, tametsi philosophiam et sacram theologiam actu non legant, nec antea legerint, magistro generali eiusdem Ordinis pro tempore existenti nominare seu proponere respective possint et valeant; ipseque magister generalis unum, quem maluerit, ex tribus religiosis sic nominatis, seu propositis, in vicarium generalem infra mensem a die praesentationis sibi faciendae nominationis eiusmodi computandum deputare ac praeficere teneatur, dictâ auctoritate, tenore praesentium, statuimus et ordinamus.

§ 3. Decernentes, easdem praesentes litteras firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore quandocumque spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari. Clausulae.

§ 4. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon congregationum et Ordinis praefatorum, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, Contrariorum derogatio.

1 Coniunct. *et* nos addimus (R. T.).

illis, aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XV maii MDCCXXXIV, pontificatus nostri anno IV.

Dat. die 15 maii 1734, pontif. anno IV.

F. card. OLIVERIUS.

CXXXVII.

Indulgentia plenaria perpetua pro visitantibus aliquam ex ecclesiis fratrum Ordinis Minorum S. Francisci Capuccinorum missionariorum in partibus infidelium a custode seu praefecto missionum huiusmodi designandum die festo sancti Ludovici regis Francorum.

Clemens Papa XII,
ad perpetuam rei memoriam.

Exordium. Caelestium munerum thesauros, quorum dispensationem fidei nostrae credidit divina dignatio, libenter erogamus, cum ad augendam in terris Sanctorum in caelis cum Christo regnantium fovendamque et excitandam erga illos fidelium devotionem salubriter expedire in Domino arbitramur.

Concessio indulgentiae. § 1. Supplicationibus itaque dilecti filii Cherubini de Noves Ordinis fratrum Minorum sancti Francisci Capuccinorum nuncupatorum professoris ac dilectorum filiorum missionariorum Gallorum eiusdem Ordinis in partibus infidelium existentium in Romanâ Curiâ procuratoris nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, ac de omnipotentis Dei misericordiâ et beatorum Petri et Pauli apostolorum eius auctoritate confisi, omnibus utriusque sexus christifidelibus vere poenitentibus et confessis, ac sacrâ communione refectis, qui aliquam ex ecclesiis seu oratoriis dictorum fratrum missionariorum; mulieribus vero, quibus ad illas seu illa liber non patet accessus seu ingressus, quae aliam ecclesiam seu oratorium catholicorum earumdem partium, a custode seu praefecto missionum huiusmodi designandam seu designandum, die festo S. Ludovici regis a primis vesperis usque ad occasum solis festi huiusmodi, singulis annis devote visitaverint, et ibi pro christianorum principum concordiâ, haeresum extirpatione, ac sanctae matris Ecclesiae exaltatione pias ad Deum preces effuderint, plenariam omnium peccatorum suorum indulgentiam et remissionem misericorditer in Domino concedimus: praesentibus perpetuis futuris temporibus valituris.

Fides transumptorum. § 2. Volumus autem ut earumdem praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiasticâ dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides ubique locorum habeatur, quae haberetur ipsis praesentibus, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die IV iunii MDCCXXXIV, pontificatus nostri anno IV.

Dat. die 4 iunii 1734, pontif. anno IV.

F. card. OLIVERIUS.

CXXXVIII.

Confirmatur decretum capituli generalis Ordinis fratrum B. Mariae de Monte Carmelo Excalceatorum nuncupatorum super divisione provinciae Poloniae, ac erectione novae provinciae Lituaniae dicti Ordinis.

Clemens Papa XII,
ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

Ex iniuncto nobis caelitus apostolicae servitutis munere, quae pro felici prosperoque christifidelium Altissimi obsequiis sub suavi religionis iugo mancipatorum regimine et gubernio provide facta ac ordinata esse noscuntur, ut firma atque illibata persistant, apostolici muniminis nostri praesidio, cum id a nobis petitur, libenter constabilimus.

Causae novae erigendae provinciae.

§ 1. Exponi siquidem nobis nuper fecit dilectus filius procurator generalis fratrum Ordinis B. Mariae de Monte Carmelo Excalceatorum nuncupatorum, quod, cum provincia Polona dicti Ordinis adeo ampla existeret, ut ob nimiam eius vastitatem ac extensionem ab uno dumtaxat priore provinciali visitari ac commode regi nequiret, capitulum generale eiusdem Ordinis, in conventu S. Mariae de Scalâ nuncupato de Urbe novissime celebratum, hac aliisque rationabilibus causis, regularis observantiae religiosaeque pacis et tranquillitatis conservationi maxime conducentibus, accurate perpensis, vigore facultatum sibi attributarum, praedictam provinciam Polonam in duas divisit, novamque ipsius Ordinis provinciam Lituanam nuncupandam erexit, cum assignatione nonnullorum conventuum, monasteriorum, ac residentiarum a primodictâ provinciâ separatorum et dismembratorum, et aliàs, prout uberius continetur in decreto eiusdem capituli generalis desuper emanato, tenoris qui sequitur, videlicet:

Dubium propositum in capitulo generali.

Propositum fuit, utrum dividenda esset provincia Poloniae in duas provincias, nempe Polonam et Lituanam, assignando provinciae Lituaniae, erigendae sub titulo S. Casimiri, sequentes conventus tam fratrum quam monialium, videlicet conventum Posnaniensem sub titulo Ss. Ioseph et Theresiae, et monasterium monialium ibidem existentium sub titulo S. Mariae de Monte Carmelo, conventum Varsaviensem sub titulo Assumptionis B. Virginis, et monasterium monialium ibidem existentium sub titulo Assumptionis B. V. Mariae, conventum Vilnensem sub titulo sanctae matris nostrae Theresiae, et monasterium monialium ibidem existentium sub titulo sanctae matris nostrae Theresiae, conventum Slembocensem sub titulo Assumptionis B. V. Mariae, conventum Grodnensem sub titulo S. Crucis, et alias residentias in magno ducatu Lituaniae, nempe Connensem, et aliam sitam post fluvium Villia dictum, cum omnibus bonis mobilibus et immobilibus, redditibus[1], scripturis, instrumentis, actis, et aliis quomodocumque ad praedictos conventus et residentias quocumque titulo et ubique locorum cum suis iuribus et oneribus pertinentibus.

Responsio affirmativa.

Responsum affirmative cum omnibus suffragiis.

Itaque provincia Polona S. Spiritus divisa est in venerabili capitulo generali celebrato Romae in conventu S. Mariae de Scala die XIV maii, anno Domini MDCCXXXIV, suffragantibus omnibus votis reverendorum patrum gremialium in duas provincias, quarum conventus religiosorum sunt quatuordecim, residentiae quatuor, monialium octo.

Provinciae Polonae S. Spiritus fines.

Ex quibus in antiquâ provinciâ S. Spiritus manent novem, scilicet conventus Cracoviensis sub titulo Immaculatae Conceptionis B.M.V., Lublinensis B. M. V. de Monte Carmelo, Leopoliensis S. Michaëlis archangeli, Cracoviensis Ss. Michaëlis et Ioseph, Premisliensis sanctae matris nostrae Theresiae, Visnicensis SS. Salvatoris, S. Eremi, S. Eliae Visniovicensis, S. Michaëlis archangeli; monialium autem quinque, scilicet Cracoviensis S. Martini, Lublinensis S. Ioseph, Sublinensis Immaculatae Conceptionis B. M. V., Leopoliensis S. Spiritus, Cracoviensis sanctae matris nostrae Theresiae et sancti patris nostri Ioannis a Cruce.

Fines alterius

In novâ vero provinciâ erecta sub titulo

1 Edit. Main. legit *reditibus* (R. T.).

Novae provinciae. S. Casimiri manent quinque conventus, videlicet: Posnaniensis sub titulo Ss. Ioseph et Theresiae, Vilnensis sanctae matris nostrae Theresiae, Varsaviensis Assumptionis B. Mariae Virginis et S. Ioseph, Glembocensis Assumptionis B. Mariae Virginis, Grodnensis S. Crucis; residentiae vero duae, nimirum Caunensis Iesu Mariae et Ioseph, Laviliensis sanctae matris nostrae Theresiae; monialium autem tres, scilicet Varsaviensis Assumptionis B. Mariae Virginis, Posnaniensis B. Mariae Virginis de Monte Carmelo, Vilnensis sanctae matris nostrae Theresiae.

Confirmatio divisio et nova erectio. § 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, ipse procurator generalis praemissa, quo firmius subsistant ac serventur exactius, apostolicae confirmationis nostrae patrocinio communiri summopere desideret: nos, dictum procuratorem generalem specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, supplicationibus eius nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, decretum praeinsertum, a memorato capitulo generali factum, ut praefertur, cum omnibus et singulis in eo contentis, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, illique inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus, ac omnes et singulos iuris et facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus.

Praesentium litterarum firmitas. § 3. Decernentes, easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon, quatenus opus sit, Ordinis ac provinciae Polonae, conventuum et monasteriorum praedictorum, aliisve quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque. Obstantium derogatio.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die VII iunii MDCCXXXIV, pontificatus nostri anno IV.

Dat. die 7 iunii 1734, pontif. anno IV.

F. card. OLIVERIUS.

CXXXIX.

Confirmantur nonnulla decreta in capitulo provinciali Ordinis fratrum Eremitarum sancti Augustini edita super privilegiis, quibus frui debeant antiquiores doctores provinciae Baeticae eiusdem Ordinis in Hispalensi universitate promoti, vel in posterum promovendi.

Clemens Papa XII,
ad futuram rei memoriam.

Supplicis libelli tenor, cum decretorum enumeratione.

§ 1. Exponi nobis nuper fecit dilectus filius Didacus Salinas, assistens generalis Hispaniae, ac procurator provinciae Bethicae Ordinis fratrum Eremitarum sancti Augustini, quod dilecti filii definitores dictae provinciae in eorum capitulo provinciali mense aprilis MDCCXXXIII celebrato, animadvertentes[1], universitatem studii generalis, in civitate Hispalensi dudum erectam, inter ceteras totius Hispaniae universitates eiusdem percelebrem, atque intra fines eiusdem provinciae praecipuam existere, multumque splendoris et ornamenti Ordini et provinciae praefatis afferri quod istius filii ac religiosi doctoratus laureâ in universitate praedictâ decorentur, quo ad oppositiones, ut vocant, seu concursus pro publicis lecturis in ipsâ universitate assequendis idonei reddantur: simulque attendentes, quod fratres provinciae Castellae eiusdem Ordinis his de causis, et ut illius fratres aliquo honoris incitamento ad rigorosum examen litterariosque labores pro eiusmodi gradu consequendo alacrius subeundos excitarentur, aliàs obtinuerunt a capitulo generali ipsius Ordinis anno MDCLXXXV habito decretum inter acta dicti capituli generalis relatum, atque a felicis recordationis Innocentio PP. XI praedecessore nostro per quasdam suas in simili formâ Brevis die XXX aprilis MDCLXXXIX expeditas litteras confirmatum, quod quatuor in Salamantinâ et tres in Complutensi studiorum itidem generalium universitatibus antiquiores doctores provinciae Castellae praefatae inter magistros supradicti Ordinis adnumerandi forent, atque omnibus privilegiis, honoribus, gratiis et indultis, quibus iuxta eiusdem Ordinis constitutiones, dictaeque provinciae Castellae statuta ac consuetudinem alii magistri potiebantur et gaudebant, similiter potiri et gaudere deberent: ipsi definitores provinciae Baeticae, hoc exemplo ac iisdem causis et rationibus adducti, decreverunt ut prior provincialis nomine dictae provinciae Baeticae coram nobis staret, quatenus memoratum indultum antiquioribus doctoribus dictae provinciae Castellae concessum, ad doctores pariter antiquiores ipsius provinciae Baeticae, in universitate Hispalensi praefatâ iam promotos, ac deinceps promovendos, extendere vellemus, cum his tamen conditionibus ac declarationibus:

I. Quod nullus ex dictae provinciae Baeticae fratribus ad gradum doctoratus in eâdem universitate Hispalensi promoveri possit, nisi de licentiâ prioris generalis dicti Ordinis pro tempore existentis, ut praescribunt praefatae constitutiones, par. V, cap. IV et VII.

II. Quod nullus doctor in dictâ universitate Hispalensi magistri privilegia obtinere incipiat, antequam, expleto suae lecturae tempore, a definitorio provinciae, sive in capitulo provinciali aut congregatione intermediâ lector iubilatus declaretur, aut saltem post sex annos lecturae philosophiae et sacrae theologiae in maiori conventu Hispalensi munus regentis per triennium laudabiliter expleverit; et tunc, absque novo examine et aliâ gradus susceptione, istiusmodi doctores magisterii privilegiis gaudere incipiant, et uti magistri a priore provinciali pro tempore existenti in libro, in quo ceteri describuntur magistri, adnotentur, et ex tunc demum, non autem secundum tempus suscepti doctoratus, eorum antiquitas inter magistros Ordinis computetur;

III. Quod, sicuti ad evitandam confusio-

1 Edit. Main. legit *animadvertens* (R. T.).

nem, quae ex multitudine magistrorum decursu temporis oriri posset, pro dictâ provinciâ Castellae statutum fuit, quatuor tantum Salamantinae, tres vero Complutensis universitatum praedictorum antiquiores doctores tali indulto frui debere, ita in ipsâ provinciâ Baeticâ tres dumtaxat iidem antiquiores dictae universitatis Hispalensis doctores magisterii privilegiis fruantur, reliqui autem, si qui fuerint, quamvis ceteris qualitatibus mox recensitis praediti reperiantur, illa minime obtineant, quousque per alicuius ex dictis tribus doctoribus antiquioribus cessum vel decessum eis locus fiat secundum ordinem suae antiquitatis.

Et aliàs, prout in decreto per dictos definitores desuper edito, cuius tenorem praesentibus pro plene et sufficienter expresso haberi volumus, uberius dicitur contineri.

Praedicta decreta confirmantur.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, praemissa supradicto decreto capituli generalis anni MDCXXXV, quod constitutionibus Ordinis praefati insertum reperitur, apprime consonent, et a dilecto filio moderno priore generali eiusdem Ordinis, eiusque Congregatione die XVIII iunii anni proxime praeteriti approbata fuerint, petitaque extensio indulti, septem doctoribus provinciae Castellae concessi, ad solos tres antiquiores praedictae provinciae Bethicae restricta et limitata sit nobis propterea praedictus Didacus humiliter supplicari fecit ut in praemissis opportune providere et ut infra indulgere de benignitate apostolicâ dignaremur. Nos igitur, eiusdem Didaci votis hac in re, quantum cum Domino possumus, favorabiliter annuere volentes, eumque a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, enarratum indultum, septem doctoribus antiquioribus provinciae Castellae in universitatibus studiorum generalium Salmantinâ et Complutensi respective promotis sicut praemittitur concessum, ad tres dumtaxat antiquiores doctores provinciae Baeticae fratrum dicti Ordinis Eremitarum S. Augustini in universitate studii generalis Hispalensis nunc et pro tempore graduatos, servatis tamen conditionibus et declarationibus supradictis, itaut iidem tres antiquiores doctores inter magistros Ordinis praedicti adnumerentur, et uti tales habeantur, omnibusque privilegiis, favoribus, praerogativis, gratiis et indultis potiantur et gaudeant, potiri et gaudere debeant, quibus ceteri in eâdem provinciâ Baeticâ magistri de iure, usu et consuetudine potiuntur et gaudent, aut potiri et gaudere possunt et poterunt quomodolibet in futurum, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, extendimus et ampliamus.

Clausulae.

§ 3. Decernentes, easdem praesentes litteras semper firmas validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore quandocumque spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Derogatio contrariorum.

§ 4. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon provinciae Baeticae et Ordinis praefatorum, aliisve quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolicà, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XXVI iunii MDCCXXXIV, pontificatus nostri anno IV.

Dat. die 26 iunii 1734, pontif. anno IV.

F. card. OLIVERIUS.

INDEX

NOMINUM ET RERUM PRÆCIPUARUM.

NUMERUS PAGINAM INDICAT; *a* PRIMAM COLUMNAM; *b* SECUNDAM DESIGNAT.

A

B

C

D

E

F

G

H

I

L

M

N

O

P

R

S

T

U

V

INDEX INITIALIS.

A

C

D

E

F

G

I

M

N

INDEX RUBRICARUM

CONSTITUTIONUM

CLEMENTIS PAPAE XII

AB ANNO PRIMO USQUE AD QUARTUM.

FINIS TOMI VIGESIMITERTII.

V. ex delegatione D. D. Archiepiscopi Taurin.
P. CLODOVAEUS A COSTILIOLIS Ord. Min.

ERRATA-CORRIGE

HUIUS NOSTRAE EDITIONIS.

Pag. 403 *b*	(*nota*)	*duobus*	*Lege* *duabus*
» 414 *b*	(*nota*)	*rescipiscentem*	— *resipiscentem*
» 576 *a*	linea 16	cap. XXXIII	— cap. XXIII
» 592 *b*	» 15	extensionum 1	— exemptionum

1 Ex edit. Main.

ERRATA-CORRIGE pro tomo XX.

Pag. 418 *b*	linea 12 *ult.*	reiterata	*Lege* iurata
» 408 *b*	» 8 *ult.*	privationis vocis	— privationis officii, ceteri vero examinatores privationis vocis

Typothetarum specimina
repetitis curis contulit et revisit I. B. Dusso Taurinensis.

DEPOSITI.

ROMA. MARIETTI Cav.e PIETRO di GIACINT[O] Stamperia poliglotta *De Propagand[a] Fide.*

— CAPO-BIANCHI PIETRO, *via dell'Impres[a]*

TORINO. A. VECCO E COMP., Editori, *via Ca[-]vour*, 15.

— MARIETTI Cav.e PIETRO di GIACINTO, Ti[-]pografo-Editore, *Piazzetta della B.*[V.] *degli Angeli.*

— MARIETTI GIACINTO, Libraio, *piazza S[.] Carlo.*

— BOCCA FRATELLI, Librai di S. M., *vi[a] Carlo Alberto*, 3.

— LOESCHER ERMANNO, Libraio, *via Carl[o] Alberto*, 5.

BELGIO e OLANDA. H. CASTERMAN, Tipo[-]grafo Vescovile a Tournay (Belgio).

FRANCIA. P. M. LAROCHE, Libraio, gerent[e] di H. CASTERMAN, *via Bonaparte*, 66[,] Parigi.

GERMANIA e AUSTRIA, Deposito cen[-]trale:

— FEDERICO PUSTET, Tipografo di S. San[-]tità a Ratisbona (Baviera).

— G. FRANZ, Libraio a Monaco di Baviera

— L. A. KITTLER, Lipsia (Sassonia), Quer[-]strasse, 34.

— PATERNOLI GIOVANNI, Libraio a Gorizi[a] (Illiria).

— WODISTZKA, Libraio a Zara (Dalmazia[)]

INGHILTERRA. BURNS, LAMBERT ET OATES[,] Librai a Londra.

IRLANDA e SCOZIA. MURPHY, Libraio [a] Dublino e Filadelfia.

NAPOLI. PELLERANO AGOSTINO, *strada Fio[-]rentini*, 26, piano 4.°

PORTOGALLO. SILVA JUNIOR e C., Librai[,] *piazza D. Pedro*, 20 a 25, Lisbona.

SPAGNA. MICHELE OLAMENDI, Libraio, *Cal[le] de la Paz*, Madrid.

SVIZZERA. RÄBER FRATELLI, Lucerna (Can[-]tone Lucerna).

AMERICA. Deposito centrale: F. PUSTE[T,] Tipografo della S. Sede a New Yor[k] e a Cincinnati.

— MURPHY, Libraio a Filadelfia.

DÉPÔTS.

ROME. MARIETTI Chev. PIERRE de HIACYNTHE, Imprimerie polyglotte *De Propaganda Fide.*

— CAPO-BIANCHI PIERRE, *rue dell' Impresa.*

TURIN. A. VECCO ET C., Éditeurs, *rue Cavour*, 15.

— MARIETTI Chev. PIERRE de HIACYNTHE, *place de Notre Dame aux Anges.*

— MARIETTI HIACYNTHE, Libraire, *place St-Charles.*

— BOCCA FRÈRES, Libraires de S. M., *rue Charles Albert*, 3.

— LOESCHER E., Libraire, *rue Charles Albert*, 5.

ALLEMAGNE et **AUTRICHE. Dépôt central:**

— FR. PUSTET, Typographe du St-Siége à Ratisbone (Bavière).

— G. FRANZ, Libraire à Munich (Bavière).

— L. A. KITTLER, Leipsik (Saxe), Querstrasse, 34.

— PATERNOLI JEAN, Libraire, Gorice (Illyrie).

— WODISTZKA, Libraire, Zara (Dalmatie).

ANGLETERRE. BURNS, LAMBERT ET OATES, Libraires à Londres.

BELGIQUE et HOLLANDE. H. CASTERMAN, Imprimeur de l'Évêché, *rue aux Rats*, 20, à Tournay (Belgique).

ESPAGNE. MICHEL OLAMENDI, Libraire, *Calle de la Paz*, Madrid.

FRANCE. P. M. LAROCHE, Libraire gérant de H. CASTERMAN, *rue Bonaparte*, 66, Paris.

IRLANDE et ECOSSE. MURPHY, Libraire à Dublin et Philadelphia.

NAPLES. PELLERANO AUGUSTIN, *rue Fiorentini*, 26, 4.e étage.

PORTUGAL. SILVA JUNIOR ET C., Libraires-Editeurs, *place D. Pedro*, 20 à 25, Lisbonne.

SUISSE. RÄBER FRÈRES à Lucerne (Canton de Lucerne).

AMÉRIQUE. Dépôt central: FR. PUSTET, Typographe du St-Siége à New-York et à Cincinnati.

— MURPHY, libraire a Philadelphie.